

અવસ્થાના જવાહીર.

ક્રમ-૧૦૭

ડૉ. જેમ્સ હાલ્ડેન્બેરી,

સંપાદક.

ક્રમ-૧૦૮

પ્રોફ. હાનુ—યુ.બી.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કાંપીરાજિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૩૯૫ ચર્ચાક

પુસ્તકનું નામ અવસ્થાના જ્વાહીરી

વિષય યૅ૮૪૫૪:૨૨૧

અવસ્તાના જવાહીરો

તથા

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

પુસ્તક પહેલું.

રચનાર:

ફરેહુન કેરશાસ્ત્ર દાદાચાનજી, બી. એ., એલ. એલ. બી.
સોલોસીટર.

પ્રગટ કરનાર:

ધરણ લીગ. ત્રિશી

શેઠ પેસ્તનજી ડોસાલાલ મારકર
ધાર્મિક સાહિત્ય હારમાળા.

ધ. સ. ૧૯૨૮.

ચળદજર્દી ૧૨૯૭.

(રચનારે સર્વ હક્કો અધિન રાખ્યા છે.)

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૪૩૯

અગ્રકરનાર :

કથખુસરો અઈશીર શીટર,
સેક્રેટરી, ઈરાન લીગ,
૪૮, નાનાભાઈ લેન, કોટ, -અંબઈ.

મુદ્રક :

છાપનાર :

હોશંગ તેહમુરસ અંકલેસરીઆ,
ધી કોર્ટ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ,
નં ૦ ૧, પારસી બજાર જીટ, કોટ, -અંબઈ.

—:૦:—

ક્રીમિત રૂ. ૩-૮-૦

અનુક્રમણીકા.

પાનું.

૧-૪૪

પ્રસ્તાવના.

ભાગ પહેલો.

સર્વ વ્યાપક	૧
સર્વજ્ઞ	૩
સર્વ શક્તિમાન-સમર્થ	૪
ભક્ષાં મનવાળો	૮
સમાન દ્રષ્ટિવાળો	૯
ન્યાયી	૯
અમેષારૂપદો	૧૦
સ્પેન્તામૈન્યુ	૧૯
અંગ્રેમીનો	૩૨
કરોહર, ક્રવધી અને રવાન	૩૫
યજ્ઞદો	૪૭
અષો દ્વાદાર અહુરમજ્દ	૫૧
અહુરમજ્દના પરમ પવિત્ર નામો	૫૨
અહુરમજ્દ	૫૪
ચોહુમન	૬૧
અપ વહિશ્ત	૬૫
હાશ્વૈય	૬૯
અપેન્તામૈનિ	૭૧
હુહિર્વાતાત-અમેરેતાત	૭૩
આદર	૭૫
સૂર્ય-મેહુર...	૮૫
સરોપ	૯૩
રક્તો	૧૦૧
અશીશવંધ...	૧૦૧
હોમ	૧૦૪
વાય	૧૦૭
ચિસ્ત	૧૦૮

માજ્ઞદયરેની અને જરથોશ્તિ આખીદા અને સતો.

	પાનું.
હુશંગ	૧૧૦
પૌરશસ્ત્ર	૧૧૧
ધ્રુવશાસ્ત્ર	૧૧૧
ળમાસ્ત્ર	૧૧૨
ગુસ્ત્રાસ્ત્ર	૧૧૨
તેહમુરસ્ત્ર	૧૧૩
વીવંગ	૧૧૩
જમશેદ	૧૧૪
આયન્યાન્	૧૧૮
ફરેદુત	૧૧૮
કાઉચ	૧૧૯
કેપુશર	૧૧૯
કએવીશ્ત્રાસ્ત્ર	૧૨૦
હુતોશ	૧૨૪
સ્વાવક્ષ	૧૨૪
શ્રિત	૧૨૪
કેરશાસ્ત્ર	૧૨૬
ઉરવાક્ષ	૧૨૭
વિક્રનવાજ	૧૨૭
અઝોશનર	૧૨૭
અરમો ખન્વન્ત	૧૨૭
(ઝુહાક)	૧૨૮
આદરઆદ-મારેસ્પંદ	૧૨૮
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ... ..	૧૨૯
અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા, પિતા અને છેવટની નેમ	૧૩૩
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ... ..	૧૪૬

ભાગ બીજો.

જરૂરોસ્તી દીનના રૂહાની (આધ્યાત્મિક) વિષયો.

	પાનું.
સકળ સૃષ્ટિ રચના	૧૬૩
માર્ગ	૧૬૯
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૧૭૪
માનવરૂપની દ્રવ્ય	૧૭૬
વૃદ્ધી અને આબાદી...	૧૮૬
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૨૦૯
ધર્માન-અધર્મા	૨૧૩
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૨૨૦
માત્રવાણીની શક્તિ અને તેનો ભેદ	૨૩૧
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૨૭૨
પ્રાર્થના-અંદગીનું બળ અને પરાક્રમ	૨૭૬
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૩૦૪
આનંદ	૩૧૬
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૩૪૧
પરીત્ર (સાત્વિક) શક્તિ-ક્ષત્ર	૩૪૪
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૩૬૧
ભલું મન	૩૬૫
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૩૮૨
પવિત્ર યુધ્ધ	૩૮૯
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ...	૪૫૨
પ્યાર-દયા	૪૫૮
અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ	૪૭૯

શેઠ પેસ્તનજી દોસાભાઇ મારકરનું

જરથોસ્તી ધાર્મિક સાહિત્ય હારમાળાનું

પહેલું આ પુસ્તક

ધરાન લીગે પ્રગટ કર્યું છે.

શેઠ પેસ્તનજી દોસાભાઇ મારકર, જેઓ ધરાન લીગનાં એક “પેટ્રન” છે અને જેઓએ કેળવણીની અનેક સંસ્થાઓ મોટે ખર્ચે ધરાનમાં ઉભી કરી છે, તેઓએ એક સાહિત્ય ફંડની સ્થાપના “ધરાન લીગ” હસ્તક કરી છે, જેની નેમો નીચે પ્રમાણે છે:—

૧. જરથોસ્તી દીનની જીલ્લ્લી અને ચઢીયાતાપણું દેખાડનારી કેતાઓ બાહર પાડવી;
૨. ધરાનની કઠીમ તવારિખ, સાહિત્ય, પ્રીલસુપ્રી અને સુધારા દર્શાવનારું સાહિત્ય બાહર પાડવું, અને તેનો ધરાન ઉપરાંત હિન્દમાં પણ ફેલાવો કરવો. (ભાષાનો આધ રાખવામાં આવ્યો નથી.)

પ્રસ્તાવના.

પરમ પવિત્ર, સૃષ્ટિ કર્તા અહુરમજ્દની સહાયતાથી, જે કાર્ય ૧૬ વર્ષ ઉપર શરૂ કર્યું હતું, તે હાલ પૂરું થયું છે. ‘અવસ્તાના જવાહીરો’ લખવાને લગભગ ૧૬ વર્ષ ઉપર આ લેખકને કારણ મળ્યું હતું. ઇંગ્લેન્ડમાં ‘Light of the Avesta and the Gathas’ નામનું એક પુસ્તક લખીને એક વિદ્વાન અને જાણીતા અથોર્નાન ભાઈને તેની પુસ્તક-પરીક્ષા લેવા આ લેખકે આગ્રહ કર્યો હતો. તેનો આ વિચીત્ર ઉત્તર મળ્યો કે “ભાઈ, જરથોશ્તિ ધર્મ સાહિત્યમાં, Sermon on the Mount એટલે ઇસુ ખ્રિસ્ત સાહેબના શીખર ઉપરથી આપેલા ઉપદેશ જેવા ઉંચ નૈતિક વિષયો કયાં મળે છે?” જ્યારે યુનીવર્સિટીની ડીગ્રી ધરાવનાર, એક કાલી પાઘડીવાળા આ અથોર્નાનનો ધર્મ સાહિત્ય પ્રત્યે અભિમાય આવો દુઝક ભડાવ્યો હોય, તો ખીજા ઇંગ્લેન્ડ ભણેલા પણ ધર્મથી અજ્ઞાન જરથોશ્તિઓની કેવી દશા હોવી જોઈએ, એ અનુમાન સહેજે કાઢીને, એનો ઉપાય કરવાને અમને પ્રેરણા થઈ. તે ઇલાજ આખી અવસ્તા વાણીને અધ્યાત્મિક, નૈતિક અને ભક્તિભાવનો યોગ્ય જરથોશ્તિઓ અને જગત આગળ ધરીનેજ પૂર્ણ રીતે થઈ શકે. તેવો પ્રયાસ અત્રે કરવામાં આવ્યો છે.

આ પુસ્તકમાં જરથોશ્તી રૂઢાની અથવા અધ્યાત્મિક (Spiritual) અને નૈતિક (Moral) પ્રીલસુપ્રી ઘણીજ ખારીકીથી અને અને એટલી પૂર્ણતાથી દર્શાવવામાં આવી છે. તેનું તોલ કરવાનું હવે સુજ્ઞ વાંચકની અધ્યાત્મિક અને મન શક્તિ ઉપર રહેશે.

સામાન્ય રીતે સર્વથી પુરાણ કાળમાં આર્યન પ્રજાએ અને ચીનની અને ઇન્ડોપ્રચીન પ્રજાઓએ જગતનો ઊદ્ધાર કર્યો હતો. પ્રાચીન કાળમાં કેાઈ ઉત્તરના વિભાગમાં આર્યન પ્રજાઓ વાસો કરતી હતી. ત્યાંથી ઘણે લાંબે કાળે તેઓ દક્ષીણ ભણી ઉતરી આવી, અને તેઓ સઘળી એક વેળાએ એકજ ધર્મનું પાલન કરનાર હતી, એમ જણાય છે. એ આર્યનોમાં મતભેદ પડે એક ભાગ ‘ધરાન’ દેશ તરફ અને ખીજો ‘આર્ય વર્ત’ અથવા હિન્દુસ્તાન તરફ નીકળી ગયો. તેમના મૂળ ધાર્મિક સિદ્ધાંતો ખદલાયા હોય એમ જણાતું નથી; જો કે તેમના ધર્મનું સ્વરૂપ અને તેમની મનોવૃત્તિ જુદી હોવાથી, તેઓ ખીજા દીશાઓમાં જુદા પડી ગયા. ‘ધરાની’ઓ માઝદયસ્ની ધર્મના અનુયાયીઓ રહ્યા; જ્યારે હિન્દુઓની ધાર્મિક માન્યતાઓ અનેક થઈ ગઈ, જેમાં વેદાન્ત સર્વોપરી ભાગવે છે. મોટે ભાગે હિન્દુઓ ૪ વેદો અને શ્રુતિ સ્મૃતિના માનનારા અન્યા અને મૂખ્યત્વે કરીને તેઓ ‘જ્ઞાન’

માર્ગી થયા અને ધરાનીઓ 'કર્મ' માર્ગી થયા. ધરાનીઓ માજદયસ્ની એટલે એક ઇશ્વર (મહાજ્ઞ) ના પૂજારીઓ હતાજ, અને તેમના ધર્મના મહાગુરુ અથવા પેગમ્બર, અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર સાહેબ એકમતે સ્વિકારવામાં આવ્યા છે. તેમણે પોતાના મહાન ધર્મનો પાયો હુમત, હૂષ્ટ અને હૂવરશત, એટલે સદ્વીચાર, સદ્વચન અને સદ્વર્તન ઉપર રચ્યો અને જગતમાં ન જણાયેલું, વિશ્વનું જ્ઞાન 'નુસ્કો' મારફતે જગતના કબ્યાણુર્થે ફેલાવ્યું. પેગમ્બરોમાના સર્વથી જુનામાના એક, એ અષો સાહેબ સ્વિકારવામાં આવ્યા છે. કયા કાળમાં એમણે ધર્મોપદેષ દીધો તે નક્કિ કહી શકાતું નથી. એમનો ખહુ પ્રાચીન કાળ હતો એમ જરથોશ્તિઓ માન્ય રાખે છે, જો કે પાશ્ચાત્ય વિદ્વાનો તો કલ્પનાને આધારે, એમને માત્ર ઇસુ ખ્રિસ્તની આગળ ૫૦૦ થી ૧૫૦૦ વર્ષ ઉપર જીવતા હતા એવા ચિતાર્યા છે, જે યુનાની ઇતિહાસ પ્રમાણે સદાંતર ખોટું ઠરે છે. યુનાનીઓ એમને પોતાના કરતાં પણ ૬૦૦૦ વર્ષ જુના લેખે છે, જ્યારે ઓછામાં ઓછા ૮ થી ૧૦ હજાર વર્ષ ઉપર એમની જગતમાં પધરામણી થઈ હતી, એવી માન્યતા જરથોશ્તિઓ હંતકથાને આધારે રાખે છે. તે ખરેખર વધારે માનવા યોગ્ય છે.

અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર સાહેબ જ્યારે 'ધરાન'માં ધર્મ ફેલાવતા હતા, ત્યારે પણ 'ધરાન'માં માજદયસ્નીઓ એટલે એક ઇશ્વર (મહાજ્ઞ)ના પૂજારીઓ હતા, કારણ કે 'ધરાન' ભૂમી ઉપર, તેમજ કોહન કાળથી ધરાનીઓના પૂર્વજોને, અનેક ધર્મગુરુઓ પ્રાપ્ય હતા, જેમની સંખ્યા મોટી હતી. અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે માજદયસ્ની ધર્મની સંસ્કૃતિ કરી અને તેને ઉંચ પાએરી ઉપર ચઢાવ્યો અને ત્યારથી તે 'અહુરમઝદા જરથોશ્તિ' ધર્મ લેખાવા માંડ્યો.

અષો જરથુશ્ત્ર મહાગુરુએ જગતની ઉત્તરપતિ કેમ થઈ, તેનું પાલન કેમ થાય છે, તેના રૂપોનો નાશ કેમ થાય છે અને થશે, અને છેવટની જડ જગતની અને ફવર્ષી (અથવા આત્મા)ની ગતી શી નિર્માણ થઈ છે, એ સઘળું સવીસ્તર 'નુસ્કો'માં પ્રગટ કર્યું, જે દુર્ભાગ્યે મહાન અને અપૂર્વ જરથોશ્તિ જગત શહેનશાહત અથવા ચક્રવર્તિ રાજ્યના પડી લાગવા સાથે, ખાળીને ભસ્મ કરવામાં આવ્યાં અને જેમની એકે નકલનો હજી પતો લાગતો નથી. આ 'નુસ્કો'નું સાંકળ્યું પહેલવી પુસ્તકોમાં જળવાઈ રહ્યું છે. તે ઉપરથી અનુમાન નીકળે છે, કે રીગ, યજુર, સામ અને આથર્વ વેદ જેવીજ મહત્વના એ લેખો હતા, અને તે હીવ્ય, એટલે

વહીથી' અહુરમઝદની પાસેથી મેળવેલાં, પૂજ્ય જ્ઞાનને? વીષેના લેખો હતાં.

માનવીની સકળ સૃષ્ટિ સાથે ઓળખ કરાવવાનું અને જગતમાં વીચાર, વાણી અને વર્તણૂંકને કેવી રીતે દોરવીને અહુરમઝદની અન-હદ શક્તિ, અપાર જ્ઞાન અને કાયમ સુખ પામી શકાય, એ શીક્ષણ આપવાનું કાર્ય ધર્મ બળાવે છે. દુઃકમાં સૃષ્ટિ અને પ્રાણી માત્ર અને માનવીની ઉત્તરપતિ, સ્થિતી, વૃદ્ધિ, અને લય, અને ખાસ કરીને માનવીના કર્તવ્યનો ઉપદેશ, ધર્મ દે છે. આ કાર્ય જરથોશિત ધર્મે એવી સંપૂર્ણ-તાથી બળાવ્યું હતું, કે હજારો વર્ષ સુધી, અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબની પાછળના પરંપરા જરથોશિત ધર્મગુરુઓ અથવા જ્ઞાનશીન જરથુશ્ત્રો-તેમાઓએ, મહાભારત જરથોશિત સલતનતના લાંબા કાળો પર્યાંત, દુન્યાને ધાર્મિક નેતાઓ પુરા પાડીને, દુન્યાની રૂઢાની અથવા અધ્યા-ત્મિક ઉન્નતિ કરી અને સંભાળી રાખી. જે મહાન ધર્મ શીખાડે છે કે અષોમ એટલે સત્યતા અને સાત્વિકપણું એ સર્વથી શ્રેષ્ઠ સુખદાઇ સાધન છે અને એજ અપાર સુખ છે, અને એજ અહુરમઝદની પોતાની મરણ દેખાડે છે, જેને આધીનતા મોક્ષદાઇ છે, તેનેથી પર કોઇએ શીક્ષણ હોઇ શકે, એ અશક્યજ છે. એ શીક્ષણ કેટલું અગત્યનું છે કે અવસ્તાનાં જે ભણતરો દરેક જરથોશિત નર તેમજ નાર અહોનિશ, ઉઠતાં, બેસતાં, ધ્યાન કરતાં કે ક્રિયા કરતાં ઉચરે છે, તેમાં સર્વથી વધુ વેળાએ એની યાદ અને સ્મરણ થાય છે. તે દુઃક મહા મંત્રો 'અષેમ વોહુ' અને 'અહૂનવર'ના નામથી ઓળખાયાં છે.

સઘળા મૂજ્ય ધર્મો ઇશ્વરજીની ઓળખ કરાવે છે, અને માનવી છેવટે તેમને પામવાને સંપૂર્ણ યોગ્યતા મેળવવાને શક્તિમાન થાય છે, એવો આશાવાદી અને આનંદમય સંદેશો, સર્વ માનવ જાતને પહોંચા-ડવાને તીક્ષણ આકાંક્ષા ધરાવે છે. એવા પરમ પવીત્ર ધર્મોમાનો એક સર્વથી જીનો, અહુરમઝદી જરથોશિત છે, એટલું જરથોશિતઓજ માત્ર અંધ શ્રદ્ધાથી માની ન લે, પણ ખરેખર પૂર્ણ બહારમાં આવેલી મન અને બુદ્ધિથી સમજી શકે, અને વળી અન્ય ધર્મોના અનુયાયીઓ, જેઓ એ ધર્મને તેના દુકડા રૂપી રહિ ગયેલા લેખો ન સમજવાને

૧. Revelation.

૨. सर्व कर्माखिलं पार्थ ज्ञाने परिसमाप्यते (ભગવદ ગીતા ૪-૩૩.)

હું પાર્થ! સઘળા કર્મોનું છેવટે “જ્ઞાન”જ છે. એટલે જગતમાં જે પણ સત્ત્વ કરે તમાથી છેવટે બૌદ્ધિ, ઉરવન અને ક્રવણીનો પ્રકાશ, જે જ્ઞાન કેહવાય, તે પ્રાપ્ત થાય છે.

૩. Truth. ૪. Purity, Virtue, Ashoi. ૫. જીવો અહૂનવર.

લીધે, હજી સુધી કળી શક્યા નથી, તેઓ પણ એને માન અને સત્કારથી સ્વિકારે, એવા હેતુથી આ ગ્રંથમાં લિખ્ત, લિખ્ત વીધ્યો, વિસ્તીર્ણ સમાવ્યા છે. એ ગ્રંથના અધ્યયન અને અભ્યાસ ઉપરથી દરેક જર-થોશિત અંતઃકરણપૂર્વક રીતે કબુલી શકશે, કે એવા મહાન ધર્મમાં અવતરવા કેડે, તેણે માત્ર તેજ ધર્મનું પાલન કરીને, સદ્ગતી, સ્વર્ગ અને અષો અહુરમઝહની ભેટને માટે પ્રયત્ન કરવાનો છે. એજ ધર્મ તેને મોક્ષ પદે, ગરોનેમાનના છુટકારા, અપાર વિભૂતિ અને અનહદ આનંદને મેળવી આપશે. વળી એથી ઉલટું, જરથોશિતને ખીજા ધર્મો-દારે તે કીરતારને પામવાની આશા ફળીભૂત થવી બહુ અસંભવીત છે, એટલું યાદ દેવાડતું હાલને સમયે પ્રસંગોપાત જણાય છે.

કારણ કે એકજ અહુરમઝહે આખી સૃષ્ટિ રચી એ નિર્વિવાદ છે. તેજ અહુરમઝહે માનવીની પ્રજાઓ જગતમાં જુદે જુદે સ્થળે પેદા કીધી છે. તેજ અહુરમઝહે પોતાના મહાજ્ઞાનના ખળથી, અનેક વેળાએ, અન્યો-અન્ય ધર્મ સ્થાપકોને પોતાનું જ્ઞાન પ્રકાશ લિખ્ત, લિખ્ત પ્રકારે દઈને, જગ-દોદ્ધાર માટે સરજ્યા. તે અહુરમઝહ અચુક છે. તો તેણે એક જરથોશિતને અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબના ધર્મમાં જન્મ આપ્યો, તે (જે અહુરમઝહ માણી માત્રનો પાતા અને પ્રેમાળ રક્ષક છે, એમ માન્ય રાખ્યે તો) એટલાંજ કારણ સાડું હોઈ શકે, કે તે માનવીના પ્રકટીકરણ અને ઉન્નતિને માટે સર્વોત્તમ, તેજ ધર્મ અને સર્વથી ટુંકો તેજ માર્ગ છે. ત્યારે અચુક અને અનહદ જ્ઞાનના ભંડાર અષો અહુરમઝહની ભુલ થયેલી સમજીને, જે જર-થોશિત નર કે નાર, જરથોશિત ધર્મનો ત્યાગ કરે, તે ધર્મદ્રોહીનું કેવી ભયંકર મોહ જાળમાં ફસાણ થયેલું હોવું જોઈએ, તે સહેલાઈથી સમજશે.

પણ આ સિદ્ધાંત માત્ર જરથોશિતનેજ લાગુ પડતો નથી. તે દરેક ધર્મના અનુયાયી પછી તે હિન્દુ, જુદિસ્ટ, ખ્રિસ્તી, મુસલીમ કે ચાહુદી હોય, તેને એકસરખો લાગુ પડે છે. માનવીનો પોતાની જનેતા માનો, તેણીના માની લીધેલા દોષોને ખાતર, અસ્વિકાર જેટલો કઠંગો, અને અકુદરતી ગણાય છે, તેટલોજ સૃષ્ટિક્રમ વિરુદ્ધ, પોતાના જન્મસિદ્ધ ધર્મનો અસ્વિકાર લેખાય છે.^૧ માના દોષોને લીધે, કયો વિનયી અને ધાર્મિક પુરૂષ માને છોડીને, ખીજા મા ગોતવા ધાય છે? ગમે એવી દોષિત માને પણ ચાહુનાર અને નમન કરનાર, સકળ જગતના ખંધારણ અનુસાર, આર્ય

અને સદ્ગુણ ગણાય છે; અને તેવીનો પણ તીરસ્કાર કરનાર, રાક્ષસી અને આસુરી લેખાય છે. તેજ પ્રમાણે પોતપોતાના ધર્મને પૂર્ણ શ્રદ્ધા અને હૈયાંથી ચાહનાર હરેક ધર્મનો અનુયાયી, શ્રેષ્ઠ નર અને ભક્ત ગણાય છે. પ્રત્યેક ધર્મમાં જન્મ આપનાર મહાજ અહુરમઝદ છે, પછી શંકા અને શક શો છે, કે તે ધર્મ હરેક માનવીને માટે નિર્મિત છે, માટે ખરોજ છે.

હવે જરા ઉંડાંણમાં ઉતરવાથી ધર્મનો મર્મ કેટલેક પ્રકારે ઉકેલી શકાશે. માનવી જડ(પ્રકૃતિ, અંગ્રેજી^૧ સ્વરૂપ) અને ક્વણી (આત્મા, સ્પેન્તનુ^૨ સ્વરૂપ)ના મીશ્રણથી બન્યો છે. જડમાંથી છોડવીને, તેને અપાર શક્તિ, સુખ અને જ્ઞાનમાં ભેલી દેવા માટે બળના કરતાં કળ અને જ્ઞાનની વધુ જરૂર છે. જે જ્ઞાન એ મહાભારત કાર્ય બજાવવાને સામર્થ્યવાન બનાવે તે 'જ્ઞાન' લેખાય છે; બીજું સઘળું 'અજ્ઞાન' છે.^૩ એ 'જ્ઞાન'ના સમૂદ્રો ધર્મના મહા ગુરૂઓ થઈ ગયા છે. તેમણે ધાર્મિક જીવન, નિશ્ચલપણે, સાબેત કદમથી પ્રાપ્ત કરવા કાજે જે લક્ષણોની પ્રાપ્તિ અનિવાર્ય જણાવી છે તે ઇમાન-શ્રદ્ધા અને ભક્તિ^૪ છે. જ્યારે અનંત ક્વણી એ બે પાંખો મેળવે છે, ત્યારે ક્વણી અનંત પોકલીમાં કાર્ય કરવાને સમર્થ બને છે.

આના સંબંધમાં થોડાંક ઇરાની ચિત્રો અને કોતરકામો જે વારંવાર આપણે પુસ્તકોમાં જોઈએ છીએ, તેમની તરફ લક્ષ પહોંચાડીશું. સાધારણ રીતે તેમનો અમુક ખુદ્દાસો આપવામાં આવે છે. તેમનો અભ્યાસ કરવે તેમનામાંથી સુંદર પ્રકાશ મળે છે. આ પુસ્તકમાં આપેલાં ચિત્રોની અનુક્રમે અત્રે તપાસ લઈશું.

૧. અંગ્રેજી એટલે સંકેતિત, cabled, cribbed, confined, not liberated.

૨. અધ્યાત્મજ્ઞાન નિત્યત્વમ તત્ત્વજ્ઞાનાર્થદર્શનમ્

જ્ઞાનમિતિ પ્રોક્તમજ્ઞાનં યદતોડન્થા ॥ (ભગવત ગીતા, ૧૩-૧૨.)

૩. ઇરાની જ્ઞાનમાં દ્રઢતા અને તત્ત્વજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ એ 'જ્ઞાન' લેખાય છે. બીજું સર્વ 'અજ્ઞાન' સમજવું.

૩. મત્કર્મકૃન્મત્પરમો મદ્ભક્તઃ સંગવર્જિતઃ

નિર્વેરઃ સર્વભૂતેષુ યઃ સ મામેતિ પાંડવ ॥ (ભગવદ ગીતા ૧૧-૫૫.)

માફજ કર્મ કરતો, મનેજ સર્વથી શ્રેષ્ઠ ગણતો, સારો ભક્ત, જે અસંગી અને સઘળાં ભૂતા અને પ્રાણીઓ તરફ વેર રહિત છે, તે મને પામે છે.

મદ્યાવદ્ય મનો યે માં નિત્યયુક્તા ઉપાસતે

શ્રદ્ધયા પરયોપેતાસ્તે મે યુક્તમા મતાઃ ॥ (ગીતા ૧૨-૨.)

મારામાં મન પુરોવીને, જેપણુ હંમેશ મારી સાથે શ્રેષ્ઠ શક્તિથી યોગ કરીને, મને ભજે છે, તેજ સર્વથી ઉત્તમપણુ મારી સાથે યુક્ત થયા છે.

અથમ માનવી (આદિ-માનવ; આદિ-મન, આદમ) (ગયો-મદ).

ચીત્ર નં ૧.

ગયો-મદ મોટી પાંખવાળો,
બ-ચો.

મદ (માનવી)-ગાય અને ગરુડની વિરુદ્ધ.

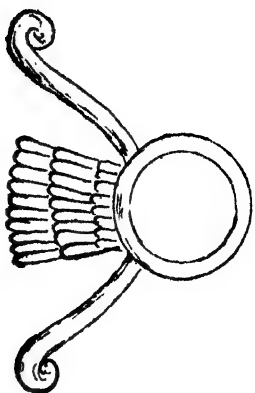
મદદ-(આય અને) સિંહની વિરુદ્ધ.

અયો નર-મીનાઇ પાંખવાળો
(ગાય અને સિંહ ઉપર જત પામેલો.)

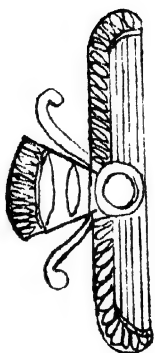

ફરેહર

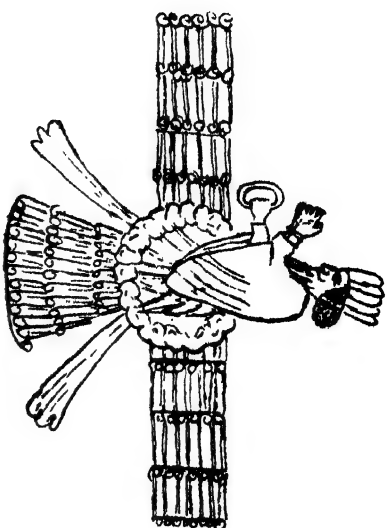
ચીજ નં. ૬.

મહાવીરજીનાં પહેરુ
સાધનામાં ફરેહર.

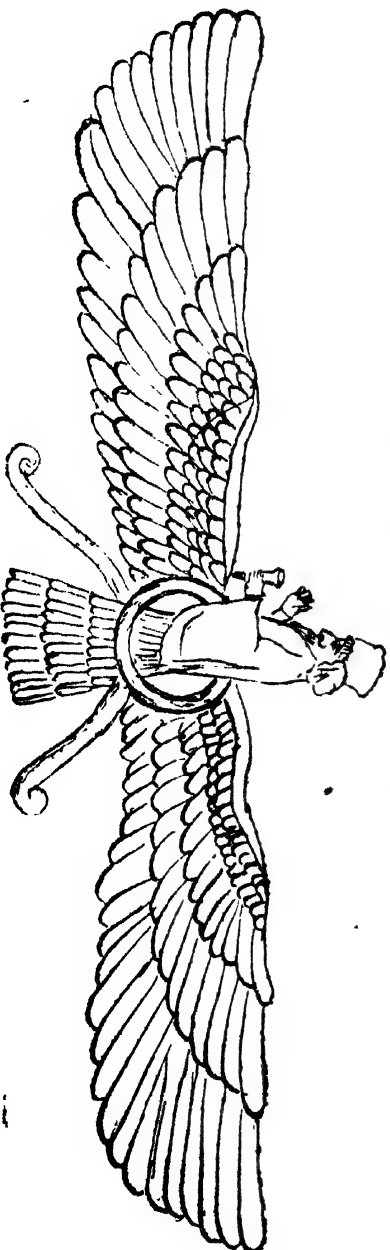
ચીજ નં. ૭.

આનંદ ફરેહર.

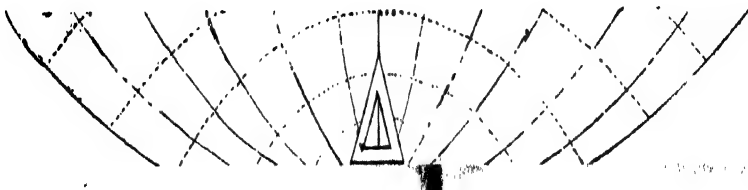
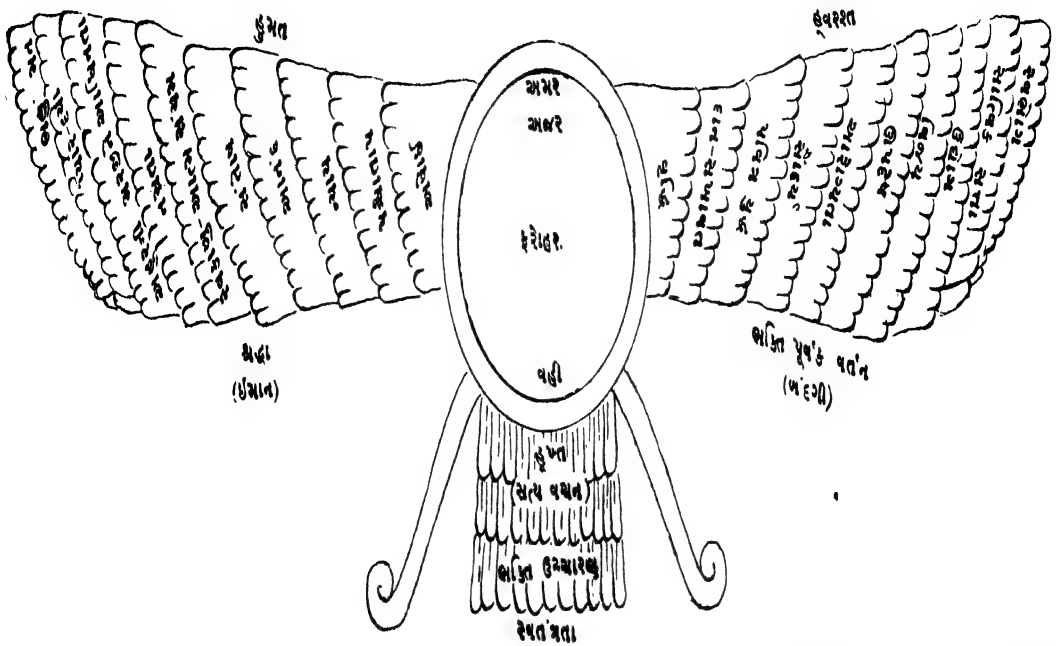
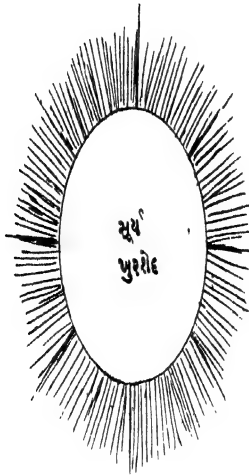
ચીજ નં. ૮.

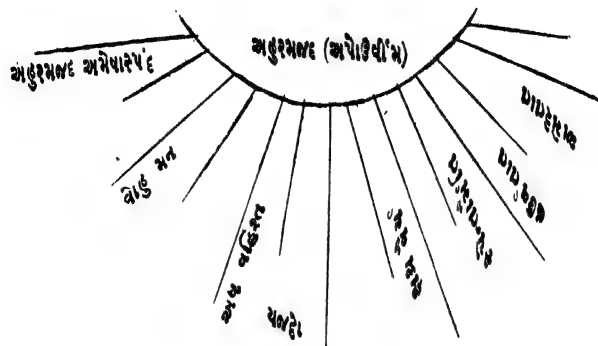
ઉંચા (ફરેહનાય) આપીદેવું ફરેહર.

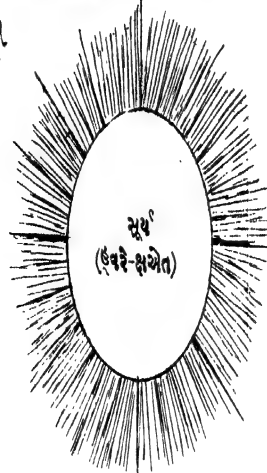
ચીજ નં. ૯.

परम पवीत्र आहुरमनसु
मरेनेमान.

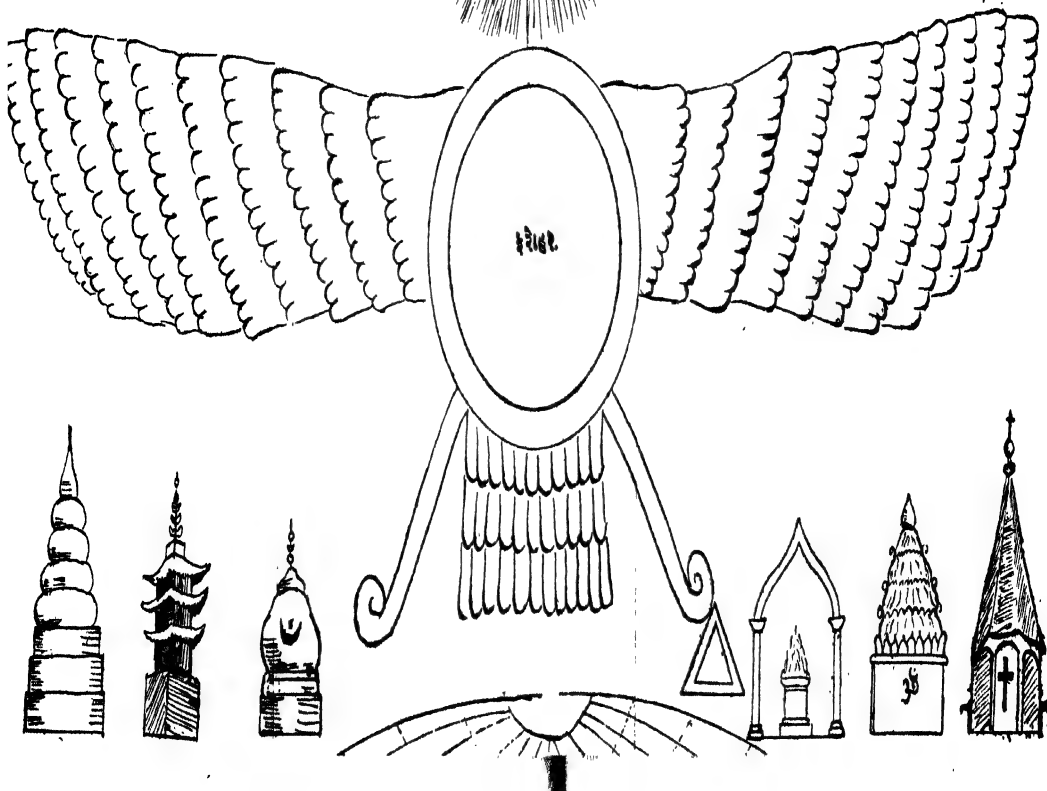

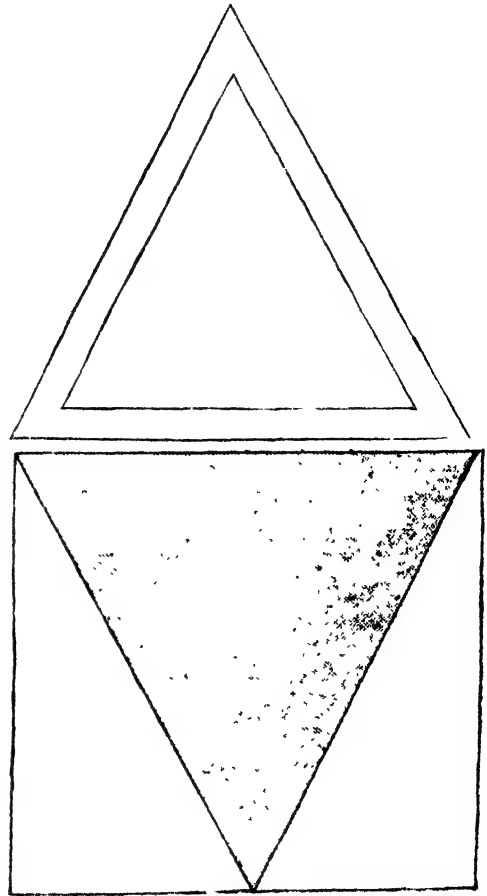
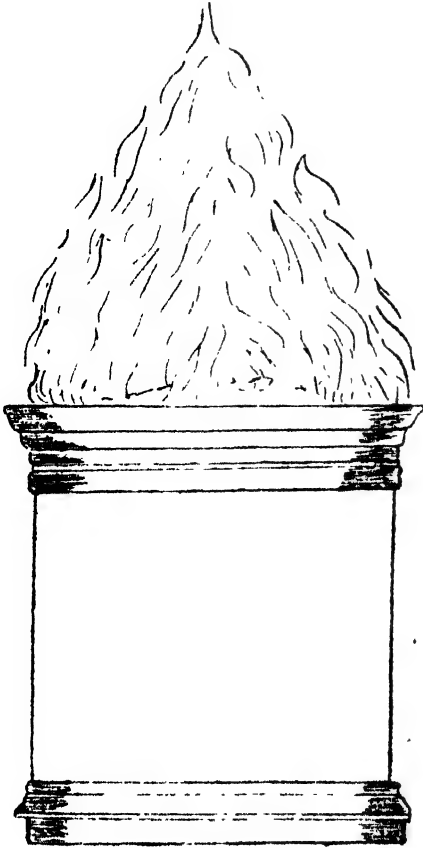

विदेह

विदेह नं० ११.

चित्र नं० १२.

૧. પરસીપોલીસિના કોતરકામમાં ગોધા (ગાય) કુષ્ટ અથવા વિરોધી શક્તિ દર્શાવે છે, જેને આદશાહ (અથવા ખરૂં જોતાં માનવી) લહીને મારે છે.^૧

માનવીમાં સ્વેનામીનોની શક્તિ (કવષી રૂપી) અને અંગ્રેમીનોની શક્તિ (હવસ, કોધ ઇત્યાદી જે શરીરમાંથી નીકળે છે તે) પ્રથમ બેળાયલી હોય છે, તે મનુષ્યનાં મોઢાં અને ગોધાના શરીર સાથનું ચિત્ર દેખાડી આપે છે. એને ગયો મર્હ, પ્રથમ માનવી (આદમ)^૨ લેખયો છે.

૨. એજ ગાય-ઓ-મર્હને પાંખ આવેલી જણાય છે, જે રૂહાની અને નૈતિક વૃદ્ધિની ખહારની નીશાની છે.

૩. અને ૪. માનવી જ્યારે વીવેક (તમીઝ, discrimination) મેળવે છે, ત્યારે લલુ, લુલુ, શુલાશુલનું લાન પ્રાપ્ત કરે છે. ત્યારે મનુષ્ય રૂપમાં તે કુટ વિકારો જે વિકાલ, ફાડી ખાનાર, હિંસક ગરૂડ અને સિંહરૂપી છે, તેમની સાથે યુદ્ધ કરતો દેખાય છે.^૩

૫. જ્યારે નર અષો અને છે, ત્યારે એ લઢાઇ ખંધ પડી ગયેલી જણાય છે; તેને બે સુંદર પાંખો આવેલી જણાય છે. તેનાં શીર (પ્રભરંધ) ની ઉપર કુલ દેખાય છે, જે રૂહાની (અધ્યાત્મિક) વૃદ્ધિ દેખાડે છે. લલે એ ચિત્ર સાઇરસનું ગણો કે કોઇપણ અષો માનવીનું ગણો. ખડુ આગળ વધેલા માનવીની તાલકીમાં કવષીની શક્તિ રહે છે, તે ખહારની હોય (અથવા તાજ હોય) એમ દેખાડયું છે. ખરૂં જોતાં એ શક્તિ ભિતરમાં હોય છે, શીવાય પેગમ્બરોમાં, જેમનામાં તે ખહાર દેખાય છે.

અહીં નર્શ અષઓનો કવષીમ યજ્ઞમધદે, યો અસ્મે ખન્વન્તો નામ નાંમ. (અહુરમજ્દ યસ્ત.)

તે અષો ફરોહરને હમે લજ્યે છિયે, જે અસ્મે ખન્વન્ત નામ-વાળો હતો (એનું નામ સર્વથી પહેલું ફવરંદીન યસ્તમાં છે, તેથી ખીજા

૧. જુલો કા. દી. કીઆસની કઢીમ નક્ષે ધરાન, પાન ૮૨.

૨. Old Adam (the beast) in man. The cloven hoof. The ape and tiger in man. (Angre-Mino.)

૩. કન્ અષવ મજ્દ વનત દ્રવન્તેમ, અષવ વનત દુજિમ, અષવ વનત દ્રવન્તેમ અહો અહુરમજ્દ ! શું અષો દ્રવંદ(પાપી)ને મારે ? (હા) દુજને મારે, દ્રવંદને મારે છે. (અહુરમજ્દ યસ્ત ૬૦ ૨૮)

૪. પ્રભરંધમાંના સુંદરકુલના ચિત્રને માટે જુલો Serpent Fire by Arthur Avalon (Mr. Justice Woodroffe).

સર્વ ફરોહરે એના નામમાં સમાધ ગયાં.)

ફદથાઇ નર્શ અપઓનો,
અષો નરની વૃદ્ધિને માટે.

(અહુરમઝદ યસ્ત.)

૬. ફરોહર, જે પવિત્ર અહુરમઝદનો અંશ છે, તે અમર, અજર છે, તે ○ કુંડાળાંથી પરખાય છે. તેને સંયમ (સ્વકાણુ) અને સમતા (સુખ, દુઃખ વીગેરેમાં સમાનપણું) છે, તેની નીશાન ∩ આ છે. અને નીચેની પાંખ, તેની ઉંચ ગતિ દેખાડે છે.

૭. એજ ફરોહર રહાની શક્તિ મેળવીને, આગળ વધીને, બે વધુ પાંખો પ્રાપ્ત કરે છે. તે મકટીકરણ કરી રહ્યું છે. ‘ફરોહરે જે પરમાત્મા અહુરમઝદનાં અંશોનાં અનેલા ફરેશ્તા છે, તેઓ જેમ ગેતીની વ્યક્તિઓમાં તેમજ મીનોઇ વ્યક્તિઓમાં પણ મળેલા છે.’

૮. જ્યારે ચિત્ર ૫)માં જણાવેલાં માનવી સાથે ‘ફરોહર’નું જોડાણ જીવતાં, જીવત, પૂરહોશથી થાય છે, ત્યારે ચિત્ર ૫)ના પગો અને નીચેલા ભાગ ગુમ થએલા અને તેને બદલે એક પાંખ અને બે આરામ કરવાના પાયા જણાય છે. અષોનરનું માનવ ફરોહર, પગને બદલે ત્રીજી પાંખ મેળવે છે; વળી થોભવા માટે નીચલી ત્રીજી પાંખની બાજુમાં બે પાયા છે. હાથમાં અમર જીવન અથવા હંમેશગીની ○ નીશાની છે. કમ્મરની નીચેનો ભાગ ચિત્રો ૧ થી ૫ માં હતો, તે લોપ અથવા ગુમ થયો છે, જે ધન્દ્રિયજીવનપણીની સાબિતી છે. માનવનો કમ્મર અથવા કુંટીની ઉપરનો ભાગ જે ફરેશ્તાઇ છે, તે વૃદ્ધિગત બની, રહાની સ્વભાવનો થઇને ‘ફરોહર’ સાથે જોડાયો છે. માટે અહુરમઝદ યસ્તની નીરંગમાં ભણ્યે છિયે કે,

અહુરેમન્ મરોચીનીદાર નેગુનમ દીવાન; અર બૂદને રસ્તાખીજ તન્ પસીન્ બીગુમાનમ.

અર્થ:—નાશ કરનાર અહુરેમન (ના હલકા ગુણો કામ, ક્રોધ ઇત્યાદી)ને તથા હૈથોને હું હરાવું. રસ્તાખીજ (ફરીને જીવવા) તથા તનપસીન્ (નવાં શરીરવાળો)^૩ થવા વીષે, હું શ્રદ્ધાળુ અને ઇમાનવાળો છું.

વળી તેથીજ અહુરમઝદને “ખોખ્તાર” પુખ્ત બનાવનાર, પૂર્ણ કરનાર, સિદ્ધિ દેનાર, અને “ફરગર”,^૪ ફરીને, નવેસરથી બનાવનાર

૧. જુઓ રીસ્તીસ્તાન, એરવદ શહેરચારજી દા. ભર્યા, પાન ૩૬૮ અને બુહહેશ.
૨. Resurrection. ૩. જેવું કે ચિત્રો ૮ અને ૯ માં દેખાડ્યું છે. ૪. Renovator.

લેખ્યો છે, એ એનાં ૧૦૦ અને ૧૦૧ માં નામો છે.

માટે ખુરશેદ ચશતમાં લખ્યે છિયે:

યહી સ્પેન્ટા દ્વા મધન્ય ઉર્વએસે જસો.

અર્થ:-જે છેવટે તારા કલ્યાણકારી મીનો (સ્પેના મીનો)ની સાથે તું આવનાર છે.

અવદુમ બુજેદ દ્રવંદાનય અજ દાજખ, એ અવીજેહા વીનારેદ વીરપ.

અર્થ:-છેવટે પાપીઓને દુજખ(દુષ્ટ હસ્તી)થી મુક્તિ મળશે; અને સકળ સૃષ્ટિને ખાલેસીથી સમારશે. (દોઆ નામ સેતાયરને.)

૯. એજ 'ફરોહર' હજી વૃદ્ધિગત પામીને, વીશાળ પાંખો મેળવે છે. તેના હાથમાં રાજ્યદંડ (અથવા ચજરનેમાં વપરાતી સલીઓ) છે. ફરોહરનો નીચેનો ભાગ ચજરનેમાં વપરાતા 'માહરૂ'ના જેવો હવે દેખાય છે. તે અર્થસૂચક છે. હવે 'ફરોહર' ગાવ-અંગ્રે-જાનવરી સ્વભાવથી મુક્તિ પામીને, ફરેશ્તાઇ (દૈવિક) પાંખો સંપાદન કરીને, સ્વતાંત્રપણે વિશ્વમાં ફરી શકે છે. આ શક્તિની સાથે તે 'આનંદ' અને 'સર્વજ્ઞતા' ને પામે છે.

૧૦. આ ચિત્રમાં નીચે સ્થળ ભૂમી અને માનવીના ૬ વેરીઓથી અંધકારમાં મનુષ્ય ઘેરાયેલો દેખાય છે. તે અંધનમાથી મોક્ષ પામવા અને ગરોનેમાનમાં દાખલ થવા માટે, પવિત્ર આતશ (અગ્નિ) અને આતશ-કહેહા (અગ્નિ-આગારો, અગ્યારીઓ), માધવાણી અને નૈતિક અને રૂહાની લક્ષણો છે. અનપેઘમાંથી એ સાધનોને અંગે મુક્તિ પામીને, માનવી ખુરશેદ (હવરે-ક્ષએત, સુર, ખુર-ક્ષએત, ખુર-શ્વેત) ચજદ તરફ ચાલી, ફરોહર તેની અને ખીજા ચજદોની સહાયતાથી ખીલી (ચિત્ર નાં ૯ માં દેખાડયા પ્રમાણે ખની)ને, ખુરશેદની મદદથી સતર પાયા, માહ પાયા, અને ખુરશેદ પાયાના સ્વર્ગો પામીને, ગરોનેમાનના છેવટના સર્વોત્તમ સ્વર્ગમાં હુમેશને માટે વાસો કરે છે.

ચિત્રના સર્વથી નીચલા ભાગમાં સ્થૂળ ભૂમી (sublunar world) છે. ત્યાં અનપેઘનું વાતાવરણ રહે છે. માટે વારંવાર ભક્ત 'તરોઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ્' એટલે અંગ્રેમીનોનો તીરસ્કાર અને હાર થજો, એમ લખે છે. જ્યારે હુમત, હુપ્ત અને હવરશત પાળે છે, ત્યારે ફરોહરની પાંખો ખુલેલી જણાય કે, અને ત્યારે 'દનઓથ અહુરહે મજ્દાઓ'

(અહુરમજ્દને હું સંતોષું) ના લણુતરનું યોગ્ય પરીણામ આવેલું લેખાય છે.

યો યજ્ઞયતે હવરે યત્ અમેષેમ રએમ અઉર્વાત્-અસ્પેમ, પદ્ધ-
તિશતાતેએ તેમંદ્રહાંમ, પદ્ધતિશતાતેએ તેમસ ચિથનાંમ દએવનાંમ,
પદ્ધતિશતાતેએ તાયુનાંમચ હજ્જસ્નાંમચ, પદ્ધતિશતાતેએ યાતુનાંમચ
પદ્ધરિકનાંમચ, પદ્ધતિશતાતેએ ઇધ્યેજંદ્રહો મર્ષઓનહે, યજ્ઞયતે અહુરેમ
મજ્જદાંમ, યજ્ઞયતે અમેષે સ્પેન્તે, યજ્ઞયતે હએમ ઉર્વાનેમ, ક્ષનાવયે-
ધિતિ વીસ્પે મધ્ન્યવચ યજ્ઞત ગએથ્યાચ, યો યજ્ઞયતે હવરે યત્ અમેષેમ
રએમ અઉર્વાત્-અસ્પેમ.

અંધકાર (તમસ) ની વિરૂદ્ધ થવાને, તમસના દૈત્યોની સામે
થવાને, ચોરો, લુટારાઓ, જાદુગરો, પરીઓ, (અને) મરણુ લાવનાર
નાશની સામે થવાને, જે માનવી અમર, પ્રકાશિત, તેજ ઘોડાવાળા સૂર્યને
ઇજે છે, તે અહુરમજ્દને, અમેષાસ્પંદોને અને પોતાના રવાનને (પણ)
ઇજે છે; જે માનવી અમર, પ્રકાશિત અને ઝડપી ઘોડાવાળા ખુરશેદને
લજે છે, તે સર્વ મીનો(પરલોક)ના તથા ગેતી(આ લોક)ના યજ્ઞદોને
રીઝવે છે. (ખુરશેદ ન્યાયરા ૬૦ ૧૪.)

સ્રએશતાંમ અત્ તોઇ કેહરપેમ કેહરપાંમ આવએદ્યમહી,
મજ્જદા અહુરા, ઇમા રઓચાઓ ઔરેજિશ્તેમ ઔરેજેમનાંમ અવત્
યત્ હવરે અવાચી.

હે! અહુરમજ્દ! ઉચ (પ્રકાશો) માંની આ સર્વથી શ્રેષ્ઠ ઝળકાટ,
(જેને) ખુરશેદ કહે છે તેને, શરીરોમાંનાં તારાં સર્વથી શોભાયમાન
શરીર લેખે અમે પ્રગટ કર્યો છિયે. (હપ્તન યશત, ૨-૬.)

યજ્ઞત જઓત આસુ-યસ્નો ઔરજિ-ગાથો, ઔરજત વચ,
જઓત અહુરાઇ મજ્જદાઇ, જઓત અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.

(મહેર યજ્ઞ) અહુરમજ્દનો તથા અમેષાસ્પંદોનો જોતી, (તેણે)
ઉચ સ્વરે (અહુરમજ્દને) ઇજ્યો (યજ્ઞથી લજ્યો.) (મહેર યશત ૬૦ ૮૬.)

ક્રા-હે અમેષાઓ સ્પેન્ત ઔરેજ વેરેન્ત દએનયાઓ; ક્રા-હે
મજ્જદાઓ હવાપાઓ રતુધ્યેમ ખરાત્ ગએથનાંમ; મોઇ-થવા વએનેન્
દામોહુ અહૂમ રતુમચ ગએથનાંમ, યઓજ્જદાતારેમ આઓદ્રહાંમ
દામનાંમ વહિશતાંમ.

અમેપારખંદોએ હીનમાં સર્વથી વધુ હુશ્યાર (પારંગત હતો માટે) તે (મહેર યજ્ઞ) ને સ્વિકાર્યો. પુણ્યવંતા અહુરમઝદે, તેને (મહાન) જગ્યાઓની સરદારી હીધી. અમેપારખંદોએ સર્વ વિશ્વ (સૃષ્ટિ)માંથી તને (મહેરને), જગ્યાઓના^૧ ધણી તથા વડા તરીકે તથા આ સૃષ્ટિને સર્વોત્તમ સ્વચ્છતા (અષોધ) દેનાર સમાન જોયો. (મહેર ચરિત ૬૦ ૬૨.)

સૂર્યના પ્રકાશને મહેર ગણ્યો છે. ખુરશેદ અને મહેરની સાથેજ ભક્તિ થાય છે.

મહેર યજ્ઞની ભક્તિ એટલી અગત્યની છે, કે એક વખતે આખી જગતમાં મહેરની ખંદગી ફેલાઈ જવાનો સંભવ હતો. ખ્રિસ્તી ધર્મ તે વેળાએ જાગ્યો ન હોત, તો આજે સઘળી પૃથિવ ઉપર મોટે ભાગે મહેરની ખંદગી પ્રસરી રહી હતે. મહેર માત્ર દરવાજે (the door, the path) ગણાય, જે યજ્ઞની સહાયથી, મહાજ્ઞાની અહુરમઝદની પકિતએ, ગરો-નેમાનમાં પહોંચી શકાય.

મિથ્રેમ યિમ્ ક્રદથત્ અહુરે મજ્દાઓ ખરેનંદ્રઉહસ્તેમેમ મધ-ન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ.

મિથ્ર જેને અહુરમઝદે સર્વે મીનો યજ્ઞતોમાં સર્વથી ઉત્તમ ખોરેહ (ઓજસ) વાળો સરજ્યો. (મહેર ન્યાયશ ૬૦ ૭.)

આય નો જમ્યાત્ અવંદ્રહે, સ્વંદ્રહે, રૂનંદ્રહે, મજ્દદિકાઇ, ખએષજાઇ, વેરેશ્ત્રાઇ, હુવંદ્રહાઇ, અષવસ્તાઇ.

‘મહેર! અમારી સહાય, આખાહી, આનંદ, દયા, તંદુરસ્તી, વેરીને મારવાના ખળ, અંતઃકરણની શાન્તિ (સમાધાન) અને (સંપૂર્ણ) અષો-ધને કાળે આલે!’ (મહેર ન્યાયશ, ૬૦ ૧૪.)

આ દુઆ અને માર્થના હીવસમાં ત્રણ વેળાએ કરનાર જરથોશ્તિ, શા કારણસર એ ઉચરે છે, તે હવે સમજાશે! મહેર જે સત્ય વચન^૨ ઉપર ખાસ અધિકારી છે, તે છેવટે ‘અષોધ’ પણ દેનાર છે!

૧૧. આ ચિત્રમાં કેટલોક વધુ ખુલાસો મળે છે. આતસ (અગ્નિ) ની શીખા (શ્લેષા) ઉપરથી, દેવાલયો અને મસજીદનો આકાર કેમ ઉપજ્યો એ હેખાઇ જાય છે. નીચે સ્થૂળ ભૂમીનો અધિકાર વ્યાપી

૧. શૂન્ય, હીગંતર, Vast spaces in the firmament (covered by sun-might). ૨. ‘I am the way,’ said Jesus Christ. ૩. વધુ માટે જુઓ પ્રસ્તાવનાના પાન ૨૭ અને ૨૮.

રહ્યા છે. તેમાં ભૂમી આકર્ષણ ઉંઘા ત્રીકોણ ∇ થી દર્શાવ્યું છે. બાળક જન્મે છે, તે વેળાએ પણ એવીજ આકૃતિ તેની બની રહેલી દેખાય છે.^૧ એ અંધકારમાંથી જ્ઞાન પ્રકાશ મેળવવા માટે આતશ (અગ્નિ)નું પાત્ર છે. તે Δ સિધા ત્રીકોણનું ભાન કરાવે છે, તેની જરૂર પડે છે. જમણા હાથ ઉપર આતશકદેહના ગુંબજમાં આતશનું બળતું પાત્ર દેખાડ્યું છે, તેનેજ મળતા હિંદુ અને ખ્રિસ્તી દેવાલયો જમણા હાથ ઉપર દેખાડ્યા છે. ડાબા હાથ ઉપર બુદ્ધિસ્ત અને ઇસ્લામી દેવાલયો (મસજિદ) જણાય છે, જે સર્વેની આકૃતિ આતશના પાત્રને મળતીજ છે. માટે આતશ ન્યાયશમાં જણાવ્યું છે કે:-

વીરપ્રએઘખ્યો સસ્તીમ ખરધતિ આતશી મજ્જદાઓ અહુરહે અએઘખ્યો અએમ હામ-પચાધતે ક્ષાફનીમચ સૂધરીમચ.

અર્થ-જેમને માટે આતશ રાતનું તથા બપોરનું ભોજન પકાવે છે, તે સર્વ માટે અહુરમઝદનો આતશ શીખામણો (અને ઉપદેશ) લઈ જાય છે.

ખીજ કેટલીક નીશાનીઓનો પણ અત્રે કાંઈક ખુલાસો દ્રષ્ટિએ પડે છે. જેવી કે ખ્રિસ્તી ક્રોસ, ઝંદ્રકલા અને તારો, ઉંઘા ત્રીકોણ ઇત્યાદી. આતશગુરાધને, આપણા અરીને ખરેખર મારનાર છે, અને માનવીને ગુરાધથી છોડવનાર છે, માટે આતશ-ચિધા-અવંઘહેમ, અલ મજ્જદા દધખિખ્યન્તે જસ્તાધસ્તાધશ દરેશતા અએનંઘહેમ-અનેક રીતે સહાયક અને સંપૂર્ણ બળને લીધે દેષ કરનાર અને કીનો કપટ રાખનાર માનવીને, શીક્ષા દેનાર લેખ્યો છે.

૧૨ માં ચિત્રમાં આતશના પાત્રનો કેટલોક ભેદ આંખે પડે છે. શા માટે કેબલા તરીકે આતશના પાત્રને રાખ્યું છે, તે વધુ સ્પષ્ટ થાય છે. ‘લસ્મ’ શા માટે કપાળે ચોંટાડવામાં આવે છે તે પણ જણાય છે. જાનવરી સ્વભાવ લસ્મ કરવો અને જીવનમાં (લસ્મ જેવી) નમ્રતા રાખવી, એ પાઠ એટલો અવશ્યનો છે, કે હરેક વેળાએ આતશકદેહમાં ઢાખલ થતાં, તેની યાદ કરવા માટે કપાળે રાખનો ટીસો કરવામાં આવે છે. એ રાખનો ટીસો વળી મનમાં ઉપજેલા દુષ્ટ વીચારોને, કર્મમાં પ્રગટ થતા અટકાવે છે. લસ્મ કેટલી કિમતિ છે, તે એટલાં ઉપરથી જણાય છે કે, આતશને જવલિત રાખવા માટે જો (નમ્ર અને અર્પણ કરેલાં સુખડની) લસ્મ ન હોય, તો પાત્ર પોતે બળી જાય અને આતશ પણ રહિ ન શકે.

ચોખંડી પાત્ર માનવીનાંજ નીચલાં શરીરોનું ભાન કરાવે છે, તનુ, ઉશ્તાન, કેહર્પ અને તેવીધી. તેની ઉપર જળતી અગ્નિ શીખા (અથવા શોભો) અમર ખઓધંગ, ઉરવન અને ફવધીનું ચિન્હ છે. સુખડ, હુખાન આતશને અને શરીરને જડ ખોરાક, અને હુમત, હૂખત અને હ્વરશત ખઓધંગ, ઉર્વન અને ફવધીની ત્રગડી (trinity) ને મીનોઇ પોષણ પુરાં પાડે છે. ખન્ને પોષણોથી, જડ જગતનું (ઉંધા ત્રીકોણથી જણાતું) આકર્ષણ ઉલટાઇ જાય છે અને આતશના શોભાની સમાન, માનવીને સીધો ખનાવી, મીનોઇ તરફ પ્રેમી કરે છે. ત્યારે વખત આવવે ચિત્રમાં દેખાડયા પ્રમાણે એક પળવારમાં ફવધી (ફરોહર) વૃદ્ધિગત થઇને કાર્ય કરે છે.

ફેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમયા વહ્નેમયા, ફેરા મનંદ્રહા, ફેરા વચંદ્રહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા અંદ્રહુયા, ફેરા તન્વસૂચીત ખખ્યાઓ ઉશ્તનેમ.

હે અમેશાસ્પંદો! યજ્ઞને (યજ્ઞ) તથા ભક્તિ તથા મારાં પોતાનાં શરીરના પ્રાણને મનશ્ની, ગવશ્ની, કુનશ્નીથી અંતઃકરણપૂર્વક તમને અર્પણ કરું છું. (ખુરશેદ ન્યાયશ)

અત્ રાતાંમ જરથુશ્ત્રો તન્વસૂચીત ખખ્યાઓ ઉશ્તનેમ દદાઇતી, પઉર્વિતાતેમ મનંદ્રહુસ્યા વંદ્રહેઉશ મજ્દાઇ, બ્યઓથનહ્યા અપાધ-યાયા ઉખધખ્યાયા સેરઓષેમ ક્ષત્રેમયા.

અષો જરથુશ્ત્ર પોતાનાં શરીરનો પ્રાણ અને ભલાં મનની શ્રેષ્ઠતા અહુરમઝને કાળે અર્પે છે. કાર્ય (કર્મ)ની સત્તા તથા શબ્દ (માધ્ય)ની તાબેદારી અષોધને કાળે અર્પણ કરે છે.

(આતશ ન્યાયશ અને યજ્ઞને ૩૩-૧૪.)

બેઠેલો મીત્ર આતશ, ફરતા મીત્ર (ખઓધંગ, ઉર્વન અને ફવધી) ને ભેટ છે અને

વીરપનાંમ પર-ચરેન્તાંમ આતર્શ જસ્ત આદિધ્ય, ચીમ હુખ હુષે વરધતી ક્યરે-શ્વાઓ અર્મઓપાધધે. (આતશ ન્યાયશ, ફૃ ૮)

સર્વ (ભેટવા) આવનારાઓના હાથ તરફ આતશ જુવે છે (અને) પુછે છે કે ચાલતો (ફરતો) મીત્ર, બેઠેલા મીત્રને કાળે શું (ભેટ) લાવે છે? કેટલું સુખડ, હુખાન, અગર (જડ ખોરાક) અને કેટલી હુમત, હૂખત, હ્વરશત (મીનોઇ ખોરાક)? એ ખન્ને ભેટો અર્પણ થાય, ત્યારે

આતશ ચિદ્રા-અવધહેમ્ લેખાયો છે, એટલે માનવીના પ્રકટીકરણમાં અજબ રીતે સહાયકર્તા થઈ પડે છે.

હવે ચિત્ર નાં ૧૦ માં જણાતી બે પાંખોને ઉડવાને શક્તિમાન બનાવવા કાળે જે સ્નાયુ અને પરો બેઠાએ તેનું બંધારણ કેવું છે? આ પુસ્તકમાં જે જે વિષયો ઉપર ઉલ્લેખ આપ્યો છે, તે તે ચારિત્રમાં ઉતારી, તે તે સંપૂર્ણ રીતે ગ્રહણ કરીને, તેમને પક્ષીના અચ્ચાંઓની પેઠે, ગતીમાં મુકવાને સાડું ક્રમેક્રમે વાપરવામાં આવે, ત્યારેજ આ પાંખો ખીલે અને સ્થૂલ ભૂમીના આકર્ષણના બુલમમાંથી છુટકારો પામીને, ‘અચ્ચાધંગ, ઉરવન અને ક્વષી’ના ઉચ્ચ, મીનોઈ ભુવનના ભુવનમાં પેરી શકાય છે.

જગતના જરથોશ્તિ ધર્મ શીવાયના મોટા ધર્મોના માનનારાઓની સંખ્યા કરોડોની છે. તેઓ પોતપોતાના ધર્મોનાં સંખ્યાબંધ પુસ્તકોમાં રમી રહ્યા છે. તેમને મહાન જરથોશ્તિ ધર્મનો ઝાઝો ખ્યાલ હોતો નથી, જે ૯૦,૦૦૦ જેટલી નાની સંખ્યાના જરથોશ્તિઓ હાલ પાળે છે. તેઓ પોતાના ધર્મની ધૂનમાં મચી રહેલા છે, તો તેમને આટલા નાના ટોળાના ધર્મની શી પરવા? બે કે કેટલાક પાશ્ચાત્ય વિદ્વાનોએ એ ખૂબ ધર્મની પરીક્ષા કર્યા કેડે, તેને સર્વોત્તમ લેખ્યો છે, છતાં તેમનું પણ સાંભળનાર અખબે માનવીમાં કેટલા છે? ત્યારે ફરી ફરીને આપણને યાદ દેવાડવાની જરૂર છે કે, યહુદિ, ખ્રિસ્તી, બુદ્ધિસ્ત અને ઇસલામિ ધર્મો, જે જગતના આજે (હિન્દુ ધર્મ શીવાયના) મૂખ્ય ચાર ધર્મો છે, અને જેના અનુયાયીઓ એક અખજથી વધુ સંખ્યામાં છે તેમણે આદિ જરથોશ્તિ ધર્મના ઘણાક સિદ્ધાંતો માન્ય રાખ્યાં છે, તે પોતાના ધર્મમાં સ્વિકાર્યાં છે, અને તેમ કરીને એજ જરથોશ્તિ ધર્મનો સત્કાર

૧. સરખાવો ‘મિરેઘહે કેહર્પ વારદ્રહે,’ ‘મિરેઘહે પેષો-પરેનહે વારેનજનહે પેરેનેમ’, ‘વીરપે તેરેસેનિત પેરેનિને’ (બહેરામ ચરત કરદો ૭, ફકરો ૧૯; કરદો ૧૪, ફકરો ૩૫ કરદો ૧૪, ફકરો, ૩૮,) જ્યાં પેષો પરેન પક્ષી અને તેનાં પરનું વણન આવ્યું છે. ખાસ જુવો કરદો ૭ ફકરો ૨૦ અને ૨૧ જેમાં એ પક્ષી તીરની જડપે પરાઢયામાં પ્રદારશ અને હથાર ઈચ્છતું, (મહાન) પક્ષીઓ (ફરેશતાઓ)નો રાગ સાંભળવાની ઈચ્છા કરતું, પહાડોની ટેકડી ઉપર અને ખીણોની ઢાંગણમાં અને ઝાડોની ટોચ ઉપર, (દરેક દીશાએ) ઉડતું જણાવ્યું છે. ૨. જેવા કે એક ખુદાની માન્યતા, તેના ચજદો અથવા ફરેશતાઓની માન્યતા, તેના પેગામ્બરોની મારફતે વહીથી મોકલવા ધર્મોની માન્યતા, તેની દયા, મીત્રતા અને માનવીના ‘પીતા’ તરીકેનો તેનો ખ્યાર, તેની માનવજાત તરફથી ચાહુ ભક્તિ અથવા બંદગીની માંગણી, પવીત્રાઈ અને સદ્ગુણોની જરૂરિયાત ઈત્યાદી.

કર્થો છે અને કેટલેક અંશે ફેલાવો પણ કર્યો છે. તેથીજ પ્રાકૃતિક જનસન વીગેરે પાશ્વાત્ય લેખકોએ^૧ જરથોશ્તિ ધર્મને આખી જગતના ઉદ્ધાર કરનાર મહા યજ્ઞવાન સાધન અને આજના સુધારાને^૨ જન્મ આપનાર, ગતિમાં મુકનાર અને ટેકાવી રાખનાર શક્તિ સમાન લેખ્યો છે.

જરથોશ્તિ ધર્મની શ્રેષ્ઠતા એટલા ઉપરથી જણાય છે કે, આજે પણ પોતાના મહાન, અચળ (હૂમત, હૂખત, હૂવરશતના જેવાં) શીક્ષણ ઉપર આધાર રાખીને, ખીજા ધર્મોની નીંદા કરવાને બદલે, તે હિમાલયના શીખરની સમાન પોતાનું શીર જગતમાં ઉંચ ટેકવી રાખીને બેઠો છે. જે કે પાછળના ચહુદ્ધી ધર્મ^૩ ઉપર ખ્રિસ્તીઓ અને ખીજાઓ પ્રીતિ છે, તેમને જે એટલુંજ જણાવીશું કે આ પુસ્તકના પાછળના ભાગમાં સમાવેલા પશ્ચાતાપ-પતેતના મંકરણમાં જણાવ્યા પ્રમાણે ચહુદ્ધી ધર્મના હશે હશ “ફરમાનો” (Commandments) આપણી માત્ર “પતેત પશે-માની”માં સમાઈ જાય છે, તો જરથોશ્તિ ધર્મની પ્રાઢતા આંધાઆપ સમજાશે.

बडो बडाई न करे, बडा न बोले बोल,

हीरा मुखसे ना कहे, लाख हमारा मोल.

તે ધર્મ ખીજા ધર્મોના અનૂયાયીઓ કરોડો હોવા છતાં, જગતમાં કેટલેક સ્થળે હાલ પૂર જ્ઞેશથી ચર્ચાઈ રહ્યો છે અને હરેક ધર્મના તીવ્ર જુજાસુઓનું હૈયું આકર્ષી રહ્યો છે. હાહાર અહુરમજ્દની કોઈપણ ઠેકાણે હવે ખાંધવાનું જરથોશ્તિ ધર્મ અધર્મ ગણે છે. ખીજા ધર્મો ખોટા છે અથવા તેમના યોગ્યપણે તીવ્રસ્કારને પાત્ર છે, એમ કદી ન જણાવતાં જરથોશ્તિ ધર્મ મૂળ અષોધ, જે સ્વેનામીનોની સૃષ્ટિનો પાયો છે, તે દેખાડીને સંતોષ માને છે, કે ધર્મ અને નીતિનું “સર્વોત્તમ”^૪ જ્ઞાન તેણે જગતને દાન તરીકે આપ્યું છે. તે ધર્મ શીખાડે છે, કે સૃષ્ટિ રચના સમજીને, તેની સાથે રાત દીવસનો સહકાર કરો અને કુળ સૃષ્ટિનું યજ્ઞ તમને હરેકને મળશે. ત્યારેજ આતશ, પાણી, જમીન, આકાશ, વાયુ, અને હયાણ બેહમન અમેપાસ્પંદથી રક્ષણ પામેલાં પ્રાણી માત્ર અને માનવી સાથે ભાઈચારો રાખવાને અનેક બંદગીઓ, ચસ્તો, અને ન્યાયશો તેણે ફરમાવી છે. એમની ભેગા થવાથી કેવો ચમત્કાર થાય

૧. જુઓ Enlightened Non-Zoroastrians on Mazdayasnmism by J. J. Motivala ૨. Civilization. ૩. Old Testament. ૪. મજિરતાયા, વહિરતાયા, અમેરતાયા.

છે, તે જીવો; સમૂદ્રનું એક ટીપું, અહંકારને વશ થઇ, તેનેથી છુટું થઇને સ્વતંત્ર જીવન ગાળવાને મહમસ્ત અને મગફર થશે, તો તે સમૂદ્રથી જીવું પડીને, આખા સમૂદ્રનું ખજા, ગંભીરતા અને વીશાળપણું શુભાવી બેસીને, એક નીજીવ, દુર્ખજ અને તુચ્છ પાણીનું ટીપું બનશે, જે હવાથી સુકાઇ જશે, અગ્નિથી અથવા ઉષ્ણતાથી જલી જશે અથવા માટીમાં લોપ અને શુભ થઇ જશે. જ્યારે તેજ ટીપું જ્યાંસુધી દર્યાના મહાભારત રોહમાં આધિન થઇને રેહવા સ્વિકારે છે, ત્યાંસુધી તે દર્યાની સમાન સુકાવા, ખળવા અથવા પૃથ્વીથી શુભ થવાના ભયથી દુર છે, કારણ કે તે સમૂદ્રના ગુણમાં અને હસ્તીમાં એકત્ર થઇને રહ્યું છે, માટે સમૂદ્રના ગુણો તેનાજ છે. તેથી ટુંકમાં જરથોશ્તિ ધર્મે સરોષ, નમ્રતા, આધિનતા, અને તાબેદારીને સર્વથી અનિવાર્ય ગુણ અને અષોધનું સાધન લેખીને, સરોષ યજ્ઞની આરાધના હરેક ગેહમાં, હરેક ભણત-રની આદિ ફરમાવી દીધી છે. રમઝગો એટલે ગુપ્ત ભેદોમાં બોલનાર અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર સાહેબે, આવી અપૂર્વ જ્ઞાનદ્રષ્ટિથી પોતાની બંદગીઓ રચી છે. આજે તેને સમજવાની પણ કોણની સામર્થ્ય અને શક્તિ છે ?

જરથોશ્તિ ધર્મનો ખીજે મહાભારત સિધ્ધાંત એ છે કે જ્યાંસુધી રપેના અને અંગ્રેમીનોના સામસામા યુદ્ધવાળાં આ જડ, જગતમાં આપણે રહિએ, ત્યાં સુધી 'કર્મ' માર્ગ પકડીને, રાત દિવસ અષોધ તરફથી યુદ્ધ કરે, અત્રે શાન્તિ મેળવવાની આકાંક્ષા રાખવા માટે સૃષ્ટિ ક્રમને ઉત્તમ ગતિમાં રાખે, તેનેથી દુર જશે મા, તેને હિણુશે મા, જેનેથી ડરશે મા, તેજ ધૃશ્વરધૃષ્ટા તરીકે પ્રગટ છે, કારણ સૃષ્ટિ તેનીજ ધૃષ્ટા-નુસાર બની છે. ત્યારે પોતાની હરેક ફરજ બજાવીને, તે સૃષ્ટિને મધ્યમ-પણે ભોગવે, પણ હરેક ભોગવટો ધર્માનુસાર બેધયે. તમારે કદી અપવાસ ન પાળવો. પણ તમારે આખી જીંદગીમાં મધ્યમપણાનો માર્ગ નજ

૧.

નાલ્યશ્વતસ્તુ યોગોસ્તિ ન ચૈકાન્તમનશ્વતઃ

ન ચાતિ સ્વપ્રશીલસ્ય જાપ્રતો નૈવ વાર્જુન ॥

યુક્તાહારવિહારસ્ય યુક્તચેષ્ટસ્ય કર્મસુ

યુક્તસ્વપ્રાવબોધસ્ય યોગો ભવતિ દુઃસ્વહા ॥

(ભગવદ ગીતા ૬-૧૬-૧૭.)

હે અર્જુન ! જે ધણું ખાય છે અથવા એકદમ અપવાસ કરે છે, જે બહુ હંધે છે અથવા સમુજગો બળ્યત રહે છે, એ બન્ને માટે ખરેખર યોગ નથી. જેપણ ખાવામાં,

છોડવો. હવે આ ઉંડો પાઠ સમજવા જેવો છે. હાખલા તરીકે ઘણું ખાનારને અપવાસની જરૂર તો છે. પણ જેને ઘણું ખાવું એજ પાપ છે, એમ શીખાડ્યું હોય, તે ધર્માનુસાર વર્તન કરે, તો કદીપણ અછરણુ થાય એટલું ખાઈ ન શકે, અને તેથી તેવાને માટે ‘અપવાસ’ ફરમાવવો અયોગ્યજ છે. ત્યારે જરથોશ્તિ ધર્મ ‘મધ્યમ ભોગવટા’ના ત્યાગને જરૂર આશ્રમમાં, કાય કરવામાં, ઉધવામાં અને જગવામાં મધ્યમપણું જળવે છે, તેનું સકળ દુઃખ યોગ ભસ્મ કરી નાખે છે.

આ શીક્ષણ અષો જરથુશ્ત સાહેબ પોતેજ આપી ગયા હતા, તે ફરીને શ્રી કૃષ્ણે પાછળા ક્ષણમાં આખી હિન્દુ કોમને આપ્યું. તે ઉપરથી જરથોશ્તિ મધ્યમપણાના નીયમને કેવો ભારે ઢોકો મળે છે, તે સ્વતઃસિદ્ધ છે. સર્વે જરથોશ્તિઓ આપોઆપ યોગના માર્ગ ઉપર ધર્મ જળવવે આલ્યાજ નય છે, એ કેટલું સ્પષ્ટ થાય છે !

૧. વળી એક અત્યંત અગત્યનું શીક્ષણ જે અષો જરથુશ્ત સાહેબે આપ્યું અને શ્રી કૃષ્ણે કબુલ્યું અથવા ફરીને આપ્યું તે એ છે કે, આ કલીયુગમાં ઘર છોડીને જંગલમાં જઇને ‘સંન્યાસ’ કરવાનો નથી, પણ દરેક માનવી યજ્ઞચરી, ગ્રહસ્થી અથવા આખીદ, જે ક્ષણી આશા વિના શાસ્ત્રે મુકરર કરેલી પોતાની ફરજ બજવનાર છે, તે ખરે સંન્યાસી છે. વાંચો!

अनाश्रितः कर्मफलं कार्यं कर्म करोति यः

स संन्यासी च योगी च न निरम्रिने चाक्रियः ॥

(ભગવદ ગીતા ૬-૧.)

नहि देहभृतां शक्यं त्यक्तुं कर्माण्यशेषतः

यस्तु कर्मफलत्यागी स त्यागीत्यभिधीयते॥

(ભગવદ ગીતા ૧૮-૧૧.)

જે પણ ક્ષણી આશા વિના નિર્મિત કર્મ (કર્તવ્ય) કરે છે, તેજ સંન્યાસી અને યોગી બને છે, અને નહિં કે જે અગ્નિ અને (ધર્મ) ક્રિયાનો ત્યાગ કરે છે. દેહધારીઓ (માનવીઓ, પ્રાણીઓ)થી કર્મ સંપૂર્ણ રીતે કદીએ ત્યજી શકાય નહિં. માટે કર્મના ફલનો ત્યાગીજ, ખરે ત્યાગી લેખાય છે.

આ કેવાં સાદું, સિધ્ધાં વચ્ચે છે ! ગ્રહસ્થાશ્રમનો એમાં તીવ્રસ્કાર નથી; તે આશ્રમમાં અથવા કોઇએ આશ્રમમા રહિને ક્ષણી આકાંક્ષા વિના કર્તવ્ય કરવું એજ પરમ ધર્મ છે. ત્યારે જરથોશ્તિ ગ્રહસ્થી રાહ રિતી, રસમ સર્વે કેવાં શ્રેષ્ઠ અને સરળ છે, તે પૂર્વના બન્ને મહાન ધર્મે, જરથોશ્તિ અને વૈદિક સ્વિકારે છે !

“Time is the gift of God, a boon of inestimable value. Wha pity it should be abused or trifled with ! I say not that it is to be wholly employed in meditation and devotion. That man mistake religion who, under a notion of exalted piety, turns his back o the world and retires into obscurity. There is a time for everything

ન લેખીને, ઘણું ખાવું અને પછી અપવાસથી ઉપાય કરવો,^૧ એવી ખાળશુદ્ધિ સહાંતર છોડવીને, ગાંભીરપણે નીચમિત અને પવિત્ર જીવન ગાળવાને જે શીક્ષણ આપે છે, તે પાળવું, “અપવાસ” વીગેરેથી કેટલું વધારે ખીકટ છે, તેમજ કેટલું વધારે માનભયું, સાત્ત્વિક અને ખુદાઈ છે, તે સમજવું સહેલ થઈ પડશે. જરથોશ્તિ ધર્મ શારીરિક અપવાસ, શારીરિક બેઅઠાઝ અને અનીચમિતપણાના ઇલાજ તરીકે ફરમાવતોજ નથી. જેમકે એક માનવી શરીર ખગાડે અને પછી તેને માટે દવાખાનું ખનાવવું, તેને બદલે તેને સર્વોત્તમ કેળવણી આપીને, (શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક) પવીત્રાઈ પળાવીને, હુમેશ તંદુરસ્ત અને આરોગ્યતાવાળો રાખવો, એ વધારે ઉત્તમ અને સૃષ્ટિકર્માનુસાર છે. એટલે એ મહાન ધર્મ આગળ વધેલાઓ માટે બહુ અનુકુળ છે; ખીજા ઘણાંક ધર્મો, પાછળ પડેલા માનવીઓને વધુ અનુકુળ છે, જેઓ ‘ભુલી અને સુધરવું’, ‘પડવું અને ઉઠવું’ એ નીચમથી બંધાઈને ચાલવાં રાજી છે. જરથોશ્તિ ધર્મ પડ્યા વિના, ચળ્યા વિના, એક સમાન નીચમ, ધર્મ, તરીકત અને પાકીઝગી જાળવીને, પ્રક્ટીકરણમાં અવિકારી અને સાબિત કંઠમ રહીને ચાલવાને, માનવી જાતને શીખાડે છે. તો એની શ્રેષ્ઠતા સમજવાને વાર લાગે એમ નથી. જરથોશ્તિ ધર્મ દરેક પાપથી, —મધ્યમતાના દરેક ત્યાગથી, “અપવાસ” કરવા કહે છે. આટલાંથી દરેક પાપ છુટીજ ગયું!

જરથોશ્તિ ધર્મના મૂળ ઉપાધ્યાઓએ તે સમજીને ચારિત્રમાં તેને કેમ ઉતારવો તેનો સરળમાં, સરળ અને સર્વોત્તમ પાઠ ટુંકમાંજ શીખાડ્યો. ‘સત્ય બોલો, ઘોડેસ્વારી કરો, તીર ફેંકતાં શીખો’ એટલા નીર્જીવ દેખાતા વ્યહવારિક શીક્ષણમાં ‘કર્મ’નો માર્ગ ઘણું સારું અંશે સમાવી દીધો. તે એટલા ઉપરથી સમજાશે કે આજના કાળ અને ઝમાનાના ઘણાખરા રોગો અને પાપોનું નીવારણ પણ, એ ત્રણ નીચમો પાળવે, થઈ

under the sun. A time for prudent consideration about our temporal interests ; a time for honest labour to procure a subsistence and to acquire a competence : a time for food and sleep ; a time for recreation and amusement. We may enjoy what God has given us, as well as labour for it.” (S. Stennett).

These are words which the generality of men would do well to ponder over.

૧. Feasting and fasting.

જશે. ‘સત્ય’ બોલવાનું કેટલું કઠીણ છે, અને તેવી સત્યવાણી માટે ઘણાખરા ઠરેક પાપથી, દુર્ગુણથી વેગળા રહેવું પડે છે, તે દુઠુંક મનનથી તમેજ જોઈ શકશો. માનવીના મૂળ્ય શત્રુઓ કામ (હવસ), ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ (અભિમાન) અને મત્સર (અદેખાધ) છે. હવે “સત્ય” વચનનું પાલન કરનારે “કામી” હવસી યની શકે કે? સત્ય બોલવા જાય તો ‘કામ’ ત્યજવોજ પડે. ‘કામ’ પકડે તો ‘સત્ય’નો ત્યાગ કરવો પડે. ‘સત્ય’ બોલનાર ઘણો ‘ક્રોધ’ કરી ન શકે. ‘ક્રોધી’ જે અતિશયોક્તિ ન વાપરે, અને સત્ય વચની હોય, તો ક્રોધને પણ અચોગ્ય શબ્દો તો કહી નજ શકે. ત્યાંજ ક્રોધનો અંત આવી ગયો. જરથોશ્તિ ધર્મ કહી શીખાડતો નથી કે પાપી અને દુઠુંને પાત્ર હોય, તેની સાથે સખત વચનોનો ઉપયોગ કરશો નહિં. પણ અસત્યનો ત્યાગ કરવે ‘ક્રોધ’ આપોઆપજ શમી જાય છે. ‘લોભી’ ખડું બોલે, તો ‘લોભ’ પોપાયજ નહિં. આડું, અવળું બોલે, અને કરે, તોજ ‘લોભી’ ગણાય. સત્યાચરણી સ્પેનામીનોને શરણે રહીને, જગતમાંથી જે પણ સંપત્તિ, ધન, સનમાન, ગૌરવ, અથવા વિભૂતિ મેળવે તે સર્વે ‘લોભ’ નહિં, પણ ખરા અધિકારીનો યોગ્ય ‘ખદ્દલો’ ગણાય છે. તેમજ જ્યાં સત્ય વચન પાળવાનો ઠરાવ હોય, ત્યાં ‘મોહ, અહંકાર અને અદેખાધ’ ટકી શકતાં નથી, એ જરાલગી મનન કરવે સિદ્ધ થાય છે. ત્યારે મહા કલેશો ઉત્પન્ન કરનાર અંગ્રેમીનોએ પેદા કરેલા શત્રુઓનો પરાજય કરવાનું સદરહુ સર્વોત્તમ હથ્યાર, આપણા હાથમાં સુકાયું, એ જરથોશ્તિઓનાં ઉંડાં વ્યહવારિક જ્ઞાનનો પુરાવો છે. ખાસ યાદ રાખવું જોઈએ કે ‘વીચાર’ પકડવો સુશકેલ છે અને વર્તન સન્માર્ગે રાખવું ભારી છે, પણ મધ્ય ખીદું જે “વાણી” છે, તેનેજ સીધી રાખવે “વીચાર અને વર્તન” બન્ને સુધરે છે. દુષ્ટ વીચારવાળો કદી પણ નિત્ય સત્યવાદી હોઈ શકેજ નહીં; તેમજ સદાચારી પણ, ન હોય. વર્ગી “વીચાર” પકડવું અત્યંત ખીકટ છે, પણ વાણી સ્થીર રાખવાની “કળ” આવડી ગઈ, તો વીચાર પણ એકાગ્ર થઈ શકે છે. આ વિષય ખડુંજ ગૂઢ તેમજ સુંદર છે.

શારીરિક પ્રબળતા, તાલીમ, હિંમત, ચપળતા, અને મરદાનગી મેળ-

૧. As a man speaketh so is he. Because if he is a truthful man, he speaketh what he thinketh and as a man thinketh so is he.

વવાનું સાધન “ઘોડે સ્વારી અને તીર ફેંકવાનું” છે. અંગ્રે અને સ્પેના-
મીનો એ બેના નીચે તર યુદ્ધની વચમાં માનવી મેલાયો છે. ત્યારે શસ્ત્રો
વિના જેપણુ લડાઈમાં જાય, તે ગમાડજ હોય. જીવનના યુદ્ધમાં અશસ્ત્ર
ઉભો રહેનાર, માર ખાધને હેઠો પડવોજ જોઈએ. જીંદગી ગાળવા માટે,
ગુજરાન અને પોષણ મેળવવા માટે, વૃદ્ધિ માટે, સખાવત, દયા અને
સ્વભોગને માટે, આનંદ માટે, જ્ઞાન માટે, અપોધને માટે, નૈતિક
વર્તનને માટે, દરેક નાના, મોટા પ્રયત્નને માટે, શારીરિક આરોગ્યતા
અને બીજા અવશ્યનુંજ છે. તે વિના જીંદગી શ્રાપ સમાન થઈ પડે છે.
મહાન પેગમ્બર સાહેબ અષો જરથુશ્ત્ર સર્વથી પેહલા આગ્રવન અને
પેહલે દરજ્જેના રથેશ્તાર હતા. તેમનું શારીરિક બળ શાહ ફરેહુન
અને પહેલવાન કેરશાસ્પ કરતાં પણ અધિક હતું. તેમની પછી શ્રી કૃષ્ણ
જે કલ્પયુગમાં તેમના ભક્તોના મત પ્રમાણે શ્રી વિષ્ણુના અવતાર
હોઈને, કલ્પયુગનો ધર્મ સ્થાપન કરવા આશરે ૫૦૦૦ વર્ષ ઉપર અવતાર
લઈને ઉતર્યા હતા, તે પણ મહા બળવા હતા, જેમણે ૧૪ વર્ષની
વયમાં, સર્વથી મોટા યોદ્ધાઓનો પરાજય કરીને, છેવટે કુર, ખૂની
અને રાક્ષસી મામા કંસ રાજાનો વધ કર્યો અને અહેરી દુધવાળી
પૂતના, અને વત્સાસુર, બકાસુર, અઘાસુર, ઘેનુકાસુર, મલંભાસુર
વીગેરે દૈત્યોનું અને કાલીય જેવા અપૂર્વ અહેરી નાગનું મર્દન કર્યું. તેની
પૂર્વે ત્રેતયુગમાં પણ વીષ્ણુ દેવતાએ હિન્દુ માન્યતા પ્રમાણે શ્રી રામનો
અવતાર લીધો હતો, ત્યારે પણ લગભગ અજીત, લંકાના છત્રપતિ રાવણ
અને તેનાં અસંખ્ય સૈન્યોનો ઉપસંહાર કર્યો હતો. વળી ઐહ્ય ધર્મના
સ્થાપક સિદ્ધાર્થ બુદ્ધે પણ કોમળ વયમાં એટલું બળ સંપાદન કર્યું
હતું, કે તેમની સ્ત્રી રાજ્ય કુંવરી યશોદ્રાના સ્વયંવરમાં હિંદના સઘન
શૂરા અને વીરા રાજ્યપુત્રો કરતાં વધારે ચપળતા અને અદ્ભૂત બળ,
ઘોડેસ્વારી, તલવારના ખેલ તેમજ તીર ફેંકવાના હુકરમાં હેખાડીને,
હિંદમાં પ્રથમ દરજ્જાની રાજપુત્રીનો હાથ મેળવવાને સામર્થ્યવાન
બન્યા હતા. ત્યાર કેડે ઇસલામી પેગમ્બર મહમદ રીફ પણ એક
યોદ્ધા તરીકે મશહૂર થયા હતા. સીખ દુન્યાતના વડાઓ ‘ગુરુ’ નાનક

૧. ૬૬૬૭ કારણ. ૨. જુલો “અષો જરથુશ્ત્ર” વિષેનું પ્રકરણ, જે આ પુસ્તકના
પાછળા ભાગમાં આવેલું છે. ત્યાં અવસ્તાના ઉતારાઓ ઉપરથી આ પુસ્તક કરી આપ્યું છે.
વળી હિન્દમાં આવનાર આપણા પૂર્વજોએ પોતાને “શૂરા, વીરા, ધીરા, ગેરા અને
બાહુ (બાબુ) બળવાળા,” એ પ્રદારના ઓળખાવ્યા હતા.

વીગેરે સર્વે વીર પૂરૂષો હતા, અને શારીરિક બળના સેવકો હતા. વળી ભગવદ્ગીતામાં સર્વથી મહાન માનવ વ્યક્તિ ‘અર્જુન’ પણ ‘વીરહા’ તરીકેજ ઓળખાયો છે. એ સર્વે ઐતિહાસિક કથન છે. તે ઉપરથી લગભગ એ સર્વેને માર્ગ દેખાડનાર અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબની બુદ્ધિ કેટલી તીવ્ર અને સ્વચ્છ હતી અને તેમણે દેખાડેલા માનવ ધર્મ કેવો મહાન છે, તે આપોઆપ સમજાશે. એમને પગલે કાંઈક અપૂર્વ અવતારો અને પેગમ્બરો પણ ચાલી આવ્યા છે, જે કે તેઓના ઘણાંક અનુયાયીઓએ તેમણે શીખાડેલી શારીરિક પ્રબળતાની આવશ્યકતા ન સમજવાને લીધે, અસહ્ય દુઃખો અને પરાધિનતાના કલેશો હુજારે વર્ષ સુધી સહન કર્યાં છે. આજનો એશ્યા ખંડ જે “ઘોડેસ્વારી અને તીર ફેંકવા” શીખ્યા કર્યોજ હોત અને અસલ ધરાની રૂઢી પ્રમાણે ચરો ખોદીને તેમા રહીને શત્રુઓ સાથે લડવાને જાણતો હોત, તો પાશ્ચાત્ય દેશોના હાથમાં તે જકડાઈને, સેંકડો વર્ષો પર્યંત ગુલામગીરી ન કરત. માત્ર “ધરાન” દેશજ, ધરાનીઓના બળ સાથે જે ઉભો રહ્યો હોત, તો એશ્યા અને યુરપના સંગમ ઉપર રહીને, પાશ્ચાત્ય હુમલાઓ તેજ પાછળ હઠાવીને, ગરવા પૂર્વ મુલુકોનો રક્ષક બની શક્યો હોત. ખેર! જે અહુરમઝદની ઇચ્છા હતી તે બની ચુક્યું છે. પણ અફસોસ એટલોજ છે, કે પૂર્વ દેશોના મહાન નેતા અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે શીખાડેલા શારીરિક બળની આવશ્યકતાનો પાઠ, પૂર્વ બુદ્ધ્યું છે, અને પાશ્ચાત્ય મુલક બુદ્ધ્યું છે. તેના પરીણામો ઉપરથીજ જોઈ શકશો કે માનવ પ્રજાને આગળ વધારવાની રૂઢી જાણનાર અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબ, કેવા અપૂર્વ બુદ્ધિશાળી હતા. રાજ્યનીતિના તેમજ શાશ્વત ધર્મના ગોપ્તા અને રક્ષક તે મહા ગુરૂ હતા.

કુદરત પણ એજ પાઠ શીખાડે છે. આજનું જડવાદી શાસ્ત્ર અથવા પદાર્થજ્ઞાન પણ એને ટકો આપે છે. શારીરિક વૃદ્ધિ, નૈતિક બળને પ્રુષ્ટિ આપે છે, અને બધો વીર, સ્વમાનવાળો, ધીરો, શુરો, સ્વચ્છ, નૈતિક આદર્શોવાળો હોય છે, એ સિદ્ધાંત સાબીત થઈ ગયો છે. સાધારણ હાખલો નાની છાતીવાળાં અને દુર્બળ કોહલાંનો છે, જે હુચ્ચાઈમાં અસાધારણ છે, અને તેની વિરૂદ્ધ પક્ષમાં મોટી છાતીવાળો અને રૂબરૂ ઘોડો અને વનનો રાજા જોરાવર સિંહ છે. સિંહ, પાછ-

જથી આવીને મારતો નથી. સિંહ હલકાપણથી નીરાળો છે. યજ્ઞવાન સિંહ સર્વથી ઉત્તમ વીરો અને અમીરી વનપતિ છે. સિંધો ચાલનાર, કુલીન, રાજ્યપદ શોભાવે એવો તે છે. તેનું મૂળ કારણ તેનું શારીરિક યજ્ઞ છે, જે તેને નૈતિક ટેકો આપે છે. જીતને માટે તે સ્વયંજી ઉપર શુશ્રૂષા કરે છે અને તેને અવલંબીને દોરે રહે છે, અને હલકી ચાતુર્ય ઉપર તે કોલાહલી મીસાલ આધાર રાખતો નથી. તેજ પ્રમાણે જગતના મહાન યોદ્ધાઓમાં ‘ધરાની’ પહેલવાનો થઈ ગયા, જેમનું નામ દેતાં ‘વીરો’ કેવા, હોવા જોઈએ, તેનું સ્મરણ થાય છે. જગતમાં જ્યાં પહેલવાન ‘રૂસ્તમ’ એટલો પ્રસિદ્ધ થયો, કે તેની પ્રીતી નકલ યુનાનીઓએ કરીને એક કલ્પીત ‘હરકયુલીસ’ તેમણે ઉભો કર્યો. ‘ધરાની’ઓએ જાણીતી જગત ઉપર હજારો વર્ષો સુધી રાજ્યદંડ રાખ્યો તેનું મૂળ કારણ, તેમનું મહાન યજ્ઞ હતું, જેથી તેઓ નૈતિક, દયાળુ, મોટા હૈયાના, રૈયતની ઉપર માખાપ જેવા પ્રેમી, ઉદ્યોગી, સત્યવાદી, પરાક્રમી અને ધર્મી બન્યા. તેમનો ઇતિહાસ પાકઝાદ પ્રીરદોસી તુસીએ ‘શાહનામે’માં અમર કર્યો છે, જે નામું નિઃશંક જગતની ‘વીર યોધા’ઓમાં ‘મહાભારત’ સમાન સર્વથી શ્રેષ્ઠ લેખાઈ ચુક્યું છે, અને જેની સરખામણી કોઈ પણ પાશ્ચાત્ય વીર યોધા, ગમે એવી ખડાઈ મારવા છતાં, કરી શકતી નથી.

ધરાનીઓએ “ઘોડેસ્વારી”ને આટલી અગત્ય આપી છે તેનું એક ભેદી કારણ પણ છે. પ્રથમ કંઈક મહાન વીરોના નામો પણ શુશ્રૂષા, ફેરશાસ્ત્ર, લોહશાસ્ત્ર, પૌરુષશાસ્ત્ર ઇત્યાદી છે, જેને છોડે અસ્ત્ર, અથાગતિ ‘ઘોડો’ એ શબ્દ આવે છે. ‘રૂસ્તમ’ પહેલવાન પણ તેના રજ્જુ વિના નાચાર બનત. કૈંબુશર અને બેઝનના પણ જગજ્યાતિ પામેલા ઘોડાઓ હતા.^૧ સૌશ્યંત પણ છેવટે સફેદ, નકલંકી ઘોડા ઉપર સ્વારી કરીને આવનાર છે. સરોષ યજ્ઞ ચાર, શુદ્ધ, શ્વેત^૨ ઘોડાના રથમાં બેસીને પૂર્વે હિંદુસ્તાનથી પશ્ચિમ તરફ કુચ કરી જાય છે. સૂર્ય પણ “અઉર્વત-અસ્પેમ” તેજ ઘોડાવાળો લેખાયો છે. માટે ઘોડા શબ્દ અર્થસૂચક હોવો જોઈએ. ‘રૂસ્તમ’ વીરો થયો તેનું કારણ તેનું શારીરિક યજ્ઞ તેમજ તેનો “મન”ના ઘોડા ઉપરનો

૧. ઘોડાનો જન્મ તેના સ્વારની સાથે એકજ વેળાએ થયો, તે અર્થસૂચક ઇશારો લેખવો. ૨. સફેદ.

મહાત્મ સંયમ અથવા કાણુ હતો. તેના નૈતિક ગુણો જો ન હોત, તો
 ૧ વીરો નહિ, પણ રાક્ષસ લેખાત.^૧ નીતિ નિપૂણને ખાજીએ મેલીને,
 દ્વિમાન થવા ઇચ્છનાર જરથોશ્તિ, ધર્મ પ્રમાણે “જાદુગર” લેખાય છે.
 હિંદુ શાસ્ત્રોમાં પણ “મન”ના ઘોડાની ઉપર “શુદ્ધિ”ની લગામ ચઢા-
 વાને ઠેકેઠેક શીક્ષણ હીધું છે. શ્રી કૃષ્ણ પોતે રથવાન હતા. હાતમે
 તાઇની પાસે પણ પવન વેગે દોડતો ઘોડો હતો, એવું કથન છે. ખ્રિસ્તી
 Knights Templars (Crusaders), સેન્ટ જ્યોર્જ વીગેરે વીરો પણ
 ઘોડેસ્વારજ ચિતાર્યા છે. જરથોશ્તિ ધર્મનું મૂળ શીક્ષણ “હુમત” છે,
 અને મનના ઘોડાને લગામમાં દબાવી રાખીને, તેને ઉત્તમ સાધન
 તરીકે, વાહન તરીકે, અથવા માર્ગ કાર્પીને વૃદ્ધિગત કરાવનાર હથ્યાર
 તરીકે, વાપરવાથીજ માનવી જાત અંગ્રેમીનો સામે લડાઇ કરવામાં ફાવે
 છે, અને તેની ઉપર છેવટનો વિજય મેળવીને, સંસ્કારી બનીને,
 મોક્ષપદ અથવા ગરોનેમાનની સર્વોત્તમ ગતીને પામે છે. અષો જરથુશ્ત્ર
 સાહેબ ‘રમ્બગો’, ‘ભેદી’ ગણાતા હતા, તેનું આ એક કારણ છે.
 દંડમાં બોલતા, પણ એકાદ વાક્યને ઉકેલવાને પુસ્તક જેટલી લાંબી
 ટીકાઓ જોઇતી. મારા હિંદુ ભાઇઓને જણાવવાની આવશ્યકતા છે, કે
 પ્રથમ યોગપદ્ધે પહોંચનાર વીર “ક્ષત્રીયો” અને રાજાઓ હતા^૨ અને
 પ્રાણજીવ કરતાં પણ તેઓ આગળ વધી ગયા હતા, જો કે છેવટે રાજક્રમથી
 કરતાં પ્રાણજીવોએ પોતાની સાત્ત્વિકતાને અંગે માધાન્યપદ મેળવ્યું.

કર્મ માર્ગ શીખાડનાર જરથોશ્તિ ધર્મ ઘોડેસ્વારી અને મનની
 સ્વારી ઉપર આટલો ભાર મુકે, એ સ્વાભાવિકજ છે. કલયુગનો ધર્મ
 કર્મ માર્ગજ છે, એ શ્રી કૃષ્ણે પણ જરથુશ્ત્ર સાહેબની પાછળ આવીને

૧ It is good to have a giant's strength, but tyrannous to
 use it as a giant.

૨. ભટક મુવા ભેદી બિના, કોન બતાવે ધામ
 ચક્ષતે, ચક્ષતે યુગ ગયા, પાવ કોસ પર ગામ,

૩. एवं परंपराप्राप्तमिमं राजर्षयो विदुः
 स कालेनेह महता योगो नष्टः परंतप ॥

(ભગવદ ગીતા, ૪-૨.)

અર્થ-આ પ્રમાણે પરંપરા આ યોગ જે રાજર્ષીઓ બંધુતા હતા, તે મોટા
 કાળ પછિ નષ્ટ થયો.

ભગવદ્ ગીતામાં શીખાડયો! ઉદ્યોગથી ખેતી કરવાનું શીક્ષણ જે જરૂરથી સાહેબે આપ્યું, તે પણ કર્મ માર્ગને અનુસરતું જ હીધું, અને “મન”ની ખેતી કરવાની, ધરતીની ખેતી કરવાથી અધિક શ્રેષ્ઠ છે, એ સહજ સમજાશે.

જરથોશિત ધર્મ સાહિત્ય આજકાલ ધર્મપોથીઓના અનેક તરણુ-માઓમાં સંકોચાય રહ્યું છે. તે ધર્મ સાહિત્ય ન કેહવાય પણ શાળા પાંડિત્ય લેખાવું જોઈએ. એની પણ હવે હદ થઈ ગઈ. આંકીટલ ડી પેરોનના વખતથી આજ દીવસમાં ડજનખંધ તરણુમાઓ થયા અને વીસરાયા. ઘણાક પાશ્ચાત્ય પાંડિતોના તરણુમાઓ લુખા, સુકા, રસ રહિત હોઈને, તેમને વાંચતાં ઉંધ પણ આવી જાય છે. એ તરણુમાઓનો મોહ અને લાખ હવે ત્યજવો જ જોઈએ.

૧.

કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે મા ફલેષુ કદાચન ।

મા કર્મફલહેતુર્ભૂર્મા તે સંગોડસ્ત્વકર્મણિ ॥

યોગસ્થઃ કુરુ કર્માણિ સંગં ત્યક્ત્વા ધનંજય ।

સિદ્ધયાસિદ્ધયોઃ સમો ભૂત્વા સમત્વં યોગ ઉચ્યતે ॥

દ્વૈર્ગેણ દ્યવરં કર્મ બુદ્ધિયોગાદ્ધનંજય ।

બુદ્ધૌ શરણમન્વિચ્છ કૃપણાઃ ફલહેતવઃ ॥

બુદ્ધિયુક્તો જહાતીહ ઉભે મુક્તદુષ્કૃતે ।

તસ્માદ્યોગાય યુજ્યસ્વ યોગઃ કર્મસુ કૌશલમ્ ॥

કર્મજં બુદ્ધિયુક્તા હિ ફલં ત્યક્ત્વા મનીષિણઃ ।

જન્મબંધવિનિર્મુક્તાઃ પદં ગચ્છંત્યનામયમ્ ॥

(ભગવદ્ ગીતા ૨, ૪૭-૫૧.)

“કર્મ સાથેજ તારું કામ છે, તેના ફળ સાથે કદી નહિં. માટે ફળની આશાથી કર્મ કરીશ નહિં અને અકર્મને વળગીશ મા, હે ધનંજય! પરમેશ્વર સાથે એકતાન થઈને કર્મ કર્યો જ; વળગણો ત્યજ દે અને હાર જીતમાં સમાન ભાવ રાખ; કારણ કે સમાનતાનેજ યોગ કહે છે. બુદ્ધિ યોગ કરતાં કર્મ બહું ઉતરતું છે. હે ધનંજય! માટે બુદ્ધિ યોગ કર. જે પણ ફળના હેતુથી કર્મ કરે છે, તેઓની સ્થિતી દયાજનક છે. બુદ્ધિ યોગ કરનાર અત્રે સુકર્મ અને દુષ્કર્મ બને છોડી દે છે (માત્ર ધર્મ કર્મજ કરતા રહે છે). માટે યોગમાં યત્ન કર, કર્મમાં કુશળતા એજ યોગ છે. ઉત્તમ બુદ્ધિવાળાઓ બુદ્ધિ યોગ કરીને, કર્મનું ફળ ત્યજે છે, અને જન્મ મરણમાંથી મુક્ત થઈને, આનંદમય સ્થળ (સ્વર્ગ) પામે છે.” વળી જુઓ બાલ ગંગાધર તીલકની શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા ઉપરની દીકા.

પોથી પદપદ જગ મુવા, પંડીત મયા ન કોય,
અઢાઈ અક્ષર પ્રેમકા, પદે સો પંડિત હોય.

હવે પોથીઓ પઢવાનો અવસર ગયો છે. પોથીઓ સમજીને અમલ કરવાને વધુ વિલંબ થવો ન ઘટે.

‘પ્રેમ’ જે અઢી અક્ષરનો છે, તે જરૂર શીખવો જોઈએ. ખરેખર હૈયાની કેલવણી આજઢિન પર્યાંત નિવારી મુકાઈ છે. ‘મન’ની ચાઢઢાસ્ત શક્તિની કેળવણીએ, એ જીગરની કેલવણીને ન્યાત ખહાર મુકી છે. ખરા ધર્મના અલ્યાસીઓ અને ચેલાઓએ, મનને થોડોક વખત ખાજી મેલીને, હૈયાને ખહારમાં લાવવા, પ્રકૃલ્લિત કરવાને મથન કરવું જોઈએ. તોજ “અષોઢ”નો માર્ગ હાથ આવશે, ત્યારેજ ‘માથ્ર’ અને ‘મન્ત્ર’ની ભેઢી શક્તિ ખરપા થઈ શકશે. ત્યારેજ અરઢીખહેશ્ત ચશ્તમાં જણાવેલા “અષો અને માથ્રેમ સ્પેન્તેમ ખએખજયો”, એટલે અષોઢ અને માથ્ર સ્પેન્તથી ઢઢ ટાળનારા વૈઢો ફરીને આપણા ટાળામાં ઉલા થશે. છેવટના ૪૦) વર્ષના જડવાડ અરસામાં આપણા મોખેઢ સાહેબોએ જે પણ ભેઢી ધાર્મિક શક્તિઓ છે, તે ગુમાવી ઢીધી છે: અને તેઓ દુન્યવી લોભ અને લાલચને નિશઢિન વધુ વશ થતા ચાલ્યા. ફરી તેમને ‘અષોઢ’ નો સાહયો પેહેરાવવાને કાજે, તેમને “હૈયાની કેળવણી”થી નૈતિક અને ગુણી ખનાવવાને સાજ, કેળવાયલા “ગુરૂ”ઓની જરૂર છે. જરથોશ્તિઓમાં શખઢો શીખાડવાની મઢ્રેસાઓ ખડુ થઈ ગઈ. હવે જરા આગળ વધીને મીનોઢમાં પ્રવેશ કરવાને માટે મન, વાણી અને વર્તન ઉપર જે કાજ (“યમ અને નીયમ”) અષોઢ કાજે જોઈએ, તે ખીલવવાને મઢ્રેસાઓ ખોલવી જોઈએ. જે ફળ ‘અષોઢ’ પાળવાથીજ મળે છે, તે ‘અષોઢ’ની પોથીઓ વાંચવાથી નથી મળતાં, તે માટે પોથી પંડીતો નારાજ થાય છે, ખફા થાય છે અને ઠઠા કરે છે. ખરૂં! પણ જો ફેરીની ચામડીના લાખ ફેટો લ્યો, તેના સુવાળાપણાનો ૧૦૦ વર્ષ અલ્યાસ કરો, તેના રંગ અને રસ ઉપર એક યુગ સુધી વીવેચન કરો, પણ ફેરી મોઢામાં મુકીને, તેનો અનૂલવ લેવાની હિમત ન કરો અને સાઢી સમજ ન ખતાવો, તો ફેરી કેવી છે તે કઢી પણ ન જણાય, અને તે ખાધાથી કેવી શક્તિ આવે છે, કેવો સ્વાઢ મળે છે, કેવું પોપણ મળે છે, અને શી ગતિ થાય છે, તે કઢીજો ન જણાય. એજ જરૂર વર્ષ પર્યાંત ધર્મપોથીઓ જે “અષોઢ”

પાળવા દેડેજ સમજાય, એવું સ્પષ્ટ શીક્ષણ છે,^૧ તેની સાથે માથું દુખવશો, તો “અષોધ”ની ભિત્તરનું જ્ઞાન, શક્તિ અને સુખ (સચિદાનંદ) કદીએ જડશે નહિં.

‘અષેમ વૉહુ વહિશતેમ અસ્તી; ઉશતા અસ્તી, ઉશતા અહ્યાધ હ્યવ અષાધ વહિશતાધ અષેમ,’ એ મહાવાક્ય માત્ર પઢી જવાને માટે જરથેશિત ધર્મના પાયા લેખે આપ્યું નથી. ના, ના! અષોધ પોતે સર્વોત્તમ આશીષ અને આનંદ છે, અને આનંદ અને કલ્યાણ તેને મળે છે, જે સ્વાર્થરહિત બનીને, માત્ર અષોધને કાળે અષોધ પાળે છે, એટલું શીક્ષણ મન, વાણી અને વર્તનમાં અષોધ ઉતારવાને કાળે, જગત્કર્તા અહુરમજદે મોકલ્યું છે. માથવાણી ઉચરવે પણ માનવીની બુદ્ધિ કાંઈક અંશે સ્વચ્છ થાય છે ખરી. પણ જ્યારે તે શબ્દો ઉપર ચારિત્ર રચાય, પાપો હરાય, અને જીવન ગાળવામાં આવે, તોજ અષેમ વૉહુનું મહામંત્ર ખડું કલ્યાણકારી બને.^૨ ત્યાં સુધી તે મહાવાક્ય સમજાશે નહિ અને પૂર્ણ કલ્યાણકારી કદીજ બનશે નહિં.

ત્યારે ‘અષોધ’ પાળવાની મદ્રેસા ઉંઘાડો^૩ અને પાપ અને લાલચો-માંથી સંપૂર્ણ રક્ષણ મળે એવી વાતાવરણમાં, વધુ નહિં તો માત્ર ૨૫) યોજદાદ્યેગરોને ૨૦ વર્ષ પાળો. પછી જો અષોધનો ચમત્કાર ‘ઉડ્ડનએચ દરેધે હવંદ્રહે’ લાંબા કાળની ઉર્વનની પવીત્રાધના ફળ

૧. “હ્યોમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્જો-દંધ્-હંધ્-હ, માંઝય, વચય બ્યઓઞ્યય જ્યોઞ્યાબ્યન્ય અષુઞ્ઞ્યએઈબ્યસય વાધ્જિબ્યો”, એટલે “હોમની ક્રિયા કબુલ કરનારા, દુધ, ઝાડની ડાંખડી, જીભની અક્ષલ, માંઝવાણી, (અષો) વાણી, વર્તન, ક્રિયાની ભેદ અને અષોધથી ઉચરેલા શબ્દથી, (અમુક) યત્રદની હું ભક્તિ કરું છું,” એ શબ્દો લગભગ દરેક યશત, ન્યાયશમાં બણાય છે.

૨. પાર્થ નૈવેહ નામુત્ર વિનાશસ્તસ્ય વિધતે
ન હિ કલ્યાણકૃત્કચ્ચિદુર્ગતિં તાત ગચ્છતિ ॥

(ભગવદ ગીતા ૬-૪૦.)

હે પાર્થ ! ન આ જગતમાં કે ન પેહી (મીનોઈ)માં, તેવો નષ્ટ થાય; હે પ્રિય ! જો અષો હોય, તે દુર્ગતિ અને દુઃખ કદી પામતો નથી.

૩. આ કાર્ય મોટાં જીગરના શેઠ એરવાનજી મનચેરજી કામા પોતાના અધોર્નાન ઈન્સ્ટીટ્યુટનાં બાદશાહી ફંડની ઉપજમાંથી એકલે હાથે, સહેલાઈથી બજાવી શકશે. એ શેઠયા આ અત્યંત પુણ્યવંતુ કાર્ય પાર પાડે એવી દુઆ કરીશું.

૪. જીવો આતશ ન્યાયશ ફકરો ૬.

તરીકે ન બને, તો જરૂરજ ધર્મને મોહ જાળ માની લેજો. કયાં છે ધર્મદ્વીપક, મવીણ ધર્મગુરૂના નીચમાનુસાર ૨૦ વર્ષ સંપૂર્ણ અષોઘ પાળનારાઓ ? જ્યારે રૂઢાની ધર્મગુરૂઓની ગરજ કોઈને ન રહિ, જ્યારે સર્વેએ અષોઘ મેલીને, ‘મન’ની કેળવણી ઉપર મહાર ખાંધ્યો, આધાર રાખ્યો અને પાયો રચ્યો, ત્યારે ખરા ભેદી, ધર્મગુરૂઓની માંગણી ન થવે, તેમની સંખ્યાનો અંત આવ્યો. ‘Knock and it shall be opened unto ye. Seek and ye shall find.’ ઠોકો અને ખારણું ઉઘડશે. શોધો અને જરૂરજ મળશે, એ આશાવાદી વાક્યો પાછળા જમાનામાં ઇસુ ખ્રિસ્તે આપ્યાં છે, તે ભુલશે નહિં. જ્યારે પણ માનવી તૈયાર થઈને શોધશે, ત્યારે ‘મીનોઈનો માર્ગ’ જે પોતાની બેપરવાઈથી તેણે બંધ કીધો છે, તે ખુલી શકશે. અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર સાહેબ નિગેહબાન અને રક્ષક છે, તે સાહેબ મીનોઈમાંથી આપણે માટે નિરંતર કાળજી કરે છે.^૧ તેમના મહાભારત બળ અને રક્ષણને અંગે આપણે હજી ધર્મ ધરીને બેઠા છીએ. જે કે તે ધર્મ આજે ‘રસ’ વિનાનો બની ગયો છે. એવા અમર મહાગુરૂની દયા અને પ્રેમની સીમાજ ન હોય. તેમના પ્રસિદ્ધ નીચમે પાળીને તેમને શરણે ધાવો. તેમને ચરણે પડો. તેમને આધિન થાવો. દરેક ક્વર્ષી અમર, અજર છે. તો મહાગુરૂ સાહેબ, વક્ષૂરે વક્ષૂરાન અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર શરીર છોડીને ગયા, તેથી ગુમ અને લોપ નથી થયા, એમ ખાત્રીથી માનજો, કારણકે અવસ્તામાં જણાવ્યું છે કે તે સાહેબ ‘ગેતી’ના યજ્ઞ છે. ત્યારે આ ભૂમીના રક્ષક હોઈને, તેમણેથી એ પૃથ્વિનું કાર્ય પુરું ન થાય ત્યાં સુધી તે ત્યજી દેવાયજ નહિં. એટલો વિશ્વાસ રાખી, સજુરી, આધિનતા અને અષોઈથી, તેમને શીખાડેલો માર્ગ ધરો, તો તેમના વચનો વ્યર્થ નથી,^૨ પણ સત્ય છે, એટલું તમે અનુભવથી સિદ્ધ કરી શકશો. વીરનો

૧. સુરી બાયબીલે બસ્તામી કહી ગયો છે કે ૩૦ લાંબા વર્ષ મેં ઇશ્વરજીને ગોત્યા. ત્યારકેડે આંખ હધાડી. મને ત્યારે જણાયું કે ઇશ્વરજી તો મને શોધતા હતા ! બુવો પાછળ, પાન ૩૧૪. ૨. Heaven and earth shall pass away, but my words shall not pass away. (Matthew 24-35.)

During the last 2 or 3 centuries alone, upwards of thirteen fixed stars making each a planetary system, have disappeared, after they seemed to be on fire; so much so that one of them could be seen burning for days together by the naked eye, at mid-day. (Biblical Encyclopædia.)

વીર, કરોડો વીરોમાથી એક વીરજ 'અષોઘ'નો મહા ખીકટ પહોડ. ચઢી શકે છે. છતાં દરેક નર, નાર પોતાની શક્તિ અનુસાર અષોઘ પ્રાપ્ત કરે છે અને તેટલે અંશે બુદ્ધિ, સુખ અને શક્તિ સંપાદન કરે છે. મોહ અને પાપનો માર્ગ છોડીને, ઝટ અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે શીખાડેલા માર્ગે દરેક જરથોશિતએ લાગી જવું, એજ એનું કર્તવ્ય, એનો ધર્મ, એની ફરજ છે. તો જેજે જ્ઞાન, શક્તિ અને આનંદ દરેક ધર્મના મહાગુરૂએ શીખાડ્યું છે, તે દરેક જરથોશિતને સુલભ બનશે. પાક દાદાર અહુરમઝદ તમને એ માર્ગે લાગવાની અમૂલ્ય બુદ્ધિ દે!

‘અષોઘ’ પ્રાપ્ત કરવાને શાસ્ત્ર શીખવું જોઈએ. તે શાસ્ત્ર આ પુસ્તકમાં જણાવેલા સદ્ગુણો અને અધ્યાત્મિક લક્ષણો પ્રાપ્ત કરવે, ઉત્તમ પ્રકારે મેળવી શકાશે. મારા બંધુઓ આ લક્ષણો સંપૂર્ણ રીતે સમજી શકે, તેને માટે અન્ય ધર્મો અને સાહિત્યોની સરખામણી પણ આપવામાં આવી છે. સુજ્ઞ વાંચનારે જે જે ધર્મ અલ્યાસ કર્યો હોય, તેની સરખામણીથી તે જરથોશિત ધર્મ વધારે રસપૂર્વક સમજી શકશે. વળી અન્ય ધર્મોના અનુયાયીઓ, જરથોશિત ધર્મનું ઉંડાણ પોતપોતાના ધર્મના પ્રલોકો ઉપરથી બહુ સ્પષ્ટ રીતે અને ઉત્સાહથી પોછાણી શકશે, અને જરથોશ્તી ધર્મનો સત્કાર કરી શકશે. તે ઉપરાંત જે જરથોશ્તીઓ બાધબદ્ધ, ભગવદ્ગીતા વિગેરે પુસ્તકોમાં આવેલા નિતી બોધોથી અંગ્રાધ ગયા હોય અને જરથોશિત ધર્મ શાસ્ત્રોમાં તેટલી મહત્વનું કાંઈ નથી એ પ્રમાણે અલ્યાસ વિના માની બેઠા હોય, તેમની ખાત્રી થશે કે પવિત્ર અવસ્તા વાણીમાં લગભગ તેવાંજ કીમતી શીક્ષણો સમાયલાં છે અને તે ભાષામાં થોડાં બચેલાં પુસ્તકોમાં પણ તેના ઢગલાઓ પડેલા છે. વધુ તેઓ જાણી શકશે કે પાછળથી પ્રગટ થયેલાં બીજાં કેટલાંક ધર્મ શાસ્ત્રોએ અવસ્તામાં આવેલા ઘણાંક નૈતિક પાઠોની નકલ કરેલી દેખાય છે. વળી જરથોશિતઓ પણ બીજા ધર્મો માટે માન અને પ્રેમ જાળવતા રહેશે, કારણ કે અહુરમઝદ કીરતારે, બીજી પ્રજાઓ માટે પણ ઉત્તમ મહાગુરૂઓ મોકલ્યા છે, જેમણે જરથોશિત ધર્માનુસાર ઉત્તમ બોધો જગકલ્યાણાર્થે દીધા છે, એ અન્ય ધર્મોની સરખામણી ઉપરથી સિદ્ધ થઈ શકશે. એકજ જગતમાં વસતા સર્વે માનવીઓ ભાધબંધો છે, અને તેઓ એકજ પીતા ઇશ્વરનાં બેટા, બેટીઓ છે, અને તે દરેકને, દયા અને મહોબતથી પોતાની પાસે લેવાને, તે પરમકૃપાળુ પરમાત્માએ

જગતના ઉત્પત્તિ કાળથી અનેક પ્રયત્નો કર્યા છે, અને તેનું અપાર જ્ઞાન સેજી અસંખ્ય શીક્ષકો અને ગુરૂઓ મારફતે માનવ-પ્રજા માટે મોકલ્યું છે, અને પ્રાણી માત્ર તરફ પ્રેમ બતાવી, તેમનો ઉધ્ધાર કરી, પોતાનું કર્તવ્ય નિરંતર બજાવી, માનવી પોતાના પીતા ઇશ્વરની છાતિમાં ફરી જઇને વસી શકે છે, એ સિધ્ધાંત અંતઃકરણપૂર્વક માનવાને માટે પુરાવાઓની જરૂર છે. તે પુરાવાઓ લિખ્ત, લિખ્ત ધર્મોની સરખામણી ઉપરથી સ્પષ્ટ મળી જાય છે. જેમ એક ચીનો રસાયણશાસ્ત્રી, જે જાપાની, હિન્દુ, પારસી, ખ્રિસ્તી, એશ્યાખંડ, યુરપખંડ કે અમેરીકા-ખંડ વાસીએ લખેલી રસાયણ શાસ્ત્રનો પ્રથમ દર્શકજી તીરસ્કાર કરે અને અમાન્ય રાખે, તો અજ્ઞાની અને મૂઢ લેખાય, તેમ જરથોશ્તિ “ધર્મ-શાસ્ત્રી”, જે પોતાની આંખો મજબુતીથી બંધ રાખે અને બીજા ધર્મોનો અભ્યાસ કરવા ધર્માધર્મી ના પાડે, તો તેપણ અત્તાડી અને અપૂર્ણ લેખાય! વળી પ્રાણી માત્રની ઐક્યતા જાળવે અને દરેક માનવીને કરણી પ્રમાણે મોક્ષ પદે પહોંચવાની આશા હે, ત્યારેજ “ધર્મ” સત્ય છે એમ લેખવું. ટંટો, પ્રીસાદ, પાપ, ઝઘડાઓ, પૂર્વ અને પશ્ચીમ દેશોની લડાઇઓ, બળવાઓ, બખેડાઓ, ખુનામર્કિ, અન્ય ધર્મોનો તિરસ્કાર, માનવ ભાઇ બહેનોનું અપમાન અને અવગણના ત્યજીને, પ્રાણી માત્ર સાથે “ભાઇબંધી” જાળવીને, તેમના કલ્યાણાર્થે જીવન ગાળીને, નીતિનો પરમ પવિત્ર માર્ગ કાપનાર, જગતમાં નીડર, નિઃશંક બનીને, અમર શાન્તિ અને સુખધામ માટે અધિકારી બને છે. એટલું સમજીને ધર્મનું સેવન કરો અને કૃતકૃતાર્થ બનો. એ કાર્યમાં કાંઇક સહાયતા આ પુસ્તકથી મળે, એવી અષો અહુરમઝદને આ લેખકની નમ્ર પ્રાર્થના છે.

આ પુસ્તક ધર્મોપદેષ (વાએજી) કરનાર, લેખક, વક્તા, શીક્ષક, મનન કરનાર, હૈયું કેળવનાર, તેમજ ધર્મોની સરખામણી કરનાર

૧.

યતઃ પ્રવ્રત્નિમૈતાની યેન સર્વમિદં તતમ્

સ્વકર્મણા તમમ્યર્ચ્યં સિદ્ધિં વિન્દતિ માનવઃ ॥

(ભગવદ ગીતા, ૧૮-૪૬.)

જેમાંથી સકળ પ્રાણીઓ અને જૂતો બહાર પ્રગટયાં, જે સૃષ્ટિમાં પ્રસરી રહ્યા છે, તેને પોતપોતાની ફરજ બજાવે પૂજનાર, સિધ્ધિ (સંપૂર્ણતા, ખુરદાદને) પામે છે.

૨. Meditator, ધ્યાની.

સર્વેને ઉપયોગી થઇ પડે એવી ધારણાથી, લખવામાં આવ્યું છે. તેની ભાષા સરળ અને વિષયોને શોભે એવી રાખવામાં આવી છે. આ લેખક જાણે છે કે કેટલાક જરથોશ્તિઓ ઇચ્છશે, કે ખડુ ફારસી શબ્દો વાપરીને, તે ધરધતુ ખનાવવામાં આવી હોત. પણ વાંચક વર્ગ વધુ ખહોળો રહેવાનો સંભવ છે, ત્યારે એમ કરવું સર્વે વાંચકોને તો ન જ પાળવે. છતાં એક સરળ ઉપાય છે. જેમની ઇચ્છા હોય, તેમણે ટાંકેલા ફકરાઓનો મન આંહિ તે પુસ્તકોમાંથી તરજુમો વાંચી લેવો. અને ખીજી સર્વ છોડીજ દેવું! માટે તે પુસ્તકો હાથ આગળ રાખી છાંડવા. આ લેખક દ્રઢતાથી માને છે કે ગુજરાતી ભાષાનું ૭ માં પુસ્તક પર્યાંતનું જ્ઞાન કોઇ પણ ગૂઢ, રમઝવાળા અને ઉંડા વિષયને સમજવા કાળે અવશ્યનું છે. એ સુંદર ભાષા સાડું થોડાંક વર્ષો રોકવાનું અનિવાર્ય છે, કારણ કે સદીઓ થયાં તો ગુજરાતિજ જરથોશ્તિઓની માતૃભાષા ખની રહી છે. તો તેના વ્યહવાર અને યોગ્ય અભ્યાસ વિના, સ્પષ્ટ અને ઉંડા વિચાર કરવાનું લગભગ અશક્ય છે. ઇંગ્રેજ અથવા ખીજ કોઇ પણ ભાષાનો ગમે એવો ઉત્તમ અભ્યાસ હોય, છતાં જો માતૃભાષા સંપૂર્ણ રીતે ન ભણી હોય, તો મન સંકોચિત થાય છે, અને વિચારો અસ્પષ્ટ રહી જાય છે.

તે ઉપરાંત જેઓ માત્ર વ્યાકરણાભ્યાસી રહેવા ન માગતા હોય, એવા ધર્માભ્યાસીઓ સાડું અવસ્તા, પહેલવી અને સંસ્કૃત ભાષા ભણવાની આવશ્યકતા છે, એ કહી ભૂલવું નહિં. ગમે એવા શુદ્ધ તરજુમાઓ વાંચવાથી કદીએ અસલ શીક્ષણનો ભેદી છાપ, હૈયાં અને હૃદ્દિ ઉપર પડી શકતોજ નથી. વળી સુંદર અને મીઠી અવસ્તા, સંસ્કૃત વીગેરે જૂની ભાષાઓની મધૂરતા તો, તે અસલમાં સમજીને વાંચવેજ જણાય છે, એટલી ખાત્રી રાખનારને, તે ભાષાઓનો અભ્યાસ કરવાને ઉત્સાહ થશે. જેઓ એ ભાષાઓ અધરી છે એવું ખહાનું કાઢે છે, તેમને હિન્દના નેતા શ્રી મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીજી, જેઓને અનેક ખંધુઓ મહાત્મા લેખે છે, તેમના ટુંક શબ્દોમાં જવાબ વાળી શકારો. એમણે સત્ય જણાવ્યું છે કે, જો ધર્માભ્યાસી, ભાષા શીખવા જેટલી ઉલટ અને મહેનત ન કરી શકે, તો ધર્મનું અનુકરણ, જે અત્યંત મુશ્કેલ છે, તે કદીએ કરી શકે એવો સંભવ નથી. ધર્મિષ્ઠ થવા ઇચ્છનારે, સમૂળગો

સાર્વિક ખનીને રાત, દિન અભ્યાસ, મનન અને વર્તન કર્યાજ નવું જોઈએ. તેનું દ્રષ્ટિબિંદુ? “મોજ શોખ,” “ભોગવવાના ભોગોના સેવન” ઉપરથી ઉઠાડી લઈને, કર્તવ્ય, ધર્મ અને સેવા ઉપર સચોટ લાગવું જોઈએ. તેજ તેનું સર્વોત્તમ આનંદનું સાધન ખની જવું જોઈએ. ત્યારેજ જેને ચિન્વત પુલ કહ્યો છે, અને જે તલવારની ધારથી પણ સૂક્ષ્મ છે, તેવા સાંકડા રસ્તાની? ઉપરથી, જીવતાં જીવત, સલામતીથી અને હસ્તે હેથે અને મૂખડે ચાલી જઈ શકાશે! તેની પેલીપાર ખુરશેદ પાયા, મહાપાયા, સતર પાયા અને ગરેનેમાનના અનંત અને પૂર્ણાનંદ, પૂર્ણ જ્ઞાન, અને પૂર્ણ શક્તિના ભૂવનો તેની મીનોઈ આંખો? આગળ ઉઘડા જશે.

ભક્તિમાં કંટાળો ન આવે, ભક્તિ સુખરૂપી અને, ભક્તિ મનની શંકાઓનું સમાધાન કરે, ત્યારેજ ભક્તિરસનો ખ્યાલો સારી પેઢે પીધેલો ગણાય. એવા હેતુથી આ પુસ્તકમાં અન્ય ધર્મો અને સાહિત્યોની

૧. યં દિ સંસ્પર્શજા મોગા દુઃસ્વયોનય એવ તે
આયન્તવન્તઃ કૌન્તેય ન તેષુ રમતે બુધઃ ॥
શક્નોતીદૈવ યઃ સોદું પ્રાકૃશીરવિમોક્ષણાત્
કામક્રોધોદ્ભવં વેગં સ યુક્તઃ સ મુક્તી નરઃ ॥
યોડન્તઃમુર્ખોડતરારામસ્તથાન્તજ્યૌતિર્ગેવ યઃ
સ યોગી બ્રહ્મનિર્વાણં બ્રહ્મભૂતોડધિગચ્છતિ ॥
લભન્તે બ્રહ્મનિર્વાણમૃષયઃ ક્ષીણકલ્મષાઃ
છિન્નદ્રૈધા યનાત્મનઃ સર્વભૂતહિતે રતાઃ ॥

(ભગવદ ગીતા ૫-૨૨ થી ૨૫.)

હે કૌન્તેય ! સ્પર્શ (ઇદ્રિ)થી ઉત્પન્ન થયેલા ભોગો, ખરેજ દુઃખની યોનીઓ છે. સરણ કે તેઓ આદિ, અન્તરાગા છે; માટે તેમનામાં ખુદ્ધિમાનો મોજ મેળવતા નથી. આ પૃથિવિ ઉપર જેપણુ શરીરમાંથી છુટી જતા પેડલાં, ઈચ્છા (કામ) અને ક્રોધના વેગનું સહન કરી શકે છે (અને તેમને વશ થતો નથી), તેજ યોગી છે, તે (ખરે) સુખી છે. જે સિત્તરમાં સુખી છે, સિનરમાં મોજ મેળવે છે, સિત્તરમાં જ્યોતિ (પ્રકાશ) પામ્યો છે, તે યોગી બ્રહ્મ (જિદ્ધે ઈશ્વર) ખનીને, ઈશ્વરની નીર્વાણની શાન્તિ પામે છે. ઋષીઓ, પાપો બાળીને, દુર્ઘ (દ્વન્દ્વ) છોડીને, પોતાને કાબુમાં રાખીને, સઘળા ભુતો (પ્રાણીઓ) ના કલ્યાણર્થે યત્ન કરીને, ઈશ્વરની શાન્તિને અને નીર્વાણને પહોંચે છે.

૨. Straight is the path, narrow the gate, few there be that find it.
૩. દિવ્ય ચક્ષુઓ.

સરખામણીઓ હાખલ કરી છે, જેમા દરેક વાંચક મનવાંચિત વધારે, પોતાના વાંચનાનુસાર કરી શકશે. નાટક, સીનેમા અને ખગીચા, ગુલેસ્તાનો જેવામાં, કવિતા અને સાહિત્ય વાંચવામાં, સુંદર પુતળાંઓ જેવામાં, મધૂર ગાયન, વાદન સાંભળવામાં, ઉત્તમ મિષ્ટાનો જમવામાં, સુગંધીઓનો ભોગ કરવામાં, અને સુંવાળી વસ્તુના સ્પર્શમાં જેટલો મીઠાસ લાગે છે, તેટલોજ અથવા વધુ, ભકિત રસમાં જ્યારે લાગે, ત્યારેજ ભકિત સિદ્ધ થઈ અને દાદાર અહુરમજદને પહોંચવાને યોગ્ય તે બની, એમ જાણવું. ત્યાં સુધી તો ભકિત રીંખો છો, એમજ માની લેજો. આવી કેળવણી લેવામાં આ પુસ્તક સહાયક થઈ પડશે, એવી આશા છે.

માથવાણીનો વિષય સમજવા માટે, આજના પદાર્થ શાસ્ત્રમાં “અવાજ”નું^૧ અને “ગાયન”નું^૨ વહેવારું જ્ઞાન મેળવવું જોઈએ. વળી હિન્દુ શાસ્ત્રમાં ધ્વનીનો વિષય અને ઔંકાર અને “વાખ”નો વિષય સમજવાની જરૂર છે. માત્ર એકજ પુસ્તક જે ઇંગ્રેજીમાં છે, અને જે એક કુશળ અને હાઈ કોર્ટના ઇંગ્રેજ ન્યાયાધીશે લખ્યું છે,^૩ તેની તરફ વાંચકનું લક્ષ ખેંચીને વિનંતી કરીશું, કે એ વિષય કેટલો ગૂઢ અને ચિતાકર્ષક છે, તેની ખાત્રી કરી લેવી. ધર્મનો અભ્યાસ કરવાને અધિકારી બનવા ઇચ્છનારે, ભલાં કર્મ અને અનેક શાસ્ત્રોના જ્ઞાનનો પાયો નાખવો જોઈએ.^૪ સર્વોત્તમ “જ્ઞાન” જે મનનું નથી, પણ “આત્મા”ના જ્યોતિ પ્રકાશ પછિજ મળે છે, તે અત્યંત પ્રયાસ, અધ્યયન અને મનન અને અષો જીવન વિના, પામી શકાય જ નહિ. આજે તો “પૈસા”ની પૂંજ થઈ રહી છે, ઇન્દ્રિય વિષયોનુંજ અખાધિત સેવન ચાલ્યું જાય છે, આજસ્યનો મહિમા ઉજવવાને નર, નાર તત્પર થયાં છે, એટલે સાત્વિકતા અથવા અષોઈના ખારણાં ખંધ થયાં અને ‘મિનોઈ’નું જ્ઞાન નામ માત્ર જેતું થઈ ગયું છે, તેમાં નવાઈ રી? સર્વેથી મહાભારત સાહસ જે ગાથામાં લેખાયું છે, તે માથે ઉઠાવવાને કોઈને ઉત્સાહ અથવા કાળજી નથી, તો પછિ “મીનોઈ” જીવન ગુપ્ત

૧. Sound, timbre, tune.

૨. “Garland of Letters” by

Arthur Avalon (Mr. Justice Woodroffe.)

૩. सर्व कर्मखिलं पार्थ ज्ञाने परिसमाप्यते ।

(ભગવદ ગીતા ૪-૩૩).

પાર્થ ! દરેક કર્મ, છેવટે જ્ઞાનમાં વિરામ પામે છે.

પડી રહ્યું છે, તેમાં ખોડ “મીનોઇ”ની નથી, પણ તે મેળવવાને જોઈતા પ્રયાસને ‘ખીકટ’ ગણવાનીજ છે. “મીનોઇ ભૂવન” માત્ર એક મોહ-જાળ નથી. જે, જે વસ્તુ અથવા જ્ઞાન મેળવવા ઇચ્છો, તેને માટે હાથ આપવુંજ જોઈએ, તેને માટે યોગ્ય સાધનો, સામગ્રીઓ અને વિદ્યાઓ સંપાદન થવી જોઈએ. અંતઃકરણપૂર્વક, લાંબો, અખંડ અને પ્રેમી ‘અષો’ પ્રયાસ વિના “મીનોઇ”ની ભૂમી ખંધ રહે છે એટલુંજ નહિ, પણ તેમાં પ્રવેશ કરવાનો દાર પણ જંડશે નહિ, એ ખાતરીથી માનજો. પણ તેમાં “મીનોઇ”નો દોષ નથી; અપૂર્ણતાનો, અયોગ્યતાનો, અપાત્રતાનો છે. જગતની સર્વે ખટપટ ત્યજીને, મનને સમાધાન કરીને, ઇન્દ્રિયોને વશમાં રાખીને, ફરજ બજાવતાં, જે માનવી થાકતોજ નથી, અને તેમાંજ સર્વોત્તમ સુખનું સાધન જોતાં રીખે છે, તેજ “મીનોઇ”માં પ્રવેશ કરવાને અધિકારી બને છે. ખાકી જગતની હૈલત, લાખ પુસ્તકો વાંચીને મેળવેણું મનનું પાંડિત્ય, ૧૦૦ વ્યાકરણો ભણીને ગોખેલા શબ્દો, લોકને દેખાડવાને હીવસની કલાકોની કરેલી ઢોંગી ભક્તિ, નામ, પદવી, ખેતાખ, ઉમર, સફેદ ખાલ, તસખીહ, માલા, સફેદ સાહયો-એમની “મીનોઇ”માં કોડી, હમડી જેટલી કીમત થાય છે, જો કે એ સર્વનો સદુપયોગ ખરેજ આવકારદાયક છે. “મીનોઇ”માં ભાવના અને મતલબ કેવી છે, તેની ઉપરથી કસોટી થાય છે. માટે સરળ અને ખાલેસ સ્વભાવ વિના તે ભૂમીને પહોંચી શકાતું નથી.

આ પુસ્તકની આ પહેલી આવૃત્તિ “ધરાન લીગે” પ્રગટ કરી છે. શેઠ ચેશોતન ડાસાભાઈ મારકર સાહિત્ય ફંડમાંથી આ ખર્ચ આપવા માટે “ધરાન લીગે”નો આ લેખક અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માને છે. આવાં ધાર્મિક પુસ્તકો ગમે એટલાં ઉપયોગી હોય છે, છતાં એમનો પ્રસાર કરવાનું કાર્ય જંગ્ગલભયું છે. તેમાંથી મુક્ત થયાથી, આ લેખક શુક રાના કરે છે. આ પુસ્તકની પહેલી આવૃત્તિની સઘળી આવક ઉપલ “ધરાન લીગે”ના “મારકર સાહિત્ય ફંડને” અર્પણ કરવામાં આવી છે એજ પુસ્તકનો ફારસી, ઇંગ્રેજી ઇત્યાદી ભાષામાં તરજુમો કરાવવા કરવાની આ લેખકની નેમ છે. જરથોશ્તિ ધર્મ વિષે ખીજા ધર્મ વાળાઓ જેવા કે હિંદુ, ખ્રિસ્તી, મુસલીમ, યહૂદી અને બુદ્ધિસ્ત બહુ

૧. યમ, નીયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યહાર, ધારણા, ધ્યાન, સમાધી, એટલાને હિન્દુ શાસ્ત્રમાં અષ્ટાંગ યોગ કહે છે.

થોડું જ્ઞાન ધરાવે છે, તેમને આ મહાન ધર્મનો વધારે ઉત્તમ રીતે અભ્યાસ કરવાને જીજ્ઞાસા આ પુસ્તક વાંચવે થશે, એવી આ લેખક આશા રાખે છે. અવસ્તા અને વૈદિક ધર્મોની વધુ સરખામણીએ થવે, એ બંને ધર્મો ઉપર વધારે અજવાળા પાડી શકશે, એવું ખાત્રીપૂર્વક જણાય છે. એ સરખામણીઓ આ પુસ્તકની સહાયતાથી ચાલુ થશે, એવી પ્રાર્થના છે.

આજ પુસ્તકની ઢળ ઉપર “પહેલવી પુસ્તકોના જવાહીરો”નો સંગ્રહ, મુંબઈની જરથોશ્તિ જશન કમિટીના ધર્મ શીક્ષકો કરી રહ્યા છે, જે કે તે પાર પાડવાને કાંઈક વર્ષો વીતી જવાં જોઈએ.

આ પુસ્તકમાં આવેલા હજારો ઉતારાઓનું, એરવદ સાહેબ કાવસજી એદલજી કાંગાના તરજીમા અને પુસ્તકોમાંથી નકલ કરવાનું કાર્ય બહુ મુશ્કેલ હતું. તે કાર્ય મુંબઈની જરથોશ્તિ જશન કમિટીના માજી અથવા હાલના શીક્ષક સાહેબો એરવદો એદલજી ફરામજી માદન, સોહરાબ કાવસજી દસ્તુર મહેરજીરાણા અને દારબ ફરામ-રોજ કુટારે બહુ ખંતથી બજાવ્યું છે, જેથી તેમનો ભારે ઉપકાર થયો છે. તે ઉપરાંત મીઠાહોશંગ તેહમુરસ્પ અંકલેસર્યા, એરવદ દારબ ફરામરોજ કુટાર અને એરવદ બમનજી નસરવાનજી ધાભર (એમ. એ.) અવસ્તાના જવાહીરોમાં આવેલા સઘળા અવસ્તાના ઉતારાઓ સંભાળથી તપાસી ગયા છે, તેમને સુધાર્યા છે, અને તેમના ફેરફારો ટાંકી બતાવ્યા-છે. એ ઘણુંજ જંગલનું કાર્ય એ સાહેબોએ સખુરીથી બજાવીને, પુસ્તક પ્રગટ કરવાના કાર્યમાં બહુ સહાય કરી છે. તેમનો આભાર જીલ્લાય એમ નથી. શેઠ મચેરજી ફરામજી પીઠાંવાળા ચિત્રકારે આ પ્રસ્તાવનામાં આપેલાં ચિત્રો સરખાં ગોઠવી આપવામાં સહાય થયા છે. તેમનોએ આ લેખક ઉપકૃત થયો છે.

આ પુસ્તકમાં આવેલો તરજીમો ઘણે ભાગે એરવદ સાહેબ કાવસજી એદલજી કાંગાનો છે, જે કે ભાષા અને વિચારોમાં ઘણુંક ઠેકાણું ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. નવોજ તરજીમો કરીને જરથોશ્તિઓના મનમાં ધર્મ પુસ્તકોના અર્થો માટે હજી વધારે વસવસો અને શક ઉભો કરવા કરતાં, એરવદ સાહેબ કાવસજી એદલજી કાંગા જેવા ધાર્મિક વૃત્તિના, કુશળ ધર્મગુરૂનોજ તરજીમો બને તેટલે અર્થે ચાલુ

રાખવાથી, અમુક ધોરણ^૧ જાળવી શકાશે. તે ધોરણથી તેમના તરજુમાને અને તેમના ફકરાઓની આંકણીને આધારરૂપ લેખ્યો છે. આ પુસ્તકમાં દર્શાવેલા વિચારો માટે “ધરાન લીગ” જવાબદાર નથી. ટાંકેલા અસલ અવસ્થાના કલામો અને તેના તરજુમા શીવાય, જેપણુ પ્રગટની નીચે અથવા વિષયની પૂર્વે લખાણ કરવામાં આવ્યું છે, તેને માટે માત્ર આ લેખક જ જોખમદાર છે.

ગોપાલી, મુંબઈ ૪-૪-૧૯૨૮.

ફરેદુન કેશસાસ્ત્રી દાદાચાનજી.

૧ Standard. હવે સર્વાનુમતે સ્વિકારવામાં આવે એવો ધોરણરૂપી તરજુમો પ્રગટ કરવાનો સમય આવી પહોંચ્યો છે. સધળા વિચારના જરથોશિત વિદ્વાનોના ભેગા પ્રયાસથી તે બહાર પાડી શકાશે. આતું રચનાત્મક કાર્ય કરવાથી વિદ્વાનો કેમ પાછળ પડે છે, એ સમજવું મુશ્કેલ છે.

અવસ્તાના જવાહીરો

અને

અન્ય ધર્મોની તેમની સાથે સરખામણીઓ.

ભાગ પહેલો

સર્વવ્યાપક.

—○:○:○—

અષો અહુરમજ્દ સર્વવ્યાપક છે. સકળ સૃષ્ટિમાં એવું એક પણ અણુ અથવા ખોદું નથી જ્યાં તે હાજર ન હોય. એટલે કે જ્યાં જ્યાં પ્રકૃતિ છે, ત્યાં ત્યાં તેની અંદર તે અંતર્યામી વસે છે. આપણે તેને બહારના વ્યક્ત અને વીશ્વ સ્વરૂપમાં નીહાળ્યે છીએ, પણ તેનાં મીનાઇ એટલે અધ્યાત્મ રૂપમાં જોઇ શકતા નથી, કારણ કે જે દીવ્ય ચક્ષુ અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે ખીલવી અને તેથી તેને પોતાની આંખોમાં રાખી અને પ્રગટ જોયો, તે આપણે ઝાંઘાડી નથી. તે આંખો અથવા લોચનો ઝાંઘાડવા માટેજ, અષોધનો અચલ અને ઝડપી માર્ગ જરથોશ્તિઓને અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે રીખાડ્યો છે.

અવિ-તન્યો સર્વત્ર (તણાયલો) પંથરાયલો, વ્યાપેલો એ નામ અહુરમજ્દ યશ્તમાં અહુરમજ્દના ૨૦) નામોમાં ત્રીજું જણાવ્યું છે. વીત નાંમ અહિ, સર્વવ્યાપક નામવાળો છું; હર્વસ્તુમ, સર્વમાં સર્વ; મનો-તૂમ સર્વથી વધુ અનદીઠ; મીનો-નહુખ્ અદ્રબ્યમાં ગુપ્ત (મીનો); નાશા સર્વને સરખી રીતે પહોંચનાર; વસ્પાંન સકળ સૃષ્ટિને પહોંચી વળનાર, એવાં નામો, અહુરમજ્દના પરમ પવીત્ર ૧૦૧ નામોમાં આવી જાય છે.

હવે આ નામો, ઉપર ઉંડું મનન કરવાથી માનવી સૃષ્ટિની મધ્યે કેવો પાત્ર ભજવે છે, તે જણાશે. જ્યારે અહુરમજ્દ સર્વવ્યાપક છે, ત્યારે તે દરેક અણુમાં વાસો કરે છે. એટલે કે દરેક અણુ બહારથી દ્રબ્ય છે, છતાં, તેની અંદર ગુપ્ત રીતે અહુરમજ્દ રહ્યો છે. તે અહુર-

મજ્જને ક્યાં શોધવો, તે સમજાય છે. ભિત્તરમાં વસતા અહુરમજ્જને, ઇન્દ્રિયો અને બહાર જતાં મનથી શોધવું મીથ્યાજ છે. તે સર્વમાં તેને પીછાણવો એટલું યોગ્ય છે. પણ મન અને ઇન્દ્રિયોનો નિગ્રહ કરી, તેમને શાન્ત બનાવી, તેમને ભટકતાં અટકાવીને, જે માનવી દર દીવસે થોડી ઘડી પણ અહુરમજ્જનું મનન કરવાને, તેના નામનું મનમાં ઉચ્ચારણ કરીને પ્રયાસ કરે, તો અન્તરના જ્યોતિ રૂપે, શોધનાર અષો નર, નારને તે દર્શન દે છે, જે દર્શનને માટે અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે ગાથા અને અવસ્તામાં ઠેકે ઠેક તીવ્ર ઇચ્છા બતાવી છે.^૧ આટલું સમજવે પાશ્ચાત્યની ઉંઘે માર્ગે^૨ દોરવનાર પ્રીલસૂદ્રીનો ત્યાગ કરવાને શ્રદ્ધા આવે છે, કે અહુરમજ્જ 'ન જાણી શકાય' એવો નથી, કારણ કે જે આપણી અંદરજ વસે છે, જે સર્વમાં સર્વ છે, તેજ ન પીછાણી શકાય, તો એ સઘળાં નામો^૩ માત્ર મોહજાળ અને ફસાણ હોવાં જોઈએ. ખરેજ તમને પાશ્ચાત્ય પ્રીલસૂદ્રે શીખાડશે કે અનૂભવ્યા વિના અહુરમજ્જ જગતકર્તા છે, એવું પણ કબુલશો નહિ.^૪ ત્યારે એ નાસ્તિકપણાના ભર દર્યામાં જીપલાવવાને બદલે, વિશ્વાસથી અને નમ્રતાથી મહા ધર્મશુર સાહેબ જરથુશ્ત્રના શીક્ષણો સ્વિકારીને, પછિ તેમણે આપેલાં વચન કહી અસત્ય ન કરશે, એવો આશાવાદ રાખીને, રૂઢાની શોધ^૫ કરવા શ્રમ લેવાને, આ સુંદર "નામો" ખરા ભક્ત અને દીનદારને દોરવે છે. ત્યાર પછિ તે નામો અને સંપૂર્ણ અષોધની સહાયતાથી "અહુરમજ્જ" અનૂભવાય છે.

૧ દાંમ વયેમિ, યસ્ય દથત્ સ્પેન્તો મધન્યુશ, યસ્ય દથત્ અંધરો મધન્યુશ. અપયતે નાંમ અહ્મિ, અપાઉમ જરથુશ્ત્ર; અવત્ અપયતે નાંમ અહ્મિ યત્ ૧ દાંમ અપયેમિ, યસ્ય દથત્ સ્પેન્તો મધન્યુશ, યસ્ય દથત્ અંધરો મધન્યુશ.

જે (જાતની) સૃષ્ટિ કે જે સ્પેનાર્મીનોએ બનાવી તથા જે અંગ્રેમીનોએ ઉપજાવી, તે બન્ને સૃષ્ટિમાં (હું) પંથરાએલો છું^૬ હે અષો

૧. જુવો પાન ૧૩૪ થી ૧૪૬. ૨. The Unknowable. ૩. The Christ is as only the Word Incarnate or the word made flesh. Compare Sarosh with Body of Mithras. જુવો પાછળ નામ સ્મરણ મહિમા પાન ૧૦ થી ૧૫ અને દુઆ નામ સેતાયશને. સરખાવો હિન્દુ શાસ્ત્રોમાં જપ, જપ (જપયજ્ઞ)નો વિષય.

૪. Atheism નાસ્તિકપણું ૫. Spiritual research.

૬.

यच्चापि सर्वभूतानां बीजं तदहमर्जुन

न तदस्ति विना यत्स्यान्मयाभनं चराचरम् ॥ (गीता ૧૦-૩૬.)

જરથુશ્ત્ર! પહોંચનાર નામવાળો હું છું. હું પહોંચનાર નામવાળો એટલા માટે છું, કે બે (જાતની) સૃષ્ટિ કે જે સ્પેનામીનોએ સજી તથા જે અગ્નેમીનોએ ઉત્પન્ન કરી તે બે સૃષ્ટિને હું પહોંચી શકું છું.
(રામ યશ. ૬. ૪૩)

સર્વજ્ઞ.^૧

મજ્જદા-મહાજ્ઞાની (સાહેબ)

યે વાઓ મજ્જદા અહુરા પધરી-જસાઈ વોહુ મનંઘહા.
ઓ મહાજ્ઞાની સાહેબ! સુમતિની મારફતે તારી નજદીક હું પહોંચું.
(હા. ૨૮ ૬. ૨)

અર્થ:-અને સકળ પ્રાણીઆનું જે બીજ, તે હું (પરમાત્મા) છું, હે અર્જુન ! અને ન સ્થાવર કે ન હીલચાલ કરતું, કંઈએ મારા વિના હસ્તિ ધરાવી શકે છે !

અથવા બહુનંતેન કિં જ્ઞાતેન તવાર્જુન ।

વિષ્ટમ્યાહમિદં કૃન્નમેકાંશેન સ્થિતો જગત્ ॥

(ગીતા ૧૦. ૪૨.)

અર્થ:-પણ તને, હે અર્જુન ! એ સર્વ મારી વિભૂતિની વીગતો સાથે શું સંબંધ છે ? આ સકળ બ્રહ્માંડ (સૃષ્ટિ) માં મારો એક નાનો અંશ સર્વે વ્યાપી રહ્યો છે, અને હું તો જંવાને તેવા રહ્યો છું.

વહિરંતશ્ચ મૃતાનામચરં ચરમેવ ચ ।

મૂક્ષમત્વાત્તદવિજ્ઞેયં દૂરસ્યે ચાન્તિકે ચ તત્ ॥

(ગીતા. ૧૩. ૧૫.)

અર્થ:-હરેક સ્થાવર અને હિલચાલવાલાં પ્રાણીની અંદર અને બહાર તે છે; સૂક્ષ્મતાને હીંધે તે જોઈ નાળી શકાતો નથી; તે નજદીક છે તેમજ બહુ દુર છે.

વેદાહં સમર્તાતાંનિ વર્તમાનાનિ ચાર્જુન ।

મવિષ્યાણ ચ મૃતાંનિ માં તુ વેદ ન કશ્ચન ॥

(ગીતા ૭. ૨૬)

અર્થ:-હું સર્વ પ્રાણીઆ જે ભુત, વર્તમાન તથા ભવિષ્યમાં હતાં, છે, અથવા યશો તેમને નહોતું છું. પણ હે અરજુન ! મને કોઈ ઓળખતું નથી.

અક્ષરં બ્રહ્મ પરમં સ્વભાવોઽધ્યાત્મમુચ્યતે ।

મૃતભાવોઽવકરો વિષ્વર્ગઃ કર્મસાંજ્ઞિતઃ ॥

(ગીતા ૮. ૩.)

અર્થ:-અક્ષર અક્ષર અને સર્વથી પર છે. તેનો સ્વભાવ અધ્યાત્મ (સ્વજ્ઞાન) છે. પણ જેનેથી ઊત્પત્તિ (જન્મ) થાય છે, તેને 'કર્મ' કહેવું છે.

દાઓરવ મજદા ક્ષયાચા.

હે મહાજ્ઞાની તથા સત્તાધારી (સાહેબ) તું અનુગ્રહિ (મહેરબાન).
થા. (હા. ૨૮ ફ. ૭)

અતઃ એ વચ્ચોચત્ અહુરો મજદાઓ વીદ્વાઓ વકૂશ વ્યાનયા.
તે ઉપરથી (અથવા) ત્યારે સર્વજ્ઞ (તથા) આખાહી કરનાર
અહુરમજદે (પોતાના) અન્તરજ્ઞાનથી કહ્યું. (હા. ૨૯ ફ. ૬)

હવે પ્રથવા દાંમિશ.

જે પોતે (અહુરમજદ) પોતાની સર્વજ્ઞતાથી સકળ સૃષ્ટિ પેદા
કરનાર છે. (હા. ૩૧ ફ. ૭)

યેમ નએચિશ દાખયેધતી.

(અહુરમજદનું ડહાપણ) જેને કોઈએ માનવી ભુલાવે ખવાડી
ન શકે. (હા. ૪૩ ફ. ૬)

સર્વ શક્તિમાન—સમર્થ.^૧

અર્ષેવાધશ ત ઉખધાધશ મજદા જરથુશ્ત્રાધ અઓળેંગહવત્
રફેનો અહાધખ્યાચા અહુરા યા દધખિખવતો દુઓષાઓ તઉર્વયામા.

હે અહુરમજદ! સાચી વાણીને અંગે જરથુશ્ત્રને તથા અમે
(તેના શિષ્યો) ને જરૂર મોટો આનંદ (ઉપજે છે); જેથી દુષ્ટ માણુ-
સની ખરાબીઓને અમે હણ્યે. (હા. ૨૮ ફ. ૬)

અધિયા આર્મધતી વહિશતા ઇષસા મનંદ્રહા, મધખ્યો ક્ષત્રેમ
અઓળેંગહવત્, યેહ્યા વેરેદા વનએમા દુર્જમ.

અપોધ, નમ્રતા તથા સર્વથી પવિત્ર સુમતિ (મનશ્ની) ની માર-
ફતે મારે માટે બળવાન સત્તા હું યાચું^૨ છું, જેથી દુજને^૩ અમે
છિન્ન સિન્ન કરી શક્યે. (હા. ૩૧ ફ. ૪)

૧.

यद्याद्वर्मात्मसत्त्वं श्रीमदूर्जितमेव वा ।

तत्तदेवावगच्छ त्वं मम तेजोऽशसम्भवम् ॥

(ગીતા ૧૦. ૪૧.)

(ગ્રંથિમાં) જે જે યશસ્વી, નેક, અને મહાબળવાન છે, તે તે મારાં તેજના એક
અંશમાંથી નીકળેલું છે એમ તું જાણુ ! ૨. માચું છું ૩. દુષ્ટતાને.

અલ્પ થ્યા મેનગ્રહી પૌંડ્રવીમ મજ્જદા.....અધ્ધંહેઉથ અહુરેમ
બ્યઓથનએપ્.

આ દુન્યાના સઘળાં કાર્યો ઉપર સાહેબી ભોગવનાર સમાન,
હે મજ્જદા! (મેં) તને ગણ્યો છે. (હા. ૩૧ ફ. ૮)

મજ્જદાઓ અહુરે સારેમ્નો વૉહૂ મનંઘ્રહા ક્ષત્રાલ્ હયા.

અહુરમજ્જદ (જે) પોતાની સત્તાની રૂયે (સર્વ સૃષ્ટિ ઉપર).
સાહેબી ભોગવનારો (છે). (હા. ૩૨ ફ. ૨)

હાતા-મરાને અહુરા વહિશ્તા વોધસ્તા મનંઘ્રહા.....
.....મજ્જદા.

હે અહુરમજ્જદ! (તારાં) સર્વોત્તમ મનોબળથી માણસો (નાં કર-
તુકો) નો હીસાબ લેવાને તું જાણે છે. (હા. ૩૨ ફ. ૬)

અલ્પ થ્યા મેંગ્રહાધ તખ્મએમયા રપેન્તેમ મજ્જદા.

ઓ અહુરમજ્જદ! તને જરૂર સર્વ શક્તિવાન (તથા) કલ્યાણ-
કારી હું ગણતો રહીશ. (હા. ૪૩ ફ. ૪)

હાલ દાઓ બ્યઓથના મોજ્જદવાંન્ યાયા ઉખ્ધા.....થ્યા
હુનરા દામોઘથિ ઉર્વએસે અપેમે.

સૃષ્ટિના સર્વથી છેવટના અંત સુધી તારી ન્યાયી રૂઠી પ્રમાણે,
(માણસોને) (તેમનાં) કર્મ તેમજ વચન પ્રમાણે (તું) બદલો આપશે.
(હા. ૪૩ ફ. ૫)

હાલ ના ક્રયાધ વએદમ્નો ધસ્વા દધદીલ્ મધબ્યો મજ્જદા તવા
રફ્નો ક્રાક્ષેનંમ, હાલ થ્યા ક્ષત્રા અપાલ્ હયા ક્રાંક્તા.

તે જ્ઞાની (તથા) બળ્યો માનવી મને દોસ્તને, અએ અહુર-
મજ્જદ! પુરતી રીતે તે ખુશાલી આપી શકશે, કે જે તારી સર્વ
શક્તિ તથા અપોધને લીધે તે નિર્મિત કરી (છે). (હા. ૪૩ ફ. ૧૪)

અસ્તવલ્ અપેમ ખ્યાલ ઉશ્તાના અઓંગ્રહવલ્; ખેંગ્ર-દરે-
સોધ ક્ષત્રોધ ખ્યાલ આર્મંઘતિશ, અપીમ બ્યઓથનાઘથિ વૉહૂ દધ-
દીલ્ મનંઘ્રહા.

અપોધ પુર તેજીથી જોરાવર (તથા) વિજયી થાય! (તારી)
સુર્યના જેવી (પ્રકાશીત) બાહશાહીમાં (હે અહુરમજ્જદ!) આર્મંઘતિ
(નષ્ટતા) પોતાનો વાસો કરે (તથા) ભલ્લાં મનની મારફતે (માણસોનાં)
કાર્યાનુસાર (તેમને) આશીર્વાદ દે! (હા. ૪૩ ફ. ૧૬)

કે યા માઝો ઉદ્યેધતી નરેકસધતી થયલ.

તારા શીવાય (ખીજે) કોણુ (છે) જેનાથી ચંદ્રમા વધે છે (તથા) ઘટે છે ? (હા. ૪૪ ૬. ૩)

કયા-મોઘ યાંમ્ યઝ્ઞોશ્ચ દઙ્મેનાંમ્ યઝ્ઞોજ્જ્ઞદાને, યાંમ્ હુદાના-
ઉશ્ચ પદતિશો સખ્યાલ્ ક્ષત્રહ્યા, ઔરેજ્યા ક્ષત્રા થ્યાવાંસ અસીશતીશ્ચ
મજ્જદા હુદ્દેમોઘ અપા વોહુચ્યા બ્યાંસ મનંઘ્નહા.

(આ) પવિત્ર હીન^૧ (તથા તેનાં) ફરમાનો, જે (સૃષ્ટિના) શહે-
નશાહતના તારા જેવા જ્ઞાની માલેકે મને શિખાડ્યાં, (તે હું) કેવી
રીતે પવિત્ર રાખું ? હે અહુરમજ્દ! (તારી) ન્યાય લક્ષણવાળી
સત્તાને લીધે, અપ તથા વોહુ-મનો સાથે એકજ મુકામમાં તું રહે છે.^૨
(હા. ૪૪ ૬. ૯)

તલ્ થ્વા પૌરેસા ઔરેશ-મોઘ વઝ્ઞોચ્યા અહુરા; યેજી અહ્યા
અપા પોઘ મલ્ ક્ષયેહી, હ્યલ્ હેમ્ સ્પાદા અનઝ્ઞોચંઘ્નહા જમઝેતે,
અવાધશ્ચ ઉર્વાતાધશ્ચ યા-ત્વ મજ્જદા દીદરેજો; કુશ્ત્રા અયાઝ્ઞો કહ્માઘ
વનનાંમ્ દદાઝ્ઞો.

જો (તું) આ (દુન્યાં) માં અપો સાથે (સઘળાંઝોનું) રક્ષણ
કરનાર જેવો રાજ્ય કરે છે તો, અઝે અહુરમજ્દ! તને હું પુષ્ટું છું
તે (તું) મને સત્ય કેહજે, (તે એ કે) જ્યારે બે મુગાં મુગાં, (અથવા
અબિનાશી) લશ્કરો સાથે મળશે (ત્યારે), આ નિયમો જે તેં મુકરર
કીધા છે તે પ્રમાણે, હે અહુરમજ્દ! આ બેમાંના કયાં (લશ્કર) ને
તથા કેવી રીતે (તું) જય આપશે ? (હા. ૪૪ ૬. ૧૫)

યસ્તા મન્તા પૌઉર્યો, રઝ્ઞોચંબીશ્ચ રોઘથ્વેન્ ખાશ્રા.

જે (અહુરમજ્દ) સર્વથી આદિ વિચાર કરનાર (છે); (જેનો)
ચળકાટ (આકાશના અનહદ) તેજે સાથે મળી ગયો છે.
(હા. ૩૧ ૬. ૭)

હવો ખથ્વા દાંભિશ્ચ.

જે પોતે પોતાની સર્વજ્ઞતાથી (સકળ સૃષ્ટિનું) ઉત્પત્તિસ્થાન
(છે). (હા. ૩૧ ૬. ૭)

૧. દઙ્મેન, નીયમ, ધર્મ. ૨. અહુરમજ્દનું ધામ, અપ અને વોહુમન સાથે છે.

થ્યે આ ગેઉશ તથા અસુ-પ્રતુશ મધન્યુશ મજ્જદા અહુરા.
હે અહુરમજ્જદ! દુન્યાંને ખનાવવાની મીનોધ (અદ્રબ્ય) અક્રલ
તારી છે. (હા. ૩૧ ફ. ૯.)

કસ્ના જાંથા પતા અપહ્યા પોઉર્યો; કસ્ના ખેંગ સ્તરેમયા
દાલ અદ્રાન્મ; કે યા માઓ ઉદ્યેધતી નેરેકસધતી થલ.

શરૂઆતમાં અપોધનો પેદા કરનાર તથા ખીતા કોણ (હતો) ?
કોણે સુર્યનો તથા તારાઓનો માર્ગ મુકરર કીધો? તારા શીવાય
(ખીજે) કોણ (છે) જેનાથી ચંદ્ર વધે છે (તથા) ઘટે છે?

(જવાબ :- કોઈ નહીં). (હા. ૪૪ ફ૦ ૩)

કસ્ના દેરેતા જાંમયા અદે નખાઓસયા અવપસ્તોધશ; કે
અપો ઉર્વરાઓસયા; કે વાતાધ દ્વાંનમધખ્યસયા યઓગેલ આસૂ;
કસ્ના વંધ્રહેઉશ મજ્જદા દાંમિથ મનંધ્રહો.

ધરતિ તથા આસ્માનને નીચે પડી જવાથી કોણ ટેકવી રાખનાર
(છે)? પાણી તથા વનસપતીને કોણે (સરજ્યાં)? પવનને તથા વાદળોને
કોણે વેગ દીધો? કોણ, હે અહુરમજ્જદ! ભદ્રાં મનનો સૃષ્ટા છે?

(હા. ૪૪ ફ૦ ૪.)

કે હવાપાઓ રઓયાઓસયા દાલ તેમાઓસયા; કે હવાપાઓ
અફ્રેન્મયા દાલ જએમાયા; કે યા ઉષાઓ અરેમ-પિથ્વા ક્ષપાયા.

કયા કારીગરે તેજ તથા અંધકાર ખનાવ્યાં? કયા કીસખીએ
ઉંઘ તથા જાગૃતિ ખનાવી? કોણે સહવાર, અપોર તથા રાત ઉત્પન્ન
કર્યાં. (હા. ૪૪ ફ૦ ૫.)

અજેમ તાઈશ થ્વા ફક્ને અવામી મજ્જદા રપેન્તા મધન્યૂ વીરપ-
નાંમ દાતારેમ.

એ (વીષયો) થી માહીતગાર થવાને સકળ (સૃષ્ટિ) ના હે
ઉપજાવનાર (તથા) સંપત્તિ દેનાર અદ્રબ્ય (પરમ) અહુરમજ્જદ! (હું)
તારેથી ઇચ્છું છું. (હા. ૪૪ ફ૦ ૭.)

અહ્યા પ્રતુ ફ્રે-મા સાસ્ત્ર વહિશ્તા.

તેના પોતાના સર્વોત્તમ ડહાપણની મારફતે (તે) મને ઉપદેશ
દેશે. (હા. ૪૫ ફ૦ ૬.)

લલાં મનવાળો.^૧

થા મેનગહી.....વંદ્ધહેઉશ પતરેમ મનંદ્ધહો.

(હે અહુરમજદ) (મેં) તને લલાં મન (સુમતિ) નો પીતા ગણ્યો છે. (હા. ૩૧ ૬૦ ૮.)

થોધ અસ આર્મંધતીશ...મજદા અહુરા.

સંપૂર્ણ મનશની, હે અહુરમજદ! તારી છે. (હા. ૩૧ ૬૦ ૯)

અથા વાયંમ ખરઘતી મિથહવયાઓ વા અરેષવયાઓ વા,
વીદ્યાઓ વા એવીદ્યાઓ વા, અહ્યા જરેદાયા મનંદ્ધહાયા;
આનુશ-હદ્દ આર્મંધતીશ મધન્ય પેરેસાધતે યથા મએથા.

તે દીશામાં જુદું બોલનાર અથવા સત્યવાદી, લાગેલો અથવા અલણ, પોતાનાં અંતઃકરણથી તથા મનશનીથી અવાજ કાઢે છે. ત્યાર-પછી તાબડતોબ સંપૂર્ણ મનશની બે મીનોને (એટલે સુપેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) જે દીશા લણી (તેમની) જગ્યા (હોય તે સંબંધી) મશ્ર કરે છે. (હા. ૩૧ ૬ ૧૨.)

સારેમ્નો વૉહુ મનંદ્ધહા...પઘતી-અઓત્ અષા...ખેન્વાતા.

(સર્વ સૃષ્ટિનો) નાથ (છે તેણે), (પોતાના) વોહુમન તથા કીર્તિવંત અષ મારફતે (તેમને) પાછો ઉત્તર દીધો. (હા. ૩૨ ૬. ૨)

પતરેમ વંદ્ધહેઉશ...મનંદ્ધહો.....અત્ હોધ દુગેદા હુબ્યઓથના આર્મંધતિશ.

(જે) લલાં મનનો પીતા (છે) તથા જેની છોકરી પવીત્ર કર્મ કરનારી આર્મંધતિ (છે). (હા. ૪૫ ૬. ૪)

થોધ મોધ અહ્યાધ સેરઓપેમ દાંન્ અયસ્યા,

ઉપા-જિમૈન્ હઉર્વાતા અમરેતાતા;

વંદ્ધહેઉશ મન્યેઉશ બ્યઓથનાધશ મજદાઓ અહુરો.

૧. મીજં માં સર્વભૂતાનાં વિદિ પાર્ય સનાતનમ્ ।

બુદ્ધિર્બુદ્ધિમતામસ્મિ તેજસ્તેજાસ્વિનામહમ્

(ગીતા ૭. ૧૦.)

અર્થ:-સર્વ જીવોના આદિ (કાહન) બીજ તરીકે હે પાર્ય ! મને જાણ !

હું બુદ્ધિમાનોની બુદ્ધિ છું; તેજસ્વિઓનું તેજ છું.

જેઓ મારા પ્રત્યે સેવા તથા લક્ષ દેશે, તેમને તંદરોસ્તી તથા અમરપણું મળશે. (વળી) પવીત્ર મનશનીનાં (નૈતિક) કાર્યોને લીધે (તેવા માણસોને) અહુરમજદ (સાક્ષાત નજરે પડશે). (હા. ૪૫ ક. ૫)

યેહ્યા વહ્ને વૉહૂ ક્ષી મનંઘહા,
અહ્યા પ્રત્ ક્ષે-મા સાસ્ત્ર વહિશ્તા.

જેની આરાધના પવિત્ર મનશનીની મારફતે કરવામાં આવે છે, તેના પોતાના સર્વોત્તમ હોહાપણની મારફતે (તે) મને શીખાડશે.
(હા. ૪૫ ક. ૬)

હ્યલ હોધ અપા વૉહુયા ચોધશ્ત મનંઘહા ક્ષયોધ હોધ હુઉર્વાતા અમરેતાતા.

અષોધ અને પવિત્ર મનશનીની મારફતે પોતાના રાજ્યમાં તેને માટે (સદગુણીને સાડું) સુખાકારી તથા અમરપણું મુકરર કીધું છે.
(હા. ૪૫ ક. ૧૦)

સમાન દ્રષ્ટિવાળો.^૧

અલ્ શ્વા મેંગહાધ તખ્મંમયા સ્પેન્તમ મજદા, હ્યલ તા જસ્તા યા-ત્ હુક્રી..... દ્રેગ્વાધતે અષાઉનએયા.

હું અહુરમજદ! તને અવશ્ય સર્વ શક્તિમાન (તથા) કલ્યાણ-કારી હું ગણતો રહીશ, કારણ કે (તારા) જે (હાથ)થી પાપી તેમજ અષો (માણસ) ને (તું) મદદ આપે છે, તેજ હાથથી (તું) આશીર્વાદ પાંચરે છે.
(હા. ૪૩ ક. ૪)

ન્યાયી.

ઔરેન્વા ક્ષધા.....મજદા હુદેમોધ અપા વૉહુયા બ્યાંસ મનંઘહા.

હું અહુરમજદ (તારી) ન્યાયી રાજ્યસત્તાને લીધે અષ તથા વૉહુ-મનો સાથે એકજ મુકામમાં તું વાસો કરે છે. (હા. ૪૪ ક. ૯)

૧

समं सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन्तं परमेश्वरम् ।

विनश्यत्स्वविनश्यन्तं यः पश्यति स पश्यति ॥

ગીતા ૧૩-૨૭.

સખળાં પ્રાણીઓમાં, સર્વ નારાવંતમાં અક્ષય (નાશ રહિત), પરમેશ્વરને સમાન રીતે બેઠેલો જે જીવે છે, તેજ બેઈ રાકે છે.

અમેષાસ્પંદો.

આ “અમેષાસ્પંદ” શબ્દનો અર્થ અમર પત્રીત્ર, વ્યક્તિ અથવા અમર વૃદ્ધિ કરનાર થાય છે. અમેષાસ્પંદો ૭ વર્ણવ્યા છે, તેમાં અહુર-મજ્દ નામનો એક અમેષાસ્પંદ પણ છે, જેની પર અપઞ્ચાઉર્વીમ, એટલે અપૂર્વ ‘અહુરમજ્દ’ જે સર્વમાં સર્વ છે, તે ગાથામાં જણાવેલા છે. દરેક અમેષાસ્પંદ એક મહાન દૈવિક શક્તિ (ફરેસ્તો) છે, અને તે દરેકની હકુમત મુખ્ય કરીને અમુક સહગુણ ઉપર છે, તેમજ બહારની જગતની એક ઉત્પત્તિ ઉપર છે. અહુરમજ્દ અમેષાસ્પંદ એક “પ્રાણનો પતિ અને મહાજ” એવા ભાવાવાચક ગુણનો છે, અને તે ‘માનુષી’ સૃષ્ટિ ઉપર અધિકારી છે. તેમજ “વોહુ મનો” = ‘સુમતિ’ ‘ગાય દોર, પશુ’ ઉપર સત્તા ધરાવે છે; “અષ વહિષ્ત” = ‘શ્રેષ્ઠ અષોધ’, ‘અગ્નિ અથવા આતશ’ની ઉપર સુવશ્લ છે; “ક્ષથ વૈર્ય” = ‘ધૃત્વા પ્રમાણ (સ્વતંત્ર) રાજ્ય’, ‘ધાતુ’ પેદાયશની ઉપર અમલ ધરાવે છે; “સ્પેન્ત-આર્મેતિ” = ‘વૃદ્ધિકારક નમ્રતા’, ‘જમીન’ ઉપર અધિકારી છે; “હઉર્વતાત” = ‘સંપૂર્ણતા’, ‘પાણીઓ’ ઉપર, તેમજ “અમેરેતાત” = ‘અમર્ગી’, ‘વનસ્પતિ’ સૃષ્ટિ ઉપર અમલ કરે છે.

યસ્ન હપ્તનંધહાધતિ (હપ્તન યસ્ન) માં તેમની ઉત્તમ સીકાતો જણાવી છે. ‘સ્પેન્તાર્મેધતિ’ નારી શીકલ ધરાવે છે, ખીજા અમેષાસ્પંદો નર શીકલ ધરાવે છે; જોકે ‘હઉર્વતાત-અમેરતાત’ શબ્દ રચના પ્રમાણે નારી અમેષાસ્પંદો લેખાય છે. તેઓ સર્વ એકજ વીચાર, વાણી અને વર્તનના છે; તેમનો સર્વનો પીતા ‘અપૂર્વ અહુરમજ્દ’ છે; તેઓ પ્રત્યેકનું ઉરવન જોઈ શકે છે; તેમની હરેકની ફવર્ષી છે. તેમનો વાસો ગરોનેમાનમાં છે, જ્યાં તેઓ અહુરમજ્દની કીર્તિના ગાયનોમાં લીજ રહે છે. તેમના નામોનું સ્મરણ અહુરમજ્દ યસ્ન પ્રમાણે સર્વથી વધુ હિમ્મત આપનાર, વેરીને મારનાર, ખુરેહ વધારનાર, તંદુરસ્તી દેનાર, દ્રેષને તોડનાર, આ સ્થૂળ ભૂમી ઉપર મનને સર્વથી વધુ ઝડપથી પહોંચીને સમાધાન કરનાર, અને આ સ્થૂળ ભૂવન ઉપર સર્વથી વધારે સ્વચ્છ અને અષો કરનાર છે! તેઓ સુંદર વહનના, સૃષ્ટિને બનાવનાર, ઘડનાર, પાલનહારો છે. તેઓ સૃષ્ટિનો ઉદ્ધાર કરનારા છે.

અને તે દરેકના વિશેષિઓ અનુક્રમે (૧) અંગ્રેમીનો (૨) અકોમન, (૩) ઇન્દ્ર, (૪) સઉર્વ, (૫) તરોમૈતિ અનનાંઓગૈશુ (૬ અને ૭) તૌવીં અને ઝધરીચ એ નામ ધરાવે છે. દરેક અમેષાસ્પદ સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિથી તેનાં લય પર્યાંત, પોતાના વિશેષી સામે યજ્ઞત્વારીથી લડે છે અને છેવટે જય પામે છે. હંકમાં આ લડત ચાલે છે, ત્યાંસુધી સૃષ્ટિક્રમ રહે છે. દરેક માનવીમાં એજ યુદ્ધ ચાલુ રહે છે અને જ્યારે સાતે સદ્ગુણો ઇત્યાહી પ્રાપ્ત કરી, તેનેથી ઉલટા દુર્ગુણ ઇત્યાહીને તે સમૂળગે ઉમેડી નામે છે, ત્યારે તેનો પણ જય થઈ, જગતક્રમમાંથી તે મુક્ત થઈને ગરોનેમાનમાં અહુરમજ્દના સાથે એકત્ર બને છે.

યહુદી, ખ્રિસ્તી, અને ઇસલામી ધર્મ પ્રમાણે પણ અમેષાસ્પદોનું અનુકરણ કરીને જખાઇલ, માઇકલ, રેફાઇલ વીગેરે ઇશ્વરના તખ્તના નજદીકની શક્તિઓ છે. હિંદુશાસ્ત્રમાં પણ સપ્તઋષિ છે, -કશ્યપ, અત્રિ વશિષ્ઠ, વિશ્વામિત્ર, જૌતમ, ભારદ્વાજ અને જમદગ્નિ, જેઓ પ્રભુ (અહુરમજ્દ અમેષાસ્પદ) ની સભાના મૂખ્ય સ્તંભો છે; જોકે અમેષાસ્પદોના પદવીના તેઓ ન કહેવાય કારણ કે અમેષાસ્પદો તે સૃષ્ટિક્રમ ચાલુ કરનાર છે, જ્યારે આ ઋષિઓએ પોતાનું ઋષિપત્ર સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિ કેડે મેળવ્યું.

મહર્ષયઃ સપ્ત પૂર્વે ચત્વારો મનવસ્તથા ।

મદ્ભાવા માનસા જાતા યેષાં લોક ઇમાઃ પ્રજાઃ ॥

ગીતા. ૧૦-૬

અર્થ :-સપ્ત મહઋષિઓ, ચાર (કુમારો) અને મનુઓ પણ માંભાવમાંથી અને મનમાંથી ઉત્પન્ન થયા અને એ લોક તેમની પ્રજા છે.

અમેષાસ્પદોના નામે સ્મરણ કરવાં એ મહાજ્ઞ અહુરમજ્દના નજદીક જવાનો ઘણાજ ઉત્તમ અને સહેલ માર્ગ અવસ્તામાં બતાવે છે. તે અજમાવી જોશો તો ખાત્રી થશે કે જરથોશ્તિ ધર્મમાં જણુ વેલી મીનોઇ હસ્તિમાં તમે હાખલ થઈ શકો છો.^૧ કવી પ્રીતમહાસે ના મહિમા ઉપર આ સુંદર કવિતા રચી છે. તેની ઉપર બહુ ઉંડું મન કરવાની આવશ્યકતા છે.

હુહા—રામનામ અમુલ્ય રતન, જતન કરે જે કોય;

સુખી રહે સંસારમાં હીન દુઃખી નવ હોય.

૧. ભગવદ ગીતાના શ્લોક (૧૦-૨૫) માં જણાવ્યું છે કે સર્વથી ઉત્તમ યજ્ઞ એટલે જગજ્ઞી, મનમાં ઈશ્વરનાં જપ છે. યજ્ઞનાં જપયજ્ઞોસ્તે એટલે યજ્ઞોમાં હું (શ્રી કૃષ્ણ) પોતે જપયજ્ઞ છું.

રામનામ શંકર જપે, ચતુરાનન અહિરાજ;^૧

રામનામ સમરે સદા, સદ્ગુરુ સંતસમાજ.

એવું હરિનામ જેહ, સદા સુખસગાર ઝીલે તેહ;

મીઠું હરિનામ સુધાધી સાર, જપે તેનાં જાયે કોટી^૨ વિકાર.^૩

જેવો અધકારમાં આદિત્ય^૪ ભાસે, એવું કળીકાળમાં નામ પ્રકાશે;

ચિંતામણી^૫ નામ સુરતરૂ^૬ કહાવે, સેવે તેના તાપ અનેક સમાવે.

વિષય વ્યાળ કાળની જવાળ^૭ ન લાગે, જેનું નામ લેતાં મહા અધ^૮ ભાગે.

નામ આધારે રહ્યું ત્રીલોક, જપે જીવ તેના ટળે સહુ શોક;

ભારે ભવરોગ નિવારણુ નામ, નાઠાને નિવાસ તણો વિશ્રામ.

નામ મહિમા કહયો નવ જાય, જેને વેદ શાસ્ત્ર નિરંતર ગાય;

જો કોટી આપે ગંગામા દાન,^૯ નાવે^{૧૦} ગોવિંદના નામ સમાન.

કરે જજ સુરસરી તીરે હજાર, નાવે હરિનામ સમાન લગાર,

ખણાવે વાપી^{૧૧} કૂપ^{૧૨} તડાગ,^{૧૩} નાવે હરિનામને સહસ્રમે^{૧૪} ભાગ.

આપે ભૂમી, હેમ,^{૧૫} કન્યાનાં દાન, ન આવે ગોવિંદના નામ સમાન;

કરે તપ, તીરથ, વ્રત અનેક, નાવે હરિનામને તુલ્યે રેખ.

એવો હરિનામ મહિમા અપાર, જાણે મોટા મુનિ જે જાણુનહાર;

અધમ ઉદ્ધારણુ^{૧૬} નિર્મળ નામ, પતીતોને^{૧૭} આપે અવીચળ ધામ.

હેતે હરિ મંદિર કરે જે હીપ, તે તો વાસ પામે સદા સમીપ;^{૧૮}

કરે હરિ મંદિરમાં કીરતન, તેને પ્રભાદીક કરે ધન્ય ધન્ય.

ભાવે ઠરી પૂજે જે ભગવત દાસ, તે તો સદા પામે હરિપુર^{૧૯} વાસ;

એવું મહા દુર્લભ સુંદર નામ, ભજે તેને બેસે નહિ કાંઈ દામ.

દુહો:- સત્સંધે સુખ ઉપજે, ભજનાનંદ આનંદ,

સેહેજે સેહેજે સૌ ટળે, મોહ માયાના ફંદ.

કળી દેવળ કીર્તન કથા, પુન્ય ભજન હરિનામ,

ગુરુ ઇશ્વરની ઉપાસના,^{૨૦} એ કરવાનો ઠામ.

૧. નાગ. ૨. કરોડ. ૩. મનના ચલિત રંગો. ૪. સુર્ય. ૫. પારસમણી, Philosopher's stone. ૬. દૈવિક ગ્રાહ. ૭. ઈન્દ્રિયોનો બળતો અગ્નિ. ૮. પાપ. ૯. કરોડ ગાય ગંગાને દાનમાં આપે. ૧૦. નહિ આવે. ૧૧. વાવ. ૧૨. કુવા. ૧૩. તલાવ. ૧૪. હજારમે. ૧૫. સોનું. ૧૬. પાપીનો ઉદ્ધાર કરનાર. ૧૭. પડેલા પાપી. ૧૮. ઈશ્વરની નજીક જવ્યા પામે. ૧૯. બહેશત. ૨૦. પુન.

પ્રહ્લાનંદજી પોતાના અમર લજનોમાં નામ મહિમા માટે આ મનનીય લજન ગાયું છે, તે જીવોને !

નામ નામ નામ જપો નામ રામકા
કામ કામ કામ^૧ તજો કામ ધામકા ॥ ટેક
બિના હરિકે નામ કબી સુખ ન પાયગા
મરકરકે અંતકાલમે તું નરક જાયગા
મિલેગા તુમ્ને તન ગુલામકા ॥
મહેમાન હૈં યહ પાસ તેરે આજકાલકા
પુતલા વિચર જાયગા તેરા હાડ ચામકા^૨ ॥
તપ યોગ યજ્ઞ દાન કર્મ હૈં બડે સહી
કલિયુગમેં નામકે સમાન દુસરા નહીં
મિલતા હૈં યતનસે બિના બિનાહિ દામકા^૩ ॥
પાકર મનુજકા તન જો હરિનામ ના લિયા
ચિંતામણીકો મૂઢ કાચસે બદલ દિયા^૪
બ્રહ્માનંદ મજનકે બિના, જીના ન કામકા ॥

પાજંદ :- સેપાસ આએ જીજોર્ હસ્તીઆંન કે આફરીદ અવ-
નીદ, આ પ ખેશ અગામખતી જોર દાનાઇ અવરતર શેશ અમેશા-
સ્પદાન.

હસ્તિ ભોગવનારાઓમાં તે મહાન (સાહેબ) નો (હું) આભારી
(છું), કે જે (સકળ સૃષ્ટિનો) ઉત્પન્ન કરનાર છે (તથા) અંત આપ-
નાર છે, (તથા) જેણે પોતાની જાતી શક્તિ તથા જ્ઞાનથી અધિક
ચઢતી પંકિતના છ અમેષાસ્પદો પેઢા કર્યા. (નાન સેતાધરને)

માઝાંઘલુમ ગઝાંચિઝેમ અપવનેમ અપહે રતમ યજમઇદે. તલ
માઝાંઘલુમ પઘતિ-વએનેમ, તલ માઝાંઘલુમ પઘતિ-વીસેમ, રઝાં-
ક્નેમ, માઝાંઘલુમ અઘવિ-વએનેમ, રઝાંક્નેમ માઝાંઘલુમ અઘ-

૧. હુન્યવી ઈચ્છાઓ, હવસો. ૨. શરાર રૂપી પુતળું વીખરી જશે. ૩. બિના પૈસે.
૪. પારસમણી મુકાને કાચ લીધો.

વિ-વીસેમ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખરેનો દારયેધન્તિ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખરેનો બક્ષેન્તિ, જાંમ પમતિ અહુરધાતાંમ.

ગાય દોરનું ખીજ રાખનાર ચંદ્રમા (જે) અષો (તથા) અષો-ધનો પતિ, (તેને) અમે વખાણીએ છીએ. (જ્યારે) (તે) અધારીના ચંદ્રને હું જોઉં છું (તથા) (તે) અધારીનાં ચંદ્રને કણલ કડું છું, (જ્યારે) (તે) પ્રકાશિત ચંદ્રને હું નિહાળું છું, (તથા) (તે) પ્રકાશિત ચંદ્રને કણલ કડું છું, (ત્યારે) અમેષાસ્પંદો ઉભા રેહ છે, (અને) (તેનાં) ખુરેહને ટેકવી રાખે છે; અમેષાસ્પંદો ઉભા રેહ છે, (અને) અહુરમજ્દની સરજેલી જમીન ઉપર (તેનાં) ખુરેહને છાંય દે છે. (માહ નિયાયશ ૬૦ પ)

અમેષેસ્ય સ્પેન્તે અષઓનાંમ યજમધદે..... અવત વ્યાખ્નેમય હુજમનેમય યજમધદે, યત્ અસ્તિ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ખરેખવો અવંધ્રદે અખો ધિમનેમ જન્તુમહુ રથવો યસ્નાધય વહ્માધય.

અષો અમેષાસ્પંદોને અમે નમન કર્યે છીએ, જન્તુમ (એટલે કસ્થાને લગતા) વડાની આરાધના કરવાને માટે (તથા) (તેની) ખુખીઓ ગાવાને માટે, અમેષાસ્પંદોની આ મિજલસ તથા આ સભા, જે આ આકાશની ઉંચાઈએ ખનાવેલી છે, (તેને) અમે વંદયે છીએ.

(રધિથ્વન ગોહ ૬૦ ૮)

પાજંદ :- ફરાજ ઓએ શુમા રાહ હોમ, કે અમશાસ્પંદ હેહ, યજશને ઓ નીઆએશને; ફરાજ પ મનશને, ફરાજ પ ગવશને, ફરાજ પ કુનશને, ફરાજ પ ઓહ, ફરાજ પ તન, ફરાજ પ આનેય ધન ખેશ જન, તન ઓ જન નામ રવાન.

તમે જેઓ અમેષાસ્પંદો છો (તેમને) (મારે) મનશનીથી, ગવ-શનીથી, કુનશનીથી (સુમતિ, સદવચન અને સત્કર્મથી) (મારાં પોતાનાં) અંતઃકરણથી, (મારાં) તનથી (તથા) આ કે જે મારે પોતાનો આત્મા (તેને) થી, (તથા) આત્મા અને તન (જેનું) નામ રવાન (તેને) થી, (હે અમેષાસ્પંદો!) હું તમને ધજશને (યજ્ઞ) તથા પૂજા અર્પણ કરું છું. (પતેત પશોમાની)

આઅત્ર અઓત્ર અહુરે મજ્દાઓ અહ્માકેમ નાંમ, સિપતમ જરથુશ્ત્ર, યત્ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. તત્ અસ્તિ માંથ્રહે સ્પેન્તહે

૧. આજસ. Anra. ૨. સધળા ફરાજો જન્મતગુઝીન આખીક સાહેબ એરત કાવસથ એહલથ ઠાંગા પ્રમાણ આપ્યા છે.

અમવસ્તૈર્મૈમ, તલ વૈરેથવસ્તૈર્મૈમ, તલ ખરૈનંદ્રઉહસ્તૈર્મૈમ, તલ
યાસ્કૈરેસ્તૈર્મૈમ, તલ વારૈથઘન્યૈર્મૈમ, તલ ખએષજ્યૈર્મૈમ, તલ
હખએષો-તઉર્વાંસ્તૈર્મૈમ દ્યેવનાંમ મખ્યાનાંમચ; તલ વીસ્પહે અંદ્રહે-
ઉશ અસ્તવતો મન અસ્તિ વીજઘમિશ્તૈર્મ, તલ વીસ્પહે અંદ્રહેઉશ
અસ્તવતો અંદ્રહવાંમ અસ્તિ વીમરેજિશ્તૈર્મ.

ત્યારે (પરમ કૃપાળુ) અહુરમજદે ઉત્તર દીધો કે, હે સ્પીતમાન
જરથુશ્ત્ર! માંઘ સ્પેન્તનો તે (ભાગ) સર્વથી અધિક હિમ્મત દેનારો,
સર્વથી અધિક જય આપનારો, સર્વથી અધિક ખુરેહવાળો, (તથા)
સર્વથી વધારે અસરકારક, જયથી સર્વથી વધુ મારનાર, સર્વથી વધુ
તઢોરસ્તી દેનાર, (તથા) દૈત્યોની તથા (દુષ્ટ) માણસોની ખરાખીનું
સર્વથી અધિક ખંડન કરનાર છે; (માંઘ સ્પેન્તનો) તે (ભાગ)
સઘળી જડ જગતમાં મનને સર્વથી વધુ પહોંચી વળનાર (એટલે મદદ
અને સમાધાન અને શાન્તિ કર્તા) (તથા) સારી જડ દુન્યામાં જીવને
ઘણીજ પવિત્ર કરનાર છે,—કે જે અમેષાસ્પદોનાં નામો^૧ (છે).

(હોરમજદ યશ્ત ૬૦ ૩-૮)

ધથા આલ યજમધદે.....સ્પેન્તેન્ગ્ર અમેષેન્ગ્ર યવએજયો, યવ-
એસ્યો, યોધ વંદ્રહેઉશ આ મનંદ્રહેા બ્યેદન્તી, યાઓસ્યા ઊધતી.

એ પ્રમાણે આ ઠેકાણે નિત્ય જીવનારા (અને) સર્વદા કલ્યાણ-
કારી અમેષાસ્પદોને અમે સ્તવ્યે છીએ જે (નર અમેષાસ્પદો) તેમજ
જે (નારી અમેષાસ્પદો) ભલા મનમાં વાસો કરે છે.

(મોટી હપ્તન યશ્ત કર્દો ૫; ૪)

હખય અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ યજમધદે.

અમેષાસ્પદોના મીત્રોને^૨ અમે ભજ્યે છીએ. (સરોશ હાદોખ્ત ૬૦ ૧૭)

કેહુરૈર્મ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ યજમધદે.

અમેષાસ્પદોનાં શરીરની અમે સ્તુતિ કર્યે^૩ છીએ.

(સરોશ હાદોખ્ત ૬૦ ૨૨)

સઘૌર્ષમ અષીમ.....યજમધદે. યો પઘૌધર્યો ખરેસ્મ કસ્તે-
રેનત ધ્રયક્તીશચ, પન્ચ-યક્તીશચ, હપ્ત-યક્તીશચ, નવ-યક્તીશચ

૧. નામ સ્મરણનો અદભુત મહિમા અત્રે ચિતાર્યો છે તે અનુભવવા ભોગ છે.

૨. ભક્તો, અવધીયા, આખીદો, અહુરમઝદ્યારો.

આદ્યશ્રવ્ય મધ્યધો-પદ્ધતિશતાનાંસ્ય, અમૃષનાંમ સ્પેન્તનાંમ યસ્નાઘ્ય વહ્નાઘ્ય દ્વિત્વોઞ્ચાઘ્ય, ક્સસ્તયઞ્ચેય.

અષો સરોષ (યજ્ઞ) ને અમે યાદ કર્યો છીયે, જેણે અમેપાર્ષ-દોની આરાધના કરવાને માટે, (તથા) (તેમની) ખુબીઓ ગાવાને માટે તથા (તેમને) રીઝવવાને સાડું (તથા) (તેમની) વખાણ કરવાને કાજે, આદિ (અરસમની) ત્રણ ડાંખડી, પાંચ ડાંખડી, સાત ડાંખડી તથા નવ ડાંખડી, ઘુટણની ઉંચાઈ જેટલી તથા પગના મધ્ય ભાગની ઉંચાઈ જેટલી, અરસમ^૧ પાંચરી. (સરોશ ચરત વડી ૬૦ ૬)

અઘોત્વ અહુરે મજ્ઞદાઘો સ્પિતમાઘ જરથુશ્ત્રાઘ, આઘત્વ યત્ મિથ્રેમ યિમ વૌઉર-ગઘોયઘોઘીમ ક્રાદધાંમ, અજૈમ સ્પિતમ, આઘત્વ દિમ દધાંમ અવાઘોન્તેમ યેસન્યત, અવાઘોન્તેમ વહ્મ્યત, યથ માંમચિત્ યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ.

યત્ કૈરનાઉન્ અમેપાઘો સ્પેન્ત વીરપે હવરે-હજઘોષ, ક્ઘોરેત્ ક્લિન્ અવિ મનો જરજ્ઞદાતોઘત્ અઘ્ઘઉઘિત્ હચ; યો વીરપેમ અહૂમ અસ્તવન્તેમ આદિધાઘતિ, હરધથ્યાત્ પઘતિ અરેજઘહુત.

(દીન દયાળુ) અહુરમજ્ઞદે સ્પોતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, જ્યારે મેં, અહો સ્પોતમાન (જરથુશ્ત્ર)! અહોલાં ક્ષેત્રવાળા મહેર યજ્ઞને પેઢા કર્યો, ત્યારે મેં તેને મારા અહુરમજ્ઞદના જેટલો યજ્ઞને (યજ્ઞ)ને લાયક (તથા) આરાધનાને લાયક સજ્યો. (મહેર ચરત ૬૦ ૧.)

જે (મહેર યજ્ઞનું ડામ) ખુરશેદ યજ્ઞની સાથે એકત્ર મરણ ધરાવનારા (એટલે એક દાલથી સાથે કાર્ય કરનારા) સઘળા અમેપાર્ષદોએ અર્પણ કરેલાં હૈયાના સંપૂર્ણ વિશ્વાસથી બનાવ્યું; જે (મહેર યજ્ઞ) અલખુર્જ પહાડ ઉપરથી સઘળી જડ જગત ભુવે છે.

(મહેર ચરત ૬૦ ૫૧)

કૃદ્ધર્ષસ્ય યાઘો રઘેથ્વયેઘતિ સ્ત્રીરાઘો અમૃષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, વેરેજ્ઞદાઘો અમૃષનાંમ સ્પેન્તનાંમ; હવરે-ક્ષએતેમ અઉર્વાત્-અસ્પેમ યજ્ઞમધદે.

અમેપાર્ષદોનાં સુશોભિત (તથા) ખુબીવાળાં રૂપો, જે (અહુરમજ્ઞદે)

(તે) અમેષાસ્પંદોને આપેલાં છે તે રૂપોને, (તથા) તેજ ઘોડાવાળા ઓરશેઠને^૧ હમે વંદ્યે છીએ. (ફરવરદીન યશત. ૬૦ ૮૧)

યોધ હુપ્ત હુમો-મનંઘહો, યોધ હુપ્ત હુમો-વચંઘહો, યોધ હુપ્ત હુમો-બ્યાથનાઝાંઘહો. યઝેષાંમ અસ્તિ હુમંમ મનો, હુમંમ વચો, હુમંમ બ્યાથનંમ; હુમો પતય કસાસ્તય, યો દધ્વાઝાં અહુરો મજ્જદાઝાં.

જે સાત (અમેષાસ્પંદો) એકજ વિચારના, જે સાત એક વાણીના, જે સાત એકજ કાર્ય કરનારા (છે), જેમનો વિચાર એક સરખો, વાણી એક સરખી તથા કાર્ય એક સરખું છે. જેમનો પીતા તથા શીખાડનાર એકજ હાથાર અહુરમજ્દ (છે). (ફરવરદીન યશત. ૬૦ ૮૩)

યિમ ઇસંન્ અમેષાઝાં સ્પેન્ત વીરુપે હુવરે-હુજઝાંષ, ક્રઝાંરેત ક્ષ્ણિ અવિ મનો જરજ્જદાતોધત્ અંઘહુયત્ હુય.

જેને (અપો જરથુશ્ત્રને) ખુરશેઠ યજ્ઞદની સાથે એકત્ર મરજી ધરાવનારા, (એટલે એક દિલથી કાર્ય કરનારા) સઘળા અમેષાસ્પંદોએ અર્પણ કરેલાં હૈયાની સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાથી પસંદ કર્યો. (ફરવરદીન યશત ૬૦ ૮૨)

યત્ વૉહૂ વૈરજયામિ, દથુષો અહુરાઇ મજ્જદાઇ, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.

(વાએ યજ્ઞ કહે છે કે) (હું) ભલું કરનાર નામવાળો એટલા માટે છું, કે અહુરમજ્દનું (તથા) અમેષાસ્પંદોનું ભલું કરું છું.

(રામ યશત ૬૦ ૪૪)

દુધધરેમ અહુરહે મજ્જદાઝાં, અંઘહરેમ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.

(જે અશીશવંધ) (હીન નાથ) અહુરમજ્દની હીકરી (તથા) અમેષાસ્પંદોની બહેન (તે) ને (અમે નમ્યે છિયે). (અશીશવંધ યશત. ૬૦ ૨)

યત્ અસ્તિ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ક્ષએતનાંમ વૈરજિ દોધથ્રનાંમ, ઔરેજન્તાંમ અધ્વ્યામનાંમ, તખ્મનાંમ આહૂધસ્યનાંમ, યોધ અધથ્યે-જંઘહો અષવનો.

જે (ખુરેહ) સત્તા ભોગવનારા, અસરકારક જોવાની શક્તિવાળા, ચઢતી પંકિતના, ઘણી સહાય કરનારા, બળવંત, અહુરમજ્દના ધારા મમાણુ ચાલનારા અમેષાસ્પંદો, જેઓ અમર (તથા) અપો (તેમનું) છે.

(જમ્યાદ યશત, ૬૦ ૧૫)

યએષાંમ અન્યો અન્યેહુ ઉર્વાન્તેમ અમૃતવિવચ્ચેનમતિ મરેથ્વેન્તે
હુમતએષુ, મરેથ્વેન્તેમ હૂખતએષુ, મરેથ્વેન્તેમ હવરશતએષુ, મરેથ્વેન્તે
ગરોન્માન્તેમ, યએષાંમ રચ્ચોક્ષનાચ્ચોદ્ધહો પન્તાનો આવયતાંમ આ
જચ્ચોધ્રાચ્ચો.

જે (અમેપાસ્પદો)માંના એકનું (રવાન) ખીજાના રવાનને પવિ
વિચારોમાં મન લગાડતું, પવિત્ર શય્યોમાં મન લગાડતું, પવિ
કાર્યોમાં ચિત્ત ચોંટાડતું, ગરોદ્ધમાન (બેહુશ) ને યાદ કરતું જીવે
(વર્ણી) ક્રિયાની ભેદ તરફ આવવાના જેમના માર્ગો તેજસ્વિ હોય છે

(જમ્યાદ યશત, ૬૦ ૧)

યોધ હૃન્તિ આચ્ચોદ્ધહાંમ દામનાંમ યત્ અહુરહુ મજ્જદાઃ
દાતરસય મરેદ્ધતરસય થ્વરેદ્ધતરસય અમૃતવ્યાક્ષતરસય નિપાતરસ
નિશહુરેતરસય.

જે (અમેપાસ્પદો) (નોધારાના આધાર) અહુરમજ્જદની =
(સઘળી) પેઢાયશોના સૃષ્ટા, (તેની) જતન કરનારા, (તેમની) સંભ
રાખનારા તથા (તેમની) રક્ષા કરનારા (છે). (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૧)

તએચિત્ત યોધ ક્રપેમ વસ્ન અહુમ દથેન્ અજરેપેન્તેમ અમરેપેન્તે
અક્રિધ્યન્તેમ અપુયન્તેમ યવએજિમ યવએસુમ વસો-ક્ષથ્રેમ
ધ્રિસ્ત પદતિ ઉસેહિશતાં જસાત જવયો અમરેખિતશ્ચ દથધતે ક્ર
વસ્ન અંધહુશ.

ખચીત તે (અમેપાસ્પદો) (છે), કે જેઓ પોતાની ધૃષ્ટા પ્રમ
(આ) દુન્યાને તરોતાજગીવાળી, જીની ન થતી, નાશ ન પામ
કોહી ન જતી, સદા હસ્તિ ભોગવનારી, સર્વદા લાભકારી તથા સ્વેચ્
થી સત્તા ચલાવનારી કરશે; (અને તે વેળાએ) ગુજરેલાંઓ પ
સજીવન થશે, જીવન (અને) અમરપણું આવશે, (તથા) (સદ
જગત પોતાની ધૃષ્ટા પ્રમાણે) રિદ્ધિસિદ્ધિવાળી થશે.

(જમ્યાદ યશત. ૬ ૧)

સ્પેન્ટામૈન્યુ.

(સ્પેનામીનો.)

જરથોશ્તિ પ્રીલસપ્રીનો અભ્યાસ બહુ થોડો થયો છે. જરથોશ્તિ-ઓએ હબુર પ્રીલસપ્રીનો ઉંડો અભ્યાસ કરવાને ના પાડી છે અને ત્રીદેશી અને ખાસ કરીને પાશ્ચાત્ય દેશોના એકતરફી વિદ્વાનોના મતને માથે ચઢાવીને, હાથ જોડીને, બેસી રહ્યા છે; નથી પોતાનું મનોબળ વાપરતા, કે નથી બહેનપણી હિંદુશાસ્ત્રોનું અધ્યયન કરતા. પારકાઓ જે પ્રમાણે દોરવે તે પ્રમાણે દોરવાવા જેવી મનની ગુલામી હાલત કંઈ હોઈ શકે? કોઈ યુરોપવાસીએ કહ્યું કે જરથોશ્તિ ધર્મ દૈત (દુધ) શીખાડે છે, તો પારસી ભાઈઓ બટ બોલ્યા કે “હા ભાઈ, હા દૈત!” ખીજા કોઈ યુરોપવાસીઓએ, જેવા કે ડાઠ હાઉગે, એ ભુલ સુધારી કે ના તમે અદૈત છો-એકજ ઇશ્વરને માનો છો, તો ફરીને કહે છે “હા, અમે અદૈતવાદી છીએ!” ખરેખર પરાધિન જરથોશ્તિઓએ ધર્મનો અભ્યાસ હબુર ગંભીરપણે શરૂ કર્યોજ નથી. માત્ર અવસ્તા ભાષા અને શબ્દોનો અભ્યાસ આગળ વધારીને, તેમા પોતાનું સાર્થક થયેલું માનવું ન જોઈએ. જરથોશ્તિ અને હિંદુ પ્રીલસપ્રી અને ધર્મશાસ્ત્રો એકમેકને એટલાં સમાન છે, કે જગતમાં ખીજા કોઈએ બે ધર્મ એટલા મળતા નથી. ત્યારે બંને ધર્મના અનુયાયિઓએ એકમેકના ધર્મનો ભેગો અને અંતઃકરણપૂર્વક અભ્યાસ કરીને, સમાનતા અને એક્યતા બોળવી અને વિરૂદ્ધતા કેમ ઉપજી તે સમજાવવું ઘટે છે. તેમા ભારે લાભતો થાડાંક ગણત્રીના પુસ્તકો ધરાવનાર જરથોશ્તિ પ્રીલસપ્રીનેજ થશે.

સ્પેનામીનો? કોણ છે, તે સમજવાને આપણુ જરથોશ્તિઓની ભુદ્ધિ ઘણે ભાગે કાર્ય કરતી નથી! અહુરમજ્દ તેજ સ્પેનામીનો કે કોણ? સ્પેન્ટોતેમો મૈન્યુ અથવા સ્પેનીશ્તા મૈન્યુ એ પણ જાહેા કે કેમ? અંગ્રેમીનોનું શું કર્તવ્ય છે અને શું છે? સ્પેનામીનો જે અપૂર્વ અહુરમજ્દ હોય, તો અંગ્રેમીનો તેનો વેરી હોવાને લીધે, જરથોશ્તિ ધર્મ દૈત ઠરવો જોઈએ.

૧. જુલો Zoroastrian Theology by Dr. M. N. Dhalla, જ્યાં એ વિષે એકાંક વિવચન દ્યુઈ છે. બીજી જુલો અર્વંદ શેહરયારજ દાદાભાઈ ભર્યાની રીસ્ટીસ્ટાન, (Cosmogony), પાનું ૩૦૬.

સ્પેનામીનો અને અંગ્રેમીનો વિચાર, વર્તન, વાણી, શુદ્ધિ, શ્રદ્ધા, રવાન, આત્મા અને સર્વે વિષયોમાં પરસ્પર વિરોધીઓ છે. પહેલવી ફીનકર્દ પુસ્તકમાં વધારે સ્પષ્ટ ખ્યાલ આવ્યો છે. સ્પેનામીનોમાંથી ભલી સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ થઈ અને અંગ્રેમીનો, ગનામીનો અથવા અહરેમનમાંથી દુષ્ટતા ઉત્પન્ન થઈ. સ્પેનામીનોની સહાયતાથી માનવી અંગ્રેમીનોને મારી હઠાવી શકે છે; પણ જો તે પાપી અને છે, તો અંગ્રેમીનોની જાળમાં ફસે છે. છેવટે સ્પેનામીનો અંગ્રેમીનોની ઉપર જીત મેળવે છે. હવે આ વિષય ઉપર મનન કરવાને હિંદુ પ્રીલસૂર્પીનો અભ્યાસ કેટલો મહત્ત્વ કર્તા થાય છે, તે જાણો. તેમણે અક્ષર, પરબ્રહ્મ, પરમાત્માને સર્વથી ઉંચ સ્થાન, જેવું કે આપણે અપઓડિવીમ અહુરમજદને ગાથામાં આપણું જોઈએ છીએ, તે આપ્યું. તે નિત્ય, અવિકારી, અવ્યય અને અધનોથી મુક્તજ રહે છે અને અવ્યકત, અદ્રશ્ય રહે છે. અને તેનામાંથી ‘પુરૂષ’ અને પ્રકૃતિ (માયા) જે સ્પેનામીનો અને અંગ્રેમીનો સાથે સરખાવી શકાય છે—એ જો વ્યક્તિ ટાંકણે, સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિને અવસરે મગટ થાય છે. ‘પુરૂષ’માંથી ‘જીવાત્મા’ઓ નીસરે છે, અને તેઓ, પ્રકૃતિ (‘માયા’) માંથી ‘પ્રકૃતિ’ના અનેલાં અસંખ્ય શરીરો અને રૂપો ધારણ કરીને, પ્રકટીકરણમાં પડે છે.’

ભૂમિરાપોડનલો વાયુઃ સ્વં મનો બુદ્ધિરેવ ચ ।

અહંકારં ઇતીયં મે મિત્ત્રા પ્રકૃતિરષ્ટધા ॥

અપેરયમિતસ્ત્વન્યાં પ્રકૃતિં વિદ્ધિ મે પરામ્ ।

જીવભૂતાં મહાબાહો યયેદં ધાર્યતે જગત્ ॥

એતદ્યોનીનિ ભૂતાનિ સર્વાણીત્યુપધારય ।

અહં કૃત્સ્નસ્ય જગતઃ પ્રભવઃ પ્રલયસ્તથા ॥

મત્તઃ પરતરં નાન્યત્કિંચ્ચિદસ્તિ ધનંજય ।

મયિ સર્વમિદં પ્રોતં સૂત્રે મણિગણા ઇવ ॥

ગીતા ૭-(૪ થી ૭)

યે ચૈવ સાત્ત્વિકા ભાવા રાજસાસ્તામસાશ્ચ યે ।

મત્ત એવેતિ તાન્વિદ્ધિ ન ત્વહં તેષુ તે મયિ ॥

૧. જુઓ શ્રીમદ્ ભાગવત્ દ્વિતિય સ્કંધ, અધ્યાય ૧૦) મો, અને તૃતિય સ્કંધ અધ્યાય ૫) મો, ૬) કો, ૨૦) મો, ૨૬) મો અને ૨૭) મો.

ત્રિભિર્ગુણમયૈર્માવૈરેભિઃ સર્વમિદં જગત્ ।

મોહિતં નાભિજાનાતિ મામેભ્યઃ પરમવ્યયમ્ ॥

દૈવી હ્યેષા ગુણમયી મમ માયા દુરત્વચા ।

મામેવ યે પ્રપચન્તે માયામેતાં તરન્તિ તે ॥

ન માં દુષ્કૃતિનો મૂઢાઃ પ્રપચન્તે નરાધમાઃ ।

માયપાપહૃતજ્ઞાના આસુરં માવમાશ્રિતાઃ ॥

ગીતા ૭-(૧૨ થી ૧૫)

અર્થ:—ભુમી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, આકાશ, મન, બુદ્ધિ અને અહંકાર, એ મારી પ્રકૃતિના ૮) વિભાગો છે. આ પ્રકૃતિ ઉતરતી પંકિતની છે. મારી ઉંચ પ્રકૃતિ^૧ ખીજી છે, તે જાણુ; તેનેથી હે માહાબાહો ! આ સૃષ્ટિ ધારણ થઈ રહી છે; તે સર્વે પ્રાણીઓની યોની છે. સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિના હું^૨ (શ્રીકૃષ્ણ) મૂળ છું. અને મારામાંજ તેનો લય થાય છે. (વળી) મારાથી કાંઈપણ પર નથી, હે ધનંજય ! આ સર્વે^૩ દોરી ઉપર જેમ મોતી પરે-વાયલાં હોય છે, તેમ મારી ઉપર પરેવાયલું છે. જે ભાવો સાત્વિક (અપો,) રાજસિક (વિષય વાસનાવાળા), અને તામસિક (અજ્ઞાન અને આળસુ) છે, તે મારામાંથી (મારી પ્રકૃતિમાંથી) ઉત્પન્ન થયા છે; તેમાં હું નથી, પણ તેઓ મારામાં છે ખરા. જગત આ ત્રણ સ્વભાવો અને ગુણોથી મોહ પામીને તેમા રચાં, મચી, પચી રહીને, મને (પરમાત્માને), જે આ સઘળાથી પર છું, અને અવીનારી છું, તેને પીછાણતા નથી. આ મારી માયા દૈવિક છે, જે પુર્વોક્ત ત્રણ ગુણોમાંથી ઉપજે છે, તેની પેલી પાર જવું અત્યંત કઠીણ છે; માત્ર જેઓ મને (પરમાત્માને) પામે છે, તેઓજ આ ત્રણ ગુણો ઉપર જીત મેળવી, તેમની પેલ પાર પહોંચે છે. (તેથી) જેઓ દુષ્ટ, મોહ પામેલા, અને પાપી મનુષ્યો છે, તેઓ મને પામતા નથી; તેઓની બુદ્ધિ તો માયાથી નષ્ટ થઈ છે, અને તેઓએ આસુરી, શેતાની સ્વભાવ અખત્યાર કર્યો છે.^૩

દ્વાવિમૌ પુરુષૌ લોકે ક્ષરશ્ચાક્ષર एव च ।

ક્ષરઃ સર્વાણિ ભૂતાનિ કુટસ્થોઽક્ષર ઉચ્યતે ॥

ગીતા ૧૫-૧૬

૧. દૈવ પ્રકૃતિ. ૨. સૃષ્ટિ.

૩. વધુ સ્પષ્ટિકરણ માટે જુઓ ભગવદ ગીતા, રાજવિદ્યારાજગુહ્ય નામનો, ૬ મો અધ્યાય.

અર્થ:- આ લોકમાં બે પૂરૂષો (પૂરૂષ પ્રકૃતિ) છે. એક નાશવંત, બીજો અમર. સઘળાં પ્રાણીઓ નષ્ટ થાય છે, જ્યારે જે અવિકારી છે, તેને અક્ષર, અમર કહે છે.

દુકમાં સંપનાર્મીનો અને અંગ્રેમીનો આ પુરૂષ અને માયા (પ્રકૃતિ) સાથે સહેજે સરખાવી શકાય છે. ત્યારે અપૂર્વ અહુરમજ્દની સર્વોત્કૃષ્ટતા, તેની મહાજ્ઞતા, તેની અપાર અને અખંડ શક્તિને એ બે મીનોથી જરાપણ ઘોઠો પહોંચતો નથી.

વળી ‘આત્મા’ અને ‘પરમાત્મા’નો બેઠ સમજી શકાય એવો છે. તેજ પ્રમાણે સંપનાર્મીનો અને સંપન્તોતેમા મૈન્યુ અથવા સંપનીશ્તા મૈન્યુમાં ફરક એ છે કે સંપનાર્મીનો માત્ર સંપન્તોતેમા મૈન્યુની પેઢાયશ છે, જે પાતે અપૂર્વ અહુરમજ્દનું એક નામ છે.

વળી માયા અને પ્રકૃતિ અને અંગ્રેમીનો કેટલેક દરજ્જે એક સમાન છે. પૂરૂષ અને પ્રકૃતિ એ બેના સંયોગથી સૃષ્ટિક્રમ ચાલે છે. આપણે વાંચ્યે છીએ કે

“યો નોઘત્ પસ્યન્તે હુશખ્દ, યત મધન્ય દામાન્, દઘધિતેમ્, યસ્ય સંપન્તો મધન્યુશ યસ્ય અધ્શો હિપારો અષ્ઠે ગચ્છથાઓ;”
 “યો પચ્ચોઘ્યો મજ્દાઓ દામાન્ કર્તેસ્તાત્ પઘતિ ખરેસ્મન્ યજ્ત અહુરેમ્ મજ્દામ્, યજ્ત અમંષે સંપન્તે, યજ્ત પાય ધ્વોરેસ્તાર, યા વીસ્પ ધ્વેરસ્તો દામાન્.” એટલે “જે (સરોપ) જ્યારથી બે મીનો જે સંપનાર્મીનો તથા જે અંગ્રેમીનો (અમણે) પેઢાયશે બનાવી ત્યારથી ખુશ ઉંઘાતો નથી. (જે) અપોઘની જગતનો રક્ષક છે.” “જેણે (સરોપે) અહુરમજ્દની (સકળ) સૃષ્ટિમાં, પાંચરેલી ખરસમથી, અહુરમજ્દને પ્રથમ આરાધ્યા, (જેણે) અમેષાસ્પદોને આરાધ્યા, (તથા જેણે) બન્ને રક્ષકો અને ઘાટ ઘડનારાઓ, જેમણે સૃષ્ટિ રચી, (તેમને) આરાધ્યા.”^૧

આ દુક ઇશારા ઉપરથી ‘પુરૂષ અને માયા (પ્રકૃતિ)’ સાથની ‘સરખામણી દ્રઢ થાય છે. વળી ‘અંગ્રેમીનો’ જે પ્રકૃતિનો પીતા છે, તેમાંથી ત્રણ ગુણો ઉદભવે છે, સત્વ, રજસ અને તમસ; અને એ ત્રણ ગુણવાળી નીચ પ્રકૃતિ છે એમ આપણે ‘ભગવદ ગીતા’ના ઉપદ્વા શ્લોકો ઉપરથી જાણ્યું. એ ત્રણ ગુણોને લીધે ‘ભલાઈ,’ ‘ખરાઈ,’

‘સુખ,’ ઇત્યાદી દન્દ (દુઃખ) પેઢા થઇ છે, અને એની ઉપર જીવ મેળવવે, સ્પેનામીનોનો જય થાય છે, અને માનવી એનેથી મુક્ત થઇને, ગરો-નેમાન જ્યાં અહુરમજ્દ પોતે છે, ત્યાં તેના અચલ ધામમાં એકતાન થાય છે (અને તેની સાથે એકત્ર અને છે). માટે અંગ્રેમીનો વિના સૃષ્ટિક્રમ થાયજ નહિં અને અંગ્રેને તાબે અથવા વશ કરીને ૩૦) વર્ષ તેહમુ-રસ્પે હીવખન્દ સમાન, તેની ઉપર સ્વારી કરવી, એ કાંઈજ નહિં પણ તમસિ અને રજસિક સ્વભાવ ઉપર કાણુ મેળવીને સાત્ત્વિક એટલે અપો બનીને, ક્વર્ષાનું અહુરમજ્દ સાથની એક્યતાનું ભાન મેળવવા-નો માર્ગ પકડેલો લેખવો જોઈએ. આ સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિ (cosmogony) નો વિષય ખુદ ગુદ, વિશાળ અને ઉંડો છે, અને અત્રે વધુ ટીકાનો સમય નથી, માટે થાલીશું.

અએતલ્ તે વયો યલ્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મધન્યઓમ.

ઓ વાય ચજ્દ ! તારો (પવન) જે સ્પેનામીનોની સૃષ્ટિને લગતો છે તેની (મને મદદ પહોંચાડ). (જસ મે અવંધલે મજ્દ.)

ઋદ્ધથાઇ વીસ્પનાંમ સ્પેન્તલે મધન્યેઉશ દામનાંમ અષઓનાંમ.

સ્પેનામીનોની સઘળી અપો સૃષ્ટિની વૃદ્ધી કરવાને માટે (આ સર્વ છે.) (હોશયામ.)

અવસો-ક્ષથ્રો ખ્યાલ દ્રવાઓ ગતો હુમિસ્તો, નિજખેરતો હુચ સ્પેન્તલે મધન્યેઉશ દામખ્યા, વસ્તો અવસો-ક્ષથ્રો.

દ્રવંત (એટલે પાર્ષી માણસ) દુઃખમાં પડેલો, સ્પેનામીનોની સૃષ્ટિ-માંથી બહાર કહાડી મુકેલો, (પોતાની સુક્રિતઓમાં) નિષ્ફળ નીવડેલો (તથા) પોતાની મરજી પ્રમાણે સત્તા ન ભોગવનારો (થાય)! (હોશયામ.)

યહ્મી સ્પેન્તા થ્વા મધન્યૂ ઉર્વએસે જસો.

જે અંતમાં (ઓ અહુરમજ્દ !) તારા કલ્યાણકારી મીનો (સ્પેના-મીનો)ની સાથે તું આવનારો છે).

આઅલ્ યલ્ હુવરે ઉજુક્ષેધતિ.....ખલ્ દાંમ અષવ યઓજ્જ-દાથ્રેમ, યાઓ હેન્તિ સ્પેન્તલે મધન્યેઉશ.

ખ્યારે સૂર્ય ઉગે છે (ત્યારે) અપો સૃષ્ટિ કે જે સ્પેનામીનોની છે, (તેને) પવીત્રાઇ આપવાનું કારણુ અને છે. (ખોરશેદ ન્યાયશ.)

તિશ્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંદ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે; ચિમ વીસ્પાધશ પધતિશ્મરેન્તે, યાધશ સ્પેન્તહે મધન્થેઉશ દામાંન, અધધરિ-જેમાધશ્ય, ઉપધરિ-જેમાધશ્ય, યાચ ઉપાપ, યાચ ઉપસ્મ, યાચ ક્ષતેરેજાનં, યાચ રવસચરાનં, યાચ ઉપધરિ તાઓ અકરન અનધ અપઓનો સ્તિશ્ચ આધધિ.

ચળકાટવાલા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્વર સેતારાને અમે યાદ કરીએ છીએ, જેનું સ્પેનામીનોની સઘળી ઉત્પત્તિ, (જેવી કે) જમીનની અંદર રહેનારાં, જમીનની ઉપર રહેનારાં, પાણીમાં રહેનારાં, ભૂમીથી ઉપર રહેનારાં, ઉડનારાં (અથવા પાંખવાળાં), લાંબી ફલંગ મારનારાં, તથા એ ઉપરાંત અષો (અહુરમજ્દ)ની ખીજી અનહદ (અને) ગાણુત્રી વિનાની સૃષ્ટિ આતુરતાથી સ્મરણ કરે છે. (તીર યશ્ત ૬૦ ૪૮.)

સ્રઘ્ઘાષેમ અષીમ.....યજ્ઞમધદે.....ચો...યજ્ઞત પાત્થુ થ્વૌરેશ્તાર, યા વીસ્પ થ્વૌરેસતો દામાંન.

અષો સરોષ (યજ્ઞ) ને અમે યાદ કર્યે છીએ, જેણે અન્ને રક્ષકો (તથા) બનાવનારાઓ,^૧ જેમણે સર્વ સૃષ્ટિ રચી (તેમને) આરાધ્યા. (સરોશ યશ્ત વરી ૬૦ ૨.)

યાંમ અષ-અઘ્ઘાજસ્તેમાંમ દુજેમ ક્ષય કૌરેન્તલ અંદ્રેરો મધન્યુશ, અવિ યાંમ અસ્તવધતીમ ગએથાંમ, મહર્કાધ અષહે ગએથનાંમ.

જે સર્વથી વધુ બળવાન દુજને (એટલે ગુહાકને) આ જટ જગત ઉપર, અષોધના મુલકોના નાશને માટે, અંગ્રેમધન્યુશે ઉપજાવ્યો. (બિહરામ યશ્ત ૬૦ ૪૦)

અધાત ઉધતિ ક્ષવપત વૈરેથ્નો અહુરધાતો, નોધલ નરો ચેસ્થો વહુમ્યો, ગેઉશ-ઉર્વ દામિ-દાતો; યલ નૂરેમ વ્યામખુર દએવ મળ્યાક દએવયાજો વોહુનીમ વા તાયચેધન્તિ, ક્ષષઝેકેમ વા ક્ષિચન્તિ.

હે માણસો ! ડહાપણથી ઉત્પન્ન કરેલું જગતનું જવાહીર (એટલે સકળ સૃષ્ટિ) યજ્ઞશનેને લાએક (તથા) આરાધનાને યોગ્ય નથી, કારણ કે હમણા વ્યામખુર (નામના) દૈત્યો (તથા) દૈત્યને ભજનાર માણસો, લોહી વેહતું કરે છે^૨ અથવા દુષ્ટતાનો પ્રસાર કરે છે. (બિહરામ યશ્ત ૬૦ ૫૪.)

૧. સ્પેના અને અએમીનો. ૨. હિન્દુ ભાધઓ એવાઓને વામ માર્ગી, પ્રાણીઓના ભોગ આપનારાઓ તરીકે લેખે છે.

તમ જેમર-ગૂળો આકૃરેનવો વીરપે દ્યેવ જરથુશ્ત્ર, યોધ પર અહ્યાત વીરો-રઘોધ અપતયેન, પધતિ આય જેમા; યો અઅઞિશ્તો, યો તનજિશ્તો, યો થવક્ષિશ્તો, યો આસિશ્તો, યો અશ-વેરેથજનંસ્તેમો અબવત મધનિવાઓ દામાંન.

અએ જરથુશ્ત્ર ! તું, ખન્ને મીનોની પેદાએશમાં જે સર્વથી વધુ જોરાવર, જે સર્વથી અધિક દૃઢ, જે સર્વથી વધુ ચાલાક, જે સર્વથી વધુ ઠહાપણવાળો, જે સર્વથી શ્રેષ્ઠ ઝડપવાળો, (તથા) જે સર્વથી અધિક વિજયી (અથવા વેરીને મારનાર) પેદા થયો, તેણે સઘળા દૈત્યો જેઓ હમણા સુધી આ ધર્તિ ઉપર માણસના રૂપમાં દોડતા હતા, (તેમને) જમીનમાં ઢંકાયલા કીધા. (મોટી હોમ યશ્ત કરદો ૧ કં ૧૫.)

પંચનાંમ અહિ, પંચનાંમ નોધત અહિ. હુમતહે અહિ, દુશ્મતહે નોધત અહિ, હૂખતહે અહિ, દુજૂખતહે નોધત અહિ. હવરશતહે અહિ, દુજવરશતહે નોધત અહિ, સ્વઓષહે અહિ, અસુરતોઈશ નોધત અહિ. અષઓનો અહિ, દ્રવતો નોધત અહિ. અતચિત અહ્યાત યથ અપેમમ મનિવાઓ અંદહલ નિવાધતિશ.

પાંચ વીષયોને હું (મલતો) છું. પાંચ વીષયોને હું (મલતો) છું નહી. પવીત્ર વિચારને હું (મલતો) છું, દુષ્ટ વિચારને હું (મળતો) નથી. પવીત્ર વાણીને હું (મલતો) છું, દુષ્ટ વચનને હું મલતો છું નહીં. પવીત્ર કાર્યને હું (મલતો) છું, દુષ્ટ કાર્યને હું (મલતો) નથી. ધર્મની તાબેદારીને હું (મલતો) છું; અધર્મની તાબેદારીને હું (મલતો) નથી. અષો માણસને હું (મલતો) છું. દ્રવંત (પાપી માણસ) ને હું (મલતો) નથી. જ્યાં સુધી (સ્પેનામીનો તથા અત્રેમીનો) (એ) જે મીનોની સર્વથી છેવટે હરીફાઈનો અંત આવશે, ત્યાં સુધી (હું) સદર રૂઢીએ વર્તીશ.) (મોટી હોમ યશ્ત કરદો ૨. કં ૧૬.)

યતચિત્ત અહિ રૂપ્યો અષાઉમ, ઉપ અવે સ્તારો યોધ સ્પેન્ટો-મધન્યવ, જખયમહિ ક્રીનામહિ.

જે (તું), અએ રશ્ને રાસ્ત ! આ તારાઓ જે સ્પેનામીનોની સૃષ્ટિને લગતા (છે તે) ભણી હોય તો, (ત્યાંથી) અમે તારાં નામનું સ્મરણ કર્યે છીએ (તથા) તને વંદ્યે છીએ. (રશ્ને યશ્ત કં ૩૨.)

નોંધત્ પસ્યએત વનો-વન્તાઘ ઉપ-દયાત્ અંદ્રેશ મધન્યુશ સ્પેન્તાઘ મધન્યવે.

ત્યારપછી ફૂલેતમંદ તથા પ્યારા સ્પેનામીનોને અંત્રેમેન્યુશ તાંબે ન થાત.

(ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૧૩)

યત સ્પેન્તો મધન્યુશ વીધારયત્ અસ્મનેમ્ યત્ આપેમ્ યત્ જામ્ યત્ ગામ્ યત્ ઉર્વામ્, યત્ બરેશિન્વ પુશ્રે વીધારયત્ પદતિ-વેરેતે અપર-ધરિયેન્તો, આદાતાત્ વીધાતએત્. વ્યાહવ ઉર્વાત્-અયત્ અસ્તિત્ય ગએાનત્ય દ્રેવદ્ય ઉરથ્વાસ્ય પદ્યાઓસ્ય, ક્રવાક્ષસ્ય.

જે (ફરોહરોની સહાય)થી સ્પેનામીનો આસ્માનને, પાણીને, જમીનને, ગાય ઢોરને, ઝાડપાનને તથા વીધાત (નામના દેવ)ના હુમ-લાથી માતાઓ (નાં પેટ)માં બચ્ચાંઓને રક્ષણ પામેલાં (તથા) મરણ ન પામતાં ટેકાવી રાખે છે. (વર્ણી) (પેટમાંના બચ્ચાંના) હાડકાં, રૂપ, સ્નાયુ, આતરડા, પગ તથા છુપા ભાગોને બચાવે છે.

(ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૨૮)

વીધારયત્ સ્પેન્તો મધન્યુશ, યાઓ.....ઉપ-દારયેન અસ્મનેમ્.

સ્પેનામીનો આસ્માનને ટેકાવી રાખે છે (તથા) ફરોહરો ટેકાવી રાખવામાં સહાય દે છે.

(ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૨૯)

અઓમ્ જમ્ધ્યન અવત્ આયતેમ્ દજદિન્મે વયુશ યો ઉપરો-કમ્યો, યથ...નએચિશ અવત્ યો સ્પેન્તાહૈ.

(ત્યારે) તેણેથી (વાએ યજ્ઞથી) માંગ્યું કે, અહો! બળવાન વાય યજ્ઞ! આ (નીચે જણાવેલી) મારી અભીલાષા પુરી પાડ. તે એ કે (હું) સ્પેનામીનોની, આ (સૃષ્ટિ)ને કોઈએ માનવી ન (મારે).

(રામ યશત ૬૦ ૩)

અએતત્ તે વયો યજ્ઞમધદે, યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મધન્યઓમ્ વાય યજ્ઞ! તારે તે (પવન) જે સ્પેનામીનોને લગતો છે (તેને) અમે યાદ કર્યો છીએ.

(રામ યશત. ૬૦ ૪)

અવનયેનિ સ્પેન્તેમ્ મધન્યમ્ હુય રઓક્ષન ગરોન્માન.

સ્પેનામીનોને ઝળકતાં ગરોધમાન (સ્વર્ગ)માંથી હું નીચે લઇ જાઉં.

(જમ્યાદ યશત ૬૦ ૪૪)

પદ્ધતિ-રે અઓખત અહુરે મજ્જદાઓ, સ્પેન્તાવ હય મધન્ય-
ઓત જરથુશ્ત્ર અઓષાંમ ચિથ્રેમ વહિશતાઅલય મનંદ્રહુત.

અહુરમજ્દે તેને (અપો પેગમ્પરને) જવાખ દીધો કે, અહો જર-
થુશ્ત્ર ! તેઓનું જાહેર (થયું) (જગતના) કલ્યાણકર મીનો તરીકે
તથા સર્વોત્તમ શક્તિ તરીકે (છે). (હાદોખત નુશ્ક. ૬૦ ૧૦)

ક્રા મે સ્પેન્યાઓ મનિવાઓ વવચ. વીરુપાંમ અષઓનો સ્તીમ
હુમતીમય ખવમ્મતીમય ખૂબ્યેમ્મતીમય શ્યઓથો-તામ્તય શ્યઓથ-
નનાંમ અંદ્રહુદિશ મજ્જદાધ.

અહુરમજ્દ (ની કીર્તિ જાહેર કરવા)ને માટે (આ) દુન્યાના
કાર્યોનાં નમુના સમાન બે મીનોમાંના વધારે વૃદ્ધી કરનાર (મીનોએ),
અપો (અહુરમજ્દ)ની સકળ સૃષ્ટિ જે હમણા છે, જે થઈ ગઈ તથા
જે હવે પછી થશે, તે વિષે મને જાહેર કીધું હતું. (હા. ૧૯ ૬૦ ૯)

હિથ્વત્ અકો અખવત્ અન્તરેય દ્રવન્તેમ આમ્રત. અય અન્તરે-
ઉખિત. નોઘત્ ના મનાઓ નોઘત્ સંઘહ નોઘત્ અતવો નએથ વરેન
નોઘત્ ઉખ્યા નએથ શ્યઓથન નોઘત્ દએનાઓ નોઘત્ ઉર્વાનો
હયમ્મતે.

જ્યારે આ (નીચે જણાવેલી) દુઃવાહીથી (અહુરમજ્દે) અહુરે-
મનને કહ્યું, ત્યારે (તે) દુષ્ટ (રૂહ) વહેલો જતો રહ્યો: આપણા ખન્નેના
વિચાર, રીખામણ, જ્ઞાન, નીયમો, વચનો, કાર્યો, ધર્મ તથા રવાન
એકે ખીજા સાથે મળતાં ન થાય. (હા. ૧૯. ૬૦ ૧૫)

પાયુથા થોરેશતારા યજમમ્મદે.

ખન્ને પાળનારા તથા ઘાટ ઘડનારાઓને અમે વખાણ્યે છીએ.

યો નોઘત્ પસ્યએત હુશખદ્ યત્ મધન્યૂ દામાં દઘધીતેમ યસ્ય
સ્પેન્તો મધન્યુશ્ત્ર યસ્ય અંધ્રો.

જે (સરોષ યજ્ઞ) જ્યારથી બે મીનો જે સ્પેનામીનો તથા અંત્રે
મીનો (એમણે) (સૃષ્ટિ) ખનાવી, (ત્યારથી) ખુશ ઉંઘતો નથી.

(હા. ૫૭ ૬૦ ૧૭)

હમિસ્તયએય નિજખર્તયએય અન્દ્રહુ મન્યેદિશ મલ-દામનો હુજ્જ-
દામનો પોઉર-મહુરકહે.

(પોતાની) સૃષ્ટિ સાથના, દુષ્ટ ઉત્પત્તિવાળા તથા પુર મરકીવાલા અંગ્રેમધન્યુશની સામે થવાને તથા (તેને) બહાર કાઢી નાખવાને (અમે યથા અપેક્ષા અને ચેંદ્રહૃદ હાતામને પુરતી રીતે આશકારા કયે છીએ).

(હા. ૬૧ ૬૦ ૨)

અથ જી ને હુમાયોતરય ધજ્જયોતરય આઆંદ્રહુમ યાધશ સ્પેન્તાહે મધન્યેઉશ દામાન.

વળી (હાવનીમની, હોમની, અહુનવરની સત્ય બોલેલા વચનોની, પયગમ્બર જરથુશ્ત્ર સાહેબની વાણીની, કરેલાં પવીત્ર કાર્યોની, અપોધર્થી પાંથરેલી ખરસમની, અપોધર્થી કુટેલા હોમની, સ્તોત ચસ્તનયની, માઝદયસ્ત્રી દીનના વિચારોની, વચનોની, કાર્યોની એ સઘળાંની ખુબીઓ) અમારે માટે ખરેખર વધુ લાભકારક (થાય), (જેથી) સ્પેના-મીનોની જગતનું વધુ કલ્યાણ કરનાર અમે થઈએ.

(વીસ્પરદ ૬૦ ૧૨ ૬૦ ૪)

અષા યેચા યા રઓચેખીશ દરેસતા ઉર્વાજા.

એ (વીષયો)ને (તેના) આત્મબોધને લીધે શોખવાને યોગ્ય (તથા) લાભકારક હું માનું છું.

(હા. ૩૦ ૬૦ ૧)

અત્ તા મધન્યૂ પોઉર્યે યા યેમા ખફેના અસ્ત્રવાતેમ;
મનહિયા વચહિયા બોથનોધ હી વહો અકુમ્યા.

તે બે મીનો જેઓ જોડયા છે, તેમણે પ્રથમ પોતપોતામાં વાત કીધી. એ બે (મીનો) વિચારમાં, વાણીમાં તથા કાર્યોમાં વધારે સારા તથા નરસા (એ પ્રમાણે છે).

(હા. ૩૦ ૬૦ ૩)

અત્ત્યા હિત્ તા હેમ્ મધન્યૂ જસએતેમ પઆઉરવીમ, દજ્જદે
ગએમ્યા અજ્યાધતીમ્યા, યથ્યા અંદ્રહુત્ અપેમ્મ અંદ્રહુશ.

જ્યારે તે બે મીનો (સ્પેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) પહેલાં સાથે મળ્યા, (ત્યારે તેમણે) જીવન અને નાશ પેદા કીધાં, અને જ્યાં સુધી દુન્યાનો અંત આવશે ત્યાં સુધી (એ પ્રમાણે ચાલ્યા કરશે).

(હા. ૩૦. ૬૦ ૪).

અયાઆં મનિવાઆં વરતા ચે દ્રેગ્વાઆં અચિશ્તા-વરેજયો,
અપેમ્ મધન્યુશ સ્પેનિશ્તો, ચે અઆંજ્જદિશ્તેગ્ અસેનો વસ્તે.

તે બે મીનોમાંથી જે જુરો (મીનો તેણે) સર્વથી દુષ્ટ પસંદ કીધું; સર્વથી આબાહી કરનાર મીનો, જે સર્વથી ખળવાન આકાશ તરફ રહે છે, (તેણે) અષોધ સ્વિકારી. (હા. ૩૦. ૬૦ પ.)

અચાચ્ચો નોઇલ અરેશ વીખ્યાતા દએવાચિના, હિલ ઇશ આ-
દખચ્ચોમા

પેરેસ્મનેંગ ઉપા-જસલ, હિલ વેરેનાતા અચિરતેમ મનો

અલ અએષેમ્મ હેન્દ્રારેન્તા, યા ખાંનયેન અહૂમ મરેતાનો.

હૈત્યની હીશાએ હળેલાઓ, આબે (મીનો)ની યોગ્ય વિરોધતા સમજ ન શક્યા, જે કે જ્યારે તેઓ (ધર્મના વીષયમાં) પ્રશ્નોત્તર કરવાને આવ્યા, ત્યારે તેમનો આપણે પરાજય કયો હતો. તે છતાંએ (તેમણે) સહુથી જુરો વિચાર સંપાદન કયો, તથા એશમ હૈત્યની સાથે મળી ગયા, જેથી જગતમાં માણસોને તેઓ ઇજા કરે.

(હા. ૩૦. ૬૦ ૬.)

આનુશ-હક્ષ આમ્મિતીશ મધન્યૂ પેરેસાધતે યથા મએથા.

ત્યારપછી તુરતજ સંપૂર્ણ મનશની (આધિનતા) બે મીનોને, જે હીશાએ (તેમની) વક્ષણ (હોય છે, તે વીધે) પુછે છે. (હા. ૩૧. ૬૦ ૧૨.)

વાચ્ચો અકા મનંદ્રહા ચેંગ દએવેંગ અકસચા મધન્યુશ

અકા બ્યઆથનંમ વચંદ્રહા યા કચિનસ દ્રેગવન્તેમ ક્ષયો.

અકોમન નામનો દુરાચાર હૈત્ય દુષ્ટ વિચાર, વચન તથા કાર્યથી તમ હૈત્યોને તેમજ દુષ્ટોને સત્તા આપે છે. (હા. ૩૨. ૬૦ ૫.)

યહો સ્પેન્તા થવા મધન્યૂ ઉર્વએસે જસો, મજ્જદા ક્ષથા અહો વોહૂ મનંદ્રહા, ચેહ્યા બ્યઆથનાઇશ ગએથાચ્ચો અષા ક્રાદેન્તે.

જે છેવટે, અહુરમજ્દ ! તારા કલ્યાણકારી મીનો (સ્પેનામીનો) ની સાથે તથા શહેરેવર અને ખહુમનને લીધે તું આવશે; (તું) કે જેનાં કાર્યોથી દુન્યાની પ્રજાઓ, અષોધને અંગે, રીઢીસીઢીમાન થાય છે.

(હા. ૪૩. ૬૦ ૬.)

અલ અહુરા હવો મધન્યૂમ જરથુશ્ત્રો વેરેન્તે મજ્જદા, યસ્તે ચિશ્ચા સ્પેનિશ્તો.

અહો સર્વથી વધુ આખાદી કરનાર અહુરમજદ! જરથુસ્ત્ર પોતે (તારા) મીનોને માનની નજરથી જુવે છે, તથા કોઇપણ માનવીએ (તેમ કરવાને) પોતાની યનતી કોશિષ કરવી જોઇયે. (હા. ૪૩. ૬૦ ૧૬.)

અતઃ ક્ષવક્યા અંઘ્રહેઉશ મઠન્ય પાઉર્યે, યયાઝ્યો સ્પન્યાઝ્યો ઊઘતી અવત્ત યેમ અઞ્ચેમ, નોઘત્ત ના મનાઝ્યો, નોઘત્ત સેંગહા, નોઘત્ત પ્રતવો, નઞ્ચેદા વરના, નોઘત્ત ઉખ્યા, નઞ્ચેદા બ્યઞ્ચાથના, નોઘત્ત દઞ્ચેનાઝ્યો, નોઘત્ત ઉર્વાનો હુયઘન્ટી.

(અઞ્ચે વાંચકો.) આરંભમાં (હું તમને) દુન્યાના બે મીનો વિષે જાહેર કરું છું, જેમાના વધુ સંપત્તિ દેનારે (મીનો એ) નાશ કરનાર (મીનો)ને આ પ્રમાણે કહ્યું,— નથી આપણા વિચારો, નથી આપણી શીખામણો, નથી આપણી સમજ, નથી આપણી રીતભાત, નથી આપણાં કાર્યો, નથી આપણાં અંતઃકરણો, નથી આપણા રવાંન (આત્માઓ) એક ખીજાને મળતાં (અથવા અનુસરતાં). (હા. ૮૫. ૬૦ ૨.)

સ્પેન્તા મઠન્ય સ્ત્રઞ્ચોત્ત મજ્દાઝ્યો અહુરો, યેહ્યા વઘ્તે વોહૃ ક્ષપી મનંઘહો, અહ્યા પ્રત ક્રો-મા સાસ્ત્ર વહિશ્તા.

કલ્યાણ કરનાર મીનોને અંગે અહુરમજદ (આપણી ભક્તિ) સાંભળશે; જેની આરાધના સુમતિથી કરવામાં આવે છે, તેની પોતાની સર્વોત્તમ અફલની મારફતે (તે) અમને શિખાડશે. (હા. ૪૫. ૬૦ ૬.)

અહ્યા મન્યેઉશ સ્પેનિશ્તહ્યા વહિશ્તેમ, હિજ્વા ઉખ્યાઘશ્વ વંઘ્રહેઉશ એઞ્ચેઆન મનંઘહો, આમતોઘશ્વ જસ્તેઘખ્યા બ્યઞ્ચાથના વેરેજયત્.

(કોઇપણ) (પોતાની) જીભ (તથા) મોઢાંની મારફતે (બોલેલા સદ) વચ્ચનોને લીધે, (તથા) (પોતાની) ભલી સુમતિના (તથા) નષ્ટતાના બે હાથથી (કરેલાં) કાર્યને લીધે, તે સર્વથી મહાન કલ્યાણ-કારી મીનોની સર્વોત્તમ મીત્રતા (દોસ્તી) મેલવી શકે છે. (હા. ૪૭. ૬૦ ૨.)

અહ્યાત્ત મન્યેઉશ રારેબ્યેઘન્ટી દ્રેગવન્તો, મજ્દા સ્પેન્તાત્ત નોઘત્ત ઘથા અપાઉનો.

હે ! અહુરમજદ ! સ્પેનામીનો (ના પ્રતાપ)થી પાપી માણસો દુઃખી થાય છે, પણ અપો (દુઃખી) નથી (થતા). (હા. ૪૭ ૬૦ ૪)

આઅભ યત કાંમચિત વા તચ્ચોખ્ખનાંમ પર ધરિથ્થેઘતિ યથ અન્યો લકચ્છેષ, સ્પેન્તાહે મઠન્યેઉથ દામનાંમ હાંમ રચ્છેથ્થવેઘતિ અભ પઘતિ રચ્છેથ્થવેઘતિ.

જ્યારે કોઇપણ ખીજનો (ન્યાતનો), જેવો કે જુદી શ્રદ્ધાવાળો (તથા) અન્ય ધર્મવાળો મરી જાય, ત્યારે સૃષ્ટિમાંની સ્પેનામીનોની કેટલી (ઉત્પત્તિને તે) હમરીત કરે છે (તથા) કેટલી (પેદાયશને) (તે) પતરીત કરે છે ?
(વંદીદાદ પરગ. ૧૨. ૬૦ ૨૧.)

મઠયો દ્રવાઓ બિજાંચો અવથ અપેમઓધા અનપવ સ્પેન્તાહે મઠન્યેઉથ દામનાંમ, હાંમ રચ્છેથ્થવેઘતિ જવો પઘતિ રચ્છેથ્થવેઘતિ.

(તે) બે પગવાળો સાંપના સ્વભાવનો દરવંદ તેમજ અપવીત્ર આશ્મોગ જીવતાં જીવત પેદાયશોમાંની સ્પેનામીનોની (પેદાયશને), હમરીત કરે છે (તથા) જીવતાં જીવત પતરીત કરે છે.

(વંદીદાદ પરગ. ૧૨. ૬૦ ૨૨.)

અંગ્રે મીનો

તાઓ હે સ્નહચિસ્ય વરેથસ્ય પરશતસ્ય પધરિ-વારસ્ય વીસંતે, પધરિ મધન્યઓયાલ દુજલ, વરેન્યયાલય દ્વાંમથ્યાલ, જિજિવૂષલય પધરિ ક્યધાલ વીસ્પો-મહર્કાઅલય પધરિ દ્રવતલ યલ અંધ્રરાલ મધન્યઓલ.

તે (ફરોહરો) તેને માટે મીનો દરૂજ તથા ગીલાનના દ્રવંદ તથા નુકસાન પહોંચાડનાર પાપી માણસની વિરૂધ્ધ, તથા સઘળી મરકીવાળો દ્રવંદ જે અંગ્રેમેન્યુશ (તેની) સાંમે હથ્યાર, ઢાલ, ટેકા તથા રક્ષણ તરીકે થાય છે. (ફરવદીન ચરત. ૬૦ ૭૧)

તાઓ હે તઉર્વયતેમ ત્વએષાઓ અંધ્રરહે મધન્યેદિશ દ્રવતો, યલ નોઈલ આપો તકાઈશ સ્તયલ, નોઈલ ઉર્વરાઓ ઉરુદ્ધિમળ્યો.

તેમણે જુરા અંગ્રમીનોની દુષ્ટતા તોડી નાંખી, જેથી (અંગ્રેમીનો) પાણીઓને વેહવાથી (તથા) ઝાડપાનોને ઉગવાથી અટકાવી ન શક્યો. (ફરવદીન ચરત. ૬૦ ૭૮)

અઓમ જઈધ્યલ અવલ આયતેમ દુશ્શદિ મે વયુશ ચો ઉપરો-કઈઓ, યથ અજેમ નિજનાનિ અંધ્રરહે મધન્યેદિશ દામનાંમ.

(ત્યારે) તેની (વાએ યજ્ઞ) પાસેથી (અહુરમજ્ઞે) માગ્યું કે, અહો ખજવાન વાએ યજ્ઞ ! આ મુરાદ મને તું બક્ષ તે એ કે (હું) અંગ્રેમેન્યુશની સૃષ્ટિને માફ. (રામ ચરત. ૬૦ ૩.)

યલ ખરાનિ અંધ્રરેમ મધન્યમ ક્રમિતેમ અસ્પહે કેહર્પ, શિસતેમ અધવિ-ગામનાંમ, વ પધરિ જેમો કરન.

હું (તેહમુરસ્પ) અંગ્રેમીનોને વશ કરીને, ત્રીસ વર્ષ લગી પૃથિવના બે છેડાની આસપાસ, (તેની ઉપર) ઘોડાનાં રૂપમાં સ્વારી કરું. (રામ ચરત. ૬૦ ૧૨)

યલ વ દાંમ વયેમિ, યસ્ય દથલ સ્પેન્તો મધન્યુશ, યસ્ય દથલ અંધ્રરો મધન્યુશ.

કારણ કે બે (મકારની) સૃષ્ટિ કે જે સ્પેનામીનોએ ખનાવી તથા જે અંગ્રેમીનોએ ઉત્પન્ન કરી, તે બન્ને સંસર્ગને હું પહોંચી શકું. (રામ ચરત. ૬૦ ૪૩.)

શ્યાંમ નોઇલ તઉર્વિયાલ અંધરો મઇન્યુશ પોઉર-મહુરકો, નોઇલ ચાતવો, નોઇલ યાતુમાઓ, નોઇલ દએવો, નએધ મઓ.

(અવસ્તા વાણીના આર્શિવાદથી) પુર મરકીવાળો અંગ્રેમીનો (અથવા) જાદુગર, (અથવા) જાદુમાં માનનારો (અથવા) દૈત્ય (અથવા) (કોઇ જુરો) માનવી તને ઇજા ન પહોંચાડે. (રામ ચરત. ૬૦ ૫૬.)

ઉઘતિ દવત હો યો દુજ્જદાઓ અંધરો મઇન્યુશ પોઉર-મહુરકો, નોઇલ માંમ વીરપે યજતાઓઘહો અનુસેન્ટમ ક્રઓરેચિન્ટ; આઅલ માંમ અએવો જરથુશ્ત્રો અનુસેન્ટમ અપયેધતિ.

જઇન્તિ માંમ અહુન વઇસ્ય, અવવત રનઇથિષ યથ અસ્મ કતો-મસાઓ; તાપયેધતિ માંમ અપ વહિશ્ત, માંનયેન અહે યથ અયોક્ષુસ્તેમ; રએકો મે હુચ અંધહાઓ જમલ વંધહો કેરેનઓધતિ, યો માંમ અએવો જમયેધતિ, યો રિપતામો જરથુશ્ત્રો.

જે, દુષ્ટ જાણનાર, પુરતી મરકીવાળો, અંગ્રેમીનો, તે આ પ્રમાણે બોલ્યો :—

સર્વ યજદો મારી મરજી વિરૂધ્ધ મને હણી ન શક્યા; પણ જરથુશ્ત્ર એકલો મારી મરજી વિરૂધ્ધ મને પહોંચી શક્યો. (એટલે મારી ઉપર ફાવીને મારો પરાજય કર્યો.)

(અંગ્રેમીનો કહે છે) કે અહુનવઇસ્ય (જે) કત (માપના) જેટલા મોટા પથર જેવું હથ્યાર, (તે)ની મારફતે (પેગમ્બર જરથુશ્ત્ર) મને મારે છે; ધાતુ (ને પીગળાવી નાખે તે) પ્રમાણે અપ વહિશ્ત (એટલે અષેમ વોહૂ) ની મારફતે (તે) મને ખાળી નાંખે છે. આ પૃથ્વી ઉપરથી (મારું) આત્મી જવું, મારે માટે (તે પેગમ્બર જરથુશ્ત્ર) વધુ સાડું કરે છે. માત્ર તેજ સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર (અને ન ખીજે કોઇ) મને (આ ભુમિ ઉપરથી) હઠાવી શકે! (અશીશવંધ ચરત. ૬૦ ૧૯-૨૦.)

યાંમ અપૂ-અઓજસ્તેમાંમ દુજેમ ક્રચ કેરેન્ટલ અંધરો મઇન્યુશ, અવિ યાંમ અસ્તલઇતીમ ગએથાંમ, મહુરકાઇ અપહે ગએથનાંમ.

જે સર્વથી વધુ પ્રખળ કુજને (ઝુહાકને) (આ) જડ જગતની ઉપર અષોઇના સંસ્થાનોના નાશને કાજે અંગ્રેમેન્યુશે સરજ્યો.

(અશીશવંધ ચરત. ૬૦ ૩૪)

તઉવંચેઘતિ અંઘરેમ્ મધન્યૂમ પૌઉર-મહરકેમ.

(તે આર્યન ખુરેહ) પુર મરકીવાળા અંગ્રેમીનોને તોડે છે.

(આસ્તાદ ચરત. ૬૦ ૨)

ઉસ-પતયેનિ અંઘરેમ્ મધન્યૂમ અરેઘત હય દુજ્ઞંદ્રહ.

(એરેજે-પમન નામનો રાક્ષસ બોલે છે) અંગ્રેમેન્યુશને દુર્ગાંધિ દોજખમાંથી ઉંચ ઘસડી લઈ જાઉં.

(જમ્યાદ ચરત. ૬૦ ૪૪)

યદ્ધિ પદતિ પરંખાધયે સ્પેન્તસય મધન્યુશ અંઘરસય.....અંઘરો મધન્યુશ અરેતેમ્ કંદ્રહરેયયત અકેમય મનો, અએપ્મમય ખ્રવી-દૂમ, અજ્ઞમય દહાકેમ સ્પિત્યુરેમય ચિમો-કેરેન્તેમ.

જે (યજ્ઞી તેજ) ને માટે સ્પેનામીનો તથા અંગ્રેમીનોએ એક ઝીજ સાથે યુધ્ધ મચાવ્યું...અંગ્રેમીનોએ (પોતાના) દૂત તરીકે અકોમનને, ઘાતકી હંધ્યારવાળા એશમ (દૈત્ય) ને, ઝોહાકને (તથા) જમશેદ (પાદશાહ) ને કાપી નાખનાર સ્પિત્યુરને મોકલ્યા.

(જમ્યાદ ચરત. ૬૦ ૪૬)

આઅત માંમ મધરયો ક્રાકેરેનઓત અંઘરો મધન્યુશ પૌઉર-મહરકો નવય ચરકે નવધતિશય નવય સત નવય હજ્ઞંદ્ર નવસેસય બએવાંન.

(આ જડ જગતમાટે કહે છે કે):— ત્યારે (તે) સાંપે (અંગ્રેમેન્યુશ) મારી તરફ નજર કીધી; ત્યારે (તે) સાંપ કે જે પુર મરકીવાલો અંગ્રેમધન્યુશ, (તેણે) મારે માટે લલ,લલલ લલો પેદા કીધાં. તેટલા માટે, અએ પુર ખોરેહવાળા માંમ સ્પેન્ત ! તારે મને તનદરેસ્તી આપવી (નીરોગી બનાવવો) જોઈએ.

(પરગ. ૨૨. ૬૦ ૬)

ગાથામાં નીચલા વધુ ફકરાઓમાં “એ મીનો અને સ્પેન્તોતેમો” વીષે ઇશારાઓ છે તે જુવો.

ચરન.	ફકરો.	ચરન.	ફકરો.
૩૦	૩-૪-૫-૬.	૪૫	૨-૬
૩૧	૩-૧૨.	૪૭	૧-૨-૩-૫-૬.
૪૩	૬-૧૫-૧૬.	૪૮	૧૦.
૪૪	૭-૧૨.	૫૧	૭.

ફરોહર, રૂવપી અને રવાન.

પ્રથમ અષો અહુરમજદે જગત ઉત્પત્તિ કરી ત્યારે સ્પેનામીનો અને અંગ્રેમીનો સરજ્યા. તેમણે પોતપોતાની ભલાઈ અને વૃદ્ધિ અને ભુંડાઈ અને અધિકારની જગત પેદા કરી. તે જગતો ઘણો વખત નિશ્ચલ પડી રહિ. પછી પોતાનો મહિમા આગળ વધારવા માટે, હંમેશગી સુધી રવાનો અને તેમના ફરોહરો સરજીને, અનંતપોકલીમાં, “મિસ્વાન ગાત્ર ખદાત”માં રાખ્યા. આમ કરવે મીનોંઈ સૃષ્ટિ સંપૂર્ણ થઈ. એઓ સરજ્યાં ત્યારે સૂર્ય, ચંદ્ર, તારાઓ હજુર બન્યા ન હોતા. ત્યાર કહે ગેતીની (મકૃતિની Material) સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરી. એકનું નામ ‘સ્તિ,’ ‘ગએથા’ અથવા ‘જેમ’, અને બીજીનું નામ ‘હુ’ અથવા ‘ય’ અથવા ‘મધન્યુ’ અથવા ‘અસ્મન’ સરજ્યાં. તેમાનું પ્રથમવાળું, મીલકત, ખાચડી, હલકું એવા ગુણવાળું ગણ્યે અને બીજું માલેક, મરદ, ભારી અને મીનો એ ગુણવાળું ગણ્યે, એવાં એકમેક સાથે મર્ગીને કાર્ય કરે એવાં બનાવ્યાં. એમને એર્વદ શહેરચારણ દા. ભરૂચા ‘પુરૂષ’ અને ‘મકૃતિ’ તરીકે ઓળખે છે; જે કે આપણે ‘રવાન’ અને ‘ફરોહરો’ને ‘પુરૂષ’ની ચીંગારીઓ તરીકે પીછાનવાં બેઠાં. ‘ફરોહર’ સર્વથી શુભ અને શ્રેષ્ઠ શક્તિ છે, જે ‘રવાન’ રૂપી અતિ સૂક્ષ્મ શરીરમાં કાર્ય કરે છે.

ગેતીની સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કર્યા કહે ‘રવાન’ અને ‘ફરોહરો’ને ગેતીમાં એક તરફ સ્પેનામીનો અને બીજી દીશાએ અંગ્રેમીનો એ બેના વિરુદ્ધ આકર્ષણની વચમાં, રફતે રફતે ઉતાર્યા અને એમના કાર્યથી સૃષ્ટિક્રમ ગતીમાં આવ્યો.

પહેલવી પુસ્તકોમાં જણાવ્યું છે કે અહુરમજદે ‘ફરોહરો’ની ઉત્પત્તિ પછી તેમને સલાહ કર્યો કે “તમે શું ઇચ્છો છો? તમને હું મારી છાતીમાં રાખી અને હંમેશગી પર્યાંત સંભાળું કે તમે ‘ગેતી’ની સૃષ્ટિમાં જંધને, અંગ્રેમીનો સામે લડીને, પુરકળ દુઃખ ખમીને, તેને હરાવીને, અત્યાંત શક્તિવાળાં બનીને, મારામાં પાછાં આવીને મળો?” ત્યારે મોટા ભાગે નમ્રતાથી જવાબ વાળ્યો કે “અમે રાજી છીએ

કે ગેતીમાં જઈને ત્યાં અંગ્રેમીનોની સામે યુદ્ધ કરીને, તારે લાયકના સામર્થવાન થઈને પાછા તારામાં ભેળાઈયે.” આ તેમનો જવાબ સાંભળીને જે ‘ફરોહરો’એ નીચે ઉતરી આવવા ચાહ્યું, તેમને ગેતીમાં ઉત્પન્ન કર્યા અને ખાફીનાં અહુરમજ્દના રક્ષણમાં અને આશ્રય હેઠળજ રહ્યાં છે, તેઓ આ ગેતીમાં ઉતર્યા નથી.^૧

નીચે ઉતરવાને સ્વિકાર કરનારાં ફરોહરો આપણે અત્રે પેદા થયાં છિયે અને સ્પેનામીનોના રક્ષણમાં રહિને, અંગ્રેમીનો અને તેના આકર્ષણો, હિંદુશાસ્ત્ર પ્રમાણે હંકમાં-કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સર-સામે લડયે છિયે. એ અંગ્રેમીનોની લાલચો અને હવસોને વશ કરવાને સાડું આપણને માજ્દયસ્તી જરથોશ્તિ દઝેન (ધર્મના નીચમ અથવા શાસ્ત્ર)માં ‘અષોધ’ શીખાડી છે. એ ‘અષોધ’ ‘હુમત, હૂપ્ત અને હવરશત’થી મેળવાય છે. અને એ ‘હુમત, હૂપ્ત અને હવરશત’ શું છે, તે સમજવાને માનવી લાયક થાય, તે માટે તેને હૈયાનું શીક્ષણ મેળવવુંજ જોઈએ. અને તે હૈયાં (અંતઃકરણ)ને કેળવવુંજ જોઈએ. અને તે કેળવણી ‘મન’ અથવા ‘મગજ’થી સદંતર જુદી છે. તેમાં ‘ફરોહર’ની ખાસ શક્તિની સહાયતા જોઈએ. અને એ શીક્ષણ અને કેળવણી (સ્વકાણુ, સંયમ, નિગ્રહ) મેળવી આપવાને ‘દઝેન’ હાજર છે અને એ ‘દઝેન’ પ્રમાણે ‘હુમત, હૂપ્ત અને હવરશત’ કેમ અને ક્યારે મેળવાય, તેની પ્રીલસૂપ્રી સમજનારજ ‘અપો’ થઈ શકે છે. તે સમજાવવાને સાડું આ પુસ્તક “અવસ્તાના જવાહીરો” લખ્યું છે. તેમાં “હુમત, હૂપ્ત અને હવરશત” કેમ અને ક્યારે મેળવાય, તે જુદા જુદા વિષયોમાં વહેંચી અને વિભાગો કરીને દેખાડ્યું છે. જે સદ્ગુણો આ પુસ્તકમાં દેખાડ્યાં છે, તે સર્વે એકપણુ અપવાદ શીવાય, જ્યારે ‘હયું’ ગ્રહણ કરે, અને સ્વકાણુથી માનવી તેમને અમલમાં મુકે-જેને છરીની ધાર જેવો ખીકટ માર્ગ લેખ્યો છે-ત્યારે ‘અષોધ’ પ્રાપ્ત થાય છે. અને ‘અષોધ’ ‘સ્પેનામીનોની મીનોઈ’ સૃષ્ટિમાં દાખલ થવાનો પટો (Pass-port) છે. ‘અંગ્રેમીનોની મીનોઈ’ સૃષ્ટિમાં પેવશ થવાનું સહેલ છે અને તે ‘અનષોધ’થી થવાય છે.

આ પ્રમાણે ‘મન’ની કેલવણી અને ‘ધર્મ’ની કેલવણી એ બે અત્યંત જુદાં પડે છે. ‘ધર્મ’ની કેલવણી મેળવવા સાડું, ‘હૈયું’ કાણુમાં મેળવવા

૧. જુલો Sacred Books of the East, Pahlvi Texts, Vol V ; Bundahis, Ch. 11, 10 & 11.

માટે 'દમ્યેન', ભક્તિ, ભણુતરો અને ક્રીયાઓ અને જગતમાં સદાચાર અને કુટુંબ, સ્નેહી, અને જન સમાજ તરફ અખંડ અને નિઃસ્વાર્થી પ્રેમ દેખાડયા છે. પૂર્વમાં આ કેલવણીને મનની કેલવણી કરતાં ઘણીજ ચઢતી લેખી છે; કારણ કે 'મન' દુન્યવી વીષયો સમજી અને દુન્યવી લાભો મેળવી આપે છે. જ્યારે 'હૈયા'ની કેળવણીથી અનંત સમિચદાનંદ, સુખ, જ્ઞાન અને શક્તિના પીતા અહુરમજદની નજદીક પહોંચીને માનવી હંમેશાં સુધી પરમાનંદ, પરમશક્તિ અને મહાજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે છે. સમજવું સહેલ છે કે પૂર્વની કેલવણી સાથે પાશ્ચાત્ય કેલવણી સરખાવી શકાય નહિં, અને પૂર્વનો સૂધારો 'રવાન બોખ્તગીનો છે' તેથી સર્વોત્તમ હતો અને પાશ્ચાત્ય સૂધારો 'મન'નો છે, તેથી ચલિત અને દમવિનાનો છે.

અએતન અષઓનાંમ ક્રવષીશ.

આ (નમન) અપો (લોકો)નાં ફરોહરોને (પહોંચો) !

(ખોરશેદ નિયાયશ ૬૦ ૧.)

હવાંમ ક્રવષીમ યજમઘદે.

પોતાનાં ફરોહરને અમે વખાણ્યે છિયે. (ખોરશેદ નિયાયશ ૬૦ ૮)

અષઓનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજમઘદે.

અપોનાં ભલાં, જોરાવર તથા વૃદ્ધી કરનારાં ફરોહરોને અમે વખાણ્યે છિયે. (ખોરશેદ નિયાયશ. ૬૦ ૮.)

ઘરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજમઘદે, યાઓ અષઓનાંમ ક્રવષયો.

અપોનાં ફરોહરોવાળાં જે ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાનો, (તેમની) સાથે અમે એકતાન થઈયે છિયે. (હાવન ગેહ ૬૦ ૯.)

અષઓનાંમ ક્રવષનાંમ ઘેનાંનાંમય વીરો-વાંશ્વનાંમ.....યસ્ના-ધ્ય વહ્માધ્ય દનઓશ્રાધ્ય કસસ્તયઓય, યથા અહૂ વધરયો જઓતા કા મે ઋતે.

અપોનાં તથા પહેલવાનોનાં ટોળાંવાળી ઓરતોનાં ફરોહરોની આરાધના કરવાને, (તેમની) ખુબીઓ ગાવાને, (તેમને) રીઝવવાને, તથા (તેમની) સ્તુતી કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વધરયો (ના મંત્રની ખુબીઓ) દર્શાવે. (અધવિસ્ત્રેમ ગેહ ૬૦ ૨.)

યજ્ઞએષ માંમ જરથુશ્ત્ર. પદ્ધતિ અસ્મિન પદ્ધતિ ક્ષૂંને, યસો-અરેતા-
જ્યો જ્યોઝ્યાજ્યો.... જસાઝ્યાન્તિ તે અવંદ્રહ્યએચ રૂંનંદ્રહ્યએચ
યાઝ્યો આપો, યાઝ્યોસ્ય ઉર્વાઝ્યો, યાઝ્યોસ્ય અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો.

અહો જરથુશ્ત્ર! ઇજશને કરવાને માટે લઇ ગયેલી ભેટાથી, દીવસ
અને રાત (એટલે હરપળે) (તારે) મને ભજવો જોઇએ, (કે જેથી)
પાણીઓ તથા વનસ્પતિ તથા અપોનાં જે ફરોહરો, (તે) તારી મદદને
માટે તથા તારા આનંદને કાળે આવશે. (હોરમજદ યશત ૬૦ ૯.)

અપઝ્યોનાંમ વંદ્રહ્યશ સૂરાઝ્યો સ્પેન્તાઝ્યો ક્રવપયો સ્તઝ્યોમિ
જૂખ્યેમિ ઉક્યેમિ યજ્ઞમધદે. ન્માન્યાઝ્યો વીસ્યાઝ્યો જન્તુમાઝ્યો
દખ્યુમાઝ્યો જરથુશ્ત્રોતેમાઝ્યો.

અપોનાં ભલાં, શૂરાં (તથા) (દુનિયાનાં) વૃદ્ધિ કરનારાં ફરોહરોનું
હું સ્તવન કરું છું, તેમની આદ કરું છું, (તથા) (તેમની) કીર્તિ
ગાવું છું. ઘરને લગતાં, મોહલ્લાને લગતાં, કસબાને લગતાં, દેશને
લગતાં (તથા) વડા દસ્તુરોને લગતાં (ફરોહરોને) અમે માન સાથે
આદ કર્યે છિયે. (ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૨૧.)

વીસ્પનાંમ અપેરેનાયૂકનાંમ દહ્યો-કેરેતનાંમ અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો
યજ્ઞમધદે, આદખ્યુનાંમચ અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે, ઉજ્ઞદખ્યુ-
નાંમચ અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે, નરાંમચ અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો
યજ્ઞમધદે, નાધરિનાંમચ અપઝ્યોનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે, વીસ્પાઝ્યો
અપઝ્યોનાંમ વંદ્રહ્યશ સૂરાઝ્યો સ્પેન્તાઝ્યો ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.

સઘળાં પુણ્યવતાં અપો, નહાની વચનાઓનાં ફરોહરોને અમે
માન સાથે આદ કર્યે છિયે. આ દેશમાં વસનારાઓમાંના અપોનાં
ફરોહરોને અમે વંદ્યે છિયે. દેશની બહારના (એટલે પરદેશનાં) વસ-
નારાઓમાંના અપોનાં ફરોહરોને સ્તવ્યે છિયે. અપો નરોનાં ફરોહરોની
સાથે અમે એકાકાર થઇયે છિયે. અપો નારીઓનાં ફરોહરો સાથે અમે
એકતાન થઇયે છિયે. અપોના સઘળાં ભલાં, શૂરાં, (તથા) (જગતનું)
કલ્યાણ કરનારાં ફરોહરો, જે ગયોમદ્થી (તે) વિજયી સોખ્યોસ પર્યા-
તના (છે), (તે સર્વેની) સાથે અમે એકાકાર થઇયે છિયે.

(સતુમનો કરદો યજ્ઞશને હા. ૨૬. ૬૦ ૯, ૧૦.)

ઋઝ્યોલ્ અહુરો મજ્ઞદાઝ્યો સ્પિનમાઇ જરથુશ્ત્રાઇ, અએવ તે
જાવરે અઝ્યોજસ્ય ખરેનો અવસ્ય રૂંનસ્ય ક્રઋવ, અરેજ્વો સ્પિતમ,

યલ્લ અપચ્ચાનાંમ ક્રવણિનાંમ ઉઘનાંમ અઘવિ-થૂરનાંમ, યથ મે જસેન્ અવંઘહે, યથ મે ખરેન્ ઉપસ્તાંમ, ઉઘાચ્ચો અપચ્ચાનાંમ ક્રવણયો.

(દાદાર) અહુરમજદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, હે અષો સ્પીતમાન! અષોનાં જોરાવર (તથા) મળળ ફરોહરોનાં જોર, ખુળી, ખુરેહ, મહદ, તથા ખુશાલી સંખંધી આ રીતે અષોનાં જોરાવર ફરોહરો મારી મહદે આપ્યાં, (તથા) એવી રીતે (તેમણે) મને ટકો આપ્યો.

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૧.)

તાચ્ચો ઉઘાહુ પૅષનાહુ ઉપસ્તાંમ હૃન્તિ દાહિરતાચ્ચો, યાચ્ચો ક્રવણયો અપાઉનાંમ; તાચ્ચો ક્રવણયો અપાઉનાંમ અચ્ચોજિશ્તાચ્ચો હૃન્તિ સ્પિતમ, યાચ્ચો પચ્ચોઘચ્ચનાંમ લ્હચ્ચણનાંમ, યાચ્ચો વા નરાંમ અજાતનાંમ ક્રષોચ્ચરેઘાંમ સચ્ચોખ્યન્તાંમ. આચ્ચલ્ અન્યએષાંમ ક્રવણયો જવનાંમ નરાંમ અપચ્ચાનાંમ અચ્ચોજયેહોશ જરથુશ્ત્ર, યથ ઇરિસ્તનાંમ સ્પિતમ.

લયંકર યુધ્ધોમાં અષોનાં ફરોહરો, સહાયતા વીધે ઘણાંજ બળવંત હોય છે. અહો સ્પીતમાન! અષો પચ્ચોઘરયોલ્કરોનાં જે ફરોહરો તેઓ, અથવા હવે પછી જન્મ પાંમનારા, નરો (જે) દુન્યાને નવેસરથી તાજ કરનારા સોશ્યન્તો (તેઓ) નાં ફરોહરો ઘણાંજ બળ્યાં હોય છે. વળી બીજાં (શરીરોમાં) જીવતાં અષો માણસોનાં ફરોહરો, અહો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! ગુજરેલાંઓનાં ફરોહરો કરતાં અધિક જોરાવર હોય છે.

(ફરવહીન યશત. ૬૦ ૧૭.)

આચ્ચલ્ યો ના હીશ હુખરેતાચ્ચો ખરાલ જ્વ, અપચ્ચાનાંમ ક્રવણયો સાસ્ત દઘઘહેઉથ હમો-ક્ષયો, હો અંઘહાધતિ જજુશ્તમો ક્ષયો કસચિલ્ મખ્યાનાંમ.

જો કોઈ દેશનો સ્વતંત્ર નૃપતિ, જીવતાં જીવત અષોનાં આ ફરોહરને માટે સારી ભેટો લઈ જાય તો તે, માણસોમાં એક ઘણાંજ સખળ રાજકર્તા થાય છે.

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૧૮.)

ઇથ તે જાવરે અચ્ચોજસૂચ ખરેનો અવસૂચ રફૂનસૂચ ક્રમ્મચ્ચોમિ, અરેજ્જવો સ્પિતમ, યલ્લ અપચ્ચાનાંમ ક્રવણિનાંમ ઉઘનાંમ અઘવિથૂરનાંમ; યથ મે જસેન્ અવંઘહે, યથ મે ખરેન્ ઉપસ્તાંમ ઉઘાચ્ચો અપચ્ચાનાંમ ક્રવણયો.

અપોનાં જોરાજીર (તથા) વિજયી ફરોહરોનાં ખળ, ખુખી, ખુરેહ, મદદ તથા ખુશાલી વીધે, અહો ખાલેસ સ્પીતમાન ! એ પ્રમાણે તને મેં જાહેર કીધું (તથા) જેવી રીતે અપોનાં (તે) ખળવંત ફરોહરો મારી મદદે પહોંચ્યાં (તથા) જે પ્રમાણે (તેમણે) મને કુમક આપી.

(ફરવહીન ચરત ૬૦ ૧૯.)

અપઓનાંમ વંદુહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો સ્તઓમિ જૂખયેમિ ઉકૂયેમિ. યજ્ઞમદે ન્માન્યઓ વીસ્પાઓ જન્તુમાઓ દખ્યુ-માઓ જરથુશ્ત્રોત્તમાઓ. હાઘતિશ હાતાંમ, હાઘતિશ આઓઘ-હુષાંમ. હાઘતિશ બૂધ્યન્તાંમ અપઓનાંમ. વીસ્પાઓ વીસ્પનાંમ દખ્યુનાંમ, જેવિશત્યાઓ જેવિશત્યનાંમ દખ્યુનાંમ.

અપોનાં ભલાં, શૂરવીર (તથા) કલ્યાણુકારી ફરોહરોને હું વખાણું છું, આરાધું છું, (તથા) (તેમની) કીર્તિનું ગાન કરું છું. ઘરને લગતાં, મોહલ્લાને લગતાં, કસ્બાને લગતાં, દેશને લગતાં (તથા) વડા હસ્તુરોના ફરોહરોને અમે માન સહિત યાદ કર્યે છિયે. હાલ હસ્તિ ભોગવનારાં અપો (માણસો) નાં જીવંત (ફરોહરો) ને, આગળ થઇ ગયેલાં અપોનાં જીવંત (ફરોહરો) ને, (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારાં અપો (માણસો) નાં જીવંત (ફરોહરો) ને અમે ભજ્યે છિયે. તમામ દેશો (ની પ્રજાઓ) નાં સર્વ (ફરોહરો) ને (તથા) મિત્રાચારીવાળાં (ફરોહરો) ને અમે ભજ્યે છિયે.

(ફરવહીન ચરત ૬૦ ૨૧)

અપઓનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉધ્રનાંમ અધવિથૂરનાંમ, ઉધ્રનાંમ વારેશ્વ મિનાંમ, પઓઘસ્યો-લકઁષનાંમ ક્રવષિનાંમ, નખાનજદિશ્તનાંમ ક્રવષિનાંમ, ક્રવષયો ક્ષનૂતાઓ અયન્તુ અહમ્ય ન્માને, ક્ષનૂતાઓ વીચરેન્તુ અહમ્ય ન્માને.

પોરયોદકેશોમાના (તથા) નખાનજદિશ્તોમાના અપો (લોકો) નાં ખળવાન (તથા) હરાવનારાં, પ્રખળ (તથા) વિજયી ફરોહરો આ સ્થળ-માં ખુશી થયેલાં આવે ! (તથા) આ સુકામમાં આનંદમાં ફરહર કરે.

(ફરવહીન ચરત ૬૦ ૧૫૬.)

પદતિ-ષે અઓખ્ત અહુરો મજ્દાઓ, સ્પેન્તવ હુય મધન્યે. જરથુશ્ત્ર અઓષાંમ ચિદ્રેમ વહિશ્તાઅવત્ય મનંદ્રહુલ.

અહુરમજ્દે તેને (તે અપો પયગમખરને) ઉત્તર દીધો કે, હે

જરથુશ્ત્ર! તેમનું જાહેર (યવું) કલ્યાણકારી મીનો તરીકે તથા સર્વોત્તમ શક્તિ તરીકે (છે). (હાદોખત નુસ્ક ૬૦ ૪૦)

વીરપંચેષાંમ યજ્ઞતનાંમ અષચ્ચાનાંમ મધન્યવનાંમ ગચ્ચેધનાંમ અષચ્ચાનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉધનાંમ અધવિથૂરનાંમ પચ્ચાધર્યો-ત્કચ્ચેષનાંમ ક્રવષિનાંમ નખાનજ્ઞદિશ્તનાંમ ક્રવષિનાંમ અચ્ચાખ્તો-નામનો યજ્ઞતહે.

સઘળા મીનોને^૧ લગતા (તથા) ગેતીને^૨ લગતા અષો યજ્ઞદોની, અષો (લોકો) નાં જોરાવર (તથા) જીતનાર ફરોહરોની, પોરયોદકેષીના ફરોહરોની, નખાનજ્ઞદીશ્તનાં ફરોહરની, (તથા) પ્રખ્યાત નામવાળા યજ્ઞદની (ખુશાલીને સાડું તમામ વસ્તુઓને હું યજ્ઞનેમાં અર્પણ કરું છું).

(હા. ૨૨ ૬૦ ૨૭.)

આયેસે યેશિત અવંદ્વહાચ્ચો ક્રવષયો યાચ્ચો પચ્ચાધર્ય આચ્ચો-દ્વહરે ન્માનનાંમય વીસાંમય જન્તુનાંમય દ્વજ્યુનાંમય. યાચ્ચો અસમન્તેમ વીધારયેન્ યાચ્ચો આપેમ વીધારયેન્ યાચ્ચો જાંમ વીધારયેન્ યાચ્ચો ગાંમ વીધારયેન્ યાચ્ચો ખરેદિગ્ધ પુથ્રે વીધારયેન્ પધતિ-વરેતે અપર-ધરિયેન્તો.

આયેસે યેશિત આક્રવષિ અદુરહે મજ્ઞદાચ્ચો અષેષનાંમ સેપેન્તનાંમ મત્ત વીરપાખ્યો અષચ્ચોનિખ્યો ક્રવષિખ્યો યાચ્ચો મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ. આયેસે યેશિત આક્રવષિ ગયેહે મરથ્નો જરથુશ્ત્રહે સિપતા-મહે કવોઘશ વીશતાસ્પહે ઇસલ-વાસ્ત્રહે જરથુશ્ત્રોઘશ મત્ત વીરપાખ્યો અષચ્ચોનિખ્યો ક્રવષિખ્યો યાચ્ચો પચ્ચાધર્યનાંમ ત્કચ્ચેષનાંમ.

આયેસે યેશિત વીરપય અષવને ક્રવષે કે અસિન્ ક્રવચિત્ત અદ્વહાચ્ચો જોમો પર-ધરિસિન્ દહમિ નાધરિકે અપરેનાયુકે કધનિકે વાસ્ત્રયાવરેજિ ઉપષચ્ચેતિ હય અહ્માત્ત ન્માનાત્ત ઇજ્યેન્તિ યાચ્ચો પધ-તિશ્-મરેન્તિ યાચ્ચો અધવિ-નાસેન્તે વંદ્વહશ્ચ યસ્નાંસ્ય વહ્માંસય.

આ ફરોહરો જે પ્રથમ ઘરો, મોહલ્લાઓ, કસ્બાઓ, તથા દેશો (માં વસનારાં) ના હતાં (તેમનું) યજ્ઞનેમાં હું સ્મરણ કરું છું; જે (ફરોહરો) આકાશને ટેકાવી રાખે છે, જે પાણીને ટેકાવી રાખે છે, જે જમીનને ધરી રાખે છે, જે ગાય ઢોરોને ટેકાવે છે, (તથા જે

(ફરોહરો) માં (નાં પેટ) માં ખાળકોને ટકાવી રાખે છે, (જે ખાળકો) ન મરતાં, (અને) રક્ષણ પામેલાં (રેહ છે.)

અહુરમજ્દના (તથા) અમેષાસ્પદોના ફરોહરોને (તેની) સાથે મીનો યજ્ઞોના સર્વ અષો ફરોહરોને યજ્ઞશનેમાં હું ઇળું છું. ગયો-મર્દના, સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રના, કયગુશ્તાસ્પના (તથા) જરથુશ્ત્રના (વડા હીકરા) ઇસદ વાસતરના ફરોહરને (તેની) સાથે પોધયોત્કેષોના, સકળ અષો ફરોહરોને યજ્ઞશનેમાં હું ઇળું છું.

સહગુણી સ્ત્રી (તથા) મહેનતુ નાની વયની કન્યા કે જે આ ધર્તિના કોઈપણ ભાગમાં ગુજરી ગઈ હોય, (અથવા) રહેતી (હોય) (અથવા) આ ઘરથી (પોતાની) ઇચ્છા માંગતી (હોય), (તથા) જે (સ્ત્રી તથા કન્યા) (અહુરમજ્દની તથા મીનો યજ્ઞોની) ભત્રી ઇજ્ઞશને તથા આરાધના (કરવાને) યાદ કરે (તથા) (તે) અમલમાં લાવે, (એવી સ્ત્રી તથા કન્યાનાં) દરેક અષો ફરોહરને યજ્ઞશનેમાં હું ઇળું છું.

(હા. ૨૩ કં ૧, ૨, ૩.)

આઅત્ દીશ્ આવએંયર્માહુ જરથુશ્ત્રહુ સ્પિતામહુ અષઓનોક્રસરેયએય. અંદ્રહુયઓશ્ અષ-ચિનંદ્રહો મત્ વીસ્પાબ્યો અષઓનિબ્યો ક્રવષિબ્યો યાઓ ઇરીરિથુષાંમ અષઓનાંમ યાઓસ્ય જ્વન્તાંમ અષઓનાંમ યાઓસ્ય નરાંમ અજાતનાંમ ક્રપો-ચરેશ્વાંમ સઓબ્યન્તાંમ.

સ્પીતમાન અષો જરથુશ્ત્રના ફરોહરને આ (સદર ભેટા) અમે અર્પણ કર્યે છિયે. (તેની) આરાધના કરવાને, ખુખીઓનું ગાન કરવાને (તેને) રીઝવવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને, (એ સર્વ) અમે અર્પણ કર્યે છિયે. ખન્ને દુન્યામાં અષોઈની અપેક્ષા રાખનારના (ફરોહરને), (તે) સાથે મૃત્યુ પામેલાં અષો (માણસો)ના, જીવતાં અષો (માણસો)નાં (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારા આગલ વધનારા (તથા) (જગતને) લાભકારી નરો (એ સર્વેના) સકળ અષો ફરોહરોને (હોમ,^૧ મ્યજ્દ,^૨ જ્નેર,^૩ ગોશદો,^૪ જીવામ^૫ વિગેરે અમે અર્પણ કર્યે છિયે.)

(હા. ૨૪ કં ૫.)

૧. સોમ પાતાનું પીણું. ૨. કળ, કળાદી. ૩. સુગંધી બળતણ. ૪. ગાયનાં દુધનું બનાવેલું ખાન. ૫. દુધ.

હુઆંમ ઉર્વાનેમ યજ્ઞમધદે.

પોતાનાં રવાનને અમે વંદ્યે છિયે. (ખોરોદ નિયાયશ ૬૦ ૮.)

ધરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજ્ઞમધદે, યાઆં અપઆંનાંમ કવપયો.

અપોનાં કરોહરોવાળાં જે પરલોકમાં ગયેલાંઓનાં રવાનો (તેમ)ને અમે ભજ્યે છિયે. (હાવન ગેહ ૬૦ ૯.)

અઆંઉર્વાતાંમ ઉરને અપવર્તમ અપહે રત્તમ યજ્ઞમધદે.

રવાનને માટેની પૂર્ણતા (જે) અપો (તથા) અપોના મૂખી (તેને) અમે વખાણ્યે છિયે. (અર્ધવિસ્ત્રેમ ગેહ ૬૦ ૫.)

અશહી વેહ રવાંને દૂશારમરા આવાએશનીતર વેહેશની હોમ.

(મારાં પોતાનાં) રવાંનનાં આનંદ સાડું, ભટ્ટી અપોધને, વધારે લાયક રીતે હું સ્વિકારું છું. (પતેત પરોમાની ૬૦ ૧૨.)

યજ્ઞમધદે.....અહ્માકેન્ગ આઅત ઉરનો પસુકનાંમય... દધતિ-કનાંમય અધદ્યુનાંમ યત ઉરનો યજ્ઞમધદે; અપઆંનાંમ આઅત ઉરનો યજ્ઞમધદે, કુદો-જાતનાંમયિત નરાંમય નાધરિનાંમય, યએષાંમ વહેહીશ દએનાઆં વનમ્નતી વા, વંગ્લેન્ વા. વઆંનરે વા.

અમારાં તેમજ પશુઓનાં રવાંનોનો અમે સત્કાર કર્યે છિયે. મુસાકરોનાં તથા સ્વારોનાં રવાંનોને અમે નમ્યે છિયે. કોઇએ કાળમાં જન્મેલાં અપો નર તથા નારી (જેઓ) વધારે ભલા નિયમને માન આપે છે, અથવા માન આપશે, અથવા માન આપી ગયાં તેમનાં રવાંનોને આ સ્થળે અમે વંદ્યે છિયે. (કરવર્દીન યશત ૬૦ ૧૫૪.)

ઉરનસ્યા અપઆંનાંમ યજ્ઞમધદે.

અપોના રવાંનોનુ અમે સ્તવન કર્યે છિયે. (મોટી હપ્તન યશત ૬૦ ૮. ૬૦ ૪.)

કહ્માધ અજેમ દધાંમ હુવહેય ઉરનો યઆંજદાથ્રેમ.

(તીર યજ્ઞ પુછે છે કે) કોણને હું પોતાનાં રવાંનની પવિત્રાઈ અપું? (તીર યશત ૬૦ ૬.)

સરોશ અશો..... દસ્તગીરે રવાંન.

અપો સરોષ (યજ્ઞ) રવાંનોનો રક્ષક (છે). (સરોષ યશતની નીરંગ.)

યથ ખરેન્તે વહિશ્તો, ઉરનએય પાથ્રમધન્યોત્તેમો.

જેમ (તે હોમ) પીનારને માટે સર્વોત્તમ (છે), (તેમ) રવાંનને માટે સર્વથી મીનોઇ (સૂક્ષ્મ) માર્ગ પ્રદર્શક (દેખાડનાર છે).

(મોટી હોમ યશત ૬૦ ૧. ૬૦ ૧૬)

ગઉશ્વ હુધાઝાંઘુહો ઉર્વાનંમ યજ્ઞમધદ.

સારી સૃષ્ટિના ગોધાના (ગાવ્યોદાહના) રવાનને અમે નમન કર્યો છિયે.

(સતુમનો કર્દો ૬૦ ૪.)

કહે વો ઉર્વ ક્રાયેજ્યાત.

તમારામાનું કોણનું રવાન (અમને) આરાધશે? (ફરવદીન યશત. ૬૦ ૫૦.)

યંઘુહો ઉર્વ માંધ્રો રપેન્તો, અઉરૂષો રઝાંદિનો ક્રાદેરેસો.

જેનું રવાન કલ્યાણકારી (અથવા પવિત્ર) માંધ્રવાની (છે), (અને તે) સફેદ, તેજસ્વિ (તથા) સોહામણું (છે.) (ફરવદીન યશત ૬૦ ૮૧.)

યઝેષાંમ અન્યો અન્યેહો ઉર્વાનંમ અધિવિ વઝેનઘતિ.

(વળી) જેમાંનો એક, ખીજાનાં રવાંનને જીવે છે (એટલે અમેશા-સ્પંદો એક ખીજાના રવાંનને નિહાળી શકે છે). (ફરવદીન યશત. ૬૦ ૮૬.)

અહિ જરથુશ્ત્ર.....દાતેમ ..ઉરૂનઝ્યેય દરેઘેમ હુવંઘુહમ.

અહો ! જરથુશ્ત્ર (તારાં) રવાનને માટે લાંબા કાળ પર્યંતની સુખાકારી (પ્રભાનંદ) નિર્મિત (છે). (અશીશનંધ યશત. ૬૦ ૨૨.)

યઝેષાંમ અન્યો અન્યેહો ઉર્વાનંમ અધિવિવઝેનાઘતિ, મેરેથ્યંતેમ હુમતઝ્યેષુ, મેરેથ્યંતેમ હુખ્તઝ્યેષુ, મેરેથ્યંતેમ હુવરૂશ્તઝ્યેષુ, મેરેથ્યંતેમ ગરે-ન્માનેમ ; યઝેષાંમ રઝાંદિનાઝાંઘુહો પન્તાનો આવયતાંમ અવિ જઝાંધ્રાઝો.

જે (અમેષાસ્પંદો)માના એકનું (રવાંન) ખીજાનાં રવાનને, નેક વિચારોમાં મન લગાડતું, નેક વાણીમાં લક્ષ લગાડતું, (તથા) નેક કાર્યમાં ચિન ચોટાડતું, ગરેઝમાન (સ્વર્ગ)ને યાદ કરતું જીવે છે. (વળી) ક્રિયાની ભેદ તરફ આવવાના જેમના માર્ગો તેજેમય (હોય છે).

(ફરવદીન યશત ૬૦ ૮૪.)

અઝેષો જ વાક્ષ જરથુશ્ત્ર ઝેરેજ્ઞાઝો ક્રઝવાંનો આ વચો અહુનો વધરો ક્રઝાંખતો અમહુય વેરેઘ્નહુય ઉરૂનઝ્ય દઝેનઝ્ય રપન્વન્તિ.

કારણ કે, અહો જરથુશ્ત્ર! તે સત્ય ઉચરેલો. (અષેમ્ વોહુનો) મંત્ર (અથવા) સ્પષ્ટ રીતે ભણેલી અહુનવર (નામની) ખંદગી, તે ભણનારના રવાનમાં તથા તેના ધર્મ વીષેની શ્રદ્ધામાં હિમ્મતનો તથા જયનો વધારો કરે છે. (હાદોખ્ત નુસ્ક ૫૨. ૧. ૬૦ ૪.)

ઉપ અએતાંમ ક્ષપનંમ અવવલ પાતોધશ ઉર્વ ઇષધતિ, યથ વીસ્પેમ ઇમત્ યત્ જુયો અંદ્રહુશ.

જેટલું (સુખ) સધળી દુન્યાની પ્રજાઓ મેળવે છે, તેટલું સુખ (તે અષો માણસનું રવાન) તે રાતે (એટલે મૃત્યુ થયા કેડેની મથમ રાત્રીએ) મેળવે છે. (હાદોખ્ત નુસ્ક ૫૨. ૨. ૬૦ ૨.)

SOUL.

There is a divinity within our breast. (*Ovid.*)

A single soul is richer than all the worlds. (*A. Smith.*)

The soul on earth is an immortal guest, compelled to starve at an unreal feast. (*Hannah More.*)

Some men¹ have a Sunday soul, which they screw on in due time, and take off again every Monday morning. (*R. Hall.*)

The soul is a temple; and God is silently building it by night and by day. Precious thoughts are building it; disinterested love is building it; all-penetrating faith is building it. (*H. W. Beecher.*)

We all dread a bodily paralysis and would make use of every contrivance to avoid it, but none of us is troubled about a paralysis of the soul. (*Epictetus.*)

Our immortal souls while righteous, are by God Himself beautified with the title of His own image and similitude. (*Sir W. Raleigh.*)

1 Christians are meant of course.

“ No doubt ” replied Scipio “ those are alive who have broken loose from the chains of the body as from a prison ; it is yours, that is called life, that is really death.”
(*Cicero.*)

The soul is the fire that darts its rays through all the senses ; it is in this fire that existence consists.

(*Madame de Stael.*)

Beautiful spirit, with thy hair of light and dazzling eyes of glory !
(*Byron.*)

Spirituality is seeing God in common things and showing God in common tasks.
(*M. Babcock.*)

And to love Him (God) with all the heart, and with all the understanding and with all the soul, and with all the strength, and to love his neighbour as himself, is more than all whole burnt offerings and sacrifices.
(*St. Mark, XII-33.*)

Now the just shall live by faith ; but if any man draw back, my soul shall have no pleasure in him. But we are not of them that draw back unto perdition ; but of them that believe to the saving of the soul.
(*Hebrews, X-38 & 39.*)

For what is profited if he shall gain the whole world and lose his own soul ? Or what shall a man give in exchange for his soul ?
(*St. Matthew, XVI-26.*)

O keep my soul, and deliver me ; let me not be ashamed ; for I put my trust in Thee. (*Psalms, XXV-20.*)

Preserve my soul ; for I am holy : O Thou my God save Thy servant that trusteth in Thee. (*Psalms, 86-2.*)

યઝ્ઠો.

અમેષાસ્પદોથી ઉતરતે દરજ્જે ‘યઝ્ઠો’ જરથોશ્તિ દ્વએન પ્રમાણે સૃષ્ટિમાં કાર્ય કરી રહ્યા છે. ‘યઝ્ઠો’નો અર્થ “ ઇજવા, ભજવા, પુજવા લાયક.” તેમની સંખ્યા લાખોની છે. પણ હાલની જાણીતી અવસ્તામાં ૪૦) યઝ્ઠોના નામો મળે છે. ઘણા ખરા યઝ્ઠોને માટે ખાસ ચશ્ત કે ન્યાયશ છે. તે જોવાથી તે દરેકના ખાસ ગુણો અને તેમની સહાયતા કેમ મળે છે, તે જણાય છે. માટે હવે પછિ જે જે યઝ્ઠો માટે કાંઈક લખાણ આ પુસ્તકમાં પ્રગટ કર્યું છે, તેમાં એ ચશ્તો અથવા ન્યાયશોનો સાર આપવામાં આવ્યો નથી, કારણ કે તે વાંચવી સહેલ છે.

અહુરમઝદ પોતે એક અમેષાસ્પદ છે અને તેને પણ સર્વોત્તમ યઝ્ઠ તરીકે અવસ્તામાં ઓળખ્યો છે. જરથોશ્તિ ધર્મમાં એ યઝ્ઠોની આરાધના, સ્તુતી અને પુજા અવશ્યની ફરમાવેલી છે. માટે ભાગે ધર્મમાં એ યઝ્ઠોની સ્તુતી આવે છે અને તરીકત પ્રમાણેની ૫) વખતની ફરમાવેલી ખંદગી અથવા નીમાઝમાં એ મહાન શક્તિઓની આરાધનાજ છે. માત્ર ગાથામાં અમેષાસ્પદો અને સરોષ, આદર અને અષી શીવાય ખીજી યઝ્ઠો શક્તિઓ નામથી નથી વર્ણવેલી. કેટલાક યઝ્ઠો હિન્દુ ધર્મમાં પણ આજે પુજાય છે, જેમકે ઐર્યમન, વેરેથ્રશ્વ, હોમ, મીથ્ર, નૈર્યોસંધ, અપાંમ નપાત, ઉષ, વાયુ, અને રત.

યઝ્ઠો અમુક ગુણો ઉપર પ્રધાનપણું ધરાવે (મુવક્રલ) છે. તેમજ કુદરતની અમુક દ્રવ્ય વસ્તુ અથવા ઉત્પત્તિ ઉપર રખેવાલ હોય છે. તેઓની પુજા કરવે, યજ્ઞને (યજ્ઞ યાગ) કરવે, તેમને દુધ, હોમ, દરૂન, અયઝ્ઠ, સુખડ, લુખાન, કુલ, વીગેરે અર્પણ કરીને તેમની સહાયતા માગવે, તેઓ માનવીને લડાઇમાં અને શાન્તિના કાળમાં મદદ પહોંચાડે છે.¹

૧.

સહયજ્ઞા : પ્રજા : સૃષ્ટ્વા પુરોવાન્ પ્રજાપતિ : ।

અન પ્રસાદિષ્ઠધર્મેષ વોઽસ્તિષ્ઠમમધુક્ ॥

દેવાન્માભયતાનેન તે દેવા ભાવયન્તુ વ : ।

પરસ્પરં ભાવયન્ત : શ્રેય : પરમશાપ્સ્યથ ॥

(ગીતા ૩. ૧૦ અને ૧૧.)

કેટલાક યજ્ઞદેવો નારી રૂપ ધરાવનાર છે, જેમકે અદિત્ય, દ્રવાસપ, દ્યૌમન, ચિસ્તિ, અર્ષિતાત, અષીષવંધ, પારેન્દ્રી, રત. ખીજા ઘણાખરા નર રૂપના છે.

યજ્ઞદેવો મીનોના અને ગેતીના એ પ્રમાણે વહેંચી નાખવામાં આવ્યા છે. સૂર્ય, ચંદ્ર, તેશ્વર તીર, વનંત, સતવસ, હપ્તોઘરીંગ, સેતારાઓ, આસમાન, ઉષ, વાયુ, આતર, અદિત્ય, અપાંમ નપાત અને ઝામ દ્રવ્ય છે, તેથી ગેતીને લગતા ગણાયા છે. અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબને પણ ગેતીના યજ્ઞ તરીકે યશ્તમાં ઓળખાવ્યા છે. ખીજા ઘણાખરા મીનોય યજ્ઞદેવો ગણાયા છે. હિન્દુશાસ્ત્રમાં એમને ‘દેવો’ ગણ્યા છે અને ‘દેવ’ શબ્દનો અર્થ “હીવ” એટલે પ્રકાશિત, એ ઉપરથી “તેજસ્વી” થાય છે. પણ જરથોશ્ત્રિઓ અને હિન્દુઓ જે એક વેળાએ એકજ ધર્મ પાળતા હતા, એમ મનાય છે, તેમની વચ્ચેમાં વાંધો અને અઘાવત પડવાથી હિન્દુઓના ‘દેવો’ને જરથોશ્ત્રિઓ ‘દૈત્ય,’ અથવા ‘રાક્ષસો’ ગણે છે અને હિન્દુઓ તેજ પ્રમાણે ‘અહુર,’ ‘અસુર’ને (જે કે વેદમાં ઉચ્ચ પદવી આપી છે, છતાં) ‘દૈત્ય’ તરીકે લેખે છે. ભાઈઓ વઢી પડ્યા ત્યારે દૈવિક શક્તિઓને પણ હિણુવા લાગ્યા. અને તે હીવસથી તડ પડ્યું, તે આજની ઘડી પર્યંત છે ! ભીતરમાં તો ખંનને ધર્મોના મૂળ તરવો, નીતિ, ભજન, પુજન, યજ્ઞ, યાગ, જન્મ, લગ્ન, મરણ ક્રિયાઓ, અને છેવટની નેમ, આજે પણ લગભગ એકજ હોય એવા જણાય છે. પરસ્પર વિશ્વાસ રાખીને અન્યોઅન્યનો ધર્મ હજુર પણ જરથોશ્ત્રિઓ અને હિન્દુઓ ખોળશે, તો ખહુ નહું અજવાળું પોતપોતાના ધર્મ ઉપર પાડી શકશે.

અર્થ: - પુરાતન કાળમાં સૃષ્ટિકર્તા (પ્રજાપતી)એ પ્રજાઓને યજ્ઞ (યજ્ઞશ્ને)થી સ્વસ્થ અને ફરમાવ્યું કે “ઐ (યજ્ઞ)થી તમે પ્રજા ઉત્પન્ન કરી શકશો; એજ તમારી “કામધેનુ” (ઈચ્છા પુરી પાડનાર) અને ઐ (યજ્ઞ, યજ્ઞશ્ને)થી તમે દેવો (ફરીશ્તાઓ)ને પોષો, દળો, રીઝવો અને તેઓ તમ પ્રજાઓને સહાય થાય અને પોષે; આ રીતે અન્યોઅન્ય (એકમેક) ને રીઝવતાં તમે સર્વોત્તમ આશીષ પ્રાપ્ત કરશો.

વીરપ્રેમય અપવનેમ મધન્યઆમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, વીરપ્રેમય અપવનેમ ગએથીમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે.

દરેક અષો મીનો (અદ્રાગ્ય) યજ્ઞદની અમે સ્તુતી કર્યે છિયે, તથા દરેક અષો ગેતીના યજ્ઞદનું અમે સ્તવન કર્યે છિયે. (ખારશેદ નિયાયશ. ૬૦ ૮.)

યેધિ જી હવરે નોધલ ઉન્નુદ્યેધતિ, અધ દએવ વીરપાઆ મરેન-ચિન્તિ, યાઆ હેન્તિ હપ્તોર્કર્ષવોહવ, નવ ચિથ મધન્યવ યજ્ઞત અંધ-હવ અસ્તવધતિ પધતિ-દ્રાંમ, નોધલ પધતિશતાંમ વીધન્તિ.

કારણુ દે સૂર્ય ન ઉગે તો અત્રે જગતના સાત વિભાગ (હક્ટે-કેશ્વર)માં જે સર્વ (માણીઓ) છે, (તેમને) દૈત્યો મારી નાખે, (અને પછી) (આ) જડ જગતમાં કોઇપણ મીનો યજ્ઞ ઇચ્છાવ (અથવા) સ્થિર થવાનું ન મેળવે. (ખારશેદ નિયાયશ ૬૦ ૧૩.)

દસ્ત અમેમ વરેદ્યમ્મય, દસ્ત ગેઉશ ખાથો-નહીમ, દસ્ત નરાંમ પોઉરતાતેમ, સ્તાહનાંમ, વ્યાખનનાંમ, વનતાંમ, અવનંમનાંમ હુથ-વનતાંમ હુમરેથે, હુથ-વનતાં ૧ દુથ-મધન્યુથ, રતે-રપતાંમ, ચિથ-અવંધહાંમ. યજ્ઞત પોઉર-ખરેનંધહ, યજ્ઞત પોઉર-અઅંધજ, ચિથ વો બુયારેથ મસાનાઆ, ચિથ વો જવનો-સવો, ચિથમ બોધલ યુજ્ઞમચિલ ખરેનો, યજ્ઞમ્માધ આપો દાયત.

અહો સંપૂર્ણ ખુરેહવાળા યજ્ઞદો ! અહો પુર તંદોરસ્તી આપનારા યજ્ઞદો ! (તમે) (મને) હિમ્મત તથા જય દિયો, ગાય દોરની વૃદ્ધિ અર્પો. મજબુત, સભામાં બેસનારા, (દુષ્ટાને) મારનાર, હાર ન ખાય એવા, હરીફોનો ઝટ પરાજય કરનારા, શત્રુઓને તાબડતોબ હણનારા, નિત્ય આનંદ આપનારા, (તથા) જાહેર રીતે સહાયક માણસોનું ટાળું (મને) આપો. તમારેથી મોટાધ મગટ થજો ! ક્રિયા (ભક્તિ)ના લાભો તમારેથી મગટ થજો ! (હિ યજ્ઞદો !) પાણીઓને ભજનારને માટે જાહેર રીતે (અને) જરૂર તમે ખુરેહ આપો. (માહ નિયાયશ ૬૦ ૧૦.)

મધન્યવય યજ્ઞત યજ્ઞમધદે, યોધ વંધ્નહજ્ઞદાઆ અપવનો.

અદ્રાગ્ય યજ્ઞદો જેઓ અષો તથા અધિક ભલી (આશીષ) દેનારા (તેમ)ને અમે પૂજ્યે છિયે. (રપિથન ગ્રહ ૬૦ ૬.)

ધમાંમ આઅલ જાંમ ગેનાજીથ હથા યજ્ઞમધદે, યા નાઆ બરધતી;

યાઓસ્યા તોમ્ ગેનાઓ અહુરા મજ્દા, અપાત હયા વધસ્યાઓ, તાઓ યજ્ઞમઘદે.

આ ધર્તિ જે આપણને ઘોષણુ દે છે (તેને), (તથા) તેની સાથે નારી રૂપાંતરના ફરેશતા તથા નીતિના ગુણોને અમે વંદ્યે છિયે. હે અહુરમજ્દ ! તારા નારી રૂપના ફરેશતા તથા નીતિના ગુણો જે અપોધને લીધે પસંદ કરવા યોગ્ય (છે) તેમને અમે સ્તવ્યે છિયે.

(મોટી હુપ્તન ચરત ક૦ ૪. ૬૦ ૧.)

હબય વીસ્પએષાંમ્ યજ્ઞતનાંમ્ યજ્ઞમઘદે.

સર્વે યજ્ઞદોના મીત્રોને યાદ કર્યે છિયે (સરોશ હાદોગ્ત ક૦ ૪. ૬૦ ૧૭.)

કંહુરૃપેમ્ વીસ્પએષાંમ્ યજ્ઞતનાંમ્ યજ્ઞમઘદે.

સર્વે યજ્ઞદોનાં શરીરોને અમે વખાણ્યે છિયે.

(સરોશ હાદોગ્ત ક૦ ૫. ૬૦ ૨૨.)

યજ્ઞદાંને મીનોઆંન્, યજ્ઞદાંને ગેતીઆંન્, હૃક્ત અમેશાસ્પદાંન્. મ્યજ્ઞદ રોશન્ હૃમં ઘેરસાદ.

મીનો (અદ્રબ્ય) યજ્ઞદો (તથા) (આ) જગતના યજ્ઞદો (તથા) સાત અમેષાસ્પદો (એ) બધાઓ (આ) ઉમદા બળીદાન (આહુતિ અથવા મ્યજ્ઞદ) તરફ આવે ! (દોઆ તનદરોસ્તી)

ઉર્વથા બવાહિ યજ્ઞતનાંમ્ યથ જરૉનૅમ્ મખ્યાનાંમ્.

માણસોના વડાની સમાન યજ્ઞદોનો પ્રિય તું થજે !

(આક્રીને જરથોશ્ત ૬૦ ૪.)

યદા અર્ષેમ્ જૅવીમ્ આંઘ્રહૅન્ મજ્દાઓસ્યા અહુરાઓંઘ્રહૅન્, અષિયા આર્મધતી વહિશ્તા ઇષસા મનંઘ્રહૅન્; મઘબ્યેા ક્ષર્ષેમ્ અઓંઘ્રેનગહવન્, યેહ્યા વરેદા વનએમા દુજૅમ્.

જ્યારે મજ્દ તથા (તેના હાથ તળેના) નાયકો પુરતી રીતે અનુ-ગ્રહિ હોય, (ત્યારે) અપોધ, નમ્રતા તથા સર્વથી પવિત્ર સુમતિ (મનશની) થી મારે માટે દ્રઢ સના હું માગું છું, જેની કુમકથી (દુષ્ટતા) ને અમે હણ્યે.

(હા. ૩૧ ૬૦ ૪)

અપો દાદાર અહુરમઝદ.

—(૦)—

અહુરમઝદ યશતમાં અહુરમઝદના નામો.

(ક) ૨૦) નામો.

(અવ્યક્ત સ્વભાવ)	હરિત (આસ્મિ = અક્ષિ) (૧) - અપોમાં શ્રેષ્ઠ (૪)	સર્વવ્યાપક. (૩)	અજિત (૧૫) શત્રુ વિનાનો (૧૪)	સર્વજ્ઞ (૨૦) જ્ઞાન (૬) જ્ઞાની (૭) હહાપણ (૮) હહાપણવાળો (૯) હિસાબ (તોલ) કરનાર (૧૬) સર્વ જોનાર (૧૭)
---------------------	---	-----------------	--------------------------------	---

(વ્યક્ત) સૃષ્ટિ (૧૯)
ગુણો

પ્રાણ પતિ (દેનાર) (૧૨)

પ્રાણીઓનો રક્ષક (૨)

વૃદ્ધિ (૧૦)

વૃદ્ધિ કરનાર (૧૧)

અપોઈની (સાત્ત્વિક) સંજ્ઞા આશીષો (૫)

સર્વથી અધિક કલ્યાણકારી (૧૩)

આરોગ્યતા (તંદુરસ્તિ) દેનાર (૧૮)

(ખ) ૫૨) નામો.

અપો શ્રેષ્ઠ અપો
અપોઈ
ન હગનાર
ન હગનાર
હગનારથી વેગળો
આશ્રવન,
શ્રેષ્ઠ આશ્રવન
વૃદ્ધિમાન માંત્ર
ખુરેહ, શ્રેષ્ઠ ખુરેહ
(આઝસ)વાળો
પ્રકાશ (આનંદ)
પુણું પ્રકાશ
પ્રકાશમાન

સર્વવ્યાપક

(સર્વશક્તિમાન)

સર્વજ્ઞ

ઈચ્છાનુસાર રાજ્યકરનાર જ્ઞાની અને વૃદ્ધિ કરનાર મીને

સર્વથી શ્રેષ્ઠ રાજ્ય કર્તા

મહજ્ઞ

ક્રાંતિથી રાજ્ય કર્તા

સર્વદ્રષ્ટા (જોનાર)

,, શ્રેષ્ઠ ,, ,,

શ્રેષ્ઠ દ્રષ્ટા

હિન્ન

છોટ જોનાર

શરો

શ્રેષ્ઠ છોટ જોનાર

રાજ્ય રાખનાર

જાણનાર

શ્રેષ્ઠ રાજ્ય રાખનાર

શ્રેષ્ઠ જાણનાર

હાથો

શ્રેષ્ઠ હાથો

સૃષ્ટા સર્વનો સૃષ્ટા પ્રાણપતિ	રક્ષક લાંબા કાળ સુધી કલ્યાણકારી-દાની જતન કરનાર પાળનહાર રક્ષા દેનાર વૃદ્ધિ કરનાર સમાન રક્ષા કરનાર દાતા શ્રેષ્ઠ દાતા આરોગ્યતા (તંદુરસ્તિ) દેનાર શ્રેષ્ઠ આરોગ્યતા દેનાર	સર્વ હર (સર્વને મારનાર) ક્રુષ્ટતા હરનાર સર્વ જીતનાર (જીટ મારનાર)
-------------------------------------	--	--

અહુરમઝદના પરમ પવિત્ર નામો.

૧૦૧ નામો.^૧

સર્વ
શક્તિમાન.

હૈયાતીનો માલીક. સૃષ્ટિનો માલીક.

સરજવામાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ. સર્વથી અદ્રબ્ય સૃષ્ટા. અદ્રબ્ય રીતે સૃષ્ટિ સરજનાર. સૃષ્ટિ રચનાનું મૂળ. સૃષ્ટિની અસહ્યાત જાળવવાની સર્વથી શ્રેષ્ઠ શક્તિ રાખનાર. ગુહ્ય(મીનોષ)માં ગુપ્ત.

સકળ સૃષ્ટિને સરજનાર અને પહોંચનાર. એકતાન (એકાકાર, તદ્દાકાર) થવાને યોગ્ય.

કારીગરોનો કારીગર. ન્યાયી સરજનાર.

સર્વનો સાહેબ. અદ્વૈત (અદ્વૈધ). જેની સમાન કોઈ નથી.^૨ આતશ (અગ્નિ) ની હવા કરનાર. તેનું પાણી કરનાર. તેનું જવાહીર કરનાર.

હવા (વાયુ) નો આતશ કરનાર. તેનું પાણી કરનાર. તેની માટાડી કરનાર. હરેક દીશામાં હવા ફેરવનાર. પાણીને સર્વથી વધુ સરજનાર.

-પૃથ્વિનો આતશ કરનાર. તેની હવા કરનાર. તેનું પાણી કરનાર. માનવીનો સરજનાર.

૧. ગાથામાં અહુરમઝદ, મઝદ અહુર, અહુર અને મઝદ ક્યે ક્યે રૂબરૂ વપરાયા છે તે માટે જુલો આ લેખકના light of the Avesta and the Gathas નામના ગ્રંથની App^ondix A. ૨. અપ્રતિભ.

સર્વ
શક્તિમાન.

ચારે અનાસરો^૧ સરજનાર. તારાઓના અરકાનનો
સરજનાર.
શ્રેષ્ઠ કારણ. કારણ વિનાનો. કારણનું પણ કારણ.
વધારે ઉચ્ચ. ઘણાજ ઉચ્ચ.
શરૂઆત (આદિ), અંત વિનાનો. સર્વનો બહોળો અંત.
કાળ વિનાનો.
સર્વથી અસંગી (અલગ). સર્વ સાથે સંબંધ ધરાવનાર.
સર્વને પકડી રાખનાર.
જેની હેચાતિ વીધે શંકા ન હોય. અમર.
આભારથી સ્તુતિ (શુક) કરવાને યોગ્ય.
વિજયી. પરાજય (હાર) દેનાર. અવશ. સ્વતંત્ર ધર્યા-
નો માલીક. ધર્યા તેજ તેનો હુકમ.
પ્રકાશિત ખુરેહ (ઓજસ) થી પૂર્ણ. સકળ શુભ પ્રકાશ.
નિરાકાર.

સર્વજ્ઞ.

મહજ્ઞ. હુશ્યાર. ન ભુલનાર. ન ઠગાનાર.
પિછાણવાને યોગ્ય. (Knowable !)
કોઇથી પામી ન શકાય એવો-સર્વને પામી જનાર.
હિસાબ રાખનાર.

સર્વ વ્યાપકર
(વાસના)

સર્વમાં સર્વ. સર્વથી અનદીઠ. અદ્રવ્યમાં યુમ (મીનો).
સર્વને સરખી રીતે પહોંચનાર.

અધોમાં અધો

નિત્ય સમાનકૃત્તિનો (ચક્રસાન).
ખાલેસ(સ્વચ્છ)માં ખાલેસ.
અવિકારી (કળા, ફેરફાર વિનાનો). દ્રઢમાં દ્રઢ. નીડર.
સકળ ઉત્તમ સ્વભાવ સરજનાર. સમાનતા (સમતોલપણ)
રાખનાર. સદાચારનો સરજનહાર. પુણ્યનો માલીક.
ન્યાયી. ન્યાયથી કૃપાળુ. હયાળુ (ખાવર). ક્ષમા
(માફી) કરનાર. ન ઠગનાર.
દુઃખ રહિત.

૧. પંચ મહાભૂતોનો સૃષ્ટા (અત્રે ચાર જણાવ્યાં છે).

૨. સર્વે વિષ્ણુમયં જગત્ = સર્વ જગત વિષ્ણુમય છે. વિષ્ણુ શબ્દનો અર્થ
સર્વત્ર વાસો કરનાર, એવો છે.

વૃદ્ધિ કરનાર { સર્વનો ઊદ્ધાર કરનાર.
 પોષનાર. સૃષ્ટિનો રક્ષક. ઠઠ્ઠી હરનાર (હુર કરનાર).
 દુષ્ટતાથી, જતન કરનાર. નિત્ય સંભાળનાર.
 હાની (સખી). ઘણોજ મેળવી આપનાર. સર્વ મેળવી
 આપનાર.
 મનોર્થ પૂર્ણ કરનાર. ઇચ્છા પૂર્ણ કરનાર.
 ઊરવન (જીવ)નો ઊદ્ધાર (ફોગર્દ) કરનાર.
 મુક્તિ દેનાર (બાપ્સાર).

અહુરમઝદ.

—:૦:—

અએતલ દિમ વીસ્પનાંમ મજિશતેમ દજદયામ, અહુમચ રતૂમચ
 યિમ અહુરેમ મજદાંમ..... કદથામ અહુરહે મજદાઓ રઅવતો
 ખરેનંઘઉહતો.

સર્વથી શ્રેષ્ઠ તે અહુ (ધણી) તથા રતુ (સરહાર) દે જે અહુર-
 મઝદ તેને અર્પણ કરવાને માટે આ (સર્વ એટલે અમારાં નમન, ભક્તિ
 વિગેરે છે). ખજનો રાખનાર (તથા) પ્રકાશિત અહુરમઝદની વૃદ્ધીને
 માટે (આ સઘળું છે.) (હુશબાંમ.)

અજ હમોઘન હર આઘન ગુનાહ, હર આઘન મર્ગરજાન, હર
 આઘન ફરોહ માન્દ, હર આઘન માનીદ, હર આઘન ગુનાહ અજ
 ગુનાહ, ઓએમ અંદર અહુરમઝદ, મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન
 જસ્ત, ય પતેત હોમ.

સર્વ પ્રકારનું (તથા) દરેક જાતનું પાપ, દરેક જાતનું મર્ગર-
 જાન (એટલે મોતની શીક્ષાને યોગ્ય પાપ), દરેક પ્રકારનું સાબેત થએલું
 (પાપ), પ્રત્યેક ભાતભાતનું (પશ્ચાતાપ કર્યા વિના રહી ગયેલું પાપ),
 (તથા) હરેક પ્રકારનાં (એક) પાપથી (ઉત્પન્ન થતું) (ખીજું) પાપ,
 કે જે મારેથી અહુરમઝદ, (તથા) માણસો (અને) માણસોની (જુદી
 જુદી) જાત સાથે થયું હોય (તે સઘળાં પાપો) થી હું પશ્ચાતાપ
 કરીને માયશ્વિત કઈ છું. (પતેત પરોમાની ક. ૮.)

અષાઅત્તયા હુવા વંદ્ઘહેઉશયા મનંદ્ઘહો, વંદ્ઘહેઉશયા ક્ષયાત્, સ્તઓતાઇશ થવાત્ અહુરા સ્તઓતાઇખ્યો, અઇખી ઉખ્ધા થવાત્ ઉખ્ધોઇખ્યો, યસ્ના થવાત્ યસ્નોઇખ્યો.

અહો અહુરમઝદ! તારી અષોઇ, ભલી મનશની તથા સારી રાજ્યસત્તાને લીધે, તારી સ્તુતિ ખીજી સર્વ સ્તુતિ કરતાં અધિક ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાનો ખીજાં ખધાં કીર્તિનાં ગાનો કરતાં વધુ ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના ખીજી સઘળી આરાધના કરતાં વધુ શ્રેષ્ઠ છે.

(મ્હોટી હપ્તન યસ્ત ક. ૧. ૬૦ ૧૦.)

તૈમ અત્ આહુઇરયા નામેની મજ્ઞદા-વરા સ્પેન્તોતૈમા યજમઇદે, તૈમ અહુમાકાઇશ અજ્ઞદિખીશયા ઉશતાનાઇશયા યજમઇદે, તૈમ અષા-ઉનાંમ ક્વષીશ નરાંમયા નાઇરિનાંમયા યજમઇદે.

અહુરમઝદી, મજ્ઞદ પસંદ (તથા) સર્વથી અધિક વૃદ્ધી કરનાર (એવાં) નામેથી (અમે) તેને આરાધ્યે છિયે. અમારાં શરીર તથા જાનથી તે (અહુરમઝદ) ને અમે ભજ્યે છિયે. તે (અહુરમઝદ) નું (તથા) અષો નર અને નારીઓનાં ફરોહરોનું અમે સ્મરણ કર્યે છિયે.

(મ્હોટી હપ્તન યસ્ત ક. ૩. ૬. ૩.)

ઇધા આત્ યજમઇદે ગેઉશ ઉર્વાનેમયા તષાન્મયા.

એ પ્રમાણે આ સ્થળે દુનિયાનાં જોહરને (અને) (તેના) ખનાવનારને અમે વંદ્યે છિયે.

(મ્હોટી હપ્તન યસ્ત ક. ૫. ૬, ૧.)

આહુ અત્ પઇતી અદાહુ, મજ્ઞદા અહુરા, મજ્ઞદાંમયા ખૂઇરિયા ફેરેયા; રાઇતી તોઇ અપઇતી અહુમત્ હિત્ અઇખી, હિત્ મીજદેમ અવ-એથેમ્ કદદાથા દએનાખ્યો, મજ્ઞદા અહુરા. અહ્યા હવો ને દાઇદી, અહુમાઇયા અહુયે મનખ્યાઇયા; તત્ અહ્યા યા તત્ ઉપા-જમ્યામા, તવયા હુખેમા અષખ્યાયા વીસ્પાઇ યવે. દાઇદી અત્ નેરાંશ, મજ્ઞદા અહુરા અષાઉનો અષ-ચિનંદ્ઘહો અઘદ્યુશ વાસ્ત્રયેંગ્ દરેગાઇ, ઇજાઇ ખજ્જવઇતે હુખમઇને, અહુમઇખ્યાયા અહુમા રફ્નંદ્ઘહો. અથા ખઅત્શ, અથા વેરેજેના, અથા હુખેમા ખ્યાત્ યાઇશ 'હિશ્યમઇદે અથા વે ઉતા ખ્યામા મજ્ઞદા અહુરા અષવનો અરેખ્યા, ઇશ્તેમ રાઇતી.

અહો અહુરમઝદ! આ પેદાએશોમાં મહાન જ્ઞાન તથા આશીર્વાદ તું ઉત્પન્ન કર. હે અહુરમઝદ! તારી અનુગ્રહથી મારા જેવા ધર્મિષ્ઠોને

જે બહોલો તેં આપ્યો છે તેટલોજ, અહો જ્ઞાનના પતિ! (તું અમને આપ). તથા અદ્રવ્ય જગતને માટે, (હે અહુરમઝદ!) (તે આશીર્વાદ) તું પોતે અમને દે, કે તેને લીધે સદા માટે તારી તથા અષોધની દોસ્તીને અમે પહોંચ્યે. લાંબા કાળ સુધી ચાલે તેવી સંપત્તિને માટે (તથા) દ્રઢ મિત્રાચારીને કાળે, અહો અહુરમઝદ! અષોધની આકાંક્ષા રાખનારાં, ચાલ્યાંક તથા મહેનતુ અષો માણસો અમને, તથા અમને ખુશાલ કરનારાઓને તું દે. એજ પ્રમાણે (અમારાં) સગાંઓને, તેમજ ધંધાદારીઓને, તેમજ (અમારા) મીત્રોને (પણ) થાય. અહો અહુરમઝદ! એ (સર્વ) તારેથી અમે માંગ્યે છીએ. વળી (અમે) અષો (તથા) ખાલેસ બન્યે; (તથા) દાનની મારફતે (તને) પસંદ પડેલા (અમે) થઈએ).

(મોટી હુત્તન ચરત ક. ૧. ૬. ૧. ૨. ૩. ૪.)

અજેમ દધાંમ, સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, અઝ્યોમ સ્તારેમ યિમ તિશ્ત્રીમ, અવાઝ્યોન્તેમ ચેસન્યત, અવાઝ્યોન્તેમ વહુમ્યત અવાઝ્યોન્તેમ દનઝ્યોશ્વત અવાઝ્યોન્તેમ કસસ્તત, યથ માંમચિત્ત યિમ અહુરેમ મજ્દાંમ.

અહો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! આ તેશ્તર તારાને હું અહુરમઝદના સમાન એટલો ચજ્જની (ચજ્જ) ને લાયક, એટલો સ્તુતીને લાયક, એટલો ખુશાલ કરવાને લાયક (તથા) એટલો કીર્તિને લાયક મેં પેઢા કીધો.

(તીર ચરત ક. ૫૦.)

ચેધિ જી અજેમ નોઇત દધધ્યાંમ, સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, અઝ્યોમ સ્તારેમ યિમ તિશ્ત્રીમ, અવાઝ્યોન્તેમ ચેસન્યત અવાઝ્યોન્તેમ વહુમ્યત, અવાઝ્યોન્તેમ દનઝ્યોશ્વત, અવાઝ્યોન્તેમ કસસ્તત યથ માંમચિત્ત યિમ અહુરેમ મજ્દાંમ.

અવંદ્રહુઝ્યો પયરિક્યાઝ્યો પધતિશ્તાતયઝ્યેચ, પધતિસ્ચતયઝ્યેચ, પધતિતરેતયઝ્યેચ, પધત્યઝ્યોગેત્ત્વઝ્યેપહ્યાધય, યા દુજ્યાધર્ય, યાંમ મઝ્યાક અવિ દુજ્જવચંદ્રહો હુયાધર્યાંમ નાંમ અઝ્યોજધતે. હુમહે જી મે ધધ અયાંન હુમયાઝ્યો વા કષપો, હુઝ્યો પધરિક યા દુજ્યાધર્ય વીસ્પહે અંદ્રહુઝ્યેચ અસ્તવતો પરોઇત પધરિધ્નેમ, અંદ્રહુવાંમ અવ હિસિધ્યાત્, આચ પધરિય દવરધનિ.

કારણકે, હે સ્પીતમાન જરથોશ્ત ! આ દુજ્યાધર્ય (નામની) પરી, જેને દ્રુષ્ટ માણસો હુયાધર્યને નામે ઓલખે છે, (તે) પરીની વિરૂધ્ધ

થવાને સાઈ, (તેનો) નાશ કરવાને કાજે, (તેને) હાંકી કહાડવાને માટે તથા તેની ક્રુષ્ટતાને અટકાવવાને માટે, આ તેશ્તર તારાને મારા અહુર-મજ્દની સમાન એટલો યજ્ઞનીને લાયક, એટલો આરાધનાનો લાયક, એટલો ખુશાલ કરવાને લાયક, (તથા) એટલો કીર્તિને લાયક મેં ન પેદા કીધો હોત તો, જરૂર દર દિવસના (તથા) દર રાત્રીએ (એટલે નિત્ય) તે દુજ્યાધરય (નામની) પરી (અત્રે) મારી સક જડ જગતમાં લડાઈ (અથવા ઝઘડો) ઉભો કરત, અને ખંધી દીશાએ દોડીને જાનને હાની પહોંચાડત.

(તીર ચરત ક. ૫૨. ૫૩. ૫૪.)

અય દઝેનય ફ્રૅઓરેન્ત અહુરે મજ્દાઝ્મૌ અપવ.

અષો અહુરમજ્દ આ દીનથી રાજી થયો.

(સરોશ ચરત વડી ક. ૧૦)

વીરપનાંમય આઝોંઘ્હાંમ પઝોંઘ્હાંમ ફ્રવષિનાંમ ધધ યજ્ઞ-મધદે ફ્રવષીમ, અવાંમ યાંમ અહુરહે મજ્દાઝ્મૌ, મજિશ્તાંમય વહિ-શ્તાંમય સ્પ્રએશ્તાંમય પ્રઝોજ્દિશ્તાંમય પ્રથિવશ્તાંમય હુકેરેષ્તાંમય, અષાલ્ અપનોતેંમંમય.

આ તમામ ફ્રેહરેશ્તાંમથી સર્વથી પ્રથમ (પરમાત્મા) અહુરમજ્દનું ફ્રેહર જે સર્વથી ઉંચ દરજ્જેનું, સર્વથી શ્રેષ્ઠ, સર્વથી સોહામણું, સર્વથી અધિક હિમ્મત આપનારૂં, ઘણુંજ અકલમંદ, ઘણુંજ પુણ્ય-વંતું, તથા અષોધમાં સર્વની ઉપર, તેને આ ઠેકાણે અમે માન સાથ સ્તવ્યે છિયે.

(સતુમનો કરદો.)

અહુરાધ મજ્દાધ વંઘ્હલે વોહુમધતે, વીરપા વોહુ ચિનહો. અષાઉને રઝેવધતે ખરેનંઘ્હલુધતે. યા જી ચીયા વહિશ્તા; યેંઘ્હલે ગાઉશ, યેંઘ્હલે અષેમ યેંઘ્હલે રઝોંઘ્હાઝ્મૌ, યેંઘ્હલે રઝોંઘ્હાઝ્મૌ રોધધેન્ ખાધા.

સઘળી વસ્તુઓ લલા (તથા) લલાઈવાળા, અષો, રિદ્ધિસિદ્ધિવાળા (તથા) ખુરેહવાળા અહુરમજ્દને હું લાગુ પાડું છું; કારણ કે જે કાંઈ સર્વથી શ્રેષ્ઠ (છે) (તે સર્વ તેનુંજ છે); જેની (આ) દુનિયાં (છે), જેની અષોધ (છે), જેની (આકાશની) (સર્વ) તેજે (છે), તથા જેનો ચળકાટ (આકાશના અમાપ) તેજે સાથે લળી ગયો છે.

(દીનનો કલમો અવસ્તામાં.)

હકલ સૂરહે દથુષો કાયતો અહુરહે મજ્જદાઓ ક્રતચિન આપો
તેવિશ્તાઓ, ઉજ્જુકયાંનય ઉર્વાઓ.

સર્વ શક્તિમાન, પેદા કરનાર (તથા) (સર્વોત્તમ) સત્તા ભોગવ-
નાર અહુરમજ્જદનાં સર્વથી વધુ ખુબીવાળાં પાણીઓ તુરતજ વેહેતાં
યાં (તથા) ઝાડપાનો ઉગવા દાગ્યાં. (ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૭૮.)

કેહુર્પસય યાઓ રમેશ્વયેધતિ સ્ત્રીઓ અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,
રેજ્જદાઓ અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ ; હવરે-કાયર્તેમ અઉર્વા-અરપેમ
જમધદે.

અમેષાસ્પદોનાં સુશોભિત (તથા) ખુબીવાળાં રૂપો, જે (અહુર-
મજ્જદે) (તે) અમેષાસ્પદોને આપ્યા છે તે રૂપોને, (તથા) તેજ ઘોડા-
ના ખુરશેદને અમે વખાણ્યે છિયે. (ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૮૧.)

યોધ હુપ્ત હુમો-મનંદ્રહો, યોધ હુપ્ત હુમો-વચંદ્રહો, યોધ હુપ્ત
મો-બ્યઓથનાઓદ્રહો. યએષાંમ અસ્તિ હુમેમ મનો, હુમેમ વયો,
મેમ બ્યઓથનેમ ; હુમો પતય ક્રસાસ્તય, યો દંવાઓ અહુરો
મજ્જદાઓ.

જે સાત (અમેષાસ્પદો) એકજ વિચારના, જે સાત એકજ
ચનના, જે સાત એકજ કાર્ય આટોપનારા (છે). જેમનો વિચાર
૧૬ સરખો, વાણી એક સરખી (તથા) કાર્ય એક સરખું છે, જેમના
ગેતા તથા શિખવનાર એકજ, એટલે કિરતાર અહુરમજ્જદ (છે).
(ફરવર્દીન યશત ૬૦ ૮૩.)

દથત અહ્માધ તલ અવલ આયતેમ વયુશ યો ઉપરો-કધસ્યો,
થ તા ઉપંદ્રહુચત યો દંવાઓ અહુરો મજ્જદાઓ.

સખળ વાય ચજ્જદે તેને તે મુરાદ દીવી, જેથી સૃષ્ટિ અહુરમજ્જદે
તાની નેમ પ્રાપ્ત કરી. (રામ યશત ૬૦ ૪.)

વોહુ વેરેજયામિ, દથુષો અહુરાધ મજ્જદાધ, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ.
(વાય ચજ્જદ કેહ છે કે) દાદાર અહુરમજ્જદનું (તથા) અમેષા-
દોનું (હું) ભલું કરું છું.

(રામ યશત ૬૦ ૪૪.)

દુધધરેમ અહુરહે મજ્જદાઓ, ખંદ્રહુરેમ અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ.
(જે અશીશવંધ) અહુરમજ્જદની દીકરી (તથા) અમેષાસ્પદોની

ખહેન (તે) ને (અમે વંદયે છિયે). (અશીશવંધ યશત ક. ૨.)

પિત તે યો અહુરે મજ્દાઓ, યો મજિશ્તો યજ્ઞતનાંમ.

અહુરમજ્દ જે (ખધા) યજ્ઞદોમાં સર્વથી ચઢતો (તથા) જે (સધળા) યજ્ઞદોમાં સર્વોત્કૃષ્ટ (તે) તારો પિતા (છે). (અશીશવંધ યશત ક. ૧૬)

શ્વાંમ જસાધતિ અહુરે મજ્દાઓ પધતિષાઓ દામાં દયાનો.

(પણ) અહુરમજ્દ, કે જે સૃષ્ટિનો પેદા કરનારો (તથા તે ખનાવવા-ને કાજે) ઘણો ખુશાલ (છે) તે, તારી વિરૂદ્ધ જશે.

(જમ્યાદ યશત ક. ૫૮.)

નિવએધયેમિ હુનકારયેમિ દથુષો અહુરહે મજ્દાઓ રઅવતો ખરેનંદ્રહિતો મજિશ્તહેય વહિશ્તહેય સએશતહેય ખ્રઓજદિશ્તહેય ખ્રથિશ્તહેય; હુકેરપ્તેમહેય અષાલ અપનાતેમહેય હુધાઓમનો વોહિર-રફનંદ્રહો યો નો દધ યો તતથ યો તુથુયે યો મધન્યુશ રપંતોતેમો.

રિક્તિસિદ્ધવાળા ખુરેહવાળા, સર્વથી ચઢતે દરજ્જેના, સર્વોત્તમ, સર્વથી સોહામણા, સર્વથી વધુ હિંમત આપનાર, સર્વથી વધુ જ્ઞાની અફલમંદ, સર્વથી વધુ પુણ્યવંત તથા અપોષમાં સર્વોપર, સર્વથી શ્રેષ્ઠ હાપણવાલા, તથા ખહોળો આનંદ આપનારા અહુરમજ્દને હું આમંત્રણ કરું છું તથા સભામાં આદર સત્કાર કરું છું. જેને આપણુ-ને પેદા કર્યો, જેણે આપણને ખનાવ્યા, (જે આપણું) રક્ષણ કર્યો જાય છે, (તથા) જે સર્વથી મહાન વૃદ્ધી કરનાર મીનો (છે).—

(હા. ૧, ક. ૧.)

ગાથામાં “અહુરમજ્દ” “અહુર,” “મજ્દ” અને

“મજ્દ અહુર” શબ્દો નીચલા કોણ પ્રમાણે

જુદા જુદા ફકરાઓમાં મળી આવે છે.

મજ્દ.	અહુર.	મજ્દઅહુર.	અહુરમજ્દ.
૨૮. (૧, ૭.)	૨૮. (૮.)	૨૮. (૨, ૩, ૪, ૬, ૧૦, ૧૧.)	૨૮. (૫, ૬.)

યજ્ઞદ.	આહુર.	મજ્ઞદ આહુર.	આહુરમજ્ઞદ.
૬. (૪, ૫, ૬, ૮, ૧૦.)	૨૯. (૨, ૪, ૫, ૬, ૧૦.)		૨૯. (૬.)
૭. (૮, ૧૦, ૧૧.)	૩૦. (૧, ૫, ૮.)	૩૦. (૬.)	
૧. (૧, ૨, ૩, ૬, ૧૦, ૧૧, ૧૩, ૧૪, ૧૬.)	૩૧. (૨, ૮, ૧૦, ૧૪, ૧૫, ૧૬.)	૩૧. (૪, ૫, ૭, ૯, ૧૬, ૧૭, ૨૧, ૨૨.)	
૨. (૬, ૮, ૯, ૧૧, ૧૨, ૧૩.)	૩૨. (૬.)	૩૨. (૨, ૪, ૧૬.)	૩૨. (૧, ૭.)
૩. (૪, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૨, ૧૪.)	૩૩. (૩, ૧૩.)	૩૩. (૫.)	૩૩. (૨, ૬, ૧૧.)
૪. (૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૮, ૯, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫.)	૩૪. (૩, ૪, ૧૩, ૧૪, ૧૫.)	૩૪. (૧)	૩૪. (૧૦.)
૩. (૧, ૨, ૩, ૪, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૪, ૧૫, ૧૬, (૧૮, ૨૦.)		૪૩. (૧, ૫, ૭, ૯, ૧૧, ૧૩, ૧૫.)	૪૩. (૩, ૧૬.)
૫. (૪.)	૪૫. (૪.)	૪૫. (૩, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૧.)	
૬. (૨, ૩, ૪, ૭, ૧૮, ૧૯.)	૪૬. (૨, ૩, ૬, ૭, ૯, ૧૫.)	૪૬. (૧, ૫, ૧૦, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૬, ૧૭.)	
૭. (૨, ૩, ૪.)		૪૭. (૧, ૫, ૬.)	
૮. (૨, ૩, ૪, ૮, ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૨.)	૪૮. (૧, ૨, ૩, ૭, ૮.)	૪૮. (૬.)	
૯. (૧, ૨, ૩, ૫, ૬, ૧૦.)	૪૯. (૩, ૬, ૭.)	૪૯. (૮, ૧૨.)	
૧૦. (૨, ૩, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૧.)		૫૦. (૧, ૪, ૫, ૧૦.)	
૧૧. (૧, ૩, ૪, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૬, ૨૦.)	૫૧. (૩.)	૫૧. (૨, ૧૫, ૧૬, ૧૭, ૨૧, ૨૨.)	૫૧. (૬, ૧૮.)
૧૩. (૨, ૩, ૬.)	૫૩. (૨, ૬.)	૫૩. (૪.)	૫૩. (૧.)

વોહુ મન.

—(૦)—

વોહુમન એટલે ભણું મન અથવા વહિષ્ઠ મન, સવેતમ મન. ‘ધ્રુવ અસ્તિ વોહુ મનો, મન કાંમિ જરથુશ્ત્ર’, એટલે એ વોહુ મન! હે જરથુશ્ત્ર મારી ઉત્તરપતિ છે, એવું અષો અહુરમજ્દ પ્રગટ કરે છે.^૧

ભણાં મનમાં નર અને નારી અમેષાસ્પદો રહે છે. “આત ધથા યજ્ઞમધદે વંદ્રહૂશ્યા ધત વંદ્રહૂશ્યા ધત; સ્પેન્તેંગ્ર અમેષેંગ્ર યેવએજ્યો યવએસ્વો, યોધ વંદ્રહૂશ્યા આ મનંદ્રહો બ્યેધન્તિ યાઓસ્યા ઉધતી,” એટલે “એ પ્રમાણે આ સ્થળે ભણા નરો અને ભણી સ્ત્રીઓને (તથા) અમર (અને) નિત્ય કલ્યાણકારી અમેષાસ્પદોની સાથે અમે એકતાર થઇયે છિયે, જે (નર) તેમજ જે (નારી અમેષાસ્પદો). ભણાં મનમાં રહે છે !”

જરથોસ્તિ ધર્મનો પાંચો હૂમત ઉપર રચાયો છે, અને એ હૂમત વોહુમનોની સહાયથી પ્રાપ્ત થાય છે. હૂમતના પ્રતાપથી હુણ્ત અને હવરશ્ત યન્ને આપોઆપ જડે છે. વોહુમનો સાથે નીરંતર ઝઘડો કરવા માટે અઠોમનો હામ ભીડે છે. અને માનવી આ યેના આકર્ષણમાં સદગતિ અને દુર્ગતિના વમળમાં વિંટાયાજ કરે છે. અતે વોહુમન, અઠોમનને હરાવશે.

વોહુમનો એટલે ભણાં મનથી, સંપૂર્ણતા (સિદ્ધિ) અને અમરપણું સંપાદન થાય છે.

વોહુમનો પ્રાણીમાત્રનો રક્ષણકર્તા છે.^૨

વોહુમનોએ અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબના જન્મથી માંડીને ઉમરે પહોંચ્યા ત્યાં તુલ્લીક અનેક સહાયતા આપી, અને છેવટે ખીજા અમેષાસ્પદો ભેગા પોતાનો સાક્ષાત્કાર કરીને, અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબને સંપૂર્ણ જ્ઞાની યનાવ્યા.

વંદ્રહૂશ્યા દજ્ઞદા મનંદ્રહો બ્યેઓથનનાંમ અંદ્રહૂશ્યા મજ્ઞદાધ. બહુમનની આશીષ આ કુનિયાનાં, અહુરમજ્દને માટેનાં, કાર્યો કરનારાઓને (નિર્મિત છે.) (અહુનવર.)

૧. જુવો હોરમજ્દ યરત કરો ૨૫.

૨. એ હિન્દુ શાસ્ત્રોમાં જણાવેલા શ્રી વિષ્ણુનો પાત્ર કેટલેક અંશે સજવે છે.

વૌહ મનંઘણા ફેસેરત્તમ દસ્વા.

(અએ અહુરમઝદ!) (મારી) નેક મનશની (સુમતિ)ને લીધે
(તું) (મને) આધિપત્ય આપ. (આતશ નિયાયશ.)

રફેઘાઘ વૌઉર-અપાને દાઘષો,
મોઘ યા-વે અઘિક્કા.

તા ક્ષત્રહ્યા અહુરા યા,
વંઘહેઉશ અષિશ મનંઘહો.

અહો અહુરમઝદ! (મારા) આનંદને માટે, (તથા) પુરતી રીતે
હોનાનું જ્ઞાન સંપાદન કરવાને કાળે, શેહરેવરની તથા બહુમનની જે
આરીર્વાહ પામેલી બક્ષીસો તે અચુક રીતે (તું) મને દે.

(આતશ નિયાયશ.)

વૌહ મનો યજ્ઞમઘદે.

બહુમન (અમેપાર્ષપંદ) ને અમે વંદયે છિયે. (ઉશહીન ગેહ. ક. ૫)

અજ હમોઘન હર આઘન ગુનાહ, હર આઘન મર્ગરજાન, હર
આઘન ફરેહ માન્દ, હર આઘન માનીહ, હર આઘન ગુનાહ અજ
ગુનાહ, આએમ અંદર બેહુમન, ગાએ ગાર્ષપંદ ગાર્ષપંદ સર્દગાંન
જસ્ત, પ પતેત હોમ.

સર્વ પ્રકારનું તથા હરેક જાતનું પાપ, હરેક જાતનું મરગરજાન
(મૃત્યુની શીક્ષાને પાત્ર પાપ), હરેક પ્રકારનું સાબેત થયેલું (પાપ),
હરેક ભાતભાતનો (પશ્ચાતાપ કર્યા વિના) રહિ ગયેલું (પાપ), (તથા)
હરેક જાતનું (એક) પાપથી (ઉત્પન્ન થયેલું) (ખાળું) પાપ, કે જે
મારેથી બહુમન (અમેપાર્ષપંદ), (તથા) ગાય દોર (અને) દોરોની
(ભિન્નભિન્ન) જાત સાથે થયું હોય, (તે તમામ પાપ)થી હું પતેત
કરી પશ્ચાતાપ કરું છું. (પતેત પશોમાની ક. ૮.)

ઘધ અસ્તિ વૌહ મનો, મન દાંમિ જરથુશ્ત્ર.

અત્રે, અહો જરથુશ્ત્ર ! બહુમન (અમેપાર્ષપંદ) મારી પેદાયશ છે.
(હોરમજદ યશ ક. ૨૫.)

અય દએનય ક્રઓરેન્ત.....ક્રા વૌહુ મનો.

બહુમન (અમેપાર્ષપંદ) આ ધર્મથી રાજી થયા.

(સરોશ યશ વગી ક. ૧૦.)

આઅલ આહવ પઉર્વતાહવ પોઉર-સરેધો વીરઆંધહે, હુઆંમે ગઆંમ જધરિ-ગઆંને; આતે બએપજ ધરીરથરે વઘહેઉશ મન-ઘહેા મયાબયો. આઅલ મે આહે દુશ-સંઘહુહે પરાય વએપય મનો; આઅલ આહે ની મનો મનો યો મે દુશસંઘહેા હિશતધતે.

હે લેહજતદાર તથા સોનેરી રંગના હોમ ! જ્યારે આ ઉંચ સ્થળેા ઉપર પુબ્કળ જાતમાં તું ઉગે છે, બહુમનની ખુબીઓ (અથવા કરા-મતો) થી તંદોરસ્તી આપનારા ગુણો તારામાંથી ઉત્પન્ન થાય છે, ત્યારે મારી તે નીંદા કરનારની વિચાર શક્તિનો તું નાશ કર; તથા જે (માનવી) મારી નીંદા કરનાર સમાન હોયો રહે છે, તેની વિચાર શક્તિને (તું) દાખી નાખ.

(હા. ૧૦. ૬. ૧૨.)

નંમે હુઆંમાધ, યલ કરેનઆંધતિ દ્રિધઆંશ હવલ-મસો મનો, યથ રએવસ્તેમહેચિલ; નંમે હુઆંમાધ, યલ કરેનઆંધતિ દ્રિધઆંશ હવલ-મસો મનો, યલ ઉસ્નાંમ અએધતિ વએધ્ય.

હોમને નમન (હોજે) ! કે જે ફકીર (સન્ત) નાં મનને સર્વથી તવંગર (માણસ) નાં જેટલું મોટું કરે છે. હોમને નમન (હોજે) ! કે જે ફકીરનાં મનને એટલું મહાન કરે છે, કે (તે) વિધાને લીધે ઉંચ જાય છે.^૨

(મોટી હોમ યશત હા. ૧૦-૬. ૧૩.)

યલ તિતરલ આંઘરો મધન્યુશ દાહીમ અપહે વંઘહેઉશ, અન્તરે પધરિ-અવાધતેમ વોહુય મનો આતશચ.

વળી જ્યારે અંગ્રેમીનો ભલી અષોધની સર્જનમાં એકદમ ધસારો કરીને દાખલ થયો, (ત્યારે) (તેમની) મધ્યે બહુમન (અમેષાસાપંદ) તથા આદર (યજ્ઞ) ગયા.

(ફરવહીન યશત ૬ ૭૭)

સ્પેન્તો મધન્યુશ અશતેમ કંઘહેરેચયલ વોહુય મનો, અષેમચ વહિશતેમ, આતરેમચ અહુરહે મજ્ઞદાઓ પુદ્રેમ.

સ્પેનામીનોએ (પોતાના) દત્ત તરીકે બહુમનને, અરદીબહેશતને તથા અહુરમજ્ઞદના પુત્ર (અથવા પવિત્ર કરનાર) આતર (એટલે આદર યજ્ઞ) ને મોકલ્યા.

(જમ્યાદ યશત ૬. ૪૬).

વનધતિ અકેમચિલ મનો, વોહુ મનો તલ વનધતિ.

અકોમનો (નામનો દ્રુજ) મારશે, (પણ અંતે) વોહુમનો તેને

(અક્રોમનોને) મારશે.

(જમ્યાદ ચરત ૬. ૯૬.)

નિવએધયેમિ હુનકારયેમિ વંદ્વહુવે મનંદ્વહુ.

ખહમન (અમેપારપંદો) ને હું ઇજન કડું છું તથા સલામાં (તેનો) સત્કાર કડું છું. (હા. ૧. ૬. ૨.)

આઅલ દીશ આવએધયમહી અમંપએધજ્યો રપેન્તએધજ્યો હુક્ષથએધજ્યો હુધાજ્યો યવએજિજ્યો યવએમુજ્યો. યોધ વંદ્વહુઉશ આ મનંદ્વહુ શ્યન્તિ યાઓસ્ય ઉધતિ.

સારી સત્તાવાલા, નેક હહાપણુવાલા, શાશ્વત જીવનારા, તથા સદા કલ્યાણકારી અમેપારપંદોને એ (સર્વ) અમે જાહેર કથે છિયે. જે (નર અમેપારપંદો) તેમજ જે (નારી અમેપારપંદો) ભલાં મનમાં રહે છે. (હા. ૪ ૬૦ ૪.)

પધરિ-વે અમંપા રપેન્તા હુક્ષથા હુધાઓદ્વહુ દધાંમિ તનવસ્ચીલ ખખ્યાઓ ઉથતનેમ, પધરિ વીરપાઓ હુજીતયો.

અહો સારી આધિપત્યવાળા (તથા) સારાં હહાપણુવાળા અમેપારપંદો ! (હું) તમને મારાં પોતાના તનનો આત્મા (તથા) (મારું) સઘળું સુખ અર્પણુ કડું છું. (હા. ૧૪ ૬૦ ૨.)

ગાથામાં “વોહુમન” શબ્દ નીચે જણાવેલે ઠેકાણે વપરાયો છે.

ચરન.

કંકરો.

૨૮ ૧-૨-૩-૪-૫-૭-૮-૧૦-૧૧.

૨૯ ૭-૧૦-૧૧.

૩૦ ૧-૭-૮-૧૦.

૩૧ ૪-૫-૬-૭-૧૦-૧૧-૧૨-૧૭-૧૯-૨૧-૨૨.

૩૨ ૨-૪-૬-૯-૧૫.

૩૩ ૩-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫.

૩૪ ૨-૩-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪.

૪૩ ૧-૨-૪-૬-૭-૮-૧૧-૧૨-૧૫-૧૬.

૪૪ ૧-૪-૬-૮-૯-૧૩-૧૬.

૪૫ ૪-૫-૬-૮-૯-૧૦.

૪૬ ૨-૩-૭-૯-૧૦-૧૨-૧૩-૧૪-૧૬-૧૮.

૪૭ ૧-૨-૬.

અસ્ન.	ફકરો.
૪૮	૧-૩-૪-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૨.
૪૯	૧-૨-૩-૪-૬-૭-૧૦-૧૨.
૫૦	૧-૩-૪-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧.
૫૧	૨-૨-૪-૭-૧૧-૧૫-૧૬-૧૮-૨૦-૨૧.
૫૩	૨-૩-૪-૫.

ગાથામાં “ગેઉષ ઉર્વ અને તબ્ને” ને માટે નીચલા ફકરાઓમાં ઇશારો છે.

અસ્ન.	ફકરો.	અસ્ન.	ફકરો.
૨૮	૧.	૩૧	૯.
૨૯	૧-૫-૯.	૪૬	૯.

અપ વહિશત.

અપ શબ્દનો અર્થ કોઈ પણ ભાષામાં સંપૂર્ણ રીતે થઈ શકતો નથી. એ બહુ માર્મિક વચન છે. અવસ્તા અભ્યાસીઓ એ શબ્દને અરત, ઔરત, ઝત્ (વૈદિક), સત્ય એવી સાથે ભેળે છે, અને બન્ને એકજ છે એમ જણાવે છે. જો એ તર્ક ખરી હોય તો અપ વહિશતનું રૂપાંતર ઝત્ત્રેષ્ઠ, રીશીશ્રેષ્ઠ થઈ શકે. પહેલવીમાં અર્ત વપરાયો છે, તેથી આ તર્કને ટેકો મળે છે.

જેમ વોહુમનો, તેજ પ્રમાણે હરેક અમેષાસ્પંદ, અહુરમજ્દ અમેષાસ્પંદથી સરજાયો છે.

સર્વોત્તમ અષોઘથીજ ભલું મન અને આ જહાનમાં સંપત્તિ અને મીનોઘ જહાનમાં સર્વોત્તમ ગતિ (ગરે-નેમાન, મોક્ષપદ ઇ.) મેળવી શકાય છે. ‘અષેમ વોહુ’ નાં મહા વાક્યને અપ વહિશત સાથે નિકટ સંબંધ છે. સર્વથી શ્રેષ્ઠ નૈતિક વર્તન અષોઘ જાળવવામાંજ સમાયલું છે. જરથોશ્તિ દ્વંએન પ્રમાણે અષોઘની જતનને કાળે અનષોઘ, દુષ્ટતા, અકેમન, દૈત્યો, વીગેરે સામે પળેપળ યુદ્ધ મચાવવું જોઈએ. અષોઘ તેને પ્રાપ્ત છે, જે સ્પેનામીનોની પક્ષમાં રહીને અંત્રેમિનોની સાથે નિશાદિન લડત કરે છે.

જગતમાં અષ વહિશતની ઇધાની અગ્નિ છે, જે સર્વથી શુદ્ધ, પ્રકાશિત અને પવિત્ર કરનાર તત્ત્વ જાણાયલું છે. જેમ બહારના આતશનું રક્ષણ કરવા માટે ઘણો શ્રમ લેવો પડે છે, અને તેને સુગંધીઓ અર્પણ કરવી પડે છે, તેમજ અન્તરના ક્વષીના પરિશુદ્ધ અગ્નિની જાળવણી કરવા માટે પુષ્કળ માનસિક અને અધ્યાત્મિક (રૂહાની) મહેનત લેવી પડે છે, અને તેને માટે પણ વાક, તન, મનથી નીચ-જતાં સહવાણી, સત્કૃત્યો અને સત્ વિચારની સુગંધીઓ હરકાળમાં અર્પણ કરવાં ઘટે છે.

અગ્નિને હેરાન કરવે, તેને કોઇપણ રીતે અપમાન કરવે, માનવી પોતાના પ્રક્ટીકરણમાં ભારે નડતલ નાખે છે.

અષ વહિશતનો વેરી 'ધંદર' છે, જેને છેવટે એ જીતશે.

પાકીએ તન અને અષોષએ રવાન, એ દુઃકમાં જરથોશિત માર્ગ છે, જે કાપવે અષો અહુરમજદના ચરણ કમળને પામી શકાય છે.

વોહુ ઉક્ષ્યા મનંઘ્રહા ક્ષધ્યા અષાચ્યા ઉશ્તા તનૂમ.

પવિત્ર મનશની, અષોષ, જોર (અથવા સત્તા) તથા સંપત્તિથી, (અહો અહુરમજદ !) (મારાં) તનને તુ મજબુત બનાવ.

(ખોરશદ નિયાયશ ક. પ.)

અવ તોઈ આતરેમ અહુરા અઓજોંઘ્રહવન્તેમ અષા ઉસેમહી.

ઓ અહુરમજદ ! (અમે) તારા બળવંત અગ્નિ (આતશ) ને અષ (એટલે અરદીબેહશત અમેપાર્ષદ) ની મારફતે ઇચ્છ્યે (અથવા પસંદ કરીએ) છીએ.

(આતશ નિયાયશ)

અજ હુમોઈન હર આઈન ગુનાહ.....ઓઅંમ અંદર અરદી-બેહશત, આતશ, આતશ સદગાંન જસ્ત, પ પતેત હોમ.

સઘળી પ્રકારનું (તથા) દરેક જાતનું પાપ કે જે મારેથી અરદી-બેહશત (અમેપાર્ષદ) (તથા) આતશ અને (સિન્નસિન્ન) જાતના આતશોની સાથે થયું હોય, તે (સર્વ પાપ)થી પતેત કરી પશ્ચાતાપ કરું છું.

(પતેત પશેમાની ક. ટ.)

અર્થેમ વહિશતેમ સ્વએશતેમ અર્થેમ સ્પેન્તેમ યજ્ઞમહદિ.

અહીંબિહશત (જે) સર્વથી વધુ સુશોભિત અમેષાસ્પંદ. (તેને) અમે વખાણ્યે છિયે. (અહીંબિહશત યશત.)

ઇધ અર્થેમ વહિશતેમ, મન દાંમિ જરથુશ્ત્ર.

અહો જરથુશ્ત્ર! અત્રે અરહીબિહશત (અમેષાસ્પંદ) મારી સ્ત્રિ (છે). (હોરમજદ યશત ક. ૨૫.)

અર્થેમ અહુરે મજ્ઞદાઓ સ્પિતમાઇ જરથુશ્ત્રાઇ આઅત્ત યત્ત અપ વહિશત ક્ષદધીધ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, સ્તઓતરેય, જઓતરેય, જખાતરેય, માંધનય, યશતરેય, આક્રીતરેય, અધિજરતરેય, વંદ્નહાંન ક્ષઓત રઓયાઓ, ખન્વધતીશય વરેજો, અહુમાર્કેમ યસ્નાધ્ય વહુમાધય યત અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.

(સરજનહાર) અહુરમજદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું, અહો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! અમ અમેષાસ્પંદોની આરાધનાને માટે તથા ખુબીઓનુ ગાન કરવાને માટે, અરહીબિહશત (અમેષાસ્પંદ) ને ભલી (અને) ચલકતી પ્રકાશોનો (તથા) પ્રકાશીત (અથવા ચમત્કારીક) કાર્યોનો સ્તુતિ કરનાર તથા કીર્તિ ગાનાર તથા વંદન કરનાર તથા પ્રખ્યાત કરનાર તથા ભજનાર તથા સ્તવન કરનાર તથા વખાણુ કરનાર તરીકે તું ઠરાવ (અથવા ગણુ). (અરહીબિહશત યશત કં ૧.)

અય દએનય ક્ષઓરેન્ત.....ક્રા અર્થેમ વહિશતેમ.

અરહીબિહશત (અમેષાસ્પંદ) આ ધર્મથી રાજી થયા.

(સરોશ વડી કં ૧૦.)

ઉર્વથેમ સ્તઓરેમ વંદ્નહુદ્નહુમ દધો અઓખ્ત અહુરે મજ્ઞદાઓ, યથ અર્થેમ યત્ત વહિશતેમ.

અહુરમજદે, સ્નેહિ સ્તુતિ કરનારને, અપ વહિશતના કરતાં વધારે ભલી સંસર્ગ ગણેલી છે. (મોટી હોમ યશત કં ૨. કં ૬.)

નિવર્થેદયેમિ હનકારયેમિ અપહુ વહિશતહુ આધ્રસ્ય અહુરહુ મજ્ઞદાઓ.

અપ વહિશત તથા અહુરમજદના આતશને હું ઇજન કરું તથા સભામાં સત્કાર કરું છું. (હા. ૧ કં ૪.)

અર્પેમ અથ વહિશતેમ યજ્ઞમધદે હયલ સ્ત્રોતેમ હયલ સ્પંતેમ
અર્પેમ હયલ રઘોચોમ્હયલ હયલ વીરપા વૌહ.

અરહીખહેસ્ત જે સર્વથી સુંદર તથા પ્રકાશિત અમેષાસ્પંદને
(તથા સરજનહાર અહુરમજદની) સર્વે આશીષોને અમે સ્તવ્યે છિયે.

(હા. ૩૭ ૬૦ ૪.)

સ્વતો ગરો વહ્મંગ્ અહુરાધ મજ્દાધ અપાધયા વહિશતાધ
દદમહિયા યીપ્રમહિયા આયા આવએદયમહી.

(સરજનહાર) અહુરમજદને તથા અરહીખહેસ્તને વખાણુ સાથની
તથા માન સાથની આરાધના અમે અર્પણુ કર્યે છિયે, અમે સ્વિકાર્યે
છિયે તથા અમે ગ્રહર કર્યે છિયે.

(હા. ૪૧ ૬. ૧.)

ગાથામાં “અષ વહિશત” “અષ” અથવા “અષવન”
નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયા છે.

ચત્ન.

ફકરો.

- ૨૮ ૩-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧.
૨૯ ૨-૩-૭-૮-૧૦-૧૧.
૩૦ ૧-૫-૭-૮-૯-૧૦-૧૧.
૩૧ ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૧૩-૧૬-૧૭-૧૮-૨૦-૨૧-૨૨.
૩૨ ૨-૪-૬-૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩.
૩૩ ૧-૩-૫-૬-૭-૮-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪.
૩૪ ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫.
૪૩ ૧-૨-૪-૬-૮-૯-૧૦-૧૨-૧૪-૧૬.
૪૪ ૨-૩-૬-૮-૯-૧૦-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૭-૧૮-૨૦.
૪૫ ૪-૬-૭-૮-૧૦.
૪૬ ૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૧૦-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૧૯.
૪૭ ૧-૨-૪-૫-૬.
૪૮ ૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૧-૧૨.
૪૯ ૧-૨-૩-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧.
૫૦ ૧-૨-૩-૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦-૧૧.
૫૧ ૧-૨-૩-૪-૫-૮-૧૦-૧૧-૧૩-૧૫-૧૬-૧૭-૧૮-૨૦-૨૧-૨૨.
૫૨ ૧-૩-૪-૫-૯.

ક્ષત્રવૈર્ય.

ક્ષત્રવૈર્યનો અર્થ 'સ્વર્ગનું' (મરણ પ્રમાણેનું, સ્વતંત્ર) રાજ્ય, એવો થાય છે.

અહુરમઝદની રાજ્યસત્તા પૃથિવ ઉપર સ્થાપવાને માટે સૃષ્ટિકર્મ રચાયો છે. The Kingdom of Heaven, જેને માટે આખખલમાં ઠેકેઠેકે અભિલાષા ખતાવવામાં આવી છે, તેજ આ ક્ષત્રવૈર્યના કબજામાં છે. વૈર્ય એટલે મરણ, will થાય છે. અને જે 'મરણ' દ્રઢ હોય એટલે એકાગ્રચિત્તપણું થાય તો, આ જગત અને મીનોષ જગતમાં માનવી સ્વેચ્છાથી વૈભવ અને મહિપતિપણું ભોગવી શકે છે. મનને વશ કરવે, સૃષ્ટિ વશ થાય છે. મન વશ કરવા માટે અમેષાસ્પંદો અને યજ્ઞોદાને રાજી રાખવા જોઈએ. તેમને સંતોષવા માટે તેઓ જે જે સદ્ગુણો માનવી પ્રત્યેથી ધર્ય છે, તે માનવીએ પોતાના જીવનમાં અહોનિશ દેખાડવા જોઈએ. તે સદ્ગુણો કયા, તેનું દરેક યશત, ન્યાયશમાં સ્પષ્ટિકરણ કરવામાં આવ્યું છે.

इहैव तैर्जितः सर्गो येषां साम्ये स्थितं मनः ।

निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥

ભગવદ ગીતા ૫-૧૯.

તેઓથી આ ભૂમી ઉપરજ સૃષ્ટિ જીતાઈ છે, જેમનું મન સ્થિર થયું છે. બ્રહ્મ દોષરહિત અને સમ છે માટે તેઓ તેનેજ વળગી, અવલંબીને રહ્યા છે.

આ ભૂમીના પદાર્થો અને નાણાંઓ ઉપર એ સત્તાધારી છે. નિર્ધનને ધન દેનાર છે, માટે એને 'દયાળુ' ગણ્યો છે.

એનો શત્રુ સોવર છે, જેનો છેવટે એ અમેષાસ્પંદ પરાજય કરશે.

રક્ષાઈ વાઉરૂ—ચપાને દોઢી,
મોઈ યા વે અબિક્રા.
તા ક્ષત્રહ્યા અહુરા યા,
વંદ્રહુઉશ અપિશ મનંદ્રહો.

ઓ અહુરમજદ! (મારા) આનંદને માટે, તથા પુરતી રીતે દીનનું જ્ઞાન સંપાદન કરવાને કાળે શેહરેવરની તથા અહમનની જે આશીર્વાદ પામેલી આશીષો, તે ચોક્કસ રીતે (તું) મને આપ. (આતશ નિયાયશ.)

એજ હુમોઘન હર આઘન ગુનાહ.....ઓએમ અંદર શેહરેવર અયોજશસ્ત, અયોજશસ્ત સર્દગાંન જસ્ત, પ પતેત હોમ.

સર્વ પ્રકારનું (તથા) દરેક જાતનું પાપ કે જે મારેથી શેહરેવર (અમેષાસ્પંદ), (તથા) ધાતુ અને (ભાતભાતની) જાતની ધાતુઓ સાથે થયું હોય, (તે સર્વ પાપથી) હું પતેત કરીને પશ્ચાતાપ કરું છું. (પતેત પરોમાની કં ૮.)

ધધ ક્ષત્રેમ વધરીમ મન દાંમિ જરથુશ્ત્ર.

અહો જરથુશ્ત્ર ! અત્રે શેહરેવર (અમેષાસ્પંદ) મારી સર્જન છે. (હોરમજદ યસ્ત ૬. ૨૫.)

અય દઝેનય ક્ષૌરેન્ત.....ક્રા ક્ષત્રેમ વધરીમ.

આ દીનથી શેહરેવર (અમેષાસ્પંદ) રાજી થયા. (સરોશ યસ્ત વડી.

વૉહુ ઉખશ્યા મનંઘહા ક્ષત્રા અપાયા ઉશ્તા તનૂમ.

અહમન, શેહરેવર અને અરદ્દીબેહસ્તથી મારાં તનને નીરોગ અને યગવાન કરું. (હા. ૬૮ ૬૦ ૨૩

વૉહુ ક્ષત્રેમ યજમઘદે ક્ષત્રેમ વધરીમ યજમઘદે. અયઅૉ ખશુસ્તેમ યજમઘદે.

વૉહુ ક્ષત્ર (ગાથા) નું અમે વંદન કયે છે. શેહરેવરને અમે યાદ કયે છે. ધાતુને અમે વખાણ્યે છે. (વીસ્પરદ ક. ૨૦ ૬. ૧

ગાથામાં “ક્ષત્રવૈય” શબ્દ અથવા “ક્ષત્ર” નીચલા

ફકરાઓમાં વપરાયા છે.

યસ્ત.	ફકરો.	યસ્ત.	ફકરો.
૨૮	૯.	૪૪	૬-૭-૯-૨૦.
૨૯	૧૦-૧૧.	૪૫	૭-૯-૧૦.
૩૦	૭-૮.	૪૬	૪-૧૬.
૩૧	૪-૬-૧૫-૧૬-૨૧-૨૨.	૪૭	૧.
૩૨	૨-૬-૧૨-૧૩	૪૮	૫-૮-૧૧.
૩૩	૫-૧૩-૧૪.	૪૯	૫-૮-૧૦.
૩૪	૫-૧૦-૧૧-૧૫.	૫૦	૪.
૪૩	૬-૮-૧૩-૧૪-૧૬.	૫૧	૧-૨-૪-૬-૧૬-૧૮-
		૫૩	૮-૯.

સ્પેન્તામૈતિ.

આમૈતિ અવસ્તા અને વેદમાં ભક્તિ અને નમ્રતા ઉપર સત્તા રાખનાર લેખાઈ છે. ‘સ્પેન્ત’ એટલે વૃદ્ધિ કરનાર. માટે સ્પેન્તામૈતિનો અર્થ વૃદ્ધિગત કરનાર, ભક્તિ અથવા નમ્રતા થાય છે.

નમ્રતાની સહાય વિના અષો અહુરમજ્દના નિયમે પળાતા નથી, તેના અવ્યય ધામમાં પહોંચી શકાતું નથી, ભક્તિ વિના તેની પ્રેમ-દ્રષ્ટિ આકર્ષાતિ નથી, અને તેની પરમ કૃપાદ્રષ્ટિ વિના માનવી કદીએ તેના અમર ચરણને પામતો નથી. નમ્રતા, સરોષના ગુણો સાથે સર્વથી વધારે સમાનતાધરાવે છે.

ત્યારે અંદગી, યજ્ઞ એટલે ખળીદાન, અને દાન એ સર્વે અવશ્યના લેખાયાં છે.

‘તરેમત’ દૈત્યદ્રુએનો વિરોધી છે, જે છેવટે એનેથી હારશે. સ્થૂલ જગતમાં ધર્તિમાતાની ઉપર સ્પેન્તામૈતિ સત્તાધીશ છે.

અજ્ઞ હુમોઈન્ હુર આઈન્ ગુનાહુ...ઓઝ્મ અંદર સપંદારમહ, જમીન્, જમીન્ સદ્ગાંન્ જસ્ત, પ પતેત હોમ.

સર્વ પ્રકારનું (તથા) પ્રત્યેક જાતનું પાપ જે મારેથી અસપંદારમહ (અમેષાસ્પંદ), (તથા) જમીન (અને) (ભિન્ન ભિન્ન) ભાતની જમીન સાથે થયું હોય તે (સર્વ પાપ)થી હું પતેત કરી પશ્ચાતાપ કરું છું. (પતેત પરોમાની ક. ૮.)

ઇંધ સ્પેન્ત આર્મૈધિતિશ મન દાંમિ જરથુશ્ત્ર.

અહો જરથુશ્ત્ર! અત્રે અસપનદાહ (અમેષાસ્પંદ) મારી સંસર્ગ (છે).

(હોરમજ્દ યસ્ત ક. ૨૫.)

૧. યજ્ઞદાનતપઃકર્મ ન ત્યાજ્યમ્ કાર્યમેવ તત્ ।

યજ્ઞો દાનં તપશ્ચૈવ પાવનાનિ મનીષિણામ્ ॥

(ભગવત ગીતા ૧૮-૫.)

યજ્ઞ, દાન અને તપ એ સર્વે કદી ત્યજવાં નહીં, પણ ખરેખર કરવા યોગ્ય છે, કારણ કે એમણેથી જ્ઞાનીઓ પવિત્ર બને છે.

આર્મિયતિય રપેન્તય અએપાંમ્ હ્યએપો રિયનદયધ્વમ્; પદરિ ઉપિ વારયધ્વમ્ હાંમ ગવ નિદરજયધ્વમ્; હાંમ જન્વ જ્યયધ્વમ્.

અસપંદારમહની મારફતે તેમની (એટલે દુષ્ટ માણસોની) ખરાબીને તમે કાપી નાખો, (તેમની) અક્રહને આસપાસ ઢાંકી નાંખો, (તેમના) બે હાથને સાથે બાંધો, (તેમનાં) છુટણાને સાથે છુટો (તથા તેમાં) બેડી ધાલો. (હોરમજદ યશત ક. ૨૮.)

અય દએનય ક્રઓરેન્ત ક્રા...રપેન્ત આર્મિયતિય.

અસ્પંદાહ (અએપાસ્પંદ) આ હીનથી રાજી થયાં. (સરોશ યશત વડી ક. ૧૧.)

યિમ મજ્જદાઓ વસ્તે વંદ્રહુનંમ રેહુરપએસંદ્રહુમ મધન્યુ તાશ્તેમ, હુચિઓ મિથો રજુચ આર્મિયતિય રપેન્તય, ચહ્માઈ નોઈલ્ ચહ્માઈ નએમનાંમ કરન પદરિ-વએનોઈથે.

મેહુર ચજ્જદ, રશને ચજ્જદ તથા અસપંદારમહની સાથે મલીને (જે) (આકાશ) ને (સરજનહાર) અહુરમજ્જદે તારાથી શૃણુગારેણું (તથા) મીનાથી બનાવેણું વસ્ત્ર પેહરાવેણું છે, તેના બે છેડા (કોઈપણ માણસની) (બે આંખ) બેંધ શકતી નથી. (ફરવરદીન યશત ક. ૩.)

માત આર્મિયતિય રપેન્ત.

(તારી અરીશવંધની) માતા અસફંદારમહ (અએપાસ્પંદ) (છે.)

(અશીશવંધ યશત ક. ૧૬.)

ચજ્જમહદે થ્યાંમ મએથનંમ યાંમ આરમધતીમ રપેન્તાંમ.

તું અસપંદારમહ (જમીન) જે (અમારું) રેહકાણુ (તેને) અમે નચ્ચે છિયે. (હા. ૧૬ ક. ૧૦.)

ગાથામાં “રપેન્તાર્મિયતિ” શબ્દ નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

ચરન.	ફકરો.	ચરન.	ફકરો.
૨૮	૧-૩-૭.	૪૪	૬-૮-૧૦-૧૧.
૩૦	૭.	૪૫	૪-૭-૧૦.
૩૧	૪-૯-૧૨.	૪૬	૧૨-૧૬.
૩૨	૨.	૪૭	૧-૨-૩.
૩૩	૧૧-૧૨-૧૩.	૪૮	૧-૫-૧૧.
૩૪	૯-૧૦-૧૧.	૪૯	૨-૫-૧૦.
૪૩	૬-૧૦-૧૬.	૫૧	૨-૪-૧૧-૨૦.
		૫૩	૩.

હઉર્વતાત-અમેરેતાત.

આ બે અમેષાસ્પદો સિદ્ધિ, સંપૂર્ણતા અને અમરપણાં ઉપર સત્તા ધરાવે છે.

એ બન્નેની બેડયા તરીકેજ ઉપાસના થાય છે.

જડ જગતમાં હઉર્વતાત પાણીની અને અમેરેતાત વનસ્પતીની ઉપર અમલ ધરાવે છે.

સાતે અમેષાસ્પદોની સ્તુતી યસ્ન-હપ્તનંધહાષ્ટિ એટલે હપ્તન યશ્તમાં કરવામાં આવી છે, જે યશ્તોમાં નૈતિક અને અધ્યાત્મિક (રૂહાની) શીક્ષણથી ખાત્ર ભરપૂર છે. ઠેકેઠેક એ યશ્તમાં અપો અહુર-મઝ્દનું પરમ પદ કેમ પામવું તેનો ઉપદેશ આપવામાં આવ્યો છે, અને સાધનો દેખાડ્યાં છે. હઉર્વતાત અમેરેતાતની વિરૂદ્ધ દૈત્યોનું નામ તઉર્વિ અને ઝઘરીચ છે, જેઓનો એમણે હાથ છેવટે પરાજય થયો.

હઉર્વતાતેમ અપવનેમ અપહે રત્નમ યજ્ઞમઘ્દ; અમેરેતાતેમ અપવનેમ અપહે રત્નમ યજ્ઞમઘ્દ.

અષોઘના વડા અષો ખોરદાદને અમે સ્તવ્યે છિયે; અષોઘના અધિકારી અષો અમરદાદનું અમે વંદન કર્યે છિયે. (હાવન ગેહ ૬. ૫.)

અજ્ઞ હૃમોઘન હર આઘન ગુનાહ, હર આઘન મર્ગરજાન..... આએમ અંદર ખોરદાદ, આત્ર, આત્ર, તોખમગાંન જસ્ત, પ પતેત હોમ.

હરેક મકારનું (તથા) દરેક જાતનું પાપ, પ્રત્યેક જાતનું મૃત્યુ શીક્ષાને લાયક (મગરજાન) પાપ કે જે મારેથી ખોરદાદ (અમેષાસ્પદ),

૧. ભગવદગીતામાં હુંકમાં શ્રેષ્ઠ જ્ઞાન આપ્યું છે કે શાસ્ત્રવિધિ, દ્યૈનના નિયમનું ઉલ્લંઘન કરનારને નથી સંપૂર્ણતા કે નથી સુખ; વળી તે નથી ગશેઆન મેલવતો.

ય: શાસ્ત્રવિધિમુક્તસ્ય વર્તતે કામકારત: ।

ન સ સિદ્ધિમવાપ્રોતિ ન સુખં ન પરાં ગતિમ્ ॥

(ગીતા ૧૬ થી ૨૩)

જે પણ શાસ્ત્ર દેખાડેલી વિધિ (તરીક્ત) છાડીને, સ્વેચ્છાન આધિન થઈને વર્તે છે, તે સિદ્ધિ, સુખ અને પરમગતિથી વેગળોજ રહે છે.

(તથા) પાણી (અને) (લિન્ન લિન્ન) જાતનાં પાણી સાથે થયું હોય, તે (સર્વ પાપો)થી પતેત કરીને, હું પશ્ચાતાપ કરૂં છું.

(પતેત પરોમાની ક૦ ૮.)

અજ્ઞ હુમોઘન હર આઘન ગુનાહ.....ઓઝ્મ અંદર અમરદાહ,
ઉર્વર, ઉર્વર સર્દગાંન જસ્ત પ પતેત હોમ.

સઘળા પ્રકારનું (તથા) હરેક જાતનું પાપ જે મારેથી અમરદાહ (અમેષાસ્પંદ), (તથા) ઝાડપાણુ (અને) (ભાત ભાત) ની વનસ્પતી સાથે થયું હોય, તે (સર્વ પાપ) થી હું પતેત કરી પશ્ચાતાપ કરૂં છું.

(પતેત પરોમાની ક૦ ૮.)

ઘંધ હુઉર્વત અમરેતાત, યોઘ સ્તો મિજ્ઞદમ અષાઉનાંમ પરો-
અસ્તિ જસેન્તાંમ, મન દાંમિ જરથુશ્ત્ર.

અત્રે ખોરદાહ તથા અમરદાહ (અમેષાસ્પંદ) જેઓ ખીજ હસ્તિ-
માં જનારા અષો (લોકો) નો ખદલો છે, (તેઓ પણ) અહો જરથુશ્ત્ર!
મારી ઊત્પાદન (પેઢાયશ) (છે).

(હોરમજ્ઞ યસ્ત ક. ૨૫.)

અય દઝ્યેનય ક્રઝ્ઝોરેન્ત..... ક્રા હુઉર્વતાસ, ક્રા અમરેતાસ.

આ હીનથી ખોરદાહ તથા અમરદાહ અમેષાસ્પંદ ખન્ને રાજી થયા.

(સરોશ યસ્ત ક૦ ૧૦.)

મજે અવખ્યાઘ મજે રફેનોખ્યાઘ દાઘદી હુઉર્વાતાઝ્ઝા.

અહો ઊચ પંક્તિના (અહુરમજ્ઞ)! (અમારી) સહાયતાને માટે
તથા આનંદને કાળે હુઉર્વતાત તથા અમેરેતાત (અમને) તું આપ.

(હા. ૫૮. ક૦ ૭.)

હુઉર્વતાતેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજ્ઞમધદે. અમરેતાતેમ
અષવનેમ અષહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.

અપોઘના અધિકારી અષો ખોરદાહને અમે સ્તવ્યે છિયે. અપોઘના
વડા અષો અમરદાહની અમે સ્તુતિ કર્યે છિયે.

(હા. ૭૧. ક૦ ૧૨.)

સરોઘ જૂજ્ઞદ્યાઘ હુઉર્વતા અમરેતાતા.

હુઉર્વતાત્ (આ દુન્યાનું સુખ) તથા અમેરેતાત્ (પરલોકમાં
અમરપણું) (મારા) અધિકારમાં હું મેળવું.

(હા. ૪૪ ક૦ ૧૭.)

યત્ત મોઘ મજ્જા અપિવધતી હઉર્વાતા અમેરેતાતા.

અહો અહુરમજ્જહ! હઉર્વાતાત અને અમેરેતાતની મારફતે મને જણાએલું છે. (હા. ૪૪ ક. ૧૮.)

ગાથામાં “હઉર્વાતાત” નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

ચરન.	ફકરો.	ચરન.	ફકરો.
૩૧	૬-૨૧.	૪૪	૧૭-૧૮.
૩૩	૮.	૫૫	૫-૧૦.
૩૪	૧-૧૧.	૪૭	૧.
		૫૧	૭.

ગાથામાં “અમેરેતાત” નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

ચરન.	ફકરો.	ચરન.	ફકરો.
૩૧	૬-૨૧.	૪૪	૧૭-૧૮.
૩૨	૫.	૪૫	૫-૧૦.
૩૩	૮.	૪૭	૧.
૩૪	૧-૧૧.	૫૧	૭.

આદર.

અહુરમજ્જહ પોતે પ્રકાશ છે. અગ્નિની પૂજા સઘળા આર્યોમાં ચાલુ છે. જેમ અવસ્તામાં તેમજ વેદમાં એને એક ‘અગ્ર દેવતા’, પ્રથમ દરજ્જેના યજ્ઞની ઉપમા આપી છે.

‘અનદ્ય રઓચાઓ ખધાતાઓ’ એટલે સૃષ્ટિના અનહદ તેજને પણ વારંવાર નમન કરવામાં આવે છે, અને કેટલાક તારાઓ, તિશ્તર,

૧. તેજસ્તેજસ્વિનામહમ્ (ગીતા ૧૦-૩૬.)

વિભૂતી યોગમાં શ્રીકૃષ્ણે પોતાને “તેજોવાળાનાં તેજ” એ રીતે ઓળખાવ્યો છે.

યદ્યદ્વિભૂતિમસત્ત્વં શ્રીમદ્ગર્જિતમેવ વા ।

તત્તદેવાવગચ્છ ત્વં મમ તેજોઽશસમ્ભવમ્ ॥

અર્થ:-જેપણ યશસ્વિ, નેક, સુંદર અને મહાન છે, તે સર્વ મારાં તેજના એક અંશ-માંથી સૃષ્ટિમાં પ્રગટ થયું છે.

વનન્ત, સતવએસ, હપ્તોપરિંગ, ઇત્યાદીનો પણ નમસ્કાર કરવામાં આવે છે, કારણ કે એ સર્વે અળકાટવાળા છે.

જરથોસ્તિઓ ‘આતશ’ ને અત્યંત પૂજ્ય ગણીને, તેને આતશ-કહેલમાં સ્થાપન કરીને સેંકડો, હજારો વર્ષો પર્યંત પ્રજવલીત ચાલુ રાખે છે, અને તેના સાધનથી મીનોઇ જગતમાં ભક્તિ અને માત્ર સીધાં મોકલી શકે છે, અને મીનોઇમાંથી અસંખ્ય આશીષો ઉતારી દાવે છે. કારણ કે અપવહિશતની એ ઇધાણી છે અને અપ વહિશત ભજનાર, સ્તૂતી કરનાર, ઇજનાર (યજ્ઞોચાગ કરનાર) તરીકે અહીં અહિંશત યશમાં વર્ણવ્યો છે.

“અઘ્યા ઇવા આગ્રો વેરેજેના પઓઉરૂયે પધરિ-જસામઇદે મજદા અહુરા ઇવા ઇવા મઇન્યૂ રપેનિસ્તા” અને “હ્યત્ વા તોઇ નામ નાંમ્ વાજિસ્તેમ્, આતરે મજદાઓ અહુરઘ્યા, તા ઇવા પધરિ-જસામઇદે” એ પ્રમાણે હપ્તન યશમાં આપણે પ્રાર્થના કર્યે છિયે. એટલે, આ આતશ (અગ્નિ) ના સાધનથી સર્વથી આદિ (અમે) સર્વથી ઊત્તમ વૃદ્ધિગત કરનાર મીનો (અવ્યક્ત) અહુરમજદ, તને પામ્યે છિયે. અને ‘હે અહુરમજદના આતશ! નામોમાંનું તારું’ (એક) વાજિસ્ત? (છે), તે (નામ) ના સાધનથી તને (હે અહુરમજદ!) અમે પામ્યે !”

આતશની મારફતે માનવીને આનંદ મળે છે. તેને સર્વથી વધુ વેગવાળો, હિમત અને સુખ દેનાર, અદ્ભૂત પ્રકારે સહાયતા દેનાર, દ્રેષી અને ક્રીનાઓરને મજબૂત હંડ અથવા શીક્ષા કરનાર લેખે અવસ્થામાં ગણેલો છે. તે ઝટ આસાની, પોષણ, મોટાઇ, વાક્યાતુરી, ઉરવનનું ડહાપણ, જાગૃતિ, દ્રઢતા, સદગુણી, અને દેશભક્ત સંતતી, અને ઉત્તમ બોધ દે છે.

અહુરમજદ પોતે પણ છેવટે અષો અને દુષ્ટો સંખ્યાંથી ચુકાદો આપશે તે સંધનાર્મીનો અને આતશની મારફતે આપશે; અને ઉત્તમ ફળ અને શીક્ષા એ પણ તેમને આતશના સાધન વડેજ પહોંચશે. કારણ કે આતશ એજ અષોઇનું સાક્ષાત સ્વરૂપ છે.

આતશની સુંદર ન્યાયશમાં તેની સ્તુતી અને તેનેથી નીપજતા

૧. એનો અર્થ તેજ, પ્રકાશ એવો થાય છે.

૨. જુઓ યજ્ઞને હા. ૩૪. ૪.

મહાન લાભો દર્શાવ્યા છે, તેમા સર્વોત્તમ સાત્ત્વિક મન, સદયુક્તની લાંબા કાળની અપોષ્ઠને અંગે પ્રાપ્તિ, અને આત્માનંદ છે.

અંગ્રેમિનો જ્યારે અપોષ્ઠના સંસ્થાનો ઉપર બસારો કરે છે ત્યારે, આદર યજ્ઞ અને વોહુમનો ખન્ને, તેની સામે યુદ્ધ કરીને તેને મારી હઠાવે છે. આતશની ઉપર મુઠડાં બાળવાનું મોતની સજાને પાત્ર કૃત્ય ગણાય છે. અને જરથોસ્તિઓ એ ઘણાંજ નામાંકિત આતશકહેલો ખંધાર્વાને, તેની જાળવણી કરતા રહ્યા છે, જેમકે શાહ જમશીદ, શાહ કેબુશર અને શાહ ગુસ્તાસ્પે આતશકહેલો આદર ફોબા, ગુરાસ્પ અને આદર જુરઝીન મહેરનાં સ્થાપ્યાં હતા. તેઓના વંશજો આજ બેઘડક ખીડી કુકે અને ફીમેટાર્યમો ખંધાવા નીકળે એ કળયુગનો ખરો જીહાદી દોરજ ગણાવો જોઈએ.

કેમ ના મજ્જદા મવધતે પાયૂમ દદાલ, હાલ મા દ્રંગવાઓ દીદરેષતા અએનંદ્રહે, અન્યેમ થ્વહાલ આશ્રસ્યા મનંદ્રહસ્ત્યા, યયાઓ બ્યઓથનાધશ અપેમ થ્વઓશતા અહુરા, તાંમ મોધ દાંસ્ત-વાંમ દએનયાધ કાવઓઆ.

જ્યારે કોઈ દુષ્ટ માણસ કીનો લેવાને (અથવા દુઃખ દેવાને) મારી ઉપર ડોળા કકડાવે (ત્યારે), અએ અહુરમજ્દ! મને તથા મારા લગતાઓને માટે કયો શખ્સ ખચાવ આપશે! આતશનો તથા મનનો (એટલે ઘરખારને લગતાં સુખનો તથા મનની શાન્તિનો) (ખચાવ) તું સિવાએ (ખીજે કોણ આપશે)? જે બેહુનાં કામઘી, અએ અહુરમજ્દ! અપોષ્ઠ વધે છે. દીનને માટે તે જ્ઞાન (અએ અહુરમજ્દ!) મને તું જાહેર કર.

(કેમના મજ્જદા.)

નેમસે-તે આતર્શ મજ્જદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશત યજ્ઞત.

અએ સાડું આપનારા અહુરમજ્દના આતશ, સહુધી ચઢતા યજ્ઞ! તને નમાજ (હોજો)!

ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ.

આતશ બેહોરાંમ આદર ફરા,

આતશ આદરાંન આદર ફરા.

આતશ દાદગાહ આદર ફરા.

મહાન આતશ બેહરાંમના આતશનો પ્રતાપ તથા ખોરેહ જીઆહે થાઓ !

ખુબેરગ આતશ આહરાનના આતશનો પ્રતાપ તથા ખોરેહ જીઆહે થાઓ !

ખુબેરગ આતશ દાદગાહના આતશનો પ્રતાપ તથા ખોરેહ જીઆહે થાઓ !

અલ તોધ આતરૈમ અહુરા
અઓજોંઘ્રહવન્તેમ અપા ઉસૈમહિ
અસીશ્તેમ, એમવન્તમ, સ્તૌધ
સ્પૈન્તેમ, ચિથા-અવંઘ્રહેમ;
અલ મજ્જદા દધમિખ્યન્તે જસ્તા-
ધસ્તાધશ દૈરેશ્તા અએનંઘ્રહેમ.

ઓ અહુરમજ્જદ! (અમે) તારાં જોરાવર, સહુથી તેજીવાલા, હિમ્મત આપનારા, હુમેશાં ખુશી કરનાર, ઘણી રીતે (અથવા અજબ રીતે) મદદ કરનારા આતશને અપ (ધ્યાને અરહીબેહશ્ત અમેશાસ્પંદ)ની મારફતે ઇચ્છિયે (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે. ઓ અહુરમજ્જદ! (આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં કૌવતથી દેષ રાખનાર (તથા) કીનો રાખનાર માણસને મજબુટ પકડનારો (એટલે શીક્ષા કરનાર) (છે).
(આતશ નિયાયશ.)

અહ્યા થ્યા આથો વૈરજેના પઓઉર્યે પધરિ-જસામધદે,
મજ્જદા અહુરા થ્યા થ્યા મધન્યુ સ્પૈનિશ્તા, ચે આ અખ્તિશ અહ-
માધ ચેમ અખ્તોયો દાઓંઘ્રહે.

(ભણુનાર કહે છે) આ આતશની મારફતે, અએ હોરમજ્જદ સહુથી વૃદ્ધી કરનારા મીનો! સહુથી પેહલાં (અમે) તને (અને) તને (જ) પહોંચીએ છીએ. જેને ગલીચી (લાગેલી હોય છે) (તે) ગલીચીને તે (આતશ) લઈ લે છે.
(હા. ૩૬ ૬. ૧.)

ઉર્વાજિશ્તો હવો ના યા તાયા, પધતિ-જમ્યાઓ આતરૈ મજ્જદાઓ અહુરદ્યા, ઉર્વાજિશ્તદ્યા ઉર્વાજ્યા નાંમિશ્તદ્યા નેમંઘ્રહા નાઓ;
મજિશ્તાઠ યાઓંઘ્રહાંમ પધતી જમ્યાઓ. આતશ વોધ મજ્જદાઓ

અહુરહા અહી; મધ્યેઉશ વોધ અહા રપેનિરશે અહી, હાલ વા
તોધ નામનાંમ વાજિરતેમ, આતરે મજદાઓ અહુરહા, તા ય્યા
પધરિ-જસામધે.

(તે) માણસ પોતે (આ) શક્તિથી (એટલે આતશની મારફતે,
હોરમજદને પોંહચાથી) ઘણોજ ખુશાલ છે). અએ હોરમજદના
આતશ! ઘણીજ ખુશાલીવાળાની ખુશાલીથી (તથા) ઘણીજ નામાં-
કિતની ખંઠગીથી (તું) અમને પોંહચ; કામોમાંના સહુથી મોટાં (કામ)
ને માટે તું (અમને) પોંહચ. અએ આતશ! હોરમજદની (તું) એક
નિશાન છે. (અએ આતશ!) (તું) તે મીનોની (દાદાર હોરમ-
જદની) સહુથી વૃદ્ધી કરનાર નિશાન છે. અએ હોરમજદના આતશ!
નામોમાંનું તારૂં (એક નામ) વાજિરત છે). તે (નામ)ની મારફતે તને
(અએ હોરમજદ!) અમે પોંહચીએ. (હા. ૩૬ ફ. ૨-૩.)

હાવનીમ આરવમ આ હુઓમો ઉપાધલ જરથુરતેમ આતરેમ
પધરિ-યયોજદ્યેન્તેમ, ગાથાઓસ્ય સ્વાવયન્તેમ.

હાવન ગેહમાં હોમ (પેગમખર) જરથોશ્તની નજદીક આવ્યો,
(જે અશો જરથોશ્ત) આતશને આસપાસથી પાક કરતા (હતા) તથા
ગાથા ગાધને લણતા (હતા.) (હા. ૯ ફ. ૧.)

સઓચિનવન્તેમ ખવાહિ યથ આતરેમ.

આતશના જેવો (તું) ચળકાટવાળો થજે ! (આત્રીને જરથોશ્ત ફ. ૧.)

નિદેત અહાલ વજત આતર્શ યો ઉપ-સુખ્તો ઉબ્રમ યો કવ-
ઓમ ખરેનો.

તેની (મેહર યજદની) પછવાડે ચળકાટવાળો આદર યજદ
(તથા) જોરાવર કેઆની ખોરેહ જાય છે). (મેહર યશ્ત ફ. ૧૨૭.)

યલ તિતરલ અઘરો મધ્યુશ દાહીમ અપહે વંઘહેઉશ, અન્તરે
પધરિ-અવાતેમ વોહુચ મનો આતર્શય.

જ્યારે અંગ્રેમીનો લલી અશોધની પેદાએશમાં એકદમ ધસારો
કરીને દાખલ થયો, (ત્યારે) (તેઓની) વચ્ચે બહુમન (અમેષારૂપંદ)
તથા આદર (યજદ) ગયા. (ફરવહીન યશ્ત ફ. ૭૭.)

રૂપેન્તો મધન્યુશ અર્થેમ કુંઘ્નહરેચયલ વૉહુચ મનો, અર્થેમચ વહિશ્તેમ, આતરેમચ અહુરહે મજ્જદાઓ પુથ્રેમ.

સપેનામીનોએ (પોતાના) કાસઢ તરીકે બેહમનને અરહીબેહશ્તને તથા હોરમજ્જદ (ની તરફ) ના (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર આતર (આદર યજ્ઞ) ને મોકલ્યા. (જમ્યાદ યસ્ત ક. ૪૬)

અધાલ કૃષ હાંમ-રાજયત આતર્શી મજ્જદાઓ અહુરહે, ઉધતિ અવથ મંઘ્નહાનો અર્થેતલ ખરેનો હુંગરેફાને ચલ અખરેતેમ.

ત્યાર પછી હોરમજ્જદનો આદર યજ્ઞ આ પ્રમાણે (નીચે મુજબ) વિચાર કરતો સીધો આગળ ચાલ્યો:—

તે અખુટ ખોરેહનો હું સંગ્રહ કરીશ. (જમ્યાદ યસ્ત ક. ૪૭.)

તુમ.....યજ્ઞેમ્નો, આતરેમચ અહુરહે મજ્જદાઓ.

(તે કેરદાર રાસ્ત માણસનાં રવાનને કહે છે) તું હોરમજ્જદના આતશને વખાણતો હતો. (હાદોખ્ત નુસ્ક ૫૨-૨. ક. ૧૩.)

નિવએધયેમિ હુંકારયેમિ, આથો અહુરહે મજ્જદાઓ યએ-તુથતેમાર્ધ.

ઘણાજ મઢદે પહોંચનાર હોરમજ્જદના આતશને હું ઇજન કડું છું તથા મીજલસમાં આદરમાન આપું છું. (હા. ૧. ક. ૨.)

નિવએધયેમિ હુંકારયેમિ તવ આથો અહુરહે મજ્જદાઓ પુથ્ર મત વીરપએધ્ધયો આતરેખ્યો.

હોરમજ્જદની તરફના (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર આતશ તને (તે) સાથે તમામ આતશોને હું ઇજન કડું છું તથા મીજલસમાં આદરમાન આપું છું. (હા. ૧. ક. ૧૨.)

અપય દધાંમિ અએસ્મ ખઓધિ ક્તુમઢને જરથુશ્ત્રહે સ્પિત:-મહે અપઓનો ક્વપએ.

હોરમજ્જદની તરફના (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર (અથવા અહુર-મજ્જદના પુત્ર) તું આતશની ખુશાલીને માટે અએસમ તથા બોય પવિત્રાધથી હું આપું છું. (હા. ૭. ક. ૨.)

ફૂંચેહે વાજિશતહે અસ્તોઘશ રતૂમ આમ્રુચે આતરેમ અહુરહે મજ્જદાઓ.

ધ્યારી (તથા) સહુથી તેજવાલી હૈયાતીના સરદાર હોરમજ્જદના આતશને હું યાદ કરું છું. (હા. ૧૩ ક. ૨.)

અહ્યા થવા આશ્રો વરેજેના પઓઉરચે પધરિ જસામધદે મજ્જદા અહુરા થવા થવા મધન્યુ રપેનિશ્તા ચે આ અખતિશ અહુમાધ ચેમ અખતોયો દાઓઘાહે.

ઉર્વાજિશ્તો હવો ના યા તાયા પધતી-જમ્યાઓ આતરે મજ્જદાઓ અહુરહ્યા ઉર્વાજિશ્તહ્યા ઉર્વાજયા નામિશ્તહ્યા નેમઘહા નાઓ મજિશ્તાધ યાઓઘહાંમ પધતી જમ્યાઓ.

આતશ વોધ મજ્જદાઓ અહુરહ્યા આહી મધન્યેઉશ વોધ અહ્યા રપેનિશ્તો આહી યલ વા તોધ નામનાંમ વાજિશ્તેમ આતરે મજ્જદાઓ અહુરહ્યા તા થવા પધરિ-જસામધદે.

(ભણનાર બોલે છે) અએ સહુથી વૃદ્ધી કરનાર હોરમજ્જદ આ આતશની મારફતે સર્વથી પેહલાં (અમે) તને પહોંચ્યે છિયે. જેને ગલીચાધ (લાગેલી હોય છે) તે ગલીચાધ તે (આતશ) લઇ લે છે.

(તે) માણસ પોતે એ શક્તિથી ઘણાજ ખુશાલ છે. અએ હોરમજ્જદના આતશ! ઘણાજ ખુશાલીવાલાની ખુશાલીથી (તથા) ઘણાજ નામાંકીતની અંદગીથી (તું) અમને પહોંચ. કામોમાંના સૌથી મોટાં (કામ)ને માટે તું (અમને) પહોંચ.

અએ આતશ! હોરમજ્જદની (તું) એક નિશાન છે. અએ આતશ! (તું) તે મીનોની સાથી વૃદ્ધી કરનાર નીશાન છે. અએ હોરમજ્જદના આતશ નામોમાંનું તારું (એક નામ) વાજસ્ત છે. તે નામ (ની મારફતે) તુંને અએ હોરમજ્જદ અમે પહોંચ્યે. (હા. ૩૬. ક. ૧, ૨, ૩.)

વીરપેસ્ત્ય સ્ત્રેઉશ્ય માઓઘહાંમચ હવરેચ યજમધદે. વીરપ અનધ રઓઆઓ યજમધદે.

તમામ સેતારાઓને, ચંદ્રમાને તથા ખોરશેહને અમે વખાણ્યે છિયે. તમામ બેહેદ રોશનીને અમે વખાણ્યે છિયે. (હા. ૭૧. ક. ૬.)

વયાંમય વારેશ્વરિનાંમ ક્રવાકાઠ આશ્રય આહુરહે મજ્જદાઓ.

હોરમજ્જદા આતશની (નૈયતે) કૃતેહમંદ કલામો ભણવાને માટે
(તાબેદારી હોજો.) (વીસ. ૬. ૧૫. ૬. ૩.)

શ્વા આશ્રા સુઆ મજ્જદા વંઘહાઉ વીદાતા રાંનયાઓ.

ઓ હોરમજ્જદ! તારા રોશન આતશની મારફતે (તે મનુષ્ય)
(જીંદગીના) ભલા સંસારમાં મશગુલ થાએ છે. (હા. ૩૧. ૬. ૧૬.)

અત્ નોઇ આતરેમ્ આહુરા અઓજોંઘહવન્તેમ્ અપા ઉસમહી,
અસીશતમ્ અમવન્તેમ્ સ્તોઇ-રપેન્તેમ્ ચિથ્રા-અવંઘહૈમ્; અત્ મજ્જદા
દઘમિષ્યન્તે જસ્તા-ઇશ્તાઇશ દૈરેશ્તા અએનંઘહૈમ્.

ઓ હોરમજ્જદ! (હમે) તારા જોરાવર, સહુથી તેજવાળા, હિમ્મત
આપનાર, હમેશાં ખુશી કરનાર, ઘણી રીતે (અથવા અજબ રીતે) મદદ
કરનાર આતશને અપ (અર્થાત્ અદીખેહશ અમેશાસ્પંદ)ની મારફતે
ઇચ્છીએ (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે. ઓ હોરમજ્જદ! (આતશ)
(પાતાનાં) પુરતાં કૌવતે કરીને (તેની તરફ) દ્રેષ રાખનાર તથા કીનો
રાખનાર રાખસને મજબુત પકડનારો (અર્થાત્ શિક્ષા કરનાર) છે).

(હા. ૩૪. ૬. ૪.)

શ્વહ્યા ગરેમા આશ્રો અપા-અઓજંઘહો દિત્ત મોઇ વંઘહૈઉશ
હજે જિમલ મનંઘહો.

અશોઇનુ કૌવત રાખનારા તારા આતશના પ્રતાપની મારફતે
ભલાં મનનું કૌવત મને મળે! (હા. ૪૩. ૬. ૪.)

અત્ આ શ્વહ્યાઇ આશ્રે, રાતાંમ નેમંઘહો અપહ્યા મા યવત્
ઇસાઇ મન્યાઇ.

જ્યાં સુધી મારામાં તાકાત રહેશે (ત્યાં સુધી), (અએ હોરમજ્જદ!)
તારા આતશને માટે નમાજની (તથા) અપોઇની ભેટને ખચીત હું કીમતી
ગણીશ (અથવા માનથી જોઇશ.) (હા. ૪૩. ૬. ૧૬.)

અન્યેમ્ શ્વહ્યાત્ આશ્રસ્યા.

આતશનો (વધારો) તું સિવાએ (ખીજે કોણ આપશે)?

(હા. ૪૬. ૬. ૭.)

તા દાઝો, સ્પેન્ટા મધન્ય મજૂદા અહુરા, આશ્રા વંદ્વહાડિ વીદાધતે રાનોમખ્યા આમંતોઈશ દેખાંજંદ્વહા અપખ્યાયા; હા-જી પચ્ચોઉરૂશ ધવેનો વાડિરાધતે.

અએ આખાદી કરનાર અનદીઠ હોરમજદ! (તારા) આતશની મારફતે તે બે હરીફાને, (તેઓની) સંપૂર્ણ મનશની તથા અપોધના વધારા મુજબ, લલા ચુકાદામાં (એટલે વાજખી ધનસાફ કરીને) તે (ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેનો બદલો) તું આપે છે; અને (તારો) તે (વાજખી ચુકાદો) ઉમેદવારોને પુરતી રીતે ખચીત પસંદ પડે છે.

(હા. ૪૭. ૬. ૬.)

જવો આત્રેમ કાવચેધતિ.

(તે નાપાક આશમોગ) જીવતાં જીવત આતશને જીજાવી નાંખે છે.

(વંદી. પરગ. ૧૨. ૬. ૨૩.)

અવંદ્વહે ન્માનહે ન્માનો-પધતિ ઉસેહિશત. અધવિ વસ્ત્ર યા-આંદ્વહુયંદ્વહિ ક્રા જસ્ત સ્તનયંદ્વહિ આ અએસ્માં યાસંદ્વહિ અવ માંમ બર પધતિ માંમ રઓંચય અએસમનાંમ યઓજદાતનાંમ કસ્ના-તઓંમખ્ય જસ્તઓંમખ્ય અવિ મે આજિશ દઓંવો-દાતો પરોધવ પધરિ-ધેમ અંદ્વહવાંમ અવદેરનાંમ સદયેધતિ.

ત્યારે રાતના પેહલા ત્રીજા ભાગને માટે (એટલે રાતના પેહલા પહોરમાં) હોરમજદનો આતશ ધરના ધરધણીને (નીચે પ્રમાણે) બોલાવે છે:-

“અએ ધરના ધરધણી! (મારી) મદદને માટે તું ઉઠ, (આંગ) ઉપર કપડાં તું પહેર, (તારા) બે હાથો તું ઘો, કાઠી તું શોધ (અને) મારી નજદીક લાવ. દેવની રૂદી પ્રમાણે ચાલનાર આજીશ (નામનો) દેવ મારી જીંદગીના મોતને માટે આવી પહોંચે, તેની આગળ બે ઘોયેલા હાથે કરીને પાક કીધેલી (અથવા સોજી) કાઠીઓમાંની (કાઠી) (મુકીને) મને રોશન કર.

(વંદી. પરગ. ૧૮. ૬. ૧૬.)

“તારે ત્યાં (એટલે તારા કખીલામાં) ગાએ દોરનું ટોળું જીઆદે થજે ! (તારે ત્યાં) માણસોનો જથ્થો (થજે) ! તને કામ કરતું મન થજે ! તારી જીંદગી કામ કરતી થજે ! જેટલી રાત તું જીવતો રહે તેટલી (રાત) ખુશાલી ભરેલી જીંદગીના જીવ સાથ તું (તારી) જીંદગી ગુજારજે.”

જે કોઈ તે (આતશ) ને માટે સુકી, રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી તથા પાક કીધેલી કાઠી અશોધની આશીર્વાદથી લઈ જાય છે, તેને માટે આતશની આ (ઉપર કહેલી) કુ:વા (છે). (વંદી. પરગ. ૧૮. ૬૦ ૧૯.)

આથ્રે જૂઓંથ્રાઓં ક્રબરોધશ્ર ખુજ્જદનાંમ અએસ્મનાંમ
આથ્રે ક્રબરોધશ્ર વોહુ-ગઓંનનાંમ બઓંધિનાંમ આથ્રે ક્રબરોધશ્ર.
આતરેમ વાજિશતેમ કાયજએશ દએઉમ જનંમ સ્પેનજઘરીમ

આતશને માટે ભેટ તને લઈ જવી જોઈએ; આતશને માટે સુકાં લાકડાંઓમાંનાં (લાંકડાં) તારે લઈ જવાં જોઈએ; આતશને માટે વોહુગઓંન (નામની) ખુશઓંમાંની (ખુશઓં) તારે લઈ જવી જોઈએ. (વંદી. પરગ. ૧૯. ૬૦ ૪૦.)

યો આતરેમ અઓંન્યત્ હુય પરો-ખેરજ્યાત દાઘતીમ ગાતૂમ
અવી અવખરધતિ અત્ અહમાધ નધરે મીજદેમ અંઘહત્ પસ્ય
અસતસ્ય અઓંધંઘહસ્ય વી-ઉરવીશતીમ. આઅત્ અઓંત્ અહુરો
મજ્જદાઓં યવત્ અહમાધ પધતિનાંમ ઉર્વરનાંમ અએતયત્ આતરે
સએાકનાંમ હાંમ-ખેરેત દાઘતીમ ગાતૂમ અવિ અવખરધતિ.

અએ દાદાર! જે (કોઈ શખ્શ) પિતલ (અથવા તાણું) સાથે કલ્લાધની મેળવણીથી બનેલી મીશ્રિત ઘાતુનાં (કારખાનાંમાંથી) આતશને તેની લાએક જગાએ લઈ જાય છે, (તે શખ્સના) શરીરનું તથા છઠ્ઠીનું (એક ખીજથી) છુટું પડ્યા પછી, (એટલે તેના ગુજરવા પછી), તે માણસને માટે પેલી જેહાંનમાં કેટલો બદલો હોય? ત્યારે હોરમજદે કહ્યું કે જેટલાં ઓરવર (હોય) તેટલાં બલતાં લાકડાંને સાથે લઈને તેની લાએક જગાએ લઈ જાય તેટલો. (વંદી. પરગ. ૮. ૬૦ ૮૬.)

ગાથામાં “આદર” નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

યસ્ન.	ફકરો.	યસ્ન.	ફકરો.
૩૧	૧૯	૪૬	૭-૮
૩૪	૪	૪૭	૬
૪૩	૪-૯	૫૧	૯

સૂર્ય-મેહર.

સૂર્યને અવસ્તામાં હ્વરે-ક્ષએત (અઉર્વત્-અસ્પ્) એ નામે ઓળખ્યો છે. હ્વરે-હુર-સ્વર, સુર, એ સર્વે એકમેકને મળતા શબ્દો છે, તેથી એ નામનું ધરાની અને વૈદીક સમાનપણું જણાય છે. એના પ્રકાશને લીધે 'સુર', દેવગણો, હિન્દુ દેવોનું નામપણુ દર્શાવે છે.

તેને અઉર્વત્-અસ્પ્ એટલે વેગવાળા અશ્વો અથવા ઘોડાવાળો, એવી ઓપમા આપી છે. એનાં કીરણો જે દર સેકન્ડે ૯૬ લાખ માઇલ આજના પદાર્થજ્ઞાનને હિસાબે દોડે છે, તેને માટે એ નામ કેટલું યોગ્ય છે, તે સમજવું સહેલ છે.

પુરુશેદ-મેહરની ન્યાયશ દર દીવસમાં ત્રણ મહર અથવા ગેહોમાં કરવાની વિધી આપણી જરૂરથી તરીકતે દેખાડી છે, તે જણાવે છે, કે એ મહાન જીવન શક્તિના રક્ષક સૂર્ય અને તેના ચઝદની અગત્ય કેટલી ભારી છે. સૂર્યમાંથી સર્વ ગરમી અને જીવન શક્તિ, સર્વ જ્ઞાનતંતુઓને સજીવન કરવાનું બળ, પ્રાણીઓ અને વનસ્પતીની વૃદ્ધિ-ગત કરવાની શક્તિ પ્રવાહરૂપી નીકળીને, લીલાલહેર કરે છે. સૂર્ય જે એક મિનીટ સૂર્યમંડળમાંથી લોપ અથવા અદ્રવ્ય થાય, તો હરેક પ્રાણી ઠંડીને લીધે અકડી અને પ્રાણ મુકી દે. તેથી એ ચઝદને સર્વોત્તમ મહાત્મા લેખી, તેમનો નમસ્કાર ત્રણ વેળાએ હર દિને કરવાનો આદેશ અથવા હુકમ છે.

સુંદર પુરુશેદ ન્યાયશમાં બહુ શુભ મર્મના વિષયો છે; પ્રથમ અહુર-મઝદની એને અને ચંદ્રમાને બે આંખો લેખીને, એ સાક્ષાત અહુરમઝદને નમસ્કાર થાય છે. પછિ ગેઉશ-ઉર્વન, ગૌમાતા એટલે ધર્તિ માતા જેને

૧. જ્યોતિષાં (અહં) રવિરશુમાન્ ।

(ભગવદ ગીતા. ૧૦-૨૧.)

પ્રકાશ કરનારાઓમાં હું કીરણોવાળો રવી છું.

૨. અનાદિમધ્યાન્તમનન્તર્વાર્યમનન્ત બાહું શશિસૂર્યનેત્રમ્ ॥

(ભગવદ ગીતા. ૧૧-૧૮.)

(તું શ્રી કૃષ્ણ) આદિ, મધ્ય, અંતરહિત, અપાર બળવાળો, અનંત બાહ્યોવાળો, ચંદ્ર, સૂર્ય જેની આંખો છે, (એવો જણાય છે).

પુરશેઠ યજ્ઞ ટેકવી રાખીને, પોતાની આસપાસ આરે માસ નૃત્ય કરાવે છે, તેને અને આદિ પૂરૂષ ગયોમર્દ જેની પ્રજા ધરતીને મનુષ્યોથી ભરપુર કરી રહિ છે, તેના ફરોહરને અને તેને સનમાર્ગે ચઢાવનાર અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબની ક્વધીને, અને અષો સકળ પ્રાણી માત્ર, જેનો ધર્તિમાતા ઊધ્વાર કરી રહિ છે તેને, નમન કરવામાં આવે છે. ત્યાર ફેડે નીરોગી (તંદરૂસ્ત) થવાનો મહામંત્ર બતાવ્યો છે. સુમતિ, અષોધ, સમાર્ગે વાપરેલું બળ અને આનંદ એ ચાર જો બરોબર મેળવ્યાં હોય તોજ સંપૂર્ણ આરોગ્યતા મળે, એવું ભેદી લખાણ કરવામાં આવ્યું છે; જે સમજાવવા માટે પોતાઓ લખી શકાય. વળી છેવટે સ્પેનામાનોની સાથે રવાન-બોખતગી મેળવનાર અથવા યોગ સાધનાર ભેટશે, એ પણ ગુહ્ય વચન તેમાં આવ્યું છે. પુરશેઠ પાયાની હોશ અથવા ચેતન્યમાં હરેક આર્બીદે ભેળાઈને, તેના સાધનવડે, ગરો-નેમાનની મુક્તિ અથવા મોક્ષની દશામાં પસાર થવાનો ઇશારો અત્રે આપ્યો છે. વળી ખીણ ન્યાયશોમાં નથી, તે મહાન શક્તિઓ-તીરતર, વનન્ત, આકાશ, જરવાને અકરને અને જરવાને દરેઘો-બધાત, આનંદી (ધર્મનો) માર્ગ, અપોધનાં (દૈત્યોને સાડું) ભયંકર હથ્યાર,^૩ સર્વોચ્ચ પહાડ, ભક્તવું ઊરવન અને ફરોહરને યાદ કરવામાં આવે છે.

વળી સૂર્યના કીરણથી જગતની સ્વચ્છતા થાય છે, અને તે કીરણો ઝીલી લઈને પૃથિવિ ઊપર મોનો યજ્ઞદો ફેલાવો કરે છે, તેનો ઇશારો કરીને તેનેથી જડ જગતની વૃદ્ધિ થાય છે, તેમજ પુરશેઠ યજ્ઞને તમસથી ઊત્પન્ન થતા દૈત્યો (અજ્ઞાન, આળસ, ઊધ્ધતપણું ઇત્યાદી) ને વશ કરવા આરાધનાર ભક્તને, તામસિક સ્વભાવમાંથી તે છુટકારો દે છે, એવું સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે. વળી પુરશેઠ યજ્ઞને ભજનાર પોતાના રવાન, અમેષાસ્પદો અને અહુરમઝદ એ સર્વેને ભજે છે, તમ કરે છે, એમ જણાવ્યું છે. તે ઉપરથી હીવાની જોત સમાન જણાય

૧. નયાડે છે, ફેરવે છે. ૨. અંગબળની કસરતો, અને ભરણ, પોષણ, પરમાર્થાદિ માટે ઉદયોગથી વપરાતું શારિરીકબળ, પ્રજા ઉત્પત્તિ માટે વપરાતું શારિરીક બળ, ઇત્યાદી. ૩. જેવું કે ઇંદ્રનું વજ્ર, શ્રી કૃષ્ણનું સુદર્શન ચક્ર, રસ્તમનો નામચીન શુરજ, ઇત્યાદી.

દિવ્યાનેકોચતાયુધમ્ ।

(તે વિશ્વ રૂપે) અનેક દેવિક શસ્ત્રો હાથમાં ધર્યાં હતાં.

(ભગવદ ગીતા. ૧૧-૧૦.)

છે, કે પુર્વોક્ત ખુરશેદ-પાયા જેમાંથી હોશ અથવા ચૈતન્યને હરેક ઉરવને પસાર કરવાનું છે, તેમાં ખુરશેદની ન્યાયશ ઉત્તમ મદદ કર્તા થાય છે; તેથી રવાન, અમેશાસ્પદો અને અહુરમઝદ સર્વે આનંદ પામે છે.

કેટલાકે ખુરશેદના ખાત્ત, દ્રવ્ય પ્રકાશને મહેરનું નામ આપે છે. એનીપણ સ્તુતી ખુરશેદ યશતના મોટા ભાગની સમાન છે. છેવટમાં મહેરના વિભાગો અન્તરે-દષ્ટ્યૂમ, આ-દષ્ટ્યૂમ, ઉપધરિ-દષ્ટ્યૂમ, અધધરિ-દષ્ટ્યૂમ, પધરિ-દષ્ટ્યૂમ અને અધધિ-દષ્ટ્યૂમ છે, એમ જણાવીને, એને મહાન ક્ષત્રોને આનંદ આપનાર લેખ્યો છે. તેનું ભક્તજનો પોતાના નીરોગ, નિત્યાનન્દ, ખુશાલી, ઉન્નતિ, કૃપા, વિજય, અંતઃકરણની શાન્તિ અને અપોધ (ચિત્ત શુદ્ધિ) ને માટે સ્તવન, દીવસમાં ત્રણ વેળાએ કરે છે. તે શરો ગણાયો છે. અસત્યનો ખરો કષ્ટ વેરી છે.

તેને મહેર દાવર લેખ્યો છે. કારણ કે સૂર્યના કીરણોની મારફતે માનવીના પાપોની અને પુણ્યની તે શુદ્ધ, અચુક ગણતરી રાખે છે. જેમ માનવી ફોટોગ્રાફ ઉતારીને રાખેછે, તેમ સૃષ્ટિમાં હરેક પ્રાણીના કૃત્યોનો અચુક હિસાબ સૂર્યમંડળમાં રહે છે. પછિ દુષ્ટોના પાપોની તે શીક્ષા અત્રે કીરણો મારફતે, અને ઉરવનને મરણાંતરે, યજ્ઞદી શક્તિની મારફતે તે મોકલી આપે છે. તેજ ક્રમાનુસાર પુણ્યવંતાઓને રક્ષણ, આરોગ્યતા અને ઉત્તમ હોશ આ ભૂમિ ઉપર અને મીનોઇમાં તે દે છે. માટે તેને કોધાયમાન કરવાનું બહુજ લયંકર છે, એમ મહેર યશત જે એક સર્વથી લાંબી યશત છે, તેમાં જણાવ્યું છે. મહેર એટલો પ્રતાપી છે, કે જગતના ઇતિહાસમાં એક એવો કાળ આવી ગયો હતો કે અહુરં યુરપ 'મહેર'ની આરાધના કરતું હતું. ખ્રિસ્તી ધર્મ તે ટાંકણે ઊભો ન થયો હોત, તો આખાં જગતમાં 'મહેર'ની પૂજા આજે પણ સર્વથી મોટા ભાગને માન્ય રહિ હત.

મહેરને હજાર કાનવાળો અને દશ હજાર આંખવાળો અલંકારી રીતે લેખ્યો છે. તેનો મર્મ ઉપર જણાવ્યો તેજ છે, કે હરેક વાણી અને વિચાર અને કૃત્ય તે સાંભળે છે અથવા જોઈને નોંધે છે. અને તેની આંખ, કાંનની શક્તિને કોઇપણ ઠગી અથવા ભુલાવી શકતું

૧. વિચાર પણ વાંચી શકાય છે, એ સાધારણ યોગબળ મેળવનાર સાદ પુરવાર કરી શકે છે.

નથી. માટે તે અત્યંત શુદ્ધ રીતે ન્યાય આપી શકે છે.^૧ મરણાંતરે, છેવટના ન્યાય માટે તેની સાથે સરોષ અને રબે ચઢે. સહકાર કરે છે.

ખોરશેહ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વદ્-અરપ્પે ખેરસાદ.

અમર, ચળકાટવાળો (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર ખોરશેહ (યજ્ઞ)^૨ (મારી મદદે) પહોંચો!

હવરે-ક્ષએતેમ અમર્પેમ રએમ અઉર્વત્-અરપ્પેમ યજ્ઞમધદ. આઅત્ત યત્ હવરે રઓંદિન તાપયેધતિ આઅત્ત યત્ હવરે-રઓંથો તાપયેધતિ, હિશ્તેન્તિ મધન્યવાઓંઘણે યજ્ઞતાઓંઘણે સતેમય હુજ્જરમય; તત્ ખરેનો હાંમ-ખારયેધન્તિ, તત્ ખરેનો નિપારયેધન્તિ, તત્ ખરેનો બક્ષેન્તિ જાંમ પધતિ અહુરધાતાંમ; ક્રાધતિય અપહે ગએથાઓં, ક્રાધતિય અપહે તનુયે, ક્રાધતિય હવરે યત્ અમર્પેમ રએમ અઉર્વત્ અરપ્પેમ.

અમર, પ્રકાશિત (તથા) તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેહને અમે વંદ્યે છિયે. જ્યારે ખોરશેહનો ચળકાટ તપ્ છે, જ્યારે ખોરશેહની રેશણી પ્રકાશે છે, (ત્યારે) સેંકડો તથા હજારો મીનો યજ્ઞે ઉભા રહે છે. (તે યજ્ઞે) તે રેશણીને એકઠી કરે છે (તથા) તે રેશણીને નીચે મોકલે છે, (અને ત્યાર પછી) અહુરમજ્ઞની જમીન ઉપર પાંચરી નાખે છે. અમર, પ્રકાશિત (તથા) તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેહ વૃદ્ધી કરે છે, અપોધની જગતની ઉન્નતિ કરે છે, (તથા) અપોધની સૃષ્ટિને આગળ વધારે છે.

(ખોરશેહ નીચાયશ ૬૦ ૧૧.)

સ્વેઉશય માઓંઘણેમય હવરેય રઓંથાઓં યજ્ઞમધદ.

તારાઓ તથા ચંદ્રમા તથા ખોરશેહ તથા રેશણીઓની સાથે અમે એકતાન થઈયે છિયે.

(ઉજ્જરન ગાંડ ૬૦ ૬.)

સએશતાંમ અત્ત તોષ કંહુરપ્પેમ કંહુરપાંમ આવએદયમહી, મજ્ઞદા અહુરા, ધમા રઓંથાઓં ખરેજિશ્તેમ ખરેજેમનાંમ, અવત્ત યાત્ હવરે અવાચી.

હે અહુરમજ્ઞ! ચઢતિ (રેશણીઓ)માંની આ સર્વથી ઊંચ રેશણી (જેને) ખોરશેહ કહે છે તેને, શરીરેમાંનાં તારાં સર્વથી સોહમણાં શરીર તરીકે અમે જાહેર કર્યે છિયે.

(મોટી હપ્તન યશ્ત ૬. ર. ૬૦ ૬.)

આઅત્ત મે અએમ્ પઠતિ-અઓખત હુઓમો અપવ દૂરઓષો,
વીવંદ્વહાઓ માંમ પઓધરયો મઓ અસ્તવધથ્યાઈ હુનૂત ગએથયાઈ;
હા અહમાઈ અપિથા ઔરેનાવિ, તલ્ અહમાઈ જસલ્ આયપ્તેમ;
યત્ હે પુથ્રો ઉસ્-જયત યો યિમો ક્ષએતો હવાંથ્યો, ખરેનંઘઉહ-
રતેમો જાતનાંમ, હવરેદરેસો મથ્યાનાંમ.

ત્યારે તે અષો (તથા) દર્દને પાછળ નાખનાર હોમે મને વળતો
ઊત્તર દીધો કે, વીંધામ પહેલો માણસ (હતો), (જેણે) (આ) જડ
જગતમાં મને (ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો;
તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થઈ, તેને આ લાલ સંપાદન થયો, તે એકે
તેને માટે એક છોકરો પ્રભાવથી જન્મ પામ્યો, જે જન્મ પામેલાઓમાં
સર્વથી અધિક ખોરેહવાળો (તથા) માણસોમાં સૂર્યની તરફ જોનારો,
(તથા) રેયતની સારી પેઢે રક્ષા કરનાર જમશેદ પ્રજાપતિ (હતો.).

(મોટી હોમ યસ્ત ક. ૧. ૬૦ ૩)

અઉર્વત્-અસ્પેમ અવાહિ યથ હવરે.

ખોરશેદના જેવો (તું) તેજ ઘોડાવાળો થજે!

(આક્રાને જરથોસ્ત ૬૦ ૬.)

યત્ કેરેનાઉન્ અમેષાઓ સ્પેન્ત વીસ્પે હવરે-હજઓષ, ક્રઓરેન્
ક્રદિન અવિ મનો જરજદાતોઽત્ અંઘઉહિત્ હય.

જે (સ્થળ) ખોરશેદ યજ્ઞ સાથે એકજ મરણ રાખનારા (એક
દિલથી ભેગા કાર્ય કરનારા) સઘળા અમેષાસ્પંદોએ અર્પણ કરેલાં
દિલની સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાથી ખનાવ્યું. (મેહેર યસ્ત. ૬૦ ૫૧.)

અવત્ હવરે-ક્ષએતેમ તરસય હરાંમ ઔરેજઘતીમ ક્રય આઘતિ
અઘવિય વજઘતે.

આ ખોરશેદ અલળુજ્ (પહાડ)ની પેલી પારથી આવીને ઊંચાઈથી
આગળ વધે છે. (મેહેર યસ્ત. ૬૦ ૧૧૮.)

સ્રઅશ્તાઈશિ હુમામ્ય ક્ષએતાઈ.

(મેહેર યજ્ઞ) ઘણા સુશોભિત, સૂર્યના (જેવા) ચળકાટવાળો
(તથા) પ્રકાશિત (છે). (મેહેર યસ્ત. ૬૦ ૧૪૩.)

પદ્ધતિષ હૂ અધ્વનૈમ, જૂખ્યમહિ ક્રોનામહિ માંમ ચિમ અહુ-
રૈમ મજ્જદાંમ.

સૂર્યના માર્ગ પ્રત્યે (એટલે દક્ષિણ દીશાએ) (મોહું કરીને), અહુર-
મજ્જદને અમે વાંદ્યે છિયે. (રશ્ને યશત. ૬૦ ૩.)

ઉપ તએરૈમ હુરઘથ્યાઓ અરેજો, યત્ત મે અધવિતો ઉર્વિસંન્તિ
.....હવરૈય.

અલખુજ્જ (પહાડ)ની તએર (નામની ટોચ) જેની આસપાસ.....
સૂર્ય મારે માટે ફરે છે. (રશ્ને યશત. ૬૦ ૨૫.)

આઓઘહાંમ રય અરેનંઘદય, હવરૈ અવ પથ અએઘતિ.

તેઓનાં (ફરોહરોનાં) તેજ તથા પ્રતાપથી ખુરશેદ (પોતાનાં)
માર્ગ તરફ જાય છે. (ફરવહીન યશત. ૬૦ ૧૯.)

અપોઘશ અએપજ હુચિમ્નાઓ,હવરૈ-અરેજંઘહ.

(અપોનાં ફરોહરો) ખુરશેદની ઉંચાઈ જેટલા, અપોઘના ઉપાયો
પોતાની સાથે લાવનારાં છે. (ફરવહીન યશત. ૬૦ ૩૨.)

હવરૈ-ક્ષએતૈમ અઉર્વત-અસ્પૈમ યજમઘદે.

તેજ ઘોડાવાળા ખુરશેદની અમે સ્તુતી કર્યે છિયે.
(ફરવહીન યશત. ૬૦ ૮૧.)

ચિમ ધસંત અમૃપાઓ સ્પૈન્ત વીસ્પે હવરૈ-હજઓપ.....પદ્ધતિ-
કૃક્ષારૈમય દએનયાઓ યત્ત હુઘતિનાંમ વહિશતયાઓ.

જે (પિંગમ્મર જરથુશ્ત્ર) ને ખુરશેદ (યજ્ઞ)ની સાથે એકજ મરજી
રાખનારા (એક સંપથી કાર્ય કરનારા) સઘળા અમેષાસ્પદોએ
હાલ(ની સર્વ દીનો) માંની (જે) સર્વોત્તમ દીન (તે)ના સમજાવનાર
તરીકે સ્વિકાર્યો. (ફરવહીન યશત. ૬૦ ૯૨.)

અવાનિ.....હવરૈ-દરૈસૈમ મખ્યાનાંમ.

માણુસોમાં સૂર્યની તરફ જોનારો થાવું. (રામ યશત. ૬૦ ૧૬.)

હવરૈ-રઓથો યજમઘદે. હવરૈ અરેજિશતૈમ અરેજિમનાંમ યજ-
મઘદે હવરૈય અમૃપૈ સ્પૈન્તે યજમઘદે.

ખુરશેદની રોશનીને અમે નમ્યે છિએ. ખુરશેદ (જે) વડાઓમાં

સર્વથી ઊચ (તે) ને અમે વખાણ્યે છિયે. ખુરશેદ (યજ્ઞ) ને અને અમે પારખીદોને અમે સ્તવ્યે છિયે. (વીસ. ૬૦ ૧૯. ૬૦ ૨.)

ગાથામાં “ખુરશેદ” નીચલા કુકરાઓમાં વપરાયો છે.

ચસ્ન. ફકરો.

ચસ્ન. ફકરો.

૩૨ ૧૦

૪૪ ૩

૪૩ ૧૬

૫૦ ૨-૧૦

તિજિનવન્તેમ ખવાહિ યથ મિથેમ.

મેહર (યજ્ઞ)ના જેવો (તું) તેજવાળો (અથવા તીક્ષ્ણ) થજે!

(આદ્રીને જરથોસ્ત.)

અર્ચાત્ અહુરે મજ્ઞદાઓ સ્પિતમાઈ જરથુશ્ત્રાઈ, આઅત્ યત મિથેમ યિમ વૉઉર-ગર્ચાયર્ચાઈતિમ ક્રાદધાંમ, અજેમ સ્પિતમ, આઅત્ દિમ દધાંમ અવાર્ચાન્તેમ ચેસન્યત, અવાર્ચાન્તેમ વહમ્યત, યથ માંમચિત્ યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ.

(સરજનહાર) અહુરમજ્ઞદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, જ્યારે મેં હું સ્પીતમાન (જરથુશ્ત્ર) ! બોહલાં ક્ષેત્રવાળા મહેર યજ્ઞને સરજ્યો, ત્યારે તેને અહુરમજ્ઞદના જેટલો યજ્ઞને લાયક તથા આરાધનાને લાયક પેઢા કીધો. (મેહર ચસ્ત ૬૦ ૧.)

મા-નો અન્તો અધપિ-જન્યાત્ મિથો યો વૉઉર-ગર્ચાયર્ચાઈતિશ્ચ; યો અર્ચાજિશ્તો યજ્ઞતનાંમ, યો તન્વિશ્તો યજ્ઞતનાંમ, યો થ્વક્ષિશ્તો યજ્ઞતનાંમ, યો આસિશ્તો યજ્ઞતનાંમ, યો અસ્ વૉરેશ્ત્રજાસ્તેમો યજ્ઞતનાંમ, ક્રદતધતે પધતિ આય જૈમા મિથો યો વૉઉર-ગર્ચાયર્ચાઈતિશ્ચ.

(તે) બોહલાં ક્ષેત્રવાળો ક્રોધાયમાન મેહર યજ્ઞ અમને ન મારે! જે (બધા) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ બળવાન, જે (સઘળા) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ દૃઢ, જે (સઘળા) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ ચાલાક, જે (સઘળા) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ ઝડપવાળો, (તથા) જે (સઘળા) યજ્ઞોમાં સર્વથી વિજયી (અથવા વેરીને મારનાર) (એવો) જે બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મહેર યજ્ઞ (તે) આ પૃથ્વી ઉપર સત્તા ભાગવે છે.

(મેહર ચસ્ત ૬૦ ૯૮.)

યિમ મજ્જદાઓ વસ્તે વંઘહુનેમ સ્તેહરે પસંસંઘહુમ મધન્યુ-
તાશ્તેમ, હુચિમ્નો મિથો રનુચ આમધિતિય સ્પેન્તય, યહ્માધ નોધલ
ચહ્માધ નએમનામ કરન પધરિ-વએનોધથે.

મેહર યજ્ઞદ, રશ્ને યજ્ઞદ તથા અસપંદારમહની સાથે મહીને જે
(આકાશ) ને અહુરમજ્દે તારાઓથી શૃણુગારેહું (તથા) સ્પેનામીનોથી
ખનાવેહું વસ્ત્ર પેહરાવેહું છે, તેના બે છોડા (કોઈએ માણસની બે આંખ)
જેઈ શક્તિ નથી. (ફરવહીન યસ્ત ૬૦ ૩.)

યો વોહુ-એરેતાંમ ખરધતે મિથેમ યિમ વોહિર-ગઝાંયઝાંધતીમ,
અરૂશ્તાતેમય ક્રાદત-ગઝેથાંમ વરેદત-ગઝેથાંમ

જે (રાજા) બોહોળાં ક્ષેત્રવાળા મેહર યજ્ઞદને તથા હુન્યાની વૃદ્ધિ
કરનાર અને હુન્યાનું કલ્યાણ કરનાર આસ્તાદ યજ્ઞદને માટે, સારી ભેટ
લઈ જાય છે (તે પણ પ્રખળ દેશપતિ થાય છે). (ફરવહીન યસ્ત. ૬૦ ૧૮.)

આન તે યો વંઘહુશ સ્ત્રઝાંષો અપ્યો, રનુશચ ઔરજો અમવાઝાં,
મિથમ્ચ વોહિર-ગઝાંયઝાંધતિશ, યો અએવરે-સ્પસનો હજંધર-
ગઝાંષો.

તારો ભાઈ ભલો સરોશ અશો, ચહતી પહવીનો, (તથા) હીમ્મત-
વાન રશ્ને (યજ્ઞદ) (તથા) બોહોળાં ક્ષેત્રવાળો દશ હજાર આંખવાળો
તથા હજાર કાનવાળો મેહર યજ્ઞદ છે.) (અશીશવંધ યસ્ત. ૬૦ ૧૬.)

અઝાંમ ખરેનો હુગેઢિવિયત મિથો યો વોહિર-ગઝાંયઝાંધતિશ,
યો સુન-ગઝાંષો હજંધરા-યઝાંધતિશ.

બોહોળાં ક્ષેત્રવાળા, સાંભળતા (એટલે તીક્ષ્ણ) કાનવાળા (તથા)
હજાર યુક્તિવાળા મેહર યજ્ઞદે તે ખુરેહને લીધું. (જમ્યાદ યસ્ત. ૬૦ ૩૫.)

આચ-નો જમ્યાત્ર અવંઘહે, અશ-ક્રાયશિતય જઝાંધનાંમ હુક્રા-
યશ્તિય, અશ-ક્રૌરેતિય જઝાંધનાંમ હુક્રૌરેતિય, યથ થ્યા અધવિ-
પયમ્ન દરેઘ અધવિ-પયન હુપિતેમ ઔરેઘમ્ય-યએતેમ.

(તે મેહર યજ્ઞદ) અમારી સહાયને સાડું આવે ! જેથી (અમે)
(હું મેહર યજ્ઞદ!) તારામાં રહીને (તારી મીત્રતામાં રહીને) લાંબા
કાળ પર્યંત સાહેબી ભોગવનારા, સાડું રેહઠાણુ રાખનારા અન્યે (તથા)
પ્રકાશિત દેશપતિ મેહર યજ્ઞદ અમારી મદદને માટે આવે !

(મેહર યસ્ત ૬૦ ૭૭.)

સરોષ.

—*—

સુ એટલે અવસ્તામાં સાંભળવું, તાબેદારી થાય છે. એ મૂળ ઉપરથી સ્વરોષ શબ્દ નીકળ્યો છે. કેટલાકો ‘સ્વરોષ’ને યજ્ઞ ન ગણતાં એક અમેષાસ્પંદની પંક્તિમાં મુકે છે, કારણ કે તેના ગુણો અદ્ભૂત છે.

હરેક ભક્તિ પેહલાં કુશિત, પાઢ્યાળ કરીને સર્વથી પ્રથમની અવશ્યની ભક્તિ સરોષ ખાજની વિધીયુક્ત ગણાય છે. તેને ‘અહુર-મઝ્દની સૃષ્ટિનો સેનાપતિ’ લેખ્યો છે. તે જગતનાં રક્ષણાર્થે હીવસ અને રાત્રીના ૨૪ કલાકમાં ૩ વખતે હાથમાં તીક્ષણ આયુધ એટલે હથિયારથી સજ્જ થઈને ઊતરી આવે છે, દૈત્યોનાં દુષ્ટ શીરોની ઉપર તે મારે છે અને એમ પ્રાણી માત્રનું જતન કરી રહ્યા છે. જ્યારથી સૃષ્ટિ પેઢા થઈ ત્યારથી તેના રક્ષક તરીકે, આ પ્રમાણે, તે દૈત્યોને હણે છે અને ઉંઘ્યા વિના પોતાનું ખચાવનું કૃત્ય કરે છે.

સરોષનું નીરંતર વંદન અને ભજન કર્યાથી તેના ગુણો જરથો-શિત ભક્ત સંપાદન કરે છે—અહુરમઝ્દની આધિનતા, તેના આપેલા ધર્મનું અનુકરણ, હુશ્યારીથી પ્રાણી માત્રનું જતન, (પરમાર્થ), પોષણ. સરોષના નામનું સ્મરણ, હીવસમાં તેની ખાજ ઉપરાંત ‘સરોષ યશ્ત હાદુખ્ત’ની ભક્તિ અને પ્રત્યેક રાત્રીએ ‘સરોષ યશ્ત વડી’ની અનિવાર્ય ભક્તિથી, તેના ગુણો, તેની દયા, તેના પ્રેમનું સંપાદન અને આકર્ષણ થાય છે.

સરોષને વળી “માઘના તનવાળો” (તન્ ફર્માન) લેખે અવ-સ્તામાં નિત્ય યાદ કર્યો છે. એટલે કે ‘માઘવાણી’ એનું તન છે. ત્યારે હરેક માઘના ઉચ્ચારણ કરવાની સાથેજ આપણે ‘સરોષ’ની સાથે ત્વરાથી, ઝટપટ સમાગમમાં આવ્યે છિયે, એ ગુમ વિષયને સમજવા કાજે “શબ્દ પ્રભ”ના વિષયના ઉંટાણમાં ઊતરવું જોઈએ. ‘અહુર-મઝ્દ’ જડ જગતમાં વાસો કરે છે, તેમજ અમુક પવિત્ર વાણીમાં પણ તે રહે છે. માનવી જ્યારે ઉરવનની વૃદ્ધિ ધર્યે છે, ત્યારે અહુરમઝ્દને પામવા, તેની સાથે એક્યતા કરવાને તીવ્ર આકાંક્ષા ધરાવે છે. તે

વેળાએ તેને ઘણાક માર્ગો મહાત્માઓ અને યોગમ્બરોએ દેખાડ્યા છે, તેમાનો હંકે, સુલભ અને કળયુગમાં પણ અચુક માર્ગ ભક્તિ અને મન્ત્રનો પણ એક છે. તે મન્ત્રો (માંથ)ની જપ, ઊચ્ચારણ, ભજન અથવા ખંડગી કરવે, માનવીની પ્રથમ ચિત્ત શુદ્ધિ થાય છે, જેથી તેનું દર્શાની સમાન ઊછળતું, જગતમાં ભટકતું, સંકલ્પ વિકલ્પવાળું^૧, મન સરોવરના સ્થિર પાણીઓ જેવું એકાગ્ર, નિર્મળ અને શાન્ત બને છે. અને બળ કરીને^૨ જે તે માનવી અહુરમઝદના અનેકનામો માનું એક, અથવા અમેષાસ્પદોનું^૩ કોઈપણ નામમાં સંપૂર્ણ લીન થઈ જાય છે, તે અપો અહુરમઝદ^૪ સાથે એકાકાર, તદાકાર, અનુસંધાન થઈ જાય છે. હવે ત્યારે ‘સરોષ’ અથવા તેના માંથ (જે તેનું તન છે તે)ની સહાયતાથી, આ મહાભારત મુક્તિ, મોક્ષ સંપાદન અથવા ગરોટમાનની સર્વોત્તમ હસ્તિ (વહિસ્તેમ અહુમ) મળે છે. કારણ કે માંથ તેમજ માંથવાણીમાં દર્શાવેલાં અમેષાસ્પદોના અવસ્તાના નામોમાં આવો અદ્ભુત પ્રભાવ અને અસર છે.

ત્યારે ગાથા વીંગેરે અવસ્તામાં^૫ સદા સરોષને વહિ દેનાર, પ્રેરણા કરનાર, ભક્તજનોને અહુરમઝદ સાથે મેળાપ કરવનાર, “દઝ્મેનો-દિસો દઝ્મેનયાઓ, અભાઈ દઝ્મેનામ્ દઝ્મેસયાત્ અહુરે મઝદાઓ અપવ,” ધર્મનો શીક્ષણરૂ જેને અપો અહુરમઝદે ધર્મ (પ્રભ) જ્ઞાન અર્પણ કર્યું, જેની હિમત, જય અને મહાન પ્રભજ્ઞાનની સહાયતાથી અમેષાસ્પદો પાતેપણુ સૃષ્ટિને જાળવી શકે છે, જેને અપો, અપોધનો દાતા, દુષ્ટો અને દૈત્યોને હરનાર, જગતનું કલ્યાણ કરનાર-એવો ચિતાર્યો છે. ત્યારે ખરેખર તે નિત્ય જાગૃત યજ્ઞને મહેર અને રપ્ને ભંગો મનુષ્યના મરણ કેડે, તેના કૃત્યો અને કર્મોનો ન્યાય કરનાર લેખે અપો જરથુશ્ત્ર સાહેબે આજખાવ્યો છે. વળી એ ‘દસ્તગીરે રવાન’ એટલે ‘રવાનો’નો માર્ગ દર્શક પણ ગણાય છે. અને તેથી મરણ પછિ સરોષની યજ્ઞને ઇત્યાદી કરવામાં આવે છે.

સકળ સૃષ્ટિનું જતન મહાન સરોષ યજ્ઞ કરી રહ્યો છે, માટેજ સરોષ યજ્ઞ વડીની અતિ સુંદર નીરંગમાં ‘દસ્તગીરે રવાન, હમાં તન

૧. દુન્યવી વૃત્તિઓ અને વિચારોમાં લપટાયકું, ધરાયકું, દોરાયકું, દટાવ્યકું, જકડાયેલું. ૨. The kingdom of Heaven is won by violence.

૩. શબ્દ અગ્ર. ૪. જુલો અહુરમઝદ યજ્ઞના પ્રથમના બે ફકરામાં આજ સુંદર, સરળ માર્ગ દેખાડ્યો છે. ૫. જુલો ‘કેમના મઝદા’નું ભણતર.

પાસખાંન્, અષોઆંન્ અષો નેગેહદાર' એને ગણીને 'નીકાંનો પાકાંને હકુતેકેશ્વર ઝમીન સરોપ યજ્ઞ પનાહ બાહ' એટલે સાતે કેશ્વર (પૃથ્વિના વિભાગો)ના (હરેક ધર્મના) પવિત્ર માનવીઓ, નર, નારીઓ સરોપની સહાયતા પામે એવી આશીષ દેવામાં આવે છે.

તેજ યજ્ઞદે સર્વથી આદિ અહુરમઝદ, અમેષાસ્પદો, અને અન્ને સૃષ્ટિના બનાવનારા (સ્પેના અને અંગ્રેમીનો)ની સ્તુતી કરી, જરથુશ્ત્ર સાહેબના પ) ગાથાઓનું સર્વથી પ્રથમ તેણે ગાન કર્યું.^૧

લાલચો અને દુષ્ટતામાંથી બચાવનાર એ અષો સરોપ યજ્ઞની કીર્તિ માનવી કેમ પરિપૂર્ણતાથી વર્ણવી શકે ?

સઝ્યોષ્મ અષોમ.....યજ્ઞમઝદે યો પઝ્યોઘઝ્યો ગાથાઝ્યો ફસા-
વયલ્, યાઝ્યો પન્ય સિપતામહે અષઝ્યોનો, જરથુશ્ત્રહે, અફુસ્મનિવાંન્
વચસ્તશતિવલ્, મલ્-આજઘન્તીશ્ મલ્-પઘતિ-ફસાઝ્યો, અમેષનાંમ્
સ્પેન્તનાંમ્ યસ્નાઘ્ય વહુમાઘ્ય દનઝ્યોઘ્રાઘ્ય ફસસ્તયઝ્ય.

અષો સરોપ (યજ્ઞ)ને અમે યાદ કરીએ છીએ જે (સરોપ યજ્ઞદે)
અમેષાસ્પદોની આરાધનાને માટે, તથા (તેમની) ખુર્ષીઓ ગાવાને
માટે, તથા (તેમને) ખુશી કરવાને માટે, (તથા) તેમની વખાણ કર-
વાને સારું, પ્રથમ અષો સ્પાંતમાન જરથુશ્ત્ર (સાહેબ)ના જે પાંચ
ગાથા, (તેમને) કહીઓ, ફકરાઓ તથા (તેમની) ટીકાઓ સાથે પ્રશ્નો-
નર ભેગા ગાયા (અથવા ગાઇને ભણ્યા). (સરોશ યશત વહી ૬. ૩.)

યો વીસ્પઝ્યેઘઝ્યો હુય અરેજઝ્યેઘઝ્યો વવન્વાઝ્યો પઘતિ-જસ-
ઘતિ વ્યાઝમ અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્.

જે (સરોપ યજ્ઞ) (દૈત્યો સાથની) સર્વ લડાઇઓમાંથી જય સાથે
અમેષાસ્પદોની સભામાં જાય છે. (સરોશ યશત વહી ૬. ૫.)

યેઘ્નહે અમચ વેરેઘ્નય, હુઝ્યોઝ્ઘવચ વઝ્યેઘ્યાચ અવાન્
અમેષાઝ્યો સ્પેન્ત અવિ હુપ્તો-કરખધરીમ્ જામ્.

જે (સરોપ યજ્ઞ)ની બહાદુરી, તથા ફતેહ તથા સારાં હુલાપણુ

૧. વધુ માટે જુઓ સરોપ યશત હાદુખત અને વહી; અને જુઓ આ લેખકના
'અવસ્તા વાણી અને ગાથાની શેશની'ના ગ્રંથ પાછળ 'સરોપ' ઉપરનો લેખ.

તથા વિદ્યાને લીધે અમેષારૂપ'હો જગતના સાત વીલાગ (હફ્તે કેશ્વર જમીન) ઉપર જતન કરે છે. (સરોશ ચરત વહી ક. ૧૦)

યજ્ઞદાંતે મીનોઆંન, યજ્ઞદાંતે ગેતીઆંન, હફ્ત અમેષારૂપ'દાંન મ્યજ્ઞદ રોશન હુમ્ બેરસાદ,

મીનો યજ્ઞદો (તથા) ગેતીના' યજ્ઞદો (તથા) સાત અમેષારૂપ'દો, (એ) સર્વે આ ઉમદા આહુતિ (મ્યજ્ઞદ) તરફ આવે !

(દોઆ તદ્દારતી પાજ'દમાં.)

અત હોઇ વોહુ સેરઝોપો જન્તુ મન'ઘહા, મજ્ઞદા અહમાઇ યહમાઇ વપી કહમાઇચીત.

જે કોઇને તું ચાહે છે તેને માટે, હે અહુરમજ્ઞદ ! ભલાં મનને અંગે (અથવા બહુમનની મારફતે) સરોષ (યજ્ઞદ) જાય. (કેમના મજ્ઞદા.)

સરોશ અરો, તગી, તન ફરમાન, શેકફત જીન, જીન અવજાર, સાલારે દામાને અહુરમજ્ઞદ બેરસાદ.

સરોષ (યજ્ઞદ) (જે) અપો, જોરાવર, માંધનાં તનવાજો (એટલે જેનું તનજ માંધવાની,) (દૈત્યો તથા ખરાબ માણસોને મારવાને માટે) અસરકારક હથિયાર રાખનાર, (તથા) વિજયી હથિયાર રાખનાર, (તથા) અહુરમજ્ઞદની સૃષ્ટિનો મૂખી (તે મારી મઢદે) પહોંચો ! (સરોશ જાજ.)

વઘનીત અહમિ ન્માને સ્ત્રઝોપો અસ્તુશ્તીમ, આદિતશ અનાદ્તીમ, રાહતીશ અરાધતીમ, આર્મઘતિશ તરોમધતીમ, અરધુખ્ધો વાક્ષ મિથઝોખ્તેમ વાયિમ અપ-ફુજેમ. યથ અહમ્ય અમૃષાઝ્મા સ્પેન્ત સ્ત્રઝોપાધ અખ્યાધ પઘતિષાંન વંદ્ઝૂશ યસ્નાંસ્ય વહમાંસ્ય, વોહુ યસ્નેમ્ય વહમ્મમ્ય, હુર્બેરેતીમ્ય, ઉશત-બેરેતીમ્ય, વન્ત-બેરેતીમ્ય.

આ ઘરમાં તાબેદારી આજ્ઞાના અનાદરને મારે ! સલાહ સંપજ કજીઆ કંકાસને (મારે) ! દાન કંજીસાઇને (મારે) ! નત્રતા ગર્વને (મારે) ! સત્ય ઊચરેલો શયદ અપોઇનો ભંગ કરનાર જીઠા બોલેલા શયદને (મારે) ! કે જેથી આ (સ્થળ)માં અમેષારૂપ'દો અપો સરોષ (યજ્ઞદ)ની મારફતે ભલ્લી યજ્ઞશનેઓ, તથા આરાધનાઓ, સારી યજ્ઞરને

તથા આરાધના, સારી ભેટ, તંદોરસ્તી આપનારી ભેટ, તથા મીનાચારી ભરી ભેટ ઇચ્છે (અથવા માંગે). (હોઆ તંદોરસ્તી અવસ્થામાં.)

હુરઔધેમ વેરેથાજનંમ ખવાલિ યથ સ્વઔધેમ અધીમ.

અપો સરોપ (યજ્ઞ)ના જેવો (તું) સુશોભિત તથા વિજયી થજે!
(આક્રીને જરથોશ્ત ૬૦ ૯.)

સ્વઔધો અધ્યો વીરપઔધ્યો નઔમઔધ્યો હાંમ-વાધતિ.

અપો સરોપ યજ્ઞ અને તે બે (મેહર અને રશને) રક્ષણકરનાર યજ્ઞ તરફ, અધી હીશાઓથી વેગથી પવન કુંકે છે. (મેહર યશ્ત. ૬૦ ૪૧.)

સ્વઔષસ્ય અધ્યો સૂરો.....યુજ્યેદંતિ વાપેમ.

શૂરો અપો સરોપ યજ્ઞ પાતાની ગાડી જોડે છે, (એટલે ગાડી જોડીને જીરું માણસની વિરૂદ્ધ જાય છે.) (મેહર યશ્ત. ૬૦ ૫૦.)

દપિનંમ હે ઉપ અરેથેમ વજ્રદતે, યો વંદ્વહુશ સ્વઔધો અધ્યો.

તેની(મેહર યજ્ઞની) જમણી બાજુ તરફ ભલો (તથા) અપો સરોપ યજ્ઞ જાય છે. (મેહર યશ્ત. ૬૦ ૧૦૦.)

યાંમય સ્વઔષહે અધ્યહે તામઠે તનુ-માંથહે દરૂષિ-દ્રઔશ આહુરૂયેહે.

અપો સરોપ (યજ્ઞ) (જે) જોરાવર, માંથનાં તનવાળો, (દૈત્યોને મારવાને માટે) બળવંત હથ્યાર રાખનાર (તથા) અહુરમજ્ઞના વારાનુસાર ચાલનાર (એવા સરોપ યજ્ઞના ફરોહરને અમે યાદ કર્યે છીયે.)

(ફરવહીન યશ્ત. ૬૦ ૮૫)

અઔમન અહુર મજ્ઞદ, સ્વઔષસ્ય અધ્ય સૂર માંથસ્ય સ્પેન્ત વીદુપ.

(અપોના ફરોહરો) અહુરમજ્ઞની મારફતે, અપો સરોપ અને વિદ્વાન માંથ સ્પેન્તની મારફતે (અમને) મદદ કરનારાં (થાય)!

(ફરવહીન યશ્ત. ૬૦ ૧૪૬.)

આત તે યો વંદ્વહુશ સ્વઔધો અધ્યો.

તારો (અશીશવંધ યજ્ઞનો) ભાઈ ભલો સરોપ અપો, ઝાંચ પંકિત નો છે.)

(અશીશવંધ યશ્ત. ૬૦ ૧૬.)

અપય દધાંમિ અરેથેમ મ્યજ્ઞદંમ હુઉર્વત અમરેતાત ગાઉશ

હુધાઓ! કનુમધને સ્વઓપહે અપ્યેહે તખમહે તનુ-માંથહે દરૂષિ-
દ્રઓશ આહુધયેહે. અઓખ્તો-નામનો યજતહે.

શક્તિવાન, માંથના તનવાળા, (દૈત્યોને મારવાને માટે) સખળ
હુધ્યાર રાખનાર, અહુરમજ્દની નીચમાનુસાર વર્તનાર તથા પ્રખ્યાત નામ
વાળા અપો સરોષ યજ્ઞની ખુશાલી માટે ખોરાક, આહુતિ (ચ્યજ્ઞ),
પાણી, વનસ્પતી તથા દુધમાંથી બનાવેલું મીઠાન (ગોશદો) પવિત્રાધથી
હું આપું છું. (હા. ૭. ૬૦ ૨૦.)

વિશ અપાંમ ઇંધ પતનુ વીદએવાઓછહે, વીદએવયો.
વંદુહુશ સ્વઓપો મિતયતુ.

હવે પછી અત્રેથી દૈત્યો (નર તથા નારી દૈત્યો) દૂર નાહસી જાય!
વળી આજ્ઞાનું પાલન (અથવા ભક્ષો સરોષ યજ્ઞ) (અને) રેહડાણુ કરે.
(હા. ૧૦. ૬૦ ૧.)

સ્વઓપો ઇંધા અસ્ત અહુરહે મજ્દાઓ યસ્નાધ સેવિશતહે
અપઓનો યે નાઓ ઇશ્તો હ્યવ પઓઉર્વામ તવ ઉસ્તેમમચીવ
અવથાત્ ઇંધા સ્વઓપો અસ્ત અહુરહે મજ્દાઓ યસ્નાધ સેવિશતહે
અપઓનો યે નાઓ ઇશ્તો.

આ જગ્યાએ સરોષ (યજ્ઞ) સર્વથી અધિક લાભકારી (તથા)
અપો અહુરમજ્દની યજ્ઞશનેને માટે હાજર થાય, જે અમને પ્રથમથી
તે છેડે સુધી પ્રીય થાય! એ પ્રમાણે સરોષ (યજ્ઞ) સર્વથી વધુ કલ્યાણુ-
કારી (તથા) અપો અહુરમજ્દની યજ્ઞશનેને સારું હાજર થાય! જે
અમને પ્રીય (છે). (હા. ૧૫. ૬૦ ૩.)

ઇમાં હુઓમાંસય મ્યજ્દાંસય જઓધાઓસય ખરેસમય અપય
કસ્તરેતમ ગાંમય હુધાઓછહેમ. ઇમાંમયા ગાંમ જવ્યાંમ અપય
ઉજ્દાતાંમ ઇમાંમયા ઉર્વાંમ હુધાંએપતાંમ અપય ઉજ્દાતાંમ.

આઅત્ દીશ આવએધયમહિ અહુરાધય મજ્દાધ સ્વઓપાધ્ય
અપ્યાધ.

આ હોમ, આહુતિ (ચ્યજ્ઞ)જેર, અપોઇથી પાંચેરેલી ખરસમ,
ગોશદો^૧ તથા આ દુધ (જે) અપોઇથી ઉચ ધરેલું તથા આ હુધાનપત,

૧. ગાયના દુધનું પકવાન અથવા બનાવટ.

ઝાડ (જે) અષોઘથી ઉચ ધરેણું એ સર્વ અમે અષો સરોષ યજ્ઞને અર્પણ કર્યે છેયે. (હા. ૨૪. ૬૦ ૧, ૪.)

સ્રઘ્ઓષો ઇધા અસ્તુ અહુરહે મજ્ઞદાઘ્ઓ યસ્નાઘ સંવિશતહે અષઘ્ઓનો યે નાઘ્ઓ ઇશ્તો. હયત્ત પઘ્ઓઉર્વામિ તત્ત ઉસ્તેમ્મયીત્ત. અવથાત ઇધા સ્રઘ્ઓષો અસ્તુ અહુરહે મજ્ઞદાઘ્ઓ યસ્નાઘ સંવિશતહે અષઘ્ઓનો યે નાઘ્ઓ ઇશ્તો. સ્રઘ્ઓષો ઇધા અસ્તુ અપાંમ વંઘઉહિનાંમ યસ્નાઘ અપાઉનાંમય ક્વપિખ્યો યાઘ્ઓ નો ઇશ્તાઘ્ઓ ઉર્વોઘખ્યો. હયત્ત પઘ્ઓઉર્વામિ તત્ત ઉસ્તેમ્મયીત્ત. અવથાત ઇધા સ્રઘ્ઓષો અસ્તુ અપાંમ વંઘઉહિનાંમ યસ્નાઘ અપાઉનાંમય ક્વપિખ્યો યાઘ્ઓ નો ઇશ્તાઘ્ઓ ઉર્વોઘખ્યો. સ્રઘ્ઓષો ઇધા અસ્તુ અપાંમ વંઘઉહિનાંમ યસ્નાઘ વંઘહુશ વંઘઉહિનાંમ અમેપનાંમય સ્પેન્તનાંમ હુક્ષથ્રનાંમ હુધાઘ્ઓઘહાંમ વૌહુનાંમયા વંઘઉહાઘ્ઓસ્થા અષોઘશ યસ્નાઘ યા ને આરઘેયા ઔરેન્વતઘેયા અષંઘહાક્ષ. સ્રઘ્ઓષસ્થા ઇધા અસ્તુ અપાંમ વંઘઉહિનાંમ યસ્નાઘ વંઘહુશ અપિવાઘ્ઓ હયત્ત પઘ્ઓઉર્વામિ તત્ત ઉસ્તેમ્મયીત્ત.

સર્વથી અધિક લાભકારી અષો અહુરમજ્ઞ જે અમને વહાલો (છે તેની) આરંભથી તે અંત સુધી યજ્ઞશને (કરવા)ને સાડું, આ રહેડાણમાં તાબેદારી થજે! વળી સર્વથી વધુ કલ્યાણકારી અષો અહુરમજ્ઞ જે અમને વહાલો (છે તેની) યજ્ઞશને કરવાને માટે આ સ્થળમાં આજ્ઞાપાલન થજે.

ભલાં પાણીઓની વખાણ કરવાને કાજે તથા અષોના ફરોહરો જે અમને પ્રિય (છે તેમને માટે), (તથા) (શુજરેલાંઓનાં) રવાનેને સાડું, આરંભથી તે આખર સુધી યજ્ઞશને (કરવા) સાડું, આ રહેડાણમાં આજ્ઞાનુસરણ થજે.

ભલાં પાણીઓની વખાણ કરવાને કાજે તથા સારી સત્તાવાળા તથા સારાં ડહાપણવાળા ભલા નર તથા ભલી નારી (શીકલના) અમે-પાસ્પંદોની તથા અશીશવંધ, જે અમારી વૃદ્ધિ તથા લાભને માટે અમને અષોઘની પાછળ ચલાવનારી છે, (તેની) વખાણ કરવાને માટે આ સ્થળમાં ભલી તાબેદારી થજે! ભલાં પાણીઓની વખાણ કરવા માટે, આ સ્થળમાં આરંભથી અંત પર્યંત ભલી તથા સત્યવાદી તાબેદારી-હોજે.

(હા. ૫૬. ૬૦ ૧, ૨, ૩.)

કલ.....દરેસાની..... સ્વઝોષેમ.

(તારો સંદેશો લાવનાર) સરોષ યજ્ઞદને (હું) ક્યારે જોઈશ.

(હા. ૨૮. ૬૦ ૬૧.)

યસ્તે વીર્યે-મઘિરત્તમ સ્વઝોષેમ જામયા અવઘ્નહાને.

સર્વ (યજ્ઞદે)માં શ્રેષ્ઠ (અહો અહુરમજ્દ !) (જે) તારો સરોષ યજ્ઞદ (તે) ને (મારી) મદદને માટે હું અરજ કરીને બોલાવું છું.

(હા. ૩૩. ૬૦ ૫.)

સ્પેન્તમ અત થ્વા મજ્દા મેંગાહી અહુરા, હ્યત મા વૉહૂ પઠરી--
જસત્ મનઘ્નહા.

તને અહો અહુરમજ્દ ! જરૂર આખાદી કરનાર ગણુયો, જ્યારે (તારો સંદેશ લાવનાર સરોષ યજ્ઞદ) બહુમનની મારફતે અમારી સમીપ આવ્યો.

(હા. ૪૩. ૬૦ ૧૩.)

હુદા વેસ્તા વહુમેંગ સ્વઝોષા રાદંઘ્નહો, યે વીચિનઝોત દાર્થેમયા અદાર્થેમયા, દંઝા મન્ત્ર અપા મજ્દાઝો અહુરો.

જે કોઈ જણાએત્રી તાબેદારીથી આરાધના રૂપા ભેટો (અહુર-મજ્દને) નિત્ય (અર્પણ કરે છે), તથા જે કાંઈ વાજખી તથા જે કાંઈ ગેરવાજખી (ખોદું) પિછાણી શકે છે, (તે ઘણી ઉપર) અહુરમજ્દ યોતાની સર્વજ્ઞ અપોધથી પ્યાર રાખે.

(હા. ૪૬. ૬૦ ૧૭.)

..... કેા અસ્તિ સ્વઝોષહે અબ્યેહે તખ્મહે તનુમાંઘહે દરપિ-
દ્રઝોશ્ આહુદર્યેહે સ્વઝોષાવરેજે.

જેરાવર માંઘના તનવાળો, જેરાવર હજ્યાર રાખનાર, અહુરમજ્દને લગતો એવો જે સરોષ અપો, તેના હુકમ પ્રમાણે ચાલનાર કોણ છે ?

(વંદીદાદ પર. ૧૮. ૬૦ ૧૪.)

ગાથામાં “ સરોષ ” શબ્દ નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

યસ્ન. ફકરો.

૨૮ ૫

૩૩ ૫-૧૪

૪૩ ૧૨

૪૪ ૧૬

યસ્ન. ફકરો.

૪૫ ૫

૪૬ ૧૭

૫૦ ૪

ગાથામાં “ રજે ” શબ્દ નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયો છે.

યસ્ન. ફકરો.

૪૬

૫

રશ્ને.

...૨૭૧...

અર્થ લક્ષ્યેષમ્ અવાહિ યથ રૂપૈશ્ચ.

રશ્ને (રાસ્ત) (ચજ્ઞ)ના જેવો સાર્યા તરીકા (અથવા મજ્જાળ)
પ્રમાણે ચાલનારો હું થજે. (આશ્રિતે જરથોસ્ત, ૬૦ ૭.)

અશીશવંધ.^૧

.....

‘અપોમ્ વંધ્ઉહીમ્’ નામનો નારી રૂપની આ ચજ્ઞ છે. ‘લલી અપોધવાળી’, એવો ભાવાર્થ એ શબ્દનો થાય છે.

અપો સ્ત્રી, પુરૂષને આ જગતમાં લક્ષ્મિ સમાન સહાય કરે છે અને મરણકાળ પછી ઉત્તમ હસ્તિ દે છે. અપો સરોષ, રશ્ને, મિથ્ર અને દ્યૌન ચજ્ઞદોની બહેન એને ગણી છે. અહુરમજ્દ એનો પિતા અને રૂપેન્તામૈતિ માતા છે.

મનુષ્યોને ધન, ધાન્યની સંપત્તિ તે દે છે, અને નૈતિક વર્તન-વાળાઓને તે જાતી ડહાપણ દે છે.

તેણી ચળકાટવાળી, બહાદુર, દૈત્યોને સર કરનાર, ભક્તજનોનો ઓદ્ધાર કરનાર, દેશપતિઓની સહાયક, લડવૈયાઓને બળ દેનાર, ઊદાર વૃત્તિવાળાની મૈત્રિય, રૂપ સુંદરી અને ગુણસુંદરી છે. કુંવારી સ્ત્રીઓથી તે કલેશ પામે છે. અપોધની રાણી હોઇને, સ્ત્રી પુરૂષના વ્યભિચારથી તે અત્યંત ખેદ પામે છે અને તેથી છંદી સ્ત્રી, પુરૂષથી તે બહુજ છોટે રહે છે! હિન્દુશાસ્ત્રમાં પણ પતિ અને પત્નિવૃત્ત અને પ્રભયર્થ એ મહાન સાત્ત્વિક ગુણો લેખાયા છે. પ્રભયર્થને શારિરીક ‘તપ’ તરીકે ઓળખ્યું છે.^૨

૧. હિન્દુશાસ્ત્રમાં લક્ષ્મિદેવીના લક્ષણોવાળી આ ચજ્ઞ છે.

૨. દેવદ્વિજગુરુબ્રાહ્મજ્ઞનં શૌચમાર્જવમ્ ।

બ્રહ્મચર્યમાર્હિસા ચ શારીરં તપ ઉચ્યતે ॥

ભગવદ ગીતા ૧૭-૧૪.

અર્થ:-દેવ, બ્રાહ્મણ, ગુરૂ અને જ્ઞાનીની પૂજા અથવા સત્કાર, પવિત્રાઈ અને સર-જતા, બ્રહ્મચર્ય અને અહિંસા એજ શરીરના ‘તપ’ તરીકે ગણાય છે.

અશીશવંધ યશ્ત જે અધ્યયન અને અભ્યાસ કરવા યોગ્ય છે, તે એની સ્તુતીમાં જોડવામાં આવી છે.

અશીશવંધ યશ્ત એક નામાંકિત ભકિત રજૂ કરે છે. જરથોશ્તિ ધર્મ પ્રમાણે માનવી સ્પેનામીનોનો લડવૈયો હોઇને, તેની વૃદ્ધિના માર્ગમાં સહાય કરતો, આનંદમય, ઊઘાગી અને ઊપ્યોગી રહિને, જગતનું કલ્યાણ કરીને, ગરોઝમાનની સર્વોત્તમ હાલતમાં પ્રવેશ કરવાને યોગ્યતા મેળવે છે. દુઃખથી ન ડરતાં, હમેશ જુરાઇ સાથે લડતાં, તે હસતું મુખડું રાખે છે. તે આખાહી પાંથરે છે અને આખાહી મેળવે છે. અશીશવંધ યજ્ઞ સાથે આખાહી અને વૃદ્ધિનો કેટલો નીકટ સંબંધ છે તે અશીશવંધ યશ્ત વાંચવે સમજાશે. વર્ગી ભાગ ખાજમાં “વૃદ્ધિ અને આખાહીનો” વિષય જોતાં જરથોશ્તિ ધર્મમાં ખાસ મહત્વના ધરાવે છે. કારણ કે કર્મ માર્ગી જરથોશ્તીઆને આખાહી મેળવવાનું ધાર્મિક હુકમ પ્રમાણે રવા અને યોગ્ય છે.

આફ્રીનામિ.....અપીમ રાસેન્તીમ દરેંધા વારેશ્મનૈમ, મિયાચિમ હવો, અધિયાચિમ, મિયાચિમ અફ્રસંઘદુઘતીમ. ખરેન્તીમ વીરુપાઓ અએષજાઓ અપાંમય ગવાંમય ઉર્વરનાંમય. તઉરયેશ્નતીમ વીરુપાઓ હખએપાઓ દએવનાંમ અખ્યાનાંમય અરેયનતાંમ અહુમાધય ન્માનાઝ, અહુમાધય ન્માનાહે ન્માનો-પતેએ.

અપિશ્ (અશિશવંધ) (જે) મદદે આવનાર, લાંબા કાળ સુધી રક્ષણ દેનાર, (નેક માણસની) મીત્ર, (તથા) પાતે (ખુશીથી) તેની સાથે આવનાર, (તથા તેને) (સારી) શીખામણુ દેનાર સાથી, તથા પાણીઓના તથા ગાય ઢોરના તથા ઝાડપાન (માટે)ના સર્વ તદ્દો-રસ્તીના ઉપાયો રાખનાર, તથા દેત્યો અને માણસો (જેઓ) આ ઘરને તથા આ ઘરના ઘરધણીને દુઃખ દેનારા (છે તેમ)ની સઘળી દુષ્ટતાને છિન્નભિન્ન કરનાર (એવી ખુબીવાળી અશિશવંધને) હું વખાણું છું.

(હોશખામ.)

અપીમ વંદુહીમ યજ્ઞમદદે, દ્વાધ્મનીમ અરેજઘતીમ હુરઓ-ધાંમ, હુયજતાંમ ખનલ-ચખાંમ અમવઘતીમ, દાતો-સઓકાંમ અએષજાંમ પરેશ્વીરાંમ સૂરાંમ.

દુઃખરૂંમ અહુરહે મજ્જદાઓ, ખંદ્રહુરૂંમ અમૃષનાંમ રૂપેન્તનાંમ ;
યા વીરૂપનાંમ સઓખ્યન્તાંમ ક્રપ અથ્વ કથંજયેઘતિ, ઉત-હે આસ્નેમ
અતૂમ અવ-અરઘતિ વારૂંમ ઉત-હે આસ્નેહેય જખ્યન્તાઘ, દૂરએય
જખ્યન્તાઘ જસઘતિ અવંદ્રહે યો અપીમ યજઘતિ જઓઢ્રાખ્યો, હો
મિઢ્રમ યજઘતે જઓઢ્રાખ્યો.

ઝળકાટવાળી, ડોચ પંક્તિની, સુશોભિત, ઘણી આરાધનાને
લાયક, ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પેડાંવાળી, હિમ્મત દેનારી,
સુખાકારી અર્પનાર, (અથવા ન્યાયનો લાભ આપનાર), તંદરેસ્તી
દેનાર, મલનાં જંવું પુરતું જોર આપનાર (તથા) બહાદુર અશીશવંધ
(ફરેશતા) ની અમે સ્તુતી કર્યે છિયે.

(જે અશીશવંધ) અહુરમજ્જની હીકરી (તથા) અમેપારૂપદેની
બેહન (તે)ને (અમે ચાક કર્યે છિયે). જે (સદગુણી માણસને) સર્વ
સોશ્યન્તોની તેજ અફલથી દ્રઢ કરે છે, વર્ગી તે (સકર્મિ)ને માટે
(તેણી) જાતી અફલ (તથા) સહાય લઈ જાય છે. વર્ગી નજહીકથી
અરજ કરીને તેણીની મદદ માંગનારને કાજે (અથવા) દૂરથી વિનંતી
કરીને તેણીની સહાયતા માંગનારને સાફ મદદ દેવા કાજે, (તેણી)
જાય છે. જે કોઈ ક્રિયાની ભેટોથી અશીશવંધને આરાધે છે. તે ક્રિયા-
ની ભેટોથી મહેર યજ્જને લઈ છે. (અશીશવંધ યશન ૬૦ ૧-૨.)

અજૂંમ દધાંમ અપીમય વંદ્રઉહીમ ખરેજઘતીમ . ક્યરઘતિ
અન્તરે અરેધંમ ન્માનહે સીરહે ક્ષધ્રો-કરેતહે.

તેમ હયાત અપિશ પોઉરૂથ-ખાથ રાઘતિ અષવ-સુન્વઘત્યાઘ
મખ્યાઘ. ક્યરઘતિ અન્તરે અરેધંમ ન્માનહે સીરહે ક્ષધ્રો-કરેતહે.
વીરૂપો-વાંધવો વીરૂપો-વરેધ્રો વીરૂપો-અથવો વીરૂપો-ખરેનો. અએવો-
પાધંમ નિદધઘતે અપિશ વંદ્રઉહિ યા ખરેજઘતિ અન્તરે અરેધંમ
ન્માનહે સીરહે ક્ષધ્રો-કરેતહે.

(અહુરમજ્જ કહે છે) મેં ચઢતિ પંક્તિનો અશીશવંધને સજી-
(તેણીને) આનંદ દેનાર માણસનાં, સુશોભિત, દેશપતિને લાયકનાં
મુકામના સિત્તરના લાગમાં, (અશીશવંધ) જાય છે.

સખાવતથી અષો માણસને રીઝવનાર માનવીનો પુઠે, પુર સુખા-
કારીવાળી અશીશવંધ ચાલે!

(ઉપર જણાવેલા માનવનાં) સુંદર, ભુપાળને લાયકના સ્થળના અંદરનાં ભાગમાં (અરીશવંધ) જાય છે. (જે નરનાં) સુશોભિત, ભૂપતિને યોગ્ય મુકામના અંદરના ભાગમાં ઊંચ દરજ્જાની અરીશવંધ માત્ર એક પગ મુકે છે, (તે માનવી) ગાય ઢોરનાં ટોળાંવાળો, સર્વ જય સાથનો, સર્વ અક્રલવાળો (તથા) સઘળો ખેરેહવાળો (બને છે). (આસ્તાદ યસ્ત ક્ર૦ ૩-૪.)

હજંઘરેમ અસ્પાઓ બવધતિ, હજંઘરેમ વાંથ્વાઓ બવધતિ, ઉત આસ્તાંમચિત્ત ક્રજધન્તીમ.

(જે માણસ ઉપર અરીશવંધ પ્રસન્ન થાય છે તેને) હજાર ઘોડા, હજાર ગાય ઢોરનાં ટોળાં (તથા) જાતી અક્રલના સંતાન પ્રાપ્ત થાય છે. (આસ્તાદ યસ્ત ક્ર૦ ૫.)

તેમ હયાત અધિશ પોઉરેશ-ખાધ સ્પાર દાશત સૂર ગેઉશય વાસ્ત્રહેય.

પુરતું સુખ આપનારી, ઢાલ રાખનારી તથા ગાય ઢોરની અને ઘાસચારાની આખાદી કરનારી અરીશવંધ તે (માનવી) ને મળે. (જમ્યાદ યસ્ત ક્ર૦ ૫૪.)

હોમ.

—૭૪—

વંદીક ‘સોમ’ શબ્દ તેજ આ અવસ્તાનો ‘હોમ’ છે. ‘સોમ’, ‘હોમ’ એક શ્રેષ્ઠ પાળો અથવા વનસપતી છે અને તેની ઉપર સત્તાધારી યજ્ઞ પણ છે. અદુરમજ્ઞે હોમ યજ્ઞને સાડું તારાથી મઢેલી આકાશિક કુશિત^૧ બનાવી, જે અત્રે માજ્ઞયસ્ની ધર્મ લેખાય છે.

હોમ અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબના ગુરૂ હતા એમ માનવાને કારણ છે, તેમજ મીનાઇ જગદ્ગુરૂ પણ એજ જણાય છે. એ અજર, અમર, અને સ્વતંત્ર સ્વેચ્છા પ્રમાણે વિચરનાર, મહાજ્ઞાની, સુંદર, સોનેરી ચક્રુઓવાળો,^૨ અને દર્દ (એટલે દુઃખ) દુર કરનાર અને જીજ્ઞાસા પરિપૂર્ણ કરનાર, વિજયી, સ્વતંત્રતા દેનાર, દુષ્ટોને હણનાર,^૩ આરોગ્યતા અને લાંબી આયુષ્ય દેનાર, અને સર્વોત્તમ ગતિ (સ્વર્ગ) અપાવનાર મહાગુરૂ છે.

૧. જનોઈ.

૨. આખોવાળો.

૩. મારનાર.

હોમ (સોમ) નો રસ પીનાર અષોઘ પ્રાપ્ત કરે છે. તે પીનાર આનંદ અને નીરોગીપણું પામીને દરિદ્રતાને હાંકી કાઢે છે. તેનું પાન રંકનું મન રાચના કરતાં અધિક શ્રેષ્ઠ બનાવી દે છે. એ એના બાહ્ય ગુણો છે; કારણ ગુપ્તમાં એનો ઊપરી મહાગુરૂ ચઝદ છે.

હોમ યશ્ત એની સ્તૂતીમાં ગવાય છે. યશ્તોમાં એ પણ એક રત્ન મીસાલ છે.

વધુ ઉમેરવાની જરૂર છે કે સ્વાવક્ષના ખૂનને માટે કીનો લેવાને સારૂં જ્યારે તેનો બેટો શાહ કેખુશરૂ બહાર પડ્યો, ત્યારે છેવટે દુષ્ટ ખુની અફાસ્યાબને પકડનાર પણ ‘હોમ’ નામનો મહાન યોધો હતો, તેની પણ સ્તુતી ‘હોમ’ ના નામ હેઠળ થાય છે.

તાંમ યજ્ઞત હવ્યૌમો ક્રાગ્મિશ, અએષજયો, સીરો, ક્ષત્રયો, જઘરિ-દાઘથો, બેંદગિશ્તે પઘતિ બરેજહિ, હરઘથ્યો પઘતિ બરે-જયાઓ, આઅત હીમ જઘધ્યત અવત આયત્તેમ.

દજ્ઞદિ મે વંદ્વઉહિ સંવિશ્તે દ્રવાસ્પ, તત આયત્તેમ યથ અજ્ઞમ બન્દ્યેનિ મઘરીમ તઘરીમ કંદ્વરસ્યાન્તેમ, ઉત બસ્તેમ વાઘ્યેનિ. ઉત બસ્તેમ ઉપનયેનિ બસ્તેમ ક્વોઘશ હવ્યૌસ્રવંઘહો, જનાત્ તેમ કવ હવ્યૌસ્રવ. પસ્ને વરોઘશ ચએચિશ્તારે, જક્રહે ઉરવ્યાપહે, પુથો કએન્ સ્વાવક્ષનાઘ જુરો-જતહો, નરહો અઘએ રથહેચ નરવહો.

આબાહી કરનાર, તનની આરોગ્યતા દેનાર, સોહામણા, સત્તાવાળા (તથા) સોનેરી આંખવાળા, હોમે અલ્પજુર્જ (પહાડ) ની સર્વધી ઉંચ ટાંચ ઉપર તેણીને (દ્રવાસ્પને) આરાધી, તથા તેણીની પાસેથી આ મુરારૂ માંગી, (કે) હે ભલી (તથા) ઘણોજ લાભકારી દ્રવાસ્પ! (તુ) મને આ વર દે, તે એકે ખુની (અથવા ઘાતકી) તુરાની અફાસીઆબને હું ખાંધું, તથા ખાંધીને ચલાવું, તથા ખાંધીને કેખુશરૂ (રાય) આગળ લઈ જાવું, જેથી કેખુશરૂ ઉંડા (તથા) બોહળા પાણીવાળા ચએચશ્ત (નામના) સરોવરની પેલીપારે (અથવા પછવાડે) તે (અફાસીઆબ) ને મારે.

જીલમથી માર્યા ગયેલા સ્વાવક્ષના કીનામાં તથા નરૂ કુળના શરા અગ્રેસના કીનામાં છોકરો (કેખશરૂ) અફાસીઆબને મારે.

(ગારા યશ્ત, ક. ૪. કં ૧૭. ૧૮.)

યિમ યજ્ઞત હૃઓમો ક્ષાગ્નિથા, અએષજયો, સ્તીરો, ક્ષથયો,
જઘરિ-દ્વાધથો, ઔરજિશ્તે પઘતિ ઔરજહિ હરધથો પઘતિ ઔરજ-
યાઓ, યત વઓચે હુકધરીમ નામ, અનાહિતમ અનાહિતો અના-
હિતાત્ પરો ઔરસ્મન, અનાહિતયાત્ પરો જઓથયાત્ અનાહિત-
એધબથો પરો વઘજિબથો.

(મેહર યજ્ઞદ) જે પવિત્ર (તે) ને આખાહી કરનાર, તંદરેસ્તી
આપનાર, સોહમણા, સનાધારી, (તથા) સોનેરી આંખવાળા પવિત્ર
હોમ યજ્ઞદે અલણુર્જ પહાડની સર્વથી ઊંચ ટોંચ જે હુકધરય નામ-
થી જણાયત્રી છે (તેના) ઉપર, પાક ઔરસમથી, પવિત્ર જોર (ક્રિયાની
ભેટ) થી (તથા) પવિત્ર અવસ્તાના મન્ત્રોથી ધજ્યો (ભજ્યો).

(મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૮૮.)

હૃઓમો આવિસ્તો અધવિ-વિસ્તો, યાઓ જઓત અધવિય
વએધયાઓન્તે, ક્ષય યજ્ઞઓન્તે.

હોમ યજ્ઞદ જણાએલો (તથા) સુમસિદ્ધ થયેલો (છે), જેને ક્રિયા
કરનારા (પવિત્ર ક્રિયામાં) ઉત્તમતાથી ખાલાવે છે અને ધજ્યે છે.

(મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૧૨૦.)

અતચિત્ત આ નૌમો હૃઓમાદ, યત વીરુષે અન્યે મધાઓઘહે
અએષમ હચિન્તે અવિદ્રેવા, આઅત્ હો યો હૃઓમહે મધો અષ
હુચધતે અએ-પદધે.

હોમને જરૂર નમન (હાજો)! કારણુ કે ખીજી સર્વ (જાતની)
કેફ ઘાતકી હૃચારવાળા એશમ (દૈત્ય) ને માર્ગે ચલાવે છે, પણ
હોમની જે કેફ તે ખુદ પવિત્રાધના માર્ગે ચલાવે છે.

(અશીશવંધ યજ્ઞ ૬૦ ૫.)

તામ યજ્ઞત હૃઓમો ક્ષાગ્નિથા, અએષજયો સ્તીરો, ક્ષથયો,
જઘરિ-દ્વાધથો, ઔરજિશ્તે પઘતિ ઔરજહિ હરધથો પઘતિ ઔરજયાઓ.

તેણી (અશીશવંધ) ને, આખાહી કરનાર, તનનુ સુખ દેનાર,
સોહમણા, સનાધારી (તથા) સોનેરી આંખવાળા હોમ યજ્ઞદે અલણુર્જ
પહાડની સર્વથી ઊંચ ટોંચ ઉપર આરાધી. (અશીશવંધ યજ્ઞ ૬૦ ૩૭.)

પધરિ-તચલ પધરિ-જસલ અધિશ વંઘડિહિ યા બરેજમ્તિ.
વિન્દાલ તમ યાનેમ હુઓમો ક્રાખિમશ, બઅપજયો, સીરો, ક્ષયો,
જધરિ-દામધો.

ઉચ પદવીની અશીશવંધ (હોમની) નજદીક દોડી (તથા)
(તેની) નજદીક આવી પહોંચી. આખાહા કરનાર, તનનું સુખ દેનાર,
સોહામણા, સનાધિકારી (તથા) સોનેરી આંખવાળા હોમ ચજદે (પોતે
માંગેલી) તે મુરાદ પ્રાપ્ત કરી. (અશીશવંધ ચરત ૬૦ ૩૯.)

માંધ સ્પેન્ત દઝેન માજદયેસ્ને હુઓમચિનંમ યજમધદે.

આખાહી કરનાર (અથવા પવિત્ર) માંધવાણીને (તથા) હોમ
(ની ક્રિયા) ને પસંદ કરતી માજદયસ્ની હોનને અમે વંદયે છિયે.
(આસ્તાદ ચરત ૬૦ ૮.)

પધતિ-શે અઓખત અહુરો મજદાઓ, હાઉ બા અષાઉમ
જરથુશ્ત્ર, યાંમ બા ના પસ્ય કંઘડિહરેમ્તિ હુઓમહે હુતાહે અપેમ
સ્તઓમ્તિ, કસ્તવનો હુમતય હુખતય હુવરશતય, નિજાઅરેમ્નો
હુશમતય હુજાખતય હુજાવરશતય.

(અહુરમજદે તેને તે અપો પેગમખરને) પાછો ઉત્તર વાળ્યો કે,
ઓહો અશેો જરથુશ્ત્ર! ક્રિયાની રૂયે કુટેક્ષા હોમ પીધા પછી, નેક
વિચાર, નેક શજદ તથા નેક કાર્ય પ્રાપ્ત કરીને, તથા દુષ્ટ મતિ, દુષ્ટ
વાણી તથા દુષ્ટ કાર્ય ત્યજીને, (જે કોઈ મનુષ્ય) એક અપેમ વોહૂ
ભણે તો, તે (એક અપેમ વોહૂ) (સો અપેમ વોહૂની ખરાખર છે).
(હાદોખત ગુરુક ૬૦ ૯.)

વાય.

-:૦:-

તમ વએમચિલ યજમધદે, તમ વએમચિલ જામયમહિ, અહ્મા-
ધય ન્માનાધ અહ્માધય ન્માનાહે ન્માનો-પતેએ, અહ્માધય જઓશ્રો-
ખરાધ અરેદ્રાધ. પધતિ-અસ્તિ ગેઉશ વચહેહેય, હુધવતહેય પધતિ
હુમરેથનાંમ, વહિશતમ યજતમ યજમધદે.

તે વાએ ચજદને અમે સ્તવ્યે છિયે. આ ઘરને સારું, આ ઘરના
પતિને માટે, આ ક્રિયાની જોર લઈ જનારને કાજે, (તથા) ભેદ

આપનારને માટે તે વાય ચજ્જને અમે ટેકાને કાળે બોલાવ્યે છિયે. તે સર્વોત્તમ (વાય) ચજ્જને અમે ભજ્યે છિયે (એવી નેમથી કે) (તે) (અમારી તરફની) જીવમ તથા ભક્તિની (ભેટ) સ્વિકારીને, તેના બદલામાં શત્રુઓને ઝટ દાખી નાખવાનું જોર (અમને દે.) (રામ ચરિત ક. ૧. ૬૦ ૧.)

નિજઅયંદ્રઉહ ત્વ જરથુશ્ત્ર થવાપહે ખંધાતહે જરવાનહે અકરનહે વયઓશ ઉપરો-કધર્યેહે. નિજઅયંદ્રઉહ ત્વ જરથુશ્ત્ર વાતો તખમો મજ્જદ્વાતો.

અહો જરથુશ્ત્ર! પોતાના ઠેરવેલા માર્ગ પ્રમાણે ચાલનાર આકાશ ની, અનહદ કાળની, (તથા) ઉપર કાર્ય કરનારા વાય ચજ્જની તું સ્તુતી કર; હે જરથુશ્ત્ર! અહુરમજ્જના પેદા કીધેલા જોરાવર ગોવાહ (ચજ્જ) ની તું વખાણુ કર. (વંદીદાદ ૫૨. ૧૯. ૬૦ ૧૩).

ચિસ્ત.

—૦૦—

યાંમ યજ્જત જરથુશ્ત્રો, ઉસે-હિશ્ત હય ગાત્વો, ક્રષુસ હય દેમાનાત્, રજિશ્તે ચિસ્તે મજ્જદ્વાતે અપઓનિ; યેજિ અહિ પઉર્વ-નએમાત્, આઅન મામ અવિ ન્માનય; યેજિ પસ્કાત, આઅત્ માંમ અવિ અપય.

જેણીને (દીન ચજ્જના હમકાર ચિસ્તને) (પંગમખર) જરથુશ્ત્રે આરાધી (અને કહ્યું કે), અહો અહુરમજ્જની સજેલી સર્વથી સત્યવાહી અષો ચિસ્ત! (તારી) જગ્યાથી તું ઉઠ, તથા (તારાં) રહેઠાણુમાંથી તું આગળ ચાલ. (તું) મારી નજ્જીક હોય તો, મારી આગળ તું થાલ, (મારી) પાછળ (હોય તો), મને પકડી પાડ. (દીન ચરિત ક. ૧. ૬૦ ૨.)

રજિશ્તાંમ ચિસ્તાંમ મજ્જદ્વાતાંમ અપઓનીમ જઓધાખ્યો, રજિશ્તાંમ ચિસ્તાંમ મજ્જદ્વાતાંમ અપઓનોમ યજ્જમધે.

અહુરમજ્જની પેદા કીધેલી સર્વથી સત્યવાહી અષો ચિસ્તને ક્રિયાની ભેટાથી હું વખાણું છું. અહુરમજ્જની સજેલી સર્વથી વધુ સત્યવાહી અષો ચિસ્તને અમે વખાણ્યે છિયે. (દીન ચરિત, ક. ૧. ૬૦ ૪.)

યાંમ યજ્ઞત જરથુશ્ત્રો હુમતહે પઘતિ મનંદ્રહો, હજ્મતહે પઘતિ વચંદ્રહો, હવરશતહે પઘતિ ધ્યાનહો, અવહેચ પઘતિ યાનહો.

યત્ હે દ્યત્ રજિશત ચિસ્ત મજ્ઞદ્વાત અષઓનિ, પાંચવે જાવરે, ગઓષધવે સ્વઓમ, બાજુવે અઓજે, તન્વો વીસ્પયાઓ દ્રવતાતેમ, તન્વો વીસ્પયાઓ વજ્રદ્વરે અઓમચ સૂકેમ ચિમ્ બરઘતિ અસ્પો અર્ષ; યો તાંચસ્યસચિત્ હુચ ક્ષક્ટ્નો વારેન્ત્યાઓ, સ્નએ-જિતત્યાઓ સ્સચિન્ત્યાઓ ક્ર્યંદ્રહવઘત્યાઓ યો નઓમ્યાચિત્ હુચ ક્ષથસ્યાત્ અસ્પઓમ વરેસેમ જંમાત્ અવઓઃકરિયેન્તેમ વઓનઘતિ, ક્તારો અધ્વો વા બુનવો વા.

જેણીને (હીન યજ્ઞદના હુમકાર ચિસ્તને) (પેગમબર) જરથુશ્ત્રે નેક મનશનીવાળા વિચાર, પવિત્ર ગવશનીવાળી વાણી! (તથા) પવિત્ર કુનશનીવાળાં કાર્ય (મહે તે)ને માટે તથા આ (નીચે જણાવેલી) બક્ષી-શને માટે આરાધી.

તે એ કે અહુરમજ્દની સજેલી સર્વથી વધુ સત્યવાદી અપો ચિસ્ત તેને (પેગમબર જરથુશ્ત્રને) બે પગને માટે જોર, બે કાનને સાઈ નીકળુ સાંભળવાની શક્તિ, બે બાજુનું જોર, તનની પૂર્ણ આરો-ગ્યતા, તનનું સઘળું સુખ તથા તે જોવાની શક્તિ કે જે ઘોડો રાખે છે (તે) આપે. જે (એ શક્તિ કે) અંધારી, વરસાદવાળી, ખરફ પડતી, કરાં પડતી તથા ધુમસવાળી રાત્રીએ શહેરથી નવ ઘણા તફા-વત સુધી, ઘોડાના બાલને જમીન ઉપર પડેલો જોઈ શકે છે, (તથા) માથાં આગળના કયા બાલ (છે), અને પુછડી આગળના કયા (છે), (તે પણ તે) પારખી શકે છે. (હીન યજ્ઞ. ક. ૩, ૬૦ ૯-૧૦.)

ગાથામાં “દ્યએન-ચિસ્ત” નો વપરાસ નીચલા ફકરાઓમાં થયો છે.

યસ્ન.	ફકરો.	યસ્ન.	ફકરો.
૩૦	૯.	૪૮	૧૧.
૩૧	૨૦.	૫૩	૪.

માજ્ઞદયસ્ની અને જરથોશ્તિ આખીદો અને સંતો. ૧

...સંસ્કૃત...

હુશંગ.

==:-

તાંમ યજ્ઞત હવ્યોઽયંઘ્રો પરધાતો, ઉપ ઉપજ્ઞે હર્યાઽયો
ઔરજો સોર્યાઽયો મજ્ઞદયાતયાઽયો, સતમ્ અસ્પનાંમ, હજંઘરેમ
ગયાંમ, ઐએવરે અનુમયનાંમ ઉત જઞ્યોઽશ્રાંમ ક્રબરો.

દજ્ઞદિ મે વંઘઉહિ સેવિરને દ્રવાસ્પ, તલ આયપ્તમ, યથ
અવાનિ અઘવિ-ચન્યાઽયો, વીસ્પે દઽએવ માજ્ઞમન્ય, યથ અજમ નોઘત
તરશ્તો ક્રા-નેમાને ધ્યએપાત પરો દઽએવએઘ્રબ્યો ક્રા અહમાત પરો,
વીસ્પે દઽએવ અનુસો તરશ્ત નેમાઽઅન્તે, તરશ્ત તેમંઘ્રો દ્વરાઽઅન્તે.

વળી ક્રિયાના જોર લઈ જનાર પેશદાદ (કુળના) હોશંગ (નરપતિ)એ
અહુરમજ્દના પંદા કીધેલા સોહામણા અળજર્જ (પહાડ) ની તળેટી
આગલ સો ઘોડા, હજાર અળદ, (તથા) દશ હજાર નાહનાં ગોસ્પદોથી
તેણી (દ્રવાસ્પ) ને આરાધી (અને નીચે પ્રમાણે ઇચ્છા કીધી)

અહો લલી (તથા) ઘણીજ કલ્યાણકારી (દ્રવાસ્પ!) (તુ) મને
આ મુરાદ દે, તે એ કે માજ્ઞદરાનના સકળ દૈત્યોનો (હું) પરાજય
કરનારો થાવું; વળી દૈત્યોની આગળથી ધાસ્તીથી ડરીને (તેમને)
હું ન નમું (પણ) અંથી ઉલટું સર્વ દૈત્યો પોતાની મરજી વિરુદ્ધ
ડરીને (મને) નમે (તથા) ખીહને અંધારામાં દોડી જાય.

(ગ્રંથ યસ્ત ક. ૧. ૬૦ ૩.)

૧. વળી વધુ માટે જુઓ ફરવરદીન યસ્ત જેમા મહાન સન્તોની દીપ આપી છે
અને દાદામાઈ માનેજી ખીશીમોયાની 'પારસી યોગ અધ્યાસ.'

પૌરુષરૂપ.

~*~*~*~

પૌરુષરૂપો આંમ તૂંધરયો મળ્યો અસ્તવકથ્યાઈ હુનત ગએથયાઈ
હા અહમાઈ અપિશ અરેનાવિ, તલ અહમાઈ જસલ આયપ્તમ;
યલ હે તમ ઉસ-જયંદ્રહ, તમ અરેજવો જરથુશ્ત્ર, ન્માનહે પૌરુષ-
રૂપહે વીદએવો અહુર-ત્કએષો.

પૌરુષરૂપ ચોથો માણસ (હતો) (જેણે) (આ) જડ જગતમાં
મને (હોમને ક્રિયાનાં) કાર્યમાં અર્પણ કરવાને સાડું નીચવ્યો.
તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થઈ, આ લાલ થયો, તે એ કે તેને માટે
(તેને પેટે) તુ શ્રેષ્ઠતાથી જન્મ પામ્યો. અહો ખાલેસ જરથુશ્ત્ર તું
પૌરુષરૂપને ઘરનો, દૈત્ય (ના નીચમર્થી) દૂર રહેનાર (તથા)
અહુરમજ્દના નીચમાનુસાર વર્તનાર (છે.) (હા. ૯. ૬૦ ૧૩)

પૌરુષ રૂપેષમ ખવાહિ યથ પૌરુષરૂપેષમ.

પૌરુષરૂપના જેવો ઘોડાઓથી (તુ) ભરપુર થજે!

(આક્રીને જરથોશ્ત્ર, ૬૦ ૪.)

ફરશોસ્ત્ર.

~*~*~*~

યાવરના ક્ષયઓશ્ત્રો જામારૂપા,.....તા વરેનાચા ત્કએષાચા.

જેવી રીત ધરાવતા ફરશોશ્ત્ર (અને) જામારૂપ (હતા) તેવીજ
રીતનો તથા ધર્મનો હું છું. (દીનનો કલમો અવસ્તામાં.)

પરેસલ ક્ષયઓશ્ત્રો અપવ અપવનંમ જરથુશ્ત્રેમ, પદ્યતિ-ઋદ્ધધિ
પરિવર્તરે જરથુશ્ત્ર, કલ અસ્તિ રથ્વાંમ ક્રમરેતિશ કલ ગાથનાંમ
હનકરેતિશ.

અષો ફરશોસ્ત્રે અષો જરથુશ્ત્રને પુછ્યું કે ‘હે વધારે ચઢતે
દરજજેના જરથુશ્ત્ર! (મને) તું જવાબ આપ કે રતુઓની સ્મરણ
કરવા લાયક ભકિત કઈ છે? ગાથાઓની સંપૂર્ણતા કઈ છે?’

(હા. ૭૧. ૬. ૧.)

જામારૂપ.

અએવ તે બવાહિ યથ જામારૂપો, ઉત આક્રોનંમ કરેનવાત યથ
:દ્વહેઉથ વીશ્વારૂપાદ.

(પંગમ્બર જરથુશ્ત્ર ગુસ્તારૂપને દુઆ હે છે કે) તારો એક (છોકરો)
જામારૂપ (જ્ઞાની) જેવો થાય! અને તે મજાપાલક ગુસ્તારૂપને (તને)
(જામારૂપની માફક) દોઆ કરે! (આક્રીને જરથોશ્ત, ૬૦ ર.)

અમવ યથ જામારૂપો.

જામારૂપના જેવો (તું) હિમ્મતવાન(થજે)! (આક્રીને જરથોશ્ત ૬૦ ર.)

ગુસ્તારૂપ.

સાદા મહાન

કવોદ્દશ વીસ્તારૂપહે અપઓનો કવપીમ યજમદે. તજમહે
તતુ-માંથહે દરપિ-દ્રઓથ આહુમર્યેહે યો દુય પઉર્વાનય અપાધ
રવો યએપ; યો દુય પઉર્વાનય અપાધ રવો વીવએધ. યો બાબુશ્ય
ઉપસ્તય વીસત અધંદ્રહાઓ દએનયાઓ યત આહુરેદશ
જરથુશ્ત્રોદથ. યો હીમ સ્તાતાંમ હિતાંમ હમતીમ ઉજવજલ હય
હુનૂદ્યો ની હીમ દસ્ત મધ્યોદપાદેમ યેરેજિ-રાજેમ અક્રક-
ધવમ્તીમ અપઓનીમ ધ્રાંક્રાંમ ગેઉશ્ય વાસ્રહેય, ક્રિથાંમ ગેઉશ્ય
વાસ્રહેય.

બળવાન, માંથના તનવાળા, મજબુત હથારવાળા, અહુરમજદના
માર્ગ પ્રમાણે ચાલનાર, કયાની કુળના, અપો કય ગુસ્તારૂપના ફરોહરને
અમે આરાધ્યે છિયે; જેણે બળવંત ભાલાથી અપોધને કાજે, વ્રહ્મિનો
માર્ગ મોકળો કર્યો, (તથા) જે બળવંત ભાલાથી અપોધને કાજે વ્રહ્મિ
સાફ દેખાડી; જે (ગુસ્તારૂપ) આ અહુરમજદી જરથુશ્ત્ર ધર્મની બાબુ
તથા ટેકા જેવો થયો; જેણે (તે) મક્રમ, ચાલુ પવિત્ર હીનને
દુષ્ટ માનવીઓથી છુટી પાડી અને તેને ઊચ રાજ્ય કરતી, ચોમેર
ફેલાયડી, નૈતિક હુકમવાળી, વચમાં વિરાજતી, ગાય ઢોર તથા ઘાસ
ચારાથી ભરપુર કરનારી તથા પ્રાણીઓ અને ઘાસચારાને પ્યારી
મુકરર કીધી.

(ફરવર્દીન યશ્ત. ૯૯-૧૦૦.)

તેહમુરસ્પ.

જેનંદ્રહુતેમ બવાહિ યથ તખ્મે ઉરૂપ.

તેહમુરસ્પના જેવો (તું) હૃદયારવાળો થજે. (આફરીને જરથોસ્ત ૬૦ ર.)

તેમ યજ્ઞત તખ્મે ઉરૂપ અજિનવાઓ.....અઓમ જઘ્ધયત્ત
અવત આયપ્તેમ દજદિ મે વયુશ્ચ યો ઉપરો-કધર્યો, યત્ત બવાનિ
અધવિ-વન્યાઓ વીરપે દઝેવ મળ્યાચ, વીરપે યાતવો પઠરિકાઓસ્ચ.
યત્ત બરાનિ અંધરેમ મઘન્યમ ક્રમિતેમ અસ્પહે કેહર્પ, ઘિસતેમ
અધવિ-ગામનાંમ, વ પઠરિ જેમો કરન.

હૃદયારવાળા તેહમુરસ્પે તે (વાય યજ્ઞને) આરાધ્યો (અને)
તેનેથી માચ્યું કે હે બળવાંત વાય યજ્ઞ! આ મુરાર્દ (વર) મને દે; તે
એજ કે સર્વ દૈત્યોને, (દુષ્ટ) માનવીઓને, સર્વ જાદુગરોને તથા પરીઓને
હાર દેનાર (હું) બનું. (વળી) અંગ્રેમીનોને વશ કરીને, ૩૦ વર્ષ
પર્યાંત પૃથ્વીના બે છેડાની આબુબાબુ ઘોડાના રૂપમાં (તેની ઉપર)
હું સ્વારી કરું.

(રામ યસ્ત કરદો ૩. ૬૦ ૧૧, ૧૨.)

વીવંધ.

....જૈ....

વીવંધહાઓ માંમ પઓઠર્યો મઓ અસ્તવઘધ્યાધ હુનત ગઝે-
થયાધ; હા અહમાદ અપિશ્ચ અરેનાવિ, તત્ત અહમાધ જસત્ત
આયપ્તેમ; યત્ત હે પુઝ્રો ઉસ્-જયત, યો યિમો ક્ષએતો હવાંધ્યો,
અરેનંદ્રહુસ્તેમો જાતનાંમ, હવરે-દરેસો મળ્યાનાંમ.

વીંધાંમ પ્રથમ માણસ (હતો), (જેણે) આ જડ દુનીયામાં મને
(હોમને ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને કાળે) નીચવ્યો, તેને આ આશી-
ર્વાદ પ્રાપ્ત થઈ, તેને આ લાલ થયો, તે એ કે તેને માટે એક છોકરો
શ્રેષ્ઠતાથી જનમ પામ્યો, જે જન્મ પામેલાઓમાં સર્વથી અધિક ખોરેહ
વાળો, (તથા) માણસોમાં સુર્યની સમક્ષ જોનારો (તથા) રંચતની સારી
પેઠે રક્ષા કરનાર જમશેદ દેશપતિ (હતો). (મોદી હોમ યસ્ત ક. ૧ ૬૦ ૪.)

જમશેદ.

—૦૦—

તાંમ યજ્ઞત યો યિમો ક્ષએતો હવાંથ્વો, હુકધરયાત્ હુચ ખરેજ્ઞ-
છહુલ, સતેમ અસ્પનાંમ, હજ્ઞંઘરેમ ગવાંમ, ખએવરે અનુમયનાંમ,
ઉત જઘ્ઘાંધ્રાંમ ક્ષપરો.

દજ્ઞદિ મે વંઘ્ઘઉહિ સંવિશ્તે, દ્રુવાસ્પે તલ્ વ્યાયપ્તમ, યથ અજ્ઞમ
ક્ષપઘ્ઘાંનિ વાંથ્વ, અવ-ખરાનિ, અવિ મજ્ઞદાઘ્ઘો દામખ્યો, યથ અજ્ઞમ
અમરેખ્તીમ અવ-ખરાનિ, અવિ મજ્ઞદાઘ્ઘો દામખ્યો.

ઉત અજ્ઞમ અપ-ખરાનિ, વ પુધેમચ તરૂંમચ, હુચ મજ્ઞદાઘ્ઘો
દામખ્યો, ઉત અજ્ઞમ અપ-ખરાનિ, વ જઉર્વામચ મરેથ્યમચ, હુચ
મજ્ઞદાઘ્ઘો દામખ્યો, ઉત અજ્ઞમ અપ-ખરાનિ, વ ગરેમચ વાતમ
અઘ્ઘાંતમચ, હુચ મજ્ઞદાઘ્ઘો દામખ્યો, હજ્ઞંઘરેમ અધવિ-ગામનાંમ

વળી ક્રિયાની જોર લઈ જનાર (તથા) રૈયતનું સારી પેઠે રક્ષણ
કરનાર જમશેદ ખાદશાહે હુકર (નામના) પહાડ ઉપરથી સો ઘોડા,
હજાર બળદ (તથા) દશ હજાર નાનાં ઢોરોથી તેણીને (દ્રવાસ્પને)
આરાધી (અને નીચે પ્રમાણે મુરાદ આહી.)

અહો ભલી (તથા) ઘણીજ લાલકારી દ્રવાસ્પ! (તું) મને આ
મુરાદ દે, તે એ કે અહુરમજ્ઞની સૃષ્ટિ તરફ આખાહી (તથા) ગાય
ઢોરની વૃદ્ધિ હું (લાતું) તથા અહુરમજ્ઞની સૃષ્ટિ તરફ અમરપણું
હું લાવું.

વળી અહુરમજ્ઞની ઉત્પાદનમાંથી ભુખ અને તરસ બંને દુર
લઈ જાવું (અથવા કાઢું); વળી અહુરમજ્ઞની સૃષ્ટિમાંથી બુઢાપો
તથા મોત બંને વેગળાં લઈ જાવું; વળી અહુરમજ્ઞની સૃષ્ટિમાંથી
હજાર વર્ષ સુધી ગરમ પવન તથા ઠંડો પવન છોટે લઈ જાવું
(નષ્ટ કરે).

(ગોશ ચરત ૬૦ ૮, ૯, ૧૦.)

ખરેનંઘ્ઘઉહ્નંતમ ખવાહિ યથ યો યિમો ક્ષએતો હવાંથ્વો.

રૈયતની સારી પેઠે જતન કરનાર જમશેદ રાયના જેવો (તું)
ખોરહેવાળો થજે!

(આફીને જરથોસ્ત ૬૦ ૩.)

આઅત્ર મ્રઅાત્ર અહુરો મજદાઅા, યિમાઇ સ્તીરાઇ હુવાંથ્વાઇ
અપાઉમ જરથુશ્ત્ર અહમાઇ પઅાધરયો મખ્યાનાંમ અપેરેસે અજૈમ યો
અહુરો મજદાઅા અન્યો શ્વત્ર યત્ર જરથુશ્ત્રાત્ર. અહમાઇ દુદઅેસઅેમ
દઅેનાંમ યાંમ આફૂધરીમ જરથુશ્ત્રોમ.

ત્યારે અહુમજદે કહ્યું, કે અહો અશો જરથુશ્ત્ર! સોહમણા (તથા)
સારા ચાકર, નોકરવાળા જમશેદને (મેં અહુરમજદી તથા જરથુશ્તિ
દીન શીખાડી); તું કે જે જરથુશ્ત્ર તે સિવાય માણસોમાં, પ્રથમ હું
જે અહુરમજદ (તેણે), તેની (જમશેદ) સાથે વાર્તાલાપ કીધી; (અને)
દીન જે અહુરમજદી (તથા) જરથુશ્તિ (તે) તેને મેં શીખાડી.

(વંદીદાદ પર. ૨. ફ. ૨)

આઅત્ર હે મ્રઅામ જરથુશ્ત્ર અજૈમ યો અહુરો મજદાઅા. વીસંઘહ
મે યિમ સ્તોર વીવંઘહન મેરેતો ખેરેતય દઅેનયાઅા. આઅત્ર મે
અઅેમ પધતિ-અઅાંખત યિમો સ્તીરો જરથુશ્ત્ર. નોઇત્ર દાતો અહમિ
નોઇત્ર ચિસ્તો મેરેતો ખેરેતય દઅેનયાઇ.

ત્યારે અહો જરથુશ્ત્ર! હું જે અહુરમજદ (તેણે) તેને (જમશેદને)
કહ્યું કે, હે વીંધામના (છોકરા) સોહમણા જમશેદ! ભણેલો થઇને
મારી દીનનો પ્રયાર કરનારો તું થા. ત્યારે હે જરથુશ્ત્ર! આ સોહમણા
જમશેદે મને પાછો જવાબ વાળ્યો કે ભણેલો થઇને તારી દીનનો ફેલાવો
કરનાર (થવાને) હું ન્યાયમાં કુશળ નથી, (તથા) વિજ્ઞાપ્તિ પામેલો નથી.

(વંદીદાદ પર. ૨. ફ. ૩.)

આઅત્ર હે મ્રઅામ જરથુશ્ત્ર અજૈમ યો અહુરો મજદાઅા.
યેજિ મે યિમ નોઇત્ર વીવીસે મેરેતો ખેરેતય દઅેનયાઅા, આઅત્ર
મે ગઅેથાઅા ક્રાધય આઅત્ર મે ગઅેથાઅા વરેધય આઅત્ર મે વીસાઇ
ગઅેથનાંમ ધ્રાતાય હુરેતાય અધવ્યાખશતય.

ત્યારે, અહો જરથુશ્ત્ર! હું જે અહુરમજદ (તેણે) તેને કહ્યું કે,
હે જમશેદ! (તું) ભણેલો થઇને મારી દીનનો પ્રસાર કરનારો ન થાય
તો, મારા મુલકોને તું આખાદ કર, ત્યારે મારા મુલકોની તું
વૃદ્ધિ કર, કે તેથી મારાં સંસ્થાનોનું પાલન કરનાર તથા આખાદ
કરનાર તથા રક્ષણ કરનાર તું થાય.

(વંદીદાદ પર. ૨. ફ. ૪.)

આઅલ્લ મે અએમ પદત્યઓખ્ત યિમો સ્ત્રીરો જરથુશ્ત્ર,
અજૈમ તે ગએથાઓ ક્રાધયેનિ અજૈમ તે ગએથાઓ વરેધયેનિ
અજૈમ તે વીસાને ગએથનાંમ ધ્રાતાય હુરેતાય, અધવ્યાખ્શતય.
નોધલ્લ મન ખ્યથ્રે ખ્યલ્લ અઓતો વાતો નોધલ્લ ગરેમો નોધલ્લ અખ્-
તિશ્ નોધલ્લ મહુરકો.

ત્યારે, હે જરથુશ્ત્ર તે સોહામણા જમશેદે મને પાછો ઊત્તર દીધો
કે, હું તારા સંસ્થાનોને આખાદ કરીશ, હું તારા મુલકોની ઉન્નતિ
કરીશ. હું તારા મુલકોનો રક્ષક તથા આખાદ કરનાર તથા તપાસનાર
થઇશ.

(હવે જમશેદ દાદાર પાસે દુવા ગુજારે છે કે) “મારી રાજ્યસત્તા-
માં ઠંડો પવન ના (હોતો), ગરમ (પવન) ના (હોતો), દુઃખ ના
(હોતું), મરકી ના (હોતી)!” (વંદીદાદ પર. ૨. ક. ૫.)

યિમહે વીવંદ્હલનહે અપઓનો ક્રવધીમ યજમધદે

વીધામના છોકરા અપો જમશેદના ફરોહરને અમે આરાધ્યે છિયે.
(ફરવર્દીન ચરત ૬૦ ર૬.)

આઅલ્લ માંસ્ત યિમો, કુથ તે અજૈમ વરેમ કેરેનવાનિ યા મે
અઓખ્ત અહુરે મજદાઓ. આઅલ્લ અઓખ્ત અહુરે મજદાઓ
યિમાધ, યિમ સ્ત્રીર વીવંદ્હલન અંદ્હલઓ જૈમો પાપતએધખ્યો વીરપર
જસ્તએધખ્યો વીખધ માંનયેન્ અહે યથ નૂ મખ્યાક ખ્યવિસ્તિ જૈમ
વીષાવયેધન્તે.

ત્યારે જમશેદે (પાતાના મનમાં) વિચાર્યું કે ‘તે ગોકાને હું
કેમ ખનાવીશ, જેને વિષે મને અહુરમજદે કહ્યું હતું.’ ત્યારે અહુરમજદે
જમશેદને કહ્યું કે, અહો! વીધામના (છોકરા) સુંદર જમશેદ! જે
પ્રમાણે હાલ માણસો ખેડવા લાયક જમીનને વધારે છે, (તે પ્રમાણે)
આ જમીનને (તારી) બે એડીધી ઉથળ પાથળ કર (અને તારા)
બે હાથથી તે ખોદ.

(વંદીદાદ પર. ૨. ક. ૩૧)

તએચ અયરે મધન્યેધન્તે યલ યારે. ચથવરેસતેમ અધયિ-ગામ-
નાંમ દ્વએધખ્ય હ્ય નરેખ્ય દ્વ નર ઉસ્-જયેધન્તે મિશ્વન સ્ત્રીચ
નધર્યસ્ય અથ અએતએપાંમ યોધ ગેઉશ સરેધનાંમ. તએચ નરે
સએશ્ત ગય જ્વધન્તિ અએતએખ્ય વરેકૂખ્ય યો યિમો કેરેનઓલ્.

તેઓ એક વર્ષને એક દહાડો વિચારે છે (એટલે ગણે છે). શિયાળાઓમાંના ચાલીસ (શિયાળામાં) (એટલે દર ૪૦ વર્ષે) બે મનુષ્યથી (એટલે) એક સ્ત્રી અને નરના સંયોગ થયાથી બે મનુષ્ય ઉત્તમ રીતે જન્મ પામે છે, એ પ્રમાણે આ જાત જે ઢારની (છે તેમાં પણ એમજ છે).

(ખુલાસો-જમશેદના ખનાવેલા ગુહામાં ૪૦ વર્ષે જેમ એક નર અને માદાના સંયોગથી બે મનુષ્ય પેદા થતાં હતાં, તેમજ ઢારની જાતમાં પણ ખનતું હતું.)

આ ગુહા જે જમશેદે ખનાવ્યા, (તેમાં) તે માણસો સર્વથી શ્રેષ્ઠ જીંદગી સાથે જીવે છે. (વંદીદાદ પર. ૨. ૬. ૪૧.)

આમ્મલ્ યિમે વરેમ્ કેરેનઅલ્ ચરેતુ-દ્રાજે કેમચિલ્ પધતિ ચથુષનામ્. હથ તઅોખ્મ ઉપ-ખરલ્ પસ્વામ્ચ સ્તઅોરનામ્ચ મખ્યાનામ્ચ સૂનામ્ચ વયામ્ચ આથામ્ચ સુખ્રામ્ સઅોચિન્તામ્. આમ્મલ્ યિમે વરેમ્ કેરેનઅલ્ ચરેતુ-દ્રાજે કેમચિલ્ પધતિ ચથુષનામ્ ગવામ્ ગાવયનામ્.

ત્યારે જમશેદ (તે) ગુહાની દરેક હીશાથી ચરેતુ જેટલો લાંબો ખનાવ્યો. (અને ત્યાર પછી) તે ગુહામાં પશુઓના તથા રાતા અને ખજાતા આતશોના ખીજ લઈ ગયો; ત્યારે જમશેદે માણસોના રહેઠાણને માટે (તે) ગુહાને દરેક હીશાથી ચરેતુ જેટલો લાંબો ખનાવ્યો; (તથા) ગાય ઢારના ચાનને માટે (તે ગુહાને) દરેક હીશાથી ચરેતુ જેટલો લાંબો (ખનાવ્યો).

(ખુલાસો-ગુહાને ચોરસ ખનાવ્યો તે એવી રીતે કે તે દરેક હીશામાં ચરેતુના જેટલો લાંબો હતો).

(વંદીદાદ પર. ૨. ૬૦ ૩૩.)

હથ આપેમ્ ક્રાતલ્-ચયલ્ હાથો-મસંદ્દલેમ્ અઘવનંમ. હથ મરે-ઘાઅો અવસ્તયલ્ અવિ મલ્ જઘરિ-ગઅોનંમ મલ્ ખધર્યેધતિ અજૂથ-મનંમ. હથ ન્માનાઅો અવસ્તયલ્ કતેમ્ચ કસકેમ્ખેમ્ચ ક્વારેમ્ચ પધરિ-વારેમ્ચ.

(જમશેદે) તે (ગુહા) માં એક ફરસંગ (જેટલા) મોટા માર્ગ (સુધીનું) પાણી સારી પેઠે એકઠું કીધું; તે તરફ લીલા રંગના (ફળનાં) તથા તાજા ખોરાક સાથના ખજારો વસાવ્યાં; તે તરફ ચોરડા તથા થાંભલા તથા લાંબી હીવાલ તથા ફરતી હીવાલ (સાથનાં) ચરો રચ્યાં.

(વંદીદાદ પર. ૨. ૬૦ ૩૪.)

આથવ્યાન્.

—:~::~—

આથવ્યો માંમ ખિત્યો મળ્યો અસ્તવધથ્યાઈ હુનૂત ગએથયાઈ,
હા અહમાઈ અપિશ અરેનાવિ, તલ અહમાઈ જસલ આયપ્તેમ; યલ
હે પુથો ઉસ-જયત, વીસો સૂરયાઓ ધએતઓનો.

આથવ્યાન ખીજે માણસ (હતો), (જેણે), (આ) જડ જગતમાં
(મને ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો, તેને આ
આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થઈ, તેને આ લાભ થયો, તે એ કે તેને માટે (તેને
પેટે) પેહલવાની કુળનો ફરેદુન (નામનો છોકરો) ઉત્તમ રીતે જન્મ
પામ્યો.

(હોમ યજ્ઞ. ક. ૧. ૬૦ ૭.)

પૌંડિ-ગા બવાહિ યથ આથવ્યાનોઘશ.

આથવ્યાનના કુટુંબ સમાન (તું) ગાય, ઢોરથી ભરપુર થજે!

(આશ્વીની જરથોશ્ત, ૬૦ ૪)

ફરેદુન.

તાંમ યજત વોસો પુથો આથવ્યાનોઘશ, વીસો સૂરયાઓ
ધએતઓનો, ઉપ વરેન્મ ચથુ-ગઓપેમ, સતેમ અસ્પનાંમ, હજ-
ઘરેમ ગવાંમ, બએવરે અનુમયનાંમ, ઉત જઓઘાંમ કપરો.

દજદિ મે વંઘઉહિ સંવિશ્તે દ્વાસ્પે તલ આયપ્તેમ, યલ બવાનિ
અધવિ-વન્યાઓ, અજીમ દહાકેમ ધિજકનેમ, ધિકમરેધેમ, દવશ-
અધીમ, હજઘર-યઓક્તીમ અષ-અઓજઘલેમ, દએવીમ દુજેમ
અઘેમ ગઓથાવ્યો દ્વન્તેમ, યાંમ અષ-અઓજસ્તેમાંમ દુજેમ ક્ય
ફેરેન્તલ અંઘરો મઠન્યુશ, અવિ યાંમ અસ્તવધતીમ ગએથાંમ,
મહુરકાઈ અષહે ગએથનાંમ. ઉત હે વન્ત અજાનિ સવંઘહવાયિ
અરેનવાયી, યાઈ હેન કેહરૂપ સએશ્ત જજતેએ ગએથયાઈચ, યાઈ
અબદોતેમે.

આથવ્યાનનાં કુલનો છોકરો પેહલવાની વંશનો ફરેદુન, જે
ક્રિયાની જોર લઈ જનાર (તેણે) પણ ચાર ખુણાવાળાં ગીલાન

(શેહર) માં સો ઘોડા, હજાર ખજા, (તથા) દશ હજાર નાનાં ઢોરોથી તેણીને (દ્રવાસ્પને) આરાધી અને નીચે પ્રમાણે ધમ્મયું,

અહો ભલ્લી (તથા) સર્વથી વધુ લાભકારી દ્રવાસ્પ! (તું) મને આ મુરહ દે, કે જેથી ત્રણ મોઢાંના, ત્રણ માથાના, છ આંખના, હજાર ચુકિતવાળા, પુષ્કળ ખજવંત દૈત્યને લગતો દુજ, (તથા) (જે) (આ) મુલકોને વાસ્તે નુકસાન પહોંચાડનાર દ્રવંત, (જે) મુહાક (તે) ને જેર કરનારો હું થાવું. જે ઘણાજ પ્રખળ દુજને (મુહાકને) (આ) જડ દુનિયાં ઉપર અપોધના સંસ્થાનોના નાશને માટે અંગ્રે-મધન્યુશે સરજ્યો. વેળી શેહરનાજ તથા અરનવાજ (નામની) તેની બે પ્યારીઓ (જેઓ) (આ) દુનિયાંની નારીઓમાં સર્વથી સોહામણું શરીરની છે, (તથા) જેઓ ઘણાંજ ઉંડા ખાડામાં (પડેલી છે), (તેમને) હું છોડવું.

(ગોશ ચરત. ૬૦ ૧૩, ૧૪.)

જયત શ્રમેતઓનો જન્ત અજોધશ દહાકાધ

તુંખ દેનાર સાંપને (એટલે જુહાકને) મારનાર ફરેફુન જન્મ પામ્યો હતો.

(વંદીદાદ.)

કા ઉ સ.

કા ઉ સ.

અશ-વરેયાઓ યય કવ ઉસ.

કાઉસ (પાદશાહ) ના જેવો (તું) પુરતા અળકાટવાળો (થજે)!

(આક્રીને જરદોશત. ૬૦ ૨.)

ફેખુશર.

—:—0:—

તાંમ યજત અરથ અધરયનાંમ દખ્યુનાંમ ક્ષત્રાધ હન્કરેમો હુઓસ્રવ, પસ્તે વરોધશ અએચિસ્તહે જફહે ઉરવ્યાપહે, સર્તેમ અસ્પનાંમ, હજંધરેમ ગવાંમ, બએવરે અનુમયનાંમ, ઉત જઓ-ધાંમ ફખરો.

દજ્જદિ મે વંદ્ઝઉહિ સંવિશ્તે, દ્રવાસ્પે તત્ત આયપ્તમ, યથ અજ્ઞમ નિજનાનિ, મધરીમ ત્વધરીમ ક્ષંદ્ધરસ્યાન્નમ, પસ્ને વરોધશ ચચ્ચ-ચિસ્તહં જક્કહે ઉરવ્યાપહે, પુથો કચ્ચેન સ્યાવરપાનાધ જુરો-જતહે નરહે, અધચ્ચેરથહંચ નરવહે.

વળી ક્રિયાની જોર લઈ જનાર બહાદુર કેખશરૂ, (જે) ધરાનના દેશોની રાજ્યસત્તાને સાથે જોડી નાખનાર, (તેણે) ઉંડા (તથા) બોહળાં પાણીવાળાં ચચ્ચેચસ્ત (નામના) સરોવરની પેલી પાર સો ઘોડા, હજાર બળદ, તથા દશ હજાર નાનાં ઢોરથી તેણીને (દ્રવાસ્પને) આરાધી (અને નીચે પ્રમાણે મુરાદ આહી.)

હે બહી (તથા) સર્વથી વધુ કલ્યાણકૃત દ્રવાસ્પ! (તું) મને આ મુરાદ દે, તે એ કે ઉંડા (તથા) બોહળા પાણીવાળા ચચ્ચેચસ્ત (નામના) સરોવરની પેલી પાર (અથવા પછવાડે), ખુની તુરાની અકા-સીઆખને હું મારું. જીલ્લમથી ઠાર થયેલા સ્યાવક્ષના કીનામાં (તથા) નરૂ કુલનાં શૂરા અગરેરસનાં કીનામાં, (હું જે) સીયાવક્ષને બેટો (તે ખુની અકાસીઆખને મારું). (ગારા ચરત ૬૦ ૨૧, ૨૨.)

અચસ્કમ અમહરૂકમ બવાહિ યથ કવ હુસ્તવ.

કેખશરૂના જેવો (તું) દર્દ (અથવા દુઃખ) રહિત (તથા) મર્કિ રહિત થજે! (આક્રીને જરથોસ્ત ૬૦ ૭.)

કચ્ચે વીશ્તારપ.

જરથુશ્ત્રા કસ્તે અપવા ઉર્વથા મજ્ઞેધ મગાધ, કે વા કસ્યદયાધ વશ્તી. અત્ત હવો કવા વીશ્તારપો યાહી.

અહો જરથુશ્ત્રા! (આ) મોટાં કામને માટે કોણ તારો ખરો મીત્ર (છે)? અથવા (અહુરમજ્ઞને) (જાહેર પ્રજામાં જાણીતાં) કરવાને કોણ મનવાંછા રાખે છે? તે કય વીશ્તારપ છે. (હા. ૪૧ ૬૦ ૧૪.)

તાંમ યજત ખરેજધિશ્ચ કવ વીશ્તારપો, પસ્ને આપો દાહત્યયાઓ, સર્તમ અસ્પનાંમ, હજંદ્ધરેમ ગયાંમ, બચ્ચેવરે અનુમયનાંમ, ઉત જઓધાંમ ક્યરો.

દજ્જદિ મે વાંછઉહિ સેવિશ્તે, દ્રવાસ્પે તલ આયપ્તેમ, યથ અજ્ઞાનિ પેપને અશ્ત અઉર્વન્તો, વીસ્પ-થઉર્વો-અસ્તોધશ, પુથો વીસ્પ-થઉર્વો, ઉર્વિ-અઓધો, ઉર્વિ-વેરથો, સ્ત્વી-મનોધોશ, યેંછહે હુપ્ત સત ઉશ્તનાંમ જમન્યાવરલ, પસ્ય ખીધહે યથ અજ્ઞાનિ પેપને મમથ્યેહે ખ્યઓનાહે અરેજલ-અસ્પહે, યથ અજ્ઞાનિ પેપને દર-ષિનિકહે દઅવયસ્નહે.

ઉત અજ્ઞમ નિજનાનિ તાંધવન્તેમ દુજ્જદ્યેનંમ, ઉત અજ્ઞમ નિજનાનિ સિપનજઉરેકંમ દઅવયસ્નંમ, ઉત અજ્ઞમ ક્ષઓઉર્વએસ-યેનિ હુમય વરેધકનાંમય, ખ્યઓન્યેહેય દંછહોયો, ઉત અજ્ઞમ નિજ-નાનિ ખ્યઓનિનાંમ દખ્યુનાંમ, પન્યસપ્પાધ સતપ્પાધશ્ય, સતપ્પાધ હુજ્જરપ્પાધશ્ય, હુજ્જરપ્પાધ અઅવરેપ્પાધશ્ય, અઅવરેપ્પાધ અહાંક્ત-પ્પાધશ્ય.

વળી ક્રિયાની જોર લઈ જનાર (તથા) ઉચ નજરના કચ્છે ગુસ્તાસ્પે વેહેહાતીની પેલી પાર સો ઘોડા, હજાર બળદ (તથા) ઠશ હજાર નાનાં ઢોરેથી તેણી (દ્રવાસ્પ) ને આરાધી (અને નીચે પ્રમાણે મુરાદ માગી) ‘હે ભલી (તથા) ઘણોજ લાભકારી દ્રવાસ્પ! તું મને આ મુરાદ દે, તે એ કે (લડાઈમાં નીચે જણાવેલા) આઠ પેહલવાનોને હું નસાડું’ :—(૧) વીસ્પ-થઉર્વો-અસ્તિ. (૨) વીસ્પ-થઉર્વોનો છોકરો (૩) ઉર્વિ-અઓધ (૪) ઉર્વિ-વેરેથ (૫) સ્ત્વી-મનોધિ, જેના સાતસો ઉંઠ તેની પુઠે ચાલે છે; (૬) ત્યાર પછી લડાઈમાં ઉશકેરાયલા (તથા) ખુની ખ્યઓન, (તથા) (૭) અરજાસ્પને હું નસાડું, તેમજ લડાઈ-માં (૮) જીતપરસ્ત દરષિનિકને હું નસાડું; વળી ખરાબ દીન-વાળા તાંધવન્તને હું મારું, તથા જીતપરસ્ત સિપનજઉરેકને હું મારું, તથા વેરેધક તથા ખ્યઓના દેશોમાં સારા કાચેહા (અથવા સારી દાનાઈ ભરેલા રીતો) હું દાખલ કરું; વળી ખ્યઓનિ દેશોના (માણસોને) પચાસથી સો ઘણા, સોથી હજાર ઘણા, હજારથી ઠશ હજાર ઘણા, ઠશ હજારથી અગણિત ઘણા હું મારું.’ (ગોરા ચરત ૬૦ ૨૯, ૩૦, ૩૧.)

યાવરનો કયા વાંસ્તારપો... તા વરેનાચા ત્કઅંધાચા.

જેવી રીતવાળો કચ્છે ગુસ્તાસ્પ (હતો), તેવીજ રીતનો તથા ધારાનો (હું છું).

(દીનનો કલમો અવસ્તામાં ૬૦ ૭.)

આઅલ અઓપ્ત જરથુશ્ત્રો કવોધશ વોસ્તારપહે, આફ્રીનામિ તવ, નર દંછહું-પધતિ, વોહું-જીતિ, ઉસ-જીતિ, દરેઘંમ-જીતિ; જમતે

તે નરાંમ, જઇતે તે નાધરિકાંમ, જઇતે તે પુત્ર ઉસ-જયાઓંતે તનુ-કેરેત. અએવ તે બવાહિ યથ જામાસ્પો, ઉત આક્રીનંમ કેરેનવાલ યથ દંદ્રહેઉથ વીશતાસ્પાધ.

પછી યેગમ્બર જરથુસ્ત્રે કયાની ગુસ્તાસ્પને કહ્યું, કે હે નેક જીંદગીવાલા, ઊંચ દરજ્જાના જીવનવાલા (તથા) લાંબા જીવનવાલા નરવીર! હે મહારાજા! (હું) તને (નીચે પ્રમાણે) આશીષ દગોંધું. તારા માણસોને (લાગુ) આયુષ્ય (હોજે)! તારી બાઇડીને (લાંબા) આયુષ્ય (હોજે)! તારા છોકરા (જે) તારે પેટે જન્મ પામે (તેમને) (લાંબી) જીંદગી (હોજે)! તારો એક (છોકરો) જામાસ્પ (હકીમ) જેવો થાય! અને તે પાદશાહ ગુસ્તાસ્પને (તને) (જામાસ્પની પેઠે) આશીષ દે.

(આક્રીને જરથોસ્ત્ર, ક્રો ૧. ૨.)

સંવિશ્તો બવાહિ ફ્રેવ મજ્દાઓ, વેરેશ્રમઓ યથ શ્રમેતઓનો, અમવ યથ જામાસ્પો, અશ-વરેયાઓ યથ કવ ઉસ, પોઉર-જિરો યથ અઓશનરો, જેનંદ્રહુન્તંમ બવાહિ યથ તખ્મો-ઉરપ. ખરેનંદ્રહુન્તંમ બવાહિ યથ યો યિમો ક્ષયંતો હવાંથો; હજંદ્રર-યઓક્ષ્યો બવાહિ યથ અજોઇથ દહાકાઇ અઘ-દઅન; ઉઘ્રંમ અઓ-જિશતંમ બવાહિ યથ કેરેસાસ્પંમ, હુવાઓંદ્રહુમ વ્યાખનંમ બવાહિ યથ ઉર્વાક્ષહે; સ્તોરંમ કેહુરપંમ અનાસ્ત્રવનંમ બવાહિ યથ કવ સ્યાવર્ષાનો. પોઉર-ગો બવાહિ યથ આથવ્યાનોઇથ; પોઉર-અસ્પંમ બવાહિ યથ પોઉરશસ્પંમ; અપવ બવાહિ યથ જરથુસ્ત્રો સિપતામો; રંદ્રહાંમ દરએ-પારાંમ બવાહિ યથ યો વિક્ષા નવાજો; ઉર્વથો બવાહિ યજતનાંમ યથ જરેનંમ મખ્યાનાંમ.

(દાદાર) અહુરમજ્દના જેવો (તું) ઘણોજ કલ્યાણકારી થજે! ફરે-દુનના જેવો (તું) શત્રુને મારનાર (થજે)! જામાસ્પના જેવો (તું) બહાદુર (થજે)! કાગોસના જેવો (તું) પુર ઝળકાટવાળો (થજે)! અઓશનરના જેવો (તું) પુર ચાલાકીવાળો (થજે)! તેહમુરસ્પના જેવો (તું) હથ્યારબંદ થજે! રૈયતની સારી પેઠે રક્ષા કરનાર, જમશેદશાહના જેવો (તું) ખુરેહવાળો થજે! ખરાબ પંથવાળા ઝોહાકની સમાન (તું) હજાર યુક્તિવાળો થજે! કેરશાસ્પનો જેવો (તું) વિજયી (તથા) ઘણોજ અગવંત થજે! ઉર્વાક્ષના જેવો (તું) સારાં ડહાપણવાળો (તથા) મોટાં માણસોની સલામાં બેસનારો થજે! કઝે સ્યાવક્ષના જેવો (તું)

સોહામણી શરીરનો (તથા) પાપરહિત થજે! આથવ્યાનના કુલવાળાની સમાન (તું) ગાય ઢોરથી ભરપુર થજે! પોઉરશસ્પના જેવો ઘોડાઓથી ભરપુર થજે! સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રના જેવો અષો થજે! વિક્રનવાજની સમાન પાર કરવાને દુર-પડે એવી રંધ (નદી) ને (પોહ્યનારે) અથવા પાર કરનારે) તું થજે! માણસોના વડાના જેવો યજ્ઞોનો તું પ્યારે થજે.

(આક્રીને જરથોસ્ત ફ૦ ૨, ૩, ૪.)

જયાઓંતે હુચ વો દસ પુથ્ર. ધ્રાચો ખવાહિ યથ અથઉરનો, ધ્રાચો ખવાહિ યથ રથએશ્તારહે, ધ્રાચો ખવાહિ યથ વાસ્ત્રયેહે ફુયન્તો, અઞ્વે તે ખવાહિ યથ વીશ્તારપાઠ. અઉર્વત-અરપેમ ખવાહિ યથ હવરે; રઞ્વોચિનવન્તેમ ખવાહિ યથ માઓંઘલેમ સઞ્વોચિનવન્તેમ ખવાહિ યથ આતરેમ; તિજ્ઞિનવન્તેમ ખવાહિ યથ નિઘ્રેમ; હુરઓંધેમ વરેધ્રાજન્તેમ ખવાહિ યથ સઞ્વોધેમ અધીમ. અશ્વ-લકએપેમ ખવાહિ યથ રંનૃશ; દુશ્મદંત્યુ-જયન્તેમ ખવાહિ યથ વરેધ્રેમ અહુરેવાતેમ; પોઉર-ખાધ્રેમ ખવાહિ યથ રામનો ખાસ્તરે; અયરકેમ અમહુરકેમ ખવાહિ યથ કવ-હુસ્તવ. પસ્ય આક્રીનેમ અદપિ-જસઠિતિ વહિશતેમ અહૂમ અષઓનાંમ રઓંચઘ-લેમ વીસ્પા-ખાધ્રેમ. અથ જમ્યાલ યથ આક્રીનામિ.

તમારાથી (અથવા તમારે પેટે) દશ છોકરા જન્મ પામજે! (તેમનામાંના) ત્રણ (છોકરા) આધવનના જેવા, ત્રણ રથેશ્તારના જેવા અને ત્રણ દેશનીઆખાદી કરનાર ખેડુતના જેવા, અને એક, (તું) ગુસ્તાસ્પના જેવો (શાહ) થાય! ખુરશેદના જેવો (તું) તેજ ઘોડાવાળો થજે! ચંદ્રમાના જેવો (તું) તેજસ્વી થજે! આતશના જેવો (તું) ચળકાટવાળો થજે! મેહરના જેવો (તું) તેજવાળો થજે! અશો સરોષ (ચજ્ઞ) ના જેવો (તું) સુંદર (તથા) વિજયી થજે! રશને (ચજ્ઞ) ના જેવો સત્યવાદી તરીકા (અથવા મઝહબ) પ્રમાણે ચાલનારો તું થજે! હોર-મજ્ઞના ઉત્પન્ન કરેલા ખેહરાંમ (ચજ્ઞ) ના જેવો (તું) શત્રુને મારનારો થજે! રામ ખાસ્તર (મીનો રામ) ના જેવો (તું) પુર આસાનીવાળો થજે! કેખશરૂના જેવો (તું) હર્ષ રહિત તથા મોત વિનાનો થજે! (ઉપર જણાવેલા (સર્વ) આશીષ ફળયા કેડે અષો (લોકો) તું ચલકતું (તથા) સઘળું આનંદમય સ્વર્ગ (તને) મલે! જે પ્રમાણે હું આશીષ માંચું છું તે પ્રમાણે થાય!

(આક્રીને જરથોસ્ત ફ૦ ૫, ૬, ૭, ૮.)

હુતોશ.

—==—

દજ્જદિ મે વંદ્ઝઉહિ સંવિશ્તે, દ્રવાસ્પે તલ્ આયપ્તમ્, યથ અજ્ઞમ્ હુચયેને, વંદ્ઝઉહીમ્ આજ્ઞતામ્ હુતવ્યોસામ્, અનુમતેએ દઝ્યેનયાઓ, અનુજ્તેએ દઝ્યેનયાઓ, અનુવરશ્તેએ દઝ્યેનયાઓ, યા મે દઝ્યેનામ્ માજ્જદયસ્નીમ્ જરસ્ય દાલ્, અપઝ્યેચ અવ્યોતાલ્, યા મે વરેજ્જનાઇ, વંદ્ઝઉહીમ્ દાલ્ કસસ્તીમ્.

હે ભલી (તથા) ઘણીજ લાભકારી દ્રવાસ્પ! (તું) મને આ વર દે તે એ કે સદ્ગુણી (તથા) કુર્ણીન હુતોશને દીનના મત પ્રમાણે, દીનના વચન પ્રમાણે, (તથા) દીનનાં કાર્યો પ્રમાણે હું દોરવું. (તથા) જે (હુતોશ) મારી માજ્જદયસ્ની દીન ઉપર (પોતાનું) દોલ લગાડે (તથા) પોતાની ઇચ્છા જાહેર કરે, વળી જે (હુતોશ) (મારી પેગામ્મ-રીનાં) કાર્યને માટે મને ભલી શીખામણુ આપે. (ગોશ ચરત. ૬૦ ૨૬.)

સ્થાવક્ષ.

—૨૬૪—

સોરેમ્ કંહરપ્પેમ્ અનાસ્રવન્નમ્ ખવાહિ યથ ક્વ સ્થાવર્ષાનો.

કુઝે સીઆવક્ષના જેવો (તું) સોહામણુ શરીરનો (તથા) પાપ-રહિત થજે!

(આક્રીને જરથોશ્ત. ૬૦ ૩.)

થિત.

—::—

થિતો સામનામ્ સંવિશ્તો થિત્યો માંમ્ મઝ્યો અસ્તવધથ્યાઇ હુનૂત ગઝ્યેથયાઇ; હા અહમાઇ અપિશ્ અરેનાવિ, તલ્ અહમાઇ જસલ્ આયપ્તમ્; યલ્ હે પુથ્ઠ ઉસ્-જયોઇથે ઉર્વાક્ષ્યો કંરેસાસ્પસ્ય. લકઝેષો અન્યો દાતો-રાજ્ઞો, આઅલ્ અન્યો ઉપરો-કધર્યો, યવ ગઝ્યેમુશ્ઘ ગધવરો.

સામનાં કુટુંબનો ઘણોજ લાભકારી શ્રિત ત્રીજો માણસ (હતો), (જેણે) આ જડ દુનિયામાં મને (ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો; તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયો, તેને આ ક્ષાએદો મેળવ્યો, તે એ કે તેને માટે (તેને પેટે) ઉર્વાક્ષ તથા કેરશાસ્પ (નામના) બે છોકરા ઉત્તમ રીતે જન્મ પામ્યા. (તેમનામાંનો) એક (ઉર્વાક્ષ) હીનદાર (તથા) ન્યાયનો રસ્તો દેખાડનાર (હતો), ત્યારે બીજો (કેરેશાસ્પ) પ્રબળ જવાન, ગુચ્છાવાળા બાલ સાથનો (તથા) ગદા^૧ રાખનાર હતો.
(મ્હોટી હોમ યશત ક૦ ૧. ૬૦ ૧૦.)

આઅલ્લ અર્ચોલ્ અહુરે મજ્દાઅો શ્રિતો પર્ચોધર્યો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર મળ્યાનાંમ થમનંદુહતાંમ વરેચંદુહતાંમ. યર્ચોખશતિવતાંમ યાતુમતાંમ રએવતાંમ તખ્મનામ પરધાતાંમ. યસ્કેમ યસ્કાધ દારયલ, મહુરકેમ મહુરકાધ દારયલ, વજેમ્નો-અરશિત દારયલ આથો તકુંશ દારયલ તનઓલ હય મળ્યેહ.

ત્યારે અહુરમજ્દે કહ્યું કે હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! તંદરેસ્તી આપનારા, પ્રકાશવાળા, યુક્તિવાળા, જાદુને હરનાર, ધનવાળા, જોરાવર, આગળા અનુભવવાળા માણસોમાંનો સર્વથી શ્રેષ્ઠ (માણસ) શ્રિત (હતો), જેણે દર્દી^૧ તરફ દર્દને (જતું) અટકાવ્યું, મોતવાળા (માણસ) તરફ ક્વખતના મોતને (જતું) અટકાવ્યું, વજેમ્નો-અસ્તિ (નામના દર્દી) ને અટકાવ્યું, (તથા) માણસના તનમાંથી આતશની ગરમીને (તાવને) અટકાવી.
(વંદીદાદ પર. ૨૦. ૬૦ ૨.)

વિશચિશ્રેમ દિમ અયસત આયસ્ત ક્ષત્ર વધરય પધતિશતાતેએ યસ્કહે પધતિશતાતેએ મહુરકહે પધતિશતાતેએ દાળુ પધતિશતાતેએ તકું પધતિશતાતેએ સારનહે, પધતિશતાતેએ સારસત્યેહે પધતિશતાતેએ અજનહે પધતિશતાતેએ અજહુવહે પધતિશતાતેએ કુરુધહે પધતિશતાતેએ અજિવાકહે પધતિશતાતેએ દુકહે પધતિશતાતેએ અસ્તધરયેહે પધતિશતાતેએ અઘબ્યાઅો પૂઠ્યાઅો અહિત્યાઅો યા અંથો મધન્યુશ ક્રાકેરંતલ અવિ ધમાંમ તનૂમ યાંમ મળ્યાનાંમ.

દર્દની સામે થવાને, ક્વખતના મોતની સામે થવાને, દાળુ (દજ્જર) ની વિરુદ્ધ થવાને, તાવને આડે થવાને, સારન (નામના

હર્દ)ની વિરૂદ્ધ થવાને, અજૂન (નામના હર્દ)ની વિરૂદ્ધ થવાને, અજૂહવ (નામના હર્દ)ની વિરૂદ્ધ થવાને, કુરૂષ (નામના હર્દ)ની વિરૂદ્ધ થવાને, અજૂવાકની સામે થવાને, દુરૂક (નામના હર્દ)ની સામે થવાને, કોહોવાટ (તથા) અપવિત્રાઈ (એ બધાં હર્દ) જે અંગ્રે મધન્યુશે માણસોના આ બદન ઉપર ઉત્પન્ન કીધાં (તેની) સામે થવાને માટે, (ઝાડ પાનમાંથી) રસ નીચોવીને કાઢેલી દવા તથા ધાતુની મેળવણીથી નીપજેલી (દવા), (ઘિત નામના વૈદ્ય) શોધી કાઢી.

(વંદીદાદ ૫૨. ૨૦. ૬૦ ૩.)

કેરશાસ્ત્ર.

યો જનત્ અજૂમ સ્વરૂમ, યિમ્ અસ્થો-ગરૂમ નરે-ગરૂમ, યિમ્ વિષવન્તમ્ જઘરિતમ્; યિમ્ ઉપધરિ વીશ અરઓધત્ આરે-શયો-અરૂજ જઘરિતમ્; યિમ્ ઉપધરિ કરૂસાસ્થો અયંદ્રહુ પિતૃમ પત્યત. આ રપિથિવન્તમ્ જરૂવાન્તમ્, તકૂસલય હો મધસ્યો ખીસલય; ક્રાંશ અયંદ્રહો કસ્પરત્, યેયન્તીમ્ આપ્મ પરાઓંદ્રહાત્; પરાંશ તરૂશ્તો અપ-તયત્ નરે-મનાઓં કેરસાસ્થો.

જેણે (કેરશાસ્ત્રે) સરવર (નામના) સાંપને મારી નાખ્યો, જે (સાંપ) ઘોડાને ગળનારો, (તથા) લીલાં ઝહેરવાળો (હતો); જેનાં (શરીર) ઉપર હાથના અંગુડા જેટલું ઉંડું લીલું ઝહેર વધેલું હતું. જેની ઉપર કેરશાસ્ત્ર લોહાના વાસણમાં ખાણું પકાવ્યું, (અને) બપોરને સમયે તે સાંપ ગરમ થયો, અને કુંકારા મારવા લાગ્યો, તથા લોહાનાં વાસણની (તળેથી) (ગુંચળાંમાંથી) બહાર નીકળી આવ્યો કે વેહતાં પાણી તરફ દોડી જાય. બહાદુર કેરશાસ્ત્ર (તે જોઈ) ડરીને પાછળથી દુર નાઠો.

(હોમ યસ્ત ૬૦ ૧. ૬૦ ૧૧.)

ઉદ્ગમ્ અઓજિશ્તમ્ બવાહિ યથ કરૂસાસ્થમ.

કેરેશાસ્ત્રના જેવો (તું) વિજયી (અને) સર્વથી વધુ સખળ થજે!

(આશ્રીને જરથોસ્ત ૬૦ ૩.)

આઅત્ અહુ પઘત્યારૂમ્ ક્રાકરૂન્તત્ અંદ્રરો મધન્યુશ પૌઉરૂ-મહુરૂકો અથ અધવિશ્તાર.

.....ત્યારે પુર મરકીવાલા અગ્રેમધન્યુશે જનાવધતિ (નામની) પરી પેઢા કરી, કે જે કેરશાસ્પને વળગી (અથવા જેણે કેરશાસ્પને સહચાર્યો.) (વંદીદાદ પર. ૧. ૩૦ ૧૦)

ઊરવાક્ષ.

હુધાઆંધ્રલેમ વ્યાખનંમ બવાહિ યથ ઉર્વાક્ષહે.

ઉર્વાક્ષના જેવો (તું) સારાં ઉદાપણવાળો (તથા) (મોટ (માણસોની) સભામાં બેસનારો થજે! (આક્રીને જરથોસ્ત. ૬૦ ૩)

વિક્રનવાજ.

રંધહાંમ દુરએ-પારાંમ બવાહિ યથ યો વિક્રનવાજો.

વિક્રનવાજ સમાન પાર કરવાને દુર પડે એવી રંધ (નદી) (ઓળંગનારો) તું થજે! (આક્રીને જરથોસ્ત ૬૦ ૪)

અઓશનર.

પૌઉર-જિરો યથ અઓશનરો.

અઓશનરના જેવો (તું) પુર ચાલાકીવાળો (થજે)!

(આક્રીને જરથોસ્ત ૬૦ ૫)

અસ્મો ખન્વન્ત.

અહે નર્શ અપઓનો ક્વષીમ યજમમ્હે, યો અસ્મો-ખન્વાએ નાંમ. અધાત્વ અન્યઓનાંમ અપઓનાંમ ક્ષિત યજમ્, ક્વરેત ગઅં કેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

તે અષો માણસનાં ફરોહરને અમે યાદ કર્યો છીએ, કે જે અસ્મેા ખન્વન્ત નામનો (હતો). ખીજા અષો (માણસો) કરતાં અહુરમજ્દનાં સજ્જાં જોર આપનારાં ગચ્ચોકેરેન (સફેદ હોમ) ના ચાહનાર મીસાણ, (હું) (તે અસ્મેા ખન્વન્ત નામના નરનાં ફરોહરને) વધારે ઇચ્છું.

(હોરમજ્દ યશ ૬૦ ૩૦.)

(ઝુહાક.)

++++

હજંઘર-ચઔક્ત્યો ખવાહિ યથ અજોઘશ દહાકાઈ અઘ-દઘ્યેન.

ખરાખ પંથવાળા ઝોહાક સમાન (હું) હજાર યુક્તિવાળો થજો!

(આક્રીને જરથોશ્ત ૬૦ ૩.)

આદરબાદ—મારેસ્પંદ.

પ આંન દીન દસ્તુર એસ્ત-હોમ, ઇન અહુરમજ્દ જરથોશ્ત યાશ્ત, જરથોશ્ત ઓએ ગુસ્તાસ્પ. પ પેવંદ આદરબાદ મારાસ્પંદાન મદ. પદશ્ પસાખ્ત કદ્ બાખ્ત.

(હું) તે દીનના ફરમાન ઉપર દ્રઢ છું, કે જે (દીન) (દાદાર) અહુરમજ્દે (અષો) જરથુશ્તને ચખાડી (શીખવી), (અને અષો) જરથુશ્તે ગુસ્તાસ્પને (શીખવી). પેગમ્બર જરથુશ્ત અને ગુસ્તાસ્પ દેશપતિના વંશથી આદરબાદ મારેસ્પંદ આવ્યો (પેદા થયો). તેણે (જરથુશ્ત) દીનનો સંસ્કાર કર્યો (તથા) પાક કીધી (એટલે કે તેની અસલી સ્વચ્છ સ્થિતિમાં લાવ્યો).

(પતેત પશેમાળી ક૦ ૧૨.)

૧. ઝુહાકનો આ એકજ સદગુણ હતો, જેની પણ વખાણ કરવાને આખીદ સાહેબો ચુક્યા નથી. (Give the devil his due!)

ગાથામાં “વીશેષ નામો” નીચલા ફકરાઓમાં વપરાયા છે.^૧

અસ્ત ફકરો

- ૨૮ ૭ (ગુસ્તાસ્પ અને જરથુશ્ત્ર). ૮ (ફોસ્તર અને મને)
 ૩૨ ૮ (ચીમ).
 ૪૬ ૧૨ (ફ્યાન). ૧૪ (વીશ્તાસ્પ). ૧૫ (હ્યેચતસ્પ).
 ૧૬ (ફોસ્તર). ૧૭ (જામાસ્પ).
 ૪૯ ૮ (ફોસ્તર), ૯ (જામાસ્પ).
 ૫૧ ૧૬ (વીશ્તાસ્પ), ૧૮ (જામાસ્પ), ૧૯ (મધ્ધામાહ).
 ૫૨ ૨ (વીશ્તાસ્પ-ફોસ્તર). ૩ પૌરુચિસ્તિ.

ગાથામાં નીચલા ફકરાઓમાં “અહુ, રહુ,
 અહુરાઝ્દાહો” નો ધશારો છે.

અસ્ત ફકરો

- ૨૯ ૬
 ૩૧ ૨
 ૩૩ ૧
 ૪૩ ૧૪
 ૪૪ ૧૬

અસ્ત ફકરો

- ૪૫ ૧૧
 ૪૬ ૩
 ૪૮ ૮-૯-૧૨
 ૫૧ ૨૦
 ૫૩ ૨

સંતો.

૯

માન નહિ, અપમાન નહિ, એસે શિતલ સંત;
 ભવસાગર ઊતર પડે, તોડે જમકે દંત.

સંતો એટલા શીતલ સ્વભાવના હોય છે કે માન, અપમાનમ
 શાન્ત રહે છે. સંસાર સાગરની પેલી પાર તેઓ વહિ ગયા છે અને
 જમના દાંતો તોડીને તેઓ જન્મ, મરણના ફેરાઓથી મુક્ત થયા છે

૧. વધુ માટે જુઓ આગા પૂરે દાબદનો ગાથાનો ફારસીમાં તરજુમો.

આપા ત્યાં અવગુણ અનંત, કહ્યે સંત સખ કોય,
આપા તજ હરિકો ભજે, સંત કહાવે સોય.

અહંકાર (હુંપણું) હોય ત્યાં અનેક દુશ્મણિ વાસો કરે છે.
જેણે અહંકાર તજીને હરીને ભજવા માંડ્યો, તેજ 'સંત' છે.

આપા તજ હરિકો ભજે, નખ સિખ તજે વિકાર,
સખ જીવનસે નિરવૈર, સાધમતા હય સાર.

પોતાને ત્યજીને હરીનું ભજન કરે અને નખ સુધી દરેક
વિકારને ત્યાગે, અને ક્રોધ પણ પ્રાણી સાથે શત્રુવત ન રાખે, તેને
ખરો સાધુ જાણવો.

હાટ હાટ હિરા નહિં, કંચનકા નહિં પહાર,
સિંહનકા ટોલા નહિં, સંત ખિરલા સંસાર.

દરેક ખજારમાં હિરા મળતા નથી; સોનાના પહાડો પ્રાપ્ત થવા
અશક્ય છે. સિંહ એકાદજ દેખાય છે, ટોળાંઓમાં દેખાતો નથી.
તેજ પ્રમાણે વીરલા સંત, સંસારમાં જવળજ મળે છે.

વીતરાગમયક્રોધા મન્મયા મામુપાશ્રિતાઃ ।

ब्रह्मो ज्ञानतपसा पूता मद्भावमागताः ॥

यस्य सर्वे समारम्भाः काममंकल्पवर्जिताः ।

ज्ञानाग्निदग्धकर्माणं तमाहुः पण्डितं बुधाः ॥

त्यक्त्वा कर्मफलासंगं नित्यतृप्तो निराश्रयः ।

कर्मण्यभिप्रवृत्तोऽपि नैव किंचित्करोति सः ॥

ગીતા ૮. (૧૦, ૧૯, ૨૦.)

ब्रह्मण्याधाय कर्माणि मंगं त्यक्त्वा कगेति यः ।

लिप्यते न स पापेन पद्मपत्रमिवांभसा ॥

(ગીતા ૫, ૧૦.)

न ब्रह्मैतन्प्रियं प्राप्य नोद्विजेत्प्राप्य चाप्रियम् ।

स्थिरबुद्धिरसंमूढो ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः ॥

(ગીતા ૫, ૨૦.)

પ્રશાન્તાત્મા વિગતભીર્બ્રહ્મચારિવ્રતે સ્થિતઃ ।

મનઃ સંયમ્ય મચ્ચિતો યુક્ત આમીત મત્પરઃ ॥

(ગીતા ૬, ૧૪.)

મામુપેત્ય પુનર્જન્મ દુઃખાલયમશાશ્વતમ્ ।

નામુવાન્તિ મહાત્મનઃ સંસિદ્ધિં પરમાં ગતાઃ ॥

(ગીતા ૮, ૧૫.)

અસક્તબુદ્ધિઃ સર્વત્ર જિતાત્મા વિગતસ્પૃહઃ ।

નૈષ્કર્મ્યમિદ્ધિં પરમાં સંન્યાસેનાધિગચ્છતિ ॥

(ગીતા ૧૮, ૪૬)

જેના રાગ, ભય અને ક્રોધ છુટી ગયા છે, જેઓ સર્વત્ર મનેજ દેખે છે અને મારોજ આશ્રય ધરે છે, તેવા ઘણાઓ જ્ઞાન અને તપથી પવીત્ર થયેલા, મારા ભાવ (સ્વરૂપ) ને પામ્યા છે.

જેના સર્વે ઉઘાગો કૃણાકાંક્ષા (કૃણની ઇચ્છા) વિનાના છે. તેવા જ્ઞાનરૂપી અગ્નિથી ભસ્મ કરેલાં કર્મવાળાને, બુદ્ધિમાન લોકો પંડિત કહે છે.

કર્મોનાં કૃણનાં સંગ ત્યજીને, નિત્યતૃપ્ત અને નિરાશ્રય એવો તે (ભક્ત), કર્મમાં મચેલા રહેલા છતાં, કંઈજ કરતો નથી.

કર્મો પ્રભને અર્પી, સંગનો ત્યાગ કરીને જે (કર્મ) કરે છે, તે જેમ કર્મભપત્ર જળથી લેપાતું નથી, તેમ તે પાપથી લેપાતો નથી.

પ્રિય (પ્રહાર્થ કે પ્રાણી) પામીને હર્ષ ન કરવો. અપ્રિય પામીને ઉદ્વેગ (દુઃખ) ન કરવો. (એમ) સ્થિર બુદ્ધિવાળો, મોહરહિત અને પ્રભનો બાળનારો (પુરૂષ), પ્રભમાં સ્થિર થાય છે.

યોગીએ શાન્તાત્મા, નિર્ભય, પ્રભચર્ય કત પાળનાર થઇને, મનનો નીરોધ કરીને, મને ચિત્ત અર્પીને, મારે આશ્ર રહેવું.

મને પામ્યા પછી, પુનર્જન્મ જે દુઃખનું સ્થાન તથા ક્ષણભંજુર છે, તેને પરમ સિદ્ધિને પામેલા મહાત્માઓ ફરીથી મેળવતા નથી.

સર્વ સંગથી રહિત બુદ્ધિવાળો, મનને જીતનાર, ઇચ્છા રહિત પુરૂષ, સંન્યાસથી નૈષ્કર્મ્ય સિદ્ધિને પહોંચે છે.

He raiseth up the poor out of the dust and lifteth up the beggar from the dunghill to set *them* among princes, and to make them inherit the throne of glory: for the pillars of the earth *are* the Lord's, and he hath set the world upon them. He will keep the feet of his saints, and the wicked shall be silent in darkness; for by strength ¹ shall no man prevail.

(*I Samuel, II, 8-9.*)

O love the Lord, all ye his saints: *for* the Lord preserveth the faithful, and plentifully rewardeth the proud doer.

(*Psalms, XXXI, 23.*)

Ye that love the Lord, hate evil: He preserveth the souls of his saints; He deliverath them out of the hand of the wicked.

(*Psalms, 97-10.*)

For the Lord taketh pleasure in his people: he will beautify the weak with salvation. Let the saints be joyful in glory.

(*Psalms, 149-4,5.*)

And he gave some apostles; and some, prophets; and some evangelists; and some, pastors and teachers; for the perfecting of the saints, for the work of the ministry, for the edifying of the body of Christ; till we come in the unity of the faith and of the knowledge of the Son of God, unto a perfect man, unto the measure of the stature of the fulness of Christ.

(*Ephesians, IV, 11 to 13.*)

We give thanks to God and the Father of our Lord Jesus Christ, praying always for you, since we heard of your faith in Christ Jesus and of the love *which ye have* to all the saints. For the hope which is

1 Put by resignation and self-surrender.

laid up for you in heaven, whereof ye heard before in the word of the truth of the Gospel. (*Colossians, I, 3-5.*)

And to you who are troubled rest with us, when the Lord Jesus shall be revealed from heaven with his mighty angels, when he shall come to be glorified in his saints, and to be admired in all them that believe (because our testimony among you was believed) in that day. (*Thessalonians, I, 7 and 10.*)

Mercy unto you and peace, and love be multiplied. Beloved, when I gave all diligence to unite unto you of the common salvation, it was needful for me to unite unto you, and exhort you that you should earnestly contend for the faith, which was once delivered unto the saints. (*Jude, 2 and 3.*)

Glorified, I say, *in you that believed.* Yes, for the testimony we addressed to you, won your faith; and in that *faith* of yours we see the pledge of Christ's glorification.

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા, પિતા

અને

છેવટની નેમ.

ભાગ ૧) નો આ છેવટનો વીષય છે. આ ભાગમાં અહુરમઝદ, યજ્ઞદેવ અને સંતો સંબંધી કેટલોક અભ્યાસ કરીને, ત્યાર કેડે અહુરમઝદ માનવીનો પરમ આદર્શ (Ideal) છે, એટલું સાબીત કરીને, ભાગ ૨) ને હાથ ધરવામાં આવશે. આ વીષય ઉપરથી ભક્તજને મનન

કરીને ઠરાવ ઉપર આવવું જોઈએ, કે દરેક જરથોશિતની છેવટની નેમ, જરથુશ્ત્ર સાહેબે જેમ અમેશાસ્પદેા અને અહુરમઝદનો સાક્ષાત્કાર (self-realization) કર્યો, તેજ પ્રમાણે તેમને જોઈ અને ભેટવાની છે. સાક્ષાત્કાર થવે, તત્કાળ મીનોઈનો પડદો ભાંગીને, ફવર્ષી અહુરમઝદ અને અમેશાસ્પદેા સાથે એકત્ર બને છે. એ વીંધય અનુભવનો હોવાથી વધુ લખવું વ્યર્થ છે.

હુક્ષય અજૈમ ચિત યો જરથુશ્ત્રો ક્રતેમાં ન્માનનાંમ્ય, વીસાંમ્ય જન્તુનાંમ્ય દ્યુયુનાંમ્ય, અંદ્રહાઓ દ્યેનયાઓ અનુમતયએચ, અનુમતયએચ, અન્વરશ્તયએચ, યા આહુધરિશ જરથુશિત્રશ.

યથનો આઝાંદ્રહાંમ પાતો મનાઓ, વહિશ્તો ઉર્વાંનો, ખાથ્રવધતીશ તન્વો હેન્તો વહિશ્તો અંદ્રહુશ; આકાઓસચાંત આહુધરે મજદ જસેન્તાંમ. અપ વહિશ્ત, અપ સ્ત્રએશ્ત, દરેસામ ધ્વા, પદરિ ધ્વા જમ્યામ, હુમેમ ધ્વા હુખમ. અપેમ વોહૂ ૧. (અપ વહિશ્તથી ત્રણ વાર પઢે.)

આ ધર્મ જે અહુરમઝદી જરથુશિત છે, (તેના) મત, વાણી અને કાર્યો પ્રમાણે ધર, શેરી, કચ્છા તથા દેશોના મૂળીઓનો હું જે જરથુશ્ત્ર (તે) માર્ગ દર્શક બનીશ, જેથી અમારાં મન આનંદી, રવાનો સહુથી શ્રેષ્ઠ તથા તનો પ્રકાશિત હોવાથી, સર્વથી શ્રેષ્ઠ હસ્તિનાં અધિકારી બને. હે અહુરમઝદ (એ સર્વે અમને) પ્રગટ રીતે મળો! સહુથી ઉત્તમ અપોધને લીધે, શ્રેષ્ઠ અપોધને લીધે, (હે! અહુરમઝદ) તારાં અમને દર્શન થાય, તારી નજદાક આવ્યે, તારી હુમેશની મીત્રતાને પામ્યે! (હુશ્યાંમ અને યજશ્ને હા. ૮. ૬૦ ૭ અને હા. ૬૦. ૬૦ ૧૧-૧૨.)

નમાજ આએ વીરપ-આગાહ અશ ખાવર, કેશ ફરેસ્તીદ પ જરથોશ્ત્ર સપેતમાન અષો ફરોહર, અશ્તશ આએ દામાન દીન-દાને-શ્ને વરોએશ્ને, આસ્ને-ખેરદી ગોશો-સરેતેહ ખેરદી.

તે સર્વજ્ઞ અને વિશ્વપાલક સાહેબને શીર મુકાવીને હું નમું (જુ), જેણે પવિત્ર ફરોહર ધરાવનાર સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રની મારફતે, જગતની પ્રજાઓને (પોતાની) મીત્રતા કરાવવા સાફ, શ્રદ્ધા રાખવાને

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા, પિતા અને છેવટની નેમ. ૧૩૫

યોગ્ય ધર્મજ્ઞાન, (જે) જાતી ઉહાપણુ અને શ્રવણુ (સાંભળવે)થી મેળવેલાં ઉહાપણુથી (સંપાદન થાય છે, તે) મોકલ્યું. (દુઆ નામ સેતાચરને.)

હુધ્ર અને ગાથવ્ય વચ્ચે ગરો-માને અહુરહે મજ્જદાઓ જસલ પઝોઠ્યો. દથલ અહ્માલ તલ અવલ આયત્તમ.

(યથા, અપેમ અને સ્તઓત યસન્યની પવિત્ર અંદગીઓ ભણાને, ભક્ત) પ્રથમ અહુરમઝદના ગરોનેમાન (સ્વર્ગ)માં પહોંચે. તે (અંદગીઓ) ને લીધે (તે ભક્તને અહુરમઝદે) આ લાભ આપ્યો!

(અરઢીસુર ન્યાયશ ૬૦ ૮.)

બુન બર ખાસ્ત ઈમ હસ્ત, પ ખેશીએ યજ્ઞદાંન દાર હોમ. પ ખેશીએ યજ્ઞદાંન દારતન અએ બહોદ, કુ અગર તશ અજાં રસદ, કે ઈન તન રવાનરા બે આવાયદ દાદન બેદેહમ.

ભીતરનો તથા બહારનો ખજનો, જે મારી કને છે, (તે) દાદગરના સગપણને લીધે હું ધરાવું છું. દાદારનાં સગપણને લીધે એ રાખુ છું તે એ (પ્રમાણ) છે કે, જે કોઈ એવી વસ્તુ (સંજોગ) બને, (જેને લીધે) આ (માગે) તનને (મારાં) રવાનને કાજે (ભાગ તરીકે) આપવું પડે,

) હુ આઉ.

(પતેત પશેમાની ૬૦ ૧.)

અહુરમઝદ ખેશ હોમ, અહુરમઝદ દહમાની કુનમ, અશાહી સતાએમ.

અહુરમઝદનો સગો છું; અહુરમઝદને પવિત્ર લેખુ છું: અષોધની સ્તુતી કરું છું.

(પતેત પશેમાની ૬૦ ૧૨.)

સેવિશ્તો બવાહિ યથ મજ્જદાઓ.

અહુરમઝદ મિસાલ તું સર્વથી વધુ પરોપકારી (લાભકારી) થજે!

(આક્રીને પેગમ્બર જરથુશ્ત્ર ૬૦ ૨.)

હુક્ષત્રોત્તમાઘ બાલ ક્ષત્રેમ, અહ્માલ હાલ અઘબી-દદેમહિયા, ચીપ્મહિયા, હવાંમહિયા હાલ મજ્જદાઘ અહુરાઘ, અપાઘયા વહિશ્તાઘ. (ત્રણ વાર પઢે.)

સર્વોત્તમ રાજા (અહુરમઝદ) ને રાજ્ય જરૂર (હોજે)! અહુરમઝદ જે સર્વોત્તમ અષોધજ (છે તે)ની ઉપર અમે ચિત્ત ચોંટાડયે છિયે, (તેનેજ) અમે સ્વિકાર્યે છિયે, તથા અમે પોતાનો (સગો) લેખ્યે છિયે.

(મોટી હક્તન ચરત ૬૦ ૧. ૬૦ ૫.)

અહ્યા શ્વા આઘ્રો વૈરજ્ઞના પચ્ચોઉર્યે પધરિ-જસામધદે મજ્ઞદા
અહુરા શ્વા શ્વા મધન્ય સ્પનિશતા.

આ આતશ (અગ્નિ) ની મારફતે હે સર્વથી શ્રેષ્ઠ વૃદ્ધ કરનાર
અદ્રવ્ય (મીનો) અહુરમજ્ઞદ! સર્વથી આદિ (ભક્તજનો) તને, તને
પામીયે છિયે! (મોટી હાનિ યશ્ત કં ૨. ૬૦ ૧.)

વૌહુ શ્વા મનંઘહા, વૌહુ શ્વા અપા, વંઘહુયાઝ્ઞો શ્વા ચિસ્તો-
ઘશ બ્યઝ્ઞોથનાઘશયા, વચ્ચેખીશયા, પધરિ-જસામધદે. નંમખયામહી,
ઘૃષ્ઠઘામહી, શ્વા મજ્ઞદા અહુરા; વીસ્પાઘશ શ્વા હુમતાઘશ, વીસ્પા-
ઘશ હુમતાઘશ વીસ્પાઘશ હવરશ્તાઘશ, પધરિ-જસામધદે.

તને પવિત્ર મનથી, તને નેક અષોઘથી, તને ભલાં રહાપણનાં
કાર્યોથી તથા વચનોથી અમે પામીયે છિયે. હે! અહુરમજ્ઞદ! તને અમે
નમન કર્યે છિયે, હમે તારા દેવાદાર છિયે. સઘળા પવિત્ર વિચારો,
વચનો અને વર્તનથી, તારી નજદીક અમે પહોંચ્યે છિયે.

(મોટી હાનિ યશ્ત કં ૨. ૬૦ ૪-૫.)

આત ઘથા યજમધદે વંઘહુશયા ઇલ વંઘહિહીશયા ઇલ; સ્પેન્તેનગ્
અમેપેન્ગ્ યેવએજયો દવએસ્વો, યોઈ વંઘહેઉશ આ મનંઘહો
બ્યેઘન્તી, યાઝ્ઞોસયા ઊઘતી.

એ પ્રમાણે આ ઠેકાણે ભલાં માનવીઓ અને સ્ત્રીઓને (તથા)
સદાકાળ જીવિત (અને) સદા કલ્યાણકારી અમેષાસ્પદોને અમે વંદ્યે
છિયે; જે (નર) તથા જે (નારી) સુરતના અમેષાસ્પદો! પવિત્ર મનમાં
વાસો કરે છે. (મોટી હાનિ યશ્ત કં ૫ ૬૦ ૪.)

વંઘહેઉશ ખએતેઉશ ખએતાતા, વંઘહેઉશ અપહ્યા, શ્વા પધરિ-
જસામધદે, વંઘહુયાઝ્ઞો ફેસેરત્વો, વંઘહુયાઝ્ઞો આર્મીતાઘશ.

(અહો! અહુરમજ્ઞદ!) ભલાં સગપણથી, અષોઘથી, ફેસેરતુના તથા
સ્પેન્તામૈતિના સગપણથી, તારી નજદીક અમે પહોંચ્યે છિયે.

(મોટી હાનિ યશ્ત કં ૫. ૬૦ ૫.)

વૌહુ ક્ષથ્રેમ તોઈ મજ્ઞદા અહુરા અપએમા વીસ્પાઘ યવે; હુક્ષથ્રસ્ત
ને ના વા નાઘરી વા, ક્ષએતા ઉબોયો અંઘહવો હાતાંમ હુદાસ્તેમા.

હુમાધમ થવા ઇજેમ યજ્ઞતેમ અષંઘહાચિમ દદેમધદે. અથા તુ ને ગયસ્યા અસ્તેન્તાઓસ્યા ખ્યાઓ, ઉખોયો અંઘહુવો હુતાંમ હુદાસ્તેમા. (હુમાધમ થવા થી બે વાર પઢે.)

ખન્ને હસ્તીઓમાં હૈયાતોમાં હે સર્વથી અધિક જ્ઞાન, મહેશ્વર! અમ નરો તથા નારીઓ માટે (તું) નેક રાજ્યકર્તા છે.

અહો! અહુરમઝદ! તારાં ભલાં રાજ્યને^૧ અમે સદાકાળ પર્યંત પામીયે. ખન્ને હસ્તીઓમાં^૨ હૈયાતોમાં હે સર્વથી અધિક જ્ઞાન! અમારે માટે તું જીવન તથા શરીરના અવયવો તરીકે થા!

(મોટી હપ્તન યશત ૬૦ ૭. ૬૦ ૨-૩.)

હનએમાયા જએમાયા મજ્ઞદા અહુરા, થ્વાહ્મી રકૂનહી દરે-ગાયૂ અઓષાયા થ્વા ઓમવન્તસ્યા ખુયમા; રપોધશયા તુ ને દરેગેમયા ઉશ્તાયા, હુતાંમ હુદાસ્તેમા.

હે અહુરમઝદ! તારી અંદર આનંદ ભોગવવા માટે લાંબી આયુષ્યને અમે લાયક બન્યે, તથા (અમે) ફતેહ પામીયે. તારી ઉપર પ્રીતિ કરનાર તથા હિમત ખાંધનાર (શ્રદ્ધાળુ) અમે બન્યે. હૈયાતિમાં હે! મહજા! લાંબા કાળ સુધી તારે અમને સંપત્તિથી, આનંદમય કરવા બેઠાએ.

(મોટી હપ્તન યશત ૬૦ ૭, ૬૦ ૪)

અહ્યા હુવો ને દાધદી, અહુમાધયા અહુયે મનખ્યાધયા; તલ્ અહ્યા યા તલ્ ઉપા-જમ્યામા તવયા સરેમ^૩ અષખ્યાયા વીરપાધ યવે.

અહા! અહુરમઝદ! મારા જેવા ધર્મિષ્ઠાને જે બદસો તેં આપ્યો છે, (તે) અદ્રવ્ય (મીનોધ) જગતને માટે તું અમ (સર્વ ભક્ત મંડળ) ને દે, કે તેનેથી સદા કાળ પર્યંત તારી તથા અપોધર્ના સરહારીને^૪ અમે પામીયે!

(મોટી હપ્તન યશત, ૬૦ ૭ ૬૦ ૬.)

ગરો-ન્માનૈમ અહુરહે હવાયઓનૈમ. ગરો-ન્માનૈમ નરેયો અસતિ અષાવઓયો. નએચિશ દ્રવતાંમ અયેને પધતિશ ગરો-ન્માનૈમ, રવોહુ અષાયઓનૈમ ચિથ્રેમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ.

ગરોધમાન^૧ અહુરમઝદનું પોતાનું ધામ છે. ગરોધમાન અષો માણસો માટે (પણ) છે. અપોધનું^૨ ધામ (જે) ગરોધમાન તે તરફ

૧ Kingdom of Heaven. ૨ આ જગતમાં અને મરણ પછીની હસ્તીમાં. ૩ બીજો કેસાણે “હએમા”, મીત્રાચારી, શપ્થ એજ યશતમાં વપરાયો છે. ૪ સર્વોત્તમ સ્વર્ગ.

જવામાં (તથા) આરામથી જાહેર રીતે અહુરમજ્દ ભણી (જવામાં) દુષ્ટ માનવીઓમાનો કોઇપણ નથી. (અરદીખહેશ્ત યશ્ત ૬૦ ૩, ૪.)

આય-નો જમ્યાત અવંઘહે, અશ-ક્રાયશિતય જઝ્ઞોઘનાંમ હુક્રાયશિતય, અશ-ક્રખેરેતિય જઝ્ઞોઘનાંમ હુક્રખેરેતિય, યથ થ્વા અઘવિષયમ્ન દરેઘ અઘવિષયન હુષિતમ ખેરેઘમ્ય-પએતમ.

ભેટોમાની પૂર્ણ આરાધનાવાળીથી તથા સારી ભક્તિથી, તે (મહેર યજ્ઞ) અમારી સહાયને કાજે આવે! જેથી તારામાં (મહેર યજ્ઞમાં) રહીને, લાંબા કાળ સુધી સત્તા ભોગવનાર, સાડું ધામ રાખનાર (તથા) ઇચ્છા પ્રમાણે સંપત્તિ ભોગવનાર (અમે બન્યે).

(મહેર યશ્ત, કરદો ૧૯. ૬. ૭૭.)

નેમંઘહ અધર-દાત આજસાનિ ઉપરદાત.

આ જગતને કાજે ઠેરવેલી (તથા) પેલી જગત માટે નિર્મિત ભક્તિથી (હે! અહુરમજ્દ) તને હું પામું. (મહેર યશ્ત, કરદો ૨૮. ૬૦ ૧૧૮.)

યજ્ઞએવ માંમ્ જરથુશ્ત્ર, પઘતિ અસ્મિન પઘતિ ક્ષફ્તે, યસો-ખેરે-તાખ્યો જઝ્ઞોઘાખ્યો.

હે! જરથુશ્ત્ર! યજ્ઞને કરવાને સાડું ધરેલી ભેટોથી, હીન, રાત (તારે) મને ભજવો જોઈએ; (ત્યારે) હું જે અહુરમજ્દ (તે) તારી સહાયને કાજે તથા આનંદને સાડું આપીશ. (અહુરમજ્દ યશ્ત ૬૦ ૯.)

અએતત્ તે જસાનિ અવંઘહે અજંમ યો અહુરો મજ્ઞદાઝ્ઞો, અવિ અવત્ વરો ઉજ્ઞદાતમ.

હું અહુરમજ્દ તે તૈયાર કરેલી ભેટ ભણી,....આવીને તારી સહાયે વળીશ. (રશ્ને યશ્ત, કરદો ૧, ૪.)

અએતત્ તે જસાઘતિ અવંઘહે રખૂશ ખેરેજો યો અમવાઝ્ઞો, અવિ ઇમત્ વરો ઉજ્ઞદાતમ.

ઉચ્ચ પદવિનો તથા બહાદુર રશ્ને યજ્ઞ આ તૈયાર કરેલી ભેટ ભણી (આવીને), તારી મદદે વળશે. (રશ્ને યશ્ત, કરદો ૧, ૬.)

ઝઝ્ઞોત્ અહુરો મજ્ઞદાઝ્ઞો રિપતમાઘ જરથુશ્ત્રાઘ, અએવ તે જાવરે અઝ્ઞોજસ્થ, ખેરેનો અવસથ, રફ્નસ્થ, ક્રઝવ, ખેરેજવો રિપતમ,

યત્ અષર્ઓનાંમ ક્વપિનાંમ ઉધ્રનાંમ અધ્વિ-થૂરનાંમ, યથ મે જસેન્ અવંઘહે, યથ મે ખરેન્ ઉપસ્તાંમ, ઉધ્રાઓ અષર્ઓનાંમ ક્વષયો.

આઓઘહાંમ રય ખરેન્ઘહય, વીધારએમ જરથુશ્ત્ર અઓમ અસ્મનંમ, યો ઉસય રઓક્ષનો ક્રાદેરેસો, યો ઇમાં જાંમ આય પધરિય ખવાવ. માંનયેન અહે યથ વીશ, અએમ યો હિશ્તઇતે મઘન્યૂ-સ્તાતો હંદ્રખ્તો દૂરએકરનો, અયંઘહે કંહર્પ અએનાહે રઓચહિનો અવિ શિષ્ય.

તે (ફવર્ષીઓ) ના તેજ અને પ્રતાપને લીધે, આ આસ્માન જે ઉચ્ચ, ચળકાટવાળું, સોહામણું (અને) જે આ પૃથ્વિને (ઓમેર) ઘેરે છે, (તેને) હું ટકાવી રાખું છું. (આસ્માન) એક મહેલ સમાન (છે); જે આ જગત ઉપર મીનો (અદ્રશ્ય ચળદો) થી હેલું કરેલું, દ્રદ, છેટે પર્યાંત લાંબાતા ઇંડાવાળું, હિરાની ખનાવટનું, તથા પ્રકાશિત છે. (ફરવરદીન યશ્ત કં ૧. ૬૦ ૧, ૨.)

યથ મે જસેન્ અવંઘહે, યથ મે ખરેન્ ઉપસ્તાંમ, ઉધ્રાઓ અષર્ઓનાંમ ક્વષયો.

જે (એવી) રીતે અપોની ખળવાન ફવર્ષીઓ મારે મદદે ધાઇ આવી, જની (એવી) રીતે મને સહાય થઇ. (ફરવરદીન યશ્ત કં ૧. ૬૦ ૧.)

આઓઘહાંમ રય ખરેન્ઘહય, વીધારએમ જરથુશ્ત્ર અજોમ ખરશિષ્ય પુથ્રે પધતિ-રેતે અપર-ધારથિન્તો આદાતાલ્ વીધાતઓલ્, વ્યાહવ ઉર્વલયએમ અસ્તિય, ગઓનય દ્રેવ્હય, ઉરથ્વાંસય, પધંયાઓસ્ય ક્વાક્ષસ્ય.

યેધધિ જી મે નોઇલ દધધીલ્ ઉપસ્તાંમ ઉધ્રાઓ અષાઉનાંમ ક્વષયો, નોઇલ મે ધધ આઓઘહાતંમ પસ્વીર, યા સ્તો સરંધનાંમ વહિશન. દુજો અઓગરે, દુજો ક્ષધ્રેમ, દુજો અસ્તવાઓ અંઘઉશ આઓઘહાલ.

ની અન્તરે જાંમ અસ્મનંમય, દુજાઓ મનિવાઓ હજ્રધાલ, ની અન્તરે જાંમ અસ્મનંમય, દુજાઓ મનિવાઓ વઓન્યાલ; નોઇલ પસ્યએત વનો-વન્તાઇ ઉપ-દયાલ્ અંઘરો મઘન્યૂશ્ રપેન્તાઇ મઘન્યવે.

તે (ફવર્ષીઓ) ના પ્રકાશ અને પ્રતાપથી હું (અહુરમઝદ) ખાળકો-ને મા (ના પેટા) માં વીધાતુ (ઢૈત્ય) ના હુમલાથી રક્ષાયલાં અને

મૃત્યુ વશ ન થતાં ટેકાવી રાખું છું. તે (પેટો) માં બાળકોના હાડ, રૂપ, સ્નાયુ, આંતરડાં, પગ અને ગુપ્ત ભાગોને હું બનાવું છું. કારણ કે અષોની બળવાન ફવર્ષાઓ મને સહાય ન થાત, તો મારાં પશુઓ તથા માનવીઓ જે ઉત્તમ જાતના છે (તેઓ) અત્રે હેંચાત ન હોત; (પણ ઉલટું) દ્રુજનું બળ, રાજ્ય તથા દ્રુજની અસ્થિની જગત હોત; પૃથ્વી તથા આકાશની મધ્યે દ્રુજ તથા (અંગ્રે) મીનોની (સત્તા) હોત; પૃથ્વી તથા આકાશની મધ્યે દ્રુજ તથા (અંગ્રે) મીનોની (સત્તા) હોત; પૃથ્વી તથા આકાશની મધ્યે દ્રુજ તથા (દુષ્ટ) મીનોનું (બળ) ફાવતે; (અને) ત્યાર કેહે વિજયી અને પ્રિય સ્પેના મીનોને અંગ્રેમીનો વશ ન થાત.

(ફરવરદીન યસ્ત ક૦ ૧, ૧૨, ૧૩.)

યત્ર ઉપદ્મહયત્ સર્વોપ્યન્તામ વરેધાજન્તમ ઉત અન્યાઓસચિત્ હબ્યો. યત્ર કરેનવાત ક્રૌંમ આહમ અજરેપેન્તમ અમરેપેન્તમ અક્રિ-
થ્યન્તમ અપુન્તમ યવએજિમ યવએસુમ વસો-ક્ષદ્રમ યત્ ધરિસ્ત પદ્ધતિ ઉસેહિશ્તાત જસાત જવયો અમરેજિતશ્ચ દધધતે ક્રૌંમ વસ્ત અંધહુશ.

જે (દૈવિક ખુરેહ) વિજયી સૌશ્યોશ (પંગમ્બર) તથા અન્ય (અહુરમઝદના) મિત્રો સાથે જોડાશે. જ્યારે (એટલે ત્યારે) જગતને તાજી, અજર, અમર, નષ્ટરહિત, દુર્ગંધરહિત, નિત્ય જીવતી, નિત્ય સંપન્ન, કામના પ્રમાણે રાજ્ય ભોગવતી બનશે. જ્યારે મૃત્યુ પામેલાંઓ પાછાં ઉઠશે, (અને તેમનામાં) જીવન અને અમરપણું આવશે (અને) સૃષ્ટિ ઇચ્છાનુસાર તાજી બનશે.

(જમ્પાદ યસ્ત ક૦ ૧૫, ક૦ ૮૬.)

અહ્યા હવો ને દાઇદી અહમાઝયા અહુયે મનખ્યાઝયા, તત્ અહ્યા યા તત્ ઉપા-જમ્યામા તવયા સરેમ અપખ્યાયા વીસ્પાઇ યવે.

(તેટલો બદલો) આ અને અદ્રધ્ય જગતને સાડું અમને તું અર્પણ કર, કે તેથી સદાકાળ પર્યાંત તારી તથા અષોઇની રાજ્યસત્તાને અમે પામ્યે.

(યજસ્ને હા. ૭, ૨૫; ૪૦, ૨.)

કા તે વીસાઇ ઉવથિ સ્તઓત, ઉવથિમ સ્તઓતારેમ વંધહંધહમ દધો અઓખ્ત અહુરે મજ્દાઓ યથ અષેમ યત્ વહિશતમ.

(હૈ! હોમ) તારે અર્પણ થયેલો, સ્તુતિ કરનાર હું બનીશ,

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા પિતા અને છેવટની નેમ. ૧૪૧

(કારણ કે) અહુરમઝદે વંદન કરનારને અપવહિશ્ત કરતાં અધિક ભલી ઉત્તરપતિ લેખી છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૧૦, ૬)

યા-વરનાઓ આપો, યા-વરનાઓ ઉર્વાશો, યા-વરના ગાઉશ હુધાઓ, યા-વરનો અહુરો મજ્જદાઓ, યે ગાંમ દધા,.....યા-વરનો અસ જરથુશ્ત્રો.....તા વરેનાયા હકએષાયા.

જેવી દળના પાણી (છે), જેવી દળના ગ્રાહપાન (છે), જે પ્રકારના સારી સૃષ્ટિના પશુઓ (છે), જે પ્રકારનો અહુરમઝદ છે, જેણે (આ) જગત સરજી,... જે પ્રકારનો જરથુશ્ત્ર હતો..... તે પ્રકારનો તથા ધર્મનો (હું છું). (યજ્ઞશ્ને હા. ૧૨, ૭.)

વંધહેઉશ ખએતેઉશ ખએતાતા, વંધહેઉશ અપહ્યા, થ્વા પધરિ-જસામઘદે, વંધહુયાઓ ફસેરત્વો, વંધહુયાઓ આમતોધશ.

(હે અહુરમઝદ!) ભલાં સગપણ, ભલી અપોધ, ભલા ફસેરેત્વ (તથા) ભલી સ્પેન્તામૈતિના સગપણથી તારી સમીપ અમે આવ્યે! (યજ્ઞશ્ને હા. ૧૩, ૬; ૩૬, ૫.)

ઇમા આલ ઉખ્ધા વયાઓ, અહુરો મજ્જદા, અષેમ મનયા વહેહ્યા ફવઓયામા; થ્વામ્ અલ અએષામ્ પધત્યાસ્તારેમ્યા ફદક્તા-રેમ્યા દદેમઘદે.

અહો! અહુરમઝદ! અપોધને લક્ષમાં (ધરીને), અધિક શ્રેષ્ઠ રીતે, આ પ્રખ્યાત માંધ્રા અમે પ્રગટ કર્યે છિયે. તે (માંધ્રા) ના સાંભળનાર તથા શિખાડનાર લોગે તને અમે ઠેરવ્યે છિયે.^૧ (યજ્ઞશ્ને હા. ૩૫, ૯.)

અહ્યા થ્વા આઘ્રો વરેજેના પઓઉર્યે પધરિ-જસામઘદે, મજ્જદા અહુરો થ્વા થ્વા મઘન્યૂ સ્પેનિશ્તા, યે આ અખ્તિશ અહમાધ યેમ અખ્તોયો દાઓઘહે.

હે સર્વથી અધિક વૃદ્ધિમાન અહુરમઝદ! આ અગ્નિના સાધનથી સર્વથી આદિ (અમે) તને, તને પામ્યે છિયે. જે અપવિત્રાધ (ચોંટી હોય છે) તે અપવિત્રાધ તે (અગ્નિ) હરિ લે છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૩૬, ૧.)

૧. એટલે પુરદાદ અને અમરદાદ.

૨. અહુરમઝદ શીક્ષાશુર તેમજ પૂજ્યમાન બને છે.

સરઘોષો ધધા અસ્ત્ર અહુરહે મજદાઘો યસ્નાધ સંવિશ્તહે
અષઘોનો યે-નાઘો ધરેતો હ્યત પઘોઉરવીમ તલ ઉસ્તમ્મચીત; અવ-
થાત ધધા સરઘોષો અસ્ત્ર અહુરહે મજદાઘો યસ્નાધ સંવિશ્તહે
અષઘોનો યે-નાઘો ધરેતો.

સર્વોત્તમ શ્રયસ્કર અષો અહુરમજદ જે અમને પ્રિય (છે, તેની)
આહિથી અંત પર્યાંત યજ્ઞને (યજ્ઞ કરવા) કાજે, આ કુટુંબમાં
આધિનતા ઉત્પન્ન થજે! વર્ગી અત્યંત શ્રયસ્કર અષો અહુરમજદ જે
અમને વહાલો (છે, તેની) યજ્ઞને, પુજા કરવા કાજે આ કુટુંબમાં
આધિનતા રહેજે! (યજ્ઞને હા. ૫૬, ૧.)

નમસે-તોધ આતરે અહુરહે મજદાઘો મજિશ્તાધ યાઘાંઘાંમ
પદતી જમ્યાઓ મજે અવજ્યાધ મજે રજ્ઞેનોજ્યાધ દાઘદી હુદિર્વાતાઓ
અમરેતાતાઓ.

હે અહુરમજદના આતશ (અગ્નિ)! તને નમસ્કાર! કાર્યોમાનું
સર્વથી મહાભારત (કરવા) કાજે તારે આવડું થટે! હે! ઉચ્ચ પદવી-
ના (અહુર મજદ!), (અમારી) સહાય તથા આનંદને અર્થે (અમને)
પુરદાદ અને અમરદાદ તું દે! (યજ્ઞને હા. ૫૮, ૭.)

તાં યજ્ઞધ તેમ પદરિ-જસાધ વન્તા યાંન્ અન્ને રપેન્તે હુક્ષત્રે
હુધાઘાંઘાંઘા અઘેશ અઘમી-ગરેન્તે; તેમ અઘમ તેમ રતમ યજ્ઞમધદે
યિમ અહુરેમ મજદાંમ દંવાઘાંઘાંઘાંમ રપેન્તમ તરૂવાઘાંઘાંઘાંમ વીરપ
વોહ; તેમ રતમ યજ્ઞમધદે યિમ જરથુસ્ત્રેમ રિપતામમ.

તા નો દાતા તા ઔરેજવાન ક્રવઘોઘામ ક્રવ વઘોઘા યા અહુરહે
મજદાઘો યા વઘહેઉશ મનંઘહે યા અપહે વહિશ્તહે યા ક્ષત્રહે વઘર્યેહે
યા રપેન્તયાઓ આમતોઘેશ યા હુદિર્વાતાઓ અમરેતાતાઓ યા
ગેઉશ તખે ગેઉશ ઉરેને યા આઘે અહુરહે મજદાઘો.

એમનું હુ સ્મરણુ કરું છું. અંતઃકરણથી તે (અહુરમજદ) ને
(તથા મહાન) નેક સત્તાવાળા (અને) ભલા જ્ઞાની અમેપારપંદોને હું
પામું! તે મહેશને (અમારી) ભક્તિથી અમે વંદયે છિયે. તે સહુથી
વડો અહુરમજદ જે સપ્તા, આનંદદાયી, સકળ જગતનું ઉત્પત્તિસ્થાન
(તેની) અમે સ્તુતિ કર્યે છિયે. (આ પૃથિવીના) તે સરદાર સ્પીતમાન
જરથુશ્ત્રનું અમે સ્તવન કર્યે છિયે. અમે જાહેર (માંગણી) કર્યે છિયે

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા, પિતા અને છેવટની નેમ. ૧૪૩

તથા હું (ભકત પણુ) તે (મંગણી) મગટ કરું છું કે, તે સત્ય અમને
અર્પે જે અહુરમઝદનું, બેહમનનું, અરદ્રીબહેશતનું, શહેરેવરનું
ખુરદાદ અને અમરદાદનું, જગતના આત્માનું (તથા) અહુરમઝદના
અગ્નિનું(છે)!

(યજ્ઞને હા. ૭૦-૧, ૨.)

યે વાઝો મજ્ઞદા અહુરા
પહરી-જસાધ વૉહુ મનંઘહા.

હે મહેજ પ્રાણુપતિ! શુદ્ધ મતિથી તને હું પામું! (ગાથા હા ૨૮-૨.)

યે આઘશ અષેમ નિપાઝાઘહે
મનસ્પા વૉહુ યવઅતાઘતે
ત્વેમ મજ્ઞદા અહુરા ફ્રે-મા
શીપા થ્વહ્માત વઝોઅંઘહે
મન્યેઉશ હુયા થ્વા એએઆઝાઘહા
યાઘશ અઃ અંઘાહુશ પૌઉર્યો બવલ.

આ (મન્નોની શીખ) થી અપોધ તથા સુમતિને નીરતર હું
જાગવીશ. પ્રજાને જાહેર કરવા સાફ હે અહુરમઝદ! તારાં અદ્રધ્ય
(મીનોઘ આસન) ઉપરથી તારે મોઢેથી તું મને ઉપદેશ દે કે સૃષ્ટિ
પ્રથમ (કેમ) સરજાઈ ?

(ગાથા હા ૨૮-૧૧.)

અદા-જી અવા દુજો અદો
બવઘતી રકંન્દા સપયથ્રહા,
અત અસિરતા યઝોજન્ટે
આ-દુષિતોઘશ વંઘહેઉશ મનંઘહા
મજ્ઞદાઝો અષખ્યાયા; યોઘ
જજેન્તી વંઘહાઉ સવહી.

જેઓ શૂભ કીર્તિમાં જન્મયા છે, (તેઓ) જ્યારે અહુરમઝદ,
બેહમન તથા અપના હેતમ ધામમાં એકત્ર થાય છે, ત્યારે ઝટ નાશ-
વંત દુજનો ટેકો (જેર) ભાગી જાય છે.

(ગાથા હા ૩૦-૧૦.)

અત વાઝો વીસ્પેંગ આયોઘ
યથા રત્નમ અહુરો વએધા

મજ્જદાઓ અયાઓ આસયાઓ
યા અપાલ હુચા જવામહી.

અહો અહુરમજ્દ ! તને સહુનો સરદાર સ્વિકારીને પ્રત્યેક માનવી
તારી નજદીક પહોંચશે. આપણી ભલાઈ તથા આપણું જીવન
અહુરમજ્દથીજ છે. (ગાથા હા ૩૧-૨.)

ને મજ્જદા વીરનોઈ વઓચા
હિજવા થવહ્યા આઓઘહો, યા
જવન્તો વીસ્પેંગ વાઉરયા.

અમારા જ્ઞાન માટે હે અહુરમજ્દ ! તારાં મુખની જીભથી તું કહે,
જેથી માણીઓને હું ધર્મ ઉપર આસ્થાળુ અને શ્રદ્ધાવંત બનાવું.
(ગાથા હા ૩૧-૩.)

પરેસા અવલ યથા હવો
ચે હુદાનુશ દેમનહ્યા ક્ષત્રેમ
ષોધથહ્યા વા દખ્યેઉશ વા અષા
દ્વદથાઈ અસ્પેરેજતા;
થવાંસ મજ્જદા અહુરા યદા હવો
અંઘહુલ યા બ્યઓથનસચા.

જે સુજ પૂરૂષે અષોધથી, ઘર, શહેર અથવા દેશની સત્તાની
(દેશભક્તિથી) વૃદ્ધિ સારૂં પ્રયત્ન કર્યો હોય, તે પોતે કેવો (લેખાય)
તે વિષે તને હું મશ્ન કરું છું. તે પોતે હે અહુરમજ્દ ! તારી પંક્તિનો
કયારે થાય ? તથા (તેનાં) કૃત્યો કેવાં હોય (તે તને) પુછું છું.
(ગાથા હા ૩૧-૧૬.)

ચે જઓતા અષા અરેજશ હવો
મન્યેઉશ આ વહિશતાલ કયા,
અહમાલ અવા મનંઘહા યા
વરેજયેઘઘાઈ મન્તા વાસ્રયા,
તા-તોઈ ધજયા અહુરા મજ્જદા
દરશતોઘશયા હેમ-પરશતોઘશયા.

ધર્મ ક્રિયા કરનાર લોખે અષોધ અને શ્રેષ્ઠ (નિર્માળ) મન (હૈયાં)
થી, હું પોતે (હે અહુરમજ્દ ! તારું) સ્મરણું કરું છું, જેથી ધર્મિષ્ઠ,

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા પિતા અને છેવટની નેમ. ૧૪૫

મન કામના પ્રમાણેનું કાર્ય હું સિધ્ધ કરું. હે અહુરમઝદ! તારી કનેથી
આ બે વરદાનો મારું છું, તારાં દર્શન અને ધર્મ વિષેની (તારી)
સલાહ (ઊપદેશ અથવા પ્રહ્નજ્ઞાન.) (ગાથા હા ૩૩-૬)

શ્વા ચીચીશ્વા સ્પેનિશ્તા મધન્ય મજદા.
યા દાઝો અપા વંઘહેઉશ માયાઝો મનંઘહો.
વીરપા અચારે દરેગો-જ્યાતોઘશ ઉર્વાદંઘહો.

હે! સર્વથી શ્રેષ્ઠ કલ્યાણકર મજદા! તું તારો સાક્ષાત્કાર હે!
(અમારી) આનંદમય, દીર્ઘાયુશના સઘળા દીવસો (પર્યંત) અપોષને
દીધે પવિત્ર (શુધ્ધ), મન (ચિત્ત)ની આશીષ તું અમને અર્પી!
(ગાથા હા ૪૩-૨.)

તલ શ્વા પેરેસા ઍરેશ-મોઘ વઝોઆ અહુરા.....
મખ્યાઝો ચિરેતોઘશ શ્વા
ઘશ્તીશ ઉસેન મજદા !

હે અહુર! તને હું પ્રશ્ન કરૂં છું. તેનો સત્ય ઉત્તર વાળજે! મારાં
ચિત્તને તને લક્ષ્યબિદ્ધ^૧ (ખનાવીને કેમ) રાખું? (ગાથા હા ૪૪-૧૦.)

તલ શ્વા પેરેસા ઍરેશ-મોઘ વઝોઆ અહુરા;
કથા મજદા જરેમ ચરાની હુઆ કમલ.
આસ્કેતીમ કમાકાંમ હ્યલ્યા
મોઘ ખ્યાલ વાક્ષ અએષો.
સરેઘ જૂજદ્યાઘ હુઉર્વાતા અમરેતાતા.
અવા માંધ્રા યે રાધેમો અપાલ હુઆ.

અહો અહુર! તને હું પ્રશ્ન કરૂં છું, તેનો સત્ય ઉત્તર દેજે! હે
મજદા! તારો પ્રેમ આકર્ષવા કાજે હું કેવું વર્તન કરું? તારી
સંપૂર્ણતાને હું કેમ પામું, કે જેથી મારી વાણી સફળ થાય? આ
માંધ્ર (મંત્ર) જે અપોષને અંગે ઉત્તમ માર્ગદર્શક છે, તેના સાધનવડે

૧. આદર્શ, છેવટની નેમ, ideal.

હૃદયર્થતાત અને અમેરેતાત^૧ (ને હું) સરદારીમાં મેળવું.^૨

તેમ ને સ્તવ્યોતાઘશ નેમંદ્રહો આ વીવરેષો;
નૂ-જીવ ચખમધની વ્યાદરેસેમ,
વંદ્રહેઉશ મન્યેઉશ બ્યવ્યોથનહ્યા ઉખધખ્યાચા
વીદુશ અષા યેમ મજ્જદાંમ અહુરેમ;
અત હોધ વહ્નંગ દેમાને ગરો નિદામા.

ભક્તિના ગાનોથી તે (અહુરમજ્દ) ની સ્તૂતી કરવાની અમને અભિલાષા છે, કારણ કે જ્ઞાન પ્રાપ્ત થવે, (હવે) જરૂર હું અષોષને પ્રતાપે ભલાં મન, વાણી અને કાર્યોવાળા મહજ પ્રાણુપતિ (અહુરમજ્દ) ને સાક્ષાત નીરખું છું. તેનાં કીર્તનો અમે ગરોદમાન (કેલાસ) માં (સૂધી) પહોંચાડીશું.

(ગાથા હા. ૪૫, ૮.)

હ્યવ ઉસ અષા નપૂત્યએષુ નકુષુચા
તૂરહ્યા ઉજ્જેન ક્યાનહ્યા અવ્યોજ્યએષુ,
આમંતોઘશ ગચ્ચથાવ્યો ક્રાદો થવક્ષંદહા;
અત ઇશ વોહુ હેમ
અધબી-મોઘસ્ત મનંદ્રહા,
અએધબ્યો રફંધાધ મજ્જદાઓ સસ્તે અહુરો.

પણ તૂરાની ક્યાનના પ્રકાશિત કુલ અને વંશમાથી (નરેઓ) હાલમાં ઉચ્ચ જન્મ લીધો છે, (જેઓ) અષોષથી નમ્રતા (ભગવદ્ ભક્તિ) નાં સંસ્થાનોની પોતાની દક્ષતા (ચપળતા) થી ઉન્નતિ કરે છે. (તેમનાં) ભલાં મનને પ્રતાપે અહુરમજ્દ તેમની સાથે એકતાર થયા

૧. બન્ને અમેષાસ્પંદો જેઓ દ્વિતાર્થ કરે છે અને અમરપદ દે છે, કારણ કે સંપૂર્ણતા અને અમરપણના દાતા છે.

૨. યતઃ પ્રવૃત્તિમૃતાનાંયેન સર્વમિદં તતમ્.

સ્વક્રમણા તમમ્યચર્યં સિદ્ધિં વિન્દતિ માનવઃ॥

(ગીતા ૧૮, ૪૬.)

જેમાંથી સર્વ ચરાચર પ્રાણીઓ બહાર આવ્યાં, જેનેથી આ અપિલ જગત તણાઈ છે, તેને પોતાના ધર્માચરણ કરવાથી ભજવે, માનવી સંપૂર્ણતા (સિદ્ધિ) સંપાદન કરી લે છે.

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા પિતા અને હેવટની નેમ. ૧૪૭

એ, (તથા તેમના પરમ) આનંદને કાળે અહુરમઝદ (પોતે) તેમને જ્ઞાનોપદેશ કરી રહ્યા છે. (ગાથા હા. ૪૬-૧૨.)

યેંગસ્ત્ર મજ્જદા હુદ્દમોધ મિનશ અહુરા,
તેંગ જ્જખયા વંદ્ઘહેઉશ ઉખધાધશ મનંદ્ઘહો.

જેમને હે અહુરમઝદ! તેં તારાં ધામમાં (પ્રવેશ કરવાને) પાત્ર સ્થળ્યા છે, તે (મહાત્મા)ઓનું, પવિત્ર મનના (મનથી ઊચરેલા) વચ-
નોથી, હું સ્મરણ કરું છું. (ગાથા. હા. ૪૬. ૧૪.)

થવાયાંસ મજ્જદા વંદ્ઘહેઉશ અથ્વા મનંદ્ઘહો.

લક્ષાં મનનાં ડહાપણથી (દરેક માનવી) હે અહુરમઝદ! તારા
(પોતાના) જેવો (ખની જાય છે)! (ગાથા. હા. ૪૮. ૩)

યે દાત મનો વહો મજ્જદા અખ્યસયા,
હવો દઝેનાંમ ખ્યઝોધનાયા વચંદ્ઘહાયા;
અહ્યા જઝોષેંગ ઉશતિશ વરેનેંગ હુયધતે;
થવહી પ્રતાઝો અપેમંમ નના અંદ્ઘહુલ.

હે અહુરમઝદ! જે (નર, નાર) પોતાના મનને વધારે શ્રેષ્ઠ અને
અષો રાખે છે, તે પોતે વાણી અને વર્તનથી ધર્મને જાળવે છે. તેની

૧. મન્મના ભવ મદ્ધક્તો મયાજી માં નમસ્કુર ।

મામેવૈષ્યસિ યુક્તૈવમાત્માનં મત્પરાયણઃ ॥

(ગીતા ૯, ૩૪.)

મય્યાવેગ્ય મનો યે માં નિત્યયુક્તા ઉપાસતે ।

શ્રદ્ધયા પરયોપેતાસ્તે મે યુક્તમા મતાઃ ॥

(ગીતા ૧૨, ૨.)

મન્મના ભવ મદ્ધક્તો મયાજી માં નમસ્કુર ।

મામેવૈષ્યસિ સત્યં તે પ્રતિજાને પ્રિયોઽસિ મે ॥

(ગીતા ૧૮, ૬૫)

મારામાં મન પુરોવ, મારો ભક્તજન થા, મારી પૂજા અને મારો નમસ્કાર કર,
તો યોગી થઈને, મને અર્પણ થએલો, તું મને પામશેજ. મારામાં મન રોકાને, યોગી
ખનીને મને જે નિત્ય શ્રદ્ધાથી ભજે છે, તે મારી સાથે સર્વથી વધારે જોડાયેલો (એકત્ર)
છે. તારું લક્ષ મારામાં ચોંટાડ, મારો ભક્ત થા, મારું પૂજન, અર્ચન કર, મારો
નમસ્કાર કર, તો તું જરૂર મને પામશે, તું મને પ્રિય છે! (સરખાવો ક્રીષ્ટ
સાહેબની વાણી I and my Father are one.)

ઈચ્છા, તેની શ્રદ્ધા અને (મેળવી ચુકાયલા) આનંદને અનુસરે છે.
(તેનો) અંત (અહો અદુરમજદ!) તારાં જ્ઞાન (પ્રવૃત્તિ)માં સ્પષ્ટ રીતે હોય છે.

(ગાથા, હા. ૪૮. ૪.)

અલ્લ હવો મજદા ઇજ્જયા આજ્ઞાપતિશ્યા,
યે દ્યેનાંમ વોહુ સારશ્તા મનંઘહા;
આર્મતોઘશ કસચીલ અપા હુજેન્તુશ,
તાઘશ્યા વીસ્પાઘશ થ્વહી ક્ષયોઘ અહુરા.

જે કોઈ ધર્મને શુદ્ધ મનથી ઉત્તમ માન્ય રાખે છે, તે પોતે હે
અદુરમજદ! રિદ્ધિ સિદ્ધિ અને સંપત્તિનું મૂળ છે. આધિનતા (અને)
અષોઘને બળે કોઈ પણ ખરો જ્ઞાની^૧ (બને છે), (તેનું) હે ! અદુરમજદ!
સર્વસ્વ તારી રાજ્ય સત્તામાં^૨ (પ્રવેશ કરે છે.) (ગાથા હા ૪૯-૫.)

મલ વાઝો પદાઘશ યા કસૂતા ઇજ્જયાઝો
પઘરિ-જસાઘ મજદા ઉસ્તાનજસ્તો,
અલ્લ વાઝો અપા અરેદ્રખ્યાયા નેમંઘહા
અલ્લ વાઝો વંઘહેઉશ મનંઘહો હુનરેતાતા.
તાઘશ વાઝો યસ્નાઘશ પઘતી સ્તવસ અયેની,
મજદા અપા વંઘહેઉશ બ્યઝોથનાઘશ મનંઘહો.

મારાં ભક્તિનાં કાવ્ય ભજનો જે પ્રખ્યાત (છે, તેમનેથી) ભેગા,
બે હાથો નમસ્કારમાં ઉચ્ચ ધરીને હે અદુરમજદ! તને હું માન કરું!
અષોઘ અને ક્રિયાની ભેટ સાથેના કીર્તન (ભજન, પૂજન, અર્ચન) થી
તથા ચિત્ત શુદ્ધિથી, તને, તનેજ અવશ્ય હું પામું! (હું) ભગવદ્ ભક્ત,
આ યજન, અષોઘ, અને શુદ્ધ ચિત્તના (સાત્ત્વિક) કૃત્યોથી^૩ હે મજદા!
તને હું પામું. (ગાથા હા ૫૦. ૮-૯.)

૧. અન્તર જ્યાતિ પ્રકાશ જેણું મેળવ્યા હોય તે જ્ઞાની છે; માત્ર પોષિપાંક્ત
'જ્ઞાની' ન હોય. ૨. તારી સાથે એકતાન થાય છે.

૩. શુદ્ધ ચિત્તનું કાર્ય કયું હોય તેનું વર્ણન આ માર્મિક શબ્દોમાં આપ્યું છે,
નિયતં સક્કરહિતમરાગદ્વેષતઃ કૃતમ્ ।

અફલપ્રેપ્સુના કર્મ યત્તત્સાત્ત્વિકમુચ્યતે ॥

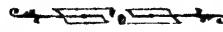
(ભગવદ ગીતા ૧૮-૨૩.)

શાસ્ત્રોમાં નિર્મિત કરેલું, સંગવિનાનું, ઈચ્છા દ્રેષ રહિત, ક્ષણી આકાંક્ષા વિનાનું
કરેલું કૃત્ય સાત્ત્વિક લેખાય છે.

આ વે ગેહ્યા હુમ્યન્ત, યોધ
વે બ્યઝાથનાઘશ સારેન્તે,
અહુરો અપા હિજ્યા
ઉખધાઘશ વંઘહેઉશ મનંઘહો,
યઝેષાંમ તૂ પોઉંઝેયો
મજ્દા ક્ષદક્તા અહી.

જેઓ સુકૃત્યોથી, અષો વાણીથી અને શુદ્ધ ચિત્તની ભક્તિથી,
હે અહુરમજ્દ! તને સરદાર (મહેશ્વર) લેખે છે', (તથા) જન્મનો હે
મજ્દ! તું સર્વથી પ્રથમ ગુરૂ છે, તેઓ (પિતાની) કીર્તિને લીધે
(અતે) તારી અંદર એકાકાર (અનુસંધાન) દ્વારા મશે! (ગાથા હા. ૫૧, ૩.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણી.

પિતાહમસ્ય જગતો માતા ધાતા પિતામહઃ ।
વેદ્યં પવિત્રમોંકાર ઋક્ સામ યજુરેવ ચ ॥
ગતિર્મર્તો પ્રભુઃ સાક્ષી નિવાસઃ શરણં સુહૃત્ ।
પ્રભવઃ પ્રભયઃ સ્થાનં નિધાનં બીજમવ્યયમ્ ॥

(ગીતા ૯-૧૭, ૧૮.)

હું જગતનો માતાપિતા, ધરનાર અને દાદો: છું. હું જ જાણુવા
થોગ્ય છું, હું રીગ, સામ અને યજુર વેદ પણ છું. હું જ માર્ગ, ભર-

૧. યો મામજમનાદિં ચ વોતિ લોકમહેશ્વરમ્ ।
અમંમૂઢઃ સ મર્ત્યેષુ સર્વપાપૈઃ પ્રમુચ્યતે ॥

(ગીતા ૧૦-૩.)

યો મામંવસંમૂઢો જાનાતિ પુરુષોત્તમમ્ ।
સ સર્વવિદ્રજતિ માં સર્વભાવેન ભારત ॥

(ગીતા ૧૫-૧૯.)

જે મને આદિ અને જન્મ વિનાનો, મહેશ્વર તરીકે પિછાણે છે, તે મૃત્યુઓમાં
જ્ઞાની, સઘળાં પાપોમાથી મુક્ત થાય છે. જે જ્ઞાની મને પુરૂષોત્તમ લેખે માન્ય રાખે
છે, તે સર્વ જાણનાર, મને સર્વ જાણથી બળે છે.

નાર (ભર્તાર), પ્રભુ, સાક્ષી, નિવાસ, શરણુ, મિત્ર (પ્રેમિ), જગતની ઉત્પત્તિ, પ્રલય સ્થાન, ખજાનો, અવ્યય ખીજ છું.

અહં હિ સર્વયજ્ઞાનાં ભોક્તા ચ પ્રભુરેવ ચ ।
ન તુ મામભિજાનન્તિ તત્ત્વેનાતશ્ચયવન્તિ તે ॥

(ગીતા ૬-૨૪.)

સમોઽહં સર્વભૂતેષુ ન મે દ્વેષ્યોઽસ્તિ ન પ્રિયઃ
યે ભજન્તિ તુ માં ભક્ત્યા મયિ તે તેષુ ચાપ્યહમ્ ॥

અપિ ચેત્સુદુરાચારો ભજતે મામનન્યભાક્ ।
સાધુરેવ સ મન્તવ્યઃ સમ્યગ્વ્યવસિતો હિ સઃ

(ગીતા ૬-૨૬, ૩૦.)

સઘળા યજ્ઞો (યજ્ઞશ્નેઓ) નો ભોગવનાર અને પ્રભુ હું છું. જેઓ મને તત્ત્વથી પિછાણતા નથી, તેઓ હેઠળ પડે છે. સઘળાં પ્રાણીઓ તરફ હું સમદ્રષ્ટિવાન છું. નથી કોઈને હું ધિક્કારતો, કે કોઈ ઉપર હેત કરતો. પણ જેઓ મને પ્યારથી ભજે છે, તેઓ મારામાં અને હું તેમનામાં છું! ગમે એવો પાપી જો મને એક ભાવે પૂજે, તો તેને નેક ઠરાવ કર્યો છે, (માટે) તે સાધુ સંખ્યાવો જોઈએ.

પરં બ્રહ્મ પરં ધામ પવિત્રં પરમં ભવાન્ ।
પુરુષં શાશ્વતં દિવ્યમાદિદેવમજં વિભુમ્ ॥

(ગીતા ૧૦-૧૨.)

સ્વયમેવાત્મનાત્માનં વૈત્થ ત્વં પુરુષોત્તમ ।
ભૂતભાવન ભૂતેશ દેવદેવ જગત્પતે ॥

(ગીતા ૧૦-૧૫.)

તું પરબ્રહ્મ, પરં ધામ, પવિત્ર અને શ્રેષ્ઠ છે. તું અમર પુરુષ, દિવ્ય, આદિદેવ, અજન્મા, મહેશ્વર છે. તું પોતેજ હે પુરુષોત્તમ! ચોતાના આત્માને ઓળખી શકે છે. તું જીવોનું મૂળ, જીવોનો પતિ, પ્રકાશિત દેવોનો દેવ, જગદ્પતિ છે.

ત્વમક્ષરં પરમં વેદિતવ્યં ત્વમસ્ય વિશ્વસ્ય પરં નિધાનમ્ ।

ત્વમવ્યયઃ શાશ્વતધર્મગોપ્તા સનાતનસ્ત્વં પુરુષો મતો મે ॥

(ગીતા ૧૧-૧૮.)

ત્વમાદિદેવઃ પુરુષઃ પુરાણસ્ત્વમસ્ય વિશ્વસ્ય પરં નિધાનમ્ ।

વેત્તાસિ વેદ્યં ચ પરં ચ ધામ ત્વયા તતં વિશ્વમનંતરૂપ ॥

(ગીતા ૧૧-૩૮.)

પિતાસિ લોકસ્ય ચરાચરસ્ય ત્વમસ્ય પૂજ્યશ્ચ ગુરુર્ગરીયાન્ ।

ન ત્વત્સમોઽસ્ત્યમ્યધિકઃ કુતોઽન્યો લોકત્રયેઽપ્યપ્રતિમપ્રભાવ ॥

તસ્માત્પ્રણમ્ય પ્રણિધાય કાયં પ્રસાદયે ત્વામહમીશમીઙ્યમ્ ।

પિતેવ પુત્રસ્ય સખેવ સસ્યુઃ પ્રિયઃ પ્રિયાયાર્હસિ દૈવ સોદુમ્ ॥

(ગીતા ૧૧-૪૩, ૪૪.)

મક્ત્યા ત્વનન્યયા શક્ય અહમેવંવિધોઽર્જુન ।

જ્ઞાતું દ્રષ્ટું ચ તત્ત્વેન પ્રવેષ્ટું ચ પરંતપ ॥

(ગીતા ૧૧-૫૪.)

તુ અવ્યય, જાણવા માટે સર્વોત્તમ, તુ વિશ્વનો પરમ આશ્રા છે, તુ અમર, સદા કાળનો ધર્મ ધરાવનાર, આદિ (કોહન) પુરૂષ છે, એવું માઈ (અરજુનનું) મત છે. તુ આદિ પ્રભુ, સર્વથી પુરાણો પુરૂષ છે, જે વિશ્વનો આશ્રા છે. જે પણ જાણવા યોગ્ય છે, તે સર્વ તું જાણે છે. તું પરમ ધામ છે. તારેથી અપાર રૂપનું જગત (તણાયું) રચાયું છે. સર્વ લોકો (ભુ, ભુવર, સ્વ, જના, તપા, મહા, સત્યં એવાં સાત ભવન)માં જે હાલતાં અથવા જડ છે, તેમનો તુ પિતા છે. ગુરૂ કરતાં અધિક સત્કાર અને પૂજાને તુ પાત્ર છે. તારા સમાન કોઈ નથી, તો તારેથી વિશેષ કોણુ હોય ? ત્રણ લોકમાં અમતિમ (સરખાવી ન શકાય એવા) પ્રભાવવાળો તુ છે. માટે શરીર નમાવીને, તને પ્રણામ (નમન) કરીને, હે પૂજ્ય ધર્શ્વર ! તને રીજવું. જેમ પિતા, પુત્રને, મિત્ર સખીને, પ્રીત કરનાર પ્રિયાને સહુરીથી વેઠી લેછે, તેમ તારે મારે મત્તે સહન શીળતા દેખાડવી જોઈએ !

હે અર્જુન ! એકાગ્રચિત્ત ભકિતથી (જે પ્રમાણે તારેથી થયું તેમ), હું (શ્રી કૃષ્ણ) જાણી, દેખી, અને તરવથી પ્રવેશ થઈ શકું છું.

તતઃ પદં તત્પરિમાર્ગિતવ્યં યસ્મિન્ગતા ન નિવર્તતિ ભૂયઃ ।

તમેવ ચાદ્યં પુરુષં પ્રપદ્યે યતઃ પ્રવૃત્તિઃ પ્રસૃતા પુરાણી ॥

(ગીતા ૧૫-૪.)

તે પદ શોધવું જોઈએ, જેમાં ભળી જવાથી, ફરીને (જન્મમાં) આવવું ન પડે; હું તેજ આદિ (કોહન) પૂરૂષ ને પામું છું, જેમાંથી પુરાણા કાળમાં વ્યક્ત^૧ ઊત્તપન્ન થયું.

ईश्वरः सर्वभूतानां हृद्देशेऽर्जुन तिष्ठति ।

બ્રામયન્સર્વભૂતાનિ યન્ત્રરૂદાનિ માયયા ॥

તમેવ શરણં ગચ્છ સર્વભાવેન ભારત ।

તત્પ્રસાદાત્પરાં શાન્તિં સ્થાનં પ્રાપ્સ્યસિ શાશ્વતમ્ ॥

(ગીતા ૧૮-૬૧, ૬૨.)

હે અર્જુન! ઇશ્વર સર્વ ભૂતોના હૃદયમાં સ્થાપિત છે. સર્વે પ્રાણીઓ (ચર અને અચર) માયાના યંત્રની ઉપર ચઢીને, બ્રમણ કર્યા કરે છે. તારા જીવજાન (ભાવ) થી તેને શરણે ધાવ. હે ભારત! તેના પ્રસાદ અને મહેરથી સર્વોત્તમ શાન્તિ અને અચલ ધામ તુ પ્રાપ્ત કરશે.

सर्वधर्मान्परित्यज्य मामेकं शरणं ब्रज ।

અહં ત્વાં સર્વધર્મોભ્યો મોક્ષયિષ્યામિ મા શુચઃ ॥

इदं ते नातपस्काय नाभक्ताय कदाचन ।

ન ચાશુશ્રૂપવે વાચ્યં ન ચ માં યોઽભ્યસૂયતિ ॥

(ગીતા ૧૮-૬૬, ૬૭.)

સઘળા ધર્મો છોડીને, માત્ર માફ એકલા (ઇશ્વર) નું શરણ તુ ધર, તો અવશ્ય તારાં સર્વ પાપોમાંથી હું તને મુક્ત કરીશ, જરા પણ ચિંતા કરીશ મા. પણ આ શુદ્ધ વચનો તારે કોઈપણ તપ અને ભક્તિ વિનાનો, અથવા સાંભળવાને તીવ્ર ધૃષ્ટ રહિત અથવા જે મારી તરફ કપટભાવવાળો હોય, તેને કેહવાં નહિ.^૨

૧ સૃષ્ટિ માત્ર.

૨. શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાનો આ સર્વથી શુદ્ધ અને સર્વોત્તમ, છેવટનો ઉપદેશ છે.

મોક્તારં યજ્ઞતપસા સર્વલોકમહેશ્વરમ્ ।

સુદ્ધં સર્વભૂતાના જ્ઞાત્વા માં શાન્તિમૃચ્છતિ ॥

(ગીતા ૫-૨૯.)

હું સર્વ યજ્ઞ અને તપસનો ભોક્તા અને મહેશ્વર છું; વળી હું પ્રત્યેક ભૂત (પ્રાણી) નો હિતેચ્છુ અને હિ છું એમ જાણીને, (જ્ઞાની) મારી પરશાન્તિને પામે છે.

નીચલા શ્લોકોમાં ભગવદ્ ગીતામાં પણ ઉપલા અવસ્તામાં જણાવેલો જ આદર્શ દેખાડ્યો છે, તેની સરખામણી કરી જોવાથી કાંઈક પ્રકાશ મળશે.

एवमेतद्यथात्थ त्वमात्मानं परमेश्वर ।

द्रष्टुमिच्छामि ते रूपमैश्वरं पुरुषोत्तम ॥

मन्यसे यादे तच्छक्यं मया द्रष्टुमिति प्रभो ।

योगेश्वर ततो मे त्वं दर्शयात्मानमव्ययम् ॥

(ગીતા ૧૧-૩, ૪)

અરજુન કહે છે : હે પરમેશ્વર, જે પ્રભાણુ તું પોતાનું વર્ણન આપી ગયો છે, તેજ પ્રભાણુ તારું પરમ રૂપ, અહો સર્વોત્તમ પુરુષ! હું જોવાને તરફ છું. હે યોગેશ્વર! જે તું ધારતો હોય કે તે મારેથી દેખી શકાશે, તો તે અવ્યય પરમાત્મા મને દેખાડ.

આ મહાકાંક્ષાનો શ્રી કૃષ્ણ ઓત્તર દે છે :

इहैकस्थं जगत्कृत्स्नं पश्याद्य सचराचरम् ।

मम देहे गुडाकेश यच्चान्यद्द्रष्टुमिच्छसि ॥

न तु मां शक्यसे द्रष्टुमनेनैव स्वचक्षुषा ।

दिव्यं ददामि ते चक्षुः पश्य मे योगमैश्वरम् ॥

(ગીતા ૧૧-૭, ૮.)

૧. પુરુષ એટલે પરમાત્મા, પ્રકૃતિની વિશ્દ્ધ, એવા અર્થે વપરાયો છે
૨. Imperishable.

અત્રે, આજે, મારાં શરીરમાંજ, હે ગુડાકેશ! સકળ ચરાચર^૧ જગત અને ખીજીં જેપણુ જોવાની ઇચ્છા હોય તે જોઈ શકે. પણ આ તારી શારીરિક આંખોથી તું મને નીહાળી ન શકિશ, માટે હું તને દીવ્ય આંખો દહોં છું; હવે તું મારો ઐશ્વરી યોગ જો!

આ પ્રમાણે પોતાનું રૂપ દેખાડ્યું, ત્યારે અરજીન આનંદ પામ્યો અને અનંત મોહમાં, હાથો, આંખો, વીંગેરે જોધને તેનું મન બહુ ગભરાવા લાગ્યું ત્યારે તેણે શ્રી કૃષ્ણ પાસે માંગી લીધું કે

अदृष्टपूर्वं दृष्टितोऽस्मि दृष्ट्वा मयेन च प्रव्ययितं मनो मे ।

तदेव मे दर्शय देव रूपं प्रसीद देवेश जगन्निवास ॥

(ગીતા ૧૧-૪૫)

જે પણુ (રૂપ) કોઈએ આગળ ન જોયું હતું, તે નીહાળી હું આનંદમય બન્યો; પણ મારું મન ડરે છે, માટે હે ઇશ્વર! હવે તું પાછું તારું ખીજીં (માનુષિ) રૂપ દેખાડ; હે પરમેશ્વર, જગતના આશ્રય, હયા કર!

આ સાંભળીને તે હયાળુ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને પોતાનું મનુષ્ય રૂપ ફરીને ધારણ કર્યું, અને આ મહાન સાક્ષાત્કાર અરજીન વીરલાને કેમ થયો, તેનું કારણ આ સુંદર સ્લોકોમાં સ્પષ્ટ રીતે દેખાડ્યું છે.

नाहं वेदैर्न तपसा न दानेन न चेज्यया ।

शक्य एवंविधो द्रष्टुं दृष्टवानसि मां यथा ॥

भक्त्या त्वनन्यया शक्य अहमेवंविधोऽर्जुन ।

ज्ञातुं द्रष्टुं च तत्त्वेन प्रवेष्टुं च परंतप ॥

मत्कर्मकृन्मत्परमो मद्भक्तः संगवर्जितः ॥

निर्वैरः सर्वभूतेषु यः स मामेति पांडव ॥

(ગીતા ૧૧-૫૩-૫૫)

જે પ્રમાણે તેં મને જોયો છે, તે સમાન વેદો ભણવે, તપ કરવે, દાન દેવે અથવા ઇજવે (યજ્ઞને કરવે) હું કદી જોઈ શકાતો નથી.

૧. Moving and motionless, હાલતી ચાલતી અને હીલચાલ રહિત.

કેવળ મારી અનન્ય ભક્તિથી, હે અર્જુન એ રીતે હું જોઈ, જાણી શકાઉં છું, અને મારા તત્ત્વમાં માનવીથી પ્રવેશ થઈ શકે છે. હે પાંડવ! જે ભક્ત મારે માટેજ કાર્યો કરે છે, જેનો હુંજ સર્વોત્તમ છું, તે મારો ભક્ત, સંગ રહિત, સર્વભાણીઓના વેર રહિત, મને પોતાને નિશ્ચય પામે છેજ !

હવે જીનું Testament ચહુદ્દીઓનું ધર્મશાસ્ત્ર છે, તેમાં આ પ્રમાણે વાંચ્યે છિયે.

And the angel of the Lord appeared unto him (Moses) in a flame of fire¹ out of the midst of a bush: and he looked and beheld the bush burned with fire and the bush was not consumed... And when the Lord saw that he (Moses) turned aside to see, God called unto him out of the midst of the bush and said Moses, Moses. And he said, Here *am I*... Moreover He said, I *am* the God of thy father, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob. And Moses hid his face; for he was afraid to look upon God.

(Exodus, III, 2, 4, 6.)

And Moses alone shall come near the Lord: but they shall not come nigh; neither shall the people go up with him. And Moses came and told the people all the words of the Lord² and all the judgments: and all the people answered with one voice and said, All the words which the Lord hath said will we do.

(John, X, 30).

જુદ્ધાને પોતાના આપ તરીકે ઓળખાવીને આઇબલમાં ઇસુ ક્રીસ્ટ કહે છે, કે I and my Father are One.

Then answered Jesus and said unto them, Verily, verily, I say unto you. The Son can do nothing of

himself, but what he seeth the Father do: for what things soever he doeth, these also doeth the Son likewise....He that honoureth not the Son honoureth not the Father which hath sent him.

(*John, V, 19, 23.*)

All things are delivered unto me of *my* Father and no man knoweth the Son, but the Father: neither knoweth any man the Father, save the Son, and he to whomsoever the Son will reveal Him. Come unto me, all *ye* that labor and are heavy laden and I will give ye rest ¹!

(*St. Matthew, XI, 27-28.*)

He that abideth in the doctrine of Christ, he hath both the Father and the Son.

(*II John, 9.*)

Jesus saith unto him, I am the way, the truth and the life: no man cometh unto the Father, but by me. If ye had known me, ye should have known my Father also: and from henceforth ye know him, and have seen him. Believe me that I am in the Father and the Father in me.

(*John, XIV, 6, 7 & 11.*)

And truly our fellowship is with the Father and with his Son Jesus the Christ.

(*I John, I, 3.*)

સૂક્ષ્મોની ખુદાએપાક તરફની મહોબત, એંચાણ અને ભક્તિ કેવા અપૂર્વ મીઠાશથી ગવાઇ છે, તે નીચલી ઐતો ઉપરથી જગ પ્રસિદ્ધ છે.

دیدم در پوست بوی دوست من کی ستانم جامه جز پوست من^۲

عشق را باید چو من دل سوخته

تو جهان داری دلی افروخته

૧. શાન્તિનું ધામ; પ્રસીદ્ધ દેવેશ જગન્નિવાસ.

૨. જીવો ફરીફાઈને અતારની મુન્તકુતેર.

વસલ રા چندان چه سازي کار و بار هجر را اگر مرد عشقی پایدار

این بگفت و بود جانش از جهان داد جان را بر روی جانان در زمان
گفت چو بردست من شد کشته یار در قصاص او کشندم زار زار

بس بود اینجا و آنجا کام من سوخته یا کشته او نام من

چون بجان دادن بود فرمان مرا نیم جو ارزد جهان جان مرا
در دو عالم کی دم من جان بکس تا که او گوید سخن اینست و بس

رهبر جانت درین تاریک جای جوهر علمست و علم جان فرای^۱
تو درین تاریکی بی پا و سر چون سکندر مانده بی راه بر

شب محسب و روز هم چیزی مخور این طلب^۲ را تو پدید آید مکر

گر بخفتد عاشقی جز در کفن عاشقش گویم ولی بر خویشتن^۳

گفت مرد پاسبان را خواب نیست روی عاشق را بجز اشک آب نیست
پاسبان را خوی بی خابی بود عاشقان را روی بی آبی بود

હર ક્રાશ્દ ડુઝક ઇશ્ક ઓ પદિદ ઝુદ યાબ્દ હર દુઝલ્મ રા કલિદ
કરઝી બાશ્દ શુદ મરદિ શ્કરફ ઝર બુદ મરદિ શુદ દરિયા ઝરફ

હસ્ત મુરુ રા હમ ઇન્જા ઈ એજ કુત્ત સ્વદ યિલ અઝર ની સબ્બ^૧

કર રિન્જત્ત અફલક વાન્જમ્ લન્જત્ત લન્જ દર જિહાન કમ કિર બરકી ઝર દરખ્ત^૨
કર ઝ માહી દર દમ્ શ્દ ના બાહ પા ય મુરિ લન્ક શ્દ દર ફેર ખાહ

મશ્કલ્લ કારી કે અફાદત્ત જે સુદ કાર સખ્ત વનિસ્ત અસ્તાદત્ત જે સુદ^૩

હમ બેરક કાર કુ હમ કાર કન કાર ખુદ અન્ક કન વસિયાર કન^૪

દિદે અમ સાહબ જાલી કર કમાલ બી ને બરદશ હિજ કસ દર હિજ હાલ
જિસ્ત યિશ્દ જેહેર ઓ અફાબ ઝરૃ વાલ્લે અલમ્ બાલ્સુવ^૫

ખુશ રા ઓલ ઝ ખુદ બી ખુશ કન પસ બરાકી ઝર દમ્ દર યિશ્દ કન^૬
(منطق الطير)

૧. આયોઆપ સીદ્ધઓ પ્રાપ્ત થાય છે. ૨. પ્રત્યેક કાળે સકળ સૃષ્ટિ અદ્રશ્ય થાય છે, ત્યારે પણ કાંઈક માત્ર એકજ પાદકુલ કમ થયું એમજ સમજ. ૩. ફરજ બબલવ; પણ શુર વિના તું શું કરશે? ૪. કર્તાવ્ય કર, પણ તેના ફળની આકાંક્ષાના રાખ. એ પ્રમાણે કર્તાવ્ય કમ કરશે, તો બહુ કુલું લેખાશે.

૫. दिवि सूर्य सहस्रस्य भवद्युगपदुन्यिता ।

यदि भाः सदृशी सा स्याद्भाग्यस्तस्य महात्मनः ॥

(ગીતા ૧૧-૧૨.)

૬. અહંકાર ત્યજીને, ફળની આશા ત્યાગીને, જીવાત્માને ક્રૂર અહમ્બગ્નાસ્મિ નો ચમત્કાર દેખાડ.

અહુરમઝદ માનવીનો મિત્ર, માતા, પિતા અને છેવટની નેમ. ૧૫૯

ابتدای کارها نام خداست هر که بی نامش بود کارش نباست^۱

સૂપ્રીઓ ખુદાની શોધ અને મુલાકાતની હકીકત નીચલા સુંદર શબ્દોમાં ગાય છે.

Thou art but an atom, He the great whole; but
if for a few days,
Thou meditatest with care on the whole, thou
becomest one with it.

(Jami.)

Shout aloud, my friends ! for one person has
separated himself from the body :
Out of a hundred thousand bodies, one person
has become identified with God.
Dost thou out of a truth desire Him the Hidden
to discover ?

Then, go look for Him, O seeker, with the long-
ing of a lover;
Go not groping in the dark with learning's
horny lantern dim,
Borrow eyes of those^૨ who love Him ; thus, O
seeker look for Him.

(Jalaludin Rumi.)

Thou that wouldst find the Lost One, lose
thyself,
For nought but *self*^૩ divides thyself from Him.
Ask ye how I o'erpassed the dreary void ?
One little step beyond myself was all.

(Akhlāq-i-Jalali.)

૧. નામ સ્મરણ. ૨. ભક્ત જનો, સન્તો, સૌશ્યન્તો. ૩. આહંકાર, જે
આપણો સર્વથી મોટો, શત્રુ, અંગેશીનો પોતેજ છે.

¹ عقل در سوداي عشق استاد نیست عشق کار عقل مادر زاد نیست
 کر ز غیبت دیده بخشنده راست اصل عشق انجالبین کر کجاست
 کر ترا آن چشم غیبی باز شد با تو ذرات جهان همراز شد
 महमह येगम्भर साहेबे कुरानमां इरमाच्छुं छे के,

Praise to God, Lord of the worlds, Merciful, Compassionate, King on the Judgment Day! Thee, we worship and Thee we ask for help. Guide us on the straight path—the path of those to whom Thou

१. ४पीरछ कहे छे :—

पढत गुनत रोगी भये, बढ्या बहोत अभिमान,
 भित्तर ताप जगतकी, घडी न पढती शान.

पंडित पढते बेदही, पुस्तक हंसति लाड;
 भक्ति न जानी रामकी, सब परिक्षा बाद.

संसकृतीह पंडित कहे, बहोत करे अभिमान,
 भाषा जानके तर्क करे, सो नर मूढ अज्ञान.

चतुराई चुले पडो, ज्ञानको जमरा खाओ.
 भाव भक्ति समजे नहिं, जानपनो जल जाओ.

ज्ञानी गाथा बहु मिले, कवि पंडित अनेक;
 राम रता और इंद्र जीता, कोटी मधे एक.

पोथी पढ पढ जग मुवा, पंडित भया न कोय;
 अढाई अक्षर प्रेमका, पढेसो पंडित होय.

मन मथुरा, दिल द्वारकां, काया काशी जान;
 दसमें द्वारे हय देहरा, तामे जोत पयछान.

भात्र शब्द पंडितो, philologists भाटे असलना जमानाथी शुं धारवाभां आवे
 छ, ते श्यालुआ सभल शकरो. The letter killeth. श्री कृष्ण कहे छे,

दिध्यम् ददामि ते चक्षुः पश्य मे योगमैश्वरम् ।

art gracious, with whom Thou art not angry, and such as go not astray. (*Koran, Surah I, 1 to 7.*)

God's is the east and the west, then which way soever ye turn, there is the face of God. Surely God is omnipresent, omniscient. (*Koran, II, 109.*)

Whoso desires the reward of this world, verily with God is the reward of this world and the Hereafter, and God both hears and sees. (*Koran, IV, 133.*)

Ye believers, fear God, and desire to draw near to Him, and strive in the way of God, that ye may be happy. (*Koran V, 39.*)

And He it is who has made you from one soul and set a term and a resting place. (*Koran, VI, 99.*)

God will gather us together, and to Him shall we return. (*Koran, XLII, 14.*)

Verily we are from God and to Him we return.

We (God) created man, and We knew what his soul whispers within him; and We are nearer to him than his jugular vein. (*Koran, Surah, 21, 15.*)

પયગામ્બર સહિબ મહુમદે કહ્યું છે કે, God is a hidden treasure and desired to be known; therefore He created man. He who knows himself, knows God. There are 70,000 veils between God and His creatures.

(*Sayings of Mahomed.*)

ધશ્વરજીની ભેટ વિષે કબીર નીચે પ્રમાણે કહે છે :—

सर्वोपर सत् पुरुष हय, सबके जीवन आप;^१

प्रथम वंदना ताहिको, नाश होत सब पाप.

औसा कोई ना मिला, घटमे अलख लखाय;

बिन बत्ति बिन, तेल बिन, जलती जोत दिखाय.

१. In Thee we live and move and have our being.

साहेब तेरी साहेबी, सब घट रही समाय;
ज्युं मेहेदीके पातमे, लाली लखी न जाय.

ज्युं नैननमे पुतली, युं खालेक घट मांहे;
भुलां लोक न जान हि, बाहेर दुंदन जाये.

कस्तुरी कुंडल बसे, मृग धुंडे वन मांहि;
अैसे घट घट राम हय, पर दुनियां देखे नाहि.

बाहेर भित्तर राम हय, नैननका अभिराम;^१
जित देखु तित राम हय, राम बिना नाहि ठाम.

पावक रुपी राम हय, सब घट रहा समाय;
चित्त चकमक लागे नाहि, धुंवा बहि बहि जाय.

मे जानुं हरि दुर हय, हरि हृदय मांहि;
आडी त्रोडी कपटकी, तासे दीसत नाहि.

कोई एक पावे संत जन, जा के पांचो हाथ;^२
जाको पांचो वश नाहि, ताको हरि संग न साथ.

मनखा जतन पायके, भजीयो न रघुपति राय;
तेली केरा बेल ज्युं, फिर फिर केरा खाय.^३

जैसे माया मन रमे, तैसे राम रमाय;
तारा मंडळ छांडके, जहां केशव तहां जाय.

१. भुशाही, आन'ह. पुनर्जन्मना चक्र आय छे.

२. पांचे छिन्दि; छिन्दिग्रन्थ.

३. छिन्दि न लखे,

ભાગ બીજો.

જરથોસ્તી દીનના રૂઢાની (આધ્યાત્મિક) વિષયો.

સકળ સૃષ્ટિ રચના.^૧

અજ્ઞ હોમોઈન હર આઈન ગુનાહ.....ઔએમ અંદર દામે
અહુરમજ્દ જસ્ત, ચુન સતર, માહ એ ખોરશેહ, આતથ સોહર

૧. જરથોસ્તી ધર્મ પુસ્તકોનો બદકાર સીકંદર રૂમીએ નારા કરેલો હોવાથી, આ વિષય ખરોખર બકેલવો અશક્ય છે. છતાં પહેલવી બુન્દેહેશમાં સૃષ્ટિ ઉત્પત્તિનું કેટલુંક વર્ણન છે. વળી ફરવર્દીન ચરતમાં અવસ્તામાં અષો ફરોહરે તે મહાન કાર્યમાં કેટલી સહાયતા આપી તે જણાવ્યું છે. તે ઉપરથી એમ સિદ્ધ નથી થતું કે બીજી ચત્રદી શક્તિઓએ તેમાં સહાયતા ક્ષમ આપી છે. છતાં અવસ્તામાં વધુ ઇશારાઓ ન હોવાથી નીચલાં પાનોમાં ફરોહરેએ ભજવેલો ભાગ વધુ જણાઈ આવે છે. આ ફરોહરે સાથે પુર્વ કાળની વ્યક્તિમાં રીશીપદે પહોંચેલા મનુષ્યો પ્રલયકાળ પછી જગદુત્પત્તિમાં કરેલો મહાભારત ભાગ, હિંદુ શાસ્ત્ર પ્રમાણે ભજવે છે, તે સરખાવી નેતુનું નેધએ. પાઞ્દ અને અવસ્તા પુસ્તકોમાંથી, રીસ્તીસ્તાનના ભાગ બીજામાં એવંદ રોહરચારજ દાદાભાદ ભર્યાએ જગદુત્પત્તિ (cosmogony), તેનું સ્વરૂપ અને જગતની વ્યક્તિઓનું વર્ગીકરણ એ વીષયો ઉપર પાન ૩૦૬ થી ૩૨૮ ગ્રંથીમાં કેટલુંક વર્ણન આપ્યું છે, જે આ લેખકના અભિપ્રાય મુજબ તેમાં ઘણી ભુલો છે. એમણે એ પુસ્તકમાં જે જે ધર્મ પુસ્તકોનો આધાર લીધો છે, તે વાંચી જુવો. હિંદુ માન્યતા શું છે તે જાણવા માટે શ્રીમદ્ભાગવતમાં મહત્ત્વાદિકથી થયેલી સૃષ્ટિનું વર્ણન, વિરાટ પુરૂષની ઉત્પત્તિ તથા અધિદેવાદિકના ભેદ, ભગવાનના નાલિકમળમાંથી બ્રહ્મા જન્મયા, પ્રાકૃતાદિક દશ પ્રકારની સૃષ્ટિ ઈત્યાદિ ૫, ૬, ૭, ૮ અને ૧૦ માં અધ્યાયો અધ્યયનને પાત્ર છે. વળી જુવો ભગવદ્ ગીતામાં વિભૂતિ યોગ અને વિશ્વરૂપ દર્શનયોગ અધ્યાય ૧૦ અને ૧૧ માં તેની સાથે બાઈબલની Genesis માં દેખાડેલું ચિત્ર પણ સુકી જુવો. આપણા ધર્મ પુસ્તકોની ક્ષમભાગ્ય ગેરહાજરીમાં બીજા ધર્મોમાં આ ચિત્તાકર્ષક વિષય માટે શું લખ્યું છે, તે ખરેખર જાણતું અગત્યનું છે.

સોજા, સગ્ર, વએ, ગોસ્પંદ પંજ આધન, એ અવરે ગવહે દેહેશનાં
ઇન અદુરમજદ ખેશ, ચુન અંદર્ગ જમીન એ આસ્માન, ચુન મન
અંદર ગુનેહગાર બુદ અસ્તેદ હોમ, અજ આંન ગુનાહ.....૫ પતેત
હોમ.

સઘળી પ્રકારનું (તથા) દરેક જાતનું પાપ, કે જે મારેથી અદુર-
મજદની સંસર્ગ સાથે થયું હોય, જેમકે તારા, ચંદ્ર, તથા આકૃતાબ
સાથે, (તથા) રાતા (અને) બળતા આતશ સાથે, (તથા) કુતરા, પક્ષી, અને
પાંચ જાતનાં જાનવરો સાથે, તથા (એ ઉપરાંત) જમીન અને આકાશની
મધ્યે બીજી સારી ઉત્પત્તિની, કે જે અદુરમજદની પોતાની (છે તેની)
સાથે જે હું પાપી થયો હોયું, તો તે સર્વ પાપોથી પતેત કરીને પશ્ચા-
તાપ કરું છું. (પતેત પરમાની ક. ૮.)

અથો જરથુસ્ત્ર સાહેબથી માંડીને જરથુસ્ત્રોતેમો સાહેબો અને આબીદ સાહેબો
'દ્યેન' નું મહાન શાસ્ત્ર જાણતા હતા. તે શાસ્ત્ર સાથે આજની પદાર્થ શાસ્ત્ર
(Western Science) ની શી સરખામણી? 'દ્યેન' શાસ્ત્ર, ક્રવળીની અનદીઠ અને
અનહદ શક્તિઓ ખીલે છે, જે રફતે, રફતે ખુદાઈ શક્તિને પહોંચી વળે છે.

આ શક્તિઓ આપણા અવસ્તા નુસ્કોના ગુમ થવા સાથે લોપ થઈ છે ખરી. પણ
તેવીજ શક્તિઓ જગતમાં આજે પણ અધોઈ અને મન અને ઈન્દ્રિયો ઉપરની હતથી
મેળવી શકાય છે. તેની યાદ આજે પણ હિન્દુ શાસ્ત્ર આપે છે. નીચલી શક્તિઓ
હિન્દુ શાસ્ત્રમાં પ્રસિદ્ધ છે, જે કે તે શક્તિઓ મેળવવા કરતાં પણ વધારે, તો તેમને
છોડી દઈને, દાવરે દાઢગર સાથે હમેશાં મારેનો મેલાપ અને ઝંકયતા છે, અમ સર્વથી
શ્રેષ્ઠ આબીદ સાહેબો જગતને જાણાવતા આવ્યા છે.

अणिमा लघिमा प्राप्तिः प्राकाम्यं महिमा तथा ।

ईशित्वं च वीशित्वं च तथा कामावसायिता ॥

આ જાતની ૮ સિદ્ધિઓ હિન્દુ શાસ્ત્રમાં જાણાવેલી છે. અણિમા એટલે માનવીએ
માત્ર આજુ નેટલા જણાવેલી જડું; લઘિમા એટલે હવા કરતાં પણ વ્યાઘા વજનનું
મંરજ પડે ત્યારે બની જડું; પ્રાપ્તિ એટલે મન આજે તે વસ્તુ પ્રાપ્ત કરવી; પ્રાકામ્ય
ઈચ્છા શક્તિથી જે ખાહેશ હોય તે બળવી શકું; મહિમા એટલે, શરીરને ગમે એટલું
મોટું (આકાશને પણ લાગે એટલું) બનાવી દેવું; ઈશિત્વ એટલે મહાત્મય પામવું;
વીશિત્વ એટલે સામેવાળાનું વશીકરણ કરી દેવું, પોતાની ઈચ્છાને તાબે કરી દેવું;
કામાવસાયિતા કામ અથવા હવસને દાબી દેવું.

૧. સુષ્ટિ.

વીરૂપાંમ અષઞ્ઞોનો સ્તીમ યજ્ઞમધદે, મધન્યેવીમયા ગચ્છેથ્યાંમયા,
ઔરેળ વંદ્યહેઉશ અષહે, ઔરેળ દઞ્ઞેનયાઞ્ઞો વંદ્યહુયાઞ્ઞો માજ્ઞદય-
સ્નોધશ.

ભલી અષોધની આકાંક્ષાથી^૧ (તથા) ભલી માજ્ઞદયસ્તી હીનર્ન
ધચ્છાથી અષો (અહુરમજ્ઞહ) ની મીનોને લગતી તથા ગેતીને લગત
સંસર્ગને અમે વખાણીયે છિયે. (મોટી હપ્તન યશત ક. ૧ ક. ૧.

ધથા આત્મ યજ્ઞમધદે ગેઉશ ઉર્વાનમયા તપાનમયા, અહ્મા
કેનગ્ આઅત્ ઉરેનો પસુકનાંમયા.

એ પ્રમાણે આ સ્થળે જગતનાં જવાહિરને અને (તેના) બનાવ
નારને (તથા) અમારાં તેમજ પશુઓનાં રવાનને અમે વંદયે છિયે.

(મોટી હપ્તન યશત ક. ૫. ક. ૧

નિશ્ત્રીમ સ્નાર્મ રચ્ચવન્તેમ ખરેનંદ્યઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે; યિ
વીરૂપાધશ પદતિ-શ્મરેન્ને યાધશ સ્પેન્તહે મધન્યેઉશ દામાન્, અવદરિ
જમાધશ્ય, ઉપદરિ-જમાધશ્ય, યાય ઉપાય, યાય ઉપસ્મ, યા
ફ્પતેરેન્નાન્, યાય રવસચરાન્, યાય ઉપદરિ તાઞ્ઞો અકરન અના
અષઞ્ઞોનો સિતશ આધધિ.

ચળકાટવાળા (તથા) ખુરેહવાળા તેશ્તર તારાને અમે યાદ કરીરે
છિયે, જેને સ્પેનામોનોની સઘળી ઉત્પત્તિ (જેવી કે) જમીનની અંદ
રહેનારાં, ભૂમીની ઉપર રહેનારાં, પાણીમાં રહેનારાં, પાણી ઉપ
રહેનારાં, ઉડનારાં (અથવા પાંખવાળાં), લાંબી ફક્તંગ મારનારાં, તથ
એ ઉપરાંત અષો (અહુરમજ્ઞહ) ની ખીજ અપાર (અને) અનહદ સંસગ
આતુરતાથી યાદ કરે છે.

(તીર યશત. ક. ૧૫. ક. ૪૮

હપ્તય વીરૂપયાઞ્ઞો અષઞ્ઞોનો સ્તોધશ યજ્ઞમધદે.

અષો અહુરમજ્ઞહની સઘળી સૃષ્ટિના મોંઝાને અમે યાદ કર્યે છિયે

(સરોશ યશત હાદોખત ક. ૧૭

કેહુરપેમ વીરૂપયાઞ્ઞો અષઞ્ઞોનો સ્તોધશ યજ્ઞમધદે.

અષો (અહુરમજ્ઞહ) ની સર્વ પેદાએશની મુખ્ય આખદોને અરે
વખાણ્યે છિયે.

(સરોશ યશત હાદોખત ક. ૨૧

અહુરાધ મજ્જદાધ વંદ્ધહુવે વૉહૂમધતે, વીરપા વૉહૂ ચિનહી,
અપાઉને રએવધતે, ખરેનંદ્ધઉહધતે યા જી ચીચા વહિશતા; યેંદ્ધહે
ગાઉશ, યેંદ્ધહે અપેમ, યેંદ્ધહે રઓચાઓ, યેંદ્ધહે રઓચેખીશ
રોધચેન ખાથા.

(જગતની) સઘળી વસ્તુઓ ભલા (તથા) ભલાઈવાળા, અષો રિક્કિ
સિદ્ધિવાળા^૧ (તથા) ખુરેહવાળા અહુરમજ્જને હું લાચું પાડું છું; કારણ
કે જે કાંઈ સર્વથી શ્રેષ્ઠ (છે) (તે સર્વ તેનું જ છે).^૨ (જે અહુર-
મજ્જની) (આ) દુનિયાં (છે), જેની અષોધ (છે), જેની (આકાશની)
મકાશો (છે); (તથા) જેનો ચળકાટ (આકાશના અસંખ્ય) દીપકો સાથે
મલી ગયો છે. (દીનનો ક્લેમો, ફ. ૧ અવસ્તામાં.)

યત્તચિત્ત અહિ રપુન્વો અપાઉમ, ઉપ અવે સ્તારો યોધ સપેન્તો-
મધન્યવ, જખયમહિ ક્રીનામહિ.

(તું) અએ સત્ય રશ્ને! આ તારા જે રપેનાર્મીનોની સૃષ્ટિને
લગતા છે, તેમની દીશાએ હોય તો, (ત્યાંથી) હમે તારાં નામનું સ્મરણ
કર્યે છિયે. (રશ્ને યશત, ફ૦ ૩૨.)

યત્ત તિતરત્ત અંદ્ધરો મધન્યુશ દાહીમ અપહુ વંદ્ધહેઉશ, અન્તરે
પદરિ-અવાધતેમ વૉહુચ મનો આતશચ.

(વળી) જ્યારે અંત્રમીનોએ ભલી અષોધની સંસર્ગમાં એકાએક
ધસારો કરીને પ્રવેશ કર્યો, (ત્યારે) તેમની મદદે બહુમન (અમેપાસપંદ)
તથા આદર (યજ્ઞદ) ગયા. (કવદીન યશત, ફ૦ ૭૭.)

તાઓ જી હુન્તિ યાસ્કેરેસ્તેમાઓ વયાઓ મનિવાઓ દામાંન,
યાઓ અપાઉનાંમ વંદ્ધહેહીશ સૂરાઓ, સપેન્તાઓ ક્વપયો, યાઓ તથ
અરેધ્વાઓ હિશતેન્ત, યત્ત મધન્યૂ દામાંન દધધીતેમ, યસચ સપેન્તો
મધન્યુશ યસચ અંદ્ધરો.

૧. સંપત્તિવાળા. ૨. ભગવદગીતામાં જણાવ્યું છે કે :—

यद्यद्विभूतिमत्सत्त्वं श्रीमदूर्जितमेव वा ।

तत्तदेवावगच्छ त्वं मम तेजोऽशसंभवम् ॥

(વિભૂતિયોગ અધ્યાય ૧૦-૬૧.)

જગતમાં જે પણ મહાન, શ્રદ્ધાળુ, આત્માદ અને પરાક્રમી છે, તે સૌ મારા અંશથી
હત્તપત્ત થયું છે. (આ અધ્યાય ૧૦ માં આખા જણવા જોગ છે.)

તેઓ અષોનાં ભક્ષાં, શુરાં (તથા) (જગતનાં) કલ્યાણકારી ફરોહરો એ મીનોની સંસર્ગમાં જરૂર ઘણાંજ અસરકારક છે.

જ્યારે એ મીનો જે સ્થેનામીનો તથા જે અંગ્રેમીનો (એમણે) સૃષ્ટિ રચી હતી, (ત્યારે) તેઓ (ફરોહરો) ત્યાં મહદ દેવાને સાડું દ્રઢ ઉભાં હતાં.

(કવદીન ચરત, ૬૦ ૭૬.)

યાંમત્ય ગયેહું, યાંમત્ય સ્તવ્યોયો અપાવવ્યોયો.

જીવન (જાન)નાં ફરોહરને તથા અષો સૃષ્ટિનાં ફરોહરને (અમે ભજ્યે છિયે).

(કવદીન ચરત, ૬૦ ૮૬.)

અધર્યનાંમ દખ્યુનાંમ નરાંમ અપવ્યોનાંમ ક્રવપયો યજમધદે;
અધર્યનાંમ દખ્યુનાંમ નાધરિનાંમ અપવ્યોનિનાંમ ક્રવપયો યજમધદે;
તૂધર્યનાંમ દખ્યુનાંમ નરાંમ અપવ્યોનાંમ ક્રવપયો યજમધદે; તૂધરિ-
મનાંમ દખ્યુનાંમ નાધરિનાંમ અપવ્યોનિનાંમ ક્રવપયો યજમધદે; સધરિ-
મનાંમ દખ્યુનાંમ નરાંમ અપવ્યોનાંમ ક્રવપયો યજમધદે; સધરિમનાંમ
દખ્યુનાંમ નાધરિનાંમ અપવ્યોનિનાંમ ક્રવપયો યજમધદે.

ધરાની (આર્યન) દેશોનાં અષો નરોનાં ફરોહરોનું અમે સ્તવન કર્યે છિયે; ધરાની દેશોની અષો નારીઓનાં ફરોહરોને અમે આરાધ્યે છિયે; તુરાની દેશોના અષો નરોનાં ફરોહરોનું અમે વંદન કર્યે છિયે; તુરાની દેશોની અષો નારીઓના ફરોહરોનું અમે વંદન કર્યે છિયે. સધરિમ દેશોના અષો નરોનાં ફરોહરોને અમે પુજ્યે છિયે; સધરિમ દેશોના અષો નારીઓનાં ફરોહરોને અમે ભજ્યે છિયે.

(કવદીન ચરત, ૬૦ ૧૪૩.)

સાધનિનાંમ દખ્યુનાંમ નરાંમ અપવ્યોનાંમ ક્રવપયો યજમધદે;
સાધનિનાંમ દખ્યુનાંમ નાધરિનાંમ અપવ્યોનિનાંમ ક્રવપયો યજમધદે;
દાહીનાંમ દખ્યુનાંમ નરાંમ અપવ્યોનાંમ ક્રવપયો યજમધદે; દાહીનાંમ
દખ્યુનાંમ નાધરિનાંમ અપવ્યોનિનાંમ ક્રવપયો યજમધદે.

સાધનિ દેશોના અષો નરોનાં ફરોહરોને અમે સ્તવ્યે છિયે; સાધનિ દેશોની અષો નારીઓનાં ફરોહરોનું અમે પ્રેમથી સ્તવન કર્યે છિયે; દાહી દેશોનાં અષો નરોનાં ફરોહરોને અમે માન સાથ યાદ કર્યે છિયે; દાહી દેશોની અષો નારીઓના ફરોહરોનો અમે સત્કાર કર્યે છિયે.

(કવદીન ચરત, ૬૦ ૧૪૪.)

વીરપનાંમ દ્રુપુનાંમ નરાંમ અપચ્ચોનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે;
વીરપનાંમ દ્રુપુનાંમ નાદરિનાંમ અપચ્ચોનિનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે;
વીરપાચ્ચો અષાઉનાંમ વંદ્વઉહીશ સૂરાચ્ચો સ્પેન્તાચ્ચો ક્રવપયો યજ્ઞ-
મધદે; યાચ્ચો હુચ ગયાલ મરેન્નલ આ-સચ્ચોચ્ચન્તાલ વરેન્નમ્મલ.

તમામ હેશોના અપો નરોના ફરોહરોને અમે ભજ્યે છિયે; સર્વ
હેશોની અપો નારીઓનાં ફરોહરોને અમે પૂજ્યે છિયે. ગયોમર્દથી તે
ફતેહમંદ સોસ્યોશ પર્યાંત અપોનાં સર્વ ભલાં, શરાં (તથા) (જગતનાં)
કલ્યાણકારી ફરોહરને અમે વંદ્યે છિયે. (ક્રવદીન યસ્ત, ૬૦ ૧૪૫.)

વીરપનાંમચ આચ્ચોદ્ધાંમ અપચ્ચોનાંમ અપચ્ચોનિનાંમચ ધંધ
યજ્ઞમધદે ક્રવપીમ.

સર્વ અપો (નરો)નાં તથા અપો (નારીઓ)નાં ફરોહરોને આ
જગ્યાએ અમે માન સાથે યાદ કર્યે છિયે. (ક્રવદીન યસ્ત, ૬૦ ૧૪૮.)

પચ્ચોદર્યનાંમ દ્વચ્ચપનાંમ પચ્ચોદર્યનાંમ સાસ્તો-ગપાંમ, ધંધ
અપચ્ચોનાંમ અપચ્ચોનિનાંમચ, આદૃમચ દ્વચ્ચનાંમચ બચ્ચોધસચ ઉર્વા-
નંમચ ક્રવપીમચ યજ્ઞમધદે, યોધ અપાધ વચ્ચોનરે. નખાનજ્ઞદિશ્તનાંમ
ધંધ અપચ્ચોનાંમ અપચ્ચોનિનાંમચ, આદૃમચ દ્વચ્ચનાંમચ બચ્ચોધસચ,
ઉર્વાનંમચ ક્રવપીમચ યજ્ઞમધદે, યોધ અપાધ વચ્ચોનરે.

પોધયોદકેશોમાનાં (તથા) પ્રથમ દીન સ્વિકારનારાઓમાંના અપો
(નરો) તથા અપો (સ્ત્રીઓ), જેઓ અપોધને કાજે ફતેહથી લડ્યાં,
(તેમના) આત્માને, અંતઃકરણને, બુદ્ધિને, સ્વાનને તથા ફરોહરને આ
સ્થળે અમે ભજ્યે છિયે. નખાનજ્ઞદિશ્તોમાંના અપો (માણસો) તથા
અપો (ખાદીઓ), જેઓએ અપોધને સાફ જય સાથે યુદ્ધ મચાવી,
(તેમના) આત્માને, અંતઃકરણને, બુદ્ધિને, સ્વાનને તથા ફરોહરને અમે
ભજ્યે છિયે. (ક્રવદીન યસ્ત, ૬૦ ૧૪૯.)

અવલ અપયતે નાંમ અક્ષિ, યલ વ દાંમ અપયેમિ, યસચ
દથલ સ્પેન્તો મધંન્યુશ, યસચ દથલ અંદરો મધંન્યુશ.

(હું) પહોંચનાર નામવાળો એટલા માટે છું; કારણ કે જે (જાતનાં)
સંસર્ગ કે જે સ્પેનાર્મીનોએ ખનાવી તથા જે અંગ્રેમીનોએ હેપજાવી,
તે ખન્ને સંસર્ગને હું પહોંચી શકું છું. (રામ યસ્ત, ૬૦ ૪૩.)

ઉદ્ધૃત્ કવચૈર્મ્ અરેનો મજ્જધાતૈર્મ યજ્ઞમધદે;.....તરધાતૈર્મ
અન્યાધશ્ચ દામાંન્.

ખીજી પેઢાયશોનાં કરતાં વધુ ચઢતાં ઉપજાવેલાં, (એ સઘળા
ગુણો ધરાવનાર), અહુરમજ્જના સરજેલાં બળવાન કયાની ખોરેહને અમે
ભજ્યે છિયે. (જમ્યાદ યશ્ત ૬૦ ૯.)

ધર્મામય જાંમ યજ્ઞમધદે, અચ્ચામય અસ્મન્મ યજ્ઞમધદે; તાય
વૌહ્ યજ્ઞમધદે, યા અન્તરેસ્તા યેસન્થાય વહ્મ્યાય ક્રાયશત્વ નધરે
અપચ્ચાને.

આ પૃથ્વીને અમે યાદ કર્યે છિયે; આ આકાશને અમે યાદ કર્યે
છિયે, (તથા) (જમીન અને આકાશની) મધ્યે આવેલી આરાધનાને
યોગ્ય તથા સત્કારને લાયક આ! (સર્વ) સારી સંસર્ગ (જે) અષો
માણસને માટે આરાધનાને યોગ્ય, (એ) સઘળાને અમે યાદ કર્યે છિયે.
(કવદીન યશ્ત, ૬૦ ૧૫૩.)

માર્ગ.

માર્ગ

પથાંમ ખાસ્તાધતીમ યજ્ઞમધદે.

માર્ગામાંનો જે પસંદ કરવા યોગ્ય (માર્ગ, તેને) અમે વખાણ્યે
છિયે. (પાર્શ્વ નિગમય ૬૦ ૮.)

આહધરીમ હ્વચ્ચૈર્મ અપવન્મ અપહ્વે રત્નમ યજ્ઞમધદે.

અષોધના પતિ, પવિત્ર અહુરમજ્જા ધારાને (અથવા હીન) ને અમે
વખાણ્યે છિયે. (હાવન ગ્રંથ ૬૦ ૫.)

ઔચ્ચૈર્મ ગરૂતેહ હૈમ હરૂચ્ચેરપ રાહે રાસ્તી ફરાઝન્ બહેઝશની
દેહૈમ હરૂચ્ચેરપ રાહે અરાસ્તી અવાઝન્.

સઘળી અષોધનો (તથા) પવિત્ર માર્ગ મેં પકડ્યો છે; અ-
પવિત્રાધનો (તથા) દુષ્ટ માર્ગનો હું ત્યાગ કરું છું. (પ્રતેત પદ્યમાંની ૬૦ ૧૨.)

પથાંમયા વીચરનાચ્ચૌ યજ્ઞમધદે; પથાંમયા હનજ્ઞમનાચ્ચૌ
યજ્ઞમધદે.

રસ્તાઓમાંના અન્યોઅન્ય^૧ માર્ગોને અમે વખાણ્યે છિયે; રસ્તાઓ-
માંના ભેગા થયેલા રસ્તાઓને અમે સ્તવ્યે છિયે.

(મોટી હપ્તન ચરત. ક. ૮. ૬૦ ૧.)

કુથ પર અપચ્છાનાંમ પથ ઉર્વચ્છાધતિ, કુથ દ્રવતાંમ. આચ્છા
અચ્છા અહુરે. મજ્જદાચ્છા ચેજિ મે માંધ્રમ ક્રમવ, મરાચ્છા વા,
દ્રેન્જયાચ્છા વા, ક્રા-વા અવ કર્પાધમ કારયેધતિ, હુચ્છામ તનૂમ ગચ્છા-
જધતિ.

અષોનો માર્ગ (તથા) દુષ્ટનો માર્ગ (પરસ્પર)^૨ કેવી રીતે જુદો પડે
છે? ત્યારે અહુરમજ્જદે કહ્યું કે જો (કોઈ માણસ) મારા માંધ્ર મોટે
સ્વરે ભણે, (તથા તે માંધ્રને) યાદ કરનારો તથા ભણનારો (થાય)
અથવા ભણતાં ભણતાં કશા ખેચે તો, (તે માનવી) પોતાનાં તનતું
(હૈત્ય દરજના હુમલાથી તથા પાપી માર્ગથી) પાલન કરે છે.

(ખિરદાદ ચરત. ૬૦ ૪.)

અર્શ-ત્વચ્છમ ખવાહિ યથ રજ્જશ.

(સત્યવાદી) રશને (યજ્ઞ) ના જેવો સત્યનીયમ પ્રમાણે વર્તનારો
તું થજે!

(આશ્રીને જરથાશત. ૬૦ ૭.)

ચેંઘહે દઝેન માજ્જદયસ્નિશ ખોતે પથો રાધધતિ.

જેનો (મેહર યજ્ઞની ગાડીને) જવાનો માર્ગ માજ્જદયસ્ની
(જરથુશિત) દઝેન પોતે દેખાડે છે.^૩

(મેહર ચરત, ૬૦ ૬૮.)

ચેંઘહે વાક્ષ ગર્જનનહે ઉસ અવ રચ્છાચ્છા અખનચ્છાધતિ,
અવ પધરિ ઇમાંમ જાંમ જસધતિ, વી હુપ્ત કર્પ્યાંન જસધતિ, યત્ત-
ચિત્ત નેમંઘહ વાચિમ ખરધનિ યત્ત ગચ્છાચિત્ત.

જેનો કાલાવાલાનો અવાજ (તે) નમ્રતાથી ધીમે અવાજે અથવા
ચ્છોટે સાહે ખોલે, (તોપણ) (તે અવાજ) આકાશ સુધી ઉંચે જાય
છે, આ જમીનની આસપાસ પહોંચે છે (તથા) જગતના સાત ખંડ
(હક્ટે કેશ્વર) તરફ ફેલાય છે.

(મેહર ચરત, ૬૦ ૮૫.)

૧. જુદા જુદા. ૨. એકમેકથી. ૩. ખુરશેદ, મહેરની ન્યાયશ ઉપરથી
માલમ પડે છે કે દઝેન, ખુરશેદ મારફતે, માનવીના ફરોહરને પાચેરી ઉપર પાચેરી
ચઢાવીને, અહુરમજ્જદ સાથે મુલાકાત કરાવે છે. ખુરશેદપાયા બહેશત પણ એજ અનુ-
માનને ટેકા આપે છે.

ચિદ્રાઓ મિથિહ ક્રયનાઓ.

મેહર ચજ્જના માર્ગો જાહેર (છે).

(મેહર ચરત ૬૦ ૧૧૨.)

મજ્જદ્વાત્મ પદતિ પન્તામ્, બધો-બખ્તમ્ પદતિ ચઓનમ્.

અહુરમજ્જના સરજેલાને સારો માર્ગ (પાણીઓ) દેખાડે છે.

(કવદીન ચરત. ૬૦ ૫૪.)

યાઓ પર અહ્માત્ હિરંતંત ક્રધાતાઓ અક્રઓક્ષયેધન્તીશ્ચ,
હુમય ગાત્વો દરેધમચિત્ પદરિ જરવાનમ્.

જે (ઝાડો) તે (મદદ) ની આગમજ લાંબા કાળ સુધી એકજ
સ્થળે અને સ્થિતિમાં વધ્યા વિના રહેલાં હતાં.^૧ (કવદીન ચરત, ૬૦ ૫૫.)

ક્રવક્ષયેધન્તિ મજ્જદ્વાત્મ પદતિ પન્તામ્ બધો-બખ્તમ્ પદતિ
ચઓનમ્, ક્રાધવરંતમ્.

અહુરમજ્જના પેદા કરેલા માર્ગમાં, ઇશ્વરના બનાવેલા માર્ગમાં
(તથા) નિર્મિત સમયે વધે છે. (કવદીન ચરત, ૬૦ ૫૬.)

આધનિવ નામ્ અક્ષિ.

માર્ગદર્શક નામવાળો હું છું.

(રામ ચરત, ૬૦ ૪.)

હવો ને મજ્જદા વશતી અપાધ્યા, ચરેકરેશ્ચા સ્વાયેંદ્રહુ.

જે (પેગખર જરથુશ્ત્ર) પોતે અહુરમજ્જની મારફતે અષોધ (નો
પસાર કરવા) ને માટે (તથા) જગતની ખરી ફરજો અમને પ્રગટ
કરવાને ઇચ્છે છે. (હા. ૨૯, ૬૦ ૮.)

યે-મોધ અપાત્ હુધથીમ્ હુયા વરેષધતી જરથુશ્ત્રાધ, હિત્ વસ્ના
ક્રષોતેમ્, અહ્માધ મીજ્જદમ્ હુનેન્તે પરાહમ્, મને વીસ્તાધશ મન્
વીસ્પાધશ ગાવા અજી; તાચીત્ મોધ સાંસ ત્વમ્ મજ્જદા વએદિશ્તો.

જે કોઈ હું જરથુશ્ત્રને માટે ખરેખર અષોધથી (તથા) પોતાનાં
ખરાં હૈયાંની ઇચ્છાથી કાર્ય કરશે, તે (નર) (આ) ફરતી પૃથિવ

૧. હિન્દુશાસ્ત્ર પ્રમાણે જ્યારે પ્રવચકાળ પછી બ્રહ્માએ (જે અહુરમજ્જદ અમેષા-
સ્પંદની માફક જગતકર્તા છે, તેણે) સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરવાને પ્રયત્ન કર્યો, ત્યારે મહા કષ્ટ
ભોગવું. દરેક ક્રિયા આગળ વધારવામાં તેને મુશ્કેલી નડ્યા કરી અને તેણે પરબ્રહ્મન
અથવા વિષ્ણુ ઇત્યાદી (અપુર્વ અહુરમજ્જદ ઇત્યાદી) ની મદદ માંગી અને તેમની સહાય-
તાથીજ સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન કરી શક્યા.

ઉપર પૂર્ણ આખરની દોલત સાથે, પરલોકમાં બહલાને અધિકારી ગણાશે. એ હે સર્વજ્ઞ અદુરમજ્જહ! તેં મને રીખાડ્યું.

(હા. ૪૬, ૬૦ ૧૬.)

અલ્લ યસ્તેમ નોઇલ ના ઇસેમ્નો આયાલ, દૂલ્લે હવે દામાંન હુથ્યા ગાલ, હવે જી દ્રેગવાઓં યે દ્રેગવાઇતે વહિશ્તે, હવે અપવા યહ્માઇ અપવા કૂયો; યલ્લ દઅનાઓં પઓંઉર્યાઓં દાઓં અદુરા.

જે માણસ પ્રબળ હોવા છતાં, (તે દુષ્ટ માનવને) (શિક્ષા કરવાને) તેની સમીપ જતો નથી, તે પોતે ખરેખર દરજની સંસર્ગનો ગણાય. કારણ કે જે કોઇ દુષ્ટ (માણસ) ને માટે ઘણા સારો તે પોતે દુષ્ટ (છે). (એથી ઉલટું) જેને માટે અપો માણસ પ્યારો, તે પોતે અપો (છે).^૧ એ પ્રમાણે સર્વથી પ્રથમ દઅનેના કાયદા, અહો! અદુરમજ્જહ તેં મુકરર કીધા.

(હા. ૪૬, ૬૦ ૬.)

અહ્માલ મન્યેઉશ રારેપેઇન્ટી દ્રેગવન્તો, મજ્જહા સપેન્તાલ નોઇલ ઇથા અપઓનો; કસેઉશયીલ ના અપઓને કાય અંઘલ, ઇસ્વાયીલ હાંસ પરઓશ અકો દ્રેગવાઇતે.

અએ અદુરમજ્જહ! સપેનામીનો (ની સંભાળ) ને લીધે પાપી માણસો દુઃખી થાય છે, પણ અપો માણસો નહીં. અપો માણસને રાજી રાખવા સાડું કોઇપણ માનવી થોડી (વસ્તુ) ની હાજતમાં હોય છે. દુષ્ટ માણસને (રાજી રાખવા) સાડું એક ભુરંગ માનવી, બલીન (હોવા છતાં), પુષ્કળપણની જરૂરીઆત ધરાવે છે. (હા. ૪૭ ૬૦ ૪.)

નોઇલ અરેશ વચાઓં સરેમ દદાંસ દ્રેગવાતા; હિલ દઅનાઓં વહિશ્તે યૂજેન મીજ્જહ, અપા યુખ્તા યાહી દે-જતમાસ્પા.

સત્ય બ્રાહ્મનારે દુષ્ટ માણસની મારફતે (અથવા સાથે) સરહારી ન લેવા. ભક્તજનો સર્વથી શ્રેષ્ઠ બહલામાં^૨ સાથે મળી જાય છે, (જેમકે) અપોઇને લીધે બહાદુર (ગુસ્તાસ્પ) અને જામાસ્પ હકીમ (ત્યાં) જોડાયલા (છે).

(હા. ૪૮ ૬૦ ૯.)

અલ તા વક્યા ઇપેન્તો યા મજ્જહાથા હિલયીલ વીદુપે સ્તઓ-તાયા અદુરાઇ યેસન્યાયા વંઘહેઉશ મનંઘહે હુમાંજદા અપા યેયા

૧. નઝદીક. ૨ જરૂરથીજિત ધર્મનો આ ધણોજ અર્થગ્રચક અને જાણીતો નીયમ છે. દુષ્ટતાને કદી, કોઈપણ પ્રકારે મદદ ન દેવી. ૩ અદુરમજ્જહના ગરોબમાં.

યા રઘોઁખીશ દરેસતા ઉર્વાજા.

દઁએન જાણવાને માટે હે ઉત્સુકે! ધશ્વરી એ શક્તિ, અહુરઝજદને માટે ભજન, પૂજન, ભક્તિ મનની આરાધના તથા અપોધને અંગે (મળેલા) ખુબીવાળા માંઘ, (એ વિષે) (તમને) હું ઉપદેશ દઈશ. એ (વીષયોને) (તેમના) આત્મભોધને લીધે શિખવાને યોગ્ય (તથા) લાલકારક હું ગણું છું. (હાં ૩૦ કં ૧)

તાચીત્ત મજ્જદા અહુરા યા નોમત્ત વા અંધ્રહુત્ત અંધ્રહુત્તી વા. અએ અહુરમજ્જદ! જે કાંઈ ન થશે અથવા જે કાંઈ થશે (તે વિષે તું મને માહિતિ દે.) (હાં ૩૧ કં ૫.)

તા શ્વા પેરેસા અહુરા યા જી આઘતી જેનગહતિયા.

જે કાંઈ હમણા ખને છે, તથા હવે પછી ખનશે તે સંબંધી અહો અહુરમજ્જદ! તને હું પુછું છું. (હાં ૩૧ કં ૧૪.)

મોરેન્દવ, હવે ગ્યાતેઉથ સંગહનામશ અત્રમ;.....ઘશ્તીમ અપયન્તા ઔરેખ્ધાંમ હાઈતીમ વંધ્રહેઉથ મનંધ્રહો.

તે (પોતાની) (જુરી) શિખામણોથી માણસની અકલને આડે માર્ગે દોરવે છે, (એવા માનવો) (મારી) પવીત્ર ધાનતની અભીલાષા તથા ખરી ઇચ્છા મારી કનેથી છીનવી લે છે. (હાં ૩૨ કં ૯.)

તા મજ્જદા મધન્યુ ઉદયો, યે આ નરેમચીત્ત અહુરા હામો.

હે અદૃશ્ય! મજ્જદ જેઓ નિત્ય એકસમાન (છે) તેમને તું સંપત્તિ દે છે. (હાં ૩૨ કં ૭.)

હાત્ત અખ્યાઇ દદાઓ પથાંમ વાસ્તસ્થાત્ત વા આઘતે, યે વા નોમત્ત અંધ્રહુત્ત વાસ્તસ્થો.

જે મનુષ્ય ઉદ્યોગથી પોતાનું જીવન ગાળે, અથવા જે ઉદ્યોગી ન હોય, તેને માટે (ઘટતો) માર્ગ તેં સુકરર કર્યો છે.?

(હાં ૩૧ કં ૯.)

સરખામણીઓ. ૧

જૈસે માયા મન રમે, તૈસે રામ રમાય,
તારા મંડલ છાંડકે, જહાં કૈશવ તહાં જાય.

જેટલું મન સંસારી માયામા રમે છે, તેટલુંજ ને ઇશ્વરમાં લીન થઇ જાય, તો સૂર્ય મંડળ છેદીને જ્યાં દાદગરની દરગાહ, ઇશનું સ્થાન છે, ત્યાં પહોંચી જાય.

આપ खोये हरि मीले, हरि मीलत सब जाय;
अकथ कहांनी रामकी, कहे सो कोन पतियाय?

હું પણાનું ભાન જુગાડ જાય ત્યારે ઇશ્વર મળે. યજ્ઞદાન મળવે સંસાર વેગળો ચાલી જાય છે. એ વચનથી ન કહેવાય, એવી અજબ ઇશ્વરની વાત છે, તે કહિયે તો માને કોણ ?

राम—कबीरा अक हय, कहेन सुननको दोय,
दो कर जो जानसी, जाहु गुरु मीला न होय.

ઇશ્વર અને કબીર બન્ને એકજ છે. કહેવા અને સાંભળવા માટે એના નામ માત્ર જુદાં છે. જે રામ અને કબીર બન્ને જુદા છે એમ માને છે, તેઓને સદગુરૂ પ્રાપ્તિ નથી, માટે અજ્ઞાન રહિ ગયા છે.

૧. અષોધનો માર્ગ સમજવો અત્યંત કઠીણ છે. ‘અષોધને ખાતર અષો બનવું’ એ માર્મિક મહાવાક્યનો ભેદ ઉઠેલવો એજ દુષ્કરનું શાસ્ત્ર સમજવા બરાબર છે. કબીરજીનાં નીચલાં વચનો એ બિગટ કાર્યમાં કિંચિત અંશે પણ સહાયક થઈ પડે, માત્ર એવાજ હેતુથી એમના કટલાક શ્લોકો અત્રે ટાંક્યા છે, ને કે એમને બરાબર અનુસરતાજ અવસ્તા ઉપર ટાંક્યા નથી, એટલું જણાવવું જોઈએ. હિંદુ ધર્મનો ‘દુષ્કર’ કેવો છે, તેટલું અત્રે ટુંકમાં દેખાડયું છે. ને આ વિષય પુર્ણ રીતે સમજવો હોય તો વેદો, ઉપનિષદો, ભગવદ ગીતા, જુદું Testament, બાઈબલ, બુધ્ધિસ્ટ ધર્માપદ અને અન્ય પુસ્તકો અને કુરાન ઇત્યાદીનો બહોળો અભ્યાસ કરવો જોઈએ, એટલી સુચના કર્યા ઉપરાંત અત્રે વધુ લખવાનો સમય નથી. વધુ માટે ભાગ ૩) અને અંતે જુદા જુદા ધર્મોમાં શીખાડેલા સદગુણો, જે માર્ગ કાપવા માટે અવશ્યના છે, તે વિષય જુવો.

કોઈ એક પાવે સંતજન, જાકે પાંચો હાથ;

જાકો પાંચે વશ નહિં, તાકો હરિ સગ ન સાથ.

કરીમે કારસાઝનો મેલાપ તે ભક્તનેજ થાય છે, જેણે પાંચે ઇન્દ્રિયો ભૂતી છે. જેને એ પાંચ ઇન્દ્રિયો વશ નથી, તે ઇશ્વર સાથે એક થઈ શકેજ નહિં.

હૃદયે રહે સો માનવિ, બેહદ રહે સો સાધ;

હૃદ બેહદ દોનો તજે, તાકા મતા અગાધ.

સાધારણ મનુષ્ય હૃદવાણું ભાન ધરાવે છે અને વસ્તુઓમાં ગુંટાઈ રહે છે. જે અનહૃદયનું ધ્યાન કરી શકે છે તે સાધુ સમજવો. પણ હૃદ અને અનહૃદ બન્નેનું ભાન છોડી જનાર જે હોય છે, તેની મતિ કોઈ કળી અથવા સમજી શકતું નથી, એટલી અપાર થઈ જાય છે.

હમ વાસી વહાં દેશકે, જહાં ગાજ રહા બ્રહ્માંડ,

અનહૃદ બાજા બાજ્યા, અવિચલ જોત અસ્ખંડ.

અમે તે દેશના રહેવાશી છીએ, જ્યાં પ્રભાન્ડનું ગાયન (શબ્દ પ્રભા? કે અહૂરનવર) સંભળાયા કરે છે. ત્યાં વગર હૃદે અથવા થોભ વિના તે ગાયન વાગ્યાજ કરે છે, અને ત્યાં આત્મજ્યોતિ જરા પણ હાલ્યા અથવા ઓસવાયા વિના નિત્ય પ્રકાશે છે.

મનસ્વા જનમ પાય કે, મજ્યો ન રઘુપતિ રાય,

તેલી કેરા બેલ જ્યું, ફિર ફિર ફેરા સ્વાય.

મનુષ્ય જન્મ ધરવા છતાં જો તે ઇશ્વર ભજન ન કર્યું, તો ધાંચીના બલહની માફક તારે જન્મ મરણના અનેક ફેરાઓ ખાયા કરવા પડશે.

હરિ કૃપા તબ જાનિયે, જબ દે માનવ અવતાર,

ગુરુ કૃપા તબ જાનિયે, જબ છોડાવે સંસાર,

ચઝઢાનની મહેર ત્યારે માત્ર થઈ ગણાય, જ્યારે માનવ અવતાર ; અથવા જન્મ તે આપણને દે છે. (માર્ગ દેખાડવાની) ગુરૂની કૃપા ત્યારે જાણવી કે જ્યારે તે સંસારની જંગલમાંથી મનને છોડવી દે છે.

માઝદયસ્ની દઝ્યેન.

આસ્તુયે દઝ્યેનાંમ વંઘઉહીમ માઝદયસ્નીમ ક્સપાયઝ્યોઞ્ઘાંમ, નિધા-સ્નઘધિષેમ, ખઝ્યેત્વદ્ધાંમ, અષઝ્યોનીમ. યા હાઘતિનાંમયા, બૃષ્યેઘન્તિનાંમયા મજિશ્તાયા, વહિશ્તાયા, સ્સઝ્યેશ્તાયા, યા આહૂઘ-રિશ્ જરથુશ્ત્રીશ્.

ભલી માઝદયસ્ની દઝ્યેન ઝઘડો મટાડનારી, હઠ્યાર છોડ-વનારી, સ્વતંત્રપણુ આપનારી, (તથા) અપો (ને) હું વંદુ છું. હાલમાં જેટલી (હીનો) પ્રચલીત છે તથા જેટલી હવે પછી થશે, તેઓમાં સર્વથી મોટી, સર્વથી ઉત્તમ તથા સર્વથી શ્રેષ્ઠ જે (હીન) તે અહુર-મજ્દી જરથુશ્તિ છે. (જસ મે અવંધું મજ્દ.)

હુક્ષય અજેમચિત્ત યો જરથુશ્ત્રો ક્રતેમાં ન્માનનાંમચ વીસાંમચ જન્તુનાંમચ દખ્યુનાંમચ, અઘહાઝ્યો દઝ્યેનયાઝ્યો અનુમતયઝ્યેચ, અનૃખતયઝ્યેચ, અનૃવરશ્તયઝ્યેચ, યા આહૂઘરિશ્ જરથુશ્ત્રિશ્. યથ નો આઝ્યોઘહાંમ પાતો મનાઝ્યો, વહિશ્તો ઉર્વાનો, ખાઘવઘતીશ્ તન્વો હૈન્તો વહિશ્તો અંઘહુશ્.

આ દઝ્યેન કે જે અહુરમજ્દી જરથુશ્તી (છે) (તેનાં) મત પ્રમાણે તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે તથા (તેનાં ક્ષમાઘ્યા) કાર્યો પ્રમાણે ઘરોના, મોહલ્લાઓના, ક્ષમાઓના તથા દેશોના આગેવાનોને હું જે જરથોશ્ત (તે) માર્ગદર્શક બનીશ, જેથી અમારાં મન ખુશ (તથા) (અમારાં) રવાન સર્વથી શ્રેષ્ઠ (થાય), તથા (અમારાં) તન ઝળકતાં હોવાથી સર્વથી ઉત્તમ (પર) લોક લાયક (બને). (હોશબામ.)

પ ક્ર્મ્મિને તો ખાવર, પ ક્ર્મ્મિને તો ખાવર, પ ક્ર્મ્મિને તો ખાવર, પદીરમ્ ઝો મીનમ્ ઝો ઝાયમ્ ઝો વર્જમ્ દીન્ અવીજેહ.

ઝો જતન કરનાર સાહેબ! ઝો ભૂલોની ક્ષમા કરનાર સાહેબ! ઝો પાંપોના માફ કરનાર સાહેબ! તારા આદેશ પ્રમાણે, તારા હુકમા-નુસાર (તથા) તારી આજ્ઞાને અનુકુળ થઈને (તારી મોકલેલી) ખાલેસ (જરથુશ્તી) દીનને હું સ્વિકારું છું, મનમાં રાખું છું, કહું છું (બહાર રીતે બીજાઓને શીખાડું છું) તથા કબુલું છું.

(નામ સેતાચરને.)

બેરજીમ અપવર્નમ અપહું રતમ યજ્ઞમધદિ, બેરજ વંદ્યહૃદિશ
અપહૃ, બેરજ દમ્બેનયાઓ વંદ્યહૃયાઓ માજદયસ્ત્રીમધશ, ન્માન્યેહૃ
સ્થેવો યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય.

ભલી અષોના આશીર્વાદથી (તથા) ભલી માજદયસ્ત્રી દમ્બેનની
આશીર્વાદથી ઘરના વડા સરદારની આરાધના કરવાને માટે, તથા
(તેની) ખુબીઓ ગાવાને માટે, અષોધના વડા અષો બેરેજ્યતુ અમે
સ્તવન કર્યો છીએ. (કિશોરેન ગેહ. ૬૦ ૬)

અવ્વલ્ દીન્ જરથુસ્તી પાક.

સઉથી પેહેલે દરજ્જેની દીન (તે) પાક જરથોસ્તી (દીન) (છે).
(અરદીબેહુસ્ત યસ્તની નીરંગ.)

દમ્બેન માજદયસ્ત્રીશ વીરપએષુ વંદ્યહૃષુ, વીરપએષુ અષો-ચિધએષુ,
હૃધ્યદાતેમ અથ દાતેમ જરથુસ્ત્રી.

માજદયસ્ત્રી દીન તેમજ જરથુસ્તી કાયદો સઘળી ભલી ઉત્પત્તિ-
ઓમાં (તથા) સર્વ અષોધના બીજવાળી વસ્તુઓમાં, સત્યતાને સર્વથી
વધુ ટેકો આપનાર (છે). (સરોશ હાદોગત ૬૦ ૩.)

ક્રા તે મજદાઓ બરત પડિર્વનીમ, અધવ્યાઓઘહુનેમ સ્તેહુર-
પઅસંઘહૃમ મધન્યુ-તાસ્તેમ, વંદ્યહૃદીમ દમ્બેનાંમ માજદયસ્ત્રીમ.

(અએ હોમ!) અહુરમજદ તારાઓથી શૃણુગારેલી (તથા) મીનોની
બનાવેલી કુશ્તી (તથા) ભલી માજદયસ્ત્રી દમ્બેન પ્રથમ તારે
કાજે લાગ્યા. (મોદી હોમ યસ્ત ૬૦ ૨૬.)

કુ શેકનમ, ઓ વાએનુમ, ઓ નેજાર કુનમ કાલ્યુદે શુમા દીવાંન,
ઓ દરજાંન ઓ જાદુઆંન, ઓ પરીઆંન, વ હોમ વ બર્સમ,
વ દીને રાસ્ત વ દારોસ્ત વેહ, કે દાદાર અહુરમજદ ઓઓ મન્
આશીદ.

હોમ તથા બરસમ વડે, તથા સત્ય અને સંપૂર્ણ (અને) ભલી
દીન, કે જે અહુરમજદે (પેગમ્બર જરથુસ્ત્રની મારફતે) મને શીખાડી
(તે દીન) થી, તમે કૈત્યો તથા દ્રુજે તથા જાદુગરો તથા પરીઓનાં
હાડ, માંસને હું તોડું તથા મારું તથા તેમનો પરાજય કરું.

(હોમ યસ્તની નીરંગ.)

દરેધા-ક્રતેમધ્વેમય અંધહુઆં દઝેનયાઓ યત્ આહુરોધશ
જરથુશ્ત્રોધશ .

આ અહુરમજ્દી જરથુશ્તી હીનતું હાંખા કાળ સુધી ઉત્તમપણું
(અથવા શ્રેષ્ઠતા) મકાશતી રહેજે! (દેખ્યા તંદોરસ્તી અવસ્તામાં ૬૦ ૧.)

હુમે અંદર કસારા જરથુશ્તી હીન શાહ બાહ.
સર્વ માણસોમાં જરથુશ્તી હીન ખુશાલી હોજે.

(દેખ્યા તંદોરસ્તી પાજંદમાં.)

યાવરનો અસ્ જરથુશ્ત્રો, યાવરનો ક્વા વીશ્વાસ્થો, યાવરના
ફરપઓશ્ત્રા જામાસ્પા, યાવરનો કસ્યીત સઝોખ્યન્તાંમ હુધ્યાવરેજમ
અષાઉનાંમ, તા વરેનાયા ત્કઝેષાયા.

જેવી રીત ધરાવતો (પેગામ્મર) જરથોશ્ત હતો, જેવી રૂઢીવાળો
કઝે ગુશ્ત્રાસ્પ (હતો), જેવી પદ્ધતિ ધરાવતો ફશોશ્ત્ર (અને) જામાસ્પ
(હતા), (તથા) જેવો ધારો ધરાવતો અપો પવીત્ર કાર્ય કરનારો (અને)
દુનિયાંને ફાયદો આપનારો (માણસો) માંનો કોઈએ શખ્સ (હતો),
તેવીજ રીતનો તથા ધર્મનો (હું છું.) (હીનનો કઝમો અવસ્તામાં ૬૦ ૭)

યક્ષિ વ્યાને દઝેનયાધ સીરયાધ પેરેથુ-ક્રાકયાધ, મજ અમવ નિધા-
તમ .

જેનામાં (મેહેર ઇજ્દમાં) સોહામણી (તથા) પુરતી રીતે પ્રસરેલી
(માજ્દયસ્તી) હીનને માટે બહોળી (તથા) દ્રઢ, તિલણ બુદ્ધિ
મુકેલી (છે.) (મેહેર યશ્ત ૬૦ ૬૪.)

અય દઝેનય ક્રઝોરેન્ત અહુરો મજ્દાઓ અપવ, ક્રા વોહુ મનો,
ક્રા અપેમ વહિશ્તેમ ક્રા ક્ષર્થેમ વઝરીમ, ક્રા સ્પેન્ત આર્મધિતિશ, ક્રા
હુઉર્વત અમરેતાત.

અપો અહુરમજ્દ, બહુમન, અરદીબેહસ્ત, શહરેવર, અસ્પંદાદ,
ખોરદાદ, (તથા) અમરદાદ આ હીનથી રાજી થયા.

(મેહેર યશ્ત ૬૦ ૬૨.)

મિથ્રો યો દઝેનયાઓ માજ્દયસ્તોધશ, અય હુયધતે અમહે
અયાંન અથ અંધહુગતિ વેરેશ્વરો.

(સદગૂણી માણસની) માજ્દયસ્તી હીન સાથની મોત્રતા દશ
હજાર ઘણી હોય છે, (કારણ કે) તે (માજ્દયસ્તી હીન) શૂર (તથા)
જયતું (જેર) પોતાની સાથે લાવે છે. (મેહેર યશ્ત ૬૦ ૧૧૭.)

સ્પઅંત દ્યેનયાઓ માઝદયસ્નોમશ ઉપમનંમ .

સફેદ (પોષાક) માઝદયસ્ની હીનની નિશાન (અથવા ઉપમા) (છે).
(મેહેર યશત ૬૦ ૧૨૬.)

મધ અપાંમ વીજસાધતિ વંઘઉલિ દ્યેન માઝદયસનિશ
વીસ્પામશ અવિ કર્પવાંન્ યામશ હુફત.

હવેથી ભલી માઝદયસ્ની હીન અત્રે સઘળા ૭ ખંડો (હુફતે કેશ્વર)
ઉપર ફેલાશે.
(કવદીન યશત ૬૦ ૯૪.)

પદતિ-ક્રક્ષ્તારેમય દ્યેનયાઓ યન્ હુધતિનાંમ વહિશ્તયાઓ.

(મહર્ષિ જરથુશ્ત્ર) હાલ (ની સઘળી હીનો) માંની (જે) સર્વોત્તમ
હીન (તે) નો ઉપદેષક (હતો.)
(કવદીન યશત ૬૦ ૯૧.)

યો બાબુશય ઉપસ્તય વીસત અધંઘહાઓ દ્યેનયાઓ યન્
આહુરોમશ જરથુશ્ત્રોમશ .

યો હીમ સ્તાતાંમ હિતાંમ હુધતીમ ઉજવજત્ હુય હુનુધવ્યો ની
હીમ દસ્ત મઝ્દ્યોમયાધેમ ઍરજિ-રાજેમ અક્રકધવધતીમ અપઓ-
નીમ .

(વળી) જે (ગુસ્તાસ્પ પાદશાહે) આ અહુરમજ્દી જરથુશ્તિ
દ્યેનની બાબુ તથા (તેના) ટેકા સમાન થયો.

જેણે (ગુસ્તાસ્પ પાદશાહે) (તે) દ્રઢ, પ્રચલીત, પવિત્ર હીનને ભુંડા
માણુસોથી છુટી પાડી અને તેને ઝોય પદવીની, રાજ્ય કરતી, ચોમેર
ફેલાતી, નીતિની રચનાવાળી, વચમાં વીરાજતી સ્થાપી.

(કવદીન યશત ૬૦ ૯૬-૧૦૦.)

વનેન્તાંમ વંઘહેન્તાંમ વઓનુષાંમ દ્યેનોસાયાંમ , મધ અપઓ-
નાંમ અપઓનિનાંમય, અહમય દ્યેનાંમય બઓધસય ઉવાનંમય
કવપીમય યજમઘદ, યોમ અપાધ વઓનરે.

(હીનના કાયદાઓને) માન આપનારા, હવે પછી સત્કાર કરનારા
(તથા) જેઓ આદરમાન આપી ચુક્યા તેમનાં, (તેમજ) હીન (નું) શાસ્ત્ર)
શિખનારા અપો (નરો) તથા અપો (નારીઓ), (એ સઘળાં) જેઓ
અપોધને સારું ફત્તેહથી લડ્યાં, (તેમના) આત્માને, અંતઃકરણને, બુદ્ધિને,
તથા ફરોહરને આ ઠેકાણે અમે વંદ્યે છીએ. (કવદીન યશત ૬૦ ૧૫૫)

હુપથમધન્યામ હુઅધવિ-તથિનામ નિમરેજિશતામ ખરલ-
જઞ્ઞાંધામ અપઞ્ઞાનીમ હુનરવધતીમ ક્ષત્ત્વામ આસુ-કધર્યામ મોષુ-
કધર્યામ હવાયઞ્ઞાનામ હવાયઞ્ઞાજ્ઞદામ યામ વંધ્વઉહીમ દઞ્ઞનામ
માજ્ઞદયસ્નીમ.

ભક્ષી માજ્ઞદયસ્ની દીન જે પવીત્ર માર્ગદર્શક, (પોતાની આકાં-
ક્ષામાં) બેલી ચાલનારી, (જુરા વિચારોને) ઘણાજ સાફ કરનારી, ક્રિયાની
મેટ ભધ જનારી, અષો, સદ્ગુણી, ખ્યાતિ પામેલી, ચાલાકીથી કાર્ય
કરનારી, ઝટ કાર્ય કરનારી, પુરતું ખળ ધરાવનારી, પુરતી રીતે
પવીત્ર કરનારી-(એ સર્વ ગુણોવાળી) ભક્ષી માજ્ઞદયસ્ની દીનને
અમે વખાણ્યે છીએ.

(દીન ચરત ૬૦ ૧.)

ખંધ્વહુ દઞ્ઞેન માજ્ઞદયેસ્નિશ.

(તારી) (અરીશવંધની) બહેન માજ્ઞદયસ્ની દીન (છ).

(અરીશવંધ ચરત ૬૦ ૧૬.)

આઅલ હીમ જધંધલ અવલ આયરેમ, દજ્ઞદિ-મે, અધિશ
વંધ્વઉહિ યા બેરેજધતિ, યથ અજ્ઞમ હાચયેને વંધ્વઉહીમ આજ્ઞતામ
હુતઞ્ઞાસામ, અનુમતેઞ્ઞ દઞ્ઞેનયાઞ્ઞા, અનૃજ્ઞેઞ્ઞ દઞ્ઞેનયાઞ્ઞા,
અનૃવરેષ્ટેઞ્ઞ દઞ્ઞેનયાઞ્ઞા, યા મે દઞ્ઞેનામ માજ્ઞદયસ્નીમ જરસચ
કાલ, અપઞ્ઞેચ અઞ્ઞાતાલ.

ત્યારે તેણી પાસેથી માંગ્યું કે, અહો જીલ્લં પદવીની અરીશવંધ!
(હું) મને આ વર છે, તે એ કે સદ્ગુણી (તથા) ઉમરાવ (કુલાન) હુતોસને
દીનનાં મત પ્રમાણે, (તથા) દીનનાં કાર્યો પ્રમાણે હું ચલાવું, (તથા)
જે (હુતોસ) મારી માજ્ઞદયસ્ની દીન ઉપર (પોતાનું) હૈયું ચોંટાડે,
(તથા) પોતાની ધરિયા જાહેર કરે.

(અરીશવંધ ચરત ૬૦ ૪૬.)

તલ મોધ વીચિદાધ વઞ્ઞાયા દ્યલ મોધ અપા દાતા વહો.

અષોધ (તથા) (દીનના) કાયદા વીધે (જાણવાનું) મારે માટે જે
વધારે પવીત્ર (હોમ, તે) પસંદ કરવાને (હું અહુરમજ્ઞહ!) મને કહે.

(હા. ૩૧ ૬૦ ૫.)

નોધલ, મજ્ઞદા, અવાસ્તર્યો દવાંસથિના હુમરેતોમ્શ બક્ષતા.

ઓ અહુરમજ્ઞહ! ઠગનાર, આળસુ માણસ, દીનના ઊત્તમ નીચમેનો
લાલ મેળવનાર (હોતો) નથી.

(હા. ૩૧ ૬૦ ૧૦.)

મજ્ઞદા પઞ્ઞાઉરવીમ ગઞ્ઞથાઞ્ઞાસયા તથો દઞ્ઞનાઞ્ઞાસયા.

ઓ અહુરમજ્દા! આદિમાં (તારી) વિચાર શક્તિથી (સકળ પ્રાણીઓ તથા તેમને માટે) ધારાઓ ળનાવ્યા. (હા. ૩૧ ક્રો ૧૧).

ફેા સ્પેન્તા આર્મધતે અષા દર્શનાઓ ક્ષેક્ષયા.

ઓ સ્પેન્ત આર્મધતિ! અષોધ વડે, (તું મને) દીનનાં કાનુને શિખાડે. (હા. ૩૩ ક્રો ૧૩.)

યોધ વંદ્રહેઉશ વર્એદના મનંદ્રહેા સંગહૂશ રર્એનેનાઓ અસ્પેન્તીત્ સાદ્રાચીત્ ચપ્રયો ઉર્ષેઉર.

કે જેઓ પવીત્ર મનશનીને હેયે ધરીને, દીનના નીચમેને ખરી દોલત સમાન (ગણીને), સુખ તેમજ દુઃખમાં પુરતી હુશ્યારીથી પાળે. (હા. ૩૪ ક્રો ૭.)

હાત્ અસ્ અર્ઓજઓ નાધ્યાઓહુર્મ શ્વહા મજ્દા આસ્તા ઉર્વાતહા.

અહો અહુરમજ્દા! તારી દીનના નીચમેને ઇનકાર કરનાર માનવી વધારે નખળા (અથવા કંગાલ) ઉપર ફાપી શકે છે. (હા. ૩૪ ક્રો ૮.)

દર્શનાઓ સર્ઓપ્યન્તાંમ યા હૂર્કેરતા અષાચીત્ ઉર્વાક્ષિત્.

સર્ઓપ્યન્તોનાં ધારાઓ, જે (પ્રમાણે ચાલ્યા) થી, પવીત્ર કાર્ય કરનાર નર, યોતાનાં અષોધ ઇત્યાદીને લીધે, સુખ ભોગવે છે. (હા. ૩૪ ક્રો ૧૩.)

કત્ તોધ રાજરે,...મજ્દા.

અએ અહુરમજ્દા! તારા નિયમે શું (છે)? (હા. ૩૪ ક્રો ૧૨.)

અર્એધખ્યો રત્શ સંગહુધતી આર્મધતીશ, શ્વહા પ્રતેઉશ.

આર્મધતિ (નમ્રતા) તે મને તારા ઉહાપણના ઠેરવેલા કાયદા શિખાડશે. (હા. ૪૩ ક્રો ૬.)

કથા અયરે દક્ષારા ફેરસ્યાધ દીષા અધખી શ્વાહુ ગર્એથાહુ તનુષિયા.

(દીન વીધે) પુછપરછ કરવાને સારું (દીનનું) શાસ્ત્ર પઢવા કાજે) તારા મુલકોમાં (અએ અહુરમજ્દા!) (માણસોનાં) દિલમાં (જેધવું) અજવાળું તથા તેને લગતી નીશાનીઓ (હું) કેમ દેખાડીશ?

(હા. ૪૩ ક્રો ૭.)

હિત મા વોહૂ પધરિ-જસત મનઘણા.

જ્યારે (તારો સંદેશો લાવનાર સરોષ યજ્ઞ) અહમનની મારફતે મારી પાસે આવ્યો.

(હા ૪૩ ક્રો ૧૧.)

કથા-મોઘ યાંમ યઝ્ઞોશ દઝ્ઞનાંમ યઝ્ઞોજ્ઞદાને, યાંમ હુદાનાઉશ પધતિશ સખ્યાત ક્ષત્રહ્યા, ઔરેખ્યા ક્ષત્રા થ્યાવાંમ અસીશતીશ

(આ) પવીત્ર હીન (તથા તેના) કાયદાઓ, જે (સકળ સૃષ્ટિની) આદેશાહીના તારા જેવા જ્ઞાની માલીકે મને ભણાવ્યા, (તે હું) કેવી રીતે પવિત્ર રાખું ?

(હા ૪૪ ક્રો ૯.)

તવ થ્યા પેરેસા ઔરેશ-મોઘ વઝ્ઞોયા અહુરુ; તાંમ દઝ્ઞનાંમ યા હાતાંમ વહિશતા, યા-મોઘ ગઝ્ઞોથાઝ્ઞો અપા ક્રાદોધત હૈયેત્રા, આર્મ-તોઘશ ઉખ્યાધશ શ્યોથના ઔરેશ દધદયત મખ્યાઝ્ઞો ચિસ્તોધશ થ્યા ધશતીશ ઉસેન્ મજ્ઞદા.

આ હીન કે જે હાલની સઘળી ચાલુ (દાંનો) માં સર્વોત્તમ (છે), (તથા) જે (દાંન) અપોધનું અનુકરણ કરવાને લીધે, મનશ્ની (સુમતિ)ના મંત્રોને અંગે, (આપણાં) કાર્યોને સદાચારી કરી શકે છે (તે હીન વિષે), અઝે અહુરમજ્ઞદ! તુને હું પુછું છું, તે (તું) મને સત્ય કહેજે. અઝે અહુરમજ્ઞદ! મારા ઉહાપણની (સઘળી) અભિલા-પાઓ તારી તરફ જ દોરવાય, (એમ હું ઇચ્છું છું.)

(હા ૪૪ ક્રો ૧૦.)

કથા તેંગ આ વીજેખ્યાત આર્મધતિશ, યઝ્ઞેધખ્યા મજ્ઞદા થ્યાધ વખ્યેતે દઝ્ઞના.

જેમને, અઝે અહુરમજ્ઞદ! તારી હીન પ્રગટ કરવામાં આવશે, તેમને આર્મધતિ (નમ્રતા) કેવી રીતે અસર કરે ?

(હા ૪૪ ક્રો ૧૧.)

અતઃ ક્રવધ્યા હિત મોઘ ઝઝ્ઞોત સ્પેન્નોતેમો, વચે ઝ્ઞધધ્યાધ હિત મરેતઝ્ઞેધખ્યા વહિશતેમ.

(હીનની) વાણી જે સર્વથી વધુ રિક્તિસિદ્ધિ દેનાર છે (તે અહુરમજ્ઞદે) મને કહી, (તથા) જે (વાણી) સાંભળવાને માણસોને સારું સર્વથી વધુ કહ્યાણુકારી, તે વિષે હું તમને ઉપદેશ કરું છું.

(હા ૪૫ ક્રો ૫)

તાંમ મોઘ દાંસ્તવાંમ દઝ્ઞેનયાધ ક્રાવઝ્ઞોયા.

હીન માટે તે જ્ઞાન (હે અહુરમજ્દ!) મને હું જાહેર કર.

(હા ૪૬ ૬૦ ૭.)

હુએચત્-અસ્પા વક્ષ્યા વે સપિતમાઓંઘ્રહો હાત દાયેંગ વીચ-
યથા અદાથાંસચા; તાઇશ યૂશ પ્યઓથનાઇશ અર્ષેમ ક્ષમઇખ્યા દદુયે,
યાઇશ દાતાઇશ પઓઉર્યાઇશ અહુરહ્યા.

અએ સ્પીતમાન કુળના હુએચત્-અસ્પના વંશજો! તમને (હવે)
હું (હીનનાં કાયદાઓ) પ્રગટ કરીશ. કારણ કે ખરૂં અથવા ખોટું
તમે પારખો છો (તમે વિવેકી છો); અહુરમજ્દના આદિ નીચમાનુસાર
આ (તમારાં) કાર્યોને લીધે તમે તમારે માટે અપોઇ ઠેરવી છે.

(હા ૪૬ ૬૦ ૧૫.)

અત્ વએદમ્નાઇ વહિશ્તા સાસ્નાંમ, યાંમ હુદાઓ સાસ્તી અપા
અહુરે, સ્પેન્તો વીદ્વાઓ, યએચીત ગૂજશ સંગહાઓંઘ્રહો; ધ્યાવાંસ
મજ્દા વંઘ્રહૈશ અથવા મનંઘ્રહો.

સારી આર્શીર્વાદો દેનાર, આખાહી કરનાર (તથા) સર્વજ્ઞ અહુર-
મજ્દ, (પોતાની) ઉત્તમ શિખામણ કે જે બેઠી મંત્રો છે (તે), સમજી
માણસને (તેની) અપોઇને લીધે શિખાડે છે.

(હા ૪૮ ૬૦ ૩.)

યે દાત્ મનો વહો મજ્દા અખ્યસચા. હવો દએનાંમ પ્યઓથ-
નાયા વચંઘ્રહાયા.

જે કોઇ, અએ અહુરમજ્દ! પોતાની મનશીને વધારે પવીત્ર
તથા વધારે સ્વચ્છ રાખે છે, તે પોતે વચનથી તથા કર્મથી હીનને
(પણ) (તેમજ) રાખે છે.

(હા ૪૮ ૬૦ ૪.)

અત્ તોઇ અંઘ્રહૈન્ સઓખ્યન્તો દખ્યુનાંમ, યોઇ ક્ષમ...
પ્યોથનાઇશ અપા.

તે, દેશોના સઓખ્યન્તો છે, જેઓ.....હીનના શાસને જરૂર
વળગી રહેશે.

(હા ૪૮ ૬૦ ૧૨.)

અહુરા કે અઇચ્યમા,.....દાતાઇશ અંઘ્રહૈન્.

અએ અહુરમજ્દ!...ધારાનુસાર (મને) મહદ કરનાર કોણ થશે ?

(હા ૪૯ ૬૦ ૭.)

હવો તત્ ના.....અહ્યાઇ દજ્દે, દએનયા વએદમ્નો યે.....
મજ્દાઓ દાતા ઔઓત્.

જે કોઈ હીન વડે પારાંગત^૧ થઈને (હીનના શાસ્ત્રમાં વિદ્વાન થઈને),..... અહુરમજ્દના નીચમો જાહેર કરે છે તે માનવ પોતે અમને અર્પણ થયેલો (અથવા વળગેલો) ગણાય છે. (હા ૫૧ ૬૦ ૧૯.)

અભ્યા હોઈ રચન્તુ મનઃદ્રહા ઉજ્જ્વાલશઃ ષ્યોથનાઃપશ્યા દનુમ મજ્જદાઝો વહ્નાઃ આ ક્રઝોરેલ યસ્નાંસચા, કવચા વીશ્તાસ્પો જરથુશત્રિશ સ્પિતામો ફરેપઝોશ્ત્રસચા, દાઝોદ્રહો ઝરેજ્જશ પથો યામ દઝેનાંમ અહુરે સઝોખ્યન્તો દદાલ.

હવે જ્યારે મનશ્નીથી, ગવશ્નીથી તથા કુનશ્નીથી (સુમતિ, સહવાણી તથા સત્કર્મથી) હીનના શાસ્ત્ર તથા ક્રિયા સાથની આરાધનાઓ ઉપર, શ્રદ્ધા રાખીને અહુરમજ્દની કીર્તિ (ગાવા)ને કાળે (તેઓ તત્પર છે), (ત્યારે તો) સ્પૃતમાન જરથુશતની હીન કબૂલ કરનારા કઝે ગુશ્તાસ્પ તથા હીનમાં પ્રવીણ ફરેશોસ્તર તે દરેકને અષોધના માર્ગો (એટલે) સઝોખ્યન્તની હીન^૨ જે અહુરમજ્દે ખનાવી, તે શિખાડશે. (હા ૫૩ ૬૦ ૨.)

દાતરે ગઝેથનાંમ અસ્તવઘતિનાંમ અપાઉમ કે અવથ દઝેનાંમ માજ્દયસ્નીમ વો-અરલ અઝૈતઝૈવ વરેફૂવ યો યિમો ફરેનઝોલ. આઅલ અઝોખ્ત અહુરે મજ્જદાઝો વીશ કરિપ્ત સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર.

જડ મુલકોના અઝે અષો સજનાર! આ ગોફાઓ જે જમશેદે ખનાવ્યા (તેઓમાં) તે તરફ માજ્દયસ્ની હીન કોણે ફેલાવી? ત્યારે અહુરમજ્દે કહ્યું કે, અહો સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! વીશકરિપ્ત (નામના) માનવીએ ફેલાવી. (વંદીદાદ પર. ૨ ૬૦ ૪૨.)

ફવ અઝેવ. યેજ્ઞિ અંદ્રહલ આસ્ત્રુતો વા અઘવિસ્તવનો વા દઝેનાંમ માજ્દયસ્નીમ આઅલ યેજ્ઞિ અંદ્રહલ અનાસ્ત્રુતો વા અન-અઘવિ-સ્તવનો વા દઝેનાંમ માજ્દયસ્નીમ. અઝૈતાચિલ અઝેઘખ્યો રૂપાઝોદ્રહુધતે આસ્તવનઝેઘખ્યો દઝેનાંમ માજ્દયસ્નીમ ઝવરેજ્જ-નખ્યો પસચઝેત અરથ્વય શકયઝોથ્ન.

કેમ (અથવા શી રીતે)? એમ (અથવા આ રીતે), (પ્રાયશ્ચિત ન થઈ શકે એવાં કાર્યોનો કરનાર) જો કોઈ માજ્દયસ્ની હીનની

૧. સંપૂર્ણ જ્ઞાન પામીને. ૨. બેદી યોગ માર્ગ. તૈયાર શાખ્યને ગુરુ ગુપ્ત શીક્ષણ અર્પે ૭.

વખાણુ કરનાર અથવા સાંભળનાર હોય (તેને માટે પશ્ચાતાપ નથી.) પણ જો (કોઈ માનવી) માજઢ્યસ્ત્રી હીનની વખાણુ ન કરનારો અથવા ન સાંભળનારો હોય, (અથવા માજઢ્યસ્ત્રી છતાં ફલાના ગુનાહ પ્રાયશ્ચિત કીધાથીખી સારૂં ન થઈ શકે, એવું તેના જાણુવામાં ન આવ્યું હોય તો), આ (માણુસો કે જેઓ) માજઢ્યસ્ત્રી હીનને વખાણુ કરનારા (છે) તેઓથી તે (ન જાણુનારો માનવી) શિખે. (એમ કીધાથી એટલે માજઢ્યસ્ત્રી હીનની ખુખી સમજવાથી તે નર) ત્યાર પછી નાલાયક કાર્ય ન કરનારો (થાય છે), (તેનું કારણુ નીચેના ફકરામાં જણાવે છે.)

(પર. ૩. ૬૦ ૪૦.)

સ્પયેઘતે જી સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર દઢ્યેન માજઢ્યસ્ત્રિનશ્ચ નરશ્ચ આસ્તવનહુ ખન્દેમ, સ્પયેઘતે દ્રઘ્મોષેમ, સ્પયેઘતે અપવઘ્નીમ, સ્પયેઘતે નસુસપઘેમ, સ્પયેઘતે અનાપેરેઘેમ શ્કયોથનંમ, સ્પયેઘતે દેરેજનો-પેરેતેમ પારેમ, સ્પયેઘતે વીસ્પ તા શ્કયોથન યા-ચિચ વેરેજયેઘતિ.

કારણુ કે, હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! માજઢ્યસ્ત્રી દઢ્યેન તે હીન ઉપર વિશ્વાસ રાખનારા માણુસની ખેડાને કાઢી નાંખે છે, ઠગાઈ હરી લે છે, જાદુ ચલાવવાના કાર્યને હરે છે, અષોને મારવાના કાર્યને ફર કરે છે, નસો ઢાટવાનું કાઢી નાંખે છે, પુલની પેલેપાર જવાય એવાં પાપના કાર્યોને વેગળાં કરે છે, મુશ્કેલીથી ફેરી શકાય એવાં કાજને નષ્ટ કરે છે, (તથા) સર્વ પાપી કાર્યો જે કોઈ કરે છે તે ફર કરે છે.

(પર. ૩. ૬૦ ૪૧.)

માંનયેન્ અહે સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર દઢ્યેન માજઢ્યસ્ત્રિનશ્ચ નરશ્ચ અપઘ્મોનાં ક્રમૈરેજઘતિ વીસ્પેમ દુશ્મતેમચ દુજ્ઞખ્તેમચ દુજ્ઞવરશ્તેમચ યથ વાતો દેરેજિ-તકથો થ્વાષેમ દષિનાત પધરિ ક્રમૈરેજોઘત. વોહુ ઇધ જરથુશ્ત્ર હુવરશ્તેમ શ્કયઘ્મોથનંમ વેરેજિખ્તેમ, વંઘઉહિ દઢ્યેન માજઢ્ય-યસ્ત્રિનશ્ચ પેરેનાયુશ્ચ ચિથાંમ થ્વેરેસઘતિ.

અહો સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! જે પ્રમાણુ સખ્ત કુંકતો પવન દક્ષિણુ દીશાથી (વાધને), વાતાવરણુને ખધી તરફથી સ્વચ્છ કરી નાંખે છે, તે પ્રમાણુ માજઢ્યસ્ત્રી હીન અષો માણુસના સર્વ ખરાખ વિચાર તથા દુષ્ટ વચન તથા દુરાચારને સ્વચ્છ કરે છે. અગ્ને જરથુશ્ત્ર! અહ્યાં (આ દુન્યાંમાં) પવિત્ર કાર્ય કીધેલુંજ ભલું, ભલી માજઢ્યસ્ત્રી હીન પુરતી રીતે શીક્ષાને કાપો નાંખે છે.

(પર. ૩. ૬૦ ૪૨.)

વીરપે દ્રવન્તો તનુ-દુખે યો અદૈરૈતો-ત્કચ્છે વીરપે અદૈરૈતો-
ત્કચ્છે યો અસ્રચ્છે વીરપે અસ્રચ્છે યો અનપવનો વીરપે અન-
પવનો યો-તનુ-પૈરેથો.

જેઓ (જરથુશિત) ધર્મને માન ન આપનાર (હોય છે), તેઓ
ષોતાના તનને દુઝના તાળામાં રાખનારા તમામ દ્રવંદો (છે)
જેઓ (જરથુશિત) ધર્મના (હુકમને) ન સાંભળનારા (હોય છે), તેઓ
સઘળા (જરથુશિત) હીનનો સત્કાર ન કરનારા (ગણાય). જેઓ અપ-
વિત્ર (હોય છે) તેઓ સઘળા (જરથુશિત હીનના ધારાને) ન સાંભળનારા
(ગણાય). જેઓ તનાકુર (હોય છે), તેઓ સઘળા નાપાક (ગણાય.)

(પર. ૧૬ ૬૦ ૧૮.)

...કુથ હાંમ-રએથ્વેમ કુથ પમતિ-રએથ્વેમ કુથ-નસુશ અપય-
સાને હુય અવંઘહાત વીસત યત માજદયસ્નોઈત.

આ માજદયસ્ની મોહલ્લામાંથી કેમ હમરીતને, કેમ પતરીતને
(તથા) કેમ નસાને હું નાશ કરીશ ?

(પર. ૧૬ ૬૦ ૧૨.)

આઅત અચ્ચાંત અહુરે મજદાઓ નિજખયંઘઉહુત જરથુશ્ત
વંઘઉહીમ દઅંનાંમ માજદયસ્નીમ ..

ત્યારે અહુરમજદે કહ્યું કે, હે જરથુશ્ત! તું ભલી માજદયસ્ની
હીનની સ્તુતી કર !

(પર. ૧૬ ૬૦ ૧૩.)

વૃદ્ધી અને આખાદી.

નૅમસ્ત્યા યા આર્મમ્મતિશ ઇજ્ઞયા.

ભલા વિચાર તથા આખાદીને નમન (હોજે) ! (કેમના મજદા.)

અહુરમજદ ખોદાએ, અવજ્ઞની.

અહુરમજદ (જે) (સૃષ્ટિનો) સાહેબ તથા વૃદ્ધી કરનાર (છે).

(સરોશ ખાજ.)

અએતવ...ક્રદથાઈ અહુરહે મજદાઓ રઅંવતો ખરેનંઘઉહુતો,
ક્રદથાઈ અએપનાંમ રપેન્તનાંમ, ક્રદથાઈ તિશ્તયેહે સ્તારો રઅંવતો

અરેનંદ્રઉહતો, કદથામ નશં અપચ્ચાનો, કદથામ વીરપનાંમ સ્પેન્તહે
મધન્યેઉશ દામનાંમ અપચ્ચાનોંમ.

આ (સઘળી ક્રિયાની ભેટા ઇત્યાદી ખળીદાન) ભંડાર રાખનાર
(તથા) ચગકાટવાળા હોરમજ્જની વૃદ્ધી કરવાને માટે (છે); (આ) અમેષા-
સ્પદોની વૃદ્ધી કરવાને સાડું, ખજનો રાખનાર (તથા) ઝળકતા તેશ્તર
તારાની વૃદ્ધી કરવાને માટે, અશેા નરની વૃદ્ધી કરવાને માટે, (તથા)
સ્પેનામીનોની સઘળી અષો પેદાયશેાની વૃદ્ધી કરવાને માટે (છે).
(હોશખામ.)

યહમી સ્પેન્તા થ્વા મધન્ય ઉર્વચ્ચેસે જસો.

જે છેવટને કાળે (અહુરમજ્જહ!) તારા આખાદી કરનાર મીનો
(સ્પેનામીનો)ની સાથે તું આવનારો (છે).^૧ (ખોરશેદ નિયાયશ.)

વાત્તમ સ્પેન્તમ હુધાચ્ચાહુમ યજમધદે.....અપાઉનાંમ
વંદ્રઉહીશ મૂરાચ્ચા સ્પેન્તાચ્ચા ક્વપયો યજમધદે.

વૃદ્ધી કરનાર (તથા) સારી સૃષ્ટિના પવનને (અથવા ગોવાદ ચજ્જ-
હને) અમે વખાણ્યે છિયે. અપોનાં ભલાં, ખળવાન તથા વૃદ્ધી કર-
નારાં ફરેહરોને અમે વખાણ્યે છિયે. (ખોરશેદ નિયાયશ.)

અહુરમજ્જહ ખોદાએ, અવજ્જનાંએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન,
હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન, ઓચ્ચમ બેહેદીન માજ્જદયસ્નાંન
આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ અએદ્દન ખાદ.

હે (તમામ વિશ્વના) પતિ (સરજનહાર) અહુરમજ્જહ! માણસ
અને માણસ જાતની (તથા ખીજી) સઘળી જાત (ની ઊત્પત્તિ)ની વૃદ્ધી
કરનાર! સઘળા ભલી દીનના ભાગ્યાઓની વૃદ્ધી કરનાર (ધણી)! હું
માજ્જદયસ્નોમાંના બેહેદીનને, (દીનતું) જ્ઞાન, દીન ઉપર શ્રદ્ધાળુ રહેવાનું,
(અને) નેકી પહોંચાડું! એ પ્રમાણે થાવું! (જે દુઆ મેં મારી તે
મને આમીન થાય!) (ખોરશેદ નિયાયશ.)

યજમધ માચ્ચાહુમ ગચ્ચાચિદ્રમ, ખલ્લમ, રચ્ચેન્તમ, અરેનંદ્ર-
ઉહન્તમ, અફ્નંદ્રઉહન્તમ, તફ્નંદ્રઉહન્તમ, વરેચ્ચઉહન્તમ, દતા-

૧. એટલે તું આવશે. જરથોશ્ત દએન આશાવાદી છે. તે નીરાશા અને વિષાદ
શીખાડતીજ નથી, કારણ કે સહુ સાચું જેતું છેવટ આવું સાચું.

વન્તેમ, ઇશતિવન્તેમ, યચ્છાકિતવન્તેમ, સચ્ચાકવન્તેમ, જઘરિચ્ચા
વન્તેમ, વોહવાવન્તેમ, અધ્ધેમ અચ્છેમ.

ગાય ઢોરોનું ખીજ રાખનાર માહ ચજ્ઞદ (જે) અખશેશ દેના
(અથવા નસીખ આપનાર), ચળકાટવાળો, ખોરેહવાળો, પાણીવાળો
ગરમીવાળો, શેશણીવાળો, સહાયક, સંપત્તિ દેનાર, જોર ધરાવનાર
લાલ કરનાર, લીલોત્રી આપનાર, સારી વસ્તુ (અથવા આખાહી
આપનાર (તથા) તંદોરસ્તી આપનારા અધ (તે)ને હું વખાણું.

(માહ બોખતાર નિયાયશ ૬૦ ૭

દસ્ત અમ્મે વેરધ્રમ્મચ, દસ્ત ગેઉશ ખાથો-નહીમ.....યજ્ઞ
પોઉર-અરેનંદ્રહ, યજ્ઞત પોઉર-અએપજ.

અહો પુર ખોરેહવાળા ચજ્ઞહો! અહો પુર તંદોરસ્તી આપનાર
ચજ્ઞહો! (તમે) (મને) બહાદુરી તથા જય આપો, ગાય ઢોરનું
વૃદ્ધી આપો.

(માહ બોખતાર નિયાયશ ૬૦ ૧૦.

યજ્ઞએપ મે હીમ સ્થિતમ જરથુશ્ત્ર, યાંમ અરેદ્વીમ સૂરાં
અનાહિતાંમ આહૂ-ક્રાધનાંમ અષઓનીમ, વાંથે-ક્રાધનાં
અષઓનીમ, ગએથે-ક્રાધનાંમ અષઓનીમ, પએતો-ક્રાધનાં
અષઓનીમ, દંદ્રહુ-ક્રાધનાંમ અષઓનીમ.

હે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! મારી અરદિસૂર (નામની નહી) જે
નિર્મલ, જીંદગી (અથવા ચાલાકી) થી વૃદ્ધી કરનારી અપો, ટાળાં
વૃદ્ધી કરનાર અપો, જગતને આખાહ કરનારી અપો, હોલતની વૃદ્ધ
કરનારી અપો (તથા) દેશોને આખાહ કરનારી અપો, તેને હું ભજ.

(અરદિસૂર નિયાયશ ૬૦ ૨

યાંમ અજ્ઞેમ યો અહુરે મજ્ઞદાઓ હુજ્જવારેન ઉજ્જમધરે, ક્રદથા
ન્માનહેચ વીસસ્ય જન્તેઉશચ દંદ્રહેઉશચ.

જે (અરદિસૂર)ને હું જે અહુરમજ્ઞદ (તેણે) ધરની, મોહલ્લાની
કુસળાની તથા દેશની સંપત્તિ માટે સારાં બળધી પેઠા કીધી.

(અરદિસૂર નિયાયશ ૬૦ ૭.

ઉસ મોધ ઉજરેખ્યા અહુરા.....સ્પેનિશતા.

અહો સર્વથી મહાન વૃદ્ધી કરનાર અહુરમઝ્દા! તું મને પવિત્ર કર.
(આતશ નિયાયશ.)

વક્ષ્યે ખુચે અહમ્ય ન્માને, દરેઈમચિત્ અમ્પિ જરવાનૈમ... આતર્શ
પુથ અહુરહે મજ્દાઓ.

અહો અહુરમઝ્દના પુત્ર આતશ! આ ઘરમાં લાંબા કાળ પર્યંત
તું વધારામાં રહેજે ! (આતશ નિયાયશ ૩૦ ૩.)

દાયાઓ મે આતર્શ પુથ અહુરહે મજ્દાઓ.....ક્રજન્તીમ...
યા મે ક્રાધયાત્ ન્માનૈમય, વીસૈમય, જન્તૈમય, દખ્તૈમય, દંઘ્તૈ-
સસ્તીમય.

અહો અહુરમઝ્દના પુત્ર આતશ! તું મને (એતું) સંતાન દે
જે મારાં ઘરને, (મારાં) કુલને, (મારા) કસ્થાને, (મારા) દેશને તથા
(મારા) દેશના ધર્મને આબાદ કરે. (આતશ નિયાયશ ૩૦ ૫.)

આતરૈમ સ્પૈન્તૈમ યજમઝદે.

વૃદ્ધી કરનાર આતશને અમે વખાણ્યે છિયે. (આતશ નિયાયશ ૩૦ ૮.)

ઉપ-થ્વા હુક્ષોઘત્ ગઉશ વાંથ્ય, ઉપ-વીરનાંમ પોઉરતાસ. ઉપ-
થ્વા વૈરજવતય મનો, વૈરજવતિય હુક્ષોઘત્ અંઘ્ઘઉહ. ઉર્વાસુ-અંઘ્ઘઉહ
ગય નિઘઘેપ, તાઓ ક્ષપનો યાઓ જવાહી.

તારે ત્યાં (તારા કુટુંબમાં) ગાય દોરનું ટોળું વધો! (તારે ત્યાં)
ખહાદુર માણસોની વૃદ્ધી થજો! તને કાર્ય કરતું મન (થજો) ! (તારું)
જીવન કાર્ય કરતું થજો! જેટલી રાત્રી તું જીવે તેટલી (રાત્રી),
આનંદમય જીવનના જીવ સાથે તું (તારી) જીંદગી ગાળજે!

(આતશ નિયાયશ ૩૦ ૧૦.)

વાસ્ત્રીમ ક્ષુયન્તૈમ અપવનૈમ અપહે રતૈમ યજમઝદે.

અપોઘના મૂળી, અપો વૃદ્ધી કરનાર ખેડુતને અમે વંદ્યે છિયે.

(અઈવિસ્ત્રેમ ગેહ ૩૦ ૭.)

સ્રઘ્ઘોપહે અમ્પેહે અપિવતો વૈરધ્રાજનો ક્રાદત્-ગએથહે, રજનઘ્ઘાશ
રજિશતહે, અરશતાતસય ક્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ.....

૧ જરથોસ્તિ ધર્મ દેશભક્તો અને સર્વ સેવકો અને ધર્મોપદેષકોને માટે કેટલું
મહાન માન દેખાડે છે, તે આ રાત, દીવસની પ્રાર્થના બપોરથી જણાય છે.

યસ્નાઘ્ય, વહ્માઘ્ય, દનઔઘ્રાઘ્ય ક્રસસ્તયઐય, યથા અહૂ વધર્યો જઞ્ઘૌતા ક્રા-મે ઋતે

પવિત્ર અષોઘવાળા, વિજયી તથા જગતની વૃદ્ધી કરનાર સરોષ (યજ્ઞ) ની, સર્વથી સત્ય રશને (યજ્ઞ) ની, તથા દુનિયાંની વૃદ્ધી કરનાર અને દુનિયાંની આબાહી કરનાર આસ્તાદ (યજ્ઞ) ની આરાધના કરવાને, ખુખીઓ સુણાવવાને, (તેમને) ખુશી કરવાને તથા (તેમની) સ્તુતી કરવાને સાડું જોતી મારી સમક્ષ યથા અહૂ વધર્યોના (મંત્રની ખુખીઓ) જાહેર કરે. (ઉશહેન ગેહ ૬૦ ૨.)

દસંમે યત્ અહ્નિ સ્પાનો; અએવનદસો સ્પનંઘ્રુહિહ્યૌ.

(માડું) દશમું (નામ) એ (છે) કે (હું) પાતે વૃદ્ધી છું; (માડું) અગીઆરમું નામ વૃદ્ધી કરનાર. (હોરમજદ યસ્ત ૬૦ ૮.)

જ્ઞનાતાય મધન્યુશ્ય અહ્નિ સ્પંતોતેમો.

(હું) જ્ઞાની તથા સર્વથી વરિષ્ઠ વૃદ્ધી કરનાર મીનો છું.

(હોરમજદ યસ્ત ૬૦ ૧૨.)

કૃષઞ્ઘાનીમ વાંથ્યાંમ યજ્ઞમધદે; અસ્પિનાય ચેવીનો યજ્ઞમધદે.

(ગાય ઢોરનાં) ટોળાંની આબાહીને અમે વખાણ્યે છિયે; અનાજના વધારાને અમે વખાણીએ છિયે. (માટી હિમન યસ્ત ૬૦ ૮.)

ગવોઘ અદાઘશ્ તાઘશ્ બ્યઞ્ઘૌથનાઘશ્ યાઘશ્ વહિશ્તાઘશ્, ક્રઞ્ઘે-બ્યામદી રામાયા વાસ્ત્રમ્યા દજ્ઞદ્યાઘ, મુરુન્વતસ્યા અમુરુન્વતસ્યા, ક્ષયન્તસ્યા અક્ષયન્તસ્યા.

(અમે) દીનનું જ્ઞાન સંપાદન કરનાર તથા ન કરનાર, શકિતવાળા તથા શકિતહીન (છિયે તેઓ), દાન તથા હિતમ કાર્યોથી (અમારે માટે) સુખ (તથા) (અમારાં) ગાય, ઢોરને વાસચારો આપવાને માટે ઇચ્છા રાખ્યે છિયે. (માટી હિમન યસ્ત ૬૦ ૧ ૬૦ ૪.)

વંઘ્રુહિમ આઞ્ઘ્રુહીમ...યજ્ઞમધદે.

ભદ્રી સંપત્તિનું અમે વંદન કર્યે છિયે.

(માટી હિમન યસ્ત ૬૦ ૪ ૬૦ ૨.)

આહુ અત્ પઘતી અદાહુ, મજદા અહૂરા, મજદાંમ્યા ખૂર્ધર્યા કુર્ધવા.

હે અહુરમઝદ! આ પેદાએશોમાં મોટું ડહાપણ તથા આશીષ તું
ઉત્પન્ન કરે. (મોટી હપ્તન ચરત કં ૬ ૩૦ ૧.)

આખત તાઓ આપો કૃપાવધેધતિ સતવએસો અવિ હપ્તો-કર્ષ-
વધરીશ. વી આહુવ યત્ જસધતિ, સ્ત્રીરો હિશતધતિ રામધનિવાઓ
હુયાધરયાઓ અવિ દંઘહુશ.

ત્યારે સતવએસ (નામનો તારો) તે પાણીઓને હકુતે કેશવર
(જમીન) તરફ વેહતાં કરે છે. (પછી તીરતર) તે (કેશવરો) માં
ફરી વળે છે, (તથા) ફળદ્રુપ દેશોને આખાહી આપતો (તથા) રામશની
હેતો ઉભો રહે છે. (તીર ચરત કં ૫ ૬. ૯.)

ઉશતતાતેમ નિમ્નધતે તિશ્વયો રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ. ઉશત
મે અહુરમઝદ, ઉશત આપો ઉર્વરાઓસ્ય, ઉશત દએને માજદયસ્ને,
ઉશત વો આખવાત્ દંઘહુવો, ઉસ વો અપાંમ અધવો અપધતિ-અરે-
તાઓ જસાઓન્તિ, અશ-દાનુનાંમય યવનાંમ, કસુ-દાનુનાંમય વાસ-
નાંમ ગએથનાંમય અસ્તવધતિનાંમ.

(ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો (તથા) ખોરેહવાળો તેશ્વર પોતાની
મેળવેલી ફતેહને જાહેર કરે છે. હે અહુરમઝદ! મારી જયજયકાર
(થઈ)! હે! પાણી તથા વનસ્પતિ (મારી) જયજયકાર (થઈ)! અહો
માજદયસ્ની હીન! (મારી) ફતેહ (થઈ)! અહો દેશો! (હવે) તમને
આખાહી થશે! હવે પછી પુષ્કળ પાણીથી ઉગતા અનાજનો તથા થોડાં
પાણીથી ઉગતી ભાજી તરકારીનો (તથા) (સકળ) જડ સ્થળોનો
ખોરાક, અડચણ વિના ઉગી નીકળશે. (તીર ચરત કં ૨૬.)

કધ-નો અવિ ઉજયરાત્ તિશ્વયો રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ. કધ
ખાઓ અસ્પો-સ્તઓયેહીશ અપાંમ ઘજ્જરાંમ અધવિઘજ્જરેમ સ્ત્રીરાઓ-
સ્ય અસો-પોધશ્રાઓસ્ય ગઓયઓધતીશય આતચિન્તીશ,
આ વરેપજશ ઉર્વરનાંમ સૂર વક્ષ્યન્તે વક્ષ.

ચળકાટવાળો (તથા) ખોરેહવાળો તેશ્વર અમારે માટે ક્યારે
ઉગશે? વેહતાં (તથા) વધારે વેહતાં પાણીના, ઘોડાના કરતાં વધારે
મોટા ઝરા, સુંઢર જગા તથા શેહરો તરફ, તથા ક્ષેત્રો તરફ ક્યારે

વેહતા (થશે), (કે જથી) ઝાડપાનોના થડો મજબુત વધારા સાથે
 વૃદ્ધિ પામે ? (તીર યશ ૬૦ ૪૨.)

વજ્રદિશ ઉદ્યેધનિ વિસ્પાઓસે તાઓ દામાં બએષજયતિય
 સેવિશ્તો, યેજિ અએમ બવધતિ યશ્તો કનૂતો ક્રિથો પધતિ-જન્તો.

જ્યારે તે (તેશ્તર) આરાધના પામેલો, ખુશી થયેલો, પ્રિય, (તથા)
 માન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) (તે) બળવાન (તથા) ઘણોજ કહ્યાણુ-
 કારી (તેશ્તર) આ સર્વ સૃષ્ટિને આબાહ કરે છે તથા સજીવન કરે છે.

(તીર યશ ૬૦ ૪૩.)

યત્ જી સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, અધરયાઓ દંઘહાવો તિશ્ચેહે રએ-
 વતો ખરેનંઘઉહતો અધવિ-સચ્યારેશ દાઘતીમ યસ્નમચ, વહમંમચ, યથ
 હે અસ્તિ દાઘત્યોતેમો યસ્નસ્ય વહમસ્ય, અષાત્ હચ યત્ વહિશ્તાત્,
 નોઘત્ ધથ અધસ્યાઓ દંઘહાવો ક્રાંશ હાત્ હએન, નોઘત્ વોઘદ્ધ,
 નોઘત્ પાંમ, નોઘત્ કપસ્તિશ, નોઘત્ હએન્યો રથો, નોઘત્ ઉજ-
 ગેરેતો દ્રુકેષો.

અહો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! સર્વથી ઉત્તમ અપોઘથી (થયેલી)
 સર્વથી લાયક યજ્ઞને તથા આરાધના, તે (તેશ્તર) ને માટે જેમ
 (યોગ્ય) છે તેમ, જે ધરાની દેશે ચળકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા
 તેશ્તરની લાયક યજ્ઞને તથા આરાધના જરૂર કરે તો, એ તરફ,
 ધરાની દેશે તરફ, ન લશ્કર, ન સંકટ, ન દંડ, ન કપટ, ન (દુશ્મ-
 નનાં) લશ્કરને લગતા લડાઈના રથો, (અથવા) ન (શત્રુનો) ઉંચો
 પકડેલો વાવટો ધસારો કરી શકે. (તીર યશ ૬૦ ૫૬.)

દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદ્ધનાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધ્દિ.

આબાહી આપનાર અહુરમજ્દના સજેલા શૂરા (તથા) અપો દ્રવા-
 સ્પને અને યાદ કર્યે છિયે. (ગોશ યશ ૬૦ ૧.)

દજ્ઞદિ મે વંઘઉહિ સેવિશ્તે દ્રવાસ્પે તત્ આયત્તમ, યથ અજ્ઞમ
 કૃષઓનિ વાંધ્વ, અવ-ખરાનિ, અવિ મજદ્ધાઓ દામખ્યો, યથ અજ્ઞમ
 અમરેજ્ઞતીમ અવ-ખરાનિ, અવિ મજદ્ધાઓ દામખ્યો.

અહો ભલી તથા ઘણીજ લાભકારી દ્રવાસ્પ! (તું) મને આ વર
 દે, તે એ કે અહુરમજ્દની સૃષ્ટિ તરફ આબાહી (તથા) ગાયઢોરની

વૃદ્ધી હું લાવું (કરું), તથા અહુરમજ્દની પેઠાયશ તરફ અમરપણું હું લાવું. (ગોશ ચરત ક. ૨ ક્રો ૬.)

હુખય અરશતાતો ક્રાદત-ગએથયાઓ વરેદત-ગએથયાઓ સવો-ગએથયાઓ યજમદદ.

દુનિયાની વૃદ્ધી કરનાર, જગતની આખાદી કરનાર (તથા) જગ-તને કલ્યાણકારી આસ્તાદ (ધજ્દ) ના મીત્રોને, અમે પ્રીતથી વંદ્યે છિયે. (સરોશ હાદિગત ક. ૪ ક્રો ૧૬.)

સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો.....આઅત તખએષાઓ તઉવયેનિ વીસ્પનાંમ તખએષવતાંમ, તખએષાઓ દ્યેવનાંમ મધ્યાનાંમય, યા થ્વાંમ પધરિકનાંમય, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમય.

(ખેહરાંમ ચજ્દ કહે છે કે) લાભમાં હું ઘણાજ લાભકારી છું. ત્યારે સર્વ દુઃખ દેનારાઓની ખરાબીઓને (તથા) દૈત્યોની, માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલ્મગારોની, કીકોની તથા કરપોની ખરા-બીઓને હું તોડીશ. (ખેહરાંમ ચરત ક. ૧ ક્રો ૩-૪)

ગવે વરેજયાતાંમ તાંમ ને ખરેથાધ કૃષુયો.

ગાય દોરને માટે (આપણે) મેહનત કરવી જોઈયે, (કારણ કે) તેઓ આપણા ખોરાકને માટે વૃદ્ધી કરનારાં (છે).

(ખેહરાંમ ચરત ક. ૨૦ ક્રો ૬૧.)

ઉમ્ નૂં અંઘલ્લાધ વીસે જમ્યાત અપેમય, ક્ષધ્રેમય, સવસ્ય, ખરેનસ્ય, ખાંધ્રેમય.

હવે આ કુટુંબને માટે અષોઈ, સત્તા, સંપત્તિ, કીર્તિ તથા આનંદ ઉત્પન્ન થાય! (દોઆ તદોરસ્તી અવસ્તામાં ક્રો ૨.)

અસિશત નં અંઘલ્લત હુય વીસત ગાઉશ બુયાત.

હવે આ કુળમાંથી નિત્ય ગાય દોરની વૃદ્ધિ થજે!

જમ્યાંત ધધ્ર અપાડિનાંમ વંઘડિહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો, અષોધશ અએપજ હુયિમનાઓ જૈમ-ક્રથંઘલ્લ દાનુ-દ્રાજંઘલ્લ, હવરે-ખરેજંઘલ્લ; ધશ્તેઅ વઘલ્લંઘલ્લાંમ, પકતશતાતેઅ આતરનાંમ, ક્રપ-વક્ષ્યાધ રયાંમય ખરેનંઘલ્લાંમય.

અષોનાં ભલાં, વિજયી, તથા (દુન્યાનું) કલ્યાણ કરનારાં ફરોહરો જર્મીનની પહોળાઈ જેટલા, નદીની લાંબાઈ જેટલા, અને સૂર્યની

ઉંચાઈ જેટલા અપોધના ઉપાયો પોતાની સાથે લઈને અધિક લલાં (માણસો) ની ઇચ્છા (પૂર્ણ કરવા) ને સાડું, દુષ્ટ (માણસો) ની વિરુદ્ધ થવાને કાળે, તથા ધન તથા જશની વૃદ્ધીને માટે આ રેહેઠાણુમાં આવે. (દોઝા તંદોરસ્તી અવસ્તામાં.)

યા બારી ખોલા! ખોલાવદે આલમરા, હમે અંબુમનરા (ફલાનરા) બા ફરજંદાન, હજાર સાલ દેર બેદાર, શાદ બેદાર, તંદોરસ્ત બેદાર.

અહો સરજનહાર પ્રભુ! વિશ્વના માલીક, સર્વ અંબુમનને (ફલાનને) (તેના) પુત્ર, પૌત્રો ભેગો હજાર વર્ષ પર્યાંત જારી રાખ, આનંદમાં રાખ, તનની સુખાકારી ભર્યો રાખ. (દોઝા તંદોરસ્તી પાજંદ.)

સાલ ખોજસ્તેહ બાદ, રોજ ફરરોખ બાદ, માહ મુબારક બાદ. ચંદ સાલ, ચંદ રોજ, ચંદ માહ, બેસ્યાર સાલ અરજતનીદાર, ચજશને વ નીઆએશને વ રાદી વ જોરે બરશને અશાહીદાર અવરે હમા કારો કેરુકેરા ; તનદોરસ્તી બાદ, નેકી બાદ, ખુખ બાદ ; અએદન બાદ, અએદનતરજ બાદ.

વર્ષ ભાગ્યશાળી હોજો! રોજ ભાગ્યશાળી હોજો! (તથા) મહિનો મુબારક હોજો! કેટલાંક વર્ષો, કેટલાક દહાડાઓ, કેટલાક મહિનાઓ (તથા) ઘણાંક વર્ષો ઇજશને (ચજ) તથા નીયાચશ (ભજન) તથા દાન (દેવામાં), (તથા) (ક્રિયાની) ભેટ લઈ જવામાં લાયક રાખ. સર્વ કાર્યો તથા પુણ્યની ઉપર (તું) અપોધ રાખ. (તને) તનની આરોગ્યતા હોજો! (તને) નેકી હોજો! (તને) સાડું થજો! (તને) એ પ્રમાણે થાય! એ કરતાં પણ અધિક થાય! (દોઝા તંદોરસ્તી પાજંદ.)

પોંઉર-ગો બવાહિ યથ આથવ્યાનોઘશ પોંઉર-અસ્પેમ બવાહિ યથ પોંઉરસ્પેમ.

આથવ્યાનનાં કુળવાળાની પેઠે (તું) ગાય દોરથી ભરપુર થજો! પોંઉરસ્પના જેવો (તું) ઘોડાઓથી ભરપુર થજો!

(આમ્રીને જરથોશ્ત ૬૦ ૪.)

જયાઓંતે હય વો દસ પુથ્ર, શ્રાયો બવાહિ યથ અથઉરનો શ્રાયો બવાહિ યથ રથએશ્તારહે, શ્રાયો બવાહિ યથ વાસ્ત્રથેહે

૧. તેજ, બિલુક. ૨. વધુ માટે જુવો લગ્નના આશીર્વાદ.

કુપુયન્તો, અએવ તે બવાહિ યથ વીશ્તારપાઠ.

તમારાથી (અથવા તમારે પેટે) દશ છોકરા જન્મ પાંમજો!
(તેમનામાંના) ત્રણ (છોકરા) આગ્રવનના જેવા; ત્રણ, રથએશ્તારના
જેવા; ત્રણ, (દેશની) આબાદી કરનાર ખેડુતના જેવા; (અને) એક,
(તું) શુશ્તારપના જેવો (દેશપતિ) થાય! (આક્રીને જરંદાશત.)

ક્ષત્રતાઓ આક્રીનેન્તુ અહમ્ય ન્માને વંદ્વઉહીમ અપીમ ખાપરાંમ.

(ફરોહરો) ખુશનુદ થઈને આ રહેઠાણમાં જતન કરનારી અશી-
શવંધને માટે આશીષ માંગે (લક્ષ્મીને તેડે)! (ફવદીને ચરત ૬૦ ૧૭૫.)

આઅત્ હીમ જઘંધત, અવત્ આયત્તમ દજ્જદિ મે, વંદ્વઉહિ
સંવિશ્તે અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે, યથ અજ્જમ ઉપેમ્મ ક્ષત્રમ બવાનિ,
વીરપનાંમ દખ્ખુનાંમ દએવનાંમ મખ્યાનાંમચ યાથ્વાંમ પધરિકનાંમચ,
સાધ્રાંમ કઘ્ઘાયાંમ કરકનાંમચ યથ અજ્જમ ઉજ્જવરાનિ હય દએવએકખ્યે
ઉયે ધશનિશય સઘ્ઘાકાય, ઉયે કૂપઘ્ઘાનીશય વાંધવાય, ઉયે ધ્રાંદસય
કસરિતશય.

ત્યારે (જમશેદ પાદશહે) તેણી પાસથી માંગ્યું કે, હે ખુખીવાળી,
સર્વથી ઘણો લાલ કરનારી (તથા) નિર્મળ અરદાસૂર! (તું) મને
આ વરદાન આપ તે એ કે હું સકળ દેશોના દૈત્યો, (ખુરા)
માણસો, જાદુગરો, પરીઓ, જીલમગારો, કીકો તથા કર્ચોની (ઉપર)
સર્વથી ચઢતી હાકેમી મેળવું. વળી દૈત્યો (ના અખત્યારમાં) થી દોલત
અને લાલ ખત્તે, સંપત્તિ અને (ગાય-ઘોરની) વૃદ્ધિ (એ) ખત્તે, તૃપ્તિ
(અથવા મનની મુરદ) અને યશ ખત્તે છીનવી લઉં.

(આવાં ચરત ૬૦ ૨૬.)

આઅત્ હીમ જઘંધત અવત્ આયત્તમ દજ્જદિ મે વંદ્વઉહિ
સંવિશ્તે અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે, યથ અજ્જમ અમખ્યાં કેરેનવાનિ
વીરપાઠશ્ચ અપિ કર્ણ્યાંન યાઠશ્ચ હુપેત.

નોઠત્ અહ્માઠ દથત્ તત્ અવત્ આયત્તમ અરેદ્દિ સૂર અનાહિત.

ત્યારે તેણી પાસેથી તેને (ઝાહાકે) માંગ્યું કે, હે ખુખીવાળી,
સર્વોત્તમ લાલકારી (તથા) નિર્મળ અરદાસૂર! (તું) મને આ (નીચે
જણાવેલું) વરદાન દે, તે એ કે સાત વિલાગો (કેશ્વરો) ને હું માણસ
રહિત (ઉજ્જડ) કરું.

નિર્મલ અરદીસૂરે તે (ઝુહાક) ને એ (તેની માંગેલી) મુરાદ ન હીધી.

(આવાં ચરત. ૬૦ ૩૦-૩૧.)

યજ્ઞ ઘ હુકમરીમ ખરેજો વીરપો-વંદેમંમ જરનએનંમ, યદ્યત્
મે હ્ય ક્રજગધધતે અરદિ સૂર અનાહિત, હજઘરાધ ખરેજ વીરનાંમ;
મસો કષેતે ખરેનંઘહો, યથ વીરપાઓ ધમાઓ આપો, યાઓ જંમા
પધતિ ક્રતચિન્તિ, યા અમવધતિ ક્રતચધતિ.

તમામ માનને યોગ્ય (તથા) લીક્ષાત્રીથી ભરપુર હુકર પહાડને હું
વખાણું છું, જેમાંથી મારી નીર્મળ અરદીસૂર હજાર માણસની ઉંચાઇથી
(એટલે હજાર માણસના જેટલી ઉંચાઇથી) વહે છે; (તથા) પૃથ્વી ઉપર
જેટલી આ સઘળી નદીઓ વહેછે (તેટલી) (જે એકલી) ખોરેહની મ્હોટાઇ
ભાગવે છે, (તથા) જે જોશથી વહે છે. (આવાં ચરત ૬૦ ૬૬.)

યહમ્ય સાસ્તારો અર્ધ પચોમરીશ ધરાઓ રાજ્યેન્તે; યહમ્ય
ગર્યો ખરેજન્તો પોઉર-વાસ્ત્રાઓઘહો આર્જન્તો થાતરો ગવે ક્રાધ્યેન્તે;
યહમ્ય જક્રવ્યો ઉર્વાપાઓઘહો હિરન્તે; યહમ્ય આપો નાવયાઓ
પરેશ્વીશ ક્ષઓધંઘહુ થ્યક્ષન્તે આધરકતંમ પોઉરતંમચ, મોઉરમ
હરોયમ ગઓમચ, મુઘધંમ આધરિજંમચ.

જે તરફ ખહાદુર રાજ્યકર્તાઓ (પોતાનાં) પુષ્કળ સંન્યોની હારો
ખેંચેછે; જે તરફ પુર ઘાસવાળા (તથા) પાણીથી ભરપુર ઉંચ પહાડો
ગાય ઢોરને માટે પોષણ (ચારો) વધારે છે; જે તરફ ખહોળાં પાણી-
વાળા, ઉંડા સરોવરો આવેલા છે; જે તરફ પહોળી વહેતી નદીઓ
મ્હોટા જગ્યામાં આધરકત, પોઉરત, મર્વ, હરોયુ, સોગ્દીયાનાં રાજ્ય-
ધાનીવાળું ગવ તથા ખારજમ (નામના મુલકો) માં વહેછે. (મેહર ચરત. ૬૦ ૧૪)

અવિ અરેજહિ, સવહિ, અવિ ક્રદ્ધક્રુષુ વીદ્ધક્રુષુ, અવિ વોઉર-
ખરેશતિ વોઉર-જરેશતિ, અવિ ધમલ કર્પુવરે યત ખનિરથંમ ખામીમ
ગવપયનંમ ગવપિતીમચ અએષજયાંમ મિથ્રો સૂરો આદિધાધતિ.

શરો મેહર ચજદ અરેજહિ તથા સવહિ (કેશ્વરો) તરફ, ક્રદ્ધક્રુષુ
તથા વીદ્ધક્રુષુ (કેશ્વરો) તરફ, વોઉર-ખરેશતિ તથા વોઉર-જરેશતિ
(કેશ્વરો) તરફ, (તથા) ચળકાટવાળું (અને) તંદરોસ્તીવાળું (સુખવાસી)
આ (આપણું) ખનિરથ (નામનું) કેશ્વર, (જે) ગાય-ઢોરનું મૂખ્ય
મધક (તથા) ગાય-ઢોરનું રેહવાનું સ્થળ (છે, તે) તરફ નજર કરે છે.
(મેહર ચરત. ૬૦ ૧૫.)

ચો સ્તુનાઓ વીધાર્યેઘતિ ઔરજિમિતહે ન્માનહે, સ્તવરાઓ આંધથ્યાઓ કરેનઓઘતિ, આઅલ અહ્માઘ ન્માનાઘ દ્વાઘતિ ગેઉશ્ચ વાંથવ વીરનાંમચ, ચહુવ ક્ષનૂતો ખવંઘતિ ઉપ અન્યાઓ સ્ચિન્દયેઘતિ ચાહુવ લિખસ્તો ખવંઘતિ.

જે (મેહર ચજ્ઢ) ઉંચ ખાંધેલા ઘરના થામલાઓને ટેકાવી રાખેછે, (તથા) તે (થામલાઓને) મજબૂત (તથા) નાશ ન પામે એવા કરે છે. વળી જે (ઘર) માં (તે) ખુશી થયેલો હોય છે, તે ઘરમાં ગાય-ઢોર અને માણસોની વૃદ્ધિ ખસે છે. (પણ) ખીજા (ઘરો) જેમાં (તે) દુઃખી થયેલો હોય છે, (તેમને) તે પાચમાલ કરી નાખે છે. (મેહર ચસ્ત. ૬૦ ૨૮.)

તમ સ્વઓર્ગનાઓ સ્વઓરથાઓ નિશ્તરેતો-સ્પયાઓ નિધાતો-ખરેજિશ્તાઓ ન્માનાઓ મસિતાઓ દ્વાહિ; તમ સ્વઓર્ગનંમ સ્વઓર-થેમ નિશ્તરેતો-સ્પયંમ નિધાતો-ખરેજિશ્તંમ, ન્માનંમ દ્વાહિ ઔરજિમિતંમ, ચસે-થ્વા અઓખત-નામન ચસન, રથવ્ય વચ ચજ્ઢતે ખરે જઓશ્રા અપવ.

ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર જે અપો (માણસ) તને, મજ્યાત નામની ચજ્ઢને વડે (તથા) ઘટતા અવસ્તાના મંત્રોથી, (હે મેહર ચજ્ઢ!) ઇજે છે, (તે માનવીને) ખુઅસુરત ઔરતવાળાં, મજ્યાત ગાડી સાથનાં, મજબૂત પાચાવાળાં, ઉચ ખાંધણીનાં (તથા) ઉચ ઉભરણીના છાપરાં સાથનાં ઘરો તું દે છે. (વળી) (તારે માટે ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર અપો માણસને) ખુઅસુરત ઔરતવાળું, મજ્યાત ગાડી સાથનું, મજબૂત પાચાવાળું, ઉચ ખાંધણીનું તથા ઉંચી ઉભરણીનાં છાપરાં સાથનું ઘર તું દે છે. (મેહર ચસ્ત. ૬૦ ૩૦.)

યથ વચ્ચંમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસુચ ઉર્વાજેમન હુઓમનંઘહુમન, વનામ વીસ્પે હુમરેથે યથ વચ્ચંમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસુચ ઉર્વાજેમન હુઓમનંઘહુમન, વનામ વીસ્પે હુશમન્યુશ યથ વચ્ચંમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસુચ ઉર્વાજેમન હુઓમનંઘહુમન, વનામ વીસ્પાઓ લખએપાઓ તઉર્વયમ હુએવનાંમ મજ્યાનાંમચ, યાથ્યાંમ પદરિકનાંમચ, સાધ્યાંમ કુઓયાંમ કરકુનાંમચ.

જેથી અમે નેક મનશનીવાળા, મીત્રાચારી ભર્યા વિચારના, આનંદી તથા સારા વિચારના (હોવાથી), સઘળા હરીફાને મારીએ, જેથી અમે નેક મનશનીવાળા મીત્રાચારી ભર્યા વિચારના (હોવાથી) સર્વ દુશ્મનોને

મારીએ, જેથી અમે નેક મનશનીવાળા, મીત્રાચારી ભર્યા વિચારના, આનંદી તથા સારા વિચારના (હોવાથી), દૈત્યોની, (જુરા) માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમગારોની, કીકોની તથા કરપોની સઘળી કુષ્ટતા તોડીએ. (મેહર ચરત. ૬૦ ૩૪.)

કલ્-આપેમ જવનો-ચૂતેમ તચલ-આપેમ ઉક્યલ-ઉર્વેમ.

(મેહર ચજ્ઢ) (જે) પાણીની આખાહી વધારનાર, સહાયને માટે કીધેલી અરજને સાંભળનાર, પાણીને વહેતું કરનાર, આડપાનને ઉગાડનાર, (તેતું) (અમે સ્તવન કર્યે છીએ). (મેહર ચરત. ૬૦ ૬૧.)

યો ક્ષિત-દાઝો, યો આજુમતિ-દાઝો, યો વાંથો-દાઝો, યો ક્ષત્રો-દાઝો, યો પુત્રો-દાઝો, યો ગયો-દાઝો, યો લુવંઘહો-દાઝો, યો અષવસ્તો-દાઝો.

જે વૃદ્ધિ કરનારો, જે આખાહી કરનારો, જે ગાય ઢોરની વૃદ્ધિ દેનારો, જે રાજ્યાધિકાર આપનારો, જે છોકરાં દેનારો, જે જીવન આપનારો, જે સુખાકારી અર્પનારો (તથા) જે પવિત્રાઈ દેનારો (છે). (મેહર ચરત. ૬૦ ૬૫.)

જુયમ તે પોઠ્ઠો-પાનો.

(હે મેહર ચજ્ઢ!) તારાં ક્ષેત્રને આખાહ કરનારા (અથવા રક્ષણ કરનારા) અમે થઈએ! (મેહર ચરત. ૬૦ ૭૫.)

તમ તા ક્ષિચ્ચદયેહિ યા રાંક્ષેયતીશ દધંઘહોવા, આચ-ધ્વા જ્ઞપયામ અવંઘહે.

જે દુઃખ દેનારા (અથવા પાપી) દેશો, તેઓને તું તોડી નાંખે છે. મદદને માટે (અહો મેહર ચજ્ઢ!) તું રક્ષણ દેછે. (મેહર ચરત. ૬૦ ૭૮.)

યિમ ચજ્જત લુઝોમો કાગ્મિશ.

(મેહર ચજ્ઢ) જે પવિત્ર, આખાહી કરનાર (તેને) હોમ ચજ્ઢે ધજીયો? (મેહર ચરત. ૬૦ ૮૮.)

કક્ષામ ઇશ્તીમ પોઉરશ-ખાશ્રામ અજ્ઞમ ખક્ષાનિ ક્ષયમ્નો.

હું (જે) હકુમત કરનાર (તે) કોણને પ્રતાં સુખવાળી દોલત (અથવા વર) દઉં? (મેહર ચરત. ૬૦ ૧૦૮.)

ઉશ્ત અહ્માઝ નમરે મઝન્યાઝ, ઉમ્મતિ મઝ્ઝાલ અહુરે મજ્જદાઝા,
આઝ અપાઉમ જરથુશ્ત્ર.

તે માણસને આખાદી (હોજે) એમ હું વિચારું. અહો અષો જર-
થુશ્ત્ર! એ પ્રમાણે હોરમજ્જદે કહ્યું. (મેહર ચરત. ૬૦ ૧૩૭.)

ચો પચોઝરિશ વઝેઝધિશ સૂરેમ ક્રાધાઝતિ સ્પેન્તહે મઝન્યેઉશ
દામાન્.

જે (મેહર ચજ્જદ) પુર જ્ઞાની (હોવાથી), સ્પેનામીનોની સૃષ્ટિને
મજ્જુતીથી વધારે છે. (મેહર ચરત. ૬૦ ૧૪૨.)

યા વીસ્પેમ અહૂમ અસ્તવન્તેમ ખરઝતિ, જુમચ ઇરિસ્તેમચ
ગરયમચ ચોઝ ખેરેજન્તો પોઉઝ-વાસ્ત્રાઝ્ઝાઘહો આઝેન્તો.

જે સર્વે જટ દુન્યા(નાં માણીઓ)ને જીવતાં તેમજ મરણ પામે-
લાંને (તથા) ઘાસ ચારાથી ભરપુર (તથા) પાણીથી આખાદ ઉંચ પહા-
ડોને, પોતાની ઉપર ધરી રાખે છે. (કવદીન ચરત. ૬૦ ૯.)

અપાઉનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઝો સ્પેન્તાઝો ક્રવષયો યજ્જમઝદે
યાઝો અવાંમ કુદ્રેમ અઝવ્યાક્ષયેઝન્તિ, યાંમ સ્પિતામહે અષઝોનો
જરથુશ્ત્રહે, નવચ નવઝતીશચ નવચ સત નવચ હજ્ઝદર નવસેસચ
ખઝેવાન્.

અષો (લોકો) નાં ભલાં, શૂરાં (તથા) (દુન્યાંની) આખાદી કરનારાં
ફરોહરોને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ, જે (ફરોહરો) નવાણું
હજાર નવસો નવાણું (ની સંખ્યામાં) સ્પીતમાન અષો જરથુશ્ત્રનાં
આ ખીજને સંભાળે છે. (કવદીન ચરત. ૬૦ ૬૨.)

યત ફેરેનવાનિ માવોય ક્ષત્રાધ અમરેષિન્ત પસુ વીર, અંઘહ-
ઝોપેન્ને આપ ઉર્ધ્ધરે, ખઝશ્યાન્ ખરેથેમ અજયમ્નેમ.

(ખીજ) એ કે મારી (જમશેદ) ની રાજ્યસત્તાથી (હું) પશુ (તથા)
માણસોને અમર, પાણી (તથા) આડપાનને નહિ સુકાતાં (તાજાં), (તથા)
ખાવાનો ખોરાક વાસી નહિ થઈ જતો (અથવા અખુટ) કરું.

(રામ ચરત. ૬૦ ૧૬.)

તાઝોસચ મે નાંમ જૂખયઝેષ, અહિ અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, યિમ
અષેમઝોઘેમ અનવવન્મ..... પઝતિષેન્તેમ ધિમહે.

જ્યારે કોઈ અપવિત્ર આશ્મોગ તારી સંપત્તિની અદેખાઈ કરતો (આવે), તે (વખતે) હે અષો જરથુશ્ત્ર! આ મારાં નામો તારે ચાદ કરવાં જોઈએ, કે હું (પ્રત્યક્ષ હાજર થયેલો) છું (એમ જાણવું).^૧ (રામ યશત. ૬૦ ૫૧.)

ઉશત બા યિમ્ હુચહિ.

જે (નર) ની સાથે (હે અશીશવંધ!) તું ચાલે છે (તેને) જરૂર આનંદ (હોય છે.) (અશીશવંધ યશત. ૬૦ ૮)

યથ અજૈમ્ ક્ષપઝાનિ વાંધ્ય અવ-ખરાનિ, અપિ મજ્જદાઝ્ઝો દામખ્યા, યથ અજૈમ્ અમરેખ્તીમ્ અવ-ખરાનિ. અપિ મજ્જદાઝ્ઝો દામખ્યા.

(જમશેદ પાદશાહે અશીશવંધને પ્રાર્થના કરી) તે એ કે હોર-મજ્જદની સૃષ્ટિ તરફ આખાદી (તથા) ગાય-હોરની વૃદ્ધિ હું લાઉં. (તથા) હોરમજ્જદની સૃષ્ટિ તરફ અમરત્વ હું લાઉં. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૨૬.)

ઉત અજૈમ્ અપ-ખરાનિ, વ પુર્વમચ તરૂખેમચ, હુચ મજ્જદાઝ્ઝો દામખ્યા, ઉત અજૈમ્ અપ ખરાનિ, વ જરૂવિમચ મરેખ્તીમચ, હુચ મજ્જદાઝ્ઝો દામખ્યા, ઉત અજૈમ્ અપ-ખરાનિ વ ગરેમમચ વાતેમ અઝ્ઝાતેમચ, હુચ મજ્જદાઝ્ઝો દામખ્યા, હજંઘરેમ અઘવિ ગામનાંમ.

વર્ગી હોરમજ્જદની સૃષ્ટિમાંથી ભુખ અને તરસ (હું) (જમશેદ શાહ) દૂર લઈ જાઉં (અથવા કાઢી નાખું); વર્ગી હોરમજ્જદની સૃષ્ટિમાંથી છુદાપો અને મૃત્યુ, એ હું દૂર લઈ જાઉં; વર્ગી હોરમજ્જદની સૃષ્ટિમાંથી હજાર વર્ષ સુધી ગરમ પવન તથા ઠંડો પવન બન્ને હું દૂર લઈ જાઉં. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૩૦.)

અઝ્ઝેપાંમ ઉશ્ત્રાઝ્ઝાઘ્રાદા બચેન્તે સઝ્ઝેનિ-કઝ્ઝાક અશ-મનંઘહ અઝ્ઝોજયેનિ જૈમવ પેરેતમ્ન વધમચ્યાવા, યોધ હુચહિ, અપિશ વંઘહિહિ.

જેમની સાથે, હે અશીશવંધ! તું ચાલે છે તેમનાં ઉંચ ખુંધવાળાં, ચાલાક મગજનાં, ઝડપથી સફર કરનારાં, (તથા) ભારખરદાર ઉઠો (પોતાના દબદબા ભરેલા દેખાવથી) ભય ઉત્પન્ન કરે છે.

(અશીશવંધ યશત ૬૦ ૧૩.)

હજંઘરેમ અસ્પાઝ્ઝો બવઘતિ, હજંઘરેમ વાંધ્યાઝ્ઝો બવઘતિ, ઉત આસ્નાંમચિત ક્ષજ્ઘન્તીમ્ હામો યઝ્ઝોજઘતિ તિશત્રીમ સ્તારેમ, હામો વાતો દરપિશ મજ્જદ્યાતો, હામો અઘચ્યનંમ ખરેનો.

૧. નામ સ્મરણ મહિમા આ પ્રમાણે દેખાડ્યો છે. જુઓ નામ સંતાયશ્ને.

(જે માણસ ઉપર અશીશવંધ પ્રસન્ન થાય છે તેને) હજાર ઘોડા, હજાર ગાય-ઢોરનાં ટોળાં (તથા) જાતી અફલના પુત્રો મામ થાય છે. (વળી) તેશ્વર તારે, હોરમજદનો પંદા કીધેલો સખત પવન (તથા) ધરાની ખોરેહ એક સરખી રીતે (તે માનવી સાથે) મલતા થાય છે.^૧

(આસ્તાદ યશ્ત ૬૦ પ.)

ઉત યરેન્તિ ક્વથેમ વીરપાઓ યરેન્તવો ગધરિનાંમ, વીરપાઓ જાંફેનવો રઓનાંમ, ઉત યરેન્તિ ક્વથેમ વીરપનાંમ ઉર્વરનાંમ કાઉર-સ્તનાંમ સીરનાંમ જઘરિ-ગઓનાનાંમ. ઉત યરેન્તિ ક્વથેમ હામ-સ્તેરેતેમ અએખેમ, ઉત યરેન્તિ મહુરકથેમ દએઉમ અપઓપેમ.

વળી (તેઓ) પહાડોનાં મથાલાં ઉપર તથા ખેતીના તમામ ઉંડા-ગ્રામા આખાદી લાવે છે; વળી (તેઓ) સઘળા સોહમણાં, લીલાં રંગનાં, મોહટાં ઝાડોની આખાદીને ટેકા આપે છે. વળી (તેઓ) પંથરાઇ ગએલાં ખીમારીને દૂ-લઇ જાય છે. વળી (તેઓ) અપઓશ (પાણીનાં તાંગી ઉત્પન્ન કરનાર) દેત્યોનાં (તથા) મકીંને દૂર કરે છે.

(આસ્તાદ યશ્ત ૬૦ ૬.)

માંથ રેપેન્ત ... યજમદિ.

આખાદી કરનાર (અથવા પવિત્ર) માંથવાણીને અમે વખાણીએ છીએ.

(આસ્તાદ યશ્ત ૬૦ ૮.)

દામાંત્ દથત અહુરે મજદાઓપોઉર્ય.....કપચ.

હોરમજદે પુષ્કળ અને સંપત્તિની ચઢતી કરનારી સૃષ્ટિ બનાવી.

(જમ્શાદ યશ્ત ૬૦ ૧૦.)

તેમ હયાત અપિશ પોઉર્ય-ખાથ રેપાર દાશ્ત સર ગેઉથચ વાસ્તહેચ.

પુરતું સુખ આપનારી, હાલ રાખનારી તથા ગાયઢોરની અને ઘાસચારાની આખાદી કરનારી અશીશવંધ, તે (માનવી)ને મળે.

(જમ્શાદ યશ્ત ૬૦ ૧૪.)

મહુરક અપ દવરત.

હે (કવખતના) મોત! તમે નાણુદ થઇ જાઓ.

(અદીખિહશ્ત યશ્ત ૬૦ ૭.)

યત્ કેરેનઓત્ અંઘહે ક્ષથાધ અમરેષિન્ત પમુ વીર, અંઘહેઓ-ખેમનેઆપ ઉર્વધરે; ખમર્યાન્ અરેથેમ અજયમ્નેમ. યેમહે ક્ષથે અઉર્વહે,

૧. પતિવ્રતા અને પતિવ્રતાથી અશીશવંધ અને લક્ષ્મી પ્રસન્ન થાય છે.

નોઘત્ત અઓત્તમ આઓઘલ્લ, નોઘત્ત ગર્રેમ્મ, નોઘત્ત જઉર્વઆઓઘલ્લ,
નોઘત્ત મેર્રેથુશ, નોઘત્ત અરસ્કો દએવો-દાતો.

જેણે (જમશેદે) આ (દુનિયામાં) (પોતાની) પાદશાહીથી પશુ
તથા માણસને અમર કીધાં, પાણી તથા વનસ્પતીને ન સુકાતાં કીધાં,
(લોકો) તાન્ને ખોરાક ખાતાં હતાં. ખ્યાતિ પામેલા જમશેદની પ્રભુત્વમાં
(અતિશય) ઠંડી નહોતી, (અતિશય) ગરમી નહોતી, ઘુઢાપો નહોતો,
મોત નહોતું, હૈત્યની રૂઢીની ધર્ષા નહોતી. (મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૪-૫.)

આચ નો જમ્યાત્ત હવંઘહાધ.

(મેહર ચજદ) અમારાં કુટુંબની વૃદ્ધિને માટે આવે!

(મેહર ચરત. ૬૦ ૫.)

નિવએધયેમિ હુન્કારયેમિ ખરેનંઘહો સવંઘહો મજદધાતહે.

હોરમજદના પેદા કીધેલાં ખોરેહ (તથા) આખાહીને હું ધજન
કરું છું તથા સભામાં (તેનો) સત્કાર કરું છું. (હા ૧ ૬૦ ૧૪.)

આઅત્ત દીશ આવએધયમહિ ક્રાયેહીશ અહં ન્માનાહે ક્રદથાધ
અહે ન્માનાહે પસ્વાંમય નરાંમય જાતનાંમય જાંહિમ્નનાંમય અશઓ-
નાંમ ચંઘહે અએમ હેન્તિ.

આ ઘરની આખાહી માટે તથા આ ઘરના પશુઓની તથા જન્મ
પામેલાં તથા હવે પછી જન્મ પામનારાં માણસો તથા અષો (માણસો),
જેઓ હાલમાં એ (ઘર) માં છે, (તેમની) આખાહીને માટે આ (ખર-
સમ, ગોશદો, પાણી, હોમ, અએસમ, ખોચ વિગેરેની ભેટો) વધારેને
વધારે અમે જાહેર કયે છીએ. (હા ૪ ૬૦ ૫.)

રવસ્ય ખાધ્રંમય આક્રોનામિ વીરપયાઓ અષઓના સ્તોધશ.
આંજસ્ય દુજાધ્રંમય આક્રોનામિ વીરપયાઓ દ્રવતો સ્તોધશ.

અષો (હોરમજદ)ની સકળ સૃષ્ટિની વૃદ્ધિને તથા સંપત્તિને હું
વખાણું છું, દ્રવંદની સઘળી સૃષ્ટિની તર્ંગોને તથા વિપત્તિને
હું વખાણું છું. (હા ૮ ૬૦ ૮.)

ચો નો અએવો અત્ત તે ઉંચે શ્રાયોધદયાધ તૂરહે મેંદાધદયાધ ખશ-
વીદમ્ હુપ્તાજદદયાધ તવ દસમે ચોધ વે ચએધેમ.

પધરિ-તે હુઓમ અપાઉમ અપવાજો દધાંમિ ધમાંમ તત્તમ યા મે
વએનધતે હુરઓધ. થયખ્યાધ હુઓમાધ મધાધ હવંઘહાધ અપવસ્તાધ.

(રાસ્ત્રી જોતીના જમણા હાથમાં હોમનું કુલ્યું આપે છે, ત્યારે જોતી તે રાત્રીને કહે છે:-) જે કાંઈ અમારે માટે એક (હોય) તે તારે માટે બેવડું, ત્રણ ગણું, ચાર ગણું, પાંચ ગણું, છ ગણું, સાત ગણું, આઠ ગણું, દશ ગણું (થાય); (તથા) જે (સર્વ) તને મહદ સમાન (થઈ પડે.)

(જોતી બોલે છે) અહો અપોધનું ખળ આપનારો અપો હોમ! ડહાપણુ, કુટુંબની આખાદી, (તથા) પવિત્રાઈ (મેળવવા) ને માટે, આ (મારું) તન જે મને ખુબસુરત દેખાય છે (તે) તું તેજ દેનાર હોમને, હું અર્પણ કરું છું. (હા ૧૧ ક્ર ૯-૧૦.)

યસનાધ્ય વદમાધ્ય યત અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. અહમાકેમ હવંઘણાધ્ય અષવસ્તાધ્ય યત સઔધ્યન્તાંમ અષઔનાંમ.

(દુન્યાને) કૃતકૃત્ય કરનારો અપો (લોકો) ના કુટુંબની આખાદી (અથવા સુખ) તથા પવિત્રાઈને માટે, તમે અમેષાસ્પંદો તથા યજ્ઞોર્ની આરાધના (કરવા) ને માટે, અમે કબુલ કર્યે છીએ.

(હા ૧૪ ક્ર ૧.)

તા નો હમ તા કૃદ્ય તા વરેદ્ય.

તે (ગાથા) અમારે માટે હિંમત, વૃદ્ધિ તથા આખાદી (છે).

(હા ૫૫ ક્ર ૩.)

કૃપમાઔ અસ્તી અષવા વરેઞ્જઞઔ વહિસ્તો કૃપે ચરેકરેમહી. હે પ્તા ગેકિશ્યા અપંઘણાયા અપઔનસ્યા અષાવદંર્યાઔસ્યા સ્તો- ઇશ. હમથ્યા વંઘણુદાઔ યંઘણે વે મસાનસ્યા વંઘણાનસ્યા સ્તયનસ્યા ચરેકરેમહી. હેયા ના કૃપમાઔ નિશંઘહસ્તૃ હે અઘંવ્યાક્ષયત્ હદા અપાયા વાન્દ્રાયા કારાઇતિયા વીદીધ્યાયા અઘનિતિયા આધ્રાયા અહુરહે મજ્દાઔ.

અપો (માણસ) (જગતનું) કલ્યાણ કરનાર, વિજયી તથા સર્વો- ત્તમ છે; (તે પ્રમાણે) (દુન્યાની) આખાદી અમે પણ કર્યે. તે (અપો માણસ) અપોધની પુકે ચાલવાથી ગાય દોરનો (તથા) અપો (હોરમ- જદ)ની અપોધની મરજી પ્રમાણે ચાલનારી સૃષ્ટિનો પીતા (છે).^૧ (અપો માણસ) ખરેખર ભલું આપનારો (છે) જેની મોહકાઈ, ખુબી

૧. સઔધ્યન્તો. ૨. અપોધની મહત્વતાના હવે વિચાર બાંધી શકારો.

તથા શોભાને તમારે માટે અમે ઇચ્છીએ છીએ. વળી તે (અષો) માણસ અષોધથી, ઉદોગથી, દાનથી, જ્ઞાનથી, મોટાઇથી તથા હોરમજ્જના આતશથી દુન્યાની આખાદી તે નિત્ય જાળવશે. (હા ૫૮ ૩૦ ૪.)

ખપ્પવીધએય આજ્ઞતયએય માવયય જ્ઞાએ શ્રે પઘતિ-જમ્યાઓ.

(મારાં) પોષણને માટે તથા આખાદીને માટે, (હૈ અર્હવીસુર) મારા જેવાની કીર્તિ ભેટમાં તું આવે તો સાડું. (હા ૬૮ ૩૦ ૨.)

દાયાઓ મે અહુરાને અહુરહે નધર્યામ આસ્તામ ક્રજન્તીમ યા મે ક્રાધયાવ ન્માન્મય વીસંમય જન્તમય દખ્ખમય દંઘહુ-સસ્તીમય.

હૈ અહુરમજ્જને લગતી અહુરમજ્જની (અર્હવીસુર)! જાતી અકલના તથા પહેલવાનના જેવાં બળવાન સંતાનો મને તું આપ, જે મારાં ઘરને, કુલને, કરખાને, દેશને અને દેશના ધર્મને આખાદ કરે.

(હા ૬૮ ૩૦ ૫.)

હુપિતિ રામો-પિતિ દરેગા-પિતિ ધને વીસ આક્રીનામિ યહમવ-હુય ઇમાઓ જ્ઞાઓશ્રાઓ હુ-પિતિ રામો-પિતી દરેગા-પિતે વીસપય વીસ માજ્જયસ્ને આક્રીનામિ.

જે (કુલ) માંથી આ ક્રીયાની ભેટા (થાય છે) તે કુટુંબને માટે સાડું મુકામ, આનંદમય મુકામ તથા પોષાલ મુકામ (થાય), (એવી) હું દુઆ માંગું છું. દરેક માજ્જયસ્ની કુળને માટે સાડું મુકામ, આનંદમય મુકામ તથા પોષાલ મુકામ (થાય), (એવી) હું દુઆ કરું છું.

(હા ૬૮ ૩૦ ૧૮.)

યથ ઇજ્જ વાચિમ નાપીમ યથ વા સઓપ્યન્તો દખ્ખુનામ સુય-મન વાચિમ ખરેન્તે ખુયમ સઓપ્યન્તો ખુયમ વરેદ્રાજ્જનો ખુયમ અહુરહે મજ્જાઓ ક્ય વાજિશ્ત અસ્તયો પોઇ નરો અપવન્તો હુમતાઇશ મઠનિમ્મ હુખ્તાઇશ મ્મવતો હુવરખ્તાઇશ વરેજ્જન્તો.

દેશોને ચઢતી કળા દેનારા તરીકે (દીનના) વચનોને પુરતી રીતે અમે પેલાંચી શક્યે, (તથા) (દીનના) વચનોનો લાલ મેળવીને (તેનો) પ્રસાર કરનારા અમે થઈએ. તથા (દુન્યાનું) કલ્યાણ કરનારા અમે થઈએ, અને (એ પ્રમાણે કીધાર્થી) નેક વિચાર વિચારનારા, નેક વાણી બોલનારા (તથા) નેક કાર્ય કરનારા અપો માણસોની સમાન, હોરમજ્જના પ્યારા તથા સર્વથી ચાલાક હોતો અમે થઈએ.

(હા ૭૦ ૩૦ ૪.)

નિવચ્છેદ્યેમિ હન્કાર્યેમિ યાદ્યચ્છેદ્યેમિ, અપહ્લે રતુજ્યો મધ-
ધ્યોજરેમ્યેહ પયંદ્યહો અપચ્છોનો અપહ્લે રથ્વો નિવચ્છેદ્યેમિ
હન્કાર્યેમિ મધધ્યોજમ્હ વાચ્છો-દ્વાતચ્છેદ્યેહ અપચ્છોનો અપહ્લે રથ્વો.

ગાહમખારો (જે) અષોઘનાં અવસરો, (તેમ) ને હું ઇજન કરું
છું તથા સભામાં માન આપું છું. (સઘળી) કુદરતને (તાજી કરનાર)
અષો મધધ્યોજરેમ (જે) અષોઘનો અવસર, (તે) ને (હું) ઇજન
કરું છું તથા સભામાં આદરમાન હઉં છું. ખેતરને અનાજ તથા
ઘાસચારાથી ભરપુર કરનાર અષો મધધ્યોજમ્હ, (જે) અષોઘનો સમય
(તે) ને હું ઇજન કરું છું તથા સભામાં આદરમાન આપું છું.

(વીસં ૬૦ ૧ ૬૦ ૨.)

નિવચ્છેદ્યેમિ હન્કાર્યેમિ હૃદિપહેચ વાચ્છવતો વાચ્છો-અરેતહેચ
ગવે હુધાચ્છોદ્યેહ ગચ્છોદ્યેહચ નરથ અપચ્છોનો.

ઘાસચારાથી ભરપુર મુકામ રાખનારને, સારી સૃષ્ટિવાળાં ગાય
ઢોરને માટે ઘાસચારો ઉત્પન્ન કરનારને તથા ગાય ઢોરનું પોષણ કર-
નાર અષો માણસને, ઇજન કરું છું, (તથા) સભામાં (તેનો) સત્કાર
કરું છું.

(વીસં ૬૦ ૧ ૬૦ ૬.)

હમ્ય જચ્છોથ્રે ખરેસ્મનચ રથ્વાંમ ક્રમરેતારેમ આચેસે ચેશિત યિમ
નરેમ અપવર્તેમ દધરાનંમ હુમર્તેમચ મનો હૃખર્તેમચ વચો હૃવર્તેમચ
શ્યોથનંમ સ્પેન્તાંમચ આરમધ્મતીમ દરેતેમ ચોધ માંધ્રેમ સચ્ચોખ્યન્તો
ચેંદ્યહ શ્યોથનાધ્ય ગચ્છેથાચ્છો અપ ક્રાંદેન્તે.

આ જોર તથા ખરસમથી સરઢોરને પૂજનાર અષો મરહ, જે નેક
વિચારેલા વિચારને, નેક ઊંચરેલા શબ્દને, તથા નેક કરેલાં કાર્યને
મજબુત પકડનારો, તથા જે આખાદી કરનાર નમ્રતાને તથા ચ્યોખ્યન્તનાં
માંધ્રને માન આપનાર (એવા ગુણોવાળા અષો મરહને), ચજરેમમાં હું
ચાહ કરું છું, જેના કાર્યોથી પવિત્રાધને અંગે મુલકો આખાદ થાય છે.

(વીસં ૬૦ ૨ ૬૦ ૫)

ક્રા ગવે વરેન્દ્યાધ મજ્જદ્યસ્ત જરથુશ્ત્રયો આ હીમ વચ્છે-
યમહિ રથ્વચ્છેચ મ્યજ્જદ્યચ રથ્વચ્છેચ રતુક્રિતયચ્છેચ વીસ્પયાચ્છો
સાંચત્ય અપચ્છોનો સ્તોધશ યસ્નાધ્ય વહુમાધ્ય ખ્ષનચ્છોધાધ્ય.

અહો જરથુશિત માજ્જદ્યસ્તો! જગતની સંપત્તિને માટે અષો
(ઢોરમજ્જ) ની દરેક સૃષ્ટિની આરાધના કરવાને, ખુબીઓ ગાવાને,

(તેને) રીઝવવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને માટે, વેળાસરની, યોગ્ય ભક્તિમાં, તે (ડહાપણ, અપોઘ ઇત્યાદી)ને અમે જાહેર કર્યે છીએ.

(વીસ૦ ક૦ ૪ ક૦ ૨.)

આઅલ્ દીશ આઅએધયમહિ કાયેહીશ અહે ન્માનહે કદથાધ અહે ન્માનહે સવંદ્વહે અહે ન્માનહે વખખલ અહે ન્માનહે વીતરાંજો અહે ન્માનહે વીતરે-ત્મએપો અહે ન્માનહે પરવાંમય નરાંમય જાતનાંમય જાંહ્યનનાંમય. અપઓનાંમ યેંદ્વહે અએમ અંદ્વહેન યેંદ્વહે અએમ હેન્તિ યેંદ્વહે વએમ મહિ યોધ સઓધ્યન્તો દખ્યુનાંમ.

યલ વોહુ-વરેજાંમ અપઓનાંમ યલ વોહુ-વરેજિનાંમ અપઓ-નિનાંમ યલ હુધથ્યાવરેજાંમ અપઓનાંમ યલ હુધથ્યાવરેજિનાંમ અપઓનિનાંમ યલ હુવરશ્તાવરેજિનાંમ અપઓનિનાંમ.

આ ઘરની આખાદીને માટે, આ ઘરના લાભને માટે, આ ઘરની ચઢતી કળાને માટે, આ ઘરની તાંગી દુર કરવાને સાફ, આ ઘરની પીડા દુર કરવાને કાજે, (તે સાથે વળી) આ ઘરના ગાય હોર તથા માણસો (જેઓ) જન્મેલાં (છે) તથા હવે પછી જન્મવાના તેમના તથા અપો (લોકો) જેઓ આગળ હતાં તથા હમણાં છે, તથા અમે જેઓ દેશોની આખાદી કરનારા છીએ, (એ સર્વેની) સંપત્તિને માટે તથા તેમની પીડા દુર કરવાને માટે, (હોરમજદ તથા યજ્ઞદોને) આ (ભેટો) વધારે ને વધારે અમે અર્પણ કર્યે છીએ.

ભલાધ કરનારા અપો (માણસો)ની, ભલાધ કરનારી અપો (સ્ત્રીઓ)ની, અપોઘના કાર્ય કરનારા અપો (માણસો)ની, અપોઘનાં કાર્ય કરનારી અપો (સ્ત્રીઓ)ની, નેક કાર્ય કરનારા અપો (માણસો)ની, પવિત્ર કાર્ય કરનારી અપો (સ્ત્રીઓ)ની, (આખાદી તથા ચઢતી કળાને માટે તથા તેમની ઉપર આવી પડતી પીડાને દુર કરવાને માટે દાહાર હોરમજદ તથા યજ્ઞદોને અમે ભેટ અર્પણ કર્યે છીએ).

(વીસ૦ ક૦ ૧૧ ક૦ ૧૩-૧૪.)

વીરપાયમય ઉશ્તતાતેમ યજ્ઞમધદે, યા નરશ્ સાદ્રા દ્રેવતો. ઉશ્તતાતેમ અકરનેમ યજ્ઞમધદે.

સંપૂર્ણ આનંદ જે દુષ્ટ માણસની પીડા (છે), (તેને) અમે યાદ કર્યે છીએ. અનંત આખાદીને અમે યાદ કર્યે છીએ. (વીસ૦ ક૦ ૧૮ ક૦ ૨.)

સ્પેન્ટેમ અહુરેમ મજ્જદામ યજ્ઞમઘદે, સ્પેન્ટેમ અમેષે સ્પેન્ટે યજ્ઞમ-
ઘદે, સ્પેન્ટેમ નરેમ અષવનંમ યજ્ઞમઘદે, સ્પેન્ટેમ પરસ-અશ્વેમ યજ્ઞમઘદે,
સ્પેન્ટામ વંઘઉહીમ આરમઘતીમ યજ્ઞમઘદે, સ્પેન્ટો-દાતાઘશ દામાનં
અષવનો યજ્ઞમઘદે.

આખાદી કરનાર હોરમજ્જદને અમે યાદ કર્યે છીએ, આખાદી કરનાર
અમેષાસ્પદોને અમે યાદ કર્યે છીએ, આખાદી કરનાર અષો નરને
અમે યાદ કર્યે છીએ, આખાદી કરનાર ભવિષ્યવેતાની બુદ્ધીને અમે
વખાણ્યે છીએ; આખાદી કરનાર ભલી આર્મઘતીને અમે યાદ કર્યે
છીએ. (દુન્યાની) આખાદીને માટે પેદા કરેલી અષો સૃષ્ટિને અમે
વખાણ્યે છીએ.

(વીસં ૬૦ ૧૯ ૬૦ ૧.)

હા જ ને હુષોઘથેમા, હા-ને ઉતયૂઘતીમ દાત તેવીષીમ, વંઘઉ-
ઉશ મનંઘહો અરેખ્ધે.

કારણ કે તે (ગાય હોર) આપણી કીંમતિ મતા (છે), (તથા)
નેક દાનતની ઇચ્છામાં તે આપણને બળ (તથા) જોર આપે છે.

(હા ૪૮ ૬૦ ૬.)

અલ હવો મજ્જદા ઇજ્જયા આશ્વઘતિશયા, યે દઘેનાંમ વોહૂ
સારશ્તા મનંઘહા.

જે કોઈ (આ માજ્જદયસ્ની જરથુશ્તિ) હીનને નેક મનશનીથી શ્રેષ્ઠ
ગણે છે તે પોતે, હે હોરમજ્જદ! પુષ્કળપણું તથા આખાદી (તું મૃળ) (છે.)

(હા ૪૯ ૬૦ ૫.)

તઘેયા મજ્જદા શ્વહ્મી આદાંમ નિપાઝાઘહો, મનો વોહૂ ઉઝ્નસયા
અષાઉનાંમ, નંમસયા યા આર્મઘતિશ ઇજ્જયા.

નેક મનશની, અષો (લોકો)નાં રવાનો તથા ભક્તિ જેને લીધે
નમ્રતા તથા આખાદી (હોય છે) (તે), અહો હોરમજ્જદ! તારા આશ્રય-
માં હું સોપું છું (અથવા અર્પણ કરું છું.)

(હા ૪૯ ૬૦ ૧૦.)

કથા મજ્જદા રાન્યો-સ્કેરેતીમ ગાંમ ઇપસોઘલ, યે-હીમ અહ્માઘ
વાસ્રવઘતીમ સ્તોઘ ઉસ્યાલ.

(આ) આનંદમય જગતને, અહો હોરમજ્જદ! (તે માણસ) કેવી
રીતે ચાહે, કે જે તેને સદા આખાદીથી ભરપુર ઇચ્છે?

(હા ૫૦ ૬૦ ૨.)

વોહુ ક્ષર્ધેમ વધરીમ ખાગેમ અધળી-અધરિશ્તેમ વીદીષેન્નાધશ
ધજ્જીયીત્ અપા અન્તરે-ચરધતી બ્યઝ્ઞાથનાધશ.

સારી સત્તા (જે) પસંદ કરવા જોગ તથા ઘણીજ મદદ આપનારી
હોલત (છે તે), અષોધને લીધે તથા પવિત્ર કાર્યોને લીધે, (દુન્યાનાં
લોકોમાં) આખાદી, સુખ ઇત્યાદી સ્થાપે છે. (હા ૫૧ ૬૦ ૧.)

વીરુપા-તા પેરેસાંસ, યથા અપાત્ હયા ગાંમ વીદત્ વાસ્તરયો
બ્યઝ્ઞાથનાધશ ઐરેબો હાંસ હુખ્રતુશ નેમંદ્વહા.

ઉદ્યોગી (માણસ), (જે) પોતાનાં (સારાં) કાર્યોને લીધે નેક, (તથા)
નમ્રતાની સાથે સાફ ડહાપણ ધરાવનાર માનવી, (તે) આ સઘળા
(વીષયોના સંબંધમાં) પુછનારો (છે), જેથી તે અષોધથી દુન્યાં
આખાદ કરે. (હા ૫૨ ૬૦ ૫.)

સ્તઝ્ઞામિ મઝેઘમચ વારેમચ, યા-તે કંહરૂપેમ વક્ષયતો, ઐરેપતુશ
પઘતિ ગધરિનાંમ; સ્તઝ્ઞામિ ગરયો ઐરેજન્તો, યથ હઝ્ઞામ ઉરરૂધુપ.
સ્તઝ્ઞામિ જાંમ પેરેયવીમ પથનાંમ વેરેજયંદ્વહાંમ, આપરાંમ ઐરે-
શ્રીમ તે હઝ્ઞામ અપાઉમ, સ્તઝ્ઞામિ જંમે યથ રઝ્ઞાધહે હુખઝ્ઞાધ-
ધિશ અઉર્વો ચરાનંમ.

હું વાદળોને તથા વરસાદને વખાણું છું, કે જે તારાં શરીરને
પહાડોનાં મથાળાં ઉપર વધારે છે; બુલંદ પહાડો કે જ્યાં, હે હોમ!
તું ઉગે છે, તેમને હું વખાણું છું. હે અપો હોમ! તારી જતન કરનારી
માતા (કે જે) વિસ્તારવાળી, બોદણી અને ફળદ્રુપ જમીન (છે તે)
ને હું વખાણું છું. ભુમીના જુદા જુદા વિભાગોને હું વખાણું છું, કે
જ્યાં ખેતરની ઉપર (તારો) પ્રખ્યાત સુગંધ ફેલાવતો, તું ઉગે છે.

(હા ૧૦, ૬૦ ૩.)

૧. જરથોશ્તિ ધર્મમાં વૃદ્ધિ કેવો મહાન ભાગ ભજવે છે, તે આ કુડી બંધ :
રાઝો ઉપરથી સિંધ થાય છે. કલ્યાણ, સખાવત, દાન, દયા ઇત્યાદી સદગુણો
'વૃદ્ધિ' કરવા માટે અવશ્યના છે, તેથી તેમની આવશ્યકતા આપોઆપ સાબીત થાય

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

ભ્રમન્તે બ્રહ્મનિર્વાણમૃષયઃ ક્ષીણકલ્મષાઃ

છિન્નદ્વૈધા યતાત્માનઃ સર્વભૂતહિતે રતાઃ

(ભગવદ ગીતા, ૫-૨૫.)

જે રીશેઓના પાપોનો ક્ષય થયો છે, જેમણે દ્વૈતપણું ત્યાગ્યું છે, જેમણે પાતાની ઉપર કાણુ મેળવ્યો છે, જેઓ સર્વે પ્રાણીઓના હિત માટે આતુર છે, તેઓ પ્રભુની શાંતિ પામે છે.

મોક્તારં યજ્ઞતપસા સર્વ લોકમહેશ્વરમ્ ।

મુહુરં સર્વભૂતાનાં જ્ઞાત્વા માં શાન્તિમૃચ્છતિ ॥

(ગીતા ૫-૨૬.)

જે મને સઘળા યજ્ઞો અને તપોનો ભોગવનાર, જગતના સર્વ લોકોનો મહેશ અને સર્વ પ્રાણીઓનો મિત્ર અને પ્રેમી લેખે પિછાણે છે, તે શાન્તિને પામે છે.

વૃદ્ધિમાં રાજસિક સ્વભાવવાળાઓનું વર્તન અધ્યાય ૧૬ માં આપ્યું છે. તેનો સાર આ છે :

આત્મસમ્ભાવિતાઃ સ્તબ્ધા ધનમાનમદાન્વિતાઃ

યજન્તે નામયજ્ઞેન્તં દમ્ભેનાવિધિપૂર્વકમ્ :

(ગીતા ૧૬, ૧૭.)

ખડાઇ મારતા, જફ્રિ, નાણાના ગર્વ અને ધુંધમાં ડુબેલા, તેઓ દેખાદેખીને સાડું માત્ર મોઢેથી યજ્ઞો કરે છે, જે શાસ્ત્ર વિધિથી ભલટા છે.

Watch lest prosperity destroy generosity. (Plautus.)

Arrogance is the outgrowth of prosperity.

(Vauvenargues.)

૧. પ્રાણીઓના હિતમાં તેમની વૃદ્ધિ, તેમનું સુખ, તેમની આરોગ્યતા, દિત્યાદી પ્રત્યેક કલ્યાણ સમાઇ નય છે. આ હિત સાત્વિક સ્વભાવ દેખાડે છે.

To rejoice in the prosperity of another is to partake of it. (W. Austin.)

He that swells in prosperity will be sure to shrink in adversity. (Colten.)

Everything in the world may be endured, except only a succession of prosperous days. (Goethe.)

Remorse goes to sleep during a prosperous period and wakes up in adversity.¹ (Henry Giles.)

Prosperity is the touch-stone of virtue; for it is less difficult to bear misfortunes than to remain uncorrupted by pleasure. (Tacitus.)

Prosperity is not without many fears and distastes; and adversity is not without comforts and hopes. (Bacon.)

Happy it were for us all if we bore prosperity as well and as wisely, as we endure adverse fortune. (Southey.)

A weak mind sinks under prosperity as well as under adversity. A strong and deep one has two highest tides—when the moon is at the full, and when there is no moon. (Hare.)

To speak in a mean, the virtue of prosperity is temperance, the virtue of adversity is fortitude, which in morals is the more heroic virtue. (Bacon.)

To bring the best human qualities to anything like perfection, to fill them with the sweet juices of courtesy and charity, prosperity, or at all events, a moderate amount of it, is required,—just as sunshine

is needed for the ripening of peaches and apricots.¹

(*Alexander Smith.*)

Prosperity makes few friends. (*Vauvenargues.*)

More in prosperity is reason tost, than ships in storms, their helms and anchors lost. (*Sir J. Denham.*)

In a state, pecuniary gain is not to be considered to be prosperity, but its prosperity will be found in righteousness. (*Confucius.*)

Prosperities can only be enjoyed by those, who fear not to lose them. (*Jeremy Taylor.*)

The mind that is much elevated and insolent with prosperity, and cast down with adversity, is generally abject and base. (*Epicurus.*)

It is one of the worst effects of prosperity to make a man a vortex instead of a fountain; so that instead of throwing out, he learns only to draw in.

(*Beecher.*)

Believe in the Lord your God, so shall ye be established; believe His prophets, so shall ye prosper.

(*II Chronicles, XX-20.*)

Thus saith God, why transgress ye the commandments of the Lord, that ye cannot prosper? Because ye have forsaken the Lord, he hath also forsaken you.

(*II Chronicles, XXIV-20.*)

1. This somewhat explains the Zoroastrian standpoint, as Lord Zarathushtra enjoined His followers to follow mostly the Path of Action (*Karima Marga*) as distinguished from the Path of *Sanyasa* or Renunciation. The path enjoined in the *Bhagvad Gita* follows that pointed by the blessed Lord Zarathushtra, as excellently expounded by Lokmanya Bal Gangadhar Tilak in his commentary.

Wherefor doth the way of the wicked prosper? Wherefor are all they happy that deal very treacherously? Thus saith the Lord, Behold I will pluck them out of their land, and pluck out the house of Judah from among them. *(Jeremiah, XII-14.)*

And he said unto me, The Lord, before whom I walk, will send his angel with thee, and prosper thy way. *(Genesis, XXIV-40.)*

And as they went forth, Jehoshaphat stood and said, Hear me, O Judah, and ye inhabitants of Jerusalem; Believe in the Lord your God, so shall ye be established; believe his prophets, so shall ye prosper. *(II Chronicles, XX-20)*

And he (Uzziah) sought God in the days of Zechariah, who had understanding in the visions of God: and as long as he sought the Lord, God made him to prosper. *(II Chronicles, XXVI-5.)*

But his (the blessed man's) delight is in the law of the Lord; and in his law doth he meditate day and night. And he shall be like a tree planted by the rivers of water, that bringeth forth his fruit in his season; his leaf also shall not wither; and whatsoever he doeth shall prosper. *(Psalms, I-2-3.)*

Let them shout for joy, and be glad, that favour my righteous cause: yea, let them say continually, Let the Lord be magnified, which hath pleasure in the prosperity of his servant. *(Psalms, XXXV-2.)*

Save now, I beseech thee, O Lord; O Lord, I beseech thee, send now prosperity. *(Psalms, 118-25.)*

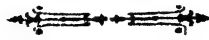
Pray for the peace of Jerusalem; they shall prosper that love thee. Peace be within thy walls, and prosperity within thy palaces. (*Psalms, 122-(6-7).*)

In the day of prosperity be joyful, but in the day of adversity consider: God also hath set the one over against the other, to the end that man should find nothing after him. (*Ecclesiastes, VII-14.*)

If thou wert pure and upright, surely now he would awake for thee, and make the habitation of thy righteousness prosper. (*Job, VIII-6.*)

Verily He has given thee in abundance; then pray to thy Lord and stand upright. (*Koran, CVIII-1,2.*)

ધમાન-શ્રદ્ધા.

હુઆમે તમચિત યિમ કરેસાનીમ અપ-શ્રદ્ધેમ નિષાધયલ, યો રચોસ્ત ક્ષત્રો-કામ્ય. યો દવત નોઇલ મે અપાંમ આશ્રવ અર્ધવિશતિશ વરેધ્યે દંઘહુવ ચરાલ; હો વીરપે વરેધનાંમ વનાલ, ની વિરપે વરેધનાંમ જનાલ.

કેરેસાની જે પાદશાહી ઇચ્છાને લીધે ઘણો મગરૂર થયો હતો, તેને હોમે પાદશાહી ઉપરથી દુર કરીને નીચે બેસાડયો. જે (કેરેસાની) (પોતાની પાદશાહીના વખતમાં) (મગરૂરીથી) (નીચે પ્રમાણે) બોલતો હતો:-હવે પછી મારા મુલકમાં, કોઇ (શ્રદ્ધાળુ) આશ્રવન શીક્ષક (જરથોસ્તી ધર્મનો) ફેલાવો કરવાને ફેરે નહી, (કારણકે) તે (મારા) તમામ વધારાનો નાશ કરશે (તથા) (મારી) તમામ વૃદ્ધીની પાયમાલી કરશે. (હોમ ચરત ૩૦ ૨૪.)

યો અષેમ સ્તઓઘતિ, ક્રઓરેલ-ક્રક્ષાનિ અવિ મનો જરજદાતો-ઇલ અઘહુયલ હુચ, હો માંમ સ્તઓઘતિ યિમ અહુરેમ મજદાંમ.

જે કોઈ અર્પણ કરેલાં હોયનાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાર્થી અષોધને વખાણે છે, તે માનવી મને અહુરમજ્દને વખાણે છે. (હાદોખત નુસ્ક ૫૨. ૧. ૬૦ ૩.)

પદ્ધતિ-શે અઘ્ઓખત અહુરો મજ્દાઓ, હાઉ બા અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, યાંમ બા ના પસ્ય કંઘઉહરેધતિ હઘ્ઓમહે હુતહે અપેમ સ્તઘ્ઓધતિ, ક્સસ્તવનો હુમતય હૂખતય હવરશ્તય, નિજ્ઞખરેમ્નો દુશ્મતય દુજ્ઞખતય દુજ્ઞવરશ્તય.

અહુરમજ્દે તેને (અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબને) પાછો જવાબ આપ્યો કે, હે અષો જરથુશ્ત્ર! ક્રિયાર્થી કુટેલો હોમ પીધા પછી પવીત્ર વિચાર, પવીત્ર વચન અને પવીત્ર કાર્ય પ્રાપ્ત કરીને દુષ્ટ વિચાર, દુષ્ટ વાણી તથા દુષ્ટ કાર્ય રદ કરીને (જે એક માણસ) એક અપેમ વોહુ (શ્રદ્ધાર્થી) ભણે તો, તે (એક અપેમ વોહુ) જર (સો અપેમ વોહુની ભરાબર છે).

(હાદોખત નુસ્ક ૫૨. ૧. ૬૦ ૬.)

આઘત્ દીશ આવઘેધયમહિ સ્તઘ્ઓપહે અપ્યેહે તખ્મહે તનુ-માંધહે દરષિ-દઘ્ઓશ આહૂધ્યેહિ દનઘ્ઓશ્ચ યસ્નાઘ્ય વહ્માઘ્ય દનઘ્ઓશ્ચાઘ્ય ક્સસ્તયઘ્ય. આઘત્ દીશ આવઘેધયમહિ જરથુશ્ત્રહે સિપતામહે અપઘ્ઓનો ક્વપેઘ્ દનઘ્ઓશ્ચ યસ્નાઘ્ય વહ્માઘ્ય દનઘ્ઓશ્ચાઘ્ય ક્સસ્તયઘ્ય, આઘત્ દીશ આવઘેધયમહિ તવ આતશ્ પુશ્ચ અહુરહે મજ્દાઓ દનઘ્ઓશ્ચ યસ્નાઘ્ય વહ્માઘ્ય દનઘ્ઓશ્ચાઘ્ય ક્સસ્તયઘ્ય.

(અહુરમજ્દને) ખુશી કરવાને કાજ બળવંત માંધના તન-વાળા, (દેત્યોને મારવાને માટે) જોરાવર હથ્યાર રાખનાર, અહુર-મજ્દના નીચમ પ્રમાણે ચાલનાર (તથા) પ્રખ્યાત નામવાળા અષો સરોપ યજ્ઞને માટે, અષો સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રના ફરોહરને માટે, તથા અહુરમજ્દના પુત્ર તું આતશને માટે આ (ભેટ), (તેઓના) આરાધના કરવાને, ખુબીઓ ગાવાને, (તેઓને) ખુશી કરવાને (તથા) તેઓની વખાણ કરવાને સારું અમે પ્રગટ કર્યું છીએ.

(હા ૪. ૬૦ ૨૩.)

યત્ હે પુશ્ચ ઊસ-જયંધથે ઉર્વાક્ષયં કુરેસાસ્પસ્ય તકઘેષો અન્યો દાતો-રાજો.

તેને ત્યાં (ધ્રીતને ઘર) બે છોકરા ઉચ પદવીમાં જન્મ પામ્યા

(જેઓના નામ) ઉરવાક્ષ અને કેરશાસ્ત્ર હતાં. (તેઓમાંનો) એક ઉર્વાક્ષ દીનદાર (શ્રદ્ધાળુ) તથા ઇનસાફનો માર્ગ દેખાડનાર (હતો).

(મોટી હોમ યશ ૬૦ ૧૦.)

મજ્જદયસ્નો અહિં મજ્જદયસ્નો જરથુશિરશ ક્વરને આસ્તુ-
તસ્યા ક્વરેતસ્યા, આસ્તુયે હુમતેમ મનો, આસ્તુયે હુખતેમ વચો,
આસ્તુયે હુવરેતેમ શ્યોથનમ, આસ્તુયે દ્યેનાંમ વંદ્વદિહીમ માજ્જ-
દયસ્નીમ ક્સપાયઝોઞ્ઞાંમ નિધાસ્નધથિપેમ, અઘેત્વદથાંમ
અષઝોનીમ. યા હાધતિનાંમયા ઝ્યેધનતિનાંમયા મજિશતાયા
વહિશતાયા, સ્ત્રઘેશતાયા યા આહધરિશ જરથુશિરશ.

હું માજ્જદયસ્ની છું; માજ્જદયસ્ની જરથુશિર તરીકે (માજ્જદયસ્ની
દીનની) વખાણ કરનારો તથા (તેની ઉપર) વિશ્વાસ રાખનાર તરીકે
(થવાને) હું પસંદ કરું છું. પવિત્ર વિચારેલા વિચારને હું વખાણું
છું, પવિત્ર ઉચરેલાં વચનને હું વખાણું છું તથા પવિત્ર બળવેલાં કર્મને
હું વખાણું છું.

ભટ્ટી માજ્જદયસ્ની દીન (જે) ઝઘડો મટાડનારી, હથ્યાર છોડ-
વનારી, સ્વતંત્રપણું આપનારી તથા અષો છે, તેની હું સ્તુતી કરું છું.
પવિત્ર ઉચરેલા વચનને હું વખાણું છું તથા પવિત્ર બળવેલાં કર્મને
હું વખાણું છું. હાલમાં જેટલી દીનો હસ્તિમાં છે તથા જેટલી હવે
પછી થશે, તે સર્વેમાં સર્વેથી મોટી, સર્વથી શ્રેષ્ઠ તથા સર્વથી ઉત્તમ
જે (દીન છે) તે અહુરમજ્જદની જરથુશિર છે. તમામ આશીષો અહુર-
મજ્જદની તરફથી (છે, એમ) હું કબુલ કરું છું. (હા. ૧૨. ૬૦ ૮-૯.)

આઝ્મત્ર યથા તુ ઈ અહુર મજ્જદા મેંદ્રહાયા વઝોયસ્યા
દાઝોસ્યા વરેશ્યા યા વોહુ. અથા તોધ દદેમહી અથા ચીશમહી
અથા યથા આઈશ યજમદદ. અથા નેમજ્યામહી અથા ઈધધદા-
મહી યથા મજ્જદા અહુરા.

અઝે અહુરમજ્જદ! જે કાંઈ સાઈ (છે) તેને જે પ્રમાણે તે
વિચાર્યું, તું બોલ્યો, તે પંદા કીધું તથા તે કાર્ય કીધું, તેજ પ્રમાણે
અમે તને ગણ્યે છીએ, તેમજ તારી ખુબી પીછાણ્યે છીએ, તેમજ
તને ચાહ કર્યે છીએ. હે અહુરમજ્જદ! એ પ્રમાણે અમે તને નમ્યે
છીએ, એ પ્રમાણે અમે તારા કરજદાર છીએ. (હા ૧૩ ૬. ૫.)

ક્રૌંચોર્તીમયા આસ્તઘ્વૌર્ધ્વનૌમયા દઘ્વેનયાઘ્વૌ માજ્જદયસનોધશ્ચ
યજ્જમધદે.

માજ્જદયસની હીન ઉપર વિશ્વાસને તથા (તેની) સ્તુતીને અમે
યાદ કર્યે છીએ. (હા ૧૩ ૩૦ ૮.)

જરથુશ્ત્રહે સ્તવાઘ્વૌ યજ્જમધદે. જરથુશ્ત્રહે દઘ્વેનાંમ યજ્જમધદે.
જરથુશ્ત્રહે વરેનૌમચ હકઘ્વેષૌમચ યજ્જમધદે.

જરથુશ્ત્રના વચનોને અમે યાદ કર્યે છીએ. જરથુશ્ત્રની હીનને
અમે યાદ કર્યે છીએ. જરથુશ્ત્રના માર્ગને તથા ધર્મની સાથે અમે
એકતાર બન્યે છીએ. (હા ૧૬. ૩૦ ૨.)

યેંદ્રહે ધ્રુવ મજ્જદાઘ્વૌ યસૈનૌમ ચિનસ્તિ યથ દાત અહુરદે.

યેંદ્રહે (એ મન્ત્ર બોલતાં) (ભણનાર) જે પ્રમાણે અહુરના
નીચમને (કુણલ રાખે છે), તે પ્રમાણે આ જગાએ મજ્જદાની ભક્તિને
પણ સ્વિકારે છે. (હા ૨૧ ૩૦ ૧.)

થ્વોઃ સ્તઘ્વૌતરસચા માંધ્રનસચા અહુર મજ્જદા અઘ્વૌગેમદઘ્વેચા
ઉસમહિચા વીસામદઘ્વેચા યત મીજ્જદૈમ મવઘ્વેથૈમ ક્રદદાથા દઘ્વે-
નાખ્યા મજ્જદા અહુરા.

અમે અહુરમજ્જદ તારી વખાણ કરનારા તથા માંધ્રવાણી જાણુ-
નારા તરીકે અમે પોતાને ઓળખાવ્યે છીએ, અમે પસંદ કર્યે છીએ,
તથા અમે કુણલ રાખ્યે છીએ. હે અહુરમજ્જદ! મારા જેવા હીનદારોને
જે બદલો તેં આપ્યો છે, તેટલો બદલો આ તથા અદ્રધ્ય જગતને
માટે હે અહુરમજ્જદ! તું પોતે અમને દે, કે તેને લીધે સદાકાળ તારી
તથા અપોધની મીત્રતાને અમે પહોંચ્યે. (હા ૪૧. ૩૦ ૫-૬.)

હૃક્ષય અજૌમચીત યો જરથુશ્ત્રો કૃતૌમાં નૌમાનનાંમચ વીસાંમચ
જન્તુનાંમચ દઘ્વ્યુનાંમચ અઘ્વંહાઘ્વૌ દઘ્વેનયાઘ્વૌ અનુમતયઘ્વેચ
અનુષ્પતયઘ્વેચ અનવર્ષતયઘ્વેચ યા આહુમરીશ જરથુશ્ત્રીશ.

આ હીન કે જે અહુરમજ્જદી જરથુશ્ત્રિ છે, તેના મત પ્રમાણે તથા
તેના વચન પ્રમાણે તથા તેના કાર્યો પ્રમાણે ઘરોના, મોહલ્લાઓના,

કર્યાઓના તથા દેશોના આગેવાનોને હું જરથુશ્ત્ર, તે માર્ગ^૧ દેખા-
ડનાર બનીશ. (હા ૧૦ ૬૦ ૧૦.)

ક્રા તે વેરને અહિ દએનય અપાઉમ અહુર મજદ.

હે અષો અહુરમજદ! (તે અષો પેગમબર) ની (જાહેર કરેલી)
હીન પ્રમાણે (હું માત્ર) તારી ઉપર વિશ્વાસ રાખું છું.

(વીસ. ૬. ૫ ૬૦ ૩)

અહમિ દાંમ અહમિ ચિથ્રે અહમિ જઝાષે, અહમિ કષથ્રે, અહમિ
રતવો, અહમિ આયપતેમ યત અહુરહે મજદાઓ ક્રઝારેલ-ક્રઝનિ
અવિ મનો જરજદાતોમલ અંઘહુયત હય.

અર્પણ કરેલાં હૈયાંની સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાથી, અમારી પોતાની અક્રદ
પ્રમાણે, પોતાની રૂઢી પ્રમાણે, પોતાની ખુશી પ્રમાણે, પોતાની
શક્તિ પ્રમાણે, પોતાના દરજ્જા પ્રમાણે (તથા) અહુરમજદન
(આપેલી) (અમારી) પોતાની શક્તિ પ્રમાણે (અહુનવદ ગાથાને
અમે યાદ કર્યે છીએ). (વીસ. ૬૦ ૧૪ ૬૦ ૨.)

અના માંધ્રા મજિશ્તમ વાઉરોમમદી અક્રસા હિજવા.

આ (તારા) માંધ્રની મારફતે (અમારી) જીલ (ની વાકચાતુરી)
થી મોટા દુષ્ટ માણસોને અમે શ્રદ્ધાવાન બનાવી શક્યે.

(હા ૨૮ ૬૦ ૫.)

પરા મજે યાઝાંઝહે અહ્માધ ને સજદયાઝ અઝાદનો પદતી.

મહાન બનાવોની પૂર્વે દરેક મનુષ્યને પોતાને માટે (પોતાની)
પસંદગીથી શ્રદ્ધા (હોવી જોઈએ).^૨ એ વીધે અમારેથી જાણવાને (તમે)
જાગ્રત (થાઓ)! (હા ૩૦ ૬. ૨.)

યઝંયા દનઝાષેન્ અહુરેમ હુમથ્યાઘથ યઝાંથનાઘથ ક્રઝારેલ
મજદાંમ.

વળી જોઓ (ધર્મ ઉપર) વિશ્વાસ રાખીને પવીત્ર કાર્યોથી
અહુરમજદને ખુશી કરે છે, (તેઓએ પણ) (અપોધ પસંદ કરી.)
(હા ૩૦ ૬ પ.)

૧. જુલો ઉપલા “માર્ગ” અને “માઝદયરની દએન”ના વિષયો. ૨. ત્યારે જોર
અવગણી નાવાનનાની બી જગત ? અદા નિના ગવતે અને અગેશાઅપેતા આશાનારના

યેજી આઘશ નોઘલ ઉર્વાને અદ્વાઓ અઘળી-દૈરશતા વખ્યાઓ
અલ વાઓ વીરપેંગ આયોઘ.

જે પેહલી નજરે (શરૂઆતમાં) કોઈ માણસ ધર્મની હકીકત
ન માન્ય રાખે તો, (પાછળથી) સાક્ષાત-જાહેર સાબેતીઓથી, તેનો
વિશ્વાસ વધારે દ્રઢ થશે. (હા ૩૧ ફ. ૨.)

જવન્તો વીરપેંગ વાઉરયા.

જેથી સઘળા માણસોને હું હીન ઉપર વિશ્વાસ રાખનાર બનાવું.
(હા ૩૧ ફ૦ ૩.)

યદ્રા વરેનંગ વસાઓ દાયેતે.

જે (કાર્ય તથા હીનનાં હુકમો) તરફ (અમારી) ઇચ્છા (તથા
અમારી) શ્રદ્ધા (અથવા પસંદગી) મુકરર કરવામાં આવે; (એટલે
જે કાર્ય કરવાને અમારી ઇચ્છા હોય તથા હીનના જે હુકમો ઉપર
અમારી શ્રદ્ધા હોય, તે પાર પાડવાને માટે તે અમને તાકાત તથા
અક્કલ હીધી.) (હા ૩૧ ફ૦ ૧૧.)

હમ્મ તલ વહિશતાયીલ યે ઉષુરયે રયસચીલ દહમહ્યા કયાંસ
મજ્જદા અહુરા યેહ્યા-મા અઘથિશચીલ દુએથા.

જે (વીપે) ની મને શંકા (છે) તેનો અંત' (લાવવાને માટે)
હે સર્વ ઉપર રાજ્યદંટ ભોગવનાર અહુરમજ્દ! ઘણી હુશયારીથી
(આપેલા) ધાર્મિક (માણસ) ની ધર્મ સંખંધી કેળવણી (અથવા
શીખામણ), સર્વ પ્રકારે સર્વથી શ્રેષ્ઠ (છે). (હા ૩૨ ફ૦ ૧૬.)

ફ્રા-મોઘ ક્રૈવોઝજદમ્ અરેથા, તા યા વોહ પવાઘ મનંઘહા
યરનેમ્ મજ્જદા દેમાવતો અલ વા અપા સ્તઓમ્યા વચાઓ.

(ધર્મ ઉપર અમારા વિશ્વાસની) મૂળ નેમ (શું તે) મને તું
જણાવ, જેથી પવીત્ર જ્ઞાનતથી, હે અહુરમજ્દ! તારા જેવાની આરા-
ધના તેમજ તારી કીર્તિની વાણી અંતઃકરણથી હું જારી રાખું.
(હા ૩૩ ફ૦ ૮)

દદતેમ દાતા અહ્યા અંઘહેઉશ વીરપા મએથા, યથા વાઓ
યજ્ઞસચા ઉર્વાઘવાઓ સ્તવસ્ અયેની પઘતી.

આ કુન્યામાં (માફ) તમામ જીવન ગાળવા વીષે એવી પ્રેરણા કર, જેથી વધારે ભક્તિ ભાવથી તારી ભક્તિ કરનાર તથા તારી કીર્તિ ગાનાર સમાન, (હું) તારી નજદીક પહોંચું. (હા ૩૪ કં ૬.)

અતઃ ત્વ મોઘ દાઘશ્ચ અર્પેમ, હિત્ત્વ મા જજ્ઞોજજ્ઞોમી, આર્મ-
ધતી હુચિમ્નો ધત્ત્વ આર્પેમ, પર્ણસાચા નાચ્ચો યા તોઘ એહા પરશ્તા,
પરશ્તેમ જી શ્વા યથના તત્ત્વ એમવતાંમ; હિત્ત્વ શ્વા ક્ષયાંસ અચ્ચર્પેમ
દયાત્વ એમવન્તેમ.

તુ મને અપોધ દે, કારણકે તે (હું) મારે માટે ખચીત માંગું છું, (જેથી) આર્મધતિ (નમ્રતા) પ્રમાણે ઘરાઘર ચાલનારો (હું થાઉં). અમારા સવાલો (હું) તને પુછું છું, કારણકે તારી મારફતે પુછેલો (હરેક પ્રશ્ન) અમને હિમ્મત આપનારો (છે). તારે પ્રતાપે (હિ અહુરમજ્દ!) ક્રોધપણ રાજ્યકર્તા (પાતાની) હિય ધર્યાને (એટલે પાતાનું) ધારેલું મહાભારત કાર્ય) ટકાવી રાખે છે. (હા ૪૩:૬૦-૬૦.)

ये.....अपीम अपाठं वोढु क्षत्रं मनव्रता, यांसया लक्षाथ
क्षमावतां वक्ष्यामि आ, के तावश वीरपावश चिन्वतो क्रूरा पुरतम.

જે કોઈ અપોઘને કાળે અપોઘનું અનુકરણ કરે, (તથા) ભક્તી મનશનીથી (પોતાની) સત્તા ચલાવે તેમને, (અએ અહુરમજ્દ!) તારી ભક્તિ (અથવા કીર્તિ) ગાવા) તરફ હું માર્ગ અતલાવીશ (તથા) તે સઘળાએને ચિન્વત પુલ પસાર કરાવીને લઈ જઈશ.

(131 17 50 90.)

અનયા હોઈ સ્યન્ત મનાંછહો ઉખંધાશ પ્યઓથનાશયા.
 દનમ મજ્જદાઓ પહ્લાશ આ કુઓરેત ચસનાંસયા. કવયા વીશ્તાસપો
 જરથુશત્રિશ સિપતામો ફેરપઓશત્રરયા, દાઓંછહો ઓરેજ્જશ પથો
 યાંમ દવ્યનાંમ આહુરે સઓપ્યન્તો દદાત.

હવે જ્યારે (પવીત્ર) મનસ્વીથી, ગવસ્વીથી તથા કુનસ્વીથી
 હીનના જ્ઞાન તથા ક્રિયા સાથની આરાધનાએ ઉપર વિશ્વાસ રાખીને,
 અહુરમજ્દની કીર્તિ (ગાવા) ને માટે (તેઓ તત્પર છે), (ત્યારે
 તો) સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રની હીન કબુલ કરનાર કએ ગુશ્તાસ્પ તથા
 ધર્મ ધુરધર કશોસ્તર, તે દરેકને અપોધના માર્ગો, સોશ્યન્તની
 હીન જે અહુરમજ્દે ખનાવી, તે તેઓ શિખાડશે. (હા ૫૩ ૬૦ ૨.)

પદ્ધતિ અહ્માઈ અવપત થો સિપતામો જરથુશ્ત્રો. નોધલ હે અપ-
સ્તવાને વંદ્વઉદીમ દએનાંમ માજદયસ્નીમ નોધલ અસતય નોધલ
ઉશ્તાનમય નોધલ બઓધસ્ય વીઉર્વીસ્યાલ.

(ત્યારે) જે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર તેણે તે (અંગ્રેમધન્યુશ)
ને પાછું કહ્યું કે, (અગર જો) (મારાં) હાડકાં તથા (મારો) જીવ
તથા (મારી) બુદ્ધી જીવી પડે, (તો પણ) તે (લોભ) ને ખાતર
ભક્તી માજદયસ્ની દીનને હું ધિક્કારીશ નહીં. (વંદીદાદ ૫૨. ૧૬ ૬૦ ૭.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

શ્રદ્ધાવાંલભતે જ્ઞાનં તત્પર : સંયતેન્દ્રિય :

જ્ઞાનં લબ્ધ્વા પરાં શાન્તિમચિન્તેન્નાધિગચ્છતિ ।

અજઞ્ઞાશ્રદ્ધાધાનશ્ચ સંશયાત્મા વિનશ્યતિ

નાયં લોકોઽસ્તિ ન પરો ન મુખં સંશયાત્મન : ।

તસ્માદજ્ઞાનસંમૃતં હૃત્સ્થં જ્ઞાનાસિનાત્મન :

છિત્ત્વૈનં સંશયં યોગમાતિષ્ઠોત્તિષ્ઠ ભારત

(ગીતા ૪-૩૯, ૪૦, ૪૨.)

યોગિનામપિ સર્વેષાં મદ્ભક્તેનાન્તરાત્મના ।

શ્રદ્ધાવાન્મજતે યો માં સ મે યુક્તતમો મત : ।

(ગીતા ૬-૪૭.)

યો યો યાં યાં તનું ભક્ત : શ્રદ્ધયાર્ચિતુમિચ્છતિ

તમ્ય તમ્યાચલાં શ્રદ્ધાં તામેવ વિદધામ્યહમ્ ।

સ તયા શ્રદ્ધયા યુક્તસ્તમ્યારાધનમીહતે

લભતે ચ તત : કામાન્મયૈવ વિહિતાન્હિતાન્ ।

(ગીતા ૭-૨૧, ૨૨.)

ये तु धर्म्यमृतमिदं यथोक्तं पर्युपासने

श्रद्धधाना मत्परमा भक्तास्तेऽतीव मे प्रिया :

(ગીતા ૧૨-૨૦)

શ્રદ્ધાવાન, તત્પર અને ઇંદ્રિયોને કાબુમાં રાખનાર જ્ઞાન પામે છે. અને જ્ઞાન પામીને તુરત પરમ શાન્તિ મેલવે છે. અજ્ઞાન, અશ્રદ્ધાળુ અને સંશયી, વીનાશ પામે છે. સંશયીને (સાફ) આ લોક નથી, અને પરલોક નથી, અને સુખ પણ (મળતું) નથી. માટે અજ્ઞાનથી ઉભા થયેલા અને હૃદયમાં રહેલા આ તારા સંશયને, જ્ઞાનરૂપી તલવારથી છેદીને, હે ભારત! ઉઠ અને યોગ કરવા માંડ.

સર્વે યોગીઓમાં પણ મને પોતાનો અંતરાત્મા અપીંને, જે શ્રદ્ધાળુ થઇને ભજે છે, તેને મેં યોગીઓમાં ઉત્તમ ગણ્યો છે.

જે જે ભક્તો, જે જે (દેવતાની) મૂર્તિને શ્રદ્ધાથી પૂજવા ઇચ્છે છે, તેની તેની, તે તે મૂર્તિમાંજ હું અચળ શ્રદ્ધા બેસાડું છું. તેવી શ્રદ્ધાવાળો તે (ભક્ત) તે (દેવતા)નુંજ આરાધન ઇચ્છે છે, અને તે (આરાધન) થી મેંજ (શ્રી કૃષ્ણેજ) નિર્માણ કરેલાં, તે તે ઇષ્ટ કૃષ્ણોને પ્રાપ્ત કરે છે.

વળી જેઓ શ્રદ્ધાળુ, મારો આશ્રય રાખીને અને (મારા) ભક્તો બનીને આ પૂર્વે કહેલું ધાર્મિક અમૃત છે તેનું હુકમ પ્રમાણે સેવન કરે છે, તેઓ મને અત્યંત પ્રિય છે.

किये बिना मागे बिना, जान बिना सब कछु आय.

काहेको मन कल्पये, सहेज रहे समाय !

કર્ચા, માંગ્યા અને જાણ્યા વિના સર્વ બનવાનું બને છે, ત્યારે આગળથી કલ્પના અને ચિંતા શા માટે કરવી ? (ઇશ્વર આજ્ઞાને આધીન) સર્વે સહેલાઇથી બનતું જાય છે.

दाता नदी एक सम, सब कोईको देत.

हाथ कुंभ जीसका जैसा, तैसाही भर लेत.

દાન દેનાર અને નદી એક સમાન છે. જેના હાથમાં નાનો, મોટો ઘડો હોય, તેટલું તે નદીમાંથી વિના હરકતે ભરી લઇ જાય છે.

મુઠ્ઠેકોમી દેતા હય, કપડા, લૂતા, આગ;
જીવત નર ચિંતા કરે, વાકો બડો અમાગ.

મહેશ્વર મુઠ્ઠાંને માટે પણ ઢાંકવાનું કપડું અને જાળવાને અગ્નિ
દે છે. ત્યારે જીવતા, જાગતા નરને એથી ખાત્રી ન થાય અને પોતાના
શુજરાન માટે ચિંતા થાય, તો તે ખરે અભાગ્યો છે.

અજગર કરે ન ચાકરી, પંક્તી કરે ન કામ;
દાસ કબીરા યું કહે. સબકા દાતા રામ.

અજગર અને પંખી પોતાનો ખોરાક મેળવવાને ચાકરી અથવા
મજૂરી કરતાં નથી. ત્યારે ભક્ત કબીર તમને જણાવે છે કે હરેકનો
(અન્ન, વસ્ત્ર) દેનાર ઇશ્વર પોતે છે. પ્રીત કરશે મા.

મજન મરુસે આપકે, મગહર તજા શરીર,
તેજ પુંજ પ્રકાશમે, પહોંચે દાસ કબીર.

ઇશ્વર ઉપર શ્રદ્ધા રાખીને, ભજન કરતાં, મગહર શહેરમાં કબીરે
શરીર છોડ્યું (મરણ વશ થયા). ત્યારે તાબડતોબ ચળહાનના મકા-
શના ગોળામાં ભળી ગયા (સાક્ષાત્ દર્શન થયાં).

રામ જપે અનુરાગસે, સબ દુઃખ ડાલે ધોય,
વિશ્વાસે તો હરિ મિલે, લોહા કંચન હોય.

મીતથી દાદગર કીરતારનું નામ જપે, તો તારા સર્વે દુઃખો
ધોવાઇ જશે. જેમ લોખંડ પારસમણીના સ્પર્શથી સોનું થાય છે,
તેમ શ્રદ્ધાથી તેનું નામ જપવે માનવીનો કીરતાર સાથે મેલાપ થઇ
જાય છે! (કબીરજી.)

We live by faith; but faith is not the slave
Of text and legend. Reason's voice and God's,
Nature's and Duty's never are at odds.
What asks our Father of His children, save
Justice and mercy and humility?
A reasonable service of good deeds,
Pure living, tenderness to human needs,

Reverence and trust, and prayer for light to see
The Master's footprints in your daily ways.

(*J. G. Whittier.*)

Build a little fence of trust around to-day;
Fill the space with loving work, and therein stay;
Look not through the sheltering bars upon
to-morrow,

God will help thee bear what comes,
Of joy or sorrow.

(*M. F. Butts.*)

Faith carries present loads, meets present assaults,
feeds on present promises, and commits the future to a faithful God.

(*I. L. Cuyler.*)

Youth without faith is a day without sun.

(*Ovid.*)

Faith is the substance of things hoped for, the evidence of things not seen.

(*Bible.*)

The principal part of faith is patience.

(*G. Macdonald.*)

Faith builds a bridge from this world to the next.

(*Dr. Young.*)

Faith is the subtle chain that binds us to the Infinite.

(*Mrs. E. O. Smith.*)

Faith is the flame that lifts the sacrifice to heaven.

(*J. Montgomery.*)

It is impossible to be a hero in anything, unless one is first a hero in faith.

(*Jacobi.*)

Faith is the pencil of the soul,

That pictures heavenly things.

(*Burbridge.*)

Not prayer without faith, not faith without

prayer, but prayer in faith, is the cart of spiritual gifts and graces. (H. C. Turnbull.)

Faith converses with the angels and antedates the hymns of glory. (Jeremy Taylor.)

Faith is the key that unlocks the cabinets of God's treasures. (J. Stephen.)

Strike from mankind the principle of faith and men would have no more history than a flock of sheep. (Bulwer Lytton.)

Faith draws the poison from every grief, takes the sting from every loss, and quenches the fire of every pain, and only faith can do it. (J. G. Holland.)

Life grows dark as we go on, till only one clear light is left shining on it, and that is faith.

(Mme. Swetchine.)

I'll never distrust my God for cloth and bread, while lilies flourish and the raven's fed. (Quarles.)

Faith is to believe what we do not see ; and the reward of this faith is to see, what we believe.

(St. Augustine.)

Faith is the soul of religion, and works the body. (Colton.)

A firm faith is the best theology ; a good life is the best philosophy, a clear conscience the best law, honesty the best policy, and temperance the best physic. (Aughey.)

The childlike faith that asks not sight, waits not for wonder or for sign, believes because it loves aright, shall see things greater, things divine. (Keble.)

He who believes is strong, he who doubts is weak.
Strong convictions precede great actions. (*J. P. Clarke.*)

There is a grand fearlessness in faith.

(*P. W. Robertson.*)

God does not give us ready money. He issues promissory notes and then pays them, when faith presents them at the throne. Each one of us has a cheque book.

(*T. L. Cuyler.*)

If we had strength and faith enough to trust ourselves entirely to God, and follow Him simply wherever He should lead us, we should have no need of any great effort of mind to reach perfection.

(*Fenelon.*)

Serve God and God will take care of you. Submit to His will, trust in His grace, and resign yourself into His hands with the assurance, that the Lord is well pleased with those “that hope in His mercy”.

(*Gardiner Spring.*)

Faith is a grasping of Almighty power,
The hand of man laid on the arm of God,
The grand and blessed house in which the things
impossible to me,
Become the possible, O Lord, through Thee.

(*A. E. Hamilton.*)

We make God *responsible* for our safety when we *abandon* other defence, and commit ourselves to Him.

(*A. M. claren.*)

The way to honor God is to trust His truth and hidden in His mind, you are also hidden in His love.

(*J. Hamilton.*)

Whoso trusteth in the Lord, happy is he. (*Bible.*)

Make not Christ a liar in distrusting His promises. (*Rutherford.*)

An undivided heart, which worships God alone and trusts Him as it should, is raised above anxiety for earthly wants. (*J. C. Geikie.*)

Exercise your God-given power of trust, look up ! Salvation is provided, and nothing remains to be done. Take hold ! Take hold ! Do not wait.

(*Bishop Jones.*)

We come, in our trust, unto God and the moment we so embrace Him, by committing our total being and eternity to Him, we find everything is transformed. There is life in us from God ; a kind of Christ-consciousness is opened in us, testifying with the apostle—Christ liveth in me. (*Horace Bushnell.*)

While at that dread hour, when the world cannot help you, when all the powers of nature are in vain, yea, when your heart and your flesh shall fail you, you will be enabled still to rely with peace upon Him who has said, “I will be the strength of thy heart and thy portion for ever.” (*H. Blunt.*)

And what shall I more say? for the time would fail me to tell of Gedeon and of Barak, and of Samson and of Jephthae; of David also, and Samuel and of the prophets: Who through *faith* subdued kingdoms, wrought righteousness, obtained promises, stopped the mouths of lions, quenched the violence of fire, escaped the edge of the sword, out of weakness were made strong, waxed valiant in fight, turned to

flight the armies of the aliens. Women received their dead raised to life again: and others were tortured, not accepting deliverance: that they might obtain a better resurrection. (Heb. 11-32 to 35.)

(Now the God of peace) Make you perfect in every good work to do His will, working in you that which is well-pleasing in His sight. (Heb. 13-20-21.)

Though He slay me, yet will I trust in Him.

(Job, XLIII-15.)

And behold, there arose a great tempest in the sea, inasmuch that the ship was covered with the waves, but He (Christ) was asleep. And His disciples came to Him and awoke Him, saying "Lord save us, we perish." And He saith unto them, "Why are ye fearful, O ye of little faith?" Then He arose, and rebuked the winds and the sea; and there was great calm. But the men marvelled saying, "What manner of man is this, that even the winds and the sea obey him?" (St. Matt. VII, 24-27.)

And Jesus said unto them (the disciples), "Because of your unbelief, (you could not like myself cast out the devil) for verily I say unto you, If ye have faith as a grain of mustard seed, ye shall say unto this mountain, Remove hence to yonder place, and it shall remove and nothing shall be impossible unto you." (St. Matt. XVII-20.)

Woe unto you, Scribes and Pharisees, hypocrites! for ye pay tithe of mint and anise and cummin,¹ and have omitted the weightier matters of the law, judg-

1. Show only outward compliance with religious mandates.

ment, mercy and faith—these ought ye to have done, and not leave the other undone. (*St. Matt. XXIII-23.*)

What shall we say then? That the Gentiles, which followed not after righteousness have attained to righteousness, even the *righteousness* which is of faith. (*Rom. IX-30.*)

It is good neither to eat flesh nor to drink wine, nor anything whereby thy brother stumbleth or is offended or is made weak. Hast thou faith? have it to thyself before God. Happy is he that condemneth not himself in that thing which he alloweth. And he that doubteth is damned if he eat, because he *eateth* not of faith—for whatsoever is not of faith is sin.

(*Rom. XIV-21 to 23.*)

Seest thou how faith wrought with his works and by works was faith made perfect? (*James, II-32.*)

They that trust in the Lord shall be as Mount Zion, which cannot be removed but abideth for ever.

(*Psalms, CXXV-I.*)

Faith, modesty, morality, charity, these virtues are lauded by holy men; by them one goes to the world of the gods; this road I declare, leads to the world of gods.

(*Udānvarga, X-1.*)

Faith is the greatest treasure of man in this world, for he who in this world observes this law, finds happiness.

(*Ibid. X-3.*)

The wise man in this world holds fast to faith and wisdom; those are the highest treasures; he casts aside all other riches.

(*Ibid. X-9*)

Men favoured by fortune, drink the wine of
true knowledge;
They do not, like fools, quaff the drugs of
infidelity.
The science acquired in colleges and by human
capacity,
Is like water drawn out of the well by a sieve.

(*Shah Subhan.*)

Allah did not forget thee in that term
When thou wast but the buried senseless germ:
He gave the soul, perception, intellect,
Beauty and speech and reason circumspect:
By Him five fingers to thy fist were strung,
And thy two arms upon thy shoulders hung.
O graceless one! What cause hast thou to dread
Lest He remember not thy daily bread? (*Sadi.*)

In God let those put their confidence, who are
seeking in whom to put their trust. (*Al Quran, XIV-15.*)

How can ye disbelieve in God? Ye were dead, and
He gave you life; then He will cause you to die, and
again will He give you life—then shall ye return to
Him.

(*Koran Surah, II-26.*)

Verily those who believe, and those who are Jews
or Christians or Sabians—whoso believes in God and
the Hereafter and does good—theirs is a reward with
their Lord, no fear shall come upon them, neither
shall they grieve.

(*Koran Surah, II-59.*)

Ye believers, fear God, and desire to draw
near to Him, and strive in the way of God, that ye may
be happy.

(*Koran, V-39.*)

Verily those who believe, and those who are Jews or Sabians or Christians—whoso believes in God and the Hereafter and does good¹—no fear shall come upon them, neither shall they grieve. (*Koran, V-73.*)

Ye believers, take care of your souls; he who errs shall not hurt you while ye are guided; *to God is your return*, then He will tell you what ye have done.

(*Koran, V-104.*)

Verily God will not wrong men in anything, but men do wrong themselves. *Every people has its apostle.*² Ye people, now has come to you a warning from your Lord, and a balm for what is in your bosoms, and a guide and mercy to believers. *But if thy Lord pleased*, verily all who are in the earth would have believed together. What! wilt thou then compel men to become believers?³

(*Koran X, 45,46,58,99.*)

They who believe and do Good, for them is bliss and the excellent Home.

(*Koran XIII, 28.*)

We will surely provide those who have fled their homes for God after they had been unjustly persecuted, an excellent home in this world, and the reward of the Hereafter is greater, did they but know!—They who steadfastly endure, and in their Lord do trust.

(*Koran XVI-43,44.*)

Verily we proposed faith to the heavens and the

1. See previous page also. If this does not apply to all the people of all religions equally, what can? Why is there needless quarrel for conversion when all depends upon faith in God, in the Future Life, and righteous acts according to Prophet Mahomed himself? 2. Clearest plea of Prophet Mahomed for toleration. 3. Here is the surest ground given for tolerance of others, who do not believe in Islam.

earth and the mountains, but they refused the burden and shrank from it ; but man undertook it; but verily he is unjust and foolish. (Koran, XXXII-722.)

And We have sent apostles before thee : of some We have told thee, and of others We have told thee nothing. (Koran, XI-78.)

If knowledge without religion were highly valuable, nothing would be more so than the devil.

The world is the prison of the believer and the paradise of the infidel. (Saying of Mahomed.)

Trust in God, yet tie the camel's leg.

(Saying of Mahomed.)

માથ્રવાણીની શક્તિ અને તેનો ભેદ.

કે વરેઝોમ જા થવા પોઠ સેન્ગાહા પોઠ હેન્તી.

તારા (અવસ્તાના) મંત્રા કે જ (સાણ્યાથી વિપત્તિને વખતે) રક્ષા કરે છે, (તે) મંત્રાની સહાયથી કયો માનવી શત્રુને મારનાર (છે)?
(કેમના મજ્જા.)

સરોશ અશા, તગી, તન-કર્માન, શેકકૃત જન, જન અવજર, સાલારે દામાને આહુરમજ્દ બેરસાદ.

સરોશ (ધજ્દ) (જે) અશો જોરાવર, માંધનાં શરીરવાળાં (એટલે જેનું તનજ માંધવાની), (દેવો તથા ખરાબ માણસોને મારવા માટે) ખુબીવંતું હથયાર રાખનાર, (તથા) કૃતેહમંદ હથયાર રાખનાર (તથા) હોરમજ્દની સૃષ્ટીનો સરદાર (તે મારી મઢે) પહોંચે! (સરોશ બાજ.)

યસ્નેમય વહુમંમય અઝ્ઝોજસય જવરેય આક્રીનામિ, સ્વઝ્ઝોપહે અઝ્ઝેહે, તખ્મહે, તનુમાંધહે, દરષિ-દ્રઝ્ઝોપ, આહુરયેહે.

જેરાવર, માંઘના શરીરવાળા, (દેવોને મારવાને માટે) ખગવંત હથયાર રાખનાર (તથા) હોરમજદના નીચમ મુજબ ચાલનાર, અશો સરેશ યજ્ઞની આરાધના, કીર્તિ, ચાલાકી તથા જોરને હું વખાણું છું.
(સરેશ ખાજ.)

અથ ઇમાં વચો દ્રેનજ્યોઘશ, યોઘ અંધલું વારેધઘન્યોત્તમચ અએષજ્યોત્તમચ; પન્ય અહુન વધસ્ય ક્રસ્તાવયોઘશ. અહુનમ વધરીમ તનમ પામતિ.

એ પ્રમાણે આ (નીચે જણાવેલા અવસ્તાના) મન્ત્રો જે ઘણાજ વિજયી તથા ઘણાજ તંદોરસ્તી આપનારા છે, (તે) તારે ભણવા જોઈએ. પાંચ અહુનવર તારે ગાઇને ભણવા જોઈએ. અહુનવર તનને રક્ષણ આપે છે.
(હોશખાંમ.)

નમાજ્ઞ ઓએ વીરૂપ-આગાહ અશ આવર, કેશ ફરેસ્તીદ..... દાનાએશ ઓ રાએનીદારેશ, વીરૂપ હસ્તાન્ ઓ બૂદાન્ ઓ ખેદાન્, ફરહંગાન્ ફરહંગ માંઘ સ્પેન્ત, કુ ખેદ રવાન્ હુ-પુલ ઓખ્તારેશ અજ્ઞ દોજખ, વદારદાર ઓએ આને પહેલુમ અખાંન અશોઆન્ રોશાન્ હુદ હુ-ખોએ હમા-નેકશ.

તે સર્વ આગાહીવાળા (તથા) તે રક્ષણ કરનાર માલીકને (હું) સર નમાવીને નમન (કરું છું), જેણે તમામ માણસો જોએ હમણાં છે, અગાઉ થઇ ગયાં તથા હવે પછી થશે, તે (સઘળાં)ઓના શીશ્નણ અને રેહનુમાઇને સાડ, ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા (જે) વૃદ્ધી કરનાર માંઘવાની (તે) મોકલી, કે જે (માંઘવાની) રવાનને સેહલાઇથી ચીનવત પુલ પસાર કરાવનાર, દોજખમાંથી મુક્તિ આપનાર (તથા) અશો લોકોનાં પ્રકાશિત, સુગંધી અને સર્વ ખુબીવાળાં તે ઉત્તમ સ્થળમાં (ખેહસ્તમાં) રસ્તો આપનાર છે.
(નામ સેતાયશને.)

તલ નો દાયત યજ્ઞમ, યજ્ઞત અષવનો ક્ષયમ્ ઇસાન, મોધુચ આમુયાચ, હથ અન ગાથુવ્ય વચ.

હે તમે અધિકારી (તથા) ઇચ્છા સફળ કરી ચુકેલા, અષો યજ્ઞદો! આ ગાથાને લગતા મન્ત્રોથી, જલ્દીથી તથા ઝડપથી તે (મુરાદ) અમને તમે આપો.
(આવાં અરદ્રીસુર નિયાયશ ૬૦ ૧૪.)

અમસ્થમનમ ઇષીમ અષવનમ, અપહે રતમ યજ્ઞમઘદે, અમવ-નમ, વરેશ્તાજનમ, વિત્તઅએષંધલમ, વીરૂપ ત્તઅએપાઓ તઉવંયન્તમ

વીરુપ લખએષાઓ તિતરેન્તેમ ચો ઉપેમો, ચો મધેમો, ચો ક્રતેમો,
જઓજીજીયે તરે માંથ્રેમ પન્ય ગાથાઓ.

અશોધના સરહાર અશો (તથા) પસંદ પડતી અધ્યર્થમન (નામની
અંદગી)ને અમે વખાણ્યે છીએ, (જે અંદગી) હિમ્મત આપનારી, જય
આપનારી, દેષને દુર કરનારી (તથા) સઘળી દુષ્ટતાને તોડનાર (તથા)
સર્વ ખરાબીઓને ટાળનાર (છે). જે (અધ્યર્થમન નામની અંદગી)
મહદને માટે બોલાવવા સારૂ પાંચ ગાથાવાળી માંથ્રવાણીમાં સર્વથી
પેહલો, મધ્યમાંનો, (તથા) સર્વથી છેડેનો (ભાગ છે), (એટલે અધ્યર્થ-
મન નામની અંદગી પાંચ ગાથાવાળી માંથ્રવાણીમાં સર્વથી વરિષ્ઠ છે.)
(હાવન ગ્રંથ ૬૦ ૬.)

કૃષ્ણમય માંથ્રેમ યજ્ઞમધે.

કૃષ્ણ માંથ્રને (અથવા સંપતિ આપનારા માંથ્રને) અમે વખાણ્યે છીએ.
(રપિથ્વન ગ્રંથ.)

ખરેખશ્ચ અષાહે યત વહિશતહે, મજિશત માંથ્ર, મજિશત વરેજય,
મજિશત ઉર્વઃશ્ચ, મજિશત હઃશ્ચા-વરેજય, મજિશત વીન્દઃશ્ચ દ્યૌન-
યાઓ માજદયસ્નોઽથ યજ્ઞમધે.

અષવહિશતની મુખ્ય ખાખહો (તથા) માજદયસ્ની હોનના સર્વથી
ચઢતા માંથ્ર (જે) અસર કરવામાં સર્વથી ચઢતા, (કાંધળી) કાર્ય
ખજાવવામાં સર્વથી ચઢતા, અષો કાર્ય કરવામાં સર્વથી ચઢતા (તથા)
(કાંધએ ઇચ્છા) સંપાદન કરવામાં સર્વથી ચઢતા, (એવા જે માંથ્ર,
તેને) અમે યાદ કર્યે છીએ.
(રપિથ્વન ગ્રંથ ૬૦ ૭.)

પરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ.....કલ અસ્તિ
માંથ્રહે સ્પેન્તાહે અમવસ્તેમંમ, કલ વરેશ્વસ્તેમંમ, કલ ખરેનંદ્રહિ-
સ્તેમંમ, કલ યાસ્કેરેસ્તેમંમ, કલ વારેશ્વસ્તેમંમ, કલ ખએષજયો-
તેમંમ, કલ લખએષો-તઉર્વાસ્તેમંમ દ્યૌવનાંમ મધ્યાનાંમય; કલ
વીરુપહે અંદ્રહુદેશ અસ્તવતો મન અસ્તિ વિજધમિશ્તેમ; કલ
વીરુપહે અંદ્રહુદેશ અસ્તવતો અંદ્રહવાંમ અસ્તિ વીમરેજિશ્તેમ.

આઅત્ પ્રઓત્ અહુરે મજદાઓ અહમાકેમ નામ, સ્પિતમ
જરથુશ્ત્ર, યલ અમેષનાંમ સ્પેન્તાનાંમ.

(પેગમ્બર) જરથુશ્ત્રે (દાદાર) અહુરમઝદને પુછ્યું કે, હે અહુર-મઝદ! માંધ સ્પેન્તનો કયો (ભાગ) સર્વથી હિન્મત આપનારો, સર્વથી વધુ જય આપનારો, સર્વથી વધુ ખોરેહમંદ, (તથા) સર્વથી વધુ અસરકારક, ઘણોજ ફેતેહથી મારનાર, સર્વથી વધુ તંદોરસ્તી આપનાર, (તથા) દૈત્યોની તથા (ખરાબ) માણસોની ખરાબીને સર્વથી વધુ તોડનાર છે? (માંધ સ્પેન્તનો) કયો (ભાગ) તમામ હાડમંદ દુનિયામાં મનને સર્વથી વધુ પહોંચનારો (મદદ કરનાર), (તથા) સકળ જડ દુનિયામાં જીવને વરિષ્ઠ પવીત્ર કરનારો છે?

ત્યારે (દાદાર) અહુરમઝદે ઊતર આપ્યો કે, અએ સ્પીતમાન જરથોસ્ત! અમે અમશાસ્પદોનાં નામો. (હોરમઝદ યશત ૬૦ ૧૨૩.)

ફૂપો-માંધ નાંમ અહુમિ.

‘વૃધવી કરનાર માંધ’ નામવાળો હું છું. (હોરમઝદ યશત ૬૦ ૧૩.)

ઉપિ અહુરહે મજ્ઞદાઓ યજમઘદ, દરેધાધ માંધહે સ્પેન્તહે; અતમ અહુરહે મજ્ઞદાઓ યજમઘદ, મરેધાધ માંધહે સ્પેન્તહે; હિજવાંમ અહુરહે મજ્ઞદાઓ યજમઘદ, ફવાકાધ માંધહે સ્પેન્તહે.

માંધ સ્પેન્તને સમજવાને માટે (દાદાર) અહુરમઝદની હુશ્યારીને અમે વખાણ્યે છિયે; માંધ સ્પેન્તને યાદ કરવાને સારું (દાદાર) અહુરમઝદની અક્ષને અમે વખાણ્યે છિયે; માંધ સ્પેન્તને ભણવાને કાળે અહુરમઝદની (દીધેલી) જીભને અમે વખાણ્યે છિયે. (હોરમઝદ યશત ૬૦ ૨૮.)

થોઈ સ્તવ્યોતરસ્યા માંધનસ્યા, અહુરા મજ્ઞદા, અઓંગેમદઐયા, ઉસ્મહિયા, વીસામદઐયા.

હે અહુરમઝદ! તારી સ્તુતી કરનારા, તથા માંધવાણી ઉચરનારા તરીકે અમે પોતાને કહીએ (ઓળખાવ્યે) છિએ. (હુપ્તન યશત ૬૦ ૭ ૬૦ ૫.)

જનઘતિ વીરપએપાંમ અંધરો-મઝન્યઓશ, અહુમાધ યાથવાંમ પઝરિકનાંમય, અઝરયમતંમ માંધનાંમ, મજિશતંમ માંધનાંમ, વહિશતંમ માંધનાંમ, વહિશતોતંમ માંધનાંમ, સ્વઅશતંમ માંધનાંમ, સ્વઅશતોતંમ માંધનાંમ. ઉઘ્રમ માંધનાંમ, ઉઘ્રોતંમ માંધનાંમ, દરેજરેમ માંધનાંમ, દરેજરોતંમ માંધનાંમ, વારેધ્વીમ માંધનાંમ, વારેધ્વનોતંમ માંધનાંમ, અએષજંમ માંધનાંમ, અએષજનોતંમ માંધનાંમ.

અધર્યમન (નામની અંદગી) (કે જે) માંથવાણીઓમાંની સર્વથી મોટી, માંથમાંની શ્રેષ્ઠ, માંથમાંની સર્વથી સરસ, માંથમાંની ઉત્તમ, માંથમાંની સહૃદયી શ્રેષ્ઠ, માંથમાંની જોરાવર, માંથમાંની સર્વથી વધુ અળવંત, માંથમાંની મજબુત, માંથમાંની સર્વથી મજબુત, માંથમાંની વિજય આપનારી, માંથમાંની ઘણીજ જયકારી, માંથમાંની તંદોરસ્તી આપનારી, (તથા) માંથમાંની સર્વથી અધિક તંદોરસ્તી આપનારી (એ સઘળા ગુણોવાળી અધર્યમન નામની ભક્તિ) તેને માટે (એટલે જે કોઈ અપ વહિશતને આરાધે તથા “આ અધર્યમા ઇષ્યો” નામનો હા ભણે તેને માટે) અંગ્રેમધન્યુશના સઘળા જાદુગરોને તથા પરીઓને મારે છે.

(અહીં બેહુશત ચરત ૬૦ પ.)

અએષજનાંમ અએષજયોત્તેમા યત્ માંથ્રેમ-સ્પેન્તેમ-અએષજયો; યો નશ્ અષઓનો હુય ઉર્યવાન્ અએષજયાત્; અએષો જ અસ્તિ અએષજનાંમ અએષજયોત્તેમા.

પવિત્ર માંથવાણી ભણીને સાળું કરનાર, અથા વૈદોમાં સર્વથી વધુ તંદોરસ્તી આપનાર (છે), (કારણ કે) તે અશો માણસનાં ભિતરથી (તેને) તંદોરસ્તી આપે છે. (અથા) વૈદોમાં તે જરૂર સર્વથી વધુ તંદોરસ્તી આપનાર (છે).

(અહીં બેહુશત ચરત ૬૦ ૬.)

યો અએષાંમ દએવનાંમ હજંદ્રાઘ હજંદ્રો પઘતિશ, અએવરાઘ અએવનો, અહાંક્તાઘ અહાંક્તયો પઘતિશ, નામેનિ અએષનાંમ સ્પેન્તનાંમ હુર્વતાતા જામયોઘત, નસૂમ જનત્, હુષિ જનત્, ઘષિ જનત્, સએને જનત્, ખૂજ જનત્.

જે કોઈ આ હજાર ઘણા હજાર, દશ હજાર ઘણા દશ હજાર, બેહુઘ ઘણા બેહુઘ દેવોના (હુમલાની વિરુદ્ધ થવાને માટે) અમેશાસ્પં-દોમાંથી ખોરદાદનાં નામને યાદ કરે (તે માનવી) નસુશ (દૈત્ય)ને મારે, હુષિ (દૈત્ય)ને મારે, ઘષિ (દૈત્ય)ને મારે, સએની (દૈત્ય)ને મારે તથા ખૂજ (દૈત્ય)ને મારે.

(ખોરદાદ ચરત ૬૨ ૨.)

આઅત્ અએવ અહુરો મજદાઓ, યેજિ મે માંથ્રેમ ક્રએવ, મરાઓ વા, દ્રેન્જયાઓ વા, ક્રા વા એવ કર્ષાઘ કારયેઘતિ, હુઓમ તનૂમ ગઓજઘતિ.

ત્યારે (દાદાર) અહુરમજદે કહ્યું કે (કોઈ માણસ) મારા માંથ મોટે સાદે બોલે, (તથા તે માંથને) યાદ કરનારો અથવા ભણનારો

(થાય), અથવા ભણતાં ભણતાં કશ ખેંચે તો, (તે નર) પોતાનાં તનને (દૈત્ય દરજના હુમલાથી તથા ખદીના માર્ગથી) ખચાવે છે.

(ખોરદાદ યશ ૬૦ ૪.)

જરથુશ્ત્ર અએતેમ માંથ્રમ મા ક્ષયો, અન્યાત પિથ્રે વા પુથ્રાધ, આથ્રે વા હુધો-જતાધ, આથ્રવનાધ વા થ્રાયઓને હુઓઓ-ગઓનો.

(હાદાર અહુરમજ્દ કહે છે કે) -હે! જરથોશ્ત્ર! આ માંથ્ર છોકરાવાળા ખાપ, અથવા એક ભાધ જેની સાથે ખીજે જન્મેલો હોય, અથવા ત્રણ પંથવાળા (તથા) પત્રીત્ર ગુણવાળા આથ્રવન (એ ત્રણ) સિવાએ (ખીજા કોઇને) તું શીખવીશ મા.

(ખોરદાદ યશ ૬૦ ૯.)

યેધિ જુ મા મખ્યાક અઓખ્તો-નામન યસન યજ્યન્ત, યથ અન્યે યજતાઓંદ્રહો અઓખ્તો-નામન યસન યજન્તે, ફ્રા નુર્યો અપ-વઓયો ધ્વરશ્તહે જરથાયાત પુષુયાંમ, ખહે ગયેહે અન્યતો અમંપહે ઉપ-ધ્વરશ્તહે જવમ્યાંમ; અએરાંમ વા અવિ ક્ષપંતેમ, હુયે વા, પન્યાસતેમ વા, સતેમ વા.

(તીર યજ્ઞ કહે છે કે) જેમ (માણસો) ખીજા યજ્ઞોને પ્રખ્યાત ઇજ્જનીથી ઇજે છે (તેમ), માણસો વિખ્યાત ઇજ્જનીથી મને ઇજે તો, ઠેરવેલે વખતે અશો માણસોને માટે (અશો માણસોની મદદ સાડ) (હું) અવશ્ય જાવું, મારી પોતાની સુંદર (અને) અમર જીંદગીના ચોકસ (વખતે), એક રાત, બે (રાત), પચાસ (રાત), અથવા સો (રાત) હું (ખચીત) જાવું.

(તીર યશ ૬૦ ૧૧.)

યેધિ જુ મા મખ્યાક અઓખ્તો નામન યસન યજ્યન્ત, યથ અન્યે યજતાઓંદ્રહો અઓખ્તો-નામન યસન યજન્તે, અવિ માંમ અવિ-મવ્રયાંમ દસનાંમ અસ્પનાંમ અઓજે, દસનાંમ ઉશ્ત્રનાંમ,

૧. ખાપ થયેલો હોય તે આનો અધિકારી ગણાય છે, કારણ કે તેણે જગત ઉપર પુત્રનો ઉપકાર કર્યો, અને પુત્ર પેદા કરીને પોતાના શરીરનું દરજ તેણે વાળી આપ્યું. ખીજે અધિકારી ભાઈઓમાંનો એક, પણ જે છોકરો ભાઈ વિનાનો હોય, તે અધિકારી નથી, કારણ કે તે ઓછી વૃદ્ધિનો ગણાય. છોકરાંઓની વૃદ્ધિ કેટલી અધ્યાત્મિક અને રૂઢાની આશીષોથી ભરપુર છે, તે આટલા ઈશારા ઉપરથી સાફ સમજી શકાય છે. આજની પાશ્વત્ય એથી ડંધી વર્તન કેવી તીરસ્કારને પાત્ર છે, તે સમજવું સહેલ છે. ત્રીજે અને અનિવાર્ય અધિકારી ત્રણ પંથવાળો (હુમત, હુમ્ત, હુવરશ્તવાળો) અને અષો આથ્રવન છે.

અચ્ચાંજો, દસનાંમ ગવાંમ અચ્ચાંજો, દસનાંમ ગધરિનાંમ અચ્ચાંજો, દસનાંમ અપાંમ નાવયનાંમ અચ્ચાંજો.

કારણ કે, જેમ (માણસો) ખીજા યજ્ઞદાને પ્રખ્યાત યજ્ઞનીર્થી ધજે છે (તેમ) માણસો વખણાયેલી યજ્ઞનીર્થી મને ધજતે તો, દશ ઘોડાનું જોર, દશ ઉંટનું જોર, દશ ખળહનું જોર, દશ પહાડનું જોર, (તથા) દશ નેહર (અથવા નદી) નાં પાણીનું જોર મારી તરફ આવત.

(તીર યશત ૬૦ ૨૪.)

માંથો સ્પેન્તો મધન્યવીમ દુજેમ નિજ્જખધરિશ્તો. અહુનો વધરયો વચાંમ વેરેથજન્તેમો.

માંથ સ્પેન્ત (અથવા પવિત્ર માંથ) મીનો દરૂજને^૧ સર્વથી વધુ ખહાર કહાડી નાખનાર (છે). (ખત્રી) ખંદગીઓમાં અહુનવર (નામની ખંદગી) સર્વથી વધુ જ્યકારી (છે).

(સરોષ હાદોખત ૬૦ ૩.)

હુખય માંથહે સ્પેન્તહે (યજ્ઞમધદે.)

માંથ સ્પેન્તના દોસ્તદારોને (અમે વખાણીએ છીએ.)

(સરોષ હાદોખત ૬૦ ૧૭.)

કેહરૂપેમ માંથહે સ્પેન્તહે યજ્ઞમધદે.

માંથ સ્પેન્તની મુખ્ય ખાખહોનું અમે સ્તવન કર્યે છીએ.

(સરોષ હાદોખત ૨૨.)

યો પચ્ચોધરયો ગાથાચ્ચો ક્રાસાવયલ, યાચ્ચો પન્ય સ્પિતામહે અપચ્ચોનો જરથુશ્ત્રહે, અકૂસ્મનિવાંન, વચસ્તશતિવલ, મલ-આ જધન્તીશ, મલ-પધતિ-ક્રસાચ્ચો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ યસ્નાધ્ય વહમાધ્ય દનચ્ચોથાધ્ય ક્રસસ્તયએચ.

જેણે (સરોષ યજ્ઞદે) અમશાસ્પંદોની આરાધનાને માટે તથા (તેમના) ગુણો કથવાને કાજે, તથા (તેમને) આનંદ આપવા સાડું, તથા (તેમની) વખાણ કરવા માટે, પ્રથમ અશો જરથોશ્ત સ્પીતમાન (સાહેબ) ના જે પાંચ ગાથા (તેમની) કડીઓ, ફકરાઓ તથા ટીકા સુધાં તથા પ્રશ્નોત્તર સાથે ગાયા (અથવા ગાઇને ભણ્યા.)

(સરોશ યશત વડી ૬૦ ૮.)

હવચાચ્ચો, પાપો-વચાચ્ચો, પધરિગાચ્ચો વચાચ્ચો, પધથિમ્નો વીસ્પો-પએસીમ મસ્તીમ યાંમ પોઉરૂ-આજધન્તીમ માંથહેચ પકેર્વતાતેમ.

(હોમ જે) પવીત્ર શબ્દ ઓચરનારો, પાપો (નામના નુસ્ક)ના શબ્દો લણુનારો, (તથા) પધરિગા (નામના નુસ્ક) ની વાણી લણુનારો (છે); (તથા જે હોમ) માંધ્ર (એટલે જરથાસ્તી ધર્મના ભેદ ભરેલા કલામો) ની શ્રેષ્ઠતાને (તથા) (તે માંધ્રની) સર્વ સુશોભિત, સંપૂર્ણ ટીકા સાથની મોટાઇને (અથવા જ્ઞાનને) માર્ગે ચાલનારો (છે.)

(સરોશ ચરત વડી ૬૦ ૨૦.)

યેંઘહે અહુનો વધરયો સ્તનધથિશ વીસત વેરેધ્રજાઓ, યસ્તસ્ય હૃપ્તંઘહાધતિશ, ક્ષુષસ્ય માંધ્રો યો વારેધ્રમ્નિશ, વીસ્પાઓસ્ય યસ્નો-કેરેતયો.

જેનું (સરોશ ચજ્ઢનું) વિજયી હૃદયાર (ખનવાને) અહુનવરે તથા હૃપ્તન યરતે તથા કૃતેહમંદ ક્ષુષ માંધ્રવાણીએ તથા સઘળા ઇજ-શનેના ફકરાઓએ સ્વિકાર્યું.

(સરોશ ચરત વડી ૬૦ ૨૨.)

ધંધલ્ય, અધનિધલ્ય, ઇધલ્ય, વીસ્પાંમય અધપિ ઇમાં જામ, વીસ્પાઓ સ્ત્રઓપહે અપ્યેહે તખમહે તનુ-માંધ્રહે, તખમહે હાંમ-વરે-તિવતો ખાબુશ-અઓજઘહે, રથએશતાઓ કમરેધો-જનો દએવનાંમ.

અત્રે તથા કોઇ પણ અન્ય જગાએ, અહિંયાં (તથા) આ સકળ જગત ઉપર, જોરાવર તથા માંધ્રના તનવાળા, ખળવાન, ખચાવ કરનાર, જોરાવર ખાબુવાલા, લડવૈયા, (તથા) દૈત્યોનાં માથાં ઉપર મારનારા, અશેા સરોષ ઇજઢનાં સર્વ (કાર્યો)ને (અમે વંદ્યે છીએ.)

(સરોશ ચરત વડી ૬૦ ૩૩.)

જરથુશ્ત્ર, અએતેમ માંધ્રેમ મા ક્રદએસયોધશ અન્યત્ પિથ્રે વા પુથ્રાધ, બ્રાથ્રે વા હુધો-અતાધ, આધ્રવનાધ વા ધ્રાયઓને. અએતએચ તે વાચો યોધ ઉધ્ર આસ, હેરેજર આસ, ઉધ્ર આસ, વ્યાખધને આસ, ઉધ્ર આસ, વેરેધ્રમે આસ, ઉધ્ર આસ, બએષજય આસ. અએતએચ તે વાચો યોધ પેષમચિત્ સારેમ યુનજધન્તિ, ઉજગરેષમચિત્ સનથેમ અપથ અપ-અન્વધન્તિ.

(દાહાર) અહુરમજ્દ કહે છે):—અએ જરથોશ્ત! આ માંધ્ર છોકરા-વાળા ખાપ, અથવા એક ભાઇ જેની સાથે ખીજે જન્મેલો હોય, અથવા ત્રણ પંથવાળા આગ્રવન (એ ત્રણ) સિવાએ (ખીજા કોઇને) છ' શીખાડીશ મા.

(હે જરથોસ્ત!) તે વચનો (ઉપરના ફકરામાં જણાવેલાં માંથના શબ્દો) તારે માટે (છે), જે (સખુનો) ખુબીવંતા છે (તથા) હિંમત આપનારા છે, (તે શબ્દો) સલામાં બેસનારને માટે ખુબીવાળા છે. (તે) ફતેહ માટે ખુબીવંતા છે, શક્તિ આપનારા (તથા) તંદોરસ્તી આપનારા છે. (અએ જરથોસ્ત) તે વચનો તારે માટે (છે), કે જે પાર્ષી માથાંને પવીત્ર કરે છે, (તથા મારવાને માટે) ઉંચ ધરેલાં હથયારને પાછું હઠાવીને, અસર વિનાનું કરે છે. (બેહરામ યસ્ત ૬૦ ૪૬.)

આઅલ ઝઝાલ અહુરે મજ્દાઝા, યિમ મખ્યાક કાય જઝાઝાંતે વરેથ્રાએ અહુરધાતો. દાત-હે યિમ બ્યેઘતિ દાઘત્યોતેમો યસ્નસચ વહ્નસચ, અષાલ હચ યલ વહિશતાલ, નોઘલ ઇથ અધરયાઝા દંઘહાવો ક્રાંશ હાલ હુએન, નોઘલ વોઘઘ, નોઘલ પામ, નોઘલ કપસ્તિશ, નોઘલ હુએન્યો રથો, નોઘલ ઉજ્જર્થો દ્રક્યો.

ત્યારે અહુરમજ્દે ઉત્તર વાળ્યો કે, જે માણસો અહુરમજ્દના સજેલા બેહરાંમ (યજ્ઞ)ને ઇજે (તથા) જે સર્વથી શ્રેષ્ઠ સચ્ચાઈથી (થયેલી) સર્વથી યોગ્ય ઇજ્જને તથા આરાધના, લાયક રીતે તેને માટે જારી કરે, (તો) એ ઇરાન(આર્યન) દેશો તરફ ન લશ્કર, ન સંકટ (અથવા બલા), ન દર્દ, ન કપટ, ન (દુશ્મનનાં) સૈન્યને લગતી લડાઈની રથો, (અથવા) ન (દુશ્મનનો) ઉંચ પકડેલો વાવટો આવી શકે. (બેહરાંમ યસ્ત ૬૦ ૪૮.)

પઘતિ દિમ પર્સલ જરથુશ્ત્રો, કલ જી અસ્તિ, અહુર મજ્દ, વરેથ્રાએ અહુરધાતહે દાઘત્યોતેમો યસ્નસચ વહ્નસચ, અષાલ હચ યલ વહિશતાલ.

આઅલ ઝઝાલ અહુરે મજ્દાઝા, જઝાઝાઝાંતે હે ઉજ્જારયેન અધરયાઝા દંઘહાવો, ખરેસ્મહે સ્તર્થેનયેન અધરયાઝા દંઘહાવો; પસૂમ હે પચયેન અધરયાઝા દંઘહાવો; અઉર્ષેમ વા વોહુ-ગઝાંતેમ વા, કાચિલ વા ગઝાંતેમ હુમો-ગઝાંતેમ.

(પેગમ્બર) જરથુશ્ત્રે તેને (દાદાર અહુરમજ્દને) પુછ્યું કે, હે અહુરમજ્દ! સર્વથી વરિષ્ઠ સત્યતાર્થ (થયેલી) અહુરમજ્દના પેદા કીધેલા બેહરાંમ (યજ્ઞ)ની સર્વથી યોગ્ય ઇજ્જને તથા આરાધના ખરેખર કય છે!

ત્યારે (દાદાર) અહુરમજદે ઉત્તર દોઘા કે, ધરાન (આર્યન) દેશ (નાં લોકો) તેને માટે (બેહરાંમ ઇજ્જને માટે) ક્રિયાની ભેટો લઈ જાય, ધરાન દેશ (નાં લોકો) તેને માટે ખરસમ પાંથરે, ધરાન દેશ (નાં લોકો) તેને માટે કપીલાં રંગનું, અથવા સારા રંગનું, અથવા તો રંગોમાંના કોઈ પણ એકજ રંગના ગોસ્પંદને પકાવે. (બેહરાંમ યશ્ત ૬૦ ૪૯-૫૦.)

અંધાત્ ઉઘતિ ક્રવષત, વૅરંધ્રો અહુરથાતો, નોઘત નરો ચેસન્યો વહુચ્યો ગેઉશ ઉર્વ દામિ-દાતો; યત નૂરંમ વ્યામખુર દ્યૅવ મખ્યાક દ્યૅવયાન્ને, વોહુનીમ વા તાચયેઘન્તિ, ક્રપઅંકમ વા ક્રપિયન્તિ.

હે માણસો! ડહાપણથી પેદા કીધેલું દુન્યાનું જવાહિર (સકળ સૃષ્ટિ) ઇજ્જનેને યોગ્ય (તથા) આરાધનાને યોગ્ય નથી, કારણ કે હમણું વ્યામખુર (નામના) દૈત્યો (તથા) દૈત્યની આરાધના કરનારા માણસો લોહી વહેતું કરે છે અથવા ખરાબીનો પ્રચાર ફેલાવે છે.

(બેહરાંમ યશ્ત ૬૦ ૫૪.)

હાવનીમ આ રત્તમ આ હુઓમો ઉપાઘત જરથુશ્ત્રંમ, આતરંમ પધરિ-યઓજદથેન્તંમ, ગાથાઓસ્ય સાવયન્તંમ.

હાવન ગેહમાં હોમ (પેગમ્બર) જરથુશ્ત્રની પાસે આવ્યો, (જે) (અશો જરથુશ્ત્ર) આતશને આસપાસથી પવીત્ર કરતા (હતા) તથા ગાથા ગાઘને ભણતા (હતા).

(હોમ યશ્ત ૬૦ ૧.)

અતો અધરયેને વએજહિ તમ પઓધર્યો જરથુશ્ત્ર અહુનંમ વધ-રીમ કસાવયો, વી-અરેશ્વન્તંમ આખ્તધરીમ, અપરંમ અઓજદેહિ કસૂધતિ.

હે જરથુશ્ત્ર! ત્યારે હોશાએ ફેલાયલી અહુનવર, પ્રથમ ધરાનવેજમાં તુ (જે) ખ્યાતિ પામેલો (તે) ગાઘને ભણ્યો; (અને) ત્યારપછી વધારે મોટે સાદે (ગાઘને ભણ્યો).

(હોમ યશ્ત ૬૦ ૧૪.)

કા તે મજ્જદાઓ ખરત્ પઉર્વાનામ, અધવ્યાઓઘહુનંમ સ્તેહર-પએસંઘહુમ મધંચુતાશંતંમ, વંઘઉહીમ દ્યેનાંમ માજ્જદયસ્તીમ આઘત

૧ નાનું પ્રાણી જેવું કે બકરું મેંદું. અંતર હોશારો જરથુશ્ત્ર સાહેબના આગલા જમાનામાં પ્રાણી બળીદાન થતું હતું, તેનો હોય અથવા અતંકાર રૂપી માનવીની નાની નબળાઈઓનું પ્રાણી રૂપી જણાવી, તેમનાં બળીદાન (ઐશ્વર્ય સ્વભાવ, સંયમ) નો હોય. પેહલો વિચાર બંધબેસતો નથી, કારણ કે જીવો નીચેનાજ ફરો, જે લોહી રેડવાની સદંતર વિરૂદ્ધ છે.

અંધહું અહિ અધવ્યાસ્તો અરેષૂશ પદતિ ગધરિનાંમ, દ્રાજંધહું
અધવિધાધતિશ્ય ધવસ્ય માંધહું.

(અએ હોમ!) (દાદાર) અહુરમજ્દ, સેતારાથી શુભુગારેલી (તથા)
મીનોની બનાવેલી કુશ્તી (તથા) ભલી માજ્દયસ્ત્રી દીન, પ્રથમ તારે
માટે લાવ્યા. ત્યારે માંધની આજ્ઞાઓ તથા ગાયણો લાંબા વખત સુધી
(ગાવાને માટે) (ઉપર જણાવેલી કુશ્તી આંધીને) પહાડોનાં મથાલાં
ઉપર^૧ તેં રેહઠાંણ કીધું છે. (હોમ ચરત ૬૦ ૨૬.)

વરેધ્યંધઉહુ મન વચ, વીસ્પેસ્ય પદતિ વરેષજીશ, વીસ્પેસ્ય
પદતિ ક્રસ્પરેધ, વીસ્પેસ્ય પદતિ ક્રવાક્ષે.

મારી (ભક્તિના) શબ્દો (ના આશીષ)થી, (હું હોમ) (તારાં)
તમામ થડમાં, તમામ ડાંખલીઓમાં તથા તમામ પીલામાં તું વધ.
(મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૨. ૬૦ ૫.)

આ તુ મે અએતયાઓ જઓશ્યાઓ કંધઉહુરોધશ આશ્વનો
પરશ્તો-વચંધહું પદતિ-પરશ્તો-સ્રવંધહું માંજ્દો હુધ-હુનરે
તનુ-માંધો.

તુ (જરથુરત્ર) (જેવા) દીનનું જ્ઞાન સંપાદન કરેલા, દીનની
આજ્ઞાથી માહિતગાર થયેલા, માંધ (જરથોસ્ત્રી ધર્મના છુપા ભેદો) થી
જાણીતા થયેલા, સારા ગુણો ધરાવનાર તથા માંધના તનવાળા અથોર-
નાને, તે મારી ક્રિયાથી ઇજેલી ભેટની આશની કરવી.^૨

(આવાં ચરત ૬૦ ૬૧.)

નોધન અવાઓ જઓશ્યાઓ પદતિ-વીસે યાઓ માવોય કંધઉહુ-
રેન્તિ અન્દાઓસ્ય, કરેનાઓસ્ય, દ્રવાઓસ્ય, મૂરાઓસ્ય,
અરાઓસ્ય, રંધહાઓસ્ય, અવ દક્ષત દક્ષવન્ત, યા નોધન પોઉર-
જિર દક્ષત વીસ્પનાંમ અનુ માંધ્રેમ. મા મે અએતયાઓસ્યિત્ જઓ-
શ્યાઓ કંધઉહુરેન્તુ ક્રકવો, મા અપકવો, મા દ્રવાઓ વીમીતો-દન્તાનો.

મારે માટે આ ક્રિયાની રૂયે ઇજેલી ભેટો જે આંધળા, બેહરા,
જુરા, ઘાતકી, કંજીસ, કામી (તથા) સર્વ (માંધ)માંના (કોઈ પણ)

૧. પહાડોનાં મથાલાં પવિત્ર હોય છે. તેમજ શરીરનાં ચક્રો (centres)ને પણ
પહાડની ઉપમા આપી છે. ૨. ચાખેલી. Grace divine enters through sancti-
fied food, of which the Christian holy sacraments are an instance.

માંધ્રને અનુસરતી, પુરતી હુશિયારીવાળી ખાસિયત તથા શુભ ન રાખનારા—(એઓમાંનો કોઇ પણ માનવી) ખાશે તો તે હું સ્વિકારતો નથી.

(વળી) ન આગળથી ખુંધવાળાએ, ન પાછળથી ખુંધવાળાએ, ન આડા અટાડા ફાંતવાળા (કુદૃષ્ટ વચનવાળા) જુરા માણસે, મારી આ ક્રિયાથી ઇજેલી ભેટની ચાશની કરવી. (આવાં ચરત ૬૦ ૬૩.)

પદ્ધતિ દિમ્ પેરેસત જરથુશ્ત્રો અરેદ્દીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ, અરેદ્દી સૂરે અનાહિતે, કૅમ ઇંધ તે જઝ્ઞોથ્રાઓ અવધન્તિ, યસે-તવ કૃષ્ઠરેન્તે દૂવન્તો દઝેવયસનાઓંછહો, પસચ હૂ ક્રાખો-દાધતીમ.

(પેગમખર) જરથુશ્ત્રે તેને—નિર્મળ અરદિસૂરને, ફરીથી પુછ્યું, હે નિર્મળ અરદિસૂર! અત્રે (આ હાડમંદ જગતમાં) જુરાઓ (તથા) દેવને ઇજનારાઓ સુરજનાં અસ્ત પામવા પછી, તારે માટે ક્રિયાની ભેટ લઇ જાય છે, તે કોણને પુગે છે? (આવાં ચરત ૬૦ ૬૪.)

આઅત્ અઓખત અરેદ્દી સૂર આનાહિત, અરેજ્જો અપાઉમ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, નિવયક નિપખનક અપરકરક અપ-અઓસક, ઇમાઓ પદ્ધતિ-વીસેન્તે યાઓ માવોય પસચ વજેન્તિ ક્વશ-સતાઇશ હજઘરેમચ, યા નોઇત્ હધતિ વીસેન્તિ દઝેવનાંમ હધતિ યસ્ન.

ત્યારે નિર્મળ અરદિસૂરે જવાબ દીધો કે, હે પવીત્ર અંતઃકરણવાળા (તથા) અશે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! આ (ક્રિયાની ભેટ) જે મારે માટે (સૂર્યનાં અસ્ત પામવા) પછી (જુરા લોકો) લઇ જાય છે (લાવે છે) તે, ઇસો તથા હજાર દેવો દોડતા, હાથે તાલી પાડતા, નાચતા, કુદતા (તથા) શોરખકેાર કરતા (અતિશય ખુશાલીમાં આવીને) સ્વિકારે છે. કારણ કે હું કબુલ રાખતી નથી, તેથી તે ક્રિયાની ભેટા દેવોની આરાધના સમાન થાય છે. (આવાં ચરત ૬૦ ૬૫.)

જરનએનૅમ પદ્ધતિ-દાનૅમ વંદ્ઘઉહિ હિશતઇને દ્રજિઓ અરેદ્દી સૂર અનાહિત જઝ્ઞોથ્રે વાયિમ્ પદ્ધતિશમરેમ્ન, અવત્ મનંદ્ઘહ મધાનેમ્.

૧. જરા પણ જ્ઞાન અથવા જાણ વિના જરથોસ્તિ નર, નારો સાચાંકાળે અંધાર થવા પછી પણ દયો, નદીએ જઇને અથવા કુવા આગળ બેઠરક ભણવા ઉભા રહી જાય છે, તે કેવું પાપી કર્મ કરે છે, તે સમજવું હવે સહેલ છે. આવાં અરદિસૂરની ભક્તિ અજવાળામાં જ થાય. પછી કદી ન થાય. એવો નિર્મિત કાયદો છે, તેનું ઉલ્લંઘન જરથોસ્તિ કરી ન શકે, ભલે ખીજ ધર્મવાલાઓ રાત્રે બાર વાગતે પાણીને નમસ્કાર કરે. જરથોસ્તિને તો તેની સાક્ષ્ય મનાઈ છે.

પુખ્તવાળી નિર્મળ અરવિસૂર, સોનેરી પદ્માંન રાખીને, ક્રિયાની ભેટ (તથા) ભક્તિની રાહ જોતી, આ (પોતાનાં) મનમાં વિચાર કરતી ઉભી રહે છે. (આવાં યશ ૬૦ ૧૨૩.)

યતાર વા દિમ પઊર્વ ક્રાયજ્જંતે ક્રઔરેલ્લ ક્ષણિ અવિ મનો જરજ્જાતોઘલ્લ અંધઉલ્લભ હ્ય, આતરથ ક્રઔરિસ્થેઘતિ મિથો યો વોઊર-ગઔયઔઘતિથ, હ્ય વાત વૈરથાજનો, હ્ય દામોઘશ્ચ ઉપમનો.

ખત્રે તરફ (નાં લશ્કરો)માંથી જે (લશ્કરવાળા) અર્પણ કરેલાં હૈયાની સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાથી, પહેલ વેહેલાં તેને (મેહર ઇજદને) આરાધે, તે તરફ બહોળાં ક્ષેત્રવાળો વિજયી પવન સાથે (તથા) દામિ ઉપમન (નામના ઇજદ) સાથે (તે લશ્કરની મદદે) જાય છે. (મેહર યશ ૬૦ ૬.)

અઔષાંમ ગુનઔઘતિ વૈરથાજમ, યોઘ દિમ દલ્લ વીદુશ અપ જઔઔઘાખ્યો ક્રાયજ્જંતે.

(વળી) જેઓ મનમાં સમજીને ભલ્લી અપોઘથી ક્રિયાની ભેટોથી તેને (મેહર ઇજદને) ઇજે છે, તેઓની કૃતેહને તે વધારે છે (એટલે જય અધિક કરે છે). (મેહર યશ ૬૦ ૧૬.)

યસે-થ્વા અઔઔખત-નામન યસન, રથ્વ્ય વચ્ચ યજદતે ખરો-જઔઔઘો અપવ.

ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર જે અષો (માણસ), તને પ્રખ્યાત નામની ઇજદને વડે (તથા) ઘટતા અવસ્તાના શ્લોકોથી (હે મેહર ઇજદ!) ઇજે છે. (મેહર યશ ૬૦ ૩૦.)

અઔઔખતો-નામન થ્વા યસન રથ્વ્ય વચ્ચ, સૂર મિથ, યજદ જઔઔઘાખ્યો. અઔઔખતો-નામન થ્વા યસન રથ્વ્ય વચ્ચ, સૈવિશ્ત મિથ, યજદ જઔઔઘાખ્યો. અઔઔખતો-નામન થ્વા યસન રથ્વ્ય વચ્ચ, અધ ઔયમન મિથ, યજદ જઔઔઘાખ્યો.

સુરુયાઔ નો મિથ યસનહે, કનુયાઔ નો મિથ યસનહે, ઉપ-નો યસનમ આલિષ, પઘતિ નો જઔઔઘાઔ વીસંઘઉહ, પઘતિ-હીશ યશ્તાઔ વીસંઘઉહ, હાંમ હીશ ચિન્માને ખરંઘઉહ, ની હીશ દસવ ગરો-માને.

ક્રિયાની ભેટોની મારફતે (તારાં) પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના કીધેલી ઇજદને વડે (તથા) ઘટતા અવસ્તાના મંત્રો વડે તને, હે

શુરા મેહર યજ્ઞહ! હું ઇન્દ્રું. ક્રિયાની ભેટોની મારફતે (તારાં) પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના કીધેલી યજ્ઞને વડે (તથા) યોગ્ય અવસ્તાના મંત્રો વડે તને, હે! ઘણાજ કલ્યાણકારી મેહર યજ્ઞહ! હું ઇન્દ્રું. (તારાં) પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના કીધેલી યજ્ઞને વડે (તથા) યોગ્ય અવસ્તાના મંત્રો વડે તને, હે! ન ઠગાએ એવા મેહર યજ્ઞહ! હું ઇન્દ્રું.

હે મેહર યજ્ઞહ! અમારી યજ્ઞનેનો (અવાજ) તારે સાંભળવેા જ્ઞેધએ; હે મેહર યજ્ઞહ! અમારી યજ્ઞનેના (ગણુગણુટથી) તારે ખુશી થવું જ્ઞેધએ; (તારે માટે થતી) અમારી યજ્ઞનેની પાસે તારે યેશવું જ્ઞેધએ. અમારી ક્રિયાની ભેટો તું કલુલ રાખ. આ (અમારી) ઇજ્ઞેલી વસ્તુઓને તું સ્વિકાર; તે (વસ્તુઓ)ને પ્યારથી એકઠી કર (તથા) તેઓને ગરોથમાન (સ્વર્ગ)માં તું મુક.^૧ (મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૩૧-૩૨.)

દજ્ઞદિ અહ્માકેમ તવ આયત્તેમ, યસે થ્વા યાસામહિ, સૂર, ઉર્વા-ધતિ દાતનાંમ સ્ત્રવંઘ્રહાંમ, ઇશ્તીમ અઘ્મ વરેશ્વમેમય, હ્રવંઘ્રહુમ અપવસ્તેમય, હ્રવોસ્ત્રવંઘ્રદેમ હુરનામય, મસ્તીમ સ્પાનો વઘ્મેધધી-મય. વરેશ્વમેમય અહુરધાતેમ, વનધન્તીમય ઉપરતાતેમ, યાંમ અપહે વહિશતહે, પધતિ-પરશ્તીમય માંઘ્રહે સ્પેન્તાહે.

(અમે તને) આપેલી (અર્પણ કરેલી) ખંદગીઓ પ્રમાણે, અમે શુરા (મેહર યજ્ઞહ!) (નીચે જણાવેલી) (ઇચ્છા) જે તારેથી અમે માંગીએ છીએ, તે મુરદ અમને તું દે.

દૌલત, હિમ્મત, શત્રુને મારવાનું જોર, કુટુંબની આખાદાં, પવિ-ત્રાધ, સારી કીર્તી, રવાનની સુખી પરિસ્થિતી, મ્હોટાઇ, ડહાપણ, વિદ્યા, અહુરમજ્ઞની પેદા કીધેલી જય, સર્વોત્તમ અપોધની જયકારી સસ્યાઇ (તથા) પવિત્ર માંઘ્રવાણીનું જ્ઞાન (એ સર્વ) તારેથી અમે માંગ્યે છીએ. (મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૩૩.)

અઘ્મોખ્તે-નામન થ્વા યસેન રથવ્ય વય યજ્ઞમતે ખરે-જઘ્મોથ્રો અપવ. અઘ્મોખ્તો-નામન થ્વા યસેન રથવ્ય વય સૂર મિથ્ર યજ્ઞમ જઘ્મોથ્રાખ્યો.

વખણાયેલી ઇજ્ઞનીથી (તથા) ઘટતા ભક્તિના વચનોથી ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર, અપો (માણસ), (અમે મેહર ઇજ્ઞહ!) તને ઇજ્ઞે છે.

૧. તેમની આશીષો અને પુણ્યો ગરોથમાન સુધી પહોંચાડ.

વિખ્યાતી પામેલી ઇજ્જનીથી (તથા) યોગ્ય ઇંદ્રગીના વચનોથી, અગ્નેશ્વરા મેહર યજ્ઞદા ક્રિયાની ભેટો સાથે (તને) હું ઇચ્છું. (મેહર ચરત ૬૦ પદ.)

યેનિ જી મા મખ્યાક અઘ્મોખ્તો-નામન યસ્ન યજ્ઞયન્ત, યથ અન્યે યજ્ઞતાઘ્મોઘ્નહો અઘ્મોખ્તો-નામન યસ્ન યજ્ઞન્તિ. ક્રા નુર્યો અપા-વઘ્મોયો, ધ્વરશ્તહે જરઘ્યાય પુષુયામ, ખહિ ગયેહિ અન્વતો અમંપહિ ઉપ ધ્વરશ્તહે જઘ્ન્યામ.

જેમ (માણસો) ખીજા યજ્ઞદાને પ્રખ્યાત યજ્ઞરનેથી ઇજ્જ છે (તેમ), જો તેઓ વખણાયેલી યજ્ઞરનેથી મને ઇજ્જે તો, ખચ્ચીત અપો માણસોને માટે (અશો માણસોની મદદને માટે) નિર્મિત વખતે હું જાણું, મારી પોતાની ખુબસુરત તથા અમર જીંદગીના અમુક (વખતે) (અપો માણસોની મદદને માટે) હું જાણું. (મેહર ચરત ૬૦ પદ.)

યિમ યજ્ઞત હુઘ્મોમો ક્રાઘ્મિશ, ખઘ્મોપજયો, સ્તીરો, ક્ષધ્યો, જરઘિ-દાઘ્યો, ખરેજિશ્તે પઘ્તિ ખરેજહિ, હુરઘ્યો પઘ્તિ ખરેજયાઘ્મો, યત્ વઘ્મોયે હુકધરીમ નામ અનાહિતમ અનાહિતો અનાહિતાત્ પઘ્તિ ખરેસ્મન્, અનાહિતયાત્ પરો જઘ્મોધયાત્ અનાહિતઘ્મોધયાત્ પરો વઘ્મજિખ્યો.

યિમ જઘ્મોતારમ સ્તયત અહુરો મજ્ઞદાઘ્મો અપવ, આસુ-યસ્નમ ખરેજિ-ગાઘ્રમ. યજ્ઞત જઘ્મોત અહુરાધ મજ્ઞદાધ, જઘ્મોત અમંપનામ સ્પંતનામ, હો વાક્ષ ઉસ અવ રઘ્મોચાઘ્મો અપ્નઘ્મોત્, અવ પઘ્તિ ઇમામ જામ જસત્, વીજસાત્ વીરપાઘશ્ અપિ કર્ષ્વાન્ યાઘશ્ હુત.

યો પઘ્મોધર્યો હાવન હુઘ્મોમાન્ ઉજ્ઞદસ્ત સ્તેહર-પઘ્મેસંઘ્નહ મઘ્નયુ-તાશ્ત હુરઘ્યો પઘ્તિ ખરેજયાઘ્મો ખરેજયત્ અહુરો મજ્ઞદાઘ્મો, ખરેજયન્ અમંપાઘ્મો સ્પંત, યેંઘ્નહાઘ્મો કંહર્પા હુરઘ્મોધયાઘ્મો યજ્ઞાધ હુવરે અઉર્વાત્-અસ્પંમ દ્વાત્ નમો ખઘ્મોધયઘ્મોધિ.

(મેહર યજ્ઞદ) જે પવીત્ર, (તે)ને આખાહી કરનાર, તંદરોસ્તી આપનારા સોહમણા, સત્તા ધરાવનાર, (તથા) સોનેરી આંખવાળા પવીત્ર હોમ યજ્ઞદે, અલ્પબુર્જ પહાડની સર્વથી ઉંચ ટોચ જે હુકધર્ય નામથી જણાવેલી છે (તેની) ઉપર, પવીત્ર ખરસમથી, પવીત્ર જોર (એટલે ક્રિયાની ભેટ)થી (તથા) પાક અવસ્તાના વચનોથી ઇચ્છો.

જે (મેહર યજ્ઞ)ને અષો (દાદાર) અહુરમજ્દે ઝડપથી યજ્ઞને લણુનાર (તથા) ઊંચ સ્વરે ગાથા ગાનાર, જોતી તરીકે ઠેરવ્યો; (અને તે) ઝડપથી યજ્ઞને કરનાર (તથા) ઊંચ સ્વરે ગાથા ગાનાર જોતી (મેહર યજ્ઞ), (જે) (દાદાર) અહુરમજ્દનો જોતી (તથા જે) અમેશાસપદ્દનો જોતી (તેણે), ઊંચ સ્વરે (દાદાર અહુરમજ્દને) લખ્યો. (વળી) (મેહર યજ્ઞનો) તે (લણુવાનો) અવાજ (આસ્માનની) રોશની (એટલે તારા) સુધી પહોંચી વળ્યો, આ પૃથ્વીની ચોમેર ફરી વળ્યો (તથા) સઘળાં સાતે કેશ્વર (વિભાગો)માં ચોતરફ ફેલાયો.

જેણે (મેહર યજ્ઞ) પ્રથમ અલણુજ (પહાડ) ઉપર સેતારાથી શૃણુગારેલી (તથા) મીનોની ખનાવેલી હાવનીમમાં હોમ ને (ક્રિયાથી) (કુટીને) તૈયાર કીધો. જેનાં સુંદર શરીરની (દાદાર) અહુરમજ્દે સ્તુતી કીધી (તથા) તેનું અમશાસપદ્દએ સ્તવન કર્યું. જેને તેજ ઘોડા-વાળો ખોરશેદે દર્શી (નીચે પ્રમાણે) નમસ્કાર (કરવાનું) (દર્શત) જાણે છે.

(મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૮૮, ૮૯, ૯૦.)

નમો મીધ્રાધ વોઉર-ગર્ઓયર્ઓધતેએ હજ્ઞધરો-ગર્ઓપાધ અચોવરે-ચખ્મધને. ચેસુન્યો અહિ વહુચ્યો; ચેસુન્યો બુયાર્ઓ વહુચ્યો ન્માનાહુ મધ્યાકનાંમ ઉશ્ત બુયાવ અહ્માધ નધરે, ચસે-ધ્યા બાધ ક્રાયજ્ઞધતે, અએસ્મો-જસ્ના, અરેસ્મો-જસ્નો, ગર્ઓ-જસ્નો, હાવનો-જસ્તો, કસ્નાતએમ્બ્ય જસ્તએમ્બ્ય, કસ્નાતએમ્બ્ય હાવનએમ્બ્ય, કસ્તેરેતાવ પધતિ અરેસ્મન્ ઉજ્ઞદાતાવ પધતિ હર્ઓમાત, સ્વાયચ્મ્નાત પધતિ અહુનાત વધરયાત.

નમન (હોજે) ખહોળાં ક્ષેત્રવાળા, હજાર કાન જેટલી સાંભળવાની શક્તિ ધરાવનાર (તથા) દશ હજાર આંખ જેટલી જોવાની શક્તિ રાખનાર મેહર યજ્ઞને! (હૈ મેહર યજ્ઞ!) (તુ) પૂજવા લાયક (તથા) આરાધનાને લાયક થજે! જે (માણસ) હાથમાં હાવનીમ લઇને, ઘોચેલા (સ્વચ્છ) ખજે હાથેથી, ઘોચેલી બે હાવનીમથી, પાંચરેલી ખરસમથી, ઉંચ ધરેલા (અથવા કુટીને તૈયાર કરેલા) હોમથી (તથા) ગાઇને લણાતા અહુનવરથી, તને નિયમીત લજે, તે માણસને મ્હોટાઇ (અથવા સુખાકારી) હોજે!

(મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૯૧.)

મિથ્રેમ યજ્ઞએષ સ્પિતમ, ક્રૂઝ્વિષ અએથુરયનાંમ; યજ્ઞયન્ત થ્વાંમ
મજ્ઞદયસ્ત, પસુખ્ય સ્તઞ્ચારએઘ્ય વયએઘ્ય પતરેતએઘ્ય, યો
પેરેનીનો ક્રવજ્ઞઞાન્તે.

મિથ્રો વીર્યે મજ્ઞદયસ્તનાંમ યાંમ અપઞ્ચાનાંમ ઐરેધ્વાય ફેર-
ધ્વાય, હૃચ્ચોમો આવિસ્તો અધ્વિ-વિસ્તો, યાઞ્ચો જઞ્ચોત અધ્વિય
વએથયાઞ્ચાન્તે, ક્રૂય યજ્ઞઞાન્તે. ના અપવ યઞ્ચોજ્ઞદાતાંમ જઞ્ચોઘ્નાંમ
ક્રંધૃકેદરાત્, યો ફેરેનવાત્ યિમ યજ્ઞઘતે મિથ્રેમ યિમ વોઉર-ગઞ્ચાય-
ઞ્ચાઘ્તીમ, કનૃતો અત્પિયસ્તો દ્યાત્.

હે સ્પીતમાન (જરથુશ્ત્ર!) મહેર યજ્ઞદને તારે ભજવો જોઈએ,
(તથા યજ્ઞવાને માટે) (તારા) રીંખ્યો, ને તારે મગટ રીતે કેહવું જોઈએ.
પશુધી, ઢોરધી (તથા) પાંખવાળા પક્ષિ જે પાંખવાળાં (હોવાથી)
હૈં (તેઓથી), માજ્ઞદયસ્તનોએ તને (મેહર યજ્ઞદ) ને યજ્ઞવો જોઈએ.

મેહર યજ્ઞદ સઘળા અષો માજ્ઞદયસ્તનોનો સહાયક તથા (તેઓનો)
કાર્ય કરનાર (છે.) હોમ યજ્ઞદ જણાયેલા (તથા) સારી પેઠે મસિદ્ધ
થયેલા (છે), જેને ક્રિયા કરનારા, (પવિત્ર ક્રિયામાં) ઉચ પદથી બોલાવે
છે અને ઇજે છે. અષો માણસ જણે (તે જોર) (ક્રિયાથી) તૈયાર કીધેલી
હોય, (તે) પવિત્ર જોર (જો) તે ખાય (અને પછી) અંહોળાં ક્ષેત્રવાળા
મેહર યજ્ઞદને ઇજે તો, (તે મેહર યજ્ઞદ) ખુશી (તથા) સંતોષી થાય (છે.)
(મેહર યશત ૬. ૧૧૯-૨૦)

યજ્ઞિ-ષે જઞ્ચોઘ્નાઞ્ચો ખરઘ્તિ અવિ-ષે મએથનંમ.

ઉશ અઘ્નાઘ નઘરે મઘન્યાઘ, ઉઘ્તિ ઐઞ્ચોત્ત અહુરે મજ્ઞદાઞ્ચો,
આઘ અપાઠેમ જરથુશ્ત્ર; યઘ્નાઘ જઞ્ચોત અપવ અંધૃહૃઉશ્ત્ર દમો તનુ-
માંઘો, ફેરેરેતાત્ પઘ્તિ ખરેસ્તમ્, મિથ્રે વય યજ્ઞઘતે, રાશતંમ
અઘ્નાઘ નઘરે મઘન્યાઘ, મિથ્રો મએથનંમ આયરઘ્તિ; યજ્ઞિ-ષે યાનાધ
ખવઘ્તિ સંઘ્રહૃમચિન્ અનુસઘ્નાઘ સંઘ્રહૃમચિન્ અનુ મઘન્યાઘ.

જો તેને માટે (મેહર યજ્ઞદ માટે) તેનાં રહેઠાણમાં ક્રિયાની ભેટો
લઈ જાય છે. તે માણસને સંપત્તિ (હોજો) (એમ) હું વિચારું (એટલે
તે માણસને હું આબાહો દઉં) હે અષો જરથુશ્ત્ર! એ પ્રમાણે (દાહાર)
અહુરમજ્ઞદે કહ્યું.

જે (માનવી)ને માટે અષો, ઘણો નીતિવાન, ચોતાનાં તનને માંઘ
(એટલે દીનના હુકમ)ના તાબામાં રાખનાર, દીનની ક્રિયા કરનાર,

પાંથરેલી ખરસમથી (તથા) મેહર યજ્ઞના વચનથી (એટલે મેહર યજ્ઞની નૈયતે ભણવાના અવસ્તાના મંત્રોથી) (મેહર યજ્ઞને) આરાધે તો, હું ધાડું છું કે, તે માણસને (મદદ કરવા) માટે મેહર યજ્ઞ લાગશે (તેના) રહેઠાણમાં જાય છે. (મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૧૩૬-૧૩૭.)

સાદ્રેમ અહ્યાધ નધરે મધન્યાધ, ઉધિતિ અઘોત્ત અહુરો મજ્ઞદાઘો આધ અષાઉમ જરથુશ્ત્ર, યહ્યાધ જઘોત્ત અનષવ અદહો અતનુ-માંથ્રો, પસ્ય ખરેસ્મ ક્ષિશ્ત, પેરેન્મય ખરેસ્મ સ્તરાનો, દરેઘમય યસ્નેમ યજનો.

જે (નર) ને સાડું (જે) હીનની ક્રિયા કરનાર પુરતી (એટલે યોગ્ય) ખરસમ પાંથરનાર તથા લાંબી યજ્ઞને કરનાર (હોવા છતાં), (જે તે ક્રિયા કરનાર) અષોધ વિનાનો, અનીતિમાન, પાતાનાં તનને માંથ્ર (એટલે હીનનાં હોકમ)ના તાબામાં ન રાખનાર (હોય), (તથા) ખર-સમની પછવાડે ઉભો રહેતો (હોય) તે માણસને સંકટ (થાય એમ) હું ધાડું. એ પ્રમાણે હે અષો જરથુશ્ત્ર, અહુરમજ્ઞદે કહ્યું.^૧

(મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૧૩૮.)

સ્પૃવો અષાઉમ જખયમહિ ક્રીનામહિ.

(અએ) અષો રશને અમે તારાં નામનું સ્મરણ કર્યું છીએ (અથવા) તને વખાણ્યું છીએ. (રશને યજ્ઞ ૬૦ ૨૫.)

અઘોત્ત અહુરો મજ્ઞદાઘો સિપતમાધ જરથુશ્ત્રાધ, આઅત યસે-શ્વા અએતદ્વિ અંદ્રહુવો યત્ અસ્તવધન્તિ, સિપતમ જરથુશ્ત્ર, પથાંમ જસાધતિ વીથ્યએસો ઘોધત્રનાંમ દુજિતનાંમય શ્વયંઘઉહુતાંમ જરથુશ્ત્ર, યેજિવ્ય શ્વએષાઘો તન્વો, અથ ધમાં વચો દ્રેનજયોધશ, અથ ધમાં વચો ક્રઞુયાઘો વારેધધીશ જરથુશ્ત્ર.

(ઠાઠાર) અહુરમજ્ઞદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, હે! સ્પીત-માન જરથુશ્ત્ર! જો આ જડ દુન્યામાં તારી ઉપર ધાસ્તી ભરેલા, આડાતીડા (તથા) ભયાનક રસ્તાઓનો ડર આવી પડે, તથા જો, હે

૧. (વિશ્વાસ,) અષોધ, નીતિ અને નમ્રતા વિના મોષિદી કરનાર અને ક્રીયા કરનાર, કેટું ભયંકર પાપ કરે છે, તે આ સ્પષ્ટ વચનો ઉપરથી જણાય છે. ક્રીયાઓની કઠા કરનારે પણ આ માહા પવિત્ર રાખેલા વાંચીને, બ્રાન્તિ અને મોહ છોડી દેવા જોઈએ.

જરથુશ્ત્ર! (તારાં) તનની પ્તીકર (હોય) (એટલે તને ઇજા પહોંચવાની ધાસ્તી હોય) તો, આ (અવસ્તાના) મન્ત્રો તું લાણુ; હે જરથુશ્ત્ર! આ જય આપનારા (આકૃત દૂર કરનારા) (અવસ્તાના) મન્ત્રો તું મ્હોટે અવાજે લાણુ. (ક્રવદીન યશત ૬૦ ૨૦.)

યો હીશ યજ્ઞનો કુક્ષવાનો જ્ઞપ્ત્યેધતિ ખરો-જ્ઞપ્ત્યોથ્રો અપય.

(વળી) જે કોઇ તેઓને (ફરોહરોને) આરાધનાર, ખુશાલ કરનાર, ભક્તિ કરીને સહાયે બોલાવનાર, ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર, (તથા) અપો (હોય છે તે)ને (તેઓ) લણું ખોરેહું દેનારાં (છે). (ક્રવદીન યશત ૬૦ ૨૪.)

દાધ્રોશ અહ્માધ વોહુ ખરેનો, યો હીશ અથ કાયજ્ઞધતે, યથ હીશ હો-ના યજ્ઞત, યો અપય જરથુશ્ત્રો, રતુશ અસ્તવધથ્યો ગએથ-યાઓ, ખરેબુશ બિપધતિશ્તનયાઓ, કહ્માધચિત્ત યાઓઘ્નહાંમ જસો, કહ્માધચિત્ત આંજઘ્નહાંમ બિચિયાઓ.

મહાભારત કાર્યોમાંનું કોઇ પણ (કાર્ય) માથે ઉઠાવતી (વેળાએ), (અથવા) આકૃતોમાંના કોઇએ (સંકટમાં) ખીલેલા (તે વખતે) જે પ્રમાણે તે (મહાન) પુરૂષ (પેગમખર) અપો જરથુશ્ત્ર, (જે) (આ) જડ જગતનો સરદાર (તથા) (સકળ) માણસોનો વડો તેણે, તે (ફરોહરો) ને ઇજ્યાં, તે ઘોરણે જે (માણસ) તે (ફરોહરો) ને આરાધે તો, તેને (તેઓ) સારી કીર્તિ આપનારાં (થાય છે.) (ક્રવદીન યશત ૬૦ ૪૧.)

કો નો સ્તવાત્, કો યજ્ઞધતે, કો ઉક્યાત્, કો ક્રીનાત્, કો પધતિ-જનાત્, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અપ-નાસ નેમંઘ્નહ કહે નો ઇધ નાંમ આઘધસ્થાત્, કહે વો ઉર્વ કાયજ્ઞયાત્, કહ્માધ નો તત્ દાધ્રેમ દયાત્, યત્ રહે અંઘ્નહુત્ત ખધસ્થાંન્ અજયન્મોમ યવએય યવએતાતએય.

કોણુ અમને વખાણશે ? કોણુ (અમને) આરાધશે ? કોણુ (અમારી) કીર્તિ ગાશે ! (તથા) કોણુ (અમારી ઉપર) પ્રીત રાખશે ? (વળી) ખોરાક સાથના (અને) વસ્ત્ર સાથના હાથે (તથા) અપોધ તરફ પહોંચા-ડનારી ભક્તિથી કોણુ (અમને) માન આપશે ? અમારામાંનું કોણુનું નામ અત્રે યાદ કરવામાં આવશે ? તમારામાંનું કોણુનું રવાન (અમને)

આરાધશે ? અમારાંમાનાં કોણુને તે ભેટ દેવામાં આવશે ? કે જે (ભેટ) સદાકાળ સુધી તાજા, પર્વાત ખોરાક (તરીકે તમારે સારું) થાય.^૧

(કવદીન ચરત ૬૦ ૫૦.)

આઅત્થ યો ના હીશ્ કાયજામતે, ગચ્છામત જસત વસ્રવન અપ-
નાસ નંમંદ્રહ, અહ્માધ આક્રોનંતિ ક્ષત્તાઓ અધનિતાઓ અહિમ-
શતાઓ ઉદ્ધાઓ અપાઉનાંમ ક્ષવયો.

વળી જે માનવ ખોરાક સાથના (અને) વસ્ર સાથના હોયે (તથા) અપોધ તરફ પહોંચાડનારી ભક્તિથી તે (ફરોહરો) ને આરાધે તેને અપો (લોકો) નાં આનંદ પામેલાં, દુઃખી ન થયેલાં, અપમાન ન પામેલાં (તથા) બળવંત ફરોહરો આશીષો દે છે. (કવદીન ચરત ૬૦ ૫૧.)

યાઓ મધ્યમંચિત્ત મ્યજ્જનાંમ બચ્ચવનં ઉપવજ્જંતે.

(ફરોહરો) જેઓ મ્યજ્જનાની (એટલે ક્રિયાથી અર્પણ કરેલી ભેટોની) વચમાં હજારો આવે છે. (કવદીન ચરત ૬૦ ૬૪.)

ચચ્ચપાંમ રચ્ચાક્ષનાઓંધાહો પન્તાનો આવચતામ અવિ
જચ્ચાશ્ચાઓ.

(વળી) ક્રિયાની ભેટો તરફ આવવાના જેઓના (રવાનોના) માર્ગો પ્રકાશીત (હોય છે). (કવદીન ચરત ૬૦ ૮૪.)

ક્ષવયો યજ્જમંદ્રે...યાંમચ સ્વચ્ચોપહો અખ્યહો તખ્ખમહો, તનુ-
માંધ્રહો દરપિદ્ધચ્ચાશ્ચ આક્રમચ્ચેહો.

અપો સરોપ (યજ્જ) (જે) જોરાવર, માંધના તનવાળા, (દેવોને મારવાને માટે) બળવાન હથિયાર રાખનાર (તથા) અહુરમજ્જના પંથ પ્રમાણે ચાલનાર, (એવા સરોપ યજ્જ) નાં ફરોહરને અમે માન સાથ ચાહ કર્યે છીએ (અથવા તેની સાથ એકતાન થઈએ છીએ.)

(કવદીન ચરત ૬૦ ૮૫.)

યો પચ્ચાકરચો સ્તોમ્મશ્ચ અસ્તવમ્મથ્યાઓ વીરુપાંમ દચ્ચવો-દાત્તમ
વચચ અચેસન્યાંમ અવહુમ્યાંમ.

જેણે (પંગમખર જરથુશ્ત્ર) પ્રથમ જડ જગતમાં દૈત્યની પેઢા કરેલી દરેક (પેઢાયશ) ને યજ્જને (યજ્જ) ને નાલાયકની (તથા) સ્તુતીને નાલાયકની જણાવી.

(કવદીન ચરત ૬૦ ૯૦.)

૧. પુણ્યરૂપી હોઈને, હવે પછીની હયાતીમાં મદદકર્તા થઈ પડે.

યદિ પદ્ધતિ વીર્યમ માંદ્રમ અર્ધમ સ્વે વીસ્રુયત.

જેને (પેગમખર જરથુશ્ત્રને) સર્વ માંદ્રવાની (તથા) (હીનતા) પવિત્ર શ્લોકો સાંભળાવવામાં આવ્યા હતા. (ક્રવદીન યસ્ત ૬૦ ૯૧.)

ક્રા-નો યજ્ઞધતે જઞ્ઞાધ્યાખ્યો સ્તરેતો-અરેસમ જરથુશ્ત્રો.

(હવે) (ક્રિયામાં) અરસમ પાંથરનાર જરથુશ્ત્ર અમને ક્રિયાની ભેટાથી ભજશે. (ક્રવદીન યસ્ત ૬૦ ૯૪.)

યો પઞ્ઞાધર્યો જરથુશ્ત્રઃ માંદ્રમય ગૃશ્ત સાસ્નાઞ્ઞામય.

જેણે (મેદોઞ્ઞમાહે) સર્વથી પૂર્વે, (પેગમખર) જરથુશ્ત્રના માંદ્રને તથા હીનતાં હુકમોને લક્ષ્યથી સાંભળ્યા. (ક્રવદીન યસ્ત ૬૦ ૯૫.)

ક્રવોદશ વીશ્તાસ્પાહે અપઞ્ઞાનો ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે, તખ્મહે તનુ-માંદ્રહે દરપિ-દ્રઞ્ઞાશ આહૂધર્યેહે.

જેરવાળા, માંદ્રના તનવાલા, મજબૂત હથયારવાળા, અહુરમજદના પંથ પ્રમાણે વર્તનારા, ક્રેયાની કુટુંબના અપો ગુશ્તાસ્પ (ખાદશાહે)નાં ફેરોહરને અમે યાદ કર્યે છીએ. (ક્રવદીન યસ્ત ૬૦ ૯૬.)

માંદ્રવાકહે સાધનુજેદશ અઞ્ઞપતોદશ હમિધપતોદશ અપઞ્ઞાનો ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે. યો ક્રવેશ્તેમ ઉસઘનાંમ ગાઢ્રો-સ્થગ્તાંમ અપેમઞ્ઞા-ઘનાંમ અપઞ્ઞાનાંમ અનહુનાંમ અરતુનાંમ સિમનાંમ અવસ્થસ્તો-ક્રવાપનાંમ અવ-જઘ્નવ, પદ્ધતિશ્તાતેએ અપવ-કરેશ્તહે તખ્મઅપંઘહે.

સાધનુજિના (છોકરા) હીનનું જ્ઞાન ધરાવનાર તથા પવિત્ર આતશ ઉપર કાઠી મુકનાર (ખોય દેનાર) અપો માંદ્રવાકનાં ફેરોહરને અમે યાદ કર્યે છીએ. જે (માંદ્રવાક) અપો માણસનાં (વિરૂદ્ધમાં) ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની સામે જવાને સારું, ઘણા ખુરા, ગાથાના ગાયણને અપવિત્ર કરનારા, દુષ્ટ, ઘણી વગરના, ધર્મશુર વિના, ભયંકર, તોડી નાખવા લાયક ફેરોહરવાળા (એ સર્વ દુર્ગુણો ધરાવનારા) અશ્મેગોને ઘણોજ મારતો હતો. (ક્રવદીન યસ્ત ૬૦ ૧૦૫.)

કરસ્નહે જખઉર્વધિનહે અપઞ્ઞાનો ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે, તખ્મહે તનુ-માંદ્રહે દરપિ-દ્રઞ્ઞાશ આહૂધર્યેહે.

જખઉર્વન્તનો (છોકરો) અપો કર્સ્ન (જે) જેરવાળા, માંદ્રના તનવાળો, મજબૂત હથયાર રાખનાર (તથા) અહુરમજદના ધારા પ્રમાણે

આલનાર (તે)નાં ફરોહરને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ.

(ફવર્દીન ચરત ૬૦ ૧૦૬.)

પદતિશ્તાતેએ બિજગ્રા-ચિથયાઓ દુજો, પદતિશ્તાતેએ અષવ કર્શતહે તખએષંઘહો.

દરૂજના^૧ સ્વભાવના જુરા માણસની સામે થવાને માટે, (તથા) અષો માણસની વિરૂદ્ધમાં ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની સામે થવાને માટે (દૈત્ય, દરૂજ તથા જુરા માણસોની ખરાબીને દાખા દેવાને માટે) (તે ભવિષ્યના પેગમ્બર સોશ્યોશ ગુજરેલાંઓને આ દુન્યામાં ફરીને સજીવન કરશે.)

(ફવર્દીન ચરત ૬૦ ૧૨૬.)

ધએતઓનહે આથવ્યાનોઇશ અષઓનો ફવષીમ યજમઇદે, પદતિશ્તાતેએ ગરેનાઉશય તફનઓશય નએજહેય સારસ્તોઇશય વાવરેખ્યાઓસય, પદતિશ્તાતેએ અજિ-કર્શતહે તખએષંઘહો.

ખુજલી, તાપ, અશક્તિ, ટાઢયો તાવ તથા કામ વિકારની સામે થવાને માટે, (તથા) સાંપથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની વિરૂદ્ધ થવાને કાળે, આથવ્યાનના (છોકરા) અષો ફરેદુનના ફરોહરને અમે યાદ કર્યે છીએ.

(ફવર્દીન ચરત ૬૦ ૧૩૧.)

ક્ષધહે પદતિ ખાનુમતો, દરેઘયાઓસય પદતિ દરેઘા-જિતોઇશ, વીરૂપનાંમય પદતિ આયપ્તનાંમ, વીરૂપનાંમય પદતિ ખએષ-જનાંમ, પદતિશ્તાતેએ યાથ્વાંમ પદરિકનાંમય, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરફનાંમય, પદતિશ્તાતેએ સાસ્તો-કર્શતહે તખએષંઘહો.

મકાશિત (અથવા દબદબાવાળી) બાદશાહી (મેળવવા)ને માટે, સર્વથી લાંબી જીંદગી (મેળવવા)ને સારૂ, સકળ ભેટો (મેળવવા)ને માટે, સર્વ તંદરોસ્તીના ઉપાયો (મેળવવા)ને સારૂ, (તથા) જાદુગરો, પરીઓ, જીલમગારો, કીકો તથા કરપોની સામે થવાને કાળે, (તથા) જીલમગારથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની વિરૂદ્ધ જવાને માટે (અમે ઉપર જણાવેલાં મહાન પુરૂષનાં ફરોહરોને યાદ કર્યે છીએ).

(ફવર્દીન ચરત ૬૦ ૧૩૫.)

સામહે કર્સારૂપહે ગએસઓશ ગધવરહે અષઓનો ફવષીમ યજમઇદે; પદતિશ્તાતેએ ઉઘ્રહે બાજઉશ હુએનયાઓસય પેરેથુ-

અમનિકયાઓ પેરેથુ-દ્રક્ષયાઓ, અરેધ્યો-દ્રક્ષયાઓ, ઉજ્જરેપ્તો-દ્રક્ષ-
યાઓ, ખૂરેમ દ્રક્ષેમ ખરેન્તયાઓ; પદ્ધતિશતાતેએ ગધાહે ક્કરેસ્તો-
ક્સાનહે સિમહે વીરેન્જનો અનમરેજ્ઞદિકહે, પદ્ધતિશતાતેએ ગધો-કર-
શતહે ત્પએષંઘહો.

જોરાવર ખાળુના, પુષ્કળ પલટનવાળા, પહોળા વાવટાવાળા, ઉંચ
વાવટાવાળા, ઉંચ ધરેલા વાવટાવાળા (તથા) ઘાતકી વાવટો લઈ જનારાં
લશ્કરની સામે થવાને સારૂ, (તથા) નાશ ઉત્પન્ન કરનારા, ભયંકર,
માણસનું ખુન કરનારા તથા નિર્દય હુટારાની સામે થવાને (તથા) હુટા-
રાથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબી સામે થવાને કાળે, (નામાંકિત), સારા
ખાનદાનના, ગુરુ સાથના ખાળવાળા (તથા) ગુરુ રાખનારા અષો
કેરેશાસ્પનાં ફરોહરને અમે માન સાથ ચાહ કર્યે છીએ.

(કવદીન યશત કં ૧૩૬.)

અઓમ્ન અહુર મજ્દ, સ્વઓષય અષ્ય સૂર માંધ્રય સ્પેન્ત વીદુષ.

(વળી) (અષો લોકોનાં ફરોહરો) અહુરમજ્દની મારફતે, શૂરા
અષો સરોષ યજ્ઞની સહાયતાથી, વિદ્વાન માંધ્ર સ્પેન્તની મારફતે,
(અમને) સહાયક (થાય).

(કવદીન યશત કં ૧૪૬.)

ઉજ્જેઉર્વેધન્તે જસ્તે અહ્માકેમ અવંઘહે સૂરાઓ યુષ્માકેમ
યસ્નહે સૌવશ્તાઓ.

હે! શૂરા (તથા) સર્વથી ઘણો લાભ કરનારાં (ફરોહરો)! તમારી
મહત્તે કાળે (તમારી મહત્ત માંગવાને માટે) (તથા તમારી) આરાધના કરવા
માટે, અમારા હાથો (વિનંતીથી) ઉંચે ધર્યા છે. (કવદીન યશત કં ૧૪૭.)

પઓઠસ્થાન્ ત્કએષે યજ્ઞમધદે. ન્માનનાંમય વીસાંમય જન્તુ-
નાંમય દજ્યુનાંમય, ન્માનંઘહુનો વીષાનો જન્તુપાનો દધંઘદ્ધપાનો
અષો-અંઘહુનો માંધ્રો-અંઘહુનો ઉર્વો-અંઘહુનો વીસ્પાદશ વંઘ-
હુશ વંઘહુપાનો.

(આ) ધરોના, મોહલ્લાઓના, કસ્ખાઓના, દેશોના પોરીઓ-
ત્કેશો, (જેઓ) ધરને લાયકના, મોહલ્લાને લાયકના, દેશને લાયકના,
અષોધને લાયકના (અથવા અષોધ તરફ પ્રેમ ધરાવનારા), માંધ્મવાણી
(ધર્મના શ્લોકો) તરફ પ્રીત રાખનારા, પોતાના રવાનની ઉપર પ્યાર

કરનારા, તથા સઘળી ખુખીને સર્વ રીતે લાયક ગણાયેલા (એ સર્વ શુભોવાળા) પોરીઓત્કેશોને અમે માન સાથ યાદ કર્યે છીએ.

(કવદીન ચરત ૬૦ ૧૫૧.)

સ્તઓમાય રાજરેય ખરેન્તુ દથુપો અહુરહે મજદાઓ અમેષનાંમ સંપેન્તનાંમ; મા-યિમ ગેરજનાઓ પારયન્તુ, હય અહ્માત ન્માનાત અહ્માકેમય મજદયસ્નનાંમ.

અહુરમજદની (તથા) અમેષાસ્પદોની (સમક્ષ) (અમારાં) કીર્તિના ગાયનો તથા ભક્તિ લઇ જાય: અમે માજદયસ્નનાં આ ઘરમાંથી (તેઓ) પુકાર કરતાં (અસંતોષ થએલાં) ન જાય.

(કવદીન ચરત ૬૦ ૧૫૭.)

તેમ વએમચિલ જખયમહિ, અહ્માધય ન્માનાધ અહ્માધય ન્માનહે ન્માનો-પતેએ, અહ્માધય જઓથો-ખરાધ અરેદ્રાધ પધતિ-અસ્તિ ગેઉશ વયહોહેય હથવતહેય પધતિ હમરેયનાંમ, વહિશતેમ યજતેમ યજમધદે.

આ ઘરને માટે, આ ઘરના ઘર ઘણીને માટે, આ ક્રિયાની જોર લઇ જનારને સાડુ (તથા) ભેટ આપનારને માટે, તે વાય યજદને અમે મદદે બોલાવ્યે છીએ. તે સર્વોત્તમ (વાય) યજદને અમે માન સાથ યાદ કર્યે છીએ. (એવી નેમથી કે) (તે) (અમારી તરફની) જીવામ તથા ભક્તિની (ભેટ) સ્વિકારીને, તેના બહલામાં અરીઓને ઝટ દાખી નાખવાનું જોર (અમને દે).

(રામ ચરત ૬૦ ૧.)

તાઓસય મે નાંમ જખયએષ, અહ્મિ અષાઉમ જરથુશ્ત્ર, યિમ અન્તરે હુએનયાઓ ખ્રવીષ્યેધતીશ, અન્તરે હાંમ-યન્ત રસ્મઓયો, અન્તરે દંધ્રહુ-પાપરેતાને.

તાઓસય મે નાંમ જખયએષ, અહ્મિ અષાઉમ જરથુશ્ત્ર, યિમ સાસ્ત દંધ્રહુઉશ હમો-ક્ષથો પતેન્તેમ વા, જખરેન્તેમ વા, ધરિષેન્તેમ વા, રથોધયેન્તેમ વા, પધતિષેન્તેમ ધ્રિમહે, પધતિષેન્તેમ બએષજયેહે.

ઘાતકી સૈન્યની મધ્યે, સાથે મજેત્રી લશ્કરની હારની મધ્યે (તથા) દેશના યુદ્ધમાં, અએ અપો જરથુશ્ત્ર! આ (ઉપર જણાવેલાં) મારાં નામો તારે યાદ કરવાં જોઇએ, (કે) હું (હાજર) છું.

જ્યારે (કોઇ) દેશનો સ્વતાંત્ર જીલમગાર (બાદશાહ), (તારી ઉપર)

ધસારો કરતો, અથવા (તારી સામે) લાડાઈની ગાડી ગગડાવીને લાવતો, અથવા (તારી) સંપત્તિની અદેખાઈ કરતો, (અથવા) (તારી) તનહરોસ્તીની ધર્ષા કરતો (આવે), (તે વખતે), હે અષો જરથુશ્ત્ર! આ મારાં નામે તારે યાદ કરવાં જોઈએ, કે હું (હાજર) છું.

(રામ યશ્ત ૬૦ ૪૯-૫૦.)

તાઓસ્ય મે નાંમ જખ્યએષ, અહિ અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, યિમ અષેમઓઘેમ અનપવન્તેમ પત્તેન્તેમ વા, જખરેન્તેમ વા, ધરિષેન્તેમ વા, રથાઇષેન્તેમ વા, પધતિષેન્તેમ અમહે, પધતિષેન્તેમ શ્રિમહે, પધતિષેન્તેમ અએષજયેહે.

તાઓસ્ય મે નાંમ જખ્યએષ, અહિ અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, યત્ ખસ્તો અંદ્રહુત્ હિશ્તેમ્નો, ખસ્તો અંદ્રહુત્ ક્રાધ્યમ્નો, ખસ્તો અંદ્રહુત્ વાધ્યમ્નો, ક્રધ્યઓયે ખાષે બુયન્તે, વિધ્યઓયે ડ્રાકે બુયેન્તે.

જ્યારે (કોઈ) અપવીત્ર આશ્મેગ (તારી ઉપર) ધસારો કરતો, અથવા કાવાદાવા ચલાવતો, અથવા (તને) જખમાં કરતો અથવા (તારી સામે) યુદ્ધની ગાડી ગગડાવીને લાવતો, અથવા તારી હોમ્મતની ધર્ષા કરતો, (તારી) આખાદીની અદેખાઈ કરતો (અથવા) (તારી) તનહરોસ્તીની અદેખાઈ કરતો (આવે), (તે વેળાએ), હે અષો જરથુશ્ત્ર! આ મારાં નામે તારે સ્મરણ કરવાં જોઈએ, કે હું (હાજર) છું.

જ્યારે ખંધવા તરીકે ઉભો રહેતો હોય, ખંદીવાન તરીકે હડસેલો ખાતો હોય, ખંદીવાન તરીકે ઘસડાતો હોય, કોઈ તોહમત (અથવા આલ)માં ફસી પડેલો હોય, (અથવા) સંકટમાં આવી પડેલો હોય (તે વખતે), હે અષો જરથુશ્ત્ર! આ મારાં નામે તારે યાદ કરવાં જોઈએ, (કે) હું (હાજર) છું.

(રામ યશ્ત ૬૦ ૫૧-૫૨.)

કન થ્વાંમ યસ્ન યજ્ઞને, કન યસ્ન ક્રાયજ્ઞને, કન થ્વા યસ્ન પધતિ હંકરેતિશ અવ હિશ્તાત્.

કઇ યજ્ઞનેથી (હે વાય યજ્ઞ) તને હું ભજું? કઇ યજ્ઞનેથી (તને) હું વંધારે ભજું? કઇ યજ્ઞનેથી (હે વાય યજ્ઞ!) તારી સ્તુતી થાય?

(રામ યશ્ત ૬૦ ૫૪.)

તૂમ ખરેસ્મ અયસએષ, અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, ક્રયિનથ્વરે વિચિનથ્વરે રઓચિનવન્તેમ ખામીમ, ક્રતરએધ્યો રઓચાઓ, વીતરએ-

ધ્રુવો ઉપાચોંદ્રહૂમ.

યેજિ માંમ યશ્તો કર્ણવાનિ, અજમ તે વચ ક્રમવાનિ મજ્જદ-
ધાત ખર્ણંદ્રહૂવન્ત ખએષજય, યથ થ્વાંમ નોધત્ તઉર્વયાત્ અંધરો
મધન્યુશ પોઉર-મહુરકો, નોધત્ યાતવો, નોધત્ યાતુમાચો નોધત્
દ્યેવો, નએધ મધ્યો.

હે અષો જરથુશ્ત્ર! હીવસ (અથવા) પરભાત્યાંને ટાંકણે ખાંધેલી
(અથવા) છોડેલી ખરસમ તારે લેવી. હીવસને વખતે ખાંધેલી, પરો-
ધ્યાંને વખતે છોડેલી (ખરસમ લેવી.)

(વાચ ચજ્જ કહે છે) જો મને, (હે અષો જરથુશ્ત્ર!) (તુ) ધજેલો
કરે (જો તુ માઝ્ સ્તવન કરે) તો, ખોરેહ આપનારા (તથા) તનદ-
રોસ્તી ખખશનારા અહુરમજ્દના ખનાવેલા શ્લોકો તારે માટે હું
ઊચરીશ, જેથી (જે કલામની આશીષથી) પુર્ણમરકીવાળો અંગ્રેમોનો,
(અથવા) જાદુગર, (અથવા) (કોઈ ખુરો) માનવી તને ધજા ન પહોંચાડે.

(રામ યશ્ત ૬૦ ૫૫-૫૬.)

કો અહિ યો માંમ જખયેહિ, ચેંદ્રહે અજમ ક્રાયો જખયન્તાંમ
સએશ્તમ સુમ્નયે વાયિમ.

(તુ) કોણ મને યાદ કરે છે (અથવા મદદને માટે બોલાવે છે)?
(મને) ઘણી યાદ કરનારાઓમાં જેનો અવાજ ઘણોજ મધુર (છે),
(જેવો અવાજ) મેં કદાચજ સાંભળ્યો હોય. (અશીશવંધ યશ્ત ૬૦ ૧૭.)

અધાત્ ઉદ્ધતિ ક્રવષત યો સ્પિતામો જરથુશ્ત્રો, યો પચ્ચોધરયો
મજ્જાકો, સ્તચ્ચોત અપેમ યત વહિશ્તમ, યજત અહુરેમ મજ્જદાંમ,
યજત અમૈયે સ્પેન્તે.

ત્યારે (અથવા તે ઉપરથી) (તેણે) એ પ્રમાણે કહ્યું કે, (તે તો)
સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર (છે), જે સર્વથી પ્રથમ માણસ (હતો), (જેણે)
સર્વોત્તમ અપોધને વખાણી, અહુરમજ્દને આરાધ્યો (તથા) અમેશાસ્પ-
દોની સ્તુતી કરી.

(અશીશવંધ યશ્ત ૬૦ ૧૮.)

આઅત્ અચ્ચોખ્ત અપિશ વંધઉહિ યા ખર્જમતિ, મા ચિશ મે
આચ્ચોંદ્રહૂમ જખ્યાશનાંમ વિન્દિત, યા માવોય નિપારયેઽન્તિ, મા
નરો પધરિશ્તા-શ્રુદ્ધો, મા જહિક પર-દક્ષિત, મા અપેરેનાયુ તઉરન,
મા કધનિન અનુપચેત મધ્યાનાંમ.

ત્યારે ઉચ્ચ પદવીની અશીશવંધે કહ્યું કે, મારે માટે (નિર્મિત કરેલી) આ ક્રિયાની ભેટામાંની કોઇએ (ભેટ), સુકધ ગયેલી મનીવાળો મર્દ, કવખતનું દસ્તાન^૧ લાવતી દુષ્ટ સ્ત્રી, નાની વયનો છોકરો, મર્દની નજદીક ન ગયેલી કન્યા મને અર્પણ કરશે તો તે સ્વિકારવામાં આવશે નહીં, (એટલે ક્રિયાથી અર્પણ કરેલી તે ભેટ હું કબુલ ન રાખીશ).

(અશીશવંધ યશ ૬૦ ૫૪.)

આહુત્તમ વધરીમ યજ્ઞમધદે, અર્ષમ વહિશત્તમ સ્વએશતમ અર્ષેષમ સ્પૃન્તમ યજ્ઞમધદે, વચ અર્ષુખ્ય વારેશ્વમ્નિશ અર્ષેષજિશ યજ્ઞમધદે, અર્ષેષજિશ વચ અર્ષુખ્ય વારેશ્વમ્નિશ યજ્ઞમધદે. માંથ સ્પૃન્ત દ્યેન માજદયસ્તે હવ્યોમચિન્તમ યજ્ઞમધદે અધ્યત્તમ ખરેતો યજ્ઞમધદે.

આહુનવરને અમે વખાણ્યે છીએ, સઘળાથી સોહામણા અરહી-ખહેશ્ત અમશાસ્પંદને અમે વંદ્યે છીએ, સત્ય બોલેલા, વીજથી (તથા) તંદરેસ્તી આપનારા (અવસ્તાના) મંત્રોને અમે વખાણ્યે છીએ. તંદરેસ્તી આપનારા, સત્ય બોલેલા (તથા) વીજથી (અવસ્તાના) મંત્રોને અમે વખાણ્યે છીએ. આખાહી કરનાર (અથવા પવિત્ર) માંથ્રવાણીને (તથા) હોમ (ની ક્રિયાને) પસંદ કરતી માજદયસ્તી હીનને અમે સ્તવ્યે છીએ. ધરાની ખોરેહને અમે વંદ્યે છીએ.

(આરતાદ યશ ૬૦ ૮.)

ખરેજન્તમ આહુરેમ ક્ષત્રીમ ક્ષયેતમ અપાંમ નપાત્તમ અઉર્વત-અસ્પૃમ યજ્ઞમધદે, અપાંતમ જવનોસુમ; યો નરેઉશ દધ, યો નરેઉશ તતપ. યો ઉપાપો યજ્ઞતો મૃત-ગચ્ચોષોત્તમો અસિ ચેજિમ્નો.

તેજ ઘોડાની ચાલનો અપાંમ નપાત્ત (જે) રાજ્ય કરનાર, ઝળ-કાટવાળો, શૂરો તથા આરધનાનો લાભ આપનાર, ઉચ્ચ પદવીનો સાહેબ (તે)ને અમે વખાણ્યે છીએ. જેણે માણસોને સરજ્યાં, જેણે માણસોને રૂપ આપ્યું, જે પાણીમાં રેહનાર યજ્ઞદ (છે). (તથા) (જ્યારે) તે આરાધના પામેલા (હોય છે), (ત્યારે) સાંભળવાને ઘણાજ તીવ્રણ કાન રાખનારો છે.

(જમ્યાદ યશ ૬૦ ૫૨.)

આઅત્ત તે અએયો આહુનો વધસ્યો, યિમ અષવન્તમ જરથુશ્ત્રેમ દ્રસાવયત, વી-ખરેધવન્તમ આખ્તધરીમ અપરેમ ખચ્ચોજદયેહ્ય દ્રસૂમ્નિ, જમ્બૂગજ અવજત્ત વીસ્પે દ્યેવ અયેસન્ય અવહુમ્ય.

વળી ચોતરફ ફેલાયેલી માત્ર અહુનવરની ભક્તિ, જે અષો જર-થુશ્ર (સાહેબ) ગાધને (ભણ્યા), તેથી (તેમણે) સકળ દેવોને, યજ્ઞને ન લાયકના (તથા) આરધનાને ન લાયકના (ગણીને), જમીનમાં ઢટા-એલા કર્યા.

(જમ્યાદ ચરત ૬૦ ૮૧.)

પૅરસલ જરથુશ્રો અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, અહુર મજ્ઞદ મધન્યુ સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ કહ્મિ તે અએવહ્મિ પધતિ વચો વીસ્પનાંમ વોહુનાંમ, વીસ્પનાંમ અષ-ચિથનાંમ ક્રવાકેમ.

પધતિ-શે અઓખત અહુરો મજ્ઞદાઓ, અષેમ સ્તૂતો જરથુશ્ર.

(પેગમ્બર) જરથુશ્રે અહુરમજ્ઞને પુછ્યું કે, જડ મુલકોનાં હે સર્વોત્તમ વૃક્ષી કરનાર મીનો, અષો સૃષ્ટા અહુરમજ્ઞદ! તારા કયા માત્ર એક બંદગીના મંત્રમાં (દુન્યાની) સઘળી આશીષોની (તથા) અષોધનાં બીજવાળી સર્વ (વસ્તુઓ)ની કીર્તિ (સમાયેલી) છે? (એટલે તે કંઈ બંદગી છે, જે ભણ્યાથી સ્પેનામીનોની સૃષ્ટિની કીર્તિ ગાવા સમાન ગણાય?)

અહુરમજ્ઞદે તેને (અષો પેગમ્બરને) ઊતર દીધા કે, હે જરથુશ્ર! અષોધની વખાણુ (એટલે અષેમ વોહુનો મહામંત્ર).

(હાદોખત ગુસ્ક ૬૦ ૧-૨.)

અએષો જી વાક્ષ જરથુશ્ર અરેજુખધો ક્રમવાંનો આ વચો અહુનો વધરયો ક્રઓખતો અમહેચ વરેથમ્હુચ ઉરનચ દએનચ સપન્વન્તિ.

અરેજધતિ જી સ્પિતમ જરથુશ્ર અએવ અષો-સ્તૂધતિશ, ઓયુમ વા અષઓનો દનઓથ્રેમ સતેમ ખૂનનાંમ, હુજંઘરેમ ગેઉશ અરે-ધતિનાંમ, અએવરે અનુમયનાંમ, કંઘ્હાઓસચિવ તનુનાંમ પરો-અસ્તિ જસોધથ્યાઓ.

કારણુ કે, હે જરથુશ્ર! તે અષો બોલેલો (અષેમ વોહુનો) શ્લોક (અથવા) સ્પષ્ટ રીતે ભણેલી અહુનવર (નામની) ભક્તિ, તે ભણુ-નારનાં રવાનમાં તથા તેની હીનની શ્રદ્ધામાં હિમ્મતનો તથા ફનેહનો વધારો કરે છે.

કારણુ કે, હે સ્પીતમાન જરથુશ્ર! એક અષેમ વોહુનું ભણુવું અથવા અષો (માણસ)ની એક ખુશુદી (એટલે તેને ખુશી કરવું)

એ, સુતી વખતની સો અંદગીની કીંમત જેટલી છે, જમવાની ખાજની હજાર અંદગીની કીંમત જેટલી છે. જડ હસ્તિની છેવટની પળે ભણેલી કોઈએ અંદગીની કીંમત જેટલી છે.

(હાદોખત નુસ્ક ૬૦ ૪-૫.)

હાઉ બા.....યાંમ બા ના ઉસ્તમે ઉર્વએસે ગયેહુ અષેમ સ્તઅૉ-ધતિ, કસ્તવનો હુમતય હૂખતય હવરશતય, નિજઅરેમ્નો દુશમતય દુજ્જખતય દુજ્જવરશતય.

કોઈ માનવી (પોતાના) જીવનના સર્વથી છેવટના અંતે, પવીત્ર વિચાર, અને વાણી તથા દુષ્ટ કાર્ય તજીને, (જે) એક અષેમ્ વોહૂ ભણે તો, તે (એક અષેમ્ વોહૂ) જરૂર સઘળા ખનિરથ કેશ્વર (જગત) સમાન છે.

(હાદોખત નુસ્ક ૬૦ ૧૫.)

કા અએવ અષો-સ્તધતિશ, યા વીસ્પેમ ઇમલ્ યલ્ અન્તરેય જાંમ અન્તરેય અસ્મનંમ ઇમાંમય જાંમ અવય રઅૉયાઅૉ, વીસ્પય વોહૂ મજ્જદ્વાત અષ-ચિથ્ર, મસનય વંદ્વહુનય સ્વયનય અરેજધતિ.

(પેગમ્બર જરથુશ્ત્રે અહુરમજ્દને પુછ્યું કે), કંઈ (તે) એક અષેમ્ વોહૂ (છે,) જે ઊંચ પદવીમાં, ખુબીમાં તથા શોભામાં, પૃથ્વિ તથા આસ્માનની મધ્યમાં આ તમામ (વસ્તુઓ)ની, આ પૃથ્વિ તથા (આસ્માનની) તે ચળકાટોની (તથા) અહુરમજ્દની પેદા કીધેલી અષોધનાં ખીજ ધરાવનાર સર્વ આરીષોની કીંમત જેટલી છે?

(હાદોખત નુસ્ક ૫૨. ૧, ૬૦ ૧૬.)

પધતિ-શે અઅૉખત અહુરે મજ્જદાઅૉ, હાઉ બા અપાઉમ્ જરથુશ્ત્ર, યલ્ કઅૉધરિશધતિ પઝરિ દુશમતઅધખ્યસય દુજ્જખતઅધખ્યસય દુજ્જવરશતઅધખ્યસય.

અહુરમજ્દે તેને (તે અષો પેગમ્બરને) પાછો ઊત્તર આપ્યો કે, હે અષો જરથુશ્ત્ર! (જ્યારે) (કોઈ નર) ધુરા વિચારોથી, દુષ્ટ વચનોથી તથા દુષ્ટ કાર્યોથી વેગળો થઈને, (પોતાના પાપનો પસ્તાવો કરી નીતિને માર્ગે ચાલવાનો ઠરાવ કરીને) એક અષેમ વોહૂ ભણે તો, તે (એક અષેમ વોહૂ) જરૂર (અહુરમજ્દની સરજેલી અષોધનાં ખીજવાળી

સકળ આશીષોની કીંમત જોટલી છે).^૧ (હાદોખત ગુસ્ક પર. ૧, ૬૦ ૧૭.)

અસ્ને વધ્ધનાલ નિશહિધધતિ, ઉશતવધતીમ ગાથાંમ સ્લાવયો,
ઉશતતાતેમ નિમ્નઝ્ઞામ્નો.

(તે અષો માણસનું રવાન) ઉશતવદ ગાથા ગાતું (તથા) સુખ
ધ્વચ્છતું (પોતાનાં શરીર) માથાં આગળ ખેસે છે.

(હાદોખત ગુસ્ક પર. ૨, ૬૦ ૨.)

આઅલ તાંમ તુમ નિશહિધોધશ ગાથાઝ્ઞાસચ સ્લાવયો, અપમચ
વંધ્વહીશ ચજ્ઞમ્નો. આતરેમચ અહુરહે મજ્ઞદાઝ્ઞા.

ત્યારે તું (અષો માણસ) ગાથા ગાવા ખેસ્તો, ભલાં પાણી(ની
ખુર્ખી) વખાણતો, અહુરમજ્ઞદના આતશને વખાણતો હતો.

(હાદોખત ગુસ્ક પર. ૨, ૬૦ ૧૩.)

નિવઝેધયેમિ હંકારયેમિ માંધ્રહે સ્પેન્તહે અપઝ્ઞાનો વરેજય-
ઘહહે દાતહે વીદઝ્ઞવહે દાતહે જરથુશ્ત્રોધશ દરેઘયાઝ્ઞા ઉપયનયાઝ્ઞા
દઝ્ઞેનયાઝ્ઞા વંધ્વહુયાઝ્ઞા માજ્ઞદયસ્નોધશ.

અષો (તથા) અસરકારક માંધ્ર સ્પેન્તને દેવથી વિરૂદ્ધ નીચમને,
જરથુશ્ત્ર નિચમને લાંબા કાળના, જુના રીવાજને, તથા ભણી માજ-
દયસ્ની દીનને હું આમંત્રણ કરું છું, (તથા) મીજલસમાં માન આપું છું.

(હા ૧, ૬૦ ૧૩.)

અહમચ જઝ્ઞાંધ્ર ખરેસ્મનઝ્ઞેચ માંધ્રમ સ્પેન્તમ અશ-ખરેનંઘ-
હમ આયેસે યેશતિ.

આ જોર (તથા) ખરસમથી સંપુર્ણ ખોરેહવાલા માંધ્ર સ્પેન્તને
ચજ્ઞનેમાં હું યાદ કરું છું.

(હા ૨, ૬૦ ૧૩.)

૧. આ બહુજ ભેદી હતર છે. જે માનવી અંતઃકરણપૂર્વક રીતે, હૈયામાંથી જગ-
તને મોટે મોહ અને વળગણ ત્યાગીને એક અધેમ ભણવાને પણ સમર્થવાન થાય છે, તે
કૃતાર્થ થાય છે! કેવો સર્વોન્નકૃષ્ટ વિચાર! છે કેઈ આળસુનો બાદશાહ, જેપણ કદી
એક અધેમ ભણીને આવા મહાન આશીષો મેળવવા ના પાડે? છે કેઈ એવા ધર્મ જે
આટલો સરળ અને સિંધા અને દુક માર્ગ બતાવી રહ્યા છે? એકજ અધેમ આવાં
સ્વચ્છ જીવરથી ભણેા એટલે તેનો મહાભારત બદલો! માત્ર એટલું યાદ રાખજો કે
એટલું પવીત્ર હૈયું બનાવવાને કાળે લોહિતું પાણી કરવું પડે છે, ખુરેહ નિર્મળ કરવું
પડે છે, હૈયામાંથી રાગ, દ્રેષ ઉખેડી ફેંકા દેવાં પડે છે, અને અચળ શ્રદ્ધા સંપાદન
કરવી પડે છે.

આઅલ અઓલ અહુરો મજ્જદાઆ બધ અઓષ આસ અહુનહે વધર્યેહે સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. યલ તે ક્રાવઓચિમ. પર અસમ્મં પર આપેમ પર જામ પર ગામ પર ઉરવરામ પર આતરેમ અહુરહે મજ્જદાઓ પુથ્રેમ પર નરેમ અષવનંમ પર દઝેવાધશય અકસ્ત્રાધશ મપયાધશય પર વીરપેમ અહૂમ અસ્તવનંતેમ પર વીરપ વોહૂ મજ્જદાત અષ-ચિથ.

ત્યારે અહુરમજ્જદે કહ્યું કે હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! જે (ખંદ-ગીનો મંત્ર) (મેં) તને કહ્યો હતો તે અહુનવરનો આ ભાગ હતો. (અહુનવરનો એ ભાગ) આસ્માનની પેહલાં, પાણીની પેહલાં, જમીનની પેહલાં, ગાય ઢોરની પેહલાં, વનસ્પતિની પેહલાં, અહુરમજ્જદની તરફની (સઘળી ચીજોને) પવીત્ર કરનાર અગ્નિની પેહલાં, અષો નરની પેહલાં, દેવો તથા દુષ્ટ માણસોની પેહલાં, સકળ જડ જગતની પેહલાં તથા અહુરમજ્જદની પેહલાં કરેલી સર્વ અષોધના ખીજની વસ્તુઓની આગ-મજ હતો.

(હા ૧૯, ૬૦ ૭-૪.)

માંથ્રેમ સ્પેનંતેમ અષ-ખરેનંઘ્રલેમ યજમઘદે.

પુર ખોરેહવાલા માંથ્ર સ્પેનંતને અમે આરાધ્યે છીએ.

(હા ૨૫, ૬૦ ૬.)

યાઓ નો હેન્તિ ગાથાઓ હરેથ્રવધતીશય પાથ્રવધતીશય મધન્યુશ-ખરેથાઓસ્ય યાઓ નો હેન્તી, ઉરને વઝેમ ખરેથેમય વસેમય. તાઓ નો હેન્તિ ગાથાઓ હરેથ્રવધતીશય પાથ્રવધતીશય મધન્યુશ-ખરેથાઓસ્ય. તાઓ નો બુયાંત હુમિજ્જદાઓ અશ-મિજ્જદાઓ અષો મિજ્જદાઓ પરો અસનાધ અઘઉહે પસ્ય અસ્તસ્ય બઓધંઘ્રહસ્ય વી-ઉરવીશતીમ.

તા નો અમ તા વેરેથ્રઘન તા દસ્વરે તા બઝેષજ તા ક્રદથ તા વરેદથ તા અવંઘ્રહ તા અમઘ્યાવંઘ્રહ તા હુધાઓઘ્રહ તા અષવસ્ત તા ક્રારાધતે તા વીદુપે.

જે ગાથા અમને રક્ષણ કરનારા તથા બચાવ દેનાર તથા મીનોઇ અહાર જેવા છે; (તથા) જે (ગાથા) અમારા રવાનને માટે ખોરાક તથા વસ્ત્ર બને છે. તે ગાથા અમને રક્ષણ કરનાર તથા બચાવ દેનાર તથા મીનોઇ ખોરાક જેવા છે; (તથા) તે (ગાથા) અમારા રવાનને

માટે ખોરાક તથા વસ્ત્ર બન્ને છે. (અમારા) શરીરનું તથા જીહ્વીનું (એક બીજાથી) છુટું પડવા પછી (એટલે અમારા મૃત્યુ ક્ષેત્રે) તે (ગાથા) અમને પેલી દુન્યામાં સારો બદલો આપનારા, પુરતો બદલો દેનારા તથા અષોધનો બદલો દેનારા થાય!

તે (ગાથા) અમારે માટે હિંમત, જય, સુખાકારી, તન્દરોસ્તી, ચઢતી કળા, વૃદ્ધિ, કુટુંબની આબાહી તથા બચાવ તરીકે થાય. તે (ગાથા) સારાં ડહાપણવાળા અષોધવાળા, સખાવતવાળા તથા જ્ઞાનવાળા છે.^૧

(હા ૫૫, ૬૦ ૨.)

સ્તઓત યેસ્નય યજ્ઞમઘદે યા દાતા અંદ્રહેઉશ પઓઉર્યેહ્યા મરે-
મન વેરેજિમેન સખેમેન સાચયમેન દદરાન પઘતિપાન પઘતિશમરેમન
ક્રમરેમન ક્રાયજમેન ક્રષેમ વસન આહમ દધાન. બધાંમ સ્તઓતનાંમ
યેસ્નયનાંમ યજ્ઞમઘદે સ્તઓતનાંમ યેસ્નયનાંમ યજ્ઞમઘદે, ક્રસઓ-
થ્રેમચ ક્રમરેથ્રેમચ ક્રગાથ્રેમચ, ક્રાયશતીમચ.

જે પેહલી દુન્યાના નિયમ, તેને અમે વખાણ્યે છીએ.

સ્મરણ કરવાને યોગ્ય, અસરકારક, શીખવાને યોગ્ય, (બીજા-
ઓને) શીખાડવાને યોગ્ય, મનમાં ગોખવાને લાયક, પસંદ કરવા
લાયક, અલ્યાસ કરવાને લાયક, આરંધનાને લાયક (તથા) મરણ
પ્રમાણે દુન્યાને તાજગી આપવાને લાયક (અંવા ગુણોવાદી સ્તઓત
યસ્નય નામની બંદગીને અમે વખાણ્યે છીએ.)

સ્તોત યસ્નયના ભાગને અમે વખાણ્યે છીએ. સ્તોત યસ્નયના
ભણવાને, (તેના) સ્મરણને, (તેનાં) ગાવાને તથા તેની કીર્તીને અમે
વખાણ્યે છીએ.

(હા ૫૫, ૬૦ ૬-૭.)

હઉરવાંમ હનદાઘતીમ સ્તઓતનાંમ યેસ્નયનાંમ યજ્ઞમઘદે.....
સ્તઓત યેસ્ન યજ્ઞમઘદે યા દાતા અંદ્રહેઉશ પઓઉર્યેહ્યા.

સ્તોત યસ્નયનું સર્વ લખાણ જે સઉથી શ્રેષ્ઠ અર્થવાળું છે તેને
અમે વખાણ્યે છીએ,.....સ્તોત યસ્નય જે પ્રથમ જીવનના નીચમ
(તેને) અમે વખાણ્યે છીએ.

(હા ૫૮, ૬૦ ૮.)

કૃષ્ણો માંથ્રેમ હુધઓખૂતેમ યજ્ઞમઘદે.

૧. સરખાવો એની સાથે વેદો અને ગીતાનું મહાત્મ્ય.

ફુપ્પો માંથ હાદોખ્તને અમે વખાણ્યે છીએ. (હા ૫૯, ૬૦ ૩૨.)

અહુનૉમ વધરીમ યજમધદે.

અહુનવરને અમે વખાણ્યે છીએ. (હા ૬૦, ૬૦ ૧૩.)

યેંઘહે-હાતાંમય હુક્રાયશતાંમ ક્ર્યેખ્યામહી અનતરેય જાંમ અન-
તરેય અસ્મનૉમ.

જમીન ઉપર તથા આકાશમાં, ખરાખર વખણાયેલા યેંઘહે
હાતામને અમે સારી પેઠે પ્રખ્યાત કર્યે છીએ. (હા ૬૧, ૬૦ ૧.)

વીસ્પૉમય અફ્સ્મનૉમ યજમધદે.

(અવસ્તાની) દરેક કડીને અમે વખાણ્યે છીએ. (હા ૭૧, ૬૦ ૪.)

વીસ્પૉમય માંથ્રૉમ સ્પૅન્તૉમ યજમધદે. વીસ્પૉમય દાતૉમ વીદાયુમ
યજમધદે.

વીસ્પૉમય પન્થ ગાથાઓ અપઓનીશ યજમધદે. વીસ્પૉમય
યસનૉમ ક્રાઇતીમય પધતિતીમય અધધિજરેતીમય યજમધદે.

વીસ્પાય સ્તઓત યેસ્તય યજમધદે. વીસ્પૉમય વાચો મજ્ઞદો-
ક્રઓખ્ત યજમધદે. યોધ હેન્તિ દુશ્મતૉમ જઘ્નિશત યોધ હેન્તિ દુજ્ઞખ્તૉમ
જઘ્નિશત. યોધ હેન્તિ દુજ્ઞવરશતૉમ જઘ્નિશત યોધ હેન્તિ અધવિ-
કરૅત દુશ્મતહે યોધ હેન્તિ અધવિ-કરૅત દુજ્ઞખ્તહે યોધ હેન્તિ અધવિ-
કરૅત દુજ્ઞવરશતહે.

યોધ અધપિ-કૅરૅન્તૅન્તિ વિસ્પૉમ દુશ્મતૉમ યોધ અધપિ-કૅરૅન્-
તૅન્તિ વિસ્પૉમ દુજ્ઞખ્તૉમ યોધ અધપિ-કૅરૅન્તૅન્તિ વિસ્પૉમ દુજ્ઞવરશતૉમ.
માનયૅન્ અહે યથ આતર્શ દુશ્કૅમ અએસ્મૅમ યઓજ્ઞદાતૅમ હુપધરિ-
શતૅમ અધપિ-કૅરૅન્તધતિ હાવયએધતિ દજ્ઞધતિ. વિસ્પનાંમય અએત-
એષાંમ વચાંમ અઓજસ્ય વૅરૅથ્રમય ખરૅન્સ્ય જવરૅય યજમધદે.

તમામ પવિત્ર (અથવા સંપત્તિ દેનાર) માંથ્રને અમે વખાણ્યે
છીએ, સર્વ વંદીદાદને અમે વખાણ્યે છીએ.

સઘળા પાંચ અષો ગાથાઓને અમે વખાણ્યે છીએ, આખી
યજર્શને તથા (તેના) વધારાને, (તેના) ફેલાવાને તથા (તેમા આવેલાં)
કીર્તિના ગાનને અમે વખાણ્યે છીએ.

આખી સ્તવ્યોત યસ્નયને અમે વંદ્યે છીએ. અહુરમજ્દના કહેલા સઘળા મંત્રોને અમે સ્તવ્યે છીએ, જે દુષ્ટ વિચારનો નાશ કરનારા છે, જે દુષ્ટ વચનોને પાચમાલ કરનાર છે, જે જુરાં કાર્યને નાબુદ કરનાર છે, જે (મંત્રો) દુષ્ટ વિચારનો તદ્દન નાશ કરનારા છે, જે ભુંડા શબ્દોનો સમૂળગો નાશ કરનારા છે, જે દુરાચારને સાફ નષ્ટ કરનારા છે.

જે પ્રમાણે પત્રીત્ર કીધેલાં, સુકાં તથા ખરાખર તપાસ કીધેલાં અએસમ (ખળતણ)ના આતશ કડકે કડકા કરી નાખે છે, (તેનો) ભક્ષ કરી નાખે છે, (તથા તેનો) નાશ કરી નાખે છે,^૧ તે પ્રમાણે તે (અહુર-મજ્દના કહેલા મંત્રો) સઘળા દુષ્ટ વિચારોનો જડ મુળથી નાશ કરી નાખે છે, (તથા) જે સર્વ ભુંડા વચનોનો જડ મેખથી નાશ કરી નાખે છે (તથા) જે (શ્લોકો) સર્વ જુરા કાર્યને જડ મૂળથી નાશ કરી નાખે છે. તે સર્વ વચનોની ખુબી, વિજય, ખોરેહ તથા અસરકારક શક્તિનું અમે વંદન કર્યે છીએ.

(હા ૭૨, ૬૦ ૫-૮.)

ગાથાઓ સ્પેન્તાઓ રતુક્ષત્રાઓ અપઓનિઓ જખ્યેમિ યજ્મદ્યેય નિપાતય્યેય નિશંઘહુરેતય્યેય હુરેધ્રામ્ય અમવ્યા-ક્ષત્રામ્ય. હવંઘહુમ મે ખુયત માવોય હવામ હિરે જખ્યેમિ યજ્મદ્યેય નિપાતય્યેય નિશંઘહુરેતય્યેય હુરેધ્રામ્ય અમવ્યાક્ષત્રામ્ય.

પવિત્ર ગાથા જે સત્યતાના સરહાર તથા જે અષો (છે તેમને) (મારાં) રક્ષણને માટે, ખચાવને કાળે, રક્ષણને માટે તથા સંભાળને સાડું હું યાદ કરું છું તથા વખાણું છું. તે મને જોર તરીકે થાય. મારે માટે, મારા પોતાના રવાનને માટે તથા (મારી) રક્ષાને કાળે, ખચાવને માટે, રક્ષણને સાડું, સંભાળને માટે ગાથાને હું યાદ કરું છું તથા વખાણું છું.

(હા ૭૨, ૬૦ ૧૧.)

નિવએધયેમિ હંકારયેમિ સ્તવ્યોતનાંમ યસ્નયનાંમ હુન્દાતનાંમ હુક્રાયશતનાંમ અપઓનાંમ અપહુ રથ્યાંમ. નિવએધયોમ હંકારયેમિ સ્તવ્યોતનાંમ યસ્નયનાંમ હુન્દાતનાંમ હુક્રાયશતનાંમ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમ અપહુ મ્યજ્દનાંમ.

સારી પેઠ ગોઠવેલી તથા સારી પેઠ વખાણેલી સ્તોત યસ્નની ખંઢગીઓ (જે) અષો (તથા) અષોધના સરહાર, તેમને હું ધજન કરું

છું (તથા) સભામાં માન હઉં છું. ખરાખર ગોઠવેલી તથા સારી પેઠે વખાણેલી સ્ત્રીઓત યસ્નની લક્ષિત્રીઓ (જે) અષો (માણસો)ની તથા અષો (ખાચડીઓ)ની અષોધની મ્યજ્ઞ (છે), (તેને) હું આમંત્રણ કરું છું (તથા તેનો) સભામાં સત્કાર કરું છું. (વીસં ૬૦ ૧, ૬૦ ૩.)

નિવચ્ચેધેમિ હંકાર્યેમિ અહુનવદ્યાઓ ગાથયાઓ અપચ્ચોન-યાઓ અપહ્લે રથવો.

અહુનવદ ગાથા (જે) અષો (તથા) અષોધનો સરદાર (તે)ને હું ઇજન કરું છું તથા સભામાં માન આપું છું. (વીસં ૬૦ ૧, ૬૦ ૫.)

અષેમ વીરેષેમ માંધ્રેમ યજ્ઞમધદે. જરથુશ્ત્રેમ હુધ-માંધ્રેમ યજ્ઞમધદે.

સઘળી માંધ્રવાણીને પવિત્ર ગણીને અમે યાદ કર્યે છીએ. માંધ્ર-વાણીના ખનાવનાર પયેગમ્બર જરથુશ્ત્રનું અમે સ્મરણ કર્યે છીએ. (વીસં ૬૦ ૧૩, ૬૦ ૧.)

અહુનવદ્ધતીમ ગાથાંમ અપચ્ચોનીમ અપહ્લે રત્નમ યજ્ઞમધદે. મત્-અકુસ્મનાંમ મત્-વચસતશિતમ મત્-આજ્ઞમ્તીમ મત્-પૌરેસ્વીમ મત્-પદ્ધતિ-પૌરેસ્વીમ મત્-વઘજ્જબ્યય પચ્ચબ્યસય હુક્રમરેતાંમ ક્રમરેનાંમ હુક્રાયશતાંમ ક્રાયજ્જતાંમ.

સારી પેઠે યાદ થયેલા (તથા) યાદ થતા, સારી પેઠે વખણાયેલા તથા વખણાતા અષો તથા અષોધના સરદાર અહુનવદ ગાથાને (તેની) કડીઓ સાથે, (તેના) ફકરાઓ સાથે, (તેની) ટીકા સાથે, (તેમાં આવેલા) પ્રશ્નો સાથે, તેમાં આવેલા ઉલટ પાલટ પ્રશ્નો સાથે, (તેના) સૂર સાથે, (તેના) પદોના વજન સાથે, અમે યાદ કર્યે છીએ. (વીસં ૬૦ ૧૪, ૬૦ ૧.)

યસ્નહે હપ્તંઘહાતોધશ હનદાતા યજ્ઞમધદે. યસ્નહે હપ્તંઘહાતોધશ યજ્ઞમધદે. હાધતીશય અકુસ્મનાય વચસય વચસતશતીમય યજ્ઞમધદે.

યસ્ન હપતંઘહાધતી (હપ્તન ચશત)ની ખંદગોઓને અમે યાદ કર્યે છીએ. યસ્ન હપતંઘહાધતીના ફકરાઓને, (તેની) કડીઓને, (તેના) વચનોને તથા (તેના) ફકરાઓને અમે યાદ કર્યે છીએ. (વીસં ૬૦ ૧૬, ૬૦ ૪.)

અધવિ-ગૌરધમહી યસ્નહે હપ્તંઘહાતોધશ હુમતય હુખતય હવર-શતય અધવિ-ગૌરધમહી. અષેમ વોહુ.

ચસ્ત્રન હપતનઘાહીતીના પવીત્ર વિચારો, વચનો તથા કાર્યોને અમે મનમાં ઉતાર્યો છીએ. અષ્ટમ વોહુ (ના ગુણો)ને અમે મનમાં ઉતાર્યો છીએ.

(વીસ ૬૦ ૧૭, ૬૦ ૧.)

વોહુ ક્ષત્ર્યમ યજ્ઞમહદે....અવત્ મીજ્ઞદમ યજ્ઞમહદે. અવત્ દસવરે યજ્ઞમહદે. અવત્ અએષજમ યજ્ઞમહદે. અવત્ ક્ષદ્યમ યજ્ઞમહદે. અવત્ વરદ્યમ યજ્ઞમહદે. અવત્ વરદ્યમ યજ્ઞમહદે. યત્ અસ્તિ અન્તરેચ વોહુક્ષત્ર્યમ વહિસ્તોઘશતીમ ક્ષમરેતિ હુમતનામચ હુમ્તનામચ હુવરશતનામચ પદ્ધતિશતાતેચ દુશમતનામચ દુજ્ઞમ્તનામચ દુજ્ઞવરશતનામચ ઉજ્ઞવરજ્ઞમ માવોય મિથોમતનામચ મિથોમ્તનામચ મિથોવરશતનામચ.

વોહુ ક્ષત્ર્ય (ગાથા)ને અમે યાદ કર્યો છીએ. આ બદલાને અમે યાદ કર્યો છીએ, આ સુખાકારીને અમે યાદ કર્યો છીએ, આ તનહ-રોસ્તીને અમે યાદ કર્યો છીએ, આ સંપત્તિને અમે યાદ કર્યો છીએ, આ વૃદ્ધીને અમે યાદ કર્યો છીએ, આ જયને અમે યાદ કર્યો છીએ, કે જે (બદલો) (સુખાકારી વિગેરે) વોહુ ક્ષત્ર્ય તથા વહીસ્તોઘશત (ગાથાના લખાણ)માં (સમાયેલી) છે.

(તે ગાથામાં જણાવેલા) પવીત્ર વિચારોના, નેક શબ્દોના તથા પવીત્ર કાર્યોના સ્મરણથી, મારા જેવાના ખુરા વિચારોના, ખોટા સખુ-નોના તથા દુષ્ટ કાર્યોના પશ્ચાતાપને માટે તથા દુષ્ટ વિચારોની, વચનોની, તથા કાર્યોની સામે થવાને સારું તે ગાથાનું લખાણ આવેલું છે.

(વીસ ૬૦ ૨૦, ૬૦ ૧-૨.)

વહિસ્તોઘશતીમ ગાથામ અપચ્ચોનીમ અપહુ રત્નમ યજ્ઞમહદે.

ઉત્તમ અપોઘનો જે વહીસ્તોઘશત ગાથા (તે)ને અમે યાદ કર્યો છીએ.

(વીસ ૬૦ ૨૩, ૬૦ ૧.)

યેજિ પ્રતુ-ચિતંદ્રહો જસાંન ઉપ વા માંદ્રેમ રપેન્તેમ મરચેત પોઉડ્મચ નચેમે અસ્તે અપરેમચ પોઉડ્મચ નચેમે ખચ્કુને અપરેમચ ઉખ્ચને પ્રથ્વે વીદ્રવાનહુ અપાલ અપિચ નમંદ્રહાન ઉખ્ચને પ્રથ્વે ચચ્ચોન્મ આસ્તે. મદંધ્યાધ અસનામચ ખચ્કુનામચ અવંદ્રહુહચેત પદ્ધતિ અસ્તે પદ્ધતિ ખચ્કુને વીરપ્મ આ અહુમેલ યત્ તાચ્ચો સ્તવાચ્ચો દ્રેન્જયાંન યાચ્ચો પચ્ચોઉરવ અચેપતયો દ્રેન્જયાંન.

અષોઘથી તથા નવ્રતાથી અફલની વૃદ્ધિને માટે, (તે માંઘને) અષોઘથી મજ્જુત પકડવાને માટે, (યોગ્ય રીતે શિખવાને માટે) દિવસના પેહલા અને છેવટના પહેરમાં, તથા રાતના પેહલા અને છેવટના પ્રહરમાં (માંઘ શિખવાની ઇચ્છા ધરાવનાર માનવી) ખંતી રહેતા બેશે, (તથા) દિવસના તથા રાતના મધ્ય ભાગમાં આરામ લે. જ્યાં સુધી (માંઘના) તે મંત્રો (તે નર) ભણી રહે (ત્યાં સુધી ઉપર જણાવેલે વખતે ભણવા બેશે); જે (મંત્રો) પૂર્વ કાળમાં હેરખટો' (પણ) શિખતા હતા.

(વંદીદાદ પર. ૪, ૬૦ ૪૫.)

દાતર ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ ચૂ અસ્તિ મસ્યો વંઘહો સ્થો અએતેમ દાતેમ યિમ વીદાયૂમ જરથુશિર ઉપધરિ અન્યાધશ સ્તવાધશ મસનય વંઘહનય સ્તયનય.

હે દાદાર! ખીજા મંત્રોના કરતાં (ખીજી દીનો કરતાં) આ કૈત્યથી જુદો (તથા) જરથોસ્તી નીયમ (એટલે આ કૈત્યથી વેગળી જરથોસ્તી દીન) મહાત્મયના વીષયમાં, ગુણોના વીષયમાં તથા શોભાના વીષયમાં કેટલો વધુ ચઢતો, અધિક શ્રેષ્ઠ (તથા) વધુ સોહામણો છે?

(પર. ૫, ૬૦ ૨૨.)

આઅત્ર અઞ્ઞાત અહુરો મજ્જદાઞ્ઞો માંનયેન્ બા રિપતમ જરથુશર અએતેમ દાતેમ યિમ વીદાયૂમ જરથુશિર ઉપધરિ અન્યાધશ સ્તવાધશ મસનય વંઘહનય સ્તયનય યથ જરથો વોઉર-કષેમ ઉપધરિ અન્યાધશ આપો.

ત્યારે અહુરમજ્જદે કહ્યું કે, હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશર! જે પ્રમાણે વોઉરકષ (નામનો) સમૃદ્ધ ખીજા પાણીઓ કરતાં વધારે મોટો (છે), તે પ્રમાણે ખીજા મંત્રોના કરતાં (એટલે ખીજા ધર્મોના કરતાં) આ દેવથી જુદો (તથા) જરથોસ્તી નીયમ, મહાત્મયના વીષયમાં, ગુણોની ખાખદમાં તથા શોભાની ખાખદમાં જરૂર (વધુ ચઢતો, અધિક શ્રેષ્ઠ તથા વધુ સોહામણો છે).

(પર. ૫, ૬૦ ૨૩.)

માંનયેન્ બા રિપતમ જરથુશર અએતેમ દાતેમ યિમ વીદાયૂમ જરથુશિર ઉપધરિ અન્યાધશ સ્તવાધશ મસનય વંઘહનય સ્તયનય યથ મસ્યાઞ્ઞો આદ્રશ કસયંઘહાંમ અપાંમ અવિ-ક્રાદવઙ્ગિ. માંનયેન્ બા

સ્થિતમ જરથુશ્ત્ર અએતંમ દાતંમ યિમ વીદાયૂમ જરથુશ્ત્ર ઉપધરિ
અન્યાધશ્ સ્ત્રવાધશ્ મસનય વદ્ધહુનય સ્ત્રયનય યથ મસ્યયાઝ્મા વન
કસ્યદ્ધહામ વનામ અધવિ-વરેન્વધતિ.

હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! જે પ્રમાણે ઘણું પાણી થોડ
પાણીના કરતાં વધારે આગળ દોડે છે, તે પ્રમાણે ખીજા સખુને કરત
(એટલે ખીજા હીનો કરતાં), આ દૈત્યથી જીદો (તથા) જરથોસ્ત્ર
કાયદો (એટલે આ દૈત્યથી વેગળી જરથોસ્ત્રી હીન) મ્હોટાધની ખાખ
હમાં, ખુખીની ખાખહમાં તથા શોભાની ખાખહમાં ખચીત (વધારે
ચઢતો, વધારે સારો તથા વધારે સોહામણો છે).

હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! જે પ્રમાણે એક વધારે મ્હોટું આ
(ખીજા) વધારે નાના ઝાડોને ઢાંકી નાંખે છે, તે પ્રમાણે ખીજા સખુને
કરતાં (એટલે ખીજા હીનો કરતાં), આ દૈત્યથી જીદો (તથા) જરથોસ્ત્ર
કાયદો (એટલે આ દૈત્યથી વેગળી જરથોસ્ત્રી હીન) મ્હોટાધની ખાખ
હમાં, ખુખીની ખાખહમાં તથા શોભાની ખાખહમાં ખચીત (વધારે
ચઢતો, વધારે સારો તથા વધારે સોહામણો છે). (પર. ૫, ૬૦ ૨૪.

માનયેન્ આ સ્થિતમ જરથુશ્ત્ર અએતંમ દાતંમ યિમ વીદાયૂમ
જરથુશ્ત્ર ઉપધરિ અન્યાધશ્ સ્ત્રવાધશ્ મસનય વદ્ધહુનય સ્ત્રયનય
યથ ઇમાંમ જામ આય પધારેય ખવાવ.

હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! જે પ્રમાણે (આકાશ) આ જમી
નને આસપાસ ઘેરી લે છે, તે પ્રમાણે ખીજા મન્ત્રોના કરતાં (એટલે
ખીજા હીનો કરતાં), આ દૈત્યથી જીદો (તથા) જરથોસ્ત્રી કાયદો
મ્હોટાધના વિષયમાં ગુણોની ખાખહમાં તથા શોભાની ખાખહમાં જર
(વધારે ચઢતો, વધુ સારો તથા વધુ સોહામણો છે.) (પર. ૫, ૬૦ ૨૫.

.....અએષો જી અસ્તિ અએષજનામ અએષજયોતંમો ય
માંદ્રંમ સ્પેન્તંમ અએષજયો યો નરશ્ અપઝ્મોનો હુય ઉરધ્વાન્
ખિષજયાત.

વૈદ્યામાંનો સર્વથી ઘણો તંદરોસ્તી આપનાર વૈદ્ય ખચીત તે છે
કે જે પવિત્ર માંદ્ર (ભણીને) સાફ કરનાર વૈદ્ય છે), કે જે (વૈદ્ય
અષો માણસના ઊરવનથી તેને તનદરોસ્તી આપે છે.

પસચ્ચએત અવ તા આઘતિ મઘ આઘતિ જસોઘલ્ અએષ યા પઘતિ-ધરિસ્ત આઅલ્ તમ્ જરથુશ્ર અવ-હિષ્તોઘશ અવ નિશતરેમ્ કરૂષયાઓ અથ ઇમાં વચો દ્રનજયોઘશ નેમસ્યા યા આરમઘતિશ ઇજ્જાયા પઘતિશે આધયોઘલ્ અએષ યા પઘતિ-ધરિસ્ત નેમસ્યા યા આરમઘતિશ ઇજ્જાયા.

ત્યાર પછી તે મુવેલાંને અડકેલા શખ્સે તે ખાડાઓની નજદીક જવું જોઈએ. હે જરથુશ્ર! તને કશની ખહાર રહેવું જોઈએ, (તથા) આ (નીચે જણાવેલા) વચન તારે ભણવા જોઈએ :—“નેમસ્યા યા આર્મઘતિશ ઇજ્જાયા.”

(ત્યાર પછી) તે મુવેલાંને અડકેલાં માણસે (પણ) “નેમસ્યા યા આર્મઘતિશ ઇજ્જાયા” કરીને ભણવું જોઈએ. (પર. ૯, ૬૦ ૧૨.)

આઅલ્ હા દુષ્શ અવાસ્તરયત કાંમચિત્ત વા વચંદ્વદાંમ સ્નથાઘ અંદ્વરહે મન્યેઉશ દ્રવતો સ્નથાઘ અએષમહુ ખ્રવીમદ્રઓશ સ્નથાઘ માજ્ઞન્યનાંમ દએવનાંમ સ્નથાઘ વીરપનાંમ દએવનાંમ.

(ઉપર જણાવેલાં) પદોમાંના દરેક પદે (એટલે દરેક પદ ભણે ત્યારે) તે દરજ્જા જોર વિનાનો થાય છે. (એ અવસ્થાના પદ) દુષ્ટ હારેમનને મારવાને માટે, (તથા) ભયંકર હથયારવાળા એષમ દેવને મારવાને માટે, (તથા) માજ્ઞનદરાનના દેત્યોને મારવાને માટે, (તથા) તમામ દેત્યોને મારવાને માટે (છે). (પર. ૯, ૬૦ ૧૩.)

ઇમે અએતે વચ યોઘ હંતિ અંદ્વરહે મન્યેઉશ સ્નથંમ ઇમે અએતે વચ યોઘ હંતિ અએષમહુ ખ્રવીમ-દ્રઓશ સ્નથંમ. ઇમે અએતે વચ યોઘ હંતિ માજ્ઞન્યનાંમ દએવનાંમ સ્નથંમ. ઇમે અએતે વચ યોઘ હંતિ વીરપનાંમ દએવનાંમ સ્નથંમ.

આ વચનો (ગાથાના અમુક ફકરાઓ) જે (છે), તે અંગ્રેમઘન્યુશની (સામેનું) હથયાર છે; આ વચનો જે (છે) તે ભયંકર હથયાર રાખનાર એષમ (દેત્ય)ની (સામેનું) હથયાર છે; આ વચનો જે (છે) તે માજ્ઞન-દરાનના દેત્યોની (સામેનું) હથયાર છે; આ વચનો જે (છે) તે સર્વ દેત્યોની (સામેનું) હથયાર છે.^૧ (પર. ૧૦, ૬૦ ૧૬.)

૧. મંત્રના મહાત્મ્યનો કાઈક જાણી જ્યાં સુધી અંગ્રેમ ઇધો છે.

ધમે અએતે વચ યોધ હેન્તિ અવધંઘ્નહાઓ દુઝે અવધંઘ્નહાઓ નસાવો હમએસ્તારેમ યા હચ ધરિસ્ત ઉપ જ્વન્તેમ ઉપ-દ્વાસધતિ ધમે અએતે વચ યોધ હેન્તિ અવધંઘ્નહાઓ દુઝે અવધંઘ્નહાઓ નસાવો હમએસ્તારેમ યા હચ ધરિસ્ત ઉપ જ્વન્તેમ ઉપ-રએથ્વધતિ.

આ વચનો જે (છે) તે આ દરજ (તથા) આ નસા (ના દૈત્ય)ની સામે થનાર છે, કે જે મુવેલાંની ઉપરથી જીવતાં ઉપર ધસારો કરે છે. આ વચનો જે (છે) તે આ દરજ (તથા) આ નસા (ના દૈત્ય)ની સામે થનાર છે, કે જે મુવેલાંની ઉપરથી જીવતાંને રીમન કરે છે.^૧

(પર. ૧૦, ૬૦ ૧૭.)

પદતિ અહમાધ અવષત યો સ્પેતામે જરથુશ્ત્રો. હાવનચ તશ્તચ હુઓમચ વચ મજ્જદા-ક્રઓખ્ત મન જય અસ્તિ વહિસ્તેમ અન વચ વનાનિ અન વચ અપ-યસાને અન જય હુકેરેતાઓઘ્નહો આધ દુજ્જદ અંધ મઠન્યો. દથલ સ્પેન્તો મઠન્યુશ દથલ જૂને અકરને ક્દથેન્ અમ્પાઓ સ્પેન્તા હુખ્ષધા હુધાઓઘ્નહો.

અંત્રમઠન્યુશે જરથુશ્ત્રને પુછ્યું કે તુ કયાં હથ્યારથી મને મારશે ? (ત્યારે) જે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર તેણે તે (અંત્રમેન્યુશ)ને (નીચે પ્રમાણે) પાછો ઉત્તર આપ્યો કે, હાવનીમ, તશ્ત, હોમ તથા અહુર-મજ્જદના કહેલાં વચનોથી (હું) તારી પેદાયશનો નાશ કરી નાખીશ.) (ઉપર જે ક્યાં તે) મારાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ હથ્યાર છે. હે ખરાબ જાણનારા અંત્રમેન્યુશ આ વચનથી (તને) હું મારીશ, આ વચનથી (તારો) હું નાશ કરીશ, આ સારાં બનાવેલાં હથ્યારથી જુદું જાણનારા અંત્રમેન્યુશ ! (હું તને મારીશ). હદ વિનાના કાળમાં સ્પેન્તોમઠન્યુશે (તે મન્ત્ર) આપ્યો હતો, (અને) સારા બાદશાહ (તથા) સારાં ઉહાપણુવાળા અમેશાસપંદોએ તે સમજીને ફેળાવ્યો.

(પર. ૧૯, ૬૦ ૯.)

...યેંઘ્નહે ઉર્વ માંધ્રો સ્પેન્તો.

.....જેનું (દાદાર અહુરમજ્જદનું) રવાન વૃદ્ધી કરનાર માંધ્ર છે.

(પર. ૧૯, ૬૦ ૧૮.)

નિજ્જખ્યોમ માંધ્રો સ્પેન્તો યો અશ-ખરેનાઓ.....

.....(અષો જરથુશ્ત્ર કહે છે):—વૃદ્ધી કરનાર માંધ્ર જે પ્રતી રીતે

૫૨ ભરેલા (છે, તેની) હું સ્તુતી કરું છું. (પર. ૧૯, ૬૦ ૧૯.)

પૅરેસલ જરથુશ્ટ્રો અહુરેમ મજદાંમ અહુર મજદ મઝન્યો સ્પેનિશત
તારે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અષાઉમ કહમાઘ પઝ્મોધરયો મપ્-
યાનાંમ અપૅરેસે તમ યો અહુરો મજદાઝ્મો અન્યો મન યત્ જરથુશ્ટ્રાઘ.
કહમાઘ ક્રદઝેસયો દઝેનાંમ યાંમ આહૂરીમ જરથુશ્ટ્રીમ.

જરથુશ્ટ્રે અહુરમજદને પુછ્યું (કે), જડ દેશોના હે સર્વથી વધુ
દૃઢી કરનાર મીનો, અશો પેદા કરનાર અહુરમજદ! હું જે જરથુશ્ટ્ર
તે સિવાય તું કે જે અહુરમજદ, (તેણે) માણસોમાંના કયા (માણસ
સાથે) પ્રથમ, (ધર્મ વીણે) વાતચીત કીધી (તથા) દીન કે જે અહુર-
મજદી (તથા) જરથોશ્ટ્રી (તે) કોણને તેં શિખાડી? (પર. ૨, ૬૦ ૧.)

આઅલ્લ અઝ્મોલ્ અહુરો મજદાઝ્મો યિમાઘ સ્ત્રીરાઘ હ્વાંથ્વાઘ
અષાઉમ જરથુશ્ટ્ર અહમાઘ પઝ્મોધરયો મપ્કયાનાંમ અપૅરેસે અજ્ઞેમ
યો અહુરો મજદાઝ્મો અન્યો શ્વત્ યત્ જરથુશ્ટ્રાલ્. અહમાઘ ક્રદઝે-
સઝેમ દઝેનાંમ યાંમ આહૂરીમ જરથુશ્ટ્રીમ.

ત્યારે અહુરમજદે કહ્યું, હે અષો જરથુશ્ટ્ર ! સોહામણા (તથા)
સારા ચાકર નોકરવાળા જમશેદને (મેં અહુરમજદી તથા જરથુશ્ટ્રિત
દીન શીખાડી); તું કે જે જરથુશ્ટ્ર તે સિવાય માણસોમા પ્રથમ, હું
જે અહુરમજદ (તેણે) તેની સાથે (જમશેદ સાથે) વાતચીત કીધી;
અને દીન જે અહુરમજદી (તથા) જરથુશ્ટ્રિત (તે) તેને મેં શીખાડી.
(પર. ૨, ૬૦ ૨.)

આઅલ્લ હે અઝ્મોમ જરથુશ્ટ્ર અજ્ઞેમ યો અહુરો મજદાઝ્મો.
વીસંઘલ્લ મે યિમ સ્ત્રીર વીવંઘલ્લન મેરેતો ખેરેતય દઝેનયાઘ, આઅલ્લ
મે અઝ્મેમ પઘત્યઝ્મોખત યિમો સ્ત્રીરો જરથુશ્ટ્ર. નોઘલ્લ દાતો અહમિ
નોઘલ્લ ત્યરતો મેરેતો ખેરેતય દઝેનયાઘ.

ત્યારે, હે જરથુશ્ટ્ર! હું જે અહુરમજદ (તેણે) તેને (જમશેદને)
કહ્યું કે, હે વીંધામના (છાકરા) સોહામણા જમશેદ! ભણેલો થઈને
મારી દીનનો ફેલાવો કરનારો તું થા. ત્યારે, હે જરથુશ્ટ્ર! આ સુંદર
જમશેદ મને પાછો જવાખ આપ્યો કે, ભણેલો થઈને (તારી) દીનનો
ફેલાવો કરનારો (થવાને) હું ધનસાફમાં પ્રવિણ નથી (તથા) હુશ્ચાર
થયેલો નથી.
(પર. ૨, ૬૦ ૩.)

આઅત્ર હે અઝામ જરથુશ્ત્ર અજમ યો અહુરો મજ્જદાઝા યેજિ
મે યિમ નાધત્ર વીવીસે મરેતો મરેતય દઝેનયાધ આઅત્ર મે ગઝે-
થાઝા ક્રાધય આઅત્ર મે ગઝેથાઝા વરેધય આઅત્ર મે વીસાધ
ગઝેથનામ શ્રાતાય હરેતાય અધવ્યાક્ષતય.

ત્યારે, અઝે જરથુશ્ત્ર! હું જે અહુરમજ્દ (તેણે) તેને કહ્યું કે,
હે જમશેદ! જે (તું) ભણેલો થઈને મારી દીનનો ફેલાવે કરનારો
ન થાએ ત્યારે મારા મુલકોને તું આખાદ કર, ત્યારે મારા મુલકોને
તું વધાર, કે તેથી મારા મુલકોનો રક્ષણ આપનાર તથા આખાદ કર-
નાર તથા ચોકસી કરનાર તું થાય. (પર. ૨, ૬૦ ૪.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

નામ લીયા ઉનં સવ ક્રિયા. સવ શાસ્ત્રકા મેદ,
બિના નામ નર્કે ગયે, પદપદ ચારોં વેદ.

કબીર

એટલે, જેણે અહુરમજ્દનું નામ ઉચ્ચાર્યું તેણે જે બેધતું હતું
તે સધળું આટાપ્યું, કારણ કે તેજ શાસ્ત્રોનો ભેદ પામી ગયો છે.
અહુરમજ્દનું નામ ન લેનાર, ભલે ચારે વેદો પઢ્યો, પણ તે છેવટે
નર્ક (દુઃખ)માં જ ગયો! (એવી નામની ખલીહારી છે.)

કબીર! હરિકે નામસે, કોટ બિન ટલ જાય,
રાઈ સમાન વસુદરા. કૈતંક કાષ્ટ જલાય.

એટલે, જેમ એક અગ્નિની ચિંગારી લાકડાના જથ્થાને સ્પર્શ
કરી શકે છે, તેમ અહુરમજ્દનું નામ લેવે, કરોડો આફતો ટળી જશે.

મુખમે મુમરન ના કોર. દુઃખમે કોર જો યાદ,
કહે કબીર વો દાસકી. કોન મુને ફર્યાદ ?
રામ નામ તો રત્ન હય, જીવ જતન કરી રાખ,
જવ પડેગી મંકટી. તવ રાગે રઘુનાથ.

એટલે, રામનું નામ તો અમૂલ્ય રત્ન છે, જેને જીવની માફક જાળવજો. જ્યારે વિપત્તિ આવી પડશે, ત્યારે તને રામનું નામ અચાવી લેશે.

જપ, તપ, સંયમ, સાધના, સર્વ સુમરન કે માંહિ,
કવીર જાનેં યા રામજન, સુમરન સમ કહ્યું નાહિં.

જપ, તપ, સ્વકાણુ, સાધના એ સર્વે નામ સ્મરણમાં આવી જાય છે. હું કબીર અને યજ્ઞદાનનો ઠરેક ભક્ત જાણું છું કે નામ યાદ કરવા જેવું ખીજું કોઈ બળવાન સાધન (આ કલ્પ્યમાન) નથી.

મુદ્ધ વિન સુમરન નાહિ, ભાવ વિન મજન નહોય,
પારસ વિચ પડદા રહા, કયું લોહા કંચન હોય.

એટલે, શુદ્ધ હૈયાં વિના યજ્ઞદાનની યાદ થાય નહિં. જીવરના હેતુ વિના તેની ભક્તિ ન બને. જેમ પારસમણી અને લોહાંની વચ્ચે કોઈ વસ્તુ હોય ત્યારે લોહાનું સુવર્ણ નથી થતું, તેમ નામ જે પારસમણી છે, તેની અને જીવની વચ્ચેમાં દુન્યવી વીધયો આવે, ત્યારે યજ્ઞદાન સાથે યોગ ન બને!

સુમરન સિદ્ધિ યું કરો, જેમે દામ કંગાલ,
કહે કવીર વિસંગ નહિં. પલ પલ લેત સંમાઝ.

જેમ એક કંગાલ કંજીસ પેસાની સંભાળ કરે છે તેમ પણ યજ્ઞદાનની યાદ કર અને એક ક્ષણવાર તે યાદ વિસારતો મા.

હોઠ કંઠ હાલે નહિ, જીભ્યા ન નામ ઉચ્ચાર.
ગુપ્ત સુમરન જો મેલે, સોહિ હંસ હમાર.

એટલે, હોઠ અને કંઠ ન હોય, જીભથી દાદગરના નામનો ઉચ્ચાર ન નિકળે, તો પણ શુપ્ત (ભેદી) સ્મરણ ચાલુ રાખે, તેજ સ્મરણ કરનાર ખરો હંસ (સાધુ, ભક્ત) છે.

રામ જપે અનુરાગસે, સર્વ દુઃખ ડાલે ધોય,
વિશ્વાસે તો હરી મીલે, લુહા કંચન^૧ હોય.

૧. લોહાનું સુવર્ણજ બની જાય.

રાજા, રાના ના બડા, બડા જો સુમેરે રામ,
તાહિ તે જન બડા, જે સુમેરે નિજ નામ.^૧

(કપીર૭.)

सर्वद्वाराणि संयम्य मनो हृदि निरुध्य च ।

मूर्ध्न्याधायाऽऽत्मनः प्राणमास्थितो योगधारणाम् ॥

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म व्याहरन्मामनुस्मरन् ।

यः प्रयाति त्यजन्देहं स याति परमां गतिम् ॥

(ગીતા, ૮, ૧૨-૧૩.)

શરીરના સર્વે દારો અંધ કરીને, મનને હૃયાંની અંદર રોકીને, પ્રાણને મસ્તકમાં ચોટાંડીને, યોગ માટે તૈયારી કરીને, ॐ જે એક અક્ષરવાળો પ્રભ છે તેને જપતાં, મારી (પરમેશ્વર) ઉપર ધ્યાન લગાડીને, જે શરીર છોડીને આગળ જાય છે (ખલ્લે બદન થાય છે), તે સર્વોત્તમ માર્ગમાં વધ્યો જાય છે.

ओं तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः ।

ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च यज्ञाश्च विहिताः पुरा ॥

(ગીતા. ૧૭-૨૩.)

‘ૐ તત સત્’ એવે નામે પ્રભ ઓળખાય છે. તેનેથી જુના પ્રાણીઓ, વેદો અને યજ્ઞો શરૂ થતા હતા.

प्रणवः (अहं) सर्ववेदेषु शब्दः खं पौरुषं नृपु ।

(ગીતા. ૭-૮)

હું (પરમેશ્વર) સર્વ વેદોમાનો ॐ કાર (પ્રણવ) છું, આકાશમાં શબ્દ છું અને માનવીની મરદાનગી હું છું.

हत्वा लोकानपीमांस्त्रीनश्नन्नपि यतस्ततः

ऋग्वेदं धारयन्विप्रो नैनः प्रामोति किञ्चन

(મનુસ્મૃતિ ૧૧-૨૬૧.)

ઋગ્વેદ લાણુનારો દિજવર્ણ ત્રણે લોકને મારી નાખે અથવા તે ગમે ત્યાં ભોજન કરે, તોપણ તને જરાય પાપ લાગતું નથી.

૧. સાકાર રામને ભજનાર કરતાં તે શ્રેષ્ઠ છે, જે ગીરાકાર ઈશ્વરના નામને બોલે છે.

यथा महाह्रदं प्राप्य क्षिप्तं लोष्टं विनश्यति
तथा दुश्चरिष्टतं सर्वं वेदे त्रिवृत्ति मज्जति

(મનુસ્મૃતિ ૧૧-૨૬૩.)

પાણીના મોટા જરામાં નાખેલો માટીનો કકડો જેમ ગળી જાય છે, તેમ ત્રણ વેદ ભણનાર પુરુષના પણ સર્વે પાપોનો નાશ થાય છે.

वेदशास्त्रार्थतत्त्वज्ञो यत्र तत्राश्रमे वसन्
इहैव लोके तिष्ठन्स ब्रह्मभूयाय कल्पते

(મનુસ્મૃતિ ૧૨-૧૦૨.)

વેદ (ધર્મ) શાસ્ત્રના ખરા અર્થ જાણનારા પુરુષ (ચારમાથી) ગમે તે આશ્રમમાં હોય તોપણ, આ લોકમાં જીવનમુક્ત થઈને, અદુરમજદને પહોંચવાને (પ્રભુ રૂપ થવાને) સમર્થ થાય છે.

The word was God.¹

(Bible.)

Syllables govern the world.

(John Seldon.)

There is no calamity which right words will not begin to redress.

(Emerson.)

Words are things; and a small drop of ink

Falling like dew upon a thought, produces

That which makes thousands, perhaps millions think.

(Byron.)

The turn of a sentence has decided the fate of many a friendship, and for aught that we know, the fate of many a kingdom.

(J. Bentham.)

Words are the only things that last for ever.

(W. Hazlitt.)

All human speculations have alloy about them—that Word is perfect. All human speculations fail—that Word abideth.

(Punshon.)

The words of his mouth were smoother than butter, but war was in his heart; his words were softer

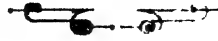
૧. Logos, અહ્નવર, પ્રભુ ઇત્યાદી.

than oil, yet were they drawn swords. (*Psalm, LV, 21.*)

“The word of the spirit which is the word of God.” (*St. Paul.*)

Prayer is the pillar of religion and the key of paradise. (*Mahomed.*)

પ્રાર્થના-બંદગીનું બળ અને પરાક્રમ.

યેંદ્રહો હતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પદ્ધતિ વંદ્રહો મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ત હુયા, યાઓંદ્રહાંમયા તાંસયા તાંઓંસયા યજ્ઞમદ્દ.

હસ્તી ભોગવનારાઓમાં જે કોઈ આરાધના કરવામાં વધારે ભક્તો (છે), (તેનો) જાણનાર અપોધને લીધે અહુરમજ્દ (પોતે છે); તેમના-માંનાં નર તથા નારીઓને અમે વખાણીએ છીએ. (હાવન ગેહ ૬૦ ૧૦.)

નૅમસે-તે અહુર મજ્દ, નૅમસે-તે અહુર મજ્દ. નૅમસે-તે અહુર મજ્દ, ધ્રીશચિત્ત પરો અન્યાદંશ દામાં નૅમો વે અમેયા સ્પેન્તા વીસ્પે હવરે-હજ્જઓપાઓ. અએતત્ત જહાત અહુરેમ મજ્દાંમ, અએ-તત્ત અમેષે-સ્પેન્તે, અએતત્ત અપઓનાંમ ફવપીશ, અએતત્ત વયાંમ દરેંદા-બધાતેમ.

હે અહુરમજ્દ! (તારી) ખીજી સૃષ્ટિની પૂર્વે ત્રણ વેળાએ તને નમન (હોજે)! હે અમેષાસ્પેદો! તમને નમન (હોજે)! તમે (જે) સઘળા પુરશેદ યજ્ઞની સાથે એકજ મરજી રાખનારા (છો). આ (નમસ્કાર જે હું કરું છું તે) અહુરમજ્દને પહોંચો! આ (નમસ્કાર) અમશાસ્પેદોને પહોંચો! આ (નમસ્કાર) અપો (લોકો) નાં ફરોહરોને પહોંચો! આ (નમસ્કાર) લાંબા કાળના પેદા કીધેલા મીનો રામને પહોંચો.

(જારશેદ નિયાયશ ૬૦ ૧.)

તેમ અમવન્તેમ યજ્ઞતેમ સૂરેમ દામાહુ સેવિશતેમ મિથ્રેમ યજ્ઞઠ જઓધ્રાખ્યો, તેમ પદરિ-જસાદ વન્તય નૅમંદ્રહય; તેમ યજ્ઞઠ સુર-

ન્વત્ યસ્ન મિથ્રેમ વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝોધતીમ, જઝ્ઝોઝાઝ્ઝો મિથ્રેમ વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝોધતીમ યજ્ઞમધદ.

તે હિમ્મતવાળો (તથા) શુરો મેહર યજ્ઞદ, (જે) (સર્વ) સૃષ્ટિમાં સર્વથી વધુ લાભકારક, (તેને) ક્રિયાની ભેટાથી હું ઇજી,¹ પ્યાર તથા નમનથી તેની આસપાસ હું જાણું; (પ્રખ્યાત); યજ્ઞનીથી બોહળાં ક્ષેત્રવાળા² મેહર યજ્ઞને હું ઇજી, બોહળાં ક્ષેત્રવાળા મેહર યજ્ઞને ક્રિયાની ભેટાથી અમે ઇજી છીએ. (મેહર નિયાયશ ૩૦ ૧૫.)

નૅમો આઝ્ઝોઝહાંમ અસંઝહાંમય, પોધધનાંમય, ગઝ્ઝાયઝોધતિ-નાંમય, મઝ્ઝેધનનાંમય અવો-અરેનનાંમય, અપાંમય, જૅમાંમય, ઉર્વરનાંમય, અંઝહાઝ્ઝોઝય જૅમો, અવંઝહેય અખો, વાતહેય અપ-ઝોનો, સ્ત્રાંમ, માઝ્ઝોઝહો, હૂરો, અનધનાંમ રઝ્ઝોઝંઝહાંમ, અધાત-નાંમ, વીરૂપનાંમય રૂપેન્તહે મધન્યેઉશ દામનાંમ, અપઝ્ઝોનાંમ અપઝ્ઝોનિનાંમય અપહે રધ્વાંમ.

નમન (હોજો) આ જઝ્ઝાઝોને, શેહરોને, ખેતરની જઝ્ઝાઝોને, રેહવાના ઘરોને, પાણીના અભાડાઝોને, પાણીઝોને, જર્મીનોને, ઝાડ-પાનોને, આ પૃથિવને, પેલાં આસ્માનને, પવિત્ર પવનને, તારાઝોને, ચંદ્રમાને, સૂર્યને, સૃષ્ટિના અનહદ ઝમકારાઝોને, રૂપેનાર્મીનોની સર્વ પેદાયશોને, (તથા) અપોધના સરહારો (જે) અપો નર તથા અષો નારી (એ સર્વને નમન હોજો!) (નમસ્કાર ચાર દિશાનો.)

દસ્ત અમૅમ વૅરેધ્રેમય, દસ્ત જેઉશ ખાઝો-નહીમ, દસ્ત નરાંમ પૉઉરતાંમ, સ્તાહિનાંમ વ્યાખ્ખનાંમ, વનતાંમ, અવનેમ્મનાંમ, હુધ્ર-વનતાંમ હુમેરેથ, હુધ્ર-વનતાંમ હુશ-મધન્યુશ, સ્તેરપતાંમ, ચિધ્ર-અવંઝહાંમ. યજ્ઞત પૉઉર અરેન્ઝહ, યજ્ઞત પૉઉર-અએપજ ચિધ્ર વો ખુયારેશ મસાંનાઝ્ઝો, ચિધ્ર વો જવનો-સવો. ચિધ્રેમ બોધત્ યજ્ઞેમચિત્ અરેનો યજ્ઞેમ્માધ આપો દાયત.

હે પુર બોરેહવાળા યજ્ઞદો! હે પુર્ણ તંદોરસ્તી આપનારા યજ્ઞદો! (તમે) (મને) હિમ્મત તથા જય આપો, ગાયદોરની વૃદ્ધિ દો; મજશ્વત, સભામાં બેસનારા, (દુષ્ટ સૃષ્ટિને) હણનારા, માર ન ખાય એવા હરી-ફોને ઝટ મારનારા, શત્રુઝોને તાબડતોબ તોડનારા, સદા આનંદ

આપનારા (તથા) જાહેર રીતે મદદ કરનારા માણસોનું ટોણું (મને) દો. તમારેથી મોટાઇ મગટ થજે! ક્રિયાના લાલ (અથવા અંદગી કીધાથી હાસેલ થતા ફાએદા) તમારેથી મગટ થજે! (અહો યજ્ઞો!) પાણીઓને ઇજનાર માટે જાહેર રીતે (અને) અવશ્ય, તમે ખુરેહ આપો.
(માહ નિયાયશ ૬૦ ૧૦.)

આપો ગાતવ રામોઽધ્વમ્, યવત જઞ્ઓત યજ્ઞઘટે. કથ જઞ્ઓત ખસાત વચ આપો વંઘઉહીશ યજ્ઞઘટે; કુથ ખવાન હિતો-હિજ્જવાઓ, યેજિ અન-અરેથે યજ્ઞઘટે, કુથ વાઓ અવિ-ખૂત, યાં હે ચખસે અઞ્ઞે-પઘતિશ. કુથ તાઓ કુથો ખવાંન, કુથ તાઓ ઇષુદો ખવાંન, કુથ તાઓ રાતયો ખવાંન, યાં અહુરે મજ્ઞદાઓ જરથુશ્ત્રાઈ કવવચ, ફા જરથુશ્ત્રો ગઞ્ઞથાખ્યો અસ્તવઘતિખ્યો.

અવજસ્તીમ પઊર્વામ આપો જઘઞ્યોઽશ જરથુશ્ત્ર, પસ્યઞ્મેત અઘઞ્યો જઞ્ઞોઽશ્રાઓ કખરેઽશ યઞ્ઞોઽજ્ઞદાતાઓ, દઘ્નો-પઘરિશ્તાઓ, ઇમાં વઞ્યો કમ્.

હે પાણીઓ! જ્યાં સુધી જોતી (તમને) વંદે (ત્યાં સુધી) (તમારી) જગ્યાએ તમે ખુશી થાઓ. શીખેલી વાણીથી જોતી કેવી રીતે લલાં પાણીઓને લજે (અથવા વખાણે)? (અગર) જો (તે જોતી) ઘોરણુ વિરૂદ્ધ (પાણીઓને) ઇજે તો, કેવી રીતે (તેની) જીભ આંધેલી થાય? જો (મન્ત્રો) હેરખદે તે (જોતી) ને શીખાડયા (તે) મન્ત્રો કેવી રીતે તે વાપરે? તે લક્ષિત કેવી રીતે થાય? તે ઉપકાર કેવી રીતે ફેરવવામાં આવે? તે (ભેટ) કેવી રીતે થાય (એટલે કરવામાં આવે), જેને વીધે અહુરમજ્દે (પેગખર) જરથુશ્ત્રને કહ્યું હતું, (અને) (અપો) જરથુશ્ત્રે જડ દુનિયાની પ્રજાઓને જાહેર કયું? હે જરથુશ્ત્ર! પ્રથમ (તારે) પાણીઓને વિનંતી કરવી જોઈએ; ત્યાર પછી (તે) પાણીઓને માટે પવીત્ર (તથા) જ્ઞાની પુરૂષે તપાસેલી જોર તારે લઈ જવી જોઈએ, પછી આ મન્ત્રો તું લાણ.
(આવાં અરડીસુર નિયાયશ ૬૦ ૯-૧૦.)

યસ્નમચ વહમ્મચ, હુખરેતીમચ ઉશત-ખરેતીમચ, વન્ત-ખરેતીમચ આફ્રીનામિ, તવ આતર્શ પુથ અહુરેહ મજ્ઞદાઓ. યેસ્યો અહિ વહમ્યો, યેસ્યો ખુયાઓ વહમ્યો ન્માનાહુ મખ્યાકનામ. ઉશત ખુયાન્

અઘ્નાઇ નધરે, યસે થ્વા ખાધ ક્રાયજાઇતે, અએસ્મો-જસ્તો, અરેસ્મો-જસ્તો, ગએા-જસ્તો, હાવનો-જસ્તો.

અહુરમજ્દના પુત્ર હે આતશ! ભલી ઇજશનેને, આરાધનાને, સારી ભેટને, તંદોરસ્તી આપનારી ભેટને, તથા મીત્રાચારી ભરેલી ભેટને હું વખાણું છું. (હે આતશ!) (તું) ઇજવા લાયક (તથા) આરાધનાને લાયક છે; માણસોનાં ઘરોમાં (તું) ઇજવા લાયક (તથા) આરાધનાને લાયક થજે! જે (માણસ) હાથમાં એસમ^૧ લઇને, હાથમાં ખરસમ^૨ લઇને, હાથમાં જીવામ^૩ લઇને (તથા) હાથમાં હાવનીમ^૪ લઇને તને નિત્ય ભજે, તે માણસને મોટાઇ (અથવા સુખાકારી) હોજે!

(આતશ નિયાયશ ૬૦ ૧)

ઉજયેઘરિનૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે. જઘૌતારૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે, હાવનાનૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; આતરેવક્ષૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; ક્રખરૈતારૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે, આખરૈતૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે, આસ્નતારૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; રથિવશકરૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; સઘૌષાવરૈજમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે.

અષોઘના સરહાર અષો ઉજીરનને અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરહાર અષો જોતીને અમે વખાણીએ છીએ, અષોઘના સરહાર અષો હાવનાનને અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરહાર અષો આતર-વક્ષિને અમે વંદ્યે છીએ; અષોઘના સરહાર અષો ક્રખરેતરને અમે સ્તવ્યે છીએ; અષોઘના સરહાર અષો આખરેતરને અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરહાર અષો આસ્નાતરને અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરહાર અષો રથિવશકરને અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરહાર અષો સઘૌષાવરૈજનું અમે સ્તવન કર્યું છે.

(ઉજીરન ગેહ ૬૦ ૫.)

અઘવિઝ્ઞૈઘૈમૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; અઘખિગાઘમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે; થ્વામ આતરૈમ અહુરહે મજ્દાઘૌ પુઘૈમ અપવનૈમ અપહે રત્નમ યજમઘદે, અસ્મન હાવન અપહે રતવો

૧. બળતન. ૨. ઝાડની સળી. ૩. દુધ. ૪. હોમ છુંદવાની ખાણી. ૫. અત્રે ૮ પ્રકારના ધર્મગુરુઓના નામો આપ્યાં છે.

યજ્ઞમધદે; અયંઘ્રહુએન હાવન અપહે રતવો યજ્ઞમધદે; હુધ-જઝ્ઞોઘ્રમ્
હુધ-અધવ્યાઝ્ઞોઘ્રહુનમ્ ધમત્ત ધરેસમ, અપય ક્ષેતરેતેમ અપવનમ્
અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે, આપ ઉર્વધરે યજ્ઞમધદે; અઝ્ઞોઘ્રતામ્ ઉરને
અપવનમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે.

અષોઘના સરદાર અષો અધવિસ્રુએમને અમે વખાણીએ છીએ;
અષોઘના સરદાર (તથા) જાંઘગીનું રક્ષણ કરનાર અષો (અધવિસ્રુએમ)ને
અમે વખાણીએ છીએ; અષોઘના સરદાર અહુરમજદના પુત્ર અષો
આતશ તને અમે વખાણીએ છીએ, પત્થરની હાવનીમ (જે) અષોઘની
ઉપ્યોગી વસ્તુઓ (તેમને) અમે વખાણીએ છીએ, લોહાંની હાવનીમ
(જે) અષોઘની ઉપ્યોગી વસ્તુઓ (તેમને) અમે વખાણીએ છીએ; જોર
સાથની (તથા) અધવ્યાઝ્ઞોઘન સાથની (તથા) અષોઘથી પાંચરેલી
આ ધરસમ, (જે) અષો (તથા) અષોઘની ઉપ્યોગી વસ્તુઓ (તેને)
અમે વખાણીએ છીએ; પાણી તથા વનસ્પતીને અમે વખાણીએ
છીએ; રવાનને માટેની પૂર્ણતા (જે) અષો (તથા) અષોઘની સરદાર
(તેને) અમે વખાણીએ છીએ. (અધવિસ્રુએમ ગેહ ૬૦ પ.)

કાઢત-વીરુપામ-હુજ્યાઘતીમ અપવનમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે;
જરથુશ્રેમ અપવનમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે; માંઘ્રેમ સેવંતેમ અપવ-
નમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે; ગેહિશ ઉર્વાનમ્ અપવનમ્ અપહે રતમ્
યજ્ઞમધદે, જરથુશ્રેતોમમય અપવનમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે; જરથુ-
શ્રેમ અપવનમ્ અપહે રતમ્ યજ્ઞમધદે.

અષોઘના સરદાર અષો કાઢત-વીરુપામ હુજ્યાઘતિને અમે વખા-
ણીએ છીએ; અષોઘના સરદાર અષો જરથુશ્રેને અમે વખાણીએ
છીએ; અષોઘના સરદાર અષો, વૃદ્ધી કરનાર માંઘ્રને અમે યાદ કરીએ
છીએ; અષોઘના સરદાર સ્પિતા જવાહીરને અમે વખાણીએ છીએ;
અષોઘના સરદાર અષો દસ્તુરાંન દસ્તુરને અમે વખાણીએ છીએ; અષો-
ઘના સરદાર અષો જરથુશ્રેને અમે યાદ કર્યે છીએ.

(અધવિસ્રુએમ ગેહ ૬૦ ૬.)

યેજિ વપિ જરથુશ્ર અવાઝ્ઞો હ્યઝેપાઝ્ઞો તઉર્વિયા, દઝેવનાંમ
મધ્યાનાંમય, યાથવાંમ પધરિકનાંમય, સાધ્રાંમ કઝ્ઞોયાંમ કરકનાંમય,
મઝસ્યનાંમય યિજઝનાંમ, અપેમઝ્ઞોઘનાંમય, યિજઝનાંમ, વેહક-

નામંત્ર ચધ્વરે-જાંઘનાંમ હુએનયાઓસ્ય પેરેથુ-અધનિકયાઓ, પેરેથુ-
દ્રક્ષયાઓ, ઔરેધ્વો દ્રક્ષયાઓ ઉજ્જગેરેથો દ્રક્ષયાઓ, ખૂરેમ દ્રક્ષેમ
બરેન્તયાઓ, અથ ઇમાઓ નામેનીશ દ્રેન્જ્યો, ક્રઞવ વીરપાઇશ
અયાંન્ય ક્ષકૂનસ્ય.

હે જરથુશ્ત્ર! તું ચાહે કે આ ખરાખીઓ (કે જે) હૈથોની,
(ખરાખ) માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમગારોની, કીકોની,
કરપોની, બે પગના સાંપોની (એટલે સાંપના ખવાસના માણસોની),
બે પગવાળા આશ્મેગોની, ચાર પગવાળાં વરૂઓની, (તથા) પુષ્કળ
પલટનવાળાં, પંહોળા વાવટાવાળાં, ઉંચ વાવટાવાળાં, ઉંચ પકડેલા
વાવટાવાળાં તથા ઘાતકી વાવટો લઇ જનારાં સૈન્યોની (એ સર્વેની
ખરાખીઓને) તોડનારો (થાય), તો આ નામે મનમાં સ્મરણ કરનારો'
(થઇને), દરેક દિવસ તથા રાત્રીએ તુ મોટે શબ્દે બાણ.

(હારમજદ યશ્ત ૬૦ ૧૦-૧૧.)

યસ્ય મે અએતહિ અંધ્રહ્વો યત્ અસ્તવધન્તિ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર,
ઇમાઓ નામેનીશ દ્રેન્જ્યો ક્રઞવ, પધતિ વા અસ્તિ પધતિ વા ક્ષકૂને.
ક્રઞવ ઉસ વા હિશ્તો, ની વા પધ્યમે; ની વા પધ્યમે, ઉસ
વા હિશ્તો; અધ્વ્યાઓઘ્રહ્નમે વા અધ્વ્યાઓઘ્રહ્યમના અધ્વ્યા-
ઓઘ્રહ્નમે વા જ્યમે; ક્રા વા પ્રસ હ્ય ગાતઓત, ક્રા વા પ્રસ હ્ય
જન્તઓત, ક્રા વા પ્રસ હ્ય દંધ્રહ્યઓત, અવ જસ દ્યમ આ.
નોઇત દિમ નર, અંધ્રહે અયાંન, નોઇત અંધ્રહ્યઓ કષ્પો, અએમે
દુતહે, દુક્ષ મનંધ્રહો અવસ્યાત. નોઇત અકવો. નોઇત ચકવો, નોઇત
ઇષવો, નોઇત કરેત નોઇત વજર, નોઇત વીસન્તિ અસાનો અવસ્યાત.

અંહો સ્પાતમાન જરથુશ્ત્ર! જે મનુષ્ય આ જડ જગતમાં આ
મારાં નામે યાદ કરનારો (થઇને) દરેક દિવસ તથા દરેક રાત્રે મોટે
સ્વરે બાણે,—ઉઠતાં અથવા બેસતાં, બેસતાં અથવા ઉઠતાં, કુશી બાંધતાં
અથવા કુશી છોડતાં, (પાતાની) જગ્યાથી બાહર નીસરતાં, કસબામાંથી
બાહર જતાં (તથા) (કાંઈ બીજા) દેશ તરફ જતાં, મોટેથી બાણે,—તો
તે માણસને તે દિવસે (તથા) તે રાત્રે (એટલે જ્યારે પણ તે બાણે
ત્યારે) ઘાતકી મનનો અશમ^૧ (નામનો) દરજ્જા નુકસાન ન કરે, ન

આંકડા (અથવા ભોંકવાનાં હથયાર), કે ન ગોફણો, કે ન ભાલા, કે ન તલવારો, કે ન ગદા,^૧ કે ન પથરા (તે માણસને) લાગીને ધબક કરે.

(હોરમજદ યસ્ત ૬૦ ૧૬, ૧૭.)

અપાઅત્યા હયા વંઘહેઉશયા મનંઘહે, વંઘહેઉશયા ક્ષયાત્, સ્તઅૉતાઘશ થ્યાત્ અહુર. સ્તઅૉતોઘબ્યા, અઘબી ઉખ્યા થ્યાત્ ઉખ્યોઘબ્યા, યસ્ના થ્યાત્ યસ્નોઘબ્યા.

હે અહુરમજદ! તારી અપોધ, સુમતિ તથા ઉત્તમ બાદશાહીને લીધે તારી સ્તુતિ બીજી સર્વ સ્તુતિ કરતાં વધુ ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાનો બીજાં બધાં કીર્તિનાં ગાનો કરતાં વધુ શ્રેષ્ઠ છે, તથા તારી આરાધના બીજી સઘળી આરાધના કરતાં વધુ ઉત્તમ છે.

(મોટી હપ્તન યસ્ત ૬૦ ૧, ૬૦ ૧૦.)

અહ્યા થ્યા આધ્રો વૉરજના પઅૉઉશ્યે પઘરિ-જસામઘદે, મજદા અહુર. થ્યા થ્યા મઠન્યૂ સપૈનિશ્તા.

(ભણુનાર કહે છે) આ આતશની મારફતે, અહો સર્વથી વૃદ્ધી કરનાર મીનો અહુરમજદ! સર્વથી પ્રથમ (અમે) તને અને તનેજ પહોંચ્યે છીએ.

(મોટી હપ્તન યસ્ત ૬૦ ૨, ૬૦ ૧.)

ઉર્વાજિશ્તો હવો ના યાતાયા, પઘતી-જમ્યાઅૉ આતરે મજદાઅૉ અહુરહ્યા, ઉર્વાજિશ્તહ્યા ઉર્વાજયા નાંમિશ્તહ્યા નેમંઘહા નાઅૉ, મજિશ્તાઘ યાઅૉઘહાંમ પઘતી-જમ્યાઅૉ.

(તે) માણસ પાતે (આ) શક્તિથી (એટલે આતશની મારફતે અહુરમજદને ભેટયાર્થી) ઘણોજ આનંદમય થાય (છે). અહો અહુર-મજદના આતશ! સર્વથી અધિક ખુશાલીવાળાની ખુશાલીથી (તથા) સર્વથી વધુ નામાંકિત ભક્તિથી (તુ) અમને પહોંચ, કાર્યોમાંના સર્વથી મોટાં (કાર્ય)ને^૨ માટે તુ (અમને) પહોંચ. (મોટી હપ્તન યસ્ત ૬૦ ૨, ૬૦ ૨.)

વૉહૂ થ્યા મનંઘહા, વૉહૂ થ્યા અપા, વંઘહુયાઅૉ થ્યા ચિસ્તોઘશ્ય બ્યઅૉથનાઘશ્યા, વચેબીશ્યા પઘરિ-જસામઘદે.

(અહો અહુરમજદ!) તને ભલાં મન વડે, તને ભલી અપોધ વડે, તને ભલાં ડહાપણનાં કાર્યથી તથા વાણીથી અમે પહોંચ્યે છીએ.

(મોટી હપ્તન યસ્ત ૬૦ ૨, ૬૦ ૪.)

સ્વતો ગરો વહોંગ અહુરાધ મજદાધ, અપાધયા વહિશતાધ, દદમ-
હિયા, ચીખ્મહિયા, આયા આવએદયમહી. વોહુ ક્ષથ્રેમ તોધ મજદા
અહુરા અપએમા વીરુપાધ યવે, હુક્ષથ્રસ્ત ને ના વા નાધરો વા,
ક્ષએતા ઉપોયો અઘહુવો હાતાંમ હુદાસ્તેમા.

(દાદાર) અહુરમજદને તથા અર્હાબેહસ્તને વખાણુ સાથની તથા
માન સાથની આરાધના અમે અર્પણુ કર્યે છીયે, અમે કબુલ રાખ્યે
છીયે, તથા જાહેર કર્યે છીયે. અહો અહુરમજદ! તારી ઉત્તમ રાજ્ય
સત્તાને સદા અને સદાકાળ પર્યંત અમે પહોંચ્યે. બન્ને દુનિયામાં^૧ હસ્તી
ભોગવનારાઓમાં, અહો સર્વથી વધુ જ્ઞાની રાજા! અમે નર તથા નારીને
માટે (૮) સારો મહીપતીર^૨ (છે). (ગોદી હસ્તન ચરત ૬૦ ૭, ૬૦ ૧.)

નૅમા વોહુ, નૅમા વહિશતેમ, જરથુશ્ત્ર ગએથાખ્યો, તલ દ્રવતો
દ્રવતાંમ ઉર્વતો પદતિ-દારેશ્ત; તલ દ્રવતો દ્રવદત્યાઓસ્ય અપિ, ઉપિ,
કરેન, ગવ, કરેથ્ર, જકરે દરેજવાંન પદરિ-ઉર્વએશતેમ યલ નૅમા વોહુ
અવવીમ અત્પએષેમ નધરે હાંમ-વરેતિશ દુજે વારેશ્મ દારેશ્ત.

હે જરથુશ્ત્ર! દુનિયાની પ્રજાઓને કાજે ભક્તિ (ખંઢગી) સારી
(છે); ખંઢગી સર્વથી શ્રેષ્ઠ (છે). તે દ્રવંદોમાંના જોરાવર દ્રવંદની
વિરૂદ્ધ એક બચાવ (છે); તે નર દ્રવંદની તથા માદા દ્રવંદની (એટલે
દુષ્ટ માણસ તથા બાધડીની) આંખ, હુશ્યારી (તથા) કાનને આસપાસ
ઢાંકી નાખનારી (છે), (તથા) તેમના હાથ, પગ (તથા) મોઢાંને સાફ
બેડી સમાન (થાય છે). જે ભક્તિ સંપૂર્ણ, ખરાં દીલથી કીધેલી
(તથા) નિય નિષ્ઠાથી હૂર (તે) માણસને માટે એક રક્ષણ (છે), દુજની^૩
(સામે) એક ઢાલ (છે), (તથા) (તે દુજને) હઠાવનાર (છે).

(સરોપ ચરત હાદોખત ૬૦ ૧.)

યસ્ય જરથુશ્ત્ર, ઇમત ઉખ્યેમ વચો દ્રવઓચાત, ના વા નાધરિ
વા, અપ-સર મનંદ્રહ, અપ-સર વચંદ્રહ, અપ-સર બ્યઓધન, મસો
વા આપો, મસો વા થ્વએષો, ક્ષપો વા તાંથ્રસ્યયાઓ અઘપિ-દ્વાંનર-
યાઓ, અપાંમ વા નાવયનાંમ પદતિ પરેતથ. પથાંમ વા પદતિ
વીચરનાઓ. નરાંમ વા અપઓનાંમ હુજમનાઇશ, દ્રવતાંમ વા
દ્યએવયસ્તનાંમ હુનદરનાઇશ.

કહ્મિ કહ્મિચિત્ત વા અધ્યયનામ્; કહ્મિ કહ્મિચિત્ત વા અરચ્યનામ્
શ્વએષો ખિવિવાચ્ચો; નોઘત્ત દિમ્મ યવ અંઘલે અયાન્, નોઘત્ત અંઘ-
હાચ્ચો ક્ષપો, દ્રવાચ્ચો જરેતો જરનુમનો જજરનો, અપિગ્ગ્ય અવ-
સ્પશ્સતિચિન્ન અપિ અવ-સ્પપ્પન્નાત્ત; નોઘત્ત ગધલે વળ્લે-વાંશુચ્ચેલે
ત્તપએષો ક્રાંશ્સતિચિન્ન ક્રાપનુયાત્ત.

અહો જરથુરન્ન! જે કોઈ પુરૂષ અથવા સ્ત્રી, આ ખંઢગીનો શબ્દ
(એટલે અહુનવર) અતિશય અપોષવાળો મનથી, અતિશય અપોષવાળો
વચન વડે (તથા) અતિશય અપોષવાળો કાર્ય સાથે ભણે.

(કયે સમયે ભણે તે વિષે નીચે જણાવે છે) ઘણું પાણીમાં અથવા
મોટી ધાસ્તીમાં અથવા ધુમસવાળી અંધારી રાત્રીએ અથવા નદીનાં
પાણીના પુલ ઉપર, અથવા રસ્તાઓમાંના આડા ટીડા રસ્તાઓ ઉપર,
અથવા અષો માણસોની સભાઓમાં, અથવા દ્રવંદ્વોની અથવા દેત્યોને
ભજનારાઓની મંડળીઓમાં, અથવા આફતોમાંની કોઈ પણ (આફતને
ટાંકણે), અથવા કવખતમાંના કોઈએ (કવેળાએ), (જે કોઈ) ભયમાં
(આવી પડેલો હોય), (અથવા) ડરેલો (હોય), (અને જે અપોષ અને શ્રદ્ધાથી
અહુનવર ઉચરે તો), તેને તે દહાડે (અથવા) તે રાત્રીએ (જ્યારે
સ્મરે, ભણે ત્યારે), કોઈએ દ્રવંદ્વ, જીલમગાર, દુઃખ દેનાર, (અથવા)
ઇજા કરનાર (પોતાની) બે આંખોથી નજરે દેખી ન શકે; (તથા)
જેરાવર ટોળકીવાળા, છુટારાની ખરાબી આગળ વધીને (તે અહુનવર
ભણનારને) પહોંચી ન શકે.

(સરોષ યશ્ત હ્રદાન્ત ૬૦ જ.)

કેહુરપેમ્ સ્ત્રઘોપાલે અબ્બેલે યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ રણઘોશ રજિ-
શ્તહુ યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ મિથાલે વોઉર-ગઘોયઘોઘતોઘશ યજ્ઞમઘદ્;
કેહુરપેમ્ વાતાલે અપઘોન્તો યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ દઘેનયાઘો વંઘલુયાઘો
માજ્ઞદયસ્તોઘશ યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ અરશ્તાતો ક્રાદલ-ગઘોયયાઘો
વરેદન ગઘોયયાઘો સેયા-ગઘોયયાઘો યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ અપાઘશ
વંઘલુયાઘો યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ ચિશ્તોઘશ વંઘલુયાઘો યજ્ઞમઘદ્;
કેહુરપેમ્ રજિશ્તયાઘો ચિસ્તયાઘો યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ વીસ્પઘપામ્
યજ્ઞતનામ્ યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ માંઘલે સ્પેન્તલે યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્
દાતાલે વીદઘવલે યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ દરેઘયાઘો ઉપયનયાઘો યજ્ઞમ-
ઘદ્; કેહુરપેમ્ અમેપનામ્ સ્પેન્તનામ્ યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્ અહ્માકેમ્
સઘોબ્યન્તામ્ યલ્ ધિપઘતિશ્તનામ્ અપઘોન્તામ્ યજ્ઞમઘદ્; કેહુરપેમ્

વીરપયાઓ અપઓનો સ્તોષશ યજ્ઞમઘદે.

અષો (સરોષ) યજ્ઞનાં શરીરને અમે વખાણીએ છીએ; સર્વથી વધુ સત્યવાદી રહેને (યજ્ઞ)નાં શરીરને અમે વંદ્યે છીએ; બાહ્યાં ક્ષેત્રવાળા મેહર (યજ્ઞ)ની અમે સ્તુતી કર્યે છીએ; અષો ગોવાહ (યજ્ઞ)નાં શરીરને અમે વખાણ્યે છીએ; ભદ્રી માજ્ઞદ્યસ્ની દીનના મૂખ્ય વીષયોને અમે સ્તવ્યે છીએ; જગતની વૃદ્ધી કરનાર, દુનિયાની આખાદી કરનાર, તથા દુનિયાને લાભકારી આશ્તાદ (યજ્ઞ) નાં શરીરને અમે વખાણીએ છીએ; અશિશ્વંધના શરીરને અમે વંદ્યે છીએ; સારા જ્ઞાનના મૂખ્ય વીષયોનું અમે સ્તવન કર્યે છીએ; સર્વથી સત્ય જ્ઞાનના મૂખ્ય વીષયોનું અમે વંદન કર્યે છીએ. સઘળા યજ્ઞોનાં શરીરોને અમે વખાણીએ છીએ; માંધ સ્યેન્તના મૂખ્ય વીષયોને અમે વખાણીએ છીએ; દૈત્યથી નિરાળા ધારાના (એટલે વંદીદાદના) મૂખ્ય વીષયોને અમે વખાણીએ છીએ; લાંબા કાળના જ્ઞાના રેવાજના મૂખ્ય વીષયોને અમે વખાણીએ છીએ; અમેષાસ્પંદોનાં શરીરને અમે ભજ્યે છીએ; અમને કહ્યાણુકારી અષો માણુસોનાં શરીરને અમે વખાણીએ છીએ; અષો (અહુરમજ્દ) ની સકળ ઉત્તપતિના મૂખ્ય વીષયોને અમે વંદ્યે છીએ.

(સરોષ યજ્ઞ લાહોખત ૬૦ ૨૧-૨૨)

સુર્યોષ્મ અપીમ હુર્યોષ્મ વૈરેશ્વજન્મ ક્રાદત-ગર્યેથમ અપવન્મ અપહે રત્નમ યજ્ઞમઘદે. યિમ યજ્ઞત હ્યઓમો ક્રાગ્મિશ, ખર્યપજ્યા, સ્ત્રીરો, ક્ષત્રયો, જઘરિ-દાઘથો, ખરેજિશ્તે પઘતિ ખરેજહિ હુરઘથો પઘતિ ખરેજયાઓ.

સુર્યોષિત, વિજયી, દુનિયાની વૃદ્ધી કરનાર (તથા) પવિત્ર સરોષ (યજ્ઞ) (જે) અષો (તથા) અષોઘનો મૂખી, (તેને) અમે આરાધ્યે છીએ, જેને આખાદી કરનાર, તંદોરસ્તી આપનાર, સોહામણા, હકુમત કરનાર (તથા) સોનેરી આંખવાળા હોમ યજ્ઞે અલણુર્જ પહાડની સર્વથી ઉચ ટાંચ ઉપર ભજ્યો. (સરોષ યજ્ઞ રાત્રી વક્રી ૬૦ ૮. ૬૦ ૧.)

વૈરેશ્વજન્મ અહુરધાતમ યજ્ઞમઘદે. પૈરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દામ, અહુર મજ્દ મઘન્યો સ્યેનિશ્ત, દાતરે ગર્યેથનામ-અસ્તવઘતિનામ અપાઉમ. કવ અસ્તિ વૈરેશ્વજહે અહુરધાતહે નામ-અજ્યાધતિશ કવ ઉપસ્તઘતિશ, કવ નિસ્તઘતિશ.

અહુરમજ્દના પેદા કીધેલા બેહરાંમ (યજ્ઞ) ને અમે યાદ કયે' છીએ. જરથુશ્ત્રે અહુરમજ્દને પુછ્યું કે, જડ જગતના અહો સર્વથી ઉત્તમ વૃદ્ધી કરનાર મીનો, અષો સૃષ્ટા અહુરમજ્દ! કયે સ્થાને અહુરમજ્દના પેદા કીધેલા બેહરાંમ (યજ્ઞ) નાં નામની આરાધના છે? કયાં વખાણુ (તથા) કયાં સ્તુતી (છે)? (બેહરાંમ ચરત ક્રો ૪૨.)

આઅત્ત મે અઅમ્ પધતિ-અઅઓખત હુઅોમો અપવ દૂરઅોષો; અજેમ અક્ષિ જરથુશ્ત્ર હુઅોમો અપવ દૂરઅોષો; આમાંમ યાસંઘ-ઉહુ સ્પિતમ, ક્રા માંમ હુન્વંઘઉહુ ખરેતંએ; અવિ માંમ સ્તઅોમધને સ્ત્રધધિ, યથ મા અપરચિત્ત સઅોખ્યન્તો સ્તવાંન્.

ત્યારે તે અષો (તથા) દર્દને પાછળ નાખનારા હોમે મને ઉત્તર વાળ્યો કે, હે જરથુશ્ત્ર! હું અષો (તથા) દર્દને પાછળ નાખનાર હોમ છું. મને શોધ તથા અએ સ્પીતમાન (જરથુશ્ત્ર!) પીવાને માટે મને નીચવ, (તથા) જેમ ખીજા (હુનિયાને) લાલ કરનારાઓએ મને વખાણ્યો હોય, (તેમ) કીર્તિનાં ગાનમાં મને તું લજ.

(હોમ ચરત ક્રો ૧. ક્રો ૨.)

હુઅોમો ઉક્ષેધતિ સ્તવનો, અથ ના યો દિમ્ સ્તઅોધતિ વરેઘ્ર-જાંસ્તરો ખવધતિ.

(હોમની) વખાણુ કરવામાં આવે છે ત્યારે હોમ ઉગે છે, એટલા માટે જે માનવ તેની સ્તુતી કરે છે, (તે) સર્વથી વધુ જયને પામે છે.

(હોમ ચરત ક્રો ૨. ક્રો ૬.)

ક્રા તે વીસાઘ ઉર્વથિ સ્તઅોત, ઉર્વથિમ્ સ્તઅોતારેમ વંઘહંઘ-હૈમ્ દધા અઅઓખત અહુરો મજ્દાઅો, યથ અપેમ્ યત્ત વહિશતેમ્.

(અએ હોમ!) તારો અર્પણુ થયેલા, સ્તુતિ ગાનાર હું થઇશ, (કારણ કે) અહુરમજ્દે અર્પણુ થયેલા સ્તુતિ કરનારને, અપ વહિશતનાં કરતાં અધિક લાઠી પેદાયશ' ગણી છે.

(હોમ ચરત ક્રો ૨. ક્રો ૬.)

ધમાઅોસે-તે હુઅોમ ગાથાઅો, ધમાઅો હૈન્તિ સ્તઅોમાયો, ધમાઅો હૈન્તિ ચીચપાનાઅો, ધમે હૈન્તિ અર્ધુખ્ધ વાચો. દારમધનિશ વારેઘ્રનિશ, પધતિ-ખિપિશ, ખઅેપજય.

અએ હોમ! આ ગાથા તારે માટે છે: આ સ્તુતિનાં ગાનો, આ સ્વાદિષ્ટ ભોજન (તારે માટે) છે; (તથા) આ સત્ય ઉચ્ચરેલા (ભક્તિના) શબ્દો (તારે માટે) છે. (મોદી હોમ યજ્ઞ કં ૨. ૬૦ ૧૮.)

વધનીલ અહિ ન્માને સ્વર્ગોષો અસ્તુશ્તીમ્, આદિત્ય અનાદિતીમ્, રાધતિશ્ચ અરાધતીમ્, આર્મધતિશ્ચ તરોમધતીમ્, અર્ધુષ્ધો વાક્ષ મિથર્ષોષ્તમ્ વાચિમ્ અષ-દુર્જમ્. યથ અહ્ય અમેષાઓ સ્પેન્ત સ્વર્ગોષાધ અખ્યાધ પદ્ધતિપાન્ વંદ્યહ્શ યસ્નાંસ્ય વહ્નાંસ્ય, વૌહ્ય યસ્નેમ્ય વહ્નમેમ્ય, હુર્ષર્તીમ્ય, ઉશ્ત ઈર્તીમ્ય, વન્ત-ઈર્તીમ્ય આ-દર્ઘાલ્ ખાખધસ્થાલ્. મા યવે ઇમલ્ ન્માનેમ્ ખાધવલ્ ઈરેનો ક્રજહીલ્; મા ખાધવધતિ ઇથતિશ્ચ, મા ખાધવધતિ આસ્ન ક્રજધન્તિશ્ચ; ખાધો-દિસ્યેહુ પદ્ધતિ અપોધશ્ચ વંદ્યહુયાઓ દર્ઘેમ્ હુષ્મ.

આ ઘરમાં તાબેદારી નાફરમાનખરદારીને મારે! સલાહસંપન્ન કંજ્યા કંકાસને (મારે)! દાન કંજુસાધને (અથવા પૈસાના લોભને) (મારે!) નમ્રતા મગરૂરીને (મારે)! સત્ય બોલેલો શબ્દ, અપોધને તોડનાર જુઠા બોલેલા વચનને (મારે)! કે જેથી આ (મુકામ) માં અમેષા-સ્પેન્દો અપો સરોશ (યજ્ઞ) વડે, ભડી યજ્ઞશ્નીઓ તથા આરાધનાઓ, સારી યજ્ઞશને તથા આરાધના, સારી ભેટ, તંદોરસ્તી આપનારી ભેટ તથા મીત્રાચારીભરી આહુતિ ઇચ્છે (અથવા માંગે). (આ કુટુંબ) લાંખા કાળ સુધી પોતાનું રક્ષણ કરે. આ ઘરને સહજમાં મળે એવું બોરેહ, સહજમાં સુખ, (તથા) આરામવાળાં (અને) જાતી અફલવાળા સંતાનો કહી પણ ન ત્યજે. (વર્ગી) જે વસ્તુઓ આસાની આપનારી (છે) તેની તથા અશીશ્વંધની લાંખી મીત્રતા, આ ઘરનો કહી પણ ત્યાગ ન કરે! (દુઆ તંદોરેસ્તી અવરતામાં ૬૦ પ.)

યજ્ઞદાને મીનાઓન્, યજ્ઞદાને ગતીઓન્, હુક્ત અમેશાસ્પદાન્ મ્યજ્ઞદ રૌશન્ હુમે બેરસાદ્.

મીનો (એટલે પેટ્રી જેહાંનના) યજ્ઞદો (તથા) (આ) દુનિયાંના યજ્ઞદો (તથા) સાત અમશાસ્પદો (એ) બધાઓ (આ) ઉમદા મ્યજ્ઞદ તરફ આવે! (દુઆ તંદોરેસ્તી.)

સ્પેન્તાંમ આર્મધતીમ્ વંદ્યહીમ વેરેને; હા મોધ અસ્તુ-ઉસ ગેઉશ્ચ સ્તુયે તાયાઅલ્યા હજંદ્યહલ્યા, ઉસ મજ્ઞદયસ્નનાંમ વીસાંમ,

જયાનયએચા વીવાપતચા. ક્રા મન્યએમ્બયો રાઝાઘહે વસે-યામ્તીમ, વસે-પેમ્તીમ, યામ્શ ઉપમ્તી આય જમા ગઝાખીશ ખ્યેન્તી. નમં-ઘહા અપામ્ ઉજ્જાતા પમ્તી અવત્ સ્તુયે, નોમ્ત અહ્માત આજયા-ઓનીમ, નોમ્ત વીવાપેમ. ક્ષતા માજ્જદયસ્તીશ અઓમ્ વીસો; નોમ્ત અસ્તો, નોમ્ત ઉશ્તાનહે ચિન્માની.

ભલી (તથા) વ્રહ્મી કરનાર આર્મધતિને હું પસંદ કરું છું, તે મારી થાય! ચોરથી અને લુટારાથી ગાયઢોરને, તથા ધજથી અને પાણીના દુષ્કાળથી માજ્જદયસ્તોના મોહલ્લાઓને, (અહુરમજ્દનું) ભજન કરીને હું રક્ષા દઉં. જેઓ આ ભૂમી ઉપર ધન સંપત્તિથી રહે છે તેમને, મીનોઓની તરફથી પોતાની મુરાદ પ્રમાણે ફરવું, હરવું, (તથા) પોતાની મુરાદ પ્રમાણે રાજ્ય ચલાવવાનું (ખજા) આપવાને માટે, (તથા) અપોધને કાજે, દિલસોજ નમસ્કારથી (હું) (અહુરમજ્દની) સ્તુતિ કરીશ, (કે તેથી) હવે પછી મજ્જદયસ્તોને લગતા મોહલ્લા તરફ નુકસાન (તથા) પાણીની ટીપણી (લાવવાને) હું ઉભો ન રહું (કદાં ન મથું); ન (મારાં) શરીરના કે ન (મારાં) આત્માના પ્યારને લીધે.

(દીનનાં કલ્મો અવસ્તામાં ક્રો ૨-૩.)

કો માંમ સ્તવાત, કો યજ્ઞદતે, હઝ્મોમવધતિખ્યો ગઝ્મોમવધ-તિખ્યો જઝ્મોધ્રાખ્યો, યઝ્મોજ્જદાતાખ્યો પમ્તરિ અંધહુરેશ્તાખ્યો; કહ્મામ્ અજ્મ ઉપંધહુચ્યેનિ હચ-મનામ્ચ અન મનામ્ચ કારંધહુદામ્ હઝ્મો-મનંધહુદમ્ચ.

કોણુ મને વખાણશે? કોણુ (મને) પવિત્ર કીધેલી (તથા) ખરાખર ગાળેલી હોમ સાથની (તથા) જીવામ સાથની આહુતિથી ધજશે? (મારી ઉપર) ચિન્ત ચોટાડનાર, (મને) અર્પણ થયેલા, (મને) ભેટ આપનાર તથા પવિત્ર સુમતિવાળા કયા (નર)ને હું વળગી રહીશ?

(આવાં ચરત ક્રો ૧, ક્રો ૬.)

અરેદ્વિસુરે અનાહિતે, મોષુ મે જવ અવંઘહે, નરેમ મે ખર ઉપસ્તાંમ; હજંઘરેમ તે અજ્મ જઝ્મોધ્રનાંમ હઝ્મોમવધતિનાંમ ગઝ્મો-મવધતિનાંમ યઝ્મોજ્જદાતાનાંમ પમ્તરિ-અંધહુરેશ્તાનાંમ ખરાનિ અવિ

૧. મારી સાથે સંબંધ નેટે. ૨. દુષ્કાળ. ૩ ગમે ગોવો સ્વાર્થ હોય તે ત્યજને. ૪. દુધ.

આપેમ યાંમ રંઘણંમ; ચેજિ જુમ કપયેમિ અવિ જાંમ અહુરધા-
તાંમ, અવિ ન્માનંમ યિમ ખ્યેપધથીમ.

અહો નિર્મળ અરદ્રીસુર! વેગથી મારી (વિક્રનવાજની) મહદને
માટે તુ આવ; હવે (તુ) મને સહાય આપ. જે અહુરમજદની સરજેલી
જમીન તરફ (તથા) મારા પોતાના રહેઠાણ તરફ (હું) જીવતો (સહી-
સલામત) પુગીશ તો, તારે કાજે પવિત્ર કીધેલી (અને ખરાબર ગાળેલી)
હોમને લગતી (તથા) દુધને લગતી આહુતિમાંની હજાર (આહુતિ),
રંઘહ (નામની) નહીં આગળ હું લાપીશ. (આવાં ચરત ૬૦ ૧૩.)

યિમ દધંઘહેઉશ દધંઘહુ પધતિશ બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયેધતિ
અવંઘહે; યિમ જન્તેઉશ જન્તુપધતિશ બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયેધતિ
અવંઘહે.

યિમ વીસો વીસ-પધતિશ બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયેધતિ
અવંઘહે; યિમ ન્માનહે ન્માનો પધતિશ બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયે-
ધતિ અવંઘહે; યિમ દ્રાચિન પિથેહચિમ્ન બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયેધતિ
અવંઘહે. યિમ દ્રિધુશચિત અષો-હકઅષો અપયતો હચાધશ દાતાધશ
બાધ ઉસ્તાનજસ્તો જખયેધતિ અવંઘહે.

જે (મેહર યજ્ઞ)ને દેશનો દેશપતિ, (કાકલુદીથી), (આકાશ
તરફ) હાથ ઉંચ કરીને સહાયતા માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર
યજ્ઞ)ને કસબાનો ધણી, હાથ ઉંચ ધરીને, મહદને માટે અવશ્ય
બોલાવે છે.

જે (મેહર યજ્ઞ)ને મોહલ્લાનો ધણી હાથ ઉંચ ધરીને, મહદને
માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ)ને ઘરનો ઘરધણી, હાથ ઉંચ
કરીને સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ)ને (મજાને)
ખારણે ભટકનાર (તથા) ખોરાકને માટે રડતો (માનવી), હાથ ઉંચકી
મહદને સાડું અવશ્ય બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ)ને અષોધના ધારા
પ્રમાણે ચાલનાર, (પણ) હાડમાર થયેલો સન્ત (દરવીશ), પોતાના
નીચમ મુજબ, હાથ ઉંચ ધરીને, સહાયને સાડું જરૂર બોલાવે છે.

(મેહર ચરત ૬૦ ૮૩-૮૪.)

નેમંઘહ અંર-દાત આજસાનિ ઉપરદાત. યથ અવત હવરે-
ક્ષ્યેતેમ તરસ્ય હરાંમ ખરેજધતીમ ક્ય આધતિ અધવિચ વજધતે,

અવથ અજ્ઞમચિત્ સ્પિતમ નૅમંદ્રહ અધર-દાત આજસાનિ ઉપર-દાત, તરસચ અંદ્રરહ મધન્યેઉશ દ્રવતો જઞ્ઞોપાન્.

આ દુન્યાને માટે મુકરર કીધેલી (તથા) પરલોકને માટે મુકરર કીધેલી ભક્તિની મારફતે, (અએ અહુરમજ્દ!) (તને) હું પામું.^૧ જે પ્રમાણે આ સૂર્ય (નારાયણ) અલ્પજી (પહાડ) ની પેલી મેરથી આવીને મોટાઇથી આગળ વધે છે તે પ્રમાણે, અહો સ્પીતમાન (જરથુશ્ત્ર!) આ ભૂમીને માટે નિર્મિત (તથા) પરલોકને માટે નિર્મિત ભક્તિથી, ભુંડા અંત્રમીનોની મરજીની વિરૂદ્ધ હું થાવું. (મેહર ચરત ૬૦ ૧૧૮.)

દાઘ્રીશ અહ્માઇ વૉહુ ખરેનો, યો હીશ યજનો કુદનવાનો જખયે-ઇતિ ખરે-જઞ્ઞોધો અપવ.

જે કોઇ તમને (ફરોહરોને) આરાધનાર, ખુશી કરનાર, ભક્તિ કરીને મદદે બોલાવનાર, ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર (તથા) અષો (હોય છે તે) ને, (તેઓ) ભલું ખુરેહ કેનારાં (છે.)

(કવદીન ચરત ૬૦ ૨૪.)

યજ્ઞમ યસન્યાઓ વહુમ્યાઓ વસો-યઓનાઓ ક્વચરથે.

તમે (ફરોહરો) (કે જેઓ) યજ્ઞનેને લાયક (તથા) આરાધનાને લાયક (છો, તેઓ) સ્વતંત્રપણે, ઉપર હવાની જગ્યામાં ફરેછો.

(કવદીન ચરત ૬૦ ૩૪.)

આઅત્ દીશ આવએધયમહિ અપાઓનાંમ ક્વચિનાંમ ઉધ્રનાંમ અધવિથૂરનાંમ પઓધરયો લકએષનાંમ ક્વચિનાંમ નખાનજ્ઞિશતનાંમ ક્વચિનાંમ યસનાધય વહુમાધય ક્ષનઓધાધય ક્ષસસતયએચ.

આઅત્ દીશ આવએધયમહિ વિરપએધખ્યો અપહે રતુખ્યો યસનાધય વહુમાધય ક્ષનઓધાધય ક્ષસસતયએચ. આઅત્ દીશ આવએધયમહિ વિરપએધખ્યો વંદ્રહુધાખ્યો યજ્ઞતએધખ્યો મધન્યઓ-ધખ્યસ્યા ગએથ્યએધખ્યસ્યા યોઇ હંતિ યેસનયાધય વહુમયાધય અપાત્ હુચ યત્ વહિરતાત્. અમેષા સ્પેનતા હુક્ષથા હુધાઓધહો યજ્ઞમઇદે.

અષોના, બેરાવર, ખળવાન ફરોહરોને કાળે, પોઇરયોદકેશના ફરોહરોને માટે (તથા) નખાજ્ઞિશતના ફરોહરોને સાડું, આ (ભેટ),

(તેમની) આરાધના કરવાને, ખુબીઓ ગાવાને, (તેમને) રીઝવવાને તથા (તેમની) વખાણ કરવાને સારૂં અમે જાહેર કર્યે છીએ. સારી સત્તાવાળા (તથા) સુજ્ઞ અમેષાસ્પદોને અમે ભજ્યે છીએ.

હસ્તી ભાગવનારાઓ મધ્યેથી જે કોઇ આરાધના કરવામાં વધુ સારા (છે), તેમનો ઓળખનાર, અષોધને લીધે, અહુરમજ્દ (પોતે છે), તેમનામાંના નર તથા નારીઓની અમે સ્તુતી કર્યે છિયે.

(હા. ૪, ૬૦ ૨૪-૨૫.)

મિથ્ર અહુર ખેરેજન્ત અધ્યેજંદ્રહુ અપવન યજ્ઞમધદે.

મેહુર યજ્ઞ તથા અહુર (જેઓ) ઉંચ પંક્તિના અમર તથા અષો, (તેમ)ને અમે વંદ્યે છીએ.

(હા ૬, ૬૦ ૧૦.)

અપય દધાંમિ વીરુપએઘુઓ અપહે રતુઓ અપયદધાંમિ વીરુપ-એઘુઓ વંદ્રહુધાઓ યજ્ઞતએઘુઓ મધ્યઓઘુઓસ્થા ગએથએ-ઘુઓસ્થા યોધ હંતિ યસ્થાધ્ય વહુમ્યાધ્ય અપાત્ હ્ય યત્ વહિશ્તાત્.

અષોધના સર્વ આગેવાનોને, (આ ભેટ) પવિત્રાધથી હું અર્પું છું. સુજ્ઞ, મીનોને લગતા તથા ગેતીને લગતા સઘળા યજ્ઞો, જેઓ સર્વથી શ્રેષ્ઠ અષોધને અંગે, યજ્ઞનેને લાયક તથા આરધનાને લાયક, (તેમને) (આ ભેટ) પવિત્રાધથી હું અર્પું છું.

(હા ૭, ૬૦ ૨૩.)

યસય અએતએપાંમ મજ્દયસ્તનાંમ પેરેનાયુનાંમ અધવિ જુજુય-નાંમ ઇમાં વયો નોમત્ વીસધતિ ક્રમ્મધતિ. અએતાંમ આ યાતુમનહે જસધતિ.

આ વયે પહોંચેલા (તથા) ક્રીયા કરનારા માજદયસ્તનાનોમાંનો જે કોઇ (લક્ષિતનો) આ વચન ભણે, (પણ) (તે) કણલ ન રાખે, તો (તે માનવી) જાદુગરની (સ્થિતીએ) પહોંચેછે.^૧

(હા ૮, ૬૦ ૪.)

સ્રઘોષો ઇધા અસ્ત્ર અહુરહે મજ્દાઓ યસ્નાધ સેવિશ્તહે અપઘોનો યેનાઓ ઇશ્તો હિત્ પઘોઉરવીમ તત્ ઉસતમમચીત્.

આ જગ્યાએ સરોપ યજ્ઞ ઘણોજ લાલ કરનાર, અષો અહુર-મજ્દની યજ્ઞનેને માટે હાજર થાય, જે અમને આદિથી અંતર પર્યંત મિથ્ર થાય.

(હા ૧૫, ૬૦ ૩.)

૧ અશ્રદ્ધાળુ, ધર્મ ધિકારનાર મોખેઢ માટે આ બહુજ અર્થસુચક ચેતવણી છે.

૨. રાક્ષી આખર.

અહુરેમ મજદાંમ અપવનંમ અપહે રતૂમ યજમધદે હુધાઝાંઘલૂમ મજિશતેમ યજતેમ યિમ સેવિશતેમ ક્રાદલ ગએથેમ દાતારેમ વાહુનાંમ દામનાંમ આબ્યો રાતાબ્યો જઝાંધ્રાબ્યો અધુજ્યએમજ્યસ્ય વાઘ-જીબ્યો વિસ્પેમ્ય અપવનંમ મધન્યઝાંમ યજતેમ યજમધદે.

અપોધનો મૂળી, અપો અહુરમજદ (જે) સારાં જ્ઞાનવાલો, સર્વથી અદતી પંક્તિનો યજદ તથા જે સર્વથી વધુ કલ્યાણકારી, દુન્યાને સંપત્તિ દેનાર (તથા) ભલી સૃષ્ટિનો પેદા કરનાર, તેને અમે આદ કયે છીએ. આ ભેટ કરેલી જોરોથી તથા સત્ય ઉચરેલી (માધ) વાણીથી, હરેક મીનો યજદનું અમે પુજન કર્યે છીએ. (હા ૧૬, ૬૦ ૧.)

કલ્ હવરશતેમ

સ્તઝોતાઘશ્ય અપ-પઝાઘર્યાઘશ્ય દાંમેખીશ.

સારી કુનશની (એટલે) શું?

(જવાબ):—(જે) સંસર્ગે અપોધમાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ, (તેની) કીર્તિ ગાવી. (હા ૧૬, ૬૦ ૧૬.)

અહુરાક મજદાક હુઝાંમાં આવઝેધયમહિ ઇમાં હુઝાંમાંસ્ય મ્યજદાંમ્ય જઝાંધ્રાઝાંસ્ય અરેસમ્ય અપય ફસ્તરેતેમ ગાંમ્ય હુધાંઝાંઘલૂમ ઇમાંમ્ય ગાંમ જીબ્યાંમ અપય ઉજદાતાંમ ઇમાંમ્ય ઉરવરાંમ હુધાનઝેપનાંમ અપય ઉજદાતાંમ.

(હાદાર) અહુરમજદને (આ) હોમ અમે અર્પણ કર્યે છીએ; આ હોમ, મ્યજદ, જોર, અપોધથી પાંચરેલી અરસમ, ગોશધો તથા આ જીવાંમ (જે) અપોધથી ઉંચ ધરેલું, તથા આ હુધાનેપાત (નામનું) લાકડું. (જે) અપોધથી ઉંચ ધરેલું. (એ સર્વ) (અમે હાદાર અહુરમજદને અર્પણ કર્યે છીએ). (હા ૨૪, ૬૦ ૧.)

અઘરયમનંમ ઇપીમ યજમધદ. અમવનતેમ વરેધ્રાજનંમ વીતખઝે-પંઘલૂમ મજિશતેમ અપાંહુ સવંઘલૂમ.

હોમન આપનારી, જય દેનારી, દેવથી વેગળાં રાખનારી તથા અપોધના મંત્રામાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ, (એવી) પસંદ પડતી, અઘરયમન (નામની ભક્તિ)ને અમે વખાણ્યે છીએ. (હા ૫૪, ૬૦ ૩.)

૧. અત્ર શ્રીકૃષ્ણેનાં ઉંડાં ભેદ આપ્યા છે. મજન અજ સર્વાનામ કર્મ લેખ્યું છે.

૨. પેદાયશ.

વીસપેંમ અપવનંમ અય રતુક્રિતા હવાવયંઘહ જસંનતેમ પદ્ધતિ
અરાહિ હુમત ઇશ્ય હૂખ્તાઈશ્ય હવશીતાઈશ્ય.

આ મહદ કરનારી વેળાસરની ખંઢગી (ની આશીષ)થી દરેક
અષો માણસને સારી મનશની, સારી ગવશની તથા સારી કુનશનીથી
(અહો અહુરમજ્દ!) તુ ખદલો આપે છે. (હા પપ, ૬૦ પ.)

તલ સોઘધિશ તલ વેરેથ્રેમ દદેમઢદ હયત નેમે હુચિથ્રેમ અપિશ
હાગેત આરમઢતિશ હાગેત ચેંઘહે નેમંઘહે ચિથ્રેમ હુમતેમચા હૂખ્ત-
મચા હવરશતેમચા તલને નેમે નિપાત પઢરી દયેવાઅતચા તખએ-
પંઘહલ મધ્યાઅતચા.

અહુમાઢ નેમંઘહે આવએદયામઢદ ગએથાઓસચા તનવસચા.
નિપાતયએચા નિશંઘહરેતયએચા હરેથ્રાઢચા અઢવ્યાક્રત્રાઢચા.
નેમહી શ્યામા અહુર મજ્દા નેમહી ઉસેમહી નેમંઘહે વીસામઢદ
નેમંઘ હેઆવએદયામઢદ ગએથાઓસચા તનવસચા નિપાતયએચા
નિશંઘહરેતયએચા હરેથ્રાઢચા અઢવ્યાક્રત્રાઢચા નેમંઘહે આ યથા
નેમે કમાવતો.

આ લાક્ષ (તથા) આ જય એટલે સારાં મૂળની ખંઢગી (દાદાર
અહુરમજ્દને) અમે અર્પયે છીએ, (જે ખંઢગી) અપોઢની પુઠે ચાલ-
નારી (તથા) નત્રતાનું અનુકરણ કરનારી (છે); (તથા) જે ભક્તિનું
મૂળ સુમતિ, સદવચન, તથા સંકર્મ (છે), એવાં લક્ષણની ભક્તિ હૈત્યે
તથા માણસોની ઇજ્જતી ખચાવે.

તે (સદર) ખંઢગીને માટે (અમારો) માલ મીલકત તથા તન
અમે (અર્પણ) કર્યે છીએ. (અમારા રવાનના) ખચાવને માટે, જતનને
કાજે, રક્ષણને માટે તથા સંભાળને સારૂં (અમારો માલ મીલકત તથા
શરીર અર્પયે છીએ).

અહો અહુરમજ્દ! ખંઢગી (કરવા)માં અમે મોજ લીયે છીએ,
ખંઢગીમાં અમે શોખ ધરાવ્યે છીએ, ભક્તિને સારૂં અમે ઉઘોગી અન્યે
છીએ, ખંઢગીને કાજે (અમારૂં) ધન દોલત તથા તન અમે અર્પણ
કર્યે છીએ. (અમારા રવાનના) રક્ષણને માટે, જતનને માટે, ખચાવને

સાઈ', તથા સંભાળને કાળે (એ સર્વસ્વ અર્પણ કૃત્યે છીએ), જેથી તમારે લાયકના માનથી હું તમને નમું (અથવા ભજું). (હા ૫૮, ૬૦ ૧-૩.)

દ્વીધએય આજ્ઞાતયએય માવયય જઓએ પદ્ધતિ-જમ્યાઓ દસ-વરે ખએષજામય કદથે વરેદથામય હવંછહે અપવસ્તામય હઓસ-વંછહ હુરન્યામય વેરેશ્વે કદલ-ગએથામય.

યજમધદે થ્યા અહુરને અહુરહે વંછંહેઉશ મનંછહેા જઓઆ-ખ્યો. યજમધદે થ્યા અહુરને અહુરહે વંછંહેઉશ ઉખંછહે જઓઆખ્યો. યજમધદે થ્યા અહુરને અહુરહે વંછંહેઉશ યોથનહે જઓઆખ્યો.

(મારાં) પોષણને માટે તથા સંપત્તિને સાઈ' (મારી) સુખાકારી તથા આરોગ્યતાને કાળે, મારી ચઢતી કળા તથા વૃદ્ધીને માટે કુલ વૃદ્ધિ તથા પવિત્રાઈને માટે, મારી સારી યશ તથા જીવની શક્તિને સાઈ', (મારી) જય તથા પ્રાણી માત્રની આખાહી-એ ખધાંને માટે (અહો અરદિસુર) મારા જેવાની કીયાની ભેટ સ્વિકારવાને આવે તો સાઈ'.

અહો! અહુરમજ્દને લગતી અહુરમજ્દની (અરદિસુર) ભલા વિચારની ભેટોથી તને અમે યાદ કૃત્યે છીએ. અહો અહુરમજ્દને લગતી અહુરમજ્દની (અરદિસુર) ભલાં વચનની ભેટોથી તને અમે સ્તવ્યે છીએ. અહો અહુરમજ્દને લગતી અહુરમજ્દની (અરદિસુર) ભલાં કાર્યોની ભેટોથી તને અમે ભજ્યે છીએ. (હા ૬૮, ૬૦ ૨-૩.)

નંમે અહુરામ મજ્દામ નંમે અમંષએમખ્યો સેપંતએમખ્યો નંમે મિથ્રામ વોઉર ગઓયઓમતેએ નંમે હવરેક્ષએતામ અઉર્વા અરપામ નંમે આખ્યો દામથાખ્યો યાઓ અહુરહે મજ્દાઓ નંમે ગેઉશ નંમે ગયેહે નંમે જરથુશ્ત્રહે સેપતામહે અપઓનો ક્રવંષએ નંમે વીરપયાઓ અપઓનો સ્તોમશ્ હમથ્યામય ખવાંમથ્યામય ખૂખ્યાંમથ્યામય.

(અધર્મોદ્ધાર) અહુરમજ્દને નમન (હોજો)! અમેષાસ્પંદોને નમસ્કાર (હોજો)! વિશાળ ક્ષેત્રવાલા મહેર યજ્ઞને નમન (હોજો)! તેજ ધોડાવાલા ખુરશેહ (યજ્ઞ) ને નમસ્કાર (હોજો)! આ (સૂર્ય, ચંદ્ર જે બે) અહુર-મજ્દની આંખો (તેને) નમન! (સર્વથી પ્રથમ સરજેલા ગોધાના એટલે) ગાવ્યોદાહના ફરોહરને નમન! ગયોમરહના ફરોહરને નેમાજ (તથા) અષો સ્પીતમાનના ફરોહરને નમન (હોજો)! અષો (મહેશ્વર) ની સકળ

સૃષ્ટિ (કે જે) હમણા છે, જે થઇ ગઇ તથા હવે પછી થશે (તેને)
નમન (હોજે)! (હા ૧૮, ૬૦ ૨૨.)

યે વાઓ અપા ઉઠ્યાની મનસ્યા વોહૂ અપચ્ચોઉરવીમ મજ્જદાં-
મચ્ચા અહુરેમ.

જેની પૂર્વે ખીજે કોઇ નહીં એવા અહુરમજ્દને તથા, અહો! અપ
તથા વોહુમનો તમાજ્જં યશોગાનં હું ગાઉં છું. (હા ૨૮, ૬૦ ૩.)

માંથ્રા મજ્જિશંતમ વાઉરોધમધદી પ્રકૂસ્ત્રા હિજ્જવા.

આ (તારા) માંથ્રથી (અમારી) જીભ (ની વાકચાતુરી) થી મોટા
દુષ્ટ માણસોને અમે શ્રદ્ધા દઇ શક્યે. (હા ૨૮, ૬૦ ૫.)

વે માંથ્રા સૈવીમા રાદાચ્ચો.

તારા કીંમતિ (અથવા સુખદાઇ) માંથ્ર અમે સાંભળ્યે.

(હા ૨૮, ૬૦ ૭.)

યોઇ વે યોઇથંમા દસંમે સ્તૂતાંમ.

(અમે કે) જેમણે તમારી સ્તુતિના અભ્યાસમાં કોશેષ કરી છે.

(હા ૨૮, ૬૦ ૯.)

વે દમધબ્ચા અસૂના વચ્ચેદા ખરધથ્યા વમનત્યા સ્તવાચ્ચો

મેં જાણ્યું છે કે તારા પસંદ પડતા (અથવા વિજયી) મંત્રો
જીખીથી ભરપુર છે. (હા ૨૮, ૬૦ ૧૦.)

યે આધશ્ચ અષેમ નિપાચ્ચોઘ્રોહ મનસ્યા વોહૂ યવચેતાઇતે.

એ (વાણીની મદદ)થી અષોધને તથા નેક વિચારને મારાં જીવ-
નના છેડા પર્યંત હું લક્ષમાં રાખીશ. (હા ૨૮, ૬૦ ૧૧.)

અહ્યા યાસા નેમંઘ્રહા.

અહ્યાસા હાને (એટલે અહ્યા યાસા નામના હાને) અમે માન સાથે
આદ કર્યે છીએ. (હા ૨૮, ૬૦ ૧૨.)

ઉસ્તાનાઇશ્ચ...જસ્તાઇશ્ચ...અહુરાઇ આ.

ઉચ હાથોથી મજ્દને માટે અમે સ્તુતી કર્યે છીએ.

(હા ૨૯, ૬૦ ૫.)

તેમ અજ્ઞતોઇશ્ચ અહુરો માંથ્રેમ તથા.

સંપત્તિના આહનાર અહુરમજદે, અપોધની મારફતે આ માંધવાણી ઉપજાવી. (હા ૨૯, ૬૦ ૭.)

વધ્યા.....સ્તઓતાયા અહુરાઇ યેસન્યાયા વંઘહેઉશ મનંઘહે હુમાંજદા અપા.

અહુરમજદને માટે સ્તવન, ભક્તિ મનની આરાધના તથા અપોધથી (મળેલા) ખૂબીવાળા માંધ (એ બાબતો વિષે) (તમને) હું ઉપદેશ દઈશ. (હા ૩૦, ૬૦ ૧.)

તા વે ઉર્વાતા મરેન્તો અગુશ્તા વચાઓ સેંગહામહી, અએઘયો યોઇ ઉર્વાતાઇશ દ્રુજે અપહ્યા ગએથાઓ વીમરેનચઇતે; અવચીત્ અએઘયો વહિશ્તા યોઇ જરજદાઓ અઘહેન મજદાઇ.

અહો ઉત્સુકો! આ શીખામણો (જે) કદી ન સાલળેલા મંત્રો (તે) તમને અમે જાહેર કર્યે છીએ. જેઓ દ્રુજની શીખામણોથી અપોધના સંસ્થાનોને ખરાબ કરે છે, તેમને માટે (આ મંત્રો છે); પણ જેઓ અહુરમજદને માટે અર્પણ થયેલા છે તેને માટે (એ મંત્રો વધુ) ઉત્તમ (છે). (હા ૩૧, ૬૦ ૧.)

અહ્યાઇ અંઘહુલ વહિશ્તેમ યે માઇ વીદ્યાઓ વઓચાલ હુઇથીમ, માંધેમ યિમ હુઉર્વાતાતો અપહ્યા અમરેતાતસ્યા.

જે વિદ્વાન મને સ્પષ્ટ રીતે આનંદ, અપોધ તથા અમરપણાના માંધ કહે તેનું સર્વથી (વધુ) કલ્યાણ થજે.^૧ (હા ૩૧, ૬૦ ૬.)

અપા મા ઇશ્તીમ અપયન્તા ઔરેખ્યાંમ હાઇતીમ વંઘહેઉશ મનંઘહે તા ઉખ્યા મન્યેઉશ મહ્યા મજદા અપાઇયા યુખમખ્યા ગરજે.

(એવા માનવીઓ) મારી પવિત્ર ધ્યાનતની ઇચ્છા તથા ખરી અપેક્ષા મારેથી છીનવી લે છે; એટલા માટે મારી ભીતરની ભક્તિથી તને, હે અહુરમજદ! તથા અપને હું કરગરીને અરજ કરું છું (કે તેમને તું હણજે!) (હા ૩૨, ૬૦ ૯.)

યે થવલ મજદા અસ્તુશ્તીમ અકેમ્યા મનો યજાઇ અપા, ખએતેઉશ્યા તરેમઇતીમ વરેજેનખ્યાયા નજદિશ્તાંમ દુજેમ, અઇશ્યમનસ્યા નદેન્તો, ગેઉશ્યા વાસ્ત્રાલ અચિશ્તેમ મન્તુમ.

૧. ચેલાઓ. ૨. ભકતે, ગુરુમંત્ર અને શ્રવણની અત્રે આકાંક્ષા દેખાડી છે.

ના-તાબેદારી તથા કુષ્ટમતિને તારી આગળથી, અહો મજહ! અંદગીથી હું વેગળાં કરું. (વળી) મારાં સગાં સાથની (મારી) ટુન્દી, ભેગા કાર્ય કરનારા (મારા મળત્યાઓ) ની સાથની (મારી) ઠગાઈ, તથા તાબેદાર (માણસો) તરફનો (મારો) તિરસ્કાર, તથા ગાય દોરના ઘાસ-ચારા સંબંધી (મારી) અતિશય બેદરકારી (એ બંધી જાતના મારા દુરાચારને), અહો અહુરમજહ! અંદગીની મારફતે હું મારામાંથી દૂર કરું.^૧ (હા ૩૩, ૬૦ ૪.)

યે જઝ્ઞાના અપા ઍરેવશ હવો મન્યેકિશ આ વહિશતાવ કયા, અહ્યાવ અપા મનંદ્રહા યા વેરેજયેદંધામ મન્તા વાસ્તર્યા.

ખાલેસ ભજન કરનાર પ્રમાણે, અપોષની મારફતે તથા સર્વથી પવિત્ર ધાનતથી (અહો અહુરમજહ!) તને હું પોતે અહુરનિશ? યાદ કરું છું કે તેથી (મારી) ઇચ્છાનુસાર ધારેલું કાર્ય હું પાર પાડું. (હા ૩૩, ૬૦ ૬.)

આવિશ-નાઓ અન્તરે હુન્ત નંમખમતીશ ચિધાઓ રાતયો.

અમારી અંદગીને લગતી ભેટો (તારી સમક્ષમાં) જાહેર (તથા) પ્રગટ થાય (એવી અમે અમારી આકાંક્ષા છે.) (હા ૩૩, ૬૦ ૭.)

ફો-મોધ ક્રવોમજદૂમ અરેથા, તા યા વોહૂ પવામ મનંદ્રહા યસ્તેમ મજદા કમાવતો અવ વા અપા સ્તઓમયા વચાઓ.

(હીન ઉપર જે અમારો વિશ્વાસ તેની) મૂળ નેમ (શું તે) મને છું જણાવ, જેથી નેક ધાનતથી, હે અહુરમજહ! તારા જેવાની આરાધના તેમજ તારી કીર્તિના વચનો અંતઃકરણથી હું જારી રાખું. (હા ૩૩, ૬૦ ૮.)

યે સંવિશ્તો અહુરો મજદાઓસયા આર્મંદનિશ્યા, અર્ષમયા ક્રાદત-ગએથેમ મનસ્યા વોહૂ ક્ષત્રમયા, સ્તઓતા-મોધ.

અહો (તું) જે સર્વથી વધુ કલ્યાણકારી અહુરમજહ! તથા હે! (તું) આર્મૈતિ! તથા અહો (તું) જગતને મંગળકારી અપ! હે (તું) વોહુમનો તથા ક્ષત્ર (તમે સર્વ) મારી (વિનંતિ અથવા ભક્તિ) સાંભળો. (હા ૩૩, ૬૦ ૧૧.)

યા બ્યઝાથના યા વચંઘ્રહા યા યસ્ના અમરેતતાતેમ અષેમયા તમેઘબ્યો દાઝાઘ્રહા મજ્જદા ક્ષયેમયા હુઉર્વાતાતો અએષાંમ તોઘ અહુરા એહા પોઉરેતેમાઘશ દસ્તે.

જે કાર્ય, જે વચન, તથા જે ભક્તિને લીધે અમને અમરપણું, અષોઘ, સત્તા તથા આનંદ મળે છે તે, અહો અહુરમજ્જદ! સર્વથી આદિ તને હું અર્પણ કરું છું. (હા ૩૪, ૬૦ ૧.)

પદરિગએથે ક્ષમાવતો વહ્ને મજ્જદા ગરોબીશ સ્તૂતાંમ.

તારે લાયકની ખંદગીથી તથા તારી કીર્તિ ગાનારાઓમાં ઇશ્વરો ગાનો વડે હે અહુરમજ્જદ! હું તારી નજદીક પહોંચું. (હા ૩૪ ૬૦ ૨.)

અરેઘ જી હુદાઝાઘ્રહો વીસ્પાઘશ મજ્જદા ક્ષમાવસૂ સવો.

પુરો જ્ઞાની પુરૂષ તે છે, જે દરેક વીષયમાં તારી તથા તારા લાગતાઓ (ચઝહો) ની ભક્તિ કરે છે. (હા ૩૪ ૬૦ ૩.)

દક્ષેત્મ દાતા અહ્યા અંઘ્રહેઉશ વીસ્પા મએથા, યથા વાઝો યજ્ઞેમસ્યા ઉર્વાઘધાઝો સ્તવસૂ અયેની પઘતી.

આ કુન્યામાં (મારું) આખું જીવન ગાળવા વીધે એવી પ્રેરણા કર, જેથી વધારે ભક્તિ ભાવથી તારી પુજા કરનાર તથા તારાં યશો ગાન કરનાર સમાન (હું) તારી સમીપ પહોંચું. (હા ૩૪, ૬૦ ૬.)

કુથ્રા મોઘ અરેદ્રા મજ્જદા.

અહો અહુરમજ્જદ! તારા ભજન કરનારા કયાં છે?

(હા ૩૪, ૬૦ ૭.)

ત્વ વૌહ મનંઘ્રહા અષાયા ઇષુદેમ સ્તૂતો.

ખરેખર પવિત્ર મતિ (મનશી) તથા અષોઘથી તારી કીર્તિનાં ગાનનું કરજ (હું કૈરું.) (હા. ૩૪, ૬૦ ૧૫.)

અરેદ્રો થ્વાવાંસ હુજેનુશે સ્પેન્તો મજ્જદા.

અહો મજ્જદ ! (તે માનવી) (તારી) આરાધના કરનાર (અથવા ભેટ આપનારો), તારી પક્ષનો, સારાં ઉહાપણવાળો (તથા) (કુન્યાની) આખાહી કરનારો (છે અથવા ગણાય.) (હા ૪૩, ૬૦ ૩.)

હાલ આ બ્રહ્મતીશ વસસે ક્ષત્રહ્યા દયા, યતત્ આ ય્યા મજ્જદા
સ્તત્ત્વોત્તમી ઉદ્યાયા.

અહો અહુરમજ્જદ! જ્યાં સુધી (હું) તને વખાણું છું, તથા તારા
ચશોગાન ગાતું છું (ત્યાં સુધી), (તારી) વિશ્વસતાની શોભામાં તથા
(તેને માટેનાં) ઇચ્છામાં હું જરૂરી રહું. (હા ૪૩, ૬૦ ૮.)

નમંદ્વહો આ યથા નમે ક્રમાવતો, મજ્જદા ક્રયાધ થવાવાંસ સખ્યાત્
મવધતે અત્ ને અપા ક્રયા દજ્જદયાધ હાકુરેના, યથા-ને આ વોહુ
જિમલ્ મનંદ્વહા.

ન્યારે તારા જેવાની ભક્તિની (જરૂર છે) ત્યારે અહો અહુરમજ્જદ!
તારા જેવા એક મીત્ર મારા જેવા એક મીત્રને (હરેક સમયે) મદદ
આપવાને માટે તે નમન વીધે શિખવે તો સાડું! કે જેથી ભલાં મનથી
અમારી નજદીક આવે. (હા ૪૪, ૬૦ ૧.)

તત્ થવા પેરેસા અરેશ-મોધ વચ્ચોચા અહુરા, મંદંદદયાધ યા-
તોધ મજ્જદા આદશતિશ યાચા વોહુ ઉખધા ક્રપી મનંદ્વહા, કા-મે ઉર્વા-
વોહુ ઉર્વાધત આગંમલ્ તા.

તારાં જે પાંચ ફરમાન (એટલે હીવસની તારી પાંચ વેળાની)
બંદગી જે ભલી મનરનીથી પુછાએલી છે, તથા જે (બંદગી) આ
ભૂમીનું સુખ, અપોધથી મેળવવાને માટે (જરૂર છે), તે વિષે, હે અહુર-
મજ્જદ! તને હું પુછું છું તે (તું) મને સત્ય કહેજે. (હા ૪૪, ૬૦ ૮.)

કથા અપાધ દુજેમ દયાંમ જસ્તયો,.....થ્વહ્યા માંધ્રાધશ સંગ-
હહ્યા મજ્જદા.

તારી વાણીનાં મંત્રોથી, અહો અહુરમજ્જદ!.....કેવી રીતે
અપોધના હાથમાં ઠગાઈને હું સોપું? (હા ૪૪, ૬૦ ૧૦.)

કે વેરેદ્રમ-જા થવા પોધ સંગહા યોધ હુંતી.

તારા (અવસ્તાના) કલામ કે જે (ભણ્યાથી આકૃતની અવસરે)
રક્ષણ કરનારા છે, (તે) કલામ (ની આશીષ)થી કયો માનવી દુશ્મનને
ઠાર કરશે? (હા ૪૪, ૬૦ ૧૬.)

સરોધ બ્રહ્મદયાધ હુર્વાતા અમરેતાતા, અવા માંધ્રા યે રાયેમો
અપાત્ હયા.

આ માંધ કે જે (તેની) અષોધને અંગે એક ઉત્તમ (મંત્ર છે), તેની મારફતે હૃદયતાત્ (એટલે આ દુન્યાનું સુખ) તથા અમેરેતાત્ (એટલે પરલોકમાં અમરપણું) (મારી) સરહારીમાં હું મેળવું. (હા ૪૪, ૬૦ ૧૭.)

યોધ ધમ વે નોધત્ ધથા માંધ્રમ વરેષ્ઠંતી, યથા ધમ મેનાધથા વચ્ચોચથા અએધજ્યો અંધ્રહૃદિશ અવોધ અંધ્રહૃત અપેમ્મ.

આ માંધવાણીને જેમ હું લેખું છું તથા જાહેર કરું છું, તે પ્રમાણે તમારામાંના જેઓ અનુકરણ ન કરશે તો, તેમની જાંઘળીને અંત નુકસાનમાં આવશે. (હા ૪૫, ૬૦ ૩.)

તેમ ને સ્તઓતાધશ નમંદ્રહો આ વીવરેષો...અત્ હોધ વક્ષેન્દ્ર માને ગરો નિદામા.

લક્ષિતા ગાયનોથી તેને (અદુરમજ્જને) અમે વંદવાને ઇચ્છીએ છીએ.....તેના કીર્તનો (માત્ર દુન્યામાજ નહીં, પણ) ગરોધમાન (સ્વર્ગ)માં અમે મેળીશું. (હા ૪૫, ૬૦ ૮.)

તેમ ને યસ્નાધશ આર્મધતોધશ મિમદ્રજો.

નમ્રતાની (નમ્ર) આરાધનાથી તેની લક્ષિત કરવાને અમે ઇચ્છીએ છીએ. (હા ૪૫, ૬૦ ૧૦.)

તોધ સવાધશ વક્ષેમ વક્ષત અહુરા.

અહો અદુરમજ્જ! તારી લક્ષિત (તેનેથી ઉપજતા) ફાયદાઓ સાથે ફેલાવો પામશે. (હા ૪૮, ૬૦ ૧.)

કા-તોધ અષોધશ ધ્વજ્યાઓ મધજ્યો અહુરા.

મારા (રવાન)ને તારો પવિત્ર બહોલો તથા આશીર્વાદ મળે તેને સાફ અસરકારક બંધગી કંઈ છે? (હા ૪૮, ૬૦ ૮.)

યે-વે સ્તઓતાધશ મજ્જદા ક્રીનાધ અહુરા અવત્ યાસાંસ હિત વે ધશતા વહિશ્તમ.

તારી ઇચ્છાનુસાર (ચાલીને) જે કાંઈ સર્વથી શ્રેષ્ઠ છે, તેનો શોધનારો (થઈને) કીર્તીનાં ગાનોથી, અહો અદુરમજ્જ! તારી હું સ્તુતી કરીશ. (હા ૪૯, ૬૦ ૧૨.)

માંધા વાયેમ મજ્જદા બરધતી...અથા નમંદ્રહો.

અહો અહુરમજદ! (પવિત્ર) માંઘવાણીને ખાલેસ હીલથી તથા નમનથી ઉચરે છે. (હા ૫૦, ૬૦ ૬.)

રઝોચાઝો ખૂંચ અસ્નાંમ ઉક્ષા અએઉરશ, દમાકાધ અષા વહ્માધ મજદા અહુરા.

અએ અષો અહુરમજદ! તારા, સૂર્ય, દિવસ (થવા) ની ખખર આપનાર (મહાત્મનું ઝઝકણું) (એ સઘલાં) તારી કીર્તી (ગાવા) ને માટે ચક્રમાં ફરે છે. (હા ૫૦, ૬૦ ૧૦.)

વે સ્તઝોતા અઝોતધશ.

તારી કીર્તી જાનાર સમાન જાણીતો થઈશ. (હા ૫૦, ૬૦ ૧૧.)

દમાકેમ વોહ મનંઘહા વહ્માધ દાધદી સવંઘહો.

નેક મનશનીથી (કરેલાં) (તારે માટેની) અમારી આરાધના (અથવા ભક્તિને) માટે, (તેના) લાભની પ્રાપ્તિ તું દે. (હા ૫૧, ૬૦ ૨.)

વે...સારેન્તે, અહુરે.....ઉખધાધશ વંઘહેઉશ મનંઘહો.

નેક મનશનીની (ખરાં અંતકરણથી કીધેલાં) અંગીથી, અહો અહુરમજદ! તને સરદાર સમાન ગણે છે. (હા ૫૧, ૬૦ ૩.)

યે વહો વંઘહેઉશ દજદે યસ્યા હોધ વારાધ રાદત્વ અહુરે કાધ્રા મજદાઝો અલ્ અહ્માધ અકાલ્ અષ્યા, યે હોધ નોધલ વીદાધતી અપેમે અંઘહેઉશ ઉર્વઝસે.

જે કોઈ (અહુરમજદને) ખુશી કરવાને કાળે તે ભેટ સાથે વંદે છે, તે (મનુષ્ય) ને અહુરમજદ પાતાની સર્વ શક્તિથી સારાંના કરતાં વધારે ઉત્તમ દે છે; વળી જે કોઈ તેની ભક્તિ કરતો નથી તે (માણસ) ને દુન્યાના છેક છેવટમાં ખરાબનાં કરતાં વધારે દુષ્ટ ખર્ચીત (થશે), (એટલે તેને છેવટે ઘણું સંકટ વેઠતું પડશે.)

(હા ૫૧, ૬૦ ૬.)

તલ્લ વે-ને હુજઝોષાઝોઘહો વીસ્પાઝોઘહો દધદ્યાધ સવો, અપેમ વોહ મનંઘહા ઉખધા યાધશ આર્મધીતશ, યાજ્ઞનાઝોઘહો નેમંઘહા મજદાઝો રફ્રેમ ચગેદા.

તમે સર્વ એક મરણ રાખનારા (એટલે દુન્યાની આખાદીને માટે એક હીલથી સહકાર કરનારા) (અમેપાસ્પંદો) (અમારી) અપોધ,

પવિત્ર ધાનત તથા ખંઢગી-જેથી સંપૂર્ણ મનશની (મળે છે), તેને સ્ત્રીધે અમને સુખ (અથવા આખાહી) દો. અહુરમજ્દની ખુશા-સ્ત્રીને આતુરતાથી શોધનારા (તથા) નષ્ટતાથી (તેને) યાદ કરનારા (અમે અન્યે)!

(હા ૫૧, ૬૦ ૨૦.)

અત્યા હોઇ સ્યન્ત્ર મનઘણા ઉખ્યાધશ બ્યઝાધનાધશયા, દનૂમ મજ્દાઝો વહાધ આ ક્રઝોરેલ્ યસ્નાંસયા.

હવે જ્યારે (પવિત્ર) મનશનીથી, ગવશનીથી તથા કુનશનીથી દીનના જ્ઞાન તથા ક્રિયા સાથની આરાધનાઓ ઉપર વિશ્વાસ રાખીને અહુરમજ્દની કીર્તિ (ગાવા)ને માટે (તેઓ તત્પર છે). (હા ૫૩, ૬૦ ૨.)

ક્રા ગવે વૅરેન્દાઇ મજ્દયસ્ન જરથુશ્ત્રયો યા હીમ વઝેધયમહિ રથવઝેય મ્યજ્દઝેય રથવઝેય રતુક્રિતયઝેય વીરપયાઝો-સાંચત્ય અપઝોનો સ્તોધશ યસ્નાધય વહમાધય દનઝોધાધય ક્રસસતયઝેય.

અહો જરથુશ્ત્રિ માજ્દયસ્નો જગતની સંપત્તિ માટે અષો (અહુર-મજ્દ) ની સઘળી પેદાયશની આરાધના કરવાને, (તેની) ખુબીઓ ગાવાને, (તેને) રીઝવવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને કાજે વેળાસ-રની આહુતિ (મ્યજ્દ) માં તથા વેળાસરની યોગ્ય ભક્તિમાં, તે (ડહાપણુ, અષોઇ ઇત્યાહી) ને અમે જાહેર કર્યે છીએ.

(વીસ. ૩૦ ૪, ૬૦ ૨.)

માજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ્ચ વીદઝેવો અહુર-તકઝેષો હુધ-જઝઝોઝમ્ હુધ-અધવયાઝોઘ્ઘુર્નમ્ ઇમલ્ ખરેસમ અપય ક્રસ્તરેતમ્ અપવર્નમ્ અપહુ રતમ્ આયેસે.

(દાદાર) અહુરમજ્દની પૂંજા કરનાર, (અષો) જરથુશ્ત્રે ઉપદેષ કરેલી દાન પ્રમાણે આલનાર, હૈત્ય (ના ધારા) ને ત્યજનાર, (તથા) અહુરમજ્દના નીચમાનુસાર વર્તનાર પ્રમાણે, ખળીદાન (જેર) સાથની તથા અધવ્યાંધન (કાહી) સાથની અષોઇથી પાંથરેલી આ પવિત્ર ખર-સમ, (જે) અષોઇનો સરદાર તે (ને) યજ્જનેમાં હું (અર્પવાને) ધ્રઝ્ધું હું.

(વીસ. ૩૦ ૫, ૬૦ ૩.)

સ્તઝોતય યસ્નાધય વહમાધય ક્રસસતયઝેય. યલ્ અઝેષ અહુરહુ મજ્દાઝો યલ્ અઝેષ અમૅષનાંમ્ રપેન્તનાંમ્ સ્તેઉશય અપ-

ઓનો ખેંચતો યસ્નાધ્યય વહુમાધ્યય યત્ અપનોત્તેમહૈ રથવો. યત્ જઘ્નમૂખ્યાઓ અષોઘશ યત્ જઘ્નમૂખ્યાઓ રતુક્રિતોઘશ.

યત્ માંધ્રહૈ સ્પેન્તહૈ યત્ દ્યેનયાઓ માજદ્યસ્નોઘશ યત્ સ્તઓતનાંમ યેસ્નયનાંમ યત્ વીસ્પએષાંમય રથવાંમ વીસ્પનાંમય સ્તુક્રિતિનાંમ વીસ્પયાઓ સાંચત્વ્ય અપઓનો સ્તોઘશ યસ્નાધ્યય વહુમાધ્યય ક્સસ્તયએચ.

(મહા મંગળકારી) અહુરમજદની, અમેષાસ્પદોની, અષો ઉંચ આગેવાનની, (તથા) સર્વથી ચઢતે દરજ્જેના મૂખીની વખાણ કરવાને (તેમની) ખૂખીઓ કથવાને તથા કીર્તી વર્ણવાને, (અને) સહાયક અષોઘની (તથા) મદદે પહોંચનારી વેળાસરની ભક્તિનું સ્તવન કરવાને (તથા) તેની ખૂખીઓનું કથન કરવાને, (હૈ માજદ્યસ્નો) તમે એ બધાંની સ્તુતી કરો.

માંધ્ર સ્પેન્તની, માજદ્યસ્ની દીનની, સ્તઓત યસ્નયની, સઘળા સરદારોની, સર્વ વેળાસરની ભક્તિની, તથા અષો (અહુરમજદ) ની સકળ સૃષ્ટિ (એ બધાંઓની) વખાણ કરવાને, ખુખીઓ વર્ણવાને, ખુશી કરવાને તથા ચશોગાન કરવાને (અહો માજદ્યસ્નો) તમે તેમની સ્તુતી કરો.

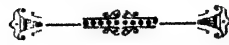
(વીસ. ૩૦ ૯, ૩૦ ૧-૭.)

તિમનાંમ હુઉરવ પઓઘરયનાંમ યજમઘદે અનપ્યખૂધનાંમ અનપિષૂતનાંમ હાઘતીશય અકૂસમનાય વચસ્ય વચસત્શિતમય ક્સસ્તઓઘંમય ક્સરેઘંમય ક્સગાઘંમય ક્સાયસ્તીમય.

ખીણું કાંધ મધ્યમાં બોલ્યા વિના, (અથવા) વચમાંથી કાંધ છોડી દીધા વિના (ભણાતી), પહેલે દરજ્જેની સંપુર્ણ ત્રણ^૧ (મંદગીઓ) ના વિભાગોને, તેમના શ્લોકોને, મંત્રોને, કુકરાઓને, તથા (તે બંદગીઓના) ભણવાને, (તેમની) ચાહ કરવાને, (તેમનું) ગાન કરવાને તથા (તેમની) કીર્તિને અમે વખાણ્યે છીએ.

(વીસં ૩૦ ૧૩, ૩૦ ૨.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

વીતરાગભયક્રોધા મન્મયા મામુપાશ્રિતાઃ ।

બહવો જ્ઞાનતપસા પૃતા મદ્ભાવમાગતાઃ ॥

(ગીતા. ૪-૧૦)

આસક્તિ (વળગણ) થી મુક્ત, ભય અને ક્રોધ વિનાના ભક્તો, મનેજ મનમાં વસાવીને, મારો આશ્રય લઈને, જ્ઞાનના અગ્નિથી પવીત્ર થયેલા, ઘણાકો મને પહોંચ્યા છે (મારી અંદર સમાયા છે.)

યોગીનામપિ સર્વેષાં મદ્વતંત્રાન્તરાત્મના ।

શ્રદ્ધાવાન્મજતં યો માં સ મે યુક્તમો મતઃ ॥

(ગીતા. ૬-૪૭)

સર્વે યોગીઓમાં જે શ્રદ્ધાલુ હોઈને, આત્મા મારામાં લગાડીને, મને ભજે છે, તે સર્વેથી મોટા યોગી છે.

અનન્યચેતાઃ સતતં યો માં સ્મરતિ નિત્યશઃ ।

તસ્યાહં મુલભઃ પાર્થ નિત્યયુક્તસ્ય યોગિનઃ ॥

(ગીતા. ૮-૧૪)

જે હમેશ મારો વિચાર કરેછે અને બીજો કશો વિચાર રાખતો નથી, તેવા યોગીને હું પાર્થ ! હું સહેલથી પ્રાપ્ત થાઉં છું.

અનન્યાશ્ચિન્તયંતો માં યે જનાઃ પર્યુપાસતે ।

તેષાં નિત્યાભિયુક્તાનાં યોગક્ષેમં વહામ્યહમ્ ॥

(ગીતા. ૯-૨૨)

જેઓ મારા શીવાય કોઈને યાદ ન કરતાં, મારી ભક્તિ કરે છે, તે યુક્ત (એકતાન) માનવીઓનો યોગ હું આગળ વધારું છું.

મન્મના ભવ મદ્ભક્તો મદ્વાજી માં નમસ્કુરુ ।

મામંવૈવ્યસિ યુક્તૈવમાત્માનં મત્પરાયણઃ ॥

(ગીતા. ૯-૩૪)

મારી ઉપર તારું મન ચોંટાડ, મારી ભક્તિ કર, મારી આગળ નમન કર, અને આત્મામાં યુક્ત (એકતાન) બનીને, મને તું પહોંચશે, અને હું તારો સર્વોત્તમ આદર્શ બનીશ.

મત્કર્મકૃન્મત્પરમો મદ્ગત્તઃ સંગવર્જિતઃ ।

નિર્દેરઃ સર્વભૂતેષુ યઃ સ મામેતિ પાંડવ ॥

(ગીતા. ૧૧-૬૫)

જે મારે કાળે કર્મમાં પ્રવૃત્તે છે, જેને માટે હુંજ શ્રેષ્ઠ આદર્શ છું, તે ભક્ત, આસક્તિથી નીરાળો, કોઈપણ પ્રાણી સામે વેર ન રાખતો, હે પાંડવ, મને માત્ર કરે છે.

મય્યેવ મન આધત્સ્વ મયિ બુદ્ધિ નિવંશય ।

નિવસિપ્યસિ મય્યેવ અતઃ કુર્ધ્વ ન સંશયઃ ॥

(ગીતા. ૧૨-૮)

મારામાં મન મુક, તારી બુદ્ધિને મારામાં પ્રવેશ કરાવ, તો નક્કીજ તું હવે પછી મારામાંજ રહેશે.

સત્ત્વાનુરૂપા સર્વમ્ય શ્રદ્ધા ભવતિ ભારત ।

શ્રદ્ધામયોઽયં પુરુષો યો યચ્છ્રદ્ધઃ સ એવ સઃ ॥

(ગીતા. ૧૭-૩)

દરેકના સ્વભાવ પ્રમાણે તેની શ્રદ્ધા હોય છે, હે ભારત! માનવી શ્રદ્ધાનું બનેલું છે; જેવી તેની શ્રદ્ધા તેવોજ તે બની જાય છે!

યતઃ પ્રવૃત્તિર્ભૂતાનાં યેન સર્વમિદં તતમ્ ।

સ્વકર્મણા તમમ્યર્ચ્ય સિદ્ધિં વિન્દતિ માનવઃ ॥

(ગીતા. ૧૮-૪૬)

જેમાથી સર્વે પ્રાણીઓ ઉત્પન્ન થયા, જે આ જગતમાં પ્રવેશ થઈ રહ્યા છે, તેને પોતાનો ધર્મ (કર્તવ્ય, ફરજ) બજાવવે જે પુજે છે, તે જરૂર સિદ્ધિ (સંપૂર્ણતા) મેળવે છે.

સર્વધર્માન્યસ્તિયજ્ય મામેકં શરણં વ્રજ ।

અહં ત્વાં સર્વપાપેભ્યો મોક્ષયિષ્યામિ મા શુચઃ ॥

(ગીતા. ૧૮-૬૬)

સર્વે ધર્મો (ફરજો) છોડી દધને, માત્ર મારે એકલાને શરણે આ
અને ચિંતા મા કર; હું તને સર્વ પાપોમાર્ધો મુક્ત કરીશ !

મક્ત્યા ત્વનન્યયા શક્ય અહમેવંવિધોઽર્જુન ।

જ્ઞાતું દ્રષ્ટુ ચ તત્ત્વેન પ્રવેષ્ટું ચ પરંતપ ॥

(ગીતા ૧૧-૨)

માત્ર મારી ભક્તિથીજ હું અરબુન ! હું (ઇશ્વર) એવી રીતે પોછા
શકાવું છું અને જાણી, તત્ત્વમાં આજખી અને પ્રવેશ કરી શકાવું !
હું પરંતપ !

અન્તકાલં ચ મામેવ સ્મરન્મુક્ત્વા કલંવરમ્ ।

યઃ પ્રયાતિ સ મદ્ભાવં યાતિ નામ્સ્યત્ર સંશયઃ ॥

(ગીતા. ૮-

ઓમિત્યેકાક્ષરં બ્રહ્મ વ્યાહરન્મામનુસ્મરન્ ।

યઃ પ્રયાતિ ત્યજન્દેહં સ યાતિ પરમાં ગતિમ્ ॥

(ગીતા. ૮-૧

અનન્યચેતાઃ સતતં યો માં સ્મરતિ નિત્યશઃ ।

તસ્યાહં મુલભઃ પાર્થ નિત્યયુક્તમ્ય યોગીનઃ ॥

(ગીતા. ૮-૧

અન્ત સમયે મારુંજ સ્મરણ કરતો જે દેહને છોડે છે,
મારા ભાવને પામે છે, એમા (કશેા) સંશય નથી.

ઓમ (ૐ) જે એકક્ષરવાળા પ્રભ છે તેને જપતો અને ૨
સંભારતો, સંભારતો, જે (માનવી) શરીર છોડે છે, તે પરમ ગતિ
પામે છે.

જે ખીજ કશામાં ચિત્ત પુરાવ્યા વિનાનો હોઇને મને નિરં
સંભારે છે, તેવો નિત્યયુક્ત યોગી હું પાર્થ ! મને સહેલાઇથી મેળવે

સહયજ્ઞાઃ પ્રજાઃ સૃષ્ટ્વા પુરોવાચ પ્રજાપતિઃ ।

અનંત પ્રમવિપ્યધ્વમેષ વોઽસ્તિષ્ટકામધુક્ ॥

દેવાન્ભાવયાતાનંતં તે દેવા ભાવયન્તુ વઃ ।

પરસ્પર ભાવયન્તઃ શ્રેયઃ પરમવાપ્સ્યથ ॥

દૃષ્ટાન્મોગાન્હિ વો દેવા દામ્યન્તે યજ્ઞભાવિતાઃ ।

તૈર્દત્તાનપ્રદાયૈભ્યો યો મુંક્તે સ્તેન ઇવ સઃ ॥

યજ્ઞશિષ્ટાશિનઃ સંતો મુચ્યન્તે સર્વકલ્મષૈઃ ।

મુંજંતે તે ત્વઘં પાપા યે પચન્ત્યાત્મકારણાત ॥

(ગીતા. ૩-૧૦ થી ૧૩)

પૂર્વે યજ્ઞના અધિકારવાળી મળ સરજીને મળપતિ (પ્રભા) એ કહ્યું, આ (યજ્ઞ-વર્ણાશ્રમ ધર્મ)થી તમે વૃદ્ધિ પામે. એ તમને ઇચ્છત ભોગ આપનાર કામધેનૂ થાઓ. આ (યજ્ઞ) થી દેવ (યજ્ઞદેવ) ને પ્રસન્ન કરો, તે દેવો પણ તમને આનંદ આપે. એકમેકને સંતોષતાં તમે પરમ શ્રેય (મોક્ષ) ને પામશો. યજ્ઞથી પ્રસન્ન થયેલા દેવ, તમને ઇષ્ટ ભોગ^૧ માટે, તેમણે (દેવોએ) આપેલું, તે તેઓને ધર્મ વિના જે ભોગવે, તે ચોરજ છે. યજ્ઞથી ખયેલા (પ્રસાદી, અન્ન-ચાશિન) નો ભોગ કરનાર સત્પુરૂષો સઘળાં પાપોથી મુક્ત થાય છે. (વર્ણી) જેઓ પોતાને માટેજ (અન્ન) પકાવે છે, તે પાપીઓ પાપનેજ ભોગવે છે.

દ્રવ્યયજ્ઞાસ્તપોયજ્ઞા યોગયજ્ઞાસ્તથાપરે ।

સ્વાધ્યાયજ્ઞાનયજ્ઞાશ્ચ યતયઃ સંશિતવ્રતાઃ ॥

અપરે નિયતાહારાઃ પ્રાણાન્પ્રાણેષુ જુહતિ ।

સર્વેઽપ્યેતે યજ્ઞવિદો યજ્ઞક્ષપિતકલ્મષાઃ ॥

યજ્ઞશિષ્ટામૃતભુજો યાન્તિ બ્રહ્મ સનાતનમ્ ।

નાયં લોકોઽસ્ત્યયજ્ઞમ્ય કુતોઽન્યઃ કુરુસત્તમ ॥

ઇવં બહુવિધા યજ્ઞા વ્રિતતા બ્રહ્મણો મુખે ।

કર્મજાન્વિદ્ધિ તાન્સર્વાનેવં જાત્વા વિમોક્ષ્યસે ॥

(ગીતા. ૪-૨૮, ૩૦ થી ૩૨)

કોઈ દ્રવ્યયજ્ઞ^૧ કરનારા હોય છે, કોઈ તપશ્ચર્યારૂપ^૨ યજ્ઞ કરનારા હોય છે, કોઈ યોગયજ્ઞ^૩ કરનારા હોય છે, કોઈ સ્વાધ્યાય^૪ (વેદ પઠન)

૧. સર્વ ઈચ્છા પુરી પાડનાર સ્વર્ગની ગાય, જે વસિષ્ઠ ઋષી પાસે હતી
૨. ઇચ્છેલી મોક્ષ. ૩. શુદ્ધચિત્ત. ૪. વાનપ્રસ્થો. ૫. સન્યાસીઓ. ૬. બ્રહ્મચારીઓ.

રૂપ યજ્ઞ કરનારા હોય છે, અને કોઈ જ્ઞાનયજ્ઞ^૧ કરનારા હોય છે. વળી (ખીજા કેટલાક કરડાં મહાવ્રત કરનારા યતિયો (પણ જગતમાં) હોય છે.) કોઈ અપાનમાં પ્રાણને હોમે છે, કોઈ પ્રાણમાં અપાનને હોમે છે, કોઈ પ્રાણ અને અપાનની ગતિ રોકીને પ્રાણાયામ પરાયણ હોય છે. કોઈ નિયમિત ખોરાક ખાધને પ્રાણને પ્રાણમાં હોમે છે. આ સર્વે યજ્ઞને કરનારા પુરૂષો (તે તે) યજ્ઞોથી પાપ મુક્ત થાય છે. હે કુરૂઓમાં શ્રેષ્ઠ! યજ્ઞ કર્યા પછી (પોતાના) યજ્ઞમાંથી બાકી રહેલું અમૃત, ભોજન (ચારિત્ર) કરનાર, સનાતન પ્રભુ પ્રાપ્ત કરે છે. અયજ્ઞને આ લોક (સિદ્ધ) નથી, તો પરલોકની શી આશા? આ પ્રકારે વેદમાં ઘણી જાતના યજ્ઞો વિસ્તાર્યા છે. એ સર્વને કર્મથી^૨ થયેલા જાણુ. એમ જાણીને તું મોક્ષ પામીશ.

अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुर्गव च ।

न तु मामभिजानन्ति तत्त्वेनातश्चयवन्ति ते ॥

यत्કरोषિ यदश्नाસિ यज्જુહોषિ ददामि यत् ।

યત્પમ્યસિ કૌન્તેય તત્કુરુષ્વ મદર્પણમ્ ॥

(ગીતા. ૬-૨૮ અને ૨૭)

કેમકે સર્વ યજ્ઞનો ભોક્તા અને સ્વતંત્ર ધર્ણી હુંજ છું. તે (સકામ) લોકો મારાં ખરાં સ્વરૂપથી મને યથાર્થ જાણતાં નથી, માટે તેઓ હેડળ પડે છે. હે કૌન્તેય! તું જે કાંઈ (કર્મ) કરે છે, ભોગવે છે, હોમે છે, દાન દે છે, તપ કરે છે, તે સર્વ મનેજ અર્પણ કરજે.

ॐ तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः ।

ब्राह्मणास्तं वेदाश्च यज्ञाश्च विहिताः पुरा ॥

(ગીતા. ૧૭-૨૩)

यज्ञदानतपःकर्म न त्याज्यं कार्यमेव तत् ।

यज्ञो दानं तपश्चैव पावनानि मनीषिणाम् ॥

(ગીતા. ૧૮-૫)

अध्येष्यते च य इमं धर्म्यं संवादमावयोः ।

ज्ञानयज्ञेन तेनाहमिष्टः स्यामिति मे मतिः ॥

(ગીતા. ૧૮-૭૦)

૧. પરમહંસ. ૨. યજ્ઞને, વર્ણાશ્રમર્મ ન કરનાર, પાળનાર. ૩. અંદરે આત્માથી થયેલા નાહ એવા.

ઓમ્, તત્, સત્ એવું ત્રણ પ્રકારનું પ્રહ્નનું નામ કહેવાય છે અને તે વડે પૂર્વે (પ્રજાપતિયે) પ્રાહ્નણોને, વેદોને અને યજ્ઞોને ઉત્પન્ન કર્યા છે.

યજ્ઞ, દાન અને તપ એ કર્મોં છોડવાં યોગ્ય નથી. તે તો કરવાંજ જોઈએ. યજ્ઞ, દાન તથા તપ એ સઘળાં બુદ્ધિમાનોને પાવન કરનારાં છે.

જે આ આપણા (ભગવદ ગીતાવાળા) ધાર્મિક સંવાદને ભણુશે, તેણે જ્ઞાન યજ્ઞ વડે મને પૂજ્યા, એમ મારે મત છે.

હે હૈયાં ! જીવન ભક્તિમાં ગાળ; કારણ ભક્તિ વિના બીજું કંઈ ઉપયોગમાં આવનાર નથી. કાળાં હૈયાંને અર્પણતાના પાણીથી ઘોષ નાખ. અરે વિનય રહિત! શા માટે તું આધિનતાથી વિમૂખ બને છે? જગતના સરજનહારની ભક્તિ કર. કારણકે તે ભક્તજનોનો માર્ગદર્શક છે. તેના ન્યાય અને પુણ્યની ખરાબર, હાથ બહાર કાઢ; આખું વર્ષ ઇશ્વરની પૂજા કર. જીવન ખાસ કરીને ભક્તિ કાજે છે; ભક્તિ રહિત જીંદગી શરમાવનાર થઈ પડે છે.

राम नाम सब कोई कहे, ठग ठकोर ओर चोर,
ध्रुव प्रल्हाद सब तर गये. ओहि नाम कह्यु ओर.

(કખીર)

સર્વે ઠગ, રાજા અને ચોર ઇશ્વરનું નામ લે છે, પણ ધ્રુવ અને પ્રહ્લાદ જેવા તેજ નામ બીજી રીતે (ખરાં અંતઃકરણથી) લઈને મૃત્યુસાગર તરી ગયા.

सुद्ध बिन सुमरन नहि. भाव बिन भजन होय,
पास बिच पड़दा रहा, क्युं लुहा कंचन होय.

(કખીર)

મન નિર્મળ થયા વિના ખુદાનું સ્મરણ થતું નથી. હૈયાનાં પ્રેમ વિના ભક્તિ થાય નહિં. જ્યારે લોહાં અને પારસમણીની વચ્ચે બીજી કોઈ પણ વસ્તુ આડે આવી હોય ત્યારે લોહાનું સોનું થતું નથી. તેમજ ઇશ્વરનો પ્રાર્થના કરતાં, દુન્યવી વસ્તુઓની વાસનાનો પડદો પડે, ત્યારે તે દયા સીંધુની ભેટ કેમ થઈ શકે?

જૈસી નૈયત હરામમે, યૈસી હરસેં હોય,
ચલા જાવે વૈકુન્ટમે. પછા ન પકડે કોય.

(કબીર)

હરામ વસ્તુ (પાપ કરવામાં) મન જેમ તત્પર થઈ જાય છે, તેટલાજ દ્રઢતાથી મન ઇશ્વર ઉપર ચોંટે, તે ભક્ત પાધરો. સ્વર્ગમાં પહોંચી જાય અને કોઈની મજાલ નહિ, કે તેનો હાથ ધરી તેમાં ઢાખલ થતો અટકાવે.

અંતર જપીયે રામજી, રોમ રોમ રન્કાર.
સહેજે ધૂન લાગી રહે. ઐહિ સુમગન તત્સાર.

(કબીર)

મનમાં ચઝદાનની જપ કરતાં કરતાં ભક્તનું રૂપે રૂપું ઉભું થશે. અને પછી સહેલાઈથી ખુદામાં ધ્યાન વળગશે. તેનું સ્મરણ કરવાની એજ સત્ય વિધી છે.

عبادت

بندگی کار جوانیست به پیری مگذار در شب تار بره رو که بیاسائی بصبح
જુવાની ભક્તિનો સમય છે, તે જુદાપા સુધી તે મુજતવી રાખીશ મા. રાત્રીએ સફર કર કે સહવારમાં આરામ મળે.

به نو بهار جوانی پسر اطاعت کن که چوب خشک چو گردید خم نمی گردد
જ્યારે જવાની ખીલે ત્યારે ભક્તિ કર, કારણ કે જે લાકડી સુકી થઈ જાય તે વાળવી મુશ્કેલ છે.

جوانا ره طاعت امروز گیر که فردا نیابد جوانی ز پیر

હે જવાન ! ભક્તિનો માર્ગ આજેજ ધર, કારણ કે ભવિષ્યમાં જુદાપામાંથી જુવાની પાછી આવનાર નથી.

شب کور خواهی منور چو روز ازن جا چراغ عمل بر فروز

ધારનાં અંધારાંને હીવસ જેવું પ્રકાશીત બનાવવા ઇચ્છતા હોવ, તો અત્રેજ કર્મનો હીવો સલગાવો.

ما خلقت الجن ولائنس این بخوان جز عبادت نیست مقصود جهان
હે જગતના તરવેતાઓ અને માનવીઓ આ વાંચો “ભક્તિ વિના દુન્યાનો કોઈ ઉદ્દેશ નથી.”

زنانیکه طاعت برغبند کنند مردان تا پارسا بگذرند

સ્ત્રીઓ જેઓ અંતઃકરણ પૂર્વક ભક્તિ કરે છે, તેઓ સહલાઘર્થી અપવીત્ર મર્દોને પાછળ મુકી દેછે.

صبح خیزی وسلامت طلبی چون حافظ آنچه کردم همه از دولت قرآن اردم
જલદી ઉઠવું અને તનદુરસ્તી ભાગવવું એ હે હાફઝ ! મને કુરાન પઢવાની આશીર્વાદી મળ્યું.

فرض ایزد بگذاریم وبکس بدنکنیم وانچه نویند روانیست نکوئیم رواست
પરમેશ્વર તરફનું કર્તવ્ય બજાવ્યે અને કોઈને નુકસાન ન પહોંચાડ્યે; જે અયોગ્ય છે, તે આપણે યોગ્ય છે એમ ન જણાવીશું.

دفع شد وسواس خاطر ارنه از با حضور مابد سب بسته وا کردیم قفل بسته را
મનની લાલચો ઇશ્વરના હાજરીમાં કરેલા અંદગીથી દુર થશે. આપણે આંધેલા હાથ છતાં, અંધવાઓના હાથની બેઠી છોડવી છે.

گردنهاز دیده دل نیست در حضور مقبول نیست این یمین این نمازها
હે! ઇબને હમીન! જે હૈયાનાં ચક્ષુઓ (આંખો) ઇશ્વરની અંદગીમાં ખુલ્લાં નથી હોતાં, તો તે અંદગીઓ સ્વિકારવામાં આવતી નથી.

اوسجده پیش آدم واین پیش حق نکرد شیطان هزار مرتبه بهتر ز این نماز
પેલો માનવીનો આગળ ન નમ્યો, ખીજાએ ઇશ્વરને નમન ન કર્યું; શેતાન પોતે, અંદગી વિનાના માનવી કરતાં, હઝાર ઘણો સારો છે.

قامت هر که شود خم ز عبادت صائب خانم دست سلیمان جهان میگردد

હે સાયબ! જેનું પણ શરીર અંદગીમાં વાંકું વળશે, તે જગતના સુલેમાન (ઇશ્વર)ના હાથની વીંટીનો નંગ બનશે.

هر روی خلق تا کی آرزو کردن نماز چند در یک قبله خواهی باد و رو کردن نماز

જન સમાજને દેખાડવાને માટે ક્યાં સુધી તું અંદગી અને ભક્તિ કરશે? લોક અને ઇશ્વર બે તરફ (બે મોઢેથી) અંદગી કરીને, એક શક્તિ (ખુદાવંદ) ની ભક્તિ કરવાની ક્યાં સુધી ઇચ્છા કરશે?

صلاح خاص از آن کس طلب که طاعت را کند ز دیده خلق از گناه پنهان تر

તેજ માનવીની સલાહ જરૂર લેજે, જે પોતાની અંદગી, જન સમાજથી પોતાના પાપ કરતાં પણ વધુ છુપાવવા ઇચ્છે છે.

خوردن برای زیستن و ذکر کردنست تو معتقد که زیستن از هر خوردنست

જમવાનું જીવન ગાળવા અને ભક્તિ કરવા કાજે છે. શું તારું એવું મત છે કે માત્ર જમવાને સારું જીવન મળ્યું છે?

زندگی کردن برای بندگی زندگی بی بندگی شرمندگی
જીવવું ભક્તિ માટે છે. ભક્તિ વિનાની અંદગી શરમભરી છે.

POWER OF PRAYER.

In prosperous days go seek out the distressed
The poor man's prayer can change misfor-
tune's course;

Give when the beggar humbly makes request,
Lest the oppressor take from thee by force.

(Gulistan, Chap. 2.)

God cannot be reached by speech nor by knowledge
nor by hearing. He who prayeth, findeth Him; to the
suppliant the Lord revealeth Himself. (*Upanishad.*)

Oh! not a joy or blessing
With this can we compare,
The power that He hath given us
To pour our souls in prayer. (*Mary Carpenter.*)

God looks not at the oratory of our prayers,
how eloquent they are, nor at their geometry, how
long they are, nor at their arithmetic how many
they are, nor at their logic how methodical they are,
but He looks at their sincerity, how spirited they are.

God answers our prayers not according to our
wishes, but our wants, not as in our ignorance we may
have asked but as an enlightened regard to our best
interest would have us to ask. (*Colton.*)

In desert wilds, in midnight gloom,
In grateful joy, in trying pain,
In laughing youth or nigh the tomb,
O! when is prayer unheard or vain?
The Infinite, the king of kings
Will never heed the when or where,
He'll ne'er reject the heart that brings
The offering of fervent prayer. (*Eliza Cook.*)

He prayeth best who loveth best
All things both great and small
For the dear God who loveth us
He made and loveth all. (*Coleridge.*)

And Satan trembles when he sees
The weakest saint upon his knees. (*Cowper.*)

More things are wrought by prayer
Than this world dreams of. (*Tennyson.*)

Bless'd is the tranquil hour of morn
And bless'd that hour of solemn eve,
When on the wings of prayer upborne
The world I leave.

Then is my strength renewed
Then are my sins by Thee forgiven,
Then dost Thou cheer my solitude
With hope of heaven.

Prayer moves the Hand which moves the world.
(*J. A. Wallace.*)

I was not born for courts or great affairs;
I pay my debts, believe and say my prayers.
(*Pope.*)

Heaven is never deaf but when man's heart is
dumb. (*Quarles.*)

'Tis heaven alone that is given away;
'Tis only God may be had for the asking.
(*Lowell.*)

He that loveth little, prayeth little, he that loveth
much, prayeth much. (*St. Augustine.*)

Prayer is so mighty an instrument that no one
ever thoroughly mastered all its keys. They sweep
along the infinite scale of man's wants and God's
goodness. (*Hugh Miller.*)

The prayer thou prayest to be seen of men
Is but the key to unlock the Devil's den. (*Saadi.*)

During thirty years I sought for God, and when at
the end of that time I opened my eyes, I found that
He was seeking me. (*Bayazide-Rustami.*)

Prayer carries us half way to God, fasting brings us to the door of His palace, and alms procure us admission. *(Caliph Omar Ibn Abdul Aziz.)*

A wooden rosary he never needs,

Who tells in love and thought the spirit's beads.

One hour's meditation is preferable to seventy years of exterior worship. *(Dabistan.)*

Prayer is not perfect without the presence of the heart. *(Saying of Mahomed.)*

Be steadfast in prayer and give alms; and what of good ye send before your souls, ye shall find it with God. Surely God sees what ye do. *(Koran II, 104.)*

And be steadfast in prayer and fear Him; and He it is to whom ye shall be gathered. *(Koran VI, 71.)*

And meditate on thy Lord in this thine own soul, with humility and fear, and without loud speaking evening and morning; and be not of the negligent.

(Koran VII, 204.)

Hast thou not seen how all in the heavens and in the earth uttered the praise of God? And the very birds as they spread their wings! Every creature knoweth its prayer and its praise and God knoweth what they do. *(Koran, Chap. 24.)*

Prayer is a key which being turned with the hand of faith, unlocks all God's treasures. Prayer is the pillar of religion and the key of Paradise. *(Mahomed.)*

આનંદ

અર્પેમ વોહૂ વહિશતેમ અસ્તી, ઉશતા અસ્તી ઉશતા અહમાધ
હયત્ત અપાધ વહિશતાધ અર્પેમ.

અપોધ સર્વથી શ્રેષ્ઠ આશીષ છે (તથા) સુખ છે; સુખ તે
(માનવી) ને (છે) કે જે સર્વથી શ્રેષ્ઠ અપોધને કાજે અપો (છે).^૧

(અર્પેમ વોહુ.)

અહમાધ તન્વો વજ્રદ્વરે.....અહમાધ દશતીમ પચ્ચોઉરશ-
આધામ.....અહમાધ વહિશતેમ અહમ અપચ્ચોનામ રચ્ચોચંદ્રહમ
વીરપો-આર્ધમ.

(જે ભક્ત અહુરમજદને આરાધે) તેને (અએ અહુરમજદ!) તનનું
સુખ, તેને પુરતાં સુખવાળી સંપત્તિ, તેને અપો (લોકો)નું પ્રકાશીત
(તથા) સઘળાં સુખવાળું બહેશત (તુ આપ). (અહ્માઈ રચેશ્ય.)

યથનો મજુશતાચ્ચોસ્ય વહિશતાચ્ચોસ્ય સ્તચેશતાચ્ચોસ્ય અપચો
ચ્ચેરન્વતો.....ક્રદ્ધથાધ અહે ન્માનહે, ક્રદ્ધથાધ વીરપયાચ્ચો અપચ્ચોનો
સ્તોધથ.

આ ધરતી સંપત્તિને માટે, (તથા) અપો અહુરમજદની સર્વ સૃષ્ટિની
સંપત્તિને કાજે સર્વથી મોટી, સર્વથી શ્રેષ્ઠ અને વરિષ્ઠ અપોધ અમને
મળે. (હોશખામ.)

હુક્ષય અજ્ઞેમ ચિત્ત ચો જરથુશ્ત્રો ક્રતેમાં ન્માનનામચ, વીસામચ
જન્તુનામચ દખ્યુનામચ, અંદ્રહાચ્ચો દચેનયાચ્ચો અનુમતયચેચ,
અનૂખતયચેચ અનવરશતયચેચ, યા આહુધરિશ જરથુશત્રિશ. યથનો
આચ્ચોચ્ચહામ પાતો મનાચ્ચો, વહિશતો, ઉરવાનો, આધવધતીશ તન્વો
હૈન્તી વહિશતો અંદ્રહુશ.

આ હીન કે જે અહુરમજદી જરથોશતી (છે), તેના મત પ્રમાણે,
તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે, તથા (તેનાં) કાર્ય પ્રમાણે ધરેના, મોહલ્લા-
ઓના, કસ્ખાઓના, તથા હેશોના આગેવાનોને હું જે જરથુશ્ત્ર, (તે)
માર્ગ દર્શાવનાર બનીશ, જેથી અમારાં મન આનંદી (તથા) (અમારાં)

૧. This is ideal unselfish righteousness.

રવાન સર્વથી શ્રેષ્ઠ (થાય), (તથા) (અમારાં) તન ચલકાટવાળાં હોવાથી, સર્વથી સરસ જગતને યોગ્ય (ખેડેતને હાયક થાય). (હોરાબામ.)

આચ નો જમ્યાલ રવંછહે, આચનો જમ્યાલ રકૂનંછહે...આચ નો જમ્યાલ હવંછહાધ.

(મેહર ચજદ) અમારી ફરાખીને માટે આવે! અમારી ખુશાલીને માટે આવે! અમારા કુદ્દાની વૃદ્ધીને અર્થે આવે! (મેહર નિયાયરા ૬૦ ૧૪.)

દસ્ત ગેઉશ ખાધો-નહીમ.

(હે ચજદો!) (તમે) (મને) ગાય ઢોરની વૃદ્ધી દો!

(માહ નિયાયરા ૬૦ ૧૦.)

યા વીરપનાંમ અરપનાંમ શુદ્રાઓ યઓજ્ઞદધાધતિ, યા વીરપનાંમ હાધરિપિનાંમ જાંથાધ ગરવાંન યઓજ્ઞદધાધતિ; યા વીરપાઓ હાધરિપીશ હુજમિતો દધાધતિ. યા વીરપનાંમ હાધરિપિનાંમ દાધતીમ રથવીમ પચ્ચમ અવ-ખરધતિ.

જે (અરેદિસૂર) સઘળા મરદોની મનીને સ્વચ્છ કરે છે; જે (અરેદિસૂર) સર્વ જનનારી માતાઓનાં જન્મ આપવા માટેનાં ગર્ભ-સ્થાનને પવિત્ર કરે છે; જે (અરેદિસૂર) સઘળી જનનારીઓને સેહ-હાધથી જન્મ આપવાનું દે છે; (તથા) જે (અરેદિસૂર) તમામ જનનારીઓને ઘટલું (તથા) વખલસરનું દુધ આપે છે.

(આવાં અરદીસુર નિયાયરા ૬૦ ૩.)

આપો યાનંમ વો યાસામિ મજાઓનંતંમ તંમ મે દાયલ, ચેંછહે દાધતી પધતિ વંછહે નિસીત અન્-અધવિદુજિત. આપો ધરતીમ વો જધધ્યામિ પોઉર-સરેધાંમ અમવધતીમ, ક્રજન્તીમચ, આપરાંમ, ચેંછહાઓ પચ્ચોઉરશ્ય ખેરજ્યાંન. નચેચિશ્ય અંછહાઓ યાસાધતિ જયાનાધ, નોધલ સ્નથાધ, નોધલ મહકાધ, નોધલ અચેનંછહે, નોધલ અપયતેચે.

હે પાણીઓ! તમારી પાસેથી મોટી ખસેસ હું માંશું છું તે મને તમે આપો; જેના આપવાથી ખાલેસીથી કલ્યાણ થાય. હે પાણીઓ! તમારી પાસેથી પુષ્કળ જાતની (અને) મોટી સંપત્તિ તથા પોતાની મેળે ખરદાસ્ત કરનારી સંતતિ હું માંશું છું, જેમાંનાં પુષ્કળ (છોકરાં) આશીર્વાદ પાંથરે. તે (વંશ)માંનો કોઇખી (ખીજાઓને) નુકસાન કર-

બાને, (તેઓની સામે) હુથ્યાર ઉંચકવાને, (તેઓને) પીડા કરવાને, ફીનો લેવાને, (તથા) નાશ કરવાને ન ઇચ્છે.

(આવાં અરદ્વિસુર નિયાયશ ૬૦ ૧૧.)

ઉસ-મોઘ ઉજારેવા અહુર
આર્મધતી તૈવીષીમ દસ્યા,
સ્પેનિરતા મધન્યૂ મજ્જદા,
વંદ્રહુયા જવો-આદા,
અપા હજો એમવત વોહૂ
મનંદ્રહા ફેસેરતમ.
રફેદ્રાધ વોઉર્યપાને, દાઘધી-
મોઘ યા વે અખિકા,
તા ક્ષત્રહ્યા અહુર યા
વંદ્રહેશિ અપિશ મનંદ્રહો;
ફેા સ્પેનતા આર્મધતે અપા
દએનાઓ ક્ષદક્ષયા.

અએ વણુજ વૃદ્ધી કરનાર તથા ભક્તિનો બહોલો ભદ્રી આશીષોમાં આપનાર મીનો અહુરમજ્જદ! મને તું પવિત્ર કર (દુષ્ટ કાર્યોથી દૂર રાખ), મારી નષ્ટતાને કારણે (તું) મને શક્તિ દે, (મારી) અપોધને લીધે (મને) હિમ્મતવાળું જોર આપ, (તથા) (મારી) પવીત્ર મનશનીને જોધને મને સરદારી આપ. ઓ અહુરમજ્જદ! (મારાં) આનંદને માટે (તથા) પુરતી રીતે હીનનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાને માટે, શેહરેવરની તથા બેહમનની જે આશીર્વાદ પામેલી બક્ષેશો તે અમુક રીતે (તું) મને આપ. ઓ! સ્પેનતા આર્મધતિ અપોધની મારફતે (તું મને) હીનની આજ્ઞાઓ શીખાડ.

(આતશ નિયાયશ.)

હાયાઓ મે આતશ પુથ્ર અહુરહે મજ્જદાઓ, આસુ ખાઘ્રેમ, આસુ-ધ્રાઘતીમ, આસુ જીતીમ, પોઉર ખાઘ્રેમ, પોઉર ધ્રાઘતીમ, પોઉર જીતીમ.

હે અહુરમજ્જદના પુત્ર આતશ! તું મને ઝટ આસાની,^૧ ઝટ ધોષણ, ઝટ (લાંબી) આયુષ્ય, સંપૂર્ણ સુખ, સંપૂર્ણ ધોષણ, (અને) પુરતી આયુષ્ય દે.

(આતશ નિયાયશ ૬૦ ૪.)

ઉર્વાક્ષ-અંધઉહ ગય જિઘ્ર્યેષ, તાઝાં ક્ષપનો યાઝાં જવાહી.
(આતશ આશીષ દે છે કે) જેટલી રાત્રી તું જીવે તેટલી (રાત્રી),
આનંદી આયુષ્યના જીવ સાથે તું (તારી) જીવંતી ભોગવજે!

(આતશ નિયાયશ ૬૦ ૧૦.)

અલ તોમ આતરેમ અહુરા અઝોળેંઘ્નવન્તેમ અષા ઉસેમહી
.....સ્તોમ-રપેન્તેમ.

હે અહુરમજદ! તારા ખળવાન, નિત્ય ખુશી કરનાર આતશને
અષ (અરદ્દીઘેહશત અમેશાસ્પદ)ની મારફતે પસંદ કરીએ છીએ.

(આતશ નિયાયશ.)

અમ્નવિસ્ત્રધ્રમામ્ અમ્નમિગયામ્ અષઝોને અષહે રથ્વે.....ક્રાદલ-
વીસ્પાંમ્ હુઝ્યામ્તેઝે જરથુશ્ત્રેતેમામ્ અષઝોને અષહે રથ્વે.....
દનઝોઘ્ર.....યથા અહ વધરયો જઝોતા ક્રા મે ઝૂતે.

જીવનની રક્ષા કરનાર અષો (અને) ખાલેસીના વખત અમ્નવિસ્ત્ર-
ધ્રમ, જે વખતે તમામ જીવજંતુઓને આરામ આપવાનું કાર્ય તથા
વડાધર્મ ગુરૂના અધિકારને લગતું (કાર્ય ચાલે છે, તે) સમયમાં (દાદાર
અહુરમજદને) ખુશાલ કરવાને કાળે, જેતી મારી સમક્ષ યથા અહૂ
વધરયો (ના શ્લોકના ગુણો)ઉચરે.

(અમ્નવિસ્ત્રધ્રમ ગેહ.)

અશાહી વેહ રવાને દુશારમરા આવાઝેશનીતર વેહેશની હોમ.

(મારાં પોતાનાં) રવાનના આનંદ માટે, ભલી અષોધને વધારે
યોગ્ય કરીને હું સ્વિકારું છું.

(પતેત પશેમાની ૬૦ ૧૨.)

ઉશતવધતીમ ગાથાંમ સ્તાવયો ઉશતતાતેમ નિમ્નઝોમ્નો. ઉશતા
અહમામ્ યહમામ્ ઉશતા કહમામ્ચીલ વસે-ક્ષયાંસ મજદાઝો દાયાલ
અહુરો.

(પુણ્ય લોકને લાયકનું રવાન) (પોતાને માટે) સુખ માગતું
ઉશતવદ ગાથા ગાય છે, (અને કહે છે કે) સુખાકારી તેને (હોજો),
જેનેથી ખીજાઓનું કલ્યાણ (થાય છે)! પોતાનાં મરજી પ્રમાણે રાજ્ય
કરનાર અહુરમજદ (તે પરોપકારી માણસને સુખાકારી) દે!

યજઝ્યેષ માંમ જરથુશ્ત્ર, પઘતિ અસ્મિન પઘતિ ક્ષફ્તે. યસો-
ઝેરતાળયો જઝોઘ્રાળયો. જસાનિ તે અવંઘ્નહ્યેય રફ્નંઘ્નહ્યેય
અજમ યો અહુરો મજદાઝો; જસામતિ તે અવંઘ્નહ્યેય રફ્નંઘ્નહ્યેય

ચો વંદ્યહુશ સ્વર્ગોષો અપ્યો; જસાચ્ચાન્તિ તે અવંદ્યહુએચ રક્તંદ્યહુ-
એચ યાઓ આપો, યાઓસ્ય ઉર્વાઓ, યાઓસ્ય અષાઉનાંમ
ક્રવપયો.

અએ જરથુશ્ત્ર! યજ્ઞને (યજ્ઞ) કરવાને માટે લઇ ગએલી ભેટાથી,
ઢહાડો અને રાત (નિશદીન તારે) મને ભજવો જોઇએ; (ત્યારે) હું જે
અદુરમજ્ઞ (તે) તારી મદદને માટે તથા આનંદને સાડું આવીશ; જે
ભલો (તથા) અષો સરોશ (યજ્ઞ) (તે) તારી સહાયને કાજે તથા આનંદને
સાડું આવશે, પાણીઓ તથા ઝાડપાનો તથા અષો (લોકો)નાં જે ફરો-
હરો, (તે) તારી સહાયને સાડું તથા ખુશીને માટે આવશે.

(હોરમજ્ઞ યશત કં ૯.)

અષદ્યા આઅત્ સધરી, અષદ્યા વર્જેને, ક્ષ્માધચીત્ હતાંમ
જિજિષાંમ વહિશતાંમ આદા ઉમોધળ્યા અહુળ્યા.

અષોધના ઉપરીપણામાં (તથા) અષોધના અધિકારમાં (રહીને),
હસ્તિ ભોગવનારાઓમાંનો કોઇ માનવી બન્ને દુનિયામાં સર્વથી ઉત્તમ
જીવન ગાળવા ચહાતો (હોય, તો) (તેને) સખી (થવું).

(મ્હોટી હપ્તન યશત કં ૮.)

ઉર્વાજિશ્તો હવો ના યાતાયા; પદ્મતીજમ્યાઓ આતરે મજ્ઞદાઓ
અહુરદ્યા, ઉર્વાજિશ્તદ્યા ઉર્વાજિયા નામશ્તદ્યા નેમંદ્યહા નાઓ.

(તે) માણસ પોતે (આ) શક્તિથી (આતશની મારફતે અદુરમજ્ઞને
પહોંચ્યાથી) ઘણાજ આનંદમાં (છે). હે અદુરમજ્ઞના આતશ! ઘણીજ
ખુશાલીવાળાના આનંદથી (તથા) સર્વથી નામાંકિત ભક્તિથી (તુ)
અમને પહોંચ.

(મ્હોટી હપ્તન યશત કં ૨, કં ૨.)

ધજ્ઞઓ.....યજ્ઞમધદે.

સુખાકારીને અમે વંદયે છીએ.

(મ્હોટી હપ્તન યશત કં ૪, કં ૨.)

હનએમાયા જએમાયા મજ્ઞદા અહુરા; દ્યહમી રક્તહી દરેગાધૂ
અએપાયા થ્યા એમવન્તસ્યા ખુયમા; રપોધશ્યા ત્વને દરેગેમ્યા
ઉશ્તાયા, હતાંમ હુદાસ્તેમા.

અએ અદુરમજ્ઞ! તારી (ચાહની) અંદર ખુશાલી મેળવવામાં, લાંબા
આયુષ્યને અમે લાયક થઇએ, તથા (અમારી એ પવીત્ર ઇચ્છામાં)
જય મેળવ્યે. તારી ઉપર પ્રીતિ રાખનારા તથા (તારી ઉપર) હિંમત

રાખનારા અમે થઈએ. હસ્તિ ભોગવનારાઓમાં હું સર્વથી વધુ જ્ઞાની!
લાંબી સુદૃઢ સુધી તારે અમને સંપત્તિથી ખુશી કરવા બેઠાએ.

(મોટી હાસ્યન યશ ૬૦ ૭ ૬૦ ૪.)

અચ્છા આહુરે મજાદાઓ સ્પિતમાઇ જરથુશ્ત્રાઇ, અજમ દધાંમ
હૃદિર્વતાતો નરાંમ અષઓનાંમ અવાઓસ્ય, રફનાઓસ્ય, બઓપના-
ઓસ્ય, ખીતાઓસ્ય.

(દાદાર) અહુરમજદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, અષો માણસો
માટેની મહદ, આનંદ, સુખ તથા આરામ, ખોરદાદ (અમેશાસ્પદ)માંથી
મેં સરજ્યાં.

(ખોરદાદ યશ ૬૦ ૧.)

જઓધ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજ-
મઇદે, રામ-પયનેમ.....રવો ક્રઓશ્મનેમ.

ખુશ્તાલીની બેઠક રાખનાર તથા બહોળી રીતે આગલ વધનાર
તેશ્તર, તારાનું ક્રિયાની ભેટો વડે, અમે સ્મરણ કયે છીએ.

(તીર યશ ૬૦ ૧. ૬૦ ૨.)

આઅત્ તાઓ આપો ક્રવાયથેઘતિ સતવએસો અવિ હુપ્તો-
કર્ષવધરીશ. વી આહુવ યત્ જસઘતિ, સ્ત્રોશે હિશ્તઘતિ રામઘનિવાઓ
હુયાઘસ્યાઓ અવિ દંઘહુશ.

ત્યારે સ્તવએસ (નામનો તારો) તે પાણીઓને સાત કેશ્વર
(જમીન) તરફ વેહતાં કરે છે. (પછી તેશ્તર) તે (સાતે ભાગો)માં ફરી
વળે છે, (તથા) ફળદ્રુપ દેશોને સંપત્તિ દેતો (તથા) આનંદ પાંચરતો
ઉભો રહે છે.

(તીર યશ ૬૦ ૯.)

તાઓ તિશ્ત્ર્યો તઉર્વથેઘતિ, વીવાઘતિ હીશ જરયંઘહુત્ હવ્ય
વોઝે-કપાત્. આઅત્ મએઘ ઉસ-ક્રવાઓન્તે, હુયાઘસ્યાઓ આપો
ખરેન્તીશ, યાહુવ ઉર્વાઘતીશ અબ્રાઓ, પંરથુ અઘપિ વીજસાઘતીશ,
અવો-ઉર્વઘતીશ હુપ્ત કર્ષવાન્.

તેશ્તર તે (પરી)ઓને તોડે છે, (તથા) વોઝે-કશ દર્યામાંથી
તેઓને પવન કુંડીને ઉડાડે છે. ત્યાર પછી સુકાળના વર્ષનાં (તથા)
(ફળ, અનાજ) ઉત્પન્ન કરનારાં પાણીનાં વાહણંઓ ઉંચે એકઠાં થાય
છે, જેમાંથી સંપત્તિ ફેલાવનારાં (તથા) સુખાકારી દેનારાં પુષ્કળ વર-
સાહનાં આપટાં સાત કેશ્વરમાં (સકળ પૃથ્વી ઉપર) ચોતરફ ફેલાય છે.

(તીર યશ ૬૦ ૪૦.)

યજ્ઞ સ્થિતમ જરથુશ્ત્ર, અધ્યાત્મો દંધુહાત્મો તિશ્ત્રયેહૃ
રમેવતો અરેનંદ્રઉહતો અધવિ-સમ્યારેશ દાધતીમ યસ્નમય વહુમ-
મય.....નોધત્ત ઇત્ર અધ્યાત્મો દંધુહાવો ક્રાંશ હ્યાત્ત હુએન, નોધત્ત
વોધત્ત, નોધત્ત પામ, નોધત્ત કપસ્તિશ, નોધત્ત હુએન્યો રથ્વો, નોધત્ત
ઉજ્જગરેતો દ્રક્ષો.

હે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! ધરાની (આર્યન) દેશો ચળકાટવાળા
(તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તરની યોગ્ય યજ્ઞને (યજ્ઞ, યાગ) તથા આરા-
ધના જરૂર કરે તો, એ તરફ-ધરાની દેશો તરફ, ન લશ્કર, ન સંકટ,
ન દર્દ, ન કપટ, ન (વેરીનાં) સૈન્યને લગતા લડાઈના રથો, (અથવા)
ન (શત્રુનો) ઉચ પકડેલો વાવટો ધસારો કરી શકે. (તીર યશ્ત ૬૦ ૫૬.)

દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્ઞદ્યાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમદદે; દ્રવો-
પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વિથાંમ, દ્રવો-અપરેનાયુકાંમ, પૌઉર-
સ્પક્ષતીમ દરાત, પથન આધ્રવન દરેધા-હુખેધ્રવન.

પશુઓને આરોગ્યતા દેનાર, હોરો (અથવા ભારખરદાર પ્રાણી-
ઓને), તંદોરસ્તી આપનાર, મીત્રોને તંદોરસ્તી આપનાર, અમ્યાંઓને
આરોગ્યતા દેનાર, દુર વેરથી પુરતી રીતે રક્ષણ કરનાર, બોહળી રીતે
સુખાકારી દેનાર, (તથા) લાંબા કાળ પર્યાંત મીત્રતા રાખનાર અહુર-
મજ્ઞદની સજેલી શુરી (તથા) અષો દ્રવાસ્પનુ, અમે સ્તવન કુર્યે છીએ.
(ગોશ યશ્ત ૬૦ ૧.)

સઓપેમ અપીમ યજ્ઞમદદે યિમ યજ્ઞત હુઓંમ ક્રામિશ.

અષો સરોપ (યજ્ઞદ) જેને હોમ (યજ્ઞદે) આરાધ્યો, તેને અમે
વંદ્યે છીએ. (સરોશ યશ્ત વરી ૬૦ ૧૯.)

અહુમાધ દથત વરેધ્રદ્રો અહુરધાતો...તન્વો વીસ્પયાઓ વજ્ઞદવરે.

અહુરમજ્ઞદના સરજેલા બેહરાંમ (યજ્ઞદે) તે (અશો જરથુશ્ત્ર)ને
તનનું સઘળું સુખ આપ્યું. (બેહરામ યશ્ત ૬૦ ૨૬.)

ઇર્મમ ધ્વાંમ પઓઈરીમ યાનંમ હુઓંમ જઘંયેમિ દરઓષ, વહિ-
શ્તંમ અહુમ અપઓનાંમ રઓચંદ્રહુમ વીસ્પો-આથ્રમ.

હે દર્દને પાછળ નાખનાર હોમ! તારી પાસેથી પેહલો વર (હું)

આ માંચું છું (તે એ કે) અષો (લોકો)નું પ્રકાશીત (તથા) સર્વ સુખવાળું બેહશત. (મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૧૬.)

વીર્યે જી અન્યે મધાચ્છાહો અચ્છેમ હચિન્તે ખવી-દ્રવો, આચ્છ હો ચો હચ્છામહો મધો, અપ હચધતે ઉર્વાસ્મન.

કારણ કે ખીજી સર્વ (જાતની) કેફ, ઘાતકી હથિયારવાળા એશમ (દૈત્ય) ને માર્ગે ચલાવે છે, પણ હોમની જે કેફ તે આનંદ (તથા) પવિત્રાઈને માર્ગે ચલાવે છે. (મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૨. ૬૦ ૮.)

તાઓ અહુમિ ન્માને જમ્યારેશ, યાઓ અષચ્છાનાંમ કનુતસચ, અષયસચ, વ્યાદધિશચ, પધતિ-જન્તયસચ ઉસ્ નુ અંધહુધ વીસે જમ્યાત અષેમચ, કષ્ઠેમચ, સવસચ, ખરેનસચ, આથેમચ.

આ ઘરમાં આ (નીચે જણાવેલા સદગુણો) કે જે અષો (લોકો) ની ખુશુદી, (તેઓના) આશીર્વાદ, (તેઓનાં જેવું) નિષ્કપટપણું તથા શુક્રગુજરી આવે! હવે આ કુટુંબને સાફ અષોધ, સત્તા, સંપત્તિ, કીર્તિ તથા સુખાકારી ઉત્પન્ન થાઓ!

(દોઆ તંદરેસ્તી અવસ્તામાં ૬૦ ૨.)

જમ્યાત ઇથ અષાઉનાંમ વંદહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્વ-પયો.....ક્વ-વક્ષ્યાધ રયાંમચ ખરેનંદહાંમચ.

અષો લોકોનાં ભલાં, શરાં તથા જગતના કલ્યાણકારી ફરોહરો, અત્રે સંપત્તિ તથા કીર્તિની વૃદ્ધિને કાળે આવે.

(દોઆ તંદરેસ્તી અવસ્તામાં ૬૦ ૪.)

મા યવે ઇમવ ન્માનંમ આથવવ ખરેના ક્રજહીત; મા આથવધતિ ઇથતિશ મા આથવધતિ આસ્ન ક્રજધન્તિશ; આથો દિસ્થેહ પધતિ અષોધસચ વંદહુયાઓ દરેધેમ હખમ.

આ ઘરને સુલભ ખોરેહ, સુલભ આનંદ, (તથા) સુલભ (અને) જાતિ અક્રલનાં સંતાનો કદીપણ ન છોડે! (વળી) જે વસ્તુઓ સુલભતા દેનારી (છે) તે, તથા અશીશ્વંધની લાંબી માત્રતા (આ ઘરને કદીપણ ન ત્યજે.) (દોઆ તંદરેસ્તી અવસ્તામાં ૬૦ ૭.)

યા ખારી ખોદા! ખોદાવંદે આલમરા, હુમે અંજુમનરા ખા ફરજન્દાન હબર સાલ્ દર ખેદાર, શાદખેદાર, તંદારસ્ત ખેદાર, અચ્છે-

હુન બેદાર.....હજારાન હજાર આક્રીન બાહુ. સાહુ ખોજસ્તેહ બાહુ,
રોજ ફરરોખ બાહુ, માહુ મુખારક બાહુ.

ઓ સૃજનાર ઇશ્વર! જગતના પતિને, સર્વ અંજુમનને, ખાળ,
ગોપાળ સાથે હજાર વર્ષ સુધી જીવંત રાખ, ખુશાલ રાખ, તંદોસ્ત
રાખ. એ પ્રમાણે રાખ. હજાર ઘણી હજાર સ્તુતી હોજો! (આ) દિન શુભ
હોજો! મહિનો આશીર્વાદદાયક હોજો! (તથા) વર્ષ ભાગ્યશાળી થજો!
(હોઆ તંદોસ્તી)

જઇતે તે પુત્ર ઉસ-જયાઓંતે તનુ કરેત. અએવ તે બવાહિ યથ
જમારપો, દિત આક્રીનમ કરેન્વાલ યથ દંઘહેઉથ વીશ્તાસ્પાઇ.

(અષો જરથુશ્ત્ર ગુસ્તાસ્પ રાજાને આશીષ દે છે કે) હિ દેશપતિ
તારા છોકરા (જે) તારે પેટે જન્મ પામે, (તેમને) (લાંબી) આયુષ્ય
(હોજો)! તારો એક (છોકરો) જમારપ (હકીમ) જેવો થાય અને(તે)
રાજા ગુસ્તાસ્પને (એટલે તને), (જમારપની માફક) આશીષ દે!

(આક્રીને પયગમ્બર જરથુશ્ત્ર ૬૦ ૧-૨.)

પોઉરુ-ખાઇમ બવાહિ યથ રામનો ખાસ્તરહે.

રામ ખાસ્તર (મીનો રામ)ના જેવો (તું) પુર્ણ સુખી થજે!

(આક્રીને પયગમ્બર જરથુશ્ત્ર ૬૦ ૭.)

પસ્થ આક્રીનમ અઇપિ-જસઇતિ વહિશતમ અહૂમ અપઓનાંમ
રઓઅંઘહૂમ વીસ્પો-ખાઇમ.

(સર્વ) આશીષ (ફ્ર્યા) પછી, અષો (લોકો)નું ઝળકાટવાળું
(તથા) સઘળાં સુખવાળું બેહશત (તને) મજે!

(આક્રીને પયગમ્બર જરથુશ્ત્ર ૬૦ ૮.)

મોષુ પસ્થએત હવોવો ઇશ્તીમ બઓંન સંવિશત.

ત્યાર પછી (આશીષ માંગવાથી), જલદીથી હવોવ ખાનદાનવાળાઓ
ધન (તથા) સુખ પામ્યા. (અવાં યશત ૬૦ ૬૮.)

વીસ્પાંમ હુજ્યાઇતીમ ઇરિથેન્તમ...જજાઇતિ.

સર્વ સુખી જીવનને (અથવા જીંદગીનાં સુખને) ઉત્પન્ન કરીને
(તેમાં) વૃદ્ધ કરે.

(આવાં યશત ૬૦ ૧૩૦.)

થ્વા યસામહિ.....ઇશ્તીમ અમમ વૈરથ્રમ્મય, હવંઘહૂમ અપવ-

તેમય, હુઓસવંદ્વલ્લેમ હુરૂનીમય, મસ્તીમ સ્પાનો વએધીમય,
રેશ્વેમય અહુરધાતેમ.

સંપતિ, હિમ્મત, વેરીને મારવાનું જોર, કુટુંબની આખાહી,
વિત્રાધ, સારી કીર્તિ, રવાનની સુખી સ્થિતી, ઝોટાધ, ડહાપણ,
વેધા, અહુરમજ્દની સજેલી જય-(એ સર્વ) તારેથી અમે માંગ્યે છીએ.

(મેહર યશત કં ૩૩.)

કહ્યાધ ઇશ્તીમ પોઉરશ-ખાધ્રાંમ અજોમ બક્ષાનિ ક્ષયમ્નો.

હું (જે) નિયંતા' (તે) કોણને પુરતાં સુખવાળી દોહત (અથવા
પચા) સમર્પણ કરું?

(મેહર યશત કં ૧૦૮.)

કલ અસ્તિ માંધ્રહે સ્પેન્તહે અર્થ-દાતેમ, કલ ક્ષજદાતેમ.

પવિત્ર માંધ્રવાણીનો કયો (ભાગ) અષો બનાવેલો, આખાહી કર-
નારો (તથા) અધિક પહવીનો સજેલો છે?

(રશને યશત કં ૧.)

અત્પિશત હાધધિશત જધનિશત, નસિશત તાયૂમય હુજંદ્વઉહ-
મય.

હે દુઃખી ન થયેલા, (ખરાખી તથા અનીતિનો) સર્વથી વધુ ઠાર
કરનાર, (અરીને) સર્વથી અધિક મારનાર, ચોર તથા લુટારાને સર્વથી
વધુ નાશ કરનાર (રશને યજહ!)

(રશને યશત કં ૮.)

યાઓ અક્રઘ્ઓઉર્વિસ્વત્ કૌરેનવધન્તિ ઇરેમ યહમ્ય જસેન્તિ.

(વળી) જે (જગ્યા)માં તેઓ (ફરેહરે) જાય છે, (તે જગ્યાએથી)
સુખાકારીને તેઓ લોપ ન થતી કરે છે, (એટલે જારી રાખે છે).

(ક્રવદીન યશત કં ૨૬.)

દસથવધતીશ ક્રઞ્વતાઓ ઉપ-દારયેન્ અસ્મનેમ.

(ફરેહરે) સુખાકારી આપનારાં (તથા) યશસ્વી (છે), તેઓ
આકાશને ટેકાવી રાખવામાં મદદ કરે છે.

(ક્રવદીન યશત કં ૨૮.)

ઉધ જઘ્ઓધાઓ ત્પિખ્યંખ્યો, ઉપધરિ-કધસ્યાઓ સેવિશતાઓ,
યાઓ ઉપધરિ હુમરેનાધ અઉર્વથનાંમ ત્પિખ્યંતાંમ ઉધાઓ બાજ્ઞશ
સ્વિન્દ્યેધન્તિ.

(જે ફરેહરે) દુઃખ દેનારાઓની સામે દ્રઢ મરજવાળાં, વધારે
કાર્ય કરનારાં (કામ કરવાને સાફ ધણી શક્તિ ધરાવનારાં), (તથા)

સર્વથી અધિક કલ્યાણ કરનારાં (હોય છે). (વળી) જેઓ લડાઈની અંદર દુઃખ દેનારાં વેરીઓની બળવાન આબુઓને લાંગી નાંખે છે.

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૩૧.)

યાઓ અપાંમ મજ્જદાતનાંમ સ્તીરાઓ પથો દ્યેસયેઘન્તિ,
યાઓ પર અહ્યાલ હિશ્તેન્ત ક્રધાતો અક્રતલ-કુષીશ, હુમય ગાત્વો
દરેઘેમચિલ પધરિ જરૂવાનંમ.

જે (ફરોહરો) અહુરમજ્દનાં સરજેલાં પાણીઓને, સારા માર્ગો બતાવે
છે; જે (પાણીઓને) (ફરોહરોએ માર્ગો બતાવ્યા) તેની પહેલાં લાંબી
મુદત સુધી એક જગ્યાએ થમ (તથા) ઝરામાંથી નીકળી બહાર વેહવા
વિના રહેલાં હતાં.^૧

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૫૩.)

યો પાઓઘરયો વાસ્તરયો ક્ષુયાંસ.

(અષો જરથુશ્ત્ર) જે પ્રથમ દુન્યાની આબાહી કરનાર ખેડુત હતો.

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૮૯.)

યો સૂરો વીસ્પો-હુજયાઈતિશ પઓઘરયો-લક્યેપો દખ્યુનાંમ.

(અષો જરથુશ્ત્ર) જે (સઘળા) દેશોમાં જીંદગીનું તમામ સુખ
આપનારો શરો પોરયોદકેશ (છે).

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૯૦.)

યેહુ જાંથએય વક્ષએય, ઉર્વાસેન્ આપો ઉર્વરાઓસય.

જેના (પેગમ્બર જરથુશ્ત્રના) જન્મવા તથા વધવાથી પાણી તથા
વનસ્પતી, ખુશાલ થયાં.

(ફરવહીન યશત ૬૦ ૯૩.)

ક્ષધ્રહે પધતિ બાનુમતો, દરેઘયાઓસય પધતિ દરેઘા-જિતોધશ,
વીસ્પનાંમય પધતિ અયપ્તનાંમ, વીસ્પનાંમય પધતિ બ્યેપજનાંમ,
પધતિશ્તાતેએ યાધ્યાંમ પધરિકનાંમય, સાધ્યાંમ ક્યોયાંમ કરકનાંમય,
પધતિશ્તાતેએ સાસ્તો-કરેશ્તહે ત્યએપંઘ્રહો.

પ્રકાશિત (અથવા દબદબાવાળી) પાદશાહી (મેળવવા)ને માટે,
લાંબામાં લાંબી જીંદગી (મેળવવા)ને માટે, તમામ બક્ષેશો (મેળવવા)
ને માટે, સર્વ તંદરોસ્તીના ઉપાયો (મેળવવા)ને માટે, (તથા) જાદુ-
ગરો, પરીઓ, જીવમગારો, કીકો તથા કરંપોની વીરૂઢ થવાને માટે

૧. પ્રલયકાળ પછી, સૃષ્ટિને ફરી ગતિ આપવામાં, આગલા ઝમાના (મનવંત્ર)ના
ફરોહરોએ મહાભારત ભાગ આ રીતે ભજવ્યા છે.

(તથા) જીલમગારથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની સામે થવાને કાજે (અમે મહાન પુરૂષોનાં ફરોહરોનું સ્મરણ કર્યે છીએ).

(કવહીન ચરત ૬૦ ૧૩૫.)

સામહે કુરસાસ્પહે ગએસઓશ ગધવરહે અપઓનો કવધીમ યજમધદે; પદતિશતાતેએ ઉધહે બાજઉશ હએનયાઓસચ પેરથુઅધનિ-કયાઓ પેરથુ-દ્રફયાઓ, અરેદવો-દ્રફયાઓ, ઉજગરેતો-દ્રફયાઓ ખૂરેમ દ્રફેમ બરેન્તયાઓ; પદતિશતાતેએ ગધહે કુરેસ્તો-કસાનહે સિમહે વીરેનજનો અનમરેજદિકહે, પદતિશતાતેએ ગધો-કરેશહે હબએષંઘહે.

જેરાવર બાજીનાં, પુષ્કળ પલટનવાળાં, પોહળા વાવટાવાળાં, ઉચ વાવટાવાળાં, ઉચ પકડેલા વાવટાવાળાં (તથા) ઘાતકી વાવટો લઇ જનારાં લશ્કરની સામે થવાને માટે, (તથા) નાશ ઉત્પન્ન કરનારા, ભયંકર, માણસનું ખુન કરનારા તથા નિર્હય છુટારાની વિરુદ્ધ થવાને, (તથા) છુટારાથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની આડે થવાને માટે, (મખ્યાત) સામ ખાનદાનના ગુરુ સાથના બાલવાળા (તથા) ગુરુજ રાખનારા, અષો કેરશાસ્પનાં ફરોહરને અમે આરાધ્યે છીએ. (કવહીન ચરત ૬૦ ૧૩૬.)

અપાઉનાંમ કવધિનાંમ ઉધનાંમ અધવિથૂરનાંમ, ઉધનાંમ વારેથ-ધિનાંમ, પઓધરયો-હએષનાંમ કવધિનાંમ, નખાનજદિશ્તનાંમ કવધિનાંમ, કવધયો દનૂતાઓ અયન્તુ અહમ્ય ન્માને, દનૂતાઓ વીચ-રેન્તુ અહમ્ય ન્માને, દનૂતાઓ આફીનેન્તુ અહમ્ય ન્માને વંઘઉહીમ અધીમ આપરાંમ, દનૂતાઓ પારયન્તુ હચ અહ્માલ ન્માનાલ.

પોરયોદકેશોમાંના (તથા) નખાનજદિશ્તોમાંના અષો (માન-વીઓ)નાં જેરાવર (તથા) પરાક્રમી, બળવંત (તથા) ફતેહમંદ ફરોહરો આ મુકામમાં સંતોષ થયેલાં આવે! (તથા) આ મુકામમાં સંતોષથી ફરેહરે! (ઉપર જણાવેલાં તે ફરોહરો) સંતોષ પામીને આ મુકામમાં સંભાળ કરનારી અશીષવંધને માટે હુઆ માંગે! (વળી) (તે ફરોહરો) આ મુકામમાંથી ખુશાલી સાથે વીઢાય થાય! (કવહીન ચરત ૧૫૬-૧૫૭.)

યજમ યાદતીમ હાંમ-વધન્તીમચ સુયાંમચ કતરેમચિલ.

પ્રેમપૂર્વક સુલેહ તથા સુખાકારી (એ) બન્નેને હું વખાણું છું.

(રામ ચરત ૬૦ ૧.)

દથત્વ રજિશત ચિસ્ત મજ્જદયાત અષઓનિ,...તન્વો વીરપયાઓ વજ્જદરે.

અહુરમજ્જની પેદા કીધેલી સર્વથી સાચી અષો ચિસ્ત (પેગ-મખર જરથુશ્ત્રને) તમામ તનનું સુખ આપે. (દીન યશત ૬૦ ૭.)

અષીમ વંદ્ઝઉહીમ યજ્ઞમધદે, દ્વાધ્ઞનીમ ખેરેજ્ઞધતીમ હુરઓધાંમ, હુયજ્ઞતાંમ ખનત્-ચપ્રાંમ અમવધતીમ, દાતો-સઓકાંમ ખએષજ્ઞયાંમ પેરેશ્વીરાંમ સૂરાંમ.

ઝળકાટવાળી, ઉચ પદવીની, સુશોભીત, ઘણી આરાધનાને લાયક, ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પૈડાંવાળી, શૂર આપનારી, સુખાકારી દેનાર (અથવા ઇનસાફનો લાભ આપનાર), તંદરોસ્તી આપનાર, પેહલવાંનના જેવું પુરતું જોર આપનાર (તથા) હિમ્મતવાલી, અશીશવંધ (ફરેસ્તા)ને અમે યાદ કર્યે છીએ. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૧.)

અપિશ વંદ્ઝઉહિ, અપિ સ્તીરે, અપિ ખાનુમધતિ પાધતિ વ્યાવધતિ ખાનુખ્યા; અપિ દાઘ્રે વોહૂમ ખરેનો, અએષાંમ નરાંમ ચોધ હુયહિ. હુખઓધાધશ ખઓધધતે ન્માનંમ, યેંઘહે ન્માને અપિશ વંદ્ઝઉહિ સૂર પાધ નિદધધતે આઘ્રેમધતિશ દરેઘાધ હુખધાધ.

અશી (અશીશવંધ) ભલી (છે), અશી સોહામણી (છે), અશી ખુશાલીને લીધે (નિત્ય ખુશાલ છે તેને લીધે), ચળકાટવાળી (છે); (વળી) (તેણી) ઝળકાટના કીરણોને લીધે (મુશ્કેલ બાબતો) ખારીકીથી સમજનાર (છે.) હે અશી! જેઓને તું ચલાવે છે^૧ તે માણસોને ભલી કીર્તિ^૨ તું ખજ્જનારી (છે). જે (નર) નાં ઘરમાં સલાહ સપંજ ભરેલા વિચાર રાખનાર અશીશવંધ, લાંબી મીત્રતાને માટે, (પોતાના) બળવાન પગ મુકે છે, તે ઘરને સુગંધીથી ખુશબોવાળું કરે છે.

(અશીશવંધ યશત ૬૦ ૬.)

ઉશત બા યિમ હુયહિ, ઉત માંમ ઉપંઘહુયહિ વોઉર-સરેધ અમવધતિ.

જે (માનવી)ની સાથે (હે અશીશવંધ!) તું ચાલે છે (તેને) જરૂર સુખાકારી (હોય છે). એટલા માટે, હે ભાતભાત (ની આશીષ)

૧ જેમને તું દારવે છે.

વાળી (તથા) હિમ્મતવાળી (અશીષવંધ)! મારી સાથે તું ચાલ (મારી સંગત કર કે જેથી હું ભાગ્યશાલી થાઉં.) (અશીષવંધ ચરત. ૬૦ ૮.)

સ્ત્રીરે! અહિં જરથુશ્ત્ર, હુકરેતો અહિં સ્થિતમ, હવસમ્વો દરેધા-બાબલેશ દાતેમ તે તનુચે ખરેનો, ઉરનએચ દરેધેમ હવંધહેમ, યથ ઇમલ યત્ તે ક્રાવઓચિમ.

અએ જરથુશ્ત્ર! (તુ) સોહમણો છે, હે સ્પીતમાનના ખાંનદાનના! (તું) સારાં રૂપનો, (પગનાં) મજબૂત ટેટાંવાળો (તથા) લાંબી બાબુવાળો છે. જે પ્રમાણે આ (ઉપલા શબ્દો) (મેં) તને કહ્યા (ને પ્રમાણે) તારાં તનને માટે (ધશ્વરી) ખોરેહ તથા (તારાં) રવાનને માટે લાંબા વખત સુધીની સુખાકારી (બહેશતનું સુખ) નિર્મિત (છે). (અશીષવંધ ચરત ૬૦ ૨૨.)

અઓલ અહુરે મજદાઓ સ્થિતમાઇ જરથુશ્ત્રાઇ, અજેમ દધોમ અધસ્યનેમ ખરેનો ગઓમવધતીમ પોઉર-વાંધ્વેમ પો ર-ધશ્તીમ પોઉર-ખરેનંધહેમ હુશ-હાંમ-ખરેતેમ અધ્વેમ, હુશ-હાંમ-ખરેતેમ પએતેમ આજમ હમએસ્તારેમ, હુશમધન્યૂમ હમએસ્તારેમ.

(દાદાર) અહુરમજદે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે, લોભના હરીફ તરીકે (તથા) વેરીના હરીફ તરીકે, મેં ઇરાની ખોરેહને ગાય દોરથી ભરપુર, માણસોથી ભરપુર, દોલત (અથવા ઇન્દ્રિયા)થી ભરપુર, ખોરેહથી ભરપુર, અક્ષલથી પુરતી રીતે ભરપુર (તથા) સંપત્તિથી પુરતી રીતે ભરપુર પેદાકીધું. (આસ્તાદ ચરત ૬૦ ૧.)

યત્ અસ્તિ અહુરહે મજદાઓ યથ દામાંન દથલ અહુરે મજદાઓ.....પોઉરચ ક્ષય.

જે (ખોરેહ) (દાદાર) અહુરમજદનું છે, જેથી (જે ખોરેહની ખુર્ખાને લીધે) (દાદાર) અહુરમજદે પુષ્કળ અને આખાદીનો વધારો કરનારી ભૂતસૃષ્ટિ બનાવી. (જમ્બાદ ચરત ૬૦ ૧૦.)

શ્વાંમ જસાઇતિ અહુરે મજદાઓ પધતિષાઓ ન માંન દધાનો. અહુરમજદ, કે જે ભૂતોનો પેદા કરનારો (તથા તે ગાનાવવાને માટે) ઘણો ખુશાલ (છે) તે, તારી સામે જશે. (જમ્બાદ ચરત ૬૦ ૫૮.)

ઉપ અએતાંમ ક્ષપનેમ અવવલ પાતોમથ યથ વીરપેમ ઇમલ યત્ જુયો અંધહુશ.

જેટલું (સુખ) તમામ દુન્યાનાં લોકો મેળવે છે, તેટલું સુખ (તે અષો માણસનું) રવાન તે સાડું મેળવે છે. (હાદોખત નુસ્ક ૫૨. ૨, ૬૦ ૨.)

અસ્ને વધધનાલ નિશલિધધતિ, ઉશ્તવધતીમ ગાથાંમ સ્વાયથો, ઉશ્તતાતેમ નિઝઝ્યોમ્નો.

(તે અષો માણસનું રવાન) ઉશ્તવદ ગાથા ગાતું (તથા) સુખ માંગતું, (પોતાનાં જીના શબ્દનાં) માથાં આગળ બેસે છે.

(હાદોખત નુસ્ક ૫૨. ૨, ૬૦ ૪.)

ઉશ્તા અહ્માધ યહ્માધ ઉશ્તા કહ્માધ ચીલ.

સુખાકારી તે (નર)ને (હોય છે) જેનેથી બીજાઓનું કલ્યાણ (થાય છે).

(હાદોખત નુસ્ક ૫૨, ૨. ૬૦ ૪.)

પદરિ-તે હુઓમ અપાઉમ અપવાન્ને દધાંમિ ધમાંમ તનૂમ યા મે વએનધતે હુરઓધ. ધવખ્ષાધ હુઓમાધ મધાધ હુવંદ્રહાધ અપવસતાધ પદરિ-મે તમચિત્ દયાઓ હુઓમ અપવ દૂરઓષ વહિશતેમ અહૂમ અપઓનાંમ રઓચંદ્રહૂમ વીરપો-ખાધ્રમ.

(જેતી બોલે છે) હે! અષોધનું જોર આપનારા અષો હોમ! ઉહાપણુ, કુલની આખાહી (તથા) પવિત્રાધ (મેળવવા)ને માટે, આ તન જે મને ખુબસુરત દેખાય છે, (તે) તું તેજ દેનાર હોમને હું અર્પણ કરું છું. ઓ દર્દને મુશ્કેલી આપનાર અષો હોમ! અષો (લોકો) તું તેજસ્વી તથા સર્વ આરામવાળું સ્વર્ગ તું મને દેજે. (યજુરને હા. ૧૧ ૬૦ ૧૦.)

યસચ મે અએતહમિ અંદ્રહૂવો યલ્ અસત્વધતિ સપિતમ જર-થુશ્ત્ર બધાંમ અહુનહે વધરયેહે મરાલ્ ક્રા વા મરો દ્રેનજયાલ્ ક્રા વા દ્રેનજયો સ્વાયયાલ્ ક્રા વા સ્વાયયો યજ્ઞધતે. ધિશચિત્ તરો પેરેતમ-ચિત્ હે ઉરવાનેમ વહિશતેમ અહૂમ કપારયેનિ અજ્ઞમ યો અહુરો મજ્ઞદાઓ. આ વહિશતાલ્ અંદ્રહૂઓલ્ આ વહિશતાલ્ અપાલ્ આ વહિશતએધબ્યો રઓચેબ્યો.

જે કોઇ આ દુન્યામાં હે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! મારા અહુન-વરના ભાગને મનમાં યાદ કરે, અથવા મનમાં યાદ કરીને આસ્તેથી લાણે, અથવા આસ્તેથી લાણીને ગાય અથવા ગાઇને તેની વખાણ કરે તો, હું જે અહૂરમજ્દ (તે) તેના રવાનને (ચીનવત) પુલ ઉપરથી (લઇને) ત્રણ વખત પુણ્યલોક પાર કરાવું છું. ખર્દેશત તરફ, સર્વથી

શ્રેષ્ઠ અષોઘ તરફ તથા સર્વથી સરસ તેજો તરફ(તેને હું લઈ જાવું છું.)
(યજ્ઞને હા. ૧૯ ૬૦ ૬.)

ઉશ્તા અસ્તિ ઉશ્તા અહમાધ. ઉશ્તાતાઘત્ય વીરપેમ અષવન્મ વીરપાધ અષવ્યોને. પર-ચિનસ્તિ યથના સ્તાઘત્ય વીરપેમ અષવન્મ વીરપાધ અષવ્યોને પર-ચિનસ્તિ.

ઉશ્તા અસ્તિ ઉશ્તા અહમાધ (એ શ્લોક બોલતાં) (ભણનાર) જેમ દરેક અષો (માણસ)ને, દરેક અષો (માણસ) તરફ સુખમાં કણલ રાખે છે, (તેમ) દરેક અષો (માણસ)ને દરેક અષો (માણસ) તરફ દ્રઢતાથી એકત્ર કરે છે.
(યજ્ઞને હા. ૨૦ ૬૦ ૨.)

આઅત્ અઘ્યોત્ અહુરો મજ્ઞદાઘ્યો ઉશ્તા અહમાધ યહમાધ ઉશ્તા કહમાધચીત્. વસે-જ્ઞયાંસ મજ્ઞદાઘ્યો દાયાત્ અહુરો.

ચિમ્ અએતય પઘતિ-વચ પઘત્યાઘ્યોત્. ઉશ્તાતાતેમ પઘ-ત્યાઘ્યોત્ ઉશ્તાતાઘત્યય વીરપેમ અષવન્મ હેનતેમય બવન્તેમય બૃધન્તેમય.

ત્યારે દાદાર અહુરમજ્ઞદે કહ્યું કે આખાદી (અથવા સુખાકારી) તેને (હોય છે) જેનેથી બીજાઓને સુખ (પહોંચે છે).

પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ્ય કરનાર અહુરમજ્ઞદ (ઉપર જણાવેલા પરોપકારી નરને) (સુખાકારી) આપે!

આ શ્લોકથી (દાદાર અહુરમજ્ઞદે) શું જાહેર કીધું ?

(જવાબ) :- સુખ જાહેર કીધું, (તે એવી રીતે કે) દરેક અષો (માણસ) જે જીવીત છે, જે હૈયાત હતો, તથા જે હવે પછી હૈયાત થશે તેને સુખ (પ્રાપ્ત થાય).
(યજ્ઞને હા. ૨૧. ૬૦ ૩-૪)

તા દસુવર તા બએષજ તા દ્રઢથ તા વરેઢથ તા હુવંઘહ તા અઘવ્યાવંઘહ.

તે (ગાથા) અમારે માટે સુખાકારી, તનદરોસ્તી, અઢતી કલા, વૃદ્ધી, કુલની સંપત્તિ (તથા) રક્ષણ તરીકે (થાય)! (યજ્ઞને હા. ૫૫. ૬૦ ૩.)

જમ્યાત્ વો વંઘ્યોત્ વંઘ્યહો મા વો જમ્યાત્ અકાત્ અષો મા મે જમ્યાત્ અકાત્ અષો.

૧. એટલે આ આનંદનો માર્ગ ભુત, ભવિષ્ય અને વર્તમાન એ ત્રણ કાળમાં, એકજ રીતે પ્રાપ્ય છે.

(બેતી રાસપીને કહે છે કે) તમને લલાઇના કરતાં વધારે લલાઇ પહોંચે! તમને ખરાખીથી વધારે ખરાખી ન પહોંચે, મને ખરાખીથી વધારે ખરાખી ન મળે! (યજ્ઞશ્ને હા. ૫૯. ૬૦ ૩૧.)

દ્વીધએચ આઘ્રૂતયએચ માવયચ જઞ્મોથ્રે પદતિ-જઞ્મ્યાઞ્મો દસવરે બઞ્મૌષજ્મય ક્ષદથે વરેદથાધય હુવંઘ્રહે અપવસ્નાધય હુઞ્મોસ્ત્ર-વંઘ્રહે હુરંયાધય વરેથ્રમે ક્ષાદત્વ-ગએથાધય.

(મારાં) પોષણને માટે તથા આખાહીને માટે, (મારી) સુખાકારી તથા તનહરોસ્તી માટે, (મારી) ચઢતી કલા, તથા વૃદ્ધીને માટે, કુલની વૃદ્ધિ તથા પવિત્રાધને માટે, સારી કીર્તી તથા જીવની શાંતીને માટે, વીજ્ય તથા પ્રાણીમાત્રની આખાહી-(એ બધાંને માટે), (હું અરહવીસુર) મારા જેવાની ક્રીયાની ભેટમાં તુ આપે તો સારું. (યજ્ઞશ્ને હા. ૬૮ ૬૦ ૨.)

તમ રતૂમ યજ્ઞમઠદે ચિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ દધવાઞ્મોઘ્રહુમ રપેન્તેમ તરશવાઞ્મોઘ્રહુમ વીરપ વૉહુ.

તે સર્વથી વડો અહુરમજ્ઞ જે સૃષ્ટા, ખુશાલી આપનાર તથા સકળ જગતનો બનાવનાર, તેને અમે વખાણ્યે છીએ. (યજ્ઞશ્ને હા. ૭૦ ૬૦ ૧.)

યથા-ને આ વોહુ જિમત્ત મનંઘ્રહા આ વૉહુ ઉરવાષત્ત આગેમત્ત તા.

વર્ણી (અમારી) નેક મનશનીને લીધે અમને (સુખ) મળે, તે (સુખ) (અમને) પ્રાપ્ત થાય, (તથા) અમને આનંદ દે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૭૦ ૬૦ ૫.)

યથ વપિ અષાઉમ ઇધ અંઘ્રહો અપવ કપારયાઞ્મોઘ્રહે ઉરવાન્મ તરો ચિન્વતો પરેતૂમ વહિશતહે અંઘ્રહેઉશ અપવ-જસો ઉશતવધ-તીમ ગાથાંમ સ્થાવયો.

અએ અષો (જરથુશ્ત્ર) (તુ કે જે) અત્રે (આ) જગતમાં અષો (છે), જે તુ ઇચ્છે કે (તારાં) રવાનને ચીનવત પુલની પેલીપાર સ્વર્ગનો, અષો (લોક)નો માર્ગ કપાવે, તો (તારે અને પ્રાણી માત્રને માટે) સુખ માંગીને, ઉશતવહ ગાથા ગાનારો (તુ થા). (યજ્ઞશ્ને હા. ૭૧. ૬૦ ૧૬.)

દસવરેચ બઞ્મૌષજ્મય યજ્ઞમઠદે ક્ષદથેમય વરેદથેમય યજ્ઞમઠદે પદતિશ્તાતેએ અપતિનાંમય અસ્તરેમનાંમય.

ખીમારી તથા મરકીની સામે થવાને માટે સુખાકારી, તથા તનહરોસ્તીને અમે વખાણ્યે છીએ; ચઢતી કલા તથા વૃદ્ધીને અમે વખાણ્યે છીએ. (યજ્ઞશ્ને હા. ૭૧. ૬૦ ૧૭.)

વીરપાયૂમય ઉશતતાતેમ યજ્ઞમધદે યા નરશ સાદ્રા દ્રેવ્યતો.

સપુર્ણ આનંદ જે દૃષ્ટ માણસની પીડા છે, તેને અમે યાદ કર્યો છીએ. (વીરપરદ ક. ૧૮ કં ૨)

અહ્યા યાસા નેમંદ્રહા ઉસ્તાનજસ્તો રક્ષંદ્રહા મન્યેઉશ મજ્ઞદાઝ્મો પોઉરવીમ રપેન્તહ્યા અપા વીરપૈંગ બ્યઝ્મોથના વંદ્રહેઉશ પ્રતૂમ મનંદ્રહો યા ક્ષેન્વીષા ગેઉશ્યા ઉર્વાનંમ.

નમ્રતાથી હાથ ઉંચ કરીને, સર્વથી પેહલે અદ્રવ્ય તથા આખાહી કરનાર અદુરમજ્ઞના સર્વ અપો કાર્યોને, (તથા) ભલાં મનની અફલને, આ ખુશાલીમાં હું માગું છું, કે જેથી જગતના આત્માને હું ખુશ કરું. (યજ્ઞશ્લોક હા ૨૮, કં ૧.)

મધુખ્યો દાવોઘ અહવાઝ્મો અસ્તપતસ્યા હિત્યા મનંદ્રહો આયપ્તા અપાવ હ્યા યાઘશ રપેન્તો દધદીવ પ્રાથે.

(આ) (જે) જડ તથા (પેહી) જે મીના (એ) બે દુન્યાના લાભો (જે) અપોઘથી (મેળવી શકાય) છે, (તે) મને તું આપ, જે (લાભો)ની મારફતે આનંદમય સુખ મળે. (યજ્ઞશ્લોક હા ૨૮, કં ૨.)

યએમધુખ્યો ક્ષયેમયા અઘજ્ઞઝ્મોન્વમ્નંમ વરેદધતી આર્મધતિશ. જેઓથી સંપત્તિ આપનારી જે નિત્ય દોહત (સુખ), (તે મળે છે). (યજ્ઞશ્લોક હા ૨૮, કં ૩.)

યે ઉર્વાનંમ મેન્ ગધરે વૉહૂ દદે હુથા મનંદ્રહા.

અદુરમજ્ઞનાં કાર્યોને આશીર્વાદ જાણીને, (એટલે અદુરમજ્ઞને પસંદ પડતાં કાર્યો કીધાથી જે ઉત્તમ લાભો પામ્યે છીએ તે જાણીને), ભલાં મનથી મારાં રવાનને ગરોઘમાન (સ્વર્ગ) તરફ હું લઈ જાવું. (યજ્ઞશ્લોક હા ૨૮, કં ૪.)

દાધદી અપા તાંમ અપીમ વંદ્રહેઉશ આયપ્તા મનંદ્રહો; દાધદી વ આર્મધતે વીરતારપાઘ ધર્ષેમ મધુખ્યાયા.

ઓ અપ! તે આશીર્વાદ (કે જે) ભલાં મનનું ફળ છે, તે તું (મને) આપ. હે આર્મધતિ! ગુસ્તારપને તથા મને (મનની) ધર્યા અચીત પૂર્ણ કર. (યજ્ઞશ્લોક હા ૨૮, કં ૭.)

યૂજ્ઞમ અએમધુખ્યો અદુર અઓગો દાતા અપા ક્ષયેમયા; અવલ

વૉહુ મનંઘહા યા હુષેમ્તીશ રામાંમયા દાત; અજંમચીત્ અહ્યા મજ્જદા થ્યાંમ મેંઘહી પઓઉરવીમ વએદંમ.

(જરથુશ્ત્ર કહે છે) ઓ મજદ (તથા) અપા! તમે તેઓને (મારા મદદગારોને) જોર તથા સત્તા આપો, કે જેથી નેક વિચારથી (તેઓ) (દુન્યાનાં માનવીઓને) સુખ આપે. ઓ મજદ તે (ખુશાલી તથા સુખ) નો પેહલો રાખનાર તને હું ગણું છું. (યજ્જને હા ૨૯, ૬૦ ૧૦.)

અદા-જી અવા દ્રુજે અવો ખવમ્તી રફંદો સ્પયથહ્યા, અત્ અસિશ્તા યઓજન્તે ઓ-હુષિતોમ્શ વંઘહેઉશ મનંઘહો મજ્જદાઓ અષખ્યાચા, યોમ્ જજંતી વંઘહાઉ સવહી.

જેઓ લલી કીર્તીમાં જન્મેલા છે, (તેઓ) જ્યારે અહુરમજ્જદનાં, અહમનનાં તથા અપનાં સારાં સ્થાનમાં શામેલ થાય છે ત્યારે, તાખડ-તોખ નાશ કરનાર દરજનો ટેકો જરૂર પડેલો થાય છે.

(યજ્જને હા. ૩૦, ૬૦ ૧૦.)

યાંમ દાઓ મધન્યુ આથ્રાચા અષાચા ચોમ્શ રાનોમ્ખ્યા ક્નૂતંમ હિત્ ઉર્વંતંમ ચજ્જદાનંઘહવદંખ્યો તત્.

(હીનને ખાતર) લડનારાઓને તથા હીન ચારીદારોને જે સંપૂર્ણ ખુશાલી તેં હીધી છે, તે (ખુશાલી), અએ મીનો (અહુરમજ્જદ!) હમારી તેજી તથા અષોધને લીધે તું અમને આપ.

(યજ્જને હા. ૩૧, ૬૦ ૩.)

અષા દાતા ..વીદુયે વૉહુ મનંઘહા મેન્યા, દદધામ્ યેહ્યામા અરેપિશ.

અષોધ (તથા) (હીનના) નીચમો વીધે (જાણવાનું) (હોય, તે) મારી નેક મનશનીથી હું જાણું, જેનો લાલ મને હાથ આવે.

(યજ્જને હા ૩૧, ૬૦ ૫.)

મજ્જદાઓ દદાત્ અહુરો હઉર્વંતો અમરેતાતસચા, ખરોમ્શ આ અષખ્યાચ ખાપધથ્યાત્ ક્ષથહ્યા સરો, વંઘહેઉશ વજ્જદરે મનંઘહો, યે હોમ્ મધન્યુ બ્યઓથનામ્શચા ઉર્વથિ.

જે નર (પાતાના) વિચારોથી તથા કાર્યોથી તેનો (એટલે અહુર-મજ્જદનો) મીત્ર (થાય છે), (તેને) અહુરમજ્જદ પોતાની સ્વતંત્રતાથી

તંદ્રેસ્તી, અમરત્વ દેશે, (તથા) આખાહીની, અષોઘની (તથા) સત્તાની સરહારી (તથા) ભક્ષાં મનનું સુખ આપશે. (યજ્ઞને હા. ૩૧, ૬૦ ૨૧.)

યાસભ.....દ્યેવા; મહિ મનોઘ અહુરહ્યા, ઉર્વાજ્ઞમા મજ્ઞદાઝ્યો.

ખુરાં માણુસોએ (મારી પેગમખરીનાં કાર્યમાં નડતલ કરવાને) (અહુરમજ્ઞને) વિનંતી કરી, (પણ) મારાં મનમાં અહુરમજ્ઞને પૂણાનંદ છે. (યજ્ઞને હા. ૩૨, ૬૦ ૧.)

તા દ્યેનઝ્યોતા મપીમ હુજ્યાતોઘશ અમરેતાતસ્યા.

(ઓ દૈત્યો!) જીવનનાં સુખ તથા અમરત્વ વીષે માણુસોને તમે ભૂલથાપ આપો છો (ખોટું સમજાવો છો.)^૧ (યજ્ઞને હા. ૩૨, ૬૦ ૫.)

વીરપાઝ્યો-સ્તોઘ હુજીતયો યાઝ્યો-જી આઝ્યોઘહરે, યાઝ્યોસ્યા હુંતી, યાઝ્યોસ્યા મજ્ઞદા ખવધન્તી, થ્વાહ્મી હીશજઝ્યોષે આખક્ષોહવા વોહુ ઉક્ષ્યા મનંઘહા ક્ષથા અપાયા ઉશતા તનૂમ.

જીંદગીની તમામ સુખી સ્થિતી, જે (માણુસોથી) આગળ ભોગવવામાં આવતી હતી, તથા જે હાલમાં ભોગવવામાં આવે છે, તથા જે હવે પછી ભોગવવામાં આવશે તે, હે અહુરમજ્ઞ! (મારી તરફની) તારી પ્રીતમાં ખચીત તુ (મને) દે. (વળી) નેક મનશની, અષોઘ, જ્ઞેર, (અથવા સત્તા) તથા આખાહીથી, (મારાં) તનને તુ ખળવાન કર.

(યજ્ઞને હા. ૩૩, ૬૦ ૧૦.)

રફ્રધાઘ વોઉર્યપાને, દ્વાઘપી મોઘ યા-વે અખિક્રા તા ક્ષથહ્યા અહુરા યા વંઘહેઉથ અપિશ મનંઘહો.

ઓ અહુરમજ્ઞ! (મારી) ખુશાલીને માટે (તથા) પુરતી રીતે હીનનું જ્ઞાન સંપાદન કરવાને માટે, શેહરેવરની તથા ખહમનની જે આશીર્વાદ પામેલી ખક્ષેસો, તે અમુક રીતે (તુ) મને આપ.

(યજ્ઞને હા. ૩૩, ૬૦ ૧૩.)

૧. દૈત્યોની લાલચને શરણુ થનારાઝ્યો વીષયોમાં ફસીને તેમના ચલિત ભોગોમાં સુખ માને છે, જ્યારે ખરેખર તે દુઃખો અને દર્દોના સાધનો 'અષ'ના નીચમાનુસાર નિર્મિત છે. ખરું સુખ સદાકાલ સુધીનુંજ છે, જે માનવી પ્રાપ્ત કરી શકે છે, એ શીક્ષણુ દૈત્યો આપતા નથી, પણ ક્ષણભંશુર લાલસાઝ્યો તરફ માનવીને દોરવીને, તેનાં ખરાં સુખથી તેને વેગળે લઈ જાય છે.

યા બ્યઝોથના યા વચંઘ્રહા યા યસ્ના અર્મરેતતાત્મ અર્ધમયા તએમ્બયો દાઝ્યાઘ્રહા મજ્જદા ક્ષત્રમયા હુઉર્વતાતો અએષાંમ તોમ અહુરો એહા પોઉરેતમામશ દસ્તે.

જે કાર્ય, જે શબ્દ, તથા જે ભક્તિને લીધે અમને અમરત્વ, અષોધ, સત્તા તથા સુખાકારી મળે છે તે, ઓ અહુરમજ્જદ! સહુથી પ્રથમ તને હું અર્પણ કરું છું. (યજ્જને હા. ૩૪, ૬૦ ૧.)

તમ અદ્વાનમ અહુરો એમ મોઘ મ્ઝઝોશ વંઘ્રહેઉશ મનંઘ્રહો, દઝેનાઝો સઝોબ્યન્તાંમ યા હૂર્કરેત અપાચીત ઉર્વાક્ષત, હિત ચિાવશ્તા હુદાબ્યો મીજ્જદમ મજ્જદા, એહા ત્ દશ્રમ.

વોહુ (નેક) મનવાળાને તે માર્ગ જે વિષે, ઓ અહુરમજ્જદ! મને તેં કહ્યું હતું તે સંબંધમાં, સઝોબ્યન્તોના હુકમો જે (પ્રમાણે ચાલ્યા) થી પવીત્ર કાર્ય કરનાર માનવી, પોતાની અષોધ ઇત્યાદીને લીધે સુખ ભોગવે છે, તે વિષે, તથા સારાં હુદાપણુવાળાઓને જે ખદસો (આપવાને), ઓ અહુરમજ્જદ! તેં કબુલાત આપી છે, જે (કબુલાત) નો આપનાર તું પોતે (છે), (એ ખધા વિષે) (તું મને સમજાતી દે.)

(યજ્જને હા. ૩૪, ૬૦ ૧૩.)

વસે-ક્ષયાંસ મજ્જદાઝો દાયાત અહુરો ઉતયુધતી તવીરી ગત તોમ વસંમી અર્ધમ દરેદયામ તત મોઘ દાઝો આર્મધતી રાયો અષીશ વંઘ્રહેઉશ ગઝેમ મનંઘ્રહો.

પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ્ય કરનાર અહુરમજ્જદ, (સદરહુ પર-માર્થી માણસોને) તંદરોસ્તી તથા જીર દે. અષોધ પકડી રાખવાને કાળે (ઓ અહુરમજ્જદ!) તારી પાસેથી (હું) તે (તંદરોસ્તી તથા ખજ) ખચીત માંગું છું. આર્મધતી (નમ્રતા) ને લીધે (ઓ અહુરમજ્જદ!) (તું) મને સંપત્તિ, ભલા આશીર્વાદ (તથા) ભલાં મનનું જીવન દે.

(યજ્જને હા. ૪૩, ૬૦ ૧.)

મજ્જદા, યા દાઝો અષા વંઘ્રહેઉશ માયાઓ મનંઘ્રહો, વીસ્થા અચારે દરેગો-જ્યાતોમશ ઉર્વાદંઘ્રહા.

હે મજ્જદ! હાંખા જીવનના ખધા ઠહાડા નેક મનશનીની હોલત, અષોધની મારફતે (અમને) તુ દે. (યજ્જને હા. ૪૩, ૬૦ ૨.)

હુમ્બયો દઝેષાઝો હિત ઇસોયા દ્રેગ્વાધતે અત અષાઉને રફેનો

જ્યેમ અઘોષે ગાહવત્ ; હિત આ બ્રહ્મીય વસસે ક્ષત્રિયા દયા; ચવત્
આ થવા મજ્જદા સ્તાઘ્મી ઉક્ષ્યાયા.

જાહેર રીતે દુષ્ટ (માણસ)ને માટે એક શત્રુ (તથા) અષો
(માણસ)ને માટે એક જખરો ખુશાલી આહનાર, હું થાઉં !

ઓ અહુરમજ્દા ! જ્યાં સુધી (હું) તને વખાણું છું, તથા તારી
કીર્તીના ગાયન ગાઉ છું (ત્યાં સુધી) (તારી) બાહશાહીની શોભામાં
તથા (તેને માટેની) ઇચ્છામાં હું ઉમંગી થાઉં ! (યજ્જને હા. ૪૩, ૬૦ ૮.)

હિત ના ક્રયાઇ વઘેદેમ્નો ઇસ્વા દદદીત્ મધ્યયો મજ્જદા તવા
રક્તો ક્રાદિનૈત્મ હિત થવા ક્ષત્રા અષાત્ હુયા ક્રાંદિતા.

તે જ્ઞાની (તથા) બળવાન માનવી મને મીત્રને, ઓ અહુરમજ્દા !
પુરતી રીતે ખુશાલી આપી શકશે, કે જે તારી સર્વ શક્તિ તથા
અષોધને લીધે તે નિર્મિત કરી (છે). (યજ્જને હા. ૪૩, ૬૦ ૧૪.)

અષેમ બ્યાથનાઇશ દેખાંજઇતી આર્મિઇતિશ તદ્યયો ક્ષત્રેમ
વૌહુ ચિનસ મનંદ્રહા, કઘેદ્યયો અજુમ રાન્યો-સ્કેરેતીમ ગાંમ તષો.

(શુ) આર્મિઇતિ (એટલે નમ્રતા) (તેનાં) કાર્યોને લીધે અષોધને
વધારે છે ? (શુ તે) તારૂં રાજ્ય નેક મનશની ઉપર સ્થાપ્યું છે ?
કેણે માટે (આ) આનંદ દેનારી ફરતી જગત તે સરજી ?

(યજ્જને હા. ૪૪, ૬૦ ૬.)

તત્ થવા પેરેસા ઍરેશ-મોઇ વઘોયા અહુરા,.....યાયા અષા
અંદ્રહેઉશ અરેમ વઘેદ્યાઇ; કા-મે ઉર્વા વૌહુ ઉર્વાષત્ આર્ગેમત્ તા.

જે (ભક્તિ) આ દુન્યાનું સુખ અષોધની મારફતે સંપાદન
કરવાને માટે (જરૂર છે), તે વીધે ઓ અહુરમજ્દા ! તને હું પુછું છું,
તે (તું) મને સત્ય કહેજે. મારૂં રવાન કઇ ભલાઇ (અથવા નેકી)થી
ખુશાલી પામશે કે જેથી (તે) કૃતકૃતાર્થ થાય. (યજ્જને હા. ૪૪, ૬૦ ૮.)

મજ્જદાઘ્મો ક્ષત્રા વરેજી નાઘ્મો દયાત્ અહુરો; પસૂશ વીરેંગ અહ્મા-
કેંગ કદથાઇ આ, વંદ્રહેઉશ અષા હુઘ્મોજાથવાત્ આ મનંદ્રહો.

અમારાં માણસો તથા ગાય ઢોરોને આખાહ કરવા સારૂ, (અમારાં)

૧. અત્રે વીરપણું દેખાણને, ડર્યા વિના અષોધને માર્ગ કેમ પકડવો જોઈએ, તે જણાવ્યું છે.
૨. અત્રે ઈશારો શીક્ષક-ગુરુને લગતો હોય એમ ભાસે છે.
૩. સફળ.
૪. Give us our daily bread !

સલાં મનનાં સારાં ડહાપણને લીધે (તથા) અપોષને લીધે, અહુરમજ્દ (પોતાની) સત્તાથી, (જેમતું) બળ અર્પે. (યજ્ઞશ્ને હા ૪૫, ૬૦ ૯.)

યે આંન્મેની મજ્દાઓ સ્વાપી અહુરે; હ્યત્ હોધ અપા વૉહુચા ચોધસ્ત મનંદ્રહા ક્ષત્રોધ હોધ હુઉર્વાતા અમૈરૈતાતા અહ્માધ સ્તોધ દાંન્ તેવીધી ઉતયૂધતી.

જે પોતાનાં અખુટ બળમાં, મહાજ્ઞાની તથા જીવન દેનાર સમાન જણાયેલા છે, (તથા) જેણે અપોષ અને નેક મનશનીથી પોતાનાં રાજ્યમાં તે (સદગુણીને માટે) સુખાકારી તથા અમરત્વ મુકરર કીધું છે; (વળી) (અહુરમજ્દ) તે સદગુણીને સર્વ કાળમાં શક્તિ તથા જોર આપે છે. (યજ્ઞશ્ને હા ૪૫, ૬૦ ૧૦.)

અપા...આર્મતોધશ ગએથાઓ ક્રાદો થ્વક્ષંદ્રહા; અત્ ધશ વૉહૂ હુમ અધખી-મોધસ્ત મનંદ્રહા, અએધખ્યો રફેદ્રાધ મજ્દાઓ સસ્તે અહુરે.

(જેઓ) અપોષને લીધે આર્મધતિ (નમ્રતા)ના મુલકોને પોતાની ચંચલાધથી ચઢતી પાયરી ઉપર લઇ જાય છે, તેઓને (દાદાર) અહુર-મજ્દ સલાં મનને કારણે સાથે મળેલા છે, (તથા તેઓનાં) સુખને કાજે (દાદાર) અહુરમજ્દ તેમને સન્માર્ગ દેખાડે છે.

(યજ્ઞશ્ને હા ૪૬, ૬૦ ૧૨.)

યે સિપતામૈમ જરથુશ્ત્રેમ રાદંદ્રહા મરૈતએપ્ ક્ષનાઉશ હુવો-ના ક્ષસ્ત્રંદ્યાધ અરૈધ્વો અત્ હોધ મજ્દાઓ અહૂમ દદાત્ અહુરે અહ્માધ ગએથાઓ વૉહૂ ક્રાદત્ મનંદ્રહા.

માણસોમાંથી જે દોષ સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રને મેહરખાની (અથવા સુખ)થી ખુશી કરશે, તે માણસ પોતે (દીનનાં આદેશો) જાહેર કરવાને યોગ્ય છે, તે માણસને અહુરમજ્દ પુણ્યલોક આપશે (તથા) નેક મનશનીને લીધે તેના ખચ્યાં છોકરાં, પશુ, દોરોને આખાદ કરશે.

(યજ્ઞશ્ને હા ૪૬, ૬૦ ૧૩.)

સ્પેન્તા મધંયૂ વહિશ્તાયા મનંદ્રહા હુચા અપાત્ બ્યઓધનાચા વચંદ્રહાયા, અહ્માધ દાંન્ હુઉર્વાતા અમૈરૈતાતા મજ્દાઓ ક્ષત્રા આર્મધતી અહુરે.

અપોષથી (ઉત્પન્ન થતા) સર્વથી નેક વિચાર, વાણી તથા કાર્યને

લીધે (હાદાર) અહુરમજ્દ આપણને સ્પેનામીનો (એટલે આખાહી કરનાર મીનો)ની મારફતે સુખ તથા (પેલી દુન્યાનું) અમરત્વ (સુખધામ) તથા શક્તિ અને સંપૂર્ણ મનશની આપે છે. (યજ્જને હા ૪૭, ૬૦ ૧.)

અહ્યા મન્યેઉશ ત્વેમ અહી તા સ્પેન્તો, યે અહ્યાધ ગાંમ રાન્યો-રેકેરતીમ હેમ-તષત્, અત્ હોધ વાસ્ત્રાધ રામા-દાઝ્યો આર્મધતીમ હેત્ હેમ વૉહુ મજ્દા હેમ-ફ્રશતા મનંદ્રહા.

ઓ અહુરમજ્દ! આ મીનોનો તું આખાહી કરનાર છે,—(તું કે) જે આનંદ દેનાર, (તેણે) અમારા લાભને સારૂ, મસલેહતથી પુછાએલા, ખહમનની મારફતે, (આ) ખુશાલી ઉત્પન્ન કરનારી જગતને (તથા) આર્મધતિ (નષ્ટતા)ને ખનાવી. (યજ્જને હા ૪૭, ૬૦ ૩.)

આરોધ-શુ દમા મજ્દા અપા અહુરા હેત્ યુમાકાધ માંધાને વઝોરજથા, અધખી-દેરેશતા આવીળ્યા અવંદ્રહા, જસ્તાધશતા યાનાઝ્યો ખાથ્રે દાયાત.

હે અપો અહુરમજ્દ! તારી હીનના શ્લોકો પ્રગટ કરનારને (તારી) મજ્જુત તથા જાહેર મહદ આપીને, પુરતી રીતે તું જરૂર આનંદમય કર, કે જેથી (તારી મહદની કુમકને લીધે), (તે માનવી) પુર જોરથી અમને સુખ આપે. (યજ્જને હા ૫૦, ૬૦ ૫.)

વૉહુ ક્ષર્થેમ વધરોમ ખાગેમ અધખી ખધરિશ્તેમ, વીદીયેમનાધશ્ઠ ધજ્જયીત્ અપા અન્તરે-ચરધતી બ્યઝોથનાધશ્ઠ, મજ્દા વહિશ્તેમ તત્ ને નૃચીત્ વરેખાને.

સારી સત્તા (જે) પસંદ કરવા જોગ તથા ઘણીજ મહદ આપનારી હોલત (છે તે), અપોધને લીધે તથા પવિત્ર કાર્યોને લીધે, (દુન્યાનાં લોકોમાં) આખાહી, સુખ ઇત્યાહી પાંથરે છે. (યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૧.)

ઉશતા યે અપેમ દાદ્રે.

તથા જે કોઇ અપોધને ટેકો આપે છે, (તેને માટે) સુખાકારી (છે). (યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૮.)

૧. શીખાડનાર શરૂને મજ્જુત અને આનંદમય બનાવ, કે જેથી તે જગતના સાધારણ માનવીઓને શ્રદ્ધાળુ અને આનંદી બનવાને ઉપદેશ અને જાતિ અનુભવનો લાભ હે. ૨. પવિત્રાઈથી મેળવેલી અને જરી રાખેલી, અધર્મથી ન મેળવેલી અને દુષ્ટાચરણથી જળવી ન રાખેલી.

તલ મોઢ દાઢદી અહુરો હિલ મજદા રપેન તવા.

જે કાંઈ તને ખુશાલી આપનાર (હોય) તે,^૧ ઓ અહુરમજદા!
મને તું આપ. (યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૧૮.)

ને...દધદ્યાઇ સવો, વૉહૂ મનંદહા ઉખ્ધા યાઇશ આમંદતિશ.
નમ્રતા તથા ભક્તિ-જેથી સંપૂર્ણ મનશની (પ્રાપ્ત થાય છે)-તેને
લીધે (તમે) અમને સુખ (અથવા આખાદી) આપો.

(યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૨૦)

સ્થન્ત્ર...કવયા વીરતાસ્થો જરથુશ્ત્રિશ સ્પિતામો ફેરષઝોશ્ત્રસ્થા,
દાઝાઘહો ઝેરજશ પથો યાંમ દઝેનાંમ અહુરો સઝોઘ્યન્તો દદાલ.

સ્પીતમાન જરથુશ્ત્રની દીન સ્વિકારનાર કઝે ગુરતાસ્પ તથા દીન
જાણનાર ફેરશોસ્તર, તે દરેકને અષોધના માર્ગો (જે) સોશ્યન્તની દીન
જે અહુરમજદે ખનાવી, તે તેઓ શિખાડશે (અથવા શીખવે તો
સાડે). (યજ્જને હા ૫૩, ૬૦ ૨.)

અષા વે અઝ્યો અધનીમ વીવેનગહુલ તલ જી હોઇ હુષેનંમ
અંદહુલ.

અષોધથી (ખરાં અંતઃકરણથી) તમારામાં એક બીજાને આહતાંર
રેહજો, કે તેથી જરૂર તે (દરેક) તું જીવન સુખી થાય.

(યજ્જને હા. ૫૩, ૬૦ ૫.)

ઝઝોલ અહુરો મજદાઝો સ્પિતમાઇ જરથુશ્ત્રાઇ અજમ દઝાંમ
સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર અસો રામો-દાઇતીમ નોઇલ કુદલ-પાઇતીમ. યેઇધિ જી
અજમ નોઇલ દઝઝ્યાંમ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર અસો રામો-દાઇતીમ નોઇલ
કુદલ-પાઇતીમ વીરપો અંદહુશ અસ્તવાઝો અધર્યનંમ વઝેજો
ફાળવાલ.

અહુરમજદે સર્વથી પવિત્ર જરથુશ્ત્રને કહ્યું કે અઝે સર્વથી
પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! મેં (વેરાન) જગ્યાને ખુશાલીને ખરાબ કરનારી
નહી, (પણ) આનંદમય દેખાવવાળી કીધી. કારણ કે, હું સઉથી

૧. તને જે ખુશાલ કરે, તે લક્ષણ, સત્તા ઇત્યાદી તું મને અર્પે અને તે મેળ-
વવાને મને પ્રેરણા કર અને ખુદી દે. ૨. Love thy neighbour as thyself
એ શીક્ષણ ઈસુ ખ્રિસ્ત સાહેબની પૂર્વે હજારો વર્ષ ઉપર અષો જરથુશ્ત્ર સાહેબે
આપ્યું હતું.

પવિત્ર જરથુશ્ત્ર! (વેરાન) જગ્યાને ખુશાલીને ખરાબ ન કરનારી
(તથા) આનંદમય દેખાવવાળી જો હું કરવા ન ચાહતે, તો તમામ
જડ જગત (નાં લોકો) ધરાનવેજમાં જાત. (૫૨. ૧, ૬૦ ૧.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

સુખ.

સુખં ત્વિદાનીં ત્રિવિધં શ્રુણુ મે ભરતર્ષભ ।
અભ્યાસાદ્રમંતે યત્ર દુઃખાન્તં ચ નિગચ્છતિ ।
યત્તદ્રમે વિષમિવ પરિણામેઽમૃતોપમમ્ ।
તત્સુખં સાત્ત્વિકં પ્રોક્તમાત્મબુદ્ધિપ્રસાદજમ્ ॥
વિષયેન્દ્રિયસંયોગાદ્યત્તદ્રમેઽમૃતોપમમ્ ।
પરિણામે વિષમિવ તત્સુખં રાજસં સ્મૃતમ્ ॥
યદ્રમે ચાનુબન્ધે ચ સુખં મૌહનમાત્મનઃ ।
નિદ્રાલ્સ્યપ્રમાદોત્થં તત્તામસમુદ્રાહતમ્ ॥

(ગીતા ૧૮-૩૬ થી ૩૯)

હૈ! ભરતર્ષભ! હવે ત્રણ પ્રકારના સુખને પણ મારાથી તુ સાંભળ.
જે (સુખ)માં અભ્યાસ કરવે ખુશીથી રમે છે અને દુઃખના અંતને
પામે છે, જે આરંભમાં ઝેહર જેવું લાગે અને પરિણામમાં અમૃતતુલ્ય
લાગે, (અને તે સાથે) પોતાની બુદ્ધિની પ્રસન્નતાથી ઉપજે છે, તેજ
સાત્ત્વિક સુખ કહ્યું છે. વિષયો અને ઇન્દ્રિયોના સંયોગથી થતું જે
આરંભમાં અમૃત જેવું લાગે અને પરિણામે ઝેહર જેવું દેખાય, તે
સુખ રાજસી કહ્યું છે. જે સુખ મારભે અને પરિણામે પોતાની બુદ્ધિને
ભેદિત કરે અને નિદ્રા, આળસ અને પ્રમાદથી ઉત્પન્ન થાય, તે
સુખ તામસી કહ્યું છે.

કહેતા હું કહે જાત હું, સુનતા હય સબ કોય,
રામ કહે ભલ હોયગી, નહિં તો ભલા ન હોય.

હું કહું છું અને મારી પાછળ વસીયત કરી જાઉં છું અને તે સર્વે સાંભળે છે, કે રામનું નામ સ્મરણ કરવાથીજ કલ્યાણ થશે; દુન્યવી થવાથી આનંદ પ્રાપ્ત ન થશે.

સુમનસે સુખ હોત હય, સુમનસે દુઃખ જાય,
કહે કવીર સુમન કિયે, સ્વામી માંહીં સમાય.

યજ્ઞદાનનું નામ સ્મરણ કરવાથી સુખ મળે છે અને દુઃખ ટળે છે. સ્મરણ કરવાથી સ્વામી એટલે દાદગરની અંદર માનવી એકત્ર થઈ જાય છે.

મુખ દુઃખી અબધુ દુઃખી, દુઃખી રંક વિપરીત,
કહે કવીર એ સર્વ દુઃખી, સુખી સંત મન જીત.

રાજા, ભીખારી, સન્યાસી અને રંક સર્વે દુખી છે. સુખી માત્ર તે સંત છે જેણે મનને જીત્યું છે, એમ કવીર ભણાવે છે.

Power rests in tranquillity. (Cecil.)

Vulgar people can't be still. (O. W. Holmes.)

The heart that is to be filled to the brim with holy joy must be held still. (Boece.)

Says Seneca "The great felicity of life is to be without perturbations."

Repose and cheerfulness are the badge of the gentleman—repose in energy. The Greek battle pieces are calm; the heroes in whatever violent factions engaged, retain a serene aspect. (Emerson.)

Have you known how to take repose? You have done more than he who has taken cities and empires.

(Montaigne.)

Glory ye in His holy name: let the heart of them rejoice that seek the Lord. Let the sea roar, and the

fulness thereof, let the fields rejoice and all that is therein. (*Chronicles, XVI—10-32.*)

Now therefore arise, O Lord God, into Thy resting place, Thou and the ark of Thy strength: let Thy priests, O Lord God, be clothed with salvation, and let Thy saints rejoice in goodness. (*Chronicles, VI—4.*)

But let the righteous be glad; let them rejoice before God: yea let them exceedingly rejoice. Sing unto God, sing praises to His name. (*Psalms 61—and 4.*)

Let the heavens rejoice and let the earth be glad, let the field be joyful and all that¹ is therein: then shall all the trees of the wood rejoice, before the Lord, for He cometh, to judge the earth. He shall judge the world with righteousness and the people with His truth.

Whom having not seen, ye love; in whom, though now ye see Him not, yet believing, ye rejoice with joy unspeakable and full of glory. (*1 Peter, 1-8.*)

The kingdom of God is righteousness, peace and joy in the Holy Ghost. (*Romans XIV-1.*)

They will enter the Garden of Bliss who have a true, pure and merciful heart. (*Sayings of Mahomed, 22.*)

The sages who injure nobody, who always control their body, they will go to the unchangeable place where, if they have gone, they will suffer no more.

(*Dhammapada, XVII-225.*)

So long as the brethren shall exercise themselves in the seven-fold higher wisdom, that is to say, in mental activity, search after truth, energy, joy, peace,

1 Compare Farvardin Yaht and the rejoicings of Nature at Lord Zarathustra's birth.

earnest contemplation and equanimity of mind, so long may the brethren be expected not to decline, but to prosper.

(Mahāparinirvāṇa Sutt.,-19.)

To make an end of selfishness is happiness.

(Udanavarga, XXX-V—26.)

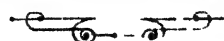
There is no happiness except in righteousness.

(Attangala Vansa.)

Full of love for all things in the world, practising virtue in order to benefit others—this man only is happy.

(Fa-kheu-pi-a, Sec. 39.)

પવીત્ર (સાત્ત્વિક) શક્તિ-ક્ષત્ર.

યથા અહ્ વધર્યો અથા રતુશ અપાતચીત્ હયા.

જે પ્રમાણે દેશપતિ પોતાની મરજી પ્રમાણે ચાલનાર (છે), તે પ્રમાણે દસ્તુરાન દસ્તુર અપોષ ઇત્યાદીને અંગે (પોતાનાં કાર્યમાં) (સ્વતંત્ર છે).

(યથા અહ્ વધર્યો.)

આસ્તુયે દ્યોનાંમ વંદ્યત્રીમ માજદ્યસ્ત્રીમ, કસ્યાયચ્ચોષ્ઠાંમ, નિધાસ્ત્રધિષ્ઠમ, અચ્ચત્વદથાંમ અપચ્ચોનીમ.

ભદ્રી માજદ્યસ્ત્રી ફોન (જે) ઝઘડો મટાડનારી, હથ્યાર છોડવનારી, સ્વતંત્રપણું આપનારી, (તથા) અપો (છે) (તેને) હું વખાણું છું.

(જસમે અવંધ્લે મજ્જ.)

હુક્ષત્રોત્તમાઘ આત્ ક્ષત્રેમ.

ખાદશાહી સર્વોત્તમ ખાદશાહ (એટલે અહુરમજ્દ) ને જરૂર (હોજે) !

(મોટી હમન યસ્ત ૬૦ ૧, ૬૦ ૫.)

સચ્ચોષ્ઠમ અપીમ, હુરચ્ચોષ્ઠમ, વરેથાજનૈમ, ક્રાદત્વ-ગચ્ચેથૈમ, અપવનૈમ અપહુ રત્તમ યજમધદ. અહુનૈમ વધરીમ તનૂમ પધનિ.

પ્રુખસુરત, વિજયી જગતની વૃદ્ધી કરનાર, પવિત્ર તથા અપો

સરોશ (યજ્ઞ) (જે) અષોધનો સરહાર (તેને) અમે વખાણીએ છીએ.
અહુનવર તનનુ રક્ષણુ કરે છે. (સરોષ બાળ)

આદેહ પાદશાહી બીજવાલ્ ખાશદ.

ન્યાયી રાજ્ય નિત્ય કાયમ રહે છે! (ખોરશેહ નિયાયશ.)

મિદ્યમ વીરપનામ્ દ્યુનામ્ દંદ્યુપધતીમ્ યજ્ઞમધદે, યિમ્
દ્વદ્યત્ અહુરે મજ્ઞદાઝ્મો ખરેન્દ્યહિહસ્તેમ્ મધન્યવનામ્ યજ્ઞતનામ્.

સર્વ દેશોનો દેશપતિ (જે) મેહર યજ્ઞ, (તેને) અમે વખાણીએ
છીએ, (જેને) દાદાર અહુરમજ્ઞદે મીનો યજ્ઞદોમાં સર્વથી વધુ પ્રકાશિત
પેદા કીધો. (ખોરશેહ નિયાયશ ૬૦ ૭.)

પરહેજશને, ઓ પાક શેશ જોરાને જાન, મનશને, ગવશને, કુનશને,
ઓ વીર, ઓ હોશ, ઓ ખરદ.

(મારી) જાનની છ શક્તિઓ, (કે જે) વિચાર શક્તિ, બોલવાની
શક્તિ, કાર્ય કરવાની શક્તિ, તથા તર્ક (અથવા વિવેક) શક્તિ, બુદ્ધિ,
તથા અક્ષલ (એમને) (દુરાચારથી) વેગળાં રાખી (હું) પવિત્ર (જાળવું
છું). (દોઆ નામ સેતાએશને)

ઉસ્-મોધ ઉજરેખ્યા અહુરા,

આમધતી તેવીધીમ દસ્વા,

સ્પેનિશ્તા મધન્યૂ મજ્ઞદા,

વંદ્યુયા જ્યો-આદા,

અપા હજો અમવલ્ વોહ,

મનંદ્યહા ફેસેરત્મ.

હે સર્વથી વધુ વૃદ્ધી કરનાર તથા ભક્તિનો બદલો ભલી આશી-
ષોમાં દેનાર મીનો અહુરમજ્ઞદા! મને તું પવિત્ર કર. (મારી) નમ્રતાને
લીધે (મને) બળ આપ, મારી અષોધને લીધે (મને) હિમ્મતવાળું જોર
દે, (તથા) (મારી) નેક મનશીને લીધે મને સરહારી^૧ સોંપ.

(આતશ નિયાયશ. યજ્ઞને હા ૩૩, ૬૦ ૧૨.)

અપહ્યા આઅલ્ સધરો, અપહ્યા વેરેજેને, કહ્યાધ્યીલ્ હતામ્
શબિષામ્ વહિશ્તામ્ આદા ઉખોમખ્યા અહુખ્યા.

અષોધની સરહારીમાં (તથા) અષોધના અધિકાર હેઠળ (રહીને),

૧. અન્તર જગત પ્રવાસન માટે આ એક મહા વાક્ય છે, જેના અનુકરણથી
યોગબળ, સત્તા અને જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય છે.

જીવતાંઓમાં જે કોઈ માનવી, ખત્રે દુનિયાઓમાં સર્વથી ઉત્તમ જીવન ગાળવાને ઇચ્છતો (હોય,) તેને સખી (થયું.)

(મોટી હપ્તન ચરત ક. ૧. ૬૦ ૯.)

અષાઘતયા હયા વંદ્ધહેઉશયા મનંદ્ધહો, વંદ્ધહેઉશયા ક્ષત્રાત્ , સ્તચ્ચોતોઘબ્ધો, થ્વાત્ અહુરે સ્તચ્ચોતોઘબ્ધો અઘબી ઉબ્ધા થ્વાત્ ઉબ્ધોઘબ્ધો, યસ્ના થ્વાત્ યસ્નોઘબ્ધો.

અએ અહુરમજદ! તારી અષોઘ, ભલી મનશની તથા સારી ખાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ ખીજી ખધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ઉચ્છે, તારી કીર્તિનાં ગાયનો ખીજાં સર્વે કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના ખીજી દરેક આરાધના કરતાં વધારે શ્રેષ્ઠ છે.

(મોટી હપ્ત : ચરત ક. ૧ ૬૦ ૧૦.)

યો દઝેનો-દિસો દઝેનયાઝો વસો-ક્ષત્રો ક્ષયરાધતિ, અવિ યાંમ અસ્તવધતીમ ગઝેથાંમ.

જે (સરોશ યજદ) દોનનો દીન શીખાડનાર (દસ્તુર) તરીકે, પોતાની મરજી પ્રમાણે સત્તા ચલાવતો, જડ જગતની ઉપર ફરતો રહે છે.

(સરોશ ચરત રાતની વહી ક. ૧૦ ૬૦ ૨૬.)

યો હિશ્તધતિ વીદિવઃઝો, યથ સાસ્ત હુમો-ક્ષત્રો.

જે (ખેહરાંમ યજદ) એક સ્વતંત્ર ભૂપતિની સમાન, આસપાસ ચોકસી કરતો હોતો રહે છે.

(ખેહરાંમ ચરત ૬૦ ૧૩.)

અહ્માઘ દથત વરેશ્વઘનો અહુરધાતો.....અઝોમચ સૂકુંમ યિમ ખરધતિ કરો મચ્ચો ઉપાયો. યો રંદ્ધહયાઝો દરઝે-પારયાઝો, જક્ર-યાઝો હજંદ્ધરો-વીરયાઝો, વરેસો-સ્તવંદ્ધહુમ આપો ઉર્વઝેસંમ મારયેધતે.

અહુરમજદના પેદા કીધેલા ખેહરાંમ (યજદે) તેને (પેગાખર જર-થુશ્ત્રને) તે જોવાની શક્તિ, કે જે પાણીમાં રેહનારી કર (નામની) માછલી રાખે છે, (તે) આપી.

તે (કર નામની માછલી), પાર કરવાને દૂર પડે એવી, (તથા) હજાર માણસની (ઉંચાઈ જેટલી) ઉંડી રંધૂહ (નામની નદી)નાં પાણીમાં એક ખાલના કદ જેવડી વસ્તુને જોઈ શકે છે.

(ખેહરાંમ ચરત ૬૦ ૨૬.)

અએતએચ તે વાચો યોધ પૅષ્મચિલ્ સારેમ્ બુનજઘન્તિ, ઉજ્જ-
ગૅરૅત્તેમચિલ્ સ્નર્થેમ્ અપથ અપ-ખન્વઘન્તિ.

હે (જરથુશ્ત્ર!) તે વચનો તારે માટે (છે), કે જે પાપી માથાને
પવીત્ર કરે છે, (તથા મારવાને માટે) ઉંચ ધરેલાં હથયારને પાછું હઠા-
વીને અસર વિનાનું કરે છે. (બેહરામ ચરત કં. ૪૬.)

તૂમ જૅમર-ગૂજો આકૅરેનવો વીસ્પે દએવ જરથુશ્ત્ર, યોધ પર
અહ્માલ્ વીરે-રઓધ અપતયેન, પઘતિ આય જૅમા.

હે જરથુશ્ત્ર! સઘળા દેવો જેઓ હુમણાં સુધી આ ધર્તિ ઉપર
માણસના રૂપમાં દોડતા હતા (તેમને) તે ભૂમીની તળે ઢંકાએલા કીધા.
(મોટી હોમ ચરત ક. ૧. કં. ૧૫.)

ની તે જાધરે મધેમ્ ઋયે, ની અમૅમ્ ની વૅરૅથર્નૅમ્, ની દસ્વરે,
ની બએષજેમ્, ની ક્દર્થૅમ્ ની વરેદર્થૅમ્, ની અઓજો વીસ્પો-તનૅમ્
ની મસ્તીમ્ વીસ્પો પએસંઘર્હૅમ્; ની તલ્ યથ ગએથાહવ વસો ક્ષથો
ક્રચરને, તબએષો તઉર્વાઓ દુજૅમ્ વજો.

હે લીલા (હોમ!)! તારું ડહાપણ, (તારી) હિમ્મત, જય, આરો-
ગ્યતા, તદ્દોરસ્તીના ઉપાય, આબાદી, વૃદ્ધી, તમામ શરીરનું જોર,
(તથા) તમામ ચળકાટભરેલી મોહટાઈ, એ સઘળું હું માંગું છું, કે
જેથી દેશોમાં સ્વતંત્ર ભૂપતિ, દુષ્ટતાને તોડનાર તથા ઢરૂજને મારનારની
ચેઠે, હું ફરું. (મોટી હોમ ચરત કં. ૧. કં. ૧૭.)

ઉશત તે, યો ખા અઓજંઘલ્ વસો ક્ષથો અહિ હુઓમ.

અએ હોમ! તને ધન્યવાદ (હોજો)! (તુ) જે પોતાની શક્તિથી
પોતાની ખુશી પ્રમાણે, (સ્વતંત્રપણે) રાજ્ય કરનાર છે.

(મોટી હોમ ચરત કં. ૧, કં. ૨૫.)

વી દએવાધશ્ અઘાધશ્, અવંઘલૂશ્, અનરેતાધશ્, અકો-દાબીશ્
સરેમ્ ઋયે; હાતાંમ્ દ્રઓજિશ્તાધશ્, હાતાંમ્ પઓપેશ્તાધશ્, હાતાંમ્
અવંઘલુતંમાધશ્. વી દએવાધશ્, વી દએવવલ્બીશ્, વી યાતુશ્,
વી યાતુમલ્બીશ્, વી કહ્યાચીલ્ હાતાંમ્ આતરાધશ્, વી મનેબીશ્,
વી વચેબીશ્, વી બચઓપનાધશ્, વી ચિથ્રાધશ્. વી જી અના
સરેમ્ ઋયે, યથના દ્રેગ્વાતા રાંક્ષયન્તા.

કુષ્ઠ, લલાઇ વિનાના, સીધે રસ્તે ન ચાલનારા, (તથા) ખુરૂં જાણનારા હૈત્યો, (જેઓ) જીવતાઓમાં સર્વથી વધુ જીઠા, હૈયાતી ભોગવનારાઓમાં સર્વથી વધુ ગંધાતા, (અથવા ખીગડેલા), (તથા) (જેઓ) માણીઓમાં સર્વથી વધુ કુષ્ઠ (છે, તેમની) સરદારીને હું કબુલ રાખતો નથી (અથવા ધિક્કારું છું). જે પ્રમાણે જીઠા (તથા) સંકટ પહોચાડનારા (માણસો)ની સરદારીને હું ધિક્કારું છું, તેજ પ્રમાણે હૈત્યોની, હૈત્યને લગતાઓની (હૈત્યને માર્ગે ચાલનારાઓની), જાદુગરોની, જાદુગરને લગતાઓની, માણીઓમાંના કોઇપણ જુરા (માણસ), (એ બધાઓની) સરદારીને (મારાં) મનથી, વચનથી, કાર્યોથી (તથા) જાહેર રીતે હું ખરેખર ધિક્કારું છું.

(દીનનો કલમો અવસ્તામાં ૬૦ ૪.)

ઉર્વથા બવાહિ યજતનાંમ યથ જરોન્મ મધ્યાનાંમ .

માણસોના વડાની પેઠે ચજ્ઞોનો ખ્યારો તુ થજે.

(આફરીને જરથોસ્ત ૬૦ ૪.)

વનો-વીરુપાઓ નાંમ અહિ, અષાઉમ જરથુશ્ત્ર.

અએ અશો જરથુશ્ત્ર! (હું) બધાઓની ઉપર જય મેળવનાર નામવાળો છું.

(રામ યસ્ત ૬૦ ૪૪.)

નિરુપાઓ નાંમ અહિ.

નીચે ગગડાવી નાખનાર નામવાળો હું છું. (રામ યસ્ત ૬૦ ૪૫.)

તખ્મો નાંમ અહિ, તખ્મોત્તમો નાંમ અહિ.

બળવંત નામવાળો હું છું; સર્વોત્તમ બળવંત નામવાળો હું છું.

(રામ યસ્ત ૬૦ ૪૬.)

અઓજિ નાંમ અહિ અઓજિશ્તો નાંમ અહિ. હુપરેતાઓ નાંમ અહિ; હુપધરિરુપાઓ નાંમ અહિ; હુધ્રવન નાંમ અહિ.

શક્તિ ધરાવનાર નામવાળો હું છું, સર્વથી વધુ શક્તિ ધરાવનાર નામવાળો હું છું; પુરતી બહાદુરીથી લડનાર નામવાળો હું છું; આસપાસ વિખેરી નાખનાર નામવાળો હું છું.

(રામ યસ્ત ૬૦ ૪૬.)

નિતંમએબ્વ ગાતુબ્વ હુજ્ઞરો-તંમહુવચ હાંમ ઇસંમ્નેમ પધધ્યાધતિ.

(વાચ યજ્ઞ) સર્વથી નીચી જગ્યાઓમાં, હજાર ઘણી અધારી જગ્યાઓમાં (ઉંડામાં ઉંડા ગારમાં), હિંમ્મતથી જાય છે.

(રામ યસ્ત ૬૦ ૫૩.)

વયુશ્ચ અઉર્યો ઉસ્કાત્ યાસ્તો, દૈરજિ-યઝ્યોઞ્ઞો ઍરજિ-પાધો,
પૈરથુ-વરો પૈરથુ-સઝ્યોનિશ્ચ અનાખ્નિધ-દોધ્યે, યથ અન્યાઝ્યો-
સચિત્ ક્ષત્રાત્ ક્યમ્નાઝ્યો હુમો-ક્ષત્રો-ક્ષયમ્નાઝ્યો.

વાય યજ્ઞ અહાકુર, ઉંચેવેરથી કમ્મર પટા સાથનો, મજખૂત
આંધાનો, ઉંચ પગોવાળો, પહોળી છાતીવાળો, પહોળી જાંઘવાળો,
હસતા ચેહેરાવાળી આંખવાળો છે.

પાદશાહીથી સત્તા ભોગવતી (તથા) સઘળી સત્તાથી સાહેબી
ભોગવતી ખીજી (આંખો) ની પેઠે, પાદશાહો તથા મ્હોટી સત્તા ભોગ-
વનારા શેહેનશાહોના આંખના જેવી, વાય યજ્ઞની આંખો છે.

(રામ યશત ૬૦ ૫૪.)

વઝ્યેમ્ અઉર્વનામ્ અઉર્વોત્તમમ્ યજ્ઞમધદ; વઝ્યેમ્ તજ્ઞમનામ્
તજ્ઞોત્તમમ્ યજ્ઞમધદ.

વાય યજ્ઞ, (જે) અહાકુરોમાં સર્વથી વધુ શૌર્યવાળો (તે)ને
અમે યાદ કર્યે છીએ. વાય યજ્ઞ (જે) જોરાવરોમાં સર્વથી વધુ અજ-
વાન (તેને અમે યાદ કર્યે છીએ.)

(રામ યશત ૬૦ ૫૭.)

અથના આક્ત ખુયાન્ યથના ખુયાત્ હ્વાયઝ્યોનાઝ્યોઘ્નહો.

તેથી જેમ થવું જોઈએ (તેમ, સર્વ) સલાહ સંપજ ભરેલું (તથા)
પુરતાં અજવાળું થાય.

(દીન યશત ૬૦ ૩.)

યત્ હે દ્યત્ રજિશત ચિસ્ત મજ્ઞદ્ધાત અપઝ્યોનિ, પાધવે જાવરે,
ગઝ્યોષધવે સઝ્યોમ, ખાજુવે અઝ્યોજે, તન્વો વીરપયાઝ્યો દ્રવતાત્મ,
તન્વો વીરપયાઝ્યો વજ્ઞદ્રરે, અઝ્યોમચ સૂકમ્ ચિમ અરધતિ કરો મસ્યો
ઉપાપો, યો રંઘહુયાઝ્યો-દૂરઝ્યે-પારયાઝ્યો જઙ્ગયાઝ્યો હુજંઘરો-વીર-
યાઝ્યો વરેસો-સ્તવંઘહુમ્ આપો ઉર્વઝ્યેસમ્ મારયેધતિ.

તે એ કે અહુરમજ્ઞની સરજેલી સર્વથી સત્યવાદી અશો ચિસ્ત,
તે (યેગમખર જરથુશ્ત્ર)ને બે પગને માટે જોર, બે કાનને માટે
સાંભળવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ, બે ખાજુને માટે અજ, સઘળાં તનની
તંદરોસ્તી, આખાં તનનું સુખ, તથા જોવાની તે શક્તિ કે જે પાણીમાં
રહેનારી કર (નામની) માછલી રાખે છે, તે આપે. (દીન યશત ૬૦ ૭.)

અપીમ્ વંઘ્નહીમ યજ્ઞમધદ.....પૈરશ્વીરામ્ સૂરામ્.

શુરવીરના જેવું પુરતું જોર આપનાર, ખડાદુર, અશીશવંધ (ચઝઢ) ને અમે યાદ કર્યે છીએ. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૧.)

યા વીરપનાંમ સઘોળ્યન્તાંમ ક્રૂષ પ્રથ્વ ક્રાથજયેધતિ.

જે (સદશુણી માણસને) તમામ સોશ્યન્તોની પ્રકાશિત અક્રુલથી મજબૂત કરે છે. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૨.)

નોઈલ માંમ વોરપે યજતાઘોલ્લો અનુસેન્તેમ ક્રૂઘોરચિન્ત; આઘલ માંમ અઘેવો જરથુશ્ત્રો અનુસેન્તેમ અપયેધતિ.

તમામ યજહો મારી મરણ ઉપરાંત મને તોડી શક્યા નથી. પણ જરથુશ્ત્ર એકલો મારી મરણ ઉપરાંત મને પહોંચી શક્યો (એટલે મારી ઉપર ફાવીને, મારો સંપૂર્ણ પરાજય કીધો.) (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૧૯.)

જઈન્તિ માંમ અહુન વધર્ય, અવવત રનધધિષ યથ અરમ ક્તો-મસાઘો; તાપયેધતિ માંમ અષ વહિશ્ત, માંનયેન્ અહે યથ અયોધુસ્તેમ; રએકો મે હ્ય અઘલ્લોઘો જંમલ વઘલ્લો કરેનઘોધતિ, યો માંમ અઘેવો જમયેધતિ, યો રિપતામો જરથુશ્ત્રો.

(અંગ્રેમીનો કહે છે) અહુનવધર્ય^૧ (જે) કત (માપના) જેટલા મ્હોટા પથ્થર જેવું હથ્યાર છે, (તે) ની મારફતે (પેગમખર જરથુશ્ત્ર) મને મારે છે; ધાતુ (ને) પીગળાવી નાંખે તે) ની પેઠે અષ વહિશ્ત (અષેમ વોહૂ)થી^૨ (તે) મને ખાળી નાંખે છે. આ પૃથ્વી ઉપર (મારું) જતું રેહડું, (એ) મારે કાજે (તે પેગમખર જરથુશ્ત્ર) વધારે સાડું કરે છે. માત્ર તેજ સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર મને (આ ભૂમી ઉપર) હઠાવી કાઢી શકે. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૨૦.)

વસથ અહિ ક્ષયમ્ન, તનુયે ખરેનઘલ્લો દાધતે.

તારા શરીરમાં જે ખોરેહ મુકેલું છે તેને લીધે, (તારી) મરણ મુજબ તું સત્તા ધરાવનારી છે. (અશીશવંધ યશત ૬૦ ૨૧.)

યએષાંમય પરો મઘ્યાક અધવિતએધય સપએષિતએધય ગધરિ-નાંમ નામાંમ દાધરે.

જેઓ (ઉંચ જગાઓ) (દુન્યાની) આસપાસની હદ પેઠે તથા ખચાવ પેઠે હોવાને લીધે, માણસોએ (તેમનાં) નામ પહોડો ઠેરવ્યાં.

(જમ્યાદ યશત ૬૦ ૨૨.)

૧. માથવાણીનું અદભૂત બળ અંગ્રે દેખાય છે.

ઉદ્ધેમ કવચેમ ખરેનો મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે; અશ્વ-વંદ્રેમ ઉપરે-
કધરીમ થમનંદ્રઉહન્તેમ વરેયંદ્રઉહન્તેમ.

પુરતી રીતે જય મેળવી આપનાર, વધારે શક્તિથી કાંમ કરનાર,
આરોગ્યતા હેનાર, ઝળકાટવાળાં, અહૂરમજ્જદના પેદા કરેલાં, કયાની
ખોરેહને, અમે યાદ કર્યે છીએ. (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૯.)

યત્ અસ્તિ અમૅપનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ક્ષએતનાંમ.....યોધ અધશ્ચે-
જંદ્રાહો અપવનો.

જે (ખોરેહ) અધિકાર ચલાવનારા અમેશાસ્પંદો, જેઓ અમર
(તથા) અશો (તેમનું) છે. (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૧૫.)

અવિ તંમ અવિ હન્તચધતિ, અવિ તંમ અવિ હાંમ-વજધતે
હુએ રએવાઓ ખરેનંદ્રઉહાઓ, સ્પએતિનિશ વરેમિશ સિસ્પિમ્નો,
નિ-હિદેમ્નો પઓધરિશ વોધધનાઓ.

(હીલમંદ નહી) સફેદ મોજા ઉછાળતી (તથા) તમામ મરકીઓનો
નાશ કરતી, (વોહ્ફકશમાં રહેનારાં) તે (ખોરેહ) તરફ વહે છે, (તથા) તે
(ખોરેહ) તરફ પોતાનો માર્ગ લે છે. (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૧૭.)

હુચધતિ દિમ અસ્પહે અઓજો, હુચધતિ ઉશ્ત્રહે અઓજો,
હુચધતિ વીરહે અઓજો, હુચધતિ કવચેમ ખરેનો, અસ્તિચ અહિ,
અષાઉમ, જરથુશ્ત્ર, અવવત્ કવચેમ ખરેનો, યથ યત્ ધધ અનધસ્યાઓ
દંદ્રહુશ, હકલ ઉસચ ઉસ-ક્રાવયોધલ.

ધોડાનું જોર તે (દૈવિક ખોરેહ મેળવનાર)ને આવે છે, ઉંટનું
જોર (તેને) આવે છે, પહેલવાનનું ખજ (તેને) આવે છે, કેઆની ખોરેહ
(એટલે ચક્રવતિ રાજાનો હબદખો) (તેને) પ્રાપ્ત થાય છે. (વળી) તે
(માણસ)માં હે અષો જરથુશ્ત્ર! કયાની ખોરેહ એટલું ખધું હોય છે,
કે જેથી (તે નર) અત્રે (આ જગતમાં) જરથુશ્ત્રિત હીન કણુલ ન રાખ-
નારાં હેશાનો ઝટ નાશ કરી નાખી શકે. (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૧૮.)

વએનંરેનંમ અહ્યત્ પર દએવ પતયેન્, વએનંરેનંમ મયાઓ ક્રાવો-
ધલ્, વએનંરેનંમ અપર કર્ષયેન્, જધનિશ હુચ મળ્યાકએધખયો,
આઅત્ તાઓ સ્નઓધેન્તિશ ગેરેજનાઓ, હુજો નિવરેજયેન્ દએવ.

(તેની) નજર પડવાથી દૈત્યો તેની આગળથી દૂર ભાગી જતા
હતા. (તેની) નજર પડવાથી (દૈત્યથી ઉત્પન્ન થતી) ખરાખી નષ્ટ

થઈ જતી હતી; (તેની) નજર પરવાથી જીન (દૈત્યના લક્ષણવાળી સ્ત્રી), માણસો આગળથી પાછી હઠી જતી હતી, (અને) વીલાપ કરતાં, શોરબકાર કરતાં, તે (જીનો) (તથા) દૈત્યો છુટકાટ કરવાથી અટકી જતાં હતાં. (જમ્યાદ યશત ૬૦ ૮૦.)

આઅલ તે અએવો અહુનો વધસ્યો, યિમ અપવર્નમ જરથુશ્ત્રેમ ક્ષેપયલ, વી-ઝેરેશ્વન્તમ આખ્તૃધરીમ અપરેમ પ્રઓઘ્ધેહા ક્ષેધતિ, જૉમર ગૂજ અવજલ વીરપે દએવ અયેસન્ય અવહમ્ય.

વળી એમેર પ્રસરેલી માત્ર અહુનવરની યંદગી, જે અષો જર-થુશ્ત્ર (સાહેબ) ગાંધને ભણ્યા, (અને) ત્યાર પછી વધારે ઉચ સ્વરે ગાયનથી (ભણ્યા),^૧ તેથી (તેમણે) સર્વ દૈત્યોને યજ્ઞશનેને નાલાયક (તથા) આરાધનાને નાલાયક (ગણીને), જમીનમાં ઢટાયેલા કીધા.

(જમ્યાદ યશત ૬૦ ૮૧.)

યલ કરેનવાલ...અહૂમ.....વસો-ક્ષેપ્મ.

જ્યારે (તે સોસ્યોશ) (સર્વ) દુન્યાને...પોતાની મરજી મુજબ સત્તા ભોગવતી કરશે.

(જમ્યાદ યશત ૬૦ ૮૬.)

યહમ્ય અહુરો મજ્ઞદાઓ, હવપો નિવએધયલ, આધધિ પધતિ અવ-જસ, અરદ્વી સૂર અનાહિતે, હય અવલખ્યો રતરેખ્યો, અવિ જામ અહુરધાતામ થ્યામ યજ્ઞઓન્તે અઉર્વાઓઘ્હો, અહુરાઓઘ્હો, દંઘહુ-પતયો, પુધ્રાઓઘ્હો, દંઘહુપધતિનામ.

થ્યામ નરચિલ યોધ તખમ જધધ્યાઓન્તે આસુ-અરપીમ ખરે-નંઘહુસ્ય ઉપરતાતો. થ્યામ આધવનો મરેમ્નો, આધવનો ધ્રાયઓનો, મસ્તીમ જધધ્યાઓન્તિ, રપાનમ્ય, વેરેધ્રેમ્ય અહુરધાતમ વનધન્તીમ્ય ઉપરતાતમ.

થ્યામ કધનીનો વધે યએન, ક્ષથ હવાપાઓ જધધ્યાઓન્તે તખમેમ્ય ન્માનો-પધતીમ. થ્યામ, ચરાધતિશ જજનાધતિશ, જધધ્યાઓન્તે હુજમીમ; તમ તા અએધખ્યો ક્યમ્ન, નિસિનવાહિ, અરેદ્વી સૂર અનાહિતે.

જે (અરદ્વીસૂર) ને પુણ્યવંતા અહુરમજ્ઞે જણાવ્યું કે હે નીર્મળ અરદ્વીસૂર! આ તારાઓ આગળથી તું જા, (અને) અહુરમજ્ઞની અજેલી જમીન તરફ તું પહોંચ (એટલે આકાશ ઉપરથી ઉતરીને

પૃથ્વી પર તું જા),^૧ (કે જેથી) ખાહાહર સરહારો, દેશના ધણીઓ (તથા) ખાહશાહના છોકરાઓ તને આરાધશે.

(વળી) ખળવાન નરો તારી પાસેથી ઘોડાની તેજ તથા ખોરેહનું ઉત્કૃષ્ટપણું^૨ માંગશે. (વળી) (અવસ્તાના મન્ત્રો) ભણનારા અથોરનાનો, (તથા) ત્રણ પંથવાળા અથોરનાનો તારી પાસેથી મ્હોટાઇ, ડહાપણ, અહુરમજ્દની પેઠા કીધેલી જય (તથા) ફતેહમંદ સરસાઇ માંગશે.

સારી, આખરૂઠાર (તથા) પરણવાને યોગ્ય કન્યા, તારી પાસેથી ખાહશાહી રહેઠાણ તથા ખળવાન પતિ માંગશે. (વળી) જણુતી, યુવાન સ્ત્રીઓ તારી પાસેથી સહેલાઇથી છોકરાં જણુવાનું માંગશે. એ (સર્વ) હે નીર્મળ અરવીસૂર! તું શક્તિવાન (હોવાથી) તેમને દેશે.

(આવાં ચરત ૬૦ ૮૫-૮૬-૮૭.)

યહિ વ્યાને દએનયાઇ સ્ત્રીચાઇ પેરેથુ-ક્રાકયાઇ, મજ અમવ નિધાતેમ; યહિ પતિ ચિથ્રેમ વીધાતેમ, વીરપાઇશ અવિ કર્પવાં વાઇશ હુપત.

જેનામા (મેહર યજ્ઞમાં), સોહામણી (તથા) પુરતી રીતે પ્રસરેલી (માજદયસ્ત્રી) હીનને માટે ખહોલી (તથા) મજખૂત, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ^૩ હીધેલી (છે). જેના પૂરાવાઓ સકળ (જગતના) સાતે વીલાગો (કેશ્વર) ઉપર પંથરાયલા (છે). (મેહર ચરત ૬૦ ૬૪.)

યિમ જઅંતારેમ સ્તયત, અહુરો મજ્દાઓ અપવ, આસુ-યસ્નેમ ખેરજિ-ગાથ્રેમ. યજત જઅંતા આસુ-યસ્નો ખેરજિ-ગાથ્રો, ખેરજત વય, જઅંતા અહુરોઇ મજ્દાઇ, જઅંતા અમૈષનાંમ રપેન્તનાંમ. હો વાક્ષ ઉસ અવ રઅંચાઓ અખનઓત, અવ પત્રિ ઇમાંમ જાંમ જસત વીજસાત વીરપાઇશ અવિ કર્પવાં વાઇશ હુપત.....ખેરજયત અહુરો મજ્દાઓ, ખેરજયેન્ અમૈષાઓ રપેન્ત.

જે (મેહર યજ્ઞ) ને અષો (કલ્યાણકારી) અહુરમજ્દે ઝડપથી યજ્ઞને ભણનાર (તથા) ઉચ સ્વરે ગાથા ગાનાર જેતી તરીકે ઠેરવ્યો; (અને તે) ઝડપથી યજ્ઞને કરનાર (તથા) ઉચ સ્વરે ગાથા ગાનાર જેતી (મેહર યજ્ઞ) (જે) અહુરમજ્દનો જેતી, (તથા જે) અમેષાશરપંદોનો

૧. આની સાથે આકાશ “ગંગા” તું આ પૃથ્વી ઉપરનું, હિંદુશાસ્ત્રમાં જણાવેલું આગમન સરખાવો. ૨. શ્રેષ્ઠતા. ૩. વીરપ હુમત, વીરપ હુપત, વીરપ હુવરશત ખઓધો-વરશત.

જેતી, (તેણે) માટે અવાજે (અહુરમજ્દને) ઇજાઓ. (વળી) (મેહર યજ્ઞનો) તે (ભણવાનો) અવાજ (આસ્માનના) ઝળકાટ (તારા) સુધી પુગ્યો, આ પૃથ્વીની આસપાસ ફરી વળ્યો (તથા) સકળ (જગતના) સાતે વીલાગ (કેશ્વર) માં ચોમેર ફેલાયો.

જે (મેહરે યજ્ઞ)ના ખુબસુરત શરીરની અહુરમજ્દે સ્તુતી કીધી (તથા) અમેષાસ્પંદોએ વખાણ કરી. (મેહર યશત ૬૦ ૮૯-૯૦.)

યિમ હુરેતારેમચ અધ્વ્યાક્ષિતારેમચ ક્ષદથલ્ અહુરો મજ્દાઓ, વીસ્પયાઓ ક્ષ્વોધશ્ ગએથયાઓ; યો હુરેતચ અધ્વ્યાક્ષિતચ, વીસ્પ-યાઓ ક્ષ્વોધશ્ ગએથયાઓ. યો અનવંઘ્ઙિહુબ્દેમ્નો જએનંઘ્ઙહ નિપાધતિ મજ્દાઓ દામાન્; યો અનવંઘ્ઙિહુબ્દેમ્નો જએનંઘ્ઙહ નિશહુઉર્વધતિ મજ્દાઓ દામાન્.

જે (મેહર યજ્ઞ) ને અહુરમજ્દે સારી ફરતી જગતનો રક્ષક તથા ચોકાશી કરનાર ઠેરવ્યો. જે આખી ફરતી દુન્યાનો રક્ષક તથા ચોકાશી કરનાર (છે.) જે (મેહર યજ્ઞ) ઉંઘ્યા વિના, જાગૃતપણે અહુરમજ્દની પેદાએશોનો ખચાવ કરે છે. (મેહર યશત ૬૦ ૧૦૩.)

નોધલ મધીમ ગએથીમ સતે મસ્થાઓ હુચ્ચતે આસ્નો અતુશ, યથ મિથ્રેમચિલ્ મધન્યઓમ હુચ્ચતે આસ્નસચિલ્ અતુશ.

જેમ અંતર (જાતી) ઉઠાપણ મીનો મેહર યજ્ઞને પહેંચે છે, (એટલે તે માટે પુરતી છે,) (તેમ) અંતર ઉઠાપણ સો ઘણું વધુ (હોવા છતાં), જડ માણસને પહેંચી શકતું નથી (એટલે તેને માટે ખસ નથી.) (મેહર યશત ૬૦ ૧૦૭.)

કહ્માધ રએશચ અરેનસચ, કહ્માધ તન્વો દ્રવતાતેમ અજૈમ બક્ષાનિ, ક્ષયમ્નો; કહ્માધ ઇશ્તીમ પોઉરશ્-આધ્રામ અજૈમ બક્ષાનિ ક્ષયમ્નો કહ્માધ આસ્તાંમચિલ્ ક્ષજમ્ન્તીમ, ઊસ પર ઔરેજ્યેનિ.

હું જે સત્તા ભોગવનાર, (તે) કોણને ઝળકાટ, ખોરેહ (તથા) તનની શક્તિ (તંદરોસ્તી) હઉં? હું (જે) સત્તાવાળો, (તે) કોણને પુરતાં સુખવાળું ધન (અથવા ઘર) હઉં? કોણને અન્તરની અફલવાળાં સન્તાનો હું આપું? (મેહર યશત ૬૦ ૧૦૮.)

મધન્યવસાઓ વજંતિ, મધન્યવસાઓ પતંતિ, કંમરેધે પધતિ દએવનાંમ.

(મેહેર ચજ્જના કામઠાંમાંથી નીકળતા તીરો) મીનોષ (એટલે આકાશી) જગ્યામાંથી પસાર થાય છે (તથા) આકાશી જગ્યામાંથી (નીસરીને) દેત્યોનાં માથાંઓ ઉપર પડે છે. (મેહેર ચશ્ત ૬૦ ૧૨૮.)

તેમંદ્રહાધ જઘાઉરૂમ અધઅયમ્નમ.

(મેહેર ચજ્જ) અંધકાર (તમે ગુણ) માં ચોકશી રાખનાર (તથા) કોઇથી ન ઠગાય એવો (છે). (મેહેર ચશ્ત ૬૦ ૧૪૧.)

આઅલ યલ આપો ઉજખરેન્તે સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, જરથાંદ્રહુલ હુય વૉઉરૂ-કષાલ ખરેનસય યલ મજ્જદ્ધાતેમ. આઅલ ક્રપ્તસેન્તિ ઉધાઅો અપાઅોનાંમ ક્રવષયો, પઅોધરીશ પૉઉરૂ-સતાઅો, પઅોધરીશ પૉઉરૂ-હુજંદ્રરાઅો, પઅોધરીશ પૉઉરૂ-અએવનો.

જ્યારે (ફરોહરો) વૉઉરૂ-કશ દર્યામાંથી પાણીઓને તથા અહુર-મજ્જના સરજેલાં (ધરાની) ખોરેહને ઉપર લાવે છે ત્યારે, સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! અપો (લોકો) નાં ખળવંત ફરોહરો, પુષ્કળ (તથા) ઘણાં સેંકડો, પુષ્કળ (તથા) ઘણાં હજારો, પુષ્કળ (તથા) ઘણાં દશ હજારની સંખ્યામાં આગળ જાય છે. (ક્રવદીન ચશ્ત ૬૦ ૬૫.)

ગાંમય અર્ષમય ઉર્ષમય, ઉર્ષખયાય સ્તઅર્ષમ ક્ષત્રમય, વીરપય વૉહુ મજ્જદ્ધાત અપચિથ્ર.

(અપો જરથુશ્ત્ર) ગાય દોરને, અપોધને, દીનના મન્ત્રને, ધર્મના મન્ત્રો તરફ શરણુગતિને, (ગુસ્તાસ્પ દેશપતિની) રાજસત્તા (તથા) અહુર-મજ્જની પેઢા કીધેલી અપોધના ખીજની સકુળ આશીષોને, સર્વથી પ્રથમ પસંદ કરનારો (તથા) સર્વથી આદિ (તેની ઉપર) પ્રેમ રાખનારો (હતો.)

(ક્રવદીન ચશ્ત ૬૦ ૮૮.)

જરથુશ્ત્રેમ વીરપહે અંદ્રહુઉશ અસ્તવતો અહૂમય રતૂમય પઅોધરીમય ત્કઅર્ષમ યજમધદે; હાતાંમ હુધાસ્તેમમ, હાતાંમ હુક્ષત્રો-તેમમ, હાતાંમ રઅવસ્તેમમ, હાતાંમ ખરેનંદ્રહુસ્તેમમ, હાતાંમ યેસન્થોતેમમ, હાતાંમ વહુમ્યોતેમમ, હાતાંમ ક્ષનઅોથ્વોતેમમ, હાતાંમ ક્રસસ્તોતેમમ.

(અપો જરથુશ્ત્ર) (સર્વ) હસ્તિવાળા માણસોમાં સર્વથી વધુ ઉત્તમ જ્ઞાની, હસ્તિવાળાઓમાં સર્વથી અધિક સારી સત્તા ભોગવનારા, વિઘ-માનોમાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ પ્રતાપવાળા, વિઘમાનોમાં સઘળાથી શ્રેષ્ઠ ખોરેહ-

વાળા, હસ્તિવાળાઓમાં આરાધનાને લાયક, હસ્તિવાળાઓમાં સર્વથી અધિક માનને પાત્ર, હસ્તિવાળાઓમાં સર્વથી વધુ રીઝવવાને યોગ્ય (તથા) વિઘ્નમાનોમાં કીર્તિને સર્વથી વધુ લાયક છે.

(ક્રવદીન ચરિત્ર ૬૦ ૧૫૨.)

હવે મીજદેમ મવએદેમ ક્રદદાથા દએનાયો મજદા અહુરા અહયા હવો ને દાઇદી અહમાઇયા અહુયે મનખ્યાઇયા તલ અહયા યા તલ ઉપા જમ્યામા તવયા સરેમ અષખ્યાય વીરપાઇ યવે.

હે અહુરમજદા! ધાર્મિક ભક્તોમાંથી મારા જેવાને જે બદલો તે આપ્યો છે, (તેટલો બદલો) આ (અને) મીનાઇ દુન્યાને માટે અમને તુ કે, કે તેને લીધે સદા તારી તથા અષોઇની સરહારીને અમે પામ્યે.

(યજ્જને હા ૭, ૬૦ ૨૪-૨૫)

વસો ક્ષત્રો ખ્યાલ અપવ.

અષો (માણસ) પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ્ય કરનારો? (સ્વતંત્ર) થાય.

(યજ્જને હા ૮, ૬૦ ૬.)

ઇમંમ થ્વાંમ પુખ્ધંમ યાનંમ હુઆંમ જઇધેમિ દરઆપ યથ અષો અમવાઓ ધાંદેધો ક્રખ્શતાને જંમાં પઇતિ લખએષો તઉરવાઓ દુજંમ વનો.

અએ દર્દને પાછળ નાખનાર હોમ! તારેથી પાંચમે વર (હું) આ માંગુ છું કે, આ ભૂમો ઉપર વિજયી, યુદ્ધમાં જીતનાર, તૃપ્ત થયેલો, દુષ્ટતાને તોડનાર તથા જીઠાઇને મારનાર પેઠે હું ફરું.

(યજ્જને હા ૯ ૬૦ ૨૦.)

ઉશત-તે યો ખા અઓજંદ્રહ વસો-ક્ષત્રો અહિ હુઆંમ.

હે હોમ! તને મોટાઇ (હોજો)! (તુ) જે પોતાની શક્તિથી પોતાની ખુશી પ્રમાણે (સ્વતંત્રપણે) રાજ્ય કરનાર છે.

(યજ્જને હા ૯ ૬૦ ૨૫.)

૧. મહાન જરથોશિત સન્તો અને આબીદોને ભક્તિના કૃણ લેખે જે જે બદલાઓ મળ્યા, તે વર્ણવવાતું અત્રે એક કારણ મળે છે. ૨. માનવી સાધારણ રીતે આ ગુણ મેળવવાને રાજ્યદારી લઘત કરે છે, પણ ઈન્દ્રિયજીત બનવા અને મનકામનાઓને હરાવીને, ખરૂં સ્વરાજ્ય એટલે આત્માને ઉદ્ધાર કરવા માટે યુદ્ધ મચાવવા, કદાપીજ રાજ થાય છે.

મનુષ્યાણાં સહસ્રેષુ કશ્ચિદતતિ સિદ્ધયે ।

યતતામપિ સિદ્ધાનાં કશ્ચિન્માં વેતિ તત્ત્વતઃ ॥

(ભગવદ ગીતા ૭-૩)

‘વૌહ ક્ષત્રેભ વધરીમ બાગેમ અધબી-બધરિશ્તેમ .

સારી સ્વતાંત્ર સત્તા સર્વથી વધુ સહાયક દોષત (છે.)

(યજ્ઞશ્ને હા ૧૫, ૬૦ ૨.)

યૂજ્ઞેમ અએધબ્યો અહુરા અઓગો દાતા અષા ક્ષત્રેમયા અવત્ વૌહ મનંદ્રહા યા હુષેધતીશ રામાંમયા દાત .

(જરથુશ્ત્ર કેહ છે) હે અહુરમજ્દ (તથા) અષ! તમે તેમને (એટલે મારા મહદગારોને) પ્રબળતા તથા સત્તા આપો, કે જેથી પવીત્ર વિચારની મારફતે (તેઓ) (જગતનાં પ્રાણીઓને) સુખ દે.

(યજ્ઞશ્ને હા ૨૯, ૬૦ ૧૦.)

અહ્યાધયા ક્ષત્રા જસત્ મનંદ્રહા વૌહ અષાયા, અત્ કુહુરૌપેમ ઉતયુધતીશ દદાત્ આર્મધતિશ આન્મા; અએષાંમ તોધ આ અંદ્રહત્, યથા અયંદ્રહા આદાનાધશ પૌઉર્યો.

બળવંત આર્મધતિ પ્રભાવથી, શુદ્ધ ચિત્તથી, તથા અષોધથી તે (સ્પેનામીનો) ની મદદે ગઇ, તથા (તેનાં) શરીરને બળ દીધું, તે તને થયું, જ્યારે તુ પ્રથમ સૃષ્ટિ સાથે આવ્યો. (યજ્ઞશ્ને હા ૩૦, ૬૦ ૭.)

યદા અપેમ જવીમ અંદ્રહૈન્ મજ્દાઓસયા અહુરાઓદ્રહો, અષિયા આર્મધતી વહિશ્તા ઇષસા મનંદ્રહા, મધબ્યો ક્ષત્રેમ અઓ-જેગહવત્, યેહ્યા વૈરેદા વનઓમા દુજેમ .

જ્યારે મજ્દ તથા (તેના તાબેના) સરહારો પુરતી રીતે અનુગ્રહી હોય, (ત્યારે) અષોધ, નષ્ટતા તથા સર્વથી પવીત્ર મનશનીની મારફતે, મારે સાડું બળવાન સત્તા હું માંચું છું, જેની કુમકથી દરૂજ (એટલે દુષ્ટતા) ને અમે છિન્નસિન્ન કર્યો. (યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૪.)

મજ્દાઓ દદાત્ અહુરો હઉર્વિતો અમૈરેતાતસયા, બૃરોધશ આ અષબ્યાયા આપધથ્યાત્ ક્ષત્રહ્યા સરો, વંદ્રહેઉશ વજ્દરે મનંદ્રહો, યે હોધ મધન્યૂ બ્યઓધનાધશ્યા ઉર્વથિા.

જે માનવી (પોતાના) વિચારથી તથા કાર્યોથી તે (અહુરમ-જ્દ) નો મીત્ર (બને છે), (તેને) અહુરમજ્દ પોતાની સત્તાથી તંદરોસ્તી, અને અમરપણું દેશે, (તથા) સંપત્તિની, અષોધની (તથા) સત્તાની સરહારી (તથા) ભલાં મનનો આનંદ અર્પશે. (યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૨૧.)

અત્ તોઇ મજ્જદા તેમ મધન્યૂમ અપઝ્ઝાક્ષયન્તાઝ્ઝો સરેઘયાઝ્ઝો
ખાથ્રા મઝેથા મયા વહિશ્તા ખરેત્ત મનંઘહા અયાઝ્ઝો અરોઇ હાકુ-
રેન્નમ યયાઝ્ઝો હુચિન્તે ઉર્વાના.

અહુરમજ્દ તથા બેહમન તથા અપ જ્ઞેરનો વધારો કરે છે. તેઓ
માણુસોનાં કાર્યોના પ્રમાણમાં તેમને આનંદ દેશે. ભલા બેહમનની
સાથે અહુરમજ્દ તે સુખ આપે છે; તે બન્ને શક્તિઓનાં રવાનો?
એકતાન^૧ હોવાથી, તેઓ પૂર્ણ ખુબીથી ભેગાં કાર્ય કરે છે.

(યજ્જને હા ૩૩, ૬૦ ૯.)

યા બ્યઝ્ઝાથના યા વચંઘહા યા યરના અઝેરેતાતેમ અષેમયા
તઝેઘંબેયા દાઝ્ઝાઘહા મજ્જદા ક્ષત્રેમયા હુઉર્વિતાતો અઝ્ઝંપાંમ તોઇ
અહુરો ઝેહ્મા પોઉરૈત્તમાઘશ દસ્તે.

જે કાર્ય, જે વચન, તથા જે ભક્તિને લીધે અમને અમરપણું,
અષોઇ, સત્તા તથા આનંદ પ્રાપ્ત થાય છે તે, હે અહુરમજ્દ! સર્વથી
આદિ તને હું અર્પણ કરું છું.

(યજ્જને હા ૩૪, ૬૦ ૧.)

ઉતયૂઘતી તેવીષી તાઘશ.

એઓ (નમ્રતા અને ચિત્ત શુદ્ધિ)ને અંગે જ્ઞેર તથા શક્તિ (છે).^૨

(યજ્જને હા ૩૪, ૬૦ ૧૧.)

વસે-ક્ષયાંસ મજ્જદાઝ્ઝો દાયાત્ અહુરો ઉતયૂઘતી તેવીષી.

પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ્ય કરનાર હોરમજ્દ (પરોપકારી
માણુસને) તંદરોસ્તી તથા કૌવત બંધે.

(યજ્જને હા ૪૩, ૬૦ ૧.)

થ્વહ્યા ગરેમા આથ્રો અષા-અઝ્ઝાજંઘહો હ્યત્ મોઇ વંઘહેઉશ
હુજે જિમત્ત મનંઘહો.

અષોઇનું બળ રાખનારા તરફ, આતશના પ્રતાપથી, શુદ્ધ ચિત્તનું
બળ મને મળે.

(યજ્જને હા ૪૩, ૬૦ ૪.)

અત્ આ થ્વહ્યાઇ આથ્રે, રાતાંમ નેમંઘહો અપહ્યા મા યવત
ઇસાઇ મન્યાઇ.

(જ્યાં સુધી) મારામાં જ્ઞેર રહેશે (ત્યાં સુધી), (હે અહુરમજ્દ!)

તારા આત્મને માટે નમનની (તથા) અપોધની ભેટને જરૂર હું કીમતી લેખીશ (અથવા માનવી જોઈશ.) (યજ્ઞને હા ૪૩, ૬૦ ૯.)

મજ્જદાઓ ક્ષત્રા વૈરેજેન્યાઓ દયાલુ અહુરે, પસૂશ વીરંગ અઘ્નાકુંગ્ર દ્વંધાધ આ, વંઘહેઉશ અપા હુઓજશવાલ આ મનંઘહે.

અમારા માણસો તથા ગાય-ઢોરને આખાહ કરવા સારું, (અમારાં) ભલાં મનનાં સારાં રહાપણને લીધે (તથા) અપોધને અંગે, અહુરમજ્ઞહ (પોતાની) સત્તાથી અમને (સંપૂર્ણ) ખળ હે! (યજ્ઞને હા ૪૫, ૬૦ ૯.)

દાંન હુઉર્વાતા અમૈરતાતા. મજ્જદાઓ ક્ષત્રા આમંધતી અહુરે.

અહુરમજ્ઞહ, સુખ તથા અમરપણું તથા શક્તિ અને સંપૂર્ણ મનશની (ચિત્ત શુદ્ધિ) હે છે. (યજ્ઞને હા ૪૭, ૬૦ ૧.)

હા-ને ઉતયૂધતીમ દાલ તંવીધીમ વંઘહેઉશ મનંઘહે. ઔરેખ્યે.

પવીત્ર ઘાનતની ઇચ્છામાં તે (ગાય-ઢોર) આપણને ખળ (તથા) જોર બક્ષે છે. (યજ્ઞને હા ૪૮, ૬૦ ૬.)

કલ અપવા મજ્જદા વૈંગહલ દ્રેગવન્તેમ.

શું અપો માણસ, હે અહુરમજ્ઞહ! કુપ્ત માનવીની ઉપર ફાવશે? (યજ્ઞને હા ૪૮, ૬૦ ૨.)

આરોધ-૨૭ કમા મજ્જદા અપા અહુરા હિલ યૂમાકાધ માંધ્રાને વઔરાજથા, અધળી-દૈરેશતા આવીળ્યા અવઘહે, જસ્તાધશતા યા-નાઓ ખાધે દાયાલ.

હે અહુરમજ્ઞહ! તારી હીનનો મન્ત્ર પ્રગટ કરનારને, (તારી) મજ્જુત તથા જાહેર સહાય હઈને, પુરતી રીતે તું જરૂર ખુશી કર, કે જેથી (તે નર) પુર્ણ ખળથી અમને સુખ આપે. (યજ્ઞને હા ૫૦, ૬૦ ૫.)

અલ વે રતઓતા અઓજાધ મજ્જદા આઓઘહાયા, યવલ અપા તવાયા ઇસાધયા.

હે અહુરમજ્ઞહ! જ્યાં સુધી અપોધથી હું શક્તિ ધરાવું છું, તથા ખળ રાખું છું ત્યાં સુધી, જેમ પ્રથમથી હું થતો આવેલો છું તેમ,

૧. આપણાં ગાય-ઢોર નીદોષતામાં વૃદ્ધિ અને ખળ દેનાર છે. તેમનો પ્રાણધાન કરવાથી આપણાં જ જગતનાં થોડાંક ખરાં મીત્રો અને દીલસોજો કમી થાય છે.

તારી કીર્તી ગાનાર પેઠે હું પ્રજ્યાત થઇશ. (યજ્ઞશ્ને હા ૫૦, ૬૦ ૧૧.)

વૉહુ ક્ષયેમ વધરીમ બાગેમ અધબી-અધરિશ્તેમ.

સારી સત્તા (જે) પસંદ કરવા જોગ તથા સર્વથી વધુ મહદ આપનારી હોણત (છે.) (યજ્ઞશ્ને હા ૫૧, ૬૦ ૧.)

યે દાથએધબ્યો અરશ-રત્નમ ક્ષયાંસ અધિવાઓ ચિસ્તા.

જે (નર) શક્તિવાળો (તથા) નીતિમાન (હોવાથી), અષો સર-દારને ધનસાપ્તી નીયમાનુસાર, માનની નજરે જીવે છે.

(યજ્ઞશ્ને હા ૫૧, ૬૦ ૫.)

દાધદી-મેધ.....સ્પેનિશ્તા મધન્યૂ મજ્જદા તેવીષી.

હે સર્વથી વધુ સંપત્તિ દેનાર અદ્રબ્ય અહુરમજ્જદ! (તુ) મને શક્તિ.....દે. (યજ્ઞશ્ને હા ૫૧, ૬૦ ૭.)

તાંમ ચિસ્તિમ દે-જામાસ્પો હવો-ગવો ઇશ્તોમશ્ત અરેનાઓ અષા વરેન્તે, તલ્લ ક્ષયેમ મનંઘ્રહો વંઘ્રહોઉશ્ત વીદા.

હજુબ ખાનદાનનો જામાસ્પ હકીમ પોતાની ઇચ્છાનુસાર (સંપૂર્ણ) હહાપણુ તથા જ્યાતિ, અષોધથી (મેળવેલી) સત્તા તથા પવીત્ર ધાન-તની પ્રાપ્તિ ઇચ્છે છે. (યજ્ઞશ્ને હા ૫૧, ૬૦ ૧૮.)

દ્યેના અષેમ સ્પેન્વલ્લે, વૉહુ ક્ષયેમ મનંઘ્રહો, મજ્જદાઓ દદાલ્લ અહુરે, તેમ વંઘ્રહોહીમ યાસા અપીમ.

(તેની) ધાર્મિક વૃત્તિને અંગે અહુરમજ્જદ (તેને) આનંદમય અષોધ, (તથા તેની) પવીત્ર ધાનતને અંગે સત્તા આપે છે. એ ભલી આશીર્વાદ (અહુરમજ્જદ સોડેથી) હું માંગું છું. (યજ્ઞશ્ને હા ૫૧, ૬૦ ૨૧.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણી.

યદ્યદાચરતિ શ્રેષ્ઠસ્તત્તદેવેતરો જનઃ ।
સ યત્પ્રમાણં કુરુતે લોકસ્તદનુવર્તતે ॥
ન મે પાર્થાસ્તિ કર્તવ્યં ત્રિષુ લોકેષુ કિંચન ।
નાનવાસમવાસવ્યં વર્તેત્તદ્દેવ ચ કર્મણિ ॥
યદિ હ્યહં ન વર્તેયં જાતુ કર્મણ્યતંદ્રિતઃ ।
મમ વર્ત્માનુવર્તન્તે મનુષ્યાઃ પાર્થ સર્વશઃ ॥

(ભગવદ ગીતા ૩, ૨૨-૨૩.)

જેવી રીતે મોટા (બળવાન) માનવીઓ વર્તે છે, તેજ પ્રમાણુ ધરીને સાધારણ મનુષ્યો વર્તન કરે છે. હે પાર્થ! મને (શ્રી કૃષ્ણને) ત્રણ હોકામાં એકકે કતવ્ય નથી. વળી એવું કાંઈ ન મેળવેલું નથી, જે કર્મ કરવે મને પ્રાપ્ત થાય. જો હું અથાગ શ્રમ લઈ કર્મમાં પ્રવર્તન થાવું તો, મારાં વર્તનને માનવીઓ અનુસરે.

યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતિ ભારત ।
અભ્યુત્થાનમધર્મસ્ય તદાઽઽત્માનં સૃજામ્યહમ્ ॥
પરિત્રાણાય સાધૂનાં વિનાશાય ચ દુષ્કૃતામ્ ।
ધર્મસંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે ॥
યે યથા માં પ્રપદ્યન્તે તાંસ્તથૈવ ભજામ્યહમ્ ।
મમ વર્ત્માનુવર્તન્તે મનુષ્યાઃ પાર્થ સર્વશઃ ॥
કાંક્ષન્તઃ કર્મણા સિદ્ધિં યજન્તે ઇહ દેવતાઃ ।
ક્ષિપ્રં હિ માનુષે લોકે સિદ્ધિર્ભવતિ કર્મજા ॥

(ભગવદ ગીતા ૪, ૭, ૮-૧૧, ૧૨.)

જ્યારે જ્યારે ધર્મ મંદ પડે છે, હે પરંતપ! ત્યારે અધર્મના નાશને કાળે હું (શ્રી કૃષ્ણ) જન્મ લઉં છું, જેથી સાધુઓ અને આખીદોનો ઉદ્ધાર થાય અને દુષ્ટોનો નાશ થાય. ધર્મ સ્થાપન કરવા

કાજે યુગે યુગે હું જન્મું છું. મને જેમ જેઓ લાગે, તેમ તે મને હું ફેળદારી બનું છું. મારાં વર્તન પ્રમાણે સર્વે વર્તે છે. જેઓ કર્મની સિદ્ધિ અને સંપૂર્ણતા ઇચ્છે છે અને તેને માટે દેવતા (યજ્ઞદેવ)ને પૂજે છે, તેમને આ મનુષ્ય લોકમાં કર્મ (અને ધર્મક્રિયા) મારફતે ઔ સિદ્ધિ (અને પુરહાદ) મળે છે.

ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्वस्था मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः ।

जघन्यगुणवृत्तिस्था अधो गच्छन्ति तामसाः ॥

(ભગવદ ગીતા ૧૪-૧૮.)

સાત્ત્વિકો ઉચ્ચ જાય છે, રાજસી મધ્યમાં રહે છે, અને તિય ગુણુ-વૃત્તિના તામસો નિચે પડે છે.

Patience and gentleness is power. (Leigh Hunt.)

The desire of power in excess caused the angels to fall. (Bacon.)

The highest power may be lost by misrule. (Syms.)

It is godlike to have power, but not to kill.

(Beaumont and Fletcher.)

I know of nothing sublime, which is not some modification of power. (Burke.)

Even in war, moral power is to physical, as three parts out of four. (Napoleon I.)

All violence, all that is dreary and repels, is not power, but the absence of power. (Emerson.)

It is not possible to found a lasting power upon injustice, perjury and treachery. (Demosthenes.)

Power acquired by guilt was never used for a good purpose. (Tacitus.)

Concentration is the secret of strength in politics,

૧. ઇચ્છિત સુખ, શક્તિ અને જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ.

in war, in trade, in short, in all management of human affairs. (Emerson.)

To have what we want is riches, but to do without it¹ is power. (George MacDonald.)

Power obeys reality and not appearances; power is according to quality and not quantity. (Emerson.)

As thou directest the power, harm or advantage will follow, and the torrent that swept the valley may be led to turn a mill. (Tupper.)

The greater a man is in power above others, the more he ought to excel them in virtue. None ought to govern, who is not better than the governed. (Publius Syrus.)

Power is so characteristically calm, that calmness in itself has the aspect of power, and forbearance implies strength. The orator who is known to have at his command all the weapons of invective is most formidable, when most courteous. (Bulwer-Lytton.)

The weakest living creature, by concentrating his powers on a single object, can accomplish something; the strongest by dispersing his over many, may fail to accomplish anything. (Carlyle.)

I will tell you where there is power: where the dew lies upon the hills, and the rain has moistened the roots of the various plants; where the sunshine pours steadily; where the brook runs bubbling along, there is a beneficent power. (Chapin.)

It is not the weariness of mortality, but the strength of eternity, which we have to recognize in

1. Here is the might of renunciation vividly portrayed.

all mighty things; and that is just what we now never recognize, but think that we are to do great things by help of iron bars and perspiration. Alas! we shall do nothing that way, but lose some pounds of our own weight. (Ruskin.)

Little he loved, but power¹ the most of all,
And that he seemed to scorn, as one who
knew
By what *foul* paths men choose to crawl
thereto. (J. R. Lowell.)

Power¹, like a desolating pestilence,
Pollutes whate'er it touches. (Shelley.)
Not for a moment can man idle sit,
But from him good or evil forces flit.

(Jalaludin Rumi.)

Dominion is a breeze that changes, and power is
a lightning that deceives. (Maqamat of Hariri, Chap. 21.)

عدل و انصاف داده نه کفرودین آنچه در حفظ ملک در کار است
عدل بی دین نظام عالم را بهتر از ظلم شاه دیندار است — جای

Be aware that justice and equity and not unbelief
nor religion,
Are needed for the maintenance of the kingdom.
Justice without religion is for the next world
Better than tyranny of a religious shah.

(Jami.)

For thine is the power and the glory for ever.

(Sermon on the Mount, Matthew, 6-13.)

And Jesus came and spake unto them, saying,
All power is given unto Me in heaven and in earth.
Go ye therefore, and teach all nations Teaching

1. This refers to impure power.

them to observe all things whatsoever I have commanded you: and lo, I am with you always, even unto the end of the world. Amen. (Matthew, 28, 18-20.)

ભલું મન.

કો માંમ રતવાલ કો યજઘતે, હુઓમવધતિખ્યો ગઓમવધતિખ્યો યઓજ્ઞદાતાખ્યો પધરિઅંદ્રહરશતાખ્યો; કહ્માધ અજ્ઞમ ઉપંદ્રહુચ્યેનિ હુચ-મનાધ્ય અન-મનાધ્ય કારંદ્રહાધ હુઓમનંદ્રહાધ્ય.

(અરહવીસુર પુકારે છે કે) કોણ મને વખાણશે? કોણ (મને) પવીત્ર કીધેલી (તથા) ખરાખર ગાળેલી હોમ સાથની (તથા) જીવામ^૧ સાથની ભેટથી ભજશે? (મારી ઉપર) ચિત્ત ચોટાડનાર, (મને) અર્પણ થયેલા, (મને) ભેટ આપનાર તથા શુદ્ધ ચિત્તવાળા કયા (માનવી) ને હું વળગી^૨ રહીશ? (આવાં ચરત ૬૦ ૮.)

દજ્ઞદિ અહ્માકંમ તલ આયપ્તમ, યસે-શ્વા યસામહિ સૂર, ઉર્વ-ધતિ દાતનામ સ્તવંદ્રહામ.

યથ વઓમ હુમનંદ્રહો ક્રમનંદ્રહસ્ય ઉર્વાજ્ઞમ્ન હુઓમનંદ્ર-હુમ્ન, વનામ વીરપે હમરેથે. યથ વઓમ હુમનંદ્રહો ક્રમનંદ્રહસ્ય ઉર્વા-જ્ઞમ્ન હુઓમનંદ્રહુમ્ન, વનામ વીરપે દુશમધન્યશ. યથ વઓમ હુમનં-દ્રહો ક્રમનંદ્રહસ્ય ઉર્વાજ્ઞમ્ન હુઓમનંદ્રહુમ્ન, વનામ વીરપાઓ હમએષાઓ તઉર્વયમ દએવનામ મખ્યાનામચ, યાશ્વામ પધરિકનામચ, સાધામ કઓયામ કરકૂનામચ.

(અમે તને) અર્પેલી ખંદગીઓ મુજબ, અમે શુરા (મહેર યજ્ઞ) (નીચે જણાવેલી ધરણ) જે તારેથી અમે માંગ્યે છીએ, તે ધરણ અમને તુ દે, જેથી અમે શુદ્ધ ચિત્તવાળા, મીત્રતાવાળા વિચારના, આનંદમય તથા ઉત્તમ વિચારના (હોવાથી), સર્વ વેરીઓને હણ્યે.^૩ જેથી અમે નેક મનશનીવાળા, મીત્રતાધના વિચારના, આનંદમય તથા સદ્ વિચારના (હોવાથી) સઘળા શત્રુઓને માર્યે; જેથી અમે નેક

મનશનીવાળા, મીત્રતાઇના વિચારના, આનંદમય, તથા સદા વિચારના (હોવાથી), હૈત્યોની, (દુષ્ટ) માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમ કરનારાઓની, કીકોની તથા કરપોની સઘળી દુષ્ટતાને છેલ્લે.

(મહેર ચરિત ૬૦ ૩૩-૩૪.)

ક્રસ્તુયે હુમતોમુખ્યસ્થા, હુખ્તોમુખ્યસ્થા, હુવરશ્તોમુખ્યસ્થા, માંધવો-
મુખ્યસ્થા, વખેવોમુખ્યસ્થા, વરશ્તવોમુખ્યસ્થા. અમુખિગમ્યસ્થા દમથે
વીરપા હુમતાયા હુખ્તાયા હુવરશ્તાયા; પમતિરિચ્યા દમથે વીરપા
દુશ્મતાયા દુશ્મખ્તાયા દુશ્મવરશ્તાયા.

(તમામ) પવીત્ર વિચાર, પવીત્ર વાણી, તથા પવીત્ર કરણીને
(મારી) મનશની, ગવશની તથા કુનશનીથી હું વખાણું છું. સઘળા
પવીત્ર વિચારો, પવીત્ર શબ્દો તથા પવીત્ર કાર્યોને હું ગૃહણ કરું છું.
સઘળા દુષ્ટ વિચારો, દુષ્ટ વચનો, તથા દુષ્ટ કાર્યોને હું ત્યજું છું.

(યજ્ઞશ્ને હા ૧૧, ૬૦ ૧૭.)

વૌહુયા મનો યજ્ઞમધદે.

લક્ષાં મનને અમે વખાણીએ છીએ.

(યજ્ઞશ્ને હા ૩૭, ૬૦ ૫.)

મનો વૌહુ ઉરનસ્યા અપાઓનાંમ યજ્ઞમધદે.

લક્ષાં મનને તથા અષો (લોકો)ના રવાંનોને અમે યાદ કર્યે છીએ.

(યજ્ઞશ્ને હા ૪૨ ૬૦ ૪.)

આય મનો મત આય યજ્ઞમધદે.

મનમાં જે કાંઈ (નેક) વમાસ્થું હોય, તેને અમે યાદ કર્યે છીએ.

(વીરપરદ ૬૦ ૪, ૬૦ ૧.)

આઅભ દીશ આવએધયમહિ અમંષએમુખ્યો સપેન્તએમુખ્યો
હુક્ષત્રએમુખ્યો હુધાઓમુખ્યો યવએજિમુખ્યો યવએસુમુખ્યો યોમ વૌહુ યોમ
વૌહુનાંમ દાતારો યોમ વંદ્રહુઉશ આ મનંદ્રહો બ્યેમન્તિ યોમ વંદ્રહુ-
ઉશ આ-જિ આ મનંદ્રહો બ્યેમન્તિ યોમ અમંષાઓ સપેન્ત હુક્ષત્ર
હુધાઓમુખ્યો અધાભ માત અધાભ જૂત હુય વંદ્રહુઓભ મનંદ્રહુભ.

સારી સત્તાવાળા, સારાં જ્ઞાનવાળા, સદા જીવનારા (તથા) સર્વજ્ઞ
લાલ કરનારા અમેષાસ્પદો, જેઓ લક્ષા (છે), (તથા) જેઓ શ્રેષ્ઠતાના
આપનારા (છે), (તથા) જે (અમેષાસ્પદો) લક્ષાં મનની અંદર વાસો
કરે છે, (તથા) જેઓ લક્ષાં મન ઉપર જરૂર માલિકી અને સત્તા ભોગવે છે,

(તેમને) (ઉપર જણાવેલી) આ (ભેટા) અમે અર્પણ કુથે' છીએ.
(વળી) જે (અમેપાસ્પંદો) અમર (તથા) જગતની આખાદી કરનારા,
સારી ખાદશાહી ભોગવનારા (તથા) સુજ (છે), કારણ કે (તેઓ) લલાં
મનમાંથી ઉત્પન્ન થએલા તથા સરજેલા (છે). (વીરપરદ કં ૧૧, ૬૦ ૧૨.)

દામાંન્ મનસ્-પચ્ચામ્સ્ય અષવનો યજ્ઞમધદ્.

અષો સૃષ્ટિ (કે જે) વિચાર શક્તિમાં સર્વથી પ્રથમ પદવીની (તે)
ને અમે વખાણ્યે છીએ. (વીરપરદ કં ૧૯, ૬૦ ૧.)

અહ્યા યાસા ન્મંઘહા

ઉશ્તાનજસ્તો રદ્દેદ્રહ્યા

મન્યેઉશ મજ્ઞદાઓ પોઉરવીમ

સ્પંતહ્યા અષા વીરપંગ્ શ્યઓથના

વંઘહેઉશ ખત્રમ મનંઘહે યા

દ્નેવીષા ગેઉશ્યા ઉર્વાન્મં.

નમ્રતાથી હાથ ડિયા કરીને, સર્વથી આદિ, અદ્રવ્ય તથા આખાદી
કરનાર અહુરમજ્દનાં સર્વ લલાં કાર્યોને તથા લલાં મનની અક્રલને,
આ ખુશાલીમાં હું માંગું છું, કે જેથી જગતના આત્માને હું ખુશી
કરું (રીઝવું). (ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞને હા ૨૮, ૬૦ ૧.)

યે વાઓ મજ્ઞદા અહુરો

પમરિ-જસાધ વોહ્ મનંઘહા

ઓ મહાજ્ઞાની સાહેબ! લલા મનથી હું તારી સમીપ પહોંચું.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞને હા ૨૮, ૬૦ ૨.)

યે વાઓ અષા ઉક્યાની

મનસ્યા વોહ્ અપઓઉવીમ

મજ્ઞદામ્યા અહુરેમ.

જેની પૂર્વે ખીજે કોઈ નહિ, એવા (અપૂર્વ) અહુરમજ્દને તથા
હું અષ અને વોહુમન! તમને હું કીર્તિનાં ગાયણુ ગાવું.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞને હા ૨૮, ૬૦ ૩.)

યે ઉર્વાન્મં મેન્ ગધરે

વોહ્ દદે હુથા મનંઘહા

અધીમયા રથોત્તમનામ
વીદુશ મજ્જદાઓ અહુરહા.

અહુરમજ્જના દાર્યોના આશીર્વાદ જાણીને, તે લલાં મનથી મારાં
રવાંનને ગરોધમાન^૧ તરફ હું લઇ જાવું.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૮, ૬૦ ૪.)

અપા કલ્પ થવા દરેસાની
મનસ્યા વૉહુ વચ્ચેદમનો.

હે અપો! લાણેલો થઇને તને તથા વૉહુમનને હું ક્યારે જોઇશ ?

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૮, ૬૦ ૫.)

વૉહુ ગાઇદી મનંઘહા દાઇદી
અપા-દાઓ દરેગાય.

ઓ અપોઇને માટે બક્ષેશ કરનાર માલીક! લલાં મનને અંગે
તું આવ.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૮, ૬૦ ૬.)

દાઇદી અપા તામ અધીમ
વંઘહેઉશ આયપતા મનંઘહો.

ઓ અપ! તે આશીર્વાદ કે જે લલા મનનું ફળ છે, તે તું (મને) દે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૮, ૬૦ ૭.)

યચ્ચેઇપ્યસ્યા ઇત્ રાઝાંઘહુંઘહેઇ
વીરપાઇ યવે વંઘહેઉશ મનંઘહો.

જેમને સદા લલાં મનની આશીષો તું આપશે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૮, ૬૦ ૮.)

યજ્ઞમ અચ્ચેઇપ્યો અહુરા
અઝોગો દાતા અપા ક્ષિત્રેમ્યા

અવલ્ વૉહુ મનંઘહા યા
હુષ્ઠતીશ રામામ્યા દાલ.

હે અહુરમજ્જ તથા અપ! તમે તેમને જોર તથા સત્તા આપો, કે
જેથી પવીત્ર વિચારને લીધે, તેઓ (જગતના લોકોને) આનંદ તથા
સુખ આપે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૨૯, ૬૦ ૧૦.)

અઘાઇયા ક્ષિત્રા જસલ

મનંઘણા વૉહૂ અપાયા.

(આર્મંઘતી) સત્તાથી, પવિત્ર વિચારથી તથા અષોઘથી તેની સહાયે જાય. (ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૩૦, ૬૦ ૭.)

અત્રયા યદા અએષાંમ કએના

જમઘતી અએનંઘણાંમ

અત્ર મજ્ઞદા તએઘંબ્યો ક્ષથ્રેમ

વૉહૂ મનંઘણા વોઘવીદાઘતી.

અને જ્યારે આ પાપી માણસોની ઉપર શીક્ષા આવી પડશે, ત્યારે હે અહુરમજ્ઞદ! (તેઓ) તને ભલાં મનથી બાદશાહ સમાન લેખશે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૩૦, ૬૦ ૮.)

હુથ્રા મનાઓ બયત્ યથ્રા

ચિસ્તિશ્ચ અંઘહુત્ મએથ

જ્યાં ઉહાપણુ પોતાનો વાસો કરે, તે હીશાએ સારી મનસ્વીવાળો માનવી હોય. (ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૩૦, ૬૦ ૯.)

યદા અષેમ જૃવીમ અંઘહેન

મજ્ઞદાઓરયા અહુરાઓઘહે,

અધિયા આર્મંઘતી વહિસ્તા

ઘપસા મનંઘણા,

મઘંબ્યો ક્ષથ્રેમ અઓઞેનગ્રહવત,

યેહ્યા વરેદા વનએમા દુજેમ.

જ્યારે અહુરમજ્ઞદ તથા (તેના) સરદારે સંપૂર્ણ પ્રકારે મેહરબાન હોય, ત્યારે અષોઘ, નત્રતા, તથા સર્વથી પવીત્ર મનસ્વીથી મારે માટે અબવાન સત્તા હું માંગું છું, જેની મદદથી દુજ (દુષ્ટતા)ને અમે ભેદી શકીએ.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૩૧, ૬૦ ૪.)

તત્ર મોઘ વીચિદ્યાઘ વઓઆ

હ્યત્ર મોઘ અપા દાતા વહ્યા

વીદુયે વૉહૂ મનંઘણા મેન્યા

દઘદ્યાઘ યેહ્યા મા ઓરેષિશ.

અષોઠ તથા (હીનતા) નીચમ વીષે (જાણવાનું) મારે માટે જે અધિક સાડું (હોય તે) પસંદ કરવાને મને (હિ અહુરમજ્દ!) કહે, કે જેથી મારી પવીત્ર મનશનીથી હું જાણું અને જેનો લાભ મને પ્રાપ્ત થાય.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ પ.)

મજ્જદાઘ અવત્ ક્ષયેમ હિત
હોઘ વોહૂ વક્ષત્ મનંઘહો.

અહુરમજ્દની બાદશાહી તેની પવિત્ર મનશનીને લીધે આબાદ થઈ.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૬.)

અત્ શ્વા મંનગ્હી પોઉરવીમ
મજ્જદા યેજ્ઞમ સ્તોઘ મનંઘહો
વંઘહેઉશ પતરેમ મનંઘહો.

સર્વથી પેહલો, પવીત્ર મનશનીથી ભજવાને યોગ્ય, તથા ભલાં મનનો પિતા, ઓ અહુરમજ્દ! મેં તનેજ ગણ્યો છે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૮.)

અત્ હી અયાઝ્યા ફવરેતા
વાન્ત્રીમ અખ્યાઘ ફુધુયન્તેમ
અહુરેમ અષવન્તેમ, વંઘહેઉશ
ફુષેનગ્હીમ મનંઘહો.

એ બેમાંથી તેણે આ (દુન્યાના કલ્યાણને) સાડું આબાદી કરનાર ખેડુતને, અષો સાહેબ, ભણી મનશનીનો વૃદ્ધિ કરનાર લેખે પસંદ કર્યો.^૧

(ગાથા અહુનવદ યજ્ઞશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૧૦.)

૧. તસ્માદસક્તઃ સતતં કાર્યં કર્મ સમાચર
અસક્તો દ્યાવરન્કર્મ પરમાપ્નોતિ પુરુષઃ ॥

(ગીતા, ૩-૧૬.)

કર્મેણૈવ હિ સંસિદ્ધિમાશ્નિતા જનકાદયઃ
લોકસંગ્રહમેવાપિ સંપશ્યન્કર્તુમર્હસિ ॥

(ગીતા, ૩-૨૦.)

માટે આસક્તિ અને વલગણ છોડીને કર્તવ્ય કર્યો જા; આસક્તિ રહિત કર્મ કરવે, પરમાત્માને પહોંચે છે.

જનક વીગેરે કર્મથીજ સિદ્ધિ પામ્યા. લોકના કલ્યાણાર્થે પણ તારે કર્મ કરવાં થટે છે.

જૂદી-ને મજૂદા અહુરા
વંઘહેઉશ કદતા મનંઘહો.

હે અહુરમજદ! તારાં લલાં મનની ઇધાણીઓ અમને તું જાહેર
કર. (ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૧૭.)

મજૂદાઓ દદાત અહુરા
વંઘહેઉશ વજ્રવરે મનંઘહો, યે
હોમ મધન્યુ વ્યઓથનામશચા ઉવથો.

જે નર (પોતાના) વિચારથી તથા કાર્યોથી તેનો મીત્ર થાય છે,
(તેને) અહુરમજદ લલાં મનનું સુખ દેશે.
(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૧, ૬૦ ૨૧.)

તોમ આખ્યા બધર્યાઓંતે
વંઘહેઉશ આ દેમાને મનંઘહો.

આ બે (મીનો)ની મારફતે તેઓને (એટલે હીનનાં કાર્યમાં મદદ
કરનારા તથા નીતિમાન માનવોને) બેહમન અમેષાસ્પંદનાં ધામમાં
(સ્વર્ગમાં) લઈ જવામાં આવશે. (ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૨, ૬૦ ૧૫.)

ફ્રો-મોમ ક્રવોમજદમ અરેથા
તા યા વૌહ પવામ મનંઘહો
યસ્નેમ મજૂદા કમાવતો અવ
વા અષા સ્તઓમ્યા વચાઓ.

(હીન ઉપરનાં શ્રદ્ધાળી) મૂળ નેમ (શું છે) તે મને તું જણાવ, કે
જેથી પવીત્ર ધાનતથી હે અહુરમજદ! તારા જેવાની આરાધના તેમજ
તારી કીર્તિનાં વચનો, અંતઃકરણથી હું જારી રાખું (જપું).
(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૩, ૬૦ ૮.)

વૌહ ઉક્ષ્યા મનંઘહો ઉશતા તનમ.

પવીત્ર મનશનીથી (હે અહુરમજદ!) મારાં તનને મજબૂત કર.
(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૩, ૬૦ ૧૦.)

દસ્વા.....વૌહ મનંઘહો ફ્રેસેરવમ.

મારી પવીત્ર મનશનીને લીધે તું મને સરહારી આપ.

(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૩, ૬૦ ૧૨.)

રક્ષાધ વાઉરૂચપાને દાઢી-
 મોઢાં યા વે અધમિક્રા
 તા ક્ષત્રહ્યા અહુરા યા
 વંઘહેઉશ અવિશ મનંઘહો.

અહો અહુરમજદ! મારા આનંદને કાળે તથા પુરતી રીતે દીનનું જ્ઞાન સંપાદન કરવા માટે, શેહરેવરની તથા બેહમનની જે આશીર્વાદ પામેલી બક્ષેશો, તે ચોક્કસ રીતે તુ મને અર્પ.

(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૩, ૬૦ ૧૩.)

ગએથાઓ વીરૂપાઓ આ-ક્ષત્રોઢ
 યાઓ વોહુ શ્રઓશતા મનંઘહો.

(તારાં) રાજ્યમાં (હે અહુરમજદ!) સકળ પ્રાણીઓ બહુમનને લીધે રક્ષણ પામેલાં છે.

(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૩.)

કુશ્રા તોઢ અરેદ્રા મજદા, યોઢ
 વંઘહેઉશ વએદના મનંઘહો
 સેંગહુશ રએખેનાઓ અસ્પેનચીત
 સાદ્રાચીત ચપ્રયો ઉષેઉર.

હે અહુરમજદ! તારી પૂજા કરનારા કયાં છે, કે જેઓ પવીત્ર મનશનીને હેયે ધરીને, દીનના હુકમોને ખરી દેહલત તરીકે ગણીને, સુખ દુઃખમાં પુરતી હુશ્યારીથી બળ લાવે? (ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૭.)

દુશ્ર-બ્યઓથના અવજજત
 વંઘહેઉશ એવિસ્તી મનંઘહો,
 અએઢખ્યો મશ અષા સ્યજદત.

(જેઓ) પવીત્ર મનશનીથી બેધ્યાન રહીને, દુષ્ટ કાર્ય કરનારા તરીકે જીવન ગાળે છે, તેવા માનવીઓ આગળથી અષોધ સમૂળગી લાગી જાય છે.

(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૮.)

અહ્યા વંઘહેઉશ મનંઘહો બ્યઓથના
 વઓચત ગરંખામ હુપ્રતુશ.

સારાં જ્ઞાનવાળો માનવી પવીત્ર મનશનીનાં કાર્યો કરવાને કહે છે.

(ગાથા અહુનવદ, યજશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૧૦.)

સીધા-નાઓ અપા પથા

વંદ્યહેઉશ ખચેતેંગ મનંદ્યહો.

(હે અહુરમજદ!) તુ અમને વોહુ મનોના પોતાના (ખાસ) માર્ગો
શીખાડ.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૧૨.)

તેમ અદ્વાનંમ અહુરા ચેમ મોઇ

અઝોશ વંદ્યહેઉશ મનંદ્યહો.

વોહુ મનોનો તે માર્ગ જે વિષે હે અહુરમજદ! તેં મને કહ્યું
હતું તે વિષે (તું મને જણાવ). (ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૧૩.)

તલ જી મજદા વધરીમ

અસ્તવધતે ઉશતાનાઇ દાતા

વંદ્યહેઉશ બ્યઝોથના મનંદ્યહો યોઇ

જી ગેઉશ વરેજેને અજ્યાઓ

દ્ધાકાંમ હુચિસ્તીમ અહુરા.

જેઓ આ ફરતી ધર્તિ ઉપર, પવીત્ર મનશનીનાં કાર્યો કરવામાં
(રોકાયલા છે), (તેમની આ) શારીરિક જીંદગીને, હે અહુરમજદ! તારૂં
પવીત્ર હુદાપણુ ખચીત તેં દીધું છે.

(ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૧૪.)

મજદા અલ મોઇ વહિશતા

સ્રવાઓસ્થા બ્યઝોથનાયા વઝોયા

તા-તૂ વોહુ મનંદ્યહો

અપાયા ઇધુદેમ સ્તૂતો.

ઓ અહુરમજદ! તુ મને સર્વોત્તમ દીનના મન્ત્રો તથા કાર્યો વિષે
કહે, કે તેથી જરૂર પવીત્ર મનશની તથા અષોધથી, તારી કીર્તિનાં
ગાયનનું કરજ (હું ફેરું). (ગાથા અહુનવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૩૪, ૬૦ ૧૫.)

તલ મોઇ દાઓ આર્મંધતી

રાયો અષોશ વંદ્યહેઉશ ગઝેમ મનંદ્યહો.

નમ્રતા (આર્મંધતી)ને લીધે (ઓ અહુરમજદ) તું મને સંપત્તિ,
પવીત્ર આશીર્વાદ તથા સલામ મનનું જીવન દે.

(ગાથા ઉરાતવદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૩, ૬૦ ૧.)

યા દાઓ અપા વંઘહેઉશ માયાઓ મનંઘહો,
વીરુપા અચારે દરેગો-જ્યાતોમશ ઉર્વાદંઘહો.

પ્યારથી અમારા લાંબા આયુષ્યનાં સઘળા દહાડા, પવીત્ર મનશનીની
હોલત, અપોધની મારફતે અમને (હે મીનો અહુરમજદ) તુ આપ.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૩, ૬૦ ૨.)

થ્વહ્યા ગરેમા આથ્રો અપા-અઓજંઘહો
હવ મોધ વંઘહેઉશ હજે જિમલ મનંઘહો.

અપોધનું જોર રાખનારા તારા આતશનાં પ્રતાપથી, લલ્લાં મનનું
ખળ મને મળે.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૩, ૬૦ ૪.)

નેમંઘહો આ યથા નેમે કમાવતો
મજ્જદા ક્ર્યામ થ્વાવાંસ સખ્યાત્ત મવધતે
અત્ત ને અપા ક્ર્યા દજ્જદ્યામ હાકુરેના
યથા-ને આ વૉહુ જિમલ મનંઘહો.

જ્યારે તારા જેવાની લક્ષિતની જરૂર છે ત્યારે, હે અહુરમજદ!
તારા જેવો એક મીત્ર મારા જેવા એક મીત્રને (હર વખતે) મદદ
આપવાને માટે, તે લક્ષિત વીષે શીખાડે તો સાડું, કે જેથી લલ્લાં
મનથી તું અમારી નજદીક આવે!

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૧.)

કસ્ના વંઘહેઉશ મજ્જદા દાંમિશ મનંઘહો.
અહો અહુરમજદ! કેાણુ લલ્લાં મનનો સરજનાર છે?

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૪.)

તમખ્યો ક્ષથ્રેમ વૉહુ ચિનસ મનંઘહો.

શુ તેં તારું રાજ્ય પવીત્ર મનશનીની ઉપર સ્થાપ્યું છે?

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૬.)

તત્ત થ્વા પૌરેસા ઔરેશ-મોધ વઓઆ અહુરા;
મૈદધદ્યામ યા-તોમ મજ્જદા આદિશતીશ
યાઆ વૉહુ ઉખ્યા ક્રપી મનંઘહો
યાઆ અપા અંઘહેઉશ અરેમ વએદ્યામ.

તારાં જે પાંચ ફરમાનો (એટલે તારી પાંચ વખતની) ખંદગી
જે લલી મનશનીથી પૂછાયલી છે, તથા જે (ખંદગી) આ કુન્યાનું

સુખ અષોઘથી મેળવવાને માટે (જરૂર છે)^૧ તે વીધે અહુરમજ્દ! તને હું પુછું છું તે તું મને ખરું કહેજે.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૮.)

ઔરેષ્વા ક્ષત્રા થવાંસ અસીશ્તીશ મજ્દા
હુદેમોઘ અષો વૉહુચા બ્યાંસ મનંઘહા.

હે અહુરમજ્દ! તારી ન્યાયી આદર્શાહીને લીધે, અપ તથા વૉહુ-મનોની સાથે એકજ ધામમાં તું રહે છે.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૯.)

અત્ હોઘ વૉહુ સરેઓષો જન્તુ મનંઘહા
મજ્દા અહ્યાઘ યહ્યાઘ વષી કહ્યાઘચીત્.

જે કોઇને તુ ચાહે છે તેને માટે, હે અહુરમજ્દ! ભલાં મન સાથે સરોષ યજ્ઞ જાય.

(ગાથા ઉશતવદ યજ્ઞસ્ને હા ૪૪, ૬૦ ૯.)

અત્ ક્રવદ્યા અંઘહેઉશ અહ્યા વહિરતેમ
અષાત્ હુચા મજ્દાઓ વએદા યે ઇમ દાત્
પતરેમ વંઘહેઉશ વેરેજયન્તો મનંઘહે.
અત્ હોઘ દુર્ગોદા હુબ્યઓયના આર્મદતિશ
નોઘલ દિવજ્ઞદ્યાઘ વીરપા-હિપસ અહુરો.

અષોઘને લીધે આ જગતમાં (જે) સર્વોત્તમ, (તથા જે) મહેનતુ,^૨ ભલાં મનનો પિતા (તથા) જેની હીકરી પવીત્ર કાર્ય કરનારી આર્મ-ઇતી છે, તે સર્વોત્તમ વિષે હું તમને જાહેર રીતે કહું છું. જે અહુર-મજ્દ સર્વ વીધયો જાણનારો છે, (તથા) જેણે આ (માંઘવાણી) મને આપી છે. અહુરમજ્દ તે દરેક વસ્તુ જ્ઞેનારો, તે કોઇથી ઠગાતો નથી.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્ને હા ૪૫, ૬૦ ૪.)

૧. સારી જગતમાં જાણનારો જાણવો અને આગળ વધેલો જોશ. તમારીજ આમેર તપાસો અને ખાત્રી કરી લ્યો.

૨. ન મે પાર્યાસ્તિ કર્તવ્યં ત્રિષુ લોકેષુ કિંચન
નાનવાસમવાસવ્યં વર્તે એવ ચ કર્મણિ ॥

(ગીતા ૩-૨૨.)

ત્રીલોકમાં મારે માટે એકે કર્તવ્ય (ફરજ) નથી, એકે અપ્રાપ્ત નથી, જે મેળવવાનું છે, તોયે હું કર્મમાં પ્રવર્તું છું.

વંદ્ધહેઉશ મન્યેઉશ બ્યઓથનાધશ મજ્જદાઓ અહુરો.

પવીત્ર મનશનીનાં કાર્યોને લીધે (તેઓને) દાહાર અહુરમજ્જહ
(નો સાક્ષાત્કાર થશે.) (ગાથા ઉશતવદ, યજ્જને હા ૪૫, ૬૦ પ.)

તૈમ ને વૉહૂ મલ્ મનંઘહા ચિદ્નુષો,

યે-ને ઉસેન ચોરૈલ્ સ્પેનયા અસ્પેનયા.

પવીત્ર મનશની સાથે તેને અમે રાજી રાખવા ઇચ્છીએ છીએ,
જેણે અમારું કલ્યાણ ઇચ્છે, સુખ તથા દુઃખ^૧ પેદા કીધું છે.

(ગાથા ઉશતવદ, હા ૪૫, ૬૦ દ.)

આખસો વંદ્ધહેઉશ અપા ઇશતીમ્ મનંઘહો.

અષોધની મારફતે સલાં મનની દોલત (મને) તું શીખાડ.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્જને હા ૪૬, ૬૦ ૨)

કચ્ચેઇજ્યો ઉથાધ વૉહૂ જિમલ્ મનંઘહા.

સલી મનશનીને લીધે, મદદને માટે કોણને તે પહેંચશે ?

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્જને હા ૪૬, ૬૦ ૩.)

ચેંગસ્ત્ર મજ્જદા હૈમોધ મિનશ અહુરા

તેંગ્ જ્જખયા વંદ્ધહેઉશ ઉખ્યાધશ મનંઘહો.

જેમને તે, ઓ અહુરમજ્જહ! તારા મોત્રતામાં લાયક ગણ્યા છે,
તેમને (મારી) પવીત્ર મનશનીના વચનોથી હું યાદ કરું છું.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્જને હા ૪૬, ૬૦ ૧૪.)

અલ્ ઇશ વૉહૂ હૈમ્ અઇખી-મોઇસ્ત્ર મનંઘહા,

અચ્ચેઇજ્યો રફ્ઝાધ મજ્જદાઓ સસ્તે અહુરો.

તેમને (એટલે તુરાની ક્યાનની ઓલાદમાંથી જન્મ પામેલાઓને)
અહુરમજ્જહ સલાં મનની મારફતે સાથે મળેલા છે (તથા તેમના) સુખને
માટે અહુરમજ્જહ, તેમને સારો માર્ગ દેખાડે છે.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્જને હા ૪૬, ૬૦ ૧૨.)

૧.

દુઃસ્વેષ્વનુદ્વિમમનાઃ સુસ્વેષુ વિગતસ્પૃહઃ

વીતરાગભયક્રોધઃ સ્થિતધીર્મુનિરુચ્યતે ॥

(ગીતા ૨-૫૬.)

દુઃખે મન કષ્ટાય નહિં, સુખમાં સ્પૃહા અને વલગણુ વિના રહે, ખેંચાણુ, ભય
અને ક્રોધ રહિત, સ્થીર બુદ્ધિવાળો, મુની લેખાય છે.

ફરપચ્છોશ્ત્રા અથા-ત્ત અરેદ્રાધશ ઇદી.....

યથા વંઘહેઉશ મનંઘહો ઇશતા ક્ષયેમ.

ઓ ફરશોશ્ત્ર! તું તે મહદગારો સાથે તે તરફ જા, કે જ્યાં ભલી મનશનીની પસંદ પડતી સત્તા હોય છે.

(ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૪૬, ૬૦ ૧૬.)

યે મધ્ન્યા યચ્છોશ અદ્ધાધ.....

મધ્ન્યાચ્છો ઇશ્તોધશ વૌહુ ચોધયેમ મનંઘહો.

જે કોઇ મને આનંદ આપશે, તેને ભલી મનશનીથી મારી આશીષોનો (હીસ્સો) હું આપું. (ગાથા ઉશતવદ, યજ્ઞસ્તે હા ૪૬, ૬૦ ૧૮)

તા દાચ્છો રપેન્તા મધ્ન્યુ મજ્ઞદા અહુર.

અથા વંઘહોઉ વીદાધતે રાનોધ્ન્યા

આમંતોધશ દેખાંજંઘહો અપધ્યાયા

હા-જી પોઉરશ ઇષેન્તો વાદિરાધતે.

હું આખાહી કરનાર, અદ્રધ્ય અહુરમજ્ઞદ! (તારા) આતશની મારફતે, તે બે હરીફોને તેમની સંપૂર્ણ મનશની તથા અષોધની વૃદ્ધિ પ્રમાણે ભલા ચુકાદામાં (એટલે વાજખી ઇનસાફ કરીને), તે (બદલો) તું આપે છે અને (તારો) તે (વાજખી ચુકાદો) ઉમેદવારોને પસંદ પડે છે.

(ગાથા રપેન્તોમદ યજ્ઞસ્તે હા ૪૭, ૬૦ ૬.)

થવાવાંસ મજ્ઞદા વંઘહેઉશ પ્રથવા મનંઘહો.

હું અહુરમજ્ઞદ! ભલાં મનની અક્કલથી (કોઇ પણ માનવી) તારી હારમાં (આવી શકે.)

(ગાથા રપેન્તોમદ, યજ્ઞસ્તે હા ૪૮, ૬૦ ૩.)

ની-અએયેમો ની-દ્યાતાંમ, પઘતિ રેમંમ પઘતિ-રેયોદ્મ

ચોધ આ વંઘહેઉશ મનંઘહો દીદ્રધ્જોદુયે

અથા વ્યાંમ.

(તમે) જેઓ પવીત્ર વીચારનાં માર્ગને અષોધની મારફતે દ્રઢ-તાર્થી પકડવાને ઇચ્છો છો, (તેઓ) કોધના દૈત્યને હાબેલો રાખો, તથા મારામારી (અથવા દ્વેષભાવ)ને કાપી નાંખો.

(ગાથા રપેન્તોમદ, યજ્ઞસ્તે હા ૪૮, ૬૦ ૭.)

કેંગ આ વંઘહેઉશ જિમવ મનંઘહો ચિસતિશ.

કોણની તરફ લલાં મનનું ડહાપણ આવશે ?

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૮, ૬૦ ૧૧.)

દધખિતા...રારેષો...

નચ્ચેદા વૉહૂ મજ્ઞદા ક્ષરતા મનંઘ્રહા.

તે દુઃખ દેનારો ઠગારો પવીત્ર મનશનીથી, ઓ અદુરમજ્ઞદ!
(ધર્મજ્ઞાન, પ્રહ્લજ્ઞાન વીધે) જાણીતો થયલો નથી.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૨.)

તા વંઘહેઉશ સરે ઇજયા મનંઘ્રહો.

લલાં મનની સરદારીને હું પસંદ કરું છું.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૩.)

અત હવો મજ્ઞદા ઇજયા આજ્ઞદતિશ્યા,

યે દચ્ચેનાંમ વૉહૂ સારશતા મનંઘ્રહા.

જે કોઈ (આ માજદયસ્ની) હીનને પવીત્ર મનશનીથી શ્રેષ્ઠ ગણે
છે, તે પોતે, હે અદુરમજ્ઞદ! પુષ્કળપણું તથા સંપત્તિનું મૂળ છે.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૫.)

તન્યા વૉહૂ મજ્ઞદા સ્વચ્ચૌત્ર મનંઘ્રહા.

હે અદુરમજ્ઞદ! (દરેક માનવી) (પોતાની) પવીત્ર મનશનીથી આ
(ધર્મનો વીધય) સાંભળશે. (ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૭.)

તચ્ચેયા મજ્ઞદા ચ્વહ્મી આદાંમ નિપાચ્ચૌઘ્રહે

મનો વૉહૂ.....યા આરમદતિશ ઇજયા.

પવીત્ર મનશની જેને લીધે નમ્રતા તથા સંપત્તિ (હોય છે), (તે)
હે અદુરમજ્ઞદ! તારા આશ્રયમાં હું સોંપું છું (તને અર્પણ કરું છું.)

(ગાથા સ્પેન્તોમદ યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૧૦.)

કલ્ તોઇ અપા જ્ઞયેન્તે અવંઘ્રહો

જરથુશ્રદાઃ, કલ્ તોઇ વૉહૂ મનંઘ્રહા.

તારા નમ્ર જરથુશ્રને! માટે (હે અદુરમજ્ઞદ), (તેની) રાસ્તીને
લીધે તથા (તેની) નેક મનશનીને લીધે (તારી) મેહરખાનીનો કેટલો
(ભાગ) તું આપવાનો છે? (ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞશ્ને હા ૪૯, ૬૦ ૧૨.)

૧. જરથુશ્ર પોતાને નમ્ર તરીકે આજખાવે છે, તેમ કાર્લસ્ટન લેમ્બ (Lamb)
ની હપમા આપી છે. અહાંકારને તોડવા સારું આ ગુણ અનિવાર્ય છે.

કે-મોઘ પસેઉશ ધ્રાતા વિસ્તો,

અન્યો... ધવલ્યા મજ્જદા અહુરા

અજ્જદા જ્ઞાતા વહિશતાઅવ્યા મનંઘહો.

હે આરાધના પામેલા અહુરમજ્દ! તુ મને કહે, કે તું સીવાય તથા સર્વથી પવીત્ર મનશ્ની સિવાય, મારાં પશુનો^૧ અચાવનાર તરીકે કોણ જણાયલો છે.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞસ્ને હા ૫૦, ૬૦ ૧.)

અત્ વાઝ્મો યજ્ઞધ સતવસ્ મજ્જદા અહુરા

હુદા અષા વહિશતાયા મનંઘહો

ક્ષત્રાયા યા ધષો સ્તાઝ્મોઘહુત આ-પધથી

આકાઝ્મો અરેદ્રંગ દેમાને ગરો સેરઝાધાને.

હે અહુરમજ્દ! (હું જે તારી) કીર્તિ ગાનારો, (તે) અષોધથી સૌથી નેક મનશ્નીથી તથા દ્રઢતાથી, તને નિત્ય આરાધું, જ્યાં (કોઈ પણ માણસ) પોતાની ઇચ્છાના માર્ગમાં ઉભો રહે, તથા ગરોઽમાન (સ્વર્ગ)માં (મારી) ભક્તિ (નાં ગાનો) સ્પષ્ટ રીતે હું સાંભળું.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞસ્ને હા ૫૦, ૬૦ ૪.)

મહ્યા રાજંગ વૌહૂ સાહીત મનંઘહો.

(કોઈ પણ માનવી) પવીત્ર મનશ્નીથી મારા ભેદો શીખાડી શકે છે.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞસ્ને હા ૫૦, ૬૦ ૬.)

અત વે યઝ્મોઞ જૈવીશતંગ ઉર્વતો

જ્યાધશ પેરૈથુશ વહાહ્યા યૂમાકહ્યા

મજ્જદા અષા ઉઝેંગ વૌહૂ મનંઘહો;

યાધશ અજ્ઞથા મહ્યાધ જ્યાતા અવંઘહે.

હે અહુરમજ્દ! અષોધ તથા પવીત્ર મનશ્નીની મારફતે, તારી ભક્તિના લાભકારક, મજ્જુત તથા દ્રઢ માર્ગો તરફ પહોંચીને, હું તારી ઉપરજ માફું ચિત્ત ચોટાડું છું, જેને લીધે (મને) તું દોરવ, (તથા) મારી મદદે તું થા.^૨

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્ઞસ્ને હા ૫૦, ૬૦ ૭.)

૧. પશુ એટલે શરીર અને તેના વિકારો.

૨. એનો વળતો જવાબ શ્રી કૃષ્ણ આ પ્રમાણે વાળે છે.

અનન્યચિન્તયન્તો માં યે જનાઃ પર્યુપાસતે ।

તેષાં નિત્યાભિયુક્તાનાં યોગક્ષેમં વહામ્યહમ ॥ (ગીતા, ૯-૨૨.)

અનન્ય ચિત્તથી જેઓ મારી ઉપાસના કરે છે, તેવા નિત્ય યોગીઓના, યોગનું બળ હું વધાઈું છું.

પધરિ જસાઇ મજહા....અલ્ વાઝો વંઘહેઉશ મનંઘહેા હુન-
રેતાતા.

ઓ અહુરમજહા! પવીત્ર મનશનીની ખુબીની મારફતે તને અને
તને ખચીત હું પહોંચું. (ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્જને હા ૫૦, ૬૦ ૮.)

વાઝો...સ્તવસ્ અથેની,

મજહા...વંઘહેઉશ બ્યઝોધનાધશ મનંઘહેા.

(હું જે તારી) સ્તુતિ ગાનાર (તે) હે અહુરમજહા! પવીત્ર મન-
શનીનાં કાર્યોની મારફતે, તને પહોંચું.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્જને હા ૫૦, ૬૦ ૯.)

અલ્ યા વરેષા યાયા પધરિ આધશ શ્યઝોધના

યાયા વૉહૂ ચબ્માંમ અરેજલ્ મનંઘહેા.

એ (લક્ષિત તથા અષોધ)ની મારફતે જે જે સારાં કાર્યો એકેક
પછી હું કરીશ, તે પવીત્ર મનશનીને લીધે (માણુસોની) નજરમાં માનને
લાયક ગણાશે.

(ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્જને હા ૫૦, ૬૦ ૧૦.)

દાતા અંઘહેઉશ અરેદલ્ વૉહૂ મનંઘહેા

હુધથાવરેશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષોતેમંમ.

અષોધના કાર્ય કરનારાઓની ધચ્છા, જે સૌથી ચઢતી પદવીની
(છે, તેને) જગતનો સ્થા (અહુરમજહા) (તે કાર્ય કરનારાઓની) પવીત્ર
મનશનીને લીધે, પાર પાડે છે. (ગાથા સ્પેન્તોમદ, યજ્જને હા ૫૦, ૬૦ ૧૧.)

ફમાફેમ વૉહૂ મનંઘહેા વહ્માધ દાધદી સવંઘહેા.

પવીત્ર મનશનીથી (કીધેલી) (તારે માટેની) અમારી લક્ષિત માટે
(તેના) લાભોની પ્રાપ્તિ તું આપ. (ગાથા વોહુક્ષત્ર, યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૨.)

આ-વે ગેઉષા હેમ્યન્ત્ર, યોધ

વે.....સારેન્તે,

અહુરેા

ઉખ્યાધશ વંઘહેઉશ મનંઘહેા.

જેઓ (ચોતાની) પવીત્ર મનશનીની (એટલે ખરાં અંતઃકરણથી
કીધેલી) લક્ષિતથી, ઓ અહુરમજહા! તને સરહાર તરીકે લેખે છે, તેઓ
ચોતાની કીર્તિને લીધે (છેવટે) તારામાં સાથે મળી જાય.

(ગાથા વોહુક્ષત્ર યજ્જને હા ૫૧, ૬૦ ૩.)

કુશા મનો વહિશત્તમ.

સૌથી શ્રેષ્ઠ મનશી શામાં છે? (જવાબ-કોઈનું પણ જીરું ન ઇચ્છવામાં-અહિંસામાં.)^૧ (ગાથા વોહ્લ ક્ષત્ર, યજ્ઞને હા ૫૧, ૬૦ ૪.)

હાલ મીજદેમ જરથુશ્ત્રે

મગવળ્યો ચોધશત પર

ગરો દુમાને અહુરે

મજદાઓ જસલ પોઉર્યો

તા વે વોહ્લ મનંઘ્રહા

અપાધયા સવાન્શ ચિવીષી.

જે બદલો (પેગંબર) જરથુશ્ત્રે મગવ (એટલે પવીત્ર ભકતો)ને માટે પ્રથમથી નિર્માણ કર્યો છે, તે (ઓ માજદયસ્ની જરથુશ્તીઓ!) તમને પણ (તમારી) પવીત્ર મનશીને લીધે તથા અપોધને માટે આશીર્વાદો સાથે આપવામાં આવશે. (તે બદલો ગરોથમાન સ્વર્ગ,) (કે જે) ગરોથમાનમાં અહુરમજદ સર્વથી પેહલાં દાખલ થયો.

(ગાથા વોહ્લ ક્ષત્ર, યજ્ઞને હા ૫૧. ૬૦ ૧૫.)

તત્-વે ને હજઓપાઓઘ્રહો

વીરપાઓઘ્રહો દધદયાધ સવો,

.....વોહ્લ મનંઘ્રહા.....

તમે સર્વે એક મરણ રાખનારા (જગતના કલ્યાણાર્થે એક હોલથી સહકાર કરનારા) (અમેશાસ્પંદો) (અમારી) પવીત્ર મનશીને લીધે (તમે) અમને સુખ (અથવા સંપત્તિ) દો.

(ગાથા વોહ્લ ક્ષત્ર યજ્ઞને હા ૫૧, ૬૦ ૨૦.)

વોહ્લ ક્ષત્રેમ મનંઘ્રહા;

મજદા દદાલ અહુરે.

તેને (સંપૂર્ણ મનશીવાળા માણસને), અહુરમજદ (તેની) પવીત્ર વાનતને લીધે સત્તા દે છે. (ગાથા વોહ્લ ક્ષત્ર, યજ્ઞને હા ૫૧, ૬૦ ૨૧.)

૧.

અહિંસા સત્યમક્રોધસ્ત્યાગઃ શાંતિરપૈશુનમ્

દયા મૃતેષ્વલોલુપ્ત્વં માર્દવં હિરન્નાપલમ્ ॥

(ગીતા, ૧૬-૨.)

અહિંસા, સત્ય, અક્રોધ, ત્યાગ, શાન્તિ, યુગલ્લીનો ત્યાગ, અલોભ અને સર્વ ભૂતો (પ્રાણીઓ) માટે દયા, લગ્ન, સાદાઈ, દ્રઢતા (એ દેવી સ્વભાવવાળાઓ દેખાડે છે.)

યા ક્ષ્માં વીદાત્

પદ્મથ્યએચા વાસ્ત્રથ્યએધ્વયો અત્યા ખએતએવે
અપાઉની અધવખ્યો, મનંધહો વંધહેઉશ,
એનવત હંધહુશ મે એએત્ ઉશ.

(પોઉચ્ચીસ્તી પોતાની બેહનપણીઓને નીચે પ્રમાણે સલાહ દે છે) જે (છોકરી) અષો (રહીને) પોતાના ખાપને, પોતાનાં ધણીને, પોતાનાં માણસોને તેમજ પોતાનાં સગાંઓને (તથા) અષો માણસોને વફાદાર રહેશે, (તેણીની) પવીત્ર ધાનતની ઇચ્છા પુરતી રીતે પાર પડશે, અને અહુરમજ્દ (તેણીની) સારી ધાનતને માટે સદાકાળ સાઈ, (તેણીને) ગરોથમાન સ્વર્ગ અર્પશે.

(ગાથા વહિસ્તોઈશત, યજ્ઞસ્ને હા ૫૩, ૬૦ ૪.)

વએદાદ્મ દએનાખીશ અખ્યસ્તા

અહુમ યે વંધહેઉશ મનંધહો.

(અષો જરથુશ્ત્ર બોધ દે છે કે) ધાર્મિક માણસોની મારફતે જ્ઞાન સંપાદન કરીને, પવીત્ર મનશ્નીનું જીવન મેળવજો.

(ગાથા વહિસ્તોઈશત, યજ્ઞસ્ને હા ૫૩, ૬૦ ૫.)

અન્ય ધર્મોનો સરખામણીઓ.

મનેવ મનુષ્યાણાં કારણં બંધમોક્ષયોઃ ।

મનજ માનવીના બંધ અને મોક્ષનું કારણ છે.

बन्धुरात्मात्मनस्तस्य येनात्मैवात्मना जितः ।

અનાત્મનસ્તુ શત્રુત્વે વર્તેતાતાત્મૈવ શત્રુવત્ ॥

(ગીતા ૬-૬.)

પોતેજ પોતાનો બંધ (સગો) છે જેણે પોતાનું મન જીત્યું જેણે મનનો કલ્લેશ અને વેગ ન જીત્યો, તેનું મન શત્રુ સમાન વર્તે છે.

प्रशान्तात्मा विगतभीर्ब्रह्मचरिव्रतं स्थितः ।

મનઃ સંયમ્ય મચ્ચિતો યુક્ત આસીત મત્પરઃ ॥

યુંજન્નેવં સદાત્માનં યોગી નિયતમાનસઃ ।
શાન્તિં નિર્વાણપરમાં મત્સંસ્થામધિગચ્છતિ ॥

(ગીતા ૬, ૧૪-૧૫)

યદા વિનિયતં ચિત્તમાત્મન્યેવાવતિષ્ઠતે ।
નિઃસ્પૃહઃ સર્વકામેભ્યો યુક્ત ઇત્યુચ્યંતે તદા ॥

(ગીતા ૬-૧૮)

પ્રશાન્તમનસં હ્યેનં યોગિનં મુખમુત્તમમ્ ।
ઉપૈતિ શાન્તરજસં બ્રહ્મભૂતમકલ્મષમ્ ॥

(ગીતા ૬-૨૭)

અસંશયં મદ્દાબાહો મનો દુર્નિગ્રહં ચલમ્ ।
અભ્યાસેન ચ કૌંતેય વૈરાગ્યેણ ચ ગૃહ્યંતે ॥
અસંયતાત્મના યોગો દુષ્પ્રાપ્ત ઇતિ મેં મતિઃ ।
વશ્યાત્મના તુ યતતા શક્યોઽવાપ્તુમુપાયતઃ ॥

(ગીતા ૬, ૩૫-૩૬)

શાન્ત આત્મા, નીડર, બ્રહ્મચારી, જે મનને રોકીને મારામાં ચિત્ત પુરેવીને, મારી સાથે યુક્ત બની (યોગ કરી)ને, મારે શરણે રહે; એમ સદા શ્રમ લેતો, કોશિષ કરતો, જે યોગી મનને વશ રાખે છે, તે નિર્વાણની શાન્તિ જે મારા પાતામાં હોય છે, તેને પામે છે. યોગી તેજ છે જેણે ચિત્ત (મન) રોકીને, આત્મામાં ચોટાડી રાખ્યું છે અને જે સર્વ ઇચ્છાઓથી મુક્ત બન્યો છે

જે યોગીનું મન શાન્ત બન્યું, તેનો રજસ (હવસ) શાન્ત થયો, જે પાપ રહિત બનીને બ્રહ્મ થયો, તેને સર્વોત્તમ સુખ (ઉશ્તા) મળે છે.

હે મોટી બાબુવાળા ! ખરેખર મન ચંચળ છે, પણ અભ્યાસ વડે અને વૈરાગ્યે તે બંધાય છે. મારા મત પ્રમાણે જે માનવીનું મન આત્માને વશ નથી, તેને યોગ કરવો બહુજ કઠણ છે. જે પોતાના મનને વશ કરે છે, તે યોગ કરવાનો ઉપાય મેળવે છે.

મન રાજા મન રંક હય, મન કાયર મન સૂર,
સુન્ય શીશ્વર પર મન રહે, મસ્તક આવે નૂર.

મનમાં માની લ્યો તેથી રાજા, રંક, હિચકારા અને શૂરવીર બને છે. એ સર્વે મનથીજ બને છે. પણ જ્યારે મનમાં શૂન્યતા આવે છે એટલે સંસાર અને સંકલ્પ, વિકલ્પ અને મનની વૃત્તિઓનું જ્ઞાન અંધ થાય છે, ત્યારે મસ્તકમાં જ્યોતિનો વીકાશ થાય છે (અને ઇશ્વર સાક્ષાત થાય છે).

જવતક આશ શરીરકી, નિર્ભય મયા ન જાય,
કાયા, માયા, મન તજે. ચૌપટ રહા બજાય.

જ્યાં સુધી શરીરના ભોગોની આશા છે, ત્યાં સુધી નીડર થવાય નહિં (ચિંતા અને સંકલ્પ રહે છે). શરીર, મન અને માયા એ ત્રણે ત્યજવા કેડે ઉચ્ચ દરવાજો ખુલે છે.

યે મન થાકી થીર મયા, પગ બીન ચલે ન પંથ,
ઘકચ અક્ષર અલેખકા, થાકે કોટી ગ્રંથ.

વિષય ભોગો પાછળ ભટકતાં, હવે મન થાક્યું, પગ થાક્યા, એટલે હવે ભોગ વિલાસનો માર્ગ મન કાપતું નથી. હવે મન એક અક્ષર (ૐ અથવા અહૂનવર) જખ્યાજ કરે છે, જેનો મહિમા સમજાવવા કરોડ ગ્રંથ પણ પુરતા નથી.

યે મન હરિ ચરણે ચલા, માયા મોહસે છુટ,
બેહદ માંહિ ઘર કિયા, કાલ રહા શિર કુટ.

મારું મન માયા અને મોહથી છુટીને, હરીના ચરણે લાગ્યું છે, અને બેહદ (ઇશ્વર)માં વાસો કરી ચુક્યું છે, તેથી કાલ માથું કુટે છે, કે તેના સપાટામાંથી હું મુક્ત બન્યો.

નાયે ધોયે કહા મયા, મનકા મૈલ ન જાય,
નીમ ન કહુ આપન તજે, જલમે સદા રહાય.

કબીરજી કહે છે કે નહાયા ઘોચાથી (તીર્થ જાત્રાથી) મનનો મેલ ક્યાં જાય છે? લીમડો જો કે આખો વખત પાણીમાં ભીજવી રાખો, તોપણ પોતાનો કડવાસ છોડી મીઠો નથી થતો.

માલા મુજસે લઢ પડી, કાહે ફિરાવે મોહે,
જો દિલ ફેરે આપના, તો રામ મિલાવું તોહે.

મારી સાથે માળા લઢી પડી કે મને તું શા માટે ફેરવે છે. તારું
હૈયું એજ મીસાલ ચજ્ઞાન તરફ ફેરવ, તો તે પોતે મળી જશે.

તનકો જોગી સવ કરે, મનકો કરે ન કોય,
મનકો જોગી જો કરે, સો ગુરુ બાલક હોય.

શરીરથી જોગીનો વેશ ધારણ કરનાર અનેક જનો છે, પણ મનને
જોગી (પવીત્ર અને અસંગિ) કોઈ બનાવતું નથી. જ્યારે મન જોગી
થાય, ત્યારે બાળકની નિર્દોષતા સાથે શુદ્ધ મહાત્મ્ય પ્રાપ્ત થાય.

માલા તો મનકી મલી. ઓર સંસારી મેલ,
માલા પહેરે મન સુખી, તો બહોરા કે ઘર દેલ.

માળા ફેરવીને જપ કરવી હોય તો હાથની માળા નહિં પણ
મનની માળા ફેરવ; તેજ ખરી છે. બીજી માળાઓ, સંસારમા
લપટાયલા સાધૂનો વેશ માત્ર છે. જે માળા પહરેવાથી મન સૂખી થતું
હોય, તો વોહરાઓની દુકાનમાં જઈ તપાસો કે ત્યાં સુખ કેમ નથી
(અને પ્રહ્લાનંદ કેમ સંપાદન થતો નથી).

મનકા મસ્તક મુંડ લે. કામ ક્રોધકા કેશ,
જો યે પાંચો ઘર મોઘ લે, તો ચેલા સબહિ દેશ.

શરીરના કેસ મુંડાવવાને બદલે મનને મુંડો અને કામ ક્રોધના
નકામા કેસ બોડી નાખો. જે પાંચ ઇન્દ્રિય વશ કરો, તો આખા
દેશની પ્રજા તમારા ચેલા બનવા તત્પર થઈ જશે.

માલા તિલક બનાયકે, ધરમ વિચારા નાહિ,
માલા વિચારી ક્યા કરે, મેલ રહા મન માહિ.

ગળે માળા ટાંગવે અને મસ્તકે તિલક લગાવવે, કાંઈ ધર્મ પળાતો
નથી. માલા બાપડી શું કરી શકે, જ્યારે મનમાં મેલ, વિષય વાસના
અને હવસો રહિ ગયા હોય અને તે, માનવીને દુષ્ટ માર્ગે દોરવતાજ
જતા હોય !

મુંડ મુંડાવત દિનહિ ગયા, અજુન ન મિલા રામ,
રામ વિચારા ક્યા કરે, મનકે ઓર હી કામ.

માથું મુંડાવતાં અને સન્યાસનો ખહારનો વેશ ધારણ કર્તા જન્મ પુરો થયો, છતાં રામની ભેટ ન થઈ. રામ ખાપડો હૈયામાં કેમ પેશે, જ્યારે મનનો વ્યહવાર ઇન્દ્રિયો સાથેજ ચાલે છે ?

મન પંચી બિન પંચકા, લગ્ન જોજન ઉડ જાય,
મન ભાવે તાકો મિલે. ઘટમે આન સમાય.

મન પાંખ વિનાનું પંખી છે, જે પલકમાં લાખો માઇલ ઉડી જાય છે; મન જેની ઉપર પ્રેમ રાખે તેને મળી શકે છે, અને ધરૂંછે તો સકળ સૃષ્ટિને પોતે સર્વ વ્યાપક બનીને, પોતાના દૃઢ્યમાં સમાવી શકે છે.

સાત સમુદ્રકી એક લહેર, ઓર મનકી લહેર અનેક,
કોઈ એક હરીજન ઉબરા. ડુબિ નાવ અનેક.

મનના પવનો આગળ સાત સમુદ્રોના પવનની ખીસાહ નથી. તેની એ હવાથી કાંઈક નાવડીઓ ડુબી ગઈ, જ્યારે એકાદ હરિભક્ત પોતાનો મછવો સલામત લઈને પાર તરી ગયો.

મન ઠહેરા તવ જાનિયે, અનસુજ સુબે સુજાય,
જ્યું અંધિયારે મવનમે, દિપક બાર દેસાય.

મન ભ્રમન કરતું શાન્ત પડ્યું એમ ત્યારેજ જાણવું, કે જ્યારે મુશ્કેલ ખાખદો જેમ અંધારા ધરમાં દીવાથી સર્વ સ્પષ્ટ દેખાઈ જાય છે, તેમ ચંદ્ર સમજી જવાય.

કબૂ મન ગગન ચઢે, કબૂ જાય પાતાલ,
કબૂ મન વરકતા દિસે, કબૂ પડે જંજાલ.

મન કોઈ વેળા આસમાને ચઢે છે, કહી પાતાળમાં પડે છે; કહી વિરક્ત બને છે અને કહી જંજાળમાં ફસી પડે છે.

Great men are they who see that spiritual is stronger than material force, that thoughts rule the world. (*Emerson.*)

We love and live in power; it is the spirit's end. Mind must subdue; to conquer is its life. (*Bailey.*)

Systems exercise the mind, but faith enlightens and guides it. (*Voltaire.*)

Mind moves matter. (*Virgil.*)

The diseases of the mind are more and more destructive than those of the body. (*Cicero.*)

How many minds—almost all the great ones—were formed in secrecy and solitude! (*Matthew Arnold.*)

The mind is its own place, and in itself

Can make a heaven of hell, a hell of heaven.

(*Milton.*)

Guard well thy thoughts; our thoughts are heard in heaven. (*Young.*)

The brain is the citadel of the senses; this guides the principle of thought. (*Pliny the Elder.*)

We measure minds by their stature; it would be better to esteem them by their beauty. (*Joubert.*)

It is ordained in the eternal constitution of things, that men of intemperate minds cannot be free; their passions forge their fetters. (*Burke.*)

A weak mind is like a microscope, which magnifies trifling things, but cannot receive great ones.

(*Chesterfield.*)

Our minds are like certain vehicles,—when they have little to carry, they make much noise about it,

but when heavily loaded, they run quietly.

(*Elihu Burritt.*)

My mind to me a kingdom is;
Such perfect joy therein I find,
That it excels all other bliss
That God or Nature hath assign'd;
Though much I want that most would have,
Yet still my mind forbids to crave.

(*Wm. Byrd.*)

The power of thought—the magic of the mind.

(*Byron.*)

I thank God through Jesus Christ our Lord. So
then with the mind I myself serve the law of God;
but with the flesh the law of sin. (*Romans, VII—25.*)

If ye then be risen with Christ seek those things
which are above, where Christ sitteth on the right
hand of God. Set your mind on things above, not on
things on the earth. (*Colossians, III—1, 2.*)

They who restrain the soul from sensual pleasures

Surpass in heroism both Rustam and Zal.

(*Sadi.*)

To break the ranks of lions is but an easy thing,
But reckon *him* a lion, who over mind is king;
He becomes God's lion—that and nothing less
Who by God's help conquers his own selfishness.

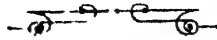
(*Jalaludin Rumi.*)

O Brother ! you are essentially thought,
And all the rest of you is bone and sinew;
If your thoughts are rose-like, you are a rose-
garden ;

If your thoughts are thorn-like, you are fuel
for the flame. (Jalaludin Rumi.)

The self-controlled is one who has freed himself from the bondage of mind and self. The seven hells and the eight heavens are too narrow to hold him—only the vast expanse of God is wide enough to receive him. (Sufi Teacher.)

પવિત્ર યુદ્ધ.^૧

મજિશ્તાઓસ્ય વહિશ્તાઓસ્ય સ્ત્રએશ્તાઓસ્ય અપયો ઍરેન્વન્તે
.....હુમિસ્તેએ વીસ્પયાઓ દ્રવતો સ્તોઽશ.

દરવંદની^૨ સઘળી સૃષ્ટિની સામે થવાને માટે, સર્વથી મોટી અષોઘ તથા સર્વથી શ્રેષ્ઠ તથા ઉત્તમ અષોઘ અમને પ્રાપ્ત થાય ! (હોશબામ.)

યા યજ્ઞઘટે હવરે યત્ અમેષમ્ રચ્મમ્ અદિર્વાલ્-અસ્પૅમ, પદ્ધતિ-
શ્તાતેએ તૅમંઘહાંમ, પદ્ધતિશ્તાતેએ તૅમસચિદ્રનાંમ દઽએવનાંમ,
પદ્ધતિશ્તાતેએ તાયુનાંમચ હુજરનાંમચ, પદ્ધતિશ્તાતેએ યાતુનાંમચ
પદ્ધરિકનાંમચ, પદ્ધતિશ્તાતેએ ઇધ્યેજંઘહો મર્ષઓનહે. યજ્ઞઘટે અહુરેમ
મજ્ઞદાંમ.

અંધકાર (તમસ)ની સામે થવાને માટે, અંધકારના ખીજના (અથવા
શિકલના) દેત્યોની સામે થવાને માટે, ચોરો તથા છુટારાઓની સામે
થવાને માટે, જાદુગરો તથા પરીઓની સામે થવાને માટે, (તથા)
મોતકારક નાશની સામે થવાને માટે, જે શખ્સ અમર, નુરી (તથા)
તેજ ઘોડાવાળા ખુરશેદને ઇજે છે, (તે) અહુરમજ્ઞદને ઇજે છે.

(ખોરશેદ નિયાયશ, ૬૦ ૧૪)

૧. રપેના અને અંધેમીનો વચ્ચેનું, હવ અને નિચ સ્વભાવ વચ્ચેનું, ભલાં અને
ભૂંટાં વચ્ચેનું. જ્યોત્સો દાદેસ્તાને દીની, પુર્સેશ ખીજ ૧૪-૧૭ ઈ. ૨. આડે માર્ગે
ગયેલા, અધર્મી.

યજ્ઞશ્વને ઓ નીઆએશ્વને અજ્ઞ ઓએ ખોદાએ કુરુદેહગર, કે મેહ કદ્દ અજ્ઞ હર ગતીહા દેહેરનાન મરુદમ પ ગવાએશ, માદાન દાદ ઓ શેહેરીઆરેશે હંગામ, રાએનીદારેશે દામાં, પ રખમ અગેજશને પરહેજ દવાન.

તે સવાળકાર સાહેબની (હું) આરાધના તથા અંદગી (કરું છું), કે જેણે દુનિયાની સઘળી પેઢાયશોમાં માણસજાતને વિચાર શક્તિથી (એટલે વિચાર શક્તિ આપીને) ઉચ્ચ ઠરજાએનું બનાવ્યું; (તથા) દૈત્યો (અથવા દુષ્ટ હવસો)ની સામે લઢવા, (તેમની) સામે થવા, (તથા) (તેમનેથી) દૂર રેહવા સાડ, (તથા) દુનિયાનાં લોકોને (ધર્મચરનો માર્ગ દેખાડવા) ચલાવવાને સાડ અકલ આપી અને વખત (અને નસીબ)ની ઉપર રાજ્ય આપ્યું. (દુઆ નામ સેતાચરને.)

દસ્ત નરાંમ પોઉરતાતેમ સ્તાહનાંમ, વ્યાખનનાંમ, વનતાંમ, અવનંમનાંમ, હુથવનતાંમ હુમરેથે, હુથવનતાંમ દુશ-મધન્યુશ, સ્તેરપતાંમ ચિથ અવંદહાંમ.

(હં યજ્ઞહો!) તમે (મને) મજબૂત, અંબુમનમાં બેસનારા, (જુરી સૃષ્ટિને) મારનારા, માર ન ખાનાર, હરીફોને ઝટ મારનારા, દુશ્મનોને તાળડતોળ મારનારા, સદા આનંદ આપનારા (તથા) જાહેર રીતે મહદ કરનારા (વીર) પૂરૂષોનું ટાણું આપો.

(માહ બોખતાર નિયાયશ ૬૦ ૧૦.)

આતરેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમદે તખમ્મ હુન્તેમ રથએશારેમ.

વૃદ્ધ કરનાર, જોરાવર, ઝલકાટવાળા (અથવા હૈયાતીવાળા) (તથા) (દૈત્યોની) સામે થનારા આતશને અમે વખાણીએ છીએ.

(આતશ નિયાયશ ૬૦ ૮.)

અધર્યમનંમ ધપીમ અપવનંમ અપહે રત્તમ યજ્ઞમદે, અમવનંતમ, વેરથાજનંમ, વિત્તએષંદહુમ, વીરપ ત્તએષાઓ તઉર્વચનંતમ, વીરપ ત્તએષાઓ તિતરેન્તમ.

અષોષના સરહાર અષો (તથા) પસંદ પડતી અધર્યમન (નામની અંદગી)ને અમે વખાણીએ છીએ, (જે અંદગી) હિંમત આપનારી, કૃતેહ આપનારી, દેષને દૂર કરનારી, (તથા) સર્વ ખરાબીઓને તોડનાર, (તથા) સર્વ ખરાબીઓને ટાળનાર (છે). (હાવન ગેહ, ૬૦ ૬.)

ગુનાહુ અજ્ઞ ગુનાહુ, અવરે આખો ગુનાહુ કે મરદુમ ઓ યુન
શાયદ બુદ્ધ, ગજસ્તેહ ઘનામીના દરવંદ પ પેતીઆરે દામાં અહુર-
મજ્દ ફરાજ કરનીદ.....પ પતેત હોમ.

એક ગુનાહુથી ઉત્પન્ન થતો ખીજો ગુનાહુ તથા ખીજા વધારે
ખરાબ ગુનાહુ, જે માણસોથી શરૂઆત (એટલે જન્મ)થી થઈ શકે
છે, (તથા જે ગુનાહુ) લેખાનત ભરેલા (તથા) દુષ્ટ અહરેમનેરે દાદાર
અહુરમજ્દની સૃષ્ટિની સામે (એટલે તે પેદાયશને ખરાબ કરવાને માટે)
ઉભા કર્યા (તે સઘળા ગુનાહુથી) હું પશ્ચાતાપ કરી પરોમાન થાઉં છું.
(પતેત પરોમાની ૬૦ ૩.)

આઅલ્ અઝ્ઝોલ્ અહુરે મજ્દાઝ્ઝો અહ્મકેમ નાંમ, સ્પિતમ
જરથુશ્ત્ર, યલ્ અમેવનાંમ સ્પેન્તનાંમ.....તલ્ લખએષો-તઉર્વ્યાંસ્તે-
મંમ દઝેવનાંમ મખ્યાનાંમચ.

ત્યારે દાદાર અહુરમજ્દે જવાબ આપ્યો કે, હે સ્પીતમાન જર-
થોશ્ત! અમે અમશાસ્પદોનાં નામો માંમ સ્પેન્તનો તે (ભાગ) છે (જે)
દૈત્યોની અને (ખરાબ) માણસોની જુરાઇને સર્વથી વધુ તોડનાર છે.
(હોરમજ્દ યસ્ત, ૬૦ ૩-૪.)

આઅલ્ અઝ્ઝોપ્ત જરથુશ્ત્રો ક્રોધલ્ મે તલ્ નાંમ ક્રઝ્ઝધિ અપા-
ઉમ્ અહુર મજ્દ, યલ્ તે અસ્તિ મજિશ્તેમચ, વહિશ્તેમચ સ્ત્રએશ્તેમચ,
યાસ્કેરેસ્તેમચ; વારેઘઘન્યોતેમચ, અઝ્ઝપજયોતેમચ, લખએષો-
તઉર્વ્યાંસ્તેમચ દઝેવનાંમ મખ્યાનાંમચ. યથ અજ્ઞમ તઉર્વ્યેનિ
વીરુષે દઝેવ મખ્યાંસચ; યથ અજ્ઞમ તઉર્વ્યેનિ વીરુષે યાતવો પધરિ-
કાઝ્ઝોસચ; યલ્ માંમ નઝેચિથ તઉર્વ્યાલ્, નોધલ્ દઝેવો, નઝેધ
મખ્યો, નોધલ્ યાતવો, નઝેધ પધરિકાઝ્ઝો.

ત્યારે જરથોશ્તે કહ્યું કે, અએ અશો હોરમજ્દ! તારું તે નામ કે
જે સૌથી મોટું, સૌથી સરસ, સૌથી શ્રેષ્ઠ, સર્વથી અધિક અસફકારક,
સર્વથી શ્રેષ્ઠ ફતેહથી મારનાર, સર્વથી શ્રેષ્ઠ તંહોરસ્તી આપનાર, (તથા)
દૈત્યોની તથા માણસોની ખરાબીને સર્વથી વધુ તોડનાર છે તે નામ (તુ)
મને જરૂર કહે; જેથી (એટલે જે નામની મદદથી) હું સર્વ દૈત્યોને
તથા (દુષ્ટ) માણસોને પકડું, જેથી હું સર્વ જાદુગરોને તથા પરીઓને

હું, કે મને કોઈએ શબ્દ કહ્યો ન હોય, ન હૈથ કે ન માણસ, ન
જાદુગરો કે ન પરીઓ. (હોરમજદ યશત ૬૦ ૫-૬.)

અશ્વદસો ધમત્ વીદ્યવ્યેશ્તવો; પન્થદસ અવનૌમ્.

(મારું) ચૌદમું (નામ) દુશ્મન વિનાનો; (મારું) પંદરમું (નામ)
ખજિત (એટલે માર ન ખાતો) (છે.). (હોરમજદ યશત ૬૦ ૮.)

ત્વએષો-તઉર્વાઓ નાંમ અહ્મિ, હુથવન નાંમ અહ્મિ, વીરપવન
નાંમ અહ્મિ.

ખરાખીને તોડનાર નામવાળો હું છું, એકદમ મારનાર નામવાળો
છું, સર્વને મારનાર નામવાળો હું છું. (હોરમજદ યશત, ૬૦ ૧૪.)

યાતુ જ જરથુશ્ત્ર, વનત્ દએવો મળ્યો. કેા ન્માનહે બાધ રિપતમ
રથુશ્ત્ર, વીરપ દુક્ષ જનાધતિ, વીરપ દુક્ષ નાપાધતિ, યથ હુઓનઓધતિ
અએષાંમ વયાંમ. અઓધ તે અઓધ તન્વો દધાધતિ, અઓધ તે અથઉ-
નૌમ્ જનાધતિ, અથઉનૌમ્ યથ રથએશ્તારૌમ્, વીરપનો અસ્તુશ્તેએ
પાતાનાંમ અઓજઘ્નહ. યો હીમ દસ્તે દારનૌમ્, યોઘ હુમ અમેષાઓ
પૈન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓઘ્નહો હુમરેથનાંમચિત્.

હે જરથુશ્ત્ર! જાદુગર તથા હૈથની (આસુરી) ચાલચલાણનાં માણસ
રૂર મારેલાં તુટેલાં થાય તો સારું! હે સ્પીતમાન જરથાશ્ત! તે કયો નર
છે કે જે જ્યારે આ (અવસ્તાના) ભણુતરો ભણે છે ત્યારે, તેના ધરમાંથી
કે દરૂજ જરૂર મારેલો થાય છે, (તથા) દરેક દરૂજ નાશ પામેલો થાય
? દરૂજ (જે) તારાં શરીરની ઉપર હુમલો કરે છે, તથા તારા આગ્રવનને
રે છે-આગ્રવનને તથા રથએશ્તારને. જે નર સારાં ઉહાપણવાળા તથા
રાજ્યવાળા અમેશાસ્પદોને (પોતાના) દુશ્મનોની (સામે) બચાવ
રીકે રાખે છે, તે નર (પોતાનાં) જોરથી દરૂજોની સામે થવાને માટે
રતી રીતે શક્તિવાન છે). (હોરમજદ યશત, ૬૦ ૧૧.)

દએવ અપ-દરત; પધત્યાર અપ-દરત.

હે હૈથો! તમે નષ્ટ થાઓ! હે સામે થનારાં તમે નાશ પામો.

(અરદીબહેશ્ત યશત, ૬૦ ૭.)

યસ્ય મે અએતએષાંમ યત્ બિજનથો-ચિથનાંમ યો જનત
એષાંમ દએવનાંમ, હુજઘ્રાધ હુજઘ્રો પઘરિ, બએવરાધ બએવનો

પદ્ધતિ. પઉર્વ-નએમાત્ પતત્ દ્વયઔશ દ્વએવનાંમ દ્રઔશ્વતો અંધરો મધન્યુશ પૌઉર-મહરકો.

જે (અપ વહિશ્ત) મારે માટે તે એ પગવાળા (ખરાબ માણસો)ની તોખમનાઓમાંના (તથા) તે દૈત્યોમાંના હજાર ઘણા હજાર (તથા) દશ હજાર ઘણા દશ હજાર મારે છે. (અરદીબહેશ્ત યશ્ત, ૬૦ ૧૩.)

અદવત અંધરો મધન્યુશ પૌઉર-મહરકો, આવોય મે બધ અપ વહિશ્ત યસ્કનાંમ યસ્કોત્તમ જનાત્.

પુર મરકીવાળો અંગ્રેમધન્યુશ^૧ ચીરડાઇને (નીચે પ્રમાણે) બોલ્યો:-અફ્સોસ! મારા દર્દ લાવનારાઓમાંનાં સર્વથી વધુ દર્દ લાવનારાઓને (પણ) અપ વહિશ્ત (નામના ભણુતર)નો ભાગ મારી નાખશે. (અરદીબહેશ્ત યશ્ત, ૬૦ ૧૪.)

ચો અએષાંમ દ્વએવનાંમ હજંઘરાઈ હજંઘરો પદ્ધતિશ્, બએવરાઈ બએવનો, અહાંક્તાઇ અહાંક્તયો પદ્ધતિશ્, નામેનિ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ હઉર્વતાતો જ્યયોઇત્ નસૂમ જનત્, હુષિ જનત્, ઘષિ જનત્, સએને જનત્, ખૂજિ જનત્.

જે કોઇ આ હજાર ઘણા હજાર, દશ હજાર ઘણા દશ હજાર, તથા અનહહ ઘણા અનહહ દૈત્યોના (હુમલાની સામે થવાને માટે) અમેશાસ્પંદોમાંથી ખોરદાદનાં નામને યાદ કરે તો, (તે નર) નસુશ (દૈત્ય)ને મારે, હુષિ (દૈત્ય)ને મારે, ઘષિ (દૈત્ય)ને મારે, સએની (દૈત્ય)ને મારે તથા ખૂજિ (દૈત્ય) ને મારે. (ખોરદાદ યશ્ત, ૬૦ ૨.)

આઅત્ ઋઔત્ અહુરો મજદાઔ, યેજિ મે માંઝેમ ક્રઞવ, મરાઔ વા, દ્રંજયાઔ વા, ક્રા વા ઞવ કર્ષાઇમ કારયેધતિ, હુઔમ તત્તમ ગઔજધતિ. કાંમચિત્ શ્વાંમચ દુજંમચ હુધથો-અયનાંમ હૈન્તમ, કાંમચિત્ વા અધપ્યેએનાંમ હૈન્તમ, કાંમચિત્ વા રએથ્વનાંમ. કાંમચિત્ શ્વાંમચ દુજંમચ અધથાખ્યો પાધએધખ્યો જનાનિ, શ્વાંમચ દુજંમચ અન્દામિ, શ્વાંમચ દુજંમચ નિમે, શ્વાંમચ દુજંમચ નિજખરેમ દુજંમચ.

ત્યારે અહુરમજદે કહ્યું કે જો (કોઇ માણસ) મારાં માંઝ મોટે અવાજે બોલે, (તથા તે માંઝને) યાદ કરનારો અથવા ભણુનારો

(થાય), અથવા લણ્ણતાં લણ્ણતાં લીટી (કશ) ખેંચે તો, (તે નર) ચોતાનાં તનને (ઢરૂંજના હુમલાથી તથા ખદીના માર્ગથી) ખચાવે છે.

(માણસોને છેતરવાને) જાહેર રીતે આવનારા (ઢરૂંજે)માના તુ કોઈ પણ ઢરૂંજને, છુપી રીતે આવનારા (ઢરૂંજે)માના તુ કોઈ પણ ઢરૂંજને, રીમન કરનારા (ઢરૂંજે)માના તુ કોઈ પણ ઢરૂંજને, એરીઅન^૧ (લોકોની) જગાઓમાંથી હું મારી કાઢીશ; તુ ઢરૂંજને હું સાંકળથી ખાંધીશ, તુ ઢરૂંજને હું મારીશ, (તુ) ઢરૂંજને હું ખહાર કાઢીશ.

(ખોરદાદ ચરત, ૬૦ ૪-૫.)

યજ્ઞમ્ અવે સ્ત્રેઉશ્ચ યાં હૃષ્તોઘરિંગ, પઘતિશ્તાતેએ ચાથ્યાંમ પઘરિકનાંમચ.

જાદુગરો તથા પરીઓની સામે થવાને માટે, આ તારા જે હૃષ્તોઘરિંગ (તેમ)ને હું ચાઢ કડું છું.

(તીર ચરત, ૬૦ ૧૨.)

હાંમ-તાચિત્-ખાણુશ ખરતો, રિપતમ જરથુશ્ત્ર, તિશ્ત્રયસ્ય રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ દએવસ્ય ચો અપઓષો. તાઓ યુધ્ધ્યથો, રિપતમ જરથુશ્ત્ર, ધિ-અયરેમ્ ધિ-ક્ષપરેમ્. આદિમ ખવઘતિ અઘવિ-અઓજઓ, આદિમ ખવઘતિ અઘવિ-વન્યાઓ દએવો ચો અપઓષો તિશ્ત્રીમ્ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ. અપ દિમ્ અધાત્ વ્યેઘતિ જરથ-ઘહુલ્ હુય વોઉડ્કપાત્, હાથો-મસંઘહુલ્મ અધ્વન્તેમ.

(પછી) હે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! ચગકતો (અને) ખોરેહવાળો તેશ્તર તથા અપઓશ (નામનો) હૈત્ય ચોતાની ખાણુ એક ખીજને અથડાવીને વળગી પડે છે. હે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! તે ખન્ને ત્રણ દહાડા અને ત્રણ રાત સુધી લઢે છે; અપઓશ (નામનો) જે હૈત્ય (તે) ચળ-કાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તર ઉપર ફાવીને જીતે છે, (અને) ત્યાંથી (એટલે) વોઉડ્-કશ દરીઆમાંથી એક ફરસંગ^૨ જેટલાં લાંબા રસ્તા સુધી તેને હાંકી કાઢે છે.

(તીર ચરત, ૬૦ ૨૨.)

હાંમ-તાચિત્-ખાણુશ ખરતો, રિપતમ જરથુશ્ત્ર, તિશ્ત્રયસ્ય રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ દએવસ્ય ચો અપઓષો. તાઓ યુધ્ધ્યથો, જરથુશ્ત્ર, આ રપિથ્વન્તેમ જરવાન્તેમ. આદિમ ખવઘતિ અઘવિ અઓ-

૧. આર્થ અથવા ઈરાની એટલે અસલ સુધરેલા અને અમીરી સ્વભાવના.

૨. છેટાઈ ભરવાનું માપ.

જાઓ, આદિમ્ અવધતિ અધવિ-વન્યાઓ તિશ્ત્રયો રએવાઓ ખરેન-
ઘઉંહાઓ દએઉમ્ થિમ્ અપઓર્ષમ્ અપ દિમ્ અધાત્ વ્યેધતિ જર-
યંઘહુલ્ હુય વોઉર-કપાત્, હાથો-મસંઘહુમ્ અધ્વનંમ.

હે સ્પેતમાન જરથોશ્ત! ચળકતો (તથા) ખોરેહવાળો તેશ્તર
(તથા) અપઓશ (નામનો) દૈત્ય પ્રોતાની ખાળુ એક ખીજને અથડા-
વીને વળગી પડે છે. હે જરથોશ્ત! તે ખન્ને ખપોરના વખત સુધી લાઢે
છે. ચળકાટવાળો (તથા) ખોરેહવાળો તેશ્તર અપઓશ (નામના) દૈત્યની
ઉપર ફાવીને જીત મેળવે છે (અને) ત્યાંથી (એટલે) વોઉર-કશ ઢરી-
આમાંથી એક ફરસંગ જેટલા લાંબા રસ્તા સુધી તેને હાંકી કાઢે છે.
(તીર યશ્ત, ૬૦ ૨૮.)

તિશ્ત્રીમ્ સ્તારંમ્ રએવન્તંમ્ ખરેનંઘઉંહન્તંમ્ યજ્ઞમધદ્; યો પધરિ-
કાઓ તઉર્વયેધતિ, યો પધરિકાઓ તિતાસ્યેધતિ, યાઓ ઉજાઓઘહુલ્
અંઘરો મધન્યુશ મમનુશ, સ્તારાંમ્ અકૂશ-ચિથનાંમ્ વીરપનાંમ્
પધતિ-ઔરેતેએ.

ચળકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તર તારાને અમે યાદ કર્યે
છીએ, જે (તેશ્તર) પરીઓને તોડે છે (તથા) જે પરીઓને ટાળે છે,
કે જે (પરી)ઓને અહરેમને જાણી જોઈને પાણીનું ખીજ રાખનારા
સર્વ તારાઓની સામે થવાને માટે ઉભી કીધી. (તીર યશ્ત, ૬૦ ૩૯.)

અવંઘહાઓ પધરિકયાઓ પધતિશ્તાતયએચ, પધતિસ્તયપ્તયએચ,
પધતિતરેતયએચ, પધત્યઓગેત્ ત્પએપહ્યાધચ, યા દુજયાધચ, યાંમ
મયાક અવિ દુજવચંઘહો હુયાધચાંમ નાંમ અઓજધતે.

આ દુજયાધચ નામની (પરી), જેને દુષ્ટ માણસો હુયાધરચને નામે
ઓળખે છે (તે) પરીની સામે થવાને માટે, (તેનો) નાશ કરવાને માટે,
(તેને) હાંકી કાઢવાને માટે, (તથા) (તેની) ખરારખીને અટકાવવાને
માટે (મેં તેશ્તરને મારા જેવોજ ઇજશને (યજ્ઞ) તથા આરાધનાને
લાયક રુજ્યો). (તીર યશ્ત, ૬૦ ૫૧.)

તિશ્ત્રયો જી રએવાઓ ખરેનંઘઉંહાઓ અવાંમ્ પધરિકાંમ્ આદ-
રંજયેધતિ, ણિજ્ઞદાધચ, શિજ્ઞદાધચ, અવનેમ્નાધચ, વીરપજ્ઞદાધચ.

પણ ચળકાટવાળો (તથા) ખોરેહવાળો તેશ્તર તે (દુજયાધરચ)
(નામની) પરીને બે બેડીથી, ત્રણ બેડીથી તથા (તે) (કોઇની ઉપર)
ફાવી ન શકે એવી સઘળી બેડીઓથી ખાંધે છે. (તીર યશ્ત, ૬૦ ૫૫.)

દજ્જદિ મે, વંઘઉહિ સંવિશ્તે દ્રવાસ્પે, તલ આયપ્તમ્, યલ અવાનિ અધવિ-વન્યાઓ વીરપે દઝ્યેવ માજઘન્ય, યથ અજમ નોઘલ તરશ્તો ક્રાનમાને થ્વએપાલ પરો દઝ્યેવએઘજ્યો, ક્રા અહાલ પરો, વીરપે દઝ્યેવ અનુસો તરશ્ત નમાઓન્તે, તરશ્ત તમંઘહો દ્રાઓન્તે.

(હોશંગ પાદશાહે વર માંગ્યો કે) હે ભલી (તથા) ઘણાજ ફાયદો કરનારી દ્રવાસ્પ! (તુ) મને આ મુરદ આપ, તે એકે માજનદરાનના સર્વ હૈત્યોનો (હું) પરાજ્ય કરનાર થાવું, વળી હૈત્યોની આગળથી ધાસ્તીથી ડરીને (તેમને) હું ન નમું, (પણ) એથી ઉલટું, સઘળા હૈત્યો પોતાની મરજી ઉપરાંત ડરીને (મને) નમે (તથા) ડરીને અંધારામાં દોડી જાય.

(ગોશ ચરત, ૬૦ ૪.)

દજ્જદિ મે વંઘઉહિ સંવિશ્તે દ્રવાસ્પે તલ આયપ્તમ્, યલ અવાનિ અધવિ-વન્યાઓ અજમ દહુકેમ ટિજકુતમ્, ટિકમરેધમ્, દ્વશ-અધીમ્, હજઘર-યઓક્તીમ્, અપ્-અઓજઘલ્લમ્, દઝ્યેવીમ્ દુજમ્, અઘમ ગએથાવ્યો દ્રવન્તમ્, યામ અપ્-અઓજસ્તમામ્ દુજમ્ ક્રય કેરેન્તલ અઘરો મઘન્યુશ.

(ફરેકુને વર માંગ્યો કે) હે ભલી (તથા) ઘણાજ લાભ કરનારી દ્રવાસ્પ! (તુ) મને આ વર આપ, કે જેથી કરીને ત્રણ મોઢાંના, ત્રણ માંથાના, છ આંખના, હજાર યુક્તિવાળા, પુઠ્કળ ખળવાન, હૈત્યને લગતો દરૂજ (તથા) (જે) (આ) દેશોને માટે નુકશાન પહોંચાડનાર દરવંદ (જે) ઝુહાક (તે)ને હરાવનાર હું થાવું, જે (ને ઝુહાક)ને દરૂજ તરીકે અંગ્રેમઘન્યુશે સરજ્યો.

(ગોશ ચરત, ૬૦ ૧૪.)

દજ્જદિ મે વંઘઉહિ સંવિશ્તે દ્રવાસ્પે તલ આયપ્તમ્, યથ અજમ અન્દયેનિ મઘરીમ ત્ઘરીમ કંઘરસ્યાનમ્, ઉત અસ્તમ્ વાધયેનિ, ઉત અસ્તમ્ ઉપનયેનિ અસ્તમ્ ક્વોધશ હુઓસ્રવંઘહુહુ, જનાલ તમ્ કવ હુઓસ્રવ, પસ્ને વરોધશ ચએચિસ્તહુ જક્રહે ઉરવ્યાપહે, પુથો કએન સ્યાવરપાનાઘ જુરો-જતહુ, નરહુ અઘએરથહુચ નરવહે.

(હોમે વર માંગ્યો કે) હે ભલી (તથા) ઘણીજ લાભ કરનારી દ્રવાસ્પ! તુ મને આ વર દે, તે એ કે ખુની (અથવા ઘાતકી) તુરાની અફાસીઆખને હું ખાંધું, તથા ખાંધીને ચલાવું, તથા ખાંધીને કેખ-શરૂ (પાદશાહે) આગળ લઇ જાવું, (જેથી) કેખશરૂ (પાદશાહે) ઉંડા

(તથા) બોહળા પાણીવાળા ચએચસ્ત નામના સરોવરની પેલી પાર, તેને જીલ્લમથી માર્યા ગયેલા (પોતાના ખાપ) સ્થાવક્ષના વેરમાં તથા નરૂ ખાનદાનના શૂરા અગ્રેસના વેરમાં મારે. (ગોરા ચરત, ૬૦ ૧૮.)

દજ્જદિ મે વંદ્ધઉહિ સંવિશ્તે દ્રવાસ્પે તલ્લ આયત્તેમ્, યથ અજ્ઞાનિ પેષને અશ્ત અઉર્વન્તો, વીરપ-થઉરવો-અસ્તોધશ્, પુથો વીરપ-થઉરવો, ઉરવિ-ખઓધો, ઉરવિ-વરેથો, સ્તવી-મનોધીશ્, ચેદ્ધહે હુપ્ત-સત ઉશ્ચનાંમ્ જઘન્યાવરલ્, પસ્ય ખીધહે યથ અજ્ઞાનિ પેષને મધયેહે ખ્યઓનહે અરેજલ્-અસ્પહે, યથ યજ્ઞાનિ પેષને દરપિનિકહે દએવયસ્નહે.

ઉત અજ્ઞમ્ નિજનાનિ તાંધવન્તેમ્ દુજ્જદએનેમ્, ઉત અજ્ઞમ્ નિજનાનિ સ્પિપન્નઉરુશ્કેમ્ દએવયસ્નેમ્, ઉત અજ્ઞમ્ ક્રઓઉર્વએસ-ચેનિ હુમય વરેધકનાંમય, ખ્યઓન્યેહેય દંદ્ધહાઓ, ઉત અજ્ઞમ્ નિજનાનિ ખ્યઓનિનાંમ્ દખ્યુનાંમ્, પન્યસદ્ધાધ સતદ્ધાધશ્ચ, સતદ્ધાધ હજ્જ-દ્ધરદ્ધાધશ્ચ, હજ્જદ્ધરદ્ધાધ ખએવરેદ્ધાધશ્ચ, ખએવરેદ્ધાધ અહાંકિતદ્ધાધશ્ચ.

(કએ વીશતાસ્પે મુરાદ માંગી કે) હે ભલી (તથા) ઘણીજ લાલ કરનારી દ્રવાસ્પ! (તુ) મને આ મુરાદ આપ, તે એ કે લડાઇમાં (નીચે જણાવેલા) આઠ પેહલવાનેને હું નહસાડું:—(૧) વીરપ-થઉર્વો-અસ્તિ, (૨) વીરપ થઉર્વનો છોકરો, (૩) ઉર્વિ-ખઓધ, (૪) ઉર્વિ-વરેથ, (૫) સ્તવી-મનોધી, જેના સાતસો ઉંઠ તેની પુઠે ચાલે છે, ત્યાર પછી, (૬) ઉશ્કેરાયલા (તથા) ખુની ખ્યઓન (તથા) (૭) અરજસ્પને હું નહસાડું, તેમજ લડાઇમાં, (૮) મુર્તિ પૂજક દરપિનિકને (પણ) હું નહસાડું.

વળી ખરાખ દીનવાળા તાંધવન્તને હું મારું, (તથા) મુર્તિ પૂજક સ્પિપન્નઉરુશ્કને હું મારું, તથા વરેધક તથા ખ્યઓનના દેશોમાં સારા નીચમો (અથવા સારી દાનાઇભરેલી રીતો) હું દાખલ કરું. વળી ખ્યઓનિ દેશોના (માણસોને) પચાસથી સો ઘણા, સોથી હજાર ઘણા, હજારથી દશ હજાર ઘણા, દશ હજારથી અગણિત ઘણા હું મારું.

(ગોરા ચરત, ૬૦ ૩૦-૩૧.)

ધમલય, જરથુશ્ત્ર, ઈમલ ઉખ્ધેમ્ વચો ક્રઘયાઓ, યલ્ આ-જસાલ્, કરેસસ્ય, ગધોત્પશ્ય, દએવેશ્ય હુનદ્વરેમન; આઅત્ત દ્રવતાંમ્ દએવયસ્નનાંમ્, યાત્પશ્ય યાતુમતાંમ્, પધરિકાઓસ્ય પધરિકવતાંમ્

ત્યએષો ક્તરેસાંન ક્તવરાંન, ન્યઓન્થો દએવ, ન્યાઓન્થો દએવ-
યાજો, જકરે અવ-ગેઉર્વાંન અથ રારેખ્યન્તો.

આજ (મન્ત્ર), હે જરથોશ્ત! ભણુતરનો એજ મન્ત્ર (એટલે
અહુનવર) તારે ભણુવો જોઇએ, (કે જેથી) જ્યારે ધર્મના શત્રુઓ
તથા ચોરોનું ટોળું, તથા હૈત્યો ભેગા હોડીને આવી પહોંચે, (તથા)
જ્યારે દરવંદોની તથા હૈત્યને પૂજનારાઓની ખરાબી, (તથા) જાહુ-
ગરો, (અને) જાહુગરને લગતાઓમાંનો (કોઇ પણ), તથા પરીઓ
(અને) પરીને લગતાઓમાંનો (કોઇ પણ) (તને, હે જરથોશ્ત!) ખીહ-
વડાવે (તથા) (તારી) આગળ હોડી આવે (ત્યારે), (તે મન્ત્ર ભણુવાથી)
હૈત્યો નાશ પામનારા (થાય છે), હૈત્યને પુજનારા નાશ પામનારા (થાય
છે), (તથા) એ પ્રમાણે જખમ કરનારાઓનાં મોઢાં ખંધ થઇ જાય છે.
(સરોશ હાદોખત, ૬૦ ૬.)

યો વનનો ક્યધહે, યો વનનો કાધધ્યેહે, યો જન્ત દએવયાઓ
દુજો, અશ-અઓજંઘહેા અહૂમ-મરેન્થો.

જે (એટલે સરોશ યજ્ઞ) કુષ માણસને મારનારો (છે), જે કુષ
માણસને લગતાને મારનારો (છે), જે (સરોષ યજ્ઞ) ઘણીજ જોરાવર
(તથા) દુનિયાને ખરાબ કરનાર (એવી) હૈત્ય (રાક્ષસીની) દરજને
મારનાર (છે).
(સરોશ હાદોખત, ૬૦ ૧૦.)

યો વીરપાઘશ અયાંત્ય ક્ષફૂનસ્ય યૂધ્ધ્યેધતિ માજન્યએધખ્યો
હુધ દએવએધખ્યો. હો નોધત્ તરશ્તો ક્રાનામધતે શ્વએષાત પરો દએ-
વએધખ્યો; ક્રા અહ્માત પરો વીર્યે દએવ અનુસો તરશ્ત નમંન્તે,
તરશ્ત નમંઘહેા દવરંન્તે.

જે (એટલે સરોષ યજ્ઞ) દર દિવસ તથા રાતે માજનદરાનના
હૈત્યોની સાથે લઢે છે. તે (સરોષ યજ્ઞ) હૈત્યોના ભયથી ડરીને (તેમને)
નમતો નથી; (પણ) એથી ઉલટું સઘળા હૈત્યો પોતાની મરજી ઉપરાંત
ડરીને (તેને) નમે છે, તથા ડરીને અંધારામાં ધસી જાય છે.

(સરોશ હાદોખત, ૬૦ ૧૨-૧૩.)

વીરપાઓ ક્ષઓપહે અખ્યેહે તખમહે તનુ-માંથહે, તખમહે હાંમ-
વરેતિવતો, ખાજુશ-અઓજંઘહેા, રથએશ્તાઓ કમરેધો-જનો દએવ-
નાંમ, વનતો વનધતીશ વનધતિવતો, અષઓનો વનતો વનધતીશ

વનઘન્ટીમય ઉપરતાતેમ યજ્ઞમઘ્ન, યાંમય સ્વર્ગપહે અગ્નિહે, યાંમય અરુરતોઘ્ન યજ્ઞતહે.

અળવાન, માંઘનાં તનવાળા,^૧ જોરવાળા, રક્ષા કરનાર, જોરાવર આળવાળા, લડવૈયા (તથા) દૈત્યોનાં માથાં ઉપર મારનારા અષો સરોષ યજ્ઞની સર્વે (જીતો)ને (અમે વખાણ્યે છીએ); ફટકો મારનારા (તથા) જીતીને મારનાર અશો (સરોષ યજ્ઞ)ની જીતોને (અમે વખાણ્યે છીએ); સર્વથી મોટી જીત જે અશો સરોશ (યજ્ઞ)ની તથા જે આશ્તાહ યજ્ઞની (તેની) અમે સ્તુતી કર્યે છીએ.

(સરોશ હોદોખત, ૬૦ ૧૯.)

પસ્ય હૂ-ક્રાખો-દાઘતીમ, યો અએષેમેમ સ્તેરેથ્વત સ્નઘધિષ વીષ્મન્તેમ ખરેમ જઘન્તિ; અભ્ય હે આધ કમરેધેમ જઘન્વાઓ પઘતિ ખંઘ્નહ્યેધતિ, યથ અઓઞઓ નાઘધાઓઘ્નહમ.

(વળી) જે (સરોશ યજ્ઞ) આમદાહનાં ઝઝકળાંના સમયથી યોહળાં હથીઆરથી એશમ (દૈત્ય)ને સખત જખમ કરે છે, (તથા) (જે માણસ) એ પ્રમાણે (તેનાં) જોરને તુચ્છકારી કાઢે છે, તેના માથાં ઉપર મારીને (તે માંધાને) જરૂર લાજી નાંખે છે.

(સરોશ યસ્ત વડી, ૩૦ ૪, ૬૦ ૧૦.)

દરાલ હ્ય અહ્માલ ન્માનાલ, દરાલ હ્ય અંઘહાલ વીસલ, દરાલ હ્ય અહ્માલ જન્તઓલ, દરાલ હ્ય અંઘહાલ દંઘ્નહ્યઓલ, અધાઓ ધથેઞઓ વોઘધ્નાઓ યેઘન્તિ; યંઘહે ન્માનય સ્વર્ગપો અઓ વેરેથ-જઓ, ધાંઘેઘો અસ્તિ પઘતિ-જન્તો; નાય અષવ, ક્રાયો હુમતો, ક્રાયો હૂખ્તો, ક્રાયો હવરશ્તો.

જે (નર)નાં ઘરમાં અશો, ફેતેહમંદ તથા તૃપ્ત થયેલો સરોશ (યજ્ઞ) સત્કાર પામેલો હોય છે, તથા (જે નરના ઘરમાં) વધારે નેક મનશ્વીલાઓ, વધારે નેક સખુનવાળો, (તથા) વધારે નેક કાર્ય કરનારો અશો માણસ હોય છે તે ઘરમાંથી, તે મોહલ્લામાંથી, તે કસ્થામાંથી, (તથા) (તે) દેશમાંથી દુષ્ટ (તથા) નાશકારક અડચણો વેળળી જાય છે.

(સરોશ યસ્ત વડી, ૩૦ ૬, ૬૦ ૧૪.)

યંઘહે અહુનો વધરયો સ્નઘગિશ વીસત વેરેથજઓ, યસ્નસય

૧. એટલે જેનું તન માથવાળી (મન્ત્રો)નું જ બન્યું છે.

હુતાંઘ્રહાધતિશ, કૃષુપસ્ય માંધ્રો યો વારેઘ્નિશ વીરપાઓસ્ય યસ્નો-
કરેતયો.

જેનું (સરોશ યજ્ઞનું) જીતનાર હથીઆર (થઈ રેહવાને) અહુન-
વરે તથા હુપ્તન યસ્તે તથા જીતનાર કૃષુપ માંઘ્રવાણીએ, તથા યજ્ઞ-
સ્નેના સર્વે કૃકરાઓએ સ્વિકાર્યું હતું. (સરોશ યસ્ત, કં. ૯, કં ૨૨.)

પધરિ દ્રવતત્ત્વ મહરકાત્, પધરિ દ્રવતત્ત્વ અએષ્માત્, પધરિ દ્રવધ-
તિબ્યો હુએનેબ્યો. યાઓ ઉસ ખૂરેમ, દ્રક્ષેમ ગરેવનાં, અએષ્માહે
પરો દ્રઓમેબ્યો, યાઓ અએષ્મા હુજ્જદાઓ દ્રાવયાત્ મત્ વીદાતઓત્
દ્યેવો-દાતાત્. અધ નો તૂમ, સ્તઓષ અબ્ય હુરઓધ, જાવરે દયાઓ
હિતએધબ્યો, દ્રવતાતેમ તનુબ્યો, પોઉર-સ્પક્તીમ તિબ્યયન્તાંમ,
પધતિ-જમ્તીમ દુશમધન્યુનાંમ, હુદ્યા-નિવાધતીમ હુમરેથનાંમ અઉ-
વથનાંમ તિબ્યયન્તાંમ.

ધસી આવનારાં મોતથી, ધસી આવનારાં એશમ (દૈત્ય)થી, ધસી
આવનારા સૈન્યોથી, (હે અષો સરોશ યજ્ઞ! તુ અમારી રક્ષા કરજે),
જે (લશ્કરોએ) ઘાતકી વાવટો ઉંચે પકડયો. એશમ (દૈત્ય)ના હુમ-
લાથી (તુ અમારી રક્ષા કરજે); જે (લશ્કરો)ને ખરાબ જાણનારા
એશમે (દૈત્યે) આપેલાં મોત સાથે દોડાવ્યાં. હે ખુબસુરત અષો
સરોશ (યજ્ઞ)! અત્રે તુ અમારા ઘોડાઓને સાડું જોર આપ, તનને
માટે મજબૂતી, અદેખાઓનો પુરતી રીતે પરાજય કરવો, વેરીઓની
સામે મારવું, અદેખા (તથા) સાથે લડનારા વેરીઓને નીચે તોડી
પાડવા માટે જોર (એ સઘળું) (હે સરોશ યજ્ઞ! તુ અમને આપ.)

(સરોશ યસ્ત વડી, કં ૧૦, કં ૨૫-૨૬.)

યો આધિતીમ, હુમહે અયાં, હુમયાઓ વા ક્ષપો, ઇમત્
કરેવરે અવજાધતિ, યત્ ખનિરથેમ ખામીમ, સ્નધથિશ જસ્તય દ્રજ્ઞેનો,
ખરેઇધ્રો-તએજ્ઞેમ, હવાવએધેમ કરેરેધે પધતિ દ્યેવનાંમ. સ્નથાધ
અંધરહે મધન્યેઉશ દ્રવતો, સ્નથાધ અએષ્માહે ખૂવી-દ્રઓશ, સ્નથાધ
માજધન્યનાંમ દ્યેવનાંમ, સ્નથાધ વીરપનાંમ દ્યેવનાંમ.

જે (સરોશ યજ્ઞ) દૈત્યોનાં માથાં ઉપર, (મારવાનું) તીક્ષ્ણ,
કાપી નાખે એવું (તથા) જોરથી ફટકો વાગે તેવું હથીઆર પોતાના
હાથમાં પકડીને, આ ભુમી જે ચળકતું ખનિરથ^૩ (તે) તરફ દુષ્ટ

અંગ્રેમધન્યુશને મારવાને માટે, લયંકર હુથીઆરવાળા એશમને મારવાને માટે, માજનહરાનના હૈત્યોને મારવાને કાળે (તથા) સર્વે હૈત્યોને મારવાને સાડું દર દિવસના તથા દર રાતે ત્રણ વખત આવે છે.

(સરોશ ચરત વહી, કં ૧૨, કં ૩૧.)

આઅલ્ ત્વએષાઓ તઉર્વ્યાનિ વીરૂપનાંમ ત્વએષવતાંમ ત્વએષાઓ દ્વએવનામ મખ્યાનાંમચ, યાથ્યાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્યાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમચ.

(બેહરામ ચજદ કહે છે કે) ત્યારે સર્વે દુઃખ દેનારાઓની ખરાબીઓને, (તથા) હૈત્યોની, માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલ્મગારોની, કીકોની તથા કરપોની ખરાબીઓને હું તોડીશ.

(બેહરામ ચરત, કં ૪.)

અહ્યાધ પુખ્વો આજસલ વજ્જનો વરેથ્થો અહુરધાતો, હુકેહર્પ વરાજહે, પપતિ અરેનો, તિજિ-દાંસ્ત્રહે, અરખો, તિજિ-અમુરહે. હુકેરેવ-જનો વરાજહે, અનુ-પોઘથ્વહે, અન્તહે, પરખ્વનિકહે, તખ્મહે. યુખ્ધહે, પાધરિ-વાજહે.

(જે માનવી બેહરામ ચજદને પૂછે તેની સહાયતા માગે) તેને માટે, પાંચમી વખતે (તે) અહુરમજદનો સરજેલો બેહરામ (ચજદ) સાંમે થનારા (અથવા હુમલો કરનારા), વીક્ષણુ દાંતવાળા, બહાદુર, વીક્ષણુ ખરીવાળા, ઝટ મારનાર, મધ્યમ ચરખીવાળા, ગુસ્સે થએલા, લશ્કરને મારનાર, બળવાન, મજબુત બાંધાના, આસપાસ જનારાં ભુંડનાં સારાં શરીરમાં ચાલીને જાય છે. (બેહરામ ચરત, કં ૧૫)

અહ્યાધ હસેમો આજસલ વજ્જનો વરેથ્થો અહુરધાતો, વીરહે કેહર્પ રએવતો, સ્તીરહે, મજદધાતહે. ખરલ કરેતમ, જરન્યા-સઓ-રેમ. કપિકેતમ, વીરપો-પએસંદહુમ.

(જે નર બેહરામ ચજદને પૂછે તેની મદદ માગે) તેને માટે, દશમી વખતે (તે) અહુરમજદનો પેદા કરેલો બેહરામ (ચજદ) મકા-શીત (અથવા ધનાઢય), સોહામણા, (તથા) સોનાની મૂઠ સાથની, પેચવાળી, (અને) તમામ સઘળા શૃણુગાર સાથની તલવાર રાખનાર અહુરમજદના સરજેલા, વીર પુરૂષના શરીરમાં ચાલીને જાય છે.

(બેહરામ ચરત, કં ૨૭.)

આઅલ્ અઓલ્ અહુરો મજ્ઞદાઓ, મરેઘહે ધેષો-પરેનહે વારે-
નજનહે પરેનમ્ અયસએપ, રિપતમ જરથુશ્ત્ર.... ઉપસ્તામ્ મરેઘહે
પરેનો મરેઘનામ્. તાઓ અહુરો સાસ્ત્રનામ્ ઇંદ્રહુ-પદ્ધતિશ, નોધલ્ સત્તમ્
જઘન્તિ વીરજ, નોધલ્ હુકરેલ્ જઘન્તિ, વએસએપ ઓધમ્ જઘન્તિ,
ક્રપ અએધતિ. વીરપે તરેસંન્તિ પરેનિને, અવથ માવયચિલ્ તનુયે,
વીરપે તરેસંન્તિ અઉવંધ, વીરપે તરેસંન્તિ દુશ્મઠન્યુશ, અમંમય
વરેઘમંમય, નિધાતંમય તનુયે મનો. યિમ્ વષાઓન્તે અહુરાઓઘહો,
વષાઓન્તે આહુધસ્થાઓઘહો, વષાઓન્તે હુઓસવંધહનો; તંમ વષત
કવ ઉસ.

ત્યારે અહુરમજહે કહ્યું કે, હે સ્વેતમાન જરથોશ્ત! પાંખ ફેફડા-
વતાં ધેષો-પરેન (નામના) પક્ષીનાં પીછાં તારે શોધવાં જોઇએ.....
પક્ષીઓમાંના (તે) પક્ષીનું પીછ (તે રાખનારને) મદદફર (કરે છે).
રાજ્યકર્તાઓનો વડો, (અથવા) દેશનો ધણી (અથવા) સો યોદ્ધાઓને
મારનાર (પણ), તેમને (એટલે ઉપર જણાવેલાં પક્ષીને) ઝટ મારી
શકતો નથી; તે (પક્ષી) એખણું તે બધાઓને મારે છે (તથા) (તેઓની
ઉપર) સરસાઇ ભોગવે છે. જેમ મારેથી (રે છે) (તેમ) સઘળાઓ
(તે) પીછ રાખનારથી ખીદે છે; (તે પીછની બલીહારીથી) (તેનામાં
જે) હિમ્મત, જીત, (તથા તેનાં) તનમાં (જે) મન શક્તિ સુકવામાં
આવેલી (છે, તેથી) તેના સર્વે વેરીઓ તેનેથી ખીદે છે, (તથા) તેના
સઘળા શત્રુઓ તેનેથી ખીદે છે. જેને (એટલે તે પ્રભાવવાળાં પક્ષીને
અથવા તે પક્ષીનું પીછ રાખનારને) સરદારો મદદે બોલાવે છે. સરદાર-
ને લગતા મદદે બોલાવે છે, (તથા જેને) કેખશરૂ (શાહ)ના કુળવાળા-
ઓએ મદદે બોલાવ્યું. તે (પક્ષી)ને કેકાઉસ (શાહે) મદદે બોલાવ્યું.

(બહેરામ યશત, ૬૦ ૩૫, ૩૬, ૩૭, ૩૮.)

આઅલ્ અઓલ્ અહુરો મજ્ઞદાઓ, યલ્ રપાધ હનજસાઓન્તે,
રિપતમ જરથુશ્ત્ર, રશતંમ રસમ. કતરસચિલ્ વિશ્તાઓઘહો અહુર્ય
નોધત વન્યાઓન્તે, જતાઓઘહો અહુર્ય નોધલ્ જન્યાઓન્તે. ચતંધરો
પરેનાઓ વીધારયોધશ અવિ પધામ્ કતરસચિલ્ યતારો પોઉરવો
ક્રાયજઘતે, અમો હુતશ્તો હુરઓધા, વરેઘમો અહુરધાતો, અતારો વરેઘ
હયધતે. અમંમય વરેઘમંમય આક્રીનામિ, દવ પાતાર, દવ નિષાતાર,
દવ નિશહરેતાર, દવ અંધવઓજન, દવ વિંધવઓજન, દવ ક્રમવઓ-
જન, દવ અમરેજન, દવ વીમરેજન, દવ ક્રમરેજન.

ત્યારે અહુરમજ્દે જવાબ વાળ્યો કે, હે સ્પીતમાન જરથુશ્ત્ર! જે જગ્યાએ ખરાખર ખેંચેલી હારો સાથે હશકરો એક ખીજા સામે મળે, (તે જગ્યાએ બેહરામ યજ્ઞહણું સ્મરણ કરવામાં આવે છે તથા તેની સ્તુતિ કરવામાં આવે છે.) કોઈ પણ હડાચક એ (હડાઈ) માં માર ખાતા નથી, (તથા) મારનારાઓ (પણ) એ (હડાઈ) માં માર ખાતા નથી. રસ્તામાં (તે પ્રભાવવાળું) પીછ તારે હાથમાં ધરવું બેઠાં. બે (હશકર) માંથી જે પ્રથમ (બેહરામ યજ્ઞહને) પૂંજે છે તેની તરફ, સુંદર બનાવેલો (તથા) ખુબસુરત અમ (હિંમત આપનાર ફરેશ્તો) (તથા) અહુરમજ્દનો સરજેલો બેહરામ જીતીને પુઠે ચાલે છે. અમ (ફરેશ્તો) તથા બેહરામ (જે) બે યજ્ઞાવનાર, બે રક્ષણ કરનાર, (તથા) બે રક્ષા આપનાર (તેમ) ને હું વખાણું છું. (તે) બે (અમ ફરેશ્તો તથા બેહરામ યજ્ઞહ) (દુશ્મનોને) આગળથી હઠાવી કાઢે છે; (તે) બે (દુશ્મનોને) બાબુએથી હઠાવી કાઢે છે; (તે) બે (દુશ્મનોને) પછવાડેથી હઠાવી કાઢે છે; (તે) બે (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) આગળથી સાફ કરી નાખે છે; (તે) બે (દુશ્મનોને) બાબુએથી સાફ કરી નાખે છે; (તે) બે (દુશ્મનોને) પાછળથી સાફ કરી નાખે છે. (એટલે અમ ફરેશ્તો તથા બેહરામ યજ્ઞહ સઘળી હીશાથી આવતા દુશ્મનોનો તહન નાશ કરી નાખે છે.)

(બહેરામ યસ્ત, ૬૦ ૪૩-૪૪-૪૫.)

અએતએચ તે વાચો યોઈ ઉધ્ર આસ, દૈરજર આસ, ઉધ્ર આસ, વ્યાખધને આસ, ઉધ્ર આસ, વૈરથમે આસ, ઉધ્ર આસ, અએષજય આસ, અએતએચ તે વાચો યોઈ પૈષેમચિલ સારૈમ યુન-જધન્તિ, ઉજર્ગૈરેત્તમચિલ સ્નથૈમ અપય અપ-અન્વધન્તિ.

(હે જરથુશ્ત્ર!)^૧ તે વચનો તારે માટે છે. જે (વચનો) પ્રભાવવાળા છે (તથા) હિંમત આપનારા છે; (તે મન્ત્રો) સલામાં બેસનારને માટે પ્રભાવવાળા છે, (તે મન્ત્રો) જીતને માટે પ્રભાવવાળા છે; બેર આપનારા (તથા) તંદોરસ્તી આપનારા છે. (હે જરથુશ્ત્ર!) તે વચનો તારે માટે છે, કે જે પાપી માથાંને પવીત્ર કરે છે (તથા) મારવાને માટે ઉચે ધરેલાં હથીઆરને પાછું હઠાવીને અસર વિનાનું કરે છે.

(બહેરામ યસ્ત, ૬૦ ૪૬.)

આઅલ્ મર્ઝોલ્ અહુરો મજ્દાઓ, ચિમ મળ્યાક કાયબાઓંતે

૧. અથવા ખરા દીનદાર, સહુનાર ભક્ત.

વૅરેધ્રમ્નો અહુરધાતો, દાત-હુ ચિમ બ્યેધતિ દાધત્યોત્તેમો યસ્નસ્ય વહુમસ્ય, અપાત્ હ્ય યત્ વહિશ્તાત્ . નોધત્ ધથ અધસ્યાઝ્મો દંદ્વ-હાવો ક્રાંશ હ્યાત્ હુએન, નોધત્ વોધમ્, નોધત્ પામ, નોધત્ કપસ્તિશ, નોધત્ હુએન્યો રથો, નોધત્ ઉજ્જર્ગેરેતો દ્રક્ષો.

ત્યારે અહુરમજદે જવાળ આપ્યો કે, જે માણસો અહુરમજદના સરજેલા બેહુરામ (યજ્ઞ) ને ધજે, (તથા) જે સર્વથી શ્રેષ્ઠ સત્યતાથી (થયેલી) સર્વથી લાયક યજ્ઞને તથા આરાધના, લાયક રીતે તેને માટે જાડી રહે (તો), એ ધરાન દેશો તરફ, ન લશ્કર, ન સંકટ (અથવા ખલા), ન હર્દ, ન કપટ, ન (વેરીનાં) લશ્કરને લગતા લડાઇના રથો, (અથવા) ન (શત્રુઓનો) ઉંચો પકડેલો વાવટો આવી શકે.

(બહેરામ યસ્ત, ૬૦ ૪૮.)

યજ્ઞિ-ષે મહરયો ગેઉર્વ્યાત્, જહ્લિક વા, અપાવો વા અસ્તાવયત્-ગાથો, અહુર્મૅરેક્ષ, પધત્યારેનો ઇમાંમ દએનાંમ યાંમ આહૂધરીમ જર-થુશ્રત્રોમ, પર અએષજ હ્યમતે વૅરેધ્રમ્નો અહુરધાતો. હમથ અધસ્યાઝ્મો દંદ્વહુઝ્મો વોધમ્ઝ્મો જસાઝ્મોન્તિ; હમથ અધસ્યાઝ્મો દંદ્વહુઝ્મો હુએન ક્ષપતાઝ્મોન્તિ, હમથ અધસ્યાઝ્મો દંદ્વહુઝ્મો જન્યાઝ્મોન્તે પન્વ્યસમ્નાઇ સતમ્નાઇશ્ય. સતમ્નાઇ હજંઘરમ્નાઇશ્ય, હજંઘરમ્નાઇ અએવરે-મ્નાઇશ્ય, અએવરેમ્નાઇ અહુ ક્ષેતમ્નાઇશ્ય.

(પણુ) જે તેને પાર્ષી માણસ, અથવા જુરી સ્ત્રી, અથવા તો અશોઇને તોડનાર, ગાથા ગાઇને ન ભણનાર, જગતને ખરાબ કરનાર, (અથવા) આ દીન જે અહુરમજદી જરથોશ્તી તેની સામે થનાર (તે વસ્તુને) હાથમાં પકડે, તો અહુરમજદનો સરજેલો બેહુરામ યજ્ઞ ત'દ્દો-રસ્તીના ઉપાય છીનવી લે છે. (તેથી) એકસરખી રીતે ધરાન દેશો ઉપર (શત્રુઓનાં) લશ્કરો ધસારો કરે, ધરાનના દેશો ઉપર સંકટ આવી પડે, એકસરખી રીતે ધરાન દેશોનાં (લોકો) પચાસથી સો ઘણો, સોથી હજાર ઘણો, હજારથી દશ હજાર ઘણો, દશ હજારથી અગણિત ઘણો માર ખાય.

(બહેરામ યસ્ત, ૬૦ ૫૨-૫૩.)

યત્ નૂરેમ વ્યામજુર દએવ, મધ્યાક દએવયાજ્ને, ક્ષા પરશ્તીમ નામયેધન્તિ, વી મધધ્યાનંમ ક્ષપાનયેધન્તિ, વીરપે હન્દાંમ રાજયેધન્તિ, જન હો સધધિન્ નોધત્ જનન્, હુધ હો સધધિન્ નોધત્ હુધન્.

૧. અર્પણ કરેલી વસ્તુ, જેની ઉપર બેહુરામને લગતું ભણતર થયું હોય.

હુમણાં વ્યામણુર (નામના) હૈત્યો (તથા) હૈત્યની આરાધના કરનારાં માણુસો (પોતાની) પીઠ વાંકી કરે છે, કમ્બર ખેંચે છે, (તથા) (પોતાનાં શરીરના) તમામ સાંધાઓને સીધા કરે છે. અત્રે (તે) મારનારા (હૈત્યો) ઘુટી પડે છે, (પણ) મારી શકતા નથી; અત્રે (તે) ઠાર કરનારા ઘુટી પડે છે, (પણ) ઠાર કરી શકતા નથી (એટલે પોતાની કુદૃષ્ટ નિષ્ઠા પાર પાડી શકતા નથી). (બહેરામ ચરત, ૬૦ પૃ. ૫૬.)

વૈરેશ્વર્યમ્ અહુરધાતૈમ્ યજ્ઞમધદે. હુઓમૈમ્ બધરે સાધરિ-બઓ-ધૈમ્, હુઓમૈમ્ વૈરેશ્વર્યમ્ બધરે, નિપાતારૈમ્ વોહુ બધરે પાતારૈમ્ તનુયે બધરે; હુઓમૈમ્ યિમ્ નિવજ્ઞધતિ નિવન્દાત્ અપયેધતિ દુશ્મન્યઓત્ આ પેષન હુય. યથ અજૈમ્ અઓમ્ સ્પાધૈમ્ વનાનિ, યથ અજૈમ્ અઓમ્ સ્પાધૈમ્ નિજનાનિ, યથ અજૈમ્ અઓમ્ સ્પાધૈમ્ નિજનાનિ, યો મે પરકાત્ વજ્ઞધતિ.

અહુરમજ્ઞના પેદા કરેલા (બહેરામ) યજ્ઞને અમે વખાણ્યે છીએ. હોમ (જે) ગલીચી સાફ કરનાર (તેને) હું મારી પાસે રાખું, હોમ (જે) જીત આપનાર (તેને) હું મારી પાસે રાખું; હોમ (જે) સારી (વસ્તુ) ને બચાવનાર (તેને) હું મારી પાસે રાખું, (તથા) (હોમ) (જે) તનને બચાવનાર (તેને) હું મારી પાસે રાખું; જેથી હું (વેરીનાં) આ લશ્કરને મારું, જેથી હું (દુશ્મનનાં) આ લશ્કરને મારીને નીચે નાંખું, જેથી હું (દુશ્મનનાં) આ લશ્કરને નીચે તોડી પાડું, કે જે (લશ્કર) મારી પુડે આવે છે. (બહેરામ ચરત, ૬૦ પૃ. ૫૭-૫૮.)

વૈરેશ્વર્યમ્ અહુરધાતૈમ્ યજ્ઞમધદે. યો રસ્મનો સ્વિન્દયેધતિ, યો રસ્મનો કર્ણેન્તયેધતિ, યો રસ્મનો ખંઘ્રહુયેધતિ, યો રસ્મનો યઓજયેધતિ. અવિ રસ્મનો સ્વિન્દયેધતિ, અવિ રસ્મનો કર્ણેન્તયેધતિ, અવિ રસ્મનો ખંઘ્રહુયેધતિ, અવિ રસ્મનો યઓજયેધતિ વૈરેશ્વર્યો અહુરધાતો દ્યેવનાંમ્ મળ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પધરિકનાંમ્ચ, સાધ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરકનાંમ્ચ.

અહુરમજ્ઞના પેદા કરેલા બહેરામ (યજ્ઞ) ને અમે વખાણ્યે છીએ; જે (બહેરામ યજ્ઞ) (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને તોડી નાખે છે, જે હારને કાપી નાખે છે, જે હારને જખમી કરે છે, જે હારને સાથે ભેળી નાખે છે (અથવા એક બીજા સાથે અથડાવે છે),

(તથા) (તે) અહુરમજ્દનો સરજેલો ખહેરામ દૈત્યોની તથા (દુષ્ટ) માણુ-
સોની જાદુગરોની તથા પરીઓની, જીલ્લમગારોની, કીકોની તથા
કર્યોની (લશ્કરની) હારને તોડી નાખે છે, (તે) હારને કાપી નાખે છે,
(તે) હારને જખમી કરે છે, (તથા) (તે) હારને સાથે ભેળી નાખે છે.
(ખહેરામ યશત, ૬૦ ૬૨.)

વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદ. આઅત્ત યત્ત વેરેથ્રેમ અહુરધાતો,
થજ્ઞતાંમ રસ્મતાંમ યજ્ઞતાંમ યોધથનાંમ મિથ્રો-દુજાંમ મળ્યાનાંમ,
અપાંશ ગવો દરેજ્યેમતિ, પધરિ દવ્યેમ વાર્યેમતિ અપ ગઓષ ગઓ-
પ્યેમતિ. નોધત્ત પાંધ વિધાર્યેમતિ, નોધત્ત પધતિતયાઓ અવધતિ.

અહુરમજ્દના પેદા કીધેલા બેહરાંમ (યજ્ઞ)ને અમે વખાણ્યે
છીએ. જ્યારે અહુરમજ્દનો પેદા કીધેલો બેહરામ (યજ્ઞ) શેહરોની
લંખાવેલી (તથા) સાથે જોડાયેલી (લશ્કરની) હારોના કોલ તોડનારાં
માણુસોના હાથ પછવાડેથી ખાંધે છે, (તેઓની) આંખ આસપાસ ઢાંકી
નાખે છે (એટલે તેમને) આંધળા કરે છે, (તેમના) કાન સાંભળવાથી
દૂર કરે છે (એટલે તેમને બેહરા કરે છે), (તથા તેમના) પગને ટકો
આપતો નથી, (ત્યારે તેઓ સહંતર) શક્તિહિણ થાય છે.

(ખહેરામ યશત, ૬૦ ૬૩.)

આઅત્ત મે અવ્યેમ પધતિ-અઓજ્ઞત હુઓમો અપવ દરઓષો,
આથવ્યો માંમ ખિત્યો મળ્યો અસ્તવધથ્યાધ હુનૃત ગએયયાધ; હા
અહુમાધ અપિશ્વ ઓરેનાવિ, તત્ત અહુમાધ જસત્ત આયત્તેમ; યત્ત હે
પુથ્રો ઉસ-જયત, વીસો સૂરયાઓ ધ્યેતઓનો. યો જનત્ત અજ્ઞમ
દહાકેમ શિજકેમ, શિકર્મેરેધેમ, દવશ્વ-અપીમ, હુજંદર-યઓદતીમ,
અશ-અઓજંદહુમ, દવેવીમ દુજેમ, અધેમ ગએથાવ્યો દ્વન્તેમ;
યાંમ અશ્વ-અઓજસતેમાંમ દુજેમ ક્રય કરેન્તત્ત અંધરો મધન્યુશ્વ
અવિ યાંમ અસ્તવધતીમ ગએથાંમ મહર્કાધ અપહે ગએથનાંમ.

ત્યારે તે અશો (તથા) દર્દને પાછળ નાખનાર હોમે મને વળતો
જવાબ હીધો કે, આથવ્યાન ખીજે માણુસ (હતો), (જેણે) (આ) હાડ-
મંદ દુનિયાંમાં મને (ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો,
તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયું, તેને આ ફાયદો હાસેલ થયો, તે એ
કે તેને માટે (એટલે તેને ત્યાંહાં) પેહલવાંની ખાનદાનનો ફરેહુન
(નામનો) એક છોકરો જીલ્લંદીથી જન્મ પામ્યો, જેણે ત્રણ મોંહડાંના,

ત્રણ માંથાના, છ આંખના, હજારં યુક્તિવાળા, પુઠ્ઠળ ખળવાને, દૈત્યને લગતો દરૂજ (તથા) (જે) (આ) મુલકોને માટે નુકશાન પહોંચાડનારં હરવંદ (જે) મુહાક (તે)ને માર્યો; જે ઘણાજ ખળવાંત દરૂજને (મુહાકને) (આ) હાડમંદ દુનિયાં ઉપર અશોધનાં મુલકોના નાશને માટે અંગ્રે-મધન્યુશે સરજ્યો. (મોટી હોમ યસ્ત, કં ૧ કં ૭-૮.)

આઅત્ત મે અએમ પમ્પતિ અઓખ્ત હુઓમો અષવ દૂરઓષો, થિતો સામનાંમ સંવિશ્તો થિત્યો માંમ મયો અસ્તવધ્યાધ હુત્ત ગએથયાધ; હા અહ્માધ અપિશ્ અરેનાવિ, તત્ત અહ્માધ જસત્ત આય-પ્તમ; યત્ત હે પુથ્ત ઉસજ્યોધથે ઉર્વાક્ષયો કરેસાસ્પસ્ય. ત્કએપો અન્યો દાતો-રાજે, આઅત્ત અન્યો ઉપરો-કધરયો યવ ગએમુશ્ ગધ-વરો. યો જનત્ત અજ્જમ સ્વરેમ, યિમ અસ્પો-ગરેમ નરે-ગરેમ, યિમ વીષવન્તેમ જધરિતેમ; યિમ ઉપપરિ વીશ્ અરઓધત્ત આરેશ્યો-પરેજ જધરિતેમ.

ત્યારે તે અશો (તથા) હર્દને પાછળ નાખનાર હોમે મને પાછો જવાખ આપ્યો કે, સામના ખાનદાનનો ઘણોજ ફાયદો કરનારો થિત ત્રીજો માણસ (હતો), (જેણે) (આ) હાડમંદ જગતમાં મને (ક્રિયાનાં કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો, તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયો, તેને આ લાલ મળ્યો, તે એ કે તેને માટે ઉર્વાક્ષ તથા કેરશાસ્પ (નામના) છોકરાઓ શ્રેષ્ઠતાથી જન્મ્યા. (તેઓમાંનો) એક (ઉર્વાક્ષ) દીનદાર (તથા) ધન્સાકનો માર્ગ દેખાડનાર (હતો), ત્યારે ખીજો (કેરશાસ્પ) ખળ્યો, જવાન (એટલે જવાનીનાં કૌવતવાળો), ગુચ્છાવાળા ખાલ સાથનો (તથા) ગુરૂજ રાખનાર (હતો). જેણે (કેરશાસ્પે) સરવર (નામના) સાંપને મારી નાખ્યો, જે (સાંપ) ઘોડાને ગળનારો, માણસને ગળનારો (તથા) લીલાં ઝહેરવાળો (હતો), જેનાં (શરીર) ઉપર હાથના અંગોઠા જેટલું ઉંડું લીલું ઝહેર વધેલું હતું.

(મોટી હોમ યસ્ત, કં ૧, કં ૧૦-૧૧.)

આઅત્ત મે અએમ પમ્પતિ-અઓખ્ત હુઓમો અષવ દૂરઓષો, પોઉરપસ્યો માંમ તૂધરયો મયો અસ્તવધ્યાધ હુત્ત ગએથયાધ; હા અહ્માધ અપિશ્ અરેનાવિ, તત્ત અહ્માધ જસત્ત આયપ્તમ; યત્ત હે તૂમ ઉસ-જ્યવંદ, તૂમ અરેજ્યો જરથુશ્ત્ર, ન્માનહે પોઉરપસ્યહે વી-દએવો અહુર-ત્કએષો. સ્વતો અધરયેને વએજહિ તૂમ પઓધરયો જરથુશ્ત્ર

અહુનૌમ વધરીમ ક્રસાવયો, વી-અર્ધવન્તૌમ આખ્તધરીમ, અપરૌમ
અઓજ્જધેહા ક્રસધતિ. તમ જૌમરૂઝે આકરૈનવો વીરપે દએવ જરથુશ્ત્ર,
યોધ પર અહાલ વીરો-રઓધ અપતયેન, પદતિ આય જૌમા; યો
અઓજિશ્તો, યો તનજિશ્તો, યો થ્વક્ષિશ્તો, યો આસિશ્તો, યો અથ-
વૈરૈથળન્તૌમો અખવલ મધનિવાઓ કામાન્.

ત્યારે તે અશો (તથા) દર્દને પાછળ નાખનાર હોમે મને પાછો
જવાળ હીધો કે, પૌરુશરૂપ યોથો માણસ (હતો), (જેણે) (આ) હાડ-
મંદ દુનિયામાં મને (ક્રિયાના કાર્યમાં અર્પણ કરવાને માટે) નીચવ્યો,
તેને આ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયો, તેને આ ફાયદો હાંસેલ થયો, તે એ
કે તેને માટે (તેને ત્યાં) તુ જીલ્લંદીથી જન્મ પામ્યો, હે ખાલસ જર-
થોશ્ત! તું પૌરુશરૂપનાં ધરનો, દૈત્ય (ના તરીકાથી) દૂર રહેનાર, (તથા)
અહુરમજ્દના તરીકા સુજળ ચાલનાર (છે).

હે જરથોશ્ત! ચોતરફ ફેલાયલી અહુનવર પેહલવેહલાં ધરાનવેજમાં
તું (જે) પ્રખ્યાત (તે) ગામને ભણ્યો, (અને) ત્યાર પછી વધારે મોટે
સાહે (ગામને ભણ્યો). હે જરથોશ્ત! તુ બે મીનોની સૃષ્ટિમાં જે સર્વથી
વધુ જોરાવર, જે સર્વથી વધુ દ્રઢ, જે સર્વથી વધુ ચાલાક, જે સર્વથી
વધુ ઝહુડપવાળો, (તથા) જે સર્વથી અધિક ફતેહમંદ (અથવા વેરીને
મારનાર) પેદા થયો, (તેણે) સઘળા દૈત્યો જેઓ હુમણાં સુધી આ જમીન
ઉપર માનવીના રૂપમાં દોડતા હતા (તેમને) તે જમીનમાં ઢંકાયલા કીધા.

(મોટી હોમ યશ, ૬૦ ૧, ૬૦ ૧૩-૧૪-૧૫.)

ની તે જાધરે મધૌમ ઋયે, ની અમૌમ, ની વૈરૈથળૌમ, ની દસ્વરે,
ની બએષજૌમ, ની ક્રદથૌમ, ની વરૈદથૌમ, ની અઓજે વીરપો-
તનૂમ, ની મસ્તીમ વીરપો-પએસંદહૌમ, ની તલ યથ ગએથાહુવ
વસો-ક્ષથો ક્રયરાને, તબએપો-તર્દિર્વાઓ દુજૌમ-વનો. ની તલ, યથ
તઉર્વથેનિ વીરપનાંમ તબએષવતાંમ તબએષાઓ, દએવનાંમ મધ્યાનાંમચ
યાધવાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમચ. મધસ્યનાંમચ
બિજ્રંઘનાંમ, અર્ષેમઓધનાંમચ બિજ્રંઘનાંમ, વેહકનાંમચ ચથ્વરે
જંઘનાંમ, હએનયાઓસચ, પૈરથુ-અધનિકયાઓ, દવાંઘથ્યાઓ પતાંઘ-
થ્યાઓ.

(અશો જરથોશ્તે કહ્યું), હે લીલા (હોમ), તારૂં ડહાપણ, (તારી)
હીમ્મત, ફતેહ, તાંદુરસ્તી, તાંદુરસ્તીના ઉપાય, આખાહી, વૃદ્ધિ, તમામ

સરીરનું કૌવત, તથા સર્વ ચળકાટવાળી મોહટાઇ, એ સઘળું હું માગું છું, કે જેથી સુલકોમાં સ્વતંત્ર રાજ્યકર્તા, ખરાબીને તોડનાર, તથા દુજને મારનારના જેવો હું ફરું (એ સર્વ ઉહાપણ, હિમ્મત, ફત્તેહ, તહેરસ્તી, મોહટાઇ ઇત્યાદી હું માગું છું), કે જેથી કરીને સર્વ દેશ રાખનારાઓની હૈથોની, માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમ-ગારોની, કીકોની, કરપોની, સાંપના સ્વભાવના માણસોની, આરમોગ માણસોની, ચાર પગવાળાં વરૂઓની, (તથા) પુષ્કળ પશુતનવાળા, હગાવાળા, (તથા) ધસી આવનાર, લશ્કર (એ બધાંઓની) દુષ્ટતાને હું તોડું.

(મોટી હોમ ચરત, કં ૧, ફ૦ ૧૭-૧૮.)

ઇર્મમ્ થ્વામ્ તુમરીમ્ યાનમ્ હુઓમ જમ્ધ્યેમિ દૂરઓષ, યથ અએષો અમવાઓ ધ્રાં પ્રેધો, ક્ષત્તાને જૉમા પમતિ, ત્પએષો-તઉર્વાઓ દુજમ્-વનો. ઇર્મમ્ થ્વામ્ પુખ્ધમ્ યાનમ્ હુઓમ જમ્ધ્યેમિ દૂરઓષ, યથ વૅરેધજઓ વનત્-પિષનો, ક્ષત્તાને જૉમા પમતિ ત્પએષો-તઉર્વાઓ દુજમ્-વનો. ઇર્મમ્ થ્વામ્ ક્તૂમ્ યાનમ્ હુઓમ જમ્ધ્યેમિ દૂરઓષ, પઉર્વ તાયૂમ્ પઉર્વ ગધ્મ, પઉર્વ વેહરકેમ્ ખૂમ્ધ્યોઇમમ્ધિ; આ ચિશ્ પૉઉર્વો ખૂમ્ધ્યએત નો; વીરુપે પઉર્વ ખૂમ્ધ્યોઇમમ્ધિ.

હે હર્દને પાછળ નાખનાર હોમ! તારી પાસથી ચોથી અખશેશ (હું) આ માગું છું, (તે એ કે) (આ) જમીન ઉપર મુરાદ પામેલો, હિમ્મતવાન, તૃપ્ત થયેલો, ખરાબીને તોડનાર, (તથા) જીતાઇને મારનાર જેવો હું ફરું. હે હર્દને પાછળ નાખનાર હોમ! તારી પાસથી ચાંચમી બક્ષેશ (હું) આ માગું છું, (તે એ કે) (આ) જમીન ઉપર ફત્તેહમંદ (અથવા વેરીને મારનાર), લડાઇના જીતનાર, દેષને તોડનાર, (તથા) જીતાઇને મારનાર જેવો હું ફરું. હે હર્દને પાછળ નાખનાર હોમ! તારી પાસેથી છઠ્ઠી બક્ષેશ (હું) આ માગું છું, (તે એ કે) (અમે) આગળથી ચોર વીશે, આગળથી ખુની વીશે, (તથા) આગળથી વરૂ વીશે જાણી શકયે; અમારી પેહલમાં કોઇ (ખીજે) ન જાણી શકે, સઘળું આગળથી અમે જાણી શકયે. (મોટી હોમ ચરત, કં ૧, ફ૦ ૨૦-૨૧.)

પમતિ અજોઇશ્ જમરિતહુ સિમહુ વીષોવએપહુ, કેહરપેમ્ નાષેમ્નાઇ અપઓને, હુઓમ જમરે વદરે જમ્ધિ. પમતિ ગધહુ વીવ-રેજ્ઘવતો ખૂવીખતો જજરાનો, કેહરપેમ્ નાષેમ્નાઇ અપઓને, હુઓમ જમરે, વદરે જમ્ધિ. પમતિ મખેહુ દૂવતો સાસ્તર્શ અમ્ધિ-વોમજ્ઞ-

દયન્ટહે કમરેધેમ, કેહરૂપેમ નાષેમ્નામ અષમ્બોને, હુઓમ જાધરે, વદરે જાધધિ. પદતિ અષેમમ્બોધહે અનષમ્બોનો અહમ્મરેન્થો, અંધહુઓ દએનયાઓ માસુ-વય દયાનહે, નોધત બ્યઓથનામશ અપયન્ટહે, કેહરૂ-પેમ નાષેમ્નામ અષમ્બોને, હુઓમ જાધરે, વદરે જાધધિ. પદતિ જહિક-યામ યાતુમમ્ત્યામ, મઓધનો-કમર્યામ, ઉપશતા-અમર્યામ, ચેંધહે ક્રક્રવદતિ મનો, યથ અવ્રમ વાતો-પૂતમ, કેહરૂપેમ નાષેમ્નામ અષમ્બોને, હુઓમ જાધરે વદરે જાધધિ. યલ હે કેહરૂપેમ નાષેમ્નામ અષમ્બોને, હુઓમ જાધરે વદરે જાધધિ.

અશેા (માણસ)નાં શરીરને ખચાવવાને માટે લીલા, ખીહામણા (તથા) ઝેહર ઉત્પન્ન કરનારા સાપની સામે, હે લીલા હોમ! (તુ) હથ્યાર માર. અશેા (માણસ)નાં શરીરના રક્ષણ કાળે ઉલટી રીતે કામ કરનાર, ઘાતકી (તથા) ઇજા કરનાર છુટારાની સામે, હે લીલા હોમ! (તુ) હથ્યાર માર. અશેા (માણસ)નાં શરીરની રક્ષાર્થે દરવંદ (ફૂંછ), જીલમગાર, (તથા) તુકસાન કરનાર માણસનાં શરીરની સામે, અએ લીલા હોમ! (તુ) હથ્યાર માર. અશેા (માણસ)નાં શરીરના રક્ષણ માટે, અપવિત્ર, જગતને ખરાબ કરનાર, આ (હોરમજદી જરથોશ્ટી) દીનનાં પ્રસોકો મનમાં ચાહ રાખનાર, (પણ તે પ્રમાણે) કાર્ય ન કરનાર (એવા) આશ્મોગની સામે, અએ લીલા હોમ! (તુ) હથ્યાર માર. અશેા (માણસ) નાં શરીરને ખચાવવાને માટે જાદુ કરનાર, મોજમજાહ ભોગવનારી, (તથા) કામને વશ થતી દુષ્ટ સ્ત્રી, જેનું મન પવનથી હોડતાં વાહણાંની માફક ઉડ્યા કરે છે (તેની) સામે, અએ લીલા હોમ! (તુ) હથ્યાર માર. અશેા (માણસ) નાં શરીરને ખચાવવાને માટે, અએ લીલા હોમ! (તુ) તેણીને હથ્યાર માર. (મોટી હોમ ચરત, ક૦ ૬૦ ૩૦-૩૧.)

હુઓમો ઉક્ષેપતિ સ્તવનો, અથ ના યો દિમ સ્તઓપતિ વેરેશ-જાંસ્તરેા ખવધતિ. નિતંમચિલ હુઓમ હૂધતિશ, નિતંમચિલ હુઓમ સ્તુધતિશ, નિતંમચિલ હુઓમ ખરેતિશ, હુજંધરધન્યામ અરિત દએવનાંમ.

(હોમની) વખાણ કરવામાં આવે છે ત્યારે હોમ ઉગે છે, એટલા માટે જે શખ્સ તેને વખાણે છે (તે) ઘણા ફતેહમંદ થાય છે. હે હોમ! (તા૩) સર્વથી થોડું નીચવીને રસ કાઢવાનું કાર્ય, હે હોમ! (તારી)

સર્વથી થોડી વખાણુ, હે હોમ! (તને) સર્વથી ઓછું પીવું, (એ) હૈત્યોનો હજાર ઘણો નાશ (કરે છે). (મોટી હોમ યશત, કં ૨, કં ૬.)

અવદ્વહરે જામિ જન્યઓદશ ઊનાંમ મધર્યયાઓ એવીતા-
અરધયાઓ, યા મધ્યેઘન્તિ દવયેઘન્તિ આશ્રવનમ્ય હ્યઓમ્ય,
હા યા દપ્ત અપનર્યેઘન્તિ.

સાંપના સ્વભાવની (તથા) જુરી અક્રલના જીનની તંગીને હું
પાછું હઠાવું છું, કે જે (જીન) આશ્રવનને તથા હોમને ઠગવાનો મન-
સુખો કરે છે, (અને) ઠગ્યા પછી તે નાણુદ થઈ જાય છે.

(મોટી હોમ યશત, કં ૨, કં ૧૫.)

પઓધર્યનાંમ હકએપનાંમ પઓધર્યનાંમ સાસ્નો-ગૂષાંમ, ઇધ
અપઓનાંમ અપઓનિનાંમ્ય અહૂમ્ય દએનાંમ્ય ખઓધસ્ય ઉર્વા-
નમ્ય ક્રવષીમ્ય યજમઘદે, યોધ અષાધ વઓનરે.

યોર્યેદકેશોમાંના (તથા) પ્રથમ દીન સ્વિકારનારાઓમાંનાં અશો
માણુસો તથા અશો ખાઇડાઓ, જેઓ અષોધને માટે ફેતેહથી લડ્યાં
(તેઓનાં) જાનને, અંતઃકરણને, બુદ્ધીને, રવાનને તથા ફેરોહરને આ
સ્થળે અમે માન સાથે યાદ કરીએ છીએ. (સત્તમનો કરદો કં ૩.)

યોધ અષાધ વઓનરે ગયેહુ મર્યનો અપઓનો ક્રવષીમ યજમ-
ઘદે. જરથુશ્ત્રહે સિપતામહે ઇધ અપઓનો અષીમ્ય ક્રવષીમ્ય યજમ-
ઘદે. કવોધશ વીશ્તારપહે અપઓનો ક્રવષીમ યજમઘદે. ઇસવ વાસ્ત્રહે
જરથુશ્ત્રોધશ અપઓનો ક્રવષીમ યજમઘદે.

અશો ગયોમર્દનાં ફેરોહરને અમે માન સાથે યાદ કરીએ છીએ.
અશો સ્પેતમાન જરથોશ્તની અશોધને તથા (તેનાં) ફેરોહરને આ
ઠેકાણે અમે માન સાથે યાદ કરીએ છીએ. અશો કયો ગુસ્તાસ્પનાં ફેરો-
હરને અમે માન સાથે યાદ કરીએ છીએ. (યેગમખર) જરથોસ્તના
(વડા દીકરા) અશો એસદવાસ્તરના ફેરોહરને અમે માન સાથે યાદ કરીએ
છીએ. જે (ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષો) અષોધને માટે ફેતેહથી લડ્યા.
(સત્તમનો કરદો કં ૫.)

જમ્યાંન ઇધ અપઓનાંમ વંદ્વહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવ-
પયો.....ઇશ્તેએ વંદ્વહીશ્વહાંમ, પધતિશ્તાતેએ આતરનાંમ, ક્રવ-
વધ્યાધ ર્યામ્ય અરેન્દ્રહાંમ્ય.

અશો ભોલોનાં ભલાં, શરાં, (તથા) (કુનીયાની) સંપત્તિ વધારનાર ફરોહરો અત્રે (આ ઘરમાં), વધારે ભલાં (માણસો) ની ઇચ્છા પૂર્ણ કરવાને અને કુટુંબની સામે થવાને માટે, તથા હોલત તથા કીર્તિના વધારાને માટે આવે. (હોઆ તંદોરસ્તી અવસ્તામાં, ૬૦ ૪.)

વધનીત્વ અહમિ ન્માને સ્વઓષો અસ્વશ્તીમ આકિતશ અનાક્તીમ, રાધતિશ અરાધતિમ, આર્મધતિશ તરોમધતીમ, અરુધુખ્વો વાખશ મિથઓખ્તમ વાચિમ અપ-દુજમ.

આ ઘરમાં તાબેદારી નાફરમાનખરદારીને મારે! સલાહ સંપજ કંજઆ કંકાસને (મારે)! સખાવત કંજુસાધને (મારે)! નમ્રતા મગફરીને (મારે)! સાચો બોલેલો શખ્દ, અશોધને તોડનારા જુઠા બોલેલા શખ્દને (મારે)! (હોઆ તંદોરસ્તી અવસ્તામાં, ૬૦ ૫.)

નામસ્તીમી દએવો; કવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રીશ, વીદએવો, અહુર-તકએષો સ્તઓતા અમેષનાંમ સપેન્તનાંમ, યશતા અમેષનાંમ સપેન્તનાંમ.

(હું) હૈત્યોને નાશ પામતા કહું છું. (હાદાર) અહુરમજ્દની ભક્તિ કરનાર, પવીત્ર જરથોશ્તે જાહેર કીધેલી હીન પ્રમાણે ચાલનાર, હૈત્યના માર્ગથી દુર રહેનાર, અહુરમજ્દના માર્ગ અને નીચમાનુસાર ચાલનાર, અમેશાસ્પંદોની સ્તુતિ કરનાર, તથા અમેશાસ્પંદોની આરાધના કરનાર તરીકે (થવાને) હું સ્વિકાર કહું છું. (હીનનો કલમો અવસ્તામાં, ૬૦ ૬.)

અથા અજમચિત્ત યો મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રીશ દએવાધશ સરેમ વીમ્રયે, યથા અનાધશ વ્યામ્રવીતા યે અપવા જરથુશ્ત્રો.

જે પ્રમાણે (તે) અશો જરથોશ્તે હૈત્યોની સરદારીને ખરેખર ટુચ્છકારી કાઢી હતી, તેજ પ્રમાણે હું જે માજદયસ્ની જરથોશ્તી (તે) હૈત્યોની સરદારીને ટુચ્છકારી કાઢું છું. (હીનનો કલમો અવસ્તામાં, ૬૦ ૬.)

યેંછહે ચથ્વારો વશ્તાર સપએત, વીસ્પે હુમ-ગઓનાઓછહે, હુમનાફએને ખેરજન્ત, તઉર્વયન્ત વીસ્પનાંમ હપએષવતાંમ હપએષાઓ, દએવનાંમ મધ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પદરિકનાંમચ, સાધાંમ કઓયાંમ કરફનાંમચ.

જે (અરદીસૂર) ના ચાર ઘોડા સફેદ, સર્વે એકજ રંગના, એકજ કુળના, ઉચ કદના (તથા) તમામ દેષ રાખનારાઓની, હૈત્યોની, માણ-

સોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમગારોની, કીકોની તથા કરપોની ખરાબીઓને તોડનારા છે. (આવાં ચરત, ૬૦ ૧૩.)

આઅલ્ હીમ જહધ્યલ અવલ, આયર્તમ દજદિ મે વંઘઉહિ સેવિશ્તે અરદ્દી સૂર અનાહિતે, યથ અજૉમ ઉપેમૉમ ક્ષથ્રમ ખવાનિ, વીરપનાંમ દખ્યુનાંમ દએવનાંમ મખ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પધરિકનાંમચ સાથ્રાંમ કઝોયાંમ કરફનાંમચ. યથ અજૉમ નિજનાનિ દ્વ શિખ માજન્યનાંમ દએવનાંમ વરેન્યનાંમચ દ્રવતાંમ.

ત્યારે તેણીથી માંગ્યું કે, હે ખુબીવાળી, ઘણોજ ફાયદો કરનારી (તથા) નિર્મળ અરદીસૂર! (તુ) મને આ મુરાદ આપ, તે એ કે હું સર્વ દેશોના હૈત્યો, (ખુરા) માણસો, જાદુગરો, પરીઓ, જીલમગારો, કીકો તથા કરપોની (ઉપર) સઉથી ચઢતી પાદશાહી મેળવું, (તથા) માજનહરાનના હૈત્યો તથા ગીલાનના અધર્મી માણસોમાંનાં બે તૃતીયાં-ઉશ લાગને હું મારું. (આવાં ચરત, ૬૦ ૨૨.)

આઅલ્ હીમ જહધ્યલ, અવલ આયર્તમ દજદિ મે, વંઘઉહિ સેવિશ્તે અરદ્દી સૂર અનાહિતે, યથ અજૉમ ઉપેમૉમ ક્ષથ્રમ ખવાનિ, વીરપનાંમ દખ્યુનાંમ દએવનાંમ મખ્યાનાંમચ યાથ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઝોયાંમ કરફનાંમચ. યથ અજૉમ ઉજખરાનિ, હ્ય દએવએ-દખ્યો ઉયે ઇશતિશય સઝોકાય, ઉયે ક્ષઝોનીશય વાંશ્વાય, ઉયે ઝાંકસય કસસ્તિશય.

(જમશેદ પાદશાહે) ત્યારે તેણી પાસેથી માંગ્યું કે, હે ખુબીવાળી, સર્વથી વધુ લાલ દેનારી (તથા) નિર્મળ અરદીસૂર! (તુ) મને આ વર આપ, તે એ કે હું સર્વ દેશોના હૈત્યો, (ખુરા) માણસો, જાદુગરો, પરીઓ, જીલમગારો, કીકો તથા કરપોની (ઉપર) સર્વથી શ્રેષ્ઠ રાજ્ય મેળવું. વળી હૈત્યો (ના કબજામાં)થી દોલત અને લાલ એ બન્ને, આખાહી અને (ગાય ઢોરની) વૃદ્ધિ એ બન્ને, તૃપ્તિ (અથવા મનની ધુસ્છા) અને કીર્તિ એ બન્ને, છીનવી લઉં. (આવાં ચરત, ૬૦ ૨૬.)

આઅલ્ હીમ જહધ્યલ, અવલ આયર્તમ દજદિ-મે, વંઘઉહિ સેવિશ્તે અરદ્દી સૂર અનાહિતે, યલ ખવાનિ અધવિ-વન્યાઝો ગદરે-વૉમ યિમ જધરિપાળૉમ, ઉપ યઝોજૉન્ત કરન જરય વોઉર-કપય.

આત્યાનિ સૂરેમ્ ન્માનંમ્, દ્રવતો યત્ પથનયાઓ, રુકરેનયાઓ દૂરએ-
પારયાઓ.

ત્યારે તેણી (અરદીસૂર) પાસેથી માંગ્યું કે, હે ખુખીવાળી, સર્વથી વધુ લાલકારક (તથા) નિર્મળ અરદીસૂર! (તું) મને (કેરશા-
રૂપને) આ મુરાદ બક્ષ, તે એ કે (હું) સોનેરી એડીવાલા ગંઢરેવ
(નામના રાક્ષસી દૈત્ય)નો પરાજય કરનારો થાવું. (જે દૈત્ય) વોઉરૂકશ
દ્યૌને તેના એક છેડાથી તે બીજા છેડા સુધી જોશમાં લાવે છે. (વળી)
પહોળી, ગોળ, (તથા) ઓળંગવાને દૂર પડે એવી, જે આ ધર્તિ (તે)
ઉપર આવેલાં (તે) ખૂરા (દૈત્ય)નાં મજબુત ઘર સુધી હું પહોંચી વળું.
(આવાં યશત, ૬૦ ૩૮.)

તાંમ્ યજ્ઞત તખ્મો તુસો રથએશતારો, ખરેખએષુ પદ્યતિ અરૂપ-
નાંમ્, જાવરે જઘ્ધ્યન્તો હિતએઘખ્યો, દ્રવતાતંમ્ તનુખ્યો, પોઉરૂ-
રૂપક્ષ્તીમ્ ત્વિખ્યન્તાંમ્, પદ્યતિ-જઘ્ધતીમ્ દુશ્મઘન્યવનાંમ્, હુધ્રા-નિવા-
ધતીમ્ હુમરેથનાંમ્, અઉર્વથનાંમ્ ત્વિખ્યન્તાંમ્.

આખલ હીમ જઘ્ધ્યત્, અવત્ આયતંમ્ દજ્ઞદિ-મે, વંદ્મઉહિ
સેવિશ્તે અરદી સૂર અનાહિતે, યત્ બવાનિ અઘવિ-વન્યાઓ અઉર્વ
હુનવો વએસકય, ઉપ દરેમ્ ક્ષધ્રો-સઓકંમ, અપનોતંમ્, કંદ્મહુય
અરેજન્તય અષવનય. યથ અજંમ નિજનાનિ, તૃઘસ્યનાંમ્ દખ્યુનાંમ્ પંચ-
સપ્તાઘ સતપ્તાઘશય, સતપ્તાઘ હજ્ઞઘરપ્તાઘશય, હજ્ઞઘરપ્તાઘ બએવરેપ્તા-
ઘશય બએવરેપ્તાઘ અહાંદિતપ્તાઘશય.

ઘોડાની પીઠ ઉપર (એટલે લડાઇનાં ક્ષેત્રમાં દુશ્મનની વિરૂદ્ધ
યુદ્ધ કરતાં) ઘોડાઓને માટે જોર, શરીરને સાડું શક્તિ, અદેખાઓનું
પુરતી રીતે પરાજય કરવું, શત્રુઓની સામે મારવું, અદેખા (તથા)
સામે લડનારા વેરીઓને નીચે તોડી પાડવાનું જોર, (એ સઘણું)
માગતાં તેણીને બળવાન તુસ પેહલવાને આરાધી.

ત્યારે તેણી પાસેથી માંગ્યું કે, હે! ખુખીવાળી, સર્વથી વધુ
લાલકારક (તથા) નિર્મળ અરદીસૂર! (તું) મને આ મુરાદ આપ, તે
એ કે (હું) વએસકના બહાદુર છોકરાઓને ઉચ (તથા) પવીત્ર કંગઢેજ
(નામના) (નામીયા કીલ્લા)ના ક્ષધ્રો-સુક (નામના) સર્વથી ઉચ
દરવાજાની આગળ કબજે કરનારો થાવું, (તથા) તુરાની દેશોના

(લોકોને) પચાસથી સો ઘણા, સોથી હજાર ઘણા, હજારથી દશ હજાર ઘણા (તથા) દશ હજારથી અગણિત ઘણા માટે.

(આવાં યશત, ૬૦ ૫૩-૫૪.)

યત્ત ખવામ અધવિ-વન્યાઓ તજ્ઞેમ તુસેમ રથએશનારેમ, યથ વએમ નિજનાંમ, અધસ્યનાંમ દજ્યુનાંમ, પંચસદ્ધાધ સતધાધશય, સત-દ્ધાધ હજ્જરદ્ધાધશય, હજ્જરદ્ધાધ અએવરદ્ધાધશય, અએવરદ્ધાધ અહાંક્તધાધશય.

(તુ) અમને (વએસકના છોકરાઓને) આ વર આપ, તે એ કે (અમે) ખજ્યા તુસ પહેલવાનને હરાવનાર અન્યે, (તથા) ધરાની દેશોના (લોકોને) પચાસથી સો ઘણા, સોથી હજાર ઘણા, હજારથી દશ હજાર ઘણા (તથા) દશ હજારથી અગણિત ઘણા અમે માર્યે.

(આવાં યશત, ૬૦ ૫૮.)

હા હે ખાજ્જવ ગેઉર્વયત્ત, મોષુ તત્ત આસ નોધત્ત દરેઘેમ, યત્ત કાયતયત્ત થયક્ષેમ્મો, અવિ જામ અહુરધાતાંમ, અવિ ન્માન્તેમ યિમ ખએપધથીમ, દુમ અવન્તેમ અધરિશતેમ, હમથ યથ પરચિત્ત.

તેણીએ તે (વીક-નવ ૧૪)નીખજ્જેની ખાણુ પકડી; જલદીથી, ઘણા વાર ન થયો એટલા અરસામાં, (વીક-નવાજ) અહુરમજ્જની પેદા કીધેલી જમીન તરફ (તથા) પોતાના ઘર નજદીક સારી પેઠે, આગળની પેઠે. તનદરોસ્ત, તેમજ જજ્ઞી થયા વિના, ઝટ આવી પહોંચ્યો.

(આવાં યશત, ૬૦ ૬૫.)

દાનવો તૂર વ્યાખન, કરેમચ અસખનંમ, વરેમચ અસખનંમ, તંન્યિશતેમચ દૂરએકએતેમ, અહિ ગએથે પેષનાહુ.

તુરાની દાનુ સરદારોને, કર અસખનને તથા વર અસખનને તથા ઘણાજ ખળંવત દૂરએકએતને આ દુન્યાની લડાઇઓમાં જીતનારા અમે થઇયે.

(આવાં યશત, ૬૦ ૭૩.)

આઅત્ત હીમ જધધયત્ત, અવત્ત આયપ્તેમ દજ્જદિ મે, વંઘઉહિ સંવિશ્તે અરદ્ધી સૂર અનાહિતે, યત્ત ખવાનિ અધવિ-વન્યાઓ અખતીમ દુજ્જદેમ તંમંઘહન્તેમ.

ત્યારે તેણી પાસેથી માંગ્યું કે, હે ખુખીવાળી, સર્વેથી વધુ લાભકારી (તથા) નિર્મળ અરદ્ધીસૂર! (તુ) મને આ મુરાહ ખજ્જ, તે

એ કે ખરાબ અકલવાળા (તથા) અખત (નામના જાદુગર) ને જીતનાર હું થાવું. (આવાં ચરત, ૬૦ ૮૨.)

અગ્રંમ હુઆયેને પુથ્રંમ યલ અઉર્વાલ-અરપહે તખ્મંમ કવએમ વીશ્તારપંમ, અનુમતેએ દએનયાધ, અનુખ્તેએ દએનયાધ, અનુ-ચર-શ્તેએ દએનયાધ.

(જરથુશ્ત્ર સાહેબ કુઆ કરે છે કે) હું, હોહરાસ્પના છોકરા બળવાન કએ વીશ્તારપને, (મારા) ધર્મના વિચાર મુજબ, (મારી) હીનના વચન મુજબ (તથા) (મારી) હીનનાં કાર્ય મુજબ ચલાવવું.

(આવાં ચરત, ૬૦ ૧૦૫.)

આઅલ હીમ જધંધલ અવલ આયપતંમ દજદિ મે, વંદ્ઝઉહિ સંવિશ્તે અરેદ્દી સૂરે અનાહિતે, યલ બવાનિ અધવિ-વન્યાઓ પંષોચિંગહંમ અશ્તોકાનંમ, હુમયકંમ દએવરંમ, દ્રવન્તંમચ અરંજલ અરપંમ, અહિ ગએથે પંષનાહુ.

ત્યારે (તે ઝરીરે) તેણી પાસેથી માંગ્યું કે, હે ખુખીવાળી, સર્વથી વધુ લાલકારી (તથા) નિર્મળ અરદ્દીસૂર! (તું) મને આ મુરાદ બક્ષ, તે એ કે મુઠકાં દાટનાર પેષો ચિંહને, દેવ-પરસ્ત હુમયને તથા જુરા અર્જાસ્પને આ દુન્યાની લડાઇઓમાં પરાજય કરનારો હું થાઉં.

(આવાં ચરત, ૬૦ ૧૧૩.)

યિમ યજંતે રથએશ્તારો, બરંષએષુ પમ્તિ અસ્પનાંમ, જાવરે જધંધન્તો હિતએમખ્યો, દ્રવતાતંમ તનુખ્યો, પોઉર-સ્પસ્તીમ ત્પિખ્યન્તાંમ, પમ્તિ-જધતીમ દુશ્મખ્યવનાંમ, હધ્રા-નિવાધતીમ હુમરંથનાંમ અઉર્વથનાંમ ત્પિખ્યન્તાંમ.

જે (મેહર યજ્ઞ)ને, પેહલવાનો ઘોડાની પીઠ ઉપર (સવાર થઇને), પોતાના ઘોડાને માટે જોર, શરીરને માટે તંદરોસ્તી, જુરા (અથવા અદેખા)ઓનું પુરતી રીતે પરાજય કરવાની શક્તિ, અરીઓને મારવાનું જોર, અદેખા (તથા) સાથે લડનારા વેરીઓને નીચે તોડી પાડવાનું જોર, (એ સઘળું) માંગતા ઇજે છે. (મેહર ચરત, ૬૦ ૧૧.)

યો દધંદ્ઝહેઉશ્ રાક્ષ્યાંધ્યાઓ પર રજિશ્તાઓ બરમ્તિ, પમ્તિ ખરેનાઓ વારંધેમ્તિ, અપ વરંધ્રમ્ બરમ્તિ, અવરેથાઓ હીશ્ અપિવતહિ, બએવરે ધેનાંનાઓ નિસિરિનઓમ્તિ, યો બએવરે સ્પસનો સૂરો વીસ્પો-વીવાઓ અધઓયમ્નો.

(મેહર ચજ્જ) જે હશ હજાર ઘણી ચોકસી રાખનાર, શરો, સર્વ જાણનારો (તથા) ન કળાએ તેવો (તે), પોડાકારક દેશની સારી સ્થિતી લઈ લે છે, (તે દેશની) કીર્તિને પાછી હઠાવી કાઢે છે, (તે દેશમાં) વિજયી બળને છીનવી લે છે; (હંકમાં કહીએ તો) (તે દેશને) રક્ષા વિનાની હાલતમાં લાવી શુકે છે (તથા) હશ હજાર હાડમારીઓમાં નાખે છે. (મેહર ચરત, ૬૦ ૨૭)

વએમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસય ઉર્વાજેમ હુઓમનંઘહમ, વનામ વીરપે હમરેયે યથ વએમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસય ઉર્વાજેમ હુઓમનંઘહમ, વનામ વીરપે દુરમધન્યૂશ યથ વએમ હુમનંઘહો ક્રમનંઘહસય ઉર્વાજેમ હુઓમનંઘહમ, વનામ વીરપાઓ તપએપાઓ તઉર્વયમ દએવનાંમ મળ્યાનાંમય, યાથ્વાંમ પધરિકનાંમય, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરકનાંમય.

જેથી અમે પવીત્ર મનશનીવાળા, મીત્રાચારીભર્યા વિચારના, આનંદમય તથા સારા વિચારના (હોવાથી), તમામ શત્રુઓને માર્યે. જેથી અમે નેક મનશનીવાળા, મીત્રાચારી ભર્યા વિચારના, ખુશાલ તથા સારા વિચારના (હોવાથી), સર્વ વેરીઓને માર્યે, જેથી અમે નેક મનશનીવાળા, મિત્રાચારીભર્યા વિચારના, ખુશાલ તથા સારા વિચારના (હોવાથી), દૈત્યોની, (ખુરા) માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીલમ-ગારોની, કીકોની તથા કરપોની તમામ ખરાબીઓને તોડયે.

(મેહર ચરત, ૬૦ ૩૮.)

યો અરેજેમ ક્રપાવયેઈતિ, યો અરેજે પમતિ હિશતમતિ, યો અરેજે પમતિ હિશતેમો, ક્રા રરમનો સ્થિતદયેઈતિ. યઓજંતિ વીરપે કરનો રરમનો અરેજે-પૂતહે, ક્રા મધ્યાંનંમ આઓઘહયેઈતે સ્પાધહે ખૂવીબ્યેન્તહે.

જે (મેહર ચજ્જ) લડાઈ ચલાવે છે, જે લડાઈમાં ઉભો રહે છે, જે લડાઈમાં ઉભો રહીને લશ્કરની હારને તોડી નાખે છે, (જેથી) લડાઈ કરવાને માટે નીકળેલી લશ્કરની હારની સર્વ હીશાઓ ભેગભેગ થઈ જાય છે (અથવા ગભરાટમાં પડે છે); (વળી જે) (મેહર ચજ્જ) ઘાતકી લશ્કરના મધ્ય વિભાગને ડરાવે છે.

(મેહર ચરત, ૬૦ ૩૯.)

ઇપવસચિત્ અઓપાંમ અરેજિકૂયો-પરેન, હુથખતલ હુથ થન્યનાલ, જય-જતાઓઘહો વજેમ, અપેમ્નો-વીધો ખવમંતિ, યથ અંતો ઉપ.

ત્વિશ્વતો અપદતિ-જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ. અરશ્તયસચિત્ અઝ્ઝેષાંમ હુકુતુત તિધ દરેઘ અરશ્તય, વજ્ઝમ હુઘ બાઝ્ઝખ્યો, અઝ્ઝેષો-વીધો બવધન્તિ, યથ ગન્તો ઉપ-ત્વિશ્વતો અપદતિ-જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ. જશ્ઝત્વચિત્ અઝ્ઝેષાંમ ક્કદક્કન્ય, વજ્ઝમ હુઘ બાઝ્ઝખ્યો, અઝ્ઝેષો-વીધો બવધન્તિ યથ ગન્તો ઉપ-ત્વિશ્વતો અપદતિ-જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ.

બોહલાં, ક્ષેત્રવાળો મેહર ચજ્ઝ (કોલ તોડનારા તથા અપોધનો ભંગ કરનારા માણસોથી) જ્યારે કોષ પામેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તે (કોલ તોડનારા) ઝોની કમાનની દારીમાંથી ઝડપથી નીકળતા બાજ પક્ષીનાં પીછાના તીરો, સારી પેઠે ખેચેલાં કામઠામાંથી નીકળીને, તેમને ન વીધનારા થાય છે.^૧ બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહર ચજ્ઝ (કોલ તોડનારાં માણસોથી) જ્યારે ગુસ્સે થયેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તેઓના સારી રીતે તીક્ષ્ણ કરેલા, અણીઆલા (તથા) લાંબી મૂઠવાળા લાલાઓ બાબુમાંથી નીકળીને, તેમને ન વીધનારા થાય છે. બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહર ચજ્ઝ (કોલ તોડનારાં માણસોથી) જ્યારે ગુસ્સે થયેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તેઓના ગોફળુના પત્થરો બાબુમાંથી નીકળીને, તેમને (સામેવાળાને) ન વીધનારા બની જાય છે.

(મેહર ચશ્ત, ૬૦ ૩૬.)

કરેતચિત્ અઝ્ઝેષાંમ હુક્રાયુખ્ત, યોધ નિધ્રાધરે સરહુ મખ્યાકનાંમ અઝ્ઝેષો-જનો બવધન્તિ, યથ ગન્તો ઉપ-ત્વિશ્વતો અપદતિ-જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ. વજ્ઝરચિત્ અઝ્ઝેષાંમ હુનિવિખ્ત, યોધ નિધ્રાધરે સરહુ મખ્યાકનાંમ અઝ્ઝેષો-જનો બવધન્તિ, યથ ગન્તો ઉપ-ત્વિશ્વતો અપદતિ-જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ.

મિથ્રો અવિ-ધ્રાઝ્ઝાલ્લયેધતે રજ્ઝુશ પદતિ, ધ્રાઝ્ઝાલ્લયેધતે, સ્ઝઝાષો અખ્યો વીરપઝ્ઝેધખ્યો નઝ્ઝેમઝ્ઝેધખ્યો હાંમ-વાધતિ, પઃતિ ધ્રાતાર ચજ્ઝત. તે રસ્મનો રઝ્ઝેચયેધન્તિ, યથ ગન્તો ઉપ-ત્વિશ્વતો અપદતિ જન્તો મિથનાધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ.

૧. બ્યથ જાય છે; તેમને તાંકી શકતા નથી.

બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહુર યજ્ઞ (કોલ તોડનારાં માણસોથી) જ્યારે ગુસ્સે થયેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તે (કોલ તોડનારા) ઓની સારી રીતે ખનાવેલી તલવારો માણસોનાં માંથામાં લાગે છે, (પણ) તેમને ન કાપનાર^૧ ખની જાય છે. બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહુર યજ્ઞ (કોલ તોડનારા માણસોથી) જ્યારે ગુસ્સે થયેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તેઓના સારી ચેઠે ભારી ખનાવેલા ગુરજો (ગદાઓ), માણસોનાં માંથામાં લાગે છે, (પણ) તેમને ન તોડનાર (ખને છે).

(કોલ તોડનારા માણસોને) મેહુર યજ્ઞ અને રખે આગળથી (એક તરફથી) ડરાવે છે, (અને) અશો સરોપ યજ્ઞ તે બે રક્ષક યજ્ઞો તરફ સર્વે દીશાઓથી જોરથી વા મોકલે છે. (વળી) જ્યારે બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહુર યજ્ઞ (કોલ તોડનારા માણસોથી) ગુસ્સે થયેલો, દુઃખી થયેલો (તથા) માન ન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) તેઓ (તે કોલ તોડનારાઓ)નાં લશ્કરની હારને ખાલી કરી નાખે છે (વીખેરી નાખી, લડાઈમાં પરાજય કરે છે.) (મેહુર યજ્ઞ, કર્દો ૯, ૬૦ ૪૦-૪૧.)

આઘ મિથ્ર વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતે, ઇમે નો અઉર્વન્તો અસ્પ પર મિથ્રાધ નયન્તે; ઇમે નો ઉધ્ર-ખાજવ કરેત મિથ્ર સ્થિન્દયેધન્તે.

પસ્થ્યએત દીશ્ ક્રસ્પયેધતિ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાય ઝ્ઝાધતિશ, પન્ચસપ્તાધ સતપ્તાધશ્ચ, સતપ્તાધ હજ્ઞધ્રપ્તાધશ્ચ, હજ્ઞધ્રપ્તાધ ખએવરેધ્રાધશ્ચ, ખએવરેધ્રાધ અહાંક્ષિતપ્તાધશ્ચ, યથ અન્તો ઉપ-ત્થિશ્તો મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝ્ઝાયઝ્ઝાધતિશ.

હે બોહલાં ક્ષેત્રવાળા મેહુર યજ્ઞ! આ અમારા ઝડપી ઘોડાઓને (તુ) મેહુર યજ્ઞથી (સરોપ તથા રખે) દૂર લઈ જાય છે, (તથા) અમારી આ ખળવાન ખાણુઓને, હે મેહુર યજ્ઞ! તલવારથી તેઓ કાપી નાખે છે.

બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહુર યજ્ઞ જ્યારે ગુસ્સે થયેલો, (તથા) દુઃખી થયેલો (હોય છે), (ત્યારે) તે તેઓને (કોલ તોડનારાઓનાં લશ્કરના માણસોને) પચાસ ઘણા મારથી તે સો ઘણા મારથી, સો ઘણા મારથી તે હજાર ઘણા મારથી, હજાર ઘણા મારથી તે દશ હજાર ઘણા મારથી, દશ હજાર ઘણા મારથી તે અગણિત ઘણા મારથી, નીચે તોડી પાડે છે (મારે છે). (મેહુર યજ્ઞ, કર્દો ૯, ૬૦ ૪૨-૪૩.)

અવએવાંમય પથો પાઓન્તો ચિમ ધસેન્તિ મિથ્રો-દુભે હુધથીમ
અપવજનસ્ય દ્રવન્તો.

(વળી) તે (કોણ તોડનાર)ઓમાંના અષો માનવીઓને માર-
નારા દુષ્ટ માણસો (મેહર યજ્ઞના) માર્ગ ઉપર ખરેખર (જવાને)
ધ્રુવ છે, (તે માર્ગોને) (તે મેહર યજ્ઞના મીત્રો) સંભાળનારા છે.)

(મેહર યજ્ઞ, ૬૦ ૪૫.)

અવાઓ પવાઓ, પસ્ય પવાઓ, પરો-પવાઓ, સ્પશ વીધ-
એત, અધઓયમ્નો, ક્ષા અંધલે વીસધતિ, મિથ્રો યો વૉઉર-ગઓયઓ-
ધતિશ.

તે (માનવી)ને માટે ન ઠગાયેલો, બોહલાં ક્ષેત્રવાળો મેહર યજ્ઞ
સહાયક, રક્ષક, પાછળથી રક્ષા કરનાર, આગળથી ખચાવનાર, ચોકાસી
કરનાર (તથા) સર્વ હીશાઓથી રક્ષા કરનાર અને છે (અથવા આવે છે).

(મેહર યજ્ઞ, ૬૦ ૪૬.)

આઅત્ યત્ દુજ્ઞદાઓ ક્રદ્રરધતિ યો અઘાવરેશ, શ્વાષ ગામ
શ્વાષમ યુજ્યેધતિ વાષમ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઓયઓધતિશ સ્તઓષ-
સ્ય અષ્યો સૂરો, નધઓ-સંધલસ્ય યો માયુશ; રસ્મો-જતમ વાષમ
જધન્તિ અમો-જતમ વા.

જ્યારે કોઈ ખરાબ જાણનારો (તથા) જુરૂં કાર્ય કરનારો (માનવ)
ધસારો કરીને આવે છે, ત્યારે (તેને જીતવાને માટે) બોહલાં ક્ષેત્રવાળો
મેહર યજ્ઞ ઝટ (તથા) ઝડપી પગલાંથી પોતાની ગાડી બેઠે છે (ગાડી
બેઠી તેની સામે જાય છે,) (તથા) શૂરો અષો સરોષ યજ્ઞ (તથા)
અક્રલવાળો નેરીઓસંગ ફરેશ્તો (પણ પોતાની ગાડી બેઠીને જાય છે);
અને (મેહર યજ્ઞ) (તે જુરૂં કાર્ય કરનાર માનવીને) લશ્કરની હારમાં
મારેલું અથવા હિમ્મતથી મારેલું હથ્યાર મારે છે. (મેહર યજ્ઞ ૬૦ ૫૨.)

મિથ્રમ વૉઉર-ગઓયઓધતીમ યજ્ઞમધદે, અર્શ-વચંધલુમ,
વ્યાખનમ, હજંધર-ગઓષમ, હુતાશતમ, ખએવરે-ચખનમ, ખેર-
જતમ, પેરથુ-ચઅધયનમ, સૂરમ, અખફનમ, જઘાઉર્વાઓધલુમ.

યો વાષ મધન્યુ-હાંમ તાશત ખેરેજિ-ચપ્ર ક્રવજધતે; હ્ય કર્બરે
યત.....ખનિરથમ ખામીમ, રથવ્ય-ચપ્ર હ્યિમ્નો, ખરેનંધલુચ
મજ્ઞદવાત વેરેશ્વચ અહુરવાત.

યેંદ્રહ્રે વાપ્તેમ હુનગેરેવનાધતિ અપિશ્ વંદ્રહ્રિ યા ઔરેજધતિ. યેંદ્રહ્રે દ્યેન માજ્ઞદ્યસ્નિશ્ ખીતે પથો રાધધતિ. યિમ્ અઉર્વન્તો મધ-ન્યવાઝ્ઝાદ્રહ્રો.....અસય મનિવસંદ્રહ્રો વજ્ઞન્તિ; યત્ દિમ્ દામોધશ્ ઉપમનો હુ-ધરિજ્ઞત્મ આધ ધરિનજ્ઞિત યદ્વાત્ હુય ક્તેરેસેન્તિ વીર્યે મધન્યવ દ્યેવ, યદ્યેવ વરેન્ય દ્રવન્તો.

મોધ-ત્તુ ધથ અહુરહ્રે અન્તહ્રે વએઘાધ જસઅંમ યેંદ્રહ્રે હુજ્ઞંદ્રેમ વએઘનાંમ પધતિ હુમેરેથાધ જસધતિ; યો બએવરે-રપસાનો સૂરો વીર્યો-વીધ્વાઝ્ઝા અધઝ્ઝાયઝ્ઝો.

જે (મેહર યજ્ઞહ) ઉંચા પૈડાંવાળી, (તથા) મીનોએ (અથવા ફેરેશ્તાઓએ) ખનાવેલી ગાડીમાં (બેસીને), અરેજ્ઞહ્રિ (નામનાં) કેશ્વરથી (તે) ચળકતા ખનીરથ (નામનાં) કેશ્વર સુધી, અહુરમજ્ઞહના પેદા કરેલાં ખોરેહ (તથા) અહુરમજ્ઞહની પેદા કીધેલી ફત્તેહ સાથે જાય છે.

જે (મેહર યજ્ઞહ) ની ગાડીને ઉચ પહવીની અશિશવંધ પકડે છે. જેનો જવાનો માર્ગ માજ્ઞદ્યસ્ની (જરેતોશ્તી) હીન પોતે દેખાડે છે. (વળી) જે-(મેહર યજ્ઞહ)ને સંક્રંહ, ચકચકિત, સોહામણા, પવિત્ર, શ્યાણા, છાયા વિનાના, મીનોધ જગ્યામાં ચાલનારા, મીનોધ ઘોડા લઇ જાય છે. (વળી) હામિ ઉપમન (નામનો) (ફેરેશ્તો) સારી રીતે ભરપુર થયેલાને જરૂર ભરપુર કરે છે.^૧ જેને (એટલે મેહર યજ્ઞહ) થી સર્વ મીનો હૈત્યો તથા જે ગીલાનના દુષ્ટ શખ્સો (તેઓ) ખીલે છે.

(તે) ગુસ્સે થયેલા સાહેબના (મેહર યજ્ઞહના) ઝપાટામાં (અમે) કહી ન આવ્યે! જેના ઝપાટાઓમાંના હુજાર (ઝપાટા) શત્રુની ઉપર આવી પડે છે. જે (મેહર યજ્ઞહ) દશ હજાર ઘણી ચોકાશી રાખનાર, શૂરો, સર્વ જાણનારો (તથા) ન ઠગાય એવો (છે.)

(મેહર યજ્ઞહ, ૬૦ ૧૭-૬૮-૬૯.)

યેંદ્રહ્રે પઉર્વ-નએમાત્ વજ્ઞધતે વેરેઘ્રો અહુરધાતો હુ કંહરપ વરાજ્ઞહ્રે, પધતિ-અરેનો તિજ્ઞિ-દાંસ્રહ્રે, અરેનો નિજ્ઞિ-અસૂરે, હુકેરેહ જનો વરાજ્ઞહ્રે, અનુ-પોધશ્વહ્રે, અન્તહ્રે પરખ્વનિકહ્રે તખ્મહ્રે, અયંદ્રહ્રો-

૧. મીનોધ અથવા astral વીગેરે ભુમીઓનાં પ્રાણીઓનાં શરીરો એટલાં સૂક્ષ્મ હોય છે, કે તેમનો સ્પર્શ થઇ શકતો નથી, તેઓ દ્રવ્ય નથી અને તેમનો પરછાયો પણ પડતો નથી. ૨. He that bath, shall have more (pr-ice) from him that hath not, shall be taken away.

પાધહે, અયંઘ્રહો-જસ્તહે, અયંઘ્રહો-જયેહે, અયંઘ્રહો-ફગહે, અયં-ઘ્રહો-પગનિશ-ખરેનહે.

યો ક્રાંશતયો હુમરેથાધ ઉપ-હુખ્તો આમનંઘહુ, હુથ નધસ્ય હાંમ-વરેતિ સ્તિજ નિજમ્નિ હુમરેથે નએધ મન્યેતે જઘ્ન્યાઓ નએધ ચિમ ઘનાંમં સઃયેદ્ધતિ, યવત અએમ નિજમ્નિ, મરેજ્જુય સ્તૂનો ગયેહે, મરેજ્જુય ખાઓ ઉશનાનહે.

હુક્ત વીસ્થાઓ અપિ-કરેન્તમ્નિ, યો હુક્ત અસ્તેસ્ય વરેસેસ્ય મસ્તરેદ્ધસ્ય વોહુનિશય જમાધ હાંમ-રએથયેદ્ધતિ મિથ્રો-દુજાંમ મધ્યાનાંમ.

જે (મેહર યજ્ઞ) ની આગલી ખાબુએ અહુરમજ્દનો પેદા કરેલો બેહરામ યજ્ઞ, સામે થનારાં (અથવા હુમલો કરનારાં), તીક્ષ્ણ દાંતવાળાં, ખાહાદુર, તીક્ષ્ણ નખરીઆંવાળા, એકદમ મારનારાં, માફકસર ચરખી-વાળાં, ગુસ્સે ઘયેલાં, લરકરને મારનારા, બળવાન, લોહના પાછલા પગવાળાં, લોહના આગલા પગવાળાં, લોહના સ્નાયુવાળાં, લોહની પુછડીવાળાં (તથા) લોહના જડઆંવાળાં જંગલી ભુંડના^૧ રૂપમાં જાય છે.

જે (મેહર યજ્ઞ) દ્રઢતાર્થી, ધસારામાં જઈ (ઢોડતા) વેરીઓની પુઠે લાગીને, (પોતાનાં) મરદાંનગીભર્યા (પૂરૂષત્વના) બળથી તે વેરીને લડાઈમાં મારે છે. (અને) જ્યાં સુધી (તે વેરીની) સઘળી શક્તિને (તથા તેના) જીવનના ટેકાને, (તેનાં) બેરને તથા (તેના) જીવનાં મૂળને તે ઠાર કરે છે, (ત્યાં સુધી) (તે) મારનાર તરીકે પોતાને વિચારતો નથી, (અથવા) મારવાનું છોડી દેતો નથી. (મેહર યજ્ઞ વેરીને જાનથી મારી નાખે છે, ત્યારેજ તેને ખરાબર મારેલો સમજે છે).

જે (મેહર યજ્ઞ) કોલ તોડનારા માણસોના સર્વ (અવયવોને) તાબડતોબ કાપી નાખે છે, તથા (તેમનાં) હાડકાંને, ખાલને, ભેજાંને તથા લોહીને જમીનની ધૂળ સાથે મેળવી નાખે છે.

(મેહર યજ્ઞ, ૬૦ ૭૦, ૭૧, ૭૨.)

૧. સરખાવો વીષ્ણુ દેવનો “વરાહ” અવતાર, જેનું વર્ણન શ્રીમદ્ભાગવતમાં “વરાહ વગેરે અવતારો, તથા તેના કર્મો, પ્રયોજન અને શુભો”, દ્વિતીય સ્કંધ, અધ્યાય ૭ મે.

તૂમ અએષાંમ ત્પિઅયતાંમ, તૂમ અએષાંમ ત્પિઅએષંઘઉહતાંમ
ત્પિઅએષાઓ સ્થિન્દયેહિ. સ્થિન્દય અપવજનો; હવસ્થો અહિ હુરાથ્યો
જયનો-સ્વ અહિ સૂરો.

આચ-શ્વા જ્ઞપયામ અવંઘહે. આચ-નો જમ્યાન્ અવંઘહે, અશ-
ક્રાયશિતય જ્ઞઓથનાંમ હુક્રાયશિતય, અશ-ક્રખેરિતય જ્ઞઓથનાંમ
હુક્રખેરિતય, યથ શ્વા અમ્પિવિષયમ્ દરેઘ અમ્પિવિષયન હુષિતમ્ ખેરેઘમ્-
પએતમ્.

તૂમ તા દંધહુવો નિપાહિ, યા હુખેરતીમ યાતયેમ્તિ મિથ્રહે
વૌઉર-ગઓયઓમ્તોમ્થ. તૂમ તા ક્રસ્થિન્દયેહિ યા રાંકયેમ્તિશ દંધ-
હુવો. આચ-શ્વા જ્ઞપયામ અવંઘહે. આચ-નો જમ્યાન્ અવજ્યામ્
ઉધો, અમ્પિવિથૂરો યસન્થો વહમ્થો મિથ્રો રએવાઓ દંધહુપમ્તિશ.

તુ (હે મેહર યજ્ઞ) તે અદેખાઓની ખરાખીઓને, તુ, (હે મેહર
યજ્ઞ!) તે અદેખાઓને લગતાઓની જુરામ્ઓને તોડી નાંખે છે.
અશોને હાની પહોંચાડનારાઓનો, (હે મેહર યજ્ઞ!) તુ પરાજય
કર; (હે મેહર યજ્ઞ!) તુ પરાજય કર. (હે મેહર યજ્ઞ!)
(તુ) સારા ઘોડા રાખનાર, સારી ગાડી રાખનાર, આરધનાનો લાલ
આપનાર (તથા) શુરો છે.

સહાયને સાઈ (હે મેહર યજ્ઞ!) તને હું બોલાવું છું. ભેટા-
માંની પુરતી આરાધનાની મારફતે તથા સારી આરાધનાની મારફતે,
ભેટામાંની સંપૂર્ણ ભેટ મારફતે તથા સારી ભેટની મારફતે, (તે મેહર
યજ્ઞ) અમારી સહાયને માટે આવે! જેથી (હે મેહર યજ્ઞ)
તારામાં રહીને' લાંબો વખત સુધી સાહેબી ભોગવનારા, સાઈ મુકામ
રાખનારા (તથા) કામ પ્રમાણેની સંપત્તિ ભોગવનારા અમે થઈએ.

જે (દેશો) (તુ) બોહલાં ક્ષેત્રવાળાં મેહર યજ્ઞની સારી ભેટ લઈ
જાય છે, તે દેશોને (હે મેહર યજ્ઞ!) તુ ખચાવે છે. (વર્ણી) જે દુઃખ
દેનારાં (અથવા પાપી) દેશો, તેઓને તું તોડી નાંખે છે. સહાયને માટે,
(હે મેહર યજ્ઞ) તને હું બોલાવું છું. જોરાવર, વિજયી, ઇજરનેને
લાયક, આરાધનાને લાયક, જોરાવર, (તથા) ગુરવાળો દેશપતિ મેહર
યજ્ઞ, અમારી સહાયને માટે આવે! (મેહર યસ્ત, ૬૦ ૭૬. ૭૭, ૭૮.)

૧. આ અર્થસૂચક છે. એ મહા પવીત્ર યજ્ઞમાં પહોંચવું અને રહેવું કેમ એજ
આવડે તો થોગ, મોક્ષ, જુરોદ પાયામાં જોડાયો.

યિમ્ દઇંઘહેઉશ્ દઇંઘહુપઇતિશ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે; યિમ્ જન્તેઉશ્ જન્તુપઇતિશ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે.

યિમ્ વિસો વીસ-પઇતિશ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે; યિમ્ ન્માનહે ન્માનો-પઇતિશ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે; યિમ્ દ્વાચિન પિથે હુચિમ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે. યિમ્ દરેધુશચિત્ અષો-ત્કએષો અપયતો હુવાઇશ્ દાતાઇશ્ આધ ઉસ્તાનજસ્તો જ્ઞપ્તયેઇતિ અવંઘહે.

યેંઘહે વાક્ષ ગેરેજનહે, ઉસ અવ રઝોચાઝો અખનઝોઇતિ, અવ પઇરિ ઇમાં જામ્ જસઇતિ, વી હુપ્ત કર્પ્યાન્ જસઇતિ, યત્ચિત્ નમંઘહે વાચિમ્ ખરઇતિ યત્ ગઝોપચિત્.

જે (મેહર યજ્ઞ) ને દેશનો દેશપતિ (વિનંતી કરી નભોમંડળ તરફ) હાથ ઉંચકીને સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ) ને કરુણાનો ધણી (વિનંતીથી નભોમંડળ તરફ) હાથ ઉંચકીને મદદને કાજે જરૂર બોલાવે છે.

જે (મેહર ઇજ્ઞ) ને મોહલ્લાનો ધણી હાથ ઉંચા કરીને, સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ) ને ઘરનો ઘરધણી હાથ ઉંચા કરીને, સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે.

જે (મેહર યજ્ઞ) ને (લોકોને) ખારણે ભટકનાર (તથા) ખોરાકને માટે રખડતો (માનવી), હાથ ઉચા કરીને સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે. જે (મેહર યજ્ઞ) ને અષોઘના માર્ગ પ્રમાણે ચાલનાર (પણ) હાડમાર થયેલો ભક્તજન (દરવીશ) પોતાના નીચમાનુસાર, હાથ ઉચા કરીને સહાયને માટે જરૂર બોલાવે છે. જેનો (ભક્તજનનો) વિનંતીનો અવાજ ગમે (તો) નમ્રતાથી ધીમે અવાજે અથવા મોટે સાદે બોલે, (તોપણ) (તે અવાજ) આકાશ સુધી ઉચ્ચ જાય છે, આ જમીનની આસપાસ પહોંચે છે (તથા) સાત કેશવરો તરફ (ચોમેર) ફેલાય છે.

(મેહર યજ્ઞ, ૬૦ ૮૩, ૮૪, ૮૫.)

યક્ષત્ હુચ્ કૃતેરેસઇતિ અંઘરો મધન્યુશ્ પૌઉર્-મહરકો યક્ષત્ હુચ્ કૃતેરેસઇતિ અંઘરો દુજ્ઞદાઝો પૌષો-તનુશ્; યક્ષત્ હુચ્ કૃતેરેસ-

મૃતિ બ્રૂખ્યાંસ્ત દરેધો-ગવ; યક્ષ્ણ હૃથ કૃતૈરેસંન્તિ વીર્યે મધન્યવ
દ્યૈવ, યએચ વરેન્ય દ્રવન્તો.

મા મિથ્રહે વૉઉર-ગઝાચઝાંતોધશ્ચ ગ્રન્તહે વએઘાધ જસએમ.
મા-નો ગ્રન્તો અધપિ-જન્યાત્ મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝાચઝાંતિશ; યો
અઝાંજિશ્તો યજતનાંમ, યો તન્યિશ્તો યજતનાંમ, યો થ્વક્ષિશ્તો
યજતનાંમ, યો આસિશ્તો યજતનાંમ, યો અસ વરેધજન્સ્તેમો યજત-
નાંમ, કૃક્ષતધતે પધતિ આય જમા મિથ્રો યો વૉઉર-ગઝાચઝાંતિશ.

જેનેથી પુર મરકીવાળો અંગ્રમીનો ખીલે છે, જેનેથી ખરાખ
જાણનારો (તથા) દુબકર એશમ હૈત્ય' ખીલે છે, જેનેથી લાંખા હાથવાળો
બ્રૂખ્યાંસ્ત (આલસનો હૈત્ય) ખીલે છે, જેનીથી સર્વ મીનો હૈત્યો (તથા)
ગીલાન (શેહર) ના દ્રવન્તો ખીલે છે.

ખેહોલાં ક્ષેત્રવાળો ગુસ્સે થયેલો મેહુર યજ્ઞના ઝપાટાને (અમે) ન
પહોંચ્યે! (તેના ગુસ્સાના ઝપાટામાં અમે ન આવ્યે!) જે (સર્વ) યજ્ઞોમાં
સર્વથી વધુ બળવાન, જે (સર્વ) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ જડ-
પવાળો, (તથા) જે (સર્વ) યજ્ઞોમાં સર્વથી વધુ વિજયી (અથવા
વેરીને મારનાર), (એવો) જે ખેહોલાં ક્ષેત્રવાળો મેહુર યજ્ઞ (તે) આ
પૃથ્વી ઉપર (પણ) અધિકારી છે. (મેહુર યજ્ઞ, ૬૦ ૬૭-૬૮.)

અવિ-નીશ્ચ અએમ ક્ષયમ્નો હુમથ ખરમ્તિ ધ્રુવો અરેજિકૂયો-
પરેન; આઅલ યલ અથ પરજસમ્તિ વજ્ઞમ્નો, યથ દધન્નહુવો અવિ-
મિથ્રન્યાઝા. હો પઝાંધચ્ચો ગધાંમ નિજમ્તિ અરપએચ પમ્તિ વીર-
એચ, હથ તરશ્ત ધ્રાઝાંધહુથેધતે વય અરપ વીરચ.

જે તરફ કોલ તોડનારને લગતા હેશો (હોય છે), તે તરફ જ્યારે
(મેહુર યજ્ઞ) ગાડીમાં બેસીને જાય છે, (ત્યારે) તે રાજ્ય પામેલો,
તેઓની તરફ (તે હેશોની તરફ) નિત્ય બાજ પક્ષિનાં પીછાંવાળા

૧. અવસ્તાનો શબ્દ “દેવો” છે, પણ હિન્દુશાસ્ત્રમાં ‘દેવ’ એટલે યજ્ઞ છે, માટે
તે શબ્દ અત્રે વપરાય તો હિન્દુભાઈઓને ‘દેવ’ શબ્દ ગુચવાડા ભર્યા લાગે વળી.

અનુદ્રેગકરં વાક્યં સત્યં પ્રિયહિતં ચ યત્ ।

સ્વાધ્યાયાભ્યાસનં ચૈવ વાઙ્મયં તપ ઉચ્યતે ॥

(ગીતા ૧૭-૧૫)

વચન જે દુઃખ ન કરે, સત્ય અને પ્રિય હોય તે અને શાસ્ત્રનો અભ્યાસ, એનેજ
બાણીની (ખરી) તપ કહે છે.

તીરો લઇ જાય છે; તે પહેલવેલમાં (તે દેશના) ઘોડાઓ તથા માણસો ઉપર યુદ્ધ (ગદા) મારે છે, (અને) ત્યાર પછી દુરતજ (તે) ખીંચેલા ઘોડા તથા માણસો (એ) ખંતેને ખીંચીવડાવે છે (તેઓમાં મ્હોટો ગભરાટ ઉત્પન્ન કરે છે.) (મેહર યશત, ૬૦ ૧૦૧.)

અઉર્ધ્વાસ્પૃમ, તિજ્જિ-અરશતીમ, દર્દ-અરશતએમ, કિવિ-ધૃમ, પરા-કેવીધેમ, હુનઇશ્યાઓન્યમ રથએશતાંમ.

(મેહર યજ્ઞ) (જે) સફેદ ઘોડાઓ રાખનાર, તીક્ષ્ણ ભાલો રાખનાર, લાંબો ભાલો રાખનાર, ઝડપથી જતો તીર રાખનાર, વીંધી નાખે એવું હથિયાર રાખનાર, (તથા) પુરતી મરદાંનગીથી ચાલનાર પેહલવાન (તે) ને (અમે માન સાથે ચાહ કર્યે છીએ.)

(મેહર યશત, ૬૦ ૧૦૨.)

આઅલ્ અજ્ઞમ મન્ય મનઃદ્રહો; નોઇલ્ મયો ગએથ્યો સતે અઓળે મન્યેતે દુશ્મત્તમ યથ મિથ્રસચિલ્ મઇન્યવો અઓળે મઇન્યેતે હુમત્તમ. નોઇલ્ મયો ગએથ્યો સતે અઓળે અઓઇતિ દુશ્મત્તમ, યથ મિથ્રસચિલ્ મઇન્યવો અઓળે અઓઇતિ હુમત્તમ નોઇલ્ મયો ગએથ્યો સતે અઓળે વેરજ્યેઇતિ દુશ્મવરશત્તમ.

ત્યારે હું (નાયે પ્રમાણે) મનમાં વિચારું છું. જેમ મીનો મેહર યજ્ઞ (પોતાનાં) એક ખળથી સારો વિચાર મનમાં લાવે છે, (તેમ) માટીનો (ખાકી) માણસ (પોતાનાં) સો ઘણા ખળથી જુરો વિચાર વિચારી શકતો નથી. જેમ મીનો મેહર યજ્ઞ (પોતાનાં) એક ખળથી પવીત્ર શબ્દ ઉચરે છે, (તેમ) માટીનો માણસ (પોતાનાં) સો ઘણાં જોરથી ખરાબ શબ્દ બોલી શકતો નથી. જેમ મીનો મેહર યજ્ઞ (પોતાનાં) એક ખળથી સાડું કાર્ય કરે છે, (તેમ) માટીનો માણસ (પોતાનાં) સો ઘણાં ખળથી જુડું કાર્ય કરી શકતો નથી. (મેહર યશત, ૬૦ ૧૦૬.)

કદાઈ અજ્ઞમ ઉદ્ધમ ક્ષત્રમ ખઇનિસજ્જતમ, પોઉર્-સ્પાધ્મ અમ-ઇનિમ્મહે મનઃદ્રહો પઇતિ દથાનિ, વહિશત્તમ સાધ્રસચિલ્ હુમો-ક્ષત્રહુ. કમ્મેરધોજનો અઉર્વહુ વનતો અવનેમ્મહે. યો નિશતયેઇતિ કુરેતેએ. સ્વઓખ્યાંમ, ઇપરે હા નિશતાત કિચ્ચેઇતિ, યેજ્જિ અન્તો નિશતયેઇતિ.

(મેહર યજ્ઞ કહે છે) :-પુરતી રીતે રાજ્ય કરનાર (આપજ્ઞત્યાર), જુડા માણસોનું માથું ભાંગનાર, નામાંકિત, જય મેળવતા (તથા)

પરાજય ન મેળવતા પાઢશાહની જોરાવર, ભપકાદાર સામાન સાથની, મનમાં વિચારી ન શકાય એટલાં (મોટાં) પુર લશ્કર સાથની, સર્વથી શ્રેષ્ઠ પાઢશાહી હું કોણુને આપું, જે (દંશપતિ) પાપીને શિક્ષા કરવાને આજ્ઞા કરે છે? જ્યારે તે કંઠાયમાન (મેહર ચજ્જદ), પાપીને શિક્ષા કરવાને ફરમાવે છે, (ત્યારે) તે નિર્માણુ કરેલી (શિક્ષા) જલદીથી કરવામાં આવે છે.

(મેહર ચરત, ૬૦ ૧૦૯.)

કહ્માઢ અજ્ઞમ ઉઘ્મ ક્ષત્રમ ખઢનિસખત્તમ, પોઉર-રપાધ્મ અમઢનિસહ મનઢહલ અપખરાનિ, વહિશત્તમ સાથસચિત્ત હમે-ક્ષત્રહ કમરેધો જનો અઉર્વાહ વનતો અવનેસહ. યો નિશ્તયેઢતિ;કનૂતહચિત્ત અહિખશતહ મિથ્ર મનો યઢ્ઢોજયેઢતિ, અકનૂઢતીમ, પઢતિ મિથ્રહ.

પુરતી રીતે રાજ્ય કરનાર (આપખત્યાર), જુરા માણસોનું માથું ભાંજનાર, નામાંકિત, જય મેળવવા (તથા) પરાજય ન પામતા પાઢશાહની મજબુત, ભપકાદાર સામાન સાથની, મનમાં વિચારી ન શકાય એટલાં (મોટાં) પુર લશ્કરની સર્વથી શ્રેષ્ઠ પાઢશાહી હું કોણુની પાસેથી છીનવી લઉં, જે (પાઢશાહ) પાપીને શિક્ષા કરવાને આજ્ઞા દે છે. જ્યારે તે કંઠાયમાન (મેહર ચજ્જદ) (પાપીને શિક્ષા કરવાને) આજ્ઞા આપે છે, (ત્યારે) તે નિર્મિત (શિક્ષા) જલદીથી કરવામાં આવે છે. (જુરી તથા અનિયમિત ભેટ આપનાર માનવી) મેહર ચજ્જદની નાખુશુદીથી (એટલે તેની અયોગ્ય આરાધનાથી) તે સંતુષ્ઠ થયેલા (તથા) દુઃખી ન થયેલા મેહર ચજ્જદના મનને ઉશકેરે છે.

(મેહર ચરત, ૬૦ ૧૧૧.)

હિશ્તઢતે અઢ્ઢામ વાપહ મિથ્રહ પોઉર-ગઢ્ઢાયઢ્ઢોતોઢશ હજ્ઢઢરેમ ઢન્યરેઢતિનાંમ, અસ્તિ યો ગવસ્નહ સ્નાવ્ય જય, હુકરેતનાંમ, મઢન્યવસાઢ્ઢો વજ્ઢન્તિ, મઢન્યવસાઢ્ઢો પત્તન્તિ, કમરેધે પઢતિ દઢ્યેવનાંમ.

હિશ્તઢતે અઢ્ઢામ વાપહ મિથ્રહ પોઉર-ગઢ્ઢાયઢ્ઢોતોઢશ હજ્ઢઢરેમ ઢષુનાંમ કહ્કર્સો-પર્નાનાંમ જરન્યો-જરનાંમ સ્વી-સ્તયાંમ, અસ્તિ અયઢ્ઢહુઢ્યેન સ્પરેઢ હુકરેતનાંમ. મઢન્યવસાઢ્ઢો વજ્ઢન્તિ, મઢન્યવસાઢ્ઢો પત્તન્તિ કમરેધે પઢતિ દઢ્યેવનાંમ.

બોહલાં ક્ષેત્રવાળા મેહર ચજ્જદની ગાડોની બહારની દીશાએ ગાય-બગદનાં આંતરડાંનાં તાંતની જેહ સાથના સારી પેઠે બનાવેલાં કામઠાં-

ઓમાંના એક હજાર (કામઠાં) ઉભાં રેહુ છે. (તે કામઠાંમાંથી નીકળતા તીરો) મીનોધ (આકાશી) જગ્યામાંથી પસાર થાય છે, (તથા) આકાશી જગ્યામાંથી (પસાર થઇને) દૈત્યોનાં માથાંઓ ઉપર પડે છે.

બોહલાં ક્ષેત્રવાળા મેહર ચજ્ઞની ગાડીની બહારની બાજુએ ગીધનાં પીછ સાથના, સોનેરી અનીવાળા, શિંગડાંના હાથા સાથના (તથા) લોહના કાપલા સાથના, સારા બનાવેલા તીરોમાંના હજાર (તીર) ઉભા રહે છે. (તે તીરો) મીનોધ (આકાશી) જગ્યામાંથી (પસાર થઇને) દૈત્યોનાં માથાંઓ ઉપર પડે છે. (મેહર ચશત ૬૦ ૧૨૮-૧૨૯.)

હિશ્તમતે અચ્ચામ વાપહે મિથ્રહે વાઉર-ગચ્ચાચ્ચાતોમશ હજ્જ-ઘર્રમ અર્શતિનાંમ બરોમથો-તએજનાંમ હુકરૈતનાંમ. મઠન્યવસાચ્ચા વજ્જન્તિ, મઠન્યવસાચ્ચા પત્તન્તિ, કમર્રધે પઠતિ દએવનાંમ. હિશ્તમતે અચ્ચામ વાપહે મિથ્રહે વાઉર-ગચ્ચાચ્ચાતોમશ હજ્જઘર્રમ ચકુપનાંમ હુચ્ચાસકૂનએનિનાંમ બિતએઘનાંમ હુકરૈતનાંમ. મઠન્યવસાચ્ચા વજ્જન્તિ, મઠન્યવસાચ્ચા પત્તન્તિ કમર્રધે પઠતિ દએવનાંમ.

બોહલાં ક્ષેત્રવાળા મેહર ચજ્ઞની ગાડીની બહારની બાજુએ કાપી નાખે તેવા, તીક્ષ્ણ, સારા બનાવેલા ભાલાઓમાંના હજાર (ભાલા) ઉભા રહે છે. (તે ભાલા) મીનોધ (આકાશી) જગ્યામાંથી પસાર થાય છે, (તથા) આકાશી જગ્યામાંથી (પસાર થઇને) દૈત્યોનાં માથા ઉપર પડે છે. બોહોલાં ક્ષેત્રવાળા મેહર ચજ્ઞની ગાડીની બહારની દીશાએ (શત્રુ ઉપર ગુમાર્વીને મારવાના) બે ધારવાળા પોલાદના, સારા બનાવેલા ચક્રોમાંના હજાર (ગુમાવાનાં ચક્રો) ઉભાં રહે છે. (તે ગુમાવવાનાં ચક્રો) મીનોધ (આકાશી) જગ્યામાંથી (પસાર થઇને) દૈત્યોનાં માથા ઉપર પડે છે. (મેહર ચશત, ૬૦ ૧૩૦.)

૧. શ્રી કૃષ્ણ, જેમને હિંદુ ભાઈઓ મોટે ભાગે શ્રી વિષ્ણુના અવતાર લેખે છે, તેમના હાથમાં પશુ શંખ, ચક્ર, ગદા અને પદ્મ હતાં. જુવો શ્રીમદ્ ભાગવત્નો દશમ સ્કંધ પૂર્વાર્ધ, અધ્યાય ત્રીજો, શ્લોક ૯ અને ૧૦. શ્રી કૃષ્ણના વર્ણન સાથે રામ ચરિતમાં રામ (વાય) યજ્ઞદત્તું બચાન ઘણું મળતું આવે છે, જે બહુ અર્થસૂચક છે. વળી ત્રેતયુગમાં શ્રી વિષ્ણુએ રામાવતાર લીધો હતો અને તેમણેજ કળીયુગના આરંભમાં શ્રી કૃષ્ણ રૂપે અવતાર લીધો હતો, એવી હિંદમાં માન્યતા છે. તેા રામ શબ્દ (રમૈયા, રમ, લીલા કરનાર) જરથોશ્તિ તેમજ હિંદુશાસ્ત્રોમાં બહુવાજેગ મળતાપણું ધરાવે છે. ભાષા શાસ્ત્રીઓ મોટે ભાગે બન્ને અવસ્તા અને સંસ્કૃત ભાષામાં, એ શબ્દોનો મૂળ અર્થ એકજ, 'રમવું', એમ ગણે છે.

અવિ આધ કૃતૈરસન્નિ અંધરો મધન્યુશ પૌંડ્ર-મહર્કો અવિ આધ કૃતૈરસન્નિ અએએ દુશ્શદાઓ પેષા-તનુશ; અવિ આધ કૃતૈરસન્નિ બ્રાધન્ત દરદો-ગવ; અવિ આધ કૃતૈરસન્નિ વીર્યે મધન્યવ દએવ, યએય વન્ય દ્રવન્તો.

(મેહર યજ્ઞની) સમક્ષ પુર મરકીવાળો અંગ્રેમીનો જરૂર ખીદે છે, (તેની) સમક્ષ ખરાબ જાણનારો (તથા) દુષ્કર એશમ હૈત્ય ખચીત ખીદે છે; (તેની) સમક્ષ લાંબા હાથવાળો બ્રાધન્ત (આલસનો હૈત્ય) ખચીત ખીદે છે; (તેની) સમક્ષ સર્વે મીનો હૈત્યો (તથા) ગીલાન (શેહર) ના દરવંદ ખચીત ખીદે છે. (મેહર યસ્ત, ૬૦ ૧૩૪)

યજ્ઞમ મિથ્રમ, સિપતમ, વંદાહુશ તખ્મમ, મધન્યઓમ અધ્રીમ, હવામઃશ્વદિક્મ અમિથ્વમ, ઉપરો-ન્માનમ, અઓજંદ્રહમ તખ્મમ સથએશતામ.

વૈરથવાઓ જએન હુચિએ હુતાશત, તંમંદ્રહાધ જવાઉડમ અધ-ઓયમ્નમ. અઓજિશતનામ અસ્તિ અઓજિશતમ, તંચિશતનામ અસ્તિ તંચિશતમ, બધનામ અસ્તિ અશ્વશ્વસ્તમો.

(દ્વાદાર અહુરમજ્દ કેહે છે) હે સ્પીતમાન (જરેતોશત!) ભલા, જોરાવર, મીનો, પ્રથમ પદવીના, પોતે જાતે ક્ષમા કરનાર, જુઠાઇથી વેગળા, ઉંચ સ્થાનવાળા, જોરાવર (તથા) બળવાન લડવૈયા મેહર યજ્ઞ-દને તું ઇજ (ભજ.) (મેહર યસ્ત ૬૦ ૧૪૦.)

(મેહર યજ્ઞ) વિજયી (તથા) સારાં બનાવેલાં હથિયાર રાખનારો (છે); અંધારામાં ચોકાશી રાખનાર (તથા) બળવંત છે; ઘણીજ તાકાત રાખનારાઓમાં ઘણોજ સર્વથી વધુ બળ ધરાવનાર છે.

(મેહર યસ્ત, ૬૦ ૧૪૧.)

યેમધિ જુ મે નોમ્ન દધીત ઉપસ્તામ ઉધ્રાઓ અષાદિનામ દ્રવયો નોમ્ન મે મધ આઓદ્રહાતમ પસ્વીર, યા સ્તો સરેધનામ વહિશત દુજો અઓગરે, દુજો ક્ષધ્રમ, દુજો અસ્તવાઓ અંદ્રઉશ આઓદ્રહાત.

ની અન્તરે જામ અસ્મનમચ, દુજઓ મનિવાઓ હજ્જલાત, ની અન્તરે જામ અસ્મનમચ, દુજઓ મનિવાઓ વઓન્યાત, નોમ્ન પસ્ચ-એત વનોવન્તામ ઉપ-દ્યાત અંધરો મધન્યુશ સેપન્તામ મધન્યવે.

કારણ કે જે અશો (લોકો) નાં વિજયી ફરોહરો મને મદદ ન આપત તો, મારાં પશુ તથા માણસો જે ઉત્તમ જાતના છે, (તેઓ) અત્રે (આ જગતમાં) હયાતી ન ભોગવતે, (પણ) દરજનું અળ, દરજની સત્તા (તથા) દરજની હાડમંદ જગત હોત.

પૃથિવ તથા આસ્માનની મધ્યે દરજ તથા (દુષ્ટ) મીનોની (સત્તા) ચાલત; જમીન તથા આસ્માનની વચ્ચે દરજ તથા (દુષ્ટ) મીનોનું (જેર) ફાવત; (અને) ત્યાર પછી વિજયી તથા પ્યારા સ્પેનામીનોને અત્રેમધન્યુશ તાબે ન થાત. (કવદીન ચરત, કં ૧૨-૧૩.)

યાઓ અશ-ખરેતો, યાઓ ઉધારેતો, યાઓ હવારેતો, યાઓ વજારેતો, યાઓ તખમારેતો, યાઓ જઓયારેતો; યાઓ જઓયાઓ વંદુધવએષુ, યાઓ જઓયાઓ વરેદ્યન્યએષુ યાઓ જઓયાઓ પેપનાહુ.

જે (ફરોહરો) પુરતી રીતે ટેકો આપનારાં, જેઓ દ્રઢતાથી ધસારો કરનારાં, જેઓ પોતે ધસારો કરનારાં, જેઓ ખહાદુરીથી ધસારો કરનારાં, જેઓ આરાધના કીધાથી ધસારો કરનારાં (છે.) (વળી) જેઓ સલામતોમાં આરાધનાને પાત્ર છે, જેઓ જયમાં એટલે ફતેહ મેળવવાની ખાખટોમાં આરાધનાને પાત્ર (છે). જેઓ લડાઇઓમાં આરાધનાને પાત્ર (છે.) (કવદીન ચરત, કં ૨૩.)

યાઓ દાદ્રોશ વરેદ્યમ જખયન્તે, દાદ્રોશ આયત્તમ ચકુષે, દાદ્રોશ ખન્તામ દ્રવતાત્તમ, દાદ્રોશ અક્ષામ પાહુ ખરેનો, યો હીશ યખનો કુદનવાનો જખયેમતિ ખરો-જઓદ્રો અષવ.

જે (ફરોહરો) વિનંતી કરીને બોલાવનારને જય આપનારાં, (તેઓને) ચાહનારને મુરાદ અખશનારાં, (તથા) આજરી માણસને તંદરેસ્તી આપનારા (છે). (વળી) જે કોઇ તેમને આરાધનાર, રીઝવનાર, ભક્તિ કરીને સહાયે બોલાવનાર, ક્રિયાની ભેટ લઇ જનાર (તથા) અષો (હોય છે, તે) ને (તેઓ) ભલું ખોરેહું અક્ષનારાં છે. (કવદીન ચરત, કં ૨૪.)

તાઓ વંદુહીશ, તાઓ વહિશતાઓ યજમદદ, યાઓ અષાઉનાંમ વંદુહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ કવયો. તાઓ જ સ્તરેતએષુ.

બરેન્મોહુ જગ્યાયાઓ, તાઓ વરેન્ધવન્યઓ, તાઓ પંપનાહુ, તાઓ ધધ યત્ત નરો તખમ પેરેતંતે વરેન્ધવન્યઓ.

અશેા (લોકો) નાં ભલાં શુરાં (તથા) (જગતની) આખાઈ કરનારાં ફરોહરોની અમે માનપૂર્વક યાદ કર્યે છીએ; જેઓ ગાડીમાં બેશીને જનારાઓમાં સર્વથી વધુ બળવાંત, ચાલનારાઓમાં સર્વથી વધુ ચપળ, પાછળ હઠનારાઓમાં ખોટી ધાંધલ મુઠલ ન કરનારાં, ટેકેા આપનારાઓમાં સર્વથી વધુ મજબુત, મારવાના હથ્યાર રાખનારાઓમાં તથા રક્ષણનાં હથ્યાર રાખનારાઓમાં મુઠલ માર ન ખાનારાં (છે). (વળી) જે (જગ્યા)માં તેઓ જાય છે, (તે જગ્યાથી) સુખાકારીને તેઓ જતી ન રહેતી કરે છે (અર્થાત કાયમ રાખે છે.)

(ક્રવદીન ચરત, ૬૦ ૨૭.)

અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સુરાઓ રૂપેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમહદે. ઉધ-જગ્યાઓ ટિખ્યંખ્યો, ઉપધરિ-કધર્યાઓ સંવિશ્તાઓ, યાઓ ઉપધરિ હમરેનાંધ અઉર્વધનાંમ ટિખ્યંતાંમ ઉધાઓ બાજીશ સ્વિન્દ્યધન્તિ.

અશેા (લોકો) નાં ભલાં, રૂરાં (તથા) (જગતને) સંપત્તિ આપનાર ફરોહરોને અમે માનપૂર્વક યાદ કર્યે છીએ. (જે ફરોહરો) દુઃખ દેનારાઓની સામે દઢ મરજીવાળાં, વધારે કાર્ય કરનારાં (કાર્ય કરવામાં ઘણી શક્તિ ધરાવનારાં), (તથા) સર્વથી વધુ લાભ કરનારાં (હોય છે). (વળી) જેઓ લડાઇની અંદર દુઃખ દેનારા વેરીઓની મજબુત ખાહુ (ખાજી)ઓને ભાંજી નાંખે છે.

(ક્રવદીન ચરત, ૬૦ ૩૧.)

અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સુરાઓ રૂપેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમહદે. પોઉર-રૂપાધાઓ યસ્તો-જયાઓ ઉજ્જૉરેપ્તો-દ્રૂષાઓ બામ્યાઓ યાઓ ઉધાહુ પંપનાહુ તથા નિજસેન દ્તેવિવ્યો, તથા યોધ તખમ દતાવયો દાનુખ્યો અજ્જન પંપનાઓ.

અશેા (લોકો) નાં ભલાં, શૂરા (તથા) સંપત્તિ આપનારા ફરોહરોને અમે માનપૂર્વક યાદ કર્યે છીએ, (જે ફરોહરો) પુષ્કળ લશ્કરવાળાં, હથ્યારખંદ થએલાં, ઉચ વાવટો ધરનારાં (તથા) પ્રકાશિત (છે). જે તરફ બળવાન પેહલવાનો, દાનુઓ (એટલે ધર્મના શત્રુઓ) ની સામે લડાઇ ઉઠાવે છે, તે તરફ ભયંકર લડાઇઓમાં તે પેહલવાનો (ની સહાય) ને માટે (ફરોહરો) થાય છે.

(ક્રવદીન ચરત, ૬૦ ૩૭.)

યૂજ્ઞમ તથ તઉર્વયત વૅરૅથ્રમ દાનુનાંમ તુરનાંમ, યૂજ્ઞમ તથ તઉર્વયત અએષાઓ દાનુનાંમ તુરનાંમ. યૂઞમઓયો પેરો કર્ષનજો હવીર અઓન સેવિશત, યોઈ તજ્ઞમ ક્તાવયો, યોઈ તજ્ઞમ સઓપ્યન્તો, યોઈ તજ્ઞમ વૅરૅથ્રાજનો. યૂમાઓ અસેખિશ ક્રજિન્ત દાનુનાંમ અએવર-પઈ-તિનાંમ.

ત્યાં (લડાઈઓમાં) તુરાની દાનુઓનાં ફેટેહમંદ જોરને હે (ફરોહરો!) તમે તોડી નાખો છો; ત્યાં (લડાઈઓમાં) તુરાની દાનુઓની જુરાઈઓને તમે તોડી નાખો છો. તમારે લીધે, તમારી સહાયતાથી સરદારો, ખળવાન પેહલવાનો, ખળ્યા સોશ્યન્તો (તથા) મજબુત જય મેળવનારા, પુરતી ખાહાહુરી ધરાવનારા તથા સર્વથી વધુ લાભ આપનારા થાય છે.

(કવહીન યશત ૬૦ ૩૮.)

અયો-અઓધાઓ અયો-જયાઓ અયો-વૅરૅથ્રાઓ, યાઓ પૅરૅન્તે વૅરૅથ્રઘન્યએષુ રઓફિન-અધવિધાતએષુ થજ્ઞતાઓ અરૅજજ્જશ અરૅન્તીશ, હજ્જઘરઘન્યાઈ દએવનાંમ.

જે (ફરોહરો) લોઢાની લડાઈની ટોપી રાખનારાં, લોઢાના હથ્યાર રાખનારાં (તથા) લોઢાનું કવચ (ખજતર) રાખનારાં (છે), (તથા) જેઓ દૈત્યોને હજાર ઘણા મારવાને માટે, તેજોમય પોશાકમાં જય (મેળવવા માટે)ની લડાઈઓમાં, હાર ખેચેલી લશ્કરની ફેળે, પોતાની સાથે લાવીને લઢે છે.

(કવહીન યશત ૬૦ ૪૫)

તાઓ દંઘહાવો હથ જતાઓ નિજગ્નંતે, પન્યસન્નાઈ સતન્નાઈશ્ય, સતન્નાઈ હજ્જઘરઘાઈશ્ય, હજ્જઘરઘાઈ અએવરૅઘાઈશ્ય, અએવરૅઘાઈ અહાંકિતઘાઈશ્ય, યથ ક્રઓઈરિસિન્તિ ઉઘાઓ અપાઈનાંમ ક્રવપયો, હથ મિથાય રનુય ઉઘય દામોઘશ ઉપમનો હથવાત વૅરૅથ્રાજનો.

વળી જે (દેશો) ની સામે અશો (લોકો) નાં ખળવંત ફરોહરો મેહર (યજ્ઞ), રશને (રાસ્ત યજ્ઞ), જોરાવર દામિ ઉપમન (યજ્ઞ) તથા વિજયી ગોવાહ (યજ્ઞ) મેગા(મળીને) જાય છે, તે દેશો પચાસથી સો ઘણા, સોથી હજાર ઘણા, હજારથી હસ હજાર ઘણા, હસ હજારથી અગણિત ઘણા માર ખાધેલા થઈને, તુરત હાર પામે છે.

(કવહીન યશત, ૬૦ ૪૮.)

અપાઈનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો યજ્ઞમઘદે. યાઓ અહુરહુ ક્ષયતો દપિનાંમ ઉપ યૂધ્ધેધન્તિ.

અશેા (લોકો) નાં ભક્ષાં, શૂરાં (તથા) (દુન્યાનાં) કલ્યાણકારી ફરોહરોને અમે માન સાથ ચાહ કર્યે છીએ. જે (ફરોહરો) રાજ્યદંડ રાખનાર ધણીની (જમાનાના રાજ્ય ચલાવનાર દેશપતિની) જમણી બાજુ તરફ લહે છે. (ક્રવદીન ચરત ૬૦ ૬૩.)

તાઓ યુદ્ધધ્યેષ્ટિ પેપનાહુ, હુવે અસહિ પોષધ્યએચ, યથ અસો મએથનમચ અધવિષિતેએ દધાર. માંચેન અહે યથના તખ્મો રથએ-શતાઓ હુશ-હાંમ ઔરતલ હચ પએતાલચસ્તો-જએનિશ પધતિ-ધીત.

જે પ્રમાણે બળયો (તથા) હુચારથી સજ થયેલો પેહલવાન, પોતાની સારી પેઠે એકઠી કરેલી કીમતી મતાને કાજે (દુશ્મનની) સામે લહે છે, (તે પ્રમાણે) તેઓ (ફરોહરો) લડાઇઓમાં પોતાની જગ્યાએ તથા પોતાનાં શેહરમાં લહે છે; જે જગ્યા તથા ઠેકાણું ચોકાશી કરવાને માટે (તે દરેક, ફરોહર) નિર્મિત થયેલું છે. (ક્રવદીન ચરત ૬૦ ૬૭.)

યો ક્રએશ્તમ ઉસઘનાંમ ગાથો-રયન્તાંમ અષમઓઘનાંમ અનપ-ઓનાંમ અનહુનાંમ અરણનાંમ સિમનાંમ અવસચસ્તો-ક્રવષિનાંમ અવ-જનલ, પધતિશતાતેએ અપવ-કરેશતહે તખએષધહો.

જે (માંધવાક) અશેા માણસની (વિરૂદ્ધમાં) ઉત્પન્ન થએલી ખરાબીની સામે થવાને માટે, ઘણા જુરા, ગાથાના ગાયનને અપવિત્ર કરનારા, નાપાક, ધણી વગરના, ધર્મગુરૂ વગરના, ભયંકર, તોડી નાખવા યોગ્ય ફરોહરવાળા (એ બધા દુર્ગુણોવાળા) આશ્મેગોને ઘણોજ મારતો હતો. (ક્રવદીન ચરત ૬૦ ૧૦૫.)

૧. ઉપરીઓ અને ગુરૂ વિના જગતમાં જીવનાર માનવીને, માંધવાક (પહેલવાન તેમજ માંધ ભણનાર) તોડી નાખીને માર મારે છે. તેા ઉપરીઓ અને અધિકારીઓ તેમજ ગુરૂને સંપાદન કરવાનું કેટલું જરૂરનું છે, તે અત્રે સિદ્ધ થાય છે. સ્વતંત્રતા અને છુટાપણા (freedom)ની ધૂંધમાં રમતા પાશ્વિમાત્ય દેશોની પ્રજાઓની કેવી દુર્ગતિ આ અંકુશરહિત જીવનથી થઈ છે, તે બહુ મનનીય છે. ધામે, ધીમે તેમનામાં નૈતિક બંધારણ ઢીલું થતું જાય છે, તે આંધળાને પણ દેખાય છે. દાઃ, નાચ અને સ્ત્રીલેપટ તેમને ક્યાં ધસી લઈ જાય છે, તે ઉઘાડું છે. અંકુશવિનાના બાપડા જીવોની હોડી, સંસાર સાગરમાં ડુબી જાય છે. મારેજ કપીરજી કહે છે.

સમુદ્રકી એક લંહર, મનકી લંહર અનેક,

કોઈ એક હરી જન ઉબરા, હુબી નાવ અનેક.

ક્ષત્રહે પધતિ આનુમતો, દરેઘયાઓસચ પધતિ દરેઘો-જિતોઘશિ,
વીરપનાંમચ પધતિ અચપ્તનાંમ, વીરપનાંમચ પધતિ અએષજનાંમ,
પધતિશતાતેએ યાચ્યાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ કચ્ચોયાંમ કરકનાંમચ,
પધતિશતાતેએ સાસ્તો-કરશતહે તઅએષંઘહે.

મકાશિત (અથવા દબદબાવાળું) રાજ્ય (મેળવવા) ને માટે,
લાંબામાં લાંબી જીંદગી (મેળવવા) ને માટે, આરોગ્યતાના ઉપાયો
(મેળવવા) ને માટે, (તથા) જાદુગરો, પરીઓ, જીલમગારો, કીકો
તથા કરપોની વિરૂદ્ધ થવાને માટે (તથા) જીલમગારથી ઉત્પન્ન થયેલી
દુષ્ટતાની સામે થવાને માટે (અમે ઉપર જણાવેલાં મહાન પુરૂષોનાં
ફરોહરોને યાદ કર્યે છીએ.) (કવદીન ચરત, ફૌ ૧૩૫.)

સામહે ફેરેસારપહે ગએસચ્ચોશ ગધવરહે અપચ્ચોનો કવવીમ
યજમધદે; પધતિશતાતેએ ઉધહે આજીઉશ હુએનયાઓસચ પેરથુ અધનિ-
કયાઓ પેરથુ દ્રકપયાઓ, અરેધો-દ્રકપાઓ, ઉજગરેપ્તો-દ્રકપયાઓ
અરેમ દ્રકપમ અરેનયાઓ, પધતિશતાતેએ ગધહે ફકરેસ્તો-કસાનહે
સિમહે વીરેનજનો અનમરજદિકહે, પધતિશતાતેએ ગધો-કરશતહે
તઅએષંઘહે.

જેરાવર આજીનાં, પુષ્કળ પલટનવાળાં, પોહોળા વાવટાવાળાં, ઉચ
વાવટાવાળાં, ઉચ પકડેલા વાવટાવાળાં (તથા) ઘાતકી વાવટો લઈ
જનારાં લશ્કરની વિરૂદ્ધ થવાને માટે, (તથા) નાશ ઉત્પન્ન કરનારા
લયંકર, માણસનું ખુન કરનાર તથા નિર્દય લુટારાની સામે થવાને,
(તથા) લુટારાથી ઉત્પન્ન થયેલી ખરાબીની સામે થવાને માટે,
(નામાંકિત) સામ ખાનદાનના ગુચ્છા સાથના ખાલવાળા (તથા) ગુરૂજ
રાખનારા અશો કેરશાસ્પનાં ફરોહરને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ.
(કવદીન ચરત, ફૌ ૧૩૬.)

અખૂરહે હુઓસવંઘહુનહે અપચ્ચોનો કવવીમ યજમધદે; પધતિ-
શતાતેએ હુષિદવહે દ્વપ્તો અરાતોઘશચ ગએથો-મરેનચ્ચાનહે; હુઓખ્ય-
ઘહે તખમહે અપચ્ચોનો કવવીમ યજમધદે; પધતિશતાતેએ માજધન્ય-
નાંમ દએવનાંમ વરેન્યનાંમચ દ્વપ્તાંમ પધતિશતાતેએ દએવો કરશતહે
તઅએષંઘહે.

ક્રધાક્તોઘશિ ખુખ્યેહે અપચ્ચોનો કવવીમ યજમધદે; પધતિશતાતેએ

અએમ્મહે ખવી-દ્રઘ્ઓશ, અએમ્મો-વરેદનાંમય દ્રવતાંમ, પદતિશતાતેએ
અએમ્મો કર્શતહે ત્પએપંદ્રહો.

હોસ્તને ડગનારી, જુરી (તથા) દુન્યામાં ખરાખી કરનારી કંજુ-
સઘની સામે થવાને માટે, હઘોસ્રવંધના છોકરા અશેા આખૂરનાં
ફરોહરને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ. માજનહરાનના દૈત્યોની તથા
ગીલાંનના દુષ્ટ માણસોની વિરૂદ્ધ થવાને માટે (તથા) દૈત્યની ઉત્પન્ન
કીધેલી ખરાખીની સામે થવાને માટે ખળવાન અશેા હોશંગના ફરોહ-
રને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ.

ઘાતકી હથયારવાળા એશમ દૈત્યની તથા કોધને વધારનારા જુરા
માણસોની સામે થવાને માટે, (તથા) કોધથી (અથવા એશમ દૈત્યથી)
ઉત્પન્ન થયેલી દુષ્ટતાની સામે થવાને માટે ખુળચના છોકરા અશેા
ફધાક્ષિનાં ફરોહરને અમે માન સાથે યાદ કર્યે છીએ.

(ક્રવદીન યશત, ૬૦ ૧૩૭-૧૩૮.)

યથ હા તેમ જીજનાત, યો વીરપે તઉર્વયાત દએવાઅત ત્પએ-
પાઓ મળ્યાઅતય, પદતિશતાતેએ જહિ-કર્શતહે ત્પએપંદ્રહો.

કે તેણી (વીરપ-તઉર્વધરી) તે (નર)ને જન્મ આપશે, કે જે
જહિ (એટલે સ્ત્રી રૂપી દુષ્ટતા) થી ઉત્પન્ન થયેલી જુરાધની સામે
લડત કરવાને સારું, દૈત્યથી તથા (જુરા) માણસથી (થતી) સઘળી
જુરાધએને તોડશે.

(ક્રવદીન યશત, ૬૦ ૧૪૨.)

પઓઠર્યનાંમ ત્કએપનાંમ પઓઠર્યનાંમ સાસ્નો-ગૂપાંમ, ધધિ
અપઓનાંમ અપઓનિનાંમય, અહમય દએનાંમય અઓધસૂય,
ઉર્વાનમય ક્રવપીમય યજમધદિ, યોધ અપાધ વઓનરે. નખાનજહિ-
શતનાંમ ધધિ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમય, અહમય દએનાંમય
અઓધસૂય ઉર્વાનમય ક્રવપીમય યજમધદિ, યોધ અપાધ વઓનરે.

પોરયોદકેશમાંના (તથા) પ્રથમહીન સ્વિકારનારાંઓમાંના અશેા
(માણસો) તથા અશેા (સ્ત્રીઓ), જેઓ અપોધને માટે ફતેહથી
લડ્યાં (તેમના) જાનને, અંતઃકરણને, જીવિને, રવાનને તથા ફરોહરને
આ જગ્યાએ અમે માન સાથે યાદ કરીએ છીએ (અને તેમની સાથે
એકતાન થઇએ છીએ.) નખાનજહિશતોના અશેા (માણસો) તથા અશેા
(બાધડીઓ), જેઓ અપોધને માટે ફતેહથી લડ્યાં (તેમના) માણને,

અંતઃકરણને, જીહ્વિને, રવાનને તથા ફરોહરને અમે માન સાથે યાદ કર્યો છીએ. (કવદીન ચરત, ૬૦ ૧૪૬.)

પદ્ધતિ-અસ્તિ ગેઉશ વચ્છોહેય, હુથવતહેય પદ્ધતિ હુમંદથનાંમ, વહિરતેમ યજતેમ યજમહદ.

તે સર્વોત્તમ (વાએ) યજ્ઞને અમે માન સાથે યાદ કર્યો છીએ (એ ધારણથી કે) (તે) (અમારી તરફની) જીવામ^૧ તથા ભક્તિની (ભેટ) સ્વિકારીને, તેના બહલામાં શત્રુઓને તાબડતોબ હાળી નાંખવાનું જોર અમને દે. (રામ ચરત, ૬૦ ૧.)

અઓમ જઘંધ્યલ અવલ આયત્તમ દજ્ઞદિ-મે વયુશ યો ઉપરો-કઠસ્યો, યથ અજ્ઞમ નિજનાનિ શિષ્વ માજઘન્યનાંમ દએવનાંમ વરેન્યનાંમય દ્રવતાંમ.

(ત્યારે) તેનેથી (વાએ યજ્ઞ પાસેથી) માંગ્યું કે, અએ! બળવંત વાય યજ્ઞ! આ (નીચે જણાવેલો) વર મને હું આપ; તે એ કે માજ્ઞનહરાનના દૈત્યો તથા ગીલાનના અધર્મી^૨ માણસોમાના બે તૃત્યાં-ઉશ ભાગને હું મારું. (રામ ચરત, ૬૦ ૮.)

અઓમ જઘંધ્યલ અવલ આયત્તમ દજ્ઞદિ-મે વયુશ યો ઉપરો-કઠસ્યો, યલ બવાનિ અધવિવન્યાઓ વીર્યે દએવ મળ્યાય, વીર્યે યાતવો પધરિકાઓસચ. યલ બરાનિ અંદ્રરેમ મધન્યૂમ ક્રમિતેમ અસ્પહે કેહર્પ, શિસતેમ અધવિ-ગામનાંમ વ પધરિ જ્ઞો કરેન.

(ત્યારે) (તેહમુરસ્થે) તેનેથી (વાએ યજ્ઞ પાસેથી) માંગ્યું કે, અએ બળવાન વાય યજ્ઞ! આ (નીચે જણાવેલો) વર મને હું દે તે એ કે સઘળા દૈત્યોનો, (જુરા) માણસોનો, સર્વ જાદુગરોનો તથા પરીઓનો (હું) પરાજય કરનારો થાવું. (વળી) (હું) અંગ્રેમીને વશ કરીને ત્રીસ વર્ષ સુધી પૃથ્વીના બે છેડાની આસપાસ (પૃથ્વીના એક છેડાથી તે બીજા છેડા સુધી), ઘોડાનાં રૂપમાં (તેની ઉપર) હું સ્વારી કરું. (રામ ચરત, ૬૦ ૧૨.)

અઓમ જઘંધ્યલ અવલ આયત્તમ, દજ્ઞદિ-મે વયુશ યો ઉપરો-કઠસ્યો યલ કએન નિજસાનિ અજ્ઞમ આથો ઉર્વાક્ષય, યલ જનાનિ હિતાસ્પેમ ર્દથિ પદ્ધતિ વજઘંધ્યાધ; ઉધતિ અસ્તિ ગફ્યો આહ્મરિશ, ઉધતિ અએવો ગફ્યો-પદ્ધતિશ, ઉધતિ ગન્દરેવો ઉપાપો.

(ત્યારે) (કેરશાસ્ત્રે) તેનેથી (વાય યજ્ઞથી) માંગ્યું કે, અએ જોરાવર વાય યજ્ઞ! આ વર મને હું ઇક્ષ, તે એ કે મારા ભાઈ ઉર્વાક્ષનો કીનો (લેવામાં) હું જય પામું; તે એવી રીતે કે (તેને મારી નાખનાર) હિતાસ્પને હું મારું (અને) (મારી) લડાઈની ગાડી સાથે ઘસડીને લઈ જાઉં. એજ પ્રમાણે દર્યામાં વસનારો ગન્ધરેવ (નામનો રાક્ષસ) જે વળી ઉંડાગારનો ધણી (તથા) જે એકલોજ ઉંડાગારનો માલીક છે, (તેને પણ મારવામાં) હું વિજય મેળવું. (રામ યશત, ૬૦ ૨૮.)

વનો-વીરપાઓ! નાંમ અહ્નિ, અષાદિમ જરથુશ્ત્ર; અવત્ત વનો-વીરપાઓ! નાંમ અહ્નિ, યત વ દ્વાંમ વનામિ, યસ્ય દથત સ્પેન્તો મધન્યુશ યસ્ય દથત અંધરો મધન્યુશ.

હે અશો જરથુશ્ત્ર! (હું) અધાઓની ઉપર જય મેળવનાર નામવાળો છું. (હું) અધાઓની ઉપર જય મેળવનાર નામવાળો એટલા માટે છું; કે એ (જાતની) સૃષ્ટિ કે જે સ્પેનામીનોએ ખનાવી તથા જે અંત્રમીનોએ ખનાવી તે ખત્રે સૃષ્ટિ ઉપર જય મેળવું છું.

(રામ યશત, ૬૦ ૪૪.)

તાઓસય મે નાંમ જૂબયએષ, અહ્નિ અષાદિમ જરથુશ્ત્ર, યિમ સાસ્ત દધંદ્રહેઉશ હુમે-ક્ષથ્રો પતેન્તેમ વા, જૂબરેન્તેમ વા, રથોધષેન્તેમ વા, પધતિષેન્તેમ શ્રિમહે, પધતિષેન્તેમ ખએષજયેહે.

જ્યારે (કોઈ) દેશનો સ્વતંત્ર, ત્રાસ વરસાવનાર (ભૂપતિ), (તારી ઉપર) ધસારો કરતો, અથવા કાવાદાવા ચલાવતો, અથવા (તને) જખમી કરતો, અથવા (તારી સામે) લડાઈની ગાડી ગગડાવીને લાવતો, અથવા (તારી) સંપત્તિની ધર્ષા કરતો, (અથવા) (તારી) તંદરેસ્તીની અદેખાઈ કરતો (આવે), (તે સમયે), અએ અશો જરથોશ્ત! આ મારાં નામો તારે યાદ કરવાં જોઈએ, કે હું (જેટલાં સાક્ષાત થયેલોજ) છું.

(રામ યશત, ૬૦ ૫૦.)

૧. જગદુત્પત્તિ કેમ થઈ તે અત્રે અને સરોષ યશત વડીમાં તેમજ ક્રવઠીન યશતમાં જણાવ્યું છે. હિંદુ શાસ્ત્રમાં પણ એવીજ ઉત્પત્તિ દર્શાવી છે, પુરૂષ અને પ્રકૃતિ મૂળ છે, જે હિંદુ શાસ્ત્ર પ્રમાણે અજ અને અમર છે; જે કે તેઓ ઉત્પત્તિ, રિષ્ટી અને લયને આધિન, કંમ પ્રમાણે થાય છે. એમનેથી ‘પર’ અને ‘અવ્યક્ત’ અને અવિકારી ‘પરમાત્મા’ પોતે છે.

તાઓસૂચ્ય મે નાંમ જૂખયએપ, અહિં અપાઉમ જરથુશ્ત્ર, યિમ અન્તરે હુએનયાઓ પ્રવીંયેઇતીશ, અન્તરે હાંમ-યન્ત રસ્મઓથો, અન્તરે દંધુ-પાપેરતાને.

ઘાતકી લશ્કરની મધ્યે, સાથે મળેલી લશ્કરની હાર મધ્યે (તથા) દેશની લડાઇમાં, હે અશો જરથોશ્ત! આ મારાં નામોનું તારે સ્મરણ કરવું જોઇએ, (કે) હું (સાક્ષાત હાજર થયેલોજ) છું. (રામ યશ્ત, ૬૦ ૪૬.)

આઅત્ હીમ જઇંધ્યત્ અવત્ આયર્તેમ દજ્જદિ-મે, અપિશ વંધઉહિ યા ખેરેજઘતિ, યથ અજમ નિજનાનિ, મધરીમ તુધરીમ ક્રંધરસ્યાનમ પસ્ને વરોઇશ ચએચિસ્તહે જક્રહે ઉવ્યાપહે, પુથ્રો કએન સ્યાવરૂપા નાઇ જરો-જતહે નરહે અધ્રહે-રથહેચ નરવહે.

ત્યારે તેણી (અશીશવંધ) પાસેથી (કેખશરૂએ) માંગ્યું કે, હે ઉંચ પક્ષિની અશીશવંધ! (તુ) મને આ વર આપ, તે એ કે ઉંડા (તથા) બોહુળાં પાણીવાળા ચએચસ્ત (નામના) સરોવરની પેલીપાર (અથવા પછવાડે) ખુની, તુરાની, અફાસીયાખને હું મારું જીલ્લમથી મારયા ગયેલા સ્યાવજ્જના વેરમાં (તથા) નરૂ ખાનદાંનના શૂરા અગરેરસના વેરમાં, હું જે સ્યાવજ્જનો છોકરો (તે) (ખુની અફાસીયાખને ઠાર કરું.) (અશીશવંધ યશ્ત, ૬૦ ૪૨.)

આઅત્ હીમ જઇંધ્યત્, અવત્ આયર્તેમ દજ્જદિ-મે, અપિશ વંધઉહિ યા ખેરેજઘતિ, યથ અજાનિ પેષને અશ્ત અઉર્વનો, વીરપ-થઉર્વો અસ્તોઇશ, પુથ્રો વીરપ-થઉર્વો ઉર્વિ-ખઓથો, ઉર્વિ વેરથે સ્તવી-મનોઘ્રીશ, યેંધહે હુતસત ઉશ્તનાંમ જઇંન્યાવરત, પસ્ને ખોધહે યથ અજાનિ પેષને મધસ્યેહે ખ્યઓનહે અરેજત્-અસ્પહે યથ અજાનિ પેષને દરશિનિકહે દએવયસ્નહે.

ત્યારે તેણી પાસેથી (કએ ગુસ્તાસ્પે) માંગ્યું કે, હે જીલ્લમની અશીશવંધ! (તુ) મને (વર આપ કે) આઠ પેહલવાનોને હું નહસાડું :- (૧) વીરપ-થઉર્વો-અસ્તિ, (૨) વીરપ-થઉર્વનો છોકરો (૩) ઉર્વિ-ખઓથ, (૪) ઉર્વિવેરથ, (૫) સ્તવી-મનોઘ્રિ, જેન સાતસો ઉંઠ તેની પુઠે ચાલે છે; ત્યાર પછી લડાઇમાં ઉશ્કેરાયલ (તથા) (૬) ખુની ખ્યઓને (તથા) (૭) અરજાસ્પને હું નહસાડું તેમજ લડાઇમાં (૮) જીત-પરસ્ત દરશિનિકને પણ હું નહસાડું.

(અશીશવંધ યશ્ત, ૬૦ ૫૦.)

તઉર્વયેધતિ અંબરેમ મધન્યૂમ પોઉર-મહરકેમ, તઉર્વયેધતિ અએ-
ખેમ ખૂવી-દૂમ, તઉર્વયેધતિ બૂખ્યાંરેતેમ જઠરિનેમ, તઉર્વયેધતિ હાંમ-
રેતેરેતેમ અએખેમ, તઉર્વયેધતિ દએઉમ અપઓખેમ, તઉર્વયેધતિ
અનધર્યાઓ દધંબહાવો.

(તે ધરાની ખોરેહ પુર મરકીવાળા અંબ્રમીનેને તોડે છે, ધાતકી
હથયારવાળા એશમ હૈત્યને તોડે છે, મંદ શુદ્ધિના બૂખ્યાંસ્ત (આળસના
હૈત્ય) ને તોડે છે. પંથરધ ગએલી મરકી (અથવા ખીમારી) ને તોડ
છે. અપઓશ (વરસાદને કમિ કરનાર) હૈત્યને તોડે છે, (તથા) ધરાનની
સામે થનારાં દેશોને તોડે છે. (આશ્તાદ યસ્ત, ૬૦ ૨)

યો જનત્ ગન્દરેવેમ યિમ જઠરિ-પાન્નેમ, યો અપતયત વીજકારો
મરેક્ષાનો ગએથાઓ અસ્તવધતીશ અપહુ. યો જનત્ હુનવો યત
પથનય નવ, હુનવસ્ય નિવિકહે, હુનવસ્ય દાશતયાનોદશ. યો જનત્
જરન્યો-પુસેમ હિતાસ્પેમ, વરેષઓમ્ય દાનયનેમ, પિતઓનેમ્ય
અશ-પધરિકેમ.

યો જનત્ અરેજ-પમનેમ નધર્યામ-હાંમ-વરેતિવન્તેમ, તખમેમ
ક્રાબુશતેમ ઉશતેમ, જિરેમ, જખરેમેમ જઘાઉરેમ અક્રકતયિમ, યરો-
જુપેમ અપદિસેમ ન્યાધદાઉર, અપસ્તનંબહો ગતો-અરેજહુ.

યો જનત્ રનાવિધુકેમ યિમ સૂવો-જનેમ અસંગો-ગાઉમ.

જેણે (કેરશાસ્ત્ર પેહલવાને) સોનેરી એટીવાળા ગન્દરેવ (નામના
નાશકારક હૈત્ય) ને મારી નાખ્યો; જે અશોધના સ્થૂળ મુલકોને
નાશ કરવાને ઉંઘાડાં મોઢાં સાથ (સર્વ દીશાએ) ધસારો કરતો હતો.
(વળી) જેણે (કેરશાસ્ત્રે) પથન (નામના બળવાન ધાડપાહુ)ની નવ
પેઢીને, નિવિકુના વંશને (તથા) દાશતયનના વંશને મારી નાંખ્યો.
જેણે (કેરશાસ્ત્ર પેહલવાને) સોનેરી તાજવાળા હીતાસ્પને, દાનયનાં
ખાનદાનનાં વરેષવને (તથા) પુષ્કળ પરીવાળા પિતઓનેને મારી
નાખ્યા.

જેણે (કેરશાસ્ત્ર પેહલવાને) પુરૂષની હિમ્મતવાળા, બળવાન,
જુરાઓને) પસંદ પડેલા, તંદરોસ્ત, ચાલાક, ઠગાઈ કરનારા, બગૃત,
પાછો ન હઠનારા, પોંચી રાખનાર, ઉંઘી સમજના, વિશ્વાસ રાખીને
લડાઈમાં જનારા (એ સર્વ ગુણો ધરાવનારો) એરેજે-પમન (નામના
રાક્ષસ) ને મારી નાંખ્યો.

જેણે (કેરસાસ્પ પહેલવાને) નખથી મારી નાખનાર, પત્થરના જેવા સખત હાથવાળા, સ્નાવિધક (નામના રાક્ષસ) ને મારી નાખ્યો.
(જમ્યાદ યશત, કં ૪૧-૪૨-૪૩.)

તેમ હયાલ વેરેશ્વર વીરપો-અયારેમ, અમએનિનંમ તરો-યારેમ. આઅલ અન વેરેશ્વ હચિમ્નો, વનાલ હએનયાઓ પ્રવિષેધતિશ; આઅલ અન વેરેશ્વ હચિમ્નો, વનાલ વીરપે લિખ્યન્તો.

તે (માનવી) (અખુટ ખોરેહ મેળવવાની કોશેશ કરનાર) ને દર-રોજની વિજય તથા આખાં વર્ષ સુધી હિમ્મતથી મારવાનું જોર (દુષ્ટતાને તોડવાનું જોર) માપ્ત થાય. વળી તે (ઉપર જણાવેલી) જયની પુઠે ચાલીને, (તે માનવી) (શત્રુનાં) ઘાતકી લશ્કરને પરાજય કરશે; વળી તે જયની પુઠે ચાલીને, (તે માણસ) સર્વ દુષ્ટ (માણસો) ને તોડશે.
(જમ્યાદ યશત કં ૫૪)

અમહેય પધતિ હુતાશતહે, વેરેશ્વરહેય પધતિ અહુરધાતહે, વનધન-ત્યાઓસય પધતિ ઉપરતાતો, સંઘઉહસય પધતિ હુસસ્તયાઓ, સંઘઉ-હસય પધતિ અમુયમ્નયાઓ, સંઘઉહસય પધતિ અવનેમ્નયાઓ, હથવ-તહેય પધતિ હમરેશનાંમ.

સારી ખનાવેલી હીંમત, અહુરમજ્દની સરજેલી જય, ક્તોહમંદ સરસાઇ, પવીત્ર શીક્ષણ આપનારી શિખ, દ્રઢ શિખામણ (તથા) વેરીઓને ઝટ તોડી પાડવાનું જોર (આપવા) સાડું (તે ધશ્વરી ખોરેહ કએખોસડ પાદશાહ સાથે જોડાયું હુઇં.)
(જમ્યાદ યશત, કં ૭૪.)

યલ ઉપંદ્રહયલ કવઅંમ વીરતાસ્પેમ.... દુશ્મઘન્યૂમ સિખ્તો દએવાંન્ અપ અષવાંન્.

જે (ધશ્વરી ખોરેહ) કએ ગુસ્તાસ્પ (પાદશાહ) સાથે જોડાયું હુઇં (જેની સહાયતાર્થી).....તેણે દુશ્મનો (અને નાપાક હૈત્યો)નો નાશ કીધો.
(જમ્યાદ યશત, કં ૮૪.)

અએષુ પરો ક્રાનામઇતે અએઓ ખૂવી-દુશ્વ દુશખરેનાઓ. વનાલ અષ અકાંમ દુજિમ યાંમ દુશચિથેમ તેમંદ્રહએનીમ.

તેમની આગળ (એટલે સોશ્યસોના તે મીત્રાની સમક્ષમાં) લય-કર હથારવાળો તથા છરાં ખોરેહવાળો એકામ (હૈત્ય) નમે છે. (વળી)

(રસ્તાએજને વખતે) અષોઘ દુષ્ટ ખીજનાના (તથા) અંધારાને લગતા (દોઢખમાં રહેનારા) જુરા હરૂજને મારશે. (જમ્યાદ ચરત, ૬૦ ૯૫.)

વનધતિ અકુમ્ભ મનો, વૉહુ મનો તલ વનધતિ.

અકોમનો (નામનો હરૂજ) મારશે, (પણ) (છેવટે) વૉહુમનો તેને (અકુમ્ભને) મારશે. (જમ્યાદ ચરત, ૬૦ ૯૬.)

વનધતિ મિથઝાખતો વાશુ, ઝરેજાધો વાશુ તેમ વનધતિ; વનાલ હુઉર્વાઝાસય અમરેતાઝાસય વ પુર્ધમય તરૂર્ધમય, વનાલ હુઉર્વાઝાસય અમરેતાઝાસય અર્ધમ પુર્ધમય તરૂર્ધમય ક્રાનામાધતિ દુજવરેતાવર્ષ અંધરો મધન્યુર અક્ષયમ્નો.

જુઠો શબ્દ મારશે (અનષોઘ જગતમાં ખરાખી કરશે), (પણ) સાચો શબ્દ (છેવટે) તેને હરાવશે. ખોરદાદ તથા અમરદાદ ભૂખ તથા તૃપા ખન્નેને મારશે. ખોરદાદ તથા અમરદાદ ખરાખી કરનાર ભૂખ તથા તૃપાને (ભૂખમરારને તથા પાણીની ટીપણીને), મારશે, કુંકર અહરેમન, ખળહીન થધને નમશે (એટલે તાબે થશે.)

(જમ્યાદ ચરત, ૬૦ ૯૬.)

હુઝામનાંમ ઉજ્જદાતનાંમ જઝાધનાંમ ઉજ્જદાતનાંમ. ઉજ્જદાતનાંમ ઉજ્જદાહુઝાધનાંમ વારેધ્વિનાંમ પધનિ ષિષિનાંમ.

ઉભાંન થએલા હોમની, ઉભાંન થયેલા જોરની, હવે પછી ઉભાંન થયેલા, હવે પછી ઉભાંન થવાના, વેરીને મારનાર ખળ આપનાર, વેરીને મારનાર, (એવા સ્વભાવવાળા હોમના તથા ક્રીયાની જોરની વખાણ હોજે)!

(વીસ. ૬૦ ૯, ૬૦ ૧.)

યા દધમિવતો દધએષાઝા તઉર્વાયામા.

જેથી દુષ્ટ માણસની ખરાખીને અમે તોડીએ.

(યજ્ઞને હા. ૨૮, ૬૦ ૭.)

કેમ હોધ ઉશ્તા-અહુરેમ યે દ્રગ્વોદેખીશ અએષેમ વાદાયોધલ.

કોણને તેનો (જગતનો) વૃદ્ધી કરનાર માલીક (ગણીએ)? કે જે જુરાં માણસોથી (ઉત્પન્ન થતા) ગુસ્સાને પાછો હટાડી શકે?

(યજ્ઞને હા. ૨૯, ૬૦ ૨.)

અત્યા યદા અએષાંમ કએના જમધતી અએનંદ્રહાંમ,
અર મજ્જા તધ્મયો ક્ષધેમ વૉહુ મનંદ્રહા વોધવીદાધતી.

અને જ્યારે આ પાપી માણસોની ઉપર શિક્ષા આવી પહોંચશે ત્યારે, હે હોરમજદ! તારે લગતાઓને લાલ્લાં મનથી રાજી તરીકે જાણશે (અથવા ગણશે.) (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૦, ૬૦ ૮.)

અહા-૨૭ અવા દુઝે અવો ખવડતી રુંદે. સ્પયશ્વહા,
અત્ અસિશતા યઝ્ઞોજન્તે આ-હુષિતોઘશ વંઘહેઉશ મનંઘહે.
મજ્ઞદાઝ્ઞો અપખયાયા.

જ્યારે અહુરમજદના, ખહમનના તથા અપના સારાં રહેઠાણમાં ભેગા થાય છે ત્યારે, તાખડતોખ નાશ કરનાર હરજનો ટેકો જરૂર પુટેલો થાય છે. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૦, ૬૦ ૧૦.)

ચેહા વરેદા વનએમા દુજ્ઞમ.

જેની (સદ વિચારની) કુમકથી હરજ (અનષોધ, દુષ્ટતા) ને અમે તોડી શકયે. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૧, ૬૦ ૪.)

નોઘત્, મજ્ઞદા, અવાસ્તરયો દવાંસચિના હુઝરેતોઘશ ખદતા.

ઓ અહુરમજદ! ઠગાઈ કરનાર આલસુ માણસ, દીનના સારા નીચમોનો લાલ મેળવનાર (હોતો) નથી. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૧, ૬૦ ૧૦.)

તા થ્વા પેરેસા અહુરા.....

યાઝ્ઞોસ્યા મજ્ઞદા દ્રેગવોદ્ઘ્યો.

પાપી (માણસો) ને માટે જે (ખદસો) (છે), તે વીધે અએ અહુરમજદ! તને હું પુછું છું. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૧, ૬૦ ૧૪.)

અથા ઈશ સાજ્ઞદ્વમ સ્નધથિષા.

એટલા માટે તેઓને (દુષ્ટ માણસોના માંધ અને શીખામણોને) હુચારથી તોડી પાડો. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૧, ૬૦ ૧૮.)

તમ વાઝ્ઞો અહુમ દ્રેગવન્તો ખ્યઝ્ઞોથનાઘશ આઈશ દઝેના નએપત્.

ઓ પાપી માણસો! (તમારો દુષ્ટ) નીચમ (અંતઃકરણ) તમારાં ધોતાનાં કાર્યને લીધે તે (અધકારવાળી) જગતમાં તમને લઈ જશે. (યજ્ઞસ્ને હા. ૩૧, ૬૦ ૨૦.)

અએઘ્યો મજ્ઞદાઝ્ઞો અહુરે સારેમ્નો વોહુ મનંઘહા.

ક્ષધાત્ હયા પઈતી-મઝ્ઞોત્ અથા હુશ-હુખા એન્વાતા.

સ્પેન્તાંમ લે આર્મઈ તીમ વંઘહેહીમ વરેમઈદી, હા-ને અંઘહલ્.

(અશેા જરથોશ્તનાં પેગમખરીનાં કાર્યને ઉંધુ વાળવાને જુરા બેનધ્વ તથા તેવા મળત્યાઓએ અહુરમજ્દને વિનાંતી કરી ત્યારે), (જરથોશ્તનેા) એક શુભેચ્છક મીત્ર અહુરમજ્દ, (જે) પોતાની ક્ષમ (રાજ્યસત્તા) થી (સર્વ સૃષ્ટિ ઉપર) માલેકી ભોગવનારો (છે તેણે), (પોતાના) વોહુ તથા કીર્તિ ભરેલા અષ મારફતે, તેમને પાછો જવાખ આપ્યો કે, “ભલી તથા આખાહી કરનાર નમ્રતાને^૧ અમે સ્વિકારી હતી તે અમારી થાય”. (યજ્જને હા. ૩૨, ૬૦ ૨.)

પોઉર-અએનાઓ એનાક્તા યાદશ સ્ત્રાવયેધતે યેજુ તાદશ અથા. જે હથારો વિષે જણાયલું છે તે વડે થોડા સમયમાં પાપીઓ શિક્ષા પામશે. (યજ્જને હા. ૩૨, ૬૦ ૬.)

અનાદશ આ વી-નેનાસાં યા કરપોતાઓસ્યા કુવીતાઓસ્યા અવાદશ અધમી યેંગ દધન્તી નોદલ જ્યાતેઉશ ક્યમ્નંગ વસો. (ઢાઢાર અહુરમજ્દ કહે છે :-કરપોને (જરથોશ્તી હીન કબૂલ ન કરનારાઓને) તથા કવીઓને (હીનના નીચમોની ઉપર ધ્યાન ન આપનારાઓને), તેમજ વળી પોતાની મરજી મુજબ જીંદગીની શક્તિ ધરાવનારા (ને શક્તિવાળા) જેઓ (મદદ) નથી આપતા, તેમને હું (ઉંચ હસ્તીમાંથી) નાબુદ કરીશ. (યજ્જને હા. ૩૨, ૬૦ ૧૫.)

અયાઓ નોદલ અરેશ વીખ્યાતા દએવાચિના હ્યલ ઇશ આ-દબઓમા.

પરેસ્મનેંગ ઉપા-જસલ.

દૈત્યની તરફેણવાળાઓ આ બે (મીનો) નો સારી પેઠે તફાવત સમજી ન શક્યા, જે કે જ્યારે તેઓ (ધર્મના વીષયના) જવાખ સવાલ કરવાને આવ્યા, ત્યારે તેમનો આપણે પરાજય કર્યો હતો.

(યજ્જને હા. ૩૦, ૬૦ ૬.)

અલ્લ યે અકુમ્ દ્રંગવાદતે વચ્ચહા વા અલ્લ વા મનઁહા.

જસ્તોદિયા વા વરેષદતી

૧. ‘Humility is the first of Christian virtues, the second of Christian virtues and the third of Christian virtues!’ Faith and many resplendent virtues illude the man without humility, who thinks high of himself and thus leaves his own worst enemy, “Egoism” unconquered.

તોઇ વાસઇ રાઈતી અહુરહા જઓપે મજ્જદાઓ.

જે કોઇ યોતાની વાણીથી, વિચારથી અથવા બે હાથોથી (મહે-
નતથી) દુષ્ટ (માણસ) ને ધુરં કરે છે,.....તે અહુરમજ્જદની ભક્તિમાં
યોતાની ધર્મ સંબંધી શ્રદ્ધાને માટે ભેટ આપે છે.

(યજ્જને હા. ૩૩, ૬૦ ૨)

યે થ્વત્ મજ્જદા અસ્તુશ્તીમ્ અકુમ્યા મનો યજ્જઇ અપા.

અએતેઉશ્યા તરેમધતીમ્, વરંજેનખ્યાયા નજ્જદિશતાંમ દુજંમ .

અધસ્થમનસ્યા નદંતો, ગેઉશ્યા વાસ્ત્રાત્ અચિશ્તંમ મન્ત્રમ્.

આજ્ઞાનો ભંગ તથા દુષ્ટ વિચારને તારી આગળથી, અએ અહુર-
મજ્જદ! ભક્તિથી હું દુર કરું. (વળી) મારાં સગાંઓ સાથનો અવિનય,
સાથે કાર્ય કરનારા મારા (મળત્યાઓ સાથની) (મારી) ઠગાઇ, તથા
હાથ હેઠળનાઓ પ્રત્યે તિરસ્કાર તથા ગાય ઢોરના ઘાસચારા વીધેની
સર્વથી વધુ બેપરવા, એ બધી જાતની મારી દુષ્ટાચારને, હે અહુરમજ્જદ!
ભક્તિથી હું મારાંમાંથી વેગળાં કરું.

(યજ્જને હા. ૩૩, ૬૦ ૪.)

અત્ મજ્જદા દધિખ્યન્તે જસ્તાધસ્તાધશ્ દૈરેશ્તા અએનંદ્રહુંમ .

ઓ અહુરમજ્જદ! આતશ યોતાનાં પુરતાં જરેથી તેની તરફ
દેખ રાખનાર તથા કીનો રાખનાર માણસને દ્રઢતાથી પકડનારો
(શિક્ષા કરનાર) છે.

(યજ્જને હા. ૩૪, ૬૦ ૪.)

તાઇશ જી-નાઓ ખ્યઓથનાધશ્ અએન્તે.

યએપૂ અસ્ પધરી પોઉરૂખ્યો ઇથ્યેજે.

હ્યત્ અસ્-અઓજ્યાઓ નાઇધાઓદ્રહુંમ .

થ્વહ્યા મજ્જદા આંરેતા ઉર્વાતહ્યા.

કારણકે આશ્મેગો યોતાનાં તે કાર્યોથી આપણને ખીટીવડાવે
છે, જે કાર્યોમાં ઘણાઓને માટે નાશ સમાએલો છે. હે અહુરમજ્જદ!
તારી હીનના નીચમોનો અસ્તિત્વકાર કરનાર માનવી, વધારે નખળા
અથવા કંગાલ ઉપર ફાવી શકે છે.

(યજ્જને હા. ૩૪, ૬૦ ૮.)

દુશ્-ખ્યઓથના અપજજત્ વંદ્રહેઉશ્ અેવિસ્તી મનંદ્રહો.

અએઇખ્યો મશ્ અપા સ્થજ્જદત્ યવંત્ અહ્યત્ અઉરૂના પ્રકુરેના.

નેક મનશનીથી બેપરવા રહીને, દુષ્ટ કાર્ય કરનારા તરીકે જીવન
ગાળે છે, તેવા માનવીઓ આગળથી અષોધ સમૂળગી નહાસી જાય

છે; જેમ જંગલી ધન્ય કરનાર ખાણીઓ આપણી આગળથી ભાગી જાય છે તેમ.
(યજ્ઞને હા. ૩૪, ૬૦ ૯)

તાઆ વીરપા અહુરા થ્યહા મજ્ઞદા ક્ષત્રોઈ આ વાયથા.

એ સર્વે (નીતિના ગુણો) તારાં રાજ્યમાં, હે અહુરમજ્ઞહ! (આપણી વૃદ્ધિ કરે છે,) કારણ કે એ ગુણો ધાસ્તીથી આપણને વેગળા લઇ જાય છે.
(યજ્ઞને હા. ૩૪, ૬૦ ૧૦.)

હવો છ અપા રપેન્તો ઇરિખ્તેમ વીરપોઘખ્યો.

હારો મઠ્ઠ્યૂ અહૂખીશ ઉવંથો મજ્ઞદા.

હે મીનો અહુરમજ્ઞહ! અવશ્ય કરીને તુ પોતે અપોધથી સંપત્તિ અર્પનાર તથા અમે સઘળાઓથી દુષ્ટતા વેગળી કરનાર તથા ખત્રે જગતોમાં મીત્ર છે.
(યજ્ઞને હા. ૪૪, ૬૦ ૨.)

વીરપંગ્ અન્યંગ્ મન્યેઉશ રપસ્યા દ્રએષંઘહા.

ખાડીના ખીજ સઘળાઓને મારા ભીતરના અથવા જ્ઞાનના ધીકારથી હું જોઉં છું.
(યજ્ઞને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૧.)

તલ્ થ્વા પેરેસા અરેશ્-મોઘ વચ્ચોઆ અહુરા.

કથા દુજ્ઞમનીશ્ અહ્મલ્ આ નીશ્-નાષામા.

તંગ્-આ અવા યોઘ અચ્ચશ્તોઘશ્ પેરેનાઆઘહો.

નોઘલ્ અપહ્યા આદીવ્યેઘન્તી હચ્ચેમા,

નોઘલ્ ક્સયા વંઘહુઉશ ચાખ્નરે મનંઘહો.

અએ હોરમજ્ઞહ, તને હું પુછું છું, તે (તુ) મને ખરું કેહજે. જુઠાઈ (અથવા ઠગાઈ)ને (તથા) જેઓ ધર્મનાં નીયમો ઉપર જરાએ ધ્યાન ન આપનારા (છે) તેમને, (તથા) જેઓ અપોધની પુઠે ચાલનારા (થવાને) રાજી નથી, (તથા) જેઓ નીતિની વૃદ્ધિમાં ખુશી થતા નથી તેમને, કેવી રીતે અમારી આગળથી અમે હઠાવી શકયે?

(યજ્ઞને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૩.)

૧. સરખાવો ઈસુ ક્રિસ્તની વાણી Perfect love casteth out fear. ૨. દ્રબ્ય અને અદ્રબ્ય. ૩. હાલના કક્ષીયુગના જમાનામાં આવા દુષ્ટાચારીઓને દુર રાખવું, ખડુજ કઠીણ છે. તેઓ વેશધારી સુધરેલાઓમાં ખપીને અથવા સફેદ આમડી ધરીને, માનવીઓના ધાર્મિક વિશ્વાસનું નખોદ વાળે છે, જોકે તેમનામાં ઉપવા દુગુંણો હોય છે. નાસ્તિક-પણાના તેઓ વખાણનારા હોય છે અને આસ્તિક્યનો તીવ્રકાર કરે છે.

કે વૈરેઝમ-જા થ્યા યોધ સંગ્રહા યોધ હૃન્તી.

તારા અવસ્તાના શ્લોકો કે જે ભણ્યાથી વિપત્તિના કાળે રક્ષા
દેનાર છે, (તે) વાણી (ની સહાયતા)થી કયો માનવી યત્રુને મારનાર^૧ (છે)?
(યજ્ઞસ્ને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૬.)

કા-તમ અહ્યા મધનિશ અંધહુલ પોઉર્યે;
વીદ્યાઓ અવાંમ યા-ધમ અંધહુલ અપેમા.

તેનો શીક્ષા પ્રથમ (આ કુન્યામાં) શું થશે? (કારણ) જે (શીક્ષા)
ખચીત છેવટે^૨ થશે તે વિષે (તુ) જાણીતો થયેલો છે.
(યજ્ઞસ્ને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૬.)

યયાઓ સ્પન્ધ્યાઓ ઊઘતી અવલયેમ અંઝમ,
નોઘલ ના મનાઓ, નોઘલ સંગ્રહા, નોઘલ અતવો,
નએદા વરના, નોઘલ ઉખધા, નએદા બ્યઓથના,
નોઘલ દએના, નોઘલ ઉર્વાનો હુચ્છન્તે.

જેમાંના વધુ વૃદ્ધિ કરનાર (મીનો) એ નાશ કરનાર (મીનો) ને
આ પ્રમાણે કહ્યું—નથી આપણા વિચારો, નથી આપણી શિખો, નથી
આપણી અક્ષલ (અથવા) સમજ, નથી આપણી રીતભાત (અથવા
માર્ગો), નથી આપણી વાણી, નથી આપણાં કાર્યો, નથી આપણાં
અંતઃકરણો, નથી આપણાં રવાંન એક ખીજાને મળતાં (અથવા અનુ-
સરતાં) આવતાં.
(યજ્ઞસ્ને હા. ૪૫, ૬૦ ૨.)

યસ્તા દએવંગ્ અપરો મબ્યાંસ્યા
તરે-માંસ્તા યોધ ધમ તરે મધન્યન્તા,
અન્યંગ્ અહ્યાલ યે હોધ અરેમ મન્યાના
સઓબ્યન્તો દંગ્ પતોધશ સ્પન્તા દએના,
ઉર્વથો ખરાતા પતા વા મજ્જદા અહુરો.

તેઓ તથા નીચ માણસો જેઓ માણીઓ અને માનવીઓને
ધિક્કારે છે (અથવા હલકા ગણે છે) તેઓને જે કોઈ ધિક્કારે, તથા
જે કોઈ તેને (પવિત્ર માણસને) (તથા) પારાંગત થયેલા સોશ્યન્તોને, (તે)
માલીકની પવિત્ર (અથવા જગતનું) કલ્યાણ કરનારી) હીનની મારફતે

૧. માધવાણીનો આટલો પ્રભાવ છે. સરખાવો બેહરામ યશ કરદો ૧૬, ૬૩૬
૪૬ મો. ૨. મંદલ પછી.

માનવી નજરે જુવે, તે (માનવી)ને મીત્ર, મહદગાર અથવા પિતા અહુરમજદ (છે). તેવા (માણસ)થી (દેત્યો તથા નીચ માણસો) તદન જીહ્વાજ, તદન ઉલટા માર્ગના હોય છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૫, ૬૦ ૧૧.)

કાંમ નેમોઘ જાંમ, કુધા નેમોઘ અયેની,
પધરી ખ્યેતેઉશ અધસ્થમનસ્યા દધતી;
નોધત્ત મા દનાઉશ યા વૅરેજ્ઞના હેયા,
નએદા દખ્યેઉશ યોધ સાસ્તારો દ્રેગવન્તો.

(પેગમખર જરથોશ્ત કહે છે કે) મારાં સગાંઓના તથા નોકરોના (ધર્મ) ત્યજી દેવાથી, (હવે) કંઈ જગ્યાએ હું વલાણુ લઉં? કંઈ હીશાએ વલાણુ લઈને હું જાઉં? ન ધંધાદારીઓ કે ન દેશના પાપી (અથવા ધાતકી) જીલમ કરનારાઓ, -કોઈએ મને રાજી રાખતા નથી. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૬, ૬૦ ૧.)

યસ્તેમ ક્ષત્રાત્ત મજ્ઞદા મોધત્ત જ્યાતેઉશ વા,
હવો તંગ્ર ક્રોતાઓ પથમંગ્ર હુચિસ્તોધશ ચરાત્.

અએ અહુરમજદ! જે કોઈ (દુષ્ટ માણસ)ને (તેની) સત્તાથી અથવા જીંદગીથી ગગડાવી નાખે છે, તે માનવી તેઓને (એટલે) ગાય-ઢોરને તથા સારાં ડહાપણના માર્ગોને મોકળા કરે છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૬, ૬૦ ૪.)

યેજી અદાધશ અપા દુજ્ઞમ વંદ્રહુધતી,
હિત્ત આંસપુતા યા દધખિતાના ક્ર્યોગતા
અમૅરેતાધતી દએવાધશ્યા મખ્યાધશ્યા
અત્ત તોધ સવાધશ વક્ષેમ વક્ષત્ત અહુરા.

જ્યારે (અશો-સદગુણી માણસ) (પોતાના) પરોપકારી કાર્યોથી (તથા) અપોધથી દૂરજ (ઠગાઈ-જીહ્વા)ને મારશે, (તથા) જે ચીજો દેત્યોથી તથા (જુરા) માણસોથી ઠગાઈ તરીકે જાહેર થયેલી (હતી), તે જ્યારે તેનાં ખરાં રૂપમાં બહાર આવશે ત્યારે, હે અહુરમજદ! તારી ભક્તિ (તેથી ઉપજતા) લાભો સાથે (ચોમેર) ફેલાવો પામશે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૮, ૬૦ ૧.)

વંદ્રઉહી આદા ગધદી મોધ આ-મોધ અરપા.

(હે અહુરમજદ!) (આ) મારાં સંકટમાં મને (મહદ કરવાને માટે), (તારી) ભલી બક્ષીસ સાથે તું આવ. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૯, ૬૦ ૧.)

અન્તરે વીરપંગ્ દ્રોગવતો હુખમેંગ અન્તરે-મ્રુથે.

જુરા માણસના સર્વ સોખતીઓને હું ધિકકારી રહ કહું છું.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૪૯. ૬૦ ૩.)

નોમ્લ અરેશ-વચાઓ સરેમ દદાંસ દ્રોગવાતા.

સત્ય બોલનારે કુપ્ટ માણસની મારફતે (અથવા કુપ્ટ માણસની સાથે) સરહારી ન લેવી.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૪૯. ૬૦ ૯.)

માંજ ક્ષત્રા વજ્રદંઘ્ણા અવેમીશ.

પણ કુપ્ટતામાં ફસેલી સત્તાનો નાશ થશે.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૪૯ ૬૦ ૧૦.)

અલ્લ દુશ-ક્ષયંગ દુશ્-અયઓથનંગ દુજ્જવચંઘ્ણો,
દુજ્જદએનંગ દુશ-મનંઘ્ણો દ્રોગવતો,
અકાધશ અરેથાધશ પધતી ઉર્વાનો પગત્યેમ્નતી;
દુજ્જે દેમાને હુમ્થયા અંઘ્ણેન અસ્તયો.

ખરાબ સત્તાવાળાં, અનીતિનાં કાર્ય કરનારાં, અનીતિના શબ્દ ઉચરનારાં, જુરી દયાનતવાળાં તથા દુશ્મતવાળાં પાપી રવાનોને (દૈત્યો) ખરાબ ખોરાક સાથે જોડરી તથા ગંધ મારતો ખોરાક (લઇને) સામેથી લેવા જાય છે; (અને તે રવાનોની) હયાતી^૧ હરજનાં મુકામમાં (દોજખમાં) ખરેખર હોય છે.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૪૯. ૬૦ ૧૧)

તા દ્રોગવતો મરેદધતી અરેજ્જકિશ હુમ્થીમ.

અષો (માણસ)નો હીનનો માર્ગ, (છેવટે) કુપ્ટ (માણસ)ના (માર્ગને) ખરેખર (અથવા બેશક) કચડી નાખે છે.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૫૧. ૬૦ ૧૩.)

યે-ધશ સંગ્ણો અપિમંમ દુજ્જે દેમાને આદાલ.

તેઓની (કરપોની) એવી (જુરી) રીતિને લીધે, છેવટે તેઓ હરજનાં ધામમાં જશે.
(યજ્ઞશ્ને હા. ૫૧. ૬૦ ૧૪.)

ધયા-ધ હુમ્થયા નરો અથા જેનયો.

દુજ્જે હયા રાયેમો યેમે રપપુથા ક્રાધદીમ.

દુજ્જે આયેસે હોમ્થ પિધા તન્વો પરા.

વયુ-અરેદુખ્યો દુશ-અરેથેમ નાંસલ આથેમ.

પણ, અએ નરો તથા નારીએ ! હરજ (જીકાઇ)ના માર્ગને (તથા તેની) વૃદ્ધિને જાહેર રીતે તમે ખંધ કરજો. હરજની આરાધનાથી તમારા તનનો સંખંધ છોડવજો. દુષ્ટ ખોરેહવાળું સુખ (નામોશી સાથની મ્હોટાઇ) માણસોને માટે નાશકારક છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૫૩. ૬૦ ૬.)

અનાઇશ આ દુશ્સર્વપૂનંદ્રહો દક્ષિણ્ય હેનૃ.

જખ્યાયા વીરપાઓદ્રહો પ્રઓસેનતાંમ ઉપા.

હુક્ષત્રાઇશ જેનરાંમ ખૂનેરાંમચા રામાંમચા.

આઇશ દદાતુ ષ્યેઇતિજ્યો વીક્ષિજ્યો, ઇરતુ ઇશ દક્ષિણ્ય હવો દેરેજ.

મરેથ્યાઉશ મજિશ્તો મોપુચા અસ્તુ.

જુરાં કાર્ય કરનારાંએનો પરાભવ થજો ! તે સઘળા ધીકાર સાંથે હસી કાઢેલા (તથા) વિલાપ કરતા થજો ! સારી સત્તા ધરાવનારાંએથી તેઓ દુઃખ અને જખમ પામજો ! (માણસોનાં) રહેઠાણમાંથી તથા ગાંમડાંએ (અથવા કુટુંબો)માંથી તેઓ ન્યાત ખાહાર થયેલા હોજો ! (જુરં કામ કરનાર માનવી) પોતે બે ફાંસાવાળો (એટલે હાથે અને પગે બેડી પહેરેલો) થઇને તે બેડીએને હલાવજો ! સર્વથી મ્હોટી મરકી તેની ઉપર જલહીથી આવી પુગજો ! (યજ્ઞશ્ને હા. ૫૩. ૬૦ ૮.)

ગશ્તા યે મન્તા અર્ષમ અહમગ્નિશ વિદ્વાઓ અહુરા.

ઔરેજ્ઞખ્વાઇ વચંદ્રહાંમ ક્ષયમ્નો હિજ્ઞવો-વસો.

જે વિદ્વાન થઇને, અએ હોરમજદ ! બે દુન્યો (ના લાભ)ને માટે અષોઇ (એટલે માંધવાણી) સાંભજો (તથા તે ઉપર) વિચાર કરે, (તે નર) સાચી વાણી ઉપર સાહેબી ભોગવનાર (તથા) પોતાની જીભને તાબે રાખનાર (હોય છે). (યજ્ઞશ્ને હા. ૩૧. ૬૦ ૧૬.)

હ્યત્થ ચા ક્ષયાંસ અએર્ષમ દ્યાત્ત એમવન્તેમ.

તારે લીધે (અએ હોરમજદ !) કોઇબી રાજ્યકર્તા (પોતાની) ઉંચ ઇચ્છાને (અર્થાત પોતાનું ધારેલું મહાભારત કાર્ય) ટેકાવી રાખી શકે છે. (યજ્ઞશ્ને હા. ૪૩. ૬૦ ૧૦.)

૧. આ બહુ કરડા શ્રાવે છે. મહાપ્રતાપી મહાત્માઓ જ્યારે દરોડા માનવીઓને આડે માર્ગે લઇ જનારાઓની તરફ નજર કરીને, તેઓ કેટલા નિર્દય અને નાશકારક છે, તે જુવે છે, ત્યારે જગતના પ્રાણીઓ પ્રત્યેના દયાના આવેશમાં, આ રાખ્દો ઉચરે છે. તેઓ દયાના સાગર છે અને ધિક્કાર તેમનાં હૈયામાં વસેા કરી શકતો નથી, જો કે તેઓ શીક્ષા કંવામાં પોતાની ફરજ, પોતાનું કરતવ્ય, ડગમગયા વિના બળવે છે.

અપાખતરલ્ લુચ્ચ નએમાલ્ અપાખતરએધપયો લુચ્ચ નએમએધપયો
ક્રૂરવરલ્ અંધરો મધન્યેઉશ પોઉર-મહરકો દએવનાંમ દએવો. ઉધતિ
દવત હો યો દુજ્જદાઓ અંધરો મધન્યુશ પોઉર-મહરકો દુખ્શ ઉપ-દવાર
મરેન્યંધઉહ અપાઉમ જરથુશ્ત્ર. દુખ્શ હે પધરિ-દવરલ્ બૂધતિ દએવો
ધથેજો મરપઓનંમ દવજ્જઓ.

ઉત્તર તરફના ભાગમાંથી, ઉત્તર તરફના ભાગોમાંથી હૈથોનો હૈથ
(જે) પુર મરકીવાળો અંત્રેમધન્યુશ (તે) હોડી આવ્યો. ખરાબ
જાણનારો (તથા) પુર મરકીવાળો જે અંત્રેમન્યુશ તે નીચે પ્રમાણે
બોલ્યો. “હિ દરૂજ ! અશો જરથોસ્ત આગળ હોડ (અને તેને) માર.”

તે નાશકારક, મોતભરેલો (અને) ઠગનાર બૂધતિ (નામનો) હૈથ
દરૂજ તે (અશો જરથોસ્ત)ની આસપાસ હોડયો. (પર. ૧૯. ૬૦ ૧.)

જરથુશ્ત્રો અહુનંમ વધરીમ ક્સાવયલ્. યથા અહુ વધર્યો.....
વાસ્તારેમ. આપો વંધઉહીશ કાયજએત વંધહુયાઓ દાર્ધ્યયાઓ
દએનાંમ માજ્જદયસ્નીમ ક્સોરેનએત. દુખ્શ હે સ્તેરેતો અપ-દવરલ્
બૂધતિ દએવો ધથેજો મરપઓનંમ દવજ્જઓ.

(પેગામખર) જરથોસ્ત આખો અહુનવર ગાઇને ભણ્યો:-

યથા અહુ વધરીયો.....વાસ્તારેમ. (અશો જરથોસ્તે) વેહદાધતી
(નદી)ના ભલાં પાણીઓને ધબ્બાં, માજ્જદયસ્ની દીન ઉપર શ્રદ્ધા
રાખી, (તે) નાશકારક મોત ભરેલો (અને) ઠગ બૂધતિ (નામનો)
દરૂજ તેની આગળથી ખીહીને દૂર નહાસી ગયો. (પર. ૧૯. ૬૦ ૨.)

દુખ્શ હે પધતિ-દવત. સ્કુતર અંધ મધન્યો નોઈલ્ હે અઓષો
પધરિ-વએનામિ સિપતમાધ જરથુશ્ત્રાધ પોઉર-ખરેનંધહો અપવ
જરથુશ્ત્રો. જરથુશ્ત્રો મનંધહો પધરિ-વએનાલ્. દએવ મે દૂવન્તો
દુજ્જદાઓધહો અઓષમ્ હાંમ-પરેસન્તે.

તે (દરૂજે) (અંત્રેમધન્યુશ)ને ચીડથી પાછું કહ્યું કે, “અએ સમ-
જમાં વધારે આંધળા અંત્રેમધન્યુશ ! સર્વથી પવિત્ર જરથોસ્તને માટે
તેનું મોત હું આસપાસ જોતો નથી, (કારણકે તે) અશો જરથોસ્ત પુર
પ્રકાશીત છે”. જરથોસ્તે પોતાના મનમાં વિચાર્યું કે હૈથો, દરેવદો,
(અને) ખરાબ જાણનારા મારા મોત વિષે સાથે મનસુબો કરે છે.

(પર. ૧૯. ૬૦ ૩.)

ઉસેહિશતલ જરથુશ્ત્રો ક્રધુસલ જરથુશ્ત્રો અસરેતો અક મનંઘલ
પ્રચ્ચોદ્ય ત્વએષો-પરશ્તનાંમ. અસાનો જસત દ્રજિગ્નો કતો-
મસંઘલો હૃન્તિ અપવ જરથુશ્ત્રો વિનદ્મનો દ્યુષો અહુરાધ મજ્ઞદાઈ.
કવ હે દ્રજલે અધંઘલાઓ જંભોયલ પથનયાઓ સર્કરેનયાઓ દૂરએ-
પારયાઓ દ્રેજ્ય પઘતિ જખરહિ ન્માનહે પોઉરશરપહે.

અકોમનના ધિષ્ઠાર ભરેલા સવાલોમાંના (સવાલથી) ડર્યા વિના,
કત (માપ)ના જેટલા મ્હેટા ગોફળુના પત્થરો હતા, તે હાથમાં પકડીને
જરથોશ્ત્ર ગુસ્સાથી (પોતાની જગ્યા ઉપરથી) ઉડ્યો (અને) આગળ
આલ્યો. અશો જરથોશ્ત્રને (તે ગોફળુના પત્થરો) પેદા કરનાર અહુર-
મજ્ઞદથી મળેલા (હતા).

તે હથારો કયાંથી પકડયાં છે (એટલે તને મલ્યાં છે)?

(જવાબ:—) આ જમીન જે પહોળી, ગોળ (તથા) ઓળંગવાને
દૂર પડે તેવી (છે તેમાં), જખાર પહાડની પડોશમાં (આવેલી) દરેજ
(નામની નદી)ની નજદીક, પોરશરપના ઘરમાં (તે હથારો મલ્યાં હતાં).

(પર. ૧૬, ૬૦ ૪.)

ઉજ્જવએધયલ જરથુશ્ત્રો અંઘરેમ મઘન્યમ દુજ્ઞદ અંઘર મઘન્યો
જનાનિ દાંમ દએવોદાતેમ જનાનિ નસુશ દએવો-દાતેમ જનાનિ
પઘરિકાંમ યાંમ ખનાંથઘતિ યહમાધ ઉસ જ્યાઘતે સચ્ચોપ્યાંસ
વેરેથજ હ્ય અપલ કાંસઓયાલ ઉપસ્તરલ હ્ય નએમાલ ઉપસ્તર-
એધખ્યો હ્ય નએમએધખ્યો.

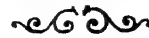
જરથોશ્ત્રે અંત્રેમઘન્યુશને મ્હેટે અવાજે જણાવ્યું કે, અએ ખરાબ
આલનારા અંત્રેમઘન્યુશ! દૈત્યના માર્ગે ચાલનારી પેદાયશનો હું નાશ કરી
નાખીશ, દૈત્યના માર્ગના નસાનો હું નાશ કરી નાખીશ; (તથા) જ્યાં
સુધી કાંસવ (નામની નદીના) પાણીમાંથી પૂર્વ તરફના ભાગમાંથી પૂર્વ
તરફના ભાગોમાંથી વીજયી સોરથોસ શ્રેષ્ઠતાથી જન્મ પામે (ત્યાં સુધી),
ખનાઘતિ (નામની) પરીનો હું (પોતે) નાશ કરીશ. (પર. ૧૬, ૬૦ ૫.)

યસ્કેમ થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ મહરકેમ થ્યાંમ પઘતિ સંઘહામિ
દાજુ થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ તકુનો થ્યાંમ પઘતિ સંઘહામિ. સારનહે
થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ સારસ્તયેહે થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ અજનહે
થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ અજહુલહે થ્યાંમ પઘતિ-સંઘહામિ કુરઘહે

શ્વાંમ પદતિ-સંઘહામિ અજિવાકહે શ્વાંમ પદતિ-સંઘહામિ દુરકંહે
શ્વાંમ પદતિ-સંઘહામિ અસ્તધરયેહે શ્વાંમ પદતિ-સંઘહામિ. અધપે
શ્વાંમ પદતિ-સંઘહામિ.

હે દર્દી ! હું તને શ્રાપ દઉં છું; અએ કવખતના મોત હું
તને શ્રાપ દઉં છું; અએ દાઝુ (અથવા ડાહ્યામ) ! હું તને શ્રાપ દઉં
છું; અએ તાપ ! હું તને શ્રાપ દઉં છું; હે સારન (નામના દર્દી !) હું
તને શ્રાપ દઉં છું; ઓ સાર સ્તય (નામના દર્દી) ! હું તને શ્રાપ દઉં
છું; હે અજૂન (નામના દર્દી) ! હું તને શ્રાપ દઉં છું; ઓ અજૂહ્વ
(નામના દર્દી) ! હું તને શ્રાપ દઉં છું; હે અજિવાક (અથવા સાંપના
ડાંખ) ! હું તને શ્રાપ દઉં છું; અએ દરૂક (નામના દર્દી) ! હું તને
શ્રાપ દઉં છું; અએ અસ્તધરય (નામના દર્દી) હું તને શ્રાપ દઉં છું;
અએ અધપી (નામના દર્દી !) હું તને શ્રાપ દઉં છું. (પર. ૨૦. ૬૦ ૭)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

અંતવંત ઇમે દેહા નિત્યસ્યોક્તઃ શરીરિણઃ ।

અનાશિનોઽપ્રમેયસ્ય તસ્માદ્યુદ્ધચસ્વ ભારત ॥

(ગીતા ૨-૧૮)

તે નીત્ય, નાશરહિત અને અમાપ (ધશ્વર)નાં આ શરીરોનો અન્ત
આવે છે. માટે હે ભારત ! તું યુદ્ધ કર.

સ્વધર્મમપિ ચાલેક્ષ્ય ન વિકંપિતુમર્હસિ ।

ધર્મ્યાદિ યુદ્ધાચ્છેયોઽન્યત્કષત્રિયસ્ય ન વિદ્યતે ॥

(ગીતા ૨-૩૧)

વધુ તારા પોતાના ધર્મ (કર્તવ્ય) ઉપર લક્ષ રાખતાં, તારે કાંપવું
ન જોઇએ; કારણ કે એક ક્ષત્રિને માટે ધાર્મિક યુદ્ધ કરતાં વધારે
આવકારદાયક અને શ્રેષ્ઠ કાંઇજ નથી.

અથ ચેત્ત્વમિમં ધર્મ્યં સંગ્રામં ન કરિષ્યસિ ।

તતઃ સ્વધર્મં કીર્તિં ચ હિત્વા પાપમવાપ્સ્યસિ ॥

(ગીતા ૨-૩૩)

પણ જો આ ધાર્મિક હડત તું ન કરીશ તો તારો ધર્મ છોડી
અને સ્વમાન ત્યજીને પાપી થશે.

હતો વા પ્રાપ્સ્યાસિ સ્વર્ગે જિત્વા વા મોક્ષ્યસે મહીમ્ ।

તસ્માદુત્તિષ્ઠ કૌંતેય યુદ્ધાય કૃતનિશ્ચયઃ ॥

(ગીતા ૨-૩૭)

માયો જઈશ તો સર્વગ્રાપ્તિ થશે, જીતશે તો જગત ભોગવશે;
માટે હે કુન્તિપુત્ર ઉભો થઈને લઢ.

સુખદુઃખે સમે કૃત્વા લાભાલામૌ જયાજયૌ ।

તતો યુદ્ધાય યુગ્યસ્વ નૈવં પાપમવાપ્સ્યસિ ॥

(ગીતા ૨-૩૮)

સુખ, દુઃખ, લાભ અને હાણી, જય અને હાર સમાન સમજીને
યુદ્ધમાં પ્રવૃત થા; અને તને પાપનો દોષ જરાએ અડશે નહિ.

તસ્માત્સર્વેષુ કાલેષુ મામનુસ્મર યુધ્ધ્ય ચ ।

મય્યર્પિતમનોબુદ્ધિર્મામેવૈવ્યસ્યસંશયમ્ ॥

(ગીતા ૮-૭)

માટે સર્વે કાળમાં માત્ર માફે સ્મરણ કરીને યુદ્ધ મચાવ. તારું
મન અને બુદ્ધિ મને સોંપવે તું મને અસંશય પ્રાપ્ત કરશે.

દ્રોણં ચ ભીષ્મં ચ જયદ્રથં ચ કર્ણં તથાઽન્યાનપિ યોધવીરાન્ ।

મયા હતાંસ્ત્વં જહિ મા વ્યથિષ્ઠા યુદ્ધચ્ચસ્વ જેતાસિ રણે સપ્તન્નાન્ ॥

(ગીતા ૧૧-૩૪)

દ્રોણ અને ભીષ્મ અને જયદ્રથ, કર્ણ અને અન્ય અત્રેના યોધાઓ
મારેથી માર્યા ગએલાજ છે. માટે બે પ્રીકર તેમનો નાશ કર. લઢ! તું
તારા શત્રુઓ ઉપર જય મેળવશે.

યદ્યહંકારમાશ્રિત્ય ન યોત્સ્ય્યેતિ મન્યસે ।

મિથ્યૈષ વ્યવસાયસ્તે પ્રકૃતિસ્ત્વાં નિયોક્ષ્યતિ ॥

(ગીતા ૧૮-૫૯)

જે અહંકારને અંગે તું વિચારશે કે “હું લઢીશ નહિ” તોએ તારો નિશ્ચય વ્યર્થ છે. તારા સ્વભાવથી તું અંધાધ રહેશે (અને લઢશેજ).

यदृच्छया चोपपन्नं स्वर्गद्वारमपावृतम् ।
सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ लभन्ते युद्धमीदृशम् ॥
अथ चेत्त्वमिमं धर्म्यं संग्रामं न करिष्यसि
ततः स्वधर्मं कीर्तिं च हित्वा पापमवाप्स्यसि ॥

(ગીતા ૨. ૩૨-૩૩)

હે પાર્થ! હૈવ ઇચ્છાથી આવી મળેલું, સ્વર્ગના ઉઘાડાં ખારણાં જેવું, આવું યુદ્ધ જે ક્ષત્રીયોને મળે તેઓ ભાગ્યશાળી છે. વળી જે તું આ ધર્મયુદ્ધ ન કરીશ, તો સ્વધર્મ તથા કીર્તિ ખોડ, પાપને તું ખમીશ.

कबीर ! या घर प्रेमका, खालका घर नांहि,
सीस उतारे हाथसुं, सौ पेटे घर मांहि.

હે કબીર, આ જગત પ્રેમનું ઘર છે, માસીનું ઘર નથી કે ત્યાં તું લાડ રમે. એ પ્રેમના ઘરમાં ત્યારે પેસી શકશે, કે જ્યારે હાથેજ તારૂં શીર કાપીને તું નિચે ઉતારે.

पहेले दाता में भया, हरीको सोंप सीस,
पीछे दाता हरी भया, काह करं बक्षीस !

પહેલે મેં માફ શીર ચજ્જદાનને હવાલે કર્યું, તે પછી દાદગર આપનાર (દાતા) અન્યો. ત્યારે હવે હું શું આપું? (મેં સર્વસ્વ અર્પણ કર્યું, ખાકી રહ્યું શું કે આપું?)

काया मोड कमान कर, पांच तत कर तान,
मारो तो मन मरघला, नहि तो मीथ्या जान.

(પ્રેમ ક્યારે મળે કે જ્યારે) તારી કાયાને કુમાન સમાન વાળે,
પાંચે ઇન્દ્રિયોને તાંત માફક તેની ઉપર ચઢાવે, ભટકતા મરધા જેવાં
મનને મારી શાન્ત કરે; ખાકી સર્વ મીઠ્યા જાણવું.

કબીર, કબીર ! ક્યા કરો, સ્વોજો આપ શરીર,
જો યે પાંચે વશ કરો, તો આપહિ દાસ કબીર.

કબીર મોટા છે એવી સ્તુતી શા માટે કરે છે? તમારાં પોતાના
શરીરમાં ખોળ કરો અને પાંચ ઇન્દ્રિયે વશ કરે, તો તમને કબીર
જેવા ખુદાના પ્યારા અને મહાન ભક્ત ખની જશે.

ગલા ગુસ્સેકા કાટ, મિયાં કહેરકું માર,
પાંચો બકરી જુંબા કરો, તબ પાવે દીદાર.

ચુસ્સાને ગરદન માર, કહેર મિયાંને તોડ, પાંચ ઇન્દ્રિયો જે બંધ-
રીઓ સમાન છે તેને કતલ કર, અને ત્યારેજ ચજ્ઞાનના દર્શન થશે!^૧

સાત સમુદ્રકી એક લહેર, ઓર મનકી લહેર અનેક.
કોઈ એક હરી જન ઉબરા, હુબી નાંવ અનેક.

મનના અનેક મોજાઓ આગળ સાત દર્યાના મોજાઓ તો ખીસા-
દમાં નથી. એ મન સમુદ્ર ઉપર તરવા જતાં, સઘળા સંસારી માનવી-
ઓની નાવો હુખી ગઈ, જ્યારે એકાદ ભક્ત તે સાથે તરી ગયો.

મનકા મસ્તક મુંડ લે, કામ ક્રોધકા કેશ,
જો યે પાંચો પરમોધલે, તો ચેલા સબહિ દેશ.

મનનું માથું બોરાવી નાખ, કામ અને ક્રોધને ખરાબ કેશની
માફક ઉતારી દે, (ઢાળી નાખ). જે પાંચ ઇન્દ્રિયે તાબે કરશે તો
આખા દેશના લોક તારા ચેલા બનશે.

૧. આ સાથે સરખાવો બકરાઓ અને ઘોડાઓ અર્પણ કરવાના ઈશારાઓ. તેમને
અર્થ પણ આવેજ કરી શકાય છે. નાનાં મોટાં ગાય ઢોરની કતલ નહિ, પણ નાના,
મોટા જનવરી દુર્ગુણોનો ત્યાગ, આ સખ્તે સૂચવે છે.

માથાં મુંછ મુંડાય કે, કાયા ઘાટમ ઘોટ,
મનકો કાહે ન મુંડિયો, જામે સબહી खोट.

માથું, મુંછ ઇત્યાહી ખોડાવીને શરીર શા માટે કઢરૂં ખનાવે છે?
તારાં મનને મુંડી (જીતી) લે, કારણ કે સર્વે નુકસાન અને ખોટ
મનમાંથીજ ઉત્પન્ન થાય છે.

કબીર માયા સાંપની, જનતાહિકો खाय.

ऐसा मिला न गारुडी, पकड़ पिंदोर बांय.

જેમ સરપની માતા ખોતાનાં ખચ્ચાંનેજ ખાંધ જાય છે, તેવીજ
માયા છે. એવો ક્રોધ ગારુડી નથી મલતો કે જે એ માયા સાંપણને
પકડીને પટકી નાખે.

कबीर! माया डाकणी, खाया सब संसार,

खाइ न शके कबीरको, जाके राम आधार.

વળી :

मुली उपर घर करे, बिष करे अहार.

तीनको काल क्या करे, आंठे पहोर हुश्वार.

મુલી ઉપર રહેતો હોય તેમ જે વર્તે અને અહરજ ખાય, તેવા
સંતહીબસના હુશ્ચારીથી વર્તનારને, કાલ કેમ પકડી શકે?

RIGHTEOUS WAR

Yea, the righteous shall keep the way of the
righteous

And to God turn the steps of all that abideth

And to God return ye too, with Him only

Rest the issues of things and all that they gather.

(C. J. Lyall.)

Fight the good fight. (Bible.)

Self-conquest is the greatest of victories. (Plato.)

Brave conquerors! for so you are
That war against your own affections.
And the huge army of the world's desires.
(Shakespeare.)

Theirs not to make reply
Theirs not to reason why
Theirs but to do and die. (Tennyson.)

Awake, arise or be for ever fallen? (Milton.)
To live is to do battle. (Seneca.)

We are the voices of the wandering wind
Which moan for rest and rest can never find—
Lo, as the wind is, so is mortal life
A moan, a sigh, a sob, a storm, a strife.
(Light of Asia.)

The enemies which rise within the body
Hard to be overcome—thy evil passions
Should manfully be fought; who conquers these
Is equal to the conqueror of mortals.
(Bharavi.)

He who reigns within himself and rules passions
desires and fears is more than a king. (Milton.)

What shall it profit a man, if he shall gain the
whole world and lose his own soul. (Bible.)

If one man conquer in battle a thousand times
thousand men and if another conquers himself, he is
the greatest of conquerors. (Dhammapada.)

He who overcomes others is strong, he who over-
comes himself is mighty. (Teaching of Taoisin.)

They can conquer, who believe they can. (*Dryden.*)

Fight in the way of God against those who fight against you, but transgress not and surely God loves not those who transgress. (*Koran II, 186.*)

Enjoined upon you is war, but it is hateful to you. (*Koran II, 212.*)

Those who believe fight in the way of God, and those who disbelieve fight in the way of Taghut: fight then against the friends of the devil, surely the craft of the devil is weak. (*Koran IV, 78.*)

Verily God loves those who fight in His way drawn up in battle array, as though they were a solid wall. (*Koran LXI- 4.*)

પ્યાર-દયા.

ક્ષત્રહૃદે વધરયેહૃદે અયોક્ષુસ્તહૃદે મરેજ્જદિકામ્ય ધ્રાવ્યો-દ્વરિગવ્યોવે...
દ્વનવ્યોધ યસ્નામ્ય વહુમામ્ય દ્વનવ્યોધામ્ય ક્સસ્તયવ્યેય, યથા અહૂ
વધરયો જવ્યોતા ક્ષા મે વ્યેતે.

ચોખ્ખી ધાતુ (ઉપર સરહારી ભોગવનાર) શહરેવર (અમેશાસ્પંદ),
(જે) દયાણુ (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર, તેની આરાધના કરવાને,
ખુખીઓ ગાવાને, ખુશનુદ કરવાને તથા વખાણ કરવાને જોતી મારી
આગળ યથા અહૂ વધરયો (ના કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.

(મહેટ્ટી હપ્તન યશત ૬૦ ૨.)

આક્ષતીમ હાંમ વધન્તીમ યજ્ઞમધદે.

ફેતેહમંદ હોસ્તી (અથવા મૌહ્યતલરી સુલેહને) અમે વખાણીએ
છીએ.

(મહેટ્ટી હપ્તન યશત ૬૦ ૬.)

અંપહયા આઅત્ સમ્પરી, અંપહયા વરેજેને, કહુમામ્યીવ હાતાંમ
અનિષાંમ વહિસ્તાંમ આદા ઉયોમ્પયા અહુપયા.

અપોધની સરહારીમાં (તથા) અપોધના અમલમાં (રહીને) હયાતી ભોગવનારાઓમાંનો કોઈ માનવી, બન્ને દુનિયામાં સૌથી ઉત્તમ જીવંતી ગુજારવા ચાહતો (હોય), (તો તેને) સખી (થવું.)

(મ્હોટી હપ્તન ચરત કં ૧. ૬૦ ૮.)

ઇથા આલ્ યજ્ઞમધદે ગેઉશ્ ઉર્વાનંમયા તપાનંમયા અહ્મકેન્ગ્ર આઅલ્ ઉરનો પસુકનાંમય, યોધ નાઅો જિષેન્તી, યએમ્મયસ્યા તોમ્ આ યએયા અએમ્મયો આ અંદ્રહુન્ .

એ પ્રમાણે આ જગાએ દુનિયાનાં જોહરને અને (તેના) બનાવનારને, (તથા) હમારાં તેમજ પશુઓનાં રવાંનોને અમે ચાહ કરીએ છીએ; જે (પશુઓ) આપણને માટે જીવવાને ઇચ્છે છે; જેઓને માટે તેઓ, તથા તેઓને માટે જેઓ છે. (મ્હોટી હપ્તન ચરત કં ૫. ૬૦ ૧.)

અઅંધાયા શ્વા એમવન્તસ્યા બુયમા.

(અએ હોરમજદ) તારી ઉપર પ્રીતિ રાખનારા તથા (તારી ઉપર) હિમ્મત ખાંધનારા અમે થઇએ. (મ્હોટી હપ્તન ચરત કં ૭. ૬૦ ૪.)

તિશત્રીમ સ્તારંમ રએવન્તંમ ખરેનંદ્રઉહુન્તંમ યજ્ઞમધદે..... વજ્રેદૃશિશ્ ઉક્ષેધતિ વિસ્પાઅોસે-તાઅો દામાંન્ અએષજયતિચ સેવિશ્તો, ચેજ અએમ અવધતિ યશ્તો, ક્ષત્રો પધતિ-જન્તો.

ચળકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્વર સેતારાને અમે ચાહ કરીએ છીએ.....જ્યારે તે (તેશ્વર) આરાધના થએલો, ખુશનુદ થએલો, ચહવાએલો (તથા) માન પામેલો હોય છે, (ત્યારે) (તે) બળવાન (તથા) ઘણોજ ફાયદો કરનાર (તેશ્વર) આ તમામ પેઢાયશને આખાહ કરે છે તથા સજીવન કરે છે. (તીર ચરત ૬૦ ૪૩.)

તિશત્રીમ સ્તારંમ રએવન્તંમ ખરેનંદ્રઉહુન્તંમ યજ્ઞમધદે.....યો દધાધતિ કુક્ષવાંનાધ, પોઉરેશ્ અયપ્તાઅો, જધધ્યન્તાધ, અજધધ્યન્તાધ મખ્યાધ.

ચળકાટવાળા તથા ખોરેહવાળા તેશ્વર સેતારાને અમે ચાહ કરીએ છીએ, જે તેને ખુશી કરનાર શખ્સને તે માગે કે ન માગે (તોપણ), પુષ્કળ બલ્લેસ આપે છે. (તીર ચરત ૬૦ ૪૯.)

હબય સ્ત્રાંપહે અબ્યેહે. હબય રખઅાશ રજિશ્તહે, હબય મિથ્રહે વોઉરે-ગઅોયઅોધતોમ્શ, હબય વાતહે અપઅોનો, હબય દઅંનમાઅો વંદ્રહુયાઅો માજ્ઞધ્યરનોમ્શ; હબય અરશ્તાતો ક્રાદત-

ગર્ભધયાઓ વરેદત્ ગર્ભધયાઓ સવો ગર્ભધયાઓ, હુખય અષોધશ વંદ્નહુયાઓ, હુખય ચિસ્તોધશ વંદ્નહુયાઓ, હુખય રજિશતયાઓ ચિસ્તયાઓ, હુખય વીરપએષાંમ યજતનાંમ, હુખય માંધહે રપેન્તહે, હુખય દાતહે વીદએવહે, હુખય દરેઘયાઓ ઉપયનયાઓ, હુખય અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ, હુખય અહમાકેમ સઓખ્યન્તાંમ યત્ પ્રિપદતિશતનાંમ અપઓનાંમ, હુખય વીરપયાઓ અપઓનો સ્તોધશ.

અશેા સરોષ (યજ્ઞ)ના દોસ્તદારોને, સૌથી વધુ સત્યવાદી રશને (યજ્ઞ)ના દોસ્તદારોને, બોહળાં ખેતરવાળા મેહુર (યજ્ઞ)ના મીત્રોને, અશેા ગોવાહ (યજ્ઞ)ના દોસ્તદારોને, ભલી માજદયસ્ની દીનના દોસ્તદારોને, દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર, દુનિયાની આબાદી કરનાર (તથા) દુનિયાને ફાયદો કરનાર આશ્તાહ (યજ્ઞ)ના દોસ્તદારોને, અરીશ્વંધના દોસ્તદારોને, સારાં જ્ઞાનના (અથવા) હાપણના) મીત્રોને, સૌથી શ્રેષ્ઠ સત્ જ્ઞાનના (એટલે ધર્મ કેળવણીના) દોસ્તદારોને (એ ખધાઓને અમે વખાણીએ છીએ). તમામ યજ્ઞોના દોસ્તદારોને, માંધ રપેન્તના દોસ્તદારોને, દેવથી જીદા કાયદાના દોસ્તદારોને, હાંખા વખતના જીના રેવાજના દોસ્તદારોને, અમશાસ્પંદોના દોસ્તદારોને, અશેા માણસોમાં ફાયદો કરનારાઓમાંના અમારા મીત્રોને (તથા) અશેા (અહુરમજ્ઞ)ની તમામ પેદાયશના દોસ્તદારોને (અમે વખાણીએ છીએ અથવા ચાહ કરીએ છીએ.)

(સરોશ ચરત હાદોખ્ત ૬૦ ૧૬-૧૭.)

ગવે અર્ધમ, ગવે નર્ધમ, ગવે ઉર્ધ્ધમ, ગવે વર્ધમ, ગવે ખર્ધમ, ગવે વસ્ત્રમ, ગવે વર્જયાતાંમ, તાંમ ને ખર્ધયાધ કૃષુયો.

ગાય ગોસ્પંદ (સૃષ્ટિના સઘળા જીવો)ને માટે હિમ્મત (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને માટે વખાણ (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને માટે (સારા) સખુન (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને માટે ફત્તેહ (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને માટે ખોરાક (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને વસ્ત્ર (હોજે) ! ગાય ગોસ્પંદને માટે (માણસો) મહેનત કરવી જોઈએ (કારણકે) તે આપણા ખોરાકોને

૧. અથવા “ખુરેહ.” પંચગવ્ય આપણા ‘પાપો’ કાપી શકે છે, એ ખીના હિંદુ-શાસ્ત્રમાં નિર્વાવાહ કરી છે. લોહીમાં પાપથી હપસ્થિત થતા મેલને પીધેલો નીરંગ (ગોમૂત) ધોઈ શકે છે; શરીરને લાગેલો બહારનો મેલ, નીરંગના સ્પર્શથી સાફ થાય છે. ખી (ગોસોદો) વિના જોજન જમવાને યોગ્ય નથી થતું, અને તેનેથી જોજન વિશુદ્ધ બને છે, ઈત્યાદી વિષયોનો અભ્યાસ થાય, ત્યારે અવસ્તાની આ સુંદર વાણી પુખ્ત રીતે સ્પષ્ટ થાય. ખુરેહ સ્વચ્છ થયા વિના; મનની શુદ્ધિ લગભગ અશક્ય થાય છે; અને શુદ્ધ મન વિના શુદ્ધ સાક્ષાત્કાર અને અહુરમજ્ઞ સાક્ષાત્કાર અશક્ય છે.

માટે વધારે કરનારાં (છે) !

(બહેરાંમ ચરત ૬૦ ૬૧.)

ચો યથ પુર્થમ તઉરેનમ હુઓએમ વન્દ્યેત મળ્યો, ક્રા-આખ્યો તનુખ્યો હુઓએ વીસદતે ખએપબધ.

જે માણસ હોમને જવાન ફીકરાની માફક વખાણુ છે (પ્રેમ દેખાડે છે), (તેને) તંદોરસ્તી આપવા સાફ (તે) હોમ તેનાં તનમાં ફાખલ થાય છે. (મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૨. ૬૦ ૮.)

ક્રા તે વીસાધ ઉર્વિથો સ્તઓત, ઉર્વિથમ સ્તઓતારેમ વંદ્યહુન્દ-હુમ દધો અઓખ્ત અહુરો મજદાઓ, યથ અપેમ યલ વહિરતેમ.

(અએ હોમ) ! તારો સ્નેહી (અથવા તને અર્પણ થયેલો) સ્તુતી ગાનાર હું થઈશ, (કારણકે) અહુરમજદે સ્તુતી કરનારને અપ વહિરતાના કરતાં વધારે ભલી પેદાયશ કહેલી છે. (મોટી હોમ ચરત ૬૦ ૨. ૬૦ ૯.)

ઉર્વિથો ખચાહિ યજતનાંમ યથ જરોનમ મળ્યાનાંમ.

માણસોના વડાની માફક યજદોનો પ્યારો તું થજે.

(આફ્રીને પયગમ્બર જરથોરાત ૬૦ ૪.)

ક્ષર્થમચા અહુરાધ આ યિમ

દુરેગુખ્યો દદત વારતારેમ.

જે મનુખ્ય ગરીબ લાચારોને માટે પાસખાની કરનાર (અથવા યોષણ કરનાર) થાય છે, (તે) હોરમજદને માટે (તમામ ખલકતની) પાઠશાહી (કણલ રાખે છે). (યથા અહ વર્ધરિયો.)

આસ્તુયે દઓનાંમ વંદ્યઉહીમ માજદયરનીમ ક્રસ્પાયઓખેધ્રાંમ, નિધાસ્નધથિષેમ.

ભલી માજદયસ્ની ફીન (જે) ઝઘડો મટાડનારી, હુથીઆર છોડ-વનારી છે, (તેને) હું વખાણું છું. (જસ મે અવંધે મજદ)

ખ નામે યજદે, ખક્ષાયદેહ ખક્ષાયેશગરે મેહુરખાન અહુરમજદ ખોદાએ.

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ)થી (હું) આ ભણુવાતું શરૂ કરું છું (જે) સાહેબ આશીષોને ખજનાર, પાપોને માફ કરનાર, પ્યાર રાખનાર હોરમજદ છે. (ખાજ જમવાની, નામ સેતાયસ્ની વીગેરે.)

અશાહી રવાન દુશારમરા હુમ કરેફેહ હુમા વેહાને હફત કેશ્વર જમીન, જમીન-પેહના, રૂફ-દરાના, ખોરશીફ-ખાલા, ખુન્દેહાફ ખેરસાફ.

રવાનના પ્યારને માટે, હફત કેશ્વર જમીન ઉપર (વસનારા) સઘળા પુણ્યવંતાઓને (તથા) તમામ ભલાઓને, જમીનની પોહલાઈ જેટલી, નદીની લંખાઈ જેટલી (તથા) ખોરશેહની ઉંચાઈ જેટલી અશોઈ પુરતી રીતે પહોંચો. (કેરફેહ મોજદ).

સતાઅમ્ જખાઅમ્ દાદાર હોરમજદ.....મેહરખાન.

દાદાર હોરમજદ (જે) પ્યાર રાખનાર (તેને) હું વખાણું છું (તથા) ચાહ કરું છું. (ખોરશેહ નિયાયશ).

યજ્ઞહ હુખેદ્રમય યત્ અસ્તિ હુખેદ્રનામ વહિશતમ અન્તરે માઅાઘુહમય હવરેય.

દોસ્તીઓમાંની સૌથી શ્રેષ્ઠ મીત્રતા કે જે ચંદ્ર અને સૂર્યની મધ્યે (છે તેને) હું વખાણું છું. (ખોરશેહ નિયાયશ ૬૦ ૧૫).

તમ પઝરિ-જસાઈ વન્તય નમઘહુય.

પ્યાર તથા નમાજથી તેની (મેહર યજ્ઞની) આસપાસ હું જાઉં. (મેહર નિયાયશ ૬૦ ૧૫).

નમાજ આએ વીરુપ આગાહ અશ ખાવર, કેશ ફરેસ્તીફ પ જરથોશ્ત સપેતમાન અશો ફરોહર અશતશ આએ દામાં દીન દાનરને વરોએશને, આસ્ને-ખેરદી ગાશો-સરતેહ ખેરદી.

તે સર્વજ્ઞ (તથા) તે પોષણ કરનાર સાહેબને (હું) શીર નમાવી નમન (કરું છું), જેણે પવિત્ર ફરોહરવાળા સ્પીતમાન જરથોસ્તની મારફતે દુનિયાનાં લોકોને (પોતાની તરફ) દોસ્તી કરવા સાડું, ઇમાન

૧. આ વાક્ય સૂત્રોના એક ગુપ્ત અને ઉંડો ભેદ ખોલે છે. સૂર્ય અને ચંદ્ર બે શક્તિઓ છે, જેને પુરૂષ, સ્ત્રી, positive, negative, active, passive, અગ્નિસોમ, ગણી છે. તેના પ્રતિનીધી રૂપ ઈરા અને પીંગળા નાહી, કરોડ (Spinal chord)માં છે, એમ હિંદુ શાસ્ત્ર જણાવે છે. લોડ* બેકને બહુ ઉત્તમ રીતે “મીત્રતા”ના નીબંધમાં જણાવ્યું છે, દેનાર અને લેનાર (benefactor and the beneficiary) ની મધ્યેજ સર્વથી શ્રેષ્ઠ મીત્રતા હોઈ શકે છે. માટે સંસારમાં પુરૂષ, સ્ત્રીનું જોડું બહુજ ધારી મીત્રાચારી ધરાવી શકે છે; અને પાશ્વલ દેશોમાં સ્ત્રી “કુટાપણા”નો અખતરો કેટલો ભારી પડી ગયો છે, તે હમણાંથીજ રવાણાઓ જેઈ ચુક્યા છે.

લાવવા લાએક ધર્મનું જ્ઞાન, (કે જે) જાતી અફલ (તથા) કાને સાંભળેલી (એટલે શીખેલી) અફલથી (મેલવી શકાય છે), (તે) મોકલ્યું. (દુઆ નામ સેતાયશને.)

આપો દુશ્તીમ વો જઘ્ધ્યામિ પોઉર-સરેધાંમ અમવઘતીમ, ક્રજન્તીમચ આપરાંમ, ચેંઘ્હાઓ પઓઉરશ્ય ઔરેજ્યાંન. નઓચિશ્ય અંઘ્હાઓ યાસાઘતિ જ્યાનાઘ, નોઘલ રનથાઘ, નોઘલ મહકાંઘ, નોઘલ અએનંઘહે, નોઘલ અપયતેએ.

હે પાણીઓ! તમારી પાસેથી પુષ્કળ જાતની (અને) મોટી સંપત્તી તથા પોતાની મેળે ખરદાસ્ત કરનારી ઓલાદ હું માંગું છું, જેમાંનાં પુષ્કળ (છોકરાં) આશીર્વાદ પાંથરે. તે (વંશ)માંનો કોઘએ (ખીજાઓને) નુકસાન કરવાને, (તેઓની સામે) હથિયાર ઉંચકવાને, (તેઓને) પીડા કરવાને, કીનો લેવાને (અથવા) નાશ કરવાને ઇચ્છા રાખે નહીં. (આવાં અરદર્વસુર નિયાયશ ૬૦ ૧૧.)

યસ્નેમચ વહમ્મચ, હુઅરેતીમચ ઉશતઅરેતીમચ, વન્તઅરેતીમચ આક્રીનામિ, તવ આતશ પુથ્ર અહુરહે મજ્ઞદાઓ.

હોરમજદની તરફના (સઘળી ચીજોને) હે પવીત્ર કરનાર (અથવા અહુરમઝદના પુત્ર) આતશ! તારી ઇજ્જનેને, આરાધનાને, સારી ભેટને, તંદોરસ્તી આપનારી ભેટને, તથા મીત્રાચારીવાળી ભેટને હું વખાણું છું. (આતશ નિયાયશ.)

વીરપનાંમ પર-ચરેન્તાંમ આતશ જસ્ત આદિદય. ચીમ હુખ હુષે ખરઘતી ક્રચરેથવાઓ અમએષાઘધે.

તમામ આવનારાઓના હાથ તરફ આતશ નજર કરે છે (અને પુછે છે કે) ચાલતો દોસ્ત બેઠેલા દોસ્તને માટે શું (ભેટ) લાવે છે? (આતશ નિયાયશ.)

અઘસ્યમનંમ ઇધીમ અપયનંમ અપહે રત્તમ યજ્ઞમઘદે, અમવન્તંમ વેરેશ્રાજનંમ, વિત્તએષંઘહુમ.

અઘરયમન (નામની ખંઠગી)ને અમે વખાણીએ છીએ, (જે ખંઠગી) હિમ્મત આપનારી, ફતેહ આપનારી, દેષને દુર કરનારી (છે). (હાવન ગેહ ૬૦ ૬)

નિપાયોઘશ મધીમ ઉર્વથેમ યવએતાઘતે જરથુશ્ત્ર, અઉર્વથાલ પશે દુશ્મઘન્યઓલ. મા તંમ ઉર્વથેમ ક્રાયવથેઘશ રનથાઘ મા દુશ્-અરેતેએ જ્યાનાંમ અપયતેએ.

(દાદાર હોરમજદ પેગામ્બર જરથોસ્ત કહે છે):—હે જરથુશ્ત્ર! (તારી સાથે) સખાપણું ધરાવનાર માણસને ખરાબ વિચારવાળા દુશ્મનથી (તારે) સદા બચાવવો જોઈએ; તે મીત્રને (દુશ્મનના) ફટકાને માટે (અથવા ફટકામાં) વધારેવાર રહેવા દેતો ના; નુકસાનની ખરાબી લઇ જવા માટે (તું તેને સોંપીશ) નહિં. (હોરમજદ યશ્ત ૬૦ ૨૪.)

પદ્ધતિ-હિશ્ત યશ્તાઓ વીસંઘઉહ, હાંમ હીશ્ત ચિન્માને બરંઘ-ઉહ, ની-હીશ્ત દસ્વ ગરોન્માને.

આ (અમારી) ઇજેલી ચીજોને તું કણલ રાખ; તે (ઇજેલી ચીજો) ને પ્યારથી એકઠી કર (તથા) તેમને ગરોથમાન (સ્વર્ગ)માં તું મુક. (મહેર યશ્ત ૬૦ ૩૨.)

યો રખુશ દધધે મએથનંમ, યદ્દાધ રખુશ દરેઘાધ હુખંધાધ ક્રખવર મનવધંતીમ.

તૂમ મએથનહે પાત, નિપાત અહિ અદુળંમ; તૂમ વરેજનહે પદ્ધતિ, નિશહરેત અહિ અદુળંમ. થ્વા પદ્ધતિ જી હુખંધેમ દધધે વહિ-શંતંમ વરેઘમેમય અહુરધાતંમ; યદ્દિ સોધરે મિથો-દુજે અધધિ વીધિશિ જત, પઉર્વ મખ્યાકાઓઘહે.

જેણે (મેહર યજદે) રશને યજદને એક મુકામ આપ્યું, જે (મેહર યજદ) તરફ રશને યજદ, લાંબા વખતની ઠોસ્તીને સારું, પ્રેમ રાખતો હતો. હે મહેર યજદ ! જીકું ન બોલનારાના મુકામનો તું રક્ષણ કર્તા તથા પાસખાની કરનારો, જીકું ન બોલનારાઓના કારખાનાઓનો (અએ મેહર યજદ) તું સંભાળ રાખનાર છે. કારણકે તારી સાથે (તથા) અહુરમજદના સરજેલા બહેરાંમ યજદ સાથે (રશને યજદે) સર્વથી શ્રેષ્ઠ મીત્રતા રાખેલી છે. જે (મેહર યજદની) સમક્ષમાં છુપી રીતે કોલ તોડનારા ઘણા માણસો હારીને પડેલા છે. (મેહર યશ્ત ૭૯-૮૦.)

વીસંઘતિવાઓ અસ્તિ મિથો અન્તરે હુષ મુપ્તિ-દરંગ, શિસ-થ્વાઓ અન્તરે વરેજન, અથ્વરેસથ્વાઓ અન્તરે હુધો-મએથ, પંચ-સથ્વાઓ અન્તરે હુયામ, દવશતિવાઓ અન્તરે હાવિશત, હુપ્તધિવાઓ અન્તરે અએથય અએથ-પદ્ધતિ, અશતધિવાઓ અન્તરે લખાનર અસુરે, નવતિવાઓ અન્તરે ધ્રાથ.

સતાયુથ અન્તરે પિતરેમ પુર્થમચ હજંદરાદશ અન્તરે દખ્યુ,
અએવરોદશ અસ્તિ મિથો, યો દએનયાઓ માજદયરનોદશ, અવ
હુચદતે અમહે અયાંન અથ અંદ્રહામિતિ વેરંદ્રમહે.

મહદ કરનારા હોસ્તોની વચમાં વીશઘણી મિત્રાચારી હોય છે; સાથે કામ કરનારા (એટલે એકજ ધંધાવાલા એક ટાળકીવાલા) ની વચમાં ત્રીશ ઘણી મિત્રાચારી હોય છે; ભાગમાં વજ્રે રાખનારા (અથવા સાથે મોલકત રાખનારા)ની વચમાં ચાલીશ ઘણી; (યજુદ અમેશાસ્પંદોની) પુરતી (અથવા સારી) આરાધના કરનારાઓની વચમાં, પચાસ ઘણી; સાથે શિખનારા (શીખો) ની વચમાં, સાઠ ઘણી, ચેલા તથા શીક્ષકની વચમાં, સીતેર ઘણી, જમાઇ તથા સસરાની વચમાં, એંશી ઘણી, બે ભાઇઓની વચમાં, નેવું ઘણી મીત્રાચારી હોય છે. આપ અને હીકરાની વચમાં સો ઘણી મિત્રાચારી હોય છે. બે દેશોની વચમાં હજાર ઘણી મીત્રાચારી હોય છે. સદગુણી (માણસની) માજદ-યસ્ની હીન સાથની હોસ્તી દશ હજાર ઘણી હોય છે, કારણ કે તે (એટલે માજદયસ્ની હીન) હિમ્મત (તથા) ફતેહુનું (બળ) પોતાની સાથે લાવે છે. (મેહર ચરત ૧૧૬-૧૧૭.)

યજુદ મિથમ, સિપનમ..... હવામરજુદિકેમ.

(ઢાઢાર અહુરમજદ કહે છે કે) અએ સ્પીતમાન! (જરથોસ્ત)! પોતે જાતે માફ કરનાર મહેર યજુદને તું ઇજ. (મેહર ચરત ૬૦ ૧૪૦.)

આઅત્ત્ર અઓત્ત્ર અહુરો મજદાઓ, ધિષ્મ ખરેસ્મ ફસ્તેરેનુ-યાઓ, પદતિષ્ હૂ અધ્વનંમ. જખયમહિ ક્રીનામહિ માંમ યિમ અહુરેમ મજદાંમ; ઉર્વાંમચિત્ જખયેમિ, અવિ ઇમત્ત વરો ઉજદા-તંમ, અવિ આતરેમચ ખરેસ્માચ, અવિ પેરેનાંમ વીજ્જજરયેધંતીમ, અવિ રઓઘન્યાંમ વરંઘલંમ, આજ્ઞધતીમચ ઉર્વરનાંમ.

અએતત્ત તે જસાનિ અવંઘહે અજ્ઞેમ યો અહુરો મજદાઓ, અવિ અવત્ત વરો ઉજદાતંમ, અવિ આતરેમચ ખરેસ્માચ, અવિ પેરેનાંમ વીજ્જજરયેધંતીમ, અવિ રઓઘન્યાંમ વરંઘલંમ, આજ્ઞધતી-મચ ઉર્વરનાંમ, હથ વાત પેરેધાજનો, હથ દામોદશ ઉપમનો, હથ કવએમ ખરેનો, હથ સઓકે મજદદાધતે.

અહુરમજદે કહ્યું કે સૂર્યના માર્ગ તરફ (એટલે દક્ષિણ દીશાએ) (મોહું કરીને) અહુરમજદને અમે યાદ દેયે છીએ, (તથા) અખાણ્યે

છીએ. (કલામ બોલતાં), એક ત્રંત્યાંકિશ અરસમ તારે પાંથરવી. આ તૈયાર કીધેલી ભેટ તરફ, આતશ તથા અરસમ તરફ, પુષ્કળ દુધની (ભેટ) તરફ, રોગન સાથની ભેટ તરફ (તથા) ઝાડોના રસની તરફ (અહુરમજ્દની) હોસ્તીને હું ચાહ કંઈ છું. (એ પ્રમાણે હું બોલેતો) હું અહુરમજ્દ તે તૈયાર કીધેલી ભેટ તરફ, આતશ તથા અરસમ તરફ, પુષ્કળ દુધની (ભેટ) તરફ, રોગન સાથની ભેટ તરફ તથા ઝાડોના રસ તરફ વિજયી પવન સાથે, દામી ઉપમન (નામના ફરેશ્તા) સાથે, કયાંની ખોરેહની સાથે તથા અહુરમજ્દના પેદા કરેલા સચ્ચોક (નામના ફરેશ્તા) સાથે (આવીને), તારી મદદે હું પહોંચીશ. (રસને યશત ૬૦ ૩-૪)

અપાઉનાંમ વંદ્નઉહીશ સુરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે. હુશહુમનો હવરેજનાઓ, દરેઘએમ્મયો હુઅંધએમ્મયો ઉપ-પિતેએ વહિશ્તાઓ અનાજરેતાઓ અએમ્મયો નરેખ્યો; વંદ્નઉહીશ યોઇ વો વંદ્નહુહીશ.

અષો (લોકો)નાં ભલાં શૂરાં (તથા દુન્યાની) આબાદી કરનારાં ફરોહરોને અમે માન સાથ ચાહ કર્યે છીએ. (જે ફરોહરો) સારી હોસ્તીને લીધે ભલું કરનારાં (છે); (તથા જેઓ) લાંબા વખતની ચોતાની હોસ્તીને લીધે ભલું કરનારાં (છે); એઓ માણસોથી દુઃખી ન થએલાં (હાય તો) સાથે રહેવાને માટે ઘણાં શ્રેષ્ઠ (છે). તમારાંમાના જેઓ ભલા, (તેમને માટે તેઓ) ભલાં (નીવડે છે.) (ફરવરદીન યશત ૬૦ ૩૦)

ગાંમચ અર્ધમચ ઉર્ધ્વમચ, ઉર્ધ્વખ્યાચ સ્વઓર્ધ્વ ક્ષર્ધમચ, વીરુપચ વૌહ મજ્દદ્યાત અપચિધ્ર.

(વર્ણી) (જે) અશોઇને લીધે, ધર્મના કલામને, દીનના કલામની તાબેદારીને, (ગુશ્તારપ પાઠશાહની) રાજ્યસત્તાને (તથા) અહુરમજ્દની પેદા કીધેલી અશોઇના ખીજની સકળ આશીષોને સઉથી પેહલ્લાં પસંદ કરનારો (તથા) સર્વથી પ્રથમ (તેની ઉપર) પ્રેમ રાખનારો (હતો).

(ક્રવદીન યશત, ૬૦ ૮૮.)

ધ્રુવ અપાંમ મિથ્રો યો વૌઉર-ગઓયઓઇતિશ ક્રધાલ વીરુપાઓ ક્રતેમતાતો દખ્યુનાંમ યઓજ્ઞધન્તીશચ રામયેમ્તિ. ધ્રુવ અપાંમ નપાઓ સૂરો ક્રધાલ વીરુપાઓ ક્રતેમતાતો દખ્યુનાંમ યઓજ્ઞધન્તીશચ ન્યાસામ્તે.

હવેથી અત્રે બહોળાં એતરવાળા મહેર યજ્ઞ (આપણા) દેશોની સઘળી શ્રેષ્ઠતા (અથવા ખુબીઓ)ને વધારશે, તથા બખેડાઓને દુર કરશે. (હવેથી) અત્રે બળવાન નપાત્- (આપણા) દેશોની તમામ શ્રેષ્ઠતાને વધારશે તથા બખેડાઓને દબાવી દેશે.

(ક્રવર્દીન યશત ૬૦ ૯૫.)

યો હીમ સ્તાતાંમ હિતાંમ હુધતીમ, ઉજવજ્ઞ હુય હુનુધવ્યો. ની હીમ દસ્ત મધ્યોધપાધંમ બર્જિ-રાજંમ અક્રકધવધતીમ અપ-ઓનીમ ધાંકેધાંમ ગેઉશ્ય વાસ્ટેહેય, ક્રિધાંમ ગેઉશ્ય વાસ્ટેહેય.

જેણે (એટલે ગુસ્તાસ્પ પાદશાહે) (તે) અચલ, મચલિત પવિત્ર હીનને, જુરા માણસોથી છુટી પાડી અને તેને ઉચ, રાજ કરતી, ચોમેર ફેલાતી, નીતિના ફરમાનવાળી, વચમાં ખીરાજતી (એટલે લોકોની મંડળીમાં માન પામેલી), ગાય ઢોર તથા ઘાસ ચારાને ભરપૂર કરનારી તથા ગાય ઢોર તથા ઘાસ ચારાને પ્યારી થએલી, સુકરર કીધી.

(ક્રવર્દીન યશત ૬૦ ૧૦૦.)

ઉપ-ત્ત-નો ઇધ યાઓ અપઓનાંમ મોષુ ઇસંતુ કવથયો.

અશો (લોકો)નાં જે ફરોહરો (તેઓ) અત્રે (એટલે આ જગતમાં) અમારી ઉપર જરૂર પ્રેમ કરે!

(ક્રવર્દીન યશત ૬૦ ૧૪૫.)

પઓધસ્યાંન્ લકએષે યજ્ઞમધદે, ન્માનનાંમય વીસાંમય જન્તુનાંમય દખ્યુનાંમય ન્માનંદ્રહુનો વીધાનો જન્તુપાનો દધંદ્રહુપાનો અપોઅંદ્રહુનો માંથ્રો-અંદ્રહુનો ઉર્વો-અંદ્રહુનો વીરુપાધશ વંદ્રહુશ વંદ્રહુપાનો.

(આ) ઘરોના, મોહલ્લાઓના, કસબાઓના, દેશોના પોરીઓદ-કેશો, (જેઓ) ઘરને લાયકના, મોહલ્લાને લાયકના, કસબાને લાયકના, દેશને લાયકના, રાસ્તીને લાયકના (અથવા રાસ્તી તરફ મોહબત રાખનારા), માંઘવાણી (એટલે હીનના કલામ) તરફ મોહબત રાખનારા, પોતાનાં રવાનની ઉપર પ્રીત રાખનારા, તથા સર્વ ખુબીને બધી રીતે લાયક ગણાયલા-(એ સહુ લક્ષણોવાળા) પોરીઓદકેશોની અમે માન પૂર્વક ચાહ કર્યે છીએ.

(ક્રવર્દીન યશત ૬૦ ૧૫૧.)

વનન્તાંમ વંદ્રહુન્તાંમ વઓનુષાંમ દએનો-સાચાંમ, ઇધ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમય અહૂમય દએનાંમય બઓધસ્ય ઉર્વાનંમય કવધીમય યજ્ઞમધદે, યોધ અપાધ વઓનરે.

(હીનના નીચમોને) માન આપનારા, હવે પછી માન આપનારા (તથા) જેઓ માન આપી ચુકા તેમના (તેમજ) હીન (ની વિદ્યા) શિખનારા અશો (નરો) તથા અશો (નારીઓ), (એ સઘળાં) જેઓ અષોઘને માટે ફેરોડથી લડ્યાં (તેમના) જાનને, અંતઃકરણને, છુદ્ધીને, રવાનને તથા ફેરોહરને આ જગ્યાએ અમે માન સાથે ચાહ કર્યે છીએ.

(કવર્દાન યશત ક્રં ૧૫૫.)

યજ્ઞઘ અપેમય બધેમય, યજ્ઞઘ આકૃતીમ હાંમ-વર્ધન્તીમય. સુયાંમય કતરેમચિત્.

ફેરોહમંદ મીત્રતા તથા સુખાકારી એ બન્નેને હું વખાણું છું.

(રાંમ યશત ક્રં ૧)

અઓમ જઘંધ્યત્ર અવત્ર આયત્તમ દજ્ઞદિ-મે, વયુર યો ઉપરો-કદરેયો, યત બવાની ક્ય ક્રિય પદ્ધતિ-જન્ત, ન્માને કવોઘશ વીશ્તાસ્પહે.

(ત્યારે) તેની પાસેથી (એટલે વાએ યજ્ઞદથી) માંગ્યું કે, હે! બળ્યા વાએ યજ્ઞહ! આ (નીચે જણાવેલી) મુરહ મને તુ બક્ષ, તે એ કે (હું) કએ ગુશ્તાસ્પનાં ઘરમાં ખ્યારી, પ્રિય થઈ પડેલી (તથા) સત્કાર પામેલી થાવું.

(રાંમ યશત ક્રં ૩૬.)

તરો-ત્મએષો નાંમ અહ્મિ ત્મએષો-તરો નાંમ અહ્મિ; આય-ઓજો નાંમ અહ્મિ, પાયઓજો નાંમ અહ્મિ.

દેષ (અથવા ખરાબી)નો નાશ કરનાર નામવાજો હું છું. 'દેષથી વેગજો' નામવાજો હું છું. જેડી નાખનાર (અથવા મજબુત કરનાર) નામવાજો હું છું. સાથે જેડી નાખનાર (અથવા સાંધનાર) નામવાજો હું છું.

(રાંમ યશત ક્રં ૪૭.)

યાંમ યજ્ઞત્ર જરથુશ્ત્રો, ઉસે-હિશત હય ગાત્વો, ક્રપુસ હય દેમા-નાત્ર, રજિશ્તે ચિસ્તે મજ્ઞદ્ધાતે અપઓનિ, યેજિ અહિ પઉર્વ-નએમાત્ર, આઅત્ર માંમ અવિ અપય.

અથના આકૃત યુયાંન યથના યુયાત હવાયઓનાઓંઘહો.

જેણીને (એટલે હીન યજ્ઞના હમકાર ચિસ્તને) (પેગમખર) જરથોશ્તે આરાધી (અને કહ્યું), હે! અહુરમજ્ઞની પેદા કીધેલી સહથી સત્યવાદી અશો ચિસ્ત! (તારી) જગ્યા ઉપરથી તું ઉઠ તથા (તારાં) સ્થળથી તુ આગળ ચાલ. જે (તુ) (મારી) નજદીક હોય તો, મારી

આગળ તુ થોભ, અને જો (મારી) પછવાડે (હોય તો), મને પકડી
પાડ. તેથી જેમ થવું જોઈએ (તેમ બધું) સલાહ સંપન્ન ભરેણું (તથા)
પુરતાં કૌવતવાણું બની જાય! (દીન ચરત ૬૦ ૨-૩.)

યાંમ યજત આશ્રવ દૂરએ-ક્રકાતો મરેફેમ ઇસેમ્ને દએનામ, અમમ
ઇસેમ્ને તતુયે.

જેણીને (એટલે દીન યજ્ઞના હમકાર ચિસ્તને) દૂર (નાં દેશો)
સુધી પ્રિય થઈ પડેલા ધર્મગુરૂએ (જરથોશ્તી) દીન (ફેલાવા)ને માટે
(જોઈતી) સારી સ્મરણ શક્તિ માંગતાં, (તથા) પોતાનાં બદનને માટે
હિમ્મત માંગતાં, આરાધી. (દીન ચરત ૬૦ ૧૭.)

હુબઝાઘિશ બઝાઘતે ન્માનમ, યેંઘરે ન્માને અપિશ વંઘઉહિ
સૂર પાંધ નિદથઘતે આઝમઘતિય દરેઘાઘ હબેઘાઘ.

જે (નર) નાં ઘરમાં સલાહ સંપન્ન ભરેલા વિચાર રાખનાર
અશીશવંધ હાંખી મીત્રાચારીને માટે (પોતાના) જોરાવર પગ ભુકે છે,
તે ઘરને સુગંધીથી પમરાટ ભર્યું કરે છે. (અશીશવંધ ચરત, ૬૦ ૬.)

અએપાંમ વન્તાઝાઘહેા બાલ મઠન્યાઝાઘહેા ગાતુશ પઘતિ
આઝાઘહુન્તિ, યોઘ સ્તીર બરેજિશ હવન્તો મરેજયુઝાઝા અંકુ-પએ-
સેઝાઝા ક્રા-ગઝાપાવર સિરિપઝ, ચથુ-કરન મિતુચ જરન્યા-પએસ,
કધ નો અવિ આજસાલ ન્માનો-પઘતિશ, કધ પાઘતિ પઘતિ-ચામ ક્રયા
પઘતિ તન્યિ, યોઘ હચહિ અપિશ વંઘઉહિ. ઉશત બા યિમ હચહિ,
ઉત માંમ ઉપંઘહચહિ, વોઉર-સરેધ અમવઘતિ.

જેમની સાથે, હે! અશીશવંધ! તું ચાલે છે, તેમની પ્યારી બાઇ-
ડીઓ સુંદર (તથા) તકીઆ સાથના ખીછાના ઉપર (પોતાના ધણી-
ઓની) રાહ જોતી બેશે છે-નાહી ઘોઘને સુશોભીત થયેલી, હાથની
પહોંચીથી શૃણુગારેલી, ચાર ખુણાવાળી, ઝુળતી કાનની બાલી સાથની,
સોનેરી બનાવટની કંઠમાળા પહેરેલી.

ક્યારે અમારો વર આવશે! ક્યારે (અમારા) પ્યારા માણનાથ
પોતાની ખુશાલી મુજબ (એટલે ઇચ્છા પ્રમાણે) શરીરમાં સુખ ભોગ-
વશે (એટલે અમારી સાથે સંબંધ કરશે.) (અશીશવંધ ચરત, ૬૦ ૧૦.)

અપ માંમ અપ-દધ્ય, ક્રા-માંમ અઘવિ ઉવએસયંઘઉહ
મરેફેકેમ, અપિશ બરેજઘતિ.

મારેથી તારી નજર ફેરવીશ મા. હે! ખુલ્લું દરજ્જાની અશીશ-
વંધ! મારી તરફ દયા ખતાવજે. (અશીશવંધ યશત, ક્રં ૧૫.)

યત્ ઉપદ્વલ્યત્ સચ્ચાષ્યન્તાંમ વૅરેદ્રાજનંમ, ઉત અન્યાચ્ચાસચિત્
હુખયો.

જે (ધશ્વરી ખોરેહ) ફત્તેહમંદ સોશ્યોસ (નામના હુવે પછી પેદા
થનાર પેગમ્બર) તથા ખીજા મીત્રો સાથે જોડાશે.

(જમ્યાદ યશત, ક્રં ૮૯)

યત્ અસ્તવત્-અર્રેતો ક્રક્ષતાધતે હુચ અપત્ કાંસચ્ચાયાત્, અસ્તો
મજ્જદાચ્ચા અહુરહે, વીરપ-તઉર્વયાચ્ચા પુદ્રો, વચ્ચેમ વચ્ચે ચિમ
વારેદ્રાજનંમ.

જે (ધશ્વરી ખોરેહની મદદ) થી અસ્તવત્-અર્રેત (અર્થાત સોશ્યોસ).
(જે) અહુરમજ્દનો દોસ્ત, વીરપ-તઉર્વોનો દીકરો, (તથા) ફત્તેહમંદ
ખીજનું ફળ, (તે) કાંસવ (નામની) નદીમાંથી નીકળશે.

(જમ્યાદ યશત, ક્રં ૯૨.)

અંધહે હુખ્યો ક્રાયેન્તે અસ્તવત્-અર્રેતહે વૅરેદ્રાજો, હુમનંધહે
હુવચંધહે હુબ્યંથનાચ્ચાધહે હુદએન. નચ્ચેચિત્ મિથો-અચ્ચાજાચ્ચા
ધહે. અચ્ચેષાંમ અચ્ચેપધ્ય હિજ્જવો. અચ્ચેષુ પરો ક્રાનામાંતે અચ્ચેમે
પ્રવી-દુક્ષ દુશઅરનાચ્ચા. વનાત્ અપ અકાંમ દુજિમ, યાંમ દુશચિ
દ્રમ તંમંધહેએનીમ.

તેના (એટલે) વિજયી સોશ્યોસના દોસ્તો (રસ્તાખેજના વખ
તમાં તે મહાભારત કામમાં તેને જોઈતી મદદ કરવા સારું) બહા
આવશે.

તે મીત્રો નેક વિચાર રાખનારા, નેક વાણી બોલનારા, નેક ક્રમ
કરનારા (તથા) ભલી હીનવાળા (છે). તેઓમાંના કોઈની પણ જ્યાં
કહીપણ જુદો શબ્દ ઉચ્ચાર્યો નથી. તેમની આગળ (એટલે સોશ્યોસના
તે દોસ્તોની સમક્ષ) ભયંકર હુથિયારવાળો તથા ખરાબ ખોરેહવાળો
એશમ (દૈત્ય) નમન કરે છે. (વળી) (રસ્તાખેજને વખતે
ખરાબ ખીજના (તથા) અંધારાને લગતા (એટલે દોજખમાં રહેનારા
ખુરા દરૂજને) અષોષ મારશે.

(જમ્યાદ યશત, ક્રં ૯૫)

આચલ હે પદ્ધતિ-અચ્છાન્ત યા હવ દઝેન; અજ્ઞેમ યા તે અહિ યુમ હુમનો હવચો હુષ્યચ્છાન્ત હુદઝેન, યા હવ દઝેન અજ્ઞે-પદ્ધતે તન્વે; ચિશચ ધ્વાંમ ચકન અવ મસનચ વંદ્વહનચ સ્તયનચ. હુમચ્છાધિતચ વેરંદ્વજ્ઞંસ્તચ પદ્ધતિ દ્વઝેપયન્તચ, યથ યત્ત મે સંવચેહિ.

ત્યારે (તે રાસ્ત માણસની) પોતાની કેરદારે (તે સ્વાનને) જવાળ આપ્યો કે, હે! નેક મનશનીવાળા, નેક ગવશનીવાળા, નેક કુનશની-વાળા (તથા) નેક નૈયતવાળા જવાન! હું ખરેખર તારી પોતાની કેરદાર છું. જેમ (તું) મને દેખાય છે (તેમ), (તારી) તે મ્હોટાઈને લીધે, શોભા (એટલે ખુબીવંતા ગુણો) ને લીધે (નેક કાર્યોનાં) પમ-રાટને લીધે, (બહી ઉપર મેળવેલી) કૃત્તેહને લીધે તથા દેવથી વેગળા-પણાને લીધે મત્યેક જને તને પ્યારો ગણ્યો. (હાદોખત નુશ્ક પર. ૨, ૬૦ ૧૧.)

યથા ત્વ ઇ અહુર મજ્ઞદા મેંદ્વહાચા વચ્ચાચરચા દાચ્છાચરચા વરેશચા યા વૉહુ અથા તોમ્ દદ્દમહી, અથા ચીપમહી અથા ધ્વા આમ્શ્ચ યજ્ઞમધદ. અથા નંમખ્યામહી અથા ઇષ્મદયામહી ધ્વા મજ્ઞદા અહુરા.

વંદ્વહેઉશ્ચ અચ્છેતેઉશ્ચ અચ્છેતાતા વંદ્વહેઉશ્ચ અપહ્યા ધ્વા પધરિ-જસામધદ. વંદ્વહુયાચ્છા ક્સેસ્ત્વે વંદ્વહુયાચ્છા આર્મતોમ્શ્ચ.

હે! અહુરમજ્ઞદ! જે કાંઈ સાઈ (છે), તેને જે પ્રમાણે તેં વિચાર્યું, તું બોલ્યો, તેં પેઢા કર્યું તથા તેં કર્મ કીધું, તેજ પ્રમાણે (અમે) તને ગણીએ છીએ, તેમજ તારી ખુબી પીછાણ્યે છીએ, તેમજ તને ચાહ કરીએ છીએ. હે અહુરમજ્ઞદ! એ પ્રમાણે (અમે) (તને) નમીયે છીએ, એ પ્રમાણે (અમે) (તારા) દેવાદાર છીએ.

અહો હોરમજ્ઞદ! ભલી ખેશી, ભલી અશોધ, ભલી ક્સેસ્-તુથી (તથા) ભલી સપંદારમદના સંખંધીપણાથી તારી આસપાસ અમે પહોંચ્યે!

(યજ્ઞ, હા. ૧૩, ૬૦ ૫, ૬.)

વીસાધ વે અમેષા સ્પેન્તા સ્તચ્છાતા જચ્છાતા જખાતા યશ્તા ક્ષમરેતા અમ્મિજરેતા યૂમાર્કમ યસ્નાધચ વહમાધચ યત્ત અમંષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. અહુમાર્કમ હવંદ્વહાધચ અપવસ્તાધચ યત્ત સચ્ચાચન્તાંમ અપચ્છાનાંમ.

પધરિ-વે અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઝ્ઞાઘ્રહો દધાંમિ તનવસ્વીત્
ખ્રજ્યાઝ્ઞો ઉશતનૅમ્. પધરિ વીસ્પાઝ્ઞો હુશ્તતયો.

અએ અમશાસ્પંદો! તમારી સ્તુતિ કરનાર, (તમારી) ક્રિયા કર-
નાર, (તમારી) મહદ્ ભાંગનાર, (તમારી) ઇજશને કરનાર, (તમારા)
(નામનું) સ્મરણ કરનાર (તથા) (તમારી) કીર્તિ ગાનાર (થવાને) હું
કણલ થાવું છું. અમે (દુનિયાનું) કલ્યાણ કરનારા, અશો (લોકો) ના
કુટુંબની આખાહી (અથવા સુખ) તથા પવિત્રાઈને માટે તમ અમેશા-
સ્પંદોની ઇજશને તથા આરાધના (કરવા) ને માટે (રાજી છીએ.)

અએ સારી પાદશાહીવાળા (તથા) સારાં ડહાપણવાળા અમેશા-
સ્પંદો! (હું) તમને મારા પોતાના તનનો જ્ઞાન (તથા) (મારું) તમામ
સુખ અર્પણ કરું છું. (યજ. હા. ૧૪, ૬૦ ૧, ૨.)

ચેંદ્રઃ મે અષાત્ હવ્યા વહિશ્તૅમ ચેસ્ને પધતી. વએદા મજ્ઞદાઝ્ઞો
અહુરો દાધ આઝ્ઞાઘ્રહરેયા હૃન્તિયા તાં યજ્ઞધ આધશ નામૅનીશ્
પધરિયા જસાધ વ-તા. વૉહ્ ક્ષર્થમ વધરીમ આઝૅમ અધળી-અધારશ્તૅમ.

સઝ્ઞાષો ઇધા અસ્ત્ર અહુરહે મજ્ઞદાઝ્ઞો યસ્નાધ સૅવિશતહે
અષઝ્ઞાનો યે નાઝ્ઞો ઇશ્તો હ્યલ્ પઝ્ઞાઉરવીમ્ તલ ઉશ્તેમૅમવીત્.
અંવથાત્ ઇધા સઝ્ઞાષો અસ્ત્ર અહુરહે મજ્ઞદાઝ્ઞો યસ્નાધ સૅવિશતહે
અષઝ્ઞાનો યે નાઝ્ઞો ઇશ્તો.

જેઓ થઈ ગયા તથા હયાત છે, તેમનામાંના જેઓ અશોધથી
ઇજશ્તે કરવામાં સર્વથી સરસ (છે), (તથા જેમને) અહુરમજ્ઞ જાણે
છે, તેવા (મનુષ્યો) ને તેઓના પોતાના નામથી હું ઇજ્ઞું તથા મીત્રા-
ચારીથી તેમને હું પહોંચું. સારી સ્વતંત્ર પાદશાહી ધણીજ મહદ્
આપનારી દેહલત (છે). આ જગાએ સરોશ (યજ્ઞ) ઘણોજ કલ્યાણકર
(તથા) અશો, અહુરમજ્ઞની ઇજશ્નેને માટે હાજર થાએ! જે
અમને પ્રથમથી તે છેક છેડે સુધી પ્રિય થાય! એ પ્રમાણે આ જગાએ
સરોશ (યજ્ઞ) ઘણોજ ફાએદો કરનાર તથા અશો, અહુરમજ્ઞની
ઇજશ્નેને માટે હાજર થાય! જે અમને પ્રિય (છે.)

(યજ. હા. ૧૫, ૬૦ ૨, ૩.)

ક્રાઝ્ઞાઝ્ઞાત્ અહુરો મજ્ઞદાઝ્ઞો અષૅમ વૉહ્ વહિશ્તૅમ અસ્તી. પર
અહ્માધ વૉહ્ વહિશ્તૅમ ચિનસ્તિ યથ ખ્રએતવે ખ્રએતાતૅમ.

(દાહાર) અહુરમજ્ઞે (અષૅમ વૉહ્નો કલામ) જાહેર કીધો.

અર્થે વૉહુ વહિશતેમ અસ્તી-(એ કલામ ભણતાં) (ભણનાર) જેમ પોતાના સગાંને માટે સગાઇ કબુલ રાખે છે તેમ, તે (અહુરમજ્દ) ને માટે સર્વથી શ્રેષ્ઠ ખુબી કબુલ રાખે છે. (યજ્ઞ હા. ૨૦, ૬૦ ૧.)

ખુબ અહુરહે મજ્દાઓ ક્રય વાજિશત અસ્તયો યોમ નરે અપ-વનો હુમતામશ મધનિમ્ન હુખ્તામશ અવતો હવરશતામશ વેરેજ્યન્તો.

જેઓ નેક વિચારના, નેક વાણી બોલનારા (તથા) નેક કર્મ કરનારા અષો માણસો (છે), (તેમ)ની માફક અહુરમજ્દના પ્યારા તથા સઉથી ચાલાક કાસદો (હૂતો) અમે થઇયે. (યજ્ઞને હા. ૭૦ ૬૦ ૪).

હવે અપવ જરથુશ્ત્રે ઉર્વથેમ ધ્રાતારેમ ઇસોમલ. અપવર્નમ તે અપઓનલ આક્રયેઇદયાઇ અઓમિ ઉર્વથેમ ઉર્વથાલ તલ છ વંઘહે હવે છ દ્રેગવાઓ યે દ્રેગવાઇતે વહિશતો. હવે અપવા યહમાઇ અપવા ક્ર્યો.

અશો જરથુશ્ત્રે પોતે એક રક્ષણ કરનાર દોસ્ત ઇચ્છવો જોઇએ. અશો દોસ્તના કરતાં અશો દોસ્ત જે ખરેખર વધારે બલો, (તેની ઉપર) પ્યાર કરવાને તને હું બલામણુ કહું છું. જે (નર) દુષ્ટ (અથવા પાપી)ને માટે શ્રેષ્ઠ (હોય) (તે) પોતે જરૂર દુષ્ટ (અથવા પાપી) (હોવો જોઇએ.) (તે માણસ) પોતે રાસ્ત (છે) જેને (કોઇ ખીજે) રાસ્ત (શખ્સ) પ્રિય (હોય). (યજ્ઞને હા. ૭૧. ૬૦ ૧૩.)

પધરિ વે અર્મષા સ્પેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓઘહે દધાંમિ તન્વસચિલ ખખ્યાઓ ઉશતર્નમ પધરિ વીસ્પાઓ હુછતયો.

હે સારી પાઠશાહીવાળા (તથા) સારાં રૂહાપણુવાળા અમેશાસ્પંદો! હું તમને મારા પોતાના તનનો જાન (તથા) (માફ) તમામ સુખ અર્પણુ કહું છું! (વીસ્પરદ ૬૦ ૫, ૬૦ ૨.)

સસતિય વન્તાય રક્નંઘ્રહાય વીથુષએઇખ્યસચ જઓઘાખ્યો અર્ધુખએઇખ્યસચ વાઘજિખ્યો અર્મષે સ્પેન્તે વંઘહ્રશ સ્ત્રીરામશ નામાંન આજખ્ય.

(ધર્મની) શીખામણુ પ્રમાણે, પ્યાર તથા ખુશાલી આપે, સંતોષ પ્રમાટે એવી જોરથી તથા સત્ય ઉચ્ચેલા શખ્દોથી, બલા (તથા) કીર્તિવાળા અમશાસ્પંદોને હું ચાહ કહું છું! (વીસ્પરદ ૬૦ ૬, ૬૦ ૧.)

આઅત્ દીશ્ આવએધયમહિ.....આક્ષતિખ્યસ્ય હાંમ-વધન્તિ-
ખ્યો.....યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનચ્ચોદ્રાધ્ય ક્સસતયએચ.

આક્ષિત હાંમ-વધન્તીની (એટલે કે ફેતેહમંદ હોસ્તીની અથવા ફેતેહમંદ હોસ્તી ઉપર અધિષ્ઠાતા ફરેશ્તાની) આરાધના કરવાને, ખુખીઓ ગાવાને, ખુશનુહ કરવાને તથા વખાણ કરવાને માટે આ (સર્વ લેટો) અમે અર્પણ કર્યે છીએ. (વીસ્પરદ કં ૧૧, કં ૧૬.)

યુમાકેમ્ યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનચ્ચોદ્રાધ્ય ક્સસતયએચ યત્ અર્ધેપનાંમ્ સ્પેન્તાનાંમ્ અહ્માકેમ્ હુવંદ્રહાધ્ય રતુક્ષિતયએચ અષવ-
સ્તાધ્ય વૈરેશ્વયાધ્ય હુરુન્યાધ્ય યત્ સચ્ચોખ્યન્તાંમ્ અષચ્ચોનાંમ્.

અમે (જગતનું) કલ્યાણ કરનારા, પવીત્ર (લોકો)નાં કુટુંબની આખાહી (અથવા સુખ)ને માટે, સરહારની પ્રીતને માટે, પવિત્રાધને માટે, જયને માટે તથા જીવની શાન્તિને માટે, તમે અમેશાસ્પંદોની સ્તૂતી કરવાને, (તમારી) ખુખીઓ ગાવાને, (તમને) સંતોષવાને તથા (તમારી) વખાણ કરવાને (રાજી છીએ.) (વીસ્પરદ કં ૧૧, કં ૨૦.)

સચ્ચોત્તમ્ય મર્જદિકેમ્ય યજમધદે.....મર્જદિકેમ્ વહ્મનંમ યજમધદે.

તાએહારીને તથા હયાને અમે વખાણ્યે છીએ. ખરી હયાને અમે વખાણીએ છીએ. (વીસ્પરદ કં ૨૧, કં ૩.)

યાસા વાઉનુશ નરેમ્ ફ્રૅષચ્ચોશ્ત્રાધ મધંખ્યાયા.

ફરેશોસ્તર નરને માટે તથા મારે માટે ખ્યારથી હું માંગણી કરું છું.

(હા. ૨૮. કં ૮.)

અહ્માધ અષા નોધત્ સરેજ અદ્વએષો ગવોધ પધતી-અવત્.

તેને (એટલે અહુરમજદને) (અપએ) પવિત્રાધ (એટલે શુદ્ધ અતઃકરણ)થી જવાબ આપ્યો કે, હુન્યાંને માટે (તે સરહાર) ઘાતકી નથી, પણ દેવ રહિત છે. (હા. ૨૯. કં ૩.)

વીસ્પાચ્ચો-સ્તોમ્ હુજિતયો...થ્વહી હીશ્ જચ્ચોષે આખક્ષોહવા.

(અએ અહુરમજદ!) તારી પ્રીતથી જરૂર જીવંતીની તમામ સુખી હાલતો હું (મને) દે.

(હા. ૩૩. કં ૧૦.)

ગએથાચ્ચો વીસ્પાચ્ચો આ-ક્ષયોધ યાચ્ચો વૉહુ ધચ્ચોશ્તા વીસ્પાધશ્.

(તારાં) રાજ્યમાં (હે અહુરમઝદ !) સર્વ જીવજંતુઓ (માણીઓ) અહમનને લીધે રક્ષણ પામેલાં છે.) (હા. ૩૪. ૬૦ ૩.)

અલ મજદા દમ્બિખ્યન્તે જસ્તા-ધશ્તાધશ દૈરૈશ્તા અએનંદ્રહૈમ.

હે અહુરમઝદ ! (આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં અળથી (તેની તરફ) દ્વેષ રાખનાર તથા કીનો રાખનાર શબ્દને મજબુતીથી પકડનારો (એટલે શિક્ષા કરનાર) છે.) (હા. ૩૪. ૬૦ ૪.)

કલ વે ક્ષધૈમ, કા ધશતિશ, બ્યઅથનાધશ મજદા યથા વાઅો હુખ્મી

અપા વોહ મનંદ્રહા ધાયોધવાધ દ્રિગ્મ વૂખ્માકૈમ.

હે અહુરમઝદ ! તારું રાજ્ય શા ઉપર રચાયું છે, તથા તારી ધરદા શું છે (તે જણાવ), કે તે (જાણવા)થી (મારાં નેક) કર્મોથી તારી દોસ્તીમાં (રહીને), અપોધથી તથા પવીત્ર નૈયતથી તારા ગરીબોને હું આશ્રો આપું. (યજ્જને હા. ૩૪, ૬૦ ૫.)

અહા ફૈરસૈમ કહ્માધ વીવીદુયે વધી.

તેણે મને પુછ્યું, કંઈ (વસ્તુ) ને પ્રેમ તથા સત્કારથી જીવાને તુ ધરછે છે. (યજ્જને હા. ૪૩, ૬૦ ૬.)

કે ઉજ્જૈમ ચોરૈવ વ્યાનયા પુધૈમ પિથે.

કોણે (પોતાની) દુરઅંદેશી (અથવા ડહાપણ) થી આપને હીકરો વહાલો બનાવ્યો! (યજ્જને હા. ૪૪, ૬૦ ૭.)

કથા મજદા જરૈમ ચરાની હુચા દમલ.

તારી (તરફ) થી પ્રેમ (મારી તરફ) કેવી રીતે હું આકર્ષું ? (યજ્જને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૭.)

કથા અપા તલ મીજ્જૈમ હુનાની,

દસા અરપાઅો અર્ષનવધતીશ ઉશ્રૈમચા

હલ મોધ મજદા અપિવધતી હુર્વાતા

અમૈરતાતા, યથા હી તએધખ્યો દાઆંદ્રહા.

અપોધની મારફતે તે ઇનામ-દશ હુમેલદાર ઘોડી અને એક ઉંટને કેવી રીતે હું લાયક થઈશ, જેને માટે હે અહુરમઝદ ! હુર્વતાત

૧. જગતમાં આદર પાપની શીક્ષા કરે છે એ અત્રે જણાવ્યું છે.

(ખોરઠાહ) અને અમેરેતાત્ (અમરઠાહ) ની મારફતે મને જણાયલું છે; જેથી (એટલે તે ઇનામ^૧ મને મળે તો) એ બન્ને તને હું અર્પણ કરું
(યજ્ઞને હા. ૪૪, ૬૦ ૧૮)

વીચિનઓત્ દાર્થમયા અદાર્થમયા, દંત્રા મન્ત્ર અપા મજ્જદાઓ અહુરે.

જે કાંઈ યોગ્ય તથા જે કાંઈ અયોગ્ય પિછાણી શકે છે, (ને વીવેકી ધણી ઉપર) અહુરમજ્દ પોતાની સર્વજ્ઞ અશોધથી પ્રીત રાખે.
(યજ્ઞને હા. ૪૬, ૬૦ ૧૭)

હુનરે ધ્વક્ષાત્ જગ્યાપાત્ દ્રેગ્વાઓ બક્ષધતી,
અહ્યા બ્યઓથનાધશ.

પાપો (મનુષ્ય) તેનાં (કુટ) કર્મોને લીધે, તારા પ્યારથી હું (રહીને), (પોતાનો) હિસ્સો (એટલે પોતાની કરણીનું ફળ) પામે છે.
(યજ્ઞને હા. ૪૭, ૬૦ ૫)

હુયાઓન્તે.. અપા ધ્વહ્યા મજ્જદા સંગ્રહહ્યા, તોઈ-જી દાતા હુર એસ્તારે અએષમ મહ્યા.

હું અહુરમજ્દ! તારી આજ્ઞા (પ્રમાણ)નાં કર્મોથી, ધર્મની વિદ્યા પ્રચીત વળગી રહેશે; કારણકે તેઓ (એટલે સઓશ્યન્તો) દેવ ભાવન સંજિતથી વિરોધી (તરીકે) નિર્માણ થયેલા (છે). (યજ્ઞને હા. ૪૮, ૬૦ ૧૨)

યાંમ વંદ્રહાઉ ધ્વહ્મી આ-ક્ષત્રોધ, યવોધ વીસ્પાધ દ્રુએશ્તાઓઘ્રહ આઓઘ્રહામા.

જેથી સદાકાળ તારી સત્ય પાઠશાહીમાં સર્વને પ્રિય અમે થઈએ
(યજ્ઞને હા. ૪૯, ૬૦ ૮)

હવો તલ ના મંદુયો-માઓઘ્રહા સિપતમા અહ્યાધ દજ્જદે, દએ તયા વએદેઘ્રો, યે અહમ ઇષસાંસ્ અધળી, મજ્જદાઓ દાતા ઓઓત ગયેહ્યા બ્યઓથનાધશ વહો.

(પેગમખર જરથોસ્ત કહે છે) અએ ! સ્પીતમાન કુળના મેદ્યે માહ ! જે કોઈ હીનની મારફતે ભણેલો થઈને (એટલે હીનની વિદ્યા વિદ્યાન થઈને), તથા દુન્યાનાં લોકો ઉપર પોતાની પ્રીત કરીને, ત પોતાના જીવનના કર્મોથી વધુ નેકીવાળો, (થઈને), અહુરમજ્દના ની

૧. માનોઈ શક્તિઓ સંબંધી અત્રે પ્રશારો જણાય છે.

મોને પ્રગટ કરે છે, તે મનુષ્ય પોતે અમને અર્પણ થયેલો ગણાય છે,
(એટલે અમારી પંકિતનો તથા અમારાં કાર્યને મદદ કરનારો ગણાય છે.)

(યજ્ઞને હા. ૫૧. ૬૦ ૧૬.)

યેહ્યા મોઘ અપાત્ત હયા
વહીશતેમ યેરને પધતી,
વએદા મજ્જદાઓ અહુરે,
યોઘ આઓઘહુરેયા હૈન્તિયા,
તાં યજ્ઞમ ખાધશ નામેનીશ,
પધરિયા જસાધ વન્તા.

જેઓ આગળ થઈ ગયા તથા હાલમાં છે, (તેમનામાં જેઓ)
અશોધથી યજ્ઞને (યજ્ઞ) કરવામાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ (છે), (તથા જેમને)
અહુરમજ્દ જાણે છે, તેવા (ભકતો) ને તેમનાં પોતાનાં નામથી હું
આદ કહું, તથા સત્ય પ્યારથી તેમની નજદીક હું પહોંચું.

(યજ્ઞને હા. ૫૧, ૬૦ ૨૨.)

તેમ જી વી સ્પેરેદાની વરાની.

(પોઉરૂ-ચિસ્ત હંમેશ જવાબ આપે છે):-જરૂર તેને (એટલે
મારા નીર્માણ થયેલા વરને) હું ચાહીશ (તથા) તેની સાથની મારી
પ્રીતમાં હરીફાઈ કરીશ.

(યજ્ઞને હા. ૫૩, ૬૦ ૪.)

સઓતા-મોઘ મેરજ્જદાતા-મોઘ આદાધ કહ્યાધચીત્ત પધતી.

(તમો સર્વે) મારી (ભક્તિ અને સ્તૂતી) સાંભળો તથા (મારાં)
ઠરેક કાર્યને માટે (ઠરેક કાર્યમાં) મારી ઉપર દયા કરો!

(યજ્ઞને હા. ૩૩, ૬૦ ૧૧.)

રફ્રાધ વોઉરૂચપાને દાધપી-મોઘ યા-વે અખિફ્રા
તા ક્ષત્રહ્યા અહુરા યા વંદહેઉશ અપિશ મનંદ્રહો
ક્રો સ્પેન્તા આર્મધતે અપા દએનાઓ ક્રદક્ષયા;

હે અહુરમજ્દ! (મારા) આનંદને સાડું (તથા) પુરતી રીતે ધર્મની
વિદ્યા પ્રાપ્ત કરવાને માટે, શેહરેવરની તથા અહુમનની જે આશીર્વાદ
પામેલી બહેશો, તે અસુક રીતે (તું) મને આપે છે. હે સ્પેન્ત આર્મ-
ધતિ! અષોધની મારફતે (તું) મને) ધર્મનાં નીચમો રીખાડે છે.

(યજ્ઞને હા. ૩૩, ૬૦ ૧૩.)

વાઓ હુખમી અપા વોહુ મનંદ્રહા ધાયોધધાધ દિગૂમ યૂખાકેમ.

તારી મીત્રાચારીમાં (રહીને) અષોઘથી તથા નેક નૈયતથી તારા
ગરીબોને હું આશ્રો આપું. (યજ્ઞશ્લોકે હા. ૩૪, ૬૦ ૫.)

કુશ્મા મરેજ્જદિકા અક્ષત્ત્વ.

માપી કંઈ તરફ હોએ ? (એટલે કયાં કર્મો કર્યાથી પાપોની
માપી મળે ?)

(જવાબ-પરદુઃખભંજન તથા પરોપકારી કાર્યો કર્યાથી.)

(યજ્ઞશ્લોકે હા. ૫૧, ૬૦ ૪.)

ગંધોઘ આરોઘશ્ચ આસેન્દા ખાઘશ્ચ

બ્યઝ્ઞોથનાઘશ્ચા સંગહાઘશ્ચા;

યે-ઘશ્ચ સંગહો અપેમેમ દૂજ્ઞે દેમાને આદાત્.

તેઓ પોતાનાં કાર્યમાં અથવા શિષ્યામણુમાં ગાય દોરની સંભાળ
રાખવાને શિષ્યાડતા નથી. તેમની તેવી (દુષ્ટ) રીતોને લીધે, છેવટે
તેઓ દુજ્ઞનાં સુકામમાં જશે. (યજ્ઞશ્લોકે હા. ૫૧, ૬૦ ૧૪.)

યથ અઞ્ચેતહમિ અંધહૃવો યત્ત્વ અસ્તવધીન્તે કૃતેમો ન્માનહે
ન્માનો-પદ્ધતિમ તરો-પિથ્વેમ દદ્યથાત્ અથ આસ્ત્રયેધતિ.

આ જડ દુન્યામાં સઉથી સરસ ધરના ધરધણીને ખરાબ
ખોરાક (કોઈ શખ્સ) આપે, તેથી જેટલો (તે માનવી) પાપી થાએ
છે તેટલો (તે પશુનું) રક્ષણ કરનારા કુતરાને ખરાબ ખોરાક
આપનાર) (પાપી થાએ છે.) (વંદીદાદ પરગરદ ૧૩. ૬૦ ૨૦.)

દાતરં. યો સ્પાન્મ તરો-પિથ્વેમ દસતિ યિમ વિશહુડેમ્ અત્ત્વ
અઞ્ચેતઞ્ચેપાંમ પયોથનનાંમ અસ્તારયેધતિ. આઅત્ત્વ અઞ્ચોત્ત્વ અહુરે
મજ્જદાઞ્ચો યથ અઞ્ચેતહમિ અંધહૃવો યત્ત્વ અસ્તવધીન્તિ મધેમો-ન્માનહે
ન્માનો-પદ્ધતિમ પદ્ધતિ તરો-પિથ્વેમ દદ્યથાત્ અથ અસ્તારયેધતે.

અએ દાદાર ! (જે) કોઈ શખ્સ મોહોલ્લાની પાસખાની કરનાર
કુતરાને ખરાબ ખોરાક આપે તો તે કામથી (તે) કેટલો પાપી
થાએ છે ? ત્યારે અહુરમજ્દે કહ્યું કે આ હાડમંદ દુન્યામાં વચલે વાંધેના
ધરના ધરધણીને ખરાબ ખોરાક (કોઈ મનુષ્ય) આપે, તેથી જેટલો (તે)
પાપી થાએ છે, તેટલો (તે મોહોલ્લાની જતન કરનારા કુતરાને
ખરાબ ખોરાક આપનાર) (પાપી થાએ છે.) (પરગરદ ૧૩. ૬૦ ૨૧.)

અન્ય ધર્મોની સરખામણીઓ.

કૃપયા પસ્યાવિષ્ટો વિષીદન્નિદમબ્રવીત્ ।
દૃષ્ટ્રેમં સ્વજનં કૃષ્ણ યુયુત્સું સમુષસ્થિતમ્ ॥
સીદંતિ મમ ગાત્રાણિ મુલ્લં ચ પરિગુપ્યતિ ।
વેપથુશ્ચ શરીરે મે રોમહર્ષશ્ચ જાયતં ॥

(ગીતા ૧-૨૮-૨૯)

પોતાના સ્વજનો અને કુટુંબીઓને લઢાઇને માટે તત્પર ઉભા રહેલા જોઇને, હયાથી તેમને નિરખીને, ખેદ પામીને અભુન વહે છે કે હે! કૃષ્ણ! ‘થાય અંગો ઢીલાં મારાં, સુકાઇ મુખ જાય છે, કંપારી શરીર છુટે, ઉભાં રૂવાં યે થાય છે.’

एतान्न हंतुमिच्छामि घ्नतांऽपि मधुसूदन ।
अपि त्रैलोक्यराज्यस्य हेतोः किं नु महीकृते ॥

(ગીતા ૧-૩૫)

હું મરી જઇશ તોએ અને એ (મારા સ્વજનો) ને મારી નાખીને ભલે મને ત્રીલોકનું રાજ્ય મળે, છતાં હું એમને મારવા ઇચ્છતો નથી; તો માત્ર પૃથ્વીના રાજ્ય માટે (એમને) કેમ મારીશ?

कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः पृच्छामि त्वां धर्मसंमूढचेताः ।

यच्छेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम्

(ગીતા ૨-૭)

હયાના દોષથી મારો સ્વભાવ ખગડેલો હોવે મારું ચિત્ત ધર્મ વીધે મૂઢ ખની ગયેલું છે, માટે પ્રશ્ન કરું છું. જે પણ શ્રેયસ્કર હોય તે મને શીખાડો. કારણ કે હું આપનો શીષ્ય આપને શરણે આવ્યો છું.

लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणमृषयः क्षीणकल्मषाः ।

छिन्नद्वैधा यतात्मानः सर्वभूतहिते रताः ॥

(ગીતા ૫-૨૫)

પાપ રહિત; દેવભાવ નષ્ટ કરેલા, પ્રયત્ન કરનારા, સર્વ પ્રાણીઓના હિતમાં આનંદ કરનારા, રીધીઓને પ્રહ્મનિર્વાણ (સાયુજ્ય મોક્ષ) પ્રાપ્ત થાય છે.

નરસ્યાભરણં રૂપં રૂપસ્યાભરણં ગુણઃ ।

ગુણસ્યાભરણં જ્ઞાનં જ્ઞાનસ્યાભરણં ક્ષમા ॥

નર રૂપથી શોભે છે, રૂપ ગુણથી, ગુણ જ્ઞાનથી અને જ્ઞાન ક્ષમાથી.

દયા, ગરીબી, બંદગી, સમતા, શીલ સ્વભાવ,
એતે લક્ષણ સાધુકે, કહે કવીર સદભાવ.

દયા, નમ્રતા, લક્ષિત (પ્રેમ), મનનું સુખ દુઃખમાં સમતો-
લપણું, અને સર્વે સાથે સંપ, એ લક્ષણો સાધુ જનના છે, એમ સત્ય
કથન કરનાર કબીરજી જણાવે છે.

ચાર ચેન હરિ ભગતકે, પ્રગટ દિશ્વાઈ દેત,
દયા, ધર્મ, અધિનતા, પર દુઃખકો હર લેત.

લક્ષ્મીના ચાર ચિન્હ પ્રગટે છે, દયા, ધર્મ લગવદ શરણુ
અને પરદુઃખલંબન.

સ્વાર્થકા સવ કોઈ સગા, જુગ સારાહિ જાન,
બીન સ્વાર્થ સગપન કરે, સો હરી પ્રીત પીછાન.

દુન્યામાં આ જુગમાં સર્વે સગાઈ સ્વાર્થને ખાતર સ્વિકારે છે.
સ્વાર્થ રહિત જે સગપણ અને મીત્રતા રાખે તેનો પ્રેમ ખુદાઈ છે.

સજ્જન એસા ચાહિયે, દુજ્યા દે નહિ દોષ,
ચેઘા મેઘા દુઃખ દિયા, મધૂરા બોલે બોલ.

મિત્ર એવો હોવો જોઈએ કે જે આપણથી ઠપકો, ખેદ કે દુઃખ
પામે તોપણ આપણા હેતને અંગે મધૂર વચનોજ આપણી સાથે બોલે.

एक द्रष्ट दो नैन है, एक शब्द दो कान,
हम तुम एक पटंतरा, दो घटमे एक प्रान.

આપણને બે આંખો છે, છતાં આપણી નજર એકજ વસ્તુ ઉપર
ઠરે છે. કાન બે છતાં એકજ શબ્દ ખજે સાથે સાંભળે છે; મને અને
તમને (મિત્રને) બે શરીરોનાં અંતર છે, છતાં આપણા માણુ એકજ છે.

પ્રેમી હુંડત મેં ફિરું, પ્રેમી મિલે ન કોય,
પ્રેમીકો પ્રેમી મિલે, તબ મક્તિ દુદ્દ હોય.

જો ઘટ પ્રેમ ન સંચરે, સો ઘટ જાનુ મસાન,
જૈસે ચાલ લુહારકી, રવાસ લેત બિન પ્રાન.

જે શરીરમાં પ્રેમ ન વસે, તે સ્મશાન જેવું છે, તે હુહારની ધમણ
જેવું છે, જે સ્વાસ લે છે છતાં માણુ વિનાની છે.

ઘડિ ચઢ ઘડિ ઉતરે, વોહ તો પ્રેમ ન હોય,
અઘટ પ્રેમ રિંદે વસે, પ્રેમ કરિયે સોય.

જે પ્રેમ ઘડિમાં વધે, ઘડિમાં ઘટે તે પ્રેમ ન કહેવાય. (નિરંતર
એકસરખો પ્રેમજ પ્રેમ તરીકે ગણાય.)

દયા ધરમકો મૂલ હૈ, પાપ મૂલ અમિમાન,
તુલસી દયા ન છોડીયે, જબ તક ઘટમે પ્રાન.

દયા ધર્મનું મૂળ છે, અભિમાન પાપનું મૂળ છે. તુલસી કહે છે
કે માણુ હોય ત્યાં સુધી દયા ન છોડશો.

عقل قوت گیرد از عقل دگر نیشکر کامل شود از نیشکر

એકની હુશ્યારી, બીજાની હુશ્યારીથી વધે છે. શેરડી બીજી શેર-
ડીથી વધારે પાકટ થાય છે.

باری ظاهر چه کار آید خوش آن یاری که او

هم بظاهر یار بود و هم بیاطن یار بود

ખહારના જોવાના મીત્રો શા અપના? તેજ મીત્ર છે જે ખાહાર
અને બીતરનો પણ મીત્ર થાય છે.

دو دل يك شود بشکند کوه را پراکندگی آرد انبوه را

જે બે હૈયાં એક થાય તો પહાડને પણ તોડી શકે, તેઓ જે છુટાં
પડે છે, તો દુઃખ લાવે છે.

از جان طمع بریدن آسان بود و لیکن از دوستان جانی مشکل بود بریدن
જીવથી લોભને કાપી લેવો સહેલ છે, પણ મોત્રીથી જાનને કાપી
નાખવું મુશ્કેલ છે.

دوست آن باشد که گیرد دست دوست در بریشان حالی و در ماندگی
મીત્ર તેજ છે કે જે હેરાનગતી અને મુસીબતના વખતમાં હાથ દે છે.

مارا بهشت صحبت یاران هم دم است دیدار یار نا مناسب جهنم است
મીત્રોની સંગત આપણા કૈલાસ સમાન છે. નાપસંદ કરવા જોગ
મીત્રનું મોઢું હોઝખ છે.

دنیا خوش است و مال عزیز است وجان شریف

لیکن رفیق بر همه چیزی مقدم است

જગત ખુશાલ છે, નાણાં વહાલાં છે અને જીવ અમીરી છે, પણ
મીત્ર એ સર્વથી ચઢે છે.

دل از الفت دل توانا شود زبان گوش چون یافت گویا شود

જીગર ખીજાં જીગરની મીત્રથી મજબૂત થાય છે. જ્યારે જીભને
કાનની હોસ્તી મળી, ત્યારે તે બોલવા મંડી.

بای در زنجیر پیش دوستان به که با بیگانگان در بوستان

મીત્રોની સામે પગમાં બેડી પહેરીને બેસવું, એ પારકાઓની સાથે
આગ બગીચામાં બેસવા કરતાં શ્રેષ્ઠ છે

محبت را پس از قطع محبت لژی باشد

که شاخ نخل پیوندی به از اول نمر دارد

મીત્રતા છુટા પછી વધુ મીઠાસભરી લાગે છે. જ્યારે ગ્રાહની ડાલી
કલમ કરીને જોડવામાં આવે છે, ત્યારે વધારે ઉત્તમ ફળ આપે છે.

سر که نه در راه عزیزان رود بار گران است کشیدن بدوش

જે ડોકું મીત્રોને મારે જવું નથી, તે ખસાં ઉપર ધસડવું
ખડુંજ લારી છે.

خلوت از اغیار باید نه زیار یوستین بهردی آمد نه بهار
પારકાઓથી છુપી વાતો રાખવી, ન મીત્રોથી. જાડો કોટ વસંતને
સાફ નહિ, પણ ઠંડીને માટે વપરાય છે.

این سخن از پیر کنعانم بخاطر مانده است

دیدن روی عزیزان چشم روشن میکند
કનાનના વૃદ્ધ જ્ઞાનીના આ શબ્દો યાદ રહ્યા છે કે, મીત્રોના
અહેરા જોવાથી, આંખો પ્રકાશીત થાય છે.

پا مکش از بزم همجسنان اگر خواهی غنا

بگسلد چون تار از تنبور گردد بی نوا
જો સંતોષ જોઈતો હોય તો મીત્રોના મંડળથી દુર જમશ માં.
જ્યારે પ્રીતિનો એકે તાર તુટે છે, ત્યારે તે વાગતું બંધ પડે છે.

ز دوست دوست نرنجد - هیچ تقصیری

اگر برنجد و گوید که دوستم غلط است
ગમે એવી સત્તાવણી છતાં, મીત્ર પોતાના મીત્ર સાથે ગુસ્સે ન થાય.
જો ગુસ્સે થાય તો માત્ર એટલું બોલે કે મારો મીત્ર ચુક કરે છે.

چنان کز رشته بسیار گردد نور شمع افزون

مرا دل گردد از جمعیت احباب روشن تر
જેમ ઘણી દોરીઓ ઉમેરે તેમ હીલો વધુ પ્રકાશીત બને છે, તેમ
ઘણા હેતુવાળા મીત્રોથી મારું હૈયું તેજસ્વી બને છે.

بسختیهای دشمنان و حسود دوستان را ز دست نتوان داد
દુશ્મનો અને અહોબાઓની વાતો માર્ગને, મીત્રોને હાથમાંથી જવા
દેવા ન જોઈએ.

صحبت یاران یکدل رهنمای مطلب است

آنها یکجا شوند و روی در دریا کنند

માનવીનો ઉદ્દેશ ખર લાવવાને પ્રિય અને હીલસેજ મીત્રાની સંગત મહત્ત્વ કર્તા છે. પાણીઓ સઘળાં એકઠાં થાય છે અને તેમજ મૂખ હરવેળાએ હર્ષ તરફ જ રહે છે.

اگر دو بار موافق زبان یکی سازند فلک بیک تن تنها چه می تواند کرد

જો એ વહાલા મીત્રા એકસરખું જ થોલે, તો એકલું આસમાન (નસીબ) તેમને શું ધળા કરી શકે ?

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
این مدعیان در طلبش بیخبرانند کان را که خبر شد خبرش باز نیامد
شبی یاد دارم که چشم نخفت شنیدم که پروانه با شمع گفت
که من عاشقم گر بسوزم رواست ترا گریه و سوزاری چراست
بگفت ای هوادار مسکین من برفت آبگین یار شیرین من
که ای مدعی عشق کار تو نیست که نی صبرداری نه یارائی ایست
توبگریزی از پیش یک شعله خام من استاده ام تا بسوزم تمام
ترا آتش عشق گر پر بسوخت مرا ببین که از پای تاسر بسوخت
(سعدی)

چو عاشق می شدم گفتم که بردم گوهر مقصود

نه دانستم که این دریا چه موج بیکران دارد

(از انوار سہلی)

در عشق نه جسم نه جانم چیزی عجیب نه این و آنم
هر جا که روم خراب عشقم من کعبه و بتکده ندانم

من از آن حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم

که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را

(حافظ)

યિ પરી દર عشق تو خود را قلندر ساختم
 زلف تو زنجیر کرده در گلو انداختم
 دیده بودم روئی تو دانسته بودم خوئی تو
 دیده و دانسته خود را در بلا انداختم
 عاشقی چیست بگو بنده جانان بودن
 دل بدست دیگری دادن و حیران بودن
 حاصل عاشقان چیست محو شدن در خیال
 قائل وحدت شدن ترک زدن ملک و مال

(મજૂદ નામે)

તાત્તાની તથને રા સિરાબ કન દર મજાલ્સ યદમત અઠાબ કન
 યુન શુદ ગ્રીબાન યીમી નાકહાન ંરુશ હુક દર યનુશ આદ નાકહાન
 બર યુદીફાન ગ્ર બીશ્શાય રુઆસ કીન ય સીરતહાય હુબ ંલીઆસ
 મરહમી કન કે જક્ર યસ્ટે અદ દર કરમ લુફ તુ દલ યસ્ટે અદ
 બીશ્શાન બીશ્શાયંદ બર નુ દર ંઝ ંઘીબ બકશાયંદ બર તુ
 અક્ર રહમત ય હુક દારી તમના તુ હમ બર દીક્રાન રહમી બફરમા

LOVE.

There is an idea abroad among moral people that they should make their neighbour good. One person I have to make good is myself. But my duty to my neighbour is much more nearly expressed by saying that I have to make him happy—if I may. (*R. L. Stevenson.*)

What we can do for another is the test of power; what we can suffer for another is the test of love.

(*Bishop Westcott.*)

Love is the centre and circumference,
The cause and aim of all things; 'tis the key
To joy and sorrow, and the recompense
For all the ills that have been and may be.

(*P. W. Wilcox.*)

I wonder why it is that we are not all kinder than we are. How much the world needs it! How easily it is done. How instantaneously it acts. How unfailingly it is remembered. How superabundantly it pays itself back; for there is no debtor in the world so honourable, so superbly honourable, as love.

(*H. Drummond.*)

What is love? I think the genuine article is wise, unselfish interest in other people's welfare, interest in other lives than my own: it is to be happy in their happiness.¹ If I have but little happiness of my own, this is one way to borrow some—by being glad in the gladness of others.

(*G. Ames.*)

The look of sympathy, the gentle word,
Spoken so low that only angels heard;
The secret act of pure self-sacrifice,
Unseen by men, but marked by angels' eyes

These are not lost.

(*R. Metcalf.*)

Whoever helps us to think kindly of another, aids the coming of the Kingdom of Heaven. (*R. W. Emerson.*)

Charity should begin at home, but it should not stay there. Life is service. Service is a part of life; it is the only real human life, and from Christ's own existence we see the great example of it. (*Phillips Brooks.*)

The only way to have happiness as a permanent guest is to keep your door open to the helpless.

1. On this is based the maxim ଓଡ଼ିଆ ଅଜ୍ଞାନ ଓଡ଼ିଆ ଜ୍ଞାନୀ.

The highest exercise of charity is charity to the uncharitable.

Ask God to give thee skill
In comfort's art,
That thou may'st consecrated be,
And set apart
Unto a life of sympathy!
For heavy is the weight of ill
In every heart;
And comforters are needed much,
Of Christ-like touch. (L. Larcum.)

Our Lord and Master
When He departed, left us in His will,
As our best legacy on earth, the poor;
These we have always with us: had we not
Our hearts would grow as hard as are the stones.
(J. G. Whittier.)

Sympathy is the key that fits the lock of any heart.

The room was dark, and the inmate thereof was stricken with unspeakable sorrow. Then the door gently opened, and a friend entered; no words were uttered, but the hand of the sufferer was grasped with a pressure more powerful than words, whilst the responsive tears ran down his face..this was sympathy ! (R. Ellis.)

A kindly word and a tender tone,
Only to God is their virtue known;
They can lift from the dust the abject head,
They can turn a foe to a friend instead.
Loved wilt thou be ? 'Then love must first' by
thee be given ;

No purchase-money else avails beneath the heaven.

(*R. C. Trench.*)

The best preacher is the heart; the best teacher is time; the best book is the world; the best friend is God.

(*Talmud.*)

O near ones, dear ones ! you, in whose right hands

Our own calm rests; whose faithful hearts all day

Wide open wait. . . .

Helpmates and hearthmates, gladders of gone years,

Tender companions of our serious days,

Who colour with your kisses, smiles and tears

Life's warm web woven over wonted ways,

Young children, and old neighbours, and old friends,

Old servants—you. . . .

The world is distant, and your smiles are near:

This makes you all the world to me. (*Owen Meredith.*)

True sympathy always purifies. It cheers. It helps to right seeing. It heals. It strengthens. It exalts and brings one nearer to God. It puts evil passions to sleep and awakens holy emotions. It quickens not the worst things but the best things in a man. It has in it always a pulse of heavenly love. It never aggravates a bad symptom. It never accelerates a wicked course. It stills the troubled waters. It rests and soothes the aching heart. It makes a man hate the mean and low, and love the good and high. It takes one forward into companionships which are above the stars. It is more palatable than food. It is more

refreshing than light. It is more fragrant than flowers.
It is sweeter than songs. (F. A. Noble.)

All have not gold to give,
But all may yet be kind:
Where'er you are, where'er you live,
Give love to all mankind. (F. D. Blake.)
And if the husband or the wife

In home's strong life discovers
Such slight defaults as failed to meet,
The blinded eyes of lovers,
Why need we care to ask ?

.. .. .
For still in mutual sufferance lies
The secret of true living.
Love scarce is love that never knows
The sweetness of forgiving. (J. G. Whittier.)

O brother man fold to thy heart thy brother;
Where pity dwells, the peace of God is there;
To worship rightly is to love each other,
Each smile a hymn, each kindly deed a prayer.

Follow with reverent steps the great example
Of Him whose holy work was "doing good";
So shall the wide earth seem our Father's temple,
Each loving life a psalm of gratitude.

(J. G. Whittier.)

Wanting to have a friend is altogether different
from wanting to be a friend. The former is a mere
natural human craving: the latter is the life of Christ
in the soul. (J. R. Miller.)

Who giveth love to all,
Pays kindness for unkindness, smiles for frowns,

And lends new courage to each fainting heart,
 And strengthens hope, and scatters joy abroad,
 He is a son of God. (E. W. Wilcox.)

Hope not the cure of sin till self is dead;
 Forget it in love's service, and the debt
 Thou can'st not pay the angels shall forget:
 Heaven's gate is shut to him who comes alone!
 Save thou a soul, and it shall save thine own.

(J. G. Whittier.)

Beautiful hands are those that do
 Work that is earnest, brave, and true,
 Moment by moment the long day through.
 Beautiful feet are those that go
 On kindly ministries to and fro,
 Down lowliest ways, if God wills so.
 Beautiful shoulders are those that bear
 Ceaseless burdens of homely care
 With patience, grace, and daily prayer.
 Beautiful lives are those that bless,
 Silent rivers of happiness,
 Whose hidden fountains none can guess.

(E. P. Allerton.)

For love, all love of other sights controls,
 And makes one little room an everywhere.

(Dr. Donne.)

Concern yourself but with To-day;
 Woo it, and teach it to obey
 Your will and wish. Since time began
 To-day has been the friend of man.
 But in his blindness and his sorrow
 He looks to Yesterday and To-morrow.

Make channels for the streams of love,

Where they may broadly run,

And Love has over-flowing streams

To fill them, every one.

But if at any time thou cease

Such channels to provide,

The very founts of Love for thee

Will soon be parched and dried.

For we must share, if we would keep

That good thing from above;

Ceasing to give, we cease to have—

Such is the law of Love.

(*R. C. Trench.*)

I think Father expresses the relation of the Infinite to man. He is all love, all tenderness, all compassion. His providences come about in exactly the right time and in exactly the right way, to produce the most transient evil and the most enduring good.

(*A. P. Peabody.*)

To find the ideal life in the normal, you must do two hard things—get rid of the world in your hearts, and get rid of self—of thinking of yourself and of feeling round yourself. One thing is needful—only one—and that one thing is love.

(*P. W. Robertson.*)

Love's the essence of all things,

It is from Love that beauty springs.

It was by Love creation first

Into glorious beauty burst.

Spirit sweet all else above,

Love is God, since God is love.

Kind words do not cost much. They never blister the tongue or lips. We never heard of any mental

trouble arising from this quarter. Though they do not cost much, yet they accomplish much. They make other people good-natured. They also produce their own image on men's souls, and a beautiful image it is.

(*B. Pascal.*)

A man takes contradiction and advice much more easily than people think, only he will not bear it when violently given, even though it be well-founded. Hearts are like flowers, they remain open to the softly falling dew, but shut up in the violent downpour of rain.

(*Richter.*)

Friend is a word of royal tone;

Friend is a poem all alone. (*From the Persian.*)

It has been truly said that to those who love little, love is a primary affection; a secondary one to those who love much. Be sure he cannot love another much, who loves not honour more. For that higher affection sustains and elevates the lower human one, casting round it a glory, which mere personal feeling never gives.

True friends visit us in prosperity only when invited, but in adversity they come without invitation.

(*H. Drummond.*)

A common friendship—who talks of a common friendship? There is no such thing in the world. On earth, no word is more sublime.

(*H. Drummond.*)

No distance of place or lapse of time can lessen the friendship of those, who are thoroughly persuaded of each other's worth.

(*R. Sankoy.*)

A true friend unbosoms freely, advises justly, assists readily, adventures boldly, takes all patiently,

defendeth courageously, and continues a friend unchangeably.

For there's no friend like a sister,
In calm or stormy weather,
To cheer one in the tedious way,
To fetch one, if one goes astray,
To lift one, if one totters down,
To strengthen whilst one stands.

The heart is always hungry. No man lives happily alone. The wisest and the best is wiser and better for the friends he has

(*R. D. Hitchcock.*)

What is the best a friend can be,
To any soul, to you or me ?
Not only shelter, comfort, rest
Inmost refreshment, unexpressed.
Not only a beloved guide
To thread life's labyrinth at our side.
Or with love's torch lead on before ;
Though these be much, there yet is more.
The best friend is an atmosphere
Warm with all inspirations dear,
Wherein we breathe the large, free breath
Of life that hath no taint of death.
Our friend is an unconscious part
Of every true beat of our heart ;
A strength, a growth, whence we derive
God's health, that keeps the world alive.

(*L. Larcom.*)

I think that the two things above all others that have made men in all ages believe in immortality, apart so far as we know, from any revelation save that

which is written on the human heart—have been the broken loves and friendships of the world.

(*D. Greenwell.*)

The love of one, from which there doth not
spring,

Wide love for all, is but a worthless thing.

(*J. K. Lowell.*)

Commend me to the friend that comes
When I am sad and lone,
And makes the anguish of my heart
The suffering of his own;
Who calmly shuns the glittering throng
At pleasure's gay levee,
And comes to a sombre hour
And gives his heart to me.

He hears me count my sorrows o'er,
And when the task is done
He freely gives me all I ask—
A sigh for every one;
He cannot wear a smiling face
When mine is touched with gloom,
But, like the violet, seeks to cheer
The midnight with perfume.

Commend me to that generous heart
Which, like the pine on high,
Uplifts the same unvarying brow
To every change of sky:
Whose friendship does not fade away
When winds and tempests blow,
But like the winter's icy crown,
Looks green all through the snow.

He flits not with the flittering stork
 That seeks the southern sky,
 But lingers where the wounded bird
 Hath laid him down to die.
 Oh such a friend; he is in truth
 Whatever his lot may be,
 A rainbow on the storm of life,
 An anchor on its sea.

Life to be rich and fertile must be reinforced with friendship. It is the sap that preserves from blight and withering; it is the sunshine that beckons on the blossoming and fruitage; it is the starlight dew that perfumes life with sweetness and besprinkles it with splendour; it is the music-tide that sweeps the souls-scattering treasures; it is the victorious and blessed leader of integrity's forlorn hope; it is the patent alchemy that transmutes failure into success; it is the hidden manna that nourishes when all other sustenance fails; it is the voice that speaks to hope all dead, "Because I live, ye shall live also." For the loftiest friendships, have no commercial element in them: they are founded on disinterestedness and sacrifices. They neither expect nor desire a return for gift or services. Amid the tireless breaking of the billows on the shores of experiences, there is no surer anchorage than a friendship that "beareth all things, believeth all things, hopeth all things." (*S. B. Cooper.*)

Does friendship really go on to be more a pain than a pleasure? I doubt it; for even in its deepest sorrows, there is a joy which makes ordinary pleasure a very poor, meaningless affair; no, no, we shall never

be scared from the very depths of friendship by its possible consequences. The very fact of loving another more than yourself is in itself such a blessing, that it seems scarcely to require any other, and puts you in a comfortable position of independence.

(*From Caroline Fox's Journal.*)

A Friend—it is another name for God,
Whose love inspires all love—is all in all.
Profane it not, lest lowest shame befall.
Worship no idol, whether star or clod
Nor think that any friend is truly thine
Save as life's closest link with Love Divine.

(*Lucy Larcom.*)

Friendship hath the skill and observation of the best physician; the diligence and vigilance of the best nurse; and the tenderness and patience of the best mother.

(*Lord Clarendon.*)

God never loved me in so sweet a way before,
'Tis He alone who can such blessings send,
And when His love would new expression find,
He brought thee to me, and He said, "Behold
a friend".

Friendship, a dear balm—
Whose coming is as light and music are
'Mid dissonance and gloom;—a star
Which moves not 'mid the moving heavens above,
A smile among dark frowns: a beloved light,
A solitude, a refuge, a delight. (*P. B. Shelly.*)

Self-denial for the sake of self-denial, does no good; self-sacrifice for its own sake is no religious act at all; self-sacrifice, illuminated by love, is warmth

and life, the blessedness and the only proper life of men. (F. W. Robertson.)

Be sure that to have found the key to one heart is to have found the key to all: that truly to love is truly to know; and truly to love one is the first step towards truly loving all who bear the same flesh and blood, as the beloved. (C. Kingsley.)

What do the dead care for the tender token,
The love, the praise, the floral offerings ?
But palpitating, living hearts are broken,
For want of just these things. (E. W. Wilcox.)

Love is the greatest thing that we can give each other. We must always be giving each other bread, or money, or jewels, or books, or counsel: and then we think we have accomplished something. But love is the real gift; no other can take its place, but it can take the place of all the rest. (May Kendall.)

Love is a flame; once set it well alight,
All but the beloved vanishes from sight.
(Jalaludin Rumi.)

If I contemplate you, I am all eyes; if I think of you, I am all heart. (Suhrawardi.)

Boys learning to be wise, grow old,
Old men learning to love, grow young.
(Jalaludin Rumi.)

Love's religion comprehends each creed and sect,
Love flies straight to God and outsoars intellect;
If the gem be real, what matters the device ?
Love in seas of sorrow finds the pearl of price.
(Ibid.)

Until a hundred thorns have pierced his breast
with pain,

How shall the nightingale unto the rose attain ?

(*Abdurrehman.*)

Love is the net of truth.

(*Abu Saïd.*)

In each human spirit is a Christ concealed,

To be helped or hindered, to be hurt or healed :

If from any human soul you lift the veil,

You will find a Christ there hidden, without fail.

(*Jalaludin Rumi.*)

Loving all things which live, even as themselves.

(*Edwin Arnold, Light of Asia, Bk. 8*)

Reverently practising the four gracious acts,

Benevolence, charity, humanity, love;

Doing all for "the good of men, that they in
turn may benefit others. (*Phu-yao-king, Kiowen 2.*)

Praise to God, Lord of the worlds, Merciful,¹

Compassionate!

(*Koran Surah 1—1, 2.*)

Ye believers, give alms out of what We have provided you, before the Day comes, when there will be no trafficking, nor friendship, nor intercession; and the ungodly, they are unjust doers. (*Koran 11—255.*)

Verily thy Lord is swift at reckoning up², and He is *also* the forgiving, compassionate. (*Koran 11—165.*)

Say then, O My servants who have transgressed against your own souls, despair not of the mercy of God; verily God forgives sins, all of them; surely He is the forgiving, the compassionate. (*Koran XXXIX—54.*)

Announce thou to My servants that I am the

1. કુરાને શરીફના બીસ્મીલ્લા અલરહેમાન અલરહીમ, એ શબ્દો આપણા ત્રીયલા પાજ'દ શબ્દોના તરજુમાફી છે. બનામે ચજ્દ, બક્ષાય'દે, (બક્ષાયજગર,) મહેરબાન.

2. That is, He justly rewards or punishes, good and evil thoughts, words and deeds.

gracious, the compassionate; and My chastisement,—that is a painful chastisement. (*Koran XV—49, 50.*)

God has brought you forth from the wombs of your mothers: ye knew nothing, and He gave you hearing and sight and heart, that ye might give thanks. (*Koran XVI—79.*)

And to every people We have appointed rites that they may commemorate the name of God on the brute beasts which He has provided them. (And your God is the one God: strive then after Him.) By no means does their *meat* reach to God¹, nor yet their blood, but your piety alone will reach to Him. (*Koran XXII—35, 38.*)

The highest commandment of Christ, “Love thy neighbour as thyself”.

KINDNESS MERCY

Kindness is virtue itself. (*Lamartine.*)

Heaven in sunshine will require the kind. (*Byron.*)

Kindness, the poetry of the heart. (*Alme Martin.*)

Paradise is open to all kind hearts. (*Beranger.*)

Kindness has converted more sinners than either zeal, eloquence or learning. (*F. W. Faber.*)

Kindness in women, not their beauteous looks,
Shall win my love. (*Shakespeare.*)

If what must be given is given willingly, the kindness is doubled. (*Syrus.*)

The drying up of a single tear has more of honest fame than shedding seas of gore. (*Byron.*)

There is no beautifier of complexion or form or behaviour like the wish to scatter joy, and not pain around us. (*Emerson.*)

1. This is the plainest commandment for ahimsa (अहिंसा,) harmlessness and avoidance of bloody sacrifices, and performance of piety, as in Zoroastrianism.

What thou wilt,
 Thou shalt rather enforce it with thy smile,
 Than hew it with thy sword. (*Shakespeare.*)

Oppose kindness to perverseness. The heavy sword will not cut soft silk; by using sweet words and gentleness you may lead an elephant by a hair. (*Sadi.*)

O give ye thanks unto the Lord for He is good; for His mercy endureth for ever. (*1 Chr. 16-34.*)

All the paths of the Lord are mercy and truth unto such as keep His covenant and His testimonies
 (*Psalms, 25-10.*)

Many sorrows shall be to the wicked; but he that trusteth the Lord, mercy shall compass him about.
 (*Psalms, 32-10.*)

Behold the eye of the Lord is upon them that fear Him, upon them that hope in His mercy; to deliver their soul from death, and to keep them alive in famine. Our soul waiteth for the Lord, He is our help and our shield.
 (*Psalms, XXXIII—18-20.*)

Blessed be God, Who hath not turned away my prayer, nor His mercy from me. (*Psalms, 66-20.*)

For the Lord is good; His mercy is everlasting; and His truth endureth to all generations. (*Psalms, 100-5.*)

The Lord taketh pleasure in them that fear Him, in those that hope in His mercy. (*Psalms, 147-11.*)

He that despiseth his neighbour, sinneth; but he that hath mercy on the poor, happy is he. (*Proverbs, 14-21.*)

He that opposeth the poor reproacheth his Maker; but he that honoreth Him, hath mercy on the poor.¹
 (*Proverbs, 14-31.*)

1. Compare the Ahunavar of the Avesta, the earlier scriptural text.

He that followeth after righteousness and mercy
findeth life, righteousness and honor.¹ (*Proverbs, 21-21.*)

For I desired mercy, and not sacrifice and the knowledge of God more than burnt offerings. But they, like men, have transgressed the covenant; *there* have they dealt treacherously against me. (Hosea 6-6.)

Life is made up not of great sacrifices or duties but of little things, in which smiles and kindness and small obligations habitually, are what win and preserve the heart and secure comfort. *(Sir Humphrey Davy.)*

He who confers a favour should at once forget it, if he is not to show a sordid, ungenerous spirit.

(Demosthenes.)

Kind words produce their own image in men's souls and a beautiful image it is. They soothe and quiet and comfort the hearer. They shame him out of his sour, morose, unkind feelings. We have not yet begun to use kind words in such abundance, as they ought to be used. (*Pascal.*)

(Pascal.)

Since trifles make the sum of human things,
And half our misery from our foibles springs;
Since life's best joys consist in peace and ease,
And few can save or serve but all may please;
O ! let th' ungentle spirit learn from hence
A small unkindness is a great offence.
Large bounties to restore we wish in vain,
But all may shun the guilt of giving pain² !

(Hannah More.)

1. Compare Asheim Vohu. 2. The doctrine of "ahimsa",
abstinence from مردم آزادی.

And Naomi said unto her daughter-in-law, Blessed be he of the Lord, who hath not left off his kindness to the living and to the dead. (*Ruth, 2-20.*)

For his merciful kindness is great toward us; and the truth of the Lord endureth for ever. Praise ye the Lord. (*Psalms, 117-2.*)

Withhold not Thou Thy tender mercies from me, O Lord; let Thy loving kindness and Thy truth continually preserve me. (*Psalms, 40-10.*)

Put on therefore as the elect of God, holy and beloved, bowels of mercies, kindness, humbleness of mind, meekness, long-suffering; forbearing one another and forgiving one another, if any man have a quarrel against any; even as Christ forgave you, so also do ye. (*Colossians, III-12 and 13.*)

For Thou, Lord, art good and ready to forgive and plenteous in mercy unto all them that call upon Thee. (*Psalms, 86-5.*)

There is no fear in love, but perfect love casteth out fear: because fear hath torment. He that feareth is not made perfect in love. (*1 John, IV-18.*)

Conquer your foe by force and you increase his enmity; conquer by love and you reap no after-sorrow. (*Fo-sho-hing-tsan-king, VII-241.*)

Nothing weighs heavier in the scales at the last day than kindness of disposition. (*Sayings of Mahomed.*)

He who for other's sorrow cares no jot,

The name of 'man' that man deserveth not. (*Sadi.*)

The Rasul said, "Do you think this woman will cast her own child unto the fire?" We said "No." Lord.

Mahomed said, “ Verily, God is more compassionate on His creatures than this woman on her child.”

(*Sayings of Mahomed*, 118-19.)

Austerity, liberality, righteousness, kindness, truthfulness, these form the sacrifices.

(*Chhandogya Upanishad*, III-XVII—4.)

Harmlessness is the highest duty.

(*Mahabharata Anushasana Parva*, C. XIV.)

A man who is a friend of all, who endures all, who is devoted to tranquillity, who has subdued his senses and from whom fear and wrath have departed, and who is self-possessed is released.

(*Anugita*, IV.)

He that is tender to all that lives . . . is protected by heaven and loved by men.

(*Fo, khen-piu*, 7.)

There are no riches in the three worlds like unto these—compassion; friendliness to all beings, charity, and sweet speech. Therefore ever speak gently and never harshly; honor the worthy; give but ask not.

(*Mahabharata Adi Parva*. 87—11 to 13.)

He who is tolerant with the intolerant, who patiently endures punishment, who is merciful to all creatures, he I declare, is a Brahmana.

(*Udanvarga*, XXXIII—46.)

I then will ask you, If a man in worshipping . . . sacrifices a sheep and so does well, wherefore not his child—and so do better? Surely . . . there is no merit in killing a sheep.

(*Fo-pen-hing tsih-king*, Ch. 20.)

Doing no injury to any one,

Dwell in the world full of love and kindness.

(*Questions of King Milinda*.)

Compassion for all creatures is the true religion.

(*Buddha Charita, Bk. 9, V—17.*)

The wise firmly believe that in Mercy the whole of Righteousness is contained. What virtue...does there exist, which is not the consequence of Mercy?¹

(*Jatakmalā, Story 26, V—44.*)

આધ્યાત્મિક વિષયોવાળો આ ભાગ ખીજો સાધન છે. પુસ્તક ખીજામાં તે સમાપ્ત થશે, જેના ભાગ ત્રીજા અને ચોથામાં સઘળા નૈતીક વિષયો અને જરૂરોશિત ફીન પ્રમાણે અનષોધના વિષયો સમાવી દીધા છે.

1. This subject of Love and Mercy is of such pre-eminent importance that special pains have been taken to make a wide selection of comparisons from literature and religion.

